ANUL XXIV — No. 1 IANUARIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIU

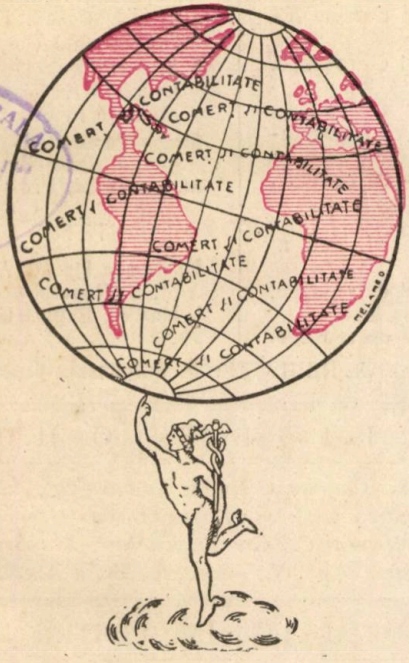

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI — STRADA TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

39240.

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Com tetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 100 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV No. 1 IANUARIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ — APARE LUNAR — Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Comitetul: Incă un pas 1
Dr. Drăgănescu-Brateş: Un bilanţ şi o dare de seamă model . . 3
Dr. V. M. Ioachim: Pe marginea unui Congres 5
I. D. Burduloiu: înregistrări contabile 7
*** Jubileul învăţământului comercial din România 10
*** Solemnitatea dela Corp. Abs. Şcoalelor Sup. de Comerţ 17
*** Rezumatul discuţiunilor cu privire la Bilanţul tip . 21
*** Congresul profesorilor din învăţământul Comercial . 30
Th. Nitzu: Rezultatul examenului pentru obţinerea Burselor acordate de Corp. Absolv. Şcoalelor Sup. de Comerţ din România 39
*** Regulament pentru examenul de contabil autorizat . . 41
*** Jurisprudenţe fiscale 45

Incă un pas

Cu anul 1934, am încheiat un pas greu pe drumul de costişe ce duce spre lumina contabilităţii.

Un an de mare însemnătate pentru viitorul învăţământului comercial ca şi al Corpului Contabililor a fost încheiat.

Revista noastră a urmărit de aproape manifestările care au privit învăţământul comercial şi Corpul Contabililor, ambele aceste aşezăminte interesând într'o largă măsură pe absolvenţii de şcoli comerciale de toate gradele grupaţi în jurul Revistei: absolvenţi de şcoli elementare, superioare şi Academii de Comerţ din ţară şi din străinătate.

Corpul Contabililor este creaţiunea aceloraşi absolvenţi grupaţi în jurul Revistei, — creaţiune, care dă posibilitatea comercialiştilor să activeze în câmpul liber al aplicării principiilor contabilităţei în calitatea lor de contabili stagiari, autorizaţi sau experţi, la adăpostul legei, care ocroteşte aceste titluri contra imixtiunei celor ără o pregătire de specialitate.

Atât în jurul învățământului comercial, cât și în jurul Corpului Contabililor, s'au făcut, în anul ce s'a scurs, numeroase discuții.

Nu este locul a intra aci în detalii. Dar găsim că e bine ca discuțiunile să se menție mereu la un nivel înalt, principial. Nu interesele unei persoane sau unui grup de persoane trebuie să prevaleze în propunerile și comentariile ce se fac, ci numai interesul desvoltărei noastre naționale armonioase în toate direcțiile. Avem nevoie de un învățământ comercial care să tindă a forma atât comercianți, cât și contabili, atât conducători cât și auxiliari de toate categoriile pentru întreprinderile comerciale sau cu caracter economic particular și de Stat. Avem nevoie de un Corp al Contabililor ridicat din ce în ce prin cultură și specializare la rangul pe care trebuie să-l ocupe ca auxiliar al comerțului, al industriei, al contribuabilului, al fiscului, al justiției și al bunei ordine în socoteli de orice natură. Absolvenții școlilor de comerț de toate gradele, ca și membrii Corpului Contabililor, nu trebuie să fie pretendenți de posturi la Stat; Statul să-i solicite când are nevoie.

In această direcție trebuie îndreptate toate sforțările celor ce vor să facă operă constructivă.

Dacă este vorba să se fixeze normele după care să se recruteze personalul necesar funcțiunilor cu caracter economic dela Stat, prin crearea unui Corp Technic Economic, nu trebuie să se impieteze asupra învățământului comercial care formează elemente pentru întreg câmpul de activitate economică al națiunei, nici asupra Corpului Contabililor, ai căror membri activează în vastul domeniu al inițiativei particulare. Că unii absolvenți sau unii contabili vor trece la Stat în urma unor anumite dovezi, se poate, dar atâta tot.

Și acum câteva cuvinte despre noi: Am împlinit 25 ani de vârstă efectiv trăită. Și când ne gândim că învățământul comercial datează de 70 ani în țara noastră, vedem cât de încet s'a păşit pe calea publicisticei de specialitate.

Sperăm că vom fi înțeleși și că vom fi sprijiniți de toți cei care ne înțeleg sau vor căuta să ne înțeleagă.

Acum iarăși la lucru. **COMITETUL**

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Un bilanț și o dare de seamă model

Chestiunea conturilor care trebuiesc specificate în bilanț și gruparea lor este încă deschisă. Dacă prin legea bancară s'a făcut un pas înainte, stabilindu-se un bilanț tip pentru întreprinderile bancare — și acesta supus încă multor critici, — ne lipsesc indicațiuni precise referitoare la bilanțul altor ramuri de activitate comercială și industrială.

In ramura asigurări, ne cade în mână Bilanțul și Darea de seamă a Societății de asigurări asupra vieții „Phönix", cu sediul central la Viena, și cu sucursale în multe țări, între care și țara noastră. Bilanțul este de o claritate rară. El este format din două bilanțe: unul pentru secțiunea „viața" care formează ramura cea mai principală de asigurări în care numita societate activează, și al doilea pentru secțiunea „accidente și riscuri".

In secțiunea „viața" activul societății în sumă de peste 700 milioane schilingi austriaci este repartizat în 15 posturi, iar pasivul de aceiaș sumă în 17 posturi, rânduite după ordinea lichidității în activ și după urgența scadenței în pasiv — afară de capital și rezerve, care, în această ordine, după cum am arătat în repetate rânduri și mai înainte ar urma să fie ultimele posturi.

Iată câteva sume mai principale din Activ: Cassa și Disponibile 14 $^1/_2$ milioane; Imobile 104 mil.; Efecte Publice 321 mil.; Imprumuturi ipotecare 39 mil.; Imprumuturi de polițe proprii 72 $^1/_2$ mil.; Depozite ale rezervelor de premii 118 $^1/_2$ mil. și alte mai mărunte. In Pasiv, menționăm: Capital și Rezerve 6.600.000, alte Rezerve de curs și impozite 7 $^1/_2$ mil.; Rezerva de prime 655 $^1/_2$ mil,; Diverși creditori 17 mil. și alte posturi mici de rezerve speciale.

O situație clară ne oferă și contul Profit & Pierdere în care sunt specificate cheltuielile ca și veniturile în sumă de 500 mil. sh. a. fiecare, cu abondență de detalii și clasificate în grupe raționale, nu cum adesea se întâmplă exprimând contul Profit și Pierdere, numai în câteva cifre, fără multe explicațiuni.

Bilanțul secțiunei „Accidente și riscuri" se ridică la un total de 4 mil. sh. a. în Activ și Pasiv, iar veniturile la 50 mil. sh. a. ca și cheltuielile.

Dar ceeace este mai important de relevat, sunt explicațiunile care urmează în darea de seamă, după conturile Bilanț și Profit & Pierdere, arătându-se componența posturilor principale din activ prin înșirarea tuturor imobilelor, proprietatea societății, după țări, orașe și cu adresele lor exacte. Imprumuturile ipotecare sunt deasemeni menționate pe țări cu sumele și procentele respective și grupate după mărimea împrumuturilor, începând cu împrumuturile sub 20 mii sh. a. și apoi din 20 în 20 mii sh. a. până la cele peste un milion sh. sprea a se vedea structura lor.

Efectele Publice sunt deasemeni arătate din ce anume feluri de hârtii se compun, cu val. lor nominală și val. reală. Intr'un alt tablou sunt arătate Efectele Publice, ce sunt grupate pe val. lor nominală și reală după cum ajung la ultimul an de tragere la sorți, începând dela 1935 până la 1980.

Foarte interesant este și arătarea capitalului asigurat, după diferitele valute în care au fost contractate asigurările și care se ridică la un total transformat în schilingi austriaci de 3 miliarde 60 mil.

O asemenea dare de seamă, ar trebui consultată nu numai de contabilii noștrii autorizați, șefi contabili, experți contabili, ci și de toți conducătorii de întreprinderi, societăți anonime, pentru că într'o dare de seamă nu este suficient a avea înaintea ochilor, numai în câteva cifre operațiunile din cursul unui an, și situația dela finele anului, dar trebuie să se redea clar fie acționarului, fie capitalistului, toate detalile în ceeace privește rezultatele muncei și situația averei societății pentru o bună orientare în viitor.

Galați, Decembrie 1934. **Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ**

Se aduce la cunoștința D-lor abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentului pe anul 1932 și cari până la 15 Decembrie a. c. nu ne vor achita acest abonament, cu reducerea de 75% acordată de Consiliul nostru, că dela 1 Ianuarie 1935 le vom înceta trimiterea revistei.

Pe marginea unui Congres *)

Revista „Alaci" publică în ultimul său număr (10—11) moțiunile votate la Congresul Asociației Licențiaților Academiilor Comerciale, care s'a ținut în zilele de 10 și 11 Noembrie 1934.

Sunt în aceste moțiuni deziderate, cari învederează hotărârea licențiaților Academiei de a cuceri locurile de specialitate, în administrațiile publice și private, unde încă se mai găsesc elemente, cari au altă pregătire.

Față de această justificată dorință, ne-a surprins că într'una din moțiuni și anume în aceia referitoare la exercitarea profesiunei de contabil și expert contabil, congresul, fără o cercetare mai amănunțită și obiectivă a chestiunei, a adoptat concluziile raportorului, care plecând dela unele considerațiuni personale, ignorează rolul profesional și social al Corpului contabililor experți și autorizați.

Timp de mai multe decenii, absolvenți; școalelor comerciale superioare pe când nu exista învățământ academic în țară, au luptat ca să se scoată profesiunea de contabil și expert contabil din categoria profesiunilor necalificate, prevăzându-se condițiuui de pregătire școlară și practică și asigurând o exercitare a profesiunei în condițiuni onorabile.

După ce prîntr'o acțiune stăruitoare s'a obținut în fine legea de calificare, după se s'a închegat pe întreaga țară o organizație, care a stârnit și admirația străinătății, unind laolaltă toate categoriile de profesioniști contabili, iată că vine tânăra generație să ceară pur și simplu *abrogarea legii, deci desființarea corpului,* pentru că în 1921, când s'a facut legea s'ar fi trecut peste drepturile câștigate (?) ale studenților din acea vreme și pentru'că s'ar fi instituit în mod ilegal examene pentru trecerea la gradul de expert-contabil.

Chiar dacă legea sau aplicarea ei ar avea unele lipsuri, nimic nefiind perfect, se poate aduce îmbunătățiri, însă a cere pur și simplu abrogarea unei legi, care aduce reale servicii profesioniștilor contabili și statului, înseamnă a face operă negativă.

Indepărtarea de la tribunale a tuturor nechemaților, cari fără nici o pregătire, făceau pe experții-contabili, controlarea societăților anonime de profesioniști calificați-dispoziție introdusă și în proectul

*) Din Politca socială No. 50.

codului de comerț, editarea de lucrări de specialitate, difuzarea cunoștințelor de contabilitate și organizarea de congrese de specialitate, culminând cu congresul internațional ținut la București etc. toate acestea nu înseamnă nimic pentru raportorul, chestiunei, care în loc să ceară contribuția licențiaților pentru o și mai bună organizare a unei instituții născută din nevoile însăși ale profesiunei cere să imităm așezăminte străine, care nu se adaptează nevoilor noastre și nici nu duc la obiectivele pe care legea corpului contabililor experți și autorizați le-a avut în vedere și în parte le-a atins.

In timp ce alte țări precum Austria, Cehoslovacia, Spania, Bulgaria au cerut relațiuni despre organizarea acestui corp în România, în timp ce rapoartele prezentate la congresele internaționale (Londra, New-York, Barcelona) vorbesc cu multă simpatie de organizarea profesiunei de contabil și expert-contabil în România, un congres format de elita profesioniștilor cere să ne întoarcem cu decenii înapoi, când această profesiune nu se bucura de nici o considerație.

Se pune abrogarea legii în legătură cu un nou organism ce ar urma să se înființeze ș. a. *„Corpul tehnic economic“*, care are altă menire și pentru a cărui înființare au stăruit însă-și conducătorii corpului contabililor experți și autorizati.

Aceste două corpuri nu numai că nu se exlud, dar se complectează și printr'o colaborare armonioasă între ele se poate obține cele mai frumoase rezultate.

Așa se explică că cei doi mari înfăptuitori ai corpului contabililor experți și autorizați — d-nii Gr. L. Trancu-Iași și D. R. Ioanițescu, cari sunt mândri de opera ce au realizat-o, au îndemnat în totdeauna pe licențiați ca să participe mai activ la viața corpului înființat cu atâta trudă, pregătind astfel drumul către cel de al doilea organism: *Corpul tehnic economic.*

De altfel și în moțiune găsim această recomandare, — ceiace pune într'o oarecare contrazicere pe autorii moțiunei, cari, pe deopoarte cer desființarea corpului, pe de altă parte sfătuesc pe licențiați să se înscrie în corp în număr cât mai mare.

Noi credem că abia atunci când se va urma această recomandare, se va înțelege mai bine rostul și utilitatea corpului, *care rămâne un bun definitiv câștigat în patrimoniul comercialiștilor.*

Dr. V. M. IOACHIM

Inregistrări contabile

în legătură cu aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934

Legea lichidării datoriilor agricole și urbane intrând în faza de aplicare la 15 Noembrie 1934. pentru punerea de acord a registrelor cu prevederile acestei legi, sunt de făcut următoarele operațiuni :

1. Separarea creanțelor intrate în conversiune de celelalte creanțe.

2. Dacă din aceste creanțe, multe au fost amortizate, să fie readuse la valoarea lor nominală inițială.

3. Calcularea dobânzilor, înregistrarea lor, precum și a cheltuelilor de urmărire pentru stabilirea quantumului creanțelor la data de 7 Aprilie 1934.

4. Reducerea creanțelor ;

5. Alte chestiuni în legătură cu punerea de acord a registrelor cu Legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Apr. 1934.

I. Separarea Creanțelor intrate în Conversiune de celelalte creanțe.

Această separare se va face înglobând toate creanțele intrate în conversiune, indiferenf de grupa din care au făcut parte. (Efecte scontate, conturi curente, debitori, efeete în suferință etc.), în categoriile mai jos menționate și anume :

a) Pentru creanțele intrate în conversiune și aflate în portofoliu, se vor deschide următoarele conturi :

Creanțe agricole în conversiune neangajate.
Creanțe urbane „ „ „

b) Pentru creanțele intrate în conversiune și aflate reescontate la B. N. R., se vor deschide următoarele conturi :

Creanțe agricole în conversiunc reescontate la B. N. R.
Creanțe urbane „ „ „ „ „

II. Dacă unele din aceste creanțe au fost amortizate, să fie readuse la valoarea lor nominală inițială.

Dupăce s'a terminat operațiunea selecționării creanțelor agricole și urbane intrate în conversiune, se va proceda la readucerea la valoarea lor nominală inițială.

Pentru înregistrarea întregirii valorii nominale a creanțelor intrate în Conversiune și cari au suferit amortizări, se va crea un cont de pasiv intitulat:

Reactivări creanțe în conversiune amortizate

Acest cont se va credita prin debitul contului *„Creanțe în conversiune agricole sau urbane neangajate sau reescontate la B. N. R."*

In special această înregistrare se va face pentru creanțele reescontate la Banca Națională intrate în suferință, paguba legală fiind suportată de Stat.

La încheerea Bilanțului, cu soldul creditor al acestui cont se va diminua paguba rezultată din reducerea legală a creanțelor.

III. Calcularea dobânzilor, înregistrarea lor, precum și a cheltuelilor de urmărire pentru stabilirea quantumului creanțelor la 7 Apr. 1934

Cu cheltuelile de judecată cari au fost făcute pentru executarea creanțelor, se vor debita conturile noi creiate, menționate în primul capitol, creditându-se conturile unde au fost înregistrate. Aceasta în cazul când creanțele, înainte de transferare nu erau încă debitate cu aceste speze.

Cum majoritatea creanțelor intrate în conversiune, nu au dobânzile calculate încă din anul 1931, sau chiar mai dinainte, pentru contabilizarea dobânzilor calculate la aceste creanțe, se va creia un cont special intitulat.

Dobânzi nerealizate dela creanțe în conversiune.

La închiderea bilanțului cu soldul creditor al acestui cont, se va diminua paguba rezultată din reducerea legală a creanțelor.

IV. Reducerea creanțelor.

Dupăce prin calcularea dobânzilor s'a stabilit quantumul creanțelor intrate în conversiune la 7 Aprilie 1934, se va aplica reducerea legală, după categoria în care intră fiecare creanță, (conf. art. 6 și 33 din lege).

Reducerea fiind definitivă, ea constitue o pierdere, care conf. art. 73 din lege, se va trece într'un cont special, pe care îl vom denumi *„Pierderi la Creante din Conversiune"*.

Acest cont se va debita cu reducerile dela creanțele intrate în Conversiune și aflate în portofoliu.

Deosebit de creanțele agricole și urbane întrate în conversiune, aflate în portofoliu, mai sunt creanțe agricole și urbane intrate în conversiune reescontate la Banca Națională a României.

Aceste creanțe provin din:

1. Efecte scontate.

2. Efecte Comerciale în Depozit, primite dela clienți pentru acoperirea soldurilor debitoare ale conturilor curente și reescontate la B N. R.

Vechiul angajament din efecte reescontate la B. N. R. și intrat în conversiune, se va storna integral, iar pentru evidențierea angajamentului rămas la B. N. R. redus conform Legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, se va face următorul articol:

Creanțe agricole în conversiune reescontate la B. N. R.

la

Creanțe urbane „ „ „ „ „

Angajamentele la B. N. R. în conversiune, quantumul creanței fiind cel comunicat de B. N. R.

Documentele pe baza cărora se va face această înregistrare sunt borderourile remise de B. N. R. prezentatorilor la scont cu recalcularea creanțelor intrate în conversiune.

Depășirile conturilor curente debitoare peste valoarea nominală a Efectelor Comerciale în Depozit reescontate la B. N. R. se vor stabili astfel:

Se va credita contul curent cu valoarea efectelor comerciale în depozit și reescontate la B. N. R., prin debitul contului Clienți, Efecte Comerciale în Depozit; după aceea se va trece în Categoria conturilor.

„Creanțe Agricole sau Urbane în Conversiune neangajate".

Pentru creanțele cari intră în prevederile art. 50 și 52 din Legea Lichidării Datoriilor, se va deschide conturi intitulate *„Creanțe în Conversiune conform art. 50 și 52"*, iar reducerile de creanțe ce se vor acorda acestor debitori, se vor contabiliza în debitul contului:

„Pierderi la Creanțe din Conversiune".

I. D. BURDULOIU

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

Jubileul învățământului comercial din România

70 de ani dela înființarea primei școli comerciale. — Festivitatea dela școala superioară de comerț No. 1. — Cuvântarea d-lui ministru dr. C. Angelescu

Implinind 70 de ani dela înființare, școala superioară de comerț nr. 1, din Capitală, prima școală de comerț din țară, și-a serbat acest jubileu, în prezența ministrului instrucțiunii, d-l prof. dr. C. Angelescu.

Au participat la această festivitate d-nii: Gr. L. Trancu Iași, fost ministru, Ilie Purcaru, directorul învățământului profesional din ministerul instrucțiunii, I. Bratu, directorul învățământului secundar, Al. Valeriu, subdirectorul învățământului superior, senator C. Băleanu, Chr. Staicovici, președintele Camerei de Comerț din Capitală, Emil Brancovici, Emil Lahovary, Petre Marinescu, inspector general școlar, I. Dumitrescu-Mirea, Hagi Tudoraki, N. Butculescu, I. Mecu, V. Ioachim etc.

După un scurt serviciu religios, oficiat pentru pomenirea foștilor profesori și elevi decedați, elevii școalei au prezentat un poem ocazional „70 ani de învățământ comercial", prin care au evocat trecutul școalei și au cântat bogăția țării noastre.

D-l **Prof. Dem Rădulescu,** directorul școalei, a arătat că împrejurări vitrege au făcut ca la 1914, cei 50 ani ai școalei să treacă neobservați. Astăzi însă — a spus d-sa — am profitat de faptul că în fruntea ministerului instrucțiunii se află adevăratul om al școalei, d. Dr. C. Angelescu, spre a aduna aici pe toți cei ce au legătură cu școala, pentru a sărbători jubileul de 70 ani al prime școli comerciale din România.

D-l director face apoi un istoric al străduințelor ce s'au pus pentru înființarea școalei și al fazelor prin care a trecut ea de la înființare, arătând că această școală, în trecut, ca și în prezent și-a făcut cu prisosință datoria, numeroși profesori distinși, oameni de finanțe, mari industriași și mari comercianți făcându-și studiile aici.

D-sa închee mulțumind D-lui Ministru Angelescu pentru cinstea ce a făcut-o școlii de a participa la această mare sărbătoare a ei.

D-l **Dr. Ilie Purcaru** a arătat că sărbătorirea de azi este o dată importantă, fiind o etapă dela punerea temeliei învățământului în

care se predau cunoștințele comerciale și financiare, atât de mare folos pentru ridicarea materială a țării și pentru independența ei economică. Ziua de azi reprezintă o culme pe vârful căreia odată ajunși, trebue să reflectăm atât la realizările de până acum, cât și la speranțele de viitor.

D-l **Em. Brancovici,** președintele comitetului școlar, fost elev al școalei, a arătat că cei 70 ani parcurși de prima școală comercială din țara noastră, coincid cu epoca de mare și intensă propășire culturală a țării românești.

D-sa face apoi o expunere asupra vieții economice de acum 70 ani, evidențiind contribuția școlilor comerciale la ridicarea economiei noastre.

D-l **I. Dumitrescu-Mirea,** absolvent seria 1870 a școalei, spune câteva cuvinte, ca primul din cea mai veche serie a acestui așezământ de cultură, făcând unele precizări asupra unor fapte din trecutul școalei, pe cari arhiva nu le are înregistrate.

D-l **Chr. Staicovici,** președintele Camerei de comerț din Capitală, arată că această instituție participă cu toată bucuria la jubileul primului nostru așezământ de cultură comercială, care a produs atâtea serii ce cu multă pricepere au dirijat comerțul și economia țării în epoca lor de consolidare.

Roadele pe care această școală le-a dat, ne îndreptățesc s'o sprijinim și mai departe.

D-sa donează apoi una sută mii lei pentru burse.

Cuvântarea D-lui Decan N. Butculescu

Domnule Ministru, Onorată asistență,

Absolvenții școalelor super. de comerț, reuniți de peste 40 de ani într'un Corp de specialitate, din care mai târziu s'a înjgebat prin legiferarea fericită a întâiului ministru al Muncei în România, animatorul Gr. Trancu-Iași acum 14 ani, a *Corpului de Contabili autorizați și experți-contabili,* ce eu am onoare de a prezida, participă cu cea mai mare bucurie și entusiasm la serbarea a 70 de ani de la înființarea învățământului comercial în România. Ei aduc prinos de recunoștință către marea generație a celor ce, începând cu înțeleptul român, fost Ministru Niculae Kretzulescu, și urmând cu vechia pleiadă de harnici devotați și conștiincioși profesori și Directori, le-au dat posibilitatea de a se adăpa la cultura și instrucțiunea comercială folositoare așa de mult atât lor cât și economiei generale a Țărei.

Grație acestui învățământ special, înființat mai întâiu la București și împânzit apoi pe tot cuprinsul Țărei de către marii Miniștri: P. S. Aurelian și P. Carp în vremea când școlile acestea erau alipite pe lângă Ministrul Agriculturei și Comerțului, apoi de neuitatul și genialul Ministru al Instrucțiunei publice Spiru Haret; iar în timpurile recente de către entusiastul și marele propovăduitor al culturei, D-l Ministru Dr. Angelescu, comerțul, băncile, industria și chiar agricultura s'au folosit minunat de bine de cunoștințele celor ce, ca directori de așezăminte economice, contabili, profesori de științe comerciale, șefi de laboratoare salariați sau patroni s'au dedat carierei spinoase a afacerilor, prin pregătirea lor în școlile comerciale.

Admirabila organizație a Băncei Naționale a României cu elementele ei pricepute, destoinice și cinstite, elemente recoltate din învățământul comercial mai întâiu de vrednicul și neuitatul nostru fost profesor și Director Theodor Ștefănescu, apoi de Carada, Anton Carp, Al. Ștefănescu, Al. Zissu, D. Cristescu și alții, nu ar fi putut exista și reuși dacă acest învățământ nu ar fi fost creiat în România la timp, perfect de bine condus, având și profesori devotați și harnici.

Absolvenții școlilor superioare de comerț, după ce au terminat învățătura, nu au rămas nici departe de școală, nici nu s'au răslețit, deși fie-care avea câte o chiemare deosebită în viața economică a Țărei și capitalei ei.

Ei s'au organizat în corp, au creiat valoroasa *Revistă de Comerț și Contabilitate*, care sărbătorește tocmai zilele acestea 25 de ani de existență și apariție, neîntreruptă decât pe timpul războiului, iar prin conferințe și întruniri, au propagat cultul și darul afacerilor comerciale serioase și cinstite, bazate pe cunoștințele bogate dobândite în această școală.

Domnule Ministru și Onor. asistență,

Sunt poate cel mai în măsură ca absolvent din 1886 al acestei școli, ca fost profesor al ei după Th. Ștefănescu, ca fost membru în Consiliul permanent al Instrucțiunei mai mult de 30 de ani în șir și ca conducător al organizațiilor absolvenților scolilor superioare de comerț, putând cunoaște de aproape pe mai toți acești absolvenți, fie înaintași, fie urmași, sunt în măsură zic, să afirm că acest admirabil și potrivit învățământ a produs roade binefăcătoare pe ogorul economic al Patriei și că, așa cum este el orga-

nizat astăzi, cu învăţământul secundar inferior sau şcoală complimentară la bază, şi cu posibilitatea de perfecţionare a cunoştinţelor absolvenţilor la Inaltele Academii de Comerţ din Ţară, va putea da şi în viitor aceleaşi fericite rezultate din trecut. Dovada celor ce afirm este azi în faţa D-niilor Voastre. Prezenţa aci a marelui număr de absolvenţi tineri şi bătrâni, unii patroni sau diriguitori de instituţii comerciale şi financiare, alţii distinşi profesori în specialitatea contabilă, alţii contabili sau funcţionari bine apreciaţi în diferite întreprinderi, fac proba desăvârşită că acest învăţământ şi-a atins pe deplin scopul, fiindcă el a fost bine conceput, bine organizat, şi bine condus.

Găsesc chiar cea mai potrivită ocazie să rog pe Domnul Ministru al Invăţământului public să binevoiască a da ascultare unei vechi şi unanime dorinţe a absolvenţilor şcolilor superioare de comerţ ca, păstrând actuala organizare a acestor şcoale, să deschidă mai larg porţile universităţilor la drept şi la ştiinţe acelor absolvenţi destoinici cari — prin examene numai de diferenţă — doresc să se cultive mai departe. Această cultură a devenit indispensabilă în ultimele timpuri, mai ales pentru conducătorii de întreprinderi economice, având numai titlul şcoalei super. de comerţ pentru a'i face mai apţi şi cu mai multe surse de succes în executarea rolurilor ce le sunt încredinţate.

Cele mai sus arătate constituind un fel de succint Bilanţ al activităţei noastre timp de peste 65 de ani, urez şcoalei aceştia din toată inima progres deplin şi atingerea desăvârşită a scopurilor pentru care a fost creiată.

Cuvântarea D-lui Aureliu Marinescu

Sărbătorirea a 70 de ani dela fiinţarea Şcoalei Comerciale în Bucureşti, a şcoalei pe băncile căreia s'au perindat atâtea serii de absolvenţi, pentru noi, cei ce am luat lumină dela această şcoală, este un prilej de mare bucurie.

De aceea, sărbătorirea evenimentului a făcut să vibreze în toţi foştii elevi simţul recunoştinţei pentru dascălii, cari făcându-şi datoria, au lăsat în urmă-le, prin apostolatul ce au propovăduit, o pleiadă întreagă de oameni de muncă, modeşti, cinstiţi şi capabili, pleiadă ce a format fala profesiunei noastre.

Cuvintele „Labor improbus, omnia vincit“ săpate cu litere de aur pe zidurile şcolii, au rămas mai adânc săpate în inimile noastre.

Așa se explică de ce Corpul nostru, al Contabililor, nu-i un corp bugetivor.

Aproape unanimitatea absolvenților acestei Școli a format sufletul economiei naționale a țării noastre atât înainte de războiu cât și mulți ani după războiu.

Instituțiunile economice, financiare și comerciale, mari și mici, au ajuns la situația înfloritoare, grație muncii colegilor noștri.

Banca Națională a României cu sucursalele și agențiile ei, Banca Românească, Banca de Scont, cu sucursalele și agențiile lor, Banca Mehedințului din T. Severin, Banca Comerțului din Craiova, Banca Populară din Pitești, Banca Oltului din Slatina, Banca Măgurele din T. Măgurele, Banca Putna din Focșani, Banca Comercială și Industrială din Piatra Neamț și multe, multe alte bănci, au fost instituțiunile în care au activat colegii noștri, cu conducători colaboratori și auxiliari.

Cei ce au intrat în Serviciul Statului, au fost o falangă de indealiști; unii s'au alăturat marelui și regretatului român I. G. Duca în acțiunea întreprinsă în mișcarea cooperatistă, mișcare, care înainte, de războiu, ajunsase la o situațiune strălucită, alții au activat din greu pentru *introducerea în Serviciul Statului a Contabilității în partidă dublă.*

Activitatea întreprinsă de colegii noștri a determinat pe Spiru Haret, fost Ministru al Cultelor, să spună la 22 Aprilie 1901:

„Constat cu o vie satisfacțiune că Dv., absolvenții școalelor „de comerț, sunteți o forță în această țară, atât din punctul de „vedere al cunoștințelor ce posedați cât și din punctul de vedere „al poziținei ce ocupați, ca elemente, producătoare, în arena socială, „și dacă unul a produs, aceea ce admirăm azi (sărbătorirea lui „Th. Ștefănescu), la ce roade se poate aștepta Țara dela Dv. toți",

Ori unde ne-a plasat soarta însă și ori cât am fost de absorbiți de munca intensă ce am depus-o, n'am uitat niciodată școala. Absolvenții acestei școli și în special seria D-lui Decan Butculescu sunt acei cari ca 10, 15, 20, 25, 30. 35, 40 de ani au venit și vin încă să se închine regulat altarului de unde au primit lumină.

Căldura și devotamentul ce manifestăm azi este încă o dovadă a recunoștinței noastre.

In numele colegilor din Secția Ilfov a Corpului Contabililor experți și autorizați aduc azi acestei școli prinosul nostru de recunștință, iar veneratului nostru fost profesor, azi Decan al Corpului Contabililor, cel mai desăvârșit omagiu. Urăm din toată inima

acestui templu al culturii comerciale ca și de aci înainte să dea Țării absolvenți ca: Th. Ștefănescu, Nicolae Butculescu, Alex. Ștefănescu, Al. Zissu, Gh. Alesseanu, Spiridon Iacobescu, Ilie Mecu, etc. etc.

Iar pe terenul comercial să vedem crescând firme ca Demetrescu Mirea. Mociorniță, Frații Ioanițiu, Nicolau bijutierul, Niculescu-Ritz, Bediteanu, Orghidan, Marin Munteanu, Constanțiu, Iosif Lazăr, etc. etc.

Incheiu cuvântarea mea, adresându-mă Domnului ministru; Domnule Ministru, ceeace am făcut în instituțiunile particulare, putem să facem cu mult, foarte mult folos și în instituțiunile Statului. Avem, Domnule Ministru, în mijlocul corpului nostru rezerve, *care chemate fiind la acțiune, vor putea depune pe altarul Patriei experiența și cunoștințele lor, pentru atenuarea grelei situațiuni în care se sbate țara astăzi.*

D-l **Gr. L. Trancu-Iași,** fost ministru, arată că sărbătorirea de azi are o deosebită importanță în evoluția poporului nostru, putându-se considera eforturile ce azi se sărbătoresc, ca vecernie a zilei în care visul milenar s'a împlinit. România întregită, fruct al marilor jertfe dintre 1914—1918, nu este mai puțin fruct al pregătirii sufletului care a condus la înfăptuirea marelui act de dreptate și pe cari ramuri de învățământ, ca cei ce-l sărbătorim azi, l-au pregătit. Ziua de azi este ziua comerțului românesc, ziua emancipării noastre pe terenul acestei mari ramuri de economie națională.

Cuvântarea D-lui Ministru Dr. C. Angelescu

D-l **Prof. Dr. C. Angelescu,** ministru instrucțiunii publice, a arătat că dela începutul organizării învățământului în țara noastră toți oameni cari s'au ocupat de aceste probleme s'au ocupat și de învățământul comercial. Incă dela 1864, N. Crețulescu, concepând legea de organizare a învățământului, a înțeles să nu neglijeze învățământul comercial, dându-i o organizare care i-a permis să progreseze și să-l facă să ajungă la ceeace este astăzi.

După războiul mondial, la venirea mea în fruntea departamentului instrucțiunilor publice, preocupările noastre s'au îndreptat deopotrivă către învățământul teoretic și practic. In ce privește învățământul teoretic, ni se cerea să-l desvoltăm, pentru a creia elementele necesare, de care țara avea nevoe la conducerea ei. In teritoriile alipite avea cu deosebire nevoe, fiindcă asupritorii i-au ținut pe români departe de flacăra culturii, iar în vechiul regat nevoia se simțea în urma pierderilor enorme pe care războiul ni

le-a cauzat. Ne-a preocupat însă și învățământul profesional. La 1919 am găsit în vechiul regat numai 118 școli profesionale, din cari 32 erau comerciale, iar în teritoriile alipite, am găsit o singură școală profesională românească, școala comercială dela Brașov. Sacrificând orice, am căutat să dăm o mare extensiune acestui învățământ practic, reușind în 1928 să avem un număr de 178 școli comerciale. Le-am creiat în Capitală și până cele mai îndepărtate colțuri ale țării, mai ales în teritoriile alipite, unde comerțul era în mâinele străinilor. Trebuia să consolidăm opera pe care cu atâtea jertfe am făcut-o și aceasta în prima linie nu se putea face decât prin răspândirea culturii până și în cele mai întunecate colțuri, chemând la lumină pe toți cei ce vitregia timpurilor i-a ținut departe de ea. Dar prin școala noastră nu era suficient să creăm numai avocați, medici, deputați și miniștri, ci trebuia să creăm și profesioniști, dând o desvoltare mare învățământului profesional, în care, un capitol important ocupă învățământul comercial. Este drept că nu s'au făcut sacrificii suficiente pentru acest învățământ. Camerile de Comerț și-au făcut însă cu prisosință datoria. contribuind într'o mare măsură la ridicarea învățământului comercial și prin aceasta implicit, la ridicarea țării.

Exprim cu ocazia acestei aniversări, adânca mea recunoștință, tuturor profesorilor cari. s'au perindat la catedrele acestei școli punând toată râvna și patriotismul lor pentru a face aici un mare focar de cultură românească.

Am deasemenea ocazia să declar că voi reorganiza învățământul comercial, cu sprijinul dvs., al tuturor, pentru ca el să corespundă cerințelor actuale de viață. Liceul comercial este o idee pe care o propăvăduesc de mulți ani și sper că, la organizarea acestui învățământ, aceasta va fi forma pe care o vor căpăta actualele școli de învățământ comercial.

După solemnitate, asistența a participat la o masă dată de direcțiunea școlii.

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Solemnitatea dela Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ din România

In ajun de Sft. Nicolae a avut loc la sediul Corpului sărbătorirea a 70 ani de existenţă a învăţământului comercial public şi 25 ani de existenţă a Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate. A asistat un mare număr de membrii ai Corpului Absolvenţilor şi ai Corpului Contabililor precum şi Directorii Şcoalelor Comerciale.

D-l *Gr. L. Trancu-Iaşi,* fost Ministru, aminteşte de începuturile învăţământului comercial în România, relevând că bazele acestui învăţământ au fost puse de un descendent de viţă boerească, Nicolae Creţulescu, prin legea din 6 Decembrie 1864.

Aduce omagii tuturor acelor care au contribuit la aşezarea şi desvoltarea acestui învăţământ.

Devotamentul înaintaşilor trebue să fie un îndemn pentru generaţiile tinere, care sunt datoare să adauge o nouă treaptă la scara progresului. Domnia sa arată apoi importanţa Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate, pentru răspândirea ştiinţelor comerciale şi pentru apărarea intereselor profesionale.

Aduce omagii fondatorilor revistei şi în special d-lui Decan N. Butculescu, care a rămas simbolul străduinţelor către un viitor mai bun al comercialiştilor.

Urează d-lui Decan, al cărui patron s'a sărbătorit cu această ocazie, ca să conducă încă mulţi ani mişcarea Comercialiştilor către lumină şi adevăr.

D-l *Jean Constantinescu* arată rolul Corpului Absolvenţilor în învăţământul comercial, exprimând elogii d-lui N. Butculescu, din partea consiliului Permanent al Instrucţiunii publice, unde Decanul Corpului a funcţionat 35 ani neîntrerupt, aducând un real serviciu învăţământului profesional prin competinţa, tactul şi interesul purtat acestui învăţământ.

D-l *Trandafirescu Nămăeşti,* recomandă tineretului acelaş entuziasm şi aceeaş putere de sacrificiu, de care au dat dovadă vechii luptători ai cauzei profesionale.

D-nii *Grigore Al. Coandă, Al. Zissu* şi *Catzianu* amintesc de primele începuturi ale mişcărei Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ, sunt fericiţi că străduinţele lor de atunci au dat rezultate atât de frumoase.

D-l *Aureliu Marinescu* face un călduros apel la solidaritate și arată că numai prin aceasta s'a putut obține înfăptuiri care au ridicat mult prestigiul profesiunei de contabil. Citește îndemnurile pe care le-a publicat în articolul d-sale, „Strângeți rândurile" din numărul festiv al Revistei exprimându-și mulțumirea sufletească că vede laolaltă generația călită de luptă și generația avânturilor tinere.

D-l *Dr. Ath. Galan* relevă criza morală care a adus la dezordinea materială și recomandă ca și învățământul comercial să fie pătruns de importanța factorului sufletesc în acțiunea economică.

D-l *D. Rădulescu* Directorul Școalei Superioare de Comerț No. 1 spune că această școală se mândrește că are în cataloagele sale ca elev pe d-l N. Butculescu, devenit apoi profesor la aceeaș școală.

In desvoltarea învățământului comercial, d-l N. Butculescu are o contribuție, ce va rămâne în istoria acestui învățământ.

D-l *Papa Dumitru Oscar*, vorbind din partea tineretului, arată că este impresionat de manifestația de azi, care este în acelaș timp un meritat omagiu adus înaintașilor noștri. Asigură că tineretul va lupta cu aceeaș ardoare pentru propășirea profesiunei.

D-l *N. Butculescu* închee seria cuvântărilor, mulțumind cu emoție tuturor vorbitorilor care au ținut să unească această sărbătorire cu urările cele mai bune pentru d-sa, cu ocazia zilei de Sft. Nicolae. Spune că cei 4 ani, cât a funcționat la Școala Superioară de Comerț a fost pentru d-sa un apostolat.

Amintește de primele manifestări ale Absolvenților Școalelor Comerciale și relevă legătura sufletească stabilită între profesori și foștii lor elevi, legătură ale cărei roade se văd azi.

Insistă asupra nevoei adâncirei culturei generale pentru elevii școalelor comerciale, cărora este drept să li se deschidă calea către studii universitare, în legătură cu profesiunea comercială, cere o atențiune mai mare pentru elementul național.

Domnia sa amintește apoi de începuturile revistei și relevă progresele făcute de această tribună de publicitate, care constituie astăzi o autoritate de nediscutat, în materie contabilă, de care d-sa, ca fondator al revistei, se simte mândru.

A urmat apoi o masă comună, la care au luat cuvântul d-nii: Dr. P. Drăgănescu-Brateș, Senator N. Penescu, V. M. Ioachim, Al. Botez, profesor Șt. Țenov, D. Rădulescu, Directorul Școalei Superioare de Comerț, Tisca dela Satul Mare, N. K. Constantinescu, Cezar Miron, N. Caraianu și alții.

D-l *Ștefan Gr. Popescu* a propus, cu această ocazie, să se facă un bust d-lui Gr. L. Trancu-Iași, ca o amintire a înălțătoarei serbări ce a avut loc și ca un omagiu ce se aduce aceluia care a ridicat atât de sus prestigiul profesiunei. Propunerea a fost admisă cu mare entuziasm și s'a comandat a doua zi acest bust, sculptorului O. Späthe.

D-l *Ilie Mecu,* Inspector General B. N. R„ în numele seriei, care a avut ca profesor pe d-l N. Butculescu, a ținut următoarea cuvântare:

D-l Nicolae Butculescu — a cărui zi onomastică o sărbătorim în astă-seară — a luat parte, în posturi de înaltă comandă, la toate luptele duse pentru promovarea intereselor breslei noastre.

Pe d-l Butculescu am avut fericirea să-l cunosc acum 36 ani, când a primit însărcinarea să predea cursul de contabilitafe, la Școala Superioară de Comerț din București, după ieșirea la pensie a regretatului profesor Th. Ștefănescu.

Domnul N. Butculescu a făcut parte din marii și rarii noștri dascăli, cari au onorat catedra, dându-i prin însușirile minții sale luminate și sufletului său ales, prestigiul unui amvon.

Nu numai eu, dar și toți ceilalți, cari au avut fericirea de a-l avea ca profesor, au avut ocaziunea să aprecieze și să admire în d-sa, un luptător înzestrat cu o formidabilă putere de muncă creatoare, un mare pedagog și un magistru, care a avut darul — așa de rar azi — de a îmbina și armoniza teoria cu practica științei contabilității, în așa fel, încât, trecerea elevilor săi, dela registrele lucrate pe băncile școalei, la registrele pe care acești elevi le-au întâlnit în birourile instituțiunilor unde și-au început cariera, nu a întâmpinat absolut nici o dificultate, nici o ezitare, nici o nedumerire.

Activitatea d-lui Butculescu însă, nu s'a oprit la porțile școalei, fiindcă d-sa a fost unul dintre puținii — și din nefericire dintre prea puținii —, cari au înțeles că misiunea dascălului, față de elevii săi, nu încetează la terminarea anilor de studii.

Și susțin acest lucru, fiindcă toți aceia cari au avut ocaziunea de a-l cunoaște, știu că d-l Butculescu a urmărit îndeaproape pe fiecare din elevii săi și dincolo de porțile școalei, unde, d-sa nu a încetat un moment, de a-i îndruma, a-i ocroti, a-i anima, a le îmbrățișa toate nevoile și a le crea chiar cariere, cu dragostea și preocuparea unui bun și adevărat părinte.

Pe terenul moral, care — azi mai mult ca oricând — trebue să formeze temelia breslei noastre, d-l Butculescu a avut deasemenea

un merit cu totul deosebit, fiindcă d-sa a luptat din răsputeri pentru triumful demnității și al cinstei profesionale și în deosebi pentru formarea caracterelor, care se știe că sunt mai prețioase decât talentele.

Urmărind activitatea d-lui Butculescu dela părăsirea catedrei de profesor și până'n prezent, constatăm la d-sa aceeași linie dreaptă în viață, aceeași formidabilă putere de muncă creatoare, același sbucium pentru atingerea năzuințelor breslei pe care a creat-o și a îndrumat-o pe drumuri de fecunde realizări, aceleași principii ridige pentru cultul cinstei profesionale și al demnității și — cu toată scurgerea de vreme — mai constatăm la d-l Butculesc același avânt și aceiași viguroasă tinerețe ca și acum 36 ani, calități, care-l pun în măsură să activeze în primele rânduri ale armatei active, chemată a apăra frontul economic al acestei țări.

Neavând talentul de a descrie în toată măreția ei, prodigioasa operă a d-lui Nicolae Butculescu, care a fost făclia atât de vie și de luminoasă dela care noi, ucenicii săi, ne-am aprins lumina minții și a sufletului, nu pot decât să spun că opera sa, sub variantele ei aspecte, va constitui pentru noi, apostolii săi, cea mai frumoasă pildă de urmat și de propăvăduit tuturor acelora, pe care și noi, la rândul nostru, avem datoria de a-i forma și îndruma, astfel după cum ne-a format și ne-a îndrumat d-sa pe noi.

Și pentru a ne putea inspira cât mai mult timp dela calitățile desăvârșite ale acestui mare creator, animator și îndrumător, rog pe bunul Dumnezeu să-i dea încă mulți ani de viață, în deplină sănătate sprea a putea lupta și mai departe cu același avânt și cu aceeași viguroasă tinerețe".

Seria cuvântărilor a fost încheiată de d-nii Dr. Gr. L. Tranculași și N. Butculescu, care au mulțumit pentru sentimentele frumoase exprimate de vorbitori.

COLEGI,
Citiți și răspândiți
„Revista Generală de
Comerț și Contabilitate"

Rezumatul discuțiunilor

care au avut loc la Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cu privire la Bilanțul tip

S'au făcut la Corp ședințe speciale la 6, 16, 23 și 30 Noembrie 1934.

Prezenți d-nii N. Butculescu, N. Arghir, Dan Cristescu, Dem. Constantinescu, Prof. G. C. Dumitrescu, Dr. V. M. Ioachim, G. Ianculescu, Ilie Macu, Aureliu Marinescu, J. Mazăre, N. Mucică, I. C. Negrescu, Th. Nitzu, Stefan Popescu, B. Rubin, Prof. Stefan Tenov, Prof. Al. Tănăsescu, Seraca, Al. Vasilescu și N. Vasilovici.

1. La introducerea făcută de d-l Decan N. Butculescu, care și a permis, în calitate de Decan al Corpului de Contabili, ca să exprime prin ziarul „Argus" din 22 Septembrie 1934, unele păreri, cu privire la bilanțul tip care ar cuprinde unele erori de technică și teorie contabil.

D-sa arată că la *„Portofoliul de titluri românești și străine"*, prin bilanțul tip se cere a se arăta în bilanț valorile nominale, fără a se specifica și valoarea reală. Principiul în contabilitate îl prezintă valoarea reală, căci se pot avea titluri care au valoarea reală foarte scăzută, precum pot exista acțiuni B. N. R., Soc. Tramwae și altele care au valori reale mult mai mari de cât cele nominale.

Toți cei prezenți sunt de părere că a fost o omisiune de a nu se fi trecut în Bilanțul tip și indicațiunea valorei reale a titlurilor și ca valoare nominală trebue să fie suprimată.

Portofoliul de scont — In acest punct d-l Decan N. Butculescu, susține părerea sa publicată în ziarul „Argus", că e o greșeală în Bilanțul tip, când se cere ca la Pasiv să se arate la angajamente valoarea efectelor reescontate (efecte de scont sau de circulație), fiindcă din moment ce efectele au fost reescontate, ele au și eșit din patrimoniul bănei, rămânând numai obligațiunea de gir, în activ nemai existând nici un contra post pentru cel de angajamente, din pasiv.

Evidența obligațiunei de gir s'ar putea înfățișa numai prin conturi de ordine, care uu pot fi încadrate în „activ" și în „pasiv".

D-sa aduce multe argumente în susținerea acestor păreri și

roagă pe cei prezenți și în special pe d-l Rubin și d-l Constantinescu, care au făcut parte din Comisiunea însărcinată cu întocmirea Bilanțului tip, să-și dea părerea.

D-l Rubin ia cuvântul spunând că în această chestiune Comisiunea care a alcătuit textul Bilanțului tip, n'a făcut de cât să execute prevederile art. 31 al. 2 din legea bancară, care cere în mod expres, arătarea în pasiv a angajamentelor de reescont.

Inregistrarea la pasiv a portofoliului reescont este absolut necesară pentru că reescontul Băncilor este un angajament efectiv și neapariția lui în bilanț ar însemna o reducere a angajamentelor, astfel că atât acționarul cât și terții interesați nu ar fi în măsură să cunoască adevărata situație a băncei din punctul de vedere al angajamentelor pe care le are.

De asemenea reescontul neapărând în bilanț, nu s'ar putea face raportul între totalitatea angajamentelor și între fondurile proprii de capital și rezervă ale băncii respective.

D-l Dem Constantinescu susține același lucru, spunând că rolul Comisiunei pentru întocmirea bilanțului tip, era redus la aplicarev literei legei, care nu poate fi schimbată.

Ia apoi cuvântul d-l Th. Nitzu, care spune că în practică, la întocmirea bilanțului, unele instituții înglobează în cifra reprezentând portofoliul de scont, toate categoriile de efecte scontate (efecte de primit), cum sunt: Efecte în portofoliu, efecte reescontate, corenspond. de încasare-scont, efecte predate casei-scont, etc., fără a face vre'o mențiune, iar altele fac separațiunea efectelor reescontate.

De aici reese că se păstrează la înscrierea în activ efectele reescontate-scont, având în pasiv contra-postul de angajamente pentru efectele reeseontate — deși prin reescontarea lor banca reescontatoare a rămas obligată numai ca girantă.

1. Păstrarea raportului între totalitatea activului și a angajamentelor Instituției, așa cum arată și d-l Al. Ștefănescu prin articolul d-sale, publicat în „Argus".

2. Evidența cifrei totale a plasamentului spre a se putea cunoaște randamentul acestui plasament-știut fiindcă și asupra efectelor reescontate curge aceiași dobândă ca și la efectele din portofoliu, banca reescontatoare având încă în administrarea ei acest portofoliu, păstrat în evidență, prin scadențarul de scont, pe cale de punctaj, preschimbând sau achitând la scadență toate efectele reescontate neachitate de principalii obligați.

3. Necesitatea de a putea face dovada prin bilanț, de plasamentul general al băncei, în vederea procentului de 5% cerut de T. C. D., pentru scutirea de impozit, pentru formarea „fondului de creanțe dubioase.

Pentru aceste considerente d-sa conchide că e necesar să se păstreze în activ efectele reescontate-scont și că s'ar putea menționa separat cifra lor, așa cum cere și d-l Decan Butculescu, trecând la pasiv „angajamente pentru efecte reescontate", așa cum cere Legea Bancară.

Mai iau cuvântul d-nii D. Cristescu, cenzor B. N. R., care spune că menționarea angajamentelor de reescont ale băncilor, la Institutul nostru de emisiune, constitue un mijloc de mândrie pentru aceste bănci, întrucât fac dovada clienților lor că ele se bucură de credit la B. N. R., ceeace constitue un certificat de seriozitate și solidaritate.

D-l Prof. C. Dimitrescu, susține părerea că efectele reescontate provenite din scont, cât și angajamentele respective, pot fi trecute în bilanț la „conturi de ordine", părere ce nu găsește de cât aprobarea d-lui Profesor Țenov.

D-l N. Mazăre combate aceste păreri, arătând că în conturile de ordine nu se trec de cât evidențele conturilor fără legătură cu activul și pasivul, ceeace nu e cazul la efectele reescontate-scont.

D-l Decan Butculescu obiectează că — în orice caz — nu s'ar mai putea ține evidențele arătate de d-l Th. Nitzu.

Ședința se amână pe ziua de 16 Noembrie a. c.

In această ședință d-l Decan N. Butculescu face un rezumat al ședinței din 6 crt., și constată că în urma discuțiunilor avute, s'a putut stabili că:

1. Titlurile de efecte, acțiuni, etc., trebue trecute în bilanț cu valoarea reală, cea nominală nefiind necesară, mai ales în actuala situație când ar putea induce în eroare pe cititorii unui bilanț.

2. Portofoliul de scont cuprinzând diferite categorii ca: efecte în portofoliu, efecte remise la încasare, efecte predate casei, efecte reescontate, etc., e necesar să figureze în activ, după indicațiunile din bilanțul tip-trecute însă în două posturi diferite din care unul să indice *a)* totalul efectelor aflate efectiv în portofoliu, la casă, la corespondență, spre incasso. *b)* totalul efectelor reescontate. Ambele sume să se adune în coloana exterioară.

In pasiv urmează să se treacă apoi, conform cerințelor bilanțuului-tip, cifra angajamentelor pentru efectele reescontate.

Toți d-nii prezenți sunt de acord.

Se ia în discuțiune apoi litera „a" dela punctul 5 din bilanțul tip și anume cap: „Cambii de circulație și garanție reescontate".

D-l Decan N. Butculescu roagă pe d-l Rubin să dea relațiuni asupra acestui post prevăzut de bilanțul tip, în activ.

D-l Rubin, înainte de a se rosti asupra acestei chestiuni își exprimă dorința ca eventuala intervenție ce se vor face de Corpul Contabililor către Consiliul Superior bancar, în chestiunea ce se discută, să fie adresată prin intermediul Asociației Băncilor, care de fapt a colaborat cu delegații B. N. R., la întocmirea Legei bancare.

D-l Decan N. Butculescu și toți cei prezenți acceptă propunerea, spunând că se va pune în cunoștință despre obiecțiunile făcute de noi atât de Asociațiunea Băncilor, cât și Consiliului Superior bancar.

D-l Rubin dă următoarea explicație asupra motivelor care au determinat menționarea în activ a efectelor de circulațiune și garanție reescontate.

„Cambiile de circulație date de clienții Băncilor pentru a putea mobiliza soldul lor debitor, fiind reescontate de bănci la Banca Națională a României, reescontul băncilor figurează mărit cu rezultatul acestui reescont, astfel că dacă cambiile de circulație nu ar fi adăugate la portofoliul de scont, atunci ar apare în bilanț la reescont o sumă mai mare de cât aceea pe care o prezintă cifra portofoliului de scont din activ.

Pentru a evita aceasta, am propus ca aceste cambii de circulație, care sunt reescontate la B. N. R., să fie scăzute din suma debitorilor și adăugate în schimb la portofoliul de scont.

In afară de aceasta, pentru a corespunde cerințelor regulamentului nouei legi bancare, acest post reprezentând cambii de circulație scontate la B. N. R, să fie trecute în bilanț într'un post separat".

D-l Th. Nitzu. luând cuvântul, se ridică împotriva acestui procedeu, care nu poate fi nici just și nici contabil.

D-sa, spune că în nici un fel și sub nici o formă efectele de circulație — fie chiar reescontate, — nu pot figura în activ — fiindcă ele nu reprezintă pentru banca, care le deține — nici o valoare, el constituie numai un instrument comercial, acceptat

de uzanțele bancare de după război pentru mobilizarea conturilor curente, așa cum se exprimă și dl. Al. N. Ștefănescu în art. din „*Argus*“dela Sept. crt.

Procedeul indicat de d-l Rubin și susținut și de d-l Al. Ștefănescu în articolul d-sale., ar constitui un artificiu de întocmirea bilanțului, ce nu se poate susține de următoarele motive:

a) Cifra debitorilor în cont curent, din Maestru și deci din bilanț nu se poate reduce, fiindcă această cifră trebuie să corespundă cu cifra din situația conturilor curente din registrele auxiliare, unde figurează nominal fiecare debitor și pentru care cifră li s'a întocmit și trimis extrase de cont.

b) Că, această reducere ar fi arbitrară, fiindcă, de fapt, în practică, se scade datoria unui debitor în cont curent, imediat ce depune o sumă cu care își diminuează debitul sau își achită integral contul.

Pentru aceste motive, d-sa susține că trebuie considerată, ca o eroare, menționarea contului de „efecte de circulație reescontate“ în activ și că deci e o eroare ce se face în Bilanțul tip.

D-l Nitzu adaugă că cel mult se poate face mențiune de asemenea efecte în interiorul bilanțului, în coloana de explicațiuni, în nici un caz însă în activ.

In această chestiune i-au cuvântul d-nii: Joachim, D. Constantinescu, Prof. Demetrescu, Mazăre, N. K. Constantinescu și Prof. Tenov.

D-l Joachim se raliază punctului de vedere al d-lui Nitzu, spunând că în afară de motivele exprimate de d-sa., mai este unul de ordin juridic, care se opune de a face înlocuirea prin bilanț a creanțelor provenite din cont curent cu altele cambiale, care au origină și drepturi și obligațiuni absolut distincte, după lege.

D-sa conchide că nu se poate introduce în activul unui bilanț, efectele de circulație reescontate prin reducerea cu o cifră egală debitorii în cont curent.

In urma acestor discuțiuni se admite că într'adevăr, contabilicește, contul de „efecte de circulație și garanție reescontate“ nu poate figura în activul unui bilanț.

Spre a se cunoaște însă cifra acestor efecte reescontate se va face mențiune în interiorul bilanului, sau se va scinda postul dela litera „a“ dela punctul 7, din pasiv, în două posturi unul arătând angajamentele provenite din efectele scontate și altul reprezentând valoarea efectelor de circulație reescontate la B. N. R.

rămânând ca pentru totalitatea acestor efecte să se facă înregistrarea la contul de ordine.

Ședința următoare se fixează în ziua de 23 crt.

In această ședință d-l Decan N. Butculescu pune în discuție punctul 7 din activ, la conturile de ordine „Depozite de Tirluri" și roagă pe d-l Rubin să dea explicațiuni asupra titulaturii acestui cont, care după părerea d-sale ar trebui scindat în două. „Titluri în depozite" și Titluri în gaj". D-sa spune, apoi, că cel puțin odată pe an în bilanț, titlurile trecute în aceste două conturi și în tot cazul cele trecute „în gaj" să fie specificate pe valoarea lor reală, spre a se indica astfel raportul între debitele garantate și titlurile garantatoare.

D-l Rubin spune că Comisiunea însărcinată cu redactarea bilanțului tip. ca și d-sa personal consideră înregistrarea făcută în acest cont, mai mult ca o înregistrare statistică, că, n'are nici o importanță valoarea reală care este fluctuală și că, în practică, aceste titluri, se țin în registre speciale numai pe număr de bucăți.

D-sa spune că la facerea bilanțului se întocmește un inventar detailat al acestor titluri și cu această ocazie se fixează valoarea reală sau nominală de obicei însă valoarea nominală.

D-l Rubin arată că pentru confruntarea debitorului garantat și valoarea reală a titlurilor garantatoare, se fac situații lunare, sau ori de câte ori nevoia cere, așa că n'ar prezenta nici un interes indicarea valorei lor reale la bilanț, mai ales că confecționarea bilanțului durdază luni de zile.

D-sa mai spune că din cauza numărului mare al acestor titluri, în practică, ar fi greu să se facă separație între cele depuse în „gaj" și cele în „depozit liber", motiv pentru care s'au trecut în bilanțul tip la un singur cont.

D-l Th. Nitzu se raliază la părerea d-lui Decan Butculescu de a se face distincție, în contabilitate, și deci în bilanț între titlurile depuse „în gaj" și cele „în depozit liber", spunând că e și o deosebire juridică, nu numai contabilă între aceste două feluri de titluri, deosebire pe care contabilitatea trebuie s'o înregistreze.

In ceiace privește înregistrarea acestor titluri, sau cel puțin a acelor în gaj, pe valoarea lor reală, după părerea d-lui Decan N. Butculescu, d-sa găsește că, în practică, ar fi aproape imposibilă de realizat, mai ales în vremurile de azi, când cursurile

variază dela o zi la alta, fiindcă s'ar da naștere la multiple înregistrări pentru rectificarea acestor valori, după cursurile zilnice.

D-sa arată ca și d-l Rubin, că, pentru a se putea verifica și păstra raportul de valoarea reală a acestor titluri de gaj și debitele respective garantate, în practică se întocmesc situații ori de câte ori nevoia o cere.

In concluzie d-sa este pentru scinderea contului „depozite de titluri", în „în titluri în gaj" și „titluri în depozite libere" și înregistrarea lor pe valoarea nominală.

D-l Prof. C. G. Demetrescu se raliază părerei exprimate de d-l Th. Nitzu, în ceiace privește distincția juridică, ce trebuie făcută între titlurile „în gaj" și cele „în depozit liber", iar valoarea de înregistrare crede că trebui să fie și cea nominală.

De aceiași părere sunt d-nii Aureliu Marinescu, N. Blumenfeld și N. Vasilovici.

D-l J. Mazăre susține printr'o amplă explicație părerea d-lui Rubin, că atât titlurile de gaj, cât și cele în depozit liber, se înregistrează numai statistic, pe număr de bucăți, în registre speciale, înregistrare fără importanță din punct de vedere al valoarei lor, căci pentru aflarea raportului de garanție se fac situații ori de câte ori este nevoie.

Deși părerile exprimate nu concordă cu cele susținute de d-sa., d-l Decan Butculescu nu renunță la convingerea ce are că aceste titluri trebuie să fie separat înregistrate, „titluri în gaj" și „titluri în depozit liber" și că cel puțin odată pe an titlurile în gaj să fie trecute la bilanț pe valoarea lor reală spre a se putea mai ușor și sigur constata dacă gajurile mai acoperă cu valoarea lor quantumul împrumuturilor pe gaj de efecte.

Pe lângă această părere rămân în picioare:

1. Părerea d-lui Rubin și J. Mazăre, că înregistrarea acestor titluri să se facă pe bucăți statistic — fără importanță de valoare — : în nici un caz însă pe valoarea reală.

Părerea d-lor Th, Nitzu, Prof. Demetrescu, Aureliu Marinescu, S. M. Blumenfeld și N. Vasilopici, ca titlurile să fie separate în „titluri în gaj" și „titluri în depozit liber" și înregistrarea pe valoarea lor nominală.

Deci asupra acestei chestiuni nu s'a putut obține unitate de păreri și a rămas să fie discutată într'o ședință viitoare.

A doua chestiune pusă în aceiași zi, în discuție, este punctul 2 din pasiv „rezerva legală, statutară și specială".

D-l Decan N. Butculescu spune că poate nu ar mai fi fost nevoie de indicarea rezervei statutare, care este tot una cu cea legală.

D-l Rubin răspunde că în practică se întâmplă de multe ori ca rezerva prevăzută de statute să difere de cea legală, fiind mai mare și deci de aci nevoia de a se face distincție în bilanț.

A treia chestiune discutată, este privitoare la punctul 3 din pasiv, „fonduri de amortizare".

D-l Decan N. Butculescu își exprimă părerea că legiuitorul a înțeles desigur, că în acest capitol să se treacă amortismentele viitoare asupra creanțelor dubioase, rămânând bine înregistrate cele operate până acum, altfel ar trebui să se reactiveze conturi debitoare, vechi de ani de zile, înregistrate de mult timp cu valori numai de câte un leu fiecare.

Toți cei prezenți sunt de acord.

A patra chestiune este punctul 6 din pasiv, diferența de curs nerealizate la portofoliul de titluri".

D-nii N. C. Constantinescu și S. M. Blumenfeld, susțin că legea fiscală era mai avantajoasă în privința diferențelor în plus constatate la bilanț, la portofoliul de titluri, fiindcă acorda neimpozabilitatea la toată suma rezultată din diferența în curs. Legea bancară prevede că este neimpozabilă numai cifra rezultată dintre diferența în minus și diferența în plus.

Discuția făcută asupra acestei chestiuni stabilește însă că în practică nu s'ar creea Băncilor un dezavantaj în această privință.

Ședința se amână pentru 30 Noembrie 1934.

In această ședință d-l Th. Nitzu face un rezumat asupra desbaterilor din ședința trecută, arătând că nu s'a putut ajunge la un deplin acord asupra punctului „Depozite de Titluri".

Se repune în discuție această chestiune.

D-l Dem. Constantinescu — care a lipsit la ședința precedentă — fiind pus în curent cu cele discutate și cele trei păreri diferite asupra acestei chestiuni, se declară de părerea d-lui Rubin că toate titlurile să fie înregistrate la un singur cont și pe valoarea lor nominală, argumentând și dânsul imposibilitatea în practică de a se face calcule pe valoarea reală și a se înregistra în două conturi separate.

D-l Th. Nitzu, obiectând că în tot cazul, ținând seamă, din punct de vedere juridic, de natura distinctă a acestor două feluri de titluri, eă practica prezintă în acest caz o mare lipsă și că ar

trebui că se pună de acord și cu cerințele juridice, că prin urmare trebue să fie făcută contabilizarea separată a titlurilor „în gaj" și cele „în depozit liber", fiindcă altfel de unde reesă, în caz de litigiu dreptul creditorului (al Băncei), de a lichida acest gaj de titluri, pentru acoperirea datoriei ce o garantează.

La această obiecțiune, atât d-l Rubin, cât d-l Constantinescu spun că acest drept al băncei reese atât din corespondența schimbată între bancă și client, cu ocazia depunerei acestor titluri și mai ales din declarația scrisă pe care o semnează deponentul titlurilor, în care se specifică că, titlurile depuse sub orice formă la bancă, garantează orice angajament al deponentului față de bancă.

D-l Nitzu renunță la scindarea contului, numai cu condițiunea ca în declarația de depunerea titlurilor, semnată de deponenți, să figureze această clauză, privitor la natura lor de gaj.

In felul acesta, toți cei prezenți sunt de părere că aceste titluri sunt contabilizate la un singur cont „Depozite de titluri" pe valoarea lor nominală.

D-l Decan N. Butculescu e și d-sa de acord cu această părere în urma explicațiunilor date de d-nii Rubin și D. Constantinescu, care arată că jurnalul de intrare și eșire al acestor titluri, este un registru legal, iar la partida fiecărui deponent să găsește înscrisă condițiunea fiecărui depozit.

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

Congresul profesorilor din învățământul comercial

In zilele de 9 și 10 Decembrie s'a deschis în palatul Camerei de comerț, primul congres al profesorilor din învățământul comercial.

D-l *Prof. Costache Dima* a propus ca congresul să fie pus sub președinția de onoare a d-lui ministru dr. Angelescu și președinția activă a d-lui director general dr. Ilie Purcaru, ceeace adunarea a aprobat cu aplauze.

Vicepreședinți au fost aleși d-nii: Vasile Dimitru, Ștefan Țenov Ion A. Constantinescu, Rădulescu, T. A. Teodoru și d-na Aglae Gheorghiu-Friedman.

Cuvântarea d-lui Ilie Purcaru

Directorul general al învățământului profesional a arătat că acest congres are o deosebită importanță, prin faptul că se ține în preajma reformei învățământului profesional-comercial.

Numărul școalelor comerciale a evoluat astfel: anul școlar 1915—16, 24 de școli, 1918—19, 26, 1921—22, 52, 1924—25, 95, 1928—29, sub ministeriatul d-lui dr. Angelescu numărul școalelor ajunge la maximum, 166, din care 131 bugetare.

In anul școlar 1934—35, avem un total de 124 școale din care 72 bugetare și 52 extrabugetare. Pe lângă acestea mai sunt 9 școale practice întreținute de Camerele de comerț.

In ce privește populația școlară: In 1865 avem 57 de elevi, în 1885 avem 861 de elevi în 1905 avem 1372 de elevi, în 1925—26 avem 16.392 de elevi, în 1928—29 avem 23.950 de elevi iar în anul școlar 1933—34 avem 15.060 de elevi.

D. Purcaru a remarcat defectele importante ale acestui învățământ cari se rezumă în: o revizuire a actualelor școale prin plasarea lor în centrele unde se simte nevoia; recrutarea elevilor cu mai bună chibzuială pentru ca acest învățământ să nu ajungă locul de refugiu al elementelor cele mai slabe din alte învățăminte; recrutarea personalului didactic pe baze de aptitudini verificate și cu existența bine asigurată mai ales la școalele extrabugetare, practica comercială să devină o realitate; școalele extrabugetare să nu fie admise la funcționare decât dacă se simte nevoia și dacă au existența bine asigurată.

Programa analitică să se modifice în sensul că: să se introducă educația morală; să se amplifice orele de limba română la cursul superior; corespondența comercială să se predea de profesori cari au cunoștințe de comerț, contabilitate, aritmetică comercială și elemente de legislație; să se introducă istoria la școlile superioare și stenografia și dactilografia.

Să se introducă bacalaureatul comercial, astfel cum este în învățământul liceal și agricol cum și în străinătate, în Germania, Austria, Italia și Cehoslovacia.

Absolvenții să fie plasați în biurourile instituțiilor industriale și comerciale spre a nu se mai creea astfel o serie de candidați numai la funcțiunile de stat, sau să fie susținuți pentru a întreprinde afaceri în comerțul mic.

D-l *Prof. Arghirescu,* a scuzat lipsa d-lui rector Raducanu, a adus salutul Academiei comerciale și a exprimat sentimentele de simpatie și interes direct la lucrările acestui congres.

Interesul Academiei pentru profesori din învățământul comercial s'a manifestat pentru înființarea cursurilor de specializare.

D-l *Chr. Staicovici,* a felicitat pe organizatorii acestui congres.

Ca și dvs. cerem de multă vreme reforma învățământului comercial. Am cerut o adaptare a învățământului comercial la realitățile practice ale vieții. Școala de mâine să fie alta. Să pregătim elemente de folos direct pentru comerț. Școala să fie adaptată nevoilor comerțului.

D-l *Niculescu-Ritz,* a vorbit despre șomajul intelectual și șomajul absolvenților școlilor comerciale cari nu găsesc plasament din cauza firmelor ce refuză să-i angajeze. D-sa a atras atenția domnului ministru Angelescu asupra situației grave a tineretului care este sistematic ostracizat în viața economică din nouile provincii.

D-l *I. Nisipeanu,* președintele Asociației generale a profesorilor secundari, a adus salutul corpului didactic secundar.

D-l *Dr. C. Angelescu* Ministru Instrucțiunei, a spus :

După război am căutat să dau importanță și învățământului practic ca și celui teoretic. Cum a evoluat acest învățământ ați aflat. Un fapt foarte regretabil e că numărul școlilor comerciale a scăzut.

Țiu ca ministru al culturii naționale să exprim mulțumiri Camerelor de comert, care au dat tot sprijinul acestor școli.

Mă preocupă organizarea din nou a învățământului profesional

și în special a celui comercial. Legea din 1899 nu mai corespunde vremii și cred că este momentul s'o modificăm.

Chestiunea dificilă este: ce facem cu absolvenții dacă nu au posibilitatea să se plaseze? Multe întreprinderi nu-i primesc. Să le forțăm la acest lucru. Să dăm posibilitate alor noștri să intre în întreprinderi. Cred că vom reveni cu o lege specială. Este datoria statului să le vină absolvenților în ajutor.

D-l *Gr. Trancu-Iași*, a spus că reforma ce se pregătește nu poate să fie izolată. Ea trebue încadrată în simfonia reformelor statului. Invățământul comercial să fie încadrat într'un program economic, să fie alăturat la nouile directive de ordin economic.

D-l *D. R. Ioanițescu*, a spus că vrea să se informeze dela congresiști asupra soartei învățământului comercial.

Legea de unificare a învățământului profesional merită dela patrie, pentrucă eu consider această reorganizare ca o îndatorire națională.

Invățământul comercial este dezorganizat. Legea Haret nu mai face față timpului. Sunt școli care funcționează doar pe bază de regulamente sau decizii, iar unele n'au nici programă analitică. Pentru această categorie de învățământ să reflectați serios; In special toată atențiunea trebue dată învățământului inferior, pentru naționalizarea orașelor și ridicarea micei burghezii.

D-l *N. Butculescu*, Decanul corpului, referindu-se la ideile expuse de d-l Trancu-Iași în ajun, se raliază întocmai la ele și se întreabă cum de am putea reforma acum învățământul, când noi astăzi nu știm dacă organizarea societății va rămâne în cadrul intereselor burgheze colective sau individualiste; când întregul comerț de import și export este rezervat Statului și Băncei Naționale, ca o necesitate inexorabilă; când unul este cursul devizelor la B. N. R., și altul oficial la C. F. R., și altul la bursa neagră; când lemnul, petrolul și cerealele nu se știe încă definitiv ce regim vor urma la export; când țări ca Franța, Italia, Germania, etc., devin exportatoare de grâne, când coloniile țărilor anglo-saxone pretind regim preferențial în favoarea lor pentru cereale și materii prime când, în fine, nu se știe dacă tarifele noastre de import se pot baza pe taxe convenționale, pe un regim preferențial sau pe regulări între țări prin clearing?

Inăuntrul țărei, iarăși, cu lipsa completă de stockuri de produse industriale în depozite și magazine din cauza lipsei de credit cu o producție agricolă mizerabilă, această producție fiind dezor-

ganizată până în temelii, prin reformele agrare, care nu au pus măcar producția, strângerea și desfacerea prin obștii a produselor, în locul vechilor proprietari sau arendași, care știau să facă lanurile mai roditoare, o nouă întocmire a învățământului comercial este cel puțin prematură.

Reforma Haret a acestui învățământ cu mici retușări ulterioare, durează de peste 30 ani și a dat roade binefăcătoare. Din toți absolvenții școlilor comerciale elementare, peste 90 % au pătruns în comerț, ne spune un adânc cunoscător al școalei, d-l director Dimitriu, iar dintre absolvenții școlilor comerciale superioare o mare parte din ei s'au îndrumat spre Bănci (B. N. R., și cele 65 sucursale ale sale în primul rând), spre profesoratul de științe comerciale, spre comerț, industrie și administrațiile financiare ale Statului, unde ei sunt de o utilitate necontestată.

Chestiunea șomajului unei părți dintr'aceștia nu poate fi decât trecătoare.

Dacă totuși reforma trebuie să se facă și în vederea ei Congresul acesta are loc, atunci cred că, în afară de cele 2 cursuri de câte 4 ani: gimnaziul și liceul comercial, ar trebui să se țină seamă de următoarele 4 puncte cardinale:

1. Limba românească și practica comercială să nu lipsească din învățământ.

2. Pătrunderea orizontală, mai ales pentru cei din gimnaziu dela un învățământ la altul, să fie ușurată cât mai mult posibil, iar pentru elevii din liceul comercial pătrunderea lor verticală, către facultățile de drept și de științe, să fie pe bază de examene de diferență, admisibilă, nu pentru a avea un număr mai mare de avocați sau de profesori, ci pentru ca comercialiștii destoinici, ajunși în fruntea unor instituțiuni, să nu fie lipsiți mai ales de cunoștințele juridice atât de necesare astăzi.

3. Să se rezerveze toate locurile, deja restrânse ca număr din cele 2 Inalte Academii de științe comerciale, pătrunzând în ele numai elemente selecționate prin examene. Astăzi, chiar cu anul preparator, e imposibil să se pună a trage la același jug un cal și un bou; rezultatele sunt, au fost și vor fi deplorabile, din punctul de vedere al bagajului de cunoștințe comerciale insuficiente a liceiștilor trecuți prin Academie.

4. Recrutarea profesorilor în gimnaziile și liceele comerciale să se facă numai dintre specialiști, pentru cunoștințele comerciale și dintre profesorii sau candidații cu alte titluri pentru celelalte

materii, cu condiția ca aceștia din urmă să urmeze cel puțin un an cursuri de specializare, dând examene la școlile comerciale, în legătură cu materiile ce vor preda (drept, chimie, corespondență, limbi streine, economie politică, matematici, etc.)

Transferările la cursurile comerciale dela licee să nu se facă decât în aceleași condițiuni. Altfel, în loc de cursuri comerciale, riscăm să avem cursuri bastarde.

D-l *Prof. Ștefan Țenov,* a citit referatul „Invățământul comercial în cadrul învățământului secundar".

D-sa a propus: O lege de organizare dinstinctă și de sine stătătoare, care să cuprindă toate școlile comerciale puse toate sub egida ministerului instrucțiunii; direcția învățământului profesional să fie transformată în direcția învățământului economiei naționale cu secțiile respective, fiecare având o lege specială de organizare, o egalitate de tratament cu învățământul secundar teoretic.

Au făcut propuneri d-nii: Stinghe-Timișoara, Lacrițeanu, Iulian Dumitrescu-Sibiu, Dedulescu-Ploești, Gherghel-Cluj, Tănăsescu și Dem. Rădulescu.

D-l *Prof. Dem. Rădulescu,* a citit referatul despre „Structura ce trebue dată școlilor comerciale".

D-l *Papagheorghe,* a citit memoriul secției Galați.

Au mai vorbit d-nii: Iulian Dumitrescu-Sibiu, T. A. Teodoru, Huliță, Chiperiu, Grigore-Craiova, Tănăsescu, Lacrițeanu, Bucur Pinciu-Tg. Jiu, Ionescu-Tecuci, Cudalbu-Timișoara.

D-l *Purcaru,* a citit propunerile principale ale d-lui prof. G. G. Antonescu, referitor la învățământul comercial.

D-l *Prof. I. A. Constantinescu,* a citit referatul „Invățământului comercial de seară".

Au luat cuvântul asupra acestui punct d-nii: Lacrițeanu, T. A. Teodoru, Țenov, Dimitru, Dumitrescu.

D-l *Prof. Costache Dima,* a citit raportul despre „Programa analitică și bacalaureatul comercial".

D-sa a făcut înteresante propuneri care să complecteze cunoștințele elevilor și a arătat necesitatea înființării bacalaureatului comercial.

Au luat cuvântul la acest referat d-nii: Georgescu-Craiova, Jean Petrescu, Huliță, Eberwein, d-na Alesseanu, d-na Stinghe, Papagheorghe-Galați, Demetrescu ș. a.

Ziua II-a

D-l *I. Balanțof*, directorul școlii comerciale elementare No. 5, și-a desvoltat raportul: „Studiile umanistice în învățământul comercial". D-sa arată că în actuala programă a școlilor de comerț, studiile umanistice, tot ceeace se adresează la formarea individului ca om, la desvoltarea calităților lui morale, sufletești, artistice, sunt neglijate, consacrându-se tot timpul ce-l are tânărul elev pentru pregătirea tehnică. Propune ca în locul pregătirei exclusiv speciale, care nici odată nu poate pregăti pentru toate împrejurările ce se vor ivi în decursul carierei tânărului studios, să se dea o pregătire individuală care să-l facă apt a se descurca în orice nouă situație și care să-i de pregătirea sufletească de a persevera, de a suporta, de a se acomoda, de a poseda virtuți cari să-i dea puterea de a lupta, de a creia și de a urmări un ideal.

D-l prof. *Stan Nicolau*, a făcut o comunicare privitoare la rolul geografiei economice în școlile comerciale.

D-l *Vasile Dimitriu* și-a susținut raportul asupra practicei în învățământul comercial, arătând că este nececar ca noua reformă să prevadă obligativitatea practicei comerciale, pentru gimnaziile comerciale. care să se facă la prăvălii, iar în ce privește cursul superior să se facă practica la bănci, instituții comerciale, administrații financiare, etc.

Diaconul *Gâldău* a făcut o comunicare, privitoare la educația morală în învățământul comercial.

D-l prof. dr. *Ioan I. Mărculescu* a prezentat raportul despre oboseala și surmenajul elevilor.

Pentru a scăpa pe elevi de oboseală și surmenaj, d-sa crede că se impune, în învățământul comercial: desființarea practicei în școlile elementare de comerț; reducerea programei, care e prea încărcată; transformarea învățământului comercial în două categorii: liceul tehnic comercial cu 8 clase și la sfârșit cu bacalauriat și școli practice comerciale de zi și seară: reducerea culturii profesionale prin introducerea culturii generale informative; reducerea orelor la 4 pe zi; să ne intereseze ceea ce poate să facă elevul iar nu ceeace trebuie să facă; să nu se mai dea elevului de lucru acasă etc.

D-na *Florica Brăneanu*, directoarea școlii comerciale superioare de fete, prin raportul său „Cooperația în școlile comerciale", a

expus nevoia aplicării cooperației în școlile de comerț, pentru a deprinde elevii cu acest spirit.

Arată începuturile făcute pe lângă școala superioară de comerț pe care o conduce și insistă asupra spiritului practic ce trebuie să călăuzească elementele cari se devotează comerțului.

D-na *Aglaia Gheorghiu-Friedman,* directoarea școlii comerciale superioare de fete No. 1, a susținut raportul: „Pregătirea și recrutarea corpului didactic special pentru școlile comerciale".

Propune ca pregătirea corpului didactic să se facă în Academiile comerciale și Universitare și specifică obiectele de învățământ cărora ar trebui să i se dea ca profesori absolvenții dela academii sau diferitele facultăți.

D-l prof. *T. A. Teodoru,* a desvoltat un raport asupra „Legăturilor dintre camerile de comerț și învățământul comercial". D-sa a arătat raportul material și moral al acestor instituții. Numai în ultimii ani, camerile au contribuit pentru întreg învățământul comercial cu peste 330 milioane lei. Ele au creat deasemeni școli proprii pentru nevoile imediate și practice ale comerțului.

Infățișând activitatea Camerilor de comerț din Franța, Germania, Italia, Belgia, Austria, etc., d-sa insistă asupra altor inițiative deopotrivă de interesante pentru învățământ: „seminarele-școli", făcute cu ajutorul comercianților și cari fac trăsura de unire între teorie și practică (școala de aplicație a Camerei din Paris). Vorbind despre contribuția obligatorie de 10% din bugetul camerilor arată că aceasta este cu putință numai atunci când, prin modificarea actualei legi a Camerilor de comerț, s'ar reveni la veniturile pe cari le prevede vechea lege din 1929.

D-sa propune o mai strânsă colaborare a acestor instituții cu învățământul public, pentru organizarea și controlul practicei, precum și pentru creiarea unor cursuri de perfecționare și de folos imediat pentru comerț cere să se imprime întregului învățământ un spirit practic, pentru ca școala de mâine să se adopteze la nevoile comerțului, iar nu comerțul la nevoile școalei.

D-na *Maria M. Teodoru,* directoarea școlii practice de comerț de fete, a prezentat raportul: „Filmul didactic".

După ce a arătat ce este filmul didactic și valoarea lui în învățământ, a conchis: „Filmul Didactic" este astăzi o realitate, El este folosit ca mijloc de învățământ. Unele țări au organizat un adevărat „învățământ vizual" folosind exclusiv „filmul didactic". Acest mijloc prezintă avantajul că mărește interesul auditorului,

concentrează, atențiunea, înlesnește perceperea și asimilarea cunoștințelor înfățișate prin imagini și prezintă sub toate raporturile o superioritate astăzi unanim recunoscută asupra impresiunei auditive. Pentru învățământul profesional „filmul didactic" reprezintă o necesitate. Școlile comerciale adoptând acest mijloc de învățământ își întregesc puterea de a adopta cunoștințele spiritului practic, aplicat, care trebue să domine această ramură de pregătire profesională.

Au făcut apoi comunicări și propuneri, d-nii: Cressin, Teodoru-Slatina, Șt. Niculescu, Al Costache, Iamandia, Butnariu, Grigore, pr. Victor Popescu, ș. a.

Inchendu-se lucrările congresului, d-l T. A. Teodoru a propus ca viitorul congres să se țină anul viitor la Craiova.

D-l *Costache Dima* a citit apoi următoarea

MOȚIUNE:

„Profesori din învățământul comercial din întreaga țară, întruniți în primul congres după 70 ani de existență a acestui învățământ, în zilele de 9 și 10 Decembrie 1934, sub președenția de onoare a D-lui dr. C. Angelescu, ministru instrucțiuni publice, și sub președenția activă a D-lui Ilie Purcaru, au hotărât:

1. Reorganizarea învățământului comercial printr'o lege de sine stătătoare.

2. Transformarea școalelor comerciale de azi în: gimnazii și licee comerciale cu aceași structură ca și la liceele teoretice cu păstrarea părții privitoare la pregătirea pentru nevoile reale ale vieței economice. Reorganizarea învățământului comercial de seară cu program amplificată deosebit de școlile practice de zi și seară care vor avea o organizare specială.

3. Concentrarea la ministerul instrucțiunii a tuturor școalelor comerciale pentru a fi aceiași unitate de organizare și control.

4. Modificarea actualei programe analitice prin introducerea materiilor: limba română, educația morală, educația fizică, și cercetășia, istoria și istoria civilizației umane, elemente de logică și psihololegie aplicată la comerț, studiul întreprinderilor, muzica, higiena și stenodactilografia și la fete și lucrul, gospodăria și puericultura

5. Inființarea bacalaureatului comercial pentru o mai bună selecționare a absolvenților, care se îndreaptă spre învățământul superior.

6. Pentru a înlătura oboseala și surmenajul congresul cere o mai bună distribuție a materiilor și a progamelor.

7. Reorganizarea practicei comerciale în așa fel ca elevii să-și poată face studiile în condiții satisfăcătoare.

8. Recrutarea personalului corpului didactic să se facă, atât la stat cât și la școlile particulare numai pe baza de examen de capacitate dintre licențiații academiilor comerciale și ai facultăților de litere și științe, după specialități, trecând cursul de corespondență comercială și orgarizarea întreprinderilor pe seama catedrei de științe comerciale, iar istoria civilizației umane pe seama catedrei de istorie.

Pentru licențiații facultăților de litere științe și drept, să se înființeze cursuri de un an pe lângă seminarul comercial de pe lângă academia de comerț ce se va creia.

9. O strânsă colaborare cu Camerele de comerț, atât pentru o mai bună îndrumare a învățământului, cât și a recrutării personalului de care are nevoe comerțul.

Congresul solicitând o modificare a legii Camerilor de comerț pentru a le reda veniturile prevăzute în vechea lege din 1929, cere în acelaș timp ca legea să prevadă o contribuție obligatorie de 10% din impozitul comercial prevăzut în bugetul Camerilor, exclusiv pentru învățământul comercial.

10. Congresul exprimă dorința înființării seminarelor comerciale pe lângă școalele de comerț cu colaborarea comercianților și industriașilor, ca o trăsură de unire între teorie și practică. Deasemeni congresul recomandă adaptarea filmului didactic ca mijloc de învățământ.

11. Congresul roagă onoratul guvern să vină mai curând cu armonizarea salariilor profesorilor, care în situația de azi face imposibilă acțiunea ridicării culturale a țării românești.

12. Numirea profesoarelor de științe comerciale, la catedrele de contabilitate la școalele profesionale.

* * *

In numerele viitoare ne vom ocupa mai deaproape de unele rapoarte, cari prezintă un deosebit interes pentru viitoarea organizare a înățământului comercial.

Colegi, susțineți revista prin plata promptă a abonamentelor.

Rezultatul examenului

pentru obținerea Burselor acordate de Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România

Din economiile realizate printr'o strânsă administrație și o bună gospodărie a „Revistei Generale de Comerț și Contabilitate" unde toată sarcina conducerei și apariției ei o are comitetul de redacție a cărui muncă este onorifică, reducându-se astfel și plata unui director titular după pleçarea d-lui Drăgnescu Brateș la Galați încă din Iunie 1933, Corpul nostru, în scopul de a încuraja elementele tinere și meritoase din Șc. Sup. de Comerț din București și de a creia legături cât mai strânse cu tineretul care se dedică Științelor Comerciale, a decis acordarea prin concurs a 3 burse a 4.000 lei fiecare.

Luând această decizie, eram cu toții convinși că se va prezenta la concurs, mai ales în aceste vremuri de criză, un mare număr de elevi ținând seamă că în Capitală avem trei școli Sup. de Comerț de băeți.

Credința ne-a fost însă înșelată, căci până la data de 7 Oct. 1934 — când se fixase — ținerea examenului, nu se înscrisese decât 3 (trei) candidați, din care cauză data ținerei examenului s'a amânat la 4 Noembrie 1934 și apoi la 11 Noembrie 1934.

Nu s'au înscris după aceste repetate amânări, decât 7 elevi, din care 2 nu îndeplineau cerințele regulamentului, adică nu aveau media 7 și nu au putut prezenta certificate de paupertate, așa că nu au putut lua parte la examen decât 5 candidați din care 3 dela Șc. Comercială Nr. 1 și 2 dela No. 2. Șc. Comercială No. 3 n'a trims deci nici un candidat probabil fiindcă elevii nu puteau îndeplini condițiunile de medie și situație materială.

Publicații repetate pentru acordarea acestor burse s'au făcut în revistă iar școlile au fost înștiințate și pe cale de corespondență, așa că nu se poate spune că elevii n'au știut de acest examen.

Insistăm asupra acestor chestiuni, fiindcă mi se pare surprinzător faptul că din aproape 100-150 elevi cât trebuie să numere cele 3 școli Comerciale în anul al 3-lea, — căci elevii din aces an se primesc la concurs, — nu s'au înscris decât 7 și încă aceștia cu media nu mai mare de 8.

Unde sunt vremurile dinainte de războiu, când pentru bursele dela cele 4 școli comerciale, din țară, se înscriau elevii cu zecile la fiecare din ele prezentând certificate de note, care ajungeau până la media 10.

Lipsa, de azi, de concurenți cum și notele atât de mici pe care le au și să nu se uite 4 din cei 5 candidați sunt premianți pun în evidență o stare de lucruri nu prea îmbucurătoare, pentru care cei în drept trebue să găsească remediere fără întârziere.

Dintre cei 5 candidați, au reușit la concurs, în ordinea mediei obținute d-nii.

1. Filipescu M. Ion, cu media 7
2. Chirea Radu „ „ 6,62
3. Ionescu Gh. Ilie „ „ 6,25

cărora li se acordă cele 3 burse a câte lei 4.000 fiecare.

TH. NITZU
membru în Comisia de examinare

Vitrina Librăriei

A apărut :

Structure du Bilan de d-l *E. René Delaporte.*

Comerțul Știința și Arta de d-l *Drăgănescu-Brateș.*

Funcționarea Conturilor în Contabilitate de d-nii *G. Grigorescu* și *Gh. Vasilescu* cu o prefață de *Gr. L. Trancu-Iași,* Vol. I.

Das rumänische Baukwesen de *Dr. N. Ig. Badea.*

Statul în fața problemelor vremii de *arhitect I. D. Enescu.*

Plobleme de învățământ de d-l *M. I. Mihăilescu.*

Doi ani de luptă de *Virgil Petrescu,* director de bancă.

Albania Nouă număr festiv cu ocazia aniversării independenței Albaniei.

Bugetul General al Statului (perioada 1921—22, 1932—34) de *C. G. Constantinescu.*

CONSILIUL SUPERIOR AL CORPULUI CONTABILILOR EXPERȚI ȘI AUTORIZAȚI

Regulament

pentru

Examenul de contabil autorizat

— In conformitate cu art. 10 din legea Corpului contabililor cooperatori —

Art. 1, — In baza art. 10 din legea Corpului contabililor cooperatori se poate prezenta la examenul de contabil autorizat, contabiiii cooperatori definitivi cari au la bază unul din certificatele de mai jos: 3 clase comerciale, 4 clase de liceu, școala cooperatistă de 3 ani, școala normală, academia cooperatistă, 3 clase complimentare suprapuse învățământului primar.

Art. 2. — Solicitanții cari îndeplinesc condițiunile de mai sus vor înainta o cerere secțiunei unde urmează a fi înscriși care va întocmi un tablou de aceste cereri cu menționarea actelor depuse, trecând pe tablou numai cei ce întrunesc condițiunile legii Corpului Contabililor Cooperatori (contabilii cooperatori definitivi) și condițiunile prevăzute în regulament.

Art. 3. — Examenul se va ține pe regiuni în centrele ce vor fi fixate de Consiliul Superior al Corpului contabililor Experți și Autorizați luând și avizul Corpului Contabililor Cooperatori.

Examenul se va ține numai dacă în regiunea respectivă sunt cel puțin 20 candidați.

Art. 4. — Comisia de examinare se compune din 3 membrii numiți de Consiliul Superior prin Delegația Permanentă și anume: 2 profesori din învățământul comercial și președintele secției unde se va ține examenul sau delegatul său. Profesorii cari au preparat pe candidați nu pot face parte din comisie.

Secretarul comisiei va fi secretarul secțiunei unde se ține examenul.

Președintele comisiei va fi profesorul cel mai în vârstă.

Comisia de examinare va cerceta în prealabil actele candidaților.

Art. 5. — Examenul se va ține din următoarele materii: Contabilitatea, Geografia economică a României, Aritmetica comercială, Limba română și Corespondența comercială, Noțiuni de drept comercial și fiscal.

Examenul va fi oral și scris. Teza este eliminatorie.

Notarea se va face cu cifre dela 1 până la 10. La notare se va avea în vedere și scrisul candidatului.

Vor fi considerați reușiți acei cari vor avea cel puțin media 7 (șeapte) fără a avea la teză mai puțin de 5 (cinci) ca medie dela toate obiectele.

Se va da note separate peniru fiecare materie.

Art. 6. — Se vor ține seziuni: în Primăvară și în Iarnă.

Taxa de examen este de lei 500, din care se va plăti indemnizația Comisiunei de examinare ce se va fixa de Consiliul Superior pentru fiecare examen în parte. Restul va rămâne în favoarea secțiunei unde s'a ținut examenul.

Art. 7. — Se va întocmi un proces verbal de rezultatul examenului în trei exemplare: unul pentru secțiunea unde s'a ținut examenul al doilea pentru Consiliul Superior al Corpului și al treilea pentru Corpul Contabililor Cooperatori.

Art. 8. — După ce procesul verbal va fi aprobat de Consiliul Superior al Corpului se va elibera de către Consiliul Superior fiecărui candidat reușit o adresă cu rezultatul examenului.

Pe baza acestei adrese Secțiunile care au primit cererile de înscriere sunt obligate să facă înscrierea în Corp cu gradul de contabil autorizat a candidaților reușiți.

Art. 9. — Această înscriere nu dă dreptul la obținerea gradului de expert contabil dacă solicitanntul nu are vreunul din titlurile prevăzute de art. 3 din legea Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

Art. 10. — Carnetele de membru eliberate contabililor cooperatori vor purta mențiunea „înscris în baza art. 10 din legea Corpului Contabililor Cooperatori".

* * *

Acest regulament s'a aprobat la 27 Noembrie 1934, pe baza hotărârii adunării Plenare a Consiliului Superior la 6 Noembrie a. c. și intră în vigoare cu începere dela 1 Ianuarie 1935.

Dela Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili, Secția Ilfov

DECIZIE

Comisiunea de disciplină a Corpului Contabililor autorizați și experți contabili Secția Ilfov:

Având în vedere reclamația făcută de d-l N. Caraianu, Secretarul Corpului, contra d-lui George Grigorescu, expert contabil, înreg. la No. 299/1934.

Având în vedere actele dela dosar, declarațiile martorilor și susținerile părților;

Având în vedere disp. art. 15 din legea Corpului de contabili autorizați și experți contabili din 1921, cari prevăd: „Plângerile contra vreunui membru al Corpului se adresează Președintelui Consiliului Secției respective care va cerceta cazul direct sau printr'un delegat al Consiliului".

„Consiliul pe baza acestor cercetări va decide dacă este cazul de dare în judecată".

„Consiliul va putea pronunța cu majoritatea de voturi: admonestarea interdicția temporară de a profesa, iar în cazuri grave excluderea din Corp".

Că în speță, reclamantul se plânge contra pârâtului, membru al Corpului, arătând că acesta prin faptele săvârșite a contravenit disp. art. 15 din lege;

Având în vedere că prin hotărârea Consiliului dela 12 Noembrie, se dispune trimeterea în judecata Comisiunei Disciplinare a d-lui G. Grigorescu, pentru faptul de insultă și lovire aduse d-lui N. Caraianu, Secretarul Corpului:

Având în vedere procesul din 8 Noembrie 1934, încheiat de delegatul Consiliului de Ad-ție de a face cercetări în această cauză:

Având în vedere declarația martorilor Schauer și Epureanu, declarații aflate la dosar:

Având în vedere că se constată că pârâtul a lovit și insultat pe reclamant în plin centrul Capitalei pentru chestiuni care privesc administrarea Corpului și Onoarea Consiliului.

Având în vedere că prin folosirea unor asemenea procedee se aduc știrbiri prestigiului profesiunei de contabil și Corpului

Având în vedere că potrivit disp. art. 14 din legea, paza onoarei și demnității Corpului intră în competința Cousiliului;

Că în speță pârâtul s'a făcut vinovat de atingerca demnității Corpului prin faptele săvârșite.

Că astfel fiind pârâtul făcându-se vinovat de fapte nepermise urmează a i se aplica sancțiunile legale;

In virtutea disp. art. 14 și 15 din legea pentru organizarea Corpului de contabili autorizați și experți contabili din 1921:

DECIDE:

Cu majoritatea de voturi aplicarea art. 15 din legea pentru organizarea Corpului Contabililor autorizați și experți contabili și art. 48 din regulamentul de aplicare al acestei legi, aplicând d-lui George Grigorescu expert contabil domiciliat în București Str. Emancipată No. 19 bis interdicția temporară de a profesa pe timp de opt-spre-zece luni.

Cu drept de apel conform art. 17 din lege.

Pronunțată la sediul Corpului contabililor autorizați și experți contabili, astăzi 19 Noembrie 1934.

Președinte, (ss) **Aureliu Marinescu**

Secretar Delegat, (ss) *L. Luceanu*

Membrii: (ss) Al. Botez, Prof. Cesar Miron, St. Georgescu, C-tin Tascu.

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

Jurisprudențe Fiscale [1]

Tribunalul Constanța S. II

Sentința Civilă Nr. 591 din 4 Iulie 1934.

Apelantă: Firma Rabinovici & Bercovici.

Împrumutul fără dobândă. Impozit mobiliar. Când este exigibil. Art. 23 și 25 l. c. d.

Potrivit dispozițiunilor art. 25 l. c. d. impozitul asupra veniturilor mobiliare este exigibil odată cu exigibilitatea drepturilor creditorilor.

Astfel fiind impozitul la dobânda prezumată conform art. 23 l. c. d. la împrumuturile fără dobândă, este exigibil la restituirea capitalului.

Asupra apelului declarat în termen de contravenții: Firma comercială M. Rabinovici & Bercovici și Helfgot din Constanța, contra procesului verbal cu data din 29 Iulie 1933 încheiat de d-l N. Ionescu Crunți, administrator financiar de constatare al Județului Constanța, prin care au fost socotiți contravenienți la disp. art. 25 din legea contribuțiunilor directe și amendați cu suma de lei 13.978 ce reprezintă îndoitul impozitului pe venitul valorilor mobiliare.

Având în vedere că contravenția imputată apelanților consistă în aceia că: în ziua de 20 Iulie 1933, administratorul financiar de constatare, făcând o verificare registrelor comerciale ale firmei M. Rabinovici & Bercovici din Constanța, a constatat că Helfgot are la numita societate pe ani: 1930, 1931, 1932 conturi creditoare în sumă de lei 180.000 asupra cărei sumi neplătind impozitul prevăzut de art. 23 punctul 4 al. a. legea contribuțiunilor directe, a contravenit disp. art. 25, 105, 106 din aceiaș lege.

Având în vedere că apelanții invocând disp. art 25 din legea contribuțiunilor directe, au susținut că nu există contravenție întrucât dreptul creditorului nedevenind exigibil, impozitul nu este datorat.

Considerând că potrivit disp. art. 25 legea contribuțiunilor directe, impozitul asupra venitului valorilor mobiliare, este datorat în ziua exigibilității dreptului creditorilor.

Că prin urmare, impozitul este exigibil odată cu drepturile creditorilor. Cu alte cuvinte dreptul fiscului se naște la scadențele de plată fixate între părți. Când scadența nu este respectată de debitor și aceasta nu plătește creditului drepturile sale, evident

1) Din „Revista Administrația financiară" No. 8?/934.

că și impozitul are aceiași soartă. Amânarea plății venitului, comporta și amânarea exigibilității impozitului.

Având în vedere că, în speță, procesul verbal de contravenție nu constată dacă conturile înscrise în registre sunt sau nu exigibile, fie că s'au plătit dobinzi, fie că s'a plătit aparte din conturi, iar apelanții dovedesc astăzi cu registrul „inventar" pe ani 1929—1933 că în tot acest timp nu s'a făcut nici o plată în contul dobânzilor, sau al capitalului.

Că așa dar, dreptul creditorului ne fiind exigibil înțelesul art. 25 din sus citata lege, impozitul către fisc nu este datorat și astfel contravenționea imputată nu poate subsista.

Că astfel fiind apelul de față urmează a se admite ca fondat și în consecință a se anula procesul verbal de contravenție.

Deciziuuea fiscală No. 38

din 5 Februarie 1934

Recurent Ghica Lolu

Impozitul comercial. Cifra de afaceri. In lipsă de registre impunerea trebue făcută prin aprecierea directă. Art. 30 l. c. d'

Când registrele comerciale sunt înlăturate ca nesincere, iar cifra de afaceri nu se poate constata precis din acte sau registre, instanța de impunere nu poate fixa cifra de afaceri prin simplă apreciere, ci trebue să facă impunerea conform art. 39 alin, b. prin aprecierea directă a venitului, în comparație cu alți comercianți similari, pe aceiași categorie și importanță.

Având în vedere că contribuabilul recurent Ghica Lolu a fost impus prin procesul verbal No. 236/930, pentru comerțul de manufactură ce există în Găești Jud. Dâmbovița la impozitul comercial, aferent beneficiul net de 90.000 lei, stabilit prin aprecierea și comparația cu comerciantul Gh. Constantinescu din aceiaș localitate.

Că, împotriva acestui proces verbal de impunere, Administratorul Financiar al Județului Dâmbovița a făcut apel prin deciziunea cu Nr. 1663/930, atacată cu recurs, i-a admis în parte apelul și a majorat beneficiul impozabil al contribuabilului recurent la suma de 120.000 lei pentru calculul elementarului și complimentarului.

Având în vedere că, pentru a da această soluțiune, comisiunea de apel în majoritate, motivează că deși contribuabilul recurent și-a restrâns afacerile, închiriind jumătate din prăvălia sa, totuș ținând seamă de afacerile sale comerciale îi fixează cifra de afaceri prin apreciere la suma de 1.200.000 lei anual, la care aplicând un coeficient de 10% îi stabilește beneficiul anual la suma de 120.000.

Având în vedere că, în conformitate cu dispozițiunile art. 39 alin. II lit. b. din legea contribuțiunilor directe, dacă cifra afacerilor, nu se poate constata precis după registre sau orice alte elemente, venitul impozabil se va stabili prin aprecierea în comparație cu alți contribuabili de aceiaș categorie și importanță, având în vedere chiria sau valoarea locativă a stabilimentului în care se exercită comerțul, a locuinței contribuabilului și orice alte semne exterioare de natură a înlesni stabilirea venitului impozabil.

Considerând că, instanța de impunere, înlăturând ca necesare registrele comerciale ale contribuabilului recurent iar înaintea comisiei de apel neînfățișându-se nici un fel de registre, din cari să se stabilească precis cifra de afaceri a acestui contribuabil în anul precedent în conformitate cu dispozițiunile art. 39 alin. II litera b. din legea contribuțiunilor directe, comisiunea de apel urma a-i stabili beneficiul impozabil prin apreciere și comparație cu alți contribuabili similari de aceiași categorie și importanță.

Considerând că, Comisiunea de apel, stabilind beneficiul impozabil al contribuabilului recurent în urma apelului fiscului, la suma de 120.000 lei, după o cifră de afaceri prezumată de 1.200.000 lei la care a aplicat un coeficient de câștig net de 10% a violat dispozițiunile articolului 39 aliniatul II litera b, din legea contribuțiunilor directe și a săvârșit exces de putere și ca atare deciziunea sa urmează a fi casată pe primul motiv de recurs.

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderei unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Recenzii

Dr. I. I. Mărculescu: **Oboseala și surmenajul elevilor,** 1934, pag. 29. — Printre chestiunile discutate la primul congres al profesorilor din învățământul comercial a fost și tema de mai sus, al cărei raportor, d-l prof. Mărculescu, a adunat un material prețios, supunându-l unei analize personale, care i-a permis să tragă anume „concluzii adoptate principial de congres.

D-sa, pe baza a numeroase studii și experiențe făcute de medici, psihologi, pedagogi, etc., stabilește că programele încărcate au un efect dezastros asupra desvoltărei fizice și intelectuale a elevilor, iar cunoștințele dobândite cu asemenea program nu sunt asimilabile.

Referindu-se la Școalele Comerciale, d-l Mărculescu, bazat și pe cercetări personale, constată că elevii sunt supuși la o sforțare prea mare, mai ales aceia din cursul elementar.

De aceea, d-sa propune desființarea practicei, pe care o găsește că nu corespunde scopului ce legiuitorul și-a propus când a introdus-o prima oară în legea din 1899, pusă în aplicare în 1903 (legea Haret).

Asupra acestei chestiuni nu toți dascălii sunt de acord, după cum s'a putut vedea la congres.

Noi credem că legiuitorul a fost fericit inspirat, când a introdus practica obligatorie, însă atunci s'a ținut seama de elementul *oboseală*, de aceea numărul orelor în al II și al III-lea an era mai redus. In decursul anilor, în loc ca experiența și studiile făcute asupra surmenajului în școli, să ducă la o cât mai bună armonizare a predării lecțiunilor cu practica, din contră s'a luat măsuri, fără nici o socoteală, ajungându-se la situația de azi, când se constată un exces de sforțare cerut elevilor. Dar pentru aceasta nu practica este de vină; noi credem că vârsta de 13–15 ani este destul de bine aleasă spre a începe micile îndeletniciri, cari nu cer eforturi fizice sau intelectuale, precum: împachetat, aranjat mărfuri în rafturi, expediția corespondenței, etc.

Mai târziu ca elev în Școala Superioară de Comerț sau ca absolvent, practicantul va refuza să facă asemenea lucrări.

Acești elevi de curs elementar și-au continuat de multe ori activitatea în întreprinderea unde au făcut practica, devenind negustori.

De aceea noi credem că practica în timpul școlii trebue menținută. De altfel și d-l Mărculescu recunoaște nevoia practicei, însă d-sa propune ca să se separe învățământul comercial teoretic cu acces la Academia de Comerț de învățământul practic limitat la strictul necesar și fără acces la Academia de Comerț.

Acesta a fost și spiritul reformei Haret, — dacă în urmă s'a

deviat, aceasta poate fi și o consecință a alergării tineretului după titluri, — ceeece constitue o nouă față a problemei, pe care ne rezervăm s'o discutăm cu altă ocazie.

Dr. V. M. Ioachim

A APĂRUT:

S. M. Blumenfeld: **Impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale.** — Conține diferite chestiuni de technică și *contabilitate fiscală*, în legătură cu aplicarea legii contribuțiilor directe în ce privește impunerea pe *venitul comercianților și industriașilor* și anume:

Bilanțul și legea contribuțiilor directe;
Fiscul și contabilitatea neregulată;
Inlăturarea registrelor la impunerea soc. anonime;
Impunerea sucursalelor soc. anon. române;
Evaluarea acțiunilor necotate la Bursă;
Impunerea diferențelor de curs la datorii în valută străină nelichidate;
Amortizarea pagubelor la debitori dubioși și debitori insolvabili;
Impunerea rezervelor din supraevaluări;
Fiscul și neadmiterea la scădere a cheltuelilor de capital (sporire de capital, accidente, etc.);
Inadvertențe contabile fiscale: Impunerea greșită a beneficiului reportat și a cheltuelilor personale;
Modificarea bilanțurilor după impunere.

Toate aceste **chestiuni importante de contabilitate fiscală** sunt tratate în lumina și spiritul dispozițiilor legale, în care urmează a se efectua *impunerile pe venitul comerciat și industrial și conțin orientări si sfaturi practice folositoare pentru apărarea intereselor* contribuabililor față de tendintele de exagerare fiscală la efectuarea impunerilor.

Pentru a da o largă împrăștiere lucrării în rândurile contabililor, autorul a pus la dispoziția Corpului un număr de volume pe prețul redus de lei 40,— în loc de lei 100,— prețul obicinuit.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați, Corpul Experților Contabili și Autorizați Secția Ilfov și Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare, au hotărât să ofere d-lui Gr. L. Trancu-Iași, Președintele lor de onoare, fost Ministru al Muncei, un bust care va fi predat în cadrul unei sărbătoriri, ce va avea loc la 24 Ianuarie a. c., când d-sa împlinește și 50 ani dela înscrierea în învățământul comercial.

Colegii care doresc să ia parte la banchetul organizat cu această ocazie, — care va avea loc la Athénée Palace din București, — sunt rugați să se înscrie la sediul Corpului din timp.

Colegiale

Asociația Experților Contabili din România, în urma apelului publicat de D-l. decan N. Butculescu în numărul pe Septembrie 1934 al acestei reviste a convocat pe ziua de 25 Noembrie 1934 o întrunire la Camera de Comerț și Industrie din București la care s'au dezbătut diferite probleme ce interesează pe experții contabili în genere.

Intrunirea a fost prezidată de D-l N. Butculescu.

Din lipsă de spațiu vom publica în numărul viitor o dare de seamă a acelei întruniri.

Ca urmare a hotărârilor luate cu acea ocazie se va ține o nouă întrunire tot la Camera de Comerț și Industrie din București în ziua de 27 Ianuarie a. c. orele 10 dim. când se vor dezbate în continuarie diverse probleme ce intereseează această breaslă.

☒ La alegerea de Rector al Academiei Comerciale din Cluj a întrunit cele mai multe voturi d-l dr. **I. Evian,** Secretarul General al Ministerului de Industrie și Comerț, după care a urmat dr. **Sabin Cioranu,** Președintele Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

☒ D-l **Virgil Petrescu** a fost numit în Consiliul de Administrație al tipografiei „Apollo", iar d-l prof. **Jean Petrescu** censor.

☒ In curând va apare ziarul „Prezentul" la a cărei conducere figurează și colegul nostru d-l **Pantelimon Sitescu,** fost director de bancă.

☒ D l **D. P. Niculescu-Ritz** a fost ales Președinte al Sfatului Negustoresc Central, în locul regretatului Jean Luca P. Niculescu.

☒ D-l **N. Ioaniția** a fost ales Vice-Președinte al Sfatului Negustoresc Central.

☒ D-l **Vasile Teodoru** a fost numit în Consiliul de Administrație al Casei de Asigurarare Buzău, din partea salariaților, d-l **Ștefan Balamez** la Casa de Asigurare Chișinău.

☒ D-l **Gr. Namțeanu** la Casa de Asigurare Craiova.

☒ D-l **Ilie Crivaanu,** Conferențiar suplinitor la Universitatea din Iași pentru contabilitate, a fost numit Secretar prim al Camerei de Comerț și Industrie din Iași, în locul d-lui Mereuță, ieșit la pesie.

☒ D-l **Chr. D. Staicovici,** Președintele Camerei de Comerț din București, a donat una sută mii lei pentru o bursă la un elev al Școalei Comerciale Superioare.

☒ D-l **C. Dima** a fost ales Vice-Președinte al Cercului Profesorilor secundari cu atribuții de administrator.

☒ D-nii **Cezar Miron** și **Jean Petrescu** au fost numiți în Comisiunea pentru cercetarea manualelor de Comerț și Contabilitate, care cer aprobarea Ministerului.

☒ D-l **Cezar Răşcanu** a fost numit în Comisia de contral a Casei Construcțiilor.

☒ Observăm că unii colegi contabili autorizați sau experți adaogă pe cărțile de vizită sau în entêtul scrisorilor pe lângă cuvintele cari exprimă calitatea lor sau eventual specialitatea: fiscal, industrial, comercial, agricol, etc. și cuvinte ca „juridic" sau „consultațiuni juridice".

Atragem atențiunea colegilor că nu au dreptul să se servească de expresiunea „juridic" fiindcă este ilegală.

In conformitate cu dispozițiunile art. 4 din legea de organizare a Corpului Contabililor experți și autorizați, relativ la alcătuirea tabloului de membrii ce trebue înaintat autorităților:

Secțiunea Ilfov roagă pe membrii săi de orice grad ca cel mai târziu până la 1 Februarie 1935 să comunice la Sediul Corpului Str. Teilor No. 12, domiciliul lor.

1. Nu vor putea fi trecuți pe noul tablou cei cari nu comunică în timpul util adresa lor.
2. Cei cari se găsesc în restanță cu cotizația.
3. Cei cari datorează cota de 5% din expertize pe exercițiul trecut.

Secțiunea Ilfov invită pentru ultima oară pe următorii d-ni Experți contabili, rugându-i a depune până la 30 Ianuarie 1935 cota de 5% din expertizele contabile primite în cursul anului 1932/1933 și 1933/1934 (trim. Aprilie):

A. B. lei 300; A. S. lei 100; A. G. lei 350; A. I. lei 100; A. S. lei 850; A. N. lei 200; A. S. lei 700; B. C. lei 750; B. A. M. lei 400; B. A. lei 1.350; B. S. lei 75; B. D. lei 300; B. H. lei 325; B. M. S. lei 225; C. K. N. lei 1.600; C. Th. lei 425; C. C. lei 200; C. St. B. lei 350; C. I. 250; C. N. Gh. lei 75; D. E. lei 626; D. C. lei 300; D. A. B. lei 550; D. G. lei 1.050; D. I. P. lei 700; D. N. lei 100; E. M. N. lei 100; E. E. lei 650; E. C. G. lei 100; F M. lei 125; F. G. lei 50; G. V. lei 150; G. A. lei 1.325; G. G. lei 4.100; G. S. lei 900; G. P. lei 850; G. T. lei 150; G. G. lei 250; H. U. lei 5.900; H. N. lei 525; I. R. lei 400; I. Gh. I. 425; I. A. lei 150; I. B. lei 200; I. D. I. lei 50; I. I. G. lei 500; I. T. lei 100; L. R. lei 550; L. C. lei 550; L. A. lei 3.000; L. C. 250; M. A. lei 2.200; M. I. lei 450; M. I. lei 100; N. V. lei 100; N. D. lei 350; N. N. lei 150; P. N. lei 1.700; P. S. N. lei 750; P. R. lei 200; P. D. lei 100; P. C. lei 50; P.-N. S. lei 300; P. A. lei 550; R. A. V. lei 125; R. N. lei 100; S. P. lei 1.000; S. S. G. lei 5.000; S. V. lei 550; S. G. lei 3.675; S. A. lei 525; S. I. Gh. lei 8.350; S. T. G. lei 225; S. A. lei 825; S. G. lei 100; S. A. lei 665; S. N. lei 100; T. M. lei 1.450; T. A. lei 950; T. A. T. lei 1.575; T. S. C. lei 500; T. A. lei 200; V. S. lei 475; V. D. lei 160; V. C. A. lei 350; V. G. lei 150.

Acei cari până la această dată nu vor depune sumele datorite vor fi șterși din noul tablou ce se va publica în luna Februarie 1935.

Abonamente

In cursul lunilor dela 1 Septembrie — 15 Ianuarie 1935,] am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Secția Brezoi: M. Comănescu 1932—33, 100.

Secția Chișinău: N. M. Rotman 1934, 200; Ion I. Cantoneru 1933—34, 240.

Secția Cluj. Abonamente restante: Ionescu Alexandru1931—33, 450; Papay Iosifjun 1931—32, 300; Leb Aron 1931—32, 300; Andreica Traian 1932, 150; Tordai Gheorghe 1932, 150; Negru Ioan 1933, 150; Vescan Teofil 1933, 150; Kis Iosif 1933, 150; Buzilă Ștefan 1933, 150; Dragoș Gh. 1933, 150; Dragomir Dumitru 1933, 150; Banca Centrală Cluj 1934, 400; Banca de Agricultură 1934, 400; Industria Sârmei 1934, 400.

Secția Cluj: Pe anul 1934, câte 150 lei: Schissel Richard, Pop Sever, Popescu Constantin, Opris Nicolae, Popa Ioan, Ștefănescu Nicolae, Lewi Francisc, Kauffmann Adolf, Erdei Eugen, Ullmann Andrei, Falk Desideriu, Dux Emanoil, Gyarfas Dezid. Mandula Edmund, Abraham Iosif, Enghiurliu Sebastian, Enghiurliu Irina, Löbl Enric, Ferentz Ignație, Lazăr Cornel, Gyarmaty Arpad, Nemes Sabin, Rethy Francisc, Gegesi Arpad, Grün Maurițiu, Vlaicu Vasile, Hodos Francisc, Hodos Iosif, Petrovay Tiberiu, Buzesko Iuliu, Bisothka Adalbert, Boskovitz Emeric, Cappellaro Artur Peris, Cordoș Avisalon Parsch Francis, Kocz Ernest, Szentkiralyi Samoil, Leb Adalbert, Hegyesi Ladislau. Pribnow Dorothea, Klein Eugen, Zudor Ioan, Farkas Otto, Babes Ion, Peptea Iacob, Gaspar Ernest, Stephani Otto, Kadar Desideriu, Goldstein Iosif, Anca Paul, Filimon Eugen, Szecsi Paul, Nagyfaludi M. Simion, Hancu Nicolae, Dan Petru, Sârbu Laurențiu, Zink Frederic, Boer Irma, Sirlincan Matei, Szabo Edmund, Czitrom Oscar dr., Dreciu Dumitru, Nichiciu Traian, Garabet Aderdat Bistr., Nichin Gheorghe, Lăpedatu Ioan, Crețu Ioan, Boer Ștefan, Sălșan Mihait, Clepșa Victor, Davidescu Gh., Popescu Mihail, Zoltan Eugen, Binder Margareta, Benkö Gavrilă, Redlich Wilhelm, Katona Marițiu, Iauernig Otto, Sibiu, Varhegyi Iuliu, Brașov, Schächter Andor, Cluj, Iosa Francisc, Haray Iosif, Cioran Sabin, Reinhertz Samuilă, Berke Petru, Voina Dumitru, Domilescu Ivan, Borda Emil, Mazuchi Augustin, Lupan Iuliu, Buzilă Ștefan, Salamon Mihail, Gere Bela, Haşiganu D-tru, Drăgan Iuliu, Thamo Carol, Szolnoki Iuliu, Holunzer Berta, Fazakas Dionisie,

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Bodo Ioan, Amiraș Ernest, Azzola Ferdinand, Mureșan Ștefan, Turcu Victor, Orga Iosif, Birtolon Emil, Vasiu Virginia, Braun Mauriciu, Gârbacea Iosif, Hurducaș Ionel, Chiffa Alexandru, Zsako Zoltan, Dülöp Margareta, Licker Oscar, Weinberger Enric.

Secția Constanța: Gh. Bărbulescu 1932—33, 400; Th. Nalbaut 1932—33, 400; Gh. Răducanu 1933, 200; I. Fusaru, 1932, 200; Ilie Manolescu 1933, 200.

Secția Câmpu-Lung Muscel: Pe anul 1934, câte 200 lei; V. I. Sitaru, N. B. Bălan, I. Diaconescu, Al. Predoiu, C. Suicescu, Mih. Firică. Corpul Contabililor 160; Iosif M. Ilincuț 1932, 33, 34, 260.

Secția Cernăuți: D-na Buzelom Aglais 1934, 160; M. Comșpan 1934, 160; Fernbach Aron 1935, 160.

Secția Constanța: Gh. Burgher 1934—35, 320; Mircea I. Puținică 1933, 160.

Secția Craiova: St. Antonescu 1935, 200; Theodorescu C-tin

Secția Dârmănești: Ion Mohan 1944, 100.

Secția Făgăraș: George Erâncu 1934, 200.

Secția Focșani: A. Seifert 1934, 200: Lron Telohman 1932, 200;

Secția Fălticeni: Ion S. Gheorghe 1935, 200.

Ion I. Lupescu 1934. 100.

1934, 200; D. Marinescu 1934. 200; Carol Ianisefoki 1934, 200; Al. Manolescu 1932—33, 390; C. V. Ionescu 1933, 200; Iacob Braun 1933—34, 360; Prof. Cioică 1934, 200; Ion G. Parvănescu 1934, 200; N. Mihăilescu 1934, 200; Ștefan Bobe 1934, 200; C. Dragolescu acont lei 100.

Secția Galați: H. Grinberg 1934, 150.

Secția Ismail: Ion V. P. Dolenco 1934, 160.

Secția Lugoj: Alex. Wagner 1933, 200.

Secția Moreni: Donciu Gh. Ion 1935, 200.

Secția Petroșani: Galeriu C. 1934, 200.

Secția Pașcani: Carol Hutscheker 1931—33, 480; Vasile Frunză 1935, 160.

Secția Roman: Gh. I. Mircea 1933, 160.

Secția Rădăuți: Eug. Priscornic 1935, 160.

Secția Slănic: Barbat Liviu 1934, 160.

Secția Sighet: Gh. Pop 1934, 200.

Secția Slatina: Dumitru Gheocanu 1934, 160.

Secția Sighișoara: D. D. Georgescu 1934, 160.

Secția Tileagt II: Floria Morgovan 1934, 100.

Secția Zalău: Silvia Dr. Candor 1935, 100.

Secția Sibiu: Traian Cristodorescu 1933, 200; Abraham Iosif 1933, 200; Eugenia Onu 1933, 200; David Simtion 1933, 100; Konrad Petri 1934, 200; Wägner Carol 1934; 200; Ioan Chir ea 1934, 200; Oskar Gräeff 1934, 200; Hild Alexandru 1934, 200 Shneider Andrei 1934, 200; Eugenia Onu 1934, 200.

Secția T.-Severin: V. Popescu 1933, 160; Sabin Spineanu 193, 250.

Secția Tg.-Mureș: Fabrica de Zahăr 1933—34, 1.000; Lucian Cioranu 1934, 200; Octavian Fulea 1933—34, 400; Ioan Budiu 1933—34, 400; Iuliu Krecsak 1933—34, 400; Ion Murgoi 1933—34, 400; Partenie Klesch 33—34, 400; Bela Bucur 1933, 33, 34, 600; Alex. Kallos 1934, 200; Iacob Kaszavitz 1933—34, 400; Gustav Keintzel 1933—34 400; Mauriciu Paller 1933—34, 400; Simon Albert 1932, 33, 34, 600; Iosif Fritsch 1934, 200; Adalbert Szanto 1934, 200; Coloman Wegner 1933—34, 400; Iacob Smilovits 1933—34, 400; Nerva L. Popa 1934, 200.

Secția Timișoara: Pe anul 1934: Franzen Nicolae 200: Anwender Nicolae 200; Klein Ernest 1933, 200; Foszt Petru 1934, 200; Meidinger Felix 1934, 200; Klein Ernest 1932—34, 600; Olariu Ilie 1932—33, 400; Sterz Iacob 400; Camera de Comerț 1934, 500; Arsenovici Zoltan 1933, 200; Banca Ardeleană 500; Gamenzi Ștefan 200; Lazăr Livius 200; Hermann Leo 1933, 200; Klauber Iosif 200; Szalzberger Francisc 200; Bandenburg Ioan 200; Industria lânei 500; Tramvaele Comunale 500; Calmuc Gheorghe 1933—34, 400; Denhof Antoniu 200; Weiss Carol 200; Faber Antoniu 1933, 200; Heinz Iosif 200; Schmidt Ernest 200; Pereny Geza 200; Rudali Adolf 200. Pe 1935 a 200: Millini Sultan, 200; Stix Carol 200.

Prin intermediul secțiunilor Corpului de Contabili Autorizați și Experți-Contabili sau încasatorii noștri:

Secția Brăila: Iulius Adler, C. Hertman, Niculescu Ștefan, Vasile Iacobini, Mihail Bezanov, Dulgherof Sava, I. Kaufman, Gold Sigmund, Vasile Ștefănescu, V. Poofetmiu, M. L. Siberdi, Leopold Margulis, Nic. St. Milea. Rois Moise, Arpad Fansig, Leibovici M. Iacob, Anghel Daniel, Gründberg Saly, Katz Daniel, Koffler Jaques, V. Leibovici, Naftuly I., Euser Moritz, Isac Wechsler, G. Georgescu, M. Patriciu. S. Marcusohn, Niculescu Maria, Caratzoulas Platon, Isac Israil, H. L. Leibovici, P. Gherghișan, N. Burbuli, A. Nicoară, P. Groswvald, M. Abramovici, D. Atanasiu, I. Cușmaru, Iarco Vasile, Grigorescu Oct, Ristu D-tru, E. Gamper, Nissim David, Porteli I. și I. Cosovlui abon. 1934 a 200 lei; A. Grigorescu 1934, 100; M. Piciosus 1934, 100; Nicoară Athanasie 1933, 200; Simionescu Ion 1933, 200; Grigore Cicei 1933, 200; Cont Lung 1933, 200.

Secția Timișoara: Pe anul 1935 a 200; Tiroch Ludovic, Knobloc Adalbert, Tommer Iacob, Teodorovici Ion, Buchiru Traian, Ciobanu I. Marin, Eleck Alexandru, Gezer Geza, Kepich Adalbert, Lazlo Ion, Lederer Anton, Spahl Wiliam, Szende Ștefan, Regula Iuliu, Pascadi Desideriu, Dajdea Octavian, Lupu Alexandru, Petculescu Nicolae. Pe 1934 a 200; Temmer Iacob 1933 200; Polak Leon 1933, 200; Marcu Traian 1935, 200; și Baruch Iacob 1935, 160:

Secția T.-Severin: Gh. Cristescu 1935, 200; Iacob Alahlel 1934, 200; V. Hristescu 1833—34, 200; N. Dănciulescu 1933—34,

400; D-tru Petrescu 1933, 200; Ion Dănciulescu 1933—34, 400; Nic. C-tin 1934, 200; Gh. Roventa 1933—34; D. Sbenghe 1933, 200; I. D. Mechenici 2933, 200; Gh. Costovici 1933, 290; D. Murgon 1932, 34½, 35, 400; I. Dracca 1933—34, 400; I. I. Surdulescu 1934, 200; Ion Firoiu 1933, 200; Ion Girescu 1933—34, 400; Stoica N. Petre 1931—32, 400; Ion Florescu 1933, 200.

București:

Eugen Anghelichi 1934, 200; D. Apostolache 1933, 100; P. Anghel 1933, 100 934, 100; G. Albeanu 1934, 160; Isna Aftalion 1934, 100; Matei G. Alexandrescu 1934, 200; Alex. Aurelian 1934, 80; Tr. Adolferescu 1934, 200; D. Athanasiu 1933, 160; N. Anastasiade 1933, 100; M. Abramovici 1934, 100; C. Apostoiu 1934, 200; Victor Belocerkovsky 1934, 200; George T. Brandu 1934, 200; Nic. Boilescu 1934, 200; Eliodor Bădescu 1934, 100; E. Bauer 1934, 100; Cornel Bediteanu 1934, 200; Ing. Bălteanu 1933—34, 360; Oscar Banc 1934, 200; N. St. Bădulescu 1934, 200; D. Bacinski 1934, 200; Lobel Anette Bernache 1934, 200; D. Boicescu 1934, 200: D. P. Badea 1934, 200; Ep. Balamace 1934, 200; G. I. Bock 1934, 200; C-tin Bercaru 1933, 160; M. Birnbaum 1934, 100; D. Bârsan 1934, 200; Gustav Beckesch 1934, 200; I. I. Boghen 1934, 200; F. I. Breahnă 1934, 200; Vasile I. Bock 1934, 200; B. Brozavski 1934, 200; N. Bogdănescu 1934, 200; A. Buciumeanu 1932, 200; Berdicevschy 1934, 100; Dan Bucurescu 1934, 200; Comșa H. 1934, 200; Jean Charas Anciu Cohn 1934, 160; Gr. T. Coandă 1934, 200; Isac L. Caner 1934, 200; G. Corlan 1933, 100; L. Ceauleanu 1934; 200; G. Cioflec 1934, 200; Prof. J. Constantinescu 1934, 200; Anton Cucu 1934, 200; I. Carianopol 1934, 200; Gh. Crăciun 1934, 200; M. Călinescu 1934, 200; Eugen Carpen 1934, 200; M. Dobrovici 1933, 100; 934, 200; Dumitrașcu Alex. 1934, 80; Mitu Gherber Dreiblat, 1934, 160; G. Dascălu 1934, 160; Nicu A. Dumitriu 1934, 200; N. Domnescu 1934, 200; Al. Dumitriu 1934, 200; Marian Dumitrescu 1934, 100; Eugen Dragomirescu 1934, 200; Duca V. Constantin 1934, 200; George Dragomirescu 1934, 200; Nic. Eminet 1934, 200; Cristache Evoescu 1934, 200; Feldman Jean 1933—34, 200; Jacob Funt 1933, 160; Flacs și Stan 1934; 100; Marcu Goldstein 1934, 200; Herman Gutman 1934, 200; D-na M. Ghenzul 1934, 200; Al. A. Georgescu 1934, 200; Stoian Georgescu 1934, 200; Gh. Glogogeanu 1934, 200; N. Găgiulescu 1934, 200; V. Gheorghiu 1934, 200; Rudolt Goldstein 1933—34, 320; Carol Gross 1933, 200; George Ghindă 1934, 200; Smila Gorovitz 1934, 200; Georgescu Ștefan 1934, 200; Anton Georgescu 1934, 200; I. Hodoiu 1934; A. Herson 1934, 200; Iosupovici Zoltan 1934, 200; Iscovitz Jacques 1934, 80; V. Iticovici 1934, 100; Gh. D. Ionescu 1934, 200; Cornel Ionescu 1934, 200; Grigore Ionescu 1934, 200; Isidor Leibovici 1934, 200; Vasile Lacea 1934,

160; P. D. Manacu 1934, 160; Gh. I. Molenschi 1934, 160; Jeana Mureşan 1934, 200; Constantin Petrescu 1932, 200; Emil Petculescu 1934, 100; Mih. Paulini 1934, 100; Nicolae Panaitescu 1933—34, 320; Mihail G. Popescu 1934, 200; Popescu Severin 1934, 200; Dem C. Roşianu 1934, 200; Isac Reiner 1933—34, 400; Gh. Rădulescu 1934, 100; Mandi Rosen 1934, 160; Chr. D. Staicovici 1934, 200; Haralambie Serafin 1934, 200; Soc. Agric. Fonciera 1934, 500; D-tru Sfaru 1934, 200; Gh. Stănoiu 1934, 200; Steinberg M. T. 1933—34, 320; Staub I. Charles 1934, 160; I. Simionescu 1934, 160; Stern Dolfi 1934, 160; Vasile C. Servu 1934, 160; N. Stănescu 1934, 200; Leon Taube 1933—34, 320; Tzismand 1933, 100; Tică Constantin 1934, 200; Florian Vasilescu 1933, 200; David Vogel 1934, 160; Ioan Vâlvoi 1934, 200; Elias Weiss 1934, 200; Toma Zlatco 1934, 100; Henry Zipper 1934, 200.

Adler Berthold 1935, 160; D. Alimăşteanu 1934, 200; Oscar André 1934, 200; Banca de Scont 1935, 200; Brandrarovici Ion 1934, 160; N. C. Bujoreanu 1934, 200; Barad Elias 1934, 200; V. I. Berteanu 1934, 200; I. Bercovici 1934, 100; Gh. Birtulescu 1932, 200; N. Bănulescu 1934, 160; A. Blumenfeld 1934, 160; A. Bercovici 1934, 200; V. Ciocoiu 1934, 200; M. Candel 1933, 200; Gh. D. Cojocariu 1934, 200; C. N. Constantinescu 1934, 200; Oscar Cizeck 1934, 200; I. D. Cosmetu 1934, 160; N. Ciuciulete 1933, 100; Căşmoiu V. Ioan 1934, 80; Credit Industrial 1935, 100; V. Dumitrescu 1934, 200; Pascal Dumitrescu 1933, 200; E. David 1934, 200; Ştefan Firu 1932, 50; Dumitru Filoteanu 1934, 160; Florescu Ion 1933, 200: Zaharia Florian 1934, 200; I. Finkelstein 1934, 200; Sotir Georgescu 1933—34 320; A. Georgescu 1934, 100; Grigore L. Ioan 1934, 200; Ionel Grünberg 1933—34, 300; E. Gamper 1934, 200; Conot Golda 1934, 200; Vasile Georgescu 1932, 160; Andrei Gheorghiu 1935, 160; P. Hircch 1934, 200; Petre Hanciu 1934, 200; Hugo Hurmulescu 1934, 200; Rudolf Hegy 1934, 200; V. Hulitza 1934, 200; C. Haidu 1934, 200; C. Hasifer 1934, 200; Gh. Iosif 1934, 200; Leon Iliescu 1934, 200; Aurel St. Ionescu 1933, 200; Leon Itzcar 1934, 200; Gogo Ionescu 1933, 200; A. Leibovici 1934, 200; Ştefan Moisescu 1935, 80; E. Marcovici 1934, 200; I. C. Mitru 1934, 200; A. Mungescu 1934, 200; N. Munteanu 1934, 200; S. Mărculescu 1934, 200; Mihail Mihailovici 1934, 200; S. Mardenghean 1994, 200; Ştefan Mantea 1934, 200; Adalbert Herza 1934, 200; Mezetti N. 1934, 200; Mateescu Cr. 1934, 200; A. L. Nicalau 1933—34, 200; Gh. G. Niculescu 1934, 160; A. Nicolau 1934, 200; R. D. Ritz-Niculescu 1934, 200; Nic. Nicolaide 1934, 200; Ion V. Neaţă 1933, 200; St. H. Popescu 1934, 200; C-tin Plopeanu 1934, 200; Nic. Popa 1934, 200; B. Pavlovsky 1934, 100; Emilian Popescu 1934, 200; I. Petrescu 1934, 100; S. N. Pata 1934, 200; Radu C. Pădure 1934, 200; Vasile Perşoiu 1934, 160; Nic. Rădulescu 1934, 200; R. Rosenthal 1934, 200.

Repertoriul general al materiei publicate în anul 1934, al XXIII-lea

No. 1 Ianuarie

Pag.

Redacția: † I. G. Duca. 1
„ Cuvânt înainte 3
Dr. Vim: Noul Ministru de Finanțe 5
Nic. Arghir: Un apel 6
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Azotul și Contabilitatea 8
S. M. Blumenfeld: Profesiunea de Expert-Contabil 9
G. Ianculescu: Bilanțuri fictive și Bilanțuri reale 14
Dr. V. M. Ioachim: Reglementarea Comerț. de Bancă în Bulgaria 18
Economist: Economii... în serviciul de contabilitate 23
Fr. Horac: Pentru o bună întocmire a fișelor 24
Dem. Cătuneanu: Importanța economică a orașului T.-Severin 28
M. I. Florescu: Problema conversiunii datoriilor 38
* * * Rezolv. problemei de contabilitate 41
* * * Jurisprudențe fiscale 46
* * * Recenzii 49
* * * Dela Consiliul Superior 54
* * * Revista Revistelor 57
* * * Abonamente, Cereri de înscriere și Suspendări din Corpul Contabililor 59

No. 2 Februarie

Aureliu Marinescu: Ofensiva Contabilă 65
S. M. Blumenfeld: Profesiunea de expert-contabil 69
M. D. Wechsler: Repartizarea cheltuelilor g-rale de administrație 74
Vasile A. Marinescu: Ce am văzut la uzinele Bat'a 78
* * * Recenzii 83
* * * Jurisprudențe fiscale 86
* * * Rezultatul alegerilor dela Corpul Contabililor Secția Ilvov 91
* * * Dela Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România. Statutele . . . 92
* * * Colegiale 101
Dr. Drăgănescu: Recenzii as/lucrărei D-lui I. Filip 102
* * * Cereri de înscrieri și susdendări din Corp . 103
* * * Revista Revistelor 107
* * * Poșta redacției și Abonamente achitate . . . 108

No 3 Martie

Prof. Andrei Gheorghiu: Inregistrările în comerțul de editură . 121
Dr. V. M. Ioachim: Clasificarea și funcționarea conturilor . . 126
S. M. Blumenfeld: Rolul și funcționarea experților-contabili . 131
Fr. Horac: Cartea Mare din fișe 137
I. Adămoiu: In preajma reformei bancare din România . . . 147
Samy Zweibei: Considerațiuni la legea pentru unificarea asigurărilor sociale 152
* * * Jurisprudențe fiscale 160
* * * Recenzii 163
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor 168
* * * Revista Revistelor 169
* * * Cercul de studii profesionale al Secției Corpului Contabililor Covurlui 171
* * * Adunarea generală a Corpului Contabililor Prahoveni 173
* * * Dele Corpul Contabililor Secția Ilfov 175
* * * Colegiale, Cereri de înscrieri, ștergeri și suspendați din Corp, Poșta redacției 177
* * * Abonamente achitate, informațiuni 178

No. 4 Aprilie

Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea și liberii profesioniști . . . 185
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Comerțul, știința și arta 190
Dr. Nic. Ig. Badea: Publicitatea bancară în România 199
Vasile A. Marinescu: Aportul afișului în problema „reclamei“ 204
Redacția: Problema de Contabilitate 208
Dr. B.: Recenzii 211
* * * Jurispudențe Fiscale și Comerciale 212
Dr. Drăgănescu-Brateș: Un Bilanț 221
* * * Dela Consiliul Superioral al Corpului Contab. 222
* * * Dela Cercul profesorilor al Corpului Contabililor Secția Galați 222
Consiliul de Ad-ție: Asociația profesorilor secundari de contabilitate din România, Corpul Contabililor Autorizați și Experti Contabili Secția Gorj: Asociația Experților Contabili din România: Convocări 223
Corpul Abs. Șc. de Comerț din România: Convocarea și Darea de seamă pe 1933 226
* * * Din activitetea Secție Ilfov 236

No. 5 Mai

Dr. V. M. Ioachim: Conturi curente debitoare, conturi, curente creditoare 249
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Comerțul, știința și arta 253

S. M. Blumenfeld: Inadvertențe contabile fiscale 262
I. Munteanu: Contabilizarea impozitelor într'o intreprindere industrială 265
Gh. D. Ionescu: Noua lege asupra cekului 280
* * * Recenzii 291
* * * Corpul Contabililor Autorizați și Experți; Din activitatea secțiunilor: Galați, Iași, Cluj . . 294
I. Manoilescu: Conferința D-lui Ilie Mecu despre Expertul Contabil și expertizele Contabile la secția Constanța 297
Mihail Trufașu: Specula și scumpirea traiului, Conferința D-lui Anghel Daniel la Secția Brăila 298
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați 299
* * * Corpul Contabililor și Convesiunea 301
* * * Ocrotirea muncei naționale , ... 301
* * * Colegiale 303
* * * Abonamente 304
* * * Cereri de înscriere: în Corpul Contabllilor; Suspendări din Corp 306

No. 6 Iunie

Andrei I. Gheorghiu: Contul „fondul sumelor impuse“ . . . 311
Dr. V. M. Ioachim: Probleme contabile în legătură cu noua lege a conversiunei 314
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Comerțul, știința și arta 326
F. Horac: Inregistrările simultane în jurnal și maestru prin alchiere 333
Alex. C. Vasilescu: Contribuțiuni la studiul cartelurilor . . . 340
* * * Problema de contabilitate: Soluțiune 345
* * * Jurisprudențe fiscale 345
* * * Recenzii 358
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Structura bilanțului 360
* * * Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați 362
* * * Colegiale 363
* * * Adunarea general a Asociației Experților-Contabili din România 364
* * * Dela Corpul Abolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România: Proces-Verbal al Adunării generale ordinare 365
Ilie Mecu: O importantă lucrare pentru profesioniștii cont. Expertizele contabile 367
P. Cr. R.: Societatea Internațională de Invățământ Comercial, Secțiunea Franceză 371
* * * Revista Revistelor 373
* * * Abonamente încasate 374
* * * Cereri de înscriere 376

No. 7—8 Iulie-August

Dr. V. M. Ioachim: Reglementarea bilanțului în noua lege bancară 381
Andrei I. Gheorghiu: Contabilitatea „RUF" în România . . . 386
S. M. Blumenfeld: Fiscul și „cheltuelile din capital 397
N. K. Constantinescu: Registru înventar 402
M. Sipoș: Diferența de curs? 410
Ion Tăcutu: Angajamente cu furnizori străini 314
Marcel Kendler: Punctul critic al întreprinderii 318
M. C. Wechsler: Uzura și amortizarea, ... 422
Ilie Manolescu: Evaluarea-piatra unghiulară a contabilității . 425
Petre C. Ștefănescu: Contabilii și contabilitatea în Anglia . . 429
* * * Recenzii 433
* * * Jurisprudențe fiscale 436
* * * O sărbătoare școlară 441
* * * Serbarea de fine de an dela Școala Comercială „Regele Carol II" 443
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din România 445
* * * Dela Corpul Absolvenților Școalelor Comerciele Superioare 446
* * * Dela Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili Secția Ilfov 448
* * * Revista Revistelor 449
* * * Colegiale 450
* * * Abonamente încasate 450
* * * Cereri de înscrieri 453

No. 9 Septembrie

N. Butculescu: Expertizele contabile 459
Dr. V. M. Ioachim: Politica de izolare economică a Statelor Europene 461
Andrei I. Ghorghiu: Contabilitatea „RUF" în România . . . 473
M. Sipoș: Fonduri de rezervă și amortizări 479
Vasile A. Marinescu: Statistica în viața unui Stat 485
Dr. Dimitrie C. Tusinschi: In jurul modificărei legei contribuțiunilor directe 492
* * * Sărbătorirea D-lui Ilie Mecu 495
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Contabili 498
Petre C. Ștefănescu: Știri contabile din străinătate 500
* * * Recenzii 502
* * * † Grigore Alexandrescu 503
A. C. Iliescu: Jubieu 504
* * * Cronica revistelor 505
* * * Revista Revistelor 506
* * * Colegiale 508
* * * Abonamente încasate 505
* * * Cereri de încriere — Poșta Redacției . . . 511

No. 10 Octombrie

Redacția: † Alexandru I Regele Jugoslaviei; † Louis Barthou Ministrul de Externe al Franței . . . .
C. Teodorescu: Imprumutul intern 513
Dr. V. M. Ioaschim: Evaluarea la bilanț în noua lege bancară . 516
* * * Bilanțul tip 520
I. Adămoiu: Technica contabilă și restricț. în comerțul de devize 525
Vasile A. Marinescu: Statistica în viața unui Stat 538
Ilie Manolescu: Contabilitatea și rolul ei educativ 547
Ios. D. Heim: Reglementarea contractului de consignație . . 550
* * * Prospect de emisiune 553
* * * Jurisprudențe fiscale 560
* * * Recezii 562
* * * Colegiale 564
* * * Cereri de înscrieri 565
* * * Revista Revistelor 566

No. 11—12 Noembrie-Decembrie

Grigore L. Trancu-Iași: 1935 Anul aniversărilor noastre . . 567
Dr. R. Ioanițescu: Experți; contabili și conștiința profesională 569
N. Butculescu: Priviri retrospective 571
C. I. Băicoianu: Rolul contabilului în viața economică . . . 580
I. G. Munteanu: Pentru educația comercială 582
I. C. Negrescu: O viață 591
Sp. Iacobescu: Din istoricul Revistei de Comerț și Contabilitate 593
G. Lucian Boltuș: Un jubileu 595
Dr. Drăgănescu-Brateș: 25 ani de lumină contabilă 597
Dr. V. M. Ioachim: Din trecutul învățământului comercial în România 599
Toma Voiculescu: Jubileul unei tribune 603
I. A. Constantinescu: De azi înainte 604
Aureliu Marinescu: Strângeți rândurile 609
Theodor Nitzu: Entuziasm, solidaritate, muncă și răbdare . . 611
G. G. Demetrescu: O sărbătorire 617
N. K. Constantinescu: Dela Vasile Conta la Nicolae Iorga . 620
Olimpiu I. Barna: 25 ani în slujba breaslei 623
S. M. Blumenfeld: Expertiza contabilă fiscală 625
I. Tătucu: Contabilitatea materialelor în marile ateliere mecanice de confecții și reparații 633
Andrei I. Gheorghiu: Inregistrarea în contabilitate a investițiunilor scoase din inventar 641
I. Adămoiu: Technica contabilă și clearingurile 644
M. Sipoș: Contul tranzitoriu 655
M. Kendler: Punctul critic al întreprinderii și politica de prețuri ca mijloc de redresare 659
Ștefan V. Tenov: Cultura contabilului 663

Iosif D. Lazăr: Restricțiile comerțului și efectele lor 665
V. N. Mateescu: Ideia de credit 667
* * * Jurisprudențe fiscale 668
* * * Recenzii 671
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați 674
* * * Dela Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România 675
* * * Congresul A. L. A. C. I. 676
* * * Aprecieri asupra revistei nostre (1908) . . . 681
* * * † Constantin Schibartz 683
* * * Colegiale 684
Nicola Ivanovici: Istoricul mașilor de scris 685
* * * Abonamente încasate 686
* * * Cereri de înscriere 689

Rugăm pe domnii abonați care se mută, să ne comunice imediat pe o carte poștală noua adresă. In comunicare se va arăta numele complect, precum și vechea adresă.

INDUSTRIA LÂNEI

S. A. TIMIȘOARA. — SEDIUL BUCUREȘTI

STR. FRANKLIN BOUILLON, 4 (Fostă Gabroveni)

DEPOZIT PERMANENT DE

= STOFE DE DAME PENTRU ROCHII ȘI MANTOURI =

Stofe bărbătești pentru costume și paltoane. Fire de lână. Tricotaje de bumbac de tot felul și jersey de lână.

Vatelină pentru dublură

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Bălți: Gheorghe Harab.

Secția Botoșani: Uşer Schöufeld.

Secția Brașov: C-tin Bobancu, Victor J. Bügl, Walter A. Stephani, Otto Schoch, Wilhelm Milata, Othmar Grund, stagiari; Ioan Th. Dumitrescu, Helmut Mild, autorizați.

Secția Chișinău: Anitcauschi Slioma, Colțun Mordco.

Secția Craiova: Gh. Taloi.

Secția Iași: Naftule Pulver, Tinkclescu Moise.

Secția Ilfov: Paul Anastasiu, Oprea N. Gheorghe, Dogar I. Nicolae, Gustav Herscovici. C-tin Oprescu, Al. C. Pantilimon, Victor C. Popescu, George Oreda, C-tin R. Fraților, Dumitru I. Svramoff, Drăghici Petre, Gh. T. Dumitru, Gh. Cristescu, Alvu A. Isac, Sofia Diaconscu, Prodănescu L. Vasile, Paul Brătulescu, Lieblich A. Edgar, Theodor Georggscu, Al. D. Ene, Aragou L. N., Dragoe Ştefan.

Secția R.-Vâlcea: Puşchilă Ioan, stagiar; Aspra Florea, autorizat, transferat dela Secția Romanați.

Secția Sibiu: Max Jainck, Bayer Conrad, autorizați; Bóhn Binder Ferdinand, stagiar; Egon Fabian, Dinesch Richar, autorizați, transferați în Secția Sibiu.

Secția T.-Mureș: Corneliu Mitrea, Nicolae Balcaș și Oscar Wallmann, autorizați; Ernest Schwartz, stagiar.

Secția Timișoara: Polak Tiberiu.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare dopozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Biblioteca Revistei

La redacția revistei „Comerț și Contabilitate" se găsesc spre consultare regulat, ultimile numere din următoarele publicațiuni:

ÎN LIMBA ROMÂNĂ.

a) REVISTE:

A. L. A. C. I. Revistă lunară de cercetări economice; este publicația Asociației licențiaților Academiilor Comerciale. Apare la Bucureşti.
Revista Administrația Financiară: Organ independent de utilitate publică și profesională. București.
Democrația: Revista cercului de studii al Partidului Liberal. București.
Curierul Financiar; Revistă de studii, legislație și informațiuni financiare, fiscale. Apare la București.
Tribuna Financiară: Revistă de economie politică și finanțe București.
Revista de Drept Comercial și Studii Economice.
Revista funcționarilor publici. București.
Natura: Revistă pentru răspândirea științei București.
Analele Economice și Statistice: Revistă lunară. București.
Ramuri: Craiova.
Economia Națională: Revistă economică, statistică și financiară. București.
Curierul Judiciar, România Industrială, Fierul, Răsăritul, Pescăria și Piscicultura, Analele Băncilor, Revista Economică, Jurisprudența Română, Contabilul.

b) BULETINE:

Buletinul Institutului Economic Românesc.
Buletinul Institutului Românesc de Organizare științifică a Muncii.
Buletinul A. G. I. R. (Asociația generală a Inginerilor Români).
Buletinul Uniunii Camerilor de Comerț și Industrie.
Buletinul Uniunei Generale a Industriașilor din România.
Buletinul Curților de Apel.
Buletinele Oficiale ale Camerilor de Comerț din: Ploești, Caracal, Cernăuți, Bazargic, Pitești.
Buletinul Demografic al României.

c) ZIARE:

Profit și Pierdere, Informații Comerciale. Cuvânt Moldovenesc, Gazeta Acționarilor și a Soc. Anonime, România dela Mare.

ÎN LIMBA FRANCEZĂ:

Experta: Revistă practică de organizare modernă. Paris.
Bulletin de l'association des anciens élèves de l'ecole supériéure de commerce de Genève. Geneve.
Le Comptable: Revistă științifică și profesională a Contabililor Belgieni. Bruxelles.
Bulletin de L'enseignement Technique du Hainaut. Bruxelles.
E. S. C.: Buletinul Uniunii Asociațiilor foștilor Elevi ai Școalelor Superioare de Comerț. Paris.
H. E. C.: Revista asociațiilor foștilor elevi ai școalelor de înalte studii comerciale. Paris.
Pour Gagner plus! Revistă generală de afaceri. Bruxelles.
L'Italie au Travail.

ÎN LIMBA ITALIANĂ:

Rivista di finanza moderna. Milano.
Il Bollettino del Contribuente. Milano.

ÎN LIMBA GERMANĂ:

Wirtschaftsdienst. Hamburg.

ÎN LIMBA ENGLEZĂ:

The certified public Accountant.
The Accountants' Journal. Londra.
The Accountants' Magazine. Edinburg.
The Incorporated Accountants' Journal.

ÎN LIMBA SPANIOLĂ:

Revista Pericial mercantil. Madrid.
Espana Pericial Mercantil. Madrid.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PRODUSELE UZINEI **CALAN :**

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA,
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE **„SOCOMET“** BUCUREŞTI Calea Victoriei, 51

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASUL... SIBIU

ANUL XXIV — No. 2 FEBRUARIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRA
„ASOCIATIUN
SIBIIU

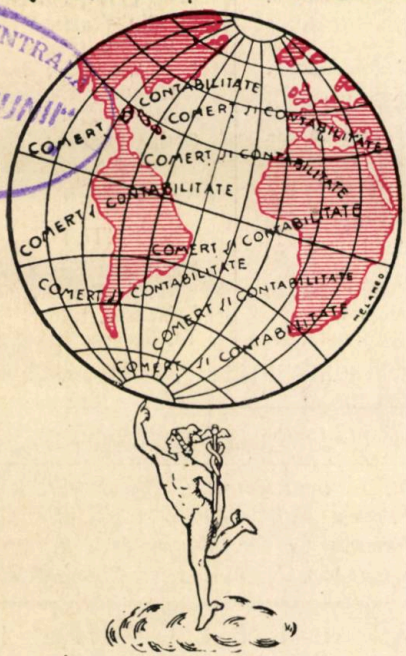

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 100 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV No. 2 FEBRUARIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ — APARE LUNAR — Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

N. Butculescu: Bonuri de tezaur, bonuri de rechiziţie sau bilete hipotecare? 65
Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea Asigurărilor Sociale . . . 70
Prof. Dr. Gr. Mladenatz: Intreprinderea cooperativă 76
S. M. Blumenfeld: Şicane fiscale tranzitorii 81
N. K. Constantinescu: Inregistrarea zilnică a operaţiunilor în Jurnal 87
M. Sipoş: Diferenţa de curs (?) în comerţul de mărfuri . . 91
Gheorgehe W. Knapp: Cartea Mare sau Maestrul 96
*** Frumoasa sărbătorire a d-lui Gr. Trancu-Iaşi . . 97
Th. Nitzu: Dela asociaţia experţilor-contabili din România . . . 105
*** Jurisprudenţe fiscale 114
*** Recenzii 117

Bonuri de tezaur, bonuri de rechiziţie sau bilete hipotecare?

In Nr. 9 al acestei Reviste din anul 1915, am publicat articolul, pe care-l reproducem mai jos, având în vedere interesul, ce-l prezintă în situaţia noastră de azi.

* * *

„Iată o întrebare, ce de bună seamă, ar trebui să şi-o pună, cât mai de grabă toţi acei ce sunt chemaţi să dirijeze destinele finanţelor ţării, în caz de intrare a României în hora macabră a războiului european.

Un bătrân pensionar, preocupat de teama neprimirei pensiei sale, în caz de război, întreba zilele trecute pe unul din funcţionarii care-i plătea pensia, dacă ea îi va fi achitată în chip regulat şi în timpul războiului. Funcţionarul îi răspunse că în lipsă de bani, i s'ar putea plăti probabil şi mai departe pensia însă cu un „bon de tezaur". Un fabricant de făină întreba deasemenea pe şeful unei manutanţe militare dacă se va urma cu

plata făinei sale tot în „bilete de bancă“ și în timpul războiului, la care i se răspunse că în asemenea caz el va fi achitat prin „bonuri de rechiziție“.

„Bonuri de tezaur“ sau „bonuri de rechiziție“, iată ce ni se pregătește probabil pe timp de război, în lipsa *„biletelor de bancă“*, și care nemai putând avea bază îndestulătoare de emisiune — aurul, — vor fi forțamente mărginite la quantumul lor aproximativ de astăzi.

In adevăr, dacă transacțiunile cu străinătatea sunt oprite și dacă recolta holdelor țărei zace neatinsă în magaziile producătorilor, de unde se va putea procura aurul necesar, care ar mai putea permite Băncei noastre Naționale creșterea emisiunei de bilete ?

A impune primului nostru institut de credit depășirea limitelor legale ale emisiunei, ar fi un act ale cărui consecințe cu greu se pot calcula. De unde valoarea biletului este astăzi solid garantată prin operațiunile băncii și prin stokul ei metalic, această valoare ar scădea imediat în proporții necunoscute aruncând grija cea mai mare în spiritul detentorilor și desordine neînchipuită în circulația monetară a țărei.

Deja faptul că statul a pompat până acum 300 mil. de lei dela Banca Națională, a împiedicat și împiedică pe această instituție de a și îndeplini cu eficacitate scopul pentru care a fost înființată, anume acela de a ajuta tocmai în timpurile grele pe comercianți, industriași și agricultori.

A se impune băncei ca să meargă și mai departe cu avansurile de bani către Stat, printr'o scădere a rezervei legale, ar fi să se hotărască ruina acestei instituții și cu ea și pe aceea a detentorilor de bilete de bancă.

Statul are multe mijloace pentru a'și asigura fondurile pe care în timp de război contribuabilul nu le mai poate procura, fie că quantumul lor este extrem de mare, fie că el însuși nu are de unde să-și creeze venituri din care să poată contribui după cum trebue, la nevoile țărei. In primul rând sunt „Bonurile de tezaur“, care, de regulă, se emit în străinătate, dacă Statul reușește a contracta acolo împrumuturi, pe bază de asemenea bonuri.

Când e vorba de împrumuturi ce se pot contracta în străinătate, negreșit că emisiunea bonurilor de tezaur, dacă nu se poate de rentă, este mijlocul ideal pentru procurarea mijloacelor bănești de care are nevoe guvernul.

Aceste bonuri emise în țară nu pot înlocui deloc circulația biletelor de bancă, fie din cauza formelor și valorilor variate și mari ce ele reprezintă, fie din pricina cursului de emisiune sau neîncrederei ce ele inspiră, căci detentorii de asemenea bonuri se pot aștepta la scăderea valorei lor în timp de război întocmai ca și detentorii de rente.

„Bonurile de rechiziție" sunt și ele emise tot de către Stat, de regulă spre achitarea furniturilor făcute armatei. Deși aceste bonuri sunt mai puțin susceptibile de variațiuni, căci detentori știu că Statul le va achita integral într'o zi, totuși ele pot fi ușor falșificate, valoarea lor nu e totdeauna fixată, iar transmiterea lor din mână în mână este imposibilă, neacceptându-le nimeni din cauza îndoelei ce prezintă valoarea lor variabilă dela bon la bon, cum și din cauza necunoașterei datei de achitare.

In cazuri excepționale, ca cele prin care trecem astăzi, singurul mijloc eficace, l'am putea numi expedient chiar, însă expedient salutar pentru acoperirea cheltuielilor interne ale Statului, nu poate fi decât *„Biletul de stat"* sau *„Biletul hipotecar"* cu valoarea fixă și egală tipărită pe ele ca și Biletele de Bancă.

Cunoaștem cu toții pericolele ce asemenea bilete prezintă pentru economia generală a unui Stat, însă vremurile asignatelor trebuesc considerate ca trecute de mult și guvernele care uzează de emisiunea unor asemenea bilete, cu prudență și numai în chip trecător, aduc reale servicii țărilor lor prin înființarea unui titlu ce poate circula ușor, mai ales când este știut că Statul, care a emis asemenea bilete, este în măsură de a le retrage după încetarea crizei. In secolul trecut, mai toate Statele Europei, și în special Anglia au recurs la această *hârtie monedă*, cu curs forțat, uzând de ea cu moderație și înțelepciune.

In timpul războiului din 1870—71 un mare număr de orașe din Franța au emis asemenea bilete, care, după încetarea crizei, au fost plătite încetul cu încetul, integral și fără dificultăți. Insăși Statul nostru a avut hipotecarele sale în războiul din 1877—78, și după, și circulația lor a fost atunci ușoară și fără pericol. Creditul de care se bucură un Stat sau un oraș este în relație directă cu cursul sau valoarea „biletelor" emise, dacă cantitatea lor nu e exagerată. Dacă publicul are cunoștința perfectă că averea Statului este îndestulătoare pentru ca din ea să se poată despăgubi toți detentorii de asemenea bilete la un moment dat, biletele emise pot circula fără nici un fel de obstacol.

Statul român credem că și acum ca și în 1877–78, poate fi fără grije, în această privință căci, posedând căi ferate proprii, docuri, păduri, domenii, etc., a căror valoare poate fi prețuită după venitul ce aduc, la peste $21^1/_2$ miliarde de lei, această bogăție poate ușor fi pusă printr'o lege specială ca gaj spre garantarea și creiarea biletelor hipotecare.

Depinde de patriotismul și înțelepciunea conducătorilor Statului de care nimeni nu se poate îndoi în timpurile noastre, ca să nu exagereze emisiunea biletelor spre a se evita o depreciere a valorii lor.

In rezumat, în locul bonurilor de tezaur rambursabile la date fixe, și emise pe cursuri impuse de bănci, bonuri ce nu pot circula din mână cu înlesnire și reclamă plată de dobânzi la fiecare 6 luni, și în locul bonurilor de rechiziții, care — ca și cele de tezaur — nu pot fi negociabile nu au valoare certă, iar la emiterea lor pot da loc la abuzuri grave și necontrolabile, ar trebui să se prefere „biletul hipotecar" cu curs forțat emis până la o limită legală proporțională cu averea gajată a Statului, peste care nu s'ar putea trece sub nici un motiv. Cu aceste bilete Statul să plătească lefurile și pensiile, furniturile și rechizițiile ce se achitau obicinuit, până acum, cu bilete de bancă.

Cât pentru biletul de bancă, Statul ar trebui să-și reamintească faptul că Banca Națională nu a fost creiată ca să vie în ajutorul lui, ci numai pentru comercianți, industriași și agricultori, care — mai mult chiar decât Statul — au nevoie de sprijinul Băncei în timpuri anormale ca cele de astăzi. Să se lase dar Băncei Naționale întreaga elasticitate de care are nevoie în operațiunile sale de scont și de avansuri, și să nu i se impue o emisiune de bilete decât în proporție cu stokul său de aur spre a nu ajunge la cursul forțat al Biletelor de bancă. O asemenea măsură ar fi un adevărat dezastru nu numai pentru deținătorii biletelor Băncei Naționale dar și pentru creditul tuturor băncilor creiate în țară cum și celorlalte instituțiuni financiare și economice din România.

N. B.

* * *

Astăzi după 20 de ani avem convingerea fermă că — dacă de către pseudo-finanțiarii noștri s'ar fi lăsat Băncei Naționale și biletului ei întreaga facultate de a se ocupa numai de scon

și lombard, fără a interveni câtuși de puțin în trebile Statului, care putea găsi alte mijloace de a'și procura bani, — situația noastră monetară, creditul și situația tuturor Bănctlor, dela B. N R. până la cea mai mică Băncuță, ar fi fost astăzi alta. Deși acum când toată averea Țărei este gajată străinătății e prea târziu spre a se mai remedia lucrurile, ceeace e destul de dureros; e bine totuși și instructiv să se reamintească greșelile făcute, cum a fost și aceea a trimeterii tezaurului Țărei în Rusia.

N. BUTCULESCU

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

D-nii abonați cari nu primesc revista regulat sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat favorabil.

Administrația Revistei
Str. Teilor, 12 București

Contabilitatea Asigurărilor Sociale

In No. 10 din 1933 al revistei d-nii: C. Stelorian și C. Todea, autorii interesantului volum: *„Contabilitatea în Asigurările Sociale"*, au tratat despre conturile mai principale, cari trebuesc ținute de o Casă de Asigurare.

In acest număr ne vom ocupa de contabilizarea raporturilor dintre Casele de Asigurare și Casa Centrală.

In tratarea acestui capitol din contabilitatea asigurărilor, ne-am servit în mare parte de instrucțiunile date de către Direcțiunea Contabilității a Casei Centrale de sub conducerea colegului nostru, d-l A. Cominovici.

Conturile, a căror situații trebue urmărite cu cea mai mare atenție, sunt următoarele:

1. Contul Venituri comune

Acest cont cuprinde:

In credit, sumele repartizate potrivit grupelor fixate de lege (art. 40) ș. a. *cotizații unice, contribuție suplimentară, contribuția Statului* și *venituri diverse* (cărți chitanțe, livrete de asigurare, dobânzi, amenzi etc).

In debit cuprinde numai eventualele stornări,

Pentru închidere, acest cont se debitează cu cotele de 40 % și 60 % creditându-se respectiv contul *„Asigurarea de boală, maternitate și deces"* cu cota 40 % și contul *Casa Centrală, cont curent"* (cota de 60 %).

Spre a se putea urmări veniturile și după modalitățile de incasare, se vor trece separat în situația desvoltătoare, pe cele două categorii: *cotizații prin aplicare de timbre și cotizații prin liste*, (pentru întreprinderile cu mai mult de 10 salariați).

Această separație este necesară, căci dă posibilitatea verificării sumelor înregistrate deoarece:

a) Suma operată ca venit din cotizații prin aplicare de timbre (vânzarea timbrelor), trebue să corespundă cu suma operată în coloana respectivă (timbre) din debitul contului **„Casa Centrală Cont Timbre, Cărți, Chitanțe, Livrete etc."**

Suma operată ca venit din cotizații trebue să corespundă cu debitul contului **„Cotizații de Incasat"** adică cu cotizațiile incasate.

Tot în vederea verificărei sumelor înregistrate la venituri comune se va observa ca sumele operate ca venit din vânzarea cărților chitanțe (dela 1 Aprilie 1934, carnete de asigurare) și livrete de asigurare să corespundă cu coloanele respective din debitul contului *„Casa Centrală, cont, timbre, cărți, chitanțe, livrete"*.

In legătură cu posturile dela venituri, prevăzute în budgetele Caselor, menționăm că prevederea din budget nu constitue un venit propriu zis și deci nu se poate înregistra drept venituri realizate pe baza prevederii bugetare. Ast-fel: contribuția Statului sau cota din fondul de reasigurare și ajutoare, nu pot fi contabilizate după cifrele indicate în budget.

Acestea se pot trece în scripte numai prin înregistrări de ordine, fie în conturi separate, cu care se operează numai când au loc modificări în budget, fie prin coloane interne la fiecare cont de venituri și cheltueli. [1])

2. Contul Casa Centrală Cont Timbre, (Asigurări și Ucenici), Cărți Chitanțe, Livrete, Carnete Ucenici și Cărți de Capacitate.

Desvoltătorul acestui cont va cuprinde: în credit toate valorile primite dela Casa Centrală, iar în debit vânzările sau eventualele valori expediate Casei Centrale în urma ordinelor date.

Intrucât acest cont cuprinde o serie prea mare de valori, iar punerea la punct a contului general este greoaie, fiind în legătură cu urmărirea fiecărui subcont, este bine să se separe contul în două grupe de valori s. a.

1. *Valorile Casei Centrale:* timbre, carnete de asigurare și livrete.

2, *Valorile Fondului căminelor:* timbre, carnete și cărți de capacitate, bineînțeles că fiecare cont (grupă) va avea un desvoltător pe categorii de valori.

Deci în contabilitate vom avea următoarele conturi:

1. *„Casa Centrală Cont Timbre Unice, Carnete de asigurare și livrete de asigurare"*, pentru valorile primite dela Casa Centrală de către Casa de asigurare.

Casieria, Cont Timbre Unice, Carnete de asigurare și livrete de asigurare pentru valorile ce le manipulează casierul Casei de asigurare.

---

1) Vezi G. Alessеanu și V. M. Joachim. L'application de la comptabilité en parties doubles à l'Etat etc.

Oficii, cont timbre Unice, Carnete asig. și livrete asig., pentru valorile trimise oficiilor de către Casa de Asigurare.

2. *Casa Centrală, Cont Valori Fond Cămine: timbre, carnete, și cărți de capacitate.*

Casieria, Cont Valori Fond Cămine (timbre, carnete și cărți de capacitate).

Oficii, Cont Valori Fond Cămine (timbre carnete și cărți de capacitate)

Cu modul acesta se va putea verifica cu ușurință atât înregistrarea veniturilor aparținând asigurărilor, întrucât vânzarea acestor valori figurează la un singur cont **„Venituri comune"** cât și înregistrarea veniturilor realizate din vânzarea valorilor Fondului Căminelor, care figurează în creditul contului acestui *Fond* cu mențiunea: *Venit din vânzarea timbrelor, carnetelor și cărților de capacitate*".

Casele din vechiul regat care au în gestiunea lor și manipularea cărților de capacitate trebue neapărat să contabilizeze și aceste valori.

Astfel: la 1 Decembrie 1933 soldul cărților de capacitate, atât dela Casă cât și dela Oficiile pendinte, se vor înregistra ca și celelalte valori debitându-se contul *„Casieria Cont Timbre. Cărți Chitanțe, Carnete Cărți de capacitate etc."* cu soldul cărților de capacitate conform procesului verbal de închiderea exercițiului.

După înregistrarea acestui articol, se va debita contul *Oficii Cont Timbre, Cărți Chitanțe, Carnete, Cărți Capacitate etc.* prin creditul contului Casieria Cont timbre, cărți-chitanțe, carnete cărți capacitate, adică cu valorile rămase asupra Oficiilor respective la începutul exercițiului.

3. **Operațiuni de Cont Curent cu Casa Centrală.**

Casele nu pot face plăți în baza ordinului nici unui organ al Casei Centrale de cât în următoarele condițiuni:

Dacă este vorba de drepturi de pensii prevăzute la art 3; art. 4 a și b; art. 5 și 6 în ce privește pe accidentați.

Dacă este vorba de drepturile de pensii prevăzute la art. 1, art. 2, art 4 c., ca și drepturile dela art. 6 în ce privește pe urmașii pensionarilor de invaliditate și bătrânețe, precum și pensiile prevăzute la art. 21 și 22.

Aceste ordine date de direcțiunile respective se aduc la îndeplinire prin mandate de plată emise de directorul Casei de asigurare respective în limita ordonanței de delegație. Directorul

Casei veghind ca ordonanța de delegație să fie completată din timp, când plata pensiilor curente ar putea depăși cuantumul pentru care are ordonanța de delegație și când s'ar putea aduce astfel o întârziere în achitarea pensiilor.

In general plata drepturilor de pensii, se achită pe baza hotărîrilor Comisiunilor competente, fără un ordin special al direcțiunilor din Casa Centrală. Ordinele direcțiunilor din Casa Centrală privesc cazurile speciale, când drepturile sunt revizuite prin Casa Centrală, sau stabilite de instanțele din Casa Centrală, sau când plata drepturilor se transferă dela o Casă la alta.

Dacă Directorul Casei are o ordonanță de delegație și pentru alte articole, din oricare din budgetele care privesc Casa Centrală, adică toate budgetele afară de cel al asigurării de boală, maternitate și deces, nu va putea executa de cât ordinele de aprobare ce emană dela Direcția Generală.

Orice altă plată din oricare din budgetele administrate de Casa Generală dela oricare articol budgetar, pentru care directorul Casei nu are ordonanțe de delegație, nu poate fi făcută, de cât dacă suma a fost ordonanțată de Casa Centrală, iar contravaloarea operată ca incasată dela Casa de Asigurare, în vederea plății ce urmează a face Casa celui în drept.

Plata se va face pe baza ordinului scris al Direcției Contabilității însoțit neapărat de recipisa emisă de casieria centrală.

Pe baza acestui ordin, Casa va emite o dispoziție de plată în contul curent al Casei Centrale, la care va anexa recipisa amintită mai sus, iar valoarea acestei dispoziții se va achita celui în drept contra chitanță semnată. După efectuarea acestei operațiuni, se va înainta Casei Centrale această chitanță, pentru a fi anexată la ordonanța de plată ce a fost emisă de Casa Centrală cu plata prin Casă după cum s'a arătat mai sus.

Contul „Casa Centrală cont curent"

Se debitează cu toate sumele trimise Casei Centrale de către Casa de Asigurare, cu plățile făcute de Casa de Asigurare pe baza ordinului Casei Centrale în cont *„Fond Cămine"* sau a *Casei de Retrageri și Pensiuni a Ziariștilor* cu plățile făcute conform dispozițiunilor de mai sus și cu pensiunile plătite cu dispoziții de plată în contul Casei Centrale.

Se creditează cu sumele incasate în contul Casei Centrale, adică cu: *„Cota de 60" „Fond cămine, Fond somaj, Casa de Retrageri și Pensiuni a Ziariștilor"*, cu cotizații restante datorate de patroni

pentru asigurarea de accidente anterioare datei de 1 Aprilie 1933, cu cotizațiunile restante anterioare datei de 1 Decembrie 1933, privind vechiul fond de invaliditate și bătrânețe și eventual alte încasări privind Casa Centrală. Fiecare credit în contul Casei Centrale va cuprinde menționea categoriei, în care intră încasarea respectivă, conform specificației sus menționată.

Debitarea și creditarea contului curent al Casei Centrale și operațiunile făcute în contul fondurilor: „Cămine", „șomaj", „ziariști". „Cota de 60 %" se face o singură dată la finele lunii prin transportarea sumelor totale debitoare și creditoare (nu prin sold).

In ce privește încasările fondului somaj, menționăm că sumele ce se încasează din cota de 1 % asupra salariilor integrale plătite tuturor angajaților întrebuințați de către patronii din industrie și comerț, în vederea formării fondului de ajutorarea șomerilor, se înregistrează pe măsura încasării la un cont general *„Fond Șomaj"*, iar la finele lunii totalul fondului încasat se virează creditului contului curent al Casei Centrale.

4. **Casa Centrală ct. Invaliditate, Bătrânețe și Accidente.**

Se *debitează* cu toate cheltuielile mandatate în contul acestei asigurări și se *creditează* cu veniturile spitalelor, sanatoriilor, băilor proprii, iar Casele din Ardeal care au pensionari dela fostele Case Miniere și cu cotizațiile suplimentare și restanțe din aceste cotizații.

Operațiunile de virarea sumelor *debitoare* și *creditoare* înregistrate la acest cont se fac la finele exercițiului; iar nu lunar.

Acest cont trebue să fie însoțit de o situație desvoltătoare care va cuprinde la debit plățile pe naturi de cheltuieli, conform budgetului, iar la credit încasările potrivit lămuririlor arătate mai sus.

5. **Contul Fondul Căminelor.**

Desvoltătorul acestui cont va cuprinde în debit cheltuielile, pe natură de cheltuieli, iar la credit sumele încasate pe seama acestui fond. Virarea operațiunilor dela acest cont se va face la finele lunii asupra contului **„Casa Centrală ct. crt."** prin transpunerea sumelor debitoare și creditoare (nu prin sold).

In ce privește veniturile din vânzarea valorilor operate în creditul contului Fondului Căminelor, se va verifica exactitatea înregistrărilor în legătură cu contul **„Casa Centrală ct. timbre, carnete și cărți de capacitate"**, după cum s'a arătat mai sus la contul **„Venituri Comune"**, unde s'a explicat legătura și verificarea ce

trebuie făcută între contul de valori şi contul respectiv, unde se înregistrează veniturile din vânzarea valorilor.

Cota de 10% la încasările Fondului Căminelor.

Intrucât în budgetul exerciţiului 1934/935 acest venit a fost scos din masa veniturilor comune şi afectat în întregime budgetelor Caselor, înregistrările făcute între timp trebuesc virate la veniturile Casei; în acest scop urmează a face stornarea în ordine inversă a înregistrărilor făcute ş. a.

Se va debita contul *„Casa Centrală Ct. Crt. şi Asigurarea de boală Maternitate şi Deces"* cu cotele respective de 60% şi 40% din cota 10% asupra încasărilor „Fondul Căminelor" prin creditul contului „Venituri Comune".

Se va debita contul **„Venituri comune"** cu sumele cu cari a fost creditat, drept venit din cota de 10% asupra încasărilor Fondului Căminelor, şi se va credita contul *Asig. de boală, Maternitate şi Deces"* (Venit din cota de 10% asupra încasărilor Fondului Căminelor), cu aceleaşi sume.

6. Situaţiile încasărilor lunare.

Intrucât toate fondurile îşi trag resursele din cota preluată asupra masei de venituri şi pentru cunoaşterea la timp a situaţiei generale financiare în asigurări la începutul fiecărei luni, se întocmeşte situaţia încasărilor lunei precedente atât de Casă cât şi de Oficiile respective, pe categorii de venituri.

Dr. V. M. IOACHIM

A P E L

Rugăm călduros pe colegii, cari mai posedă următoarele numere din Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate:

Din anul 1911; No. 2 Februarie, No. 3 Martie şi No. 5 Mai.
„ „ 1912; No. 12 Decembrie.
„ „ 1913; No. 5 Mai.
„ „ 1914; No. 2 Februarie, No. 3 Martie, No. 4 Aprilie şi No. 5 Mai, iar
„ „ 1915; Intreaga colecţie, să binevoiască a ne comunica printr'o carte poştală, dorind a le cumpăra pentru complectarea bibliotecei noastre.

Comitetul

Intreprinderea cooperativă

Ne propunem să studiem aci cooperativa considerată ca formă de întreprindere economică. Problema constă principal în a cerceta întrucât normele de organizare şi funcţionare, cunoscute dela studiul întreprinderilor particulare, capitaliste, se aplică sau sunt modificate în întreprinderea cooperativă.

Intreprinderea cooperativă, ca şi întreprinderea publică, are să-şi desfăşoare activitatea în cadrul regimului economic actual, în care forma de întreprindere dominantă este cea capitalistă. De aceea e şi firesc ca şi aceste feluri de întreprinderi cooperativă şi publică să asculte în bună măsură de normele de organizare şi de funcţionare ale întreprinderii de capitaluri.

Şi atunci vom avea o serie de probleme pe cari nu avem să le studiem. Sunt probleme referitoare, de pildă, la organizarea contabilă a întreprinderii, probleme referitoare la calculaţia comercială, probleme referitoare la administrarea interioară a întreprinderii, cari nu prezintă nici un aspect special pentru întreprinderea cooperativă ci metodele curente se aplică întocmai şi acestui fel de întreprindere!

Dimpotrivă, celelalte probleme, problema finanţării întreprinderii, problema deverului, chiar problema bilanţului, problema rentabilităţii şi a personalului, prezintă aspecte speciale într'o întreprindere cooperativă şi ca atare vom avea să le cercetăm în legătură cu caracteristicele deosebite ale întreprinderii cooperative.

Mai întâi este necesar să stabilim cari sunt caracteristicele speciale ale întreprinderii economice sub formă cooperativă.

Principala caracteristică este aceea că deşi întreprinderea cooperativă are formal o viaţă independentă de gospodăria asociaţilor ce o formează, care prin urmare are să ţie o socoteală a operaţiunilor proprii ca şi o socoteală de câştig şi pagubă, totuşi întreprinderea cooperativă nu este cu desăvârşire autonomă faţă de economiile particulare ale societarilor.

Este o economie colectivă.

Într'o societate cooperativă, cei întovărăşiţi însărcinează această întreprindere comună, cu îndeplinirea anumitor funcţiuni ale economiilor lor; ca urmare întreprinderea cooperativă nu are o viaţa

autonomă. Prin aceasta am spus că ea este legată în mod organic de gospodăriile sau întreprinderile particulare ale asociaților, prin aceea că ea și-a asumat una sau mai multe din funcțiunile acestora. In cooperativa de consum societarii deleagă întreprinderii comune funcțiunea de aprovizionare cu cele trebuitoare consumului familial. In cooperativa de aprovizionare în comun producătorii întovărășiți acolo însărcinează întreprinderea comună să-i aprovizioneze cu cele trebuitoare exercitării profesiunii. In cooperativa de desfacere în comun, cei întovărășiți transmit întreprinderii colective însărcinarea de a desfacc pe piață produsele economiilor lor individuale ș. a. m. d.

Prin urmare, deci, o parte din funcțiunile economiilor particulare sunt acum transmise acestei întreprinderi cooperative, care prin aceasta ia caracterul unei economii colective.

Iată, ca urmare, caracteristica fundamentală a întreprinderii cooperative: ea nu are o ființă cu desăvârșire autonomă.

Dar de aci decurge o altă caracteristică, și anume că în întreprinderea cooperativă *există identitate între proprietari, adică cei care procură mijloacele și poartă riscul întreprinderii, și cei care folosesc serviciile ei.* Adică într'o cooperativă de consum se grupează anumite necesități economice, necesitatea de aprovizionare în comun a unui grup de consumatori, însă aceștI consumatori sunt acei care creiază întreprinderea, îi procură mijloacele și-i suportă riscul

La cooperativele de desfacere în comun a produselor există identitate între cei cari au necesitatea economică de a-și valorifica produsele exploatărilor individuale și calitatea de posesori ai întreprinderii. La cooperativele de producție în comun, de muncă în comun, muncitorii cari se grupează pentru a-și valorifica mai bine puterea de muncă sunt în același timp și proprii lor patroni.

Prin urmare, în orice formă de întreprindere cooperativă există o identitate între posesori și cei cari folosesc serviciile ei, într'o formă sau alta. Aici este o deosebire față de celelalte forme de intreprindere, de pildă intreprinderea capitalistă. In intreprinderea capitalistă, posesorii intreprinderii pe deoparte, clientela ei sau cei cari îi procură forța de muncă, sau cei care își valorifică produsele prin mijlocirea întreprinderii pe de altă parte, sunt categorii distincte.

La întreprinderea publică există iarăși această separațiune între proprietarul întreprinderii (stat, județ, comună) adică insti-

tuția publică și cei care folosesc serviciile, marele public. Numai că, dacă în întreprinderea capitalistă, cei cari trag beneficiile întreprinderii sunt proprietarii ei, dacă în întreprinderea cooperativă cei cari trag beneficiile întreprinderii sunt societarii, însă nu în calitatea de proprietari ai întreprinderii ci în calitatea lor de beneficiari ai serviciilor întreprinderii, în întreprinderea publică cel care folosește serviciile, este publicul. Aceste întreprinderi publice nu sunt prin urmare organizate să aducă un beneficiu Statului sau comunei, ci sunt organizate de așa manieră încât să aducă cel mai bun serviciu publicului, vasăzică colectivității naționale sau cel puțin celor cari se servesc de ele. Firește, dacă nu este vorba de întreprinderi publice cu caracter pur fiscal, ne referim aci la întreprinderile cu caracter de serviciu public.

Prin urmare întreprinderea capitalistă se creiază în folosul proprietarului întreprinderii; întreprinderea publică se creiază în folosul usagerilor; întreprinderea cooperativă se creiază în folosul usagerilor ori al muncitorilor, însă aci există identitate între cei cari folosesc serviciile întreprinderii (usageri ori muncitori) și proprietarii ei.

Din aceste două prime caracteristice decurge a treia caracteristică a întreprinderii cooperative. Dacă întreprinderea cooperativă nu are o existență autonomă și dacă ea nu se creiază în folosu capitaliștilor întreprinzători, rezultă că *întreprinderea cooperativă nu este o organizație economică care urmărește profitul.*

Am arătat în altă parte mai pe larg acest important element de caracterizare a societății. Cooperativa nu se înființează în vederea realizărei de beneficiu, ci pentru satisfacerea, cu mijloace colective a unor necesități comune ale asociaților [1]).

Deci, principial, întreprinderea cooperativă ar trebui să lucreze pe baza unui principiu opus care ar caracteriza de pildă și o economie comunistă: aceea a prețului de cost. Adică la o cooperativă de consum să se desfacă societarilor mărfurile pe preț de cost, fără un adaus care să dea posibilitatea întreprinderii să aibă un excedent. La cooperativa de valorificare a produselor, deci de vânzare în comun, ar trebui ca societarii cari aduc produsele spre desfacere la cooperativă să primească valoarea integrală a prețului obținut pe piață. In coopetativele de muncă în comun

1) *Der Begriff der Genossenschaft Eine dogmenkritishe Untersuchtung* (teză de doctorat) 1926 — și *L'Economie Coopérative.* — Paris 1933.

ar urma ca muncitorul asociat să primească prețul integral al muncii lui, adică să primească un salariu care să corespundă valorii produselor pe cari le-a creat el. La o cooperativă de credit ar trebui ca societarul debitor să plătească o dobândă care să fie egală cu prețul de cost al banilor pe cari îi primește cu împrumut, să plătească exact dobânda pe care întreprinderea cooperativă de credit la rândul ei o plătește creditorilor ei, deponenților la fructificare, membrilor cari au adus capital ori altor instituțiuni la care s'ar adăuga cheltuelile de adminstrație a acestor fonduri, fără un adaus care să permită ca banca populară să aibă la sfârșitul anului un excedent.

In practică însă, întreprinderea cooperativă de consum desface membrilor ei mărfuri pe prețul de piață. Muncitorul asociat într'o cooperativă de producție în comun primește pentru munca prestată salariul curent de pe piață, adică salariul pe care îl primește colegul lui dintr'o întreprindere capitalistă. Debitorul la o întreprindere de bancă cooperativă plătește dobânda curentă de pe piață, și așa mai departe. *Vasăzică și întreprinderea cooperativă lucrează după metode cari să-i permită realizarea unui excedent la sfârșitul exercițiului social, așa cum lucrează întreprinderea capitalistă.* S'ar spune că prin aceasta se încalcă principiul care stă la baza ideii de cooperație. Insă, dacă întreprinderea cooperativă lucrează după acest sistem, aceasta o face din motive de oportunitate technică, care s'o facă să poată lupta cu succes cu întreprinderile concurente de pe piață.

Sistemul acesta de a lucra pe baza principiului prețului de cost al serviciilor și bunurilor produse nu se poate realiza, în ordinea actuală economică, nici chiar de întreprinderea cooperativă. Intreprinderea cooperativă trebue să lucreze și ea cu un *excedent*, care să-i permită mai întâi să-și creeze anumite fonduri de rezervă și de prevedere de care are nevoie ca orice intreprindere economică Alcătuirea acestor fonduri colective este și un mijloc de finanțare proprie a intreprinderii și aceste fonduri, pe cari intreprinderea și le formează ea însăși prin prelevări asupra excedentelor anuale, au tocmai în intreprinderea cooperativă o însemnătate deosebită, din pricina modicității capitalurilor sociale de care dispune intreprinderea cooperativă ca asociație de elemente modeste din punct de vedere material.

A lucra pe baza prețului de cost ar fi o mare dificultate, dacă nu o imposibilitate. Este aproape imposibil să se calculeze în

mod exact prețul de cost al produselor și serviciilor unei intreprinderi, pentru fiecare în parte, pentrucă știm că în afară de spesele cari intervin pentru fiecare product sunt o serie de spese generale cari se repartizează însă asupra fiecăruia. Dar, mai ales, este necesar de a se lucra cu excedent, din pricina riscului pe care îl are intreprinderea cooperativă.

Riscul, pe care îl are intreprinderea cooperativă ca orice altă intreprindere, o face să lucreze pe prețul pieței, pentru ca astfel să se poată obține diferența care să-i permită acoperirea eventualelor deficite pe cari le-ar avea la alte articole.

Din aceste motive de ordin practic, intreprinderea cooperativă lucrează și ea pe baza principiului prețului de pe piață. Intreprinderea cooperativă repartizează însă într'un anumit fel excedentul realizat, deosebit de metodele de repartiție folosite în întreprinderile capitaliste.

Prof. Dr. GR. MLADENATZ

(Va urma)

Vitrina Librăriei

A apărut :

Structure du Bilan de d-l *E. René Delaporte.*

Comerțul Știința și Arta de d-l *Drăgănescu-Brateș.*

Funcționarea Conturilor în Contabilitate de d-nii *G. Grigorescu* și *Gh. Vasilescu* cu o prefață de *Gr. L. Trancu-Iași*, Vol. I.

Das rumänische Baukwesen de *Dr. N. Ig. Badea.*

Statul în fața problemelor vremii de *arhitect I. D. Enescu.*

Plobleme de învățământ de d-l *M. I. Mihăilescu.*

Doi ani de luptă de *Virgil Petrescu*, director de bancă.

Albania Nouă număr festiv cu ocazia aniversării independenței Albaniei.

Bugetul General al Statului (perioada 1921—22, 1932—34) de *C. G. Constantinescu.*

Șicane fiscale tranzitorii

Legile fiscale sunt de strictă interpretare și de aceia dispozițiile lor trebue să fie clare și precise, pentru a nu da loc la interpretări variate. Lipsa unei definiții limpezi a venitului net impozabil, care se determină după prevederile art. 31 L. C. D., îngreunează foarte mult stabilirea de norme precise pentru constatarea acestui venit, deoarece interpretarea dispozițiilor legale nu concordă întotdeauna cu regulile contabilității în partidă dublă și cu principiile fundamentale ale legii. Această constatare se referă mai ales la cheltuelile și posturile așa zise tranzitorii din bilanțul întreprinderilor comerciale și industriale, în privința cărora nici deciziunile Comisiunii Centrale Fiscale, nici jurisprudența instanțelor de casare nu prezintă o interpretare unitară, care să lămurească în mod neîndoios aplicarea legii.

Ce sunt posturile tranzitorii?

„Pe deoparte încasări de venituri sau plăți de cheltueli, care „din punct de vedere economic nu aparțin gestiunii, în care apar „ca realizate și deci urmează a se reporta în gestiunea viitoare „în care urmează a fi decontate, sau pe de altă parte servicii sau „folosințe utilizate în o gestiune, dar care vor apărea ca realizate „(plătite) în gestiunea viitoare, adică încasări ce se realizează în „viitor pentru servicii sau folosințe prestate în gestiunea trecută".

„*Oberbach* în articolul său *Theorie und Praxis der sog. transitor.* „*Posten* numește pe cele d'intâi *posturi tranzitorii,* ca fiind reali„zate în anul de gestiune și reportate pe anul viitor, iar cele de „al doilea *posturi de anticipație* întrucât au fost efectuate dinainte „în anul de gestiune, în vederea realizării (lichidării) în anul viitor". *(V. S. M. Blumenfeld.* Impozitul pe venit într. com. și ind. Ed. Cultura Poporului Buc. 1934 pag. 133).

Așa dar aceste posturi servesc în primul rând, ca să „obținem „o adevărată separațiune a rezultatelor a două gestiuni succesive" (Op. cit.) adică tocmai ca să se închee un bilanț cât mai bine corespunzător principiului independenții gestiunilor din Legea Contribuțiilor Directe.

Cu toate acestea instrucțiunile ministeriale § 91 de sub art. 31 L. C. D. menționează următoarea deciziune a Com. Centr. Fiscale (M. Of. 37/930), cu privire la aflarea beneficiului brut: al. 3: „Se „va observa dacă unele venituri brute au fost înregistrate în cursul

„anului într'un *cont de rezultate*, care cont a fost *soldat* nu prin „contul de profit și pierdere la finele anului, *ci printr'un cont de „pasiv*, fie în cursul anului, fie la finele lui, micșorându-se prin „acest fel de înregistrare venitul brut *deoarece* în mod regulat, *„orice cont de rezultate trebue închis la finele anului prin contul „de profit și pierdere*".

Această regulă de contabilitate nu este atât de generală precum o exprimă Com. Centr. Fiscală, căci este înfrântă tocmai de contabilizarea posturilor de cheltueli tranzitorii. *D-l M. Sipoș* profesor din Cernăuți, arată cu drept cuvânt în articolul său întitulat *Contul Tranzitoriu* din Rev. noastră (Rev. Gen. de Com. și Cont. Nr. 11—12/934, pag. 65) că: „Aplicarea contului tranzitoriu are „avantajul, că regulile privitoare la funcționarea conturilor rămân „neatinse sau cât se poate de puțin alterate, *neîncheiându-se con- „turile de rezultate direct cu conturile de valori* (bilanț), ci prin „mijlocirea contului tranzitoriu". Așa dar conturile de rezultate nu se soldează „numai prin contul de profit și perdere. (V. sus citata Dec. Com. Centr. Fiscală); astfel că și această deciziune dată sub instr. min. dela par. 90 poate să provoace o nedreaptă și inechitabilă aplicare a legii față de contribuabili, care au voit să stabilească un bilanț cât mai aproape de situația reală.

De aceia Comisiunea Centrală Fiscală ar trebui să fie mult mai atentă la asemenea deciziuni în legătură cu contabilitatea, spre a nu da loc la șicanarea contribuabilului. Chiar în cursul lunei Ianuarie 1935, Ministerul de Finanțe a trimis un ordin circular organelor în subordine în care cetim: „veți cere întreprinderilor ca „pentru conturile tranzitorii (conturi care au o existență până la „închiderea bilanțului, spre exemplu cont vânzări, cont fabrica- „țiune, ori altele asemenea) etc..."; am dori să cunoaștem technicianul contabil, care a descoperit acest nou fel de conturi de tranzitorii sau în ce tratat se găsește o asemenea noțiune de „cont tranzitoriu"! Ar fi de dorit din partea organelor oficiale mai multă preciziune contabilă după 12 ani de aplicare a L. C. D. spre a se evita confuziuni, care nu'și au locul la interpretarea legilor de impozite.

In rezumat, din definițiunea posturilor tranzitorii, reese că se pot prezenta următoarele patru cazuri:

A) sume încasate cu anticipație pentru venituri cuvenite anului următor;

B) cheltueli de sume efectiv plătite și privind o gestiune viitoare;

C) venituri cuvenite gestiunii în curs, dar de încasat în gestiunea viitoare; și:

D) cheltueli privitoare la gestiunea în curs; dar plătibile în viitor.

Dacă în ce privește punctele B și C. fiscul nu va face niciodată obiecțiuni, căci prin înregistrarea sumelor respective se mărește venitul net impozabil, nu tot așa este cazul cu celelalte două categorii de posturi tranzitorii.

Totuși pentru sumele dela punctul A s'a dat deciziunea Com. Centr. Fiscale publ. în M. Of. No. 45/924 reprodusă sub par. 90 din instr. prin care se admite reportarea veniturilor pe viitor prescriindu-se „deschiderea în registru a unui cont aparte pentru aceste „operațiuni" (contul tranzitoriu sau de anticipații). Este însă de neînțeles restricțiunea aplicării acestei măsuri numai „la bănci, fie „ele societăți anonime, fie firme individuale", când ea ar fi trebuit să fie generalizată la toate întreprinderile; iarăși lipsă de claritate și preciziune contabilă!

Dar în ce privește cheltuelile tranzitorii dela punctul D interpretarea oficială nu este deloc unitară și înfrânge principiul fundamental al independenții gestiunilor „dela an la an", căci „bene-„ficiul net se stabilește an cu an, după operațiunile făcute în cursul „fiecărui an" (Dec. Com. Centr. Fisc. M. Of. No. 45, din 29 Febr. 1924 și M. Of. No. 37 din 15 Febr. 1930.

Interpretarea nu este unitară pentru că nu se admit la scădere decât „sume efectiv cheltuite", adică „efectiv plătite și justificate" (Dec. C. C. F. M. Of. 55/932); dar se menține Deciziunea anterioară (M. Of. 45/924):

„Dobânzile se scad din beneficiu *chiar dacă n'au fost efectiv „plătite.* Destul să se fi creditat partida creditorului cu aceste „dobânzi".

Deci o discriminare a cheltuelilor cu privire la aplicarea principiului de admitere a lor la scădere din beneficiul brut și un tratament diferit al cheltuelilor întreprinderii. Dacă în ce privește salariile, etc. (art. 31 pct. 3 L. C. D.) această procedură ar fi oarecum explicabilă prin aceia, că legea prevede scăderea salariilor, etc... *plătite;* apoi ea nu poate fi nici de cum justificată în ce privește *chiria* (pct 1) *participările obligatorii și neobligatorii la beneficii* (pct 4) *chiria instalațiilor* (pct. 7) *capitalul investit în*

concesiuni (pct. 8). și *cheltuelile diverse sau generale,* (pct. 10) pentru care legea nu cere nicăeri ca să fie efectiv plătite, ci pune numai condiția ca, să reprezinte „cheltueli proprii ale întreprinderii" „privind strict întreprinderea" și bine înțeles corespunzând „operațiunilor făcute în cursul anului fără a da „o plusvaloare instalațiunilor" sau „a spori întreprinderea". La toate acestea trebue să se aplice aceiași procedare ca și la dobânzi (pct 2) și costul materiilor prime (pct. 5), la care nu se cere a fi efectiv plătite, fiind suficient „să se fi creditat partida creditorului". Și dacă pentru sumele de venituri dela punctul A fiscul a admis reportarea „deschizând în registre un cont aparte pentru aceste „operațiuni", de ce nu s'ar aplica acelaș sistem și cheltuelilor, urmărindu-se în gestiunea viitoare lichidarea lor, tot așa cum se urmărește fondul de rezervă pentru creanțe dubioase, prevăzut de art. 32 L. C. D. Procedând astfel nu ne vom găsi în situațiunea ciudată a acelei comisiuni de impunere, care n'a admis la scădere *salariile,* plătite în gestiunea în curs *pentru trecut* bazându-se pe independența gestiunilor și *nici pe acelea ale gestiunii în curs* neplătite și creditate salariaților, pentru a fi plătite în anul viitor și a trebuit să intervină jurisprudența Curții de Apel Buc. S. III (Dec. No. 417 din 15 XII 1930), pentru a repara o greșală a technice. noastre fiscale și a admite la scădere cel puțin salariile efectiv plătite, deși soluțiunea noastră a admiterii cheltuelilor gestiunii curente ar fi fost mai dreaptă și echitabilă. Prin această jurisprudență se rupe independența gestiunilor, care stă la baza impozitului nostru comercial și industrial pe venit prin acea că se decide, că:

„In conformitate cu art. 31 condițiunea esențială pentru recu-
„noașterea cheltuelilor făcute de o întreprindere, este ca operația
„de plată să fie efectiv făcută în cursul anului impunerii, *indiferent*
„dacă plata privește cheltuelile din acel an sau din anii anteriori".

„Cheltuelile nefăcute în mod real ci numai contabilizate, nu pot
„fi scăzute din venitul brut, scăderea urmând să se facă numai
„atunci când sumele respective vor fi plătite efectiv".

Această jurisprudență a fost consacrată de Com. Centr. Fiscală prin următoarea Decizie publ. în M. Of. No. 55/932:

„Impozitul pe salarii și pe cifra de afaceri trecute în contul
„tranzitoriu nu sunt sume efectiv cheltuite. Ele deci nu sunt admi-
„sibile la scădere, întru cât nu este vorba de o cheltuială în spi-
„ritul legii".

„Se vor putea scădea însă la impunerea bilanțului, în care ele „vor apărea ca efectiv plătite și justificate, *chiar dacă ele nu pri-„vesc gestiunea anului în care apar ca plătite, ci privesc anii „anteriori*".

Această decizie menționată sub § 94 din instr. min. își are locul mai bine sub § 100 din instr. adică la punctul 10 al art. 31 privitor la cheltuelile diverse ale întreprinderii, căci impozitul pe salarii nu privește întreprinderea, decât dacă aceasta a plătit impozitul la impozitul pe salar, altfel privește pe salariați iar impozitul pe cifra de afaceri constitue o cheltuială conf. pct 10 art. 31.

Aceste dispoziții pe deopart pot da loc la manevre de bilanț în defavoarea fiscului, prin aceia că unele întreprinderi în pagubă și neimpozabile, pot să reporteze asemenea cheltueli ale unei gestiuni închise, în o gestiune viitoare, căreia nu-i aparțin; dar în care se lichidează reducând simțitor beneficiul viitoarei gestiuni nedeficitare. Desigur că în Anglia unde beneficiile unui an se compensează cu paguba anterioară asemenea operațiuni nu păgubesc fiscul; la noi însă ele pot produce scăderi simțitoare de impozit.

Pe de altă parte este ușor posibil ca o parte din aceste cheltueli efective; dar neachitate în o gestiune să fie luate în considerațiune la calcularea prețului de cost al instalațiilor proprii sau al mărfurilor fabricate și aflătoare la inventar. In acest caz aceste cheltueli au fost activate și nefiind recunoscute la scădere întreprinderea va suporta asupra lor un impozit nedrept, care ar echivala cu o nerecunoaștere la scădere a costului materiilor prime transformate (art. 31 pct 5 L. C. D.) deși produsele fabricate din ele au *fost trecute la beneficiul brut.*

Deasemenea este *inechitabil* ca fiscul să stăruiască a se trece în venitul brut al unei gestiuni veniturile din cursul acelui an, dar neîncasate, ci numai debitate partizii debitorilor ca provizioane, participații, etc., și să nu recunoască cheltuelile efective, — dar neplătite, ci trecute la partida creditorului — ocazionate la obținerea acestor venituri și care tocmai n'au fost lichidate, pentru că nu era disponibil de numerar. Se înțelege dela sine că o consecință firească a impunerii veniturilor neîncasate trebue să fie scăderea din venit a cheltuelilor efective, dar nelichidate în legătură cu aceste venituri.

Pe lângă aceste inechități de fapt, mai survin încă *șicanele fiscale* datorite imperfecțiunii sistemului nostru de impunere, prin

aceia că de multe ori se refuză în anul când aceste cheltueli apar ca efectiv plătite și justificate recunoașterea lor, întrucât privesc o altă gestiune decât aceia a anului de impunere!

Alături de această posibilitate de nedreptățire a contribuabilului în ce privește cheltuelile tranzitorii țin să relev o serie de imprejurări, în care venitul net impozabil este umflat cu adăugiri de sume, cărora de astădată fiscul le dă caracterul de tranzitorii, sub desemnarea, că ar privi o gestiune viitoare. Aceste adăugiri de cheltueli efective, plătite și justificate constitue adevăratele *șicane fiscale tranzitorii.*

S. M. BLUMENFELD

Studiază situația și găsește soluția.

Dr. Pit.

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

D-nii autori de lucrări contabile, economice, financiare sunt rugați a trimite câte 2 exemplare la Revistă pentru a li se face recenzii.

Exemplarele vor rămâne apoi Bibliotecei Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale și Bibliotecei Corpului Contabililor.

CĂTRE ABONAȚI. Toți d-nii abonați, cari sunt în măsură a achita infima sumă de lei 200.— costul abonamentului, sunt rugați a plăti la prima cerere, pentruca să putem continua trimiterea acestei raze de lumină fără plată, deocamdată și acelora cari șomează în adevăr și nu pot să plătească.

Inregistrarea zilnică a operațiunilor în jurnal

Dispozițiile legale referitoare la ținerea registrelor obligatorii, cu toate că par simple și ușor de urmat, dau totuși ocazii la multe discuțiuni asupra modului lor de aplicare.

Printre acestea se numără și acelea referitoare la înregistrarea zilnică a operațiunilor în jurnal.

Codul nostru de comerț prevede în mod expres că în registrul jurnal operațiunile curente ale Intreprinderii, trebuesc înregistrate pe fiecare zi.

Legiuitorul, statuând această obligațiune a pornit dela considerentul că, prin rolul pe care acest registru îl îndeplinește în contabilitate, operațiunile înscrise în el capătă o deosebită valoare. Ca atare trebuie să i se mențină acest caracter și prin felul cum el este utilizat. Anume, pentru ca documentarea pe care el o conține, să aibă valoarea ce i se atribuie, ea urmează să fie înregistrată concomitent cu împlinirea faptului sau actului pe care îl consemnează. Intârzierea consemnărei în jurnal, a faptului sau actului la care ea se referă, poate înlesni denaturarea acestora, ceeace alterează valoarea probatorie a documentărei astfel consemnate. Pe de altă parte întârzierea consemnărei unei operațiuni face ca aceasta să nu mai corespundă cu înregistrarea făcută de partea adversă, care a concurat la efectuarea faptului sau actului în chestiune. Spre a evita situațiunile la care pot da naștere aceste nepotriviri sau întârzieri, legea tranșează chestiunea cu această dispoziție categorică, pe care jurisprudența o confirmă.

> Atunci când se constată în fapt că în registre operațiunile nu s'au trecut zi cu zi, și din această cauză comisiunea se găsește în imposibilitate ca să verifice operațiunile în amănunt, ea este în drept să înlăture registrele și să procedeze la impunere prin constatarea directă.
>
> *(Curtea de Apel din București S. IV-a Decizia No. 16 din 20 Ianuarie 1927).*

Precum vedem, această decizie are în vedere un caz special, care nu ar putea fi generalizat, chiar la spețele la care se referă. In adevăr, practica de toate zilele nu poate corespunde întocmai acestei cerințe doctrinare — care, în fapt rămâne tot mai mult un deziderat.

Astfel, întreprinderile importante, care ar putea dispune de personal suficient pentru contabilizarea operațiunilor, din motive

fortuite, se găsesc de multe ori, în imposibilitate de a înregistra în jurnal operațiunile imediat ce ele au avut loc. Intreprinderile mici și mijlocii, care nu pot ține ocupat un contabil tot timpul, se găsesc în permanență în această situație, din motive de ordin material. Din aceste cauze a trebuit să se devieze dela litera legei, fără ca aceasta să constituie propriu zis o călcare a ei.

Instanțele noastre de casare au recunoscut această situație de fapt și, apreciind în mod just motivele care o determină, au aprobat-o, cu mulți ani în urmă.

> Operațiunile pot fi trecute în jurnal și la o săptămână odată, iar comerciantul nu poate fi pentru aceasta condamnat ca bancrutar (în caz de încetare de plăți), dacă se constată că registrul jurnal a fost ținut în regulă și fără omisiuni sau mistificări.
>
> *(Casația Decizia din 9 Septembrie 1897).*

Această hotărâre a fost menținută mai recent în două cazuri consecutive.

> „Deși operațiunile nu sunt trecute zi cu zi, ele pot fi totuși reale, complecte și concordante. Este de datoria instanțelor de fond să cerceteze în prealabil starea registrelor sub acest raport.
>
> *Casația S. III-a. Decizia No. 2264 din 25 Noembrie 1924).*
>
> Și mai departe :
>
> Singura împrejurare că operațiunile comerciale n'au fost trecute în registre zi cu zi, nu este suficientă pentru înlăturarea acelor registre, sub cuvânt că ar fi neregulate, sub raportul constatării veniturilor ca bază impozabilă, ci trebue să se constate în mod necesar, fie omisiunea vreunei operațiuni, fie neconcordanță de date între registre și bilanț, fie vre-o altă neregularitate de natură să diminueze venitul real al contribuabilului.
>
> *(Casația S. III-a. Decizia No. 2263 din 1924)*

Insfârșit, instanța noastră de casare (în materie fiscală) nu a voit să lase a subsista deciziunea din 20 Ianuarie 1927, reprodusă mai sus, și a revenit asupra ei în ultimul timp, confirmând deciziunea din 1897 a Curții de Casație.

> Registrele comerciale nu pot fi înlăturate pe motiv că înscrierile s'au făcut odată pe lună, atunci când operațiunile sunt specificate pe zile, și sunt desvoltate în registre ajutătoare.
>
> *(C. Apel Buc. S. III-a Dec. 262 din 4 Dec. 1931).*

Acest punct de vedere este susținut și de „Asociația Experților Contabili din România".

Sensul acestei deciziuni nu trebuie exagerat. Inregistrarea periodică a operațiunilor este una, iar înregistrarea unei operațiuni, la altă dată decât aceea la care ea a avut loc, este cu totul altceva. Dovada o avem în sancțiunea care a condamnat o astfel de procedare.

> Neînregistrarea mărfurilor la data intrării lor, constitue o neregularitate de operațiuni, care este de natură a ascunde realitatea și, ca consecință, de a diminua beneficiul și în atare caz costituie un motiv de înlăturare a registrelor.
>
> (*C. Apel S. IV Buc. Decizia 50 din 31 Mai 1928).*

Prin urmare periodicitatea înscrierei operațiunilor în registre nu trebue să împieteze asupra datei efectuării acestor operațiuni.

Totuși, găsim în practică un caz aproape universal de întârziere în înregistrarea operațiunilor curente — acela provocat de întârzierea vizei de sfârșit de an, din cauza timpului necesitat de închiderea operațiunilor exercițiului comercial. Deoarece această chestiune am discutat-o pe larg cu altă ocazie, aci ne mărginim numai a o semnala.

In afară de această întârziere generală, în practică întâlnim și alte excepțiuni, datorite modului în care se încheie sau se efectuiază operațiunile. Aceste excepțiuni sunt și variate și destul de frecventate. Ne vom mărgini a menționa cazurile tipice.

In comerțul cu mărfuri se întâmplă aproape în mod regulat că, atunci când furnizorul se găsește în aceeași localitate cu clientul, acesta comandă marfa de multe ori telefonic; o primește o vinde și abia apoi primește factura din partea furnizorului.

Intârzierea trimiterei facturei poate să aibe mai multe motive. Dacă expedierea mărfei se face dela depozit, care este separat de biroul de facturare, întârzierea facturării se întâmplă din cauza modului cum este organizat raportul dintre depozitul și biroul de facturare a furnizorului. In alte cazuri furnizorul emite factura și o trimite la încasare printr'un încasator, care nu o remite clientului decât după ce acesta a achitat-o, ceeace iarăși poate distanța data primirei facturei de aceea primirei mărfei. In sfârșit, în cazuri de articole mărunte standardizate, se întâmplă ca facturarea să se facă periodic și global pentru toate mărfurile livrate pe un anumit interval de timp.

In toate aceste cazuri, comerciantul neavând factura definitivă, el nu poate da contabilului nici un act pentru înregistrare. Abia

după ce a primit factura respectivă poate spune că are un act valabil pentru contabilizare — deși operațiunea, la care acel act se referă, a avut loc înainte de data pe care el o poartă.

In cazul invers, când un comerciant detailist are o serie de clienți ce cumpără des articole mărunte de o valoare redusă și pe care ei le achită periodic. In aceste cazuri, comerciantul deschide conturi personale acestor clienți, însă nu contabilizează vânzările ci le trece în conturi de evidență. In momentul când încasează vreo sumă dela acești clienți o trece la vânzarea zilei respective. Abia la sfârșitul anului se face contabilizarea, prin registrele legale, a sumelor rămase neachitate pe întregul exercițiu, în vederea întocmirei bilanțului.

Contabilul se găsește într'o mare dilemă, când ajunge să înregistreze astfel de operațiuni.

In această privință trebuie să avem în vedere că legea, prin formalismul sever și cu caracter exclusiv, cu care a îngrădit ținerea registrelor obligatorii, a căutat să pună stavilă abuzurilor. Ea nu a putut prevedea excepțiunile ce se pot ivi din cauza naturei operațiunilor supuse contabilizărei. De aceea, ea a prevăzut norme cu caracter generic, neputându-se opri la spețele ce se pot ivi în viața intreprinderilor.

Judecarea spețelor a lăsat-o pe seama instanțelor care administrează legea. Iar acestea se conduc în aprecierea lor, și de spiritul în care legea a fixat normele respective. Având în vedere că, unul din cele mai generale aspecte ale acestui spirit, este buna credință, susținem că dilema despre care amintim mai sus trebuie rezolvată, de către acei obligați a ține registre de contabilitate, în acest spirit, de bună credință, spre a înlesni judecății încadrarea faptului în spiritul și litera legei.

Cazurile de întârziere, provocate de litigii cum de pildă facturarea cu prețuri neacceptate în prealabil de cumpărător, sau din alte cauze, intrând în capitole speciale ale legei, urmează a fi tratate după natura fiecăruia din ele. — Totuși, și în aceste cazuri trebuesc observate dispozițiile de care ne ocupăm la acest punct, pentru a satisface complect legea.

Contabilul trebuind să dea putință registrelor prin modul cum sunt contabilizate operațiunile în ele, de a servi scopului pentru care ele sunt ținute, are datoria de a lămuri situația rezultată din acele operațiuni, iar nu de a o întuneca. Urmând prescripțiile indicate de textul legei, sau al jurisprudenței care-i fixează înțelesul, el satisface și această obligație a profesiunei sale.

N. K. CONSTANTINESCU

Diferențe de curs (?) în comerțul de mărfuri

In numărul 7—8 din Iulie-August, a. t., al Revistei, am vorbit despre diferențe de curs, tratând un caz din operațiunile de bancă. Să luăm de astă dată, un caz referitor la comerțul de mărfuri:

La 12 Aprilie c. București, primește dela A. B. Paris, factura din 10 Aprilie pentru mărfuri în valoare de Fcs. fr. 17.356,— valuta 10 Iulie. București înregistrează à 6.59 $^1/_2$.

12/4 *Mărfuri.*

la *A. B., Paris,*

fact. . . . . à 6.59 $^1/_2$ Fcs. fr. 17.356,— Lei 115.649,92

Valuta 10 Iulie

La 22 Aprilie marfa sosește. Cumpărăm dela Banca X. Y., aici, o remiză a/Paris și o trimitem lui A. B., Paris. Banca socotește:

Fcs. fr. 17.356,— sc. 10/7, a Paris, à 6.58 $^1/_2$

	Lei	115.474.56	(val. 10/7)
79/4 $^1/_4$ % scont	„	1.141.30	
	Lei	114.333.26	(val. azi)
timbre și curtaj	„	248.66	
Valuta 22 Aprilie	Lei	114.581.92	

Inregistrarea sună (des în practică):

22/4 *Următ.* *la Banca X. Y.*

Trate și Remize

Fcs. fr. 17.356,— sc. 10/7 a/Paris Lei 114.333.26

Mărfuri

timbre și curtaj „ 248.66 Lei 114.581.92

22/4 *A. B. Paris*

la *Trate și Remize*

Fcs. fr. 17.536,— sc. 10/7, a/Paris Lei 114.333.26

Contul A. B., Paris, (în reg. conturi curente) se prezintă astfel:

Debit A. B., Paris Credit

		sc.	Fr. fr.	Lei			sc.	Fr. fr.	Lei
22/4	[2] Remiză	10/7	17.536.—	114.333.26	12/4	[1] Factura	10/7	17.536.—	115.649,92
31/12	[3] Diferență			1.316.66					
			17.536.—	115.649,92				17.536.—	115.649.92

Și această înregistrare pare a nu fi corectă. Astfel de diferențe (aici L 1.316.66) se numesc, în practică, „diferențe de curs", deși nu provin numai dela schimbări de curs *ci și din sconturi.* În practică, cu diferența aceasta (1316.66), se *creditează* — de obiceiu la încheierea registrelor-contul „Mărfuri" cu scop ca rezultatele la acest cont să fie în concordanță cu reg. auxil. (jurn. de mărfuri etc). — înregistrare pe care am găsit-o și în cărți didactice.

Contul „Mărfuri" se va prezinta astfel:

Debit Mărfuri Credit

		Lei			
12/4	La A. B., Paris	115.649.92	31/12	Prin Difer. de curs	1.316,66
22/4	„ B-caX. Y. (spese)	248 66			

Credem că creditarea contului „Mărfuri" cu diferența de L 1316.66 ar însemna o *micșorare a valorii de cost.* S'au cumpărat mărfuri în valoare Fcs. fr. 17.536 scad. 3 luni; regularea facturei are loc *astăzi (22/4),* deci înainte de scadență. Trimitem lui A. B. o remiză de aceiași valoare și cu aceiași scadență. Suma de L 115.474.56 are *valuta 10 lulie,* căci înmulțind Fcs. 17.356 (3 luni) cu 6 585 (la ved.), obținem L 115.474.56 (3 luni), regulă cunoscută care se poate deduce cu ajutorul reg conjug.

x Lei (3 l.)	17.356 Fcr. fr. (3 l).
100	$98\,^{7}/_{8}$ Fcs. fr. numerar [$4\,^{1}/_{4} : 4 = \frac{9}{8} = 1\,^{1}/_{8}$]
1	6.585 L num.
$98\,^{7}/_{8}$	100 L (3 luni)

x = 115.474.56 (Lei 3 luni). Deci: sumă (3 l.)
x curs (la ved.) = produs (3 l.) [1]).

Suma micşorată cu scont Lei 114.333.26 are *valuta azi* şi nu poate fi trecută cu valuta 10 Iulie. Deci credem că numai suma de *Lei 115.474.56* trebue trecută în debitul contului A. B., Paris, cu *valuta 10 Iulie.*

Contul A. B., Paris, se va prezenta:

Debit A. B. Paris Credit

		sc.	Fcs. fr.	Lei			sc.	Fcs. fr.	Lei
22/4	Remiză	10/7	17.536.—	115.474.56	12/4	Mărfuri	10/7	17.536.—	115.649.92
31/12	Dif. de (curs benef).			175.36					
			17.536.—	115.649.92				17.536.—	115.649.92

Diferența de Lei 175.36 este o adevărată diferență de curs (6.595 — 6.585 = 0.01 Lei, deci la Fr. fr. 17.536 = Lei 175.36). Cu diferența aceasta se poate credita contul „Mărfuri", micşorându-se astfel prețul de cost al mărfei. In cazul acesta, baza pentru calculațiunea valorii de cost a mărfei la 23 Aprilie va fi

	val. 3 luni	Lei	115.474.56
+ speze (reg. fact.) val cassa	Lei 248.66		
+ $1\,^{1}/_{2}$ % scont (în 100)	„ 3.79	„	252.45
Valoare de cost	val. 3 luni	Lei	115.727.01

[1]) Trebue să fac aici observația că există, în privința aceasta, reguli care nu sunt bune. Aşa am găsit regula: Suma (3 luni) : curs (3 luni) = prod. (vedere). Regula aceasta e greşită. Prin aplicarea potrivită a regulei conjugate ajungem la următorul rezultat: „Sumă (3 luni) împărțit prin curs (3 luni) dă *produsul scad. 6 luni*, ceeace am dovedit cu altă ocazie. Despre regula conjug., în special despre *aplicarea ei potrivită*, va fi vorba altădată. Țin să scot în relief că nici o altă metodă nu dovedeşte mai bine raportul scadențelor între ele şi aplicarea calculului sau de atâta la sută (obişnuit, sau per sută (sumă mărită), sau în sută (sumă micşorată) decât regula conjugată.

Art. de jurn. :

23/4. Mărfuri la *Scont, Dob.*
1 1/2 % scont Lei 3.79

In practică, acest articol nu se face des.

Debit Mărfuri Credit

12/4	La A. B., Paris	115.649.92	31/12	Prin A. B., Paris,	175.36
22/4	„ Banca X. Y.	248.66			
23/4	„ Scont, Dob.	3.79			

Se vede că diferența de Lei 1.316.66, în practică numită „diferență de curs", constă din 2 părți și anume:

Lei 175.36 dif. de curs și
„ 1.141.30 scont reținut

Lei 1.316.66 Cu partea a doua de Lei 1.141.30 credem că trebue *creditat contul „Scont, Dob."*. Inregistrarea în jurn. va fi:
12/4. *Mărfuri* la *A. B., Paris*
fact. cf. . . . à 6.595 Fcs. fr. 17.356.— Lei 115.649.92

Valuta 10 Iulie

22/4 Următ. la *Banca X. Y., aici,*

Trate și Remize

Mărfuri

sep. Fcs. fr. 17.536.— sc. 10/7, a/Paris, Lei 114.333.26
timbru și curtaj. „ 248.66 Lei 114.581.92

Valuta 22 Aprilie

22/4 *A. B., Paris,* la următ.

la *Trate și Remize*

sem. Fcs. fr. 17.536.— sc. 10/7, a/Paris Lei 114.333.26
la *Scont Dob.*
4 1/2 % scont „ 1.141.30 L. 115.474.56

Valuta 10 Iulie.

M. ȘIPOȘ

Cartea Mare sau Maestrul

Cartea Mare!... Un titlu banal, care luat numai la *propriu*, ar fi lipsit de interes. Dar noi contabilii știm că, dacă registrului de partizi generale i s'a zis „Cartea Mare", trebue să înțelegem titlul acesta numai la *figurat*, — căci i s'a zis *mare* acestei „cărți", nu pentru proporțiile voluminoase ce prezintă, ci pentru marea importanță ce o are în contabilitate.

Maestrul!... Desigur, fiind-că întocmai după cum un maestru propriu zis, însuflețește opera ce o creează — oricare ar fi ea, — tot astfel și „Maestrul" nostru din contabilitate are vitalul rol de a însufleți, de a face să vorbească conglomeratul de cifre aflate în registrul Jurnal, — cifre care, așezate în felul bine și precis stabilit de „maestru", capătă viață contabilă, arătându-ne ceeace a vrut să manifeste Jurnalul, — culegând „semințele" acestuia, așezându-le cu calcul în straturile terenului contabil, strângând apoi într'un *tot* concret, ceeace constitue rodul-lumină pentru cei interesați, cari știu a'l cerceta și au nevoe a'l folosi.

Intr'adevăr, perpetuarea metodică a registrului Jurnal, — consecință a impunerei făcută de legiuitor prin Codul de comerț de a se trece în el, zi cu zi, toate operațiunile comerciale, — ne arată rolul preponderent ce acest registru îl are, nu numai pentru contabil — în exercitarea profesiunei sale — dar și pentru acei cari, din interese sau îndatoriri legale, trebue să urmărească îndeaproape mersul unei întreprinderi cu caracter comercial la bază.

Știm deci că registrul Jurnal cuprinde viața reală, amănunțită și totală — în timp și proporții — a întreprinderei, dar ne dăm seama că el nu are totuși posibilitatea de a ne înfățișa *simultan* pe grupe această viață, ci numai descriptiv în spațiu și timp. Spre exemplu: putem găsi în el de ce valoare am vândut mărfuri lui X în ziua de..., sau cât ne costă cele cumpărate, în aceeași zi, de la Y, — dar nu putem vedea în el, care-i valoarea *totală* a mărfurilor intrate sau eșite din magazie de la... până la...

In consecință, registrul Jurnal, cu tot prestigiul său contabil, nu ne poate indica, concret, situații de patrimoniu, nu ne poate pune în față cifre de analiză *în mare* a unor capitole de interes vital pentru întreprindere, — el putându-ne arăta numai mișcări izolate și negrupate.

Registrul care ne arată astfel de situații — cu caracter de orientare — este numai registrul Cartea Mare (Maestru); — el indică, concretizând, ceeace întreprinderea a făcut într'un anumit interval de timp, iar dacă conturile de valori sunt ținute cu preț de cost atât la debit cât și la credit, ne poate arăta chiar rezultatele obținute din operațiunile respective.

Astfel, registrul Cartea Mare este unul din cele mai folositoare ghiduri pentru Experții-contabili în exercitarea profesiunei lor, — fiind totodată, prin simplitatea și claritatea ce oferă, un foarte bun registru concludent și pentru domnii magistrați, cari, prin el, au posibilitatea să se convingă *personal*, destul de ușor — *după expertizarea contabilă* — de anumite situațiuni ce-i interesează în cauză, — bineînțeles numai dacă registrul a fost găsit în regulă de expert.

Prin posibilitatea ce avem de a extrage din Cartea Mare, ceeace noi contabilii numim *Balanța de verificare*, — putem privi ca într'o oglindă, cum și cu ce folos sau pagubă, s'a mișcat patrimoniul întreprinderei, într'un interval de timp oarecare, — dându-se astfel posibilitatea și șefilor de întreprinderi să-și regleze busola afacerilor după rezultatele indice.

Din cele mai sus expuse, reese că trebue să calificăm ca fiind cu adevărat fericită ideea — isvorâtă dintre conducătorii Corpului nostru — de a se trece în viitorul Cod de comerț, *obligativitatea* ținerei registrului Cartea Mare în toate întreprinderile ce țin contabilitate, — deoarece, cu toate că și până acum nici un sistem de contabilitate nu se putea priva de binefacerile lui, avem datoria de a lupta, până la înfăptuirea în lege a actualului proect pentru Codul de Comerț, spre a se consacra importanța registrului Maestru și prin învestirea cu prestigiul binemeritat — și absolut necesar, putem adăoga — al legalității.

GHEORGHE W. KNAPP
Expert Contabil, Galați

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Frumoasa sărbătorire a d-lui Gr. L. Trancu-Iași*)

Cu ocazia împlinirei a 50 ani de activitate a d-lui Gr. L. Trancu-Iași, Consiliul Superior al Corpului Contabililor, Uniunea Avocaților și Cercul Avocaților au luat inițiativa sărbătorirei acestei bogate activități în cadrul unei manifestațiuni, care să oglindească cât mai bine rodnica variata activitate a sărbătoritului.

Cu această ocazie, Corpul Contabililor Experți și Autorizați (Consiliul Superior și Secția Ilfov), împreună cu Corpul Absolvenților Scoalelor Superioare de Comerț din România au ținut să imortalizeze acest eveniment într'un bust în bronz al distinsului sărbătorit.

Bustul a fost lucrat de cunoscutul sculptor O. Späthe și a fost predat în ziua Unirei, de 24 Ianuarie, în cadrul unei grandioase festivități, care a avut loc în marea sală de festivități de la Athénée Palace.

La banchetul organizat cu această ocazie, au asistat circa una sută de asociațiuni, grupări, instituții etc., cu peste 500 de persoane.

Masa a fost prezidată de d-l Ministru *Dr. Costinescu*, având în dreapta pe sărbătorit, iar în stânga pe d-na Alexandrina Cantacuzino.

Decorarea d-lui Gr. L. Trancu-Iași

Inainte de începerea cuvântărilor, a sosit prefectul poliției Capitalei, d-l Col. Gabriel Marinescu, care spune următoarele:

„Din înaltul ordin al M. S. Regelui Carol II, am onoare a vă „prezenta decorația „Meritul cultural" cl. I. M. S. Regele a bine- „voit să confere această distincțiune d-lui profesor Dr. Trancu-Iași „pentru opera culturală și socială desăvârșită de d-sa în timpul „celor cinci decenii de activitate sărbătorite aci".

Sala ovaționează pe M. S. Regele iar d-l Gr. L. Trancu-Iași, vădit emoționat, mulțumește pentru această distincțiune.

*) O dare de seamă complectă va apare în broșură, unde se va publica lista organizațiilor participante și discursurile în extenso.

Toast pentru M. S. Regele

Primul toast a fost ridicat de d-l Dr. Costinescu, pentru M. S. Regele Carol II, către care se îndreaptă privirile și nădejdile țării.

Cuvântările ținute

D-l *Iuliu Valaori*, Secretar general al Ministerului Instrucției, scuzând absența d-lui Dr. Angelescu, Ministrul Instrucțiunei, aflat bolnav, a citit o scrisoare din partea Ministrului Instrucțiunei.

Ca Ministru al culturei naționale și ca președinte al Ateneului Român, d-l Dr. Angelescu exprimă toată recunoștința pentru munca sufletul și energia depusă de sărbătorit întru întărirea și promovarea culturei naționale.

D-l Valaori face apoi cele mai calde urări pentru sărbătorit, a cărui activitate atât de rodnică, constituie o valoroasă contribuție la propășirea neamului.

Preotul Gh. Georgescu, parohul Bisericii Silvestru, arată activitatea depusă de d-l Gr. L. Trancu-Iași pentru promovarea Bisericii Sf. Silvestru, al cărui enoriaș și consilier perpetuu este, pentru ridicarea Monumentului eroilor, pentru înființarea Grădiniței de copii mici „Silvestru", a Căminului industriașilor Școalei Industriale, etc.

D-l *Iorgu Petrovici*, decanul Baroului Ilfov, spune în rezumat următoarele:

Gestul frumos și înălțător al M. S. Regelui Carol II, precum și prezența în această sală, a tot ceiace este intelectualitate românească — cu ce are ea mai mare și mai demn — cu participarea reprezentanților comerțului și industriei românești, cei mai distinși, pe deoparte arată dragostea meritată pe care o poartă marelui sărbătorit și pe de altă parte, că se poate considera în această seară, că a atins culmea fericirii.

In viața aceasta, unii pentru ca să ajungă la fericire, apucă deadreptul pe drumul drept și greu, spre vârful muntelui.

Alții, ca să ajungă la lumină iau drumul întortochiat.

Grigore Trancu-Iași este unul care a ajuns în vârful acestui munte înalt, unde se găsește fericirea și ca să ajungă să trăiască această clipă supremă, în adevăr fericită, Grigore Trancu-Iași, a ieșit pe cărarea dreaptă și grea, urcând pas cu pas câte ceva, care îl apropia mai mult către fericire.

Sărbătorim astăzi pe un om excepțional și vă rog să-mi dați voe, ca în această clipă de fericire trăită de el, să-i urez în numele primului barou al țării viață lungă și fericită și Dumnezeu să-i dea ani mulți și fericiți.

D-l *Col. N. Homoriceanu*, în numele Cercului avocaților aduce omagiul de recunștință și devotament, marelui cetățean și român Trancu-Iași, președintele Cercului avocaților, prietenul și admiratul tuturor cari îl sărbătoresc azi, sărbătoare la care cred că se va ralia întreg sufletul românesc.

Cuvântarea d-lui D. R. Ioanițescu, fost ministru al muncii

D-sa începe prin a arăta că oricare ar fi fost contingențele politice, d-sa nu putea lipsi dela această sărbătorire. Sunt unul din colaboratorii sărbătoritului pe toate terenurile. Imi reamintesc că imediat după ce dușmanii au fost alungați, după teritoriu vremelnic ocupat, ne aflam — noi care am pus bază Ministerului Muncii, în fața unei efervescențe muncitorești și a trebuit ca guvernul din 1921 să recurgă nu la arma violenței, ci să ia calea persuasiunei încredințând noul departament creat unui suflet, care vorbea mai mult prin puterea convingerei decât prin puterea violenței.

In rezoluția pe care a pus-o pe decretul scris de mine prin care luau ființă 4 ministere, se vede ce suflet ales este întemeietorul Ministerului Muncii, d-l Gr. L. Trancu-Iași, care în cei 15 ani după război, n'a fost un Ministru, n'a fost un om, a fost o epocă: epoca revoluției sociale.

Ca martor al strădaniei lui Trancu-Iași, avem aci pe d-l Flueraș, reprezentantul muncitorimei, care mai târziu, a apreciat importanța socială a legiuirilor lui Trancu-Iași.

Spiritul creator al d-lui Gr. L. Trancu-Iași nu s'a mulțumit numai cu legi în ordine abstractă juridică.

A creiat foarte mult pe teren. Imi aduc aminte, când din inițiativă parlamentară, dar în complicitate cu el ca Ministru, am depus legea pentru organizarea Corpului Contabililor Experți și Autorizați. Rând pe rând Corpul Contabililor Experți, Uniunea Generală a Micilor Industriași, Uniunea funcționarilor și toate organizațiile profesionale au avut să se bucure de preocupările îndeaproape ale sărbătoritului nostru, care intra în mijlocul lor ca un creator al edificului social și pe care îl revendică azi ca un patrimoniu comun, toate organizațiile profosionale.

D-l D. R. Ioanițescu a vorbit apoi în numele Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale, care se simte mândră că are printre profesorii săi pe d-l Gr. L. Trancu-Iași, bursierul cu 40 lei pe lună de odinioară din Galați.

D-l Gr. L. Trancu-Iași și-a început cariera în comert, în momentul în care comerțul era puțin considerat. Cel dintâi care a tras brazdă nouă pentru buna stare, pentru restaurarea prestigiului comerțului nostru a fost sărbătoritul nostru de astă seară.

Noi, colegii săi, îl considerăm un simbol și facem recomandație tuturor fiilor de negustori să urmeze pe drumul trasat de d-l Trancu-Iași dacă vor să realizeze ceva.

D-l *Prof. Al. Otetelișanu*, fost vicepreședinte al Camerei, secretar general al partidului poporului aduce cuvântul de omagiu al partidului Poporului și felicitările d-lui Mareșal Averescu.

D-l Otetelișanu spune că dacă atâtea corporațiuni și asociațiuni îl revendică pe d-l Trancu-Iași, Partidul Poporului îl revendică, cu și mai multă tărie, cu și mai mare dreptate, pentru că partidului sărbătoritul i-a dat, încă dela Iași, când partidul muncii a fusionat cu Liga Poporului, toată entuziasta și rodnica ei activitate

Noi cari îl cunoaștem atât de bine pe sărbătoritul de astă seară, am prețuit și admirat întotdeauna calitățile sale sufletești, generozitatea, competența și caracterul său. Cu aceste calități, Trancu-Iași reprezintă o valoare deosebită în viața noastră politică.

In numele d-lui Mareșal Averescu și al partidului Poporului, care-l revendică pe d-l Trancu-Iași, ridic paharul în sănătatea sărbătoritului, făcându-i cele mai călduroase felicitări și urări.

Părintele Dăianu, fost vice-președinte al Senatului, vorbește în numele Ardealului și Banatului, arătând că d-l Trancu-Iași, pe lângă alte multe însușiri, are și pe aceia de precursor al unirei.

Peste munți a înființat biblioteci, a transportat la Arad biblioteca profesorului Xenopol, pentru care fapt a fost ales cetățean de onoare al Ardealului.

D-l *G. Ghiorghiu*, secretar general al Ministerului Muncii în numele d-lui Ministru Nistor și al său personal, aduce omagii ctitorului și organizatorului Ministerului Muncii, d-l Gr. L. Trancu-Iași.

Căldura și spontaneitatea sărbătorirei de astă seară, se explică prin prodigioasa activitate pe care d-l Gr. L. Trancu-Iași a desfășurat-o, prin generozitatea sentimentelor sale, și prin devotamentul pe care îl acordă, tuturor inițiativelor mari și mici.

D-l *Ing. C. Orghidan* aduce omagiul Camerei de Comerț și Industrie din București, unde sărbătoritul a activat ca membru de drept, ca membru corespondent, ca persoană oficială sau ca simplu susținător și prieten al negustorilor și industriașilor.

D-sa din primele momente ale Ministeriatului său, a stabilit printr'o lege, o politică de armonie între capital și muncă, iar pentru pătura negustorească s'a gândit să le asigure bătrânețile prin legea pentru asigurarea negustorilor.

Iată pentru ce păturile noastre producătoare simt o datorie să cinstească în aceste momente munca perseverentă și devotată a d-lui Gr. L. Trancu-Iași, exprimând prinos de recunoștință și devotament.

D-l *Ing. Penescu Kertsch*, în numele U. G. I. R.-ului, exprimă sărbătoritului adâncă recunoștință din partea industriei și arată că operile sociale fără o bunătate sufletească deosebită nu se pot realiza.

D-na *Alexandrina Gr. Cantacuzino*, spune: Caracteristica lui Trancu-Iași este de a fi bun, iertător, amabil, surâzător, înțelege atât de bine rostul frumosului, încât pentru el armonia între faptă și vorbă este o îmbinare naturală.

Trancu-Iași este dintre fericiții, care nu vor cunoaște amărăciunile, pentrucă nimicniciile nu-l ating.

El și-a instalat cuibușor de suflet, pe culmi senine cu cortegiu de zâne, de Feți Frumoși și de copii nevinovați.

Mantia fericirei ce mulți o caută în întrigi și în dărâmări, Trancu-Iași și-a croit-o prin mângâierea adusă atâtor nevoi. Trancu-Iași a fost din prima clipă un luptător hotărât al drepturilor politice și civile pentru femei.

D-l *D. Rădulescu* Directorul Șc. Sup. de Comerț No. 1 aduce omagiul acestei școli, arătând că profesorii și elevii îi sunt adânc recunoscători, pentru că a știut să ridice suflete și să răspândească numai bine și optimism în jurul său.

Cuvântarea d-lui decan N. Butculescu

Cincisprezece mii de contabili autorizați și experți contabili, din toate unghiurile țărei, strâns uniți în cele 70 de secțiuni înființate prin legea binefăcătoare și fecundă, ce le-ați hărăzit, vă exprimă, prin graiul meu, recunoștința lor adâncă pentru că din niște răslețiți și puțin considerați profesioniști, ați scos la lumină și pe ei și profesiunea ce au îmbrățișat, astăzi atât de mult apreciată, eri aproape complet ignorată.

Ori unde și oricând vă duceți în Capitalele de județ ale Țărei cunoașteți entuziasmul și dragostea cu care vă primesc și vă sărbătoresc colegii de toate gradele, recunoscători de tot ce ați făcut pentru ei.

Firele necunoscute ale destinului, de care vorbeați cu atâta dreptate mai acum o lună la sărbătorirea a 70 ani dela înființarea învățământului comercial în România, s'au adunat și împletit azi în sfânta zi a Unirei, din nou.

La inițiativa fericită a d-lui Decan al baroului Capitalei, Iorgu Petrovici, a d-lui Col. Homoriceanu și a mea, de a sărbători cei 50 ani scurși, decând, trecând din cursul primar la școala comercială din Iași, în 1885, unde dedeați meditațiuni spre a vă putea susține în școală, s'au asociat, după cum vedeți, cu atâta entuziasm, aproape toate organizațiile profesionale, culturale, economice politice și de binefacere unde dv. ați activitat zi de zi, în calitate de președinte, vice-președinte, membru de onoare, inițiator, etc.

Noi sărbătorim azi pe profesorul, pe scriitorul, pe conferențiarul neobosit, pe omul de bine, pe animatorul, pe umanitaristul pe avocatul, pe expertul-contabil, pe economistul și distinsul om de stat, fost Ministru al Muncii, organisatorul acestui Minister, pe omul mare și rar al națiunei atât de iubit de voi toți. Gr. Trancu-Iași, Dumnezeu să te aibă în sfânta lui pază, mereu activ, voios și sănătos. Spre amintirea acestei zile mari, Corpul nostru întreg vă oferă bustul în bronz, turnat de maestrul Späthe, pe care vă rugăm a-l primi ca un omagiu și ca un semn al recunoștinței ce vă păstrăm.

D-l *I. Flueraș*, în numele confederației generale a Muncii, mulțumește pentru interesul pe care sărbătoritul l-a depus în folosul claselor muncitoare pentru realizarea dreptății sociale.

D-l *Ludovic Dauș*, aduce omagiul Societății Scriitorilor Români al cărui membru de onoare este d-l Trancu-Iași.

Citește apoi următoarea epigramă:

Cincizeci ani de activitate împlinit-a Trancu-Iași
Oare așa o fi? Ei ași.
Tinerețea-i încă verde, a și întărit un zvon,
C'a pus la numărătoare anii dela biberon.

D-l *Apostol Popa*, senator, vorbește în numele Academiei de Export din Galați.

D-l *Em. Ciuceanu*, vorbește în numele Sindicatului Ziariștilor. D-sa spune între altele: „Sunt fericit că pot preamări azi pe

dragul nostru Conu Grigore, pentru tot binele și toată stădania ce a fost în stare să le risipească atât de generos și de tinerește în cuprinsul acestui jumătate de veac, pe care să-mi dea voie să n'o socotesc împlinită.

Să-l sărbătorim pe Trancu-Iași nu în lumina socotelelor, ci așa cum e, în lumina sufletului, și a faptelor sale.

In vremurile grele, când în multe suflete a pătruns îndoiala, Conu Grigore a rămas ca o stâncă de optimism dătător de nădejdi în zile mai bune pentru neamul nostru.

Să ni-l ție Dumnezeu.

Când anii vor așterne povara lor pe umerii trudiți de muncă rostuită. să dea Dumnezeu să vezi, coane Grigore, pe plaiurile țărei, vremurile bune, cari ți-au mângâiat copilăria și tinerețea pentru ca atunci la adânci bătrâneți, când va fi ceasul cel de pe urmă, să poți zice: „Și acum sloboade, Doamne, pre robul tău, că văzură ochii mei mântuirea Ta".

D-l *Niculescu Ritz*, președintele Sfatului Negustoresc aduce omagiul clasei negustorești pentru tot ceeace a realizat și pentru tot ceeace a dorit să realizeze sărbătoritul prin idealul său pus în slujba intereselor țării.

D-l *Mișu Enescu*, directorul general al Asigurărilor Sociale vorbește în numele miilor de colaboratori care păstrează fostului lor Ministru toată admirația și devotamentul pentru tot ceeace a făcut pe tărâmul social, cultural și profesional.

D-l *M. Botez Kaucaz*, vorbește în numele Cercului Ieșenilor unde d-sa activează cu aceiaș căldură, cu acelaș entuziasm, ca în anii adolescenței sale dela Iași.

D-l *Radu Rosetti*, improvizează următorul catren:

Când la a nemuririi poartă
Vei fi chemat printre aleși
Toți-or să spue Trancu-intră
N'o să-ți mai spue Trancu-Ieși

D. Rosetti închină pentru muza inspiratoare, pentru admirabila tovarășe de viață a sărbătoritului, și pentru copiii săi.

D-l *Ștefan Gr. Popescu*, aduce omagii fostului său șef de la B. N. R. In calitate de ministru, ai fost făuritorul Legii Corpului Contabililor, pentru care vei rămâne nemuritor. Nemurirea am propus-o într'o ocazie trecută să o manifestăm în bustul de bronz ce vi s'a dăruit astăseară.

Mai vorbesc D-na *Ella Negruzi*, *Inginer Stavri Cunescu* etc.

Din lipsă de timp, D-l N. Butculescu, roagă pe ceilalți vorbitori în număr de aproape 40, să renunțe la cuvânt, urmând ca, cuvântările acestora să apară odată cu celelalte cuvântări în volumul omagial ce se va tipări.

Serbarea atât de înălțătoare se încheie prin cuvântarea D-lui Ministru Dr. Costinescu și prin răspunsul sărbătoritului.

Dăm mai jos aceste cuvântări:

Cuvântarea d-lui Dr. I. Costinescu, Ministrul Sănătății

Doamnelor și Domnilor,

Eu mulțumesc comitetului de inițiativă, că mi-a făcut deosebita plăcere de a mă considera printre comesenii de azi. Este prima dată când, în calitate de ministru, îmi plătesc tacâmul, și sunt fericit că alături de dvs., iau parte pentru sărbătorirea lui Trancu-Iași. Chiar dacă nu mă invita el, cred că eram pe la ușe acum, numai pentru dragostea ce am de a-l vedea pe Trancu sărbătorit astăzi.

Dragă Trancule, ai auzit, te-au sărbătorit și comercianții, și industriașii, și profesorii, și avocații și femeile. Dă-mi voie mie să-ți urez din partea prietenilor, viață lungă și sănătate. Pentru ce?

Doamnelor și Domnilor, Trancu-Iași este un fel de fenomen la noi, și vă vorbesc în calitate de medic. Ați citit prin ziare că radiumul se găsește și în fundul mărilor celor mai adânci, sunt stânci cari sunt pline de radium. Acelaș lucru se petrece și în corpul omenesc. Am constatat eu astăzi că inima lui Trancu-Iași este plină de radium. Are o radioactivitate extraordinară. Sunt aici numai prietenii săi din toate partidele, din toate breslele. Tot ce este suflare românească, se găsește aci să sărbătorească pe Trancu-Iași.

Eu m'am bucurat totdeauna de optimismul lui cel bogat. Grație caracterului lui, a bunătății de suflet, a înălțării sufletești a lui, Trancu-Iași a văzut înaintea lui numai binele pentru aproapele lui, pentru țara lui. De aceea, eu vă dau exemplul cum trebue să se vorbească în asemenea situațiuni. Trebue să fie o cuvântare cât se poate de scurtă. Ii urez lui Trancu-Iași încă o viață lungă, nu cincizeci de ani, că dacă ar fi cincizeci de ani, ar avea el toate șansele să mă ardă pe mine. Eu nu țin la acest lucru. Eu îi urez

că dacă o vrea Dumnezeu, să ne ia pe amândoi odată și să plecăm uniți în moarte, după cum am fost în viață. (Aplauze).

Răspunsul sărbătoritului

Primit cu mari aplauze și cu ovații puternice, cari durează mai multe minute, d. Trancu-Iași începe ast-fel:

„Exprim în primul rând recunoștință M. S. Regelui Carol II (aplauze, Trăiască Regele!"), care a binevoit a-mi remite acest semn de distincțiune, pe care-l voiu purta cu toată dragostea. (Aplauze).

Mulțumesc d-lui dr. Costinescu, mulțumesc organizatorilor, d-lor Col. Homoriceanu, Petrovici, Butculescu și tuturor cari ați venit aici, în această seară.

Suntem în marea zi a unirii realizată prin solidaritate și jertfă.

Dați-mi voie să consider acest banchet ca un semn, dacă nu al unirii geografice, al unirii sufletești.

Banchetul de astă-seară înseamnă că în aceste momente grele, se găsesc puncte de unire, cari să arate că țara dispune de oameni cu calitățile necesare pentru continuarea și consolidarea operei înfăptuite.

Mâine vom porni cu mai mult entuziasm, cu mai multă căldură, pe linia marilor interese naționale, pentru binele Patriei.

S'au mirat unii că se sărbătoresc aici cincizeci de ani de activitate. Și totuș, așa este, căci, spre deosebire de acei avuți, cei porniți de jos muncesc din frageda copilărie, pentru ca în cele din urmă ei să poată spune, ca poetul francez: „Je dois tout à ma pauvreté". (Aplauze).

Seara aceasta, nu este un popas, necum un punct terminus, ci o continuare cu mai multă energie și entuziasm, a operei pe care au relevat-o oratorii de astă-seară, și la temelia căreia am pus sufletul meu și concepția mea de viață întemeiată pe dragoste și pe încrederea nezdruncinată în ziua de mâine. (Aplauze).

D. Trancu-Iași a vorbit apoi despre idealurile cari trebuiesc sădite în rândurile tinerimei universitare și despre înfăptuirile ce trebuiesc imediat realizate, pentru a asigura consolidarea Patriei, întregită cu atâtea și atât de mari jertfe.

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Dela asociația experților-contabili din România

Stimate Coleg,

Exercitarea profesiunei de expert-contabil în România a suferit în ultimul timp o serie de vexațiuni și restricțiuni, ce tind a se înmulți atât din cauza lipsei de preciziuni în textul legilor ce reglementează această exercitare, cât și, mai ales, din cauza lipsei unei atitudini hotărâte, chiar la cei ce exercită această profesiune.

Asociația Experților Contabili din România, în vederea nouilor măsuri ce se pregătesc cu privire la experții-contabili și exercitarea profesiunei lor pe lângă instanțele juridiciare, fiscale și administrative, a hotărât să prezinte forurilor competente un memoriu, cuprinzând doleanțele acestei bresle, precum și mijloacele de a se ajunge la satisfacerea lor.

In dorința ca doleanțele ce vom prezenta, să se bazeze pe o serie de propuneri și păreri, exprimate de un număr cât mai mare de experți-contabili, vă trimitem alăturatul chestionar, pe care vă rugăm a-l complecta cu observațiunile Dvs. și a-l returna **până la 20 Noembrie a. c.** pe adresa: Ștefan V. Țenov, *Președintele Asociației Experților Contabili din România, Str. Uranus, No. 38,* București VI.

In această așteptare vă rugăm, stimate coleg, să primiți, distinsele noastre salutări.

Președinte, **Șt. V. Țenov** Secretar, *Pascal Demetrescu*

CHESTIONAR

1. Cum înțelegeți D-vs. că trebue organizată profesiunea de expert-contabil ?

a) In cadrul actual al Legei pentru Organizarea Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili ?

b) Intr'un corp separat ?

c) Intr'un corp care să cuprindă în general pe experții de orice specialitate, dar împărțiți pe secțiuni și specialitate ?

d) Ce părere aveți de propunerea admisă la Congresul Alaci de a se abroga legea Corpului Contabililor ?

2. Ce norme de organizare propuneți pentru sistemul ce preconizați?

3. Ce norme de calificare preconizați pentru sistemul ce susțineți?

Este de ajuns posedarea unei diplome de specialitate (Școală Superioară de Comerț, Academie de Comerț, etc.) și practica pe un număr de ani pentru a obține calificarea de expert-contabil, sau preconizați pe lângă ele și examen?

Ce propuneri aveți de făcut pentru această calificare pe baza condițiunilor prevăzute de actuala lege a Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili?

Susțineți menținerea unui tablou de experți contabili care să dea dreptul la exercitarea acestei profesiuni în orice împrejurare, sau susțineți limitarea acestei exercitări cum o prevede, spre exemplu, art. 82 din legea Contribuțiilor directe?

4. Profesiunea de expert-contabil este compatibilă cu exercitarea altor profesiuni?

Ce restricțiuni de incompatibilitate propuneți?

5. In sistemul ce preconizați, cum recomandați să se încredințeze experților contabili lucrările pentru care se cere avizul lor, la alegere, prin rotație, prin tragere la sorți, sau prin ce alt mijloc?

6. Cum să se fixeze onorariile pentru lucrările ce se încredințează experților contabili?

7. Ce organe să rezolve conflictele ivite între membrii acestei profesiuni sau între ei și terți?

8. Ce alte propuneri și sugestii mai aveți de făcut în interesul profesiunei de expert contabil și al exercitării acesteia?

N. B. — In cazul când spațiul mai sus rezervat pentru răspunsuri nu este suficient, se va putea răspunde printr'un memoriu separat, păstrându-se însă ordinea punctelor la care se cere răspunsul.

Semnătura .....

La acest chestionar d-l Th. Nitzu a dat următorul răspuns:

La punctul 1. — Eu înțeleg că din moment ce avem o lege a profesiunei contabile, organizarea experților contabili să se facă în cadrul acestei legi, adică a Corpului de Contabili Autorizați și Experți contabili.

Motivele sunt:

a) Ar fi riscat ca în prezent să se pună în discuție modificarea legii Corpului Contabililor, legiferându-se aparte Corpul Experților Contabili, din cauză că toți cei interesați ar căuta să-și impună punctul lor de vedere, lucru destul de periculos astăzi.

b) Toate celelalte profesiuni ca: avocați, ingineri, medici, agronomi, etc., organizate prin legi speciale n'au pentru fiecare profesiune de cât o singură lege.

Corpul medicilor, avocaților etc. au printre aceștia și liberi profesioniști și funcționari particulari sau publici și nimeni nu s'a gândit, cel puțin până acum, să facă separație între unii și alții. Dinpotrivă, se leagă exercitarea unei ocupațiuni de cealaltă.

Experiența, pe care mereu o dobândesc în clinicele spitalelor și pe care o pun în folosul pacienților în orele lor de consultație, de acasă, ei o găsesc de mare importanță. Tocmai din această cauză medicii funcționează la aceste spitale și nu pentru salariu, care întotdeauna este de câteva mii de lei pe lună.

De aceea cred că și experiența pe care o capătă contabilul-funcționar, fie el public ori particular în executarea ocupației sale, este de folos profesiunei de expert și, că nu trebuie făcută distincție între experți contabili, cu sau fără altă ocupație.

Mai sunt de părere că profesiunea de expert contabil să fie organizată pe specialități, de ex.: bancară, industrială, agricolă, fiscală, etc., specialitate ce va trebui prevăzută în tabloul ce se depune la diferite autorități (tribunale, judecătorii, administrații financiare, etc.).

Propunerea de abrogare a legii Corpului Contabililor admisă în moțiunea congresului „A. L. A. C. I."-știlor, apare deadreptul ca neserioasă, mai ales dacă se observă bine și motivele invocate în favoarea acestei propuneri.

„A. L. A. C. I."-știi nu sunt la primul gest în această chestiune și desigur nici la ultimul. Asemenea manifestări sunt datorite numai unei pretențiuni exagerate, care îi face să reclame totul numai pentru ei și nimic pentru alții, deși fără îndreptățire în ce privește elementele tinere, cari încă nu și-au făcut proba realizărilor concrete în viața practică. Tendințele lor egoiste se vor izbi întotdeauna de împotrivirea tuturor celorlalți comercialiști și mai ales de a absolvenților școalelor superioare de comerț cu o bogată experiență a profesiunei contabile.

In ce mă privește, rămân la convingerea nestrămutată izvorâtă

dintr'o experiență de 25 ani în serviciul de conducător de contabilitate, că teoria trebuie să fie desăvârșită prin practică și că una fără alta nu ne înfățișează de cât elemente insuficient pregătite.

Practica e mai presus de teorie după cum spune și dictonul francez: „Experience passe science" (Experiența face mai mult de cât știința).

Dealtminterea și rezultatele foarte slabe ale examenelor de experți contabili la care s'au prezentat „A. L. A. C. I.-știi, constitue o evidentă dovadă de pretențiunile nejustificate ale acestora, de a li se recunoaște cel mai înalt grad în specialitatea contabilă, fără a se cere în prealabil dovada capacității.

Nu fără importanță, este și experiența ce s'a făcut la Ministerul de Finanțe în urma nouei organizări întocmite de guvernul precedent, prin plasarea tinerilor fără experiență, dintr'odată în posturi de comandă și de mare răspundere.

Această măsură a produs o adevărată perturbație în serviciile publice, funcționarii vechi, dintre cari unii cu titluri, considerându-se nedreptățiți, din care cauză nu s'a putut obține o intensificare a încasărilor așa cum s'a sperat.

La punctul 2. — Organizarea profesiunei de expert contabil, după cum am spus, să se facă în cadrul legii Corpului Contabililor, împărțită pe specialități și cu o supraveghere mai atentă a Corpului Contabililor asupra felului în care acești contabili experți își exercită profesiunea, atât din punct de vedere al capacității, cât și cel al corectitudinei.

La punctul 3. — Sunt de acord cu procedeul urmat în prezent de Corpul Contabililor adică în conformitate cu lega respectivă, cum și cu examenul instituit. Preconizez, chiar, că acest examen să fie cât mai sever, spre a se face o selecționare cât mai serioasă a acelor ce aspiră la titlul și slujba de expert contabil.

In special, după, cum a susținut și într'un articol publicat în Revista de Comerț și Contabilitate No. 12 din Decembrie 1933, să se pretindă ca un expert contabil să cunoască la perfecțiune contabilitatea în toate sistemele ei sau cel puțin pe acelea pentru care se declară apt. Cred că împărțirea experților contabili pe specialități să se facă pe baza unei declarații scrisă, în care să se arate specialitatea ce își alege, fiecare.

Mi s'a întâmplat ca să am de aface la o expertiză contabilă pentru o impunere la fisc, cu experți contabili care erau străini

nu numai de legea fiscală, dar și de contabilitate. Examenul e cu atât mai necesar, cu cât nu toți candidații la gradul de expert contabil practică în mod efectiv contabilitatea, serviciul lor fiind din alte ramuri de activitate.

La examen candidatul, făcând dovadă că știe temeinic contabilitatea, condițiune pe care o pun unii, nu mai este nevoie ca expertul contabil să exercite în mod efectiv contabilitatea.

Oricât de bine pregătit ar fi un expert contabil, eu, rămân la propunerea de a fi clasați pe specialități, nu pentru orice fel de expertiză.

La punctul 4. — Profesiunea de expert contabil, ca orice profesiune, liberă, avocat, medic, inginer, etc., nu creează nici o incompatibilitate, afară de cazul în care expertul contabil s'ar prezenta și ca parte și ca judecător, cum de ex. sunt reprezentanții Ministerului de Finanțe, fie funcționari, fie delegați, când sunt numiți și experți contabili, sau în orice altă împrejurare, în care expertul contabil ar avea și alte interese de apărat în afară de ale împricinaților.

La punctul 5. — Cred că cel mai bun mijloc de acordare a expertizelor ar fi rotația, bine înțeles, pe specialități. Prin acest mijloc s'ar pune capăt abuzului de acum, ca unii experți, pe bază de relațiuni personale, influențe politice, ori uneori și interese inavouabile, să primească un mare număr de expertize și încă de multe ori tocmai pe cele mai bine plătite, iar alții, așteptând cu anii, să le vină rândul.

In acest scop ar trebui ca Consiliul Superior, pe baza prevederilor articolului 16 din Regulamentul legei Corpului Contabililor, în care e vorba de rotație și specialitate, să întocmească un regulament de felul în care să se acorde expertizele contabile fie de către organele existente, ale Corpului, fie de un alt organ ad-hoc constituit, punându-se sancțiuni severe pentru cei ce ar primi expertize pe altă cale decât cea stabilită de acest regulament. In felul acesta s'ar dispensa organele judiciare și celelalte autorități de greutatea alegerei și acordarea expertizelor contabile.

Pentru un corp constituit, ordonat și disciplinat, cum este al nostru, eu pot preconiza înfăptuirea unei asemenea reglementări.

E indiscutabil, că un asemenea important rol de distribuitori ai expertizelor se va încredința unor persoane unanim recunoscute ca meritând această sarcină.

La punctul 6. — Pentru expertizele de efectuat, pe baza datelor, care pun în evidență atât importanța lucrărei, cât și timpul necesar pentru întocmirea ei, același regulament va fixa onorarii minimale, cum e și în alte țări. Ele vor fi comunicate autorității care a ordonat o expertiză contabilă, odată cu numele expertului desemnat.

Cu modul acesta, deasemenea s'ar soluționa o problemă foarte importantă în această materie, încetând bârfelile și bănuielile care acum planează asupra profesiunei de expert contabil, privitor la suplimente de onorarii pretinse pe ascuns părților în litigiu, tocmai din cauză că onorariile acordate de autoritățile în drept, de cele mai multe ori sunt derizorii, când nu sunt greșite în sens invers.

La punctul 7. — Conflictele dintre experți sau dintre experți și terți vor fi rezolvate fie de Comisiunea de disciplină, care funcționează și în prezent pe lângă secțiunile Corpului Contabililor, fie de un alt organ prevăzut de regulamentul pentru distribuirea expertizelor.

La punctul 8. Pentru ca și la noi profesiunea de expert contabil să se bucure de același prestigiu, de care se bucură în țările Apusului, ca Anglia, America, Olanda, Franța, Germania, etc., se cuvine a se lua cât mai curând măsuri, care să pună capăt situației de azi, care nu mai poate continua.

Th. NITZU
Expert Contabil

Se aduce la cunoștința d-lor Abonați ai revistei noastre că bonificația de 20% a expirat la 1 Noembrie 1934. Dela această dată abonamentele revistei vor fi încasate numai prin intermediul încasatorilor noștri cu suma de Lei 200.

Un important Congres de învățământ comercial în Cehoslovacia

Un interesant curs de *expansiune comercială* a fost organizat sub auspiciile Societății Internaționale de învățământ comercial, Secțiunea Cehoslovacia.

Reuniunea va avea loc la Praga la 14 August 1935 cu care ocazie se vor vizita principalele orașe industriale și stațiunile climaterice renumite ale Cehoslovaciei.

Cursurile vor fi urmate de un congres internațional de învățământ comercial în zilele de 2—6 Septembrie 1935 la Praga unde vor lua parte cei mai distinși profesori din învățământul comercial din Cehoslovacia, Franța, Italia, Olanda, Germania, Austria și alte țări.

Informațiuni se pot lua dela d-l Dr. Drăgănescu-Brateș, Directorul Băncii Naționale a României, Sucursala Galați.

Dela Consiliul superior al Corpului contabililor experți și autorizați

La 24 Ianuarie a avut loc ședința plenară a consiliului superior sub președenția d-lui N. Butculescu asistat de d-l Dr. V. M. Ioachim.

S'a aprobat bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1934, cu lei 203.981 la venituri și lei 130.905 la cheltueli, excedentul de lei 73.075, întrebuințându-se pentru diverse amortizări.

S'a întocmit bugetul pe 1935 cu lei 180.000 la venituri și cheltueli.

— S'a fixat un examen de expert-contabil la Galați pentru 2 Februarie, comisiunea fiind formată din d-nii: Prof. Gr. L. Trancu-Iași ca președinte, Dr. Petru Drăgănescu-Brateș și Prof. D. Panaitescu asistat de d-l I. C. Negrescu ca membrii.

— S'a hotărât ca al VII-lea congres al Corpului să aibă loc la Timișoara în luna Septembrie anul acesta.

— S'a instituit o comisie de control pentru verificarea gestiunei Corpului compusă din 2 reprezentanți ai secției Ilfov și 3 membrii aleși de Congres.

— S'a ratificat decizia delegației permanente de a se oferi un bust în bronz d-lui Gr. L. Trancu-Iași cu ocazia sărbătoriei a 50 ani de activitate.

— S'a luat cunoștință de rezoluția votată la Congresul Alaci cu privire la legea Corpului în legătură cu Corpul tehnic economic, precizându-se printr'o moțiune punctul de vedere al Corpului, în sensul că, creiarea Corpului tehnic economic nu poate duce la abrogarea legii pentru reglementarea profesiunei de expert-contabil și contabil autorizat.

In chestiunea Bilanțului Bancar Tip

Primim :

Domnule Decan,

Sunt sub impresia discuțiunilor asupra Bilanțului tip, impresie pe care doresc să ți-o împărtășesc de grabă. Regret că nu am fost și eu față la discuție. Rezolvarea chestiunei **„Cambiilor de circulație"** este bună. Și eu, în situațiile mele, procedasem la fel. Adică nu am trecut la activ acest cont, la pasiv, am trecut sub **„Angajamente de Reescont"** valoarea cambiilor de circulație reescontate, *separat.*

Dar, nu mă împac *de loc* cu rezolvarea chestiunei **„Depozite de Titluri"**. Este, cred, dintr'o mulțime de motive, unele bine desvoltate în discuțiuni, este, zic, inadmisibil, ca în bilanț *să fie publicate global,* efectele spre păstrare cu cele „în gaj", etc.

Un argument asupra căruia nu s'a discutat și care este peremtoriu, este acela că la mijloc este vorba de *publicitatea bilanțului.* Sau îl publicăm și atunci *lumea și creditorii trebuie să știe cum stai* cu garanțiile în titluri; sau nu-l mai publici, dacă nu vrei să te faci vinovat de călcarea legei.

Ai avut dreptate, din capul locului, când ai cerut *scindarea* și când ai spus că, odată pe an, adică cu ocazia bilanțului, *cel puțin,* efectele de garanție a creanțelor să fie trecute în bilanț, pe valoarea reală.

GR. T. COANDĂ

București, 26 Ianuarie 1935.

Colegiale

☒ Cu ocazia sărbătoririi d-lui Gr. L. Trancu-Iași, președintele de onoare al Corpului, pentru 50 ani de activitate, M. S. Regele a binevoit a-i conferi decorația „Meritul Cultural" cl. I.

☒ D-l **Virgil Petrescu,** director de bancă a fost decorat cu ordinul Ferdinand I pentru servicii în timpul războiului.

☒ D-l **S. M. Blumenfeld,** a fost numit censor al soc. anon. „Economistul", care scoate ziarul „Prezentul economic, social și financiar".

Jurisprudențe Fiscale [1]

Amortizarea mobilierului la comercianți

Sunt instanțe de impunere și de apel, cari admit amortizarea mobilierului la comercianți; altele cari nu admit această amortizare decât la industriași.

Să vedem care este procedarea legală. Pentru aceasta vom examina în primul rând textul legii.

Articolul 31 punctul 6 prevede scăderea din venitul brut pentru: *„Amortismentul... pentru instalațiunile mobiliare și imobiliare până la 15% din prețul lor de cost...“.*

Legislatorul nu face nici o distincțiune între comercianți și industriași din punctul de vedere al amortizării mobilierului. Nu se spune nicăieri în lege că această amortizare se va face numai pentru mobilierul industriașilor și că nu se va face și pentru acel al comercianților.

De altminteri această distincțiune nici n'ar avea vre-un rost, căci nu vedem prin ce minune mobilierul comercianților nu s'ar deprecia așa încât el să n'aibă nevoie de a fi amortizat.

Totuși, Comisiunea Centrală Fiscală, prin deciziunea publicată în Monitorul Oficial Nr. 125/934 ca adaus la § 97 din instrucțiuni, spune că:

„Art. 31, al. 6 din legea pentru modificarea contribuțiunilor directe, coroborat cu art. 30 din aceiaș lege, nu s'a putut referi decât la întreprinderile industriale și deci amortismentele prevăzute la art. 31 nu se pot acorda decât întreprinderilor exclusiv industriale“.

In acelaș sens, s'a pronunțat comisiunea centrală fiscală și prin jurnalele No. 56, 629/933, ședința din 23 Febr. 933 și jurnal No. 44137 din 1934, ședința din 1 Martie 1934 (vezi legea contrib. directe de Moschuna și Dragomirescu, pag. 61).

De unde trage aceste concluzii comisia centrală fiscală, nu putem înțelege.

Din fericire pentru contribuabili, conf. art. 143 l. c. d. instrucțiunile „vor avea putere de lege, atât întrucât lămuresc legea și nu contrazic dispozițiunile ei“.

Ori, în speță, deciziunile comisiunei centrale fiscale au mai degrabă aerul de a contrazice legea decât de a o lămuri.

Instanțele de casare au avut ocazia de a se ocupa de această chestiune. Curtea de Apel din Iași, secția II prin decizia No. 16 din 15 Ian. 1930, publicată în Buletinul Curței de Apel No. 12/31 a hotărât că: Legea nu face distincțiune între cazul când contribuabilul exercită numai o industrie și acela când pe lângă in-

1) Din Tribuna financiară No. 24.

dustrie mai exercită un comerț. In ambele cazuri amortismentul urmează a fi scăzut din venitul brut".

In acelaș sens Curtea de Apel Cernăuți, secția II prin decizia No. 77 din 21 Martie 1929 și Curtea de Apel București secția IV, prin decizia No. 218 din 22 Mai 1929.

In sens contrar decizia No. 178 din 16 Ianuarie 1930 a Curții de Apel București secția I.

Noi socotim că mobilierul comercianților se poate amortiza și că acele amortizări trebuesc admise la scădere conform art. 81, punct 6, care prevede aceste amortizări fără a avea vreo distincție între comercianți și industriași. Ori, nu se pot creia distincții în afară de lege.

In ce privește însă cota de amortizare, cum este evident că instalațiunile industriale se usează mai repede decât mobilele, suntem de acord ca să nu se acorde aceiași cotă de amortizare pentru mobile ca și pentru instalațiunile mobiliare industriale. Deci, opinăm pentru o cotă mai redusă decât cea de 15 la sută, care, să nu uităm, reprezintă maximum admis pentru amortizările prevăzute de art. 31 l. c. d. punct 6.

Pentru mobilier, fie că el aparține industriașilor sau comercianților, cota de amortizare ar putea fi numai de 10 la sută.

Viciu de procedură. — Recurs al fiscului respins pentru motivul că este greșit adresat administratorului financiar, în loc să fie adresat președintelui Curții.

Astăzi fiind judecarea recursului făcut de Ministerul Finanțelor, împotriva deciziunei cu No. 2068 din 1931 a comisiunei a II-a de Apel de pe lângă administrația financiară a Capitalei, sectorul III albastru.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns: recurentul Ministerul Finanțelor prin d-l controlor financiar V. Țăranu cu delegație, lipsind intimatul.

Curtea deliberând:

Asupra recursului făcut de ministerul finanțelor prin d-l administrator financiar al sectorului III albastru, împotriva deciziunei cu No. 2608/931 a comisiuei III-a de apel, de pe lângă administrația financiară a Capitalei, sectorul III albastru.

Având în vedere că, în conformitate cu dispozițiunile art. 85 din legea contribuțiunilor directe, recursurile împotriva deciziunilor comisiunilor de apel se declară la administrația financiară respectivă, și se judecă de tribunalele locale în caz când venitul anual imposabil ce face obiectul litigiului din deciziunea comisiunii de apel nu trece de 100.000 lei și de Curțile de Apel respective, conform art. 2 din legea de organizare judecătorească din 1925, când trece de această sumă.

Că, din examinarea acestui text de lege și din expresiunea că „recursurile se declară la Administrația financiară respectivă", rezultă că legiuitorul a înțeles să preciseze numai locul unde se declară, și se înregistrează recursurile, lăsând însă în vigoare și neaducând nici o modificare principiilor generale de procedură, după cari alegerea instanței se face prin petițiunea adresată președintelui instanței respective de judecată.

Considerând că, în materia fiscală, instanțele de judecată a recursurilor împotriva deciziunilor comisiunilor de apel, fiind după quantumul venitului imposabil, tribunalul sau Curtea de Apel respectivă, și conform principiilor generale de procedură, în lipsa unei dispoziții derogatorii dela aceste principii, petiția de recurs trebue să fie adresată președintelui instanței în competința căreia intră judecarea recursului și să fie depusă și înregistrată la Administrația financiară respectivă, așa cum prevăd dispozițiunile art. 85 din legea contribuțiunilor directe;

Considerând că, în speță petiția de recurs a Ministerului Finanțelor prin d-l administrator financiar al sectorului III albastru, fiind adresată d-lui Admintstrator Financiar, iar recursul judecându-se de Curtea de Apel, principiile generale de procedură de legarea instanței nu sunt respectate și ca atare recursul Ministerului Finanțelor împotriva deciziunei cu No. 2068/931 a comisiune a II-a de apel, urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legei, decide:

Respinge neregulat introdus recursul făcut de Ministerul Finanțelor prin d-l Administrator Financiar al sect. III albastru împotriva deciziunei cu No. 2068/931 a comisiunei II-a de apel de pe lângă Administrația Financiară a Capitalei, sect. III albastru.

Dată și pronunțată în ședința publică azi 24 Sept. 1934.

(Curtea de Apel S. III/934).

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderei unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Recenzii

Curs de Contabilitate Comercială Generală, Vol. III, de *Prof. Sp. Iacobescu* și *Al. Sorescu.* — Profesioniștii contabili au primit cu multă satisfacție apariția în continuare a Cursului de Contabilitate Comercială, predat de d-l Prof. Sp. Iacobescu la Academia de Inalte Studii Comerciale.

Acest al treilea volum cuprinde: **Bilanțul și teoriile contabile** cu o largă expunere a conturilor și funcțiunea lor în legătură cu diversele elemente de patrimoniu.

Ca și în celelalte două volume, autorii examinează elementele de patrimoniu în mod amănunțit, din punct de vedere juridic, căutând a pune înregistrările contabile în funcție de diferitele aspecte juridice ale acestor elemente.

Noi credem că o bună parte din cunoștințele juridice cuprinse în Cursul de Contabilitate sunt deja predate la Cursul de Drept Comercial, însă cum lucrarea d-lor Iacobescu și Sorescu se adresează unui cerc mai larg, în afară de Academie, sunt binevenite aceste expuneri cu caracter juridic, mai ales că autorii dau preciziuni asupra unor chestiuni ce în practică nu sunt prea lămurite.

Ca o urmare a acestei largi documentări juridice, găsim în cursul acesta înregistrări de acte juridice, de care până acum nu prea se ocupau autorii de manuale de contabilitate. Astfel: înregistrarea *girurilor de garanție, a acceptărilor prin intervenție,* înregistrarea *Ordinelor de mărfuri,* dela nașterea obligațiunei până la stingere, înregistrarea *cecurilor certificate, a comodatelor* (împrumuturi de uz), o materie care pentru prima dată este examinată și din punct de vedere contabil.

Un larg capitol este consacrat materiei *conturilor curente.* Aci autorii, după ce fac o expunere clară și precisă a *contractului de cont curent,* după codul de comerț, consideră că înțelesul dat de legiuitor acestui contract nu mai corespunde vremurilor. Autorii pare că se alătură accepțiunei ce în practică se dă azi contului curent, în sensul unor operațiuni de debitare și creditare ce se succed cu titularul contului, stabilindu-se în general dela început caracterul contului: debitor sau creditor.

Deaceea găsim debitori pentru marfă trecuți la conturi curente, asemenea depuneri de chirii, ridicări dela bancă, etc.

Noi credem că, până la o nouă precizare a noțiunei de cont curent din punct de vedere juridic, contabilitatea trebue să separe „Contractele de cont curent" după codul de comerț de celelalte operații în cont curent, precum:

„Imprumuturi", „Depuneri", iar acestea nu pot fi confundate cu operațiile simple de debitare în conturile: Clienți, Debitori, etc. și de creditare în conturile: Furnizori, Creditori, etc.

Urmând ideia, care stă la baza cursului de a se reprezenta

prin conturi orice act juridic, autorii se ocupă de înregistrarea *deschiderii de credit*, atât în contabilitatea deschizătorului, cât și în contabilitatea beneficiarului, operație care nu și-a găsit încă aplicație în practică, dar care va apărea într'un viitor apropiat în bilanțurile ce se publică.

Pentru a se înregistra toate actele de ordin juridic din care unele nu aduc vre-o modificare în dreptul de proprietate, trebuie să ne servim de *Conturi de ordine*, cărora autorii le dă importanța ce se cuvine.

Observăm însă că între regula de funcționare a acestor conturi, foarte bine expusă la pag, 303. (*Debitarea unui cont de ordine se face prin creditarea altui cont de ordine)* și aplicație este o deosebire atât de mare, că tocmai se face amestecul conturilor de ordine cu conturile de persoane și valori, — o greșeală pe care și autorii o condamnă, la pag. 303.

Totuși la pag. 28—30 găsim aplicată o altă regulă. Aci găsim pentru remitere de efecte spre încasare conturile de ordine: *Efecte spre încasare* la *Remitenți de încasări*, iar când se încasează, găsim articolele:

Casa la *Efecte spre încasare* și

Remitenți de încasari la *Conturi curente.*

Deci s'a debitat la încasare un cont de valoare printr'un cont de ordine, ceeace vine în contrazicere cu principiul contabil sus amintit, afară de cazul când autorii tratează cele două conturi de:

Efecte spre încasare și Remitenți, drept conturi de valori și de drepturi asupra patrimoniului, ceeace nu credem posibil, căci remitenții de efecte spre încasare, nu au vre-un drept asupra patrimoniului firmei, ci numai dreptul de a cere restituirea efectelor trimise spre încasare, care asemenea nu reprezintă un activ de proprietate, ci de posesie.

La Conturile de *Rezultate*, găsim o explicație interesantă a noțiunei de beneficiu și a locului, pe care pierderea, respectiv beneficiu, îl ocupă în Bilanț.

„Beneficiu este un plus de activ susținut pe drepturile pecuniare înregistrate la Conturile de rezultate de pasiv, iar pierderea este o diminuare a drepturilor pecuniare de capital care, spun autorii, *corespunde unui gol de activ* (pag. 314).

Noi credem că expresiunea *„gol de activ"* este prea abstractă și nu explică îndeajuns rostul pierderei în activ; mai lămurit ar fi fost, dacă s'ar fi spus că în contabilitate orice scădere se face prin înregistrarea în partea opusă — ori în loc — să reducem drepturile pecuniare de capital din însăși contul Capital, trecem această reducere în partea opusă,pentru a avea totdeauna egalitatea Activ = Pasiv, baza contabilității duble.

De aceea nu ne împăcăm cu formula pe care o găsim mai la vale și în cartea recenzată și anume: A—P = Beneficiu (p. 423).

Dacă bazăm explicația funcțiunei conturilor pe *teoria patrimonială* A = P, pe care d-l Sp. Iacobescu a expus-o cu multă claritate și a popularizat-o, apoi noi credem că nu putem să mai adoptăm altă formulă.

De altfel, în ce privește conturile de rezultate, vedem că autorii se depărtează întrucâtva dela teoria patrimonială-respectivă a *echivalenței prestațiunilor*, întrebuințând pentru cheltuieli făcute expresia *gol de activ*, sub motiv că în schimbul chiriei de ex. (pag. 329), nu am fi primit nimic în patrimoniul nostru.

Ori, chiria nu se plătește decât în schimbul unei prestațiuni ș. a. folosința imobilului, care constituie un bun patrimonial, pe care la nevoie îl putem valorifica și-l valorificăm chiar, încărcând costul bunurilor de schimb cu contra valoarea. Deci putem foarte bine să facem articolul :

Folosința imobilului la *Chirii de plată* și apoi

Chirii de plată la *Cassă*,

rămânând „Folosința imobilului" ca un cont de patrimoniu activ, până se încorporează în bunuri vândute, arendate, etc.

Iată dece noi găsim în această privință mult mai firească teoria d-lui Prof. Alesseanu, care nu recunoaște conturile de cheltueli drept conturi de rezultate, ci le consideră tot *conturi de activ patrimonial*, ceeace am explicat și noi amănunțit în Cursul nostru de Contabilitate aplicată la industrie.

Constatăm că asupra salariilor plătite în industrie, zise *salarii technice* d-nii Iacobescu și Sorescu sunt de acord că nu au caracterul unui gol de activ, formând o parte din prețul de cost al produsului; deaceea înregistrarea naturală, spun autorii, este prin contul de valoare al produsului (pag. 317).

Ori ceeace este just pentru industrie (pentru salarii technice) este just pentru orice fel de salarii, numai că în industrie se poate cunoaște imediat bunul pentru care s'a plătit acel salariu, pe când la salariile administrative și comerciale nu se poate face această imputare imediat, ci abia la sfârșitul anului.

In industrie, se face uneori chiar în cursul anului, lunar ori trimestrial. (A se vedea Tipurile de contabilitate întocmite de Uniunea-Fabricanților de mașini din Germania, ori de Asociația Inginerilor germani).

După expunerea funcțiunii conturilor, autorii se opresc mai mult asupra problemei *bilanțului și inventarului*, pe care o examinează din punct de vedere juridic, contabil, administrativ și fiscal.

Nu lipsește nimic din ceeace ar putea interesa pe un profesionist. Chestiunea *evaluărei* formează o preocupare deosebită a autorilor, care fac și anumite propuneri pornite dela ideia prudenței măsurate, propuneri cari au fost făcute de d-l Prof. Iacobescu și la primul Congres al Corpului.

O parte din aceste propuneri au fost introduse în ultimele legiuiri, precum și în proectul codului de comerț.

La aceasta a contribuit și rapoartele și moțiunile votate la

diverse congrese ale Corpului Contabililor Experți și Autorizați unde problema evaluărei a fost privită sub acelaș aspect al prevederei administrative, fără a devia dela principiile contabile.

Și aci ne oprim puțin pentru a releva un principiu contabil adoptat de fisc și justificat de autori ș. a. *impozabilitatea fondului de amortizare, care este transformat în acțiuni.* (pag. 449).

Am susținut și argumentat în altă parte (Vezi Revista Administrația Financiară) că această dispoziție a fiscului este greșită, în cazul când amortizările sunt normale și distribuirea de acțiuni corespunde unei reevaluări a activului amortizat.

In locul creerei fondului de amortizare, s'ar fi putut foarte bine scădea amortizmentul în fiecare an, prin creditarea contului, de investiție iar legea fiscală nu mă poate opri să fac o reevaluare a activului mai târziu, diferența în plus neputând fi impusă, pentru că nu este un beneficiu rezultat din afaceri; aceasta mai ales în epoci de depreciere monetară.

Ne-am îngăduit să facem o recenzie mai lungă, pentrucă lucrarea d-lor Iacobescu și Sorescu este rodul muncit și gândit al unei vieți închinate științei și technicei contabile, cuprinzând expuneri și concepții originale, care trebuie cunoscute, discutate și cele definitiv admise, trebuie să formeze bunuri de folosire generală, în slujba progresului acestei discipline.

S. M. Blumenfeld: **Impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale** 144 pag. lei 100 (lei 40 pentru membrii Corpului Contabililor).

Legea contribuțiunilor directe a dat naștere la o literatură destul de bogată, date fiind variatele probleme pe care le pune acest sistem de impunere.

Cum în partea referitoare la impozitul comercial, legea cel puțin în litera ei se bazează mult pe contabilitate, profesioniștii contabili au dat și continuă să dea contribuția lor la aplicarea și la explicarea legii.

Dacă în ce privește aplicarea legii nu au toată libertatea ca să pună în concordanță principiile de contabilitate cu spiritul legii, în literatura publicată de experții-contabili se pune în adevărată lumină multe din chestiunile ridicate de legea contribuțiunilor directe, în legătură cu contabilitatea.

D-l S. M. Blumenfeld, cunoscut prin partea activă ce a luat-o la impuneri ca expert-contabil oficial, ca delegat al Camerei de Comerț, ca sfătuitor, etc., examinează, în studiul său recent apărut, o serie de probleme, care în practică au primit, deobiceiu, sub presiunea fiscului, altă soluție, decât cea firească. De ex.: Impunerea prin apreciere la întreprinderile cu registre și în special la societățile anonime, impunerea sucursalelor Soc. anonime, evaluarea acțiunilor necotate la bursă, neadmiterea la scădere de cheltuieli și pagube justificate, impunerea pierderilor dela clienții

insolvabili, impunerea rezervelor din supraevaluări, neadmiterea la scădere a cheltuelilor tranzitorii, etc., etc.

In toate aceste chestiuni, D-l S. M. Blumenfeld arată greșelile pe care le comite fiscul fie din necunoașterea principiilor de contabilitate, fie din exces fiscal. Aci ținem să constatăm că tinerii licențiați ai Academiei Comerciale, de îndată ce au intrat în serviciul fiscului, nu mai vor să știe de regulile de contabilitate învățate în școală, și caută, în mod forțat, în știința contabilă, argumente în favoarea fiscului.

D-l S. M. Blumenfeld nu se ocupă în cartea sa numai de cazuri izolate ce i s'au ivit în practica sa fiscală, ci aruncă și o privire generală asupra sistemului de impunere al întreprinderilor comerciale.

Partizan hotărât al impunerii pe venit, d-sa cere, cu drept cuvânt, ca legiuitorul să revină la principiul pe care s'a clădit legea contribuțiunilor directe. Toate derogările din ultimii ani, precum patenta fixă după criterii exterioare ori după impunerea din trecut, impunerea minimală, impunerea prin apreciere, sau după chirie, care a devenit regulă, toate acestea trebuie înlăturate, spre a reveni la impunerea veniturilor reale, pe bază de registre.

Autorul admite o singură excepție și anume: ca impunerea firmelor individuale și în nume colectiv, să se facă după registre, pe 3 ani, chiar dacă venitul trece de 150.000 lei.

Credem că aci este o neconsecvență a autorului, căci din moment ce pretindem impuneri pe baza de venituri reale, nu putem pretinde la întreprinderi cu registre regulat ținute și cu venituri variabile dela an la an, să se facă impunerea pe 3 ani, pe baza unui bilanț, care și el privește un exercițiu anterior.

Noi rămânem la propunerea ce am făcut-o și în trecut, ș. a. numai la întreprinderile mici, impunerea să se facă pe 3 ani, așa încât credem că extensiunea limitei de 150.000 lei venit, nu este de recomandat.

D-l S. M. Blumenfeld tratează apoi amplu chestiunea revizuirilor fiscale, propunând înființarea unui serviciu de expertize fiscale, pe lângă Ministerul de Finanțe.

Este o propunere, care credem că în curând se va soluționa în sensul sugestiunilor autorului.

Recomandăm călduros cartea tuturor colegilor, precum și tuturor contribuabililor comercianți și industriași.

Dr. V. M. Ioachim

POȘTA REDACȚIEI

M. S. Timișoara. — Pentru a se putea lua în considerație întâmpinarea Dv., vă rugăm a o semna sau a ne trimite un articol în această chestiune.

Societatea Națională de

BILANȚUL

încheiat la 31

(după aprobarea

ACTIV

	Le	Lei
Casa. numerar și disponsibil la Bănci		20.783.9 8
Efecte publice ale fondurilor statutare valoare nom. lei 77.615.550, val. reală	47.574.611	
Titluri diverse	50.003 300	97.577.911
Participațiuni industriale		50.789.300
Portofoliu de scont		179.857.704
Conturi curente: cu garanție hipotecară	1.368.395.592	
Conturi curente: cu gaj comercial	170.383.361	
Conturi curente: cu scris de garanție și pe cred. personal	293.283.430	1.832.0 2.383
Mobilier		82.867.888
Imobile		37.210.318
Diverse conturi		
Casa de pensiuni și ajutoare a personalului Lei 25.223 885		1
		2,301.149.493
Conturi de ordine		
Efecte de cont curent		1,985.639.0 9
Ipoteci, gajuri comerciale, cesiuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scrisori de garanție		2.208.517.926
Garanții statutare		260.000
		4.038.249.485
Polițe de asigurare pt. hipoteci și gajuri		150.310.110
Diverse conturi		
		8.382.976.610

CONTUL DE PROFIT

încheiat la 31

DEBIT

		Lei
Cheltueli generale	Salarii, chirie, furnitur de birou. luminat și încălzit, indemnizația comitetului de direcție, a cenzorilor și a a comisarului guvernului, tantiema contractuală a directorilor. jetoane de prezență, ajutoare și binefaceri, impozite, diverse.	30.857.077
Beneficiu Net		41.720.159
		72.577.23

Președinte, **Oscar Kiriacescu**, Director General,

Am verificat prezentul Cont de profit și pierdere, conf. art. 186

Cenzori: *Romulus Agnelescu, Victor Delcu,*

Credit Industrial

GENERAL

Decembrie 1934

Adunării Generale) PASIV

	Lei	Lei
Capital		500.000.000
Fond de rezervă statutar	94.815.351	
Fond pt. creanțe dubioase	39.340.460	
Fond special pentru imobil	45.314.977	179.470.788
Fond pentru mica industrie		18.525.942
Depuneri spre fructificare	78.032.632	
Angajamehte pt. efecte rescontate la B. N. R.	1.302.043.626	
Diverși creditori	43.245.511	1.423.321.769
Dobînzi cuvenite anului 1936		750.000
Dividende		39.822.108
Diverse conturi		139.258.886
Casa de pensiuni și ajut. a personalului în titluri, val. reală lei 4.567.800		
în numerar „ 20.656.085		2.301.149.493
Conturi de ordine		
Depunători de efecte de cont curent		1.985.639.089
Depunători de hipoteci, gajuri comerciale, cesiuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scris. de gsranție		2.208.517.926
Depunători de garanți statutare		260.000
Depunători de polițe de asigurare		4.038.249 485
Diverse conturi		150.310.110
		8.382.976.610

ȘI PIERDERE

Decembrie 1934 CREDIT

	Lei
Dobânzi și beneficii diverse	67 406.671
Cupoane diverse	5.170.565
	72.577.236

Ing. Insp. General, *G. Popescu* Șeful Contapilității expert contabil *Theodor Nitzu*

din cod. comercial, și l'am găsit în concordanță cu registele *și Dr. Gheron Neta* expert contabil.

BANCA NAȚIO

ACTIV — BILANȚUL GENERAL INCHEIAT

Stoc:		
Aur { în țară	8.643.479.675	
Aur { în străinătate	1.611.652.025	10.285.131.700
Devize		91.005.400
Stoc total		10.376.137.100
Alte devize		35.803.180
Devize rezervate pentru plata importului și alte plăți		365.999.659
Devize disponibile în contul de clearing		732.480.436
Monetă divizionară		236.431.770
Portofoliul comercial		5.960.895.152
Portofoliul de datorii agricole și urbane		2.945.956.210
Bonuri de tezaur ale Statului pentru pierderi la datoriile agricole și urbane		4.043 279.914
Avansuri pe titluri și warante:		
Simple	638.682 426	
În cont curent	129.440.492	768.122,918
Datoria Statului		3.654.991.843
Avansuri temporare Tezaurului		2.000.000.000
Titluri și participațiuni:		
Titlurile capitalului social	188.136.857	
„ fondului de rezervă	103.950.906	
„ rezervelor pentru imobile și mobilier	209.726.170	
Participație la capitalul Băncii Reglementelor Internaționale	80.645.164	
Participație la capitalul Creditului Industrial (Capital subscris 150 mil.)	78.859.500	661.318.594
Titlurile fondurilor de pensii și asistență pentru personal		119.463.702
Imobile		563.167.179
Mobilier și mașini de imprimerie		144.385.364
Activ corespunzător unor angajamente pe termen		126.648.173
Conturi diverse		3.980.553.483
Proviziuni speciale de devize		2.236.235.387
Aur la Moscova		
		38.921.870.064
Efecte și avansuri gerate de Bancă pentru Stat	3.576.956.016	
Disponibilul Direcției generale a drumurilor la Soc. Anon. Svede, Luxemburg	568.919.117	

Raportul între stocul de aur și
„ „ „ total „

Guvernator, Gr. Dimitrescu

NALA A ROMÂNIEI

LA 31 DECEMBRIE 1934

PASIV

Capital social			600.000.000
Fond de rezervă			491.988.720
Rezerve pentru imobile și mobilier			527.404.209
Fonduri de pensii și asistență pentru personal			146.848.848
Angajamente la vedere:			
Bilete de bancă în circulație		22.306.938.955	
Conturi curente și depozite la vedere:			
a) Ministerul Finanțelor	316.533.797		
b) Serv. publice. Casa Aut.	766.479.330		
c) Împrumut 7% 1929	139.693.831		
d) Împrumut 7 1/2% 1931	168.812.340		
e) Conturi curente	4.372.217.357		
f) Alte exigibilități la vedere	1.467.973.564	7.221.710.225	9.538.649.180
Angajamente la termen			8.766.173.214
Contului diverse			8.850.805.893
			38.921.870.064
Ministerul Finanțelor, cont efecte și avansuri gerate de Bancă pentru Stat		3.576.956.016	
Direcția generală a drumurilor cont lei la Soc. Anon. Svede, Luxemburg		568.919.117	

angajamente 34.82
„ 35.13

Administrator delegat, *C. Stoicescu*

BANCA NAȚIONALA A ROMÂNIEI

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

pe semestrul II 1934, încheiat la 31 Decembrie 1934

DEBIT			CREDIT		
Cheltueli de adimistrație	208.222.098		Report de semestru I		30.641.446
Impozite și diferite taxe	2.031.017	210.253.115	Dobânzi la scont și avansuri pe titluri și diverse beneficii	307.869.736	
Diferențe de curs la efecte publice		32.266.936	Beneficii dela devize și valute	32.136.495	
Rezervă pentru armonizări de creanțe		66.740.000	Venitul efectelor publice ale capitalului social	7.424.817	347.431.048
Beneficiul net de lei 68 809.524 se distribue astfel:					
20% Fondului de rezervă		13.761.905			
Restul de lei 19.047.619 (55 047.619 minus 36.000.000 primul dividend) se repartizează conform statutelor asttel:					
30% Participarea Statului		5.714.286			
7% Participarea la beneficii a personalului		1.333.333			
Dividend pe 1934: Impozit 16.36% = 39 lei de acțiune	7.800.000				
Acont dividend = 60 lei de acțiune	12.000.000				
Rest dividend = 141 lei de acțiune	28.200.000	18.000.000			68.899.524
Divid. integral 248 lei de acțiune					
De reportat pe anul 1935		2.919			
		378.072.494			378.072.494

Guvernator, Gr. Dimitrescu

Administrator delegat, *C. Stoicescu*

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţilor Contabili

Secţia Bazargic: Dumitru Golli, Chirică Marin, Dumitru I. Trochischij, stagiari.

Secţia Botoşani: Aron Kettner.

Secţia Braşov: Manu Gh. Teodor, Manu Gh. Maria, Dietrich Richard, Hermel Toma Markwart, autorizaţi; Wiener Anton, Hergetz Ioan, stagiari.

Secţia Focşani: Găleşianu I. Gh., Iosef S. Herşcovici, Milea N. Vasile, Gheorghe P. Carp, Reisner I. Gustav, stagiari; Ioan Ispas, Aurel Constantinescu, Avram Löbensohn, avansaţi la gradul de autorizat.

Secţia Ilfov: Tudor Ionescu, Murariu Niculae, Creţu I. Iulian Mamali Mihail, Constantin Altangiu, Stroev V. Donat, Lucreţia Topan, Dumitru Al. Mărculescu, Alfred Siegler, Cornel Todea, Emanoil Vasilescu, Eugem S-Miu, Stănciuiescu Constantin, Bercovici Mendelovici, Leon M. Charas, Constantin Istrate, Stoicescu M. Ilie, Jean Dumitriu, Bistrian Pavel, Tiberiu Neustadt.

Secţia Rădăuţi: Brettschneider Iosef, Willenz Paul, Steiner Baruch Leib, autoriza/i; Merdler Rachella, Hubrich Gustav, stagiari; Cărăuşu Victor, Voise Carol, avansaţi la gradul de autorizat.

Secţia Sf. Gheorghe; Montag Emerich, autorizat; Surariu Iancu stagiar.

Secţia Sighişoara: Puflea Dumitru, stagiar; Bujoiu V. Ioan expert, transferat dela Secţia Ilfov, Duca Virgil, avansat la gradul de autorizat.

Secţia Timişoara: Heitler Alexandru, Margan Ioan, Arvay Rudolf, Adalbert Echneider, Ludwig Petru.

Secţia Vaslui: Adrian Mironescu, avansat la gradul de expert.

Suspeudări din Corp, conf. art. No. 26 din Regulament;

Secţia Focşani: Ioan P. Ioan, Marcovici Bogdan, Marcus Marcu, Constantin S. Rainu, Mihai Tomescu, Emilian Blumen, Dumitru P. Ştefan, Grigore Hanagik, I. Iliovici, Gh. Pânzaru, N. H. Stătescu, Ştefan C. Niculescu, Sofia Finkelstein, N. Lazărescu, Ionaş Cremnitzer, Iancu Leibovici, Elias Rteiner, Tarbă Ion, Hacic Boos, I. Irodeanu, Alex Buzdrug, P. Gheorghiu, C. Pătrunjel şi Iţic Abramovici.

Rugăm pe D-nii ABONAŢI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poştală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum şi orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE DE INCALZIRE CENTRALA, BAI DE FONTA EMAILATA etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

E. WOLFF

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare dopozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ“, Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

SACRIFICAȚI

O ORĂ

NUMAI PENTRU VIZITAREA EXPOZIȚIEI:

TOTELECTRIC

CALEA VICTORIEI, 50

VIS A VIS DE TEATRUL NAȚIONAL

ȘI VEȚI VEDEA

CUM PUTEȚI SĂ VĂ FACEȚI CĂMINUL MAI PLĂCUT,
MAI CONFORTABIL
ȘI ACEASTA CU

MAI PUȚINE CHELTUIELI

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

ANUL XXIV — No. 3 MARTIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

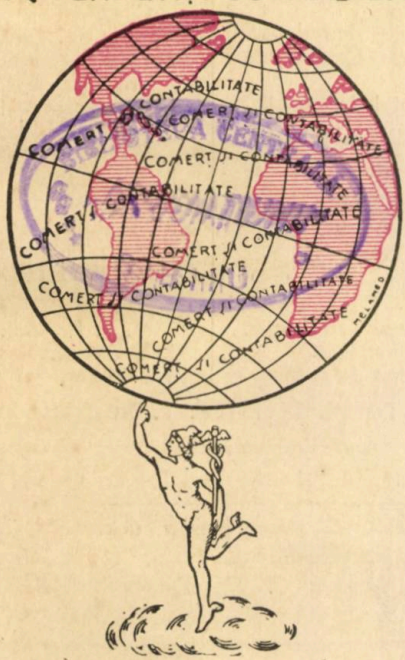

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 3 MARTIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ — APARE LUNAR — Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Controlul societăţilor anonime în Franţa . 129
Prof. Dr. Gr. Mladenatz: Intreprinderea cooperativă 132
N. Butculescu: Posturi trazitorii create de fisc 138
Ilie Manolescu: Contabilitatea ca obiect de studiu în învăţământ 143
Saml Zwiebel: Contribuţia suplimentară de 1,20% 147
M. Şipoş: Contul Participaţia şi încheierea lui 152
M. D. Wechsler: Intre amortisment şi rezervă 159
*** Jurisprudenţe fiscale 161
*** Recenzii 163
*** Experţii contabili şi impunerile fiscale 166
*** Congresul Experţilor Contabili 184
*** Dela Asociaţia Experţilor Contabili 184

Controlul societăţilor anonime în Franţa

Controlul societăţilor pe acţiuni a preocupat Parlamentul francez în diferite rânduri după războiu.

Incă din 1922 deputatul acum decedat, Fleury Ravarin a depus un proiect de lege, prin care cerea ca acest control să fie exercitat de persoane calificate.

In acest scop se prevedea că unul din cei 2 cenzori aleşi de adunarea generală să fie expert contabil, pentrucă, spunea el: „cenzorul trebue să aibă cel puţin atâtea cunoştinţe cât şeful contabilităţii întreprinderii, pe care o controlează".

Astăzi se pune din nou chestiunea. Pe biroul Camerii deputaţilor se află un proect de lege votat de Senat cu 284 voturi contra 5, prin care se prevede că societăţile având acţiunile cotate la bursă vor avea cel puţin un cenzor numit de către tribunal. Acesta precum şi cei aleşi de adunarea generală, vor trebui să aibă o diplomă de *„Comisari verificatori de societăţi"*. Ulterior printr'un decret se va stabili condiţiunile pentru obţinerea acestor diplome.

Raportorul acestei legi, senatorul Victor Lesaché, ne este cunoscut, deoarece, în calitate de deputat, a mai depus încă din 1925 un proect de lege cu privire la cenzori. Prin acest proect alegerea cenzorilor nu mai era lăsată în seama adunării generale, ci Președintele Tribunalului desemnà censorii dintr'o listă de experți contabili.

Ocupându-ne de acest proect în Revista Generală de Comerț și Contabilitate Nr. 6/1925, spuneam :

„Dacă ne pare bine că ideea censorului neutru tinde chiar să fie legiferată, nu suntem însă de acord asupra formei sub care urmează să se realizeze această idee.

„Dând în mâna Tribunalelor numirea tuturor censorilor, înseamnă că se introduce amestecul organelor publice în funcționarea societăților pe acțiuni, — amestec care de atâtea ori s'a dovedit că nu folosește nici intereselor publice nici societăților.

„Și apoi dacă înțelegem existența unui organ neutru de control, în schimb nu înțelegem ca acționarii să fie complect lipsiți de dreptul de a desemna un cenzor".

Constatăm cu satisfacție că aceste considerațiuni ale noastre au fost juste, întrucât astăzi Parlamentul Francez adoptă ideea că numai unul din cenzori să fie numit de Trib. iar restul poate fi ales de adunarea generală.

Această idee o găsim susținută și de colegii noștri din Italia și o găsim introdusă sub o altă formă în Germania prin legea din Septembrie 1930.

In această lege însă verificatorul expert-contabil se numește de Tribunal numai la cererea minorității acționarilor. Este propunerea pe care și noi am făcut-o prin articolul sus citat, cu deosebire că desemnarea cenzorului expert-contabil, ceream să se facă de corpul experților-contabili.

Revenind la proectul votat de Senatul Francez, constatăm că realizează un deziderat pe care l'a formulat și corpul nostru, și anume că nu numai unul, ci toți cenzorii să fie cunoscători în technica contabilității.

Dacă din acest punct de vedere proectul este foarte bun, în schimb nu rezolvă problema controlului decât a societăților cu acțiuni cotate la bursă, al căror număr în Franța este numai de 3.000 față de 48.000 numărul total al societăților pe acțiuni.

Dacă la noi s'ar introduce o asemenea dispoziție, ea ar privi numai un număr de circa 60 de societăți față de numărul total de circa 2.600.

Apoi proectul francez nu rezolvă chestiunea calificării viitorilor comisari-verificatori, lăsând poarta deschisă tuturor chematilor și nechematilor, de aceea asociațiunile de experți contabili au primit cu oarecare rezervă acest proect.

Cuvântarea pe care raportorul legii, senatorul Victor Lesaché, a ținut-o — la un banchet al *„Companii contabililor experți"* nu a adus prea mari preciziuni în această privință. Oratorul a asigurat pe membrii companiei că *experții contabili brevetați* vor face parte cei dintâi din acest Corp al Comisarilor-verificatori, însă a adăugat că în acest Corp vor putea intra și funcționarii de finanțe în retragere precum și acei cari în trecut au exercitat cu pricepere profesiunea de cenzori.

Nu știm dacă proectul va fi votat și de Cameră. Credem însă că, dacă va fi să se voteze, va suferi esențiale modificări cari vor da acționarilor mai mare libertate în alegerea cenzorilor, în schimb se va preciza prin lege condițiunile ce trebue să îndeplinească comisarii verificatori și se vor extinde dispozițiile legii asupra tuturor societăților pe acțiuni. Numai astfel se va putea spune că Parlamentul francez a dat o soluție integrală problemei controlului în societățile anonime, chiar dacă n'ar adopta ideea ca toți cenzorii să fie experți contabili.

Dr. V. M. IOACHIM

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderei unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Intreprinderea cooperativă

(URMARE)

Am arătat în No. 2 al Revistei care ar fi caracteristicele principale ale intreprinderii economice cooperative. Se pune acum problema de a vedea *întrucât întreprinderea cooperativă se găsește într'o situație de superioritate sau de inferioritate* față de celelalte forme de intreprinderi, adică *intreprinderea capitalistă* și *intreprinderea publică*. Nu vorbim de formele mixte, așa zisele regii mixte capitaliste și cooperative. Luăm prin urmare cele trei mari categorii de intreprinderi economice : *intreprinderea capitalistă, întreprinderea publică și întreprinderea cooperativă.*

Problema o cercetăm din punctul de vedere pur economic, din punctul de vedere al technicei intreprinderii. Nu interesează aci valoarea morală sau socială a uneia și alteia din aceste forme. Evident, se poate întâmpla ca una din aceste forme, din punctul de vedere pur economic al technicei să prezinte avantaje față de celelalte forme de întreprindere, dar totuși motive de ordin public general, motive de ordin moral, motive de apărare a intereselor sociale, să decidă ca o anumită formă de întreprindere să fie preferată față de celelalte forme. Cu alte cuvinte, chiar dacă ar fi dovedit că întreprinderea capitalistă reprezintă o formă superioară, forma de întreprindere cea mai perfectă din punct de vedere al organizării technice și în ceeace privește metodele de lucru, aceasta nu împiedică de pildă tendințele cari merg către organizarea vieții economice pe alte baze decât cele ale economiei liberal-capitaliste, din motive diferite, adică fie că privesc interesul general, fie, de pildă, apărarea intereselor naționale, ori de Stat, fie că privesc apărarea intereselor anumitor categorii sociale, cari sunt mai slab situate din punct de vedere material (de exemplu a masselor muncitoare) cari cer o apărare mai puternică din partea colectivității constituită în Stat, și cari au nevoie de o organizație pe bază de solidaritate pentru a-și întări posițiunea în câmpul economic.

Aci ne așezăm numai pe terenul întreprinderii, pe un teren de pură technică economică. Să vedem care este situația întreprinderii cooperative față de celălalte două categorii de întreprinderi. Urmează deci să cercetăm cele câteva probleme capitale ale întreprinderii :

capitalul, munca, clientela, problema șefului de întreprindere, problema riscului.

In ce privește *capitalul*, evident că întreprinderea capitalistă, întrucât remunerează capitalul și este creată tocmai în vederea obținerii unui beneficiu prin valorificarea acestui capital, se găsește într'o situație avantagioasă față de întreprinderea cooperativă, în care capitalul, după cum vom vedea nu primește decât o remunerare modestă, care reprezintă de fapt o dobândă justă. Prin urmare, din acest punct de vedere întreprinderea cooperativă se găsește în stare de inferioritate, cu atât mai mult că cei cari participă la formarea capitalului societății cooperative sunt elemente modeste, dispunând de slabe mijloace bănești.

Pentru întreprinderea publică, problema are un aspect deosebit, pentrucă procuratorul de capital este în cazul acesta însăși colectivitatea publică (adică Statul sau municipiul). Statul are puterea de a stabili impozite asupra cetățenilor și într'un caz de necesitate absolută de fonduri, Statul are la dispoziție acest instrument al impozitelor pentru a obține capitaluri.

Prin urmare, *teoretic* situația cea favorabilă o are tocmai întreprinderea publică, pentrucă problema capitalului aci se găsește rezolvată.

Vine apoi elementul *munca*. Aci ne ocupăm de munca în întreprinderea de producție, unde elementul acesta joacă un rol însemnat. Intr'o întreprindere de bancă, elementul muncă joacă un rol relativ redus. Același lucru într'o întreprindere comercială, unde la un dever însemnat sunt numai câțiva vânzători. Ne interesează întreprinderea în care factorul acesta „muncă" joacă un rol decisiv și formează o parte însemnată, dacă nu cea mai însemnată, din cheltuelile generale ale întreprinderii, cum e cazul întreprinderii industriale, unde sunt masse mari de muncitori.

Evident că întreprinderea cooperativă din acest punct de vedere se găsește într'o situație favorabilă în raport cu întreprinderea capitalistă. Pentru întreprinderea capitalistă problema muncii, a salariatului, este poate cea mai gravă problemă, mai ales în epoci de nemulțumiri sociale. Se știe doar că turburările la cari asistăm și cari aduc o sdruncinare atât de însemnată structurii economice și politice a diferitelor țări, provin tocmai din starea de nemulțumire a unor anumite categorii sociale. In special societatea modernă este frământată de aceste nemulțumiri ale proletariatului muncitoresc industrial. In alte epoci din istoria omenirii, pro-

blema socială avea alte aspecte. Problema socială actuală este problema salariatului. Pentru epoca contemporană, problema socială constă în această problemă a satisfacerii doleanțelor clasei salariate.

Așa dar, dacă pentru întreprinderea capitalistă această problemă este o problemă din cele mai greu de rezolvat și există atâtea și atâtea mijloace cari se întrebuințează pentru a ține legat pe muncitor de întreprindere, exemplu: participarea la beneficii, pentru întreprinderea cooperativă de producție problema este rezolvată, pentrucă societatea cooperativă de producție grupează tocmai forța de muncă. O fabrică cooperativă este formată din muncitorii din branșa respectivă. O cooperativă forestieră este formată din muncitori cari lucrează în exploatarea forestieră respectivă. Prin urmare, aci nu există această diferențiere între patron și salariații muncitori. *Muncitorii sunt aci proprii lor patroni.* De aceea *o problemă a salariatului nu există în întreprinderea cooperativă de producție.*

Evident sunt de făcut rezerve: Există întreprinderi cooperative cari întrebuințează salariați, (fie cooperative de producție, fie mai ales întreprinderi cooperative de consum, federale și așa zisele „magazine de en gros" cari își creiază secțiuni de producere a mărfurilor de cari au nevoie pentru satisfacerea necesităților consumatorilor). Pentru aceste întreprinderi cooperative problema salariatului rămâne deschisă și putem arăta că întreprinderile de producție ale cooperației de consum din Belgia, care este afiliată partidului uvrier, adică partidului politic care reprezintă interesele clasei muncitoare, aceste întreprinderi productive din Belgia au cunoscut chiar greve ale muncitorilor. Evident că se experimentează anumite sisteme de înlăturare a acestor dificultăți, (de pildă prin așa zisele „comandite de atelier" [1]).

La fel cu problema *clientelei*, la întreprinderile de mărfuri. Și din acest punct de vedere întreprinderea cooperativă se găsește într'o stare de superioritate față de întreprinderea particulară capitalistă și față de întreprinderea publică. Și aceasta pentrucă, după cum am văzut, întreprinderea cooperativă grupează necesități. Dacă pentru întreprinderea comercială de mărfuri problema capitală este aceea de a găsi clientelă pentru mărfurile de cari

1) Articolul nostru: „Convențiunile cooperative de muncă în Revista *Independența Economică*. Buc. VIII. Nr. 2.

dispune, această problemă a clientelei este rezolvată, cel puțin teoretic, la întreprinderea cooperativă de consum, pentrucă ea grupează tocmai pe consumatori. Este deci aci o grupare de consumatori, cari în loc să se aprovizioneze în parte, se aprovizionează în comun prin mijlocirea magazinului cooperativ. Prin urmare, întreprinderea cooperativă de consum are o clientelă determinată.

Se pune apoi problema *conducerii*. Din acest punct de vedere, evident că întreprinderea cooperativă se găsește într'o stare de superioritate față de întreprinderea publică, unde patronul, proprietarul întreprinderii, fiind colectiviatea publică, întreprinzătorul este reprezentat acolo prin funcționari salariați, adică prin biurocrați cari n'au un interes deosebit în bunul mers al întreprinderii, motiv pentru care acestei categorii de instituțiuni publice i s'a dat oarecare autonomie pentru a putea fi conduse după normele întreprinderilor de capitaluri.

Intreprinderea cooperativă, se găsește însă, din acest punct de vedere, într'o stare de inferioritate față de întreprinderea capitalistă, unde conducătorul este proprietarul întreprinderii la societățile de capitaluri este de obicei singurul sau în orice caz unul din cei mai mari acționari ai întreprinderii respective. La întreprinderea cooperativă ca și la întreprinderea de Stat, lipsește — într'o măsură mai mică la întreprinderea cooperativă decât la întreprinderea publică — „ochiul stăpânului". Conducerea o are consiliul, ales din cercul membrilor, cari însă nu au un interes deosebit, cum ar fi cazul la consiliul întreprinderii capitaliste unde conducătorii sunt recrutați dintre cei mari acționari, cari dețin majoritatea capitalului întreprinderii și au un interes material în buna gospodărie a întreprinderii respective.

La întreprinderea cooperativă, dreptul de vot în adunarea generală este egal, participarea de capital este mărginită, întru cât ea grupează necesități, nu capitaluri. De aceea și interesul pentru prosperitatea întreprinderii este mai restrâns pentru conducători. Acest defect, în chip firesc, nu se poate înlocui decât printr'o pregătire specială cooperativă, prin înfiltrarea spiritului de solidaritate și de dragoste față de treburile colectivității pe cari o conduc. Este prin urmare aci o problemă de educație morală și de educație solidaristă.

Vrem să reținem numai că din acest punct de vedere intreprinderea cooperativă este superioară întreprinderii publice, însă

evident cu oarecare inferioritate față de întreprinderea capitalistă.

Și mai este o problemă: aceea a *riscului*. Cine suportă riscul în aceste trei categorii de întreprinderi?

In întreprinderea publică, riscul îl are colectivitatea publică respectivă, prin urmare, în ultima analiză, cel care plătește impozite. Dacă o întreprindere publică are deficite acestea se acopăr din casa Statului deci prin birurile la care se impun cetățenii. Prin urmare, în ultima analiză riscul întreprinderii publice îl suportă contribuabilul; în întreprinderea capitalistă, riscul îl suportă proprietarul, ori acționarii întreprinderii, adică se găsește un grup mai restrâns sau mai numeros de persoane cari înțeleg să participe cu capitaluri și în același timp să ia asupra lor riscul întreprinderii.

Situația în întreprinderea cooperativă? Riscul îl au societarii. Am văzut că aci există o identitate între posesorii întreprinderii, prin urmare între procuratorii de capitaluri, cei cari își asumă riscul și cei cari folosesc serviciile acestei întreprinderi (consumatori într'o întreprindere cooperativă de consum și muncitori, într'o cooperativă de muncă.

S'a spus de unii economiști — și insist asupra acestui punct — că există o superioritate capitală a întreprinderii capitaliste, pentrucă în întreprinderea cooperativă riscul întreprinderii cade asupra consumatorului ori asupra muncitorului care lucrează în întreprindere, pe când în întreprinderea capitalistă riscul cade asupra întreprinzătorului capitalist.

La aceasta avem de obiectat că chestiunea nu este tocmai așa de simplă. Teoretic, riscul întreprinderii și-l asumă capitalistul; însă în practică tocmai acest capitalist este ultimul element care suportă pagubele întreprinderii. Când o întreprindere începe să aibă deficite, întreprinzătorul caută să arunce aceste pagube asupra clientelei, prin ridicarea prețului de vânzare al bunurilor sau servicilor ori provoacă o reducere a salariilor ca să arunce aceste deficite asupra salariaților.

Prin urmare, nu se poate spune că în actuala organizare economică a societății, numai capitaliștii sunt acei cari suportă riscurile întreprinderii, ci și consumatorii și muncitorii salariați suportă într'o măsură mare riscul acestor întreprinderi.

Consumatorii și muncitorii sunt cei dintâi cari suportă consecințele unei situații de depresiune economică și de abea după

ce întreprinzătorul, din diferite motive, nu mai poate arunca aceste pagube asupra clientelei sau muncitorilor, numai în cazul acesta întreprinzătorul capitalist este nevoit să suporte aceste riscuri.

Prin urmare, aceasta ar fi situația întreprinderii cooperative față de celelalte forme de întreprinderi capitalistă și publică.

Am văzut că sunt situații avantajoase și sunt și desavantagii pentru întreprinderea cooperativă. Este necesar să recunoaștem desavantagiile, pentrucă atunci când se vor pune diferite probleme referitoare la organizarea și funcționarea întreprinderilor cooperative să se poată găsi metodele cele mai bune pentru înlăturarea acestor lipsuri.

* * *

Studiul intreprinderi cooperative este de abia la început. Distincțiunea între *asociație* și *întreprinderea* cooperativă se face de puțini autori [1]).

Singurul tratat asupra cooperativei considerată ca o formă de întreprindere este acel al d-nului *Karl Hildebrand* docent la universitatea din Halle și la Academia Comercială din Berlin [2]).

In cursul nostru despre Cooperație pe care-l predăm la Academia Comercială din București, un capitol important tratează despre intreprinderea cooperativă.

GR. MLADENATZ

---

1) Printre cei dintâiu :
Mariano Mariani : Il fatto cooperativo nell evoluzione sociale. (Bologna 1906).
2) Betriebswirtschaftslehre des Genossenschafts wesens.
I Teil : Die betriebswirtschaftlichen Grundlagen der genossenschaftlichen Unternehmung — Halberstadt 1927.
II Teil : Organisation und Direktion der Genossenschaft — Halberstadt 1927.

Susțineți revista prin plata promptă a abonamentului.

Posturi tranzitorii create de fisc *)

Cu toate că principiul preconizat de fisc este de a se scădea cheltuelile „la impunerea bilanțului, în care ele „vor apărea ca efectiv plătite și justificate“ (Dec. Com. Fiscale M. Of. 55/932), chiar dacă privesc anii anteriori, totuși majoritatea instanțelor de impuneri și uneori chiar de apel nu ține seama de această dispoziție principială, ci crează posturi tranzitorii „artificiale“ prin aceia că de obiceiu adaugă:

1. Cheltuelile, care deși se repetă periodic dela an la an, se referă la servicii și folosințe, ce trec pentru o scurtă epocă peste data încheerii bilanțului — deobicei 31 Decembrie — și anume *chiria* plătită uzual până la 23 Aprilie, *asigurarea* deasemenea necorespunzând în termenele de plată cu anul calendaristic, *apa și lumina electrică*, care la 31 Dec. nu pot fi complect lichidate, căci notele pe Decembrie se prezintă în Ianuarie și alte asemenea cheltueli între care mai ales în urma reformei bugetului și încheerii anului financiar la 1 Aprilie, intră și *impozitele plătite anticipat* până la 31 Martie.

2. Cheltuelile de combustibil, unelte, care durează o scurtă perioadă superioară unui an, reparațiuni și chiar speze de reclamă și propagandă etc. care ar privi gestiuni viitoare.

In ce privește cheltuelile dela punctul 1 când sunt *efectiv plătite*, chiar dacă întrec cuantumul aferent gestiunii unui an, ele trebuesc recunoscute pentru trecut și gestiunea în curs și admise la scădere conf. înterpretării oficiale (Com. Centr. Fiscală și jurisprudențe) mai sus citată; iar *prin analogie* această aplicațiune s'ar putea extinde în mod rațional nu numai la „anii anteriori“ ci și dacă „nu privesc gestiunea anului în care apar ca plătite, ci privesc anii“ următori (în loc de „anteriori“), conf. textului Deciziei de mai sus.

Totuși până azi interpretarea oficială cu privire la asemenea cheltueli pentru viitor, este, că se impun. Dacă însă se debitează conturile de rezultate numai cu **cheltueli aferente unui an**, deși plata lor s'a făcut pentru o epocă peste termenul încheerii bilanțului; dar prin faptul că este vorba de cheltueli, care se repetă periodic dela an la an, partea de timp cu care se întrece gestiunea își găsește compensarea prin aceia că anul trecut s'a procedat la

*) A se vedea Revista Nr. 2/935

fel, nu este locul a se adăuga ceva pentru cheltueli tranzitorii la venitul net impozabil. Aceasta rezultă din următoarea Decizie a Com. Centr. Fiscale (M. Of. 37/929):

„Chiria anticipată pe anii viitori, se impune numai dacă e pre-„văzută între cheltuelile anului pentru care se face impunerea (de-„bitul contul de profit și perdere) [adică nu este trecută în un „cont tranzitoriu. Nota Aut.]. Se scade însă din venitul brut *chiria „aferentă anului*, pentru care se face impunerea".

Din punct de vedere, principial această deciziune corespunde susținerilor noastre și este rațională; dar este regretabil că fiscul se servește de logică numai în cazurile, ce-i sunt convenabile. In lipsa unei asemenea decizii, fiscul ar fi fost păgubit căci prin manevre de bilanț întregul beneficiu ar fi putut fi consumat prin asemenea cheltueli anticipate, care nu privesc gestiunea în curs. Ca o consecință firească a acestei înterpretări, fiscul ar trebui neapărat să recunoască și *cheltuelile aferente* anului în curs, chiar dacă nu's lichidate.

Așa dar dacă chiria este debitată pe termenul dela 23 Apr. a. c. — 23 Apr. a. f. ea trebue să fie integral recunoscută la scădere căci reprezintă *„chiria aferentă anului, pentru care se face impunerea"*. Acelaș lucru pentru asigurarea, care este debitată în momentul plății și este aferentă unui singur an, deși termenul poliței de asigurare expiră în anul următor. Deasemenea și *taxele de apă și electricitate* întrucât în fiecare an sunt debitate la începutul anului cele pe Decembrie și la finele anului numai cele pe Noembrie, care se plătesc în Decembrie, deci pe 12 luni numai, pe când altfel fiscul n'ar recunoaște decât cheltuelile pe 11 luni, ceea ce nu este echitabil și nici rațional. Tot așa urmează a se proceda cu recunoașterea impozitelor, admise la scădere și plătite până la 31 Martie a. f. aferente anului de impunere, ceea ce ar fi drept și ar constitui și o primă de încurajare la plata anticipată a impozitelor.

In ce privește cheltuelile dela punctul 2, adăogirea lor la venitul net impozabil este absolut nejustificată, întrucât asemenea cheltueli intră în prevederile art. 31 al. 1 și punct. 10 din L. C. D. fiind „proprii ale întreprinderii", „privesc strict întreprinderea" și nu sunt deloc de natură „a da o plus valoare instalațiunilor" sau a reprezenta „sume afectate sporirii întreprinderii". Aceste cheltueli sunt speze curente de exploatare, ce se fac dela an la an și adăugirea lor constitue un act arbitrar și contrariu principiului, că

„pierderea se consideră efectivă numai în momentul când ea este „trecută ca atare prin contul de profit și pierdere". (Dec. Com. Centr. Fisc. M. Of. Nr. 150/1935). Dar și din punct de vedere techic contabil o asemenea cheltuială care nu privește o gestiune viitoare în mod precis, nu poate fi activată, căci ar urma ca în urma unei asemenea procedări în loc ca să se distribue beneficii realizate (conf. art. 183 cod. com.) să se împartă beneficii rezultate nu din exploatarea întreprinderii, ci din activarea cheltuelilor. De altfel și legea contr. directe prin art. 136 impune ținerea registrelor conform prevederilor codului de comerț. Codul de comerț german este mai categoric în această privință și interzice formal prin art. 261 pct. 4, trecerea în activul bilanțului a unor asemenea cheltueli. (Kosten der Errichtung und Verwaltung).

Deasemenea și instr. min. pentru aplicarea legii (§ 91 de sub art. 31) explică ultimul aliniat al art. 31 L. C. D. prin aceea, că „nu se pot scădea sumele cheltuite în cursul anului, spre a da o „plus-valoare instalațiunilor sau sporirii întreprinderii, întrucât acea- „sta constitue un venit afectat *creșterei de avere a contribuabilului*". Oare întrucât crește averea contribuabilului prin asemenea cheltueli de exploatare? Și mai adaugă instrucțiunile (§ 91 ult. al.): „De asemenea (nu se pot scădea) nici cele afectate investițiunilor „în imobile sau instalațiuni, *cari sunt amortizabile*"; iar pentru a preciza acest fel de cheltueli instr. min. dela § 100 conțin următoarele indicațiuni:

„*Costul uneltelor manuale* de lucru cumpărate în cursul anului „care obicinuit nu pot fi trecute la instalațiuni amortizabile (cu „cota maximă de 15 % adică având o durată de 7 ani, Nota aut.) *pot fi scăzute*". Așa dar chiar dacă durata lor este mai lungă de cât a anului de impunere, în care au fost cumpărate.

Dacă asemenea unelte se pot scădea din venitul brut, cum s'ar putea pretinde, că cheltuelile de exploatare mai sus enumerate (punctul 2) trebuesc activate și trecute tranzitoriu! Dispozițiile legii și instrucțiunilor sunt categorice: nu se admit la scădere cheltuelile de investiții care pot fi amortizate cu cota maximă de 15 % prevăzută de art. 31 pct. 7, adică care au o durată de cel puțin șapte ani și și *nici cheltuelile, care în mod* **bine stabilit și precis** *sunt făcute anticipat pentru gestiuni viitoare.* Acestea se impun, dacă sunt trecute în cheltuelile anului pentru care se face impunerea, după cum prevede în mai sus citata Deciziune a Com.

Centr. Fiscale publ. în M. Of. 37/929 și reprodusă sub § 92 din din instrucțiuni.

In această privință țin să mai relevez o interesantă jurisprudență a Curții de Apel S. IV Buc. (Dec. Nr. 137/927), care precizează mai bine punctul nostru de vedere:

„Cheltuelile pentru procurare de mușamale, pentru pardoseala „magazinului, cum și cele pentru zugrăvitul magazinului care sunt „lucrări destinate a servi numai pentru o scurtă durată, deci ne„cesare întreprinderii pentru întreținere, *iar nu pentru mărirea „fondului comercial* **ele neavând caracterul de investiții** se scad „din beneficiu conf. art. 31 al. 10". Acelaș lucru se poate afirma și despre celelalte cheltueli, pe care fiscul ar dori să le activeze, deși ele nu sunt făcute pentru anii viitori, ci constitue cheltueli, curente de întreținere și exploatare în fiecare an.

De fapt repartizarea acestor cheltueli între două gestiuni nu poate fi decât *arbitrară* în lipsa unor norme concrete de apreciere pentru stabilirea precisă a epocilor respective, la care s'ar referi aceste cheltueli activate.

Din toate punctele de vedere rezultă că asemenea cheltueli trebuesc admise la scădere în anul când sunt efectuate și înregistrate, o altă procedură constitue ceea ce cu drept cuvânt se poate numi o șicană fiscală.

O chestiune interesantă, care se pune în legătură cu aceste adăugiri ale fiscului la venitul net impozabil și rămase definitive, este aceia a contabilizării ulterioare a acestor cheltueli. O soluțiune complicată ar fi aceia a modificării bilanțului, după impunere, în raport cu aceste adăogiri.

Pentru a evita însă această procedură complicată s'ar putea recurge la o înregistrare ulterioară (în gestiunea viitoare a anului în care impunerea acestor cheltueli a rămas definitivă), a unor *posturi de corectură*, pentru ca cel puțin aceste sume adăugate pe nedrept să fie admise la scădere în anii viitori sub titlul de „cheltueli făcute cu anticipație", fiind impuse într'o gestiune anterioară.

Cu privire la cheltuelile adăugate la beneficiul net impozabil, ca fiind afectate investițiilor în imobile sau instalațiuni, interpretarea oficială a stabilit acest drept de reportare prin Dec. Com. Centr. Fiscală publ. în M. Of. No. 71/933 și reprodusă sub § 96 din instr.:

„Dacă o sumă oarecare a fost considerată de către o instanță

„de impunere drept investiții, ce trebue amortizată progresiv „conform legii, instanțele de impunere ale anilor următori *sunt „obligate să-i respecte același caracter* până la completa amortizare „a investiției".

Nimic nu se opune ca prin analogie să aplicăm aceiași metodă și la cheltuelile considerate de către instanțele de impunere ca anticipate și privind gestiunile viitoare conf. ultimului aliniat al Dec. Com. Centr. Fisc. publ. în M. Of. No. 45/924 și reprodusă sub 90:

„Aceleași dispoziții se aplica și pentru cheltuelile făcute cu „anticipație".

Cum să efectuăm această înregistrare în practica contabilă? Nimic mai simplu decât prin debitarea unui cont de investiții în primul caz sau a unui cont de cheltueli în cazul celălalt al reportării de sume de speze privind gestiunea viitoare; în schimb se va credita un cont de rezervă, în locul contului de profit și perdere pentru a evita ca suma din eroare sau din alte împrejurări, să fie socotită drept beneficiu brut în gestiunea viitoare. De fapt aceste sume constitue o rezervă întrucât au fost considerate drept pagube și deci nu pot forma în viitor beneficii de distribuit. In realitate această înregistrare are un interes pur fiscal și anume ca sumele în chestiune în cazul că au fost considerate ca investiții să poată fi amortizate succesiv cu cota maximă de 15% în curs de șapte ani în loc de o dată, cum s'a încercat în primul bilanț, cu alte cuvinte se transformă o eventuală rezervă latentă în o rezervă vizibilă; iar în cazul că au fost considerate drept cheltueli anticipate, ele vor fi amortizate integral în gestiunea viitoare.

Asemenea rezerve nu stânjenesc deloc funcționarea întreprinderilor, ci constitue un avantaj la calcularea impozitului complimentar pe viitor.

Pentru a evita însă impunerea în viitor a acestor rezerve, atunci când ele ar putea fi utilizate la alte scopuri decât amortizare de pagube, este bine ca din titulatura lor să rezulte că ele reprezintă *„rezerve impuse"*, ceea de fapt este cazul, căci s'a plătit asupra lor impozitul comercial și industrial, în anul când au fost adăogate la calcularea venitului net impozabil al intreprinderii.

S. M. BLUMENFELD

Colegi, faceți din Revistă, tribuna voastră de manifestare.

Contabilitatea ca obiect de studiu în învățământ

Cercetând programa analitică a diverselor grade de învățământ avem de remarcat absența contabilității ca obiect de studiu din programa învățământului primar. In învățământul secundar o găsim reprezentată în programa așa numitului învățământ profesional, ca: școale comerciale, școale de meserii, școale de agricultură, de menaj de gradul I. și II. In învățământul superior, face parte din programa școalelor Politehnice și a Academiilor de comerț și agricultură.

Așa dar majoritatea populației noastre școlare, pe care o formează învățământul teoretic, Liceul și Universitatea și implicit a cetățenilor acestei țări, sunt lipsiți, după expresia lui H. Fayol de organul vizual al întreprinderii, — contabilitatea. — In consecință aceste elemente păşesc în viața socială fără să fi putut lua contact cu anumite noțiuni elementare despre felul cum să-și urmărească bunul mers al gospodăriei lor personale ce vor să-și întocmească, a întreprinderii în care să activeze sau și mai trist ce vor conduce, mai cu seamă când aceasta din urmă va fi chiar gospodăria Statului.

Ca în ori ce domeniu de activitate omenească, credem că și aici învățământul trebue să pună la îndemâna tinerilor generații experiența și observațiunile trecutului, ca noile generații să poată lua cunoștință de ele pentru a putea fi folosite și complectate înlăturând astfel inconvenientul de a străbate din nou drumul deja străbătut de precedesori pentru dobândirea lor. Noi credem că experiența generațiilor trecute, moștenire de preț pe care o primim pentru a o transmite celor ce vin după noi, dacă nu mărită cel puțin intactă, nu se poate transmite celor următoare decât pe calea învățământului. Ori contabilitatea, după noi prezintă un astfel de capital de cunoștiință și învățăminte practice, acumulate prin contribuția nenumăratelor generații, ce ne-au precedat sintetizând metodele cele mai perfecționate imaginate și elaborate până în prezent de omenire pentru măsurarea averii indivizilor sau a colectivităților și pentru urmărirea transformărilor survenite în compoziția acesteia, deci a stabilirii utilității eforturilor și a

îndrumării lor pentru atingerea mobilului; *câștigul individual sau colectiv,* cheia de boltă a așezărilor capitaliste.

Bazați pe aceste considerațiuni, ca și pe cele expuse cu altă ocaziune, relativ la rolul educativ al contabilității, fără a căuta să scădem prin nimic utilitatea și rolul ce au în învățământ celelalte discipline de gândire, cerem și pentru ea un loc în programa tuturor gradelor de învățământ, în special pentru motivul, hotărâtor că are calitatea de a însuma pe lângă elementul educativ și pe acela practic utilitar pentru viața socială, împlinind prin aceasta o lacună ce persistă în învățământul nostru teoretic.

Vom cerceta acum, dacă așa cum sunt expuse principiile acestei discipline în școalele unde a avut norocul să i se rezerve un loc printre obiectele de studiu, este cel mai nimerit pentru desvoltarea celor două atribute ce-am fixat contabilității în cele ce preced.

Majoritatea autorilor comit următoarele greșeli în modul de expunere adoptat de ei, greșeli ce au darul de a da un caracter limitativ domeniului de aplicare a principiilor contabile și a o prezenta sub o formă confuză încercând în acelaș timp a umple golul lăsat de o atare concepție cu noțiuni ce sunt străine preocupărilor contabile:

a) Se lasă să se acrediteze ideia că această știință ar avea un singur domeniu de aplicație-comerțul și în consecință nu mai prezintă nici o importanță, decât pentru cei ce se interesează de acesta.

b) Că legile impun negustorilor ținerea unei contabilități ce are de scop a arăta situația sa față de corespondenții săi.

c) Și în fine că studiul documentelor ce constată actele de comerț împreună cu legiuirile ce le guvernează, ar fi făcând parte din contabilitate.

Astfel de scăpări sunt menite să diminueze prestigiul contabilității, făcând să se acrediteze îndoiala asupra caracterului de știință al acesteia. Ori dacă obiectul științei contabile este studiul bunurilor din punct de vedere al apropriațiunii (vezi articolul **„Evaluarea — Piatra unghiulară a contabilității"** Nr. 7 și 8 al revistei pe 1934) cum se poate ca numai bunurile ce compun patrimoniul comercianților să formeze obiectul contabilității și nu toate bunurile indiferent dacă posesorul lor este sau nu comerciant. Iar dacă cineva își măsoară bunurile la epoci stabilite, sau ține o contabilitate pentru a putea urmări modificările survenite în com-

punerea bunurilor ce formează averea sa, nu o va face de dragul corespondenților săi sau numai pentru a face față unor obligațiuni legale, deși sunt destui și din aceștia, ci pentru a-și da seama de foloasele ce i-a adus repetatele eforturi depuse într'o activitate oarecare. Tot aici e bine să amintim că desfășurarea materiei urmează o cale artificială opusă ordinei logice a oricărei întreprinderi oricât de rudimentare. — O gospodărie casnică încă dela înjghebarea ei pornește cu un inventar, cu un capital, cu o avere oarecare. Se impune așadar stabilirea lui încă dela început. Acelaș lucru cu o întreprindere oarecare; va porni cu o avere fie că este proprie sau împrumutată. De aci deducem că și studiul contabilității ar putea porni logic și clar în acelaș timp, stabilind întâi situația patrimonială, punând față în față averea și drepturile și de aci pornind la diversele modificări ce vor surveni în masa bunurilor ce formează averea individului ssu a întreprinderii ca o urmare a activității lor. In cazul când se va urmări amănunțit aplicarea contabilității pentru patrimoniul unei întreprinderi comerciale, credem că s'ar putea arăta separat grupate sub titlu special, documentele pe baza cărora urmează să se facă înregistrările.

Punctul nevralgic îl formează însă definirea contului și axioma „Contul care primește este debitat, iar cel care dă este creditat" cu ajutorul căreia se încearcă a se explica, modul de funcționare al conturilor și cu ajutorul căreia urmează a se analiza modificarea survenită în masa bunurilor și a drepturilor patrimoniale pentru redijarea articolului ce va să reprezinte contabilicește această modificare.

Ori cum știința contabilă a ajuns în prezent la o fază superioară celei corespunzătoare aforismei de mai sus, (Vezi în această privință Dr. Ioachim articolul **„Clasificarea și funcționarea conturilor** publicat în revista Nr. 3 din 1934) reușind a pune la dispoziția cercetătorului principii generale în stare să explice și să cuprindă cu prisosință toate problemele ce se pun în acest domeniu — nu înțelegem de ce nu s'ar renunța la aceste anacronisme adoptându-se ultimele metode de expunere, cari pe lângă că sunt cele mai logice prezintă o claritate și o eleganță în expunere ce credem că ar fi binevenită pentru ajungerea țelului ce-l urmărim — difuzarea cât mai adânc a cunoștințelor contabile. In această ordine de idei ar fi cazul, cu ocazia reformei învățământului să se ceară autorilor introducerea în expunere a teoriei patrimoniale — ca una ce reprezintă ultimul cuvânt în materie de cercetări contabile.

In cazul că s'ar obiecta că această teorie ar putea depăși puterea de înțelegere a o bună parte din populațiunea școlară ceiace noi respingem, ne permitem a aminti că și această teorie pune la dispoziția celor interesați o aforismă tot așa de scurtă, dar în acelaș timp mai clară și mai generală, cu ajutorul căreia să se poată explica orice modificare patrimonială și anume ;

Se debitează conturile pentru o creștere a bunurilor sau o dimlnuare a drepturilor de proprietate și se creditează conturile pentru o diminuare a bunurilor și o creștere a drepturilor de proprietate — și că această teorie a patrimoniului nu poate fi mai complicată, mai abstractă și mai greu de reținut decât legea formării numerilor, lege pe care cu toții am învățat-o și reținut-o încă din clasele primare. —

ILIE MANOLESCU

Din colecția revistei ce aparține d-lui Decan N. Butculescu, rătăcindu-se volumul pe 1915 domnia sa roagă pe colegii care ar poseda numerile Iulie, August și Octombrie 1915, să i-le ofere pe adresa Revistei, mulțumindu-le cu anticipație.

OFICIUL DE VÂNZARE
DE HÂRTIE PRODUSA IN ȚARA

BUCUREȘTI
str. Matei Millo, 9

la acest oficiu se găsește de vânzare, livrabil imediat sau după condițiunile de comandă, : : : : orice cantități de hârtie : : : :

primește comenzi de orice fel de hârtie. Modele și catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: ✳ DEPOZIT GENERAL:

STRADA MATEI MILLO No. 9 BUCUREȘTI

Contribuția suplimentară de 1,20 %

Ne-am ocupat în paginele acestei reviste, atunci când am analizat legea pentru unificarea asigurărilor sociale din Aprilie 1933, de chestiunea contribuției suplimentare de 1,20 % asupra salariilor, înființată prin art. 48 al zisei legi.

De atunci încă am observat că această contribuție va fi mărul discordiei între patroni și Casele de Asigurări Sociale. Și așa este.

Colegii noștri cunosc, desigur, din practica lor, obiectul principal al acestui litigiu.

El ne interesează -- pe noi contabilii — din două puncte de vedere: prim, se poate întâmpla ca prin rezolvirea în sensul susținut de patroni, să se ajungă la introducerea în asigurare și a salariaților cu peste 6000 lei lunar și secundo, până la rezolvirea lui, noi suntem puși la o „contribuție suplimentară" de a înregistra prin diverse articole de contabilitate, actuala situație.

Articolul 48 din legea pentru unificarea asigurărilor sociale, creează, în afară de cotizațiile de boală plătite de salariat și patron în părți egale, o contribuție suplimentară de 1,20 % asupra salariilor „efectiv plătite„, contribuție care se suportă numai de patron.

Rolul și rostul acestei contribuțiuni, este înlocuirea cotizațiilor ce se plăteau de către patron, sub regimul legii vechi, pentru asigurarea contra accidentelor a salariaților asigurați.

Este bine să se observe dela început că sub regimul legii desființate, contribuția de asigurare contra accidentelor se calcula numai asupra „salariilor asigurate" ceeace se va traduce prin salarii plătite celor asigurați contra accidentelor.

Și, firesc a fost așa să se fi procedat, căci toate legile cu caracter sociat fiind bazate pe principiul mutualității, se înțelege că nu se puteau percepe cotizații asupra salariilor celor neasigurați, adică asupra unor sume și persoane cari nu aveau de face cu asigurările sociale.

In contra înființării acestei contribuții, patronii nu au obiectat. Le era indiferent forma sub care li se cerea plata sumelor necesare asigurării contra accidentelor, chiar dacă sub această formă de contribuție unificată pentru toate ramurile de activitate, unde

riscul poate fi mai mare sau mai mic, contribuția plătită de unii întrecea sumele ce plăteau sub regimul legii vechi.

Obiecțiunile patronilor s'au ivit atunci când, trecându-se la aplicarea legii, prin interpretarea ce s'a dat textului „salarii efectiv plătite" Casele de Asigurări Sociale au înțeles să perceapă această contribuție suplimentară asupra totalităților salariilor plătite de patroni, indiferent dacă salariul este mai mare sau mai mic de 6000 lei lunar și indiferent dacă salariatul primitor, beneficiază sau nu de asigurările sociale.

Celelalte obiecțiuni ale patronilor, de mai mică importanță, le vom trece în revistă la sfârșitul acestui articol.

Ne vom ocupa în principal de interpretarea ce s'a dat legii și la soluțiile la care s'a ajuns până azi.

Pe lângă fiecare casă de asigurări sociale, există câte o comisie de judecată a litigiilor ce isvorăsc din aplicarea legii. Aceste comisii se compun din câte un magistrat, numit de președintele Tribunalului din localitatea respectivă, câte un reprezentant al patronilor și al salariaților și de către Directorul Casei de Asigurare Socială, în calitate de susținător al drepturilor Caselor de Asigurare.

In fața acestor comisii s'au desbătut mii de procese privind interpretarea textului de lege de mai sus și soluțiunile au fost și ele diferite.

Unele comisiuni au admis punctul de vedere al patronilor. In hotărârile cu această concluzie, se face o analiză detailată a principiilor cari stau la baza legii — *mutualitatea* și se arată că în cea ce privește salariații cu peste 6000 lei lunar, aceste salarii nu pot fi considerate ca impuse la asigurările sociale, respectiv la plata contribuției suplimentare, căci — zic aceste comisii — *„unde nu este asigurare, nu poate fi contribuție"* și aceasta este situația în fapt.

Hotărârile contrarii au argumentat prin interpretarea strictă a cuvintelor „efectiv plătite" că, legiuitorul a înțeles să așeze această contribuție asupra totalităților salariilor plătite, indiferent dacă angajatul beneficiază de aceste asigurări, căci pe lângă celelalte cotizații privesc în parte pe patron și salariat, contribuția de 1,20 % pentru asigurări contra accidentelor este numai în sarcina patronilor și nu are de a face cu principiul mutualității, care rămâne totuși respectat.

Mai se sprijină aceste comisiuni și pe regulamentul legii care,

redactat după ce aceste controverse existau, a explicat textul în sensul vederilor de mai sus.

Se înțelege că acest regulament nu poate fi valabil decât în măsura în care explica legea dar nu și pentru partea în care modifica însăși textul ei.

Ambele soluțiuni au ajuns apoi în fața „Comisiunei Centrale de judecată de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale" ca for apelativ.

Această comisiune se compune și ea dintr'un magistrat superior (de data aceasta Consilier la Curtea de Casație) ca președinte, și din delegații patronilor și al salariaților.

Casa de Asigurări Sociale este reprezentată prin directorul ei general sau printr'un delegat al acestuia.

Toate apelurile venite în fața acestei instanțe au fost respinse în cea ce privea susținerile patronilor așa că s'a statuat în mod permanent ca salariile asupra cărora se percepe această contribuție sunt totalitatea celor plătite de un patron.

Se înțelege că cei interesați nu au cedat. In virtutea dreptului constituțional, s'au introdus recursuri în fața supremei instanțe — și spre surprinderea recurenților — această instanță a respins recursurile înainte de a păși la judecarea lor, pe motivul că atât comisiile de judecată de pe lângă Casele de Asigurări cât și Comisia Centrală de judecată nefiind instanțe jurisdicționale în sensul legii și că în contra hotărârilor lor nu se pot face recursuri în casație.

Prin această soluție, se părea că s'a închis orice cale de discuție și patronii se vedeau obligați la plata unor sume pe cari le considerau ca rău percepute.

S'a întâmplat însă acum câtva timp ca într'un recurs de această speță, recurentul să insiste înainte de toate, asupra însăș dreptului de recurs în această materie și a reușit să poată susține în fața Secției III a Curții de Casație (adică la aceeaș secție unde toate recursurile se respingeau pe motivul de mai sus), motivele pe care se sprijină, adică, că instanțele de fond sunt foruri cu caracter jurisdicțional, deoarece hotărârile se pronunță cu formula obicinuită de astfel de foruri și că hotărârile lor se execută prin aceleași organe administrative ca și hotărârile instanțelor ordinare.

De data aceasta Curtea de Casație nu a mai respins recursul de plano ci, producându-se divirgență în sânul complectului de judecată, s'a trimis recursul spre judecare în fața completului de divergență a aceleași secțiuni.

Ce concluzie se poate trage din această împrejurare? Se știe că, în conf. cu legea Curților de Casație, o secție nu poate reveni asupra unei jurisprudențe, decât după cinci ani dela existența ei. Dacă în decursul timpului însă se ivesc motive puternice și serioase care ar putea schimba o soluție dată într'o anumită speță, cu alte cuvinte, dacă Curtea de Casație „simte nevoia" de a-și modifica propria-i hotărâre, nu o poate face decât în complect în divergență.

Se poate deci trage o primă concluzie favorabilă cel puțin principiului admisibilității recursului.

Se înțelege că prin aceasta nu se zice încă că și recursul va fi admis. In tot cazul se deschide posibilitatea unor discuțiuni în fața supremului for de justiție și multe speranțe sunt legate de hotărârea ce va da.

Nu vom emite a nota că se ventilează și ideea de a se ataca legea asigurărilor sociale ca anticonstituțională pentru motivul că înființează un impozit pe cale extra-legală.

Pentru a încheia, vom arăta în câteva cuvinte și foarte concentrat motivele părților interesate și asupra cărora urmează a se pronunța Curtea de Casație, dacă în prealabil va admite recursul ca valabil.

Casele de asigurări sociale, susțin că:

1. Contribuția suplimentară înființată cu scopul de a acoperi cheltuelile de accident, nu are nimic comun cu cotizațiile pentru boală, deci nu se poate pune în discuție atacarea principiilor cari stau la baza legii, mutualitatea.

2. Că, atunci când s'a stabilit cota de 1,20 % s'au avut în vedere totalitatea salariilor ce se plătesc, nu numai asiguraților obligatorii, căci altfel, ușor se putea așeza o cotă mai mare asupra unei cantități de salarii mai mici, astfel că rezultatul practic ar fi fost același și, în sfârșit,

3. Din litera legii chiar, expresia „efectiv plătite" se înțelege că se vorbește de toate salariile, căci altfel s'ar fi întrebuințat termenii de „salariile asiguraților" sau „salariile asigurate".

Patronii, susțin și ei că:

1. Legea fiind înființată și bazată pe principiile mutualităților, nu se poate nici împărți în două părți clasa patronilor, adică nu se poate cere celor ce întrebuințează un număr mai mare de 10 angajați să plătească alte contribuții decât cei cari întrebuințează mai puțin de 10 angajați și nici nu se poate cere o contribuție

asupra salariilor angajaților necuprinși în obligațiunea asigurărilor sociale.

2. Că, perceperea contribuției suplimentare de 1,20% asupra salariilor cari trec de 6000 lunar, constitue în ceace privește aceste salarii cel puțin, un impozit, și că impozitele nu se pot stabili pe baza de lege cu caracter special ci numai prin legi generale. (Aci se atinge principiul constituționalității legii).

3. Că, însăși titulatura „contribuție **suplimentară**" nu se poate altfel înțelege decât ca un supliment la principal, iar principalul este suma salariilor plătite angajaților până la lei 6000 lunar, obligați la asigurare.

Aci, mai menționăm enunțarea unei situațiuni speciale. Ce s'ar întâmpla cu o întreprindere a cărei salariați ar fi toți plătiți cu peste 6000 lei lunar. Ar plăti această întreprindere contribuția suplimentară?

Iată de ce procesul ce se va judeca de către Curtea de Casație Secția III este așteptat cu aceași nerăbdare de părțile litigante căci, valoarea contribuției ce se discută nu este mai mică de 180 milioane pe an, ceace nu prea este ușor de plătit, dar nici nu este ușor a se renunța la ea . . .

La 12 Decembrie 1934, Curtea de Casație Secția III-a, judecând în complet de divergență, nu a putut soluționa problema de drept supusă judecății, pentru că s'a ivit divergență și în acest complet.

Pentru aceste motive, afacerea se va judeca de către Secțiunile Unite ale Curții de Casație, termenul de 11 Mai 1935.

Vom ține la curent colegii noștri cu cele ce se vor hotărî.

Brașov, Febr. 1935

SAMI ZWIEBEL
Contabil autorizat

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Contul Participația și încheierea lui

O asociație în participație e o întovărășire trecătoare cu scop de a realiza una sau mai multe operațiuni precis determinate, pe socoteală comună. Obiectul unei astfel de asociații poate să fie sau mărfuri propriu zise sau alte valori de bursă ca: efecte publice, devize valute.

Codul de comerț se ocupă cu astfel de asociațiuni. Caracteristic pentru o astfel de societate este: inexistența unei persoane juridice, lipsa unei firme comune și unui domiciliu stabil (§ 256 c. com). Un terțiu care contractează cu un participant nu are nici un drept față de societate și nu se obligă decât către acela cu care a contractat (§. 253 c. com).

Când se întrunesc pentru astfel de afaceri două persoane, asociația este „a metà", la întrunirea a trei, ea este „a conto terzo", la mai mult decât trei persoane „a conto sociale". Asociatul poartă denumirea participant sau metist.

În cele ce urmează vom supune unei cercetări scurte numai acele operațiuni în participație care se referă la efecte publice, devize și valute, adecă operațiuni de *arbitraj*, care în practică de obiceiu se fac cu *străinătatea*. La operațiuni de arbitraj, participanții cumpără și vând valori de bursă de pe diferite piețe atâta vreme cât permit cursurile. O particularitate a acestor operațiuni în participație este că ele nu se mărginesc la o singură afacere, ci se întind asupra unui șir întreg de operațiuni, pentru care motiv de regulă nu se limitează nici durata asociației.

Înaintea fiecărel operațiuni de arbitraj trebue să fie examinate și cumpănite cursurile de pe piețele respective, tot așa trebue să fie făcute calculele privitoare, și abia atunci se ia hotărârea *dacă* și *unde* să fie cumpărată sau vândută o valoare de bursă.

O operațiune de arbitraj constă din două părți:

a) Cumpărarea sau vânzarea unei valori de bursă pe piața A și vânzarea sau cumpărarea ei simultană pe un curs mai ridicat sau scăzut pe piața B.

b) Achitarea aproximativă a datoriei sau a creanței născută pe piața A, respectiv a creanței sau datoriei născută pe piața B (acoperirea valutei).

Depinde de învoiala participanților cine să facă acoperirea valutei. De obiceiu, participantul care a luat inițiativa, hotărește și felul acoperirei valutei.

Fiindcă la operațiuni a metà fiecare metist e considerat comisionar al celuilalt, pentru înregistrarea operațiunilor fiecare participant deschide în reg. C. M. și Cont. curente un cont întitulat „Ct. Participație„ sau „Ct. a metà. Participantul girant va ține contul a meta în reg. cont. curente cu două coloane: una externă pentru valuta sa, alta internă pentru valuta străină a participantului.

Nu ne vom ocupa cu înregistrările curente, presupunând că sunt cunoscute și că de altfel nu vor fi făcând greutate. Trecem acum la tema propusă, adică la încheierea contului „a metà" și la înregistrările care fac parte din încheiere.

Alegem următorul exemplu: Banca X. Y., București dela începutul lunii Februarie a. c., a efectuat o legătură în participație cu A. B., Praga, sub următoarele condițiuni: 5 $^{2}/_{3}$ % dob. pt. amândouă părțile, bonific. speselor; socot. defin. particip. gerent X. Y., București.

La 15 Martie București primește dela A. B., Praga, extrasul de ct. crt. încheiat la 15 Martie; dob. 5 $^{2}/_{3}$ %, spese Kc. 62,12, met. indirectă, lună = 30 zile.

Noi (București) încheiem Contul Participația, socotind 5 $^{2}/_{3}$ % dob., Lei 265,50 spese, met. indirectă, 30 .z; Kc. à 5,02 $^{1}/_{2}$, soldul se reportează.

I. Mai întâiu calculăm dobânzile și le trecem în creditul contului, spese de Lei 265,50 în debitul contului (poziții 1—4).

II. În baza extrasului de ct. crt. primit dela participant, comparăm posturile cu cele corespunzătoare din reg. ct. crt. și le trecem invers în coloana Kc. Dobânzile și spesele în Kc. la fel trecem invers fără să le transformăm în Lei (poz. 5—6).

III. Soldul provizoriu de Kc. 794,— (sold. cred.) se transformă pe cursul zilei (5.025) în Lei și se trece în creditul contului (acea parte de unde provine) în amândouă coloanele cu explicația „sold provizoriu" (poz. 7).

IV. Acum aflăm soldul coloanei Lei și trecem acest sold (Lei 29.574,36) la partea mai mică. Un sold creditor ne arată beneficiu, un sold debitor pierdere. Trecem acest sold sub textul „Beneficiu de repartizat" și încheiem contul în mod provizoriu (poz. 8).

V. Reportăm soldul provizoriu în amândouă coloanele (poziția a), împărțim beneficiul de Lei 29.574,36 prin 2 și trecem aceste două părți de câte Lei 14.787.18 = Kc. 2.942,72 la partea dreaptă (poz. b și c).

VI. Aflăm soldul definitiv, încheiem contul și reportăm soldul în amândouă coloanele (poz. d).

DEBIT **A. B., Praga**

Data trec.		Kc.	h	scad.	zile	No.	Lei	b.
	Valute	13.131	24	3/2	—	Epocă	65.000	—
	Trată	30.288	—	15/5	102	159.120	156.000	—
	Dev. Berlin	64.657	88	10/3	37	119.301	322.436	20
15/3	1. No. a/ sold br. L. 24.126.40 . . .			15/3	42	10.133		
„	4. Spese			15/3			265	50
„	8. Benef. de repart. .						29.574	36
		108.077	12			288.554	573.276	06
15/3	*a)* Sold proviz. . .	794	—	15/3			3.989	85
„	*d)* Sold defin. . . .	2.184	72				10.797	33
		2.942	72				14.787	18

DEBIT **D-l X. Y., București în participație cu**

			scad.	zile	No.	Kc.	h.
		Fcs fr. note	4/2	—	Epocă	12.688	25
		Dev. Zürich	19/2	15	4.480	29.867	80
		Trată	14/2	10	6.399	63.988	—
Martie	15	No. a/ sold. br. Kc. 1.533.07 .	15/3	41	629		
„	15	Balanța numerelor . . .			43.006		
„	15	5 2/3 % dob. a/ No. 43.006 .	15/3			676	95
„	15	Spese	15/3			62	12
„	15	Sold proviz.	15/3			794	—
					54.514	108.077	12

Praga, 15 Martie 1935

Cont a metà

CREDIT

		Kc.	h	scad.	zile	No.	Lei	b.
	Fcs fr. note . . .	12.688	25	3/2	–	—	73.602	60
	Dev. Zürich	29.867	80	18/2	15	24.894	165.960	–
	Trată	63.988	—	20/3	47	154.160	328.000	—
15/3	2. Balanța numerelor .					109.500		
»	3. 5 2/3 % dob. a/ No. 109.500 . .			15/3				
»	5. Dob. 5 2/3 % la Praga	676	95	15/3	—	—	—	—
»	6. Spese la Praga .	62	12	15/3	—	—	—	—
„	7. Sold proviz. (a 5.02 1/2)	794	—	15/3			3.989	85
		108 077	12			288.554	573.276	06
15/3	*b*) 1/2 benef. n/ . . .						14.787	18
„	*c*) 1/2 benef. participantului	2.942	72					
		2.942	72				14.787	18
16/3	Sold din nou	2.148	72	15/3			10.797	33

A. B., Praga

CREDIT

		scad.	zile	No.	Kc.	h.
	Valute	4/2	–	—	13.131	24
	Trată	15/5	101	30.591	30.288	—
	Dev. Berlin	11/3	37	23.932	64.657	88
				54.514	108.077	12

S. E. & O.

Presupunând că asociația în participație se continuă, vom avea în ziua de 15 Martie următoarele articole de jurnal:

15/3. *Scont, Dobânzi = Cont Particip.*

$5\,^2/_3\,\%$ dob. . . . . L. 1.723,61

„ *Cont Participație = Chelt. gener.*

Spese . . . . . L. 265,50

Și la încheierea de fine de an:

31/12. *Cont Particip. = Bilanț*

Rep. sold. defin. Kc. 2.148,72 . . . . L. 10.797,33

„ *Cont Particip. = Profit & Pierdere.*

Rep. $^1/_2$ benef. n/ . . . . . L. 14.787,18

Dacă partea de beneficiu a participantului se reportează pe „Conto mio" sau „Conto suo", înregistrarea va fi:

15/3. *Cont Particip. A. B., Praga = A. B., Praga, Cto mio.*

Pt. rep. benef. sau Kc. 2.942,72 . . . L. 14.787,18

a 5.025

sau

Particip. cu A. B., Praga=A. B. Praga, Cto suo.

idem.

In caz de disolvare a asociațiunii, soldul (de Kc. 2.148.72 = L. 10.797,33) poate să fie achitat prin *a)* Trata participantului a/ a noastră, *b)* remiză, *c)* report pe Cto suo sau Cto mio.

Pentru lămurirea exactă a încheierii unui cont a meta, vroim să supunem procedeul urmat în expunerea noastră următoarei reflecțiuni simple: Fiecare participant fiind comisionarul celuilalt a cumpărat și a vândut anumite valori, deci a participat în mod activ la efectuarea operațiunilor și în baza socotelii ținute a obținut vreun rezultat, profit sau pierdere. Prin urmare a rămas la fiecare vreun sold creditor sau debitor. Un sold creditor arată beneficiu un sold debitor pierdere. Aflând acest sold, considerând totodată și beneficiul cuvenit fiecărui participant, obținem două sume (solduri) egale, una debitoare, alta creditoare, sau invers prima creditoare, a doua debitoare care se reportează în definitiv.

Dacă comparăm rezultatele din amândouă conturile și dacă le concentrăm:

Linia particip. gerent (București) arată ca suma
capitalurilor la *debit* (incl. spese de L. 265,50) . L. 543.701,70
la *credit* („ dobânzi de L. 1.723,61) L. 569.286,21

Partea credit fiind mai mare, deci rezultatul este un *beneficiu* de . . . . . L. 25.584,51

Linia particip. Praga (Kc.) conf. extr. de ct. crt. arată la fel un *beneficiu* de Kc 794. a 5.025 . . L. 3.989.85

laolaltă avem un beneiciu de L. 29.574,36

Impărțind cu 2, obținem suma ce se cuvine fiecărui participant, adică . . . . . L. 14.787,18

Considerând beneficiul cuvenit fiecărui participant, obținem:

a) *București e dator* Contului a meta . . . . L. 25.584,51
Contul a meta e dator Bucureștiului (1/2 benef.) L. 14.787,18
deci *București rămâne dator* . . . . . L. 10.797,33

Aceasta e soldul *creditor* definitiv care se *reportează în creditul* contului.

b) *Praga e dator* Cont. a meta Kc. 794 (a 5.025) L. 3.980,85
Contul a meta e dator lui Praga Kc. 2.942,72 (a 5.025) 1/2 benef. . . . . L 14.787,18
deci *Praga are de cerut* . . . . . L. 10.797,33

sold *debitor* definitiv care se reportează din partea lui Praga în *debitul* contului a meta, București însă reportează invers în *creditul* contului.

Admițând la *Praga o pierdere* de ex. de Kc. 873.—, vom avea:

Linia Lei București:			*Linia Kc. Praga:*		
Deb. L.	543.701,70		Deb. Kc.	108.950.12	
Cred. „	569.286,21		Cred. „	108.077.12	
Cred. L.	25.584.51	benef. Buc.	Deb. Kc.	873.—	pierdere
„	4.386.83	pierd. Praga		(a 5.025 = L. 4.386,83).	
L.	21.197.68	benef.: 2 =			
L.	10.598,84	(1/2 benef.)			

București e dator cont. a meta . . . . . L. 25.584,51
Contul a meta e dator Bucureștiului . . . . „ 10.593,84
București rămâne *dator* . . . . . L. 14.985,67

sold defin. de report. în *creditul* contului.

Praga are de cerut cont. a meta (Kc. 873.—) L. 4.386,83
Cont. a meta e dator lui Praga (Kc. 2,109.22) „ 10.597.84
Praga are *de cerut* (Kc. 2.982.22) . . . . L. 14.985.67

sold *debitor* defin. care se reportează din partea lui Praga

în *debitul* contului, Bucureşti însă reportează în *creditul* contului.

Dacă admîtem la Bucureşti o *pierdere* de ex. de 10.894,57 Lei şi la Praga un beneficiu de Kc. 794.—, avem:

Linia Lei:			*Linia Kc.:*		
Deb. L.	543.701,70		Deb. Kc.	107.283,12	
Cred. „	532.807,13		Cred. „	108 073.12	
Deb. L.	10.894,57	pierd. Buc.	Cred. Kc.	794.—	benef.
„	3 989.85	benef. Praga		(a 5.025 = L.	3.989,85)
Pierd. L.	6.904,72 : 2				
L.	3.452,36	($^1/_2$ pierd.)			

Bucureşti are de cerut contulului a meta . .	L.	10.894,57
Ct a meta are de cerut Bucureştiului . . .	„	3.452,36
Bucureşti are de cerut contului a meta . . .	L.	7.442,21

sold *debitor* care e de reportat în *debitul* contului a meta.

Praga e dator contului a meta (Kc. 794.—) =	L.	3.989,85
Contul a meta are de cerut lui Praga (Kc. 687,04) =	„	3.452,36
Praga e dator contului a meta (Kc. 1.481,04) =	L.	7.442,21

sold *creditor* care se reportează din partea lui Praga în *creditul* contului; Bucureştiul însă reportează acest sold în *debitul* liniei Praga.

M. ŞIPOŞ
Profesor

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREŞTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcţiuni de fier. — Destilatoare şi Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalaţiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3
Motoare „DEUTZ“, Maşini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Intre amortizment şi rezervă

Intre amortizment, într'atât cât acesta reprezintă valoarea reală a potenţialului productiv al capitalului investit în mijloace de producţie a bunurilor specifice întreprinderii şi este necesarmente cuprinsă în preţul acelor bunuri specifice, pedeoparte, şi rezerva, oricare ar fi denumirea ei nu există vre-o asemănare, nici sub raportul modului lor de formare, nici sub raportul scopului ce deservesc, fiind cu totul distincte între ele.

Sub raportul modului de formare, amortizmentul îşi datoreşte existenţa sa valorii comerciale a bunurilor specifice produse şi se realizează, în mod normal, într'atât cât valoarea lui este conţinută în acea valoare comercială, prin vânzarea pe piaţa de consum a bunurilor specifice produse, redând astfel întreprinderii cota de valoare a capitalului investit în mijloace de producţie, care s'a transformat prin procesul de producere în acele bunuri specifice. Rezerva îşi trage existenţa ei din beneficiul întreprinderii, prin sustragerea din acel beneficiu a unei cote de valoare.

In timp ce amortizmentul nu este în funcţie de rezultatul economic al întreprinderii, ci din contra este unul din elementele ce intervine în stabilirea acelui rezultat economic, într'atât cât valoarea lui este conţinută în valoarea comercială a bunurilor specifice produse, rezerva nu poate avea fiinţă decât dacă rezultatul economic al întreprinderii este favorabil pentru a permite creiarea acelei rezerve prin sustragerea unei părţi de valoare din acel rezultat favorabil.

In timp ce practicarea amortizmentului este obligatorie, pentru ca valoarea acestuia să poată lua efectiv parte la formarea rezultatului economic al întreprinderii, rezerva este din contră facultativă şi aceasta numai în cazul când rezultatul economic al întreprinderii prezintă un beneficiu.

Sub raportul scopului ce deservesc, amortizmentul, într'atât cât acesta reprezintă valoarea reală a potenţialului productiv al capitalului învestit în mijloace de producţie a bunurilor specifice întreprinderii absorbită de producerea bunurilor, este practicat cu scopul să completeze pe dată golul produs de uzura capitalului învestit, respectiv de micşorarea valorii active a învestiţiunilor prin perderea potenţialului lor productiv în procesul de producere a bunurilor, această complectare efectuându-se prin recuperarea acelei valori din valoarea comercială a bunurilor specifice, realizată prin

vânzarea pe piața de consum a acelor bunuri specifice. Rezerva este însă creiată să deservească un scop ce este socotit eventual cum ar fi de pildă o perdere fortuită de capital învestit, sau acoperirea unui eventual rezultat economic deficitar, fără putință de a fi remediat. Rezerva nu poate fi însă utilizată pentru acoperirea vre-unei perderi de potențial productiv al capitalului învestit, ci numai a unei perderi impusă de împrejurări de forță majoră.

De vreme ce amortizmentul, reprezintă o *cheltuială de capital* învestit, prin consumarea puterei productive a acelui capital învestit, rezerva este creiată pentru a acoperi numai o eventuală *perdere de capital,* învestit.

De vreme ce amortizmentul, face prin esența lui, parte integrantă din capitalul întreprinderii, căci se confundă cu acel capital, rezerva nu poate fi considerată drept capital, atât timp cât ea reprezintă un fond cu o destinație definită, anume aceia de a acoperi o eventuală perdere fortuită de capital învestit.

Deasemeni, de vreme ce amortizmentul, nu poate face obiectul unei contribuții la mărirea capitalului întreprinderii, fiind el însă-și de esența capitalului întreprinderii, rezerva poate, ori când destinația ei nu mai prezintă vre-un interes de a fi, trecută asupra capitalului întreprinderîi mărindu-i astfel cantitatea.

De vreme ce amortizmentul, nu poate întrece valoarea capitalului învestit al întreprinderii, rezerva poate întrece valoarea capitalului învestit până la infinit.

De vreme ce amortizmentul, dacă valoarea lui întrece valoarea reală a uzurii capitalului învestit, poate ascunde în acest caz o margine de rezervă, rezerva și prin aceasta și acea margine de rezervă, nu poate face obiectul amortizării uzurii capitalului învestit.

De vreme ce amortizmentul, nu poate influența în nici un fel posibilitățile de acțiune economică ale întreprinderii, mărirea cantității rezervei, din contra, atrage după sine mărirea posibilităților de acțiune economică ale întreprinderii, după cum micșorarea cantității rezervei aduce după sine micșorarea acelor posibilități.

Din cele de mai sus rezultă că amortizmentul și rezerva au situațiuni diametral opuse și că drumurile pe cari le parcurg aceste două elemente de bilanț nu se pot întâlni niciodată, dat fiind că aceste drumuri sunt dispuse în sens paralel în ansamblul economic al întreprinderii.

Amortizmentul privește un fapt pe deplin consumat, iar rezerva privește eventualități cu caracter accidental.

M. D. WECHSLER

Ploești

Jurisprudențe Fiscale [1])

Venit comercial. — Cheltueli contractate, dar neachitate, efectiv. — Se pot scădea din beneficiul brut. Art. 31 l. a. d.

Intrucât venitul net impozabil se stabilește, conform operațiunilor făcute în cursul fiecărui an și pierderea se consideră efectivă în momentul când e trecută prin contul de profit și pierdere, cheltuelile contractate în cursul anului și trecute prin contul respectiv pot fi scăzute din beneficiul brut, indiferent dacă au fost sau nu achitate efectiv.

Având în vedere că prin deciziunea atacată s'a admis în parte apelul făcut de societatea Saturn cât și apelul fiscului împotriva procesului-verbal de impunere No. 146/931 și s'a stabilit venitul impozabil la elementar pe anul 1930 la suma de lei 2.975.749.

Având în vedere că recurenta se plânge de violarea art. 31 punctul 10 din legea contribuțiunilor directe, susținând că prin exces de putere Comisiunea de Apel a adăogat la beneficiul impozabil suma de 540.200 lei ce a fost plătită fabricei de postav Buhuși, pentru personalul ce i-a pus la dispoziție în anul 1930, pentru refacerea instalațiunilor.

Considerând că, în conformitate cu menționatul text de lege venitul impozabil se obține scăzându-se între altele din veniturile brute rezultate și cheltuelile generale privind strict întreprinderea.

Având în vedere că din raportul de expertiză efectuat în cauză rezultă că suma de lei 540 000 reprezintă o rezervă preluată din exercițiul anului 1930, sumă ce reprezintă plata personalului pentru refacerea instalațiunilor.

Având în vedere că pentru a adăuga această sumă la beneficiu Comisiunea de apel motivează că nu s'a făcut dovada de către recurentă că are dreptul la facerea rezervei pentru refacerea investițiunilor, ea urmând a fi scăzută în anul următor dacă se va dovedi că a fost plătită efectiv.

Considerând că venitul net se stabilește conform operațiunilor făcute în cursul fiecărui an și pierderea se consideră efectivă numai în momentul când este trecută și în contul de profit și pierdere.

Având în vedere că expertiza efectuată se stabilește că suma de 540.200 lei a fost trecută în registrele 1930 când s'a făcut cheltuiala.

Ori, cheltuelile pentru plata personalului de mașini fiind strict

1) Din Revista Administrația financiară No. 87—88

necesare întreprinderei, ele trebuiesc scăzute din beneficiul brut al anului când au fost făcute.

Că procedând contrariu, Comisiunea de apel a violat dispozițiunile art. 30 al. 10 din legea contribuțiunilor directe, astfel că recursul se privește ca fondat și urmează a fi admis, casându-se deciziunea atacată cu trimeterea spre o nouă judecare apelului.

Pentru aceste motive, *admite recursul.*

(Curtea de Apel Buc. S. IV. Decizia fiscală No. 170 din 28 Sept. 1934)

Recurs Fiscal. — Motive — Se depun în ajunul termenului. Art. 84. l. c. d.

In conformitate cu dispozițiunile art. 48 din l. c. d. cu modificările din art. 7 al legii din 28 Martie 1926, recursurile în materie fiscală trebuie să fie motivate în scris până în prima zi fixată pentru judecată.

Sunt, deci tardive motivele depuse în chiar ziua judecății așa că în asemenea caz recursul se consideră ca nemotivat pe baza art. 37 din legea Curții de Casație.

Reprezentantul intimatului, întemeindu-se pe împrejurarea că motivele recursului nu au fost depuse înainte de primul termen de înfățișare, astfel cum cer dispozițiunile art. 85 din legea contribuțiunilor directe, ridică excepțiunea tardivității depunerei acestor motive de recurs și cere respingerea recurenților, combate excepțiunea susținând că motivele de recurs sunt depuse în termenul cerut de lege, fiind depuse în ziua primului termen de înfățișare și că reprezentantul intimatului a solicitat termen să ia cunoștință de conținutul lor fără a face vreo rezervă asupra tardivității depunerei lor și cere în concluziuni respingerea excepțiunei.

Reprezentantul intimatului susține că dispozițiunile legei în această privință sunt categorice și că nu se poate achiesa primindu-se în discuțiune motivele de recurs ce nu sunt depuse în termen.

Curtea deliberând

Asupra excepțiunei de tardivitatea motivării recursului contribuabililor recurenți, ridicată de reprezentantul intimatului Ministerului Finanțelor.

Având în vedere motivele de recurs depuse de recurenți și dispozițiunile legei în ce privește motivarea recursului în materie fiscală.

Având în vedere că, contribuabilii Eugen Schimsy și G. Coranny au făcut recurs nemotivat împotriva deciziunei cu No. 138/933 a comisiunei I, de apel și motivele recursului le-au depus în ziua

de 9 Octombrie 1933, primul termen de înfațișare fixat în judecarea recursului.

Având în vedere că, în conformitate cu dispozițiunile art. 85 din legea contribuțiunilor directe cu adăogirile aduse prin art. 7 al legii din 28 Martie 1926, recursurile în materie fiscale trebuiesc să fie motivate înscris până în prima zi fixată pentru judecată.

Considerând că, contribuabilii recurenți Eugen Schimsy și G. Coranny, depunând motivele de recurs în ziua primului termen de înfățișare, deci cu nerespectarea dispozițiunilor art. 85 din legea contribuțiunilor directe, aceste motive de recurs sunt depuse tardiv și urmează a fi considerate ca atare.

Considerând că, în aceste considerațiuni, recursul contribuabililor Eugen Schimsy și G. Coranny, împotriva deciziunei cu No. 138/933, fiind nemotivat în conformitate cu dispozițiunile art. 37 din legea Inaltei Curți de Casație și Justiție, aplicabile și în această materie, urmează a fi respins ca atare.

Că așa fiind, excepțiunea reprezentantului intimatului Ministerului Finanțelor este întemeiat și urmează a fi admisă, respingându-se apelul contribuabililor ca nemotivat.

(Decizia fiscală No. 42 1934. Curtea de Apel Buc. S. II.

Recenzii

Analiza fraudelor contabile și organizarea structuală a controlului în contabilitate de *Ion I. Ghelase*, Inspector General în Ministerul Agriculturii și Domeniilor Expert-Contabil, — este titlul unui studiu scris judicios în ceiace privește arida materie a contabilității.

Autorul analizează deturnările și falșificările de rezultate, controlul preventiv contabil, atribuțiile capilor de serviciu, organizarea contabilă și mai ales insistă asupra moralității personalui.

Lucrarea d-lui Ghelase merită să fie citită nu numai de specialiști, ci de orice mânuitor de bani publici, prezentând un deosebit interes.

Dr. V. C.

Studiul averii de investiție și de exploatare în întreprinderile forestiere de *Prof. I. Mărculescu.* — Studiul de mai sus formeaza teza de doctorat a autorului susținută cu succes la Academia de Inalte Studii Comerciale.

In această lucrare d-l Mărculescu a făcut examinarea amănunțită a elementelor de patrimoniu într'o întreprindere forestieră, elemente, cari prezintă unele note caracteristice față de celelalte întreprinderi.

In jurul acestei teme, D-sa a tratat și unele chestiuni generale mai mult sau mai puțin în legătură cu subiectul lucrării ș. a.: noțiuni generale asupra întreprinderilor, asupra valorii, asupra proprietății, priviri generale asupra pădurilor în România considerațiuni generale asupra bunurilor.

Unele din aceste lămuriri precum și desvoltările ce le-a dat la unele elemente patrimoniale credem că puteau lipsi, deoarece tratându-se un subiect special, se presupun cunoscute noțiunile generale. In această parte autorul a dat unor noțiuni, altă accepțiune, de cât cea curentă, fără a ne arăta de ce s'a îndepărtat de la interesul general.

Astfel în pag. 63 vorbind de „*Casa monete străine*" spune că acest cont va cuprinde totalitatea monetelor străine pe care le are de plată subiectul de patrimoniu către furnizorii străini.

Noi știm însă că acest cont cuprinde valoarea monetelor streine aflate în patrimoniul întreprinderii. Se poate ca autorul să fi dat această interpretare având în vedere actuala lege a devizelor care nu mai permite a avea devize în depozit.

In partea specială privind însă-și tema lucrării, autorul face o interesantă și amănunțită analiză, a bunurilor forestiere după caracterul lor juridic, făcând și o specificare a bunurilor, care intră în fiecare categorie.

Autorul se ocupă de o categorie specială de bunuri, caracteristica întreprinderilor forestiere s. a. Bunuri forestiere cu proprietatea limitată (embaticuri, uzufruct, servitute), arătând modul cum trebue să fie tratate în contabilitate.

Partea a II a lucrării este rezervată inventarului, unde autorul se oprește mai mult asupra problemei evaluări, pe care o examinează la lumina legiuirilor străine în comparație cu codul nostru de Comerț și la lumina diverselor metode utilizate.

D-sa reproduce propunerile făcute de d-l prof. Sp. Iacobescu la Congresul Corpului Contabililor; autorul asemenea nu recomandă o singură metodă de evaluare ci de la caz la caz după natura elementelor de activ.

Ni se pare însă curios că vorbind de terenuri (pag 47) d-l Mărculescu preconizează estimația după valoarea curentă, când metoda admisă aproape în mod general este evaluarea pe prețul de cumpărare, afară de cazul când motive puternice aduc o schimbare de durată în valoarea terenului fie prin deprecierea monetară, fie printr'o supravaloare datorită lucrărilor edilitare. Și atunci rămâne de văzut dacă este vreun interes ca să se modifice valoarea terenului, creindu-se beneficii. cari ar putea fi impuse.

Asemenea considerăm ca o abatere de la principiul prudenței inventarierea materiei prime după prețul curent, precum și inventarierea produselor fabrictae, după prețul de cost, la care se va adăoga cota de câștig a intreprinzătorului. (pag. 115).

Nu putem subscri la aceste reguli de evaluare, cari anticipează asupra rezultatelor viitoare, deși sunt autori cari recomandă

această metodă de evaluare. Beneficii sau pagube nu rezultă din fabricație, ci numai după ce s'a împlinit ultimul act s. a. vânzarea.

După cum vedem lucrarea D-lui Mărculescu pune o serie de probleme cari comportă discuțiuni și credem că ne facem o datorie a scoate în evidență aceste probleme, pentru a da prilej atât autorului cât și altor colegi ca să-și spună cuvântul.

Studiul d-lui Mărculescu se încheie ca exemplificare cu o schemă a bunurilor forestiere după clasificarea făcută și încadrată în inventar.

Este o schemă care prezintă mult interes, pentru că constitue o aplicație pe teren a însă-și temei tratată de autor cu multă grije și cu multă pricepere.

Dr. V. M. Ioachim

Al VII-lea Congres al corpului contabililor Experți și autorizați

In vederea organizărei Congresului Corpului care va avea loc anul acesta la Timișoara în luna Septembrie, Consiliul Superior a trimis Secțiunilor următoarea circulară:

Domnule Președinte,

Anul acesta urmând a se ține al VII-lea Congres al Corpului la Timișoara, cu onoare vă rugăm să binevoiți a ne comunica dacă aveți de făcut vreo propunere cu privire la chestiunile ce urmează a se dezbate în Congres.

Ca sugestiuni, noi am propune următoarele teme:

1. Prețul de cost în industrie și comerț.
2. Controlul în administrațiile publice.
3. Contabilul și expertul contabil ca liber profesionist.
4. Corpul Contabililor și Camera de Muncă.

Vă rugăm a ne comunica și părerea d-vs. în această privință până la 1 Aprilie a. c.

Asemenea vă rugăm a ne arăta dacă vreun membru din Secția D-vs. ar voi să refere asupra vreunei chestiuni în calitate de raportor.

Numai după ce vom avea răspunsurile de la Secțiuni, se va fixa în mod definitiv chestiunile de dezbătut precum și raportorii.

Contabil autorizat, perfect corespondent germana, româna, caută ocupație. Ionescu, Bucureștii-Noui, str. Surorilor 34.

Experții contabili și Impunerile fiscale

Consiliul Superior al Corpului Contabililor experti și autorizați a făcut următoarea întâmpinare către Ministerul de Finanțe.

Domnule Ministru,

Suntem informați că din diferite cercuri se sugerează onor Ministrului de Finanțe ca între altele să se modifice normele de constituire a Comisiunilor de Apel care ar urma să fie formate din doi magistrați și un delegat al fiscului, suprimându-se deci delegatul Camerii de Comerț și Industrie și Expertul contabil, care în conformitate cu art. 83 asistă comisiunile de apel.

In ce privește impunerile comerciale și industriale, Camerele de Comerț și Industrie vor face desigur demersurile necesare pentruca cel puțin la apel, comercianții și industriașii să aibă un judecător nu numai al normelor de drept, dar și al condițiunilor, în care se exercită comerțul.

In afară de acest delegat, asistarea comisiunilor de apel de către un expert contabil este, cel puțin din punct de vedere formal, o garanție că la impunerile anuale se are în vedere veniturile așa cum rezultă din registrele regulat ținute, iar respingerea registrelor se face numai în cadrul legii.

De aceea cu ocazia modificărei legii contribuțiunilor directe în 1930 s'a prevăzut că respingerea registrelor se va face numai motivat și pe baza raportului unui expert contabil atașat comisiunei

Participarea experților contabili la impuneri este justificată nu numai prin faptul că cercetarea registrelor presupune cunoștințe de specialitate, ceeace acum în multe cazuri nu lipsește nici organele fiscale, ci și prin neutralitatea expertului, care nu se conduce, în îndeplinirea misiunei sale, nici de spiritul fiscal excesiv, care face uneori să se treacă peste evidența cifrelor și a registrelor, nici de spiritul de apărare excesivă al contribuabilului, care-l face uneori să nu redea situația exactă a beneficiului impozabil.

Motivele de economie, care se aduc nu pot să cântărească prea mult, pentrucă după introducerea sistemului clasificării au rămas foarte puține întreprinderi impuse după registre, deci participarea experților la comisiuni este redusă la câteva cazuri (circa

18% din totalul celor impuse la impozitul comercial). În timp ce în alte țări s'au creiat servicii speciale de experți fiscali cari au adus reale foloase în aplicarea legii, nu este, credem momentul să se înlăture singurul organ de specialitate, care are misiunea să contribue la o aplicare cât mai dreaptă a principiului impunerii după venitul real.

Sperăm, Domnule Ministru, că veți binevoi a avea în vedere memoriul nostru, și că modificările ce se vor face nu numai că nu vor duce la înlăturarea experților contabili de la impuneri ci din contră se va preciza mai bine rolul lor.

* * *

Camera de Comerț și Industrie Secția T.-Măgurele, al cărei Secretar este colegul nostru, d-l Chr. Millian, a făcut următoarele propuneri cu privire la expertizele fiscale, în legătură cu modificarea legii contribuțiunilor directe:

1. Experții Contabili ai fiscului pe lângă comisiunile de impunere și de apel să fie numiți de Ministerul de Finanțe, dintre experții contabili ai Secțiunilor respective prin rotație, după lista Secțiunii Corpului.

2. Pentru expertizele și contra expertizele ce se cer, să fie numiți de Comisiunea de apel dintr'o listă de experți dată de Secțiunea respectivă.

3. Să se lase deplină libertate de a da lămuriri experților în rapoartele lor întrucât numai în cadrul acesta își pot îndeplinii misiunea cu folos și totodată se oferă toate garanțiile necesare pentru o justă impunere, mai cu seamă că ambele părți au dreptul la contra expertize și totodată există sancțiuni destul de severe pentru expertul părtinitor.

Cerem abrogarea art. 4 al. B privitor la retragerea dreptului și atribuțiunilor experților.

Prin același memoriu s'a mai propus la art. 100 ca în contra Comisiunilor de apel Contribuabilii Comercianți și Industriași să fie asistați de avocați sau de experți Contabili.

* * *

Consillul Superior al Corpului mulțumește Camerei de Comerț și Industrie pentru aceste propuneri, cari corespund în totul și punctului de vedere al Corpului Contabililor experți și autorizați

Spicuiri din rapoartele secțiunilor Corpului Contabililor către Adunarea Generală

Secțiunea Timișoara

Consiliul având în vedere condițiunile avantajoase și scopul înalt pentru care s'a lansat Imprumutul de înzestrare 4,1/2 % 1934, a subscris la acest împumut suma de lei 150.000.

Secțiunea Cluj

Concedierile în masă dispar, din contră instituțiunile bancare în a doua jumătate a anului trecut, angajează temporar noi forțe de muncă, pentru ducerea la bună îndeplinire a lucrărilor conversiunei și prezentarea în masă a debitorilor, reîntorși la realitate, promite o înviorare a vieții bancare și de credit.

Un eveniment înbucurător și care ne umple de nădăjde în special pentru viitor, îl constitue noua legiferare a protecției muncii naționale.

Secțiunea Cluj, îndeplinește o necesitate de ordin sufletesc, când dela acest loc își exprimă via sa satisfacție și sentimentele sale de desăvârșită gratitudine, bărbaților de stat, cari au contribuit cu munca lor, la alcătuirea legii de protecție a muncii naționale.

Am îndeplinit o necesitate sufletească, ajutând săracii intectuali ce ni s'au adresat, atenuând suferințe.

Cărțile cumpărate pentru elevii meritoși, au fost ținute la dispoziția Școalelor Superioare de Comerț din localitate, parte pentru a fi încorporate bibliotecii, fiind accesibile tuturor elevilor, parte spre a fi distribuite elevilor săraci, dar cu o conduită frumoasă, și rezultate satisfăcătoare la studii.

Cărțile destinate bibliotecii Secției, au fost încorporate bibliotecii, în cea mai mare parte, fiind vorba de cărți, publicate de colegii noștrii, tratând diferite probleme de actualitate.

Conform încheierilor de fine de an, s'a realizat în cursul anului 1934, la venituri lei 75.400 și s'a cheltuit, lei 64.400, realizând în contul I un excedent de le 11.600.

Fondul Secției se ridică la lei 922.401, cu un venit din plasamente de lei 72.099.

Credincioși trecutului, cu aprobarea Consiliului Secțiunei, vom continua și pentru anul în curs, cu acordare de burse, sprijinind elevii Academiei de Comerț și ai Școalei Superioare de Comerț, cu obolul nostru, căci avem credința că ni se impune orice jertfă în sprijinirea capitalului uman, cel mai prețios capital național.

Secțiunea Chișinău

Secția Chișinău a organizat un concert al cărui produs a servit pentru sporirea fondului de ajutorare a șomerilor.

S'a format o comisiune care să organizeze o Casă de ajutor a membrilor Corpului.

S'a exprimat dezideratul cumpărării unui imobil pentru sediul Corpului.

Secțiunea Galați

In ziua de 3 Februarie a. c., a avut loc adunarea generală a Secțiunei Galați a Corpului.

Inainte de începerea ședinței d-l Dr. Petru Drăgănescu-Brateș, Președintele Secțiunei amintește de odiosul atentat dela Marsilia, vestejindu-l cu energie. In memoria celor doi dispăruți, Regele Alexandru și Louis Barthou se respectă un minut de tăcere.

Se expune apoi adunărei, toate demersurile făcute de Secția Covurlui prin Consiliul ei, cu unicul scop de a veni în ajutorul membrilor săi, ca: intervenții la forurile financiare pentru aplicarea sancțiunilor la comercianții fără registre comerciale, înființarea bibliotecii Corpului nostru, mărirea fondurilor prin excursii, închirierea unui local propriu pentru secțiune.

Deasemeni se face cunoscut adunărei generale de a se înființa pe lângă secțiunea noastră o Casă de Ajutor a membrilor ei, pentru cazuri de deces.

Consiliul Secțiunei Galați în Ședința dela 12/II/1935 a decis redeschiderea cursurilor la Cercul Profesional al Secțiunei.

Deasemenea ia hotărârea de a cere Sindicatului Bursei să numească delegați speciali care la un loc cu delegații Secțiunei vor controla dacă mijlocitorii oficiali țin registrele cerute de Codul Comercial și l. c. d.

Secțiunea Iași

Criza din anul 1934 dacă nu a crescut în proporții, totuși în general s'a menținut cu excepția a câtorva ramuri de activitate unde se întrevede oarecare progres.

Din această cauză numărul contabililor șomeri s'a menținut ca și anul trecut.

Pe cât ne-a fost posibil am căutat să ameliorăm soarta lor, plasând pe unii din ei, iar pe de altă parte i-am ajutat sub diverse forme în limita posibilităților noastre.

Ajutoarele acordate se cifrează la suma de 30.000

Și în acest an am acordat un număr de burse elevilor Șc. Sup. de Comerț, preferând elevii meritoși săraci și în special fii de contabili.

In cursul acestui an ca și în anii precedenți am înaintat instanțelor judiciare și administrative — tablouri de contabili Autorizați și Experți — intervenind ca la prezentarea registrelor la viză să nu se vizeze decât acele registre care sunt contrasemnate de un membru al Corpului nostru prevăzut în tablouri.

Asemenea am intervenit la instanțele fiscale să facă controlul dacă se țin registre de către toți comercianții și am obținut o dispoziție în acest sens că toți comercianții să țină registre indiferent de capital și afaceri, organele fiscului făcând anul acesta un control sever în acest scop astfel că mulți din membrii noștri, au reușit să găsească existența.

Asemenea am intervenit în diferite rânduri la instanțele judiciare și fiscale, ca expertizele să se dea prin rotație și deși n'am reușit fapt ce se întâmplă în toată țara, vom duce lupta înainte pentru realizarea acestui deziderat.

In cursul acestui an în luna Martie, s'a ținut la Iași un examen de Expert Contabil pentru regiunea Moldova, Basarabia și Bucovina, s'au prezentat 10 candidați din care au reușit 7.

Consiliul luând în discuție acțiunea societății „ALACI" care în diferite întruniri și congrese s'a manifestat pe deoparte pentru abrogarea legii Corpului nostru și pe de altă parte pentru înființarea „Corpului Technic Economic" am luat contact cu o parte din membrii Secției noastre care au sezizat această chestiune și în urma consfătuirilor avute. Consiliul a luat hotărârea ca împreună cu membrii Secțiunei noastre să ceară menținerea legii Corpului nostru și modificarea ei în senzul următor :

A. Suprimarea minimului de capital fixat de lege la 500.000 lei, în senzul că la orice întreprindere indiferent de capital registrele să fie ținute în mod obligator de Contabili Autorizați.

B. Stergerea aliniatului referitor la *țiitori de registre* în întreprinderile mici.

C. Drepturile câștigate să fie respectate pentru actualii Experți și care în conformitate cu Legea Statutului Funcționarilor Publici au dreptul să ajungă în funcțiuni publice până la gradul de Director în Ministere și în grade corespunzătoare în provincie, iar acolo unde legea cere in mod expres — un licențiat — să fie angajați numai Experți Contabili Licențiați în științele comerciale și Experți Contabili vechi absolvenți ai Școalelor de Comerț.

D. Drepturile câștigate de actuali membrii ai Corpului să fie respectate în întregime.

E. Recunoașterea că în toate funcțiunile publice, sub orice formă și unde este vorba de contabilitate și gestiuni să fie ocupate de membrii Corpului nostru.

Secțiunea Buzău

Duminică 24 Februarie s'a ținut adunarea generală a Secțiunii, cu care ocazie Comitetul în frunte cu dl. A. Teodor a propus și adunarea a aprobat ca să înființeze o *Secție de asistență* și un *Curs de pregătire profesională,* alocându-se prin buget sumele necesare.

După adunare a urmat o agapă la care a participat și directorul Corpului Dr. V. M. Ioachim.

S'au ținut inimoase cuvântări de d-l A. Teodor, profesorii T. Popescu, Patriciu și Mracec, de contabilii cooperatori V. Teodoru, Morărescu etc.

A urmat apoi un program artistic executat de membrii Corpului.

Secția Caraș

Constată cu regret că nu s'a ținut seamă de o repartizare cât mai echitabilă prin rotație, a tuturor membrilor din tablou. Asemenea cota 2 % din expertize nu a fost depusă de toți.

Secția își ia angajamentul să lupte pentru respectarea rotației și achitarea cotei.

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

CORPUL CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI DIN ROMÂNIA, SECȚIUNEA ILFOV

DAREA DE SEAMA PE ANUL 1934

CATRE

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARA

DIN 3 FEBRUARIE 1934

Domnilor Membri,

Anul 1934, a cărui încheere adaugă o verigă la activitatea de până acum a Corpului, ne dă prilejul să venim din nou în fața Domniilor Voastre spre a vă arăta rezultatul stăruințelor ce am depus în acest timp. Având ca unic scop înălțarea profesiunei noastre, am făcut dintr'un început un apel sincer către toate asociațiunile contabile cerându-le colaborarea în interesul obștesc.

Dacă n'am primit de la toate răspunsul ce așteptam, aceasta a fost pentru noi un îndemn mai mult de a ne concentra cu mai multă putere asupra scopului ce ne propusesem a îndeplini.

Sprijiniți dar pe încrederea cu care, în trecuta adunare generală, ne-ați trimis la conducerea intereselor profesionale ne-am devotat cu o deosebită străduință la cercetarea acestor interese și am căutat întotdeauna promovarea lor.

Chestiunea elementului străin în profesiunea noastră, a cărui importanță nu se poate nega, ne-a preocupat în mod permanent și deaceea am primit cu o deosebită satisfacție *„Legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi"*, lege care dacă ar fi aplicată în spiritul său ar fi de un real folos pentru membrii noștrii prin aceea că ar lăsa libere locurile pe care acum le ocupă elementele străine.

Secțiunea Ilfov a intervenit pentru sincera aplicare a acestei legi, atât dela caz la caz, când ni s'au semnalat cazuri concrete, cât și în general prin publicitate sau prin circulări adresate întreprinderilor.

In aceiași ordine de idei trebue să ne arătăm regretul pentru deciziunea ministerială, care a hotărât modificarea componenței

Comisiunei Migrațiunilor de pe lângă Ministerul Muncii, comisiune în care lucra și un delegat al nostru și care prin intervenţiunea sa în momentul oportun aducea importante servicii intereselor profesiunei contabile.

Ţinem să mai semnalăm că situându-se pe planul apărărei intereselor membrilor săi, Secțiunea Ilfov a susținut o puternică opoziţiune la înscrierea în Corp a contabililor autorizaţi proveniți din „Corpul Cooperatorilor", înscriere pe care am socotit-o și împotriva intereselor membrilor noștrii, cari încă șomează și împotriva prevederilor precise ale legei noastre de organizare· Față însă de dispoziţiunile art. X din legea Corpului Contabililor Cooperatori și de hotărârea luată de Consiliul Superior al Corpului pe care trebuia să o respectăm am fost nevoiți a face această înscriere. Problema rămâne însă întreagă în fața noastră și numai o modificare a sus arătatei legi ar putea să o rezolve.

Călăuziți de concepţiunea apărărei intereselor generale, Consiliul nostru a dat o deosebită atenţiune și a socotit de a sa datorie de a lua parte în alegerile pentru Camerile de Muncă, alegeri cari erau hotărâte pentru luna Decembrie anul trecut și în care profesiunea noastră trebue să-și trimită reprezentanții săi autorizaţi.

Împrejurări independente de noi și pe care le regretăm, au făcut ca aceste alegeri să fie amânate astfel că rămâne ca această dorință a noastră de o reală importanță, să se împlinească în viitor.

Consiliul nostru a mai avut să intervie atunci când s'a discutat proectul de lege pentru organizarea Camerilor de Comerț și Industrie pentru ca gestiunea acestora să se verifice și în viitor de membrii Corpului nostru, în afară de verificare care se face de Inalta Curte de Conturi.

Aceiași intervenţiune pentru sprijinirea profesiunei am avut de susținut la proectul de lege pentru organizarea bancară, unde calitatea de Censor nu era recunoscută pentru contabili autorizaţi așa cum prevede legea Corpului.

Potrivit dispoziţiunilor art. 83 din legea Contribuţiunilor Directe secțiunea noastră a recomandat și în acest an experții contabili destinați să lucreze în Comisiunile Fiscale îngrijindu-se în special ca toți cei recomandați să fie elemente a căror competință și probitate profesională să fie în afară de orice discuţiune.

Am avut însă regretul să constatăm că, cu toate stăruințele noastre și cu toate promisiunile căpătate, recomandările Corpului nu au fost ținute în seamă atât în ceeace privește persoanele recomandate cât și în ceeace privește principiul de rotațiune la expertize pe care nu am încetat un moment de al susține.

Dacă Legea Contribuțiunilor Directe va fi din nou pusă în discuțiunea parlamentului prin modificările ce se intenționează a se aduce, sperăm că vom avea prilejul să intervenim spre o precizare a rolului expertului contabil în expertiza fiscală.

Suntem bucuroși să constatăm că deși criza economică este încă în faza ei ascendentă numărul colegilor noștrii cari șomează este mult mai mic decât în anul trecut și acestui fapt se datorește micșorarea ajutoarelor pe care le-a distribuit Casa de Asistență a Secțiunei noastre în cursul anului expirat. Nu rămâne însă mai puțin important și demn de relevat rolul pe care asistența l-a avut în alinarea nevoilor celor lipsiți, rol pe care continuă să-l împlinească și pe care l-ar putea face mai eficace dacă cei cari nu mai au azi nevoe ar restitui ajutoarele primite.

Deaceea Secțiunea Ilfov intenționează ca odată cu începutul primăverei să pășească la împlinirea unui vechi deziderat al său acela al construirei unei Gase de Odihnă pentru membri. Această Casă de Odihnă urmează a se ridica pe terenul ce ni s'a donat de către d-l Vasile Bolnavu la Sinaia. Dacă fondurile de cari dispunem pentru realizarea acestui proect nu vor fi suficiente, vom lansa apeluri către colegii noștrii și nu ne îndoim că vom avea concursul lor pentru o operă de un atât de general interes. Este credem locul ca în acelaș scop să apelăm cu această ocaziune și la acei colegi ai noștrii experți contabili cari și-au luat angajamentul înscris de a plăti Secțiunei cota de 5% și cari ezită totuși să-și împlinească acest angajament. Este o datorie de la care nu trebue să lipsească, socotind mai ales destinația ce se dă acestor bani.

Ca o preocupare de viitor trebue să mai semnalăm stăruința ce va trebui să depunem pentru traducerea în lege a proectului elaborat de Consiliul Superior pentru asigurarea membrilor noștri.

Trebue deasemeni să arătăm că, Consiliul nostru a considerat o datorie patriotică și este sigur că are întreaga Dvs. aprobare, răspunzând la apelul țărei și subscrind la împrumutul de înzestrare a țărei suma de lei 100.000.

Observatori fideli ai faptelor, trebue să mai semnalăm nu stânjenirea, dar sustragerea dela preocupări de interes general care s'a adus activității Corpului prin contestația ce s'a introdus împotriva rezultatului alegerilor dela 4 Februarie 1934.

Această contestație, făcută de doi dintre candidații căzuți în aceste alegeri, se găsește încă în fața instanțelor judecătorești cari au a-și spune cuvântul.

Dar ori care ar fi hotărârea justiției, pe care noi o așteptăm cu toată încrederea, nu ne putem opri de a nu socoti că asemenea acțiuni sunt de natură să slăbească prestigiul unei organizațiuni tinere cum este corpul nostru și care are infinită nevoe de unirea tuturor.

Consiliul socotește că această acțiune nu aduce nici un prejudiciu persoanelor cari efemer s'ar găsi la conducerea organizațiunei ci organizației însăși, de care oricine față de progresul realizat trebue să fie mândru. Interpretările subtile de ordin juridic pot fi de o netăgăduită importanță teoretică și ele câștigă încă din valoare dacă, practic sunt puse în slujba interesului general. Ele pierd însă această importanță și valoare atunci când sunt puse să slujească acțiuni sau interese particulare.

Deaceea, Consiliul nostru convins că se află în exercițiul mandatului său, că este în adevăr în slujba interesului general, cu care Domniile Voastre l-ați învestit într'un mod atât de categoric în ultima adunare generală, este hotărât să-și continue activitatea și vă rugăm ai da cuvenita descărcare pentru gestiunea anului expirat.

Președinte,	Secretar,	Vice-Președinte,
Aureliu Marinescu	*N. Caraianu*	*Al. Botez*

Membrii: C-tin Tascu, Prof. Cesar Miron, Ștefan Georgescu, L. Luceanu, Max Elman și Gustav Fiedler.

8.000—10.000 Contabili și Șefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERȚ și CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată și precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate este deci un auxiliar prețios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

Corpul Contabililor Autorizaţi

ACTIV — **BILANŢ INCHEIAT LA**

	Lei	Lei
Cassa	—	5.889
Acţiuni	317.000	—
Impr. de înzestrare	86.500	403.500
B. N. R.	299.000	—
Activa	177.057	—
Debitori	46.315	522.382
Mobilier	—	162.802
Cărţi de membru	2.684	—
Anuare	11.570	14.254
Biblioteca	77.739	—
Broşuri	57.290	135.029
Medalii	—	15.200
		1.259.056

VENITURI ŞI

	Lei	Lei
Consiliul Superior 1/4 din:		
Cotizaţii	94.054	—
Taxa de inscriere	7.434	101.488
Cnsa de Asistenţă		
Timbre	12.500	—
Cotizaţii	60.000	—
Expertire 5%	60.000	132.500
Cheltueli de Cancelarie		
Luminat, încălzit, imprimate, mărci, remiză div.	—	147.644
Chiria	—	20.000
Subvenţii	—	17.500
Salarii Funcţionarilor	—	125.000
Cheltueli Adunare Generală	—	32.162
Excedent	—	34.454
		610.748

Preşedinte, **Anreilu Marinescu,**

Contabil, *Max Elman*,

Verificat şi

Censori: Al. St. Bărbulescu, Gh. Huber, I. D.

VENITURI — **PROECT DE BUD**

	Lei
Cotizaţii	400.000
Taxe de inscriere	30.000
Cărţi de membru	20.000
Taxe de 5% din expertize	60.000
Dobânzi, dividende cupoane etc.	10.000
Timbre de Asistenţă	15.000
	535.000

şi Experţi Contabili S. Ilfov

31 DECEMBRIE 1934 PASIV

	Lei
Fond propriu	958.794
„ Gr. L. Trancu Iaşi	15.707
„ Cămin de odihă	17.3 5
„ Amortisment	95,297
Consiliul Superior	99.488
Casa de Asistenţă	38.011
Excedent	34.454
	1.259.056

CHELTUELI

	Lei
Cotizaţii	465.360
Taxe de inscriere	29.750
Carnete de membru	20.592
Cupoane şi dividende	2.145
Beneficii diverse	1.324
Timbre de Asistenţă	16.250
Taxe de expertize 5%	75.327
	610.748

Vice-Preşedinte, *Al. Botez,* Secretar, *N. Caraianu,*
Casier, *L. Luceanu,*

găsit în regulă.
Mardan, N. Ceauşoglu şi Aurelius Popescu.

GET PE ANUL 1935 CHELTUELI

	Lei
Subvenţii	15.000
Cheltueli de Cancelarie	
Tabl., imprimate, luminat, încălzit, chirie, salariu pers. etc.	265 000
Consiliul Superior	90.000
Casa de Asistenţă 1/4	
Cotizaţii 60.000.—	
5% expertize 60.000.—	
Timbre Asist 15.000.—	135.000
	605.000
Fond pentru deschidere de credit	30.000
	535.000

Consiliul Superior al Corpului

BILANŢUL INCHEIAT LA

	Lei	b.	Lei	b.
Cont. Acţiuni	943.200	—		
„ Casa	606	60		
„ Mobilier	10.000	—		
„ Bibliotecă	25 279	05		
Broşuri	20.000	—		
Corpul Cont. Ilfov.	76.450	—	1.075.535	65
	1.075.535	65	1.075.535	65

Venituri — BUDGET

	Prevederi 1934		Prevederi 1935	
	Lei	b	Lei	b.
Cota 1/4 Secţiuni	160 000	—	160.000	—
Donaţii	10.000	—	10.000	—
Diverse	10.000	—	10.000	—
	180.000	—	180.000	—

*) Aprobat în şedinţa plenară dela 24/1/935.

Cheltueli — SITUAŢIA VENITURILOR ŞI CHEL

	Prevederi		Cheltueli	
	Lei	b.	Lei	b.
Indemniz. de depl. şi repr.	32.000	—	30.000	—
Salarii, o dactil. şi om de serv.	42.000	—	38.700	—
Chirii, lumină, încălzit	35.000	—	32.000	—
Chelt. cancel. imprim.	25.000	—	24.205	50
Burse şi ajutoare	12.000	—	6.000	—
Chelt. extraordin. Congr.	10.000	—	—	—
Bibliotecă	2.000	—	—	—
Indemniz. membr. Prov.	12.000	—	—	—
Cong. Intern. rest neacop.	—	—	—	—
Fond. pt. deschid. de cred.	10.000	—	—	—
	180.000	—		
Excedent (întreb. pentru amort. diverse)			73.075	50
			203.981	—

Decan, **N. Butculescu**

Contabililor Experţi şi Autorizaţi

31 DECEMBRIE 1934

	Lei	b.	Lei	b.
Cont. Fond.	1.000.000	—		
„ Activa	65.720	65		
„ Diverşi	9.815	—	1.075.535	65
	1.075.535	65	1.075.535	65

PE 1935 *)

	Prevederi 1934		Prevederi 1935	
	Lei	b.	Lei	b.
Indemnizaţii de depl. şi repr. . . .	32.000	—	32.000	—
Salarii	42.000	—	42 000	—
Chirii, lumină, încălzit	32.000	—	30.000	—
Cheltueli cancelarie, imprim. . . .	25 000	—	15.000	—
Burse şi ajutoare.	12.000	—	10.000	—
Cheltueli Congres	10.000	—	20.000	—
Bibliotecă	2.000	—	5.000	—
Indemniz. membrilor provincie . .	12.000	—	10.000	—
Cheltuieli extraordinare	10.000	—	16.000	—
	180.000	—	180.000	—

TUELILOR LA 31 DECEMBRIE 1934 **Venituri**

	Prevederi		Realizări	
	Lei	b.	Lei	b.
Cota ¼ Secţiuni	160.000	—	198.981	—
Donaţii	—	—	—	—
Diverse	10.000	—	5.000	—
	170.000	—	203.981	—

Director, *V. M. Ioachim*

Corpul Absolvenților Școalelor

BILANȚUL

ACTIV **încheiat la 31**

	Lei	Lei
Casa { în numerar . . Lei 3.567 / dispon. la bănci „ 140,075	143.642	
Acțiuni și efecte p. val. nom. „ 215.600	127.757	
Garanții	500	
Depozite de garanții	5.000	
Mobilier	117.575	
Biblioteca	16 399	
Efecte fond. Iosef D. Lazăr. . . .	5.112	
Diverși debitori	31.700	447.685
	447.685	447.685

Președinte, **N. Butculescu,**

Revista Generală de Co

CHELTUELI **CONTURI, VENI**

	Lei	Lei
Salarii	122.142	
Cheltueli generale	105.517	
Diverse amortizări	18.331	
Excedent	9.362	255.352
	255.352	255.352

Președinte, **N. Butculescu,**

Superioare de Comerț din România

G E N E R A L

Decembrie 1934 PASIV

	Lei	Lei
Fond	300.000	
Fond amort. mobilier . , ...	75.994	
„ „ bibliotecei ef. 5.112 . .	16.399	
„ Iosef D. Laăr num. 527 . . .	5.669	
Abon. cuvenite an. 1935	920	
Burse de plătit în 1935	9.000	
Diverși craditori	34.703	
Diverși depun. de Garanții	5.000	
		447.685
	447.685	447.685

Secretar General, *Th. Nitzu,*

merț și Contabilitate

TURI ȘI CHELTUELI VENITURI

	Lei	Lei
Incasări din abonamente la rev. . .	237.007	
Venituri diverse	14.889	
Cotizații la Corpul Abs. Sc. Com. Sup.	3.456	255.352
	255.352	255.352

Secretar General, *Th. Nitzu,*

BANCA RO

Societate Ano

ACTIV — **BILANȚ INCHEIAT LA**

Cassa: numerar efectiv		260.507.507	
disponibil B. N. R. și C. E. C.		82.271.669	
cupoane scăzute și titluri eșite sorți.		49.994	342.829.170
Disponibil la Bănci în străinătate			96.510.375
Portofoliu de Titluri			
titluri românești			
efecte publice V. N.	62.624.406	30.879.881	
titluri cotate bursă V. N.	226.594.500	106.204.568	
titluri necotate bursă V. N.	339.229.342	132.489.393	269.573.842
din care angajate în val. n.	103.119.333	V.P. 68.232.084	
Portofoliu Scont: plătibil țară.			
cambii fără garanții		204.431.183	
cambii garantate cu ef. comerciale		43.044.439	
„ „ cu titluri		38.712.312	
„ „ cu mărfuri		104.816.272	
„ „ cu ipoteci		117.802.764	
„ „ cu diverse		20 786.106	529.593.076
cambii de circulație	1.216.677.073		
Debitori: din țară.			
debitori fără garanții		397.212.297	
„ cu gar. ef. comerciale		24.013.975	
„ cu gar. oe titluri		64.709.739	
„ cu gar. de mărfuri		354.196.883	
„ cu gar. de ipoteci		455.691.038	
„ cu gar. de varante și conos		3.776.800	
„ cu gar. diverse.		228,351.604	
„ cu gar. diverse în mon. străine		71.229.650	1.597.181.986
Debitori benef. legea lichidării datoriilor din 7 Apr. 1934 cota (rămasă).			193.601.220
Participațiuni: în țară la întrepr. industriale			37.536.737
Imobile: necesare exerc. comerț de bancă și locuințele funcționarilor		72.196.025	
alte imobile		55.952.229	128.148.254
mobilier			1
conturi diverse			11.856.967
conturi tranzitorii			4.468.162
			3.211.299.790
Conturi de Ordine			
Cauțiuni statutare			315.000
Debitori pt. Avaluri și Scris. de Gar. date de banca:			
In țară		28.058.593	
In străinătate		25.977.803	54.036.396
Efecte comerciale în gaj			185.558.731
Cambii de circulațiune			1.216.677.073
Efecte spre încasare			334.243.657
Ipoteci, cesiuni, mărfuri și gar. diverse			2.115.143.802
Depozite de titluri			1.174.959.773
Debitori de titluri împrumutat			118.126.023
Acreditive și diverse			159.727.538
			5.358.797.993

Vice-președinte, **N. P. Ștefănescu** Director General, *Ion Săvescu*

Am verificat prezentul bilanț conform art. 186 din

Cenzori: Const. Georgescu, Eleut. C. Ionescu,

MÂNEASCA

nimă, Bucureşti

31 DECEMBRIE 1934 — PASIV

Capital social			280.000.000
Fonduri de Rezervă			
rezerva legală			120.000.000
Fonduri de Amortisment			
pentru imobile			3.148.254
Depuneri spre Fructificare : din ţară.			
la vedere		1.315.011.795	
pe termen		72.126.837	
pe livrete de economii		276.005.229	1.663.143.861
Creditori : în ţară			
la vedere		66.587.334	
în străinătate			
în lei	279.739.701		
în monezi străine	73.510.226	353.249.927	419.837.261
Angajamente de Reescont : în ţară			
la B, N. R.			
din portof. scont asanabil		48.509.492	
„ „ „ ne-asanabil		159.630.132	
„ „ comercial asanabil		62.724.087	
„ „ „ ne-asanabil		370.423.790	641.287.501
Cecuri şi Ordine de Plată Emise			
cu plata în ţară		11.396.397	
cu plata în străinătate		14.576.034	25.972.431
Dividende neridicate			3.316.779
Conturi diverse			16.503.246
Conturi tranzitorii			3.150.684
Beneficiu Net			
report din anul trecut		16.051.999	
al anului curent		18'887.774	34.939.773
			3.211.299.790
Conturi de Ordine			
Deponenţi de cauţiuni statutare			315.000
Creditori pt. avaluri şi scrisori de gar. date de Bancă :			
în ţară		28.058.593	
în străinătate		25.977.803	54.036.396
Deponenţi de efecte comerciale în gaj			185.558.731
Deponenţi de cambi de circulaţiune			1.216.677,073
Remitenţi de efecte spre încasare			334.243.657
Deponenţi de ipoteci, mărfuri şi gar. diverse			2.115.143.802
Deponenţi de titluri			1.174.969.773
Diverse titluri împrumutate			118 126.023
Acreditive şi diverse			159.727.538
			5.358.797 993

Şeful Contabilităţii Sub-director, *Ion Saragea*

codul comercial şi l'am găsit în concordanţă cu registrele.

Ştefan C. Ioan, Al. D. Matak, I. Purcăreanu

Congresul Experților Contabili

Din inițiativa Asociației Experților Contabili din România se va ține la 31 Martie a. c. în localul Camerei de Comerț și Industrie din București congresul Experților Contabili din întreaga țară, având următoarea

ORDINE DE ZI:

Orele 9,30: **Deschiderea Congresului** sub prezidența de onoare a d-lui profesor G. L. Trancu-Iași fost ministru.

Salutul delegaților și invitaților.

Orele 15,30: **Comunicări și referate:**

1. D-l *C. G. Demetrescu* profesor: Organizarea controlului în întreprinderi.
2. D l *Andrei I. Gheorghiu* profesor: Rolul și însemnătatea contabilității în întreprinderi.
3. D-l *Ion Mazere* expert-contabil: Bilanțul tip sub raportul verificării contabile
4. D-l *Al Sorescu* profesor la Academia de Comerț din Cluj: Rolul Expertului Contabil.
5. D-l *N. K. Constantinescu* expert-contabil: Situația juridică a expertului contabil în România.

Orele 17: **Discuțiuni asupra comunicărilor și referatelor.**

Orele 19: **Moțiunea:** Discutarea și starea ei.

Orele 21: Agapa colegială.

Revista, *Alaci* pe Ianuarie-Februarie publică un răspuns al președintelui „Alaci" la articolul d-lui V. M. Ioachim: „Pe marginea unui Congres".

Fără a ne ocupa de forma articolului, întrucât Revista noastră nu înțelege a face polemici personale, reținem din acest răspuns că moțiunea de la Congresul „Alaci" referitoare la abrogarea legii Corpului contabililor experți și autorizați nu trebue interpretată în sensul că s'ar fi cerut de Congres desființarea Corpului, ci numai *modificarea legii.*

Luăm act și ne declarăm satisfăcuți.

Dela Asociația Experților Contabili

In urma apelului lansat de d-l decan N. Butculescu, prin numărul pe Septembrie al acestei reviste și în scopul de a se cunoaște păsurile și părerile unui număr cât mai mare de experți contabili, asupra măsurilor de susținut pentru a realiza doleanțele întregei acestii bresle, *Asociația Experților Contabili din România* a întrunit în ultimul timp pe membrii săi în două adunări publice. Ele s'au ținut la Camera de Comerț și Industrie din București, în zilele de 25 Noembrie 1934 și 17 Februarie a. c.

In urma dezbaterilor ce au avut loc cu aceste ocazii, și ca expresie generală a revendicărilor pe care le susține asociația experților contabili, s'a votat în unanimitate următoarea moțiune:

„Organizarea experților contabili de toate specialitățile, într'un singur corp împărțit în secțiuni după numărul specialităților.

Exercitatea profesiunei de expert contabil să se facă numai de eei cărora li se va recuuoaște această calitate prin noua organizare care va trebui să respecte drepturile câștigate. Incompatibilitățile între excercitarea profesiunii de expert și aceia de funcționar public atunci când statul este parte în litigiu, să fie stabilite prin lege.

Expertizele contabile să fie atribuite numai experților contabili recunoscuți.

Funcțiunile publice sau particulare în atribuțiile cărora intră controlul bănesc și contabil să fie ocupate sau exercitate numai de aceia cari an calificarea legală.

Reorganizarea actualului Corp al Contabililor prin strângerea la un loc a tuturor contabililor de orice specialitate și prin introducerea unui grad superior care să înlocuiască denumirea ce se dă astăzi experților contabili.

Modificarea dispoziținilor legale cu caracter vexatoriu și complectarea lor cu prevederi care să facă posibilă exercitarea acestor profesiuni în toată plenitudinea specialității și cordonarea diferitelor legiuiri pentru a le pune în concordanță cu legile organice după care urmează a se coduce aceste profesiuni".

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

Sărbătoririrea la Galați a Președintelui nostru de onoare Domnul Profesor Dr. Grigore L. Trancu-Iași pentru 50 de ani de activitate

Din inițiativa unui comitet compus din d-nii Dr. Petru Drăgănescu Brateș, Directorul Băncii Naționale și Președintele Corpului Contabililor Secția Galați, Devy Calmanovici, Directorul Ziarului „Vocea Galaților", Apostol P. Popa, senator, Rafael Rang, expert contabil, președintele Camerei de Comerț și Industrie Galați, Profesor D. N. Panaitescu, Secretar General al Camerei de Comerț și Industrie Galați, Profesor Gh. Lăzărescu, Profesor Gh. Papagheorghe și alții, a avut loc la Galați în seara zilei de 3 Februarie 1935. sărbătorirea pentru 50 de ani de activitate a Domnului Profesor Dr. Grigore L. Trancu-Iași, Președintele de Onoare al Corpului nostru.

La banchetul ce i s'a oferit în saloanele restaurantului Suré au luat cuvântul D-l Dr. Lazăr, Primarul Municipiului Galați, care a prezidat masa, apoi foarte mulți participanți, reprezentând elita intelectuală și comercială a orașului nostru, toți aducând elogii și exprimându-și recunoștința, în numele personal sau al asociațiilor pe care le reprezentau, către sărbătorit, subliniind munca desinteresată depusă pentru binele public, a Domnului Profesor Grigore L. Trancu-Iași.

In numele Corpului nostru a vorbit Domnul Dr. Petru Drăgănescu Brateș, Președintele Secțiunei Covurlui-Galați, aducând deasemenea omagii de recunoștință promotorului legei noastre organice și sprijinitorului Corpului nostru, pe care îl prezidează Onorific.

La urmă Domnul Profesor Grigore L. Trancu-Iași mulțumește inițiatorilor pentru sărbătorirea ce i s'a făcut, asigurându-i ca și pe viitor va avea acelaș țel ca și până acum, adică va continua să muncească pentru binele public și pentru binele țării.

Banchetul a luat sfârșit la ora 3 dimineața într'o atmosferă de înălțare sufletească.

A apărut numărul dublu pe Ianuarie-Februarie 1935 al **Curierului Financiar,** Revistă de Studii, Legislație, Jurisprudență și Informațiuni Financiaro-Fiscale cu articole semnate de colegii noștri: Romulus Alexandru, dr. Pompiliu Pasăre, Ion M. Ciolac, dr. Ion Al. Petrescu, Vasile Cilibia și alții.

Colegiale

✉ Colegul nostru d-l **Moscu Mizrahy** expert-contabil și-a susținut teza de doctorat la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București.

Lucrarea prezentată tratează despre „Organizațiuni speciale în comerțul de cereale". Comisiunea de examinare prezidată de d-l prof. Em. Brancovici a decernat candidatului titlul de doctor al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale cu mențiunea „foarte bine".

✉ S'a constituit o nouă organizație profesională: **„Frăția Negustorească"**, al cărei Președinte este colegul nostru d-l **Aurel Bediteanu** iar Secretar General d-l **S. M. Blumenfeld.**

Membrii în Comitet mai sunt, dintre colegii noștri d-nii: **Th. V. Orghidan, N. N. Madgearu, Eugen Eremia.**

✉ D-l **Vasile Teodoru,** membru al Comitetului Corpului, Secția Buzău, a fost delegat de Camera de Muncă în Comitetul Comunal.

✉ Având în vedere importanța lucrării *„Expertizele Contabile"*, întocmită de d. Ilie Mecu, Inspector General al Băncii Naționale, Ministerul Iustrucțiunei Publice, pe baza referatului No. 167/1935, întocmit de Comisiunea Specială de pe lângă Consiliul său permanent a aprobat, cu No. 2 din 1935, lucrarea de mai sus ca manual pentru uzul învățământului comercial superior.

✉ D-l **Chr. Staicovici** și d-l **Mociorniță** au fost numiți în Consiliul Superior al Penitenciarelor.

✉ Primim dela colegul nostru d-l **Puflea M. Mihail,** din Mediaș, următoarele rânduri:

„Am primit revista „Comerț și Contabilitate", pe luna Ianuarie „1935, pe care, după ce am citit-o, am constatat că este revista „care nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui intelectual.

„Aceasta, cu atât mai mult, uuni absolvent al Sc. Com. Sup.

„Dorind a-mi îmbogăți cunoștințele de „Comerț și Conta- „bilitate", cred că revista aceasta este cea mai bună publicitate periodică și mai indicată pentru acest scop".

✉ Colegul nostru d-l **Dem. Constantinescu,** a fost ales în adunarea generală dela 7 Martie cenzor al Băncii Râmânești.

D-sa a intrat în serviciul Băncii Românești încă de la înființare, având greaua sarcina de a organiza Contabilitatea acestei instituții, pe care a supravegheat-o apoi mulți ani. In ultimii ani a funcționat ca Director.

Alegerea sa ca cenzor este din partea acționarilor o frumoasă recunoaștere și răsplată a meritelor mari, cu care aproape 25 ani a lucrat cu un desăvârșit devotament penrtu instituție.

✉ In urma sugestiunilor colegilor noștrii din Banca Națională, în noile Statute ale adunării generale s'a introdus următoarea dispoziție:

„Unul dintre cenzorii numiți și unul dintre cei aleși vor trebui să fie experți-contabili conform legii acestui Corp“. De altfel această dispoziție nu face decât să consacre o stare de fapt, căci încă din anul trecut funcționează ca cenzor ales colegul nostru d-l **D. Christescu** iar ca cenzor numit funcționează de mai mulți ani, d-l **I. Ciocârlie,** ambii experți-contabili încă dela înființarea Corpului.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Bacău: Leon Brüll, Saim Avram, Aurel Oxenberg, Lupu I. Samy, Zeiden Lazăr, Marcu Schächter, Contabili stagiari.

D-ra Fany Marcu și Giușcă Eugen, Contabili autorizați.

Secția Botoșani: Solomon Zelțer, Avram Iacob Iosub, Schvartz M. Smaia, contabili stagiari.

Cohn I. Strul, Contabil autorizat.

Secția Brașov: Tökes Gheorghe, Recher Ioan, Munca Gheorghe, Schunn Edgar. contabili stagiari; Eiwen Carol, Fagarosi Iosef, Foith Ernest, Horowitz Béla, Klei Leopold, Contabili autorizați.

Secția Câmpulung-Mușcel: Gh. I. Brătulescu Contabil stagiar, Andrei Vuțescu, I. Dumitrescu, D-tru Boncoi, Lazăr D. Constantin, A. Diaconescu, I. P. Rândașiu, Cristache B. Antone, Contabili autorizați.

Secția Chișinău: Mac Leib, Contabil stagiar.

Secția Craiova: Anghel I. Stănescu, Brăiculeanu Dumitru, Gh. Mocofan.

Secția Focșani: Hubert I. Mihai, Contabil stagiar.

Secția Iași: Maier Himelbrand, Zimmer Moise și Stan Petre Vespasian.

Secția Satu-Mare: Rusu E. Aurel, Vaida Aurel, Weinberguer Andrei. Contabili stagiari.

Cerbu Bartolomeu și Marcovici Alex. Contabili autorizați.

Secția Ilfov:

Mircea Ionescu, Tocilescu P. Emilian, Beniamin Schwarzman, Petre C. Avramescu, Gross Efraim, Iosef Campus, Giulianeli A. Aristide, Costache D. Gheorghe, Gh. Ionescu, Bărdeanu R. Mihail Marinescu I. Paul.

Cereri de reprimiri în Corp

Secția Brașov: Dr. Adler Ferdinand și Vlădăreanu D-tru Contabili autorizați.

Transferări în Corp

Secția Brașov: Civică Aurel, Contabil autorizat.

Secția Satu-Mare: Tincra Petre Pribeagu, expert-contabil, dela Secțiunea Cluj la Satu-Mare și Casanovici Paul, Contabil stagiar dela Secțiunea Satu-Mare la Cahul.

Suspendări

Secția Satu-Mare. — Contabili stagiari: Farago Iolanda, Glück Eugen, Gluck Ecaterina, Iordan Solomon, Istik Nicolae, Nass Vasile, Pop Dumitru, Strausz Francisc, Stern Albert, Silaghi Cornelia, Micula Vasile, Dr. Szalpeter Alexandru, Szatmari Iolanda.

Contabili autorizați: Adler Iacob, Berekszaszy Coloman, Csendes Eduard, Erös Paul, Gerzsenyi Carol, Goldstein Filip, dr. Halász Alex. Herscovici Samuel, Katz Eugen Iacob, Litteczhy Ștefan, Lincz Enric, Mandl Alexandru Molnar Iosif, Margineanu Ioan, Rusu Ioan, Schvartz Francisc, Schiller Alexandru.

Contabili experți: Bergman Adolf, Klein Leopold, Nichtburg Isidor, Reviezky Ludovig, Roth Abraham, Studniczka Paul, Schavartz Simion, Turner Albert.

Secția Bacău avizează sancționarea conform art. 26 din Regulamentul Corpului pentru neplata cotizației și abonamentului la revista Comerț și Contabilitate pe următorii:

Mozes Sandu, contabil autorizat; Max Fischbak, contabil expert; Cristea N. Mihail, contabil expert; Maria C. Teodorescu, contabil autorizat; Iosef Isersohn, contabil autorizat; Mayer Zeilicovici, contabil autorizat; Samy Schulemshon, contabil autorizat; Avram I. Segal, contabil autorizat; Leon Rosenberg, contabil autorizat; Samy Reisell, contabil autorizat; Wecsler Bercu, contabil stagiar; Iulius Iuster, contabil autorizat; Titus Răureanu, contabil autorizat; Isac Avram, contabil autorizat; Osias Muller, contabil autorizat; Avram I. Gropper, contabil autorizat; I. Abramovici, contabil autorizat! Moise Lessner, contabil autorizat; P. A. Schächter, contabil autorizat; Andronic Tulbure, contabil autorizat; Haralab. Tomescu, contabil autorizat; C. Hermes, contabil autorizat; A. Westler, contabil autorizat; Rivin Rapaport, contabil autorizat; Iagher Iancu, contabil stagiar; Herman Costinescu, contabil autorizat; Marcu Slota, contabil autorizat; Henței M. contabil stagiar; Isac Reisell, contabil stagiar; Bercu Leibu, contabil stagiar; Nicolae Borislavscki, contabil autorizat; Ludovik Rințler, contabil autorizat; Herman Samy, contabil stagiar; Iancu Solomon, contabil stagiar; Leiba Rubin, contabil stagiar; Mendel Avram, contabil autorizat; Iosef Herscovici, contabil stagiar; Pavăl Zăhărăscu, contabil stagiar.

Abonamente

In cursul lunei dela 15 Ianuarie — 10 Februarie 1935, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Bacău: I. Ursu 1932—1933, 600.
Brașov: Badea Dumitru 1935, 160.
Broșteni: Nic. Bondoc 1935, 160.
Buftea: Dumitru Tudor 1933—35, 480; Vasile Dumitrescu 1934, 200.
Cocioc: C. D. Ioanitoaia 1934—35, 320.
Constanța: I. Manolescu 1935, 160.
Caransebeș: C-tin Călțun 1934, 200.
Cernăuți: Sziposz Macximilian 1935, 160; Florea Florescu 1935, 160.
Giurgiu: D. V. Dumitriu 1934, 160.
Galați: D. Gotlieb 1935, 120.
Focșani: G. Petroșanu 1934, 200.
Hunedoara: Ion Don 1935, 160.
Iași: G. C. Andreescu 1934, 160; Prof. Leonida Gheorghiu 1935, 200.
Com. Giurgița: Ion Bazavan 1935, 200.
Lugoj: Iuliu Gubaru 1935, 200.
Mânăstioara: Stelian Christescu 1935, 160.
Moinești: Aron Grünberg 1933—34, lei 200.
Mansburg: Alex. Mutschler 1934, 200.
R. Sărat: Ion B. Ciufu 1935, 200.
Romanești: Vasile Constandache 1935, 150.
Sibiu: Prof. Daladescu 1934, 150.
Slatina: Ștefan Manolescu 1935, 200;
Sinaia: Filippe Dozzi 1934, 400.
Sf. Gheorghe: Vasile Manolescu 1935, 160.
Timișoara: Biblioteca Comunală 1935, 487.
Tg. Jiu: N. Rovența 1934, 160.
Varșovia: Victor Patay 1935, 200.
T. Severin: C. M. Florescu 1931—33, 180.

Prin intermediul secțiunilor Corpului de Contabili Autorizați și Experți-Cortabili sau încasatorii noștri:

Alba-Iulia: Iosef Goldștein 1935, 160.
Cernăuți: Scrovronschi Leon 1934, 160; David Bernhard

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

1935, 160; Ascentovici Arnold 1935, 160; Weiner Norbert 1935, 160; Wachstein Gabriel 1935, 160; Belkin Regina 1935, 160.

Caracal: prin d-l N. Bicescu:

Năsturică Marin 1934, 160; Ion Militaru 1934, 160; Pârvănescu 1934, 160; Lazăr Constantin 1932—33, 160.

Deva: Abonamente 1933 a 200 dela; Ștefanovici Dumitru, Heinrich Glatz, Nicsa Ion, Zeitler Oscar, Felsner Eugen, Makhay Iosif, Licher Ladislau, Incicau Viorel, Bejan Valer, Bejan Tiberiu, abonamente 1934 a 200 dela: Kasztner Nicolae, Nicsa Ion, Makkay Iosif, Popovici Zeno, Bejan Valer, Bramberger Antol, Corpul Contabililor secția Deva.

Ploești: Stelian Popescu 1934, 200; Constantin Rădulescu 1934, 200; Al. Antonescu 1933, 200; D. Angelescu 1934, 200; I. Grunsbach 1934, 200; V. Mărculescu 1934, 200; Vladimir Eker 1934, 200; A. Vlădăreanu 1934, 200; Aurel Marinescu 1933, 1934, 400.

Sibiu: Constantin Igrișanu, Dr. Gustav Reisenberger, Ioan Bratu, Bisli Valter, Andrei Ghighiniță, Iosif Lungociu abonamente 1934 a 200 lei; Ferdinand Böhm Binder, Friedrich Wopalka, Valki Bisli abonamente 1935 a 200.

Sighișoara: Carol Adleff 1934, 200; A. Garabedian 1934, 200; M. Graesser 1934, 160; Halle Ladislau 1932—34 600; A. Zănescu 1934, 200; H. Lehrer 1932—34, 400; Ion Tața 1933—34, 400; Gustav Servațius 1935, 200.

Tg. Mureș: Theodor Pașca 1933—34, 400.

București:

A. N. Apostoleanu 1935, 160; Matei Alexandrescu 1935, 200; I. Adamoiu 1935, 160; M. Boscke 1934, 160; Banca Albina 1935, 500; Aurelian Bădescu 1935, 160; S. M. Blumenfeld 1935, 160; Banca Urbană 1935, 500; Bujumovici Lazăr 1935, 160; Banca Românească 1935, 500; Coler A. Mandi 1935, 160; Camera de Comerț 1935, 500; Lazăr Câmpeanu $^1/_2$ ab. 1935, 100; N. Cheianu 1932—24, 420; C-tin Chirilă 1935, 160; Cristian von Bech 1935, 200; N. K. Constantinescu 1935. 160; I. R. Moscovici 1935, 160; B. Mendelovici 1935, 160; I. Mitoșeriu 1933, 200; I. Mazare 1935, 160; Melecher Fr. 1935, 160; Marcel L. Victor 1935. 160; V. Mamulea 1935, 160; Th. Mihail 1935, 160; M. Mazilescu 1934, 200; Moara Herdan 1935, 500; P. Osiac 1934, 100; I. Obretcovivi 1935, 160; Oficiul Naț. de vârzare al hârtie 1935, 500; D. Parlog 1935, 160: H. Pastner 1935, 200; Lud. Pahler 1935, 160; Longhino Popescu 1935, 160; Al. Pegulescu 1935, 200; Dumitrescu Lazăr 1935, 160; Dumitru V. 1934—35, 320; Oscar Elefant 1935, 200; St. Enescu 1935, 200; Elian I. Avram 1934, 200; Drogheria Standard 1035, 1000; Fabrica de Bere Bragadiru 1935, 500; Fabricile Assan 1935, 500; Fabrica de vagoane Astra 1935, 500; Faro Anton 1935, 200; Eugen Gall 1932—34, 320; Gaishski Ion acont rest.

lei 100; P. Georgescu 1935, 160; R. Goldstein 1935, 160; Garneţiu Ion 1935, 160; Gokel Gustav 1935, 160; F. Jud 1935, 200; Al. Jescu 1934, 160; D. Iliescu 1/2 1935, 100; D. I. Ionescu 1934—35, 320; Ioan Istrate 1935, 160; Gh. Ioniţă 1935, 160; M. Iacobescu 1935, 160; I. Jormescu 1935, 160; Ind. Rom. de Petrol 1935, 1000; St. Iosifescu 1935, 200; Arthur Kaiser 1935, 160; Kendler Marcel 1935, 160; E. N. Kroner 1935, 160; P. Falk 1935. 500; M. Frumosu 1935, 200; I. Filipov 1935, 200; Willi Fridhman 1934, 100 şi 1935 acont 100; Heischecher Carol 1935, 200; H. Finkelsten 1935, 160; August Dorwagen 1935, 160; Em. Rumberg 1934, 160; Oscar Rodlinger 1935, 160; Max Röhrich 1933—34, 320; Soc. Mica 1935, 500; Soc. Colentina 1935, 500; Soc. Mărăşeşti 1935, 500; Soc. Schenker şi Co. 1935, 500; Soc. Naţională 1935, 500; Soc. Petrol-Bloc 1935, 500; Soc. Dacia-România 1935, 500; Soc. Rom. de Explosibile 1935, 500; Soc. Distribuţia 1935, 500; Soc. Redevenţa 1935, 500; Soc. Steaua Română 1935, 500; Soc. Fichet 1935, 500; Soc. Carmen 1935, 500; Soc. Carpantino 1935, 500; Soc. Bancară Română 1935, 500; Soc. Concordia 1935, 500; Soc. Asig. Generală 1935, 500; Soc. Socadrum 1935, 1000; Avram Samuel 1934—35, 320; Ion Scăenau 1935, 160; Ion Saragea 1935, 200; George Louis Scherer 1934. 160; Lazăr Simon 1935, 160; Gh. Ştefănescu 1935, 160; Leopold Schild 1935, 160; H. Saltzman 1/2 1935, 80; Şc. Sup. de Conmerţ No. 1 ab. 1935, 500; Şc. Sup. de Comerţ Regele Carol 1935, 500; Maria Samson 1934, 200; Socec & Co. 1935, 500; C-tin Stroe 1934, 190; Pantelimon Săndulescu 1934, 160; A. Schwartz 1934, 200; André Schor 1934, 200; Ilie Stănescu 1934, 160; O. Soreanu 1934, 200; Ars. Stinghe 1934, 160; I. Serbescu 1934, 200; Soc. Rom. Americană 1935, 500; A. Stoenescu 1935, 200; S. Teutschländer 1/2 1935, 100; L. Tenenhaus 1932—33, 240; C-tin Tica 1934, 200; N. Tănăsescu 1933, 100; Th. Aurelian 1934, 160; Iulian Ţigăneşanu 1934, 200; C-tin Tălmăcescu 1934, 200; Al. Tănăsescu 1935, 160; I. Tăcutu 1935, 160; I. Tomescu 1934, 160; I. Urech 1935, 160; Uzinele Titan, Nadrag 1935, 1000; Urich Goldenberg 1/2 1934, 80 şi 1/2 1935, 80; Uzinele Reşiţa 1935, 500; Al. Vasilescu 1934, 160; Vuzitas Aristotel 1935, 160; Fl. Vasilescu 1934, 160; Ionel Weiss 1935, 200; Ion Vâlvoi 1935, 200; Ion D. Voiculescu 1934, 200; M. Vulcănescu 1934, 160; D. Vasilescu 1934, 200; Leo Weinberger 1934, 200. Felix Weigel 1934, 200; Haim Zaidman 1934, 200.

Rugăm pe D-nii ABONAŢI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poştală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum şi orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PRODUSELE UZINEI **CALAN**:

RADIATOARE, CAZANE

DE INCALZIRE CENTRALA,

BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

Adresa :

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

ANUL XXIV — No. 4 APRILIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERT SI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

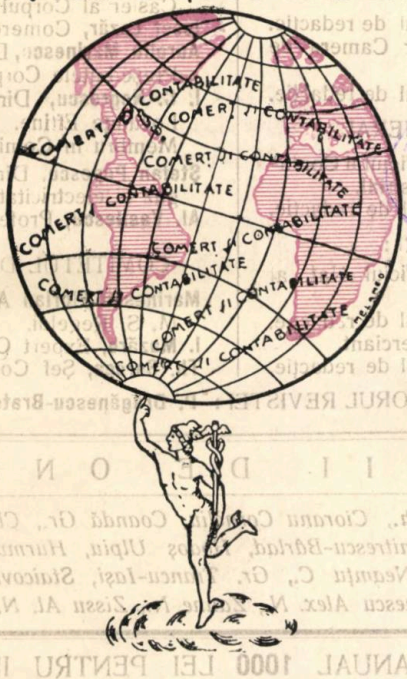

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier, C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 4 APRILIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Dr. Badea Buzău: Teoria organică a bilanţului şi contribuţia ei la explicarea crizelor economice . . . 193
Fr. Horac: Casele de împrumut pe gaj ale agricultorilor . . . 198
Ilie Manolescu: Inventar şi bilanţ 205
Vasile A. Marinescu: Rolul registrelor în impunerea fiscală . . 209
Oscar Schwartz: Principiile de evaluare la bilanţ în noua lege bancară 212
M. D. Wechsler: Amortismentul din punctul de vedere fiscal . 216
Leonida Sonea: O formulă aritmetică de înmulţire 228
*** Congresul Experţilor Contabili 230
I. C. Negrescu: Problema de contabilitate 236
*** Jurisprudenţe fiscale 237

Teoria organică a bilanţului şi contribuţia ei la explicarea crizelor economice

Atât timp cât în ştiinţa contabilă părerile referitoare la *scopul bilanţului* şi la *evaluarea valorilor* de înregistrat vor fi diametral opuse, e foarte greu a da cuvântului bilanţ o definiţie cu caracter general.

Pe baza acestor două probleme cardinale a început în literatura economică [1]), o luptă spirituală dârză. Combatanţii, participanţi la această dispută ştiinţifică, pot fi grupaţi în trei categorii sau şcoli;

1. Şcoala profesorilor *Berliner* şi *Nicklisch.*
2. Şcoala profesorului *Schmalenbach* (Köln).
3. Şcoala profesorului *Fr. Schmidt* (Frankfurt a M.)

1) In special tinerei ramuri a ştiinţelor economice, ştiinţei intreprinderilor — die Betriebswirtschaftslehre. — căreia Universităţile şi Academiile Comerciale din Germania i-a acordat, în ultimul timp, o mare atenţie, îi revine meritul de a fi discutat această problemă mai amănunţit.

Berliner [1]) afirmă că bilanțul servește, în primul rând, calculului averii unei întreprinderi, la un moment dat. Bilanțul [2]) nu e un mijloc pentru calculul profitului — ce trebue calculat înainte de a se închide bilanțul — ci numai un control al calculului de randament.

După această teorie, bilanțul servește, așadar, numai la calculul averii unei întreprinderi, *la un moment dat.* El arată, prinurmare, *starea averii* unei întreprinderi *la un moment dat,* căpătând, astfel, caracterul de *bilanț static.* Teoria profesorilor Berliner și Nicklisch se mai numește și *teoria statică* a bilanțului.

Schmalenbach [3]), profesor la Univ. din Colonia și unul dintre figurile cele mai reprezentative ale științei întreprinderilor, a emis, în această privință, o teorie cu totul opusă. Bilanțul, după părerea sa, servește nu calculul averii ci calculul profitului. Pentrucă el privește profitul ca ceva, ce a rezultat din *jocul forțelor economice,* bilanțul capătă un caracter *dinamic.* Teoria sa e intitulată, așa dar, *teoria dinamică a bilanțului.*

A treia teorie referitoare la bilanț e aceia emisă de profesorului Fr. Schmidt [4]) dela Univ. din Frankfurt a. M. Drumul parcurs de el, în expunerea sa, e, față de celelalte teorii asupra bilanțului, cel dela mijloc, der goldene Mittelweg. El susține, pe drept cuvânt, că bilanțul servește *atât calculul averii la un moment dat cât și al profitului,* obținut într'o anumită perioadă de timp de către intreprinderea respectivă.

Schmalenbach numește teoria lui Schmidt-Frankfurt ca o teorie dualistă; Schmidt și-a botezat, însă, teoria cu numele de *teoria organică a bilanțului.*

Profesorul Schmidt cere ca, fenomenele ce au loc într'o întreprindere, să fie cercetate nu numai în sfera strimtă a întreprinderii. Dacă întreprinzătorul voește să lămurească condițiile de viață ale întreprinderii — ce se poate compara cu o celulă a unui organism — trebue să caute a cunoaște raporturile întreprinderii sale cu toate celelalte, căci întreprinderea sa e numai o celulă din organismul economiei generale. Suveran absolut al oricărei întreprinderi e *piața.* La încheerea

1) Vezi cartea sa: Buchaltungs-und Bilanzlehre 7. Auf. 1924.

2) Vezi Nicklisch: Wirtschaftliche Betriebslehre Kap. Buchaltung und Statistik 5. Auf. 1922.

3) Schmalenbach: Dynamische Bilanz 4. Aufl. Leipzig 1926.

4) Schmidt Fr.: Die Organische Tageswert Bilanz 3. Aufl. Leipzig 1929.

unui bilanț trebue, așa dar, să se țină seamă de aceste premize. Calculul averii și al profitului să se facă în cadrul economiei generale: Valorile trebuesc înregistrate în bilanț nu cu prețul de cumpărare, ci cu valoarea ce au pe piață în ziua facerii bilanțului (Tageswert). Diferența în minus sau în plus între prețul de cumpărare și prețul curent din ziua facerii inventarului, trebue înregistrată în bilanț la un cont tranzitoriu, căci schimbarea valorii unei mărfi depozitate nu poate fi înregistrată la contul de profit și pierdere. *Profitul ce poate fi repartizat factorilor cari au contribuit la obținerea lui rezultă numai din vânzarea mărfurilor.*

Bilanțul unei întreprinderi comerciale încheiat după aceste precepte reprezintă un bilanț al averii și al profitului întreprinderii respective, bunurile mobiliare contabilizându-se cu prețul lor curent în ziua închiderii bilanțului.

După cum diferența între prețul de cumpărare și prețul curent al unei mărfi nevândute nu poate să apară, cu ocazia nchiderii bilanțului la contul de profit și pierdere, tot așa nu putem considera, profit, la vânzarea unei mărfi, diferența între prețul de vânzare și prețul de cost înregistrat. Nu poți să calculezi profitul decât atunci când faci calculul prețului de cost și de vânzare în aceiași zi. Profit e numai diferența între prețul de vânzare și cel de cost (reproducere) din aceiași zi.

Un exemplu:

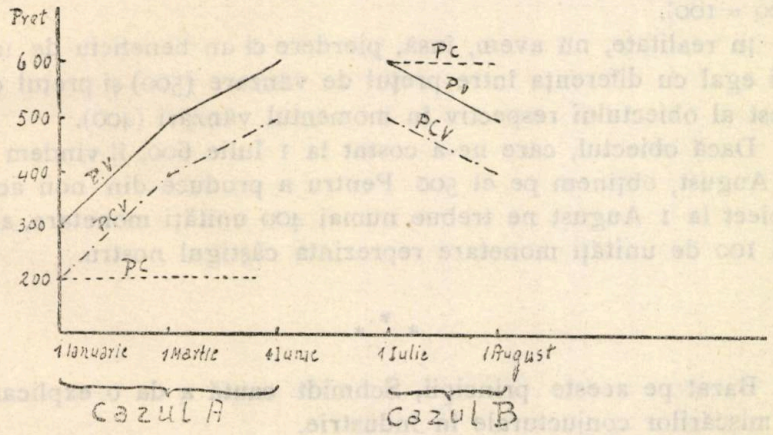

PV = preț de vânzare
PC = „ „ cost
PCV = „ „ cost în ziua vânzării (preț de reproducere).

In cazul A am presupus că un anumit obiect la 1 Ianuarie a fost produs făcând cheltueli de 200 lei (PC). Industriașul se decide să-l vândă la 1 Martie, când prețul de vânzare e 500 lei. După calcule obișnuit profitul ar fi fost diferența între 500 prețul de vânzare și între 200, prețul de cost, din ziua de 1 Ianuarie, adică 300 lei. Profitul real nu se calculează însă în modul arătat. Trebue să ținem seamă și de prețul de cost al obiectului respectiv în ziua vânzării. Acest preț, de cost, din cauza variației puterii de cumpărare a banului, nu mai e 200, ca la 1 Ianuarie, ci 400 lei. Profitul adevărat e deci 100, adică diferența între prețul de vânzare și prețul de cost din ziua vânzării. Diferența între 400 prețul de cost în ziua vânzării și 200 se înregistrează la un cont denumit plus valută.

Articolul de jurnal ar fi următorul:

500 Cassa	=	Următorii	
		ct. Marfă	200
		ct. plus val.	200
		ct. rez. vânz. mărf. . .	100

In cazul B prețul de cost al obiectului la 1 Iulie e 600 iar prețul de vânzare la 1 August e 500. Dacă am considera că diferența între prețul de vânzare și cel de cost ne dă profit sau pagubă, după cum această diferență e pozitivă sau negativă, în cazul nostru am avea o pierdere de 100 lei (500—600 = 100).

In realitate, nu avem, însă, pierdere ci un beneficiu de 100 lei egal cu diferența între prețul de vânzare (500) și prețul de cost al obiectului respectiv în momentul vânzări (400).

Dacă obiectul, care ne-a costat la 1 Iulie 600, îl vindem la 1 August, obținem pe el 500. Pentru a produce din nou acel obiect la 1 August ne trebue numai 400 unități monetare, așa că 100 de unități monetare reprezintă câștigul nostru.

* * *

Bazat pe aceste principii, Schmidt caută a da o explicare a mișcărilor conjucturale în industrie.

Diversele teorii emise cu privire la crizele economice se pot împărți în două mari grupe:

A. Grupa teoriilor vechi: teoria supra producțiunei, a subconsumației și teoria debușeilor (Say).

B. Grupa teoriilor mai noi reprezentată de următorii profesori:

Spietoff[1]), care explică mișcarea în sus și în jos a situației economice prin transformările ciclice în *raportul dintre necesitatea de capitaluri* și *posibilitatea de satisfacere a acestor trebuințe*,

Cassel[2]) susținând că *dobânda* e *factorul determinant* în producerea crizei,

Lederer[3]) reprezentantul *teoriei subconsumației modificată*,

Albert Hahn[4]) ca reprezentant al *teoriei monetare a crizei*, explicând schimbările conjuncturale prin mărirea sau micșorarea cantității mijloacelor de plată și

Schmidt care susține că mișcările conjuncturale se explică prin *greșala de calcul* a întreprinderilor.

Ne vom ocupa într'un număr viitor amănunțit de această teorie a Prof. Fr. Schmidt.

Dr. BADEA BUZĂU

---

1) Spietoff: Art., „Krisen" im Handwoerterbuch der Staatswiessenschaften 4. Aufl. 6 Bd. 1925.

2) Cassel: Theoretische Sozialökonomik 4. Aufl. 1927.

3) Lederer: Konjunktur u. Krisen im Grundriss der Sozialökonomik 4. 193.

4) A. Hahn: Volkswirtschaftliche Theorie des Bankkredits 3. Aufl. 1930.

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderei unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Casele de împrumut pe gaj ale agricultorilor

Către finele anului 1934 a apărut o carte tipărită în Germania: *Die Landwirtschaft und die Entwicklung des organisierten Agrarkredits in Rümänien* scrisă de d. Dr. C. Kiriţescu. In această lucrare, autorul îmbrăţişează toată problema creditului agrar în ţara noastră, descriind cu multe date, activitatea institutelor de credit legate, prin destinaţia lor, de împrumuturile acordate agriculturei.

Intre aceste instituţii d. Dr. C. Kiriţescu enumără şi „Casele judeţene de împrumut pe gaj", dând în privinţa lor câteva informaţiuni, care nu corespund întru totul cu starea de fapt a acestor case.

Vorbind de înfiinţarea acestor case, spune că au fost create provizor în vederea ajutorării agriculturii, dăunată de efectele războiului. In aparenţă aceasta a fost realitatea, dar în fond trebue să ne dăm seama că propuitorul acestor Case de împrumut a fost partidul liberal, care — mai ales în acele vremuri — era exponentul economiei clasice liberale. Casele de împrumut ale Statului făceau parte din politica unui socialism de Stat, văzut cu ochi răi de teoreticienii liberaliști, dar impus de forţa împrejurărilor. Senatorul opoziţionist, Barbu Păltineanu, explicând creditul ce-l acorda opoziţia la votarea proectului Caselor de gaj, spunea: „ . . . . . timpurile normale vor reveni, guvernul va avea timpul să revadă legea şi noi vom avea timpul să o revedem în privinţa detaliilor, zic aceasta domnilor, pentru că sunt sigur că atât principiul legei, cât şi instituţia pe care o creăm astăzi din cauza împrejurărilor excepţionale prin care trecem, *va rămâne şi în timpurile normale*". Guvernul, prin Ministrul Finanţelor, a replicat reafirmând intenţia de provizorat pentru a nu lovi în iniţiativa privată, atunci când vremurile se vor normaliza.

Realitatea a vrut ca tot partidul liberal să fie acela care să propună în anul 1919 prelungirea duratei Caselor de gaj până la 6 luni după încheerea păcii, iar în anul 1922 a trebuit să le dea o durată nelimitată.

Germania, până în anul 1915 desfiinţase de 5 ori Casele de împrumut pe gaj ale Statului şi tot de atâtea ori trebuise să le

reînființeze[1]). Imperativul nevoilor s'a impus încă odată școlilor economice.

D. Dr. Kiriţescu spune de Casele de gaj că au sediul la Administraţiile financiare şi că nu posedă nici un capital, fiind alimentate numai cu un credit la Banca Naţională de 300.000.000 lei, garantat de Stat. Acestea nu mai corespund de mult cu realitatea. Incă din timpul războiului Casele judeţene (cu excepţia celei din Bucureşti), au sediul numai la sucursalele sau agenţiile Băncii Naţionale; iar în ceia ce priveşte capitalul, situaţia s'a schimbat din anul 1929, când Statul a depus la Banca Naţională suma de 300 mil. lei din împrumutul de stabilizare, acordând Caselor de împrumut pe gaj şi dreptul de a se alimenta prin împrumuturi ce vor fi garantate de Stat, de ori unde ar găsi, în raport cu nevoile agriculturii şi după aprecierea ministerului de finanţe (art. 22 modificat prin legea din 22 Mai 1929).

Casele de gaj nu inspiră nici o încredere autorului cărţii de care ne ocupăm; după domnia sa ele n'ar fi atins nici odată o importanţă mare din cauza inevitabilului birocratism şi a multor formalităţi.

Birocratism? Desigur, că autorul închipuindu-şi că aceste case au sediul la Administraţiile financiare, a conchis că ele trebue numai decât să sufere şi de birocratism. Dar oare putem acuza Casele de gaj, numai de birocratism nu. Metodele Băncii Naţionale şi culanţa arhicunoscută în afacerile primului nostru institut bancar sunt aplicate şi la casele de gaj, ai căror preşedinţi, în cea mai mare parte, sunt chiar directorii sucursalelor sau agenţiilor Băncii Naţionale din acea localitate. Preşedinţii Caselor de împrumut pe gaj sunt aproape în unanimitate, contabili versaţi care posedă atât rutina conducerii unei întreprinderi, cât şi conştiinţa culanţei în afaceri. Ei pot face — dacă posedă şi dinamismul meseriei de contabil — instituţii active până în cel mai înalt grad din Casele de împrumut pe gaj, la a căror conducere sunt primii chemaţi. O dovadă strălucită a dat d. Ilie Mecu, fost imediat după războiu, director al sucursalei Băncii Naţionale din Constanţa şi, totodată, preşedinte al Casei judeţene de împrumut pe gaj de acolo. Domnia sa în cei câţiva ani cât a stat acolo a desfăşurat o activitate atât de bogată şi spornică, încât a rămas

1) Declaraţiile lui Emil Costinescu în desbaterile proectului Caselor de împrumut pe gaj.

viu în amintirea tutulor plugarilor din acel județ, atât de loviți în timpul războiului.

Formalități multe? In parte da. Statul, prin Casele de gaj, pune la dispoziția agricultorilor împrumuturi cu dobânzi mici și fără nici un comission. El nu dă însă decât agricultorilor care posedă pământ și numai pentru a le înlesni continuarea și terminarea lucrărilor agricole. Deci sfera de activitate a Caselor de împrumut pe gaj este limitată. Este firesc ca solicitatorul unui împrumut să fie obligat să facă dovada că face parte din sfera celor admiși de Stat și că are garanțiile pe care le oferă, libere de orice sarcini. Singura formalitate pe care o cere legiuitorul în plus, este dovada că solicitatorul și-a plătit impozitul elementar agricol; aceasta pentru ca Statul să nu se găsească la un moment dat, în conflict de interese, în dubla lui calitate de fisc și de creditor. Prin legea de constituire a Caselor de gaj se mai cerea marcarea gajului prin tăbliță vizibile. Această dispoziție a fost anulată în anul 1919, tocmai pentru a se reduce formalitățile.

Nu trebue să scăpăm din vedere că, dacă Institutele particulare de credit din țara noastră ar fi fost mai exigente în garantarea împrumuturilor acordate (și garanție este de multe ori sinonim cu formalitate), nu am fi ajuns la proporțiile pe care le-a atins criza bancară la noi.

Cu toate formalitățile care se cer la Casele de împrumut pe gaj, ele totuși sunt întotdeauna asaltate cu cereri de împrumuturi, care nu pot fi satisfăcute în întregime din cauza insuficienții de capital de care dispun.

Sunt Casele de Imprumut pe gaj instituții inactive?

Am stabilit că cele 2 cauze cărora d-l dr. Kiriţescu le impută inactivitatea Caselor de gaj nu sunt temeinice. S'ar putea obiecta însă că autorul amintit a făcut doar greșeala de a atribui inactivitatea Caselor de gaj unor cauze pe care presupunea inerente unei întreprinderi în care Statul este prea mult amestecat, dar că în fond inactivitatea tot există.

Ei bine, nici această acuzație nu ar putea fi formulată.

Inainte însă de a încerca un răspuns, să delimităm *sfera* noțiunei de activitate în ceace privește Casele de împrumut pe gaj.

In mânuirea creditului prin Casele de care ne ocupăm, Statul urmărește două câmpuri de activitate:

a) unul local, privind creditul fiecărui județ în parte.

b) altul general, privind necesitățile sporadice nenormale în diferite părți ale țării.

Pentru primul câmp de activitate, mânuirea creditului este simplă. Comitetul Central al Caselor de gaj fixează — dupe cerere — fiecărui județ un credit determinat de cerințele locale și de capacitatea capitolului disponibil.

Pentru al doilea câmp de activitate, problema ce se pune Statului, din punctul de vedere al creditului de acordat, este mai complexă. Anumite evenimente se pot produce în diferite părți ale țării: secete, colonizări, etc. Nevoia de credit este mult mai mare în aceste părți. Băncile particulare — conduse mai mult de interesul rentabilității — își restrâng activitatea tocmai în aceste regiuni. Statul însă, ca reprezentant al întregei colectivități, este dator să intervină tocmai aci, chiar dacă ar putea perde o parte din plasamentele acordate. Iată a doua menire a Caselor de împrumut pe gaj, menire de care s'au achitat destul de onorabil în cei 20 de ani de existență.

Să analizăm activitatea Caselor de împrumut pe gaj și din punctul de vedere al volumului de afaceri. Din nefericire nu avem la îndemână decât puține date, care însă socotim, sunt suficiente să arate că nici din acest punct de vedere nu putem spune că nu au fost active Casele de gaj.

Activitatea creditului de după război se poate împărți în 3 epoci:

1. Epoca postbelică, dela 1919—1927.
2. Epoca de criză, 1927—1934 și
3. Epoca de renaștere, după 1934.

Pentru epoca postbelică avem la îndemână doar o dare de seamă a Casei de împrumut pe gaj din Constanța, tipărită în anul 1923. Din ea reese că această casă a acordat dela 1 Ianuarie 1919 până la 1 Aprilie 1923 un număr de 27.500 împrumuturi și avansuri în sumă de lei 169.363. 811. Din toate aceste plasamente la 1 Aprilie 1923 mai rămăsese un sold neîncasat de lei 2.700.000 acesta provenind numai din împrumuturile date în cursul anului 1922/23. Deci, nu numai că volumul împrumuturilor este destul de impunător, dar și soliditatea acestor împrumuturi nu lasă nimic de dorit.

Fără îndoială că această situație nu a fost la toate Casele județene, a depins în primul rând de conducerea ce au avut-o pentru ca fiecare din ele să se apropie de aceste proporții.

Nu este lipsit de interes să arătăm că 16 case județene, din cele ce au activat, nu au astăzi nici un fel de restanță de încasat din împrumuturile ce le-au acordat anterior anului 1927, când începe să se manifeste criza.

A doua epocă, adică a crizei, a fost destul de grea și pentru Casele de gaj. La finele anului 1933 erau neîncasați în vechiul regat:

din 1959 împrumuturi anterioare anului 1927 Lei 25.997.406
din 7371 „ dintre 1928—1931 „ 116.223.216

Se vede de aci cât au avut de suferit Casele de gaj din neplata datoriile rezultată din criză.

Cu toate aceste lovituri, Casele de gaj nu și-au atins deloc capitalul.

Mai mult decât atât, la finele anului 1933 Casele de gaj aveau un fond de rezervă care însuma 57 mil. lei și care putea acoperi — ba chiar depăși — eventualele pierderi rezultate din căderea în insolvabilitate a unora din debitori. Totalul plasamentelor de aproape 300.000.000 milioane lei era garantat cu gajuri de semănături, vite, etc., în valoare totală de peste 2 miliarde lei. Demn de relevat este și faptul că din 63 Case de gaj județene, abia 13 încheiau bilanțul la 31 Decemvrie 1933, fără nici un fond de rezervă și înregistrând pierderi care, toate la un loc, abia treceau de 600.000 lei. Toate aceste 13 Case sunt dintre cele mai puțin active.

In ceace privește epoca de renașteștere a creditului, nu putem spune multe, dat fiindcă ne găsim abia la începutul ei. Cu toate acestea, câteva fapte ne fac să întrevedem cum se va desfășura epoca de renaștere pentru Casele de împrumut pe gaj.

Intr'un județ, unde Casa de Credit Mutual a Agricultorilor a trebuit să fie lichidată în cursul anului 1934, din cauza pierderilor suferite, Casa de împrumut pe gaj este în plină activitate, cerând necontenit să i se mărească creditul de către Comitetul Central.

Apoi debitorii Caselor de împrumut pe gaj, intrați în lichidare pe baza legei de conversiune a datoriilor agricole, se prezintă pentru a-și plăti ratele sau chiar datoriile întregi cu reducere de 30 %, într'o proporție atât de mare, că îndreptățesc speranța că cele mai multe din Casele de gaj vor avea foarte puțin de suferit în afară de reducerile impuse de lege. (Nu trebue să uităm că legiuirile excepționale din ultimii ani au slăbit cu totul legăturile

de garanție ale contractului de gaj). Astfel în județul Caliacra din 1177 debitori, s'au prezentat în Noemvrie 831, adică 70,6 % din numărul debitorilor reprezentând 89 % din capitalul redus. La Neamț s'au prezentat 90 % din debitori, la Bihor 90,9 % în Maramureș 77 %, etc.

In privința plasamentelor de ordin general, adică a celor extraordinare putem menționa:

1. Vânzări de cereale efectuate în comun, cu creditarea taxelor vamale, de către Casa județeană Constanța pentru regiunea pustiită de război din Dobrogea în epoca imediat după război. In interval de 4 ani s'au vândut de către 16.000 plugari, prin această Casă, o cantitate de 73.814.078 kgr. cereale în valoare de lei 309 milioane.

2. S'au plasat semințe plugarilor din sudul Basarabiei. Acest fel de împrumuturi nu intră însă în cadrul firesc al Caselor de gaj, astfel că operația nu s'a mai repetat.

3. Plasamente făcute coloniștilor din județele de graniță. Acest fel de împrumuturi însuma, la 31 Decembrie 1931, lei 19.500.000 distribuiți județelor Bihor, Satu-Mare, Caliacra, Constanța, etc.

* * *

Instituția Caselor de împrumut pe gaj a agricultorilor este puțin cunoscută și, ca atare, privită cu multă neîncredere. Credem însă că ar trebui cercetat cu mai multă atenție sistemul de credit statificat, care se răspândește tot mai mult, el încadrându-se perfect în orice tip din sistemul economiei dirijate, astăzi în curs de răspândire în toată lumea.

In anul 1864; C. Pereire propune — fără succes — împăratului Napoleon III crearea unui „Credit Mutuel", care nu era altceva decât o instituție de credit a Statului. O propunere analoagă, făcută în Germania, câțiva ani mai târziu, este respinsă fiind socotită „comunistă" [1]). Totuși, tocmai în Germania, se înființează la 1878 „Die Königliche Bayerische Bank", ocrotită de Stat și care la 1920 se transformă în „Die Bayerische Staatsbank„ sub conducerea integrală a Ministerului de Finanțe. Astăzi institutele de credit statificate sunt răspândite în toate țările. Buletinul „Le Crédit agricole" pe care îl publică F. I. T. A. Federația In-

1) Dr. Robert Deumer: die Verstaatung des Kredits.

ternațională a Tehnicienilor agronomi) din Roma, ne desvălue lunar întinderea ce o cucerește treptat creditul statificat, mai ales în agricultură.

Dar chiar la noi în țară, unde desinteresul pentru creditul de Stat este atât de mare, Casele de împrumut ale agricultorilor au ajuns în 20 ani de existență, să se impună în așa măsură că Banca Națională — care are putința să le cunoască mai bine decât oricine altul — le prevede un loc de întâietate printre institutele de credit menite să vină în ajutorul agriculturii.

Problema ce se pune în viitor Caselor de împrumut pe gaj este alta: Creditul la noi a suferit lovituri prea grele. Restaurarea lui — și mai ales reîntronarea concepției că împrumutatul trebue să restitue ce a primit — nu se pot face fără sacrificii de anumită natură? Le va încerca Statul? Dacă da, creditul statificat în România are drumul deschis.

FR. HORAC

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

Inventar și Bilanț

Prima manifestare contabilă a omului a fost desigur atunci când și-a numărat vitele sau blănurile ce posedă, dacă considerăm că printre primele sale îndeletniciri, au fost vânatul și păstoritul. Tendința aceasta, naturală, a omului de enumerare și estimare a bunurilor ce posedă, ce se observă curent la indivizii din zilele noastre, în discuțiile lor de toate zilele, de îndată ce doi sau mai mulți indivizi se găsesc strânși la olaltă, este germenul științei cunoscută sub numele de contabilitate. Aceste enumerări orale și sumare în același timp urmate de estimări făcute în același gen — procedeele și unitatea de comparație variind desigur după loc și epoci — formează ceeace numim azi o inventariere. Această pornire naturală de inventariere având ca substrat dreptul individual (capital) de proprietate, natural sau scris, devenind frequentă pentru început la voia întâmplării, mai târziu sistematizată de anumite instituții sociale, căsătorii, moșteniri, partaje, asociațiuni de tot felul, guvernate la început de obiceiuri și apoi de legi scrise, cari cereau expres aceste inventarieri, s'a transformat, datorită timpurilor moderne unde predomină relațiuni complexe și multiple de schimb, într'o adevărată știință — contabilitatea — căreia într'unul din articolele noastre anterioare i-am fixat drept obiect măsurarea bunurilor din punct de vedere al apropiațiunei [1]).

Inventarierea sau evaluarea bunurilor materiale și imateriale ce compun patrimoniul unei persoane fizice sau juridice, poate avea de scop să arate la un moment dat care este situația economică a averei unei persoane sau a unei întreprinderi oarecare, sau de a arăta rezultatul unui șir de eforturi depuse într'o activitate într'un termen limitat de obicei la un an de zile. In acest din urmă caz inventarierea urmează a se stabili în mod regulat la intervale egale cu un an, un semestru și așa mai departe.

Bilanțul este un tablou rezumativ al inventarului. El are de scop de a evidenția, prin punerea față în față a drepturilor și obligațiunilor patrimoniale cu bunurile asupra cărora se exercită

1) Evaluarea piatră unghiulară a contabilității Nr. 7 și 8 al revistei pe anul 1934.

aceste drepturi — situația patrimoniului — unei persoane și în același timp rezultatul activității desfășurate de aceasta în decursul vremii ce desparte două bilanțe succesive.

Am văzut mai sus că inventarul sau bilanțul unei persoane sau a unei întreprinderi poate avea de scop să arate situația patrimonială la un moment dat sau de a determina rezultatul obținut prin operațiunile exercițiului încheiat. Dacă este cazul să se întocmească un bilanț (inventar) de constituire a unei întreprinderi, a unei cesiuni, a unei dotări etc., se va întocmi luându-se de bază valoarea reală a elementelor constitutive, valoare determinată de factori cunoscuți, prețul de cumpărare sau convenția părților. In cazul unei lichidări, partaj s. a. m. d., diversele bunuri se vor înscrie cu prețul ce se speră a se realiza. Pentru inventarul (bilanțul) anual, semestrul sau trimestrial, care se întocmește cu scopul de a se stabili rezultatul obținut, chestiunea nu mai este așa de simplă. Aci nu se pune chestiunea unei lichidări și nici a unei constituiri, aci se pune problema valorii actuale a întreprinderii din momentul întocmirii bilanțului. Se pune deci problema evaluării, problemă atât de importantă și de discutată și care a format preocupările noastre într'un articol precedent.

Massa bunurilor ce cuprinde bilanțul în partea sa stângă poartă numele de activ, iar totalitatea drepturilor de proprietate ce se găsese în partea dreaptă a tabloului, pasiv. Drepturile pe cari le are persoana fizică sau juridică asupra activului, patrimoniului sunt de aceiaș natură cu a cerlorlalți creditori cu toate că de ordin inferior. Ele trebue să figureze de asemenea în pasiv. Aceste drepturi sunt desemnate sub denumirea de capital. Suma ce reprezintă drepturile de proprietate trebue să fie egală cu suma ce reprezintă bunurile aceluiaș patrimoniu. Bilanțul, se stabilește de câte ori o persoană dorește să-și dea seama de situația averii sale. Dar pentru ca bilanțele astfel stabilite la epoci diferite să fie comparabile între ele, trebue să se păstreze o normă conducătoare în modul de evaluare a bunurilor. Măsura valorii unui bun fiind în funcție de unitatea de măsură adaptată este dela sine înțeles că evaluările făcute cu unități diferite, nu pot fi comparabile între ele. Pentru a putea fi citit și înțeles de terți, cel ce întocmește bilanțul trebuie să-i atașeze și cheia ce va sluji la descifrarea lui. Intr'adevăr sumele indicate în bilanț, reprezintă rezultatul unei măsurători a bunurilor patrimoniale, reprezintă valori, dar după cum am văzut altă dată, practica cunoaște o mul-

țime de unități de măsură. Se pune dar întrebarea care a fost unitatea adaptată de cel ce a întocmit situația patrimonială ce cercetăm După cum în muzică un șir de note, o frază muzicală, pot fi citite într'un fel sau altul numai prin faptul schimbării semnelor ce ce se pun, la începutul portativului, tot așa și un bilanț prin simpla schimbare a modului de evaluare. al bunurilor ce-l compun, își schimbă aspectul, deși sumele reprezintă și într'un caz sau altul, valori similare.

Ținând seamă de cele spuse mai sus dăm următoarea schemă de bilanț:

BILANȚUL PATRIMONIULUI X

Activ	*Incheiat la 31 Decembrie 1933*	Pasiv
Bunuri disponibile (monetă)	17.718	Drepturi asupra bunurilor:
Bunuri fiduciaire (creanțe)	63.201	1. Drepturile terților
Bunuri in transformare	708.195	Creanțe privilegiate . . . 5.850
Bunuri imobilizate	152.645	Creanțe ipotecare 400.000
		Creanțe chirografare . . . 162.857
		2. Ale posesor. patrimoniul. 393.142
		(după stingerea celor dintâi) —
Total	941.849	Total . . 941.849

Cheia

Bunuri financiare = cursul zilei
Bunuri în transformare = preț de cost
Bunuri imobilizate = preț de cumpărare

Schema noastră adaptată după lucrarea d-lui Jean Bournisien „Essai de Philosophie Comptable" reprezintă categoriile de bunuri din activ și categoriile de drepturi din pasiv într'o sumă unică, clasându-le respectiv în ordinea descrescândă a lichidității și a exigibilității lor. In practică desigur vom întâlni situații patrimoniale mai complexe în cari aceste categorii de bunuri și drepturi sunt desvoltate în componentele lor. Totuși această schemă reprezintă osatura, scheletul oricărei situații patrimoniale, fie ea cât de simplă sau complexă.

Bilanțul nu ne poate arăta decât structura patrimoniului unei persoane în momentul întocmirii lui. Pentru a ne putea da seama

de transformările survenite în structura acestui patrimoniu în intervalul dintre două bilanțe succesive, trebue să comparăm valoarea bunurilor și a drepturilor din aceste două bilanțe. Această comparație se poate face cu mare ușurință dacă într'un bilanț se menține neschimbată valoarea fiecărui bun sau drept de proprietate așa cum figura la începutul perioadei cercetate, adică așa cum figura în bilanțul precedent și se înregistrează pentru fiecare în parte variațiunea suferită. Se recunosc astfel două bilanțe într'unul singur. Acest procedeu are avantajul dc a pune în evidență sensul în care s'au modificat bunurile și drepturile în perioada cercetată. Aplicând acest procedeu schemei adaptate de noi vom avea:

BILANȚUL PATRIMONIULUI X

Activ — *Incheiat la 31 Decembrie 1934* — Pasiv

Bunuri dispon. 31.12.933 lei 17.718			Drepturile:		
Scăderi . . . . „	2.750	14.968	1. Terților:		
Bunuri fiduc. la 31.12.933 „	63.291		Creanțe privilegiate la 31.12.923 lei 5850		
Creșteri . . . „	1.500	64.791	Scăderi . . . . „	150	5.700
Bunuri în transformare la 31.12.933 „	708.895		Creanțe ipotecare la 31.12.933		400.000
Scăderi . . . . „	35.000		Creanțe chirografare la 31.12.933 lei 142.847		
		673.195	Scăderi	54.100	88.757
Bunuri imobilizate la 31.12.933 Lei 152.645			2. Ale lui X la 31.12.933 lei 393.142		
Creșteri . . . „	17.000	169.645	Creșteri . . . „	35.000	428.142
Total . .		992.599	Total . . .		922.599

Cheia:

Bunuri fiduciare = cursul zilei.

Bunuri în transformare = preț de cost.

Bunuri imobilizate = preț de cumpărare.

Acelaș procedeu se poate aplica și mai multor bilanțe succesive ale patrimoniului unei persoane.

ILIE MANOLESCU

Rolul registrelor în impunerea fiscală

Rolul registrelor în impunerea fiscală, este de două feluri, de justificare și de apărare, roluri pe care le vom explica mai jos. Tot două sunt felurile de impunere făcută pe bază de registre și anume: impunerea la mobilier și impunerea la comercial. Momentele în care registrele își au importanța lor pentru Fisc și Contribuabil, sunt în număr de patru.

Primul moment este în timpul lucrărilor pregătitoare impunerei, lucrări pe care obligatoriu le fac sau trebuie să le facă organele fiscale în vederea adunării materialului impozabil pentru fiecare contribuabil. Art. 92 din L. C. D. spune: „Constatările pregă-„titoare impunerilor se fac de către funcționarii fiscului desemnați „de M. F. Acești funcționari vor face constatările după matricole, „după declarațiile contribuabililor și actele prezentate și după orice „alte acte, supunându-le judecății instanțelor.

„Ei vor avea dreptul să facă cercetări la fața locului în tot „ce privește constatarea veniturilor, să ceară oricui orice infor-„mație în această privință, *să pretindă prezentarea registrelor „spre verificare* și să ceară contribuabilului etc. etc....".

Stabilirea impunerei, care se face ținând seamă de datele cuprinse în declarație și pe care contribuabilul vine să le întărească cu prezentarea registrelor sale, marchează al doilea moment în care intervin registrele. După aceste date, organele fiscale stabilesc venitul, la care apoi aplicându-se cota respectivă se află impozitul ce contribuabilul trebuie să-l plătească față de Stat. La impozitul mobiliar, art. 27 aliniatul 2 din L. C. D. spune: „Constatarea se face pe baza declarațiunei ce contribuabilul este „obligat a da în conformitate cu art. 86 ținându-se seamă de „contracte, *registre* și orice act pe care atât debitorul, cât și cre-„ditorul sunt datori a le prezenta".

Mai departe art. 39 L. C. D. spune următoarele privitor la impunerea la comercial, vorbind de modul cum se stabilește venitul net impozabil: „Venitul net impozabil se face într'unul din următoarele moduri:

„1. După elementele bilanțului pentru cei, obligați la publicarea „lui sau pentru cei ce l-au încheiat în regulă, corespunzând cu „registrele ținute în conf. cu art. 31.

„2. Prin constatarea directă sau prezumții în celelalte cazuri „bazate pe următorele elemente:

Articolul citat la punctul *a* spune: „Dacă cifra afacerilor nu „se poate constata precis după *registre*, sau orice alte elemente, „venitul impozabil se va stabili prin apreciere în comparație cu „alți contribuabili, etc.".

Cu alte cuvinte, lipsa registrelor obligă organele fiscale să impună, *prin apreciere*, — impunere care este mai totdeauna nefavorabilă contribuabilului, fiind în cele mai multe cazuri arbitrară.

Apelul și celelalte căi de atac ale deciziunilor fiscale este al 3-lea moment în care registrele vin să întărească afirmațiunile contribuabilului. Aci intervine și rolul experților contabili, rol pe care aceștia îl joacă și la impunere. Iată ce spune art. 39 L. C. D. aliniatul 6 privitor la această chestiune: „Inlăturarea de către „comisiunea de apel a registrelor comerciale se va face luându-se „în considerare și raportul expertului contabil, numit de M. F. și „va fi motivat".

Respingerea poate fi făcută în multe cazuri. Când fiscul știe că, contribuabilul mai are un rând de registre, când acestea sunt nesincere, când sunt rău ținute, când posturile din ele camuflează anumite venituri, etc. și aci vine al 4-lea moment în care cei ce au vina din cauzele de mai sus cu registrele cad în culpă. Iată ce spune art. 106 privitor la această chestiune: „Contribuabilii „care nu vor declara totalitaten veniturilor lor, sau acei care vor „ascunde un venit în total sau în parte, precum și *acei care vor „trece în registrele lor comerciale alte cifre decât cele reale, prin „neînregistrarea tuturor operațiunilor, nejustificarea cu acte a „înregistrărilor, prin virare la conturi personale a unor părți din „beneficii, prin neinventarierea stocului real de mărfuri și alte „asemenea manopere care împiedică constatarea adevăratului venit „impozabil vor fi supuși la o amendă egală cu împătritul impo- „zitului la diferența venitului astfel sustras și constatat în con- „formitate cu dispozițiunile L. C. D.*"

„Aceeaș sancțiune se va aplica și contribuabililor care se vor „dovedi *că în registrele lor au creiat conturi pasive la care se „găsesc alocate diferite rezerve până a le fi declarat la impunere „precum și acelora care sustrag dela conturile de rezultate părți „de beneficiu prin debitarea acestora cu sume nereale precum și*

„acelora care prin operaţiuni şi înregistrări diverse maschează „părţi din beneficiu".

In concluzie, amintesc că în regulă generală ţinerea de registre scuteşte pe contribuabil de multe neajunsuri: mai întâi că nu riscă să cadă în culpă şi al doilea că poate şti în orice moment situaţia sa. Art. 106 L. C. D. citat mai sus ilustrează eventualităţile cazurilor de culpă precum şi pedepsele lor. Aşa fiind, este recomandabil ca toţi contribuabilii care au veniturile lor rezultate din operaţiuni şi afaceri, putând fi impuşi după lege la comercial sau mobiliar, să ţină registre. Acestea îi vor fi un preţios avocat pentru pledarea cauzei sale în faţa organelor fiscale.

VASILE A. MARINESCU
Doctorand în Ştiinţele economice

COLEGI,
Citiţi şi răspândiţi
„Revista Generală de
Comerţ şi Contabilitate"

D-nii abonaţi cari nu primesc revista regulat sunt rugaţi a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamaţiunile târzii sunt greu de rezolvat şi de multe ori imposibil de soluţionat favorabil.

Administraţia Revistei
Str. Teilor, 12 Bucureşti

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASTRA" SIBIIU

Principiile de evaluare și evaluarea la bilanț în noua lege bancară

In cadrul unei reviste nu este dată posibilitatea, de a da unui articol o extensiune mare și în consecință nici nu voim a trata problemele evaluării bilanțului — cu tot interesul pe care-l prezintă această temă — în acest articol voind a ne mărgini numai la strictul necesar pentru lămurirea și argumentarea părerilor ce dorim a le exprima în cele ce urmează.

Marele autor de contabilitate J. Fr. Schaer a stabilit deja, că problema evaluării la bilanț pe lângă vechimea ei, formează și cea mai grea problemă a teoreticenilor de bilanț. Totuși, cercetarea teoretică a problemei evaluării a putut ajunge la stabilirea anumitor principii de evaluare, cari în mod general se caracterizează astfel:

1. Principiul realizării („Realisationsprinzip"),
2. Principiul valorii curente sau al prețului curent („Zeitwertprinzip" valoare temporală") și
3. Principiul „dublului maxim" („Niederstwertprinzip" [1]).

Evaluarea la bilanț pe baza principiului realizării are în vedere înregistrarea unui câștig, numai în cazul realizării efective a acestuia. Se folosește de prețul de dobândire sau de prețul de cost.

Principiul valorii curente sau al prețului curent consideră chiar și câștiguri nerealizate, cari provin din schimbări de valori materiale, drept câștig real. La acest principiu, evaluarea se face cu valorile cari sunt inerente bunurilor patrimoniale de estimat în momentul facerii bilanțului, scoțând astfel în evidență și beneficii din estimațiune.

La aplicarea principiului „dublului maxim", se stabilește atât prețul de cost cât și valoarea curentă, activându-se apoi în totdeauna valoarea cea mai mică. In acest caz se află stabilită pentru totdeauna o limită maximală în prețul de cost, care formează limita maximală superioară a evaluării. Acest principiu este principiul „prudenței", cel al legiuirilor precaute și al uzului comercial [2]).

1) După Schmalenbach, Die dynamische Bilanz, Leipzig 1926.

2) Codul comercial german consfințește acest principiu în § 40 și 281, iar Codul de Comerț austriac în art. 31 și în § 23 al legii societăților cu răspundere limitată (Ges. m. b. H.) din 6 Martie 1906.

Cele trei principii de evaluare arătate, se bazează — după cum s'a arătat — pe diferite categorii de valori. In general însă, nici unul din aceste principii nu se aplică integral, ci fiecare principiu își afirmă dreptul lui la stabilirea bilanțului. Totuși, aplicarea unuia sau altuia din aceste principii, depinde de concepțiunea și scopul diferit al bilanțului, pe lângă considerațiunea prescripțiunilor legale, referitoare la estimarea diferitelor bunuri patrimoniale. Așa că în tot cazul, metoda de evaluare va depinde și de scopul stabilit pentru întocmirea bilanțului. Bilanțul la rândul său se bazează pe concepția beneficiului. Autorul ter Vehn spune în mod precis, că concepția bilanțului însăși se orientează după diferitele principii de a exprima beneficiul.

Din aceste principii rezultă în continuare problemele teoretice în privința bilanțului, determinându-se pe această cale teoriile de bilanț, cari preconizează după ordinele lor de idei, aplicarea unui sau altui (sau deodată chiar și a fiecărui) principiu de evaluare al bilanțului.

In articolul „Evaluarea la bilanț în noua lege bancară" de d-l Prof. Dr. V. M. Ioachim, publicat în această revistă, se face amintire de două teorii de bilanț, din cari una formează ideia de bază a legiuitorului român, referindu-se la alcătuirea materială a bilanțului și a Contului de Profit și Pierdere, cari trebuie să arate situația reală a averei și a rezultatelor la data încheerii bilanțului (teoria statică a bilanțului), fără a se preocupa de separația între rezultatele de estimație (teoria dinamică a bilanțului).

In vederea acestora și a celor de mai înainte, voim să revenim asupra unei analize a art. 32 din legea bancară, ca să stabilim care anume principii și în ce măsură și-au putut confirma dreptul lor la formularea articolului „pentru evaluările diferitelor posturi din bilanț" din această lege.

1. Monedele de aur și devizele streine. Aceste se evaluează „după media schimbului din luna anterioară datei în care s'a întocmit bilanțul". Valorile care se aplică aicea sunt deci valori semi reale, evaluarea făcându-se cu un preț mediu, care rezultă din mijlocia schimburilor lunei anterioare datei întocmirii bilanțului. Se aplică aicea, după părerea noastră, principiul combinat al realizării și al prețului curent.

2. Titlurile. *a)* Cele cotate la bursă se trec în bilanț „la cursul rezultat din media celor 30 zile anterioare datei de întocmire a bilanțului", aplicându-se deci aceleași principii ca și la monedele

de aur și la devizele streine, ceeace se înțelege cu atât mai mult cu cât ne închipuim, că aceste obiecte formează materia speculativă a comerțului bancar. *b)* Titlurile necotate la bursă se estimeazi în așa mod, încât aceste nu vor putea fi trecute la un preț mai mare, decât cel de cumpărare sau cel din ultimul bilanț. In caz că valoarea actuală e acestor titluri ar fi inferioară prețului de cumpărare sau celei înregistrate în bilanțul precedent, ele vor fi trecute la valoarea lor actuală. „Principiul aici adoptat este cel al dublului maxim, dând naștere în acest mod la așa zisele rezerve ascunse „stille Reserven" în literatura contabilă germană excludându-se aici beneficii cari ar rezulta din estimațiune.

Cu drept cuvânt vede d-l Dr. V. M. Ioachim, că la evaluarea titlurilor cotate la bursă legea a creiat beneficii de estimațiune, care se tratează ca beneficii efective întrucât cu ele se acoperă pierderile efective la totalitatea portofoliului de titluri, făcându-se deci o anticipare asupra rezultatelor nesigure din anul viitor.

In ceeace privește consfințirea principiului dublului maxim la evaluarea titlurilor necotate, aceasta se poate considera ca o dispozițiune cu totul salutară. Principiul dublului maxim face doar posibilă crearea rezervelor ascunse, care în timpul depresiunilor economice sunt de importanță primordială. Prin aceste rezerve ascunse se asigură în foarte multe cazuri, mai ales în țările lipsite de capital, existența continuă a întreprinderilor, ceeace este atât în interesul economiei private cât și interesul economieiei naționale.

3. Creanțele. Articolul 32 spune aici foarte clar: „toate creanțele vor fi menționate în activ la valoarea lor reală", admițând deci numai valoarea reală a creanțelor și prescriind mai departe, că debitorii insolvabili nu se vor trece în bilanț, ci vor fi înregistrate drept pierderi.

Această prescripțiune legală corespunde întru toate practicei contabile care divide creanțele în; creanțe sigure — creanțe dubioase — creanțe neincasabile, înregistrând creanțele sigure și cele dubioase (acestea în procente) cu valoarea lor reală, creanțele neincasabile trecându-se drept pierderi.

Dobânzile neîncasate, calculate la creanțele dubioase, trebuesc trecute în bilanț într'un post rectificativ (la pasiv).

4. Imobilele. Legea bancară vorbește aicea de „prețul de construcție sau de cumpărare", la care trebuesc trecute imobilele băncii în bilanțul anual, consfințind deci principiul estimativ al valorii reale. Afară de aceasta, găsim prescripțiunea care stabi-

leşte că valoarea în plus care va rezulta pentru imobile din evaluarea lor la, preţul de construcţie faţă de preţul din registre, va fi trecută într'un cont special de amortizare, ceeace înseamnă transformarea unei eventuale rezerve ascunse într'o rezervă adevărată specială.

* * *

Drept consecinţă putem stabili, că legiuitorul român în noua lege bancară nu admite în bilanţ decât valoarea reală pentru evaluarea monedelor de aur şi a devizelor streine sau media valorii reale a unei luni pentru titlurile cotate la bursă, admiţând cursul cel mai scăzut ta titlurile necotate; stabileşte apoi norme exacte pentru evaluarea creanţelor şi a imobilelor.

Cu toate că interesele fiscale sunt exprimate în mare măsură prin reglementarea problemei evaluării în art. 32 din legea bancară — după cum ne arată în mod foarte instructiv d-l Prof. Dr. V. M. Ioachim în cadrul acestei reviste — trebue să vedem în orice inovaţie referitoare la reglementarea problemelor de estimaţie, un pas înainte în această materie.

Este numai de dorit, ca orice inovaţie pe terenul acesta să se facă pe calea cea mai naturală, după cuprinsul şi scopul natural al unui bilanţ, fiind aici nevoie de a lua în considerare atât principiile contabile cât şi cele economico-juridice.

Rezultatul aprofundărilor istorice relative la teoriile de contabilitate şi de bilanţ trebuesc folosite la fel cu mare avantaj. Căci numai dela o contabilitate corespunzătoare scopurilor mai înainte stabilite se poate aştepta ca să reprezinte — cum spune marele Schaer — judecătoarea trecutului, conducătoarea indispensabilă a prezentului şi sfătuitoarea sigură a viitorului oricărei întreprinderi.

OSCAR SCHWARTZ

Licenţiat în ştiinţele economico-financiare

Din colecţia revistei ce aparţine d-lui Decan N. Butculescu, rătăcindu-se volumul pe 1915 domnia sa roagă pe colegii care ar poseda numerile Iulie, August şi Octombrie 1915, să i-le ofere pe adresa Revistei, mulţumindu-le cu anticipaţie.

Amortismentul din punctul de vedere fiscal

Legea Contribuțiunilor Directe se ocupă de amortizment în art. 31, al. 6, 7 și 8, precum și în Instrucțiunile Ministerului de Finanțe, privitoare la acea lege, în paragrafele 83, 84 și 85.

In al. 6 al art. 31 din numita lege se reglementează amortizmentul imobilelor, cari aparțin întreprinderii și al căror venit este cuprins în acel al exploatării, arătând, că pentru clădiri se poate amortiza cel mult 5 % pe an din costul acelor imobile, iar pentru clădirile uzinelor amortizmentul se poate ridica până la cel mult la 8 % din costul acelor clădiri. Instalațiunile imobiliare vor putea fi amortizate până la 15 % pe an din costul lor.

In al. 7 al art. 31 se reglementează amortizarea instalațiunilor cari n'au caracterul de imobile prin natura lor, fixându-se cota maximă de amortizare la 15 % pe an din costul lor.

In al. 8 al art. 31 se reglementează amortismentul capitalului investit în concesiuni de exploatare pe termen limitat, cari rămân neamortizate într'unul diu termenele arătate mai sus, precum și a invenstițiunilor în instalațiuni, cari rămân în proprietatea concedentului, fixându-se amortizarea printr'o repartizare anuală până la expirarea concesiunei.

Art. 31 din numita lege dă amortizmentului caracterul de cheltuială necesară pentru producerea venitului întreprinderii, ca oricare din cheltuelile enumărate în acel articol de lege.

Cu o deosebire însă. L. C. D. recunoaște la scădere din venitul întreprinderii, în întregime, toate cheltuielile enumărate în art. 31, bine înțeles, dacă aceste cheltueli sunt justificate nu numai de producerea venitului întreprinderii, ci și prin natura lor intrinsecă scăderea amortizmentului este condiționată la stabilirea venitului net al întreprinderii printr'o cotă maximală, peste care nu se poate trece, fără ca diferența dintre cota maximă impusă de lege și cota ce întreprinderea a amortizat în plus peste această cotă maximă să nu fie considerată, în sensul legei, drept venit impozabil.

Evident, întreprinderea este liberă să amortizeze valoarea imobilelor a instalațiunilor sau a capitalului învestit cu o cotă care-i convine, fie că această cotă nu atinge înălțimea cotei maximale fixată de lege, fie că ea întrece această cotă maximală, legea scutește însă amortizmentul practicat numai până la limita cotei fixate

de dânsa. Tot ce trece de această limită ea o consideră venit impozabil.

Motivul pentru care L. C. D. a căutat să facă o distincție între amortizment și celelalte cheltuieli stă în aceea, că în vreme ce toate cheltuielile de natură a produce venitul întreprinderii sunt justificate cu acte reale, amortizmentul, deși este și el o cheltuială pe care întreprinderea o suportă în mod efectiv, ca orice cheltuială în vederea producerii venitului, această cheltuială este însă un produs al unui calcul de apreciere technică contabilă, care într'un regim de amortizare excesivă ar putea fi deunător economii venitului impozabil.

Considerând acest motiv, L. C. D. a găsit să stabilească ea în art. susmenționat, cota maximă de apreciere a cheltuelilor provenite din uzura consumată de procesul de producere a venitului întreprinderii, pentru a se pune la adăpost de interese de a frustra fiscul la stabilirea venitului net impozabil.

Evident, cotele maximale stabilite de L. C. D. nu sunt întotdeauna cele mai ideale, precum cele mai ideale nu sunt nici cotele de amortisment fixate de întreprindere, dar cotele maximale stabilite de L. C. D. se apropie într'o largă măsură de cotele de amortizare întrebuințate de întreprinderi, tot astfel cum cotele de amortisment fixate de întreprinderi, se apropie, într'un regim normal de amortizare, mai mult sau mai puțin, de uzura efectiv cheltuită a imobilelor, instalațiunilor sau investițiunilor întreprinderii în procesul de producere a venitului ei.

Deosebit de faptul, că L. C. D. impune o limită în calculul amortismentului scutit de impozabilitate, ea mai hotărăște ca acest calcul să se efectueze asupra valorii de cost fie a imobilor, fie a investițiunilor, fie a instalațiunilor.

Deși L. C. D. nu o spune în mod expres, se înțelege dela sine, că prin cost se vizează costul de apropiere inițială exprimat prin valoarea facturii fie a imobilelor, fie a investițiunilor, fie a instalațiunilor, la care se pot adăuga toate cheltuelile ocazionate până la punerea în funcțiune, sau până la punerea lor în stare de utilizare în vederea producerii venitului. Toate cheltuielile ce survin ulterior, cum sunt de bună seamă cheltuielile de asigurare, întreținere și reparație propriu zisă a acelor imobile instalațiuni, sau investițiuni sunt excluse dela calculul amortismentului, întrucât aceste cheltuieli nu pot mări valoarea acelor imobile, instalațiuni sau investițiuni.

Afară de aceasta, cotele fixate de L. C. D. sunt cote procentuale anuale, ce sunt a se opera ca atare asupra valorii de cost a imobilelor, instalațiunilor sau investițiunilor.

Dat fiind că, venitul întreprinderii se stabilește în fiecare an, după încheierea exercițiului întreprinderii, cota procentuală de amortizment asupra valorii de cost a imobilelor, instalațiunilor sau investițiunilor trebuie socotită înlăuntrul acestor termene anuale.

Pentru a satisface toate aceste cerințe ale L. C. D., întreprinderile sunt necesarmente ținute să treacă în scriptele lor la încheierea fiecărui exercițiu, amortismentele ce au crezut cu cale să practice, și anume:

Pedeoparte, imobilele, instalațiunile sau investițiunile, ce sunt în proprietatea lor, la valoarea lor de cost.

Pedealtăparte, valoarea amortismentului operat asupra acelei valori de cost.

Aceasta pentru ca să se poată vedea cu ușurință la stabilirea venitului întreprinderii pe anul în care se face impunerea:

1. Care este valoarea de cost a bunurilor întreprinderii ce cad sub regimul amortizării.

2. Care sunt cotele procentuale de amortisment operate de întreprindere la sfârșitul exercițiului ce se impune, și dacă aceste cote procentuale de amortisment sunt socotite în limita prevederilor L. C. D.

3. Dacă valoarea fiecărei categorii de amortisment operată în dealungul exercițiilor întreprinderii, până la exercițiul încheiat, nu întrece valoarea de cost a categoriei respective de bunuri supuse regimului de amortizare.

4. In fine, să se poată urmări destinația, ce s'ar fi dat eventual sumelor provenite din amortismente.

Deci, modul de trecere a amortismentului, care corespunde prevederilor L. C. D., este cel al creiării contului special de „amortismente", care are proprietatea nu numai de a satisface toate cerințele, dar și de a împlini condițiunile ce rezultă din acea lege cu privire la amortizare.

Modul de a trece amortizmentul direct prin contul elementului, nu este numai în contra spiritului legei, căci legea cere calcularea amortismentului prin cote procentuale anuale, în fie care an asupra valorii de cost a elementelor amortibile, în vreme ce, prin acest mod de trecere, valoarea de cost a bunurilor amortibile dispare dela prima operațiune de amortizare, dar și în contra in-

tereselor contribuabilului, respectiv ale întreprinderii, căci pe măsură ce valoarea activă a elementelor supuse amortizării prin această metodă descreşte în fiecare an, venitul net impozabil creşte în aceiaşi măsură în fiecare an.

Toate aceste cerinţe şi condiţiuni impuse de L. C. D., sau care rezultă din această lege cu privire la practicarea şi felul de trecerea amortismentului au în mod evident un scop şi acest scop rezidă în interesul fiscal exprimat de lege.

L. C. D. scuteşte de impozit amortismentul operat în fiecare an, la încheierea exerciţiului, într'atât cât acest amortisment este calculat în limita cotelor procentuale prevăzute de lege, asupra valorii de cost a bunurilor, ce sunt supuse regimului de amortizare, scăzându-l la stabilirea venitului net impozabil, din venitul brut al acelui exerciţiu al întreprinderii, ca fiind o cheltuială utilă producerii acelui venit.

Din punctul de privire fiscal, valoarea amortismentului, ce se reţine în fiecare an din venitul brut al întreprinderii, alimentează în decursul exerciţiilor încheiate în fiecare an, un fond a cărui destinaţie este precizată: să servească, în momentul când bunurile de producţie ale întreprinderii, supuse regimului de amortizare în dealungul acestor exerciţii vor fi fost eşite din uz, la aproprierea altor bunuri noi de producţie, indiferent dacă noile bunuri de producţie apropriate pe calea fondului de amortizare vor avea sau nu aceiaşi natură cu cele eşite din uz,

Cum valoarea amortismentului operat de întreprindere an cu an, la încheierea fiecărui exerciţiu, prin cotele procentuale admise de lege, asupra valorii de cost a bunurilor supuse regimului de amortizare, este scutită cf. L. C. D., de impozitul pe venit, ca fiind o cheltuială utilă producerei venitului întreprinderii (art. 31) urmează ca şi fondul de amortisment, ce se realizează prin reţinere de an cu an a valorii amortismentului din venitul brut al fiecărui exerciţiu în scutire de impozabilitate, să beneficieze de acelaş regim de scutire, într'atât cât destinaţia lui este să servească la apropierea unor bunuri producătoare de venit, până în momentul când această destinaţie precisă a fost realizată.

Tocmai pentru faptul însă, că amortismentele sunt în speţă venituri sustrase în mod legal dela impunere, şi cum aceste venittur neimpuse de lege într'un scop bine determinat, se acumulează an cu an în rezervorul denumit: fond de amortizment, rezultă din punctul de privire fiscal, atât valoarea amortismentelor anuale, cât

și valoarea fondului de amortismente, sunt a fi justificate de întreprindere, în scopul pentru care legea le-a scutit de impunere.

L. C. D. admite practicarea amortismentului în scutire de impozabilitate a valorii lui, nu atât pentru a da întreprinderilor posibilitatea de a-și creia fonduri de reînoire a bunurilor lor de producție supuse regimului de amortizare, căci creiarea acestor fonduri rămâne la latitudinea exclusivă a întreprinderilor interesate, în limita în care ele socotesc, că trebue să satisfacă obligativitatea amortizării bunurilor lor de producție, în limita celor prevăzute în acest scop de L. C. D., ci cât pentru a obliga acele întreprinderi să justifice, nu numai amortismentele operate în fiecare an, ci și întrebuințarea fondului, pe care aceste amortismente îl formează în decursul exercițiilor întreprinderii în scopul și cu mijloacele pentru care legea le-a scutit de impozite.

In ultimul timp s'a discutat dacă amortizmentele, în special, ce se operează an cu an, la încheierea fiecărui exercițiu, pot face obiectul unui fond cu o destinație specială: aceea a înlocuirei bunurilor de producție ale întreprinderii, eșite din uz.

Este neîndoios, că dacă din punct de vedere contabil, se poate admite că amortismentele sunt operate numai pentru a arăta transformarea ce a suferit-o activul întreprinderii prin uzura bunurilor de producție, fără a face abstracție de faptul, că aceste bunurl de producție scoase la vreme din uz trebuesc înlocuite cu altele noi, pentru a asigura întreprinderii un randament continu, pentru fisc însă chestiunea se prezintă: amortizmentele operate la încheierea fiecărui exercițiu sunt sume reținute din venit, cu scutire de impozit, în scopul înlocuirii puterei de producție a întreprinderii, atunci când nevoia o va cere, și până atunci, aceste sume formează o masă materială, pe care fiscul o consideră drept fond cu o destinație specială.

Iată motivele:

Deși amortismentele se scad în fiecare an din venitul brut al întreprinderii, ca oricare din cheltuielile prevăzute de L. C. D. în art. 31, totuși există o deosebire în modul de administrare a acestor cheltuieli.

In vreme ce toate celelalte cheltuieli reținute din venitul brut al exercițiului expirat, sunt imediat întrebuințate la producerea venitului brut al exercițiului imediat următor, sub formă de cheltuieli de materiale, manoperă, cheltuieli de producție diverse, precum și cheltuieli de administrație, sumele reținute din venitul brut al

exercițiului expirat sub formă de amortismente, nu sunt amortizate, nu sunt întrebuințate imediat în exercițiul următor la înlocuire de imobile, instalațiuni sau investițiuni noi, ci trece un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, care variază după durata puterei productive a bunurilor de producție supuse regimului de amortizare, până ce necesitatea cere ca acele sume să fie folosite la achiziționarea de noi bunuri de producție, care să înlocuiască pe celelalte eșite din uz.

In toată această durată de timp, sumele reținute din venit sunt păstrate sub diversele aspecte ale activului întreprinderii, unde se acumulează în decursul exercițiului.

Dovada păstrării acelor sume, și dovada acumulării lor, o face contul de „amortismente" din pasivul situației generale contabile, sau sumele notate în dreptul fiecărui post de activ supus regimului de amortizare, sub denumirea de „amortismente", cari reprezintă valoarea globală a reținerilor făcute în decursul exercițiilor din venitul brut al lor, și care vor servi, în momentul de nevoe, la înlocuirea bunurilor de producție eșite din uz cu altele noi.

Tocmai faptul, că legea a scutit de impozit aceste rețineri, și cu aceste rețineri se acumulează într'un fond cu o destinație precisă în scopul căreia ea le-a scutit de impozit, rezultă că, folosirea acestor rețineri, în scutire de impozabilitate, nu poate fi efectuată, decât în scopul, pentru care acele rețineri au fost efectuate și scutite de impozit.

Căci orice altă destinație dată când-va acestui așa numit fond fie în parte, fie în totalitatea lui, care are altă natură, decât aceea a reînoirii bunurilor productive ale întreprinderii, ce au fost supuse regimul de amortizare, are drept imediată urmare scoaterea acestui fond, fie în parte, fie în totalitatea lui, de sub regimul de scutire de impozit, prevăzut la art. 31 al L. C. D., deoarece sumele afectate din acest fond la altă destinație decât aceea, în virtutea căreia au fost scutite de impozit conform legei, sunt în acest mod scoase de sub prevederile art. 31 al acelei legi și urmează deci a fi impuse, în conformitate cu articolul în care acea destinație este prevăzută.

Aceste sunt, evident, motivele, ce rezultă din L. C. D. cu privire la justificarea calculării amortismentelor anuale, atât în raport cu cotele procentuale de amortizare fixate de acea lege, cât și în raport cu valoarea de cost a bunurilor de producție supuse amortizării, precum și în raport cu modul de folosire a valorii acelor amortismente.

Astfel: sunt considerate de venit impozabil toate sumele reținute din venitul brut al întreprinderii:

1. Ce intră în compunerea amortismentului calculat asupra valorii de cost a bunurilor de producție ale întreprinderii, ce sunt supuse regimului de amortizare printr'o cotă procentuală ce întrece pe cele prevăzute în L. C. D.

2. Ce intră în compunerea amortismentului calculat asupra valorii de cost a bunurilor de producție ale întreprinderii, ce sunt supuse regimului de amortizare printr'o cotă ce întrece valoarea de cost a acelor bunuri de producție.

3. Ce sunt folosite din fondul de amortisment, aflat în pasivul întreprinderii, pentru alte scopuri decât cel al reînoirii bunurilor de producție ale întreprinderii eșite din uz, precum sunt: perderi suferite eventual în mod definitiv de întreprindere, distribuire de dividend, distribuire de acțiuni, supraevaluare de inventar, etc.

Dacă se întâmplă că întreprinderea găsește cu cale să dea sumelor rezultate din amortismente una din folosințele arătate mai sus, aceasta arată că amortismentele au fost calculate printr'o cotă procentuală superioară celeia ce era absolut necesară pentru calcularea amortismentului real, fie chiar, că acea cotă, ce s'a luat de bază la calcularea amortismentului era în limita celor prevăzute de L. C. D., astfel că între valoarea reală a bunurilor de producție și sumele reținute în decursul exercițiilor pentru amortismente rezultă un excedent ce poate fi utilizat în altă direcțiune, când cazul o cere.

Acest excedent se transformă astfel, pedeoparte, într'o amortizare suplimentară, care devenind inutil, după constatarea făcută de întreprindere, se transformă pe de altă parte, din amortisment într'una din folosințele arătate mai sus.

Atât într'un caz, cât și în celălalt, fiscul se vede îndreptățit de a scoate aceste sume de sub regimul scutirei de impozit, acordat prin art. 31 al. L. C. D., și a le impune în consecință în anul în care această folosință a fost realizată.

In concluzie, din punctul de privire fiscal, ce este prevăzut în și rezultă din paragrafele No. 6, 7 și 8 de sub art. 31 al L. C. D., amortismentele sunt sume reținute în fiecare an, în scutire de impozabilitate, din venitul brut al fiecărui exercițiu, în scopul evident de a servi înlocuirea bunurilor de producție supuse regimului de amortizare cu altele noi, pentru a asigura continuitatea producerii venitului întreprinderii.

Aceste sume se înglobează și se păstrează sub diferitele forme ale activului, până în momentul când necesitatea o cere, ca ele să fie folosite în vederea scopului pentru care au fost reținute.

Aceste rețineri sunt admise de L. C. D., în scutire de impozibilitate pe toată durata câte sunt ele și rămân nefolositoare, sau sunt chiar folosite pentru scopul în care ele au fost reținute și scutite de impozit.

Toate sumele rezultate din aceste rețineri din venitul brut al fiecărui exercițiu, ce întrec limitele de amortizare prevăzute în art. 31 din L. C. D., arătate mai sus, precum și toate sumele provenind din rețineri cu scutire de impozit în scopul pentru care L. C. D., le-a scutit dela impunere, dar sunt folosite în alt scop decât acela pentru care legea le-a scutit de impozit, devin impozabile în momentul în care se constată întrecerea acelor limite susmenționate, sau folosirea în alt scop decât acela al reînoirii bunurilor de producție ale întreprinderii.

M. D. WECHSLER

Ploești

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

Reînvierea creditului

Odată Conversiunea votată și aplicată, pare că, chestiunea datoriilor din trecut, este o chestiune înmormântată și eșită din orbita actualității.

Odată această chestie a trecutului rezervată, grija organelor superioare și competinte trebue ațintită pentru viitor și pentru reînvierea creditului, acect organ regenator al vieții economice.

Să vedem ce s'a făcut în această direcție și ce se întrevede pentru viitor.

Forurile superioare au găsit necesară, ca o primă măsură, pentru reînviere creditului, alcătuirea Legii Bancare; care fiind o lege votată și aplicată nu o mai putem discuta. O a doua măsură este reducerea dobânzilor și în special reducerea scontului oficial dela 6% la $4^1/_2$%. O măsură salutară în aparență, dar fără rezultate în practică, dacă acesteia nu i se adaugă și altele de ordin fiscal.

Fiscalitatea excesivă anihilează orice bună intenție de reducerea nivelului dobânzilor, corolar al înmulțirii tranzacțiunilor și al expansiunei economice.

Și să luăm un exemplu:

La un împrumut acordat pentru un an în valoare de lei 100.000, debitorul pe lângă polițe, trebue să constitue și o garanție ipotecară.

Taxele, timbrul și dobânda curentă pe timp de un an se ridică astfel:

Lei 100.000 cu dobândă de $9^1/_2$% pe an	9.500,—
Taxa de ipotecă de 7% la Administrația Financiară	7.000,—
Taxa de avocat	5.000,—
Preschimbarea de 4 ori pe an în efecte a 4 la mie	1.600,—
Total lei . .	23.100,—

deci dobânda minimă la un împrumut curent este de 23,10% pe an.

Cu acest calcul și care este cel real, ne întrebăm la ce ajută scăderea dobânzilor, dacă nu se legiferează ceva și pentru scăderea taxelor legale și a timbrului pe polițe? Care este debitorul care să mai plătească astăzi o dobândă de peste 23%?

Iată o problemă serioasă care se pune forurilor competinte. Scăderea taxelor și timbrului, căci numai așa s'ar stimula din nou creditul, numai așa ar eși din nou la iveală banii tezaurizați, numai

ar reînvia tranzacțiile, aducând venituri Statului și ajutând economia națională.

Nu taxe mari, ci taxe mici și multe.

Dacă s'a cerceta câteva venituri aduse de timbru și celelalte tranzacții comerciale înainte de conversiune, s'ar vedea că cu aceste venituri s'ar putea ușor echilibra astăzi bugetul țării.

Inlesnirea tranzacțiilor, eftenirea timbrului și taxelor de tot felul, iată motive cari adăugate scăderii dobânzilor ar putea da rezultate satisfăcătoare.

Aceasta ar fi o măsură impusă pentru viitor și pentru reînvierea creditului.

Alte măsuri le vom studia într'un articol viitor.

Călărași, 2 Martie 1935. **V. N. MATEESCU**

Rugăm pe D-nii ABONAȚI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poștală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum și orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

OFICIUL DE VÂNZARE
DE HÂRTIE PRODUSA IN ȚARA

BUCUREȘTI
str. Matei Millo, 9

la acest oficiu se găsește de vânzare, livrabil imediat sau după condițiunile de comandă, : : : : orice cantități de hârtie : : : :

primește comenzi de orice fel de hârtie. Modele și catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: ✳ DEPOZIT GENERAL:

STRADA MATEI MILLO No. 9 BUCUREȘTI

Congresul Experților Contabili

Duminică 31 Martie a. c., a avut loc în sala de ședințe a Camerei de Comerț și Industrie din București, Congresul Experților Contabili din întreaga țară.

După alcătuirea biroului, d-l *St. V. Tenov,* Președintele Asociației Experților Contabili din România, deschizând ședința la ora 10,30. propune și întreaga asistență aprobă, în unanimitate, o telegramă omagială M. S. Regelui.

Apoi, d-l Președinte St. Tenov schițează scopul congresului, arătând că și profesiunea *contabilă,* ca și celelalte prefesiuni intelectuale, se întemeiază pe o specialitate științifică bine determinată și care nu poate fi și nu trebue să fie exercitată decât de aceia care au pregătirea și calificarea oficială a forului în drept.

Protestează în contra încălcărilor de atribuțiuni tolerate de anumite foruri oficiale și face un apel călduros la spiritul de solidaritate necesar în lupta ce trebue întreprinsă pentru realizarea legitimelor revendicări ale acestei profesiuni.

Ca încheere, face un elogios omagiu d-lui *Gr. L. Trancu-Iași,* creatorul *legei contabililor* și propune în asentimentul entuziast al adunărei alegerea sa ca *Președinte de onoare al Congresului.*

D-l *Gr. L. Trancu-Iași,* Președintele de onoare al Congresului, spune că, consideră această manifestare ca un semn de viață, care însemnează și existență și afirmare.

Nimeni nu poate să fie mai bucuros decât d-sa, care împreună cu d-l D. R. Ioanițescu au luptat pentru legea Corpului de Experți Contabili.

Avem un Corp, cu care ne putem mândri, dar nu ne dăm seama de forța ce o reprezentăm, deși nu există întreprindere comercială, industrială, bancară, sau de altă natură economică, în care să nu fie măcar un membru al acestui Corp.

Păcatul cel mare e lipsa unui spirit care să ne facă să vedem dincolo de cotidian.

Expertul-contabil are un rol precumpănitor. El nu este numai un cercetător al activității trecute, el este un îndrumător al activității viitoare.

Cu privire la realizările pe care le revendică acest congres au susținut controlul soc. anonime printr'un Oficiu Public de Control.

S'a făcut ceva cu Consiliul Superior bancar. Dar mai aveți o sumă de probleme pe care vă las să le discutați între D-voastră, unind știința cu experiența, pentru a scoate lumina adevărată.

D-l *C. Hârjescu*, în numele Ministerului de Industrie și Comerț, asigură Congresul de întregul concurs al acelui departament și dă citire scrisorii d-lui prof. *I. N. Evian*, secretar general.

Congresul, care reunește pe toți experții-contabili din România, este pentru noi un prilej de a putea asculta dela oameni competenți care sunt mijloacele moderne, pentru organizarea și controlul contabilității particulare și publice.

D-l *V. M. Ioachim*, reprezentând Consiliul Superior al Corpului, citește scrisoarea adresată de d-l N. Butculescu, Președintele Congresului în termenii următori:

Domnule Președinte,

Importanța congresului colegilor experți-contabili, care este cea mai însemnată grupare a colegilor prefesioniști, condusă cu atâta râvnă și competință de D-voastră, este netăgăduită.

Regret foarte mult că, neputând eși din casă nu pot fi astăzi alături de D-voastră, spre a putea afirma și eu odată mai mult, ca decan al Corpului înființat de marele și prea iubitul nostru Președinte de Onoare Gr. L. Trancu-Iași, cât de puternică și de necesară este pentru economia țării asemenea manifestațiuni. Ele vor aduce într'o zi recunoșterea pe deplin a energiei, a cinstei și a competințelor și valorilor ce trebuesc acordate profesiunei noastre îndestul de hulite până la legea Trancu-Iași.

Mergeți înainte împreună cu colegii, pășind cu tărie pe calea ce ați apucat, demonstrând astfel, prin importantele cestiuni puse în desbaterile Congresului, că fără control făcut de oameni competenți, bine calificați și orânduiți la locurile ce li se cuvin, totul se năruie în această țară, unde atâtea abuzuri din nenorocire se produc.

Cei vizați să aibă ochi ca să vadă și urechi ca să audă.

Urez Congresului succes deplin, dorit de către toți oamenii de bine, iar urmările lui să dea roade binefăcătoare.

Primiți domnule Președinte, etc., etc. (ss) **N. Butculescu**

Apoi d-l V. M. Ioachim adaugă:

S'a obiectat că acest Congres, care vine înaintea Congresului Corpului, ar putea să arunce o umbră asupra Corpului. Chiar dacă ar fi așa, umbra este necesară.

O mișcare a experților-contabili este necesară chiar în afară de Corpul Oficial, căci ea are libertatea de acțiune pe care nu o poate avea oficialitatea încătușată în anumite forme. Astăzi, sunt tot mai puțini aceia care sacrifică din timpul lor pentru chestiuni de interes general. Ar fi păcat ca să nu-și strângă rândurile cei puțini, în luptă pentru revendicările breslei.

Experții au fost atacați. Răuvoitorii an reușit să dărâme o parte din drepturile câștigate cu multă trudă.

Reprezentanții Corpului și ai Asociației au luptat pentru a reface ceeace răutatea stricase. Cu ajutorul d-lui, deputat G. N. Iosifescu, expert-contabil, am reușit în ceasul cel de pe urmă, să introducem un amendament prin care se lasă tot Corpului dreptul de a alcătui listele de experți pentru verificări de registre în expertize fiscale.

Am convingerea că printr'o mișcare comună vom putea realiza mai repede și mai complect, revendicările noastre.

Mai iau cuvântul d-nii: prof. *C. Gh. Demetrescu*, în numele Asociației Profesorilor de Contabilitate, *Toma Voiculescu*, în numele Contabililor din Ploești, prof. dr. *A. Ionescu*, inspector general al învățământului comercial, aducând salutul Ardealului și colegilor ardeleni, precum și d-l prof. *Alex Costache*, care vorbește în numele Asociației „Alaci".

După aceea, se citesc scrisori primite dela d-l prof. *I. Răducanu*, Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București, și d-l *I. A. Munteanu*, fost director al Școalei Superioare de Comerț din Galați, precum și telegramele dela d-nii dr. *P. Drăgănescu-Brateș*, Președintele Secției Covurlui, *Ilie Mecu*, inspector general B. N. R., etc., etc.

D-l *Ghr. D. Staicovici*, Președintele Camerei de Comerț și Industrie din București, încheind seria cuvântărilor, spune: Am ținut să fiu în mijlocul Dvs., spre a afirma solidaritatea noastră. Camera de Comerț și Industrie din București, vă asigură că întotdeauna va fi alături de Dvs., în revendicările pe care le susțineti. Vă exprim, deasemenea, simpatia Uniunei Camerelor de Comerț și Industrie din România, pentru mișcarea Dvs.

Uniți-vă, luptați și veți isbuti.

La orele 12,30 d-l prof. St. V. Tenov, Președintele activ al Congresului, declară închisă ședința de dimineață.

La orele 16 d-l *prof. Șt. V. Țenov*, deschide ședința de

Comunicări și referate:

D-l *Const. G. Dumitrescu*, profesor, vice președinte al Asociației Experților Contabili din România, referă despre **„Organizarea controlului în întreprinderi"**.

Controlul este mijlocul de care dispune societatea modernă pentru prevenirea și înlăturarea erorilor și fraudelor, pe care cu drept cuvânt le consideră ca imperfecțiuni și deformațiuni morale de esență umană.

Noțiunea de control se confundă foarte adesea cu aceia de supraveghere și verificare.

Stabilind caracterele fiecăreia din aceste acțiuni, referentul cercetează diferitele feluri de control, insistând asupra controlului realizat prin mijlocul contabilității în partidă dublă, care prin technica, principiile și organizarea ei se poate considera ca un șef control.

Referentul arată că desorganizarea întreprinderilor particulare și a celor de Stat, sub raportul acțiunei de control, se datorește lipsei de norme unitare pentru realizarea ei dar și lipsa unui criteriu bine determinat, în selecțiunea elementelor care să o efectueze și conchide cu o serie de recomandațiuni impuse de aceste situațiuni.

D-l *Andrei I. Gheorghiu*, profesor și expert contabil vorbind despre **„Rolul și importanța contabilității, verificarea contabilă în întreprinderi"** face mai întâi o expunere asupra rolului pe care-l implinește contabilitatea în ținerea socotelilor și apoi examinează funcțiunea pe care o îndeplinește „verificarea" în domeniul contabil.

D-sa analizează diferitele aspecte sub care se poate prezenta operațiunea de verificare a scriptelor contabile ajungând la concluzia că această operațiune constituie o specialitate care tinde să devină o profesiune, după cum rezultă din practica ce se constată în Anglia și America.

D-l *I. Mazere*, vorbind despre **Bilanțul tip sub raportul verificărei contabile** arată că expertul contabil în implinirea misiunei ce i se încredințează în cadrul profesiunei sale se află adesea în situația de a verifica bilanțul care oglindește starea patrimonială a întreprinderei pusă în discuție prin cauza care provoacă acea verificare.

Lipsa de criterii în gruparea conturilor precum și aceia în ce privește contabilizarea diferitelor posturi la conturile individuale sau colective care se concentrează în bilanț constituie și dau loc la o serie de neajunsuri care dovedesc impunerea obligativității unui bilanț rațional.

Raționalizarea bilanțului este cerută de normele technicei contabile, de interesul proprietarilor întreprinderii precum și diverse interese de ordin general cum este alcătuirea statisticilor oficiale și altele.

Soluția cea mai practică pentru realizarea acestei imperioase necesități a fost găsită în adoptarea unui sistem de bilanț tip care la noi a fost realizat pe cale de lege prin Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Domnia-Sa încheie insistând asupra necesității de a se generaliza această măsură cu privire la toate întreprinderile obligate a-și publica bilanțul.

D-l *Profesor Al. Sorescu*, tratează despre **Rolul Expertului** insistând asupra

pregătirei care la expert trebue să îmbine teoria într'un tot armonic cu practica.

După ce trece prin prizma unei sumare analize, rolul experților conform codului de procedură civilă, D-sa se ocupă pe larg de situația creată expertului de dispozițiunile legilor fiscale, încheind cu constatarea că restricțiunile nu sunt niciodată recomandabile. Numai libertatea de acțiune formează spiritul de răspundere în orice domeniu.

D-l *N. K. Constantinescu*, Vice-Președinte al Asociației Experților Contabili din România vorbește despre **Situația juridică a expertului contabil în România.** D-sa analizează dispozițiile conținute în Legea pentru organizarea Corpului de experți contabili, în Codul de procedură și scoate în evidență punctele de contact și contradicțiile ce se constată în aceste legi, cu privire la Experții Contabili.

In special, D-sa relevă că, prin legea pentru organizarea Corpului de Experți Contabili, s'a așezat piatra fundamentală a profesionalismului, care se întemeiază pe principiul cuprins în noțiunea de „calificare", ce constituie **regulatorul pe specialitate,** în virtutea căruia funcționează expertul contabil, în dubla sa calitate de verificator al probatoriilor administrate în Justiție și de specialist chemat a-și da avizul asupra stării de drept a acestei probatorii.

D-sa închide cu expunerea soluțiilor pentru îndreptarea relelor semnalate, cerând: reglementarea unui cadru general care să cuprindă pe toți experții de orice specialitate; modificarea funcției îndeplinite astăzi, de cenzori în societățile anonime, transformându-i din controlori ai activității acestora, în verificatori ai gestiunei celor ce le administrează; expertul contabil nu trebuie stingherit în exercitarea profesiunei sale, ci trebuie încurajat spre a se desvolta în cadrul propice importanței sociale pe care o deține; deaceea restricțiunile ce ating libera exercitare a atribuțiunilor sale profesionale, trebuiesc desființate, iar legile ce se ocupă de situația sa trebuiesc puse în concordanță.

* * *

La discuții, iau cuvântul d-nii: I. Bleuber, S. Sușnea, Gh. Fugaciu, P Ștefănescu, Cezar Răşcanu, Ing. Rusu Abrudeanu, Alex. Costache, A. Lehrman, C. Dima, Ion Ungureanu și Stelian Tănăsescu.

Se citește o comunicare a d-lui *S. M. Blumenfeld*, trimisă din Karlsbad. unde d-sa este dus pentru căutarea sănătății.

D-l Senator N. S. Penescu, luând cuvântul, promite tot sprijinul său pentru cauza experților contabili.

Intre timp, d-l Profesor *Gr. L. Trancu-Iași*, venind la ședință, ia președinția și dă cuvântul d-lui Prof. C. Dima, care citește următoarea

MOȚIUNE:

Experții Contabili din România, adunați în primul lor congres în ziua de 31 Martie 1933, în Palatul Camerei de Comerț și Industrie din București.

Având în vedere că domeniul contabil este un domeniu de ordin technic, în marginile căruia se desfășoară diferite funcțiuni, care, prin natura și caracterul lor au devenit specialități bine definite și că aceste funcțiuni dau loc la activități ce nu se mai pot exercita fără o calificare prealabilă.

Având în vedere că funcțiunea îndeplinită de experții contabili, devenind o specialitate, care cere o deosebită pregătire teoretică și o îndelungată practică efectivă și deci trebuie încadrată și tratată în mod deosebit, față de celelalte specialități înrudite din domeniul contabil și că ea trebue considerată ca atare în orice moment al exercitării sale, iar nu numai la ocaziuni de un ordin sau altul.

Considerând că dispozițiile conținute în diferite legi cu privire la exercitarea acestor funcțiuni trebuesc armonizate într'o coordonare organică.

Proclamă și susțin :

I. — Menținerea distincțiunei evidente între contabilizare, control și verificare contabilă ;

II. — Recunoașterea și întărirea dreptului de executare al acestor funcțiuni pe bază de calificare legală și prin creiarea de posibilități care să le asigure o liberă și normală desvoltare în sfera lor specială de activitate ;

III. — Adoptarea unui *regulator de specialitate*, ca modalitate generală de încadrare a elementelor ce activează în diferitele sectoare ale domeniului contabil.

IV. — In orice instituție publică, de stat, județ, comună, regii autonome sau societăți cu privilegii dela stat, ca și în întreprinderile particulare — societăți anonime — *controlul și verificările de gestiuni* să se facă numai de experți contabili calificați ;

V. — Toți experții contabili dela instituțiile publice să fie dependenți direct de Inalta Curte de Conturi ;

VI. — Modificarea legilor cari prevăd dispoziții cu privire la exercitarea funcțiunilor legate de calificarea de expert contabil, spre a le pune în concordanță cu principiile și cadrul în care se desfășoară această exercitare.

Moțiunea se votează prin aclamațiunile unanime ale Congresului.

D-l Prof. Gr. L. Trancu-Iași ține apoi o entuziastă cuvântare, cu care Congresul se închide.

Seara, a avut loc o agapă colegială, cu care ocazie a fost sărbătorit d-l St. Țenov, pentru 35 ani de profesorat.

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele :

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

Problema de contabilitate

La examenul de expert-contabil ținut la Galați în ziua de 2 Februarie 1935, s'a dat următoarea problemă:

Societatea Anonimă „Santierele Navale F", au primit comenzi și executat 5 șlepuri, încheind contracte în regulă pentru 5 clienți, A. B. C. D. E., proprietar de moșie, fiecare șlep în valoarea de lei 1.000'000 avansându-i-se de fiecare 50% Pentru restul de 50% conform și clauzelor din contractele de vânzare a emis și vândut pe piață la curs de 50% obligațiuni cu cupon de 5%, astfel ca să recupereze întregul rest de 50% în numerar, rămas dator, diferența de curs fiind în sarcina clienților.

Acești clienți se obligă fiecare să plătească datoria totală în 20 ani, în rate semestriale cu anuitate semestrială de 3,90%, în care intră amortizarea datoriei și cuponul obligațiunilor.

Peste 2 ani și jumătate, debitorii conform nouei legi de reglementarea datoriilor intră și cer conversiuuea agricolă cu 50% reducere. Societatea „Santierele Navale F" e nevoită să lichideze obligațiunea.

Inchee deci situația datornicilor de mai sus și găsește că toți au plătit ratele numai 2 ani rămânând pe ultimul semestru cu rata neplătită; retrage obligațiunile de pe piață la cursul de 60%.

A se face toate înregistrările contabile, calculele și operațiile de emisiune, anuități, trageri la sorți semestriale, și retragerea din circulație a obligațiunilor.

Inregistrările de conversiune și a pierderilor.

Răspuns la problema de contabilitate No. 1 din examenul de expert contabil ținut la Galați la data de 2 Februerie 1935.

Șantierele Navala vinde 5 șlepuri a 1.000.000 lei.

A. = lei 1.000.000,—
B. = lei 1.000.000,—
C. = lei 1.000.000,—
D. = lei 1.000.000,—
E. = lei 1.000.000,—

Cumpărători de șlepuri (debitori) la *Șlepuri fabricate* (fabricate)

A. = lei 1.000.000,—
B. = lei 1.000.000,—
C. = lei 1.000.000,—
D. = lei 1.000.000,—
E. = lei 1.000.000,— 5.000.000,—

Cassa la *Cumpărători de șlepuri*

Primit numerar A. lei 500.000,—
B. „ 500.000,—
C. „ 500.000,—
D. „ 500.000,—
E. „ 500.000,—

Obligații 5% reținute la *Obligații 5% emise*

Emis la cursul de 50% pentru datoria rămasă la 2.500.000 real obligațiunile No. 1/100 a 5.000 lei fiecare nominal cu cupon 5% de 1 Ianuarie lei 5.000.000,—

Următorii la *Obligațiuni 5% reținute*

Vândut pe piață la cursul de 50% V. n. 5.000.000,—

Cassa netto încasat 2.500.000,—

Cumpărători, Debitori de șlepuri

Conf. Contractelor de vânzare diferența de curs 2.500.000,—

A. lei 500.000,—
B. „ 500.000,—
C. „ 500.000,—
D. „ 500.000,—
E. „ 500.000,—

Clientul A. e deci dator în obligațiuni 5%

numerar	500.000,—	
diferența în curs	500.000,—	1.000.000,—
Clientul B.	detto	1.000.000,—
„ C.	„	1.000.000,—
„ D.	„	1.000.000,—
„ E.	„	1.000.000,—
	Total lei	5.000.000,—

Valoarea nominală a obligațiunilor ce au fost vândute pe piață devine valoare reală, căci la valoarea nominală clientul trebue să plătească anuitatea de 3,98% trimestrial.

Să se stabilească partida clienților, aceeași pentru fiecare din cei 5.

Clientul A.

Capital:
numerar 500.000,—
dif. curs 500.000,— total lei 1.000.000,—
Anuitatea trimestrială cu 5% anual:
1.000.000,— cu 3,98% fac 39.800,—
Calculul amortismentului:
1.000.000 : 40 fac 25.000,— Cuponul 25.000,—
Amortisment 14.800,—
39.800,—

Clientul A.		Amortisment	Procent
Sem. 1.	1.000.000,—	14 800,—	25.000,—
„ 2.	985.200,—	15.170,—	24.630,—
„ 3.	970.030,—	15.550,—	24.250,—
„ 4.	954.480,—	15.938,—	23.862,—
„ 5.	938.542,—	—	23.463,—

B. Acelaș sold (situație)
B. detto
D. „
E. „

Pentru primul semestru clienții au plătit anuitatea fixă și s'a făcut înregistrarea·

Cassa la *rate de anuități*

A.	lei	39.800,—	
B.	„	39.800,—	
C.	„	30.800,—	
D.	„	39.800,—	
E.	„	39.800,—	lei 199.000,—

La finele semestrului s'a făcut defalcarea.

Rate de anuități la *Următorii*

A, B, C, D, E, lei 199.000,—

Amortismentul Sem. 1.

A, B, C, D, E, 14.800 × 5 74.000,—

Cupon 5% exp. 1 Jul. 19...

as. 5.000.000,— 25.000 × 5 125.000,—

Cupon 5% de 1 Iulie 19 . . . la *C a s s a*

Plătit conform bord., cupon scadențat la lei 5.000.000,— 2,50% lei 125.000,—

Amortismentul s'a tras la sorți.

Oligațiuni 5% la *Obligatiuni 5% eșite la sorți*

Conf. tragerei eșite din emisiune la sorți cota amort. Sem. 1 14.800 × 5 lei 74.000,—

Și imediat articolul pentru descărcarea partidei clientului.

Amortismentul Sem. 1/19 . . . la
Cumpărătorii de șlepuri
(Debitori)
Scăzământ din capitalul datorat amortismentul; cuvenit.
Sem. 1. A, B, C, D, E 14.800 × 5 lei 74.000,—

s'au plătit obligațiuni:
Oblgațiuni 5% eșite la sorți la *Cassa* lei 74.000,—

Suma rămasă datoare cu obligațiuni pe piață este deci de lei 985.200,— la fiecare din cei 5 clienți 985.200 × 5 lei 4.926.000,—

La semestrul al II-lea se urmează calculul și înregistrările tot așa.

	Pentru amortism.	15.170 × 5	75.850,—	
Sem. II.	Procente	24.630 × 5	123.250,—	199.000,—
Sem. III.	Pentru amortism.	15.550 × 5	77.750,—	
	Procente	24.250 × 5	121.250,—	199.000,—
Sem. IV.	Pentru amortism,	15.938 × 5	79.690,—	
	Procente	23.862 × 5	119.310,—	199.000,—
Sem. V.	Procente		117.315,—	

Capitalul rămas dator pe piață la finele semestrului al IV-lea și în raport al sem. V este deci de lei 938.542 × 5 4.692.710,— capital care prin faptul că în circulație nominalul a devenit real, întrucât tragerea la sorți s'a făcut regulat conform clauzelor din contract.

Legea conversiunei neprevăzând însă decât anumite cazuri la anumite societăți emițătoare de bonuri sau obligațiuni, Societatea

noastră intră în dreptul comun și atunci retrag obligațiunile de pe piață 4.692.710 la 60% plătind lei 2.815.625,— descărcând clienții cu cota lor:

4.692.710,—
2.815.625,—
1.877.085 : 5 fac 375.417,—

făcând articolul:

Obligațiuni 5% emise la retr.	la *Rest oblg. 5%*	lei 4.692.710,—
Cassa		
Plătit 60%		2.815.626—
Fond conversiune:		
Diferența de curs A, B, C, D, E, 375.417 × 5		1.877.085,—

Conversiunea trebue s'o aplicăm însă la lei 4.692.710 restul de amortisment cu 50% cât am făcut emisiunea deci „ 2.446.355 plus cele 5 anuități neplătite mai puțin amortismentul, căci cuponul dela anuitatea 5-a s'a plătit cu lei 23.463,— deci se adaugă și acest cupon dator adică lei:

23.463 × 5 lei 117.315,—
sau în total lei 2.346.355,— plus
117.315,—
total lei 2.463.670,—

La această sumă trebue să aplicăm cota conversiunei de 50% adică lei 1.231.835,— atât ne mai datorează cei 5 clienți adică lei 1.231.835,— : 5 fac 246.367 de fiecare.

Inregistrările respective vor fi:

Paguba reală este deci de lei 1.281.855,—

Cum cumpărătorii de șlepuri figurează datori în registre cu lei 4.692.710,— plus la diverse rate datorate rest cupon 117.315,— iar la conversiune nu are decât un debit bun rămas de lei ..... 1.231.835 urmează să se acopere diferența.

4.692.710,— plus
117.315,—
4.810.025,— minus
1.231.835,— care a rămas în debitul clienților
3.578.190 lei pe care o iau:
„ 1.877.085,— din fondul de conversiune și
„ 1.701.105,— dela fondul de rezervă cu articolul:

Următorii la *Cumărători de șlepuri*

Pentru achitare conform legei conversiunei a se stabili capitalul datorat :

A, B, C, D, E, câte 715.638 × 5 3.578.190,—
Fond conversiune lei 1.877.085,—
„ rezervă diferența „ 1.701.105,—

I. C. NEGRESCU

Jurisprudențe Fiscale [1]

Impozit global și pe salar. — Tantieme. — Cheltuieli de voiaj. — Condițiuni de scădere din venitul comercial. — Pierderi la Debitori. Art. 31 l. c. d.

1. Impozitul global plătit pentru funcționari, nu are caracterul unui spor de salariu, fiind o remunerație cu caracter variabil și neperiodic, așa că nu se poate admite la scădere din venitul brut.

Impozitul pe salariu plătit pentru funcționari este un spor de salariu și trebue admis la scădere chiar în cazul când nu s'ar fi achitat impozitul afarent la acest spor. La fel trebue decis pentru orice alte îndemnizații în natură.

2. Tantiema administratorului delegat al unei societăți, nu se scade din beneficiu, dacă este in raport cu beneficiul și nu fixă și periodică.

3. Pentru a fi admise la scădere, cheltuielile de voiaj trebue să fie necesare și folositoare, situațiune de fapt lăsată la aprecierea comisiunilor de fond.

4. Atât timp cât durează procedura falimentului sau concordatului debitorilor, creanțele respective deținute de întreprinderile creditoare trebuie privite ca irealizabile aproape în întregime, iar pentru cazul și în măsura care încep plățile cotelor, aceasta în mod normal se înregistrează la venit și fiscul nu rămâne frustat.

In vederea faptului stabilit în instanța de apel, că impozitul global plătit pentru funcționarii firmei în suma sus arătată, fiind o remunerație cu caracter variabil, nu are un caracter de continuitate și deci nu poate fi privit ca un spor de salar în sensul legei și a Instrucțiunilor, Comisiunea de apel nu a violat legea, când nu a admis la scădere această sumă de 1.849.424 lei, rămânând de altcum inoperat faptul, stabilit prin recipise indicate în petiția de recurs, că contribuabila a plătit și impozitul pe salariu dela suszisa sumă în suma de 154.041 lei, despre a cărei scădere bineînțeles nici nu se plânge recurenta și nefiind pe de altă parte

1) Din Revista „Administrația Financiară" No. 89/935.

obligatorie pentru instanța de judecată, opinia greșită a expertului contabil, cum că achitarea impozitului global pentru funcționar ar însemna un spor de salariu în sensul legii, așa că acest motiv de recurs trebue privit ca neîntemeiat (?!!!).

La punctul II. Că — ce e drept deciziunile comisiunei Centrale Fiscale, date ca adaosuri la art. 87 și 81 din Instrucțiuni și invocate în speță de comisiunea de apel în motivele deciziunei atacate, stabilesc în drept, că impozitul pe salariul funcționarilor plătit (periodic) de întreprinderile comerciale și industriale, reprezentând un spor de salariu, poate fi scăzut din beneficiul impozabil în sensul dispozițiunilor art. 31 punctul 3 din legea numai atunci dacă se va justifica plata impozitului pe salar și de la acest spor de salariu.

Că, însă, deși conform art. 47 legea contribuțiunilor directe recurenta era obligată să rețină regulat impozitul asupra sumelor ce a plătit funcționarilor săi ca salariu deci, și asupra sumei de 188.929 lei ca parte din suma de 459.866 lei, care reprezintă într'adevăr un spor de salariu totuși sancțiunea pentru neglijarea acestei obligațtuni se găsește în mod exclusiv numai în dispozițiunile art. 105 și 106 din lege, cari prevăd pentru orice sustragere dela plata impozitului o amendă egală cu îndoitul impozitului sustras și nimic mai mult, pe când nici art. 47 citat și nici un alt text de lege nu prevede o altă sancțiune specială pentru neobservarea dispozițiunilor acestui art. l. c. d.

Că potrivit art. 31 pct. 3 l. c. d. scăderea salariilor plătite și decl a sporului plătit la salar, nu este condiționată de reținerea și plata impozitului (a se vedea decizia fiscală No. 155 din 10 Oct. 1931 a Curții de Apel București, menționată și în decizia No. 123 (Dos. No. 729/933) a Curții de Apel Cernăuți S. I. publicată în pagini jurid. Anul II No. 9 din 15 Aprilie 1934 Pag. 161).

Că așa fiind, nu poate fi potrivită ca aplicabilă nici decizia suscitată a Comisiunei Centrale fiscale ca fiind contrară legii și de altfel neobligatorie pentru instanța de recurs.

Că deci, neadmițând Comisiunea de apel la scăderea din venitul brut al recurentei impozitul pe salariu, plătit de ea pentru funcționarii săi pe motiv, că recurenta n'a dovedit plata impozitului pentru acest spor de salariu, a violat prin aceasta sus arătate texte de lege și a comis și un exces de putere, așa că acest capăt de recurs cată a fi admis ca pe deplin întemeiat:

La punctul III. Că din aceleași considerente ca sub II, cată a fi admis și motivul acesta de recurs, referitor la nescăderea din venitul brut a sumei de 207.921 lei, ce reprezintă chiriile, luminatul și încălzitul servitorilor și șoferilor, formând deci și acestea cheltuieli periodice, făcute în folosul impiegaților firmei recurente, un spor de salariu al lor, plătit de recurenta, spor, care conform art. 31, cifra 3 l. c. d. trebuie să fie admis la scădere, indiferent de faptul, dacă a fost achitat sau nu impozitul și pentru acest spor de salariu.

La punctul IV. Că însă, neadmițând la scădere remunerația de 30.000 lei, plătită comisarului guvernului, Comisiunea de apel n'a violat, cum susține recurenta, dispozițiunile art. 31 din lege, deoarece bine a stabilit instanța de apel, că comisarul Regal nu e nici funcționar, nici lucrător al întreprinderii, ci un organ de control al Statului, așa că n u poate fi înrolat în categoria funcționarilor și slujbașilor întreprinderii, menționați în art. 3, pct. 3 l. c. d. care text de lege e de strictă interpretare (?!!!).

La punctul V. Că tot așa n'a violat Comisiunea de apel legea și nici n'a comis o omisiune esențială, când n'a admis la scădere din venitul brut al recurentei tantiema în sumă de 1.272.261 lei achitată D-lui Administrator delegat al Soc. Max Anhauch în baza hotărârei anterioare a adunărei generale a acționarilor, deoarece potrivit adaosului 6 la paragr. 31 Iunstruncțiuni numai sume plătite de către societățile pe acțiuni (anonime) directorii preveniți din membrii consiliului de administrație... sau administratorului delegați cari îndeplinește servicii reale în mod permanent, să fie ipozabile la impozitul pe salarii și deci conf. art. 31 alin. 3, să fie trecute la cheltuieli, cari vor îndeplini pe lângă condițiunile dela prevăzute în paragr. 52 din Instrucțiuni și următoarele condițiuni: a) să fie fixă, iar nu în raport cu beneficiul (adică cu venitul societății), b) să fie determinate mai dinainte pe o perioadă de timp, neputând să aibă un caracter variabil, c) să fie constante, fie prie prin contracte și convenții scrise sau prin deciziuni ale adunărei generale a acționarilor, d) să fie plătite efectiv lunar sau pe o perioadă de timp determinată și e) cei, cari le incasează, trebue să facă efectiv și în mod permanent serviciu ca orice funcționar.

Că deci în speță tantiema sus arătatată, necorespunzând primei condițiuni, adică să fie fixă, iar nu în raport cu beneficiul, din cauza aceasta, neavând caracterul de salariu, nu putea fi trecută la cheltuieli și scăzută din venitul brut al societății conform dispozițiunile art. 31 pct. 3 din lege, chiar dacă ar corespunde tuturor celorlalte condițiuni sus arătate și îndeosebi și condițiunei sub c) în care se referă și adaosul la par. 81 ca alin. 5 invocat de recurentă cu privire la adevărații funcționari și lucrători, unde se cere însă în partea doua, ca remunerația să fie în proporție cu salariul, ce primește anual, și nu în mod global așa că în fața acestor motive puternice de drept, Comisiunea de apel nu putea să ia în considerare raportul expertului, care neexeprimându-și în mod expres opinia, constată numai, că prin procesul verbal asupra adunărei generale a societății din 9 Mai 1930 i s'a menținut D-lui Max Anhauch îndemnizările ca și în trecut.

La punctul VI. Considerând că și referitor la suma parțială de de 200.000 lei neadmisă la scădere din suma de 613.476 lei, ce reprezintă cheltuieli de voiaj, Comisiunea de apel argumentează foarte logic și concludent, că societatea apelantă a justificat — după cum se arată și în expertiză cu documente de cassă numai

faptul că cheltuielile de voiaj au fost făcute realmente, fară a fi dovedit însă, că cheltuielile acestea în mărime de chiar 613.467 lei, ar fi fost în întregime necesare sau măcar folositoare în sensul art. 31 punctul 10 l. c. d. așa că comisiunea în lipsă de probe, apreciind în mod suveran, le-a redus cheltuielile acestea cu aproximativ a treia parte, neadmițând suma parțială de 200 mii lei la scădere și este inexactă susținerea recurentei, cum că comisiunea de apel n'ar fi luat în seamă dovezile și nici expertiza d-lui expert contabil Biletchi, care el însuși a lăsat la aprecierea Comisiunei stabilirea quantumului acestor cheltuieli necesare în principiu, așa că și acest capăt de recurs se evidențiază a fi neîntemeiat.

La punctul VII. Că altfel se prezintă însă chestiunea pierderilor provenite din creanțe dubioase în suma de 1.969.376 lei, pe care comisiune de apel asemenea nu a admis-o la scădere pe motiv că recurenta n'ar fi dovedit, că aceste creanțe sunt efectiv și definitiv pierdute, neajungând dovada, că debitorii se află în faliment sau concordat.

Că însă, stabilind instanțele de fond în fapt — și aceasta în concordanță cu stabilirile făcute de expertul contabil în baza registrelor comerciale ale recurentei, a actelor justificative a contului de profit și pierdere, — cum că debitorii răi platnici în expertiză cu nume, și cu sumele datorate, se află într'adevăr parte în stare de faliment, parte în concordat, rezultă că trecute fiind aceste pierderi ca atare în contul de profit și pierdere efectivă, care nu mai figurează în actul bilanțului său și cu registrele comerciale au fost primite de comisiune ca severe și regulat ținute, ele nu mai puteau fi scindate și deci suma împricinată 1.696.376 reprezentând partea neacoperită prin fondul de rezervă din pierderile provenite din creanțe dubioase, trebuia scăzută ca pierdere efectivă în conformitate cu dispozițiunile art. 31 punctul 10 din lege și paragr. 77 din Intrucțiuni, iar adaosul la paragraf. 88 punctul 6 ca aliniat penultim, arătat de comisiunea de apel nu putea fi invocată în speță, referindu-se el la creanțe dubioase acoperite prin fondul de rezervă pentru creanțe dubioase (a se vedea și decizia fiscală No. 163 din 7 Iulie 1931 a Curții de apel București S. III publicată în Revista „Administrația Financiară" No. 46—47 din August—Septembrie 1931 pag. 13—14.

Că de altcum e și foarte logic și concludent raționamentul că atât timp, cât durează procedura de faliment sau de concordat a debitorilor (de obicei mai mulți ani), creanțele respective ale creditorilor contribuabili trebue privite ca evident irealizabile aproape în întregime, iar pentru cazul și în măsura, în care încep plățile cotelor, acestea în mod normal se înregistrează la venit, așa că nu scapă de impozit și fiscul nu rămâne frustat.

Că așa fiind, numai cu violarea legii Comisiunea de apel n'a socotit pierderile arătate ca efectiv încercate, evidențiindu-se astfel și acest capăt de recurs ca întemeiat.

(Extras din Decizia fiscală No. 341 din 30 Noembrie 1934 Curtea de Apel Cernăuți S. II).

Asociația Experților Contabili din România

CONVOCARE

Conform art. 31 din statute, membrii Asociației Experților Contabili din România, sunt rugați a lua parte la Adunarea Generală Ordinară, ce va avea loc în ziua de 19 Mai 1935, la ora 10 a. m. în localul Corpului Contabililor autorizați și experți contabili, Str. Teilor No. 12, pentru a delibera asupra chestiunilor cuprinse în ordinea de zi de mai jos:

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă către adunarea generală ordinară a membrilor Asociației;
2. Raportul cenzorilor;
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere și descărcarea Consiliului de gestiunea sa pe exercițiul 1933;
4. Ratificarea cooptărilor făcute în Consiliul de Administrație în anul 1934—1935;
5. Alegerea a cinci membri în Consiliul de Administrație în locul celor ieșiți la sorți. Membri ieșiți la sorți pot fi realeși.
6. Alegerea a trei cenzori activi și 3 supleanți;
7. Alegerea Consiliului de Onoare;
8. Complectarea locurilor vacante în Consiliul general consultativ.

Pentru alegerile dela punctele 5, 6 și 7, rugam pe Domnii membrii care doresc a candida să se conformeze articolului 36 din Statutele Asociației, adică să-și depună cererea sub semnătură personală, cu cel puțin cinci zile înainte de data alegerii, la Secretariatul General al Asociației sau candidatura să le fie propusă de cel puțin 5 membri alegători.

In cazul când la 19 Mai 1935 nu se întrunește numărul membrilor cerut de statute, adunarea se va ține cu orice număr în ziua de 26 Mai 1935, în acelaș loc și la aceiași oră.

Consiliul de Administrație

Corpul absolvenților școalelor superioare de comerț din România

CONVOCARE

Domnii membrii ai Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț din România sunt convocați în Adunare Generală Ordinară pentru ziua de Duminică 12 Mai 1935, ora 11 la sediul Corpului, în București, strada Teilor No. 12, la ordinea de zi fiind:

1. Darea de seamă, bilanțul și contul de gestiune, încheiate la 31 Decembrie 1934, cum și proectul de buget pe anul 1935.
2. Raportul cenzorilor.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul expirat.
4. Alegerea a 5 membrii din Consiliul de Administrație, ieșiți la sorți, conform art. 11 din Statute, în locul d-lor N. Butculescu, P. Drăgănescu Brateș, V. M. Ioachim, A. Marinescu și I. C. Negrescu. Membrii eșiți la sorți sunt realigibili, conform art. 11 din statute.
5. Alegerea a 3 cenzori și 3 cenzori-supleanți, conform art. 24 din statute. Cenzorii sunt realigibili.
6. Diverse.

Nu vor putea lua parte la votul Adunărei Generale Ordinare, decât membrii la curent cu plata cotizației și cu 6 luni vechime, conform art. 9 din Statute.

Un membru nu poate avea decât o singură procură.

In caz că adunarea nu se va putea ține în această zi, se amână la 19 Mai a. c., în acelaș loc și la aceeaș oră, când se va ține cu orice număr de membri.

Colegiale

✉ Camera de Comerț și Industrie din București a dat Sâmbătă 13 Aprilie 1935 o masă în onoarea colegului nostru, d-l Deputat **G. N. Iosifescu,** care a susținut în Parlament mai multe amendamente la legea Contribuțiunilor directe, din care unele au fost admise, precum: acordarea votului deliberativ delegaților Camerei de Comerț, numirea delegaților Comerțului in Comisiunea de apel de către Camerile de Comerț, etc.

✉ Tot d-sa a prezentat un amendament la art. 82, care s'a admis, cu privire la întocmirea listei de experți contabili pentru expertize fiscale, listă care se va face în prealabil de fiecare Secțiune a Corpului.

✉ In cursul lunei Aprilie, se va ține, în fiecare Duminică, câte o conferință privind raporturile economice-financiare cu țările din Balcani. Conferințele sunt deschise de d-l Prof. N. Iorga. Printre conferențiari sunt și colegii noștri: Chr. D. Staicovici, V. Staicovici și V. M. Ioachim.

✉ D-l **A. Botez,** Vice-Președinte al Corpului Contabililor Secția Ilfov, demisionând din această calitate, în locul d-sale a fost ales d-l **Ștefan Georgescu.**

✉ D-l **D. P. Niculescu-Ritz,** a fost ales în Consiliul de Administrație al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, din partea patronilor comercianți, iar d-l **D. Mociorniță,** a fost reales în Comisia Superioară de Control.

Abonamente

In cursul lunilor dela 1 Februarie — 10 Aprilie 1935, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Alba-Iulia: Tanu Dumitru 1934, 160; Emil Masca 1934, 160.
Bacău: Spiridon Mocanu 1933—34, 200; Bubi Goldstein 1934, 160; Jos Iţicovici ab. 1932, 1933 și 1934, lei 335.
Bârlad: Copel Simon 1933 și 1934, lei 256
Botoșani: A. St. Ferhat 1932, 1933 și 1934, lei 330.
Buștenari: St. Ottenbicit ab. 1934 și 1935, lei 320.
Băneasa: Petre Georgescu 1934, 160.
Bazargic: Anghel Găetan 1933, 200; N. A. Ruscov, 1932—33, 250; I. D. Constantinov 1934, 200; Fizdel M. Isac 1935, 200; Florea Bunget 1934—35, 400.
Buzău: Vasile M. Theodoru 1934, 200; Mărculescu D-tru 1935, 200; Vasile Talasman 1935, 200; Nicolae Sugadel 1935, 200; Crețu I. Vasile 1935, 200; Paraschiv Borcescu 1935, 200; C-tin Scântee 1935, 200; Vladimir Boldojar 1935, 200; Neagoe Ivan 1935, 200; Ion G. Petrache 1935, 200.
Cluj: Camera de Comerț 1935,500.
Constanța: Filip G. Haralamb 1934—1935, 320.
Chișinău: P. C. Nicolau 1935, 200.
Comarnic: B. Aronovicí 1932—34, 480.
Cernăuți, Voronca Nistor, Teitler Zaharia, Vihovici Gh., Moldauer Iosef, Arber Salomon, Hecht Baruch, Wurmbrand Iacob, Filk Iulius și Kopelman Filip, Schwartz Rosimilla, Resch Maximilian, Braunstein Iosef și Tassler Martha, abon. pe 1935; Șipoș Maximilian 1936, 160; Valerian Schestauber 1935, 160.
Craiova: Filip G. Popescu 1932—34, lei 37 și $^1/_2$ 1935 lei 80; I. Gavrilă, Petre Ghedrement, D. Oprescu, Samuel Covo, Ilie Matei, D. D. Grigorescu, I. I. Ungureanu, Șerbu Ștefan, Gavrilă Georgescu, Emil Klara, Banca Populară Casa noastră, Theodor Boangiu, Ion N. Stănculescu, ab. 1934, lei 200; C. V. Ionescu acont 1934, lei 100; Gavrilă Georgescu rest 1934, lei 60; C-tin Drăgotescu acont 1934, lei 100; Marin Bogdan 1932—33, lei 210; Andrei Stoenescu acont 1933, lei 50.
Diciosânmartin: Pavel Hatiegan 1935, 200; I. Sadopky 1933—34 320.

*) Mulțumind d-lor ab nați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Galați: Dr. P. Drăgănescu, 1935, 160; Gh. Vargolici, 1935, 160; Carol Tetic, 1935, 160

Ghidigeni: Romulus Ionescu 1933, lei 160.

Uzina Ferdinand: St. Cristescu 1934, lei 154; 1935, lei 160.

Focșani: C-tin Madgearu 1935, lei 200.

Făiticeni: Busuioc Panait 1934, lei 200.

Ismail: Isaya Gheorghiu 1935, lei 160.

Iași: Elena Munteanu 1933 și 34, lei 400.

Lugoj: Jelozan Emil 1934 și 1935, lei 400.

Moreni: I. Murdeală 1934 lei 160; H. Gober 1935, lei 160.

Mercurea Ciuc: Romulus Roman 1934 și 35, lei 400.

Orșova: A. Vitenberger 1935, lei 200.

Oradea: Ion Popa 1935, lei 200.

Ploești: Ion N. Georgescu 1934 și 35 lei 320; D. Columbeanu 1932 și 34, lei 370; Iosef Popescu 1933 și 34, lei 320.

Pașcani: I. Frunză 1935, lei 160.

Pitești: I. Bonță 1933 și 34, lei 320.

Sighișoara: Marin D. Stănoiu 1935 lei 200

Silistra: Constantin M. Preda 1935, lei 160; Honoriu Nicolae 1935, lei 160.

Storojinet: V. Stehlich, 1935, lei 160.

Sibiu: Gr. Hâncu 1934, lei 209.

Satu-Mare: Kepes Eugen 1934, lei 200; Traian Iosef 1935, lei 160.

Suceava: Maxim Anghel 1932 și 44, lei 450

Tg.-Mureș: C-tin Mitrea 1935 lei 200.

Turda: Victor Iosef 1934, lei 160.

Tg.-Jiu: Bucur Pinciu 1935, lei 168; Corpul Contabililor 1932, 33, 34, lei 370.

Târgoviște: I. Marian 1932 și 34, lei 333; Iulian Condu, 1932 33, 34, lei 370.

Din străinătate:

Leipzig (Germania): Otto Prager abonament pe 1935, lei 300.

București:

Ștefan Antonescu 1934, 160; Victor Avrămescu 1935, 160; Ath. Atanasiu 1934—35, 400; Rector P. Antonescu 1/2 1934, 100; Alex. Avramescu 1934, 200; Constantin Andrei 1935, 160; C. Anastasescu 1935, 200; Soc. Agricolă 1935, 500; Gr. Aman 1935, 200; D. Athanasescu 1935, 200; C. Apostol 1935, 200; Ioan Antoniu 1935, 200; Filip Aldea 1935, 200; C-tin Avrămescu 1934, 160; Alexe C. Alex., 1934, 200; Min C. Angelescu 1935, 200; Ioan M. Alexandrescu 1934, 160; Borneanu George 1934, 160;

N. S. Aladgem 1935, 160; Ion Burduloiu 1934—35 400; Banca Centrală Coop., 1935, 500; Nic. Badea 1936, 160; A. Barcianu 1934—35, 400; Petre C. Badalea 1/2 1934, 100; Gh. I. Bagiu 1935, 100; Moise A. Brener 1934, 200; Pierre Boulett 1934, 200; Bandu George 1935, 200; Gustav Beckesch 1935, 200; Dan A. Bucurescu 1935, 200; Dem. Besten 1935, 200; Bălăcescu Corneliu 1935, 200; D. Bodescu 1935, 200; G. Brânzescu 1935, 200; Banca Agricolă 1935, 500; Ath. D. Bereanu 1935, 200; Iosif Banc 1934, 160; I. A. Seigerman 1931—33, 260; Paul Keller 1935, 160; I. Brendorfer 1934, 200; Ioan G. Bulea 1935, 200; Elias Barad 1/2 1935, 100; Ernest Brancovici 1935, 200; Broșiu Valeriu 1/2 1934. 100; Iosif Bogeu 1935, 200; M. Brânduș 1935 200; Grigore T. Coandă 195, 160; Ion P. Crețulescu 1935, 160; Jean Caras 1934, 160; Lucaci Constantinescu 1935, 160; Demetru Constantinescu 1935, 200; Cristea Zamfir 1935, 200; Creditul Minier, 1935, 1000; Oscar Cizeck 1935, 200; M. I. Constantinescu 1935, 200; Casa M. S. Regelui 1935, 500; N. Cordoș 1935, 200; Traian C-tin 1933, 200; Adam Clotz 1935, 200; C. N. Constantinescu 1935, 200; I. N. Corlățeanu 1935, 100; G. Constantinescu 1935, 160; Aurel Cutta 1935; 160; Frantz Casptzah 1935, 160; Anton Cucu 1935, 200; Cercul P. T. T. 1935, 160; Nic. Ciuculete 1/2 1933, 100; Radu Crăciunescu 1931—33, 100; C. I. Didoacă, 1935, 160; N. Dinescu 1933, 160; Leon Dascălu 1934, 200; Dobrescu Ilie 1935, 160; Chr. Dimoș 1935 200; Ioan Drăgoescu 1935, 200; G. Dragomirescu 1/2 1935, 100; C. Dobrescu 1935, 200; Iosif Dateu 1934, 160; Prof. C. G. Demetrescu 1935, 200; M. Dobrovici 1935, 200; Pascal Demetrescu 1934, 200; Eugen Dragomirescu 1/2 1935, 100; Dumitrescu C. Ion 1934, 160; V. Dobrotă 1935, 200; Jean Demetrescu 1934, 200; Ștefan Dan 1935, 200; Mihail Ivanovici 1/2 1935, 80; Eckstein Marcel 1935, 200; Nic. Einhoru 1935, 200; Marcel Engler 1935, 200; Ion Enăchescu 1935, 200; Gh. Enciulescu 1933, 200; Zoltan Fenyves 1935, 200; Jean Feldman 1935, 200; Iacob Funt 1934, 160; M. Frenkel 1935, 200; Paul François 1935, 200; S. Feyns 1934, 200; Iosef Franco 1/2 1935, 100; Gh. Gheorghiu 1934, 160; Cornel Gavrilescu 1935, 200; Bulai Anton 1934, 200; Gabroveanu Ion 1934—35, 400; Florea Georgescu 1935, 160; N. I. Găgiulescu 1935, 200; Gaisinski Ion 1/2 1934, 100; Ion Goldstein 1935, 200; G. V. Ghimpețeanu 1935, 200; I. Gogonea 1935, 200; Constantin Georgescu 1933, 200; C. Gavrilescu, 1935, 200; Constantin Goldu 1935, 200; D-tru Georgescu 1935, 160; A. Ghenat 1935, 200; A. Georgescu 1934, 100; D. Ghiulamila 1935, 200; Gh. Guiu 1935, 200; I. M. Georgescu 1935, 200; Mally Grigoriu 1935, 160; Georgescu V. C-tin 1934, 200; Gr. A. Georgescu 1935, 200; Iulius Goschler 1934, 200; Th. Guilmen 1935, 200; C. Georgescu 1934, 200; Gh. Grigoriu 1932—33, 150; Cornel V. Ilar 1935, 160; Hugo Hurmulescu 1935, 200; Fr. Horach 1934—35 320; A. Holdengreber 1934, 160; Hurdubelea Bu-

cur 1/2 1934, 80; Alfred Hartweg 1935, 160; I. Br. Hodoș 1935, 200; C. Handelman 1934, 200; Hontescu Dan 1934—35, 400; Nicolae Hornet 1934—35, 400; Petre Hille 1935, 160; I. Hafner 1935, 200; Ernestina Hara 1934, 100; Ioan Harjeu 1935, 200; Herscovici Seviani 1933, 200; Zwirn Herman 1935, 200; Hersohn Alex., 1/2 1935, 100; G. C Haraga 1935, 200; Nic. G. Ionescu 1933—34; N. Ionescu 1935, 160; I Iordănescu 1935, 160; I. Iordănescu 1935, 160; Isvoranu Gh. 1935, 200; Gh. Ioanițescu 1935, 160; Gh. D. Ionescu 1934, 160; Ion Iova 1935, 160; Goga Ionescu 1934, 200; Ionescu 1935, 200; Leon Itzcar 1935, 200; Gh. Ionescu 1935, 200; Cristu Iufu 1935, 200; Ioan Gh Ioan 1934, 160; I. N. Iliescu 1935, 200; Emanorl Isbășescu 1935, 200; Gheorghe Iosif 1935, 200; Cornel Ionescu 1935, 200; Mircea Ionescu 1935, 200; N. Ionescu Cristea 1935, 160; Florea Ionescu 1935, 200; Eufrosina Ionescu 1/2 1933, 100; Nic. Ioanțiu 1935, 200; Th. Ionescu 1933, 200; Juster Dan 1935, 200; Jornescu Vasile 1935, 160; Josepovici Zoltan 1935, 100; Kromer Ernest 1932—34, lei 480; Hercule Kelefa 1934, lei 200; Kreuziger 1935, 160; Max Kummer 1935, 200; Artli Kovler 1/2 1934, 100; Iacob Külman 1935, 200; G. Cosman 1935, 200; Iancu Kleper 1935; 200; H. Kaminsky 1933, 200; Marcu Kaufman 1935, 200; C. Leontescu 1/2 1934, 100; 1/2 1935, 100; Iosef M. Levy 1935, 200; C-tin Lucarelli 1935, 200; Moritz Lipschitz 1935. 50; L. Lupu 1933, 200; Al. Lazaride 1/2 1935, 100; Edgar Leibloch 1935, 200; M. Lipschitz 1934, 110: Henry Labes 1935, 160; Mihail Leo 1935, 200; E. Lobl 1935, 200; Al. Lăucerescu 1935, 160; Iosif Löbel 1935, 200; S. Liabis 1935, 200; Osiar Latzorovici 1935, 200; H. Marcovici 1933—34, 400; Corneliu Mihăilescu 1935, 200; Petre Marinescu 1935, 200; Ion Missir 1935, 200; I. G. Minea 1935, 200; Herman Mitzler 1935, 200; M. Mihăilescu 1935, 200; Leopold Marcus 1935, 200; Avram Marcovici 1935, 200; I. N. Mucică 1934, 200; Mihai Marin 1935, 200; Henry Mauson 1935, 160; Ioan Munteanu 1935, 100; Radu Mihai 1935, 160; N. Mathias 1935, 160; Coradino Mario 1935, 200; Florian Marinescu 1935, 200; M. Mărculescu 1935, 200; N. Măciucă 1935, 200; Ioan Miron 1935, 200; Ernest Michelsohn 1/2 1933, 80, 1/2 1935, 80; Petre Manoilescu 1933—34, 400; George Maurițiu 1935, 200; C. A. Marinescu 1934. 200; Nic. Nicolaide 1935, 200; Dumitru Năstasă 1934, 200; Th. Nitzu 1925, 200; Ioan G. Nicnlescu 1935, 160; Rudolf Novac 1935, 200; Vasile Niculescu 1935, 160; Em. Nathansohn 1935, 200; N. G. Niculescu 1935, 200; François Notumb 1935, 160; Vasile Nicolau 1935, 160; Nachmias Doré 1935, 200; Petre Neuszesz 1935, 200; I. C. Negrescu 1935, 200; I. Obrețcovici 1933—34, 320; C-tin Olteanu 1935, 200; Otelescu Mihail 1935, 200; Mihail Oțelescu 1933, 200; O-van Omme 1935, 200; Otto Lauterer 1935, 200; G. Popa 1934, 200; Al Panaitescu 1933, 200; I. Petrescu 1/2 1934, 100; Lazăr Popovici 1935, 200; Ilie Parsolea 1935. 200; M. Perhman 1934, 160; Popovici Haret 1935, 160;

Prudi Eugen 1935, 160; C-tin G. Popescu 1935, 200; I. Ștefănescu Preda 1934, 160; N. Palanic 1935, 200; Dan Păsescu 1935, 200; C-tin Păunescu 1935, 200; Ștefan Popescu 1935, 200; Nic. Popovici 1934, 200; Petricu Petre 1935, 200; Benjamin Pencu 1932—33, 150; A. Porver 1932—33, 250; Aurelian Popescu 1934, 160; A. Papier 1034, 200; Gh. Popescu 1934, 200; I. C. Papudof 1935, 200; D. Păun 1934, 200; Gh. Plopeanu 1935, 200; N. Potop 1935, 160; Adolf Platzman 1935, 160; G. Popescu 1935, 200; Ioan Popovici 1934, 200; Ruseu D. Marin 1934, 160; Th. Râureanu 1935, 200; Gh. Rosetti 1935, 160; B. Rubin 1935, 200; Vasile Rădulescu 1935, 200; Alex. Radicescu 1935, 160; N B. Rădulescu 1935, 160; A. Robotzky 1935, 160; Aron Radovici 1935, 200; C-tin Răducanu 1935, 200; Ștefan Radu 1/2 1935, 80; Jean Schaner 1935, 160; Nic. Stănescu 1935, 200; Frantz Schmeider 1935, 160; Alex. Săvulescu 1935, 160; Ilie Suliac 1931—33, 300; Victor I. Slăvescu 1935, 200; Ilie Stănescu 1935, 160; Romulus Stancu 1935, 200; Martin Segall 1935, 200; Straul Gustav 1935, 200; M. Straitman 1935, 200; Rubin Schvartz 1935, 160; Dragomir Stătescu 1935, 160; M. Schönfeld 1034, 160; Gh. Stănoiu 1935, 200; Prof. V. Stoicovici 1935, 200; Albert Schauer 1934, 160; Soc. Com. Loc. Eftine 1935, 500; Erimia Gh. Ștefan 1934, 160; Sapșa Svadron 1/2 1933, 100; Cornel Secășeanu 1934, 200; D. Sili 1/2 1933, 100; Ștefan T. Ștefan 1935, 160; Silviu Samuel 1935, 160; Victor Stupcanu 1935, 160; B Spiegel 1933, 200; N. Săndulescu 1935, 200; R. Stoenescu 1935, 200; St. Streit 1935, 200; André Schor 1935, 200; Ignat Schreiber 1935, 160; Stănescu Teodoru 1935, 200; M. Stoenescu 1933—34, 200; S. Teutschländer 1/2 1935, 100; Gh. Teodorescu 1934, 160; A. Tanasian 1934, 200; Moise Tăingiu 1934, 160; St. Tenov 1934, 160; Paul Tschumper 1935, 200; D. I. Țuțuianu 1933, 160; Tutica C-tin 1934, 200; Tatos Theodor 1935, 200; C. Todea 1935, 200; Ernest Wagner 1935, 160; Carol Wotsch 1935, 160; Maior Voinescu 1934, 200; Wital Anton 1935, 200; Adolf Wechler 1935, 200; Scarlat Wasserman 1934—35, 400; Gh. Voinea 1934, 200; D-tru Voinea 1935, 200; Gh. Vasilescu 1935, 200; Frumuzache Vasilescu 1935, 160; Wolf 1935, 1000; Dumitru Zamfirescu 1935, 160; T. Zlatco 1/2 1934, 100; W. Van Zomenfeld 1935, 200; Zurick Federic 1935, 160; C-tin Zacopceanu 1935, 200; Gustav Zurmer 1934, 200; Ad. Zalman 1934, 200.

Colegi, susțineți revista prin plata promptă a abonamentelor.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili:

Secția Brăila: Constantinescu Gr., Ioseph I. Avram, Paul Hornstein, Sava P. I. Marcov, Hörer Ottokar, contabili stagiari: Aristotel Stănescu, contabil autorizat.

Secția Cluj: Ciosa Gheorghe, Rimoczi Alexandru, Dulhaz Pavel, Theodoratu Spiru, Farkas Iosif, Goldberger Ferdinand, Levi Desideriu Rosenberg Tiberiu, Szabo Iosif, Balazs Dionisie, Taflan Ernestin și Wagner Ioan.

Secția Craiova: Eug. Gh. Istodorescu.

Secția Focșani: Mercan S. Stoica, Murguleț Gh. Vasile, Jac Kendler, contabili stagiari.

Consiliul secțiunei a revenit asupra suspendărei: Mihai Tomescu, Sae Mates, Iancu Leibovici, I, Iliovici, contabili stagiari; Alex. Buzdrug, contabil stagiar.

A exclus din Corp pe: d-l Wolf N. Simon.

Secția Galați: Popescu C. Niculae, Dimitriu Sterea, Alexandru C. Săceanu.

Secția Iași: Keissman N. I., Mayer Oisie, Filipescu I. Th, Helman S. Luis.

Secția Ilfov: Pomojescu S. Ioan, Aurel N. Ezariu, Aureliu Georgescu, Dumitru C. Lecu, Erca N. Constantin, Dionisie M. Apostolescu, I. V. Apostolescu, Giovani Adolfo Duramani, Godaru Gh. Lazăr, Horovitz Iancu, Ana Stroe, Niculae Grămescu.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3
Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI **CALAN**:

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA,
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI
Calea Victoriei, 15

Adresa :

ATENTIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV — No. 5 MAI 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
a „ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabili'or.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 5 MAI 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ **APARE LUNAR** Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Legea cu privire la unele dispoziţiuni pentru înlesnirea şi refacerea creditului 249
Vasile V. Longhin: Forţa probantă a registrelor comerciale în faţa instanţelor fiscale 253
Al. Sorescu: Dezordinea datelor la acte 257
M. Sipos: Fondurile de pensie din punct de vedere contabil . . 259
Dr. Corneliu Dobrotă: Mijloacele de finanţare ale întreprinderilor 262
Olimpiu I. Barna: Psihotehnia şi diviziunea muncii 267
Chr. Marcov: Câteva aspecte ale problemei zahărului în România . 278
L. Luceanu: Varietăţi monetare 287
Leonida Sonea: O formulă aritmetică de înmulţire . . . 290
*** Jurisprudenţe fiscale — Recenzii 294

Legea cu privire la unele dispoziţiuni pentru înlesnirea şi refacerea creditului

In Monitorul Oficial No. 94 din 20 Aprilie a. c., a apărut legea cu titlul de mai sus, titlu, care nu corespunde nici pe departe cuprinsului legii.

De aceea credem că a şi trecut neobservată, deşi toată lumea muncitoare şi serioasă reclamă măsuri pentru refacerea creditului.

Legea cu titlu de mai sus în loc să abroge toate dispoziţiunile de favoare pentru debitorii de rea credinţă, în loc să statueze cel puţin pentru viitor că un angajament odată încheiat, trebue executat cu orice risc, se ocupă de fuziunea băncilor cu înlesniri de taxe şi impozite, de modificarea unor dispoziţiuni de amănunt din legea bancară, abia votată, de unele înlesniri fiscale pentru bănci, de modificarea sau mai bine zis estinderea aplicării unor dispoziţii din legea conversiunii agricole, ba în proect erau şi unele dispoziţii cari constituiau tocmai o derogare dela normele unei regulate funcţionări a creditului (dispoziţii cu privire la depunerea în lei pentru creanţele în valută străină).

Nu vedem ce legătură poate fi între refacerea creditului și specificarea instituțiilor, care nu intră în legea bancară, asemenea nu vedem ce influență mare poate avea asupra înlesnirei creditului, condițiunile de amănunt pentru numirea secretarului general al Consiliului bancar, ori dispozițiile cu privire la reevaluarea imobilelor și neimpozabilitatea plusvalutei.

Sunt desigur în această lege dispoziții bune, care au scăpat autorilor primei legi pentru organizarea comerțului bancar, însă, după cum am spus, aceste dispoziții nu sunt în strânsă legătură cu refacerea creditului.

Unele nici nu au un caracter limitat la comerțul de credit, ci privesc toate întreprinderile în general, și este neexplicabil dece s'a instituit numai pentru bănci un regim fiscal, ale cărui norme echitabile trebuiau estinse asupra tuturor întreprinderilor.

Voim să vorbim de dispoziția cu privire la înregistrarea și ratarea pierderilor la clienți din punct de vedere fiscal.

Se știe că, în contra spiritului legii, organele fiscale aplică un tratament foarte curios pierderilor din creanțe ș. a. nu recunoaște decât acele pierderi cari sunt definitive și sunt probate cu certificate de la Tribunale și chiar pentru acestea, după noile instrucții ale Comisiei centrale fiscale, nu se admite de cât scăderea prin contul de „Fond de rezervă pentru creanțe dubioase".

In zadar, unele Curți de Apel s'au pronunțat în sensul că întreprinderile pot trece direct prin Profit și Pierdere, pierderile dela clienți insolvabi, dispăruți, etc., în zadar Camerile de comerț și industrie au protestat contra interpretării greșite a legii.

Organele fiscale, la adăpostul autorității lipsite de obiectivitate a Comisiei Centrale fiscale, obligă întreprinderile să plătească impozite la pierderi.

Iată însă că reprezentanții băncilor, cari credem că sunt autorii reali ai legii, despre cari ne ocupăm, au reușit să înfrângă cerbicia fiscală, ferind proectul, de ochiul vigilient al funcționarilor superiori din Ministerul de Finanțe, cari au fost puși în fața faptului împlinit.

Iată într'adevăr ce cuprinde la art. 15 legea votată cu repeziciune.

Art. 15. *Amortizările sau reducerile aplicate creanțelor apreciate de bănci ca insolvabile sau dubioase vor putea fi făcute la bilanț, fie prin conturile de rezultate, fie prin întrebuințarea rezervelor de orice fel create în acest scop.*

Sumele destinate la amortizări sau reduceri de creanțe nu vor fi impozabile decât atunci când creanțele respective vor fi efectiv

încasate de bănci. Aceste încasări vor trebui să figureze în contul de profit și pierdere într'o rubrică separată. Nerespectarea acestei dispoziții atrage impunerea la de cinci ori suma respectivă.

Amortizările sau reducerile de creanțe se vor putea opera fie direct la partida debitorului respectiv, fie prin crearea de posturi creditoare reprezentând cuantumul amortizării sau reducerii pentru fiecare caz în parte. Totalul acestor posturi creditoare nu va fi considerat ca rezervă și deci nu va intra în calculul impozitului minimal. "

O dispoziție foarte justă, pe care zadarnic am cerut-o să o aplice organele fiscale.

Dacă băncile au reușit să o traducă într'un text de lege, ne întrebăm, este posibil ca o regulă aplicabilă tuturor întreprinderilor și după codul de comerț și după normele unei contabilități regulate, să constitue un principiu numai pentru o categorie de întreprinderi?

Este într'adevăr nedrept ca băncilor să li se aplice această dispoziție din noua lege, iar marilor întreprinderi comerciale și industriale fiscul să le aplice instrucțiile severe ale Comisiei centrale fiscale, care nu vrea să recunoască pierderi la clienții dubioși și nu admite înregistrarea acestor pierderi directe prin contul de Profit și Pierdere, ba unii reprezentanți ai fiscului, cari se pretind că au și oarecare cultură, asimilează reducerile forțate la creanțe dubioase cu cadouri ce trebue impuse ca ofrande?!!

Legile trebue să fie egale pentru toți, de aceea nu înțelegem rostul acestor dispoziții în legea bancară, în loc să se fi pus în mod deschis și cu aplicații generale în legea contribuțiilor directe.

O altă dispoziție, care iarăși constitue o atențiune deosebită pentru bănci și o pavăză contra nepriceperii sau înterpretărilor abuzive ale organelor fiscale este acea cuprinsă în:

Art. 14. *Art. 32 lit. d. aliniatul 2, din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă se înlocuește cu textul următor:*

Prin derogare dela dispozițiunele legii contribuțiunile directe, vor fi neimpozabile rezervele speciale formate de societățile bancare prin reevaluarea imobilelor lor, la valoarea actuală, dacă aceste rezerve sunt formate în bilanțul exercițiilor 1934 sau 1935, și dacă sunt destinate exclusiv la amortizarea pagubelor lor de orice fel".

Am arătat în altă parte că, dacă am avea de aface cu funcționari obiectivi, care aplică legea fiscală, nici n'ar fi fost nevoie de

o asemenea dispoziție, pentrucă o reevaluare nu este un beneficiu, căci nimic nu s'a schimbat în substanța patrimonială a întreprinderii.

Insă-și instrucțiile Ministerului de Finanțe au reprezentat acest punct de vedere până anul trecut, când s'a venit cu o nouă teorie ș. a., că și aceste supraevaluări pot să fie impuse pe motiv că supraevaluarea este un indiciu că în anii precedenți s'au făcut amortizări mai mari decât erau necesare.

Băncile au vrut să se pună la adăpost de asemenea interpretări, cari totuși uneori rămân în picioare până la ultima instanță.

Dece se apără însă numai băncile contra excesului de fiscalitate?

Oare numai la bănci se întâmplă acest caz?

Sunt alte întrprinderi, cum sunt cele industriale, unde asemenea cazuri de supraevaluări sunt mai curente.

Dece acestora să li se aplice alt tratament?

Dar autorii proectului au și inovat în materie fiscale, răsurnând toate principiile de până acum și dovedind o grije deosebită pentru beneficiile băncii.

Astfel penultimul aliniat din art. 15 spune:

„Băncile sunt autorizate să amortizeze din beneficiile anuale până la 10% din valoarea bunurilor lor imobiliare, sumele întrebuințate în acest scop fiind neimpozabile..“

De unde fiscul până acum, n'a admis pentru întreprinderile bancare și comerciale nici un fel de amortisment, nici chiar pentru mobilier, iată că reprezentanții băncilor au reușit să obțină drepturi de amortisment și la bunuri imobiliare până la 10%, cifră ce depășește chiar cota normală de amortizare pentru asemenea bunuri.

Dacă prin bunuri imobiliare s'a înțeles *imobile* și încă supra evaluate atunci aproape nici o bancă cu proprietăți imobiliare nu va mai fi impusă decât la minimal.

Am dat aceste câteva exemple pentru a se vedea ce dispoziținni se pot introduce în lege, atunci când au prilejul cei interesați să-și spună cuvântul.

Păcat însă că aceste dispoziții, exceptând pe cea din urmă, care credem că cuprinde în fond o eroare, nu au o aplicațiune generală, stabilindu-se un echilibru între ceeace pretinde fiscul zelos și ceeace oferă contribuabilul parcimonios cu bunul său.

Dr. V. M. IOACHIM

Școala comercială „Regele Carol I“ s'a mutat în noul local din Splaiul Uuirii No. 51.

Forța probantă a registrelor comerciale în fața instanțelor fiscale *)

Art. 39 din legea contribuțiunilor directe arată cum se stabilește venitul net impozabil la întreprinderile comerciale și industriale. Legiuitorul fiscal determină trei modalități de fixarea acestui venit. Respectarea gradațiilor arătate în text sunt obligatorii, de oarece, în prim rând, impunerea cată a se face după elementele bilanțului corespunzând cu registrele regulat ținute și, numai în caz când bilanțul nu e încheiat în regulă și registrele nu sunt regulat ținute, impunerea cată a se face după cifra de afaceri a anului precedent, comparată cu aceia a altor întreprinderi similare pentru ca, în sfârșit când cifra de afaceri nu se poate stabili, impunerea să se facă prin comparație și apreciere. Deci principial se poate spune că impunerea întreprinderilor comerciale și industriale se face pe baza registrelor și din această cauză articolul mai sus menționat dispune expres că înlăturarea registrelor comerciale de către comisinnile de apel nu se poate face decât motivat și avându-se în vedere și raportul expertului contabil numit de minister. In acelaș sens, în instrucțiunile din § 117 de sub art. 39 L. C. D. se precizează că instanțele de impuneri vor avea să examineze mai întâi regularitatea și sinceritatea bilanțului și a registrelor comerciale; iar mai departe se arată că impunerea prin înlăturarea registrelor are un caracter de sancționare a neregularității lor. *Deasemenea o jurisprudență astăzi constantă a consacrat definitiv principiul că legea contribuțiunilor directe face din proba registrelor comerciale o probă obligatorie pentru fisc,* care în stabilirea venitului comercial impozabil nu poate întrebuința metoda directă sau a prezumțiilor decât dacă constată că registrele sunt neregulat ținute sau dacă dovedește că ele nu sunt sincere. După cum se vede, legiuitorul fiscal acordă registrelor comerciale obligatorii, regulat ținute, aceiași forță probantă pe care le-o dă codul de comerț. In adevăr, pe când art. 1184 și 1185 din codul civil stabilesc că registrele, cărțile sau hârtiile domestice nu fac trebuință în favoarea celui care le-a scris, — art. 50 și 51 cod. com. dispun

*) Din Revista „Tribuna financiară" Anul III, No. 28.

că între comercianți pentru fapte și chestiuni de comerț, registrele comerciale regulat ținute fac probă în justiție în folosul celui ce le-a ținut. E o excepție dela principiul general după care nimeni nu-și poate creia o probă în propriul său folos, excepție pe care legiuitorul fiscal a adoptat-o. Organele fiscale nu vor putea înlătura această probă legalmente recunoscută decât dovedind, potrivit regulelor de probațiune, că certitudinea dedusă de legiuitor nu se adeverește, nu corespunde cu realitatea.

Legea contribuțiunilor directe este evident că se referă numai la registrele obligatorii cari fac posibilă alcătuirea unui bilanț regulat. Registrele auxiliare servesc ca complectare și control dar pentru a putea fi luate în considerație vor trebui să îndeplinească cerințele art. 27 și 28 cod. com.

Ce se înțelege prin registre regulat ținute? Codul comercial arată acest lucru în art. 22 și următorul. Cerințele legii le putem sintetiza în formalități extrinseci (parafate, numerotate, încheere și vize) care se îndeplinesc sub controlul justiției și formalități intriseci (înregistrări în ordine cronologică, inventar și bilanț conform art. 28 cod. com., nelăsarea de locuri albe, inexistența de ștergeri sau adăugiri) lăsate în grija celor cari țin registrele obligatorii.

Dar chiar o regularitate complectă este numai o presupunere a adevărului celor conținute. Din această cauză Comisia Centrală Fiscală depe lângă Ministerul de Finanțe a hotărât că nu e suficient ca registrele să fie regulat ținute numai din punct de vedere formal, ci trebue să exprime și sinceritatea operațiunilor contribuabililor; iar art. 106 și 107 din L. C. D. sancționează pe contribuabilii ce se vor dovedi că au trecut în registrele lor alte cifre decât cele reale, că au făcut operațiuni sau înregistrări diverse pentru a masca părțile de beneficii, că au uzat de acte false etc. *Sarcina probei nesinceritătii registrelor incumbă însă în întregime fiscului, regularitatea registrelor constituind o prezumție „jurius tantum" de sinceritatea lor.*

Normele de probațiune arătate mai sus se aplică și societăților anonime și cooperative, singurele forme de societăți la care publicarea bilanțului este obligatorie.

Dispoziținea din art. 39 L. C. D. se referă la două situațiuni: In prima situație, aceea a întreprinderilor obligate să-și publice bilanțul, legea vorbește de elementele bilanțului iar nu de bilanț ca totalitate, prin urmare din moment ce impunerea

se face după elementele bilanțului și aceste elemente se bazează pe posturile din registrele obligatorii, posturi care la rândul lor se întemeiază pe actele justificative ale operațiunilor, rezultă că prin analiza elementelor bilanțului, fiscul poate să modifice sau să înlăture acele elemente din bilanț a căror realitate nu-i conformă cu datele din registrele obligatorii. In acest caz fiscul nu-i obligat la facerea vreunei dovezi prin acte deosebite, deoarece prin însăși elementele de fapt ce stau la baza bilanțului se constată nerealitatea operațiunilor ce le reprezintă. Numai când posturile din bilanț corespund unor realități cerute, fiscul este dator să facă dovezi prin acte și fapte care să răstoarne arătările din registrele și piesele justificative ale contribuabilului.

Bilanțul are un caracter sintetic și simbolic al operațiunilor contribuabililor, caracter ce învederează că nu-i posibil de a se înlătura instanțelor fiscale căderea legală de a face analiza în fapt a posturilor de bilanț.

Cea de a doua situațiune este exact cu cea de mai sus cu deosebire că ea se referă la acei contribuabili, care după codul de comerț nu sunt obligați la publicarea bilanțului. Faptul că în aceasta a doua parte a frazei din primul aliniat al art. 39 L. C. D., legiuitorul vorbește și de registre regulat ținute nu însemnează că numai în această ipoteză fiscul și instanțele judecătorești au căderea să facă analiza registrelor și actelor despre care am vorbit mai sus, ci aceștia au aceeaș cădere și în primă ipoteză deoarece art. 39 L. C. D. prevede că stabilirea venitului net impozabil se face după „elementele" bilanțului, element a căror cercetare nu este oprită de legiuitor.

In consecință disjunctivul „sau", care separă cele două propoziținni ale art. 39 alin. 1, nu are nici un fel de importanță din acest punct de vedere. Scopul lui este de a distinge, cuprinzându-le totuși în aceeași soluțiune, cele două situațiuni arătate mai sus după obligativitatea publicării bilanțului.

In sprijinnl tezei după care nu s'ar putea modifica sau înlătura bilanțul la societățile obligate la publicarea lui, s'a susținut că din moment ce codul de comerț prevede un control din partea cenzorilor la alcătuirea bilanțului, cum și formalități de transcriere, afișare și publicare potrivit art. 96 cod. comercial din cauza acestui control, legiuitorul fiscal ar presupune că bilanțurile acestor societăți poartă cu ele o prezumție de regularitatea registrelor și deci n'ar mai fi admisibilă o cercetare din partea

fiscului. Aceste argumente însă nu sunt convingătoare. Cenzorii sunt un organ al societății contribuabile și controlul lor nu poate însemna deci regulată ținere a registrelor, ar fi un autocontrol, nevalabil pentru fisc. In ce privește controlul tribunalului, ca instanță de transcriere, afișare și publicare acest control este de pură legalitate formală ci nu și de analiză a elementelor bilanțului de unde rezultă că nici invocarea acestui control nu-i valabilă pentru prespunerea regularității registrelor*).

VASILE V. LONGHIN
Jude Președinte la Trib. Ilfov
Președinte de Comisie de Apel
fiscală din București

*) Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra articolelor, pe care D l Longin Jude-Președinte la Trib. Ilfov le publică în continuare asupra aceluiași subiect în revista „Tribuna financiară„.

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderei unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Curs de Contabilitate Comercială Generală Vol III al d-lor Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu se găsește de vânzare la autori în Strada General Ernest Broșteanu No. 27 bis. Costul lei 500.

Dezordinea datelor la acte

Punerea *datei* este ceva esențial în acte, atât pentru înregistrări, pentru judecarea validității actului, cât și pentru folosirea actului, a înscrisului, în diferite utilizări.

De *dată* se ocupă: Codul Civil în art. 182, unde se arată că pentru ca o *dată* să facă credință în contra terțelor, trebuie înscrisă într'un registru public; în art. 859, unde valabilitatea testamentului alograf depinde de datarea lui de testator.

Codul Comercial, în art. 284, spune că acceptarea cambiei trebuie să fie *datată*, apoi *dată* la cambie în art. 157, din Legea asupra cambiei din 1 Mai 1934, *dată* la *biletul de ordin* în art. 86 aceeaș lege.

Dată la cec în art. 1, 5 din legea as. cecului din 1 Mai 1934 și în definitiv încă alte multe acte și înscrisuri pe care legea le pretinde datate.

Dată se pune în actele publice, în actele comerciale, în actele particulare, dar nicăeri nu se indică în ce loc să fie scrisă data sau cum să fie scrisă data pe act.

Ce trebuie să conție data o arată art. 57 C. Com.: „Data actelor și a contractelor comerciale, trebuie să arate locul, ziua, luna și anul dar modul cum *se pune* data este din cale afară de dezordonat.

Așa unii o pun *sus;* în dreapta sau în stânga, alții o pun *jos* în stânga ori în dreapta, alții, în fine, o pun la mijlocul actului cu ștampilă; când ștampila este năclăită, nu se mai vede nimic din dată, așa că actul poate să fie considerat nedatat.

In general, data se scrie *cu mâna* de acel care face actul, ar în cazul unor instituții mari, publice sau particulare, se pune cu *ștampile* speciale metalice sau de cauciuc.

Dar ce e mai grav, este că lumea nu e convinsă de importanța datei.

Modul cum se scrie ea, urmează imaginația sau cultura celui care o pune, de exemplu model de date văzute de mine:

București, 31 Martie 1935, sau 31 Martie 1935, sau 30 Stebrie 1935, vrând să zică 30 Septembrie; ori 20 Obrie, echivalent cu 20 Octombrie.

Dacă cel care pune data e mai cultivat, știe că Septembrie,

Octombrie, etc. este luna 9, 10 și scrie 30/9 1935, ori 20/10 1935, pentru Septembrie și Octombrie.

Apoi, iuțeala, și mai cu seamă neglijența, care caracterizează secolul nostru, face să se scrie data așa:

Buc. 4/11/935,

Nu mai vorbim de modul cum e legată ziua de lună prin scris, căci aceasta nu se poate reda prin tipar.

Dacă unul are un interes să scrie în loc de Februar, Martie, și data e scrisă 8 II 1935 n'are decât să adauge la cifrele romane o liniuță: 8-III-1935 și a obținut data care îi trebuie.

Dece atâta desorientare în scrierea *datei* care, ca și semnătura, formează puncte de căpetenie într'un înscris?

Toate modurile arătate mai sus, sunt cunoscute de fiecare, dar ceeace e mai important este că cel puțin noi, contabilii, să ne decidem a întrebuința în mod *uniform* scrisul datei, — și făcându-ne și semnătura citeață, fiindcă nu e nimeni dator să ghicească hieroglifele puse ca semnătură — să ajungem să putem stabili o ordine, o ușurință pentru cei care cercetează actele.

Trebuie să ne gândim că, data, ca și semnătura, ca și scrisul în registre, ori pe o scrisoare, nu se face pentru cel care le scrie și deci le cunoaște, ci, se face pentru terți, care sunt provocați de înregistrări să le citească.

O dată pentru care am opinia noi ar fi aceea pusă *în dreapta sus*, — fiindcă se vede mai cu ușurință din dosare și scrisă cu *litere arabe* ca mai greu de desfigurat, astfel: *București, 31-3-1935* (echivalând cu Buc. 31 Martie 1935), iar la Jurnal să păstrăm data la fiecare articol în mijlocul paginei.

Dar, oricare ar fi scrierea datei, să o păstrăm uniform, pentru ca atunci când avem deaface cu multe acte să nu pierdem un timp prețios, căutând și descifrând data.

Aceasta incumbă tuturor profesorilor, dela clasele primare, până când termină elevul școala, precum și autorităților să adopte un singur fel de datare și toți cei care au ocazie să scrie cu dată, să urmeze aceste adoptări.

Este greu că individualități sunt multe, deosebite, independente, dar cum s'a ajuns — prin Academia Română — se desființa *z* din *d*, ori să scriem Casa și nu Cassa, sperăm că s'ar putea ajunge și la o *dată* scrisă cum se cade.

AL. SORESCU.
Conferențiar la Academia Comercială, Cluj

Fondurile de pensie din punct de vedere contabil

In bilanțurile societăților anonime sunt arătate în pasiv pe lângă fondul de rezervă legal și alte fonduri, care se creiază pentru un scop special: fond de pensie, fond de reînoire, fond de garanție (de ex. o fabrică garantează buna funcționare a mașinilor pe un timp anumit), etc. A fost vorba, cu altă ocazie, că nu se poate confunda „*Fond*“ cu „*Amortizare*“. Din cele următoare, vom vedea dacă denumirea „*Fond*“ este potrivită și pentru unele din fonduri speciale, supunând unei cercetări amănunțite „*Fondul de Pensii*“.

Inființarea fondului de pensii este prevederea societății de a putea satisface pretențiile salariaților la dreptul de pensie.

Inainte de toate voim să constatăm, că numai atunci poate să fie vorba de un fond, dacă el este *proprietatea* întreprinderei. Fără drept de proprietate, nu poate să fie vorba de un fond, fiindcă un fond e menit de a *spori mijloacele proprii.* Un alt semn al fondului este dotarea sa *din beneficii după* încheierea bilanțului.

Considerând fondurile de pensie din punct de vedere al dreptului de proprietate, deosebim două grupe:

A. Dreptul de proprietate asupra fondului se *cedează expres* din partea întreprinderii; fondul se administrează sau de îndreptățiți, sau de întreprindere ca mandatară a acestora, eventual cu concursul salariaților.

B. Dreptul de proprietate *nu-i cedat expres*, deși fondul de pensii este *proprietatea întreprinderii.*

In cazul A., dacă dreptul de proprietate a fondului este expres cedat, atunci este fond de pensii nu este un fond adevărat, tocmai pentrucă *nu este proprietatea* societății, un astfel de fond nu poate mări mijloacele proprii, indiferent dacă a fost dotat din beneficii (venit net) sau din venit brut. Un astfel de fond atunci nu face parte din bilanț, și chiar de a fi arătat în bilanț, atunci să fie arătat prin conturi de ordine în *activ și în pasiv.* In practică, fonduri de pensii de felul acesta sunt relativ rare.

In cazul B., dacă dreptul de proprietate n'a fost cedat expres, deci fondul de pensii este proprietatea societății, trebue făcut deosebire:

a) Dacă acest fond este dotat din beneficii sau;

b) Din venit brut.

a) Dacă a fost dotat din beneficiu (venit net), atunci el este un *fond adevărat*, deci este proprietatea societății și poate spori mijloacele proprii. Un astfel de fond nu oferă funcționarilor sau pensionarilor o garanție sigură pentru satisfacția drepturilor acestora, fiindcă creditorii societății au dreptul asupra unor astfel de fonduri, fiind ele proprietatea societății și fiind legate elemente din activ prin astfel de fonduri *In caz de faliment, funcționarii sau pensionarii* se consideră creditori *privilegiați*.

b) Dacă fondul de pensii se dotează din venit brut, atunci fondul acesta tocmai *nu poate* să fie numit *fond* chiar din motivul că a fost dotat din venit brut. Căci un fond adevărat e menit, precum știm să sporească mijloacele proprii, deci *trebue* să fie dotat din venit net (beneficiu). Nu se poate și nici nu este admisibil că un fond adevărat să fie dotat din venit brut. Acest venit brut, abia după ce s'au făcut anumite scăderi, *devine venit net* și ca atare poate să alimenteze un fond. Dar acele scăderi (amortizări, etc.) nu reprezintă părți din venitul net, din contră ele sunt *părți din venitul brut*. Și din astfel de părți din venit brut să fie înființat sau dotat un fond adevărat!

Din cele spuse, vedem că fondurile de pensii rareori sunt fonduri adevărate, ele numai poartă numele de fonduri.

Când o societate — în baza statutelor, contractelor, etc. — are să îngrijască sau vrea să îngrijască de bună voie pentru asigurarea viitorului funcționarilor săi, prin înființarea sau dotarea unui fond de pensii, atunci societatea ia asupra sa obligațiunea care trebue îndeplinită în viitor și care se va transforma mai târziu într'o cheltuială (pierdere). Precum funcționarii au făcut prestațiuni (servicii) în *trecut* și le mai fac în *prezent*, la fel și contraprestațiunile viitoare ale societății pentru aceste servicii, trebue repartizate atât asupra *gestiunilor trecute* precum și asupra celor *prezente*. O gospodărie bună se va descărca în mod treptat de această obligațiune, prevăzând pentru acest scop din venitul brut în fiecare an o sumă anumită. Suma preluată anual din venit brut ar trebui să corespundă unei prime pe care o pretinde o societate de asigurare pentru riscul de a plăti funcționarilor o rentă viageră. Cu o astfel de sumă, gestiunea în curs se debitează, trecându-se un post în pasivul bilanțului. Prin debitarea gestiunii în curs, respectiv arătarea unui post în pasivul bilanțului, se leagă

o sumă echivalentă din activ; suma aceasta se consumă prin plata pensiunilor pe deoparte și se mărește, se complectează prin dotațiunile făcute pe dealtăparte; ea poate mări mijloacele *disponibile*, dar nu poate să sporească fondurile proprii. Când în cazuri excepționale pretențiile funcționarilor (pensionarilor) s'ar prezenta mai mici, plusul eventual ar fi potrivit ca proprietatea societății. Sporind fondurile proprii, acest plus ar deveni impozabil.

M. SIPOS
Profesor

Societatea internațională de învățământ comercial, secțiunea Ceho-Slovacă

La Praga va avea loc anul acesta între 15—30 August a. c. al 17-lea curs internațional de expansiune comercială.

Doritorii a lua parte la această conferință sunt rugați a se adresa Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț București str. Teilor 12.

D-nii autori de lucrări contabile, economice, financiare sunt rugați a trimite câte 2 exemplare la Revistă pentru a li se face recenzii.

Exemplarele vor rămâne apoi Bibliotecei Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale și Bibliotecei Corpului Contabililor.

CĂTRE ABONAȚI. Toți d-nii abonați, cari sunt în măsură a achita infima sumă de lei 200.— costul abonamentului, sunt rugați a plăti la prima cerere, pentruca să putem continua trimiterea acestei raze de lumină fără plată, deocamdată și acelora cari șomează în adevăr și nu pot să plătească.

Mijloacele de finanțare ale întreprinderilor

O întreprindere pentru ca să-și poată ajunge scopul urmărit, are nevoe de anumite bunuri și valori, necesare exercitării activității sale economice. Aeeste bunuri și valori, pot fi aduse ca aport la începutul activității întreprinderii sau urmează să fie procurate cu ajutorul mijloacelor băneşti de care dispune întreprinderea. Prin urmare, aplicarea programului de activitate, depinde de bunurile de cari dispune întreprinderea sau de mijloacele băneşti necesare procurării acelor bunuri.

Bineînțeles că pentru procurarea bunurilor sale, întreprinderea va întrebuința în primul rând capitalul propriu — adică mijloacele proprii — și numai după epuizarea acestora, va recurge la capital străin.

In special, la începutul activității sale, întreprinderea va fi avizată la mijloace proprii. Numai după ce întreprinderea va fi bine cunoscută și se va bucura de încredere în lumea comercială și industrială, va putea să apeleze și la mijloace de finanțare străine.

Este și natural ca o întreprindere să se bazeze în primul rând pe propriile mijloace, deoarece acestea „poartă riscul intreprin-„derii și vor fi micșorate prin pierderile și mărite prin beneficiile „realizate; în timp ce capitalului străin trebue să i se asigure o „anumită rentabilitate [1])".

O mare deosebire între capitalul propriu și străin o formează și faptul că primul este pus la dispoziția întreprinderii pe termen lung, de regulă egal cu durata întreprinderii, pe când de mijloacele străine dispune un timp limitat și astfel întreprinderea trebue să se îngrijească ca la un termen, respectiv, la cerere să poată fi cu ușurință restituite sau eventual înlocuite cu mijloacele realizate pe altă cale.

Este necesar deci ca „structura averii întreprinderii să fie de „așa natură ca în cazuri de retragere a capitalului străin, partea „corespunzătoare să poată fi transformată în lichid".

„Sub *capitalul unei întreprinderi* din punct de vedere eco-„nomic se înțelege totalitatea mijloacelor financiare de care ea „dispune, fie proprii fie ele străine [2])".

1) Curt. Eisfeld: „Finanzierung" Hwb. der Betriebswirtschaft Bd. II 1926.
2) Victor Slăvescu: „Analiza critică a bilanțului unei întreprinderi" Buc. 1928.

Plusul de activ față de mijloacele străine ale întreprinderii reprezintă *capitalul propriu*. Această parte de avere poartă și denumirea de avere curată, reprezintă mijloacele proprii de care dispune întreprindera și se compune din capitalul inițial și din rezervele ce și le-a format întreprinderea — sub orice formă în cursul activității sale.

Rezultă deci că dacă adăogăm la capitalul propriu al întreprinderii, capitalul străin, avem capitalul întreprinderii în sens economic *(mijloace proprii + mijloace străine = capitalul întreprinderii)*.

Prin faptul că mijloacele proprii poartă în primul rând riscurile și beneficiază de beneficiile întreprinderii, acestea sunt supuse variațiunilor.

In cursul existenței sale, întreprinderea își poate mări mijloacele proprii prin creiarea de rezerve și prin sporirea capitalului inițial adus în întreprindere la începutul activității. Această sporire se poate obține prin vărsarea de către acționari a unei noui sume în contul capitalului social, prin fuzionare cu alte întreprinderi, etc.

„Sporirea capitalului propriu nu înseamnă totdeauna și spo„rirea capitalului economic al întreprinderii, deoarece această spo„rire poate fi întrebuințată la transformarea unei părți a capitalului „străin în capital propriu, cum este de ex. achitarea unei datorii [1])".

O conducere bună și chibzuită a unei întreprinderi, va face apel la mijloacele străine, numai pe măsura necesității și numai dacă se va conta pe o rentabilitate a lor căci îngrămădirea fără rost a capitalului străin micșorează rentabilitatea întreprinderii, ceeace poate avea ca efect și o micșorare a mijloacelor proprii.

O politică financiară chibzuită, cere ca să nu se abuzeze de întrebuințarea mijloacelor străine, apelându-se la acestea numai în măsura strictă a necesităților și a executării programului de activitate, căci nici o întreprindere bine condusă nu va produce — stimulată de faptul că dispune de mijloace financiare — decât numai mărfurile pe cari crede că le va putea plasa în condițiuni avantajoase.

După timpul când urmează a fi restituite, mijloacele străine pot fi împărțite în: *a)* capital pe termen lung și *b)* capital pe termen scurt.

---

1) Curt Eisfeld: „Finanzierung" Hwb. der Betriebswirtschaft Bd. II 1926.

Capitalul pe termen lung, poate fi procurat sub diferite forme; de regulă pentru o durată de mai mulți ani și urmează a fi restituit la date fixe (anumite epoci) în întregime sau prin anuități. Aceste mijloace sunt imobilizate de regulă în investițiuni de durată mai lungă.

Capitalul străin pe termen scurt, reprezintă de obiceiu datoriile întreprinderii față de bănci (credite de bancă) de durată mai scurtă, față de furnizori, etc.

Intreprinderea va trebui să ia din timp toate măsurile pentru restituirea la termen a mijloacelor străine și dacă nu se poate lipsi de partea restituită din capitalul străin, se va îngriji ca aceasta să fie înlocuită prin alte mijloace, ca împrumuturi noui pe termen lung sau scurt, urcarea capitalului întreprinderii sau din rezervele formate din beneficiile anuale ale întreprinderii.

„Expresiunea uzitată în practică și anume: că întreprinderea „a amortizat o datorie din beneficiul net, nu corespunde realității, „adevărul fiindcă suma echivalentă datoriei amortizată s'a adăugat „rezervele întreprinderii" spune prof. Curt Eisfeld [1]) și bineînțeles această sumă a sporit mijloacele proprii de finanțare ale întreprinderii.

Din punct de vedere contabil, sub denumirea de capital, se înțeleg sumele vărsate sau bunurile aduse de proprietarul întreprinderii sau de către acționari și înregistrate la acel cont; toate celelalte sume cari fac parte din mijloacele proprii de finanțare, urmând să figureze la conturile respective, ca fonduri de rezervă, de reînoire sau sub altă denumire (de ex. în bilanț ca beneficiu net, etc.).

Toate mijloacele de finanțare ale întreprinderii, adică întreg capitalul întreprinderii, figurează în pasivul bilanțului. Prin urmare, din punct de vedere contabil „sub pasiv se înțeleg nu numai datoriile adică mijloacele străine, ci toate mijloacele proprii și străine despre cari întreprinderea este obligată să-i dea socoteală". [2])

Capitalul întreprinderii este plasat în diferite bunuri necesare atingerii scopului urmărit; prin urmare sumele arătate în pasivul bilanțului, își au contrapostul în părțile de avere notate în activul bilanțului.

Dacă un bilanț se poate constata cu ușurință cât reprezintă din totalul capitalului întreprinderii mijloacele proprii și cât este

1) Curt Eisfeld: „Finanzierung" Hwb. der Betriebswirtschaf Bd. II 1926.
2) Dr. Paul Gestner — „Bilanz-Analyse". — Berlin 1928.

valoarea mijloacelor străine, este imposibil a se stabili ce parte din activ corespunde fiecărei din aceste mijloace.

In afară de mijloacele de finanțare proprii și străine, de obiceiu mai figurează în pasivul bilanțului și alte posturi. Acestea sunt pentru a se evidenția situația exactă a patrimoniului și rentabilitatea reală a întreprinderii și poartă denumirea de *„posturi complimentare"* ca de ex.: posturile tranzitorii, anticipative, de evidență, etc.

Vom împărți deci întreg pasivul unui bilanț, în trei grupuri principale și anume:

I. *Mijloace străine* de finanțare, cum sunt obligațiunile, datoriile sau orice mijloace străine întrebuințate de întreprindere.

In această categorie intră:

a) Creditorii de orice natură, cu sau fără acoperire; reprezentând datorii rezultate din procurarea de materii prime, materiale, semifabricate, mărfuri, instalațiuni technice, etc.;

b) Imprumuturi și datorii de orice natură, garantate prin înscrisuri și hipoteci, procurate din întreprindere în scopul aplicării programului său de actlvitate.

II. *Mijloacele proprii*, reprezintă plusul de activ față de mijloacele străine și față de posturile complimentare pasive ale intreprinderii, și sunt cunoscute și sub denumirea de averea curată.

Acest pasiv nu reprezintă o datorie a întreprinderii în sensul juridic, totuși reprezintă o obligațiune, adică o datorie a întreprinderii față de proprietar sau față de acționari.

Mijloacele proprii pot fi grupate după cum figurează în bilanț, în:

1. Capitalul întreprinderii (din punct de vedere contabil).
2. Rezervele întreprinderii de orice natură.
3. Beneficiul net.

III. *Posturile complimentare pasive* din bilanț, cari nu pot fi clasate între mijloacele proprii sau străine, cari sunt însă necesare în bilanț, după cum am arătat mai sus, pentru a putea arăta situația exactă a averii și situația economică a întreprinderii.

In această categorie intră:

a) Plățile scadente în anul expirat, însă nedecontate până la data încheierii bilanțului (de ex.; salariile muncitorilor pe luna Decembrie, etc.);

b) Posturi anticipative, sume scadente în anul următor însă încasate anticipat în anul expirat (chirii încasate anticipat, dobânzi, etc.);

c) Posturi corective, cari servesc la rectificarea unui activ

arătat în bilanț cu o valoare mai mare decât reprezintă în realitate, cum sunt de ex. amortismentele, dacă acestea se țin în evidență prin formarea de contraposturi în pasiv și nu se fac prin metoda directă, adică prin scăderea din activ.

In categoria posturilor complimentare mai pot fi clasate și;

d) Posturuile de evidență și de ordine cari figurează și în activul bilanțului și sunt arătate în bilanț pentru ca să se evidențeze anumite relațiuni de drept (garanții depuse, etc.).

Dr. CORNELIU DOBROTĂ

† Dimitrie Casan

In ziua de 11 Mai a. c. a încetat din viață unul din valoroșii membrii ai corpului nostru, Dimitrie Casan, expert contabil.

Diplomat al Șc. Sup. de Comerț din Galați seria 1912, a fost unul dintre elementele de seamă al acestei serii.

Absolvent al Șc. pregătitoare de ofițeri de rezervă din București, în timpul marelui războiu a fost avansat la gradul de locotenent.

Intreaga activitate pe teren profesional și-a desfășurat-o în Ad-ția Casei Grigore Capsa, unde timp de 20 ani fără întrerupere, a fost un colaborator prețios ocupând postul de șef al contabilității și sub-director.

Inmormântarea a avut loc la Cimitirul Bellu în asistența unui mare număr de prieteni și colegi.

D-l Gh. Alaci, coleg de clasă cu defunctul, evoacă multiplele calități ce puneau în valoare persoana celui dispărut și bunătatea sufletului lui ce l-a făcut să fie iubit de toți.

D-l Oscar Papadumitru, în numele personalului casei Grigore Capsa, și colaborator apropiat, arată imensa pierdere ce o încearcă prin dispariția celui mai sincer îndrumător și sfătuitor.

In timpul celor 20 ani de muncă în Ad-ția Casei Capsa, a lăsat urme adânc săpate în tot ceiace constituie organizare și bun mers.

Dimitrie Casan a fost o pildă vie a muncii, a cinstei și a datoriei. El a dispărut în floarea vârstei la 44 ani, când putea să fie de mult folos familiei și casei în care a lucrat. CORESP.

Psihotehnia și diviziunea muncii

„The right man in the right place"

O nouă concepție de muncă a apărut în arena vieții comerciale, industriale și intelectuale, bazată pe suma calităților cu cari fiecare din noi suntem înzestrați, cari — bine canalizate și întrebuințate — produc o adevărată revoluție a muncii în toate domeniile.

Capitalul uman de care dispune omenirea, s'a căutat în ultima vreme a i se da o cât mai bună întrebuințare, pentru a da maximum de rendement, utilizându-l potrivit aptitudinelor.

Această rațională întrebuințare a capitalului uman a început a fi cercetată de oamenii de știință într'un mod foarte serios, deoarece, datorită acestei reale folosințe a muncii umane, se va putea ajunge la promovarea vieții economice, a vieții comerciale și a vieții intelectuale a unui stat.

Desigur că în față ne apare o problemă pe cât de importantă pe atât de dificilă, mai ales atunci, când vom fi puși în fața realității. Această nouă orientare, pe care va trebui să o dăm întregei noastre organizări, va fi una din marile probleme, cari se vor pune pentru ajungerea la mărirea producțiuni, la înlăturarea accidentelor din viața economică o claselor și la selecționarea valorilor sociale fondată pe o bună psihotehnică școlară.

E vorba de un nou studiu pe care va trebui să-l facem asupra masei uvriere, e vorba de o psihologie aplicată în viața practică, raportată la toate manifestările psihice.

Pentru viața economică-comercială aceste manifestări au o foarte mare importanță, deoarece exteriorizează stările și calitățile unui element capabil de muncă, în temeiul cărora avem posibilitatea orientării lucrătorului în anumite direcții, pe cari le are datorită naturii sale.

Deci, cu cunoașterea și orientarea omului în anumite direcții practice, potrivit aptitudinelor sale, se ocupă această psihologie aplicată numită: *Psihotehnia.*

Psihotehnia, studiind toate aceste înzestrări ale omului, în vederea orientării și raționalizării muncii lui, dă posibilitatea selecționării muncii umane.

De la natură omul este înzestrat cu anumite aptitudini ereditare, e dotat cu o „echipare nativă" pe care va trebui s'o folosim în

direcția respectivă, în vederea orientării profesionale a individului, spre folosul lui și al societății.

Această orientare profesională va urmări deci o cimentare absolut necesară a tuturor profesiunilor, bazându-se pe aceste aptitudini individuale, cari ne-au călăuzit în determinarea profesiunii corespunzătoare fiecărui individ.

Această selecționare a capitalului uman va da posibilitatea așezării fiecărui om la locul chemării sale, putând astfel presta o muncă superioară, atât cantitativă, cât și calitativă.

Dacă vom face o incursiune în acest domeniu, vom vedea că *Psihotehnia* a fost aplicată în Italia încă în anul 1900, când s'a aplicat șoferilor de automobile acest examen, iar cercetări mai serioase în acest domeniu au fost făcute de marele psihotehnician Lahy în 1908 și de Munsterberg, în St. Unite, în anul 1910.

Incepând cu anul 1917, s'au organizat în toate statele civilizate laboratoare de psihotechnie. In Germania, la Dresda, s'a introdus în acest an examenul psihotehnic pentru determinarea aptitudinelor conducătorilor de locomotive, datorit lui Urlich, Schreiber și Gläsel. Aceste laboratoare foarte utile, au evoluat așa de mult. încât în anul 1930 au executat peste 100 mii de examene psihotechnice, la un număr de 75.000 persoane.

Pe rând toate statele civilizate creiază și organizează laboratoare de selecționarea lucrătorilor, în toate ramurile industriale și comerciale.

Așa vedem în Finlanda — 1922 — apărând aceste principii de organizare științifică a muncii, pentru selecționarea și orientarea profesională a muncitorului, în baza examenului psiho-fiziologic; Franța în 1924, Austria în 1924, Elveția în 1925, Rusia în acelaș an, Cehoslovacia în 1926, Letonia în 1927, Polonia în 1927 și Iugoslavia și Italia, urmând Belgia, Suedia, Norvegia, Ungaria și România, unde s'a întreprins prin d-l I. M. Nestor, de doi ani de zile, studii psihoprofesionale asupra conducătorilor de locomotive, impegațitor de locomotive, impiegaților de mișcare, ucenicilor din ateliere, având conducerea științifică a anchetelor distinsul profesor universitar C. Rădulescu-Motru [1]).

Mai proaspăt s'au înființat și organizat asfel de laboratoare la Moscova, Viena, Milano și Chicago.

La noi în țară un început de organizare profesională s'a făcut

1) M. Nestor: Psihotehnia aplicatătă la C. F. R.

la Institutul de psihologie al Univ. din Cluj, de către d-l profesor univ. Ștefănescu-Goangă.

In mod temeinic avem organizat un astfel de laborator psihotehnic pentru selecționarea aviatorilor sub conducerea d-lui Colonel Dr. V. Anastasiu, care funcționează la Pipera, sub denumirea de „Centrul Medical Aeronautic", unde se face selecționarea personalului navigant, având drept criteriu de selecționare, un examen de psiho-fiziologie.

Astfel un pilot — spune Domnia sa — trebue să fie supus

a) Aparatul respirator;
b) „ circulator;
c) „ renal;
d) „ sistemului nervos;
e) „ abdomenului, apoi asupra organelor simțurilor, asupra: *a)* ochilor; *b)* urechii și în fine ultimul, asupra psihofizicului:
a) timpului de reacțiune simplă;
b) „ „ „ compusă;
c) atenție;
d) repeziciunii percepției;
e) emotivității și
f) simțului muscular [1]).

In acest scop se utilizează diverse aparate și se fac diferite probe menite a face un examen serios.

D-l prof. Rădulescu-Motru în anul 1930 deasemenea a început organizarea unui astfel de laborator psihotehnic, având de scop:

1. Să intreprindă cercetări psihologice și fiziologice, stabilind o clasificare a profesiunilor, putând să studieze diferite munci și stabilind aptitudinele necesare exercitării lor.

2. Să trezească interesul conducătorilor de întreprinderi pentru organizarea științifică a muncii.

3. Să răspândească ideia, orientarea și selecționarea profesională, care are la bază munca omenească.

4. Să organizeze în România în mod științific munca.

5. Să reprezinte mișcarea românească pentru organizarea muncii, în celelalte state [2]).

Ministerul Muncii din inițiativa d-lor ingineri Stavri Cunescu

1) Colonel Dr. V. Anastaslu: Omul sburător.
2) Revista de psihologie No. 2—3/1931.

și Dulfu, a instituit o comisiune care să se ocupe cu organizarea științifică a muncii.

Un astfel de laborator psihotehnic care a dat rezultate foarte frumoase avem organizat la București, la Soc. Tramvaielor Buc. pus sub conducerea d-lui Dr. Tomescu pentru selecționarea manipulanților de tramvaie, unde un candidat, pe lângă examenul medical, e dator să mai treacă — după cum zice d-sa — următoarele examene:

1. Un studiu al reacțiunilor psiho-motorii vizuale și auditive.
2. Un examen pentru aprecierea distanțelor, vitezelor și reacțiunilor adecuate acestor mișcări.
3. Un studiu al fenomenelor sugestibilităților, cari dau o serie de indicațiuni asupra inteligenții, atenției și emotivității [1]).

Toate aceste examene se fac deasemenea cu diferite aparate destinate în acest scop.

Cercetări în acest domeniu s'au făcut în vara anului 1929, de de către d-nii I. M. Nestor și G. C. Bontila, asupra lucrătorilor din industria petroliferă română, de unde au adus un aport însemnat asupra organizării științificc a muncii, bazându-se pe selecționarea lucrătorilor după aptitudinele lor.

In atelierele Soc. Astra-Română, au ținut personal să observe pe fiecare lucrător pentru a cerceta aptitudinele fiecăruia în parte, cari intră în procesul muncii lui.

Observațiunile s'au făcut asupra lucrătorilor dela mașina de rabotat, dela ciocanul cu aburi, dela sudura autogenă, dela pompa de producție, etc. etc., stabilind că aptitudinele psiho-fiziologice cerute lucrătorilor din diverse ateliere și din diverse săli cu mașini și cazane ar fi:

O sănătate perfectă, robusticitate, siguranța mâinii, auz bun, atenție extremă, temperament calm, prudență, sânge rece, rezistență, lipsă de tulburări psiho-fiziologice, să înțeleagă glasul mașinii, conștiință profesională, etc. etc., cu cari aptitudini vor fi echipați lucrătorii, cari lucrează în picioare, în atmosferă întunecoasă, în aer încălzit, în sgomot, etc. și cari la rândul lor le creiază diferite riscuri conform lucrulului ce-l efectuiază [2])

Raportând toate aceste aptitudini la societatea respectivă, vom observa că printre lucrătorii întreprinderii aflăm foarte mulți cari nu corespund chemării lor și cari în loc să aducă un aport socie-

1) Dr. Tomescu: Contrib. la stud. exam. psihotehnice.
2) I. M. Nestor și G. C. Bontila: Contrib. la psihologia lucrătorului.

tăţii, aduc din contră risipă, după cum se vede dintr'o statistică a lucrătorilor concediaţi. Din aceasta rezultă, că dintr'un număr total de 286 lucrători unii au fost concediaţi din cauze de absenţe nemotivate, reducere de personal, neglijenţă în serviciu, lenevie, beţie, furt, indisciplină etc., iar un număr de 14 lucrători au fost concediaţi în intervalul dela 1 Ian. 1929 — 5 Iulie 1929 din cauza necorespunderii chemării lor, primind în acest interval dela societatea susamintită suma de lei 500.000, sumă în care nu se cuprind orele suplimentare, sumă pierdută de societatea Astra Română — după cum constată domnii Nestor şi Bontila. Cauza este, că lucrătorii n'au fost supuşi unui examen psiho-fiziologic de aptitudini, care ar fi cruţat societatea de această pierdere [1]).

Deci se vede foarte clar importanţa reală a acestui examen anticipat, pentruca să nu sdruncinăm întreprinderea din temelii prin sumele cari s'ar plasa an de an în mâna celor neapţi, celor ce nu corespund chemării lor, potrivit proverbului englez:

„The right man in the right place".

Deci o bună organizare a muncii pe baza orientării profesionale a capitalului uman va aduce roade bune, ţinându-se seamă de această nouă ştiinţă aplicată a psihotehniei.

In marile state industriale, această nouă metodă pentru determinarea calităţilor profesionale a luat o desvoltare mare, iar rezultatele culese de pe urma ei sunt netăgăduit de mari, privite sub raportul intelectual, social, material: cantitativ şi calitativ.

Această selecţionare făcută în baza inclinaţiunilor ereditare ale fiecărui individ uvrier, fac să coopereze la o bună armonizare a raporturilor dintre lucrători şi patron fiind totodată un stimulent puternic de muncă în ramura branşei pentru care este destinat, augumentând astfel în mod sigur, beneficiile întreprinzătorului direct, iar, în mod indirect, consolidând viaţa socială a fiecărui lucrător.

Orientarea profesională făcută pentru fiecare individ în parte, va aduce proprietate, va înlătura greva, sabotajul, lock-out-ul şi toate celelalte manifestări anarhice ale muncitorilor, cari sunt atât de păgubitoare pentru ambele părţi, din cari de cele mai multe ori tot muncitorul iese bătut, datorită forţei capitaliste care este în mâna patronului lor.

Concomitent cu această selecţionarc a masei uvriere, vom

1) Bontila — Nestor: Contrib. la psihologia lucrătorilor.

putea face un pas înainte, exercitând o înrâurire puternică asupra diviziunii muncii, în care va trebui să atingem opera de perfecționare în diversele ramuri industriale.

Dacă noi vom cerceta această diviziune a muncii, vom vedea că însăși natura a impus-o omului, atunci când i-a determinat munca pe care va avea s-o presteze în domeniul ce și-a ales.

Astfel natura a forțat pe om a îmbrățișa munca potrivit configurației geografice a pământului sau a climatului. Iată că cei așezați pe lângă ape se ocupă cu pescuitul, comerțul, cei dela șes cu agricultura, cei dela munte cu creșterea vitelor, exploatarea pădurilor, a minelor, etc.

Avem deci o diviziune a muncii reginoală.

In orice țară putem vedea această diviziune a muncii, pe care omenirea o prestează de veacuri.

Deci diviziunea muncii e foarte veche, ea însă a evoluat datorită civilizațiunei, mașinismului, până la formele de astăzi, prestate în toate ramurile vieții economice, comerciale și industriale ale unui stat.

Nu mai vorbesc că astăzi s'a ajuns la forma cea mai parcelată a muncii, fiind o diviziune profesională a ei; un nou fel de diviziune a muncii, având factori specializați într'o ramură oarecare de producție, ca: fabricanți de stofe, comercianți de coloniale, ferărie, doctori, doctori de nervi, de boli interne, de ochi, etc., etc., cari respectă întru toate principiile diviziunei muncii.

Oare la noi în învățământ nu avem o diviziune a muncii când zicem: profesorul de istorie, matematici, economie, politică, contabilitate, etc.? Nu avem o părticică din marea diviziune a muncii specifică timpului în care trăim? Dar aceasta o găsim mai ales în marea industrie unde o avem aplicată pe teren, în mod tehnic, practic și unde culegem roadele ei în mod direct, imediat și real.

Deci, după toate acestea, să ne întrebăm: ce-i diviziunea muncii?

Diviziunea muncii nu-i altceva decât descompunerea ei într'un număr de operațiuni, parcelarea ei, executându-se prin aceasta de către fiecare muncitor numai o părticică din lucrul întreg; dar având o cooperare compusă și absolut armonică.

Platon spune lui Socrate despre diviziunea muncii profesionale: „Lucrurile se fac mai bine și mai lesne, când fiecare face lucrul acela pentru care-i bun și când dânsul e lipsit de orice altă grijă"; iar Herert Spencer zice că diviziunea muncii ar fi „ca-

racteristica progresului", iară Durkheim se exprimă despre diviziunea muncii, zicând că este „baza moralei sociale".

Deci, acum în secolul mașinismului, se înțelege mai bine ca oricând această diviziune a muncii, când cu minimum de forțe să produce maximum de produse și de rentabilitate.

Această mare și capitală operă a diviziunii muncii, bazată pe studiul psihotehniei, va trebui s'o aibă fiecare patron organizator de întreprindere în vederea atingerii scopului final: rentabilitatea.

O adevărată răsturnare a principiilor de organizare a muncii, care n'a existat decât în mod rudimentar până la apariția selecționării în industrie, a fost scoasă la iveală de un mare psihotehnician și aplicată în noua formă de orientare și organizare a muncii capitalului uman.

Iată-l pe acel mare psihotehnician, inginerul Fr. Taylor Winslow, de orgine americană, născut la Germantowa (Pensylvania), fiul unui avocat și al unei mame de o rară inteligență, o mare luptătoare pentru drepturile femeilor.

El moșteni dela părinții săi un spirit de dreptate și un dor de muncă fiind de o abnegație caracteristică numai lui.

Născut în anul 1856, urmează studiile în școalele franceze și germane, însușindu-și atât în școală cât mai ales în călătoriile făcute în Europa, în marile centre industriale, vederi largi și bine precizate în domeniul industrial.

Reîntors în St. Unite și dorind a se înscrie la Universitatea din Harward, fu nevoit să renunțe la aceasta, din cauza vederii sale slăbite; astfel că trece la industrie, unde începu cu tâmplăria după care fu hamal, secretar de birou și strungar, etc. In urma acestora nu peste mult fu ridicat — datorită calităților superioare ce le avea — la rangul de șef, maiestru ajutor, maestru mecanic directorul experimentărilor și în fine inginer șef al întregei uzine „Midval Steel & Co." din Philadelphya.

La anul 1880 îmbunătățindu-i-se vederea își începe pregătirea teoretică în domeniul mecanicei.

Astfel echipat cu cunoștințe practice și teoretice, începu a-și grupa observațiunile sale, datorită spiritului său de observație, într'un sistem, căutând a și-le pune în practică la aceeași uzină, în 1896.

In acelaș an intră în serviciul uzinelor „Bethleem Steel Company", unde reușește să reorganizeze metodele de lucru ale atelierului, de utilaj și turnătorie, după principiile lui.

In decursul anilor următori — 1906 — urcă treaptă de treaptă în ierarhia socială, până când fu ales președinte al Asociației inginerilor mecanici din America, răspândindu-i-se sistemul preconizat de el într'un mod uimitor, fiind iubit de muncitori, patron și întreaga lume.

Moare în 1915, în urma unei fecunde munci, împrăștiată în arena vieții industriale, colaborând prin aceasta la desvoltarea industriei mondiale pe baze științifice. [1])

Ne reîntoarcem la diviziunea muncii preconizată de Taylor. Taylor întemeiază și organizează în mod științific munca, bazându-se pe aptitudinile individuale ale lucrătorului pe care-l prefecționează în meseria pe care și-a ales-o. Astfel face economie de timp și mărește producția, uzându-se mai puțin însuși uvrierul, care are tovarăș nedespărțit în prestarea munci: mașina.

Taylor, condus de aceste principii a observat că muncitorul nu știe să lucreze și că în acest scop trebue să-l învețe cum să munciască.

El se folosi de sistemul său de organizare științifică a munci unei uzine [2]), care era împărțită în următoarele părți:

I. Un studiu amănunțit al muncii.

II. Instruirea organelor executive ale muncitorului.

III. Specializarea lucrătorilor, cari într'o uzină se împarte în două grupe:

a) Organele de conducere, studiu, construcție, preparare, instrucție, control și

b) Organele executive, muncitori, meseriași și salahori, având serviciul în resortul lor de specializare.

IV. Distribuirea beneficiului, legând prin aceasta o colaborare rodnică între masa lucrătorilor și interesele generale ale producțiunei, pentru desăvârșirea operei naționale, legată de producător și consumator.

Această metodă preconizată de Taylor s'ar rezuma la:

a) O analiză sau descompunere a muncii în părțile componente și cronometrarea ei.

b) Inlăturarea mișcărilor nefolositoare și calcularea timpului necesar pentru repaus.

c) Ritmizarea muncii lucrătorului după un tip standardizat.

---

1) Ing. Fl. Sulițiu: Munca industrială.

2) Ing. Fl. Sulițiul: Munca industrială.

d) Pregătirea muncii în așa fel ca muncitorul să afle tot ce-i e necesar pe șantier, ca: plan de executare, scule, înlăturând astfel mișcările nefolositoare, și pierderea de timp care s'ar face cu:

1. Calcularea materialului necesar efectuării lucrării.
2. Procurarea bonului de primirea materiei prime și a uneltelor necesare lucrării.
3. Mersul până la magazie.
4. Așteptarea primirii materiei prime și a uneltelor,
5. Reîntoarcerea lui la atelier,
6. Eventuale conversații cu alți muncitori, în timpul reîntoarcerii la atelier,
7. Așezarea sculelor și a materiei prime pe șantier,
8. Începerea lucrării.
9. Eventualele detalii necesare etc.

Deci aplicând tayloritsmul, realizăm ceeace englezul exprimă prin: „Times is money".

e) Instituirea unui „stat major de supraveghetori", conducători, controlori și a unui număr de șefi cu atribuțiuni bine determinate în acest scop.

f) Iar, drept stimulent pentru muncă, acordarea unei majorări de salariu pentru fiecare muncitor, care majorare se poate acorda aplicând această organizare a muncii fără de nici un risc.

Pentru edificare îmi permit a arăta că „mâna de lucru care încărca pe zi 250-300 buc. de fontă de 45 kg., transportată peste 1000 buc. adică 45.000. kg."

„Zidarul care punea 120 cărămizi, pune 350. Lucrătoarea care verifica 1000 bile de bicicletă, verifică 3500, greșind cu două treimi mai puțin etc." [1]).

Dacă se aplică aceste constatări, desigur că se economisește timp, se mărește producția, se uzează rațional muncitorul, se scade prețul de vânzare a produselor, se măresc salariile și se scad numărul orelor de muncă, astfel că se creiază o armonie socială între toți factorii cari concură la producțiune și consumațiune.

Această raționalizare a muncii a fost înțeleasă de muncitori, încât chiar ei au cerut o cronometrare a muncii lor în branșa fiecăruia, după cum mi s'a relatat de dl. inginer al uzinelor S. T. B. Buc. cu ocaziunea vizitării lor, unde s'a întâmplat acest lucru.

Deci e fapt, e realitate. Această nouă metodă, acest nou pro-

1) Ch. Gide: *Ec. Politică* vol. I. pag. 204.

cedeu de lucru dă satisfacția cuvenită atât muncitorilor, cât și întreprinzătorilor, anihilând sau, mai bine zis, stingând pentru totdeauna lupta ce se dă între acești doi factori ai producțiunii.

Acum să ne întrebăm, oare pentru țara noastră o selecționare profesională este necesară sau nu, și, mai ales, pentru comerțul și industria noastră?

Desigur că o selecționare profesională pentru țara noastră este incontestabil necesară. Mai ales marile industrii, ca cele dela Reșița, Cugir etc. apoi în industria lemnului, extragerii cărbunelui, extragerii tuturor bogățiilor din subsolul pământului nostru, se impune cât mai neîntârziat o orientare profesională a lucrătorului.

In acest scop însă va fi nevoie să înființăm birouri de orientare profesională în toate provinciile țării, noastre, pentru a începe opera de însănătoșire națională a industriei și a comerțului, eliberând certificate fiecărui muncitor, spre a fi angajat la industrie în baza acestuia.

Nu putem vorbi de o organizare a muncii în agricultură, deoarece este foarte greu a o face, pentrucă țăranul nostru își lucrează singur pământul, după credința și știința sa care nu mai poate să dăinuiască mult timp. dar nu va fi greu de introdus în marile ferme model, cu multe hectare de pământ, superioare proprietății țărănești.

Deocamdată la noi s'ar impune să se introducă o selecționare profesională neapărat la C. F. R., P. T. T., la București pentru șoferi, watmani, îndustria meralurgică, petroliferă și cu timpul, în celelalte industrii pe cari le vom avea. [1])

Desigur că această mare și vastă problemă a psihotehniei este încă în fașă, iar aplicarea ei este la început, dar ea va trebui să ne inspire o mare încredere, căci ea prezintă, fără doar și poate, un viu interes pentru toate statele cari sunt dornice de progres și mai ales importanța mare o prezintă marii industriași, cari plasează capitaluri mari în întreprinderile lor, ajungerea rezultatului final: rentabilitatea, beneficiul, producând cât mai mult și uzând cât mai puțin capitalul uman.

In acest articol am căutat a da doar câteva idei noui din organizarea științifică a muncii, creindu-vă un interes pentru această nouă și mare formă de organizare a muncii manuale, care, după modesta mea părere, ar trebui să se aplice în toate ramurile vieții

1) N. Mărgineanu: Psihotehnia în Germania

noastre industriale și intelectuale. Ar fi nimerit dacă la intrarea în învățământul secundar s'ar face această selecționare, în interesul nouilor elemente cari doresc a se pregăti pentru viață. In modul acesta s'ar ocoli risipa de timp și capital pentru cei ce n'ar fi dotați cu calitățile necesare pregătirii lor intelectuale, dar cari, desigur ar aduce un însemnat aport în altă direcție, unde și-ar asigura o mai mare fericire, căutând a-și face anticipat această orientare profesională, dedicându-se potrivit înclinațiunilor lor.

Raționalizarea învățământului s'ar putea face cu aportul „Psihotehniei", după cum de altfel dl. G. Zapan enumără o serie de probleme de „Psihotehnică școlară", publicate în ziarul „Curentul", ca de pildă:

1. Determinarea aptitudinilor elevilor, cu aplicațiuni la individualizarea învățământului și a orientării profesionale academice.

2. Problema învățării și a exercițiului, cu aplicațiuni la diferitele materii de învățământ.

3. Problema organizării și a raționalizării programelor și a activității școlare, etc.

De aceste probleme ar urma să se ocupe profesorul de filosofie sau profesorul diriginte care întreține relațiuni continui cu elevii claselor. Pentru acest scop desigur că profesorul va trebui să aibă o pregătire necesară în acest domeniu.

In modul acesta s'ar da o mai bună îndrumare elevilor, către diversele profesiuni academice. Rezultatele obținute de d-sa în această direcție a orientării profesionale academice au fost foarte favorabile, dovadă primirea lor bună ce s'a făcut de către lumea științifică străină.

Seriozitatea acestei probleme de „Psihotehnică școlară", a fost cercetată de congresul internațional de psihotehnie din Praha (Sept. 1934), unde delegatului român i s'a încredințat președenția secției de „Psihotehnică școlară".

Ce urmăresc oare toate aceste noui științe.

Nimic altceva decât îmbunătățirea condițiunilor de viață, făcându-le mai ușoare, mai plăcute, creindu-ne posibilități lesnicioase pentru procurarea bunurilor destinate satisfacerii trebuințelor omenești, cari cresc în măsura înaintării în civilizațiune.

Pentru producțiunea acestor bunuri, avuții, va trebui ca munca noastră să ne-o îndreptăm potrivit înclinațiunilor reale cu care ne-a hărăzit natura. Astfel cu adevărat fiecare prin munca prestată în domeniul activității lui, va aduce prosperitate, care va avea înrâuriri adânci asupra consolidării scumpei noastre patrii.

Să plecăm deci cu acest gând, pentru realizarea marei opere de însănătoșire națională!

Blaj, Mai 1935

OLIMPIU I. BARNA
Profesor

Câteva aspecte ale problemei zahărului în România

de CHR. MARCOV
Profesor

De câțiva ani, chestiunea zahărului este mereu la ordinea zilei. Se discută în presă, se fac interpelări în Parlament, se dau explicațiuni din partea fabricanților și totuși chestiunea, la anumite intervale se redeschide iar, pentruca, astfel lucrurile să se repete mereu.

Industriei zahărului care are mari posibilități de desvoltare în România, datorită atât faptului că găsește materia primă în țară cât și simplicității sale technice, trebuie să i se dea atențiunea cuvenită.

Voi încerca să abordez această problemă a zahărului atât de discutată și să studiez mijloacele prin cari ar putea fi deslegată în cadrul intereselor obștești.

In prealabil, mă voiu ocupa de modul cum este reprezentată această industrie și de condițiunile în care lucrează, precum și modul cum a evoluat dealungul anilor.

1. *Fazele de desvoltare ale industriei zahărului în România.*

Industria zahărului în România, își are începuturile în anul 1875, când s'a înființat fabrica dela Sascut și în anul 1876 cea dela Chitila. Prima s'a înjghebat cu capital străin iar cea de a doua cu participarea și a capitalului românesc.

Ceva mai târziu, în anul 1897, un grup de mari proprietari rurali, au fondat a treia fabrică de zahăr la Mărășești (Moldova).

In anul 1899 ia ființă fabrica dela Roman. Aceasta s'a întemeiat în urma legilor de protecțiune votate în anii 1881--1887 și 1892 prin care se încurajau înființările de fabrici de zahăr, acordându-li-se și prime de producțiune.

In 1900 un grup de capitaliști francezi și belgieni au întemeiat fabrica din Ripiceni (jud. Botoșani).

Aceste cinci fabrici, pentru a vinde zahărul la un preț uniform au format un cartel, în anul 1900, care la 1904 s'a transformat în Oficiul de vânzare al zahărului și care mai târziu a devenit un puternic monopol al lui. Oficiul zahărului a reușit în anul 1906 să impue Statului să nu mai acorde prime de fabricație și avantagiile legei pentru încurajarea industriei naționale, timp de opt ani, niciunei alte fabrici de zahăr, care s'ar mai înființa în țară.

Grupul de capitaliști străini care începuse să acapareze această industrie, cumpără între timp și fabrica dela Mărășești care, precum am amintit mai sus, fusese întemeiată cu capital românesc, de câțiva mari proprietari rurali, pentruca această fabrică să nu-i incomodeze cu concurența ei. Inainte de războiul mondial se începuse construirea fabricei din Giurgiu, a șasea la număr, care fu terminată abia după sfârșitul războiului.

Aceasta era situațiunea industriei zahărului în 1916.

Inainte de războiu fabricile interne nu mai puteau răspunde consumațiunii mereu crescânde a zahărului, așa că, nu de puține ori, au fost nevoite să recurgă la importarea lui din străinătate.

După războiu, prin unirea cu vechiul regat a teritoriilor de peste munți și de peste Prut, industria zahărului s'a îmbogățit cu alte șase fabrici și anume: In Transilvania cu fabricile Bod și Tg. Mureș, în Bucovina cu fabricile Crisceatec, Lujeni și Jucica și în Basarabia cu fabrica Zarojani.

In anul 1926 se înființează o nouă fabrică la Arad, în 1927 alta la Iţcani (Bucovina) și încă una la Bălți în Basarabia în anul 1920. Aceasta din urmă de dimensiuni mai mici.

Tot din categoria fabricilor mici este și aceea creată în anul 1931 în comuna Freldorf (jud. Timiș-Torontal) în Banat.

Avem deci astăzi în total 15 fabrici de zahăr cari sunt repartizate astfel pe suprafața țării: 4 fabrici în Bucovina, 3 în Moldova, 2 în Basarabia, 2 în Muntenia, 3 în Transilvania, una în Banat, și niciuna în Oltenia. Deci o repartiție cam neregulată și neconformă cu interesele țării.

Dacă ne comparăm cu celelalte țări din Europa observăm că Germania posedă 250 fabrici de zahăr, Rusia 170, Cehoslovacia care are o suprafață de 3 ori mai mică decât a țării noastre, 152 fabrici, Franța 108, Polonia 72, Italia 50, Ungaria 13, Jugoslavia 8, Finlanda 1.

2. *Capitalul și puterea de producție a fabricei de zahăr.*

Prezint mai jos un tablou al tuturor fabricilor din țară, cu capitalul învestit și puterea lor de producțiune.

a) Grupul Arad-Chitila cu fabricile Arad și Chitila.

Contopirea acestor două fabrici s'a făcut la sfârșitul anul 1933. Fabrica Arad are o energie de circa 1700 H. P., și o capacitate de prelucrare până la 750 tone sfeclă în 24 ore. A fost construită după războiu de uzinele Ceskomoravska Kolben Danek din Praga. Fabrica Chitila posedă o energie de 1400 H. P. și cam aceeași

capacitate de lucru ca și Aradul. Capitalul este de 135.000.000 lei și este jumătate românesc și jumătate străin.

b) Grupul Bod-Tg. Mureș se compune din fabricile Bod Jud. Brașov și Tg. Mureș din jud. Mureș. Fabrica Bod are o energie de 6600 H. P. și o capacitate de producție de 1700 tone sfeclă în 24 ore. Capitalul este de lei 260 000.000 și este unguresc. Grupul acesta posedă fabrici în Ungaria și Bulgaria.

c) Grupul Danubiana cu fabricile Giurgiu, Sascut și Roman, are un capital de 750.000.000 lei în majoritate italian. Este unul dintre cele mai puternice grupuri cu fabrici în Jugoslavia, Bulgaria, Italia.

Fabrica din Giurgiu cu o energie de 6600 H. P., poate prelucra până la 1500 tone sfeclă în 24 ore; posedă un utilaj modern. Fabrica din Sascut cu o energie de circa 1000 H. P., poate prelucra până la 700 tone sfeclă în 24 ore, iar fabrica din Roman cu o energie de 5470 H. P., poate prelucra până la 2000 tone sfeclă în 24 ore. Și această fabrică ca și cea din Giurgiu e foarte bine utilată; produsele ei sunt cerute de consumatorii din vechiul regat.

d) Grupul Lujani compus din 4 fabrici: Lujani, Crisceatec, Jucica și Ripiceni. Capitalul este de circa 800.000.000 lei și este austro-olandez; în timpul din urmă o parte din acțiuni au încăput și în mâini românești. Fabrica din Ripiceni posedă o energie de circa 1200 H. P., cu o capacitate de prelucrare de 1200 tone sfeclă în 24 ore. Are terenuri de cultură proprii, o fabrică de spirt și una de acid carbonic. Fabrica Lujani (Jud. Cernăuți) are o forță motrică de 1300 H. P., cu o capacitate de prelucrare de 700 tone în 24 ore. Are o instalație modernă de uscat borhotul. Fabrica Jucica situată tot în jud. Cernăuți are o capacitate de prelucrare de 1500 tone sfeclă în 24 ore și o forță motrică de 1550 H. P. Posedă o uscătorie de borhot. Fabrica Crisceatec, în comuna Costigeni, jud Cernăuți a fost fondată de Marcu Fischer în 1912, acum aparține Soc. Lujani. Capacitatea de prelucrare 1100 tone sfeclă în 24 ore și o forță motrică de 1600 H. P.

e) Fabrica de zahăr Ițcani întemeiată în anul 1927 cu un capital de 50 mil. lei majorat la 100.000.000 lei.

Capitalul este românesc. Forța motrică circa 400 H. P. capacitatea de prelucrare 700 tone sfeclă în 24 ore. A fost construită de Uzinele Skoda din Cehoslovacia.

f) Fabrica de Zahăr Zarojani, în jud. Hotin (Basarabia) cu un capital de 100.000.000 lei, are o capacitate de prelucrare de 500 tone sfeclă în 24 ore și o forță motrice de 680 H. P. Această fabrică este proprietara și a fabricii de zahăr din Bălți, construită recent, cu o capacitate de lucru de 250 tone sfeclă în 24 ore.

g) Fabrica de zahăr din com. Freidorf, jud. Timiș-Torontal, Banat, construită în anul 1931 de Uzinele Ceskomoravska Kolben Danek din Praga, cu un capital de 50.000.000 lei, în mare parte străin. Are o capacitate de lucru de 350 tone sfeclă în 24 ore. Posedeă instalațiuni pentru fabricat numai zahăr tos.

In rezumat, in industria zahărului românesc este investit în capital de peste 3.500.000.000 lei, din care numai o mică parte românesc, și cu o energie de peste 32.000 H. P. Capacitatea de prelucrare este de circa 15.000 tone sfeclă în 24 ore. Această industrie ocupă cam 8-9000 lucrători necalificați, în timpul cât lucrează. Este necesar să adaug că, industria zahărului este o industrie sezonieră, adică nu lucrează decât circa 90-100 zile pe an, însă în acest interval fără întrerupere ziua și noaptea.

Socotind deci campania de activitate a fabricelor de 90 zile pe an, rezultă că ele pot prelucra pe sezon circa 140.000-150.000 vagoane de sfeclă, din cari se pot produce aproximativ 10.000 11.000 vagoane de zahăr. Această este o socoteală cu totul aproximativă, deoarece cantitatea de zahăr în sfeclă, prezintă variațiuni mari după regiuni, după calitatea semințelor de sfeclă după felul recoltelor, și de o mulțime de alți factori neprevăzuți.

3. *Posibilitatea de lucru ale fabricilor de zahăr și consumul intern.* Părerea mea este că fabricele de zahăr din țară pot produce și 20.000 vagoane zahăr pe an, însă aceasta nu ar fi în avantajul lor, căci consumul intern nu poate absorbi o asemenea cantitate de zahăr, iar pentru export, fabricelor nu le convine să lucreze, dar fiind prețul prea mic pe care-l pot obține pe piața mondială.

Totuși pentruca industria zahărului să poată progresa, este nevoe să facă sforțări pentru ca să parvie să exporte zahăr, așa cum face Cehoslovacia, care își plasează o bună parte din producție pe piețele orientale, unde ne putem creea și noi debușee, cu atât mai mult cu cât dispunem de căi de transport mni eftine și mai comode decât această țară.

Spunem că consumul intern nu poate absorbi cantitatea de de zahăr produsă de fabrici din cauză că el este foarte redus în

țara noastră. Intr'adevăr, sub acest raport, ocupăm penultimul loc pe lista țărilor din Europa. Consumăm în total 9—9500 vagoane zahăr pe an, ceeace, repartizat la populația totală a țării, reprezintă cam 5.500 kgr. zahăr pe cap de locuitor pe an, ceeace este foarte puțin.

Iată de curiozitate, cât se consumă aiurea: Danemarca consuma 48.500 kgr. pe cap de locuitor pe an, Anglia 42.000 kgr., Suedia 38.000 kgr., Elveția 35.000 kgr., Olanda 30.000 kgr., apoi țările mai apropiate de noi, Austria 26.000 kgr., Ungaria 13.000 kgr., Polonia 12.000 kgr., Grecia 11.000 kgr., Rusia 75.000 kgr., Jugoslavia 7.000 kgr., Bulgaria 55.000 kgr., Turcia 48.000 kgr.

Din acest tablou se observă ce teren larg de activitate și cât rămâne de făcut în direcțiunea introducerii consumului zahărului în masele mari ale populației, la țară unde din nefericire țăranul nu a căpătat încă obișnuința să consume acest aliment atât de necesar vieții. Câte probleme grave privind mortalitate infantilă și sănătatea țăranului nostru nu s'ar rezolva, dacă s'ar isbuti să se desvolte consumul zahărului, la sate.

Inițiativa stă în mâinile fabricanților și mai ales a oficiului pentru desfacerea zahărului, care în trecut a făcut oarecari sforțări către acest țel, dar fără succes. Acțiunea, totuși, nu trebue slăbită, ea trebue urmărită cu o și mai mare perseverență, căci în caz de reușită, rezultatele se vor resimți, în primul rând de către fabricanți și apoi de economia națională.

Chestiunea intensificării consumului zahărului constitue problema de căpetenie, în țara noastră, a acestui aliment de primă necesitate.

Posibilitățile nu sunt excluse, dimpotrivă. Aceasta o dovedește faptul că, consumul între anii 1928—30 s'a ridicat până la 11000 vagoane zahăr anual. Scăderea lui se datorește crizei economice ce bântue de jumătate de deceniu și în ce-l privește pe țăran, disproporției între valoarea produselor agricole și cele industriale ca rezultat al crizei. Numai prin o politică înțeleaptă a ajustării prețurilor zahărului cu puterea de cumpărare a populației rurale se va reuși să se facă accesibil, maselor țărănești, acest aliment.

Ca urmare a consumului redus, fabricile să lucreze numai cu o parte din forța lor de producție, ceeace are ca efect scumpirea regiei. In anii precedenți se ajunsese la situația că unele fabrici nu lucrau de loc, și găseau mai comod să cedeze cota lor de

vânzare, cartelului. Se pare că este ceva defectuos în organizarea producțiunii acestui aliment.

4. *Politica prețurilor.*

Spuneam mai sus că, trebue urmată o politică înțeleaptă a prețurilor acestui produs pentruca să se isbutească cu pătrunderea lui la sate și adaug că pentru atingerea acestui scop, ar fi bine ca fabricile să renunțe pentru o perioadă de timp, la câștigurile mari cu cari s'au obișnuit după războiu, și să lucreze cu beneficii mai modeste.

Lucrul este posibil, dovadă bilanțurile Soc. Danubiana și Bod, din anul trecut, deci din anii de concurență între fabrici, în urma desființării cartelului zahărului. Bilanțurile anumite s'au soldat cu beneficii frumoase și anume: al Soc. Danubiana cu 50.000.000 lei net și al Soc. Bod cu circa 20.000.000 lei net, și aceasta atunci când zahărul s'a vândut la engros cu 18—20 lei kgr.

Prin urmare se pot realiza sub presiunea concurenței s'au putut face și de bună voe.

Prețul zahărului a suferit mari variațiuni în ultimul deceniu, atât în țară cât și pe piața internațională. Pe această din urmă, prețurile au oscilat după cum a fost sau nu de bogată recolta trestiei de zahăr, dușman al sfeclei zaharinei.

Este un dușman de temut, căci prețul de revenire al zahărului din trestie este cam $^1/_4$ din acel al zahărului din sfeclă. Un hectar de sfeclă produce cam 3000 kg. zahăr, *) pe când un hectar de trestie produce în insula Iava până la 15.000 kgr. Cheltuelile de fabricație sunt pe jumătate la zahărul de trestie. Fabricile în Peru lucrează tot anul.

Totuși pentru țările europene cultura sfeclei de zahăr este necesară, căci ea e folositoare producției de grâu și creșterii vitelor.

In țară la noi zahărul a fost decretat aliment de prima necesitate și intră în categoria articolelor asupra cărora sporirea prețurilor nu este admisă decât cu consimțământul Ministerului Industrie și Comerțului. In baza acestei legi, prețul zahărului a fost scăzut succesiv până la 28 lei kgr, de zahăr tos și 30 lei cubicul. In anul 1933 în luna Mai, cartelul fiind denunțat, prețurile coboară, sub presiunea concurenței, până la 19—20 lei kgr. La 20 Ianuarie a. crt., odată cu reconstituirea cartelului prețul revine la

*) Ing. Petrică și Dr. Calmuschi. Industria zahărului.

24 lei kg. zahărul tos, unde rămâne cu toate sforțările fabricanților de al ridica până la 28 lei kgr., decât atât cât era prețul oficial stabilit de Comisiunea mixtă a zahărului.

Se pare că, Ministerul Industriei și Comerțului a socotit că, dacă la libera concurență fabricele au putut vinde cantități considerabile de zahăr la prețul de 20 lei kgr., la care unele au realizat chiar beneficii, importante, atunci cartelate pot să-l vând la 24 lei kgr. preț care, în orice caz, este superior aceluia cu care au consimțit să vândă, când s'au războit.

Dacă cercetăm prețurile cu care se vinde zahărul în alte țări, constatăm că, aproape în toate țările, prețurile interne sunt mult mai ridicate decât cele pentru export, cu excepțiunea Olandei, care a parvenit să aibă o industrie a zahărului foarte puternică și bine înarmată pentru concurență.

5. *Taxele de consumațiune asupra zahărului.*

Se înțelege dela sine că și Statul nu trebue să impingă urcarea taxelor de consumație la nesfârșit, căci în modul acesta toate sforțările fabricanților vor fi nefolositoare.

Taxele de consumație asupra zahărului au crescut în ultimul deceniu, în mod neobișnuit. In anul 1925 taxa de consum era de 1 leu pe kgr. La 12 Decembrie 1926, se mărește la 4 lei pe kgr. La 15 Mai 1929 este sporită la 7 lei la kgr., apoi în 1932 la 10 lei pe kgr. și acum la 12 Martie 1935 la 14 lei kgr. ceeace pentru țara noastră este prea mult. Sporirea taxei de consum și implicit a prețului zahărului nu vor ajuta la sporirea consumațiunii, ci din contra.

Este adevărat că și în alte țări taxele de consum asupra zahărului sunt mari și poate în unele și mai sporite ca ale noastre cum este în Italia, Polonia, dar situațiunea din acele țări nu se potrivește cu a țării noastre.

Dacă mai adăugăm și celelalte impozite cari apasă industria zahărului ca: impozitul pe cifra de afaceri, impozitul industrial, taxe comunale, etc., ajungem ușor la constatarea că numai Statul preia mai mult de jumătate din prețul de vânzare al zahărului și anume din 28 lei, cât este astăzi prețul zahărului tos, în detaliu pe piață, Statul încasează 14 lei taxă de consum, impozitul pe cifra afacerilor, 0,48 lei și 0,30 lei ca impozit industrial, face un total de minimum 15.14 la kgr. Diferența de 12,86 lei o ia fabricantul, cu care trebue să plătească sfecla, transportul ei, cheltuelile cu vânzarea zahărului, salarii, dobânzi, etc.

Industria zahărului aduce Statului chiar în anii aceștia de criză, un venit anual de circa 1 $^1/_2$ miliarde lei, socotind și taxele pe sfeclă reținute dela producători.

Din toate acestea reese că fiscalitatea este exagerată și că Statul nu ajută, ci împiedică intensificarea consumațiunii zahărului, ceeace, în ultima analiză, tot în detrimentul lui este.

6. *Cultura sfeclei.*

Afirm aceasta cu atât mai vârtos cu cât materia primă, sfecla, se produce în țară, ceeace este un câștig considerabil pentru economia națională, din toate punctele de vedere. In primul rând în regiunile unde se cultivă sfecla de zahăr, se observă o ameliorare a culturii tuturor celorlalte plante.*) Altă urmare este că alături de cultura sfeclei se desvoltă cretșerea vitelor datorită borhotului de sfeclă, căruia i se dă astfel o întrebuințare folositoare. Borhotul de sfeclă este o hrană specială pentru îngrășarea vitelor. Satele din vecinătatea fabricilor, îngrașă vite pentru export, pe o scară întinsă.

Cultura sfeclei prin felul ei mai complicat decât al altor plante, obișnuește pe țăran cu sistematizarea și a celorlalte munci agricole, ceeace pentru economia noastră națională reprezintă un câștig imens.

Pe lângă că această plantă industrială alimentează industria indigenă a zahărului și ne dispensează să importăm acest aliment din afară și deci să exportăm miliarde de lei anual, ea mai constitue asolamente de o valoare netăgăduită prin rotațiunea ei cu cerealele noastre.

Dacă mai adăugăm și împrejurarea că în anii aceștia de criză cari se succed cu o intensitate din ce în ce mai pronunțată și în cari am asistat la degringolada prețurilor cerealelor transformând agricultura într'o îndeletnicire deadreptul nerentabilă, și când cultivatorul de sfeclă a fost pus la adăpost de oscilațiunile prețurilor, acestea fiind fixate cu anticipație la Comisiunea mixtă a zahărului care lucrează sub egida Ministerului Industriei și Comerțului, ne putem ușor da seama de rentabilitatea acestei culturi. Ea ocupă cam 3—4 % din suprafața agricolă totală a țării. Inainte de războiu se cultivau cu sfeclă 6—9000 hectare anual, după răsboi am atins, în 1927, circa 90000 hectare, după care a urmat o scădere, care se menține și astăzi.

La noi cu excepțiunea unor regiuni, cultura sfeclei se face în

*) C. Filipescu. Le probleme du sucre en Roumanie.

mod rudimentar, deaceea producția la hectar nu trece de 2 vagoane, pe când în alte țări ajunge până la $3\,^1/_2$—4 vagoane de sfeclă.

Țăranul nostru trebue obișnuit să îngrașe terenul, să-l are profund și la timp, căci numai astfel va putea să-i sporească rentabilitatea. Ar trebui înființate loturi demonstrative, încât mai multe regiuni pentru a li se arăta condițiunile optime de cultură.

Cultivatorul odată cu semnarea contractului, prin care se angajază față de fabricant să cultive sfeclă, primește pe lângă sămânța de sfeclă necesară și avansuri de bani. Fabrica mai oferă cultivatorilor și unelte pentru semănarea sfeclei, îngrășăminte pentru pământ și uneori trimite specialiști să le dea îndrumări.

7. *Sămânță de sfeclă.*

Sămânța de sfeclă se importă din Germania, Cehoslovacia, Polonia. Este un tribut inutil pe care-l plătim străinătății, căci am credința că s'ar putea produce și la noi în țară, sămânță de sfeclă. Este drept că în ultimii ani s'au făcut încercări timide în acest sens, însă ele trebuesc continuate cu perseverență, până vom parveni să realizăm un produs similar cu cel oferit de străinătate. Condițiunile de desvoltare le avem, ne-ar lipsi un institut de cercetări agricole și un regim vamal protecționist. Cehoslovacia, care este astăzi în fruntea țărilor producătoare de zahăr, deși a avut de luptat cu condițiuni neprielnice, atât în ce privește solul cât și clima, a isbutit să producă o sămânță bună.

In Cehoslovacia s'au desvoltat sistemul fabricilor mici construite de cooperativele țărănești cari au adus roade frumoase acestei țări. O mare cantitate din acest zahăr este destinat exportului și anume spre țările orientale.

Dacă ne gândim că Cehoslovacia cu mijloacele ei reduse, cu un climat aspru decât al nostru, cu un sol mai puțin accesibil, a isbutit să facă din industria zahărului un producător de venituri considerabile, apoi nu mă îndoesc că și noi vom fi în stare să aclimatizăm, în țara noastră, cultura acestei plante industriale și să-i dăm acestei industrii extensiunea la cari au ajuns țările din apus.

(Va urma)

Rugăm Secțiunile din țară să binevoiască a ne trimite scurte știri colegiale.

Varietăți monetare

Piața monetară internațională este sguduită de perturbațiuni, cari din când în când manifestă o deosebită acuitate, provocate în special de oscilațiunile cursului lirei sterline. Desordinea mondială va subsista în domeniul monetar, ca și în cel economic, atâta timp cât *decana* devizelor va fi „independentă".

Evoluțiunea lirei engleze

Moneta britanică se găsește în al patrulea an de neconvertibilitate. Ea a mai cunoscut cursul forțat în 1797 (timp de 24 ani) și în 1919, (16 ani), când conflicte internaționale au condus la repudierea dogmelor monetare de către prea tradiționalista Anglie.

La 21 Septembrie 1931, criza economică și financiară a cauzat renunțarea la „gold standard act"-ul din 1925 și spre marea surpriză a lumei, Marea Britanie a erijat în sistem o politică monetară, dictată de forța împrejurărilor.

Lira sterlină a devenit o monetă rătăcitoare, atrăgând într'un cerc vițios toată economia mondială, a produs haosul în schimburile internaționale, a agravat naționalismul economic în diversele țări.

Evoluțiunea lirei sterline este următoarea (la paritatea Parisului):

21	Septembrie	1931	124,21
20	„	1932	88,57
20	„	1933	79,10
20	„	1934	74,15
7	Martie	1935	70,70
30	Aprilie	1935	73,11

Procentul de minus-valoare al devizei engleze este aproximativ 40 %, cu tendință de augmentare. In cursul lunei Martie a. c., mișcările sale au alarmat centrele monetare și cu toată redresarea ulterioară, evoluțiunea lirei sterline menține nesiguranța în schimburile internaționale.

Cauzele devalorizării

Când în anul 1925 s'a proclamat revenirea lirei sterline la etalonul aur, economiștii de seamă au considerat aceasta drept o gravă eroare. Consecințele acestei măsuri s'au arătat în curând: comerțul exterior a scăzut, șomajul s'a agravat, datoria publică a devenit apăsătoare. Atunci Anglia a fost silită să devalorizeze

moneta sa; eftenind banul său a favorizat exportul produselor industriale, care de aci înainte se efectua în baza unei devize convenabile.

Prin urmare politica monetară a fost subordonată politicei prețurilor, motivându-se aceasta pe considerația că moneta trebuie să exprime fluctuațiunile producției, moneta este barometrul, care indică aceste fluctuațiuni. Anglia urmărește cu o atențiune deosebită evaluarea prețurilor pe piețele mondiale și mai puțin oscilațiunile monetei sale. Marea sa industrie și comerțul de export sunt oarecum satisfăcute, pentru că activitatea lor nu este stânjenită de un sistem monetar rigid.

Oscilațiunile dolarului nu interesează, de cât dacă prețurile americane ar scădea și dacă în Statele Unite nu se urmărește micșorarea prețurilor, numai faptul că s'ar renunța la controlul lor este suficient ca să neliniștească pe englezi.

Cheia de boltă a politicei monetare britanice rezidă numai în favorizarea expansiunei comerciale în funcțiune pe prețuri acceptabile.

Efecte și constatări

Devalorizarea lirei sterline a avut efecte salutare pentru bugetul public și animarea comerțului exterior, a cărui balanță s'a ameliorat. Totuși progresele n'au corespuns în totul prevederilor, repriza activității economice a fost lentă, prețurile de en-gros au atins un nivel scăzut în Aprilie 1933. Independența economică ntre toate unitățile economice ale lumei, nu poate fi evitată; „splendida izolare a lirei engleze", este un mit. Conjunctura economică mondială cuprinde economia engleză cu aceiași forță, ea nu se poate sustrage influențelor crizei generale.

Este drept că situațiunea este mai satisfăcătoare pentru țările blocului sterlin, pentru că în țările blocului-aur nu a putut fi redusă diferența între prețurile lor și acele ale târgului mondial. Dar nu este mai puțin adevărat că jocul monetelor devalorizate asupra devizelor-aur, se reflectează asupra poziției tuturor unităților economice ale lumei. Dezordinea monetară a agravat dezordinea în domeniul economic.

Guvernul englez constată însă că „prețurile exterioare și interioare" nu provoacă nici o îngrijorare, dar are puternice aprehensiuni, în ceeace privește devalorizarea masivă a „belgas"-ului. Dar nici fluctuațiunile din ultimul timp ale lirei sterline, nu au rămas fără efect asupra prețurilor materiilor prime.

Poziţiunea economică a Angliei

Sub acest aspect Anglia beneficiază de o situatie financiară şi comercială excepţională. Materiile prime sunt cotate în lire sterline, contractele comerciale şi navlurile sunt liberate în monetă engleză.

Terenul de receptivitate al lirei sterline este imens, pentru că un mare număr de state exportatoare sunt legate de sistemul său monetar. Când se consideră acest ansamblu de interese solidare, se deduce fără greutate că preţurile engleze n'au fost afectate de scăderea lui. Materiile prime cumpărate cu această monedă, sunt încorporate în produse industriale, cari se vând tot în lire engleze.

Poziţiunea imperiului britanic este unică din punct de vedere economic şi financiar, în cât nu suferă termen de comparaţiune cu alte ţări, cari nu-şi pot permite o devalorizare monetară fără grave urmări interne şi externe.

Dacă deviza engleză s'a detaşat dela etalonul aur, aceasta nu însemnează că devalorizarea sa este atât de profundă, în cât este compromisă ca măsură în schimburile internaţionale. Biletul britanic este încă moneta principală a lumei. Banca Anglia are o rezervă de peste 200 milioane l. st. aur, ea poate face faţă tuturor cerinţelor; metalul galben circulă fără dificultăţi, numai că scumpetea sa este determinată de scăderea l. st. Piaţa monetară a Angliei este foarte solidă, capitalurile îşi găsesc totdeauna siguranţa aci; ele nu caută azi rentabilitate, ci siguranţă.

Stabilizarea va veni

Este posibil ca stabilizarea generală a monetelor să fie întârziată; se poate întâmpla ca unele devize stabile să devină fluctuante; dar toată lumea este de acord că stabilizarea în raport cu aurul este de dorit, ea este fatală în ziua în care se va produce un factor decisiv de reîntoarcere la încrederea necesară pentru soluţionarea crizei mondiale.

Exemplul Angliei nu poate fi imitat, dar o reajustare a monetelor la un „gold point" în raport cu situaţia economică, este posibilă, însă cu precauţiune. Belgia a devalorizat iarăşi moneda sa, dar repercursiunile asupra preţurilor interioare s'a resimţit puternic şi unele măsuri de antidumping au şi fost luate de unele ţări producătoare.

Grava chestiune a preţurilor în raport cu monetele, nu se poate soluţiona uşor, interese divergente sunt impedimente serioase în realizarea unei înţelegeri monetare.

L. LUCEANU

O formulă aritmetică de înmulţire

Regulele de calcul rapid cu anumite numere sunt de un folos nepreţuit acelora cari, lucrând cu cifre, sunt obligaţi a soluţiona, repede şi exact, o serie de probleme aritmetice.

Marea valoare a acestor formule o pot aprecia cu adevărat numai aceia, cari utilizându-le zi de zi observă rendementul excepţional de lucru cu rezultate precise şi cu o iuţeală uimitoare. Desigur că nu de toate aceste formule are nevoie contabilul şi că unele îl pot servi numai în cazuri rare. Insă dacă are de rezolvit astfel de însărcinări şi mai ales în cantităţi mari, formula respectivă este cu adevărat salvatoare. Iar în cazul când îndeletnicirea profesională te face să găseşti o astfel de formulă, necunoscută până atunci în literatura respectivă, cred că e bine ca ea să fie comunicată tuturor, să formeze un patrimoniu public.

Voi povesti deci cum am ajuns să găsesc o astfel de formulă. Nu este exclus ca ea să fie cunoscută literaturii de specialitate, însă eu nu am cunoscut-o înainte şi am găsit-o în condiţiunile următoare:

Ca şef al biroului de constatare şi impu ere a Regiei Publice Comerciale „Uzinele de apă şi canalizare ale Municipiului Cluj" avem de controlat impunerea proprietăţilor pe o lună, asemenea şi suma totală pe un an, ce obţineam prin înmu'ţirea cu 12. Această înmulţire de control la peste 6000 de fişe mi-a dat de gândit, deoarece a înmulţi în mod obişnuit scriind cifrele deînmulţitului, a înmulţitorului, a rezultatelor şi adunării, îmi răpea prea mult timp. M'am frământat atunci, oare n'aşi putea găsi o formulă pentru a face repede înmulţirea cu 12 economisind scrierea cifrelor şi a operaţiei înmulţirei aparte.

Iată formula:

Pentru a demonstra exactitatea şi uşurinţa formulei, voi descrie modul de calculaţie:

Exemplu: $8793 \times 12 = 105.516$ facem înmulţirea cu 2 începând dela unimi şi zecimi: două ori trei egal şase la rezultat de uniuni scriem 6. Continuăm, două ori nouă egal optsprezece la rezultat adăugăm unimile în cazul dat, 3 egal 21, la rezultat la zecimi scriem 1 restul îl transpunem la sutimi; continuăm, de două ori şapte egal paisprezece plus restul transpus

doi plus nouă egal 25 la rezultat la sutimi scriem 5 iar restul de 2 îl transpunem; continuăm, de două ori opt șaisprezece plus rest doi plus șapte egal douăzeci și cinci la rezultat scriem cinci restul de doi îl transpunem. Ne mai având a înmulți alte cifre restul de doi îl adăugăm la ultima cifră înmulțită adică la opt = 10 scriindu-se la rezultat. Prin aceasta s'a terminat operațiunea și rezultatul este exact.

Procedeul se poate aplica cu rezultat exact la orice număr fie numere întregi fie și cu zecimale.

Același procedeu se poate aplica cu orice număr cuprins între 11—19.

Având în vedere că această formulă este cât se poate de simplă și ușoară, având avantajul de a cruța timp și de a elimina operațiunile de calcul pe hârtie, va fi de mare folos și adoptată în deosebi de d-nii colegi cari sunt în serviciile statului, având a calcula pentru întocmirea bugetelor mii și zeci de mii de poziții cari sunt a se înmulții cu acest număr.

LEONIDA SONEA
Expert-contabil

Apel către colegii absolvenți ai școalei Comerciale Superioare Galați din seriile 1905, 1910, 1915 și 1925

Colegii semnați mai jos roagă pe toți absolvenții din seriile arătate mai sus, să facă tot posibilul ca să se întrunească la Galați în Iunie a. c. la data ce se va indica prin ziare, cu ocazia serbărei de fine de an școlar.

Cu acest prilej fiecare serie va sărbători aniversarea timpului scurs dela absolvire până acum în cadrul „Asociației absolvenților școalei Comerciale Superiare din Galați".

In afară de programul obișnuit în asemenea ocazii pentru fiecare din serie, vom căuta să luăm contact și cu actuaii elevi ai școalei într'o ședință festivă în cadrul societății literare „Munca" la care cu toți am fost odinioară membrii.

Pentru răspunsuri și informațiuni rugăm a se adresa colegilor de mai jos:

Athanase Galan seria 1905 Bdul Dacia No. 15 telefon 437/10

Andrei Gheorghiu seria 1910 Str. Silivestru No. 17 tel. 352/50

Zaharia A. Olteanu seria 1915 Mag. Pop și Bunescu Șepcari 14 tel. 385/04

Rudolf R. Fuchs seria 1925 Școala Comercială Sup. Galați.

Din activitatea Secțiunilor

Covurlui

Administrarea falimentelor

In ședința dela 16 Aprilie a. c. Consiliului Secțiunei Covurlui luând în discuție noul proect de lege pentru administrarea concordatelor preventive și falimentelor a intervenit simultan pe lângă Consiliul Superior și Comisiunea de redactare a proectului de lege în sensul că la alcătuirea acestei legi să se prevadă pentru membrii Corpului nostru un rol important în administrarea concordatelor și falimentelor astfel:

1. Lipsa registrelor comerciale, la comercianții solicitatori de concordat sau ceruți în faliment să constitue o sancțiune de bancrută frauduloasă, deoarece până azi mulți comercianți se eschivau în asemenea împrejurări, dela înfățișarea registrelor știind că lipsa lor constituia un delict de bancrută simplă.

2. Numirea administratorilor în falimente, pe baza nouei legi, să se facă din rândul membrilor Corpului ns. dat fiind că ei posedă cunoștințele de specialitate, asigurând în acelaș timp o bună administrare prin experiența lor.

3. Contabilii, în operațiunile de lichidare a falimentelor să fie împărțiți în două categorii: Contabili administratori cari lucrează permanent și efectiv la operațiile de lichidare și contabilii verificatori, cari pot primi delegația creditorilor sau a Tribunalelor pentru verificarea operațiunilor de administrare și lichidare.

In sesiunea de primăvară Secțiunea Covurlui a Corpului nostru a reluat sub președinția Domnului Dr. P. Drăgănescu Brateș ciclul de conferințe profesionale.

Domnul Profesor *I. G. Munteanu*, membru de onoare al Secțiunei, a vorbit despre:

„Criza economică actuală și criza morală"

Conferențiarul într'o expunere magistrală a făcut incursiuni în evoluția comerțului aproape dela începutul lui, descriind felul cum el influențează prin schimburile între indivizi, grupuri de indivizi și națiuni, asupra stării generale economice, ajungând la situația de azi pe care a analizat-o profund, trăgând concluzii de îndreptare.

Indeamnă tineretul spre învățământul comercial, singurul care poate chezăşui, prin aplicarea lui practică, progresul pe care trebue să-l aducă naţiunei însăşi comerţul, prin care se poate echilibra balanţa generală a schimburilor şi intensifica viaţa.

Domnul *Micu Smilovici* Dorian, comerciant şi expert contabil a vorbit despre:

„Contabilul faţă de frământările sociale"

Conferenţiarul expune rolul pe care contabilul l'a avut şi evidenţiază pe acela care-l va avea în viitor, în mişcarea socială, care este direct influenţată de starea economică parţială şi generală.

Celelalte şedinţe ale Cercului Profesional au fost ocupate cu desbaterile unei chestiuni direct profesională şi anume:

„Analiza unui raport de expertiză"

A fost expus un raport ce expertiză făcut după ce fiscul se pronunţase prin organele de constatare.

S'au discutat punctele de vedere ale expertului contabil însărcinat cu aceasta, justificând într'o măsură oarecare felul cum a soluţionat însărcinarea primită.

In contradictoriu, în altă şedinţă cel de al doilea expert contabil, care a făcut contra expertiza primei lucrări, a arătat lacunele primului raport de expertiză contabilă şi felul cum a apreciat în contra expertiză situaţia contribuabilului faţă de fisc.

Tot în contradictoriu, la această chestiune s'au mai înscris la cuvânt încă mulţi membri ai Corpului pentru a complecta observaţiunile lor atât asupra primului raport cât şi la al doilea raport de contra expertiză şi felul cum ele au fost primite de forul respectiv.

* * *

Acest fel de discuţiuni, din punctul de vedere al Corpului, merită toată atenţiunea membrilor noştri, întrucât pe de oparte se constată felul cum expertul contabil aplică cunoştinţele sale profesionale, dând oarecum socoteală de activitatea sa, iar pe de altă parte, autorităţile financiare, în speţă, ştiu că aceste rapoarte fiind discutate cu competinţă, trebue să fie minuţios analizate, înainte de a se pronunţa în cauză.

Colegi, susţineţi revista prin plata promptă a abonamentelor.

Jurisprudențe Fiscale

Impozit pe cifra de afaceri. Legea din 25 Decembrie 1929. Impozitul se aplică numai asupra produselor puse în circulație.

Conform art. 1 și 6 din legea impozitului asupra cifrei de afaceri din 25 Decembrie 1929, impozitul se aplică numai asupra produselor puse în circulație.

Prin punere în circulațiune se înțelege valorificarea, întreținerea, transmiterea către terțe persoane a bunului impozabil, iar nu simpla deplasare la alt depozit al aceleiași întteprinderi.

Altfel fiind, acidul sulfuric produs la o întreprindere și întrebuințat la fabricarea altor produse de către o fabrică aparținând aceleași întreprinderi, nu este supus impozitului de cifra de afaceri.

* * *

Asupra recursului făcut de Soc. „Steaua Română", contra sentinței cu No. 1075 din 1933 a tribunalului Ilfov, Secția I.

Având în vedere că prin sentința atacată s'a respins apelul societății „Steaua Română", împotriva procesului verbal de contravențiune la legea impozitului pe cifra de afaceri dresat în ziua de 16 Noembrie 1932, de către d-l Bădică Dumitrescu, Inspector Financiar prin care recurenta Societate „Steaua Română", era obligată să plătească suma de 2.600.535 (două milioane șase sute mii cinci sute trei zeci și cinci lei) impozit pe cifra de afaceri și amenda.

Având în vedere că recurenta prin motivele sale de recurs, se plânge de violarea și greșita interpretare a art 1 și 6 din legea cifrei de afaceri din 25 Decembrie 1929, exces de putere și denaturarea faptelor constatate prin însuși procesul-verbal de contravenție, susținând că acidul sulfuric la care n'a plătit impozitul pe cifra de afaceri îl produce propriu în fabrica sa de acid sulfuric din Câmpina, deci este vorba de produse întrebuințate pentru consumul propriu, iar nu puse în circulație și deci astfel de produse nu sunt impozabile la impzitul pe cifra de afaceri.

Având în vedere că din însuși procesul-verbal de contrvenție din litigiu, rezultă că acidul sulfuric pentru care s'a dresat acest proces-verbal, a fost produs de către Soc. Steaua Română în fabrica se de acid sulfuric din Câmpina, și a fost trimis la Rafinăria sa din Câmpina pentru a fi întrebuințat la fabricațiunea și rafinarea produselor petrolifere proprii și că în acest scop a fost întrebuințat la acea rafinărie.

Considerând dar, că din însuși procesul-verbal din litigiu rezultă că acidul sulfuric în speță n'a fost pus în circulație, în sensul că a fost întrebuințat de către producător pentru nevoile fabricațiunei sale la o altă fabrică a sa.

Considerând că din texlul art. 1 și 6, cât și din ansamblul dispozițiunilor legii cifrei de afaceri din 25 Decemprie 1929 intrată în viguare la 1 Ianuarie 1930, astăzi modificată, rezultă că legiuitorul a înțeles să supună impozitului pe cifra de afaceri de orice natură și sub orice titlu pe care un industriaș sau comerciant le-ar putea încheia cu privire la mărfurile, produsele și materiile prime ce formează obiectul comerțului sau întreprinderi sale, deci impozitul este un raport direct și imediat cu transmiterea mărfurilor, produselor sau chiar materiilor prime, de către comerciantul sau industriașul respectiv, adică este necesar ca pentru aplicarea impozitului să existe o operațiune de înstrăinare, de transmitere de eșire din cercul aceleași întreprinderi a bunului impozabil,

Considerând că sensul expresiunei întrebuințată de legea suscitată de „punere în circulație" nu este altul decât valorificarea, înstrăinarea, transmiterea deci către terțe persoane a bunului impozabil, neputându-i-se da înțelesul de „deplasare".

Că deci legiuitorul a înțeles să perceapă impozitul pe cifra de afaceri o sigură dată și exclusiv asupra produselor puse în circulațiune în țară, adică înstrăinate și expediate din locul de producțiune și eșite din întreprindere, adică comercializate.

Că impozitul pe cifra de afaceri nu se percepe pentru produsele proprii a unui producător, fabricate de el și întrebuințate în lucrările de desăvârșirea sau perfecționarea altor produse ale lui; sau utilizate în alte fabrici sau întreprinderi ale lui, sau consumate pentru nevoile proprii; impozitul fiind așezat numai asupra faptului juridic al puneri în circulațiune a acelui bun, iar plata impozitului luînd naștere cu ocazia puneri efective în circulațiune a produsului, prin esirea din întreprindere, adică înstrăinarea lui.

Considerând că prima dispoziție, legală care a permis așezarea impozitului pe cifra de afaceri, și asupra unei anumite categorii de bunuri întrebuințate pentru consumul propriu și nevoile proprii fabricațiunei este numai art. 9 din legea impozitului pe lux și cifra de afaceri, din 1933, cari revenind asupra dispozițiunilor legale anterioare permite perceperea impozitului pe cifra de afaceri la industriile cu producție integrantă atât la produsul finit dar și la produsul intermediar, fabricat propriu de producător, însă numai asupra unui singur produs intermediar, cel mai important și strict în măsură în care intră în fabricațiunea produsului finit.

Considerând că în expunerea de motive referitor la acest articol 9 din legea din 1933, se arată explicit că sub regimul legilor anterioare nu credea posibil perceperea impozitului pe

cifra de afaceri asupra produselor întrebuințate de producător pentru nevoile proprii fabricațiunei, impozitul fiind așezat numai la produsul infinit pus în circulațiune.

Considerând că, contravenționea din speță a avut loc sub regimul legii din 1929, iar nu sub regimul legii din 1933, ca să fie posibilă aplicarea dispozițiunilor art. 9 din legea din 1933, dacă fiscul ar dovedi că acidul sulfuric ar fi produsul intermediar cel mai important în sensul art. 9 sus analizat, se constată că Soc. Steaua Română nu datora pentru acidul sulfuric prevăzut în procesul verbal de contravențione din litigiu, plata de impozit pe cifra de afaceri, deci greșit trib. Ilfov, cu violarea textelor legale suscitate a respins apelul Soc. Steaua Română contra procesului verbal de contravențione.

Considerând că faptele sunt necontestate, urmând a se face o simplă aplicare a textelor legale interpretate în modul sus arătat și deci evocând fondul litigiului, să se anuleze procesul verbal de contravențione și, toate actele de urmărire emise pe baza lui casându-se fără trimitere sentința atacată cu prezentul recurs.

Că deci recursul fiind întemeiat, urmează a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea *admite recursul.*

Curtea de Apel Buc. S. V 16 Mai 1934.

Impozit pe clădiri. Inlăturarea contractelor de închiriere. Condițiuni-Art. 91 l. c. d.

Conform art 91 l. c. d. contractele de închiriere pot fi înlăturate motivate la evaluarea valorilor locative a imobilelor când se constată că ele sunt economicoase sau când arendarea sau închirierea lor e făcută în scop de donațiune.

Săvârșește deci un exces de putere comisiunea de apel, când înlătură contractele de închiriere ca nereale, pe considerațiunea că sunt economicoase în raport cu importanța comercială și capacitatea locativă a construcțiilor constatată la descinderea locală.

Având în vedere că, din petiția de apel a contribuabilei recurente, rezultă că aceasta a cerut reducerea valorei locative pentru apartamentele ocupate de Nathan Hirsch la suma de 160.000 lei, pentru prăvălia și atenansele ocupate de societatea anonimă „Energia" la suma de 84.000 lei, pentru încăperile dela punctele 5, 6 și 7 lit. a-t din procesul verbal de impunere închiriat lui Martin Cohn, la suma de 125.000 lei, conform contractelor de închiriere în curs și odată cu apelul a depus și copii certificate după toate aceste contracte iar pentru încăperile trecute la No. 4 în procesul verbal de impunere, reduceraa valorei locative la suma de 20.000 lei, aprecierea comisiunei de recesământ fiind prea exagerată in raport cu valoarea locativă a acestor încăperi.

Având în vedere că din contractele de închiriere depuse de contribuabila recurentă de apel, rezultă că chiria prăvăliei, în procesul verbal de impunere la No. 1 și chiriei lui Nathan Hirsch, este dn 160.000 lei anual, a prăvăliei mari, a sălei de atelier pentru articolele electro-technice, a camerei pentru aparate de radio, a magaziei de materiale, a celor două magazii de scânduri și a celor două camere și o bucătărie de locuit, trecute în procesul verbal de impunere la No. 2 și închiriate societății anonime „Energia" este de 84.000 lei și a tuturor încăperilor trecute în procesul verbal de impunere la No. 5, 6 și 7 lit a-t inclusiv, închiriate lui Martin Cohn, este de 125.000 anual.

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 15, din legea contribuțiunilor directe, venitul imobilelor se determină pe baza valorei locative și valoarea locativă se stabilește după contractele de închiriere, iar în lipsa lor prin evaluarea directă, în comparație cu imobilele similare din vecinătate, iar în conformitate cu dispozițiunile art. 92 din aceiași lege, contractele de arendare sau de locațiune prezentate, chiar având data certă, pot fi înlăturate motivat, la evaluarea valorilor locative a imobilelor, când se constată că ele sunt economicoase și când arendarea sub închiriere nu e făcută în scopul realizărei unui venit, ci în scop de donațiune ori beneficiare, către o rudă dau orice altă persoană fizică sau morală.

Considerând că comisiunea de recesământ înlăturând contractele de închiriere ca nereale și comisiunea de Apel menținând înlăturarea lor pe considerațiunea că sunt economicoase în raport cu importanța comercială și capacitatea locativă a construcțiilor, rezultând din descinderea s'a locală, a săvârșit un exces de putere și a violat dispozițiunile art. 92, din lngea contribuțiunilor directe, fiindcă nu arată fapte concrete, din care rezultă că contractele de închiriere, sunt economicoase și ca atare deciziunea sa urmează a fi casată pe acest motiv.

Că așa fiind, recursul societății anonime, „Nôel", continuat de proprietarele actuale ale imobilului Cristina și Alexandra Pangiri Bey, este întemeiat și urmează a fi admis și în consecință deciziunea comisiunei de apel No. 1839 din 1933, urmează a fi casată cu timbre spre o nouă judecare a apelurilor în conformitate cu normele indicate mai sus.

Extras din decizia fiscală No. 175 din 27 Iunie 1934 Curtea de apel Cernăuți S. II.

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

Recenzii

Influența Școalei economice liberale în România în veacul al XIX-lea de *Dr. Eugen Demetrescu* 1935 Tip. Bucovina, Lei 150.— Reprezentanții tinerii generații de economiști crescuți la Școala sistemului de economie „militarizată" din timpul războiului au în general foarte puțină stimă și chiar înțelegere pentru vechile sisteme economice.

Libertatea economică este considerată ca o piedică în realizarea idealurilor omenirei, de aceia noi formule sunt prezentate ca mijloace pentru propășirea colectivității, considerându-se principiile economiei liberale ca greșite chiar pentru epoca, când au fost aplicate.

Iată însă că un distins reprezentant al acestei tinere generații ia o altă atitudine față de liberalismul economic, aducând un omagiu bine meritat precursorilor acestei școli în România, prin analiza obiectivă ce o face în lucrarea de mai sus privind activitatea ideilor lui A. Moruzzi, Niculae Suțu, I. Ghica, Ion Strat și Ion Ionescu de la Brad, cari au reprezentat în secolul al XIX-lea ideile lui A. Smith în România.

D-l Dr. Eugen Demetrescu privește atitudinea acestor pionieri ai economiei politice la noi nu numai prin prisma rigidă a principiilor, ci și prin împrejurările de atunci de la noi cât și prin substratul politic al acestei școli.

Plecând de la aceste constatări, autorul găsește că în acele momente școala economică liberală avea justificarea sa și deci influența ei asupra desvoltării economice și politice a României nu poate fi desconsiderată, cu atât mai mult cu cât liber-schimbismul economiștilor sus citați nu era o dogmă considerată ca permanentă în viața popoarelor, ci o necesitate momentană.

Această necesitate este explicată și de autor prin lipsa condițiunilor favorabile unei industrii naționale de ex: lipsa de căi de comunicație, de capital mobiliar, de credit organizat, de experiență technică, de consum suficient etc.

Ca probă se aduce insuccesul încercărilor de mercantilism din epoca fanariotă.

O latură importantă a școalei economice liberale o pune autorul în evidență ș. a. *latura politică.*

Era o chestiune de oportunitate politică ca în momentul când se cerea sprijinul Apusului pentru integrarea și independența statului român să se capteze bunăvoințele oamenilor politici de acolo prin adoptarea ideilor liberale din Occident nu numai pe tărâmul politic, dar și pe cel economic. Apoi curentul pentru Unirea Principatelor a fost întreținut și de ideile cari tindeau la desființarea vămilor și a piedicilor pentru comerț.

Cartea D-lui Demetrescu ne arată că încă din secolul al XIX-lea însă-și partizanii liberului schimb și-au dat seama de

disparitatea între valoarea de schimb a produselor industriale față de cele agricole.

Deci nu s'a făcut nici o descoperire după războiu, când s'a întemeiat un întreg sistem economic bazat pe această disparitate.

„L'état de gêne et de malaise dans lequel se trouve le pays provient de la disproportion, qui existe entre les services que nous réclamons et ces que nous desirons en échange, — différence, qui est toute à notre désavantage", scria Al. Morurri în 1812.

Și ca să facă și mai plastică această disproporție spunea „o garnitură de palisandru se plătește cu produsul muncii de un an a unui sat de 60 familii".

De aceia, partizanii ideii liberului schimb-înainte de orice industrializare, cereau un lucru, pe care-l cer și azi toți oamenii cu simțul realității ș. a. ridicarea productivității pământului prin intensificarea și raționalizarea culturii solului și prin promovarea îndeletnicirilor legate de această cultură. (A se vedea raportul d-lui V. Madgearu către Congresul partidului național-țărănesc).

Iată dar cât de clar vedeau situația acei, pe cari unii economiști moderni îi consideră imitatori ai teoriilor din apus.

Foarte bine, constată autorul, că aceștia n'au profesat tale-quale ideile economiei din Apus, ci le-au examinat și prin prisma situației și intereselor noastre, nu numai economice dar și politice.

Când recitim azi ideile expuse de Mihail Suțu în ale sale „Notiții statisticii", vedem cât de apropiați erau precursorii științei economice în România de realitățile de la noi.

Astfel el întrevedea încă de atunci transformarea treptată a economiei naționale agricole într'o *economie mixtă* începând cu industriile, cari puteau transforma materiile brute din țară și continuând cu acelea cari găseau cel puțin în parte materia primă în țară și aveau un debușeu asigurat, — idei pe care le găsim acum aproape textual în programul unui mare partid politic.

Preceptele liber-schimbiștilor n'au rămas fără efect; prima convenție comercială încheiată cu Austria în 1875 a avut în vedere aceste idei ale liber-schimbiștilor de atunci, iar prima lege pentru încurajarea industriei naționale din 1885 — inspirată de curentul protecționist susținut cu căldură de P. S. Aurelian — s'a condus în parte și de unele din propunerile pentru posibilitatea de industrializare ale țării, propuneri cari veneau din însăși lagărul liber-schimbiștilor.

De aceia, noua școală protecționistă n'a găsit în reprezentanți curentului opus adversari ireductibili, din contră unii din aceștia ca Ion Ghica scria către sfârșitul activității sale publice „protecționismul este un mijloc de îmbogățire națională, a cărei popularitate merge crescând de câtva vreme, deși a fost blamat și condamnat până eri de toți părinții științei economice".

Nu este vorba, după cum ne spune și autorul, de o convertire la protecționism a liber-schimbiștilor, ci de unele concesiuni făcute noului curent către sfârșitul secolul al XIX-lea, când reprezentanți

clasicismului economic credeau că sunt îndeplinite cel puțin câteva din condițiile elementare pentru un început de industrializare.

Dar cartea trebue citită cu toate notele bogat presărat de autor spre a cunoaște evoluția ideilor economice în România în sec. al XIX-lea precum și modul cum aceste idei au fost folosite sau adaptate situației țării noastre.

Din tot materialul adunat și comentat de autor reese patriotismul cald, ce însuflețea pe reprezentanții celor două curente-liber schimbism și protecționism — făcându-și reciproc concesiuni de principii pentru a da o așezare economică și politică — solidă — Statului român, de sine stătător, ce abia se înjgheba.

Cartea D-lui D. Demetrescu, scrisă cu toată grija unui om de știință, care nu pornește de la idei preconcepute sau de la teorii abstracte importante, este în același timp un bine meritat omagiu adus acelora, cari au pus bazele științei economice în România și cari au făcut din politica economică o politică de instinct național.

Dr. V. M. Ioachim

Producția și Comerțul de lână din România de *I. I. Ghelase*, Inspector General în Ministerul Agriculturii și Domenilor.

O nouă lucrare documentată a D-lui Ion I. Ghelase, Producția și Comerțul de lână în România. Plecând în studiul d-sale din timpurile cele mai vechi ale păstoritului român și până azi, d-l Ghelase explică apoi detailat subiectul ce și l-a propus.

Din redarea actualei situații a comerțului de lână, expusă în lumina realităților și judecată după ultima conjunctură economică, se constată că deși suntem o țară cu un procent frumos de ovine și cu o producție de lână superioară multor țări, totuși balanța comercială în ceiace primește comerțul de lână este pasivă.

D-l Ghelase, pe baza constatărilor de mai sus, arată în continuare o serie de propuueri și măsuri cu caracter practic în vederea indreptării relei stări de lucruri în acest domeniu.

V. A. M.

Expansiunea Economică-Socială a Mocanilor Bârsani în trecutul nostru românesc de *Ion I. Ghelase*, Inspector General în Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Este titlul unui studiu al d-lui Inspector General financiar *Ion I. Ghelase*, din Ministerul Agriculturii și Domeniilor, în care d-sa relevează aportul economic și social al acestor păstori mocani la economia noastră națională. Lucrarea este originală și documentată (Hurmuzache, documente, etc.) și este scrisă într'o formă atrăgătoare și stil vioiu.

Dela Corpul contabililor autorizați și experți contabili Sibiu

Pentru data de 5—8 Iunie 1935, s'a aprobat de către Consiliul superior al Corpului contabililor, București, ținerea unui examen pentru obținerea gradului de „Expert Contabil". Acest examen se va ține la sediul secțiunei Sibiu, și se pot prezenta la examen contabili autorizați cari au o vechime de 5 ani pentru absolvenții școalelor superioare de comerț, și 2 ani pentru absolvenții Academiilor de Comerț din Țară, sau străinătate (curs de cel puțin 2 ani).

Taxa de examen de Lei 500 (cinci sute), precum și cererea de înscriere trebue depuse la sediul secțiunei Sibiu până cel mai târziu la 31 Mai 1935. Contabili autorizați înscriși în alte secțiuni decât cea din Sibiu, vor trebui să-și vizeze cererea la secțiunea din care fac parte că îndeplinesc condițiunile cerute de Lege pentru a se prezenta la examen.

In nici un caz nu se pot prezenta la acest examen contabili autorizați proveniți dintre practicieni, adică acei cari nu au la bază cel puțin școala Superioară de Comerț.

Creditul pentru întreprinderi electrice

Societate Anonimă Română

Sediul: București, strada Marconi Nr. 1

Activ — *Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1934* — **Pasiv**

Casa și disp. la Bănci	39.579.376	23	Capital	60.000.000	—
Acționari	93.275	—	Fond de rezervă	32.302.629	—
Acțiuni de emis	16.930.000	—	„ „ amortizare	6.500.000	—
Investițiuni	22.201.700	92	„ pt. creanțe dub.	2.044.233	—
Mobilier	1	—	Conturi creditoare	17.518.640	60
Terenuri	1	—	Dividende neridicate	2.760.522	—
Imobile	1	—	Profit și pierdere:		
Material rulant	1	—	Report din		
Depozit de mărfuri	1.166.960	03	1933 . 183.100,—		
Efecte publice	4.676.319	—	Benef. în		
Participațiuni	18.805.044	—	1934 . 4.567.143,88	4.750.243	88
Conturi debitoare	22.423.589	30			
	125.876.268	48		125.876.268	48

Președinte, **N. P. Ștefănescu** — Director general, **Constantin Budeanu**

Contabilitate: **Dim. Lambru** — Ad-tor-delegat, **Constantin D. Buşilă**

Verificat conf. art. 186 cod. com. și găsit conform cu registrele contabilității:

Cenzori: *G. Cioflec, N. Dinescu, I. Enăchescu. O. Nanu*

CONCURSUL SOCIETĂȚII TINERIMEA ROMÂNĂ

Cu ocazia defilării carelor alegorice în fața M. S. Regelui s'a remarcat carul Școalei Comerciale „Regele Carol I" din București, care simboliza comerțul bucureștean de altădată.

Colegiale

☒ D-nii **S. Mitoșeru** și **Em. Dumitrescu** au fost numiți censori la Soc. Anon. Th. Atanasiu & Co. „La Vulturul de mare cu peștele în ghiare".

☒ D-l **V. M. Ioachim** a fost ales în Consiliul de Ad-ție al Soc. „Medina" pentru desfacerea geamurilor, iar d-l **D. Nițulescu,** cenzor.

☒ D-l **I. Manoilescu,** Inspector general B. N. R., fost delegat de Banca Națională să cerceteze în Jugoslavia sistemul primelor valutare.

☒ D-l **Ilie Mecu,** Inspector general B. N. R. a pus a pus sub tipar a doua ediție din interesanta lucrare *„Expertizele fiscale"*.

☒ D-l **S. Furcușteanu,** contabil autorizat a fost numit directorul Soc. „Medina".

UZINELE METALURGICE UNITE TITAN, NADRAG, CALAN S. A. R.

ACTIV — **Bilanţul general încheiat la 31 Decembrie 1934** — PASIV

Investiţiunii 1924—1933	458.593.414 —			Capital social			300.000.000 —
„ 1934	59.601.995 —	518.195.409 —		Fond de rezervă statutar			48.000.000 —
Acţiunii (participaţiuni)		60.462.820 —		„ amortizare 1924—1933	255.769.528 —		
Efecte publice şi Acţiuni				„ „ 1934	38.938.875 —	294.708.403 —	
				Rezervă specială şi pentru debitori		30.000.000 —	
Numerar	29.436.152 —			„ pentru creanţe dubioase		10 000.000 —	
Disponibil şi depuneri la bănci pt valute	60.880.751 —	90.316.903 —		Fond de pensie		8.980.712 —	
				Dividende nereparţizate		7.488.999 —	
Debitori		203.530.538 —		Creditori		312.881.218 —	
Stoc de materiale şi fabricate		209.550.821 —		Conturi de ordine (angajamente)		24.338.499 —	
Conturi de ordine (angajamente)		24.338.499 —		Beneficiu reportat din 1933	10.321.021 —		
				„ net „ 1934	59.376.138 —	69.697.159 —	
		1.106 094.990 —				1.106.094.990 —	
Garanţii statutare		435.000 —		Deponenţi de garanţii statutare		435.000 —	
Conturi de ordine debitoare		90.029.792 —		Conturi de ordine creditoare		90.029.792 —	

DEBIT — **Contul de profit şi pierdere la 31 Decembrie 1934** — CREDIT

Cheltueli generale		30.980.862 —		Beneficiu reportat din 1933		10.321.021 —	
Dobânzi şi diferenţe valutare din compensaţii		28.850.620 —		„ brut „ 1934	211.627.289 —		
				„ din participaţiuni	1.972.952 —	213.600.241 —	
Impozite		27.189 362 —					
Cheltueli pentru scopuri şi ocrotiri sociale		13.264.384 —					
Amortizări pentru investiţiuni		38.938.875 —					
Rezervă specială şi pentru debitori		15.000.000 —					
Beneficiu reportat din 1933	10.321.021 —						
„ net „ 1934	59.376.138 —	69.697.159 —					
		223.921.262 —				223.921.262 —	

Director general: *(ss)* **Edgar Ausnit** Verificat şi găsit conform cu registrele: Directorul Contabilităţii: *)ss)* **Arnold Hromadka**

Censori: *(ss)* **C. Ştefănescu-Brăila** exp. contab., *(ss)* **I. Răgulescu** exp. contab. şi *(ss)* **Ing. G. Pomponiu.**

PRIMA SOCIETATE ROMÂNĂ DE EXPLOZIVI

ACTIV — Bilanţ general încheiat per 31 Decembrie 1934 — PASIV

Privilegiul Statului		5.500.000	Capital		55.000.000
Casa		2.528.683	Fond de rezervă legal	12.168.909	
Conturi curente debitoare		73.607.748	„ „ special	4.000.000	16.168.909
Investiţii la fabrica din Făgăraş:			Rezerve p. fond de asig. în caz de explozie		34.783.525
Locuinţe	10.312.730		Fond de retrag. al funcţionarilor	6.410.091	
Fabrici	27.112.791		din care plasat în efecte publice şi acţiuni	4.666.113	
Maşini, instal. şi div.	51.947.502	89.373.025			
Imobil Bucureşti		12.543.469			
Materii prime		8.017.505	Disponibil în numerar în cassă		1.743.978
Materii de întreţinere		1.142.437	Fond ajutor pentru personal		712.698
Produse fabricate		14.244.601	Dividende nereclamate		108.212
Efecte publice şi acţiuni		17.988.608	Clienţi		83.248
Clienţi		20.884.990	Furnizori		4.028.631
Furnizori		1.924.566	Diverse conturi creditoare		19.679.879
Diverse conturi debitoare		6.469.630	**Amortizări conf. art. 12 şi 13 din legea pentru constituirea Soc. Române de explosivi:**		
Mobilier		1	a) Fond pt. amortizarea capitalului	20.166.667	
Efecte publice şi acţiuni (preţ cost) ale fondului de retragere al funcţionarilor	4.666.113		b) Fond pt. reînoirea clădiri & instal.	89.373.023	109.539.690
			Fond pentru amortizarea imobilului Bucureşti		4.390.211
			Beneficiul net pe anul 1934		7.986.280
Contul de ordine:			**Conturi de ordine:**		
Garanţii statutare		375.000	Deponenţi de garanţii statutare		375.000
Credite de realizat		373.955	Credite deschise I. C. I.		373.955
Total lei		254.974.216	Total lei		254.974.216

DEBIT — Contul de profii şi pierdere încheiat per 31 Decembrie 1934 — CREDIT

Cheltueli generale (salariile personalul i, onorarii reprezentanţilor guvernului, chirii, iluminat, încălzit, întreţinerea imobilului şi mobilierului, imprimate, furnituri de birou, subvenţii, ajutoare, contribuţii la fondul de retragere al funcţionarilor, asigurări sociale etc.		6.978.942	Dobânzi şi beneficii diverse (soldul contului)		975.600
Impozite		3.271.137	Beneficiul brut al exploatării pe anul 1934		26.360.795
Rezerve pt. fondul de asigurare în caz de explozie	4.130.098				
Fond pt. amortismentul capitalului	1.833.334				
Fond pt. amortismentul investiţiilor din Făgăraş	2.509.421				
Fond pentru amortismentul imobilului din Bucureşti	627.173	9.100.026			
Beneficiul net pe anul 1934		7.986.280			
Total lei		27.336.385	Total lei		27.336.385

Preşedintele consiliului de administraţie **Ioan Boambă**, avocat.
Director-general, **Leon Sculy Logotheti.** Director, **Ion Ciocârlie**
Verificat conform art. 186 din codul comercial şi găsit în concordanţă cu registrele:
Cenzori: **Victor Bădulescu, C. Nestor,** expert-contabil; **Ilie Cosmulescu şi Costin Sturdza**

Societatea Generală de Gaz şi Electricitate din Bucureşti

Bilanţul încheiat la 31 Decembrie 1934

ACTIV						PASIV					
Activ imobilizat:						**Pasiv neexigibil:**					
Investiţiuni gaz . . .	272.630.342,90					Capital { Emis. I, II, şi III lei	5.000.000				
„ electricitate.	642.993.741,16	915.633.084	06			„ I din 1921 „	20.000.000	35.000.000	—		
Imobile şi terenuri		59.068.407	24			Diferenţa de evaluare a investiţiunilor.		283.524.854	01		
Contori, tablouri, instalaţiuni la abonaţi, mobilier şi scule		82.759.729	69			Rezerva legală		9.983.336	67		
Lucrări noui şi instalaţiuni în curs de executare		3.773.242	69	1.061.234.463	68	Fond de reînoiri		40.000.000	—		
						„ pt. extinderi		117.097.610	44		
						„ „ amortizarea investiţiunilor . .		208.046.061	—	693.650.362	12
Activ disponibil:						**Pasiv exigibil:**					
Cassa		12.339.271	95			Oblig. 5% { Total em. fr. fr.	9.500.000				
Bănci		69.801.132	60			Se scade cele eşite la sorţi fr. fr.	4.209.500				
Efecte publice v. nom . .	4.484.900	3.091.757	—				5.290.500	33.190.552	50		
„ „ ale fond. de rezervă val. nom.	629.900	469.271	95			Serv. obligaţiunilor com. 7%		195.403.003	63		
Mărfuri, materii prime, combustibil .		89.911.738	06	175.613.171	56	Oblig. 7% rămase neplătite . .		3.457.223	25		
						Cup. oblig. 7% Nr. 16—19		15.860.839	95		
Activ realizabil:						„ „ 5% Nr. 33—48		4.760.271	40		
Debitori pt. lucrări, luminat şi forţă motrice		—	—	84.876.850	73	Creditori diverşi		391.625.908	41	644.297.765	14
Diverse conturi debitoare		—	—	291.337.168	44	Diverse conturi creditoare		—	—	236.180.614	21
						Profit & pierdere:					
						Beneficiul net pe 1934		—	—	38.872.912	94
				1.613.001.654	41					1.613.001.654	41
Conturi de ordine		—	—	131.147.599	24	Conturi de ordine		—	—	131.147.599	24
Total lei . .		—	—	1.744.149.253	65	Total lei . .		—	—	1.744.149.253	65

Preşedinte, **Al. Donescu** Director general, **N. G. Caramfil** Director financiar, **St. Gr. Popescu**

Censori: **Isidor Cristea, D. Anastasescu, Emil Georgescu, Al. Grula**

„MICA"

ACTIV

Bilanț general încheiat

Activ disponibil:				
Casa Centrală și Secțiuni			1.367.187	
Aur și argint în depozit			12.135.358	13.502 545
Activ realizabil:				
Efecte publice și acțiuni (particip.) Valn.		172.369.800	98.110.726	
Materiale, alimente și echipament minier			34.695.363	
Depozit și minereuri și diverse mărfuri			5.233.554	
Debitori și avansuri pt. mărfuri și mater.		105.282.866		
Conturi debitoare de gestiuni interne		8.959.838	114.242.704	252.282.347
Efecte publ. și acț. ale fond. de pensiune și ajutor				2.769.848
Activ imobilizat:				
Imobile și proprietăți București și prov.		90.160.305		
Amortizări precedente	12.620.836			
„ pe 1934	1.039.469	13.660.305	76.500.000	
Concesiuni: miniere, petrolifere și forestiere		45.350.839		
Amortizări precedente	11.556.791			
„ pe 1934	1.394.048	12.950.839	32.400.000	
Mașini, aparate și inst. div.		94 251.516		
Amortizări precedente	53.170.833			
„ pe 1934	10.560.683	63.731.516	30.520.000	
Galerii și plasam. la instal. de mine		26.814.412		
Amortizări precedente	15.939.176			
„ pe 1934	2.675.236	18.614.412	8.200.000	
Căi ferate funic. și mat. rul.		13.453.164		
Amortizări precedente	9.381.647			
„ pe 1934	1.371.517	10.753.164	2.700.000	
Mobilier, tezaur, automob., utens., etc.		12.507.547		
Amortizări precedente	8.223.290			
„ pe 1934	1.784.257	10.007.547	2.500.000	152.820.000
Activ tranzitoriu:				
Investiții fiscale cu drept de amortiz.		22.278.434		
Amortizări precedente	1.618.850			
„ pe 1934	3.339 584	4.958.434	17.320.000	
Dobânzi și comisioane cuvenite pe 1935			379.456	
Cheltueli generale cuvenite pe 1935			198.715	17.898.171
Total general Lei				439.272.911
Conturi de ordine:		75.672.500		

Președintele Consiliului de Ad-ție
(ss) **OCTAVIAN GOGA**

Director general
(ss) **ING. I. GIGURTU**

Verificat de noi și găsit

Censori: (ss) *Al. T. Apoptolu, H. Gucker,*

Soc. Anon. Rom. Min., București

la 31 Decembrie 1934

PASIV

Pasiv neexigibil:			
Capital		140.000.000	
Fond de rezervă statutar		41.664.883	
Fond de rezervă special pentru rulment		17.390.923	
Fond de pensinne și ajutor al personalului		7.927.333	
Fond de rezervă pentru creanțe dubioase		3.686.883	210.669.972
Pasiv exigibil:			
Creditori:			
Centrala și secțiuni	151.901.058		
Conturi creditoare de gestiuni interne	9.717.580	161.618.638	
Dieidende neridicate		892.227	162.510.865
Pasiv tranzitoriu:			
Fond de realizat prin amortiz. anuale a contului investițiuni fiscale		22.278.434	
Venituri imobiliare cuvenite pe 1933		470.750	
Plăți muncitorești, salarii, cumpărăt. de materiale, etc. pe Decembrie, achitate în Ianuarie 1934		3.425.185	26.174.369
Profit și pierdere. — Beneficiul nett			39.917.705
Total general Lei			439.272.911
Conturi de ordine:		75.672.500	

Șeful Contabilității Sub-Director
(ss) **Florian Marinescu-Firică**, Expert-contabil

conform registrelor contabilității

M. Kogălniceanu, A. Sglobiu, Th. Voiculescu

„MICA" Soc. Anon. Rom. Min., Buc.

DEBIT — **Profit şi pierdere încheiat la 31 Decembrie 1934** — CREDIT

Cheltueli generale de administraţie:			Venituri şi beneficii diverse .	10.817.579
Salarii, Jetoane şi diurne, Luminat şi încălzit, Deplasări, Intreţinerea auto, Contencios, Imprimate şi registre, Asigurări, Publicaţii şi abonamente, Porto şi telegrame, Requizite de birou, Chirii, Diverse, Particip. funcţionarilor, etc. . .	18.333.325		Producţiunea de aur şi argint, pirite, cărbuni, etc.	240.932.447
Impozite diverse, taxe şi timbre .	19.590.900	37.924.225		
Dobânzi şi Comisioane . .		5.450.611		
Cheltueli de exploatare:				
Minele metalifere şi carbonifere .	139.537.494			
Diverse	1.508.389	141.045.883		
Amortizări:				
Inventar şi imobile		22.5 4.769		
Fond de rezervă pentru creanţe dub.		3,686.833		
Fond de pensiune şi ajutor al person.		1.200.000		
Beneficiul nett:				
Beneficiul anului 1934 . .		39 917.705		
		251.750.0 6		251.750.036

Preşedintele Consiliului de Ad-ţie
(ss) **OCTAVIAN GOGA**

Director General
(ss) **ING. I. GIGURTU**

Şeful Contabilităţii Sub-Director
(ss) **Florian Marinescu-Firică**, Expert-contabil

Verificat de noi şi găsit conform registrelor contabilităţii:

Censori: (ss) *Al. T. Apostolu, H. Gucker, M. Kogălniceanu, A. Sglobiu, Th. Voiculescu*

Abonamente

In cursul lunilor dela 10 Aprilie — 15 Mai 1935, am primit următoarele sume:

Incasate prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Alba-Julia: Iosif Datcu 1934, 160.

Brăila: Adolf Heilpern, D. D. Anghelide 1934 200; B-ca Comercială Rom. 1934 a 400.

Blaj: „Patria" Institut de Credit și Economii 1934 lei 200.

Brașov: Industria Aeronautică Română 1934 lei 500; Sam Zwibel 1934, lei 160.

Bazargic: Jacques Sevila 1933 lei 200; Preda Nicolae 1934 —1935, lei 400; Damianof Nic. 1934, lei 200; Corpul Cont. Aut. și Exp. 1934—1935, lei 400.

Chișinău: Veaceslov Smirnov $^1/_2$ 1935, lei 80.

Constanța: Philipu G. Haralambie 1934—35, lei 320.

Craiova: I. Gavrila, Petre Ghedrement, D. Oprescu, Samuel Covo, Ilie Matei, D. D. Grigorescu, I. I. Ungureanu, Serbu Ștefan, Emil Klara, B-ca Pop. Casa Noastră, Th. Boangiu, Ion N. Stănculescu 1934, 200 lei; C-tin Drogotescu și C. V. Ionescu $^1/_2$ 1934, lei 100; Gavril Georgescu, rest 1934 lei 60 și Iacob Braun restanțe 350 lei; D. S. Alschek 1934, lei 160.

Făgăraș: Matei Jiga 1935, lei 200.

Fălticeni: Ion S. Gheorghe 1935, lei 200.

Iași: M. Felix 1932—34, lei 200.

Hotin: Nic. Coroiu 1934, lei 200.

Orăștie: Vorschussverein 1932—34, lei 450; Madhay Iosif 1935, lei 200.

Sf. Gheorghe: Konya Nicolae 1935, lei 160.

Tg. Jiu: Longin Popescu 1932—34, lei 450; Grigore Bălănescu 1933—34, lei 400, și C-tin Șerbănescu 1932—34, lei 370.

Reșița: Verner Emil 1935, lei 200.

București:

D. Apostolache 1934, lei 160; St. Antonescu 1935, lei 200; S. Brociner Nic. Bogdănescu 1935, 200 lei; Iosif Braun 1935, 160; C. Bobeș, Al. Buzescu, Gh. Bușteа, Dem. Boilescu, Eug. Anghelichi, N. Bănișor, Bohumil Brosovsky, I. Blau, Badea Petanca 1935, 200 lei; I. Bekar 1935 160; Athias M. 1635, lei 200; D-tru Cazan 1935, lei 200; Maria Caragoniu 1934, lei 200; Cvanian Suren, Victor Cosma, Eduard Cohn, M. M. Constantinescu, Paraschiv Cazacu, Eug. Cerkedy, St. Cherescu

1935, lei 200; Th. I. Cristescu 1934, lei 200; Traian Gh. Constantin 1934, lei 200; Benedict Can. 1934, lei 200; Intreprinderile Emil Costinescu 1935, lei 500; Cristescu Gh. 1935, lei 160; I. Critz 1934, 160; B. G. Constantinescu 1931—32, lei 200; Cristea Cartaș 1934, lei 200; V. Dumitrașcu, Alex. N. Dimitriu, Gh. Domilescu, Ion Dorobanțu 1935, lei 160; Marian Dumitrescu 1/2 1934 lei 100 și 1/2 1935, lei 100; Gh. Dascălu 1935, lei 160; Dumitru Dumitru 1934, lei 200; T. K. von Dijek 1934 200: Nic. Eminet 1935, lei 200; Al. Eladescu 1934, lei 200; N. Ene, H. Evoescu 1935, 200; Ion Ghendoveci, Joan Gropper, Stela Glasman, O. Grünberg, A. Gunesch, Stoian Georgescu, Filip Georgescu, S. Gorovitz 1935, 200 lei; N. Goilă 1934, 200; Ath. Grecescu 1/2 din 1934, 100; Hermane Gückei 1935, 160; Gh. M. Georgescu 1935, lei 200; Romulus Gonta 1935, lei 160; Gâlceavă V. Ion 1935, lei 160; A. Kammiski 1934, lei 200; Eduarg Henne 1931, lei 200; N. G. Ionescu 1935, lei 200; Rudolf Heggi 1/2 1935, lei 100; C-tin Haidu 1935, lei 200; M. Herscovici-Sevyani 1/2 1934, lei 100; David Helman 1935, lei 200; C. F. Ioanid, Ioan B. Ionescu, Ernest Iacobi, Vasile Ivan, I. Iosupovici, Ionescu Nicolae 1935, 200: Romea Ivanitzki 1935, lei 200; C-tin N. Jinga 1935, 200 lei; N. Iarca 1934 lei 200; D. Iliescu 1/2 1935, lei 100; H. Jäger 1934, lei 200; I. C. Ionescu 1/2 1935, lei 100; Rudolf Knappe 1935, lei 200; Kestler Matilda 1935, lei 200; A. Leibovici 1935, lei 200; N. Lăzărescu 1935, lei 160; Iosef Lupu 1935, lei 200; Leibovici Isidor 1935, lei 200; D. Lambru 1935, lei 100; Aurel Micșunescu, Daniel Merlaut, Maria Iunian, P. F. Marinescu, M. Mihăescu, A. Mungescu, G. Macarian, D. D. Margescu, V. Miceanu 1935, 200; Moscu Ion, I. Mitoseriu 1934, lei 200; Moscu Mizrache, Al. Mirodeanu, Marcus Moise 1935, 160; B. Mitrane 1934 lei 200; V. Marinescu 1934, lei 200; B. Kappel 1935, lei 200; Ionescu D. Ilie 1/2 1935, lei 80; Gr. Ionescu 1/2 1935, lei 100.

Ilie I. Marin 1934, 200; Th. Orghidan 1935, 200; Ștefan Mezaroș 1/2 1934, 100; D. I. Mardan 1933, 200; Nic. Maraşescu 1934, 200; Gherson Mendel 1935, 200; Mihai Mihailovici 1935, 200; Chr. Marcov 1933—34, 400; N. Mateescu 1933—34, 400; Nadler Beniamin 1934, 200; D. Niculescu 1934, 200; I. Nedeianu 1935, 200; Oscar Nițescu 1935, 200; D. Nițulescu 1934, 200; Agop Papazian 1935, 200; Ion A. Păun 1/2 1934, 100; Cornel Peia 1935, 200; Gh. Petrescu 1935, 200; Oprescu I. Ion 1934, 200; I. Opran 1932—33, 250; Al. Panaitescu 1934, 200; Th. Panaitescu 1934, 200; I. Polichron 1934, 200; Th. Poteraşu 1933—34, 400; Alex. A. Pavel, Al. Panaitescu, Ion Petre, Gh. I. Petrescu, P. Pălăceanu, A. Petrescu 1935, 200; Grig. Paraschiv 1935, lei 160; Pera Dumitru 1/2 1934, lei 80; S. Panaitide 1935, lei 160; Paraschivescu Sterica 1935, lei 200;

Adrian Popovici 1935, lei 200; Mauriciu Röling 1935, lei 160; Roșu M. Nicolae 1935, lei 160; P. Ripan 1935, lei 200; Adam Rau 1935, lei 200; N. Roman 1935, lei 160; Romano I. D-tru 1935, lei 200; Marcel Regenstreit 1/2 1934, lei 100; Prof. Al. Pandele 1/2 1933, lei 100; Aron Ravici 1936, lei 200, V. Rohr, P. Rosenthal 1935, lei 200; I. Rosenstein 1934, lei 200; O. Papadumitru 1935' lei 200; Gh. Stoenescu 1934, lei 190; Th. Petculescu 1934, lei 160; Sapșa Srwadvn 1/2 1934, lei 100; Osias Saphir 1934, lei 200; Ion Săvescu, Isac Segall 1935, lei 160; Secevald R. 1935, lei 160; Stamatopol M. Periș 1934—35, 320; Lulu Sain 1935, 200; Marcu Starck 1/2 1933, 100; Al. Stefănescu 1935, 200; B. Spioegel 1934, 200; I. M. Stănescu 1935, 200; C. Teodorescu 1935, 200; N. Theodorescu 1935, lei 200; Em. Tomescu 1934, 200; H. R. Trandafirescu 1935, 200; N. Tănăsescu 1/2 1933, 100; Ion Ungureanu 1935, 160; Valeriu Vineși 1934, 200; Gh. Voican 1933—34, 400; Vinevschy Ion 1935, 160; Ziper Henry 1935, 160; V. Zorca 1934, 200 lei.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili:

Arad: Liviu Ghilezan.

Brașov: Zimmermann Iuliu, autorizat; Müller Artur, Gall Tiberiu, Ucenic Gheorghe, Teutsch Gerhard, stagiari; Beer Hugo, reprimit, expert-contabil.

Botoșani: Aurel Andreiescu, Constantin Niculceanu, autorizați.

Câmpu-lung (Muscel) Gh. I. Mondoc, Chiar Andrei, Cojocaru I. Gh., Dascălu Daniil, Fianu If. Gh., Hodoleanu Dumitru, Popescu Ion, stagiari; D-tru I. Stuparu, Avram Ion, Cristescu C. Const., Iordăchescu St., autorizați.

Chișinău: Suher Benderschi.

Craiova: Marin M. Chirea.

Focșani: Dumitru Mustață, stagiar.

Iași: Botez C. Traian, Axel B., Cazacu V., Esttera Leib.

Ilfov: Onose V. Nicolaie, Modiga M. Dumitru, Elias Avram, G. M. Stroe, Hafner A. Ioan, Bacu I. C. Ioan, Niculescu C. Constantin, Jaques Wechsler, Ioan G. Tomescu, Grigore I. Nanu, Nicolae A. Bachmayer, Marin C. Ștefan, Vainman C., Constantin M. Popescu, Goldstein Rubin, Florescu Constantin, Bernhard Leib, Tapa Gheorghe, Iuga Traian, Iani A. Ștefan, Maiselman R. Menase, Pârvulescu Gheorghe, Pârvulescu D.

Nicu, Condamian Levon, Cernea Daniel, Albrecht Alexandru, Schwartz Solomon, Mendelsohn Bernard, Robert Corpus, Kahane Solomon, Conescu Jean.

Sibiu: Petre Bota, autorizat; Zuță I. Popescu, Rudolf Wagner, stagiari; Dr. Gustav Reisenber, avansat la gradul de contabil autorizat.

Timișoara: Szeneș Arpad, Sostarich Michai, Kunz Eduard, Wild Francisc, Schneider Iosif, Metzenrath Enric, Petru Fraimhofer.

Transferări

Sibiu: Constantin Liță din Secțiunea Dolj, Liviu Gherga din Secțiunea Caracal, Friederich Breckner, din Secțiunea Sighișoara.

Excluderi conf. art. 26 din Reg. Legei Corpului:

Secția Iași: **Stagiari**: Bogdan R. Maria, Chisilovici Froim, Ciobanu St. Dumitru, Isac Josef Ilie.

Autorizați: Abramovici Smil, Alexandrescu G. C-tin, Brüger Eugen, Beonștein M. Berdicevscky M. A. Băduțoiu M. Boghen I. Josef, Comer Simen M. David Capriel, Goldner Pimen, Gheleter R. Felix, Löbel Zaharia, Mănariu E. C-tin, Marguliex D. Alex. Miscovici Alex., Maximilian Marian, Mendelsohn Marcu, Nicolaescu Ioan, Simovici Ovidiu, Silberman Marcu, Schwartz Julius Z.. Stemlieb Saul zis Adlesbeg, Stekelman zis Aron Iacob, Cohn Iosif.

Experți: Dulberg Sigmund.

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI **CALAN**:

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA,
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI
Calea Victoriei, 15

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV — No. 6 IUNIE 1935

REVISTA GENERALA DE

COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

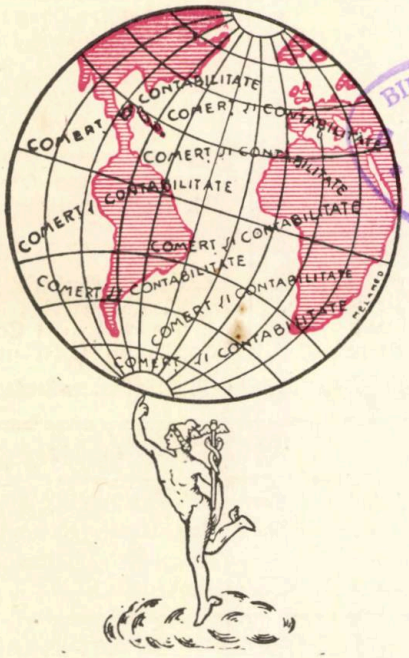

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 6 IUNIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Este contabilitatea de vină că nu se aplică impozitul pe venit? 313
I. Tăcutu: Casa de pensiuni şi retrageri a contabililor 319
M. Sipos: Rezerve de prime 327
Gh. Albeanu: Reorganizarea şi simplificarea aparatului administrativ al Statului 331
Dr. Marcel Kendler: Problemele economice şi contabile în legătură cu preschimbarea maşinelor 335
*** Al VII-lea Congres al Corp. contab. experţi şi autorizaţi 340
Chr. Marcov: Câteva aspecte ale problemei zahărului în România 341
Ion I. Gheţase: Comerţul de lână în România 344
*** Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ din România: Darea de seamă pe anul 1934. . . 346
*** Jurisprudenţe fiscale — Recenzii 357

Este contabilitatea de vină că nu se aplică impozitul pe venit?

Principiul impozitului pe venit, care a stat la baza primei legi a contribuţiunilor directe din 1923, a suferit atâtea derogări şi schingiuiri, încât se poate spune cu drept cuvânt că azi din acest principiu a rămas numai numele, în realitate sistemul nostru de impunere, este acum un sistem hibrid, fără nici o bază logică.

Clasificarea admisă pentru circa 90 la sută din contribuabilii comercianţi şi industriaşi — clasificare ce se face după aparenţe exterioare, nu după venit — impozitul minimal şi impunerea prin apreciere, care a devenit o regulă aproape generală, toate acestea fac ca impunerile pe baza venitului să constitue o rară excepţie.

Aceasta fiind situaţia reală, s'a căutat explicaţii şi soluţii.

In ce priveşte comerţul şi industria, explicaţia a fost găsită. Marea vinovată a imposibiliităţii aplicării impozitului pe venit este *„Contabilitatea"*, începând cu contabilul, care ţine registrele şi

terminând cu expertul-contabil, care întocmește rapoartele de expertiză în comisiunile de apel.

Iată într'adevăr ce scrie d-l Victor Popovici, jude'preşedinte, în revista „Tribuna financiară“ No. 28:

„Registrele comerciale . . . . astăzi sunt o dovadă numai pentru fisc. . . . . Realitatea activității comerciale este cuprinsă în alte registre ale comerciantului, pe care nu le arată fiscului și nici tribunalului“.

Iar mai departe d-sa spune:

„Ceeace este sigur este că registrele comerciale nu mai cuprind astăzi nici un venit, toate evidențiază pierderi.

Apariția legii contribuțiunilor directe a ridicat știința contabilă la rangul de „artă superioară“, contabilul care este astăzi mai abil la întocmirea registrelor în așa fel ca beneficiile să nu mai existe pe hârtie, este foarte căutat și retribuit in consecință“.

„Dar odată registrele ajunse în fața comisiunilor . . . aci intervine iarăși arta contablă în antagonism (? !) cu vigilență și zelul organelor fiscale.

„Dacă la prima instanță se întâmplă ca fiscul să descopere vreun beneficiu sau vreo neregularitate a registrelor, care să evidențieze că sunt cu totul nesincere, intervine în apel „arta contabilă“ — faimoasele expertize, cari au făcut atâția oameni fericiți — și se constată că ele deși nu arată nici un beneficiu, sunt totuși ținute, conform principiilor celor mai noi teorii contabile“.

Concluzia, la care ajunge d-l președinte V. Popovici este că „mai toate societățile mari sunt impuse la minimal . . . pe când micii comercianți, acei modești, a căror registre nu pot fi nici odată regulat ținute din lipsa mijloacelor de a plăti un „contabil-artist“ sunt supuși, prin comparație, la venituri variind între 100.000—300.000 lei, adică cam la aceleași venituri la care sunt supuse azi marile întreprinderi dacă nu chiar superioare acestora.

Pentru aceste motive, d-sa se declară partizan hotărât al „patentei fixe“ cu impozit stabilit dinainte în raport de ex. *cu capitalul întreprinderii.*

Noi, care suntem partizani hotărâți ai principiului impozitului pe venit, considerăm că o extensiune a sistemului de impunere după semne exterioare — înseamnă o întoarcere cu o sută de ani inapoi, iar o impunere în raport cu capitalul ar fi o nenorocire, pentru că impozitul pe venit — care constitue o cucerire a

științei financiare, s'ar transforma ușor într'un impozit pe capital, care constitue un început de confiscarea proprietății.

Dar nu de această propunere voim să ne ocupăm aci, ci de premizele false, dela care autorul pleacă pentru a condamna în mod definitiv impozitul pe venit, impozit, care a sporit veniturile Statului dela două miliarde lei în 1924 în momentul punerii în aplicare la 11 miliarde în 1929, dată dela care veniturile încep să scadă din cauza crizei. Din aceste 11 miliarde, majoritatea veniturilor sunt date de comerț și industrie.

Singur acest fapt este de natură să răstoarne toate afirmațiunile cu privire la duble registre, la ascunderi în masă de beneficii, la complicitatea experților contabili în fraudarea fiscului, etc.

Singur acest fapt este de natură să condamne principiul așa zisei patentei fixe, care tocmai pentrucă este „fixă" nu poate urma linia ascendentă sau descendentă a conjucturii economice.

Dar să revenim la premizele, pe care autorul își bazează propunerea sa de generalizare a patentei fixe.

Aparița legii contribuțiunilor, spune D-sa, a dus la registre duble, la bilanțuri false, cari — în special la întreprinderi mari — se încheie în general cu pagubă, cu ajutorul contabilului artist.

In sprijinul acestei afirmații, autorul nu aduce un singur caz, în care D-sa, ca magistrat, să fi descoperit două rânduri de registre și chiar dacă ar fi, pentru al doilea rând de registre, — cel confidențial — nici un negustor nu o să-și pună contabilul să țină aceste registre.

In ce privește sinceritatea operațiilor din registre, ele sunt în legătură cu piesele justificative ce se prezintă contabilității spre înregistrare, așa că dacă se poate face uneori obiecțiuni asupra sincerității înregistrărilor, nu „arta contabilă" este vinovată.

Dar, afirmația că, din cauza legii contribuțiilor directe, întreprinderile mari, și în special Soc. pe acțiuni, nu mai dau beneficii, nu corespunde de loc realității.

După statistica Soc. pe acțiuni, până în 1928 deci timp de 5 ani de aplicare a legii, băncile au dat o rentabilitate de 18—20%.

Totalul beneficiilor a fost de circa 2 miliarde și numai câteva bănci au dat pierderi de circa 80 milioane.

In 1931, când criza începuse să se manifeste, Soc. industriale au dat totuși un beneficiu de lei 1.291.015.372, sumă respecta-

bilă, care ne arată cât de departe suntem de afirmație că mai toate întreprinderile mari închee bilanțuri cu pagubă.

Că în 1933 și 1934, mai toate băncile au dat pierderi ca și multe întreprinderi comerciale, aceasta este foarte firesc pentru oricine judecă în mod obiectiv criza nu numai dela noi, dar și de aiurea, criză, care a produs o scădere cu 75% a acțiunilor și cu 60% a prețurilor principalelor articole de mare consum. *Arta contabilă, cum îi spune autorul, nu a făcut decât să oglindească prin cifre efectele acestei grele crize, care durează de atâția ani.*

Este curios că magistrații, cari văd la comisiunile fiscale, în orice negustor, un tăinuitor de beneficii, când este vorba de cereri de concordate sau de falimente sunt de o astfel de largheță în aplicarea legii, încât chiar debitorii de rea credință au putut beneficia cu cea mai mare ușurință de legile excepționale, după cum constată d-l jude Solomonescu în articolul său: „Cum se aplică legea concordatului la noi“ [1]) în care spune despre cererile de concordat:

„N'a fost nici una respinsă, pentrucă nu merită. Este aici locul să relev mansuetudinea judecătorilor noștri în aplicarea dispozițiilor legale. In practică e de ajuns ca postulantul să invoace criza, pentru ca cererea să fie admisă, chiar când n'a întrunit decât ceva peste 50% din voturile creditorilor și chiar când e vădit că el nu va putea face față angajamentelor luate“.

Articolul d-lui Președinte Popovici mai cuprinde un atac neîntemeiat și nedrept la adresa întregului Corp al experților contabili, făcând vinovați pe experți-contabili de reducerile — uneori masive — ale cifrelor de impuneri dela prima instanță.

Mi se pare foarte curioasă constatarea, pe care D-sa, ca Prezident de Comisie de Apel, o face în ce privește rapoartele experților contabili, căci dacă într'adevăr aceste rapoarte „au făcut pe mulți fericiți“, dece nu s'a aplicat într'un singur caz legea destul de severă cu privire la experții, cari ar fi făcut arătări neconforme cu realitățile sau ar fi fost părtinitori în rapoartele lor, și dece nu erau evitați acei experți, cari puteau fi bănuiți de neobiectivitate?

Că multe impuneri s'au redus era foarte firesc. Orice expert poate ține la dispoziția oricărui magistrat o serie întreagă de procese verbale de impuneri, care au trebuit să fie radical modi-

1) Revista de drept comercial No. 4—5 1934.

ficată în apel, pentru că s'au respins registrele pe motive lipsite de orice seriozitate, ori s'au adăogat cifre în mod arbitrar sau printr'o aplicare greșită ori abuzivă a legii.

Autoritățile superioare au fost adesea sezizate de procedeul întrebuințat de unele organe fiscale, cari — desigur nu în mod dezinteresat — umflau beneficiul impozabil cu sume, cari știau bine că nu rezistă la apel, netrecând în schimb unele sume, cari ar fi putut fi impozabile și cari nu mai puteau fi impuse, pentrucă lipsea apelul fiscului.

Experții nu se ascund sub mantia hotărârii unei Comisiuni, ci au curajul să pună pe hârtie sub semnătura lor, constatări cari oricând pot fi verificate.

Că în aceiași chestiune pot să fie păreri diferite în contabilitate ca în orice profesiune, aceasta este foarte firesc și nimeni nu s'a gândit să bănuiască onorabilitatea vre-unui magistrat sau priceperea lui, când o Curte de apel sau Curtea de Casație reformează o sentință sau când în aceiași chestiune aceiași instanță dă hotărâri deosebite, după completul pe care l'a avut.

Asemenea nimănui nu i-a trecut prin minte ca să vorbească de fericirea, ce a căzut pe unele întreprinderi și pe avocații lor când, *contra raportului expertului-contabil*, Comisiunea de apel cu majoritate, uneori cu unanimitate a scos dela impuneri, zeci și chiar sute de milioane.

Recunoaștem cei dintâi că pot fi și cazuri de acelea, la care se referă autorul, însă mult mai puține decât în alte domenii de activitate, pentrucă expertul lucrează la lumina zilei, pe bază de acte și de cifre și sub răspundere personală, care, după noua lege, poate merge până la închisoare.

Dacă magistrații cunoșteau asemenea cazuri, aveau datoria să le aducă la cunoștință, fie chiar numai verbal.

Cu toate criticile și acuzațiile ce s'au adus mai mult în surdină, cu privire la experții contabili cunoaștem un singur caz când un expert a fost într'adevăr condamnat pentru rea credință în exercitarea profesiunei.

Dar cunoaștem și cazuri de magistrați, cari au ocupat posturi înalte și apoi au fost scoși din magistratură pentru fapte, în fața cărora și un om de rând ar roși.

Pentru aceste cazuri izolate, pentru șoapte purtate încoace și încolo de oameni, care își fac o plăcere din a compromite pe alții, trebue să aruncăm oprobiul asupra unei profesiuni întregi,

trebue să reformăm instituții și să ne întoarcem cu sute de ani înapoi, când de ex. — în materie de justiție — dreptatea era împărțită de un bătrân la umbra unui arbore, după propria lui chibzuință ?

O fi fost frumoase timpurile acelea, dar azi viața este mult mai complicată și este nevoie pentru fiecare funcțiune de o pregătire profesională.

Și când am ajuns ca la baza fiecărei funcțiuni mai importantă să fie o pregătire intelectuală, nu vedem motivul pentru care s'ar face o gradație în ce privește moralitatea fiecărei profesiuni, unii considerându-se că ocupă vârful piramidei și alții fiind tratați drept reprezentanți tipici ai imoralității.

Nu ne putem împăca cu acest mod de a judeca oamenii și profesiunile, ci credem că acei, cari au de formulat acuzațiuni precise asupra unor profesioniști au datoria să le aducă la cunoștință celor chemați să sancționeze abuzurile și necinstea; în orice caz nu este drept și nici logic ca, pe bază de prezumție sau chiar de cazuri izolate, să se tragă concluzii jignitoare pentru o întreagă profesiune și să se condamne instituții și principii, cari sunt fructul gândirii și experienței de secole.

Intr'un articol viitor vom avea prilejul să ne ocupăm de propunerea estinderii patentei fixe la întreprinderile mari.

Dr. V. M. IOACHIM

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderii unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Casa de pensiuni și retrageri a contabililor

Titlu frumos, sugestiv și dătător de speranțe. Ce păcat că e numai titlu, căci de înfăptuire nici vorbă deocamdată.

S'ar părea că, chiar nouă contabililor ne e teamă să mai vorbim de așa ceva, atât de greu de rezolvat ni se pare această problemă. Și totuși e atât de ușoară, numai dacă am voi; dar o voință puternică și stăruitoare, sprijinită pe dreptatea cauzei și pe conștiința puterei ce o reprezintă marele număr al contabililor, breaslă de oameni muncitori, pricepuți, gospodari și prevăzători față de avutul altora, dar atât de puțin îngrijorați de viitorul lor.

Oare să fie atât de trandafirie viața tuturor contabililor.

Realitatea e cu totul alta. Cât suntem tineri, credem că n'o să avem nici odată nevoe de așa ceva. Când am ajuns la o vârstă în care ne dăm mai bine seama că puterile au să scadă la un moment dat, că omul nu e nemuritor și că am contractat obligațiuni față de familia noastră, că sunt urmași nevrâstnici cari ne-ar blestema că i-am adus pe lume fără să îngrijim de educația și întreținerea lor, după ce n'am mai fi în slujbă, te întrebi ce te faci, când nu mai poți munci, când nu mai poți produce și demnitatea de om nu te lasă să întinzi mâna după pomană?

Exemplul altor organizații mai puțin puternice ca a noastră, nu ne-a putut scoate însă din lamentabila noastră nepăsare.

Până și corpul contabililor cooperatori, abia înființat, va avea o casă de pensie.

Ca să nu enumăr toate organizațiile altor breasle, care au casă de pensii și ajuutoare, mă voi mărgini a arăta că, ziariștii, o mână de oameni — 453 membrii, — citiți bine, nu 15.000 câți suntem noi, au, încă din Iunie 1930, o casă de pensie și de retrageri a lor, după legea de atunci, în aparență cea mai ideală casă de pensii.

Am zis în aparență cea mai ideală casă de pensii, pentru că dădea oamenilor speranțe nebănuite și poate neîndreptățite, fiindcă promitea drepturi, pe cari nu le-ar fi putut realiza, dovadă că, cu toate privilegiile de cari s'a bucurat această casă de pensii, legea a trebuit să fie modificată (Monitorul Oficial No. 94 din 20 Aprilie 1935 part. I).

Ziariștii au avut noroc, căci li s'a creiat privilegii pe cari nici o altă breaslă nu o are. In afară de obligația pentru patroni, de a contribui cu 5% din salar, mai contribue și statul cu o subvenție de cinci milioane lei anual, după vechea lege numai zece ani, dar după cea nouă, *timp de două zeci și cinci de ani,* deci statul le face un cadou de o sută două zeci și cinci mililoane lei. Știți cât reprezintă sarcina statului față de numărul de 463 membrii câți erau după darea de seamă pe 933/924 ?. Exact câte 270.000 lei de fiecare om.

Știu ce vreți să spuneți. Că după Constituție nu se pot creia situații privigeliate unei categorii de cetățeni, că toți avem aceleași drepturi, aceleași datorii, mai ales datorii. Și că poate voiți să adăugați că dacă s'a creiat precedentul, recunoscându-se că și contabilii sunt cel puțin tot atât de folositori țărei ca și ziariștii, s'ar găsi cineva care să facă și pentru noi o lege croită după acelaș calapod, adică să înscrie statul o sarcină identică în buget și pentru noi, ceeace raportat la număr ar da: 15.000 × 270.000 = 4.050.000.000 de lei în două zeci și cinci de ani, sau 162.000.000 lei anual.

Dar fiindcă asta ar fi o glumă, să o lăsăm de o parte, iar noi să ne bazăm numai pe propriile noastre puteri și vom face dovada că putem avea cea mai puternică, cea mai echilibrată, cea mai bine gospodărită și cea mai bună dintre organizațiile de asigurarea Pensiilor de Retrageri.

Mai înainte de a arăta cum concep eu înfăptuirea acestei idei, cer permisiunea de a spicui din datele culese, în Darea de Seamă pe anul 1933/1934 a Consiliului de Administrație a Casei de Retrageri și Pensiuni a ziariștilor :

Patru sute șase-zeci și trei membri după trei ani dela aplicarea legei.

Art. 28 din lege impune statului obligațiunea de a alimenta anual bugetul casei cu o subvenție de cinci milioane lei, timp de zece ani (după noua lege timp de 25 ani art. 44).

Datoria Statului nu s'a respectat, așa că la 1 Aprilie 1934, datora Casei de Pensii a ziariștilor 13.025.000 lei.

Anii de vechime în presă se socotesc ca ani de cotizare efectivă (modificat prin art. 80 din noua lege în sensul că nu-și vor putea valorifica drepturile la pensie decât după opt ani de cotizare efectivă).

S'a cerut atunci reducerea quantumului pensiilor cu 25 % și s'a propus modificarea legei în sensul micșorării de drepturi, pentru

că s'au convins că n'a fost de loc studiată acea lege, care creia numai drepturi fără să se întrebe de unde le va realiza.

Incasările efective din cotizații pe exercițiul 933/934 Lei 2.675.940 (impunerile stabilite au fost de 3.319.398 lei afară de contribuția Statului).

Opt pensionari cu o pensie lunară totală de . . Lei 43.320

Proectul de budget pe 1934/1935

La venituri Lei 9.555.000	cotizația 5 % membri 5 % patroni . .	4000000
	contribuția statului	5000000
	veniturile fond. dis. din cup. efectelor .	550000
	donațiuni și legate	5000
La cheltueli Lei		5.790.000
Excedentul probabil pentru constituirea fondului de pensii Lei		3.765.000

Am dat aceste câteva date ca să vedeți că:

1. Statul nu-și respectă obligațiunile luate pentru motive foarte puternice, cunoscute de toți, că statul nu-și plătește nici proprii lui pensionari cum ar trebui și că creanțe cari nu s'au lichidat într'un exercițiu, le plătește cu mare greutate în bonuri de impozite adică cu 30 %.

2. Să nu-și facă cineva iluzia că, cotizând numai opt ani, o să poată primi pensie sută la sută dacă n'ar fi obligația statului ca să verse cotizația de cinci milioane lei anual timp de 25 ani.

3. Cotizațiile membrilor și ale patronilor împreună abia ar fi de patru milioane lei în cazul cel mai fericit că s'ar realiza așa cum se propune. (In 933/934 n'a atins nici 3 milioane) și abia reprezintă 80 % din cotizația statului.

Cum preconizăm o Cassă de pensii și retrageri a contabililor

Mai întâi să fim bine înțeleși că n'am pretinde nici un privilegiu și nici o pomană dela nimeni. Că după cum am mai spus, cu forța ce o reprezintă numărul nostru am putea fi cea mai puternică organizație de acest fel.

Nu 15.000, ci numai 10.000 să fie numărul contabililor cari ar intra în această organizație, în care ar mai putea intra oricine, ori ce categorie de funcționari, fără greutăți, fără complicați, fără restricții.

Să se aducă o lege prin care Casa de Pensii și Retrageri a Contabililor va funcționa pe lângă Corpul Contabililor autorizați și experți contabili ca instituție autonomă. *)

Să se oblige patronii să facă reținerile de 10% din salariu și să le verse instituției cel mai târziu la 30 zile dela sfârșitul lunei pentru care s'a efectuat reținerile, prevăzând sancțiuni severe în caz de neconformare.

Amenzile să fie urmărite pe calea administrativă întocmai ca dările publice.

Toate actele emanate dela și către societatea noastră să fie scutite de orice taxe de timbru.

Deasemeni să fie scutite de impozitele fiscale, comunale și taxele de notariat pentru întreaga ei avere care este destinată nevoilor membrilor ei.

Cotizațiile, contribuțiile ca și orice alte sume de bani datorate Casei noastre de pensii, vor fi socotite drept creanțe priviligiate asupra mobilelor și imobilelor datornicului, înaintea ori cărei alte creanțe, urmărindu-se întocmai ca dările publice.

Idealul ar fi ca să contribue și patronii cu 5%, dar noi să nu ne facem iluzii că ar fi atât de ușor, pentru că s'ar găsi patroni cari ar face bucuros acest lucru, dar s'ar găsi și din acei cari față de obligația de a contribui cu o cotă oare care, ar scade imediat salariu cu o cotă identică, dacă nu mai mare.

Deci să nu ne facem iluzii. Desigur că vor merita toată stima și toată considerația noastră acei patroni cari înțelegând scopul și înțelegând și nevoile colaboratorilor lor devotați, vor contribui cu restul până la 10% din salariu.

Numele patronilor cari vor contribui benevol cu cotizația ce vor da din salar, se va publica în fiecare an într'un cotidian de mare tiraj din capitala țării, înainte de Adunarea Generală care ar avea loc în aceiași zi în toată țara, patronii fiind grupați pe specialități și localități având dreptul a fi aleși în Consiliul de Administrație.

Noi trebue să binemeritâm bunăvoința patronilor, cari când vor vedea că avem o organizație sănătoasă, cuminte și cinstit

*) Un asemenea proect a fost întocmit încă din anul 1932 de Consiliul Superior al Corpului și depus la Ministerul Muncii. Cu toate asigurările date că acest proect se va supune Parlamentului, până acum nu s'a făcut aceasta. (N. R.).

condusă, vor contribui cu siguranță cu cota pe care o vor putea da, neimpuși de nimeni, mai ales că legea contribuțiilor directe exonerează de impozit alocațiile până la 10% din totalul salariilor pentru casele de pensii și asistență ale funcționarilor.

Condițiunea esențială a ființării și garanția respectării obligațiunilor luate, nu trebue bazată pe calcule de probabilități ca în ori ce asigurare cu caracter mutual, cari de multe ori dau greș și sunt legate de multe riscuri, ci pe calcule pur matematice considerându-l pe asigurat ca depunător spre fructificare, căruia ne-am obligat să-i servim la depuneri o dobândă să-i zicem de 5% pe an, care s'ar contabiliza la sfârșitul anului și s'ar adăoga la capital, timp de 35 ani. Vom ține deci partidă specială fiecărui asigurat, pentru scopul ce se va vedea mai jos.

Să luăm cazul unuia care câștigă 100.000 lei anual și a cărui contribuție e de lei 10 000. In 35 de ani capital și dobânzi 5% se vor urca la 948.363 lei (efectiv a plătit numai 350.000 lei).

Anuitatea prin care se amortizează un leu în 12 ani cu 5% fiind de 0.1128, ar fi să dăm 106.411 lei pensii anuale, dar vom da numai 100.000 lei, cei 6411 alocându-i fondului de pensii, așa că în mod cinstit cotizând 35 de ani cu 10% din salar ca să primești ca pensie quantumul salariului asigurat, după 12 ani de pensionare se epuizează complect capitalul cu toate dobânzile acumulate.

Vrei să ți se servească pensia pe un termen mai lung, ca să beneficieze eventual și urmașii de ajutor, poți opta, pentru 75% din salariul asigurat, adică pentru 75 000 lei anual și atunci anuitatea prin care se amortizează un leu în 18 ani fiind de 0.0855 ai avea drept la 84.085 lei anual, din care lei 9.085 s'ar reține pentru fondul de pensie primind deci 75.000 lei.

Cine se îngrijeste mai mult de viitorul urmașilor lui, poate opta pentru o rentă perpetuă de 45.000 lei (5% din capitalul de 900.000 lei restul alocându-se fondului de pensii).

In această categorie pot fi acei ce au copii nevrâstnici, cari având o casă proprie și eventual și alte mijloace de trai, aceia aproape 4.000 lei lunar le-ar fi deajuns să le asigure un traiu mulțumitor. Sau având un copil infirm care nu și-ar putea câștiga singur mijloacele de existență, i-ar asigura astfel traiul pentru toată viața, sau alții cari neavând nici un descendent, vor să-și lege numele de o faptă bună, umanitară doresc ca venitul să fie servit unui așezământ de ocrotire socială, burse pentru elevi emi-

nenți unui azil de bătrâni, sau pentru ajutorarea colegilor în suferință, pentru alinarea atâtor lipsuri și nevoi.

In acest caz fondul rămâne inalienabil și trecut la pasivul societății.

Desigur că în acest fel urmașii se vor bucura că li se servește fără discuții drepturile asigurate, indiferent câți ani a conviețuit văduva cu asiguratul. Și în adevăr ce-i vinovată femeia dacă și-a legat viața de un om cu care n'a împlinit trei ani de conviețuire ca să nu i se dea nici un ajutor? Și chiar dacă îndeplinește una din condițiuni, dece dacă se remărită să piardă dreptul la ajutor? Ca să ne încurajeze concubinajul?

Trebue să recunoaștem că se pun prea multe piedici urmașilor la valorificarea drepturilor la pensie și toate felurile de șicanii. La noi s'ar suprima toate aceste mizerii.

După mai toate legile de pensii, cine nu are cel puțin două zeci de ani de cotizație, nu capătă pensie de retragere sau cel puțin zece ani de cotizație pentru pensia de invaliditate și pierde toții banii plătiți, ceeace credem că nu e drept (excepție face legea ziariștilor care restitue cotizațiile până la zece ani).

Și la noi ar fi să se prevadă că toate sumele plătite drept cotizații până la zece ani inclusivi dobânda, dar mai puțin 10% ca cheltueli de administrație, să se restitue celor ce n'ar mai putea continua cu plata cotizațiilor, fie că au murit, fie pentru invaliditate permanentă. Deci familia unuia care a cotizat câte zece mii lei anual după zece ani ar lua nettă 118.861 lei cu care bani se poate ajuta mai bine decât cu nimic dela stat sau dela altă organizație.

In principiu nimănui să nu i se plătească mai mult decât i se cuvine și nici să piardă cineva un ban din cotizația plătită.

Cum înțelegem noi să se susțină Societatea noastră. Și cum să-și poată îndeplini angajamentele luate

Să presupunem că am fi numai zece mii de membrii cu o cotizație medie de de 6.000 lei anual ceeace ar face 60.000.000 cotizații anuale. Timp de 10 ani nu s'ar plăti nici o pensie ci numai restituiri de cotizații celor ce s'ar retrage pentru cauze bine determinate, cari împreună cu cheltuelile de administrație nu s'ar urca în zece ani la mai mult de 200.000.000 lei. Ar rămâne deci un prim fond de peste 400.000.000 lei (cu dobânzile)

care fructificat cu 5% dobândă ar da un venit de 20 milioane lei anual din care nu s'ar cheltui decât cel mult 10 milioane cu administrația, iar restul se va aloca fondului de pensii care la rându-i va fi fructificat.

Grija de căpetenie ar fi ca toate sumele, dar absolut tot ce intră să fie imediat fructificat, învestindu-se în afaceri sigure, de preferință în imobile de raport în centre mari, sau în titluri garantate de stat purtătoare de dobânzi.

Plasamentul în imobile cum am spus numai în centre, e de preferat și din motivul că valoarea lor crește în raport cu scăderea leului în caz de inflație și implicit și venitul, așa că în aceeaș proporție poate crește și pensia asiguratului. Fiindcă s'ar putea, ferească Dumnezeu, ca, cu o sută mii lei să nu poți cumpăra nici alimentele necesare pe o lună, dar dacă averea societății produce, se pot augumenta pensiile în raport cu scumpetea și cu mijloacele de acoperire din veniturile societății. Deci încă un avantaj pe care nu-l putem găsi la alte asigurări.

Dar nici odată să nu se cheltuească tot ce s'a realizat, cel puțin 5% să se aloce fondului de pensii din orice fel de venituri care și el să fructifice la rândul lui.

Atunci când veniturile ar depăși cota de 5%, diferența să se aloce *fondului pentru garantarea dobânzii de 5%*, care ar mai putea fi alimentat din orice alte venituri ca: donațiuni, ofrande, premii câștigate la rentele proprietatea societății, etc.

Casa noastră de pensii ar fi cum am mai spus cea mai ospitalieră, pentru că ar primi pe oricine ar vroi să vină la noi, chiar dacă nu face parte din breasla noastră. pe negustorii cari vor să-și asigure familia, pentru că negustoria e legată de multe riscuri și s'au văzut multe cazuri când oamenii cari au muncit o viață întreagă, învestind toată averea într'o afacere, se văd tocmai la bătrânețe pe drumuri cu toată familia muritori de foame.

Pusă sub conducerea Consiliului superior al Corpului Contabililor, am avea cea mai bună organizație de acest fel, pentru prestigiul corpului, prin ai cărui membri viața economică a statului se conduce spre bine și progres.

M'am gândit să răspund totodată și celor care ar obiecta că ar fi posibilă încadrarea noastră în legea pentru unificarea asigurărilor sociale, Desigur că această obiecțiune ar face-o numai acei puțini naivi, cari cred că ar putea trăi cu cele poate da Casa Centrală a Asigurărilor Sociale.

E drept că legea respectivă a prevăzut asigurări facultative pentru cei ce ies din asigurarea obligatorie, adică pentru cei cu salariul peste 6000 lei lunar, sau asigurări suplimentare în care contribuția patronului nu va fi obligatorie.

E destul să citești legea și regulamentul ei ca să vezi că nu știi exact ce drepturi ai putea avea.

Desigur că orice asigurare cu caracter de mutualitate cum este și aceea a asigurărilor sociale și unde fondurile ca și la stat nu produc nimic, nu poate întruchipa idealul cel poate reprezenta societatea noastră, unde n'ar fi Consilii de administrație cu atâtea apuntamente, unde nu s'ar plăti tantieme și jetoane princiare și nu s'ar face decât cheltueli strict necesare.

Depășind cu mult cadrul îngăduit unui articol în revista noastră desigur că nu pot intra în amănute de organizare, lăsând această grijă acelor care și-au luat sarcina s'o înfăptuiască, dar dacă găsiți iubiți colegi că ideia merită atenția cuvenită, v'așI fi recunoscător dacă v'ați da deziunea dv. printr'o carte poștală direct la administrația Revistei de Comerț și contabilitate București.

Dacă se va înfăptui această ideie, noi cei mai în vârstă vom fi fericiți nu pentru că ne-ar fi nouă de vre-un folos, ci celor ce se ridică după noi.

Intr'adevăr mulți dintre noi avem 30 de ani de muncă efectivă, alții și mai mulți și totuși nu avem pretenția să ni se servească pensia 100/100 după opt ani de cotizare efectivă, ci cel mult să ni se restitue primele plătite până la 10 ani, iar după aceea în proporție cu anii de cotizație.

I. TĂCUTU

Mai 1935

Șef contabil ziarul „Universul"

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

Rezerva de prime

Voim să ne ocupăm de poziția „Rezerve de prime“ în bilanțurile societăților de asigurare, având în vedere în expunerea de față în special ramura „Viața“. Baza pentru calcularea primelor este, precum știm, ocupațiunea: prestațiunile asiguraților (prime plătite) trebue să fie egale cu prestațiunile asiguratorului (plățile făcute de Soc. de asig.); bineînțeles amândouă prestațiile trebue aduse la același timp — de obiceiu ziua încheerii contractului de asigurare. Mărimea primelor depinde de etatea asiguratului, de felul riscului, de durata contractului de asigurare, de capitalul asigurat, etc. Primele încasate, plasate spre fructificare, formează rezerva de prime, reprezentată prin diferite elemente din activ. Scopul acestei rezerve este: societatea de asigurare să poată face față obligațiunilor luate asupra sa, conform contractului de asigurare. Întrebuințarea rezervei de prime poate să fie felurită, precum și contractul de asigurare poate fi supus diferitelor schimbări (moarte faliment, neplata primelor, etc.

Ne propunem să cercetăm în cele ce urmează ce este propriu zis rezerva de prime *la un moment dat.* Naște întrebarea. Când este vorba de rezerva de prime? In momentul la care să fie arătate în bilanț rezultatele unui exercițiu, *în ziua alcătuirii bilanțului*, moment care să *nu coincidă cu expirarea contractului* de asigurare. Acestui moment dat, rezerva de prime îi datorește existența sa.

La societăți de asigurare, rezerva de prime se trece în pasivul bilanțului inainte de a se închide contul P. & P. Prin trecerea aceasta se leagă valorile din activ, menite în primul rând pentru acoperirea sumei arătată în pasiv. Rezerva de prime se formează din prime încasate cu dobânzi aferente, deci din sume care trebue să fie considerate ca venituri brute, provenite din afaceri încă nelichidate; astfel de sume desigur vor cuprinde și beneficii dar beneficii încă necâștigate. Or, venituri brute din care vor rezulta beneficii câștigate însă abia în viitor, trebue alimentate din averea brută; ele sunt o datorie a gestiunii în curs față de gestiuni viitoare; abia după ce această eliminare este făcută, poate fi stabilit beneficiul real. Astfel de venituri brute nici nu pot aduce

cu sine o sporire a fondurilor proprii, fiindcă, precum știm, numai beneficiile — venituri nete — pot mări fondurile proprii.

Depe acum putem răspunde dacă rezerva de prime este un fond sau cumva o amortizare, sau nici una nici alta. Dar voim să luăm în considerare încă un moment important, care ne va înlesni răspunsul și anume chestiunea dreptului de proprietate asupra rezervei de prime. Mai stabilim, că rezerva de prime arată în bilanț prime încasate, dar încă necâștigate cu dobânzi aferente la un moment dat în *timpul duratei contractului de asigurare* până la încetarea contractului. Prin urmare, înaintea expirării contractului de asigurare, rezerva de prime *nu este proprietatea* asiguratorului, ci este numai un bun încredințat. Găsim chiar în toate legiurile dispoziții severe în privința plasării acestor bani, cu privire la depozitare, manipulare, etc. Dreptul de proprietate asupra rezervei de prime se hotărește abia la expirarea contractului de asigurare. In cazurile când evenimentul asigurat a avut loc, dreptul de proprietate asupra rezervei de prime *este al asiguratorului.*

Deci după ce sunt eliminate primele încasate cu dobânzi aferente (venituri brute) din an în an și după ce în acest mod sunt întrucâtva acumulate aceste venituri brute în decursul asigurării până la expirarea contractului, abia atunci se decide *dreptul de proprietate* asupra rezervei de prime.

Atât primele cât și chiria încasată anticipativ, pot fi primite abia atunci ca proprietate necontestată, când asiguratorul respectiv închirietorul au îndeplinit obligațiunile lor impuse prin contract.

Rezerva de prime este un fond? Prin „fond" înțelegem acele valori din activ, care sunt legate în întreprindere prin reținerea unei părți din beneficiu, parte care sporește fondurile proprii, Semnele caracteristice ale unui fond adevărat sunt: este *proprietatea* societății, se înființează resp. se dotează din *beneficii, sporește* mijloacele proprii; e menit pentru acoperirea *pierderilor* neașteptate; nu poate fi dotat în caz de pierdere; dotarea trebue făcută neapărat *după* întocmirea bilanțului.

Care sunt criteriile care deosebesc rezerva de prime de un fond adevărat? Rezerva de prime *nu e proprietatea* societății, *nu poate spori* fondurile proprii; e formată din *venituri brute,* înregistrarea trebue făcută *înainte de a se închide* bilanțul și *fără* a ține *seamă de rezultate.*

Rezerva de prime nu poate fi privită ca amortizare, lipsindu-i criteriul de drept de proprietate. Poziția din pasiv „amortizare" are menirea să aducă un element corespunzător din activ — supraevaluat în mod conștient — la valoarea sa reală; apoi postul din pasiv „amortizare" *nu* are o acoperire reală in activ. Rezerva de prime în schimb are acoperire reală în activ și aici nu poate fi vorba de o supraevaluare. Prin rezerva de prime se arată minimul cu care trebue legate elemente din activ; ea arată valoarea unor elemente din activ — conștiincios evaluate — menite să garanteze îndeplinirea viitoare a obligațiunilor asiguratorului luate asupra sa prin contractul de asigurare.

Din cele expuse vedem că rezerva de prime are semnele caracteristice ale unei anticipații de pasiv. „Rezerva de prime" în pasivul bilanțului exprimă *eliminarea* veniturilor brute (primelor încasate) din afaceri încă nelichidate și reportarea lor pe gestiunea viitoare; este deci o datorie a gestiunii în curs față de gestiuni viitoare. Eliminarea aceasta este o măsură inevitabilă, provocată din nevoia de a stabili beneficii reale (rezultate adevărate) la facerea bilanțului. Rezerva de prime, după principiile unei contabilități bune, presupunând o gospodărie bună și precaută, ar trebui să fie arătată în bilanț pur și simplu fără vre-o reglementare specială.

Bazându-ne pe expunerile făcute asupra acelor trei posturi — Fonduri, Amortizări, Anticipații de pasiv — vom rezuma semnele lor distinctive, pentru ca să se cunoască adevăratul scop și efectele ce produc aceste posturi.

Deosebire între „Fond și „Amortizare": Un fond exprimă o plus-valoare a mijloacelor proprii față de valoarea nominală a capitalului social; amortizarea este o operațiune contabilă prin care se rectifică un element supraevaluat din activ. Fonduri se înființează, se dotează din beneficii, deci *după* încheieren bilanțului; amortizările trebuesc făcute *înainte* de a se închide bilanțul. Fondurile se creiază pentru acoperirea pierderilor eventuale de tot felul în viitor, pierderilor neașteptate; crearea fondurilor este deci o măsură de *precauțiune*. Amortizările trebuesc făcute pentru pierderi suferite în realitate, sau pierderi așteptate sau chiar așteptate numai cu probabilitate. Un fond poate fi înființat sau alimentat numai în caz dacă bilanțul arată beneficii și în nici un caz dacă arată pierdere; amortizările însă trebue neapărat făcute și în cazul dacă bilanțul arată o pierdere; deci amortizarea este

o măsură inevitabilă pentru stabilirea exactă a rezultatelor. Un fond e acoperit prin elemente reale *din activ*, elemente existente; amortizarea exprimată printr'un post în pasivul bilanțului, este un scăzător care se *referă* numai la un post din activ supraevaluat; ea este numai o *parte* a acestui post supraevaluat, parte care trebue scăzută din postul supraevaluat, o parte fictivă, parte care *nu mai există*, care e și consumată (de ex. prin uzare).

Intre fond și anticipație de pasiv avem următoarele deosebiri; un fond este proprietatea intreprinderii, pe când o anticipație de pasiv nu. Un fond se creiază respectiv, se dotează din *beneficii după* închiderea bilanțului, pe când la anticipațiile de pasiv, sumele sunt preluate din *venitul brut înaintea* încheerii bilanțului. Un fond este înființat respectiv dotat pentru tot felul de pierderi *neștiute* ce se pot întâmpla în viitor; anticipația pasivă este o măsură inevitabilă luată pentru îndeplinirea obligațiunilor viitoare, *știute* — cunoscute — de înainte. Un fond adevărat sporește *mijloacele proprii* ale întreprinderii, pe când o anticipație pasivă poate spori numai mijloacele disponibile.

Anticipații de pasiv și amortizări, amândouă produc acelaș efect: Prin preluarea sumelor din *venitul brut*, bilanțul arată un rezultat corect, deci se evită distribuirea beneficiilor neexistente; amândouă sunt măsuri de prevedere. Deosebirea este: La amortizări *rectificarea* se referă la un *element anumit* din activ; prin anticipații de pasiv se leagă toate elementele din activ spre *acoperire*.

Acestor trei posturi de însemnătate fundamentală — fonduri, amortizări și anticipații de pasiv — trebue să le dăm atenția cea mai mare la alcătuirea bilanțurilor societăților anonime. De justa și exacta concepție și pricepere a rostului acestor posturi, depinde stabilirea corectă a rezultatelor.

M. ȘIPOȘ
Profesor

COLEGI,
Citiți și răspândiți
„Revista Generală de
Comerț și Contabilitate"

Contribuțiuni la rezolvarea problemei :

Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al Statului

Controlul preventiv

Principiu controlului preventiv, introdus în Constituția țării noastre încă din 1923, aplicat în alte țări dela 1921 și pus în aplicare la noi odată cu modificarea Legii Contabilității Publice în 1929, a avut tot timpul ca să-și confirme utilitatea*) cum și, să i-se aprecieze și roadele, pe tărâmul practic, de aplicare.

In expunerea de motive a legii, — Contabilitatea Publică și Controlul bugetului și patrimoniului Statului — se spune între altele: „s'au scos din vechea lege, unele dispoziţiuni inaplicabile precum și altele care au fost aplicate dar n'au dat nici un rezultat practic, ele flind mai mult o sarcină de cât o înlesnire". Iar mai departe: „prin noua lege se face o distincțiune precisă între funcțiunile de administrator, contabil, mânuitori de bani și materiale publice; atribuțiunile fiecărui organ împiedecând orice confuzie, orice imixtiune reciprocă, ei devenind independenți unul de altul și fiecare din ei având întreaga răspundere, pentru funcțiunile pe care le îndeplinesc".

Exemplele date cu legiuirile străine, apoi premizele de mai sus — de natură să justifice nevoia de corijare a vechii legiuiri, iar pe de altă parte personalitățile citate în expunere, că au luat parte la alcătuirea legii asupra Contablității Publice — persoane de indiscutabilă competință și greutate — toate acestea, constituesc suficiente garanții, că principiul admis, de Control preventiv, este pe deplin justificat.

Totuși, rămâne ceva criticabil. Și cu atât mai criticabil, cu cât rezultatele practice, ale aplicării, răstoarnă însăși premizele de introducere.

Nu am putea afirma dacă Controlul, se exercită la fel, în toate Ministerele, Casele Autonome, Speciale etc. dar, cum toți

*) G. Alesseanu, C. Angelescu, A. Poisson, Dr. Nedl, C. Argetoianu, V. Slăvescu.

D-nii Consilieri Controlori sunt obligați de lege, ca odată pe lună să se întrunească sunt președinția Min de Finanțe (art. 54 L. C. P.) pentru a-și expune observațiile și face propuneri, desigur că procedeul de aplicare nu poate fi decât uniform.

Dar să cercetăm unele rezultate:

D-l N. D. Chirculescu Președinte Comitetului de Direcție a Monopolului Alcoolului, în destăinuirile publice ce face în chestiunea spirtului (U. 10 IV. 1935) scrie:

„Am stat luni de zile fără sticle, fără dopuri, ceară și altele, sau când aveam unele n'aveam altele și când de toate, n'aveam spirt; obligați la toate capriciile Oficiului de Licitații și Consilierului Controlor, care refuza viza, pe motiv că diferitele aprovizionări făcute treptat după cerere, în interval de un an constituiau o fractionare de cheltuială, deci o eludare a legii. Ofensă gratuită din partea unor funcționari, adusă unor oameni, din care doi foști Miniștrii și doi Profesori Universitari, reputați și stimați". Apoi mai departe: „afirm fără ezitare că toate măsurile semnalate, care urmăreau apărarea intereselor Statului ne luate în seamă, au cauzat Monopolului, în cursul anului trecut o pagubă de circa 200 milioane lei".

Eu însumi, ca organizator al ordonanțării plăților acestei noui Instituțiuni de Monopol, sub povara învinuirii de încetineală funcționării acestui serviciu și alarmarea întregului aparat Administrativ înfiripat, raportam între altele (ref. 13 VIII 1933 p. 2):

„Formalismul prea încărcat ce mi se cere, după ce actele au fost verificate și ordinele de plată emise, constitue un obstacol, ce mă mărginesc numai al semnala, deoarece o perfecționare și implicită simplificare, incubă forului conpentinte, din Ministerul de Finanțe (Controlul Preventiv). Dar, dacă această dificultate o absolvim, printr'un surplus de sforțare, mai este un alt inconvenient, acel al întârzierilor prea mari, după care primim perfectate (vizate), ordinele noastre de plăți, pentru a le da curs destinațiunilor. Intârzieri cari, după cum se vede din tabloul alăturat, depășesc chiar luni întregi, ceace produce o complectă perturbare în finanțarea Depozitelor și implicit, pierderi mari de timp și muncă inutilă, în rezolvarea multor reclamațiuni ce se nasc după urma acestui mare neajuns".

Constatări de fapt, desigur destul de alarmante. Mai ales că ele constituesc rezultanta, aplicării, unei legiuiri noui, — și primă, din seria celor menite, să perfecteze organizarea administativă, prin simplificarea aparaturii de Stat.

Rezultantă, neconformă nici cu intenţiunea legiuitorului, care afirmă în expunere: „dar controlul preventiv va fi o instituţiune şi practică şi folositoare" "niciodată nu va fi o piedecă a desfăşurării normale şi repezi a administraţiei" „va fi un control real care să împedice abuzuri sau călcări de legi, iar pe de altă parte, Administraţia să nu fie nici un moment oprită în loc" etc.

Ce e drept astăzi, situaţia, este puţin ameliorată. D-l Consilier Controlor nu mai este înconjurat de mormane de acte şi referate, însoţite de ordinele şi ordonanţele de plată respective, iar salariaţii şi furnizorii, din Sighet, ca şi cei din Bucureşti, primesc cu ceva mai puţină întârziere, drepturile pe care le aşteaptă; nu din cauza lipsei de fonduri, de personal, de solicitudine, etc. ci din aceia a vizei, D-lui Consilier — cerberul Ministerului de Finanţe, cum îl numeşte un ziarist sub titlul „Din Dramele Legii Contabilităţii" drept rezultat al unei constatări analoage, dela Casa Muncii C. F. R-ului (C. 21 IV 1935).

Ameliorare, nu punere la punct, a acestei prea importante chestiuni, de adâncă influenţă în mersul treburilor publice, ameliorare, datorită probabil, numai modificării legii Inaltei Curţi de Conturi (art. 3 al. 5) prin adausul: „Consilierii Controlori pot fi ajutaţi acolo unde se simte nevoia, de funcţionarii de specialitate" în baza cărei modificări, suntem utilaţi azi, cu un întreg serviciu de control preventiv, la Ministerul de Finanţe, un plin birou al controlului, la M. A. T. probabil şi la C. A. M. şi la toate Casele Autonome şi Speciale, numai puţin la toate Ministerele.

Insă, prin legea de aşezare, a acestor înalţi funcţionari după exemplul din alte ţări (în Franţa controlul cheltuelilor angajate: în Belgia, Contabilii angajării cheltuelilor etc.) această misiune — foarte importantă dar şi foarte simplă, a fost atribuită singurului funcţionar superior, creiat de lege, Consilierul Controlor, cu precizarea *„al angajării de cheltueli — ca organ de control preventiv — în cadrul bugetelor cum şi al dispoziţiunilor de funcţionare a Regiilor Publice, Comerciale şi Case Speciale"*.

Iar prin expunere, la lege, se lămureşte: *pentru a se evita pe viitor săvârşirea unor cheltueli ilegale, fie prin depăşirea prevederilor bugetare sau a creditelor deschise, fie prin viramente şi inversiuni, sau de cheltueli anticipative, dela portofoliu, în vederea sau scontarea deschiderilor de tot felul de credite.*

Şi mai departe, legea precizează: *„se pronunţă asupra legalităţii angajărilor de cheltueli şi ordonanţărilor, cum şi a justei imputări — prin aplicarea vizei de control pe act — înainte de*

a fi prezentată spre semnare Ministrului sau delegatului său, viză obligatorie la fiecare caz în parte — afară de anuitățile Datoriei Publice, salariile personalului, pensiuni și rente viagere, — care se consideră angajate dela începutul anului pe întregul exercițiu.

Iar ca înlocuitor legal, un alt Consilier, dela ori care alt Minister.

Naște întrebarea atunci, care a fost intenționea legiuitorului și la ce rezultat s'a ajuns?:

Legiuitorul a instituit controlul executării bugetului controlul angajării sumelor bugetare (expresiunea contabilă de „angajare" având înțelesul ei determinat) și nici decum controlul interior, cu caracter de verificare a regulatei întocmiri a actelor, sau a angejamentelor contractate de către administratorii autorităților, din punct de vedere material și legal; control existent și activ, adică nedesființat prin noua lege și compunând tocmai baza organică-administrativă a țării, cu distincțiunile de funcțiuni și atribuțiuni amintite la început și lăsându-li-se întreaga răspundere, dar și întregul credit, necesar.

Răspundere, erarhizată până la ultimul control „represiv" al Inaltei Curți de Conturi; și credit, fără de care nu s'ar putea concepe administrație publică, normală.

Pe când, în situațiunea și modul cum se exercită astăzi, — controlul preventiv — se suprapune — ilegal — controlului activ, fără să-l înlocuiască și în imposibilitate materială de a-l exercita mai eficace. Mai mult: prin această imixtiune noul organ de control își asumă și răspunderea, acoperind cu viza — controlului preventiv — răspunderea organelor de execuție.

Iar pentru cele directive, constituind un for de permanentă suspiciune, ceace în multe cazuri și împrejurări împiedecă inițiativele și mișcările de conducere, micșorând în acelaș timp și răspunerilor materiale ce se provoacă.

Insăși Inalta Curte de Conturi se găsește pusă în situațiunea, de a-și exercita controlul „represiv" asupra controlului „preventiv", care a girat cu viza, tot ca organ al său!

O fi însemnând această organizare? și mai ales simplificare?! Chiar în presupunerea că și adevăratul control preventiv, preconizat de legiuitor, să exercite nestingherit, de această miticulositate de control, general.

Adevărata simplificare nu poate fi realizată însă, de cât atunci, când fiecare organ, își exercită și păstrează strict rolul, pentru care ființează.

GH. ALBEANU
Contabil-expert

Problemele economice și contabile în legătură cu preschimbarea mașinilor

(Studiu de întreprinderi)

Acest articol nu poate fi considerat decât o urmare logică a celorlalte publicate în coloanele revistei noastre. Spuneam în articolul precedent [1]), că trebuie să revenim pentru înțelegerea complectă a rentabilității unei întreprinderi asupra a două probleme :

1. Preschimbarea mașinilor și utilajului mecanic cu repercursiunile din punct de vedere economic.

2. Asupra corelațiuni între elementele componente ale prețului de cost. Vom examina deocamdată numai prima problemă, rămânând ca a doua să o tratăm ulterior.

Ne mulțumim să enunțăm și să facem trimiteri pentru ca acei dintre noi care au nevoie sau îi interesează chestiunea să o poată urmări în întregul ansamblu și să o poată aprofunda.

Inainte de a trece la examinarea chestiunii din punct de vedere strict al întreprinderii ca unitate economică, suntem obligați a restrânge cadrul și a vedea ce legături se stabilesc între contabilitate și aceste preschimbări de mașini. (Înțelegând conturile ce ar putea să ia naștere cu ocazia acestor operațiuni). Contabilitatea urmărește trei serii de operațiuni în legătură cu utilajul mecanic: *amortizarea*, cu determinarea prețului de revenire [2]), și în legătură cu gestiunea capitalului-mașină. Nu putem trece mai departe fără să subliniem articolele publicate în revistă în legătură cu amortismentul de d-nii: Dr. I. Evian, Dr. V. M. Ioachim, Prof. Andrei I. Gheorghiu [3]), Prof. Al. Sorescu, I. Wechesler [4]), etc., dar trebue să accentuăm și asupra unei lucrări noi apărute datorită d-lui Dr. Paul Popescu despre „*Amortisment și Provision*". (Prin provision înțelegând previziunile făcute în gestiunea unei întreprin-

1) Revista de Comerț și Contabilitate 11—12 din 1934.

2) In privința terminologiei o adoptăm pe aceea a d-lui Prof. Dr. C. Bungețianu publicată în lucrarea d-sale. „Intreprinderi Particulare" și care o credem cea mai indicată ca fiind prima care pune în literatura economică românească această chestiune la punct.

3) A torul unei complete monografii industriale. (Contabilitatea Intreprinderilor de Gaz Metan).

4) Apărute desvoltat sub forma unui volum cu același titlu.

deri) care lucrare indică toate operațiunile contabile în legătură cu chestiunea atât de desbătută și de complexă a amortismentului.

In legătură cu contabilitatea prețului de revenire cât și a gestiunii capitalului mașină (mai puțin) revista noastră publică o serie de articole grupate apoi într'o broșură datorită d-lui Dr. V. M. Ioachim, Monografia contabilă a unei fabrici de vagoane și locomotive, și în cursul Domniei-Sale de Contabilitate industrială predat la Politehnica din București.

Aceste înregistrări le-am găsit expuse pe larg în cursul de „Contabilitate industrială" predat de d-l Prof. S. Iacobescu la Academia Comercială din București, iar schematic și grafic în lucrarea d-lui Ing. Cristea Niculescu dela Politehnica din Temișoara. Toate aceste lucrări prezintă lucrurile sub forma clasică. In Franța a apărut o carte datorită lui Dumarchey „Traité positive dela Comptabilite" [1]) în care se examinează mai ales dinamismul tuturor acestor operațiuni. Lucrarea prezintă un oarecare progres, căci adaugă unele lucruri noui cunoștințelor vechi. Vom reveni asupra acestuia când vom discuta a doua problemă enunțată.

Din punct de vedere contabil am arătat cele trei grupe de conturi cari iau contact cu problema pusă. Technica propriu zis contabilă nu am arătat-o din motive lesne de înțeles, lipsa de spațiu, iar lucrările menționate ușor de procurat înlesnesc aprofundarea.

Acum intrăm în chiar subiectul propus al studia. Prima observație ce trebue să o facem asupra utilizări mașinilor este împărțirea lor în două grupe. O parte care se ocupă cu acele mașini utilizate permanent de fabricație, iar într'a doua grupă seria mașinilor cu o utilizare limitată. Din prima grupă fac parte utilajul necesar majorității industriilor. Dintr'a doua grupă fac parte mașinile necesare unei industrii de serie cari își schimbă periodic modelele.

In primul rând se cere să se urmărească o comparație între mașina pe care o posedăm și ceea cu care voim să o schimbăm.

Cum această comparație trebue făcută pentru o perioadă de timp determinată, considerăm ca ocupație normală a mașinei este de 48 ore pe săptămână și o cifră rotundă anuală de 2400 de ore de lucru.

---

1) Revenim asupra acestora, când vom studia corelația între cheltuelile de producție.

Urmărim ca rezultatele obținute să ne indice pe deoparte dacă mașina cea nouă poate înlocui pe cea veche în aceleași condițiuni tehnice dacă nu mai bine iar pe de altă parte ca randamentul financiar să fie cel puțin egal dacă nu mai bun ca cel precedent.

Se cere ca investițiunilor de capital să li se acorde un randament financiar, căci altminteri nu există necesitatea înlocuirii.

Randamentul acestui capital va fi redat printr'un raport în care numărătorul reprezintă creațiunea de bunuri pe o durată de utilizare (2400 ore) iar numitorul suma valorilor imobilizate în cursul fabricațiunii.

$$R = \frac{2400.\ v.\ b.\ m.}{w.\ m.\ Mo.} = \frac{b.}{w.\ a.\ m.}$$

V = viteza orară a mașinei; b = beneficiu pe unitate de producție; m = durata de utilizare a mașinei; w = coeficient care ridică valoarea mijlocie a imobilizării; Mo = valoarea mașinei.

Din punct de vedere economic suntem obligați a lămuri noțiunea beneficiului care este foarte variabil și ne preocupăm de modul lui de determinare.

Acest beneficiu se găsește cuprins între prețul de vânzare a obiectului produs și prețul de revenire al aceluiaș obiect care absoarbe toate cheltuelile normale ale uzinei [1]).

Prin preschimbarea mașinei se urmărește o mărire a beneficiului sau o menținere a lui la un anumit nivel; trebue să scrim această vânzare sub forma următoare:

$$V = C + A + D + B$$

V = vânzarea; C = totalul cheltuelilor fixe orare pe unitatea de producție; A = amortismentul pe unitate de producție; D = dobânda capitalului investit în mașină pe unitate de producție; B = Beneficiu.

Deoarece examinarea noastră se referă asupra unei mașini întrebuințate incontinu în producțiune, amortismentul trebue să se bazeze pe un calcul în care se va considera utilizarea mașinei până la reformă.

Iar în calcul se cere a se ține seama și de vânzarea mașinei ca fer vechiu sau ca reformă [2]). Amortismentul trebue calculat

1) Hénon Robert. Dépréciation des machines Congresul al IV Internațional de Organizare a Muncii.

2) Pentru studiul monografic: Freché și Roulet Traité de monographie Armand Colin 1929.

cu un procent fix asupra producțiunii pe toată durata ei, chiar dacă s'a depășit mijlocia calculată.

De aci rezultă următoarele relații:

M = 2400 v. a. m. pentru amortisment.

p. w. M. = 2400 v. D., ca dobândă a capitalului învestit în mașină cu un procent anumit calculat (p).

Ne întoarcem din nou la formula rentabilității pe care am scris-o sub forma următoare:

$$R = \frac{2400.\ v.\ b.\ m.}{w.\ m.\ Mo} = \frac{b.}{w.\ a.\ m.}$$

și dacă facem să apară pe deoparte datele mașinei iar pe de altă parte variabilele:

Datele: W. A. Mo, Co, Do, Vo.

Variabile: V, v.

v este viteza mijlocie constatată în timp ce Vo este viteza dată de constructor; Mo, Co, Do sunt elementele prețului de revenire calculate ținând seamă de elementele furnizate de constructorul mașinei; V (vânzarea) este considerată ca variabilă din cauză că poate căpăta diferite valori in acest caz procentul rentabilității devine:

$$R = \frac{v}{vo} \times \frac{V - a}{w.\ a.\ mo} - \frac{Co + do}{w.\ a.\ mo}$$

Studiul comparativ al acestor mașini se execută și în mod grafic.

Intr'o nomogramă [1]) în care reprezentăm pe deoparte viteza orară a mașinei (V); iar pe alte două drepte procentul rentabilității și timpul de amortizare al mașinii, iar înăuntrul acestor trei linii mașinile pe cari dorim să le examinăm și pe a căror drepte reprezentative însemnăm prețul de vânzare al unității produse obținem într'o singură trăsătură caracteristică fiecărei din mașinile pe care le examinăm [2]).

Chestiunile pe care le tratăm teoretic trebue să le aducem în domeniul practic. Avem să cercetăm trei mașini tipografice de trei tipuri diferite:

I.	Mașina A	1500	tiraje oră	val.	700.000 lei
II.	„ B	3000	„ „	„	800 000 „
III.	„ C	1200 [9])	„ „	„	450.000 „

1) Revista Comitetului Național de Organizare Francez No. **6** Iunie 1930

2) Date funrnizate de D. Neuman Grafica Modernă și O. Schweig.

Aceste mașini în practică trebuesc considerate cu o durată de întrebuințare de 20 ani, iar prețul minimal ce se obține pentru mia de tiraje este de 100 lei (cifră considerată drept unitate).

Dăm mai jos tabloul caracteristicilor mașinilor ce le studiem:

Mașina	Vo Viteza inițială	V Viteza efectivă	Amortisment calculat la $^0/_{00}$ de tiraje
A.	1500	1209	12.—
B.	3000	2400	7.—
C.	1200	760	12,50

Dobânda la $^0/_{00}$ de tiraje	Cheltueli la $^0/_{00}$ de tiraje	Beneficiu la $^0/_{00}$ de tiraje
0,72 lei	67,28 lei	20.— lei
0,41 „	33,64 „	58,95 „
0,73 „	85,92 „	1,85 „

Dacă ținem seama de cifrele obținute mai sus determinăm randamentele mașinilor conform formulei $\frac{b}{W.\,a.\,m.}$ Propunerea de preschimbare este făcută numai pentru primele două mașini (A și B). C este mașina cu care lucrăm de 18 ani și vrem să vedem dacă se poate schimba sau nu? Dacă este momentul

$$R_{(A)} = \frac{20}{1 \times 20 \times 12} = \frac{1}{12} = 0.09$$

$$R_{(B)} = \frac{58.95}{1 \times 7 \times 20} = \frac{58.95}{1 \times 0} = 0,4$$

$$R_{(C)} = \frac{1.85}{0.8 \times 12.50 \times 2} = \frac{1.85}{20} = 0.09$$

Privind rezultatele obținute tragem următoarele concluzii:

1. In cazul înlocuirii mașini noastre vechi, nu se va accepta decât mașina tip B; care are un randament pe patru ori mai ridicat decât modelul A ofertat cât și asupra mașinii ce o întrebuințăm.

2. In condițiunile de lucru cu toate că beneficiul este mic, mașina noastră veche are un randament destul de ridicat și se apropie de cea nouă tip A cu cifră egală. Spun că se apropie din cauza coeficientului W. care este oarecum arbitrar luat și este chestie de apreciere (depinde mai ales de întrebuințare).

3. In fața acestor trei mașini o înlocuire nu se face în caz că piața nu este favorabilă din punct de vedere financiar (pentru procurare de capitaluri) și mai ales dacă nu se poate întrebuința mașina cu toată capacitatea ei de lucru.

4. Nu trebue să ne lăsăm amăgiți într'o preschimbare de mașini de condițiuni technice favorabile. Comparația între două mașini trebue făcută cu foarte multă atenție.

Criteriul științific stă la îndemâna fiecăruia pentru al aplica și numai în acest fel poate să asigure o desvoltare normală a întreprinderii pe care o conduce,

Intr'un articol viitor vom studia două chestiuni: în legătură cu această problemă:

1. Profitul anual în funcție de producția anuală a mașinilor. (Punctul critic în preschimbarea mașinilor avantajul determinării grafice a minimului de obținut).

2. Mașini cu o întrebuințare limitată și a cărui randament trebuie stabilit dinainte.

DR. MARCEL KENDLER
Expert-Contabil

Al VII-lea Congres al Corpului contabililor experți și autorizați

In zilele de 22—24 Septembrie, se va ține al VII-lea Congres al Corpului contabililor experți și autorizați, la Timișoara.

Sc vor discuta următoarele chestiuni:

1. **Prețul de cost în industrie și comerț.** Raportor *Dr. Iulian Proca*, Timișoara.
2. **Controlul în întreprinderi.** Raportor *Prof. Andrei Gheorghiu*, București.
3. **Controlul în administrațiile publice.** Raportor *Prof. Gh. Huber.*
4. **Expertul contabil ca liber profesionist.** Raportor *Dr. P. Drăgănescu-Brateș.*
5. **Corpul contabililor și Camerele de muncă.** Raportor *Al. Botez.*
6. Comunicarea d-lui Senator Apostol Popa: **Statistică și contabilitate.**

După congres, se vor vizita Uzinele Reșița.

Secțiunile sunt rugate a lua din vreme măsuri pentru participarea membrilor la Congres, fiecare secțiune urmând să fie reprezentată la Congres, pentru a se lua hotărâri importante în legătură cu problemele de mai sus și cu activitatea viitoare a Corpului.

Consiliul superior al Corpului

Câteva aspecte ale problemei zahărului în România

de CHR. MARCOV
Profesor

Cartelul zahărului

Este interesant de reținut că, încă dintru începuturile sale, industria zahărului, atât în țară cât și în străinătate a adoptat forma cartelului pentru desfacerea producțiunii. La noi în țară există din anul 1900 și dela această dată a continuat să existe neîncetat.

In 1904 *) ia ființă o societate de vânzare, care ia în concesiune producțiunea totală a fabricelor românești.

Războiul a desorganizat această industrie, care a avut nevoe la încheerea păcii, de o perioadă de refacere. Pentru împiedicarea concurenții și asigurarea monopolului zahărului ia ființă în 1922, Oficiul de vânzare al zahărului, sub formă de societate anonimă cu sediul în București cu un capital de 1.000.000 lei, cu scopul să organizeze distribuția zahărului în întreaga țară. In anul 1925 contractul se prelungește până la 15 Sept. 1930 și intră în asociație toate fabricile din țară.

Contractele cu oficiul de vânzare al zahărului se încheie separat de fiecare fabrică și acestea se obligă să pună la dispoziția celui dintâi, întreaga cantitate de zahăr produs, vânzarea și distribuția urmând a se face numai de oficiu.

In anul 1933, în luna Mai, cartelul a fost denunțat de fabrici, de oarece contractul nu a fost respectat de componenții lui, din lipsă de sinceritate.

Dela 1 Mai 1933 și până la finele anului 1934, o concurență sălbatecă s'a pornit între fabrici, concurență care a împins prețurile mult mai jos.

In cursul lunii Ianuarie 1935, cartelul zahărului se reface, după mai mult de un an și jumătate de luptă între fabrici.

Rezultatul luptei a fost că întreprinderile vechi cu instalațiunite amortizate și fără datorii, cu capital de rulment propiu, au rezistat și au marcat beneficii, chiar la prețurile joase la cari au desfăcut produsele. Dovadă grupurile Bod și Danubiana.

*) Ing. Melinte. Economia generală a zahărului și criza.

Intreprinderile plăpânde și mai ales cele mici și cu datorii, s-au resimțit adânc și au prezintat bilanțuri nefavorabile. Convalescența lor va fi de lungă durată.

Ideea monopolului zahărului pe seama Statului se preconizează încă din anul 1931 și este studiată de toate guvernele, cari se perindă la cârmă, fără să-i dea totuși o aplicațiune practică.

Se mai vorbește de o lege de sindicalizare obligatorie. Aceste chestiuni rămân deschise și în sarcina viitorului care, va trebui să le rezolve într'un fel oarecare, bineînțeles, în cazul intereselor generale.

Concluziuni

Reese, din cele arătate, considerabila importanță pe care o are industria zahărului în țara noastră precum și putința ei de desvoltare într'un viitor nu prea îndepărtat, datorită faptului că găsește în țară materia primă, în cantitatea voită. Intr'adevăr solul țării produce sfecla, iar subsolul, combustibilul fie el păcura, ori cărbunele, sau piatra de var. De peste hotar, nu e nevoe să se importe decât materii de importanță secundară, cari la rigoare cu puțină sforțare se pot produce și în țară.

Toată atențiunea trebue îndreptată spre intesificarea consumului într'o cât mai mare măsură și cred că lucrul este posibil, dat fiind locul modest pe care-l ocupăm, din acest punct de vedere, printre țările europene în această privință. Sporirea consumului va atrage implicit, mărirea suprafețelor de cultură, ceeace va avea ca urmare o creștere apreciabilă a venitului nostru național.

Progresele înfăptuite până acum dovedesc cât de prielnice sunt condițiunile de desvoltare în România, cu toată vitregia vremurilor.

Apoi trebuesc făcute sforțări pentru punerea în acord a prețului zahărului cu putința de achiziție a păturii rurale, acest important debușeu de plasarea produselor aceste industrii.

O altă soluție pentru propășirea industriei zahărului este exportarea lui. Fabricile au beneficiat destul de legi protectoare, au avut timp suficient să se consolideze la adăpostul lor și ar fi timpul să producă în fiecare an o anumită cantitate pentru export, căci numai în modul acesta ar justifica protecțiunea și favorurile de care se bucură; în schimb, ar aduce devize străine în țară, de care ducem atâta lipsă în aceste zile grele, și ar dovedi acelora cari le adresează ofensa de „industrie parazitară" că nu o merită.

Așa fac și alte țări din occident și acesta este de altfel rostul legilor protectoare și de încurajare a industriilor naționale.

După modelul Cehoslovaciei, numărul fabricilor se poate spori prin înființarea de centre de cultură ale sfeclei și în regiunile unde nu există asemenea întreprinderi cum este de ex: în Oltenia, urmând ca ele să fie exploatate de aceste cooperative și în felul acesta vom face primul pas spre naționalizarea acestei industrii, în care, precum am arătat mai sus, este angajat atât capital străin.

Capitalul străin nu a venit singur, el a adus cu sine nu numai statul major de conducere al întreprinderilor ci și o însemnată parte din personalul technic și administrativ, care poate foarte ușor să fie format în țară. Este o chestiune de o importanță excepțională care se pune, în timpul de față, în toată plinitatea ei, de forurile conducătoare, precum și de unii oameni politici de mâna întâia, care au avut prilejul să constate ce disproporție este între elementul autochton și cel adus din afară, mai ales în regiunile alipite.

Legi s'au făcut în acest scop, măsuri se iau, dar sunt sceptic asupra rezultatului.

Pentru a se putea aplica legile cari s'au alcătuit pentru asigurarea proporției elementului băștinaș față de cel străin, trebue, așa precum se exprimă d-l prof. Zane, să se desființeze „acel corp al rentierilor politici creat anume de marea industrie dintre oamenii politici, care a anexat unele partide în întregime, dezarmând pe conducătorii lor și oprind astfel o serioasă politică economică și industrială".

București, Aprilie 1935

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

D-nii abonați cari nu primesc revista regulat sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat favorabil.

Administrația Revistei
Str. Teilor, 12 București

Comerțul de lână al României

Din producția mondială de lână revine 900 grame pe cap de locuitor, iar din producția totală lână a României, revine cam 1,14 kgr. lână de cap de locuitor, ceeace înseamnă că producția de lână a României raportată este mai mare decât în alte state.

Comerțul de lână înainte de război nu se făcea desfăcându-se în detail materia primă. Micul mocan, proprietarul a 1—20 de oi vindea pe calea comisionului sau cu preț fix cantitatea de lână ce voia. Vânzarea de regulă se făcea unui crescător de oi mai înstărit. Acesta la rândul lui vindea lâna mai departe fabricanților. Comisionarii cari să mijlocească tranzacțiunile comerciale de lână apăreau foarte rar. Și înainte de război ca și în prezent, comerțul de lână suferă din cauza greutăților și formelor greoaie de transport. Fabricantul cumpăra lâna direct dela crescătorul de oi de acasă. Rareori înainte de război se vindea lâna pe piață; în acest caz fabricantul cumpărând cu avantagii.

Drumurile de comerț pe cari mocanii își conduceau produsele lor animalice (lâna) datează din timpuri vechi. Pela 1380 din epoca lui Mircea cel Mare s'a constatat drumul de comerț pe linia Oltului pe la Slatina, trecându-se la Brașov, dela Slatina se mergea prin Argeș către Câmpulung (Mangenatu nume dat de Sași), iar dela Câmpulung la Brașov [1])

Comerțul de lână se face la noi fără existența efectelor. *Nu există o bursă a lânei,* cum e bursa engleză dela Brădford, indicatoare de prețuri pentru toată Europa. Comerțul de lână la noi e o afacere de credit personal. In ultimii anii 1930—1933, comerțul de lână a suferit și din cauza măsurilor autarchice cu adausul inconvenientului că la noi principalul consumator e țăranul care sărăcit din cauza prețurilor scăzute la cereale s'a privat de a-și mai cumpăra haine noi de ștofe de lână, mulțumindu-se cu cele vechi și uzate sau, în extremis, cumpărându-și haine confecționate din bumbac ce sunt mai ieftine și mai puțin trainice. Un alt inconvenient este că fabricile noastre nu apreciază la justa ei valoare lâna românească (lâna țigaie cu o elasticitate mulțumi-

1) Din Istoria și comerțul Brașovului la începutul sec. XVI de Gh. Ionescu-Gion.

toare) și importă din străinătate lâna, zdrențe de lână și tot soiul de erzațuri sub pretextul că lâna românească nu-i elastică, ceeace a avut ca rezultat devalorizarea lânei românești, ajungând la prețuri derizorii.

Deși suntem o țară cu un procent frumos de ovine, comparativ cu alte state și cu o producțiune de lână de asemenea frumoasă constatăm că *balanța comercială a României în ceiace privește comerțul de lână este pasivă.* România în loc să exporte lâna, importă acest produs animal împreună cu păruri și lucrări din aceste materii, în anii 1931, 1932 și 1933 având un import de lână de 4.650 tone 1931, 6.061 tone în 1932, și 8.028 tone în 1933, deci un import progresiv, dublat în 1933, față de anul 1931, cu o valoare de lei 1.014.437 în anul 1933.

In concluziune pentru valorificarea lânei românești și intensificarea comerțului ei se impune o serie de măsuri atât cu caracter intern restrictiv cât și caracter internațional. Ca măsuri interne trebue să se asigure debușeul intern, interzicându-se importul din străinătate și să se selecționeze rasa de oi dela noi.

In ceiace privește valorificarea prețurilor de lână, Ministerul de Agricultură a luat sănătoasa și fructuoasa măsură obligând printr'un contract fabricile de postav din țară să cumpere dela crescătorii de oi o anumită cantitate și la un preț anumit. Să se înființeze o bursă a lânei pentru valorificarea mai bună a acestui produs și să se limiteze importul la cantitățile și calitățile strict indispensabile.

Prin aceste măsuri s'ar mări venitul nostru național, asigurându-se totodată și existența mocanilor crescători de oi precum și a femeilor mocance care ar munci la prelucrarea lânei, ocupație moștenită, iar comerțul de lână în general s'ar intensifica, integrându-se favorabil și cu o balanță comercială activă în totalul comerțul românesc.

ION I. GHELASE
Inspector General în Ministerul Agriculturii și Domenii

8.000—10.000 Contabili și Șefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERȚ și CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată și precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate este deci un auxiliar prețios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România

DAREA DE SEAMĂ PE ANUL 1934

Cu încheierea anului 1934, Corpul nostru a păşit în al 30-lea an de existenţă. Cei mai în vârstă dintre noi, cunosc îndeajuns ce a însemnat, în profesiunea noastră, activitatea plină de sbucium şi luptele dârze duse de acest Corp pentru realizarea revendicărilor noastre.

Amintindu-ne trecutul şi privind prezentul, putem fi mândri de înfăptuirile împlinite. Trebue, însă, să fim mereu de veghe asupra problemelor atât de numeroase şi variate, ce ni le pun vremurile de azi, spre a nu fi absenţi la rezolvarea lor în detrimentul nostru.

Viaţa şi activitatea Corpului absolvenţilor şcoalelor superioare de comerţ din România este strâns legată de aceea a revistei noastre, care în luna Decemembrie, a sărbătorit 25 ani de acţiune.

Acest eveniment a fost sărbătorit prin apariţia unui număr festiv, în care s'a înfăţişat trecutul de muncă şi de jertfă a celor ce, dându-i viaţă, au înţeles să-i asigure nu numai o existenţă temeinică, dar să-i creeze şi prestigiul de care se bucură azi.

Sărbătorirea revistei noastre a coincis cu sărbătorirea a 70 ani dela înfiinţarea învăţământului comercial la noi în ţară.

Nici anul 1934 n'a putut rezolva definitiv problema înscrierii comercialiştilor la facultatea de drept; dificultăţile ce ni se pun în cale persistând încă, deşi acţiunea noastră în această direcţiune a continuat.

Deasemenea şi echivalarea titlului absolvenţilor şcoalelor superioare de comerţ — seriile până la înfiinţarea Academiei de înalte studii comerciale şi industriale, — cu licenţiaţii acestei academii, rămâne o chestiune de viitor pe care îl dorim cât mai apropiat.

In ceeace priveşte situaţia generală, anul care a trecut, dacă n'a putut satisface pe deantregul speranţele puse în el, se poate spune că a marcat totuşi un început de ameliorare aproape pe toate terenurile de activitate economico-financiară, prin rezolvarea

uneia din cele mai grele probleme, care făcea imposibil orice început de reluare a afacerilor.

Votarea „legei pentru lichidarea datoriilor rurale și urbane" din 7 Aprilie 1934, pune capăt dezordinei, creiată de luptele politice, în raporturile dintre debitori și creditori, statornicind iarăși obligațiunea îndeplinirii angajamentelor și punând astfel bază pentru refacerea creditului și reînvierea comerțului.

Se pare că în această chestiune, terenul a fost pe deplin consolidat și că această problemă a fost scoasă dela ordinea zilei.

Toate celelalte legiuiri votate în 1934, ca legea bancară, legea poliței, etc., tind să restabilească ordinea în viața economico-financiară pentru renașterea afacerilor.

Este, însă, ușor de înțeles, că ceeace s'a stricat în atâția ani nu se va putea îndrepta de azi pe mâine, și că va trebui să așteptăm încă mult timp, până să putem conta pe o îmbunătățire efectivă și reală a situației.

Noi, comercialiștii de toate categoirile — contabili ori economiști — avem dreptul să ne bucurăm cei dintâi de acest început de ameliorare economico-financiară, pe care îl dorim realizându-se cât mai curând, căci el va pune capăt șomajului groaznic din profesiunea noastră, îmbunătățind astfel situația fiecăruia dintre noi.

Să sperăm, deci, că tristele experiențe ale trecutului vor determina pe cei ce au la îndemână mijloacele necesare să pună capăt anarhiei politice și să reîntroneze în locul ce li se cuvine, noțiunile de *drept, obligațiune, corectitudine* și *punctualitate*, fără de care nu poate exista credit și deci, nici afaceri.

Trecând la înfățișarea rezultatelor materiale, realizate de revista noastră, — rezultatele morale constând în serviciile puse în interesul general al profesiunei noastre, — avem satisfacția de a vă prezenta o situație mai mult decât mulțumitoare, dacă se ține seamă de timpurile grele de azi, trăind numai prin sprijinul abonaților ei.

Incasările au întrecut prevederile bugetare cu peste 50.000 lei, trecând dela 550.000 la 605.891, din care lei 525.496 din abonamente, lei 62.050 din reclame și publicații; și lei 18.345 din cotizații și venituri diverse.

Cheltuelile de tipar, colaborare, expediție, remiză de încasare, salarii, burse, ajutoare, chirie și întreținere s'au urcat la lei 578.198, rămânând un excedent de lei 27.693, care a fost întrebuințat

astfel: lei 18.331,41 pentru amortizări, iar lei 9.361.59 au fost trecuți la „Fond".

Situația noastră financiară este destul de bună, dispunând de suma de lei 143.642, în numerar — pe lângă subscripția de lei 50.000 făcută la împrumutul de înzestrare al țării — în prezent, disponibilul trece de lei 200.000. Dacă se ține seamă de criza actuală, cum și de dificultățile ce întâmpinăm din această cauză la încasarea abonamentelor, credem că avem dreptul să fim mulțumiți.

Aceste rezultate, trebue s'o spunem, se datoresc unei bune și strânse administrații, făcând toate economiile posibile, cum și dragostei și muncii depuse de toți susținătorii ei: funcționari sau colaboratori, cărora le aducem mulțumiri și cu această ocazie.

Abonaților noștri, dintre care unii cu mari sacrificii, își păstrează abonamentul, pentru sprijinul moral și material ce ni-l acordă, ne simțim obligați a le exprima cele mai adânci sentimente de recunoștință.

Ca și în anii precedenți, și cu această ocazie facem un călduros apel la colegii noștri comercialiști de toate categoriile și toate gradele ca să ne strângem cât mai mult rândurile, apărând cât mai solidari spre a putea lupta cu puteri unite împotriva celor ce dau lovituri tot mai grele profesiunii contabile.

Sărbătoarea a 35 de ani dela absolvirea Școalei Superioare de Comerț din București

Seria 1900, care a avut ca șef de promoție pe d-l Ilie Mecu, Inspector General la Banca Națională a României, încheind 35 de ani dela absolvire, va sărbători evenimentul, la 29 Iunie a c. în localul Școlii de Comerț, din Bulevardul Domniței.

In program figurează inițiativa așezării în aula școlii a unei plăci de marmură care să comemoreze numele absolvenților acestei școli, morți pe câmpul de luptă, pentru întregirea neamului.

Se face apel, pe această cale, tuturor rudelor, prietenilor, colegilor și cunoscuților, să trimeată pe adresa d-lui Aureliu Marinescu, Președintele Corpului Contabililor Experți și Autozizați, Str. Teilor No. 12, pe lângă numele exact al celor morți pentru patrie și seria de absolvire, precum și orice date privitoare la eroul căzut.

Adesiunea pentru participare la serbare se va trimite tot pe adresa mai sus indicată.

Din lucrările Consiliului Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați

PROCES-VERBAL

Ședința delegației permanente din 14 Mai 1935.

Prezenți D-nii: N. Butculescu, Aurel Marinescu și V. M. Ioachim.

Se ia în discuțiune deciziunea Secției Timișoara de a se supune la un examen de limba română membrii minoritari.

Se decide: A se lăsa deplină libertate Secțiunilor de a proceda cum vor crede în ce privește pe contabili autorizați.

Pentru experții contabili, Consiliul consideră că trebue luată o măsură generală, întrucât aceștia fiind și auxiliarii justiției trebue să cunoască limba țării.

Chestiunea se va pune la Congresul de la Temișoara spre a lua o deciziune pentru toate Secțiunile.

-- Cererea D-lui George Grigorescu de a se revizui hotărârea Secției Ilfov în ce privește suspendarea sa din Corp se va trimite Secțiunei cu rugămintea de a revizui cazul său și eventual hotărârea dată.

Aceasta întrucât conf. art. 51 din Regulamentul legii, deciziunilor Secțiunilor, în materie disciplinară nu se judecă de Consiliul Superior ci de Curtea de apel.

— Se ia cunoștință de întâmpinarea D-lui Balaban, expert contabil cu privire la cazurile arătate de D-sa de călcarea legii Corpului de către Tribunalul Ilfov, care acordă expertize funcționarilor Ministerului de Justiție, fără ca acești funcționari să aibă calitatea de expert contabil.

Se decide ca o delegație să prezinte un memoriu atât D-lui Ministru de Justiție cât și la Primul Președinte al Tribunalului Ilfov. In acelaș timp se va interveni la Secția Ilfov ca să se deschidă proces contra D-lui Sternberg Stabolschy pe baza art. 18 din lege ca unul ce a uzurpat titlu de expert contabil.

— Se ia cunoștință de referatul D-lui Director Ioachim cu privire la amendamentete introduse la Cameră la legea asupra cooperației, — amendamente prin care contabilii cooperatori își rezervă pentru ei dreptul de a face expertize de orice fel în

materie de cooperație cu singura condiție ca să fie înscriși în Corpul Contabililor Cooperatori.

Cum prin aceasta se trece peste legea Corpului Contabililor Experți și Autorizați și se dă drepturi egale ca și experților contabili pentru contabilii cooperatori, delegația decide a se interveni la Ministerul de agricultură ca cel puțin pe cale de regulament să se pună de acord aceste dispoziții din legea Cooperației cu legea Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

— Se mai hotărește ca să se ducă de Consiliul Superior și toate Secțiunile o acțiune vie și stăruitoare pentru abrogarea acestor dispoziții arbitrare din legea cooperației.

Până atunci, nu se va mai ține nici un examen pentru contabilii cooperatori în baza art. 10 din legea Corpului Contabililor Cooperatori; cei cari au dat examenul și au reușit rămân bine înscriși în Corp.

— Se aprobă ca D-l Matei Jiga, conform cererii Secției Făgăraș, să fie înscris cu gradul de contabil autorizat, fiind vechi absolvent al Școalei Superioare de Comerț.

— Se ia cunoștință de contestația a 2 membrii din Corpul Contabililor Mușcel cu privire la 7 contabili cooperatori în Corpul Contabililor, în urma examenului ce s'a ținut în luna Ianuarie 1935.

Delegația, având în vedere procesul verbal al Comisiunei de examinare prin care constată că au îndeplinit toți candidații condițiunile regulamentului, având în vedere că în termenul scolastic de 3 ani se consideră și anul de practică, având în vedere că s'a aprobat de Consiliul Superior ținerea examenului chiar cu 20 candidați.

Delegația permanentă găsește neîntemeiată contestația pe viitor însă conform deciziei de mai sus, nu se va mai ține nici un examen, până nu se abrogă dispozițiunile din legea cooperației, cari calcă legea Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

Se fixează zilele de 6—9 Iunie pentru examenul de expert contabil la Sibiu pentru Secțiunile din Transilvania, comisiunea fiind formată din D-l Sabin Cioranu ca Președinte D-l Cezar Miron Profesor din București ca delegat al Consiliului Superior și Directorul Băncii Naționale din localitate.

— S'a luat cunoștință de fixarea examenului de expert contabil pentru Banat la Secțiunea Timișoara în ziua de 19 Iulie 1935.

Comisiunea este formată din D-nii : N. Petculescu, Director

Banca Națională, Prof. Sabin Cioran de la Academia Comercială din Cluj și Prof. Gh. Stinghe.

— Se ia cunoștință de întâmpinarea Secției Ilfov cu privire la reclamația D-lui Al. St. Bărbulescu și decide:

A se expune în memoriul ce se va prezenta Ministerului de Justiție și cazul funcționarului Al. Bărbulescu din Minister, care a luat expertize ce aparțineau D-lui Al. St. Bărbulescu, primul neavând nici calitatea de expert contabil.

Se va interveni la Secție ca atât Secțiunea cât și D-l A. St. Bărbulescu personal să facă proces.

— Se ia cunoștință de adresa Secției Ilfov No. 109 în ce privește constituirea unui Corp al Contabililor Publici.

Delegația găsește că deocamdată nu este cazul să se facă vreun demers.

Dacă se va pune în discuție chestiunea legiferării acestui Corp, Consiliul va putea face toate demersurile și va duce acțiune pentru a se avea în vedere la organizarea unui asemenea Corp în primul rând pregătirea bazată pe studii de specialitate.

— Se decide ca îndată ce va expira contractul de închiriere pentru parter, să se amenajeze un Cerc intim al Corpului unde să se țină, șezători, conferințe, reuniuni etc.

— Se va face apel la următorii colegi pentru a întocmi referatele ce se vor discuta la Congres și anume:

D-l Prof. Al. Gheorghiu pentru chestiunea „*Controlul în întreprinderi*".

D-l Prof. Gh. Huber pentru chestiunea „*Controlul administrației publice*".

D-l Dr. Petru Drăgănescu Brateș pentru chestiunea „*Contabilul și expertul contabil ca liber profesionist*".

Aci se va pune și chestiunea cunoașterii limbii române pentru experții contabili.

D-l Al. Botez pentru chestiunea „*Corpul Contabililor și Camera de Muncă*".

— Se acordă gradul de expert contabil D-lui *Valeriu Crețu*, licențiat al Academiei Comerciale pe baza recomandării Secției Cahul, a lucrărilor și a rapoartelor de expertize făcute la Cahul, înainte de a exista Secția Cahul.

— Se ia cunoștintință de întâmpinarea mai multor contabili autorizați cu privire la înscrierea de contabili autorizați în Secția Cahul pe baza art. XX din lege.

Se decide a se comunica Secțiunei că trebue să respecte în tocmai deciziunile anterioare ale Consiliului Superior cu privire la Secțiunile noi constituite adică se pot înscri în timp de 2 ani de la înființarea Secției pe baza art. XX din lege acei cari au practicat contabilitatea cel puțin 5 ani înainte de promulgarea legii și domiciliază cel puțin de un an în circumscripția Secției respective.

— Se ia cunoștință de comunicările Secțiunilor Galați și Oradea Mare și se decide: ca biroul Consiliului să facă un studiu cu propuneri concrete privind rolul contabililor și experților contabili în noua lege a concordatului preventiv și a falimentului.

Se admite contestația făcută de D-l Simedrea considerându-se vechimea de înscriere în Corp cu data de Ianuarie 1933, când s'a pus prima rezoluție pe cererea sa de încriere înregistrată în Decembrie 1932.

Corpul contabililor și noua lege a cooperației

Față de dispozițiile introduse în noua lege a cooperației privind pe contabilii Cooperatori, Consiliul Superior al Corpului a prezentat d-lui Ministru al Agriculturii următorul memoriu:

Domnule Ministru,

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că, în legea asupra cooperației, s'a intr'odus unele dispozițiuni privind pe contabilii cooperatori, dispoziții cari abrogă sau viu în contrazicere cu legea Corpului Contabililor experți și autorizați.

Această lege votată în Iulie 1921 și pe care o anexăm aci reglementează profesiunea de contabil autorizat și expert contabil în mod general, stabilind condițiunile de studii și practică spre a obține acest titlu.

In special pentru gradul de expert contabil s'au prevăzut studii superioare de specialitate, practică de 3—5 ani și din 1926 s'a introdus un examen dat în fața unei comisiuni prezidată de un profesor dela Academia Comercială.

Legea la art. VI prevede că orice expertize contabile nu se poate face decât de experții contabili, cum este și firesc.

Ori prin legea cooperației la art. 153 s'a introdus la Cameră un amendament cu următorul cuprins:

„Când instanțele au de făcut sau de complectat expertize contabile, aceste instanțe vor desemna cu preferință experți contabili dintre organele de control ale Centralelor Cooperative, *acolo unde nu sunt contabili înscriși în Corpul Contabililor Cooperatori*".

Iar art. 48 spune:

Judecata poate numi un expert, membru al Corpului Contabililor cooperatori, care să facă extrageri după registre și să-și dea părerea asupra acelor constatate.

„Pentru examinarea registrelor Soc. Cooperative gradul I ordonată de justiție, cât și în materie de expertize fiscale, *expertul se va numi dintre contabilii cooperatori înscriși în corpul contabililor și funcționarilor cooperatori*".

„*Numai în lipsa contabililor cooperatori se vor putea folosi serviciile experților contabili și contabililor autorizați*".

Toate aceste dispoziții, creiază privilegii nejustificate contabililor cooperatori, pe care legea cooperației îi trece înaintea experților contabili, cărora li se ia dreptul de a face expertize în materie de cooperație.

Am fi înțeles dispoziția ca acolo unde nu sunt experți contabili, să se încredințeze expertizele la cooperativele contabililor cooperatori și aceasta cu oarecare îngrădire s. a. aceluia care ocupă gradul cel mai înalt în Corp, care deci dovedesc prin studii superioare cooperative și prin practică că au o pregătire superioară necesară pentru lucrări de expertize.

Așa cum însă s'au redactat amendamentele la art. 48 și 153 s'au pus experții contabili în afară de lege și în subordinea contabililor cooperatori.

Credem, Domnule Ministru, că veți binevoi a recunoaște și Dvs. că nu se poate lua drepturile a face expertize unui expert contabil care cu greu dobândește acest titlu, după 12 ani de învățământ după o practică de mai mulți ani, după numeroase examene dându-se acest drept cu prioritate sau în mod exclusiv contabililor cooperatori cari pot fi și tineri, abia eșiți după băncile unei școli cu un învățământ destul de redus.

Pentru a se vedea saltul făcut de contabili cooperatori, amintim că prin legea Corpului Contabililor cooperatori din 1930 s'a prevăzut la art. 10 că se pot înscri în Corpul Contabililor experți și autorizați contabilii cooperatori definitivi pe baza unui examen și numai cu gradul de *contabil autorizat*, fără a putea trece la

gradul de expert, decât dacă au titluri de învățământ comercial superior.

Iar acum numai după 4 ani, orice contabil cooperator poate îndeplini fără nici o condiție, fără nici o pregătire superioară funcțiunea de expert contabil, fie chiar numai pe lângă cooperative, iar experții contabili sunt înlăturați dela aceste lucrări.

Nu este vorba aci de o știrbire de drepturi de ordin material, ci este vorba de o știrbire a autorității și prestigiului Corpului nostru, ai cărui membrii se consideră profund jigniți prin aceste dispoziții:

Aducându-vă acestea la cunoștință, vă rugăm ca cel puțin pe cale de regulament, să se găsească modalitatea punerii în concordanță a dispozițiunilor de mai sus din legea cooperației cu legea Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

In acest scop, vă rugăm a invita și un delegat al nostru la întocmirea regulamentului, când se va discuta această parte.

Corpul nostru vă roagă stăruitor în acelaș timp ca să binevoiți a avea în vedere această întâmpinare la eventuala modificare a legii.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, odată cu mulțumirile noastre anticipate și asigurarea deosebitei noastre stime.

Decan, N. BUTCULESCU

Director, V. M. IOACHIM

Corpul contabililor și contabilii publici

Consiliul superior a făcut următoarea întâmpinare d-lui Ministru al Agriculturi și de Finanțe privind reorganizarea serviciului dela C. A. P. S.:

Domnule Ministru,

Avem onoare a vă depune un memoriu al funcționarilor specialiști contabili din Casa Pădurilor privitor la proectul normelor referitoare la funcționarea serviciului interior și exterior al C. A. P. S.

Corpul nostru din cari fac parte în baza legei din Iulie 1921, toți profesioniștii contabili, găsind întemeiate doleanțele exprimate în acest memoriu face un călduros apel la spiritul d-vs. de dreptate pentru a da o soluțiune favorabilă.

Și anume: *Menținerea și extinderea principiilor ca serviciile de contabilitate* dela gradul cel mai înalt până la gradul cel mai

inferior să fie încredințate numai acelor care prin studiile făcute, prin practica care o au și prin calificarea legală ce li s'a dat au calitatea de specialiști în materie de contabilitate.

Dacă la Ministerul de Finanțe în art. 119 din legea de organizare se prevede ca șefii serviciilor din Direcția Contabilității nu pot fi decât elemente cu pregătire contabilă cu atât mai mult este necesar acest lucru pentru o regie comercială, care trebue să întocmească în fiecare an un inventar, un bilanț și un cont de profit și pierdere ceeace presupune existența unei contabilități științifice bine organizate.

Această organizare a fost făcută la C. A. P. S. fără concursul vreunui specialist străin de către membrii Corpului nostru, experți contabili și contabili autorizați, având la bază studii comerciale superioare și academice.

Ori, se intenționează acum prin normele de funcționare ale serviciilor ca să se creeze direcții financiare și de contabilitate sub conducerea inginerilor silvici, iar specialiștii contabili să fie trecuți în posturi în subordine.

Această modificare ar fi profund nedreaptă și păgubitoare intereselor însăși ale instituțiunei.

Astfel fiind, vă rugăm *Domnule Ministru*, să binevoiți a ține seamă de specialitatea contabilă care trebue pusă pe același plan cu celelalte specialități, rămânând fiecare însă în cadrul pregătirei sale technice.

* * *

Acest memoriu a fost prezentat D-lui Ministru Costinescu adinterim la Agricultură, care, ascultând cu bunăvoință delegația Corpului, de față fiind și reprezentanții Caps-ului, a pus rezoluția în sensul ca în toate serviciile de contabilitate să fie puși numai profesioniști contabili.

Societatea internațională de învățământ comercial, secțiunea Cehoslovacă

La Praga va avea loc anul acesta, între 1—6 Septembrie a. c., al VI-lea Congres internațional de învățământ comercial.

Persoanele cari doresc a participa la acest congres, sunt rugate a se adresa la **„Section Tchecoslovaque dela Siec" Praha II Resslova 8.**

Din activitatea secțiunilor Corpului contabililor autorizați și experți-contabili

Secțiunea Constanța

In cursul anului trecut, Consiliul fiind sesizat de membrii secțiunei noastre, că organele judiciare nu respectă în totul dispozițiunile legei, numind ca experți persoane ce nu fac parte din Corpul nostru, a făcut demersuri pe lângă toate organele judiciare, fiscale și Camera de comerț, atrăgându-le atenția asupra dispozițiunilor Corpului.

Secția a subscris la împrumutul de înzestrare lei 100.000 nominal.

S'a mărit Biblioteca noastră și s'a hotărât a se împrumuta colegilor cărți pentru consultarea acasă.

In anul trecut, d-l Ilie Mecu a ținut la sediul Corpului, interesanta sa conferință, despre *„Expert și expertizele contabile"*.

Aceiași chestiune a fost tratată de d-sa într'un volum intitulat *„Expertizele contabile"*, care a fost primit de publicul nostru cititor cu foarte mult interes, fapt ce a determinat epuizarea primei ediții de 2000 exemplare în mai puțin de 2 luni de zile.

In anul acesta, d-sa ne a promis o nouă conferință al cărei subiect vi-l vom anunța la timp. Sperăm, deasemenea, să avem cinstea să ascultăm și alți conferențiari, pe care ne gândim să-i invităm, în acest scop la noi și dacă ne va fi cu putință, a organiza o Academie liberă de import și export similară celor înființate la Galați și Brăila.

Cu ocazia sărbătorirei d-lui Ilie Mecu la Constanța, de toți admiratorii săi, Corpul nostru a luat parte și a oferit prin d-l Tașcovici, președintele nostru sărbătoritului, o statuetă în semn de dragoste și recunoștință.

Susțineți revista prin plata promptă a abonamentuiui.

Jurisprudențe Fiscale

Registrele sucursalelor trebuesc timbrate.

In principiu sucursalele, ca și centralele de cari depind sunt obligate să țină registrele legale și în consecință să le timbreze conform art 4 & 18 legea timbrului.

Sunt excluse dela această obligațiune, magazinele de desfacere în orice localitate ar fi situate, care nu fac decât să vândă mărfurile centrale cu prețurile minimale fixate de ea și cari sunt obligate să-i predea compturile operațiunilor efectuate zilnic, vărsând sumele încasate conform acestor compturi.

Deciziunile comisiei centrale a timbrului.

Impozit complimentar. Majorarea capitalului prin supraevaloare. Autoritate de lucru judecat.

Deși în principiu rentabilitatea pentru aplicarea impozitului complimentar se socotește la capitalul real vărsat, nu și la acel rezultat prin supraevaluarea activului, totuși soluțiunea contrarie trebue menținută, dacă intr'un an anterior a fost stabilită prin comisiunea de apel și a căpătat astfel autoritatea lucrului judecat.

Asupra recursului făcut de Ministerul Finanțelor prin d-l Administrator Financiar al județului Ilfov, împotriva deciziunei cu No. 3105/932 a Comisiunei II-a de apel depe lângă Administiația Financiară a județului Ilfov.

Având în vedere motivul de recurs, concluziunile reprezentanților părților, deciziunea atacată de recurs și actele din dosarul instanței de fond:

Având în vedere că Ministerul Finanțelor prin d-l Administrator Financiar al județului Ilfov, a făcut recurs împotriva deciziunei cu No. 3105/932 a Comisiunei de apel pentru următorul motiv desvoltat prin petiția de recurs și prin concluziunile puse de reprezentantul său în instanță și anume:

„Violarea de lege și abuz de putere".

In adevăr, deși prin art. 42 din legea contribuțiunilor directe și adaosele la paragraf. III punct. 1 din deciziunea Comisiunei centrale publicate în Monitorul Oficial No. 150/925 și No. 163/927, se prevede că impozitul complimentar se calculează după rentabilitatea capitalului efectiv față de beneficiu, astfel că sporul de capital făcut prin supraevaluarea inventarului, nu se poate ține în seamă la calculul acestei rentabilități.

Deși prin raportul de expertiză contabilă aflat la fila 22 verso, se constată că s'a majorat capitalul societății cu 20.000.000 lei prin supraevaluarea activului.

Comisiunea de apel numai prin violarea legei și abuz de

putere a respins apelul fiscului menținând calculul rentabilității asupra capitalului obținut prin evaluarea inventarului.

Motivarea comisiunei de apel, nu poate fi luată în considerație deoarece nu sunt îndeplinite condițiunile necesare.

Având în vedere că, contribuabila Societate anonimă M. a fost impusă la impozitul industrial aferent beneficiului net de 7.755.855 lei și impozitul complimentar calculat asupra rentabilității capitalului de 88.671.414 lei.

Că, împotriva acestui proces-verbal de impunere, atât contribuabila cât și fiscul au făcut apel și comisiunea II de apel prin deciziunea cu No. 3105/932, atacată cu recurs, a admis în parte apelul fiscului adăogând în beneficiul impozabil suma de 174.544 lei ce face obiectul motivului III de apel și respingând celelelalte motive de apel și a admis în parte și apelul contribuabilei scăzând din beneficiul impozabil suma de 950.534 lei, stabilind astfel un beneficiu impozabil de 699.865 lei.

Având în vedere că, pentru a respinge cel de al 4-lea motiv al apelului fiscului referitor la stabilirea capitalului pentru calculul rentabilității la impozitul complimentar, ce face obiectul motivului de recurs, comisiunea de apel motivează că sporirea capitalului prin supraevaloarea inventarului, având loc în anul 1930, prin impunerea pe anul 1931 și prin deciziunea comisiunei de apel No. 1924/932 dată asupra acestei impuneri, s'a prejudecat asupra acestei chestiuni și s'a stabilit că, capitalul pentru calculul rentabilității este de 80.000.000 lei, astfel că există autoritatea de lucru judecat și motivul de apel invocat de fisc devine inadmisibil.

Având în vedere că, întradevăr, din actele aflate în dosarul impuneri contribuabilei intimate, atașat la dosarul comisiunei de apel, rezultă că prin procesul-verbal de impunere pe anul 1931 cu No. 1 din 30 Noembrie 1931, s'a stabilit că, capitalul social al contribuabilei intimate este de 80.000.000 lei majorat cu suma de 30.000.000 lei în cursul anului 1930, iar că comisiunea de apel, prin deciziunea cu No. 1924 din 5 August 1932, respingând apelul fiscului prin care se cere verificarea și majorarea impozitului complimentar, a prejudiciat asupra acestei chestiuni și a stabilit implicit că capitalul pentru calculul rentabtlității în viitor este de 80.000.000 lei cât s'a stabilit prin procesul-veroal de impunere, astfel că dispozițiunile adaosului la parag, III pct. I din Instrucțiunile ministeriale publicate în Monitorul Oficial No. 163/927 nu-și puteau găsi aplicațiune.

Considerând că, Comisiunea de apel, constatând că există autoritate de lucru judecat asupra stabilirii capitalului intimatei pentru calculul rentabilității prin supraevaloare activului la inventar de la 50.000.000 la 80.000.000 și respingând motivul de apel al fiscului pe această considerațiune, a făcut o

justă aplicațiune a art. 1201 cod. civil și nu au săvârșit nici o violare de lege sau exces de putere, astfel că motivul său de recurs este neîntemeiat.

Că așa fiind, recursul Ministerului Finanțelor, împotriva deciziunei cu No. 3105/932 este nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Curtea de Apel Buc. S. II Decizia fiscală No. 44/934.

Recenzii

Virgil N. Madgearu: **Drumul echilibrului financiar.** Tip. Adevărul 1935 pag. 704, lei 150.

D-l V. Madgearu este unul dintre puținii economiști încercați ai țării noastre, care a avut prilejul să facă o aplicațiuue pe teren a preceptelor economice, pe care le-a analizat la lumina faptelor și situațiunilor dela noi, deschizând, acolo unde era cazul, noui drumuri pentru politica noastră economică și financiară.

In această acțiune a sa, d-l V. Madgearu pleacă dela constatarea că înainte și imediat după războiu, nu a existat totdeauna acea înțelegere a situațiunilor și acea fermitate în deciziune și executare, care în alte State, a putut să atenueze efectele crizelor.

Studiul de mai sus, care constitue o analiză critică a politicei monetare și a politicei finanțelor private și publice în ultimele două decenii, este de fapt o expunere documentată a bogatei activități a autorului, care a luat o parte atât de vie la viața publică, precum și o justificare a atitudinei pe care d-sa a avut-o în problemele economice și financiare ale României de după războiu.

Această atitudiune se caracterizează printr'o atențiune deosebită dată echilibrului, ce trebue să existe între desvoltarea industrială și promovarea agriculturei, adaptând funcțiunea instituțiunilor publice și particulare caracterului predominant agricol a țării noastre.

Plecând dela această atitudine, autorul critică întreaga politică bancară și industrială, care aservește agricultura intereselor unei clase restrânse de beneficiari ai sprijinului Statului.

D-sa nu este contra intervenției Statului în viața economică, din contră vede în această intervenție însăși rostul Statului modern, însă, cere ca această intervenție să fie în folosul colectivității, a păturii predominante în Stat.

Cum problemele economice nu fac obiectul lucrării, de care ne ocupăm, d-l Madgearu nu insistă asupra acestei chestiuni, ocupându-se numai cu rolul Statului în politica monetară ș financiară.

In ce privește moneta, consideră că intervenția Statului pentru

stabilizarea monetei nu s'a produs la momentul oportun, iar străduințele ce ce fac acum pentru a menține situația creiată prin legea din Februarie 1929 sunt, după autor, zadarnice.

S'a făcut multe comentarii asupra ideilor d-lui V. Madgearu în materie monetară; considerat într'o vreme partizan hotărât al stabilității monetare, i se atribuia în ultima vreme o trecere bruscă în tabăra adversară.

In lucrarea sa, d-l V. Madgearu a știut să concilieze ambele atitudini.

Rămânând partizan al etalonului-aur și deci al monetei stabile, în fața devalorizării de fapt a monetei noastre, d-sa nu vede altă soluție decât adaptarea la situatia de fapt, renunțându-se la orice măsuri, cari ar forța menținerea unui curs, pe care nu-l mai putem ține.

D-sa însă pentru moment nu este adeptul restabilizării, — restabilizare, — pe care o întrevede ca o certitudine, dar numai după ce prin jocul liber al ofertei de cereri, s'a stabilizat noul curs al monetei.

Este desigur și aceasta o eșire din situația grea, în care ne aflăm, însă nu e mai puțin adevărat că, dacă se punea mai mult preț pe echilibrul bugetar, pe care nici d-l V, Madgearu nu l-a putut realiza și dacă Statul își lua mai puține angajamente atât față de streinătate cât și în interior (preluare de portofolii putrede și preluarea pierderilor din conversiune) poate n'am fi ajuns la deprecierea monetară de azi, la datoria fiotantă de 20—25 miliarde lei și la inflația pe care nu o mai putem stăvili.

In studiul d-lui V. Madgearu găsim toate greșelile, cari s'au făcut de guvernanții noștrii în politica bugetară de după războiu, găsim și drumurile, cari puteau duce la alte rezultate precum și soluțiile de viitor.

Sunt idei sănătoase, în cea mai mare parte admise de majoritatea oamenilor, cari se gândesc la binele acestei țări, însă când este vorba de aplicat aceste soluții, atunci abia se întâmpină cele mai mari greutăți, cele mai mari rezistențe.

Chiar d-l V. Madgearu a avut de luptat cu împrejurările și cu oamenii, cari uneori s-au dovedit a fi mai tari decât doctrina cea mai luminoasă și dorința cea mai vie de a face un lucru bun pentru țară.

Iată de ce credem că nu ne putem aștepta prea mult nici dela reorganizarea Băncii Naționale în sensul lărgirei capacității de emisiune și în sensul lărgirei creditului agricol, nici dela o eventuală reformă monetară în sensul adoptării în viitor a unei noui parități, nici dela modificarea sistemului de contribuții pentru a se spori veniturile și nici dela înăsprirea controlului banului public pentrn a reduce cheltuielile.

Avem legi, cari — pentru a face un lucru bun — n'au fost nici odată o piedică, mai trist este că legile, chiar când au fost

destul de lămurite și severe n'au împiedicat pe unii oameni de guvernământ și pe auxiliarii lor ca să ia măsuri contrare intereselor generale, fie călcând pur și simplu legea, fie modificând-o cu cea mai mare ușurință.

Am ajus să avem fiecare guvern cu legile lui, ba uneori chiar fiecare Ministru în acelaș guvern cu legile lui, cari modifica pe ale predecesolui său.

In asemenea condiții, la ce mai folosesc planurile de bună gospodărie pe timp îndelungat când există așa de puțină stabilitate în viața noastră de Stat?

Ideile și soluțiunile cuprinse în interesanta lucrare a d-lui Madgearu au o valoare practică în momentul când se va introduce mai multă stabilitate, mai multă autoritate și mai multă responsabilitate morală și materială în viața publică; valoarea lor documentară va rămâne însă în orice caz.

Dr. V. M. Ioachim

Dr. Ath. Galan: **Situația Cooperației de credit după conversiunea datoriilor.** Tip. Monitorul Oficial pag. 34.

Dintr'un interesant studiu, ce va apare în curând privind „Mișcarea cooperatistă în România 1903—1933, D-l Dr. Ath. Galan a scos într'o broșură capitolul referitor la situația cooperației de credit după conversiunea datoriilor.

Autorul, un adânc cunoscător al mișcării cooperatiste în România, pune în adevărata sa lumină efectul pe care legea conversiunei îl are asupra cooperației de credit, făcând propuneri concrete pentru a îndulci efectele rele și a da un nou impuls mișmișcării cooperatiste.

Dela început, d-sa nu găsește fericită soluția dată problemei datoriilor țărănești la cooperative; noi de mult nu am găsit fericită întreaga soluție dată problemei datoriilor, care recunoaștem că, din cauza demagogiei ce s'a deslănțuit pe această temă, nu putea rămâne fără o soluție, fie ea ori cât de nedreaptă și de neconformă cu ideia de credit și de proprietate.

D-l Dr. Galan, pe baza unui bogat material statistic, arată cât de mult vor suferi însăși țăranii și anume cei economi de pe urma reducerilor mari de creanțe, cari înseamnă reduceri tot atât de mari pentru sătenii depunători la băncile populare

Spre a nu distruge spiritul de economie și încredere în cooperația de credit, autorul face o serie de propuneri, unele cu cu caracter legislativ, cari s'au și introdus în noua lege a cooperației, altele cu caracter financiar.

Dacă asupra măsurilor legislative de excepție pentru băncile populare suntem de acord și este regretabil că nu s'a avut în vedere acest lucru chiar în legea conversiunei, nu suntem însă de acord în ce privește soluțiile financiare propuse.

Autorul propune emisiunea unor obligațiuni garantate de Stat pentru lichidarea depunătorilor.

Ori, acest sistem n'a putut fi pus în practică nici chiar pentru populația orășenească, care n'are nici o încredere în asemenea hârtii, cu atât mai puțin s'ar putea introduce asemenea obligații la țară.

In ce privește renta, pe care Statul ar fi să o emită ca să acopere pierderea cooperativelor, această rentă a doua zi s'ar reduce la un sfert din valoare și ar apăsa și asupra cursului celorlalte hârtii, fără să acopere pierderea reală.

Este adevărat că Statul a luat asupra sa pierderea dela portofoliul reescontat la B. N. R. și că pe deasupra mai a dat sau are intenția să dea anumite ajutoare băncilor, cari au suferit pierderi.

Tocmai această soluție a produs o mare perturbare în finanțele publice și în situația leului nostru.

Ce încredere poate să mai aibă cineva într'o monetă, a cărei garanție constă în 28 % stoc real în aur și circa 50 % în bonuri de tezaur fără nici o valoare, numai restul reprezentând creanțe mai mult sau mai puțin lichide?

Nu ajutor dela Stat, ci rezistență față de asaltul dat budgetului și banului contribuabilului și monetei, aceasta să fie lozinca țărănimii organizată în cooperație.

Inainte de legea conversiunei, s'au găsit bănci populare, cari întrunind pe debitori și creditori — toți țărani — au căzut la tranzacții, așa că împărțind pagubele, să fie toți mulțumiți și să poată merge înainte și cooperativa.

Situația grea pe care ne-o zugrăvește d-l Galan, ne dovedește cât de artificială este pe alocuri cooperația de credit, după cum de altfel în parte recunoaște și autorul în studiul ce l'a publicat în Analele statistice și economice.

Crescuți la școala lui H. Crüger, succesorul lui Schultze-Delitzsch, partizan fanatic al ajutorării prin solidarism iar nu prin intervenționismul de Stat, suntem și pe tărâmul Cooperației ca și pe tărâmul econmic, contra apelului continu ce se face la ajutorul Statului, care nu trebue să vie de cât spre a încuraja inițiativele, a îndruma energiile și a evita cataclismele. Cooperația românească a început în condițiuni foarte grele acum 50 ani fără sprijinul Statului, s'a dezvoltat sub ocrotirea unor legi, cari aveau menirea numai să desvolte o idee deja încolțită; de când însă Statul s'a îndrăgostit prea mult de cooperație, aceasta este înăbușită de atâtea îmbrățișări și abia mai poate respira.

Inainte de războiu, când nu se vorbea așa de mult de autonomie, era mai multă autonomie de cât azi când fiecare guvern proclamă sus și tare acest principiu.

Vom avea prilejul să revenim asupra acestei chestiuni când vom avea plăcerea să recenzăm noua lucrare a distinsului nostru coleg „30 ani de cooperație".

Dr. V. M. Ioachim

Istoricul desvoltării economice și financiare a României și împrumuturile contractate 1823—1933, de *Gh. Dobrovici.* Tipografia „Universul" București 1934. — D-l Gh. Dobrovici, fost Director general al contabilității Generale a Statului și al datoriei publice, în lucrarea de mai sus, cuprinzând aproape 1.200 de pagini, oglindește întreaga desvoltare economică a României în interval de 110 ani.

Pagini mai edificatoare asupra desvoltării țării noastre, din toate punctele de vedere, în acest scurt interval de timp nu cred că s'ar putea scri!

Saltul. făcut în toate domeniile, în intervalul de una sută și ceva de ani, când bugetul unui principat se cifrează la venituri la 660.686 lei noi și la cheltueli cca. 1.000.000 lei, din care trei sferturi mergeau la turci, sub toate formele: haraciul țării, bacșișuri, daruri diverse în sume importante, etc. departe de a umili, arată marele progres civilizator de care noi trebue să fim mândri.

Chestiunea împrumuturilor nu formează o pagină a timpurilor noastre, ea datează din vechime, cu riscuri destul de mari, inerente timpului, la emiterea lor neexistând nici cel puțin legitimarea ce se dă împrumuturilor din zilele noastre.

Toate împrumuturile țări, acordurile de plată, angajamentele către Banca Națională a României, marcând epoci de desvoltare sau de criză, sunt arătate în lucrarea d-lui Gh. Dobrovici, lucrare de specialitate cuprinzând cinci părți.

In partea I: Privire generală asupra situației politice, sociale, economice și financiare a principatelor înainte și după Fanarioți, până la tratatul dela Adrianopol, analizând bugete, împrumuturi și viața economică, socială și politică, din care se desprinde faptul că pe acele vremuri caseta domnului era una cu visteria țării, care achita toate hangaralele domnești, fără dare de socoteală și când nici una din nevoile țării nu se acoperea din buget.

Aceiaș analiză o face pentru perioada dela 1829 până la unificarea financiară sub Principatele Unite (1864) când începe să se așeze ordinea în finanțele publice, când împrumuturile au o justificare, când se pune capăt bunului plac ce domnește mai înainte în așezarea impozitelor.

Desființarea sclavajului, creearea Băncii de Scont și circulației, legile fiscale, secularizarea averilor mănăstirești, activarea comerțului, formează etape de preocuparea autorului în al 2-lea capitol al părții I-a.

In partea II-a, cuprinzând perioada dela 1864—1914 găsim, în aproape 200 pagini, înfățișarea unei perioade de frumoasă ascensiune a Țării, datorită în mare parte împrumuturilor contractate în străinătate și în țară, a perseverenței, cinstei și dragostei, cu care conducătorii țării, luptând cu mari greutăți, au putut să asigure prezentul nostru, ce forma pentru ei viitorul dorit.

In acest timp se realizează împroprietărirea țăranilor (1864), construirile de căi ferate, podul peste Dunăre, drumuri și poduri în toată țara, independența țării, se înființează Banca Națională a României, se creiază investiții în toate domeniile și în special investiții publice, se desvoltă agricultura și celelalte ramuri de activitate, se activează schimbul internațional, se creiază organisme de credit atât din inițiativă publică și deci sub controlul Statului, cât și cele din inițiativă particulară și întâlnim o desvoltare culturală națională, un progres sanitar, etc.

Găsim cea mai lungă listă a împrumuturilor contractate, biletelele ipotecare, conversiuni, legi fiscale, crize și excedente, care, în interval de 15 ani ținând seamă că cea mai mare parte din deficite (167, 917, 283, 27 lei aur) a fost acoperită din împrumuturi, au servit pentru lucrări de utilitate publică, prin credite extraordinare, în valoare de peste 722.000.000 lei aur.

Partea III-a, cuprinde situația economică și financiară din timpul neutralității și al războiului mondial și din perioada de unificare monetară, (3 August 1914—31 Martie 1921.)

Această perioadă corespunde cu realizarea aspirațiunilor noastre naționale, pentru a cărei înfăptuire pe lângă pregătirea sufletească și idealistă din școli, care a plămădit într'un singur aluat sufletele celor care au luptat și au murit pentru țară, a mai necesitat și mari sacrificii băneşti.

Măsurile financiare și economice, împrumuturile făcute până la intrarea în război (peste un miliard lei aur), împrumuturile din timpul războiului, măsurile luate de Ad-ția militară de ocupație în Muntenia, trimiterea tezaurului la Moscova, consecințele trădării Rusiei, bugetele din perioada aceasta de timp, unirea Basarabiei, înfăptuirea României Mari, războiul cu Ungaria, unificarea monetară din țară, acordurile străine, etc., le găsim filmate cu multă obiectivitate în paginile 290—368.

Partea IV-a, cuprinde în IX capitole descrise în 300 de pagini: politica financiară și bugetară dintre 1921 și 1928, măsurile întreprinse pentru consolidarea economică și financiară a României Mari, reforma agrară, consolidarea datoriilor flotante, aranjamentele cu creditorii străini, drepturile României la despăgubiri, problemele reparațiunilor, obligațiile impuse Țării prin tratatele de pace, orientările în politica financiară și fiscală a României, pregătirea stabilizării monetare. Elementele statistice, după date oficiale sau studii din buletine de specialitate, privind avuția, producția, mijloacele de acțiune, etc., dau o idee destul de reprezentativă a gradului de desvoltare a țării în această perioadă de timp.

Partea V-a, este consacrată consolidării monetare, împrumutului stabilizării cuprinzând măsurile generale luate în acest scop, politica bugetară financiară și economică din anii 1929—1934.

Crizele economice, discuțiunile urmate la conferințele dela Haga 1929, Laussane 1932, Stresa 1932, Londra 1933, acordurile

internaționale, planurile și angajamentele ce s'au încercat pentru pacea lumii și pentru schimburile de bunuri între țări, sforțările făcute de conducătorii țării noastre pentruca influențele crizei mondiale să ne atingă cât mai puțin, le găsim tratate, într'o amploare și formă cât se poate de clară și la locul lor în capitolele 2—6 din partea ultimă a lucrării d-lui Gh. Dobrovici.

La locul lor găsim desbătută și problema experților străini și a acordurilor de colaborare technică consultativă cu Societatea Națiunilor pentru redresarea economică și financiară a României. Bogata legislație fiscală și bugetară, cuprinzând măsurile luate de guvernele Țării în intervalul dela 1930—1934, pentru a face față evenimentelor, politica de devize, mijloacele de transfer, negocierile cu detentorii străini de rentă, suspendarea plății amortismentului, legiuirile excepționale privind refacerea creditului țării, etc., le găsim analizate de autor, care trage interesante concluzii, la fiecare capitol în parte.

Impărtășim cu totul optimismul autorului, care afirmă că România, va putea eși din criza actuală, cu mult mai ușor decât oricare altă țară, dându-se atenția cuvenită asanării finanțelor publice și alături de autor, suntem siguri că firul întrerupt al progresului țării noastre va fi reluat în scurtă vreme, dacă vom găsi între toți fii țării înțelegerea supremă pentru lupta comună, din care nu trebue să lipsească: perseverența, economia și cistea.

Importanța lucrării și modul expunerii zugrăvește mai bine decât oricare portret pe autorul ei, căruia noi tinerii economiști, îi aducem omagiile noastre. **Gh. Huber**, Profesor

Corpul contabililor autorizați și experți contabili, Secția Sibiu

Examenul pentru gradul de expert contabil fixat pentru zilele de 5—8 Iunie 1935, s'a amânat pentru data de 13—16 Septemvrie 1935, când se va ține la Secțiunea Sibiu, Str. Regele Carol II Nr. 20.

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

„STEAUA"

SOCIETATE ROMÂ

Activ **BILANȚ GENE**

		Ramurile elementare	Ramura viața	Total
		Lei	Lei	Lei
Numerar în casă, la Banca Națională și alte bănci	—	25.522.693	26.312.503	51.835.196
Efecte publice și diverse acțiuni	—	—	41.093.437	41.093.437
Imobile urbane	—	—	68.919.834	68.919.834
Imprum. cu ipotecă și pe gaj	—	—	19.604.543	19.604.543
„ pe polițe de asigurare	—	—	56.324.740	56.324.740
Depozite de rezerve la cedenți	—	—	29.657.246	29.657.246
Cambii	—	1.930.220	—	1.930.220
Mobilier	—	1	—	1
Debitori:				
Ramurile elementare:				
Direcțiuni regionale și reprezent.	9.862.901			
Societăți de asigurare și reasig.	14.621.327			
Diverși	4.057.694	28.541.922	—	28.541.922
Ramura viața:				
Direcțiuni regionale și reprezent.	10.042.933			
Societăți de asigurare și reasig.	8.754.495			
Diverși	675.193	—	19.472.621	19.472.621
Contul curent al ramurei elementare	—	—	8.563.715	8.563.715
		55.994.836	269.948.639	325.943.475
Conturi de ordine:				
Depozite de efecte în tezaur și la bănci	—	—	—	48.886.500

Portofoliul primelor de incendiu, accidente și furt pe anii următori . . . . . Lei 171.094.532
Daune plătite în 1934 . . . . . „ 43.576.000
Daune plătite dela fondarea societății . . . . . „ 565.126.000

București, 31 Decembrie 1934
Verificat conform art. 38 din statute
Censori: **C. Ștefănescu**, contabil autorizat,

ROMÂNIEI"

NĂ DE ASIGURĂRI

RAL PE 1934 **Pasiv**

		Ramurile elementare	Ramura viața	Total
		Lei	Lei	Lei
Capital social	—	8.000.000	4.000.000	12.000.000
Fond de rezervă pentru capital *)	—	1.606.972	1.019.435	2.626.407
„ pentru fluctuaț. de curs	—	—	2.000.000	2.000.000
„ „ amortizări	—	—	1.250.000	1.250.000
„ de asigurări pentru funcționari	—	1.060.500	—	1.060.500
Fondul „Fritz Bauer"	—	300.000	—	300.000
Partea din prime cuv. pentru riscuri pe anul viitor:				
Partea societății { Ramura incendiu	3.476.186			
„ transport	626.815			
„ accid. și acces.	3.605.319			
Partea reasigurătorilor	10.181.194	17.889.514	—	17.889.514
Ramura viața:				
Partea societății	75.323.182			
„ reasigurătorilor	168.642 576	—	243.965.758	243.965.758
Despăgubire în curs de lichidare la 31 Decembrie 1934:				
Partea societății { Ramura incendiu	958.801			
„ transport	476.710			
„ accid. și acces.	561.282			
Partea reasigurătorilor	9.503.080	11.499.873	—	11.499.873
Ramura viața:				
Partea societății	1.700.100			
„ reasigurătorilor	4.616.796	—	6.316.896	6.316.896
Report din venitul imobilelor cuvenite anului 1935	—	—	1.343 950	1.343.950
Creditori:				
Ramurile elementare:				
Diverși	1.181.767			
Societăți de asigurare și reasigurare	3.901.575	5.083.342	—	5 083.342
Ramura viața:				
Diverși	8.937.362			
Societăți de asigurare și reasigurare	437.447	—	9.374.809	9.374.809
Contul curent al ramurei viața	—	8.563.715	—	8.563.715
Beneficiul reportat din 1933	482.838			
„ exercițiului 1934	1.508.082	1.990.920	677.791	2.668.711
		55.994.836	269.948.639	325.943,475
Conturi de ordine:				
Efecte drept garanție și in depozit liber	—	—	—	48.886.500

Capitalurile asiguraților de viață în vigoare la finele anului 1934 . . . . . Lei 1.053.872.000

— 28 Aprilie 1935

și găsit in conformitate cu registrele.

Alex. R. Protopopescu, Ing. Alex. Garvin.

„NAȚIO

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE

Capital social Lei

In temeiul art. 178, ultimul aliniat al Codului

DIRECȚIUNEA

Activ **BILANȚ GENERAL**

	Ramurile elementare		Ramura viața		TOTAL	
Casa în numerar la 31 Decembrie 1934.	619.470	08	269.918	72	889.388	80
Bănci	15.362.548	19	—	—	15.362.548	19
Efecte	6.491.657	—	10.343.082	—	16.834.739	—
Imobile urbane	4.204.538	55	69.014.792	40	73.219.330	95
Nude proprietăți	—	—	402.938	—	402.938	—
Creanțe ipotecare	6.816.333	06	4.697.235	95	11.513.569	01
„ cu privilegiu	—	—	662.690	70	662.690	70
Agenți	15.929.743	57	4.458.801	90	20.388.545	47
Societăți	18.701.328	30	17.609.428	97	36.310.757	27
Diverși	22.051.262	16	37.881.280	68	59.932.542	84
Bilete la ordin	76.000	—	—	—	76.000	—
Tăbliță	198.145	—	—	—	198.145	—
Imprumuturi pe polițe de asigurare	—	—	24.394.350	—	24.394.350	—
„Națională“ în cont crt. cu „Centrala“.	—	—	571.974	16	571.974	16
Cauțiuni	6.483.800	—	—	—	6.483.800	—
Bonuri de prime pe anii viitori	86.298.919	—	—	—	86.298.919	—
Diverși, efecte în depozit	16.648.924	—	—	—	16.648.924	—
	199.882.668	91	170.306.493	48	370.189.162	39

Președintele consiliului de administrație, **H. D. Fulga.**

Șeful serviciului viața, Actuar *Z. Florian.*

Examinat și verificat conform art. 37. din statutele societății

Censori: *C. Cioranu,*

N A L A“

BUCUREȘTI, FONDATĂ IN 1882

25.080.000 deplin vărsat

Comercial, se publică bilanțul societății pe anul 1934

GENERALĂ

PRO DECEMVRIE 1934 **Pasiv**

	Ramurile elementare		Ramura viața		TOTAL	
Capitalul ramurilor elementare	15.000.000	—	—	—	15.000.000	—
„ ramuri „viața“	—	—	10.000.000	—	10.000.000	—
Fondul de rezervă statutar	4.176.992	20	—	—	4.176.992	20
Dividende neridicate	974.276	19	—	—	974.276	19
Tantieme „	27.672	66	—	—	27.672	66
Agenți	1.471.450	50	34.366	—	1.505.816	50
Societăți	13.026.251	67	2.793.728	94	15.819.980	61
Diverse	16.558.913	67	7.526.269	54	24.085.183	21
Prime pentru riscurile anului viitor, partea societății						
Ramura Incendiu 5.052.336,—						
„ Trasport 536.142,45						
„ Accidente 2.459.905,—	8.048.383	45	—	—	8.048.383	45
„ Viața	—	—	79.811.429	—	79.811.429	—
Prime partea resigurătorilor	12.414.555	—	65.040.238	—	77.454.793	—
Despăgubiri în suspensie partea Societății						
Ramura Incendiu 4.772.185,—						
„ Transport 505.020,96						
„ Accidente 5.213.988,—						
„ Grindină 121.492,—	10.612.685	96	—	—	10.612.685	96
„ Viața	—	—	5.061.096	—	5.061.096	—
Dobânzi reportate	10.400	—	12.550	—	22.950	—
Fondul de retragere al funcționarilor	7.557.470	45	—	—	7.557.470	45
„Națională“ în cont curent cu „Viața“	571.974	16	—	—	571.974	16
Cauțiuni dela organele Societății	6.483.800	—	—	—	6.483.800	—
Bonuri de prime pe anii viitori	86.298.919	—	—	—	86.298.919	—
Efecte în depozit	16.648.924	—	—	—	16.648.924	—
Beneficiu	—	—	26.816	—	26.816	—
	199.882.668	91	170 306.493	48	370.189.162	39

București, 31 Decembrie 1934 — Director general, *E. E. Costinescu.*

29 Mai 1935 — Șeful contabilității centrale, *C. Săndulescu.*

și conform art. 187 din codul comercial și găsit în regulă.

G. Băicoianu, D. Iliescu.

Uzinele de Fier şi Domeniile din Reşiţa S. A.

Activ — Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1934 — Pasiv

	Lei	Lei
Stabilimente:		
Domenii	427.988.520	
Mine	234.678.043	
Clădiri pentru exploatațiuni	235.237.127	
„ „ birouri și locuințe	230.965 822	
Mașini și instalațiuni	1.038.990.791	2.167.860.303
Stocuri de materiale și produse	—	387.110.695
Numerar	—	26.292.361
Titluri	—	67.687.109
Rente de Stat	—	95.665.884
Debitori:		
Căile Ferate Române	160.482.057	
Alte autorități	130.925.366	
Clienți particulari și diverse	171.789.354	463.196.777
Mobilier	—	1
		3.207.813.130
Conturi de ordine:		
Garanții statutare	711.000	
Diverse mărfuri in consemnație	6.753.764	
Garanții	59.584.513	
Cesiuni din creanțele noastre	160.503.839	
„ obținute dela clienți	2.191.099	229.744.215

	Lei	Lei
Capital social	—	750.000.000
Fond de rez. legal	—	356.562.536
„ „ „ „ pt. creanțe dubioase	—	28.000.000
Fond special pentru eventuale devalorizări ale stocului de materiale	—	35.000.000
Fond de amortizări	—	858.561.292
Datorii cu garanții ipotecare și pe termen lung	—	425.807.298
Datoria pe baza rentelor de Stat lombardare	—	47.457.513
Furnizori	—	75.499.025
Creditori	—	473.975.593
Conturi tranzitorii	—	87.103.862
Dividente neridicate	—	10.993.829
Beneficiu net:		
Report din 1933	3.768.334	
Beneficiu pe 1934	55 083.848	58.852.182
		3.207.813.130
Conturi de ordine:		
Deponenți de garanții statutare	711.000	
Mărfuri în consemnație	6.753.764	
Garanții	59.584.513	
Cesiuni date în garanție	160.503.839	
„ de încasat	2.191.099	229.744.215

Uzinele de Fier şi Domeniile din Reşiţa S. A.

Cheltueli — Contul de Profit şi Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1934 — Venituri

	Lei	Lei		Lei	Lei
Cheltueli generale	—	41.977.673	Beneficii din participaţiuni	—	2.219.651
Dobânzi	—	105.268.477	Beneficiu din 1933	—	3.768.334
Impozite	—	57.456.409	Beneficiu brut pe 1934	—	486.338.694
Contribuţiuni şi cheltueli pentru scopuri de ocrotiri sociale	—	73.120.900			
Devalorizări din vechiul stoc de materiale şi produse	—	36.962.161			
Diferenţa de curs la titluri şi la rente de Stat	—	13.471.996			
Pierderi suferite la plăţile de valută străină	—	4.756.288			
Dotaţia fondului pt. creanţe dubioase	—	20.460.593			
Amortizări	—	80.000.000			
Beneficiu net:					
Report din 1933	3.768.334				
Beneficiu pe 1934	55.083.848	58.852.182			
		492.326.679			492.326.669

Preşedintele consiliului de administraţie, General adjutant **Ernest Baliff**

Directorul contabilităţii, **Carol Ficischhacker,** expert contabil

Verificat şi găsit conform cu registrele,

Censori: **G. Cioflec,** expert contabil: **C. Brătescu, V. Chiriţescu, I. Floroiu, I. Reid Young.**

Societatea Română pentru Industria de Bumbac

Societate Anonimă Română București

Bilanț General încheiat la 31 Decembrie 1934

ACTIV			PASIV		
Imobile	54.002.501		Capital	—	60.000.000
Mașini, instalațiuni și utensile	90.011.336		Fond de rezervă statutar	7.810.176	
Mobilier și vehicule	1.652.688	145.666.525	„ „ „ special	17.429.070	
Casa și disponibil la bănci	—	88.412.249	„ special de rezervă impus.	5.000.000	
Efecte publice și acțiuni	—	10.910.114	„ de amortizare	104.538.744	134.777.890
Debitori	—	38.389.711	„ pentru creanțe dubioase	—	1.919.485
Bumbac brut, fire, mărfuri, materiale cf. inventar	—	58.851.546	Creditori	128.735.970	
			Dividende neridicate	1.977.459	
			Cont tranzitoriu	2.259.000	132.963.429
			PROFIT & PIERDERE		
			Report din 1933	2.644.728	
			Realizat 1934	9.924.613	12.569.341
		342.230.145			342.230.145

Verificat și găsit conform registrelor
Censori: *B. Rubin, A. Londas, S. Elias*

Colegiale

☒ D-l **Al. Vasilescu**, profesor la Școala Comercială Regele Carol II-lea a trecut cu succes examenul de doctorat la Academia Comercială, având ca teză: „Contribuțiuni la Studiul Cartelurilor"

☒ Colegii din Hotin au constituit la 29 Mai Secțiunea judiciară a Corpului , alegând ca Președinte pe d-l N. Coroiu, Director B. N. R. Vice Președinte dl. Mihail Trufașu, censor B. N. R. Casier Petru Mechu, Director Banca Cetatea Hotinului și Contabil Octav Covor, controlor fiscal.

☒ La examenul de expert contabil ținut la 3 Iunie la București din 31 candidați au reușit 13 și anume: Alexandrescu Luca, Coman St. Nicolae, Hurdubelea Bucur, Kelefa Hercule, Mihail Corneliu, Moisescu Petre, Oprișan St. Ioan, Popescu Gh. Gh., Șerbănescu Niculae, Solonca Niculae, Teppert C. Jean, Lovin I. Niculae.

☒ Au fost numiți ca experți Contabili pentru verificarea impunerilor pe anul acesta D-nii; Al. Machedon, N. K. Coustantinescu, Cornel Bedițianu, Pascal Dumitrescu, Eugen Eremia, Emil Dumitrescu Radu Crăciunescu, Sotir Gergescu, A. Niculescu, L. Bleicher.

☒ A. L. A. C. I. și-a ales următorul comitet, pe anul 1935: Președinte d-l Huber Gh.; Vice-președinți d-nii Sim. Alexandrescu, Vasile Blaj; Secretar general d-l I. Bolintineanu; Casier d-l M. Fumu; Contabil d-l N. Șerban; Secretar de ședință d-l N. Ionescu Caracaleanu; Consilieri d-nii: Cezar Miron, Ionescu Victor, Valeriu Oancea, Dinulescu Gh., Garibaldi Dumitru; Comisia de cenzori d-nii: Alex. Andreescu, Dr. Nic. Mereuță, Ath. Vasiliu, Petre Manolache, Gogu Stănescu.

Transmitem felicitări și urări de rodnică activitate noului comitet, a cărui colaborare prețioasă Corpul o așteaptă cu încredere.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili:

Secția Covurlui: Simon Abramovici.

Secția Iași: Ioan Pascu, Naisați Bolomon și Botez C. Traian.

Secția Ilfov: Goldstein Samuil, Dumitru Alexandrescu, Manea Andrei, Grumberg M. Iacob.

Secția Sibiu: Ilie Berghezare.

Secția Tulcea: Ioan Leabu, contabil stagiar.

Avansări. *Sibiu:* Konrad Petri, dela contabil stagiar, la gradul de contabil autorizat.

Tulcea: Nicolae Ivanof, avansat la gradul de contabil autorizat.

Transferări. *Sibiu:* Florea Ionescu, contabil autorizat, dela secțiunea Caracal, în secțiunea Sibiu.

Abonamente

In cursul lunei dela 15 Mai — 10 Iunie 1935, am primit următoarele sume : *)

Incasate din țară prin incasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Bârlad : Constantin Petrov, 1935, 160.
Buzău : I. Vârlan, 1935, 200 ; Alexe N. Busuioc, 1935, 160.
Brăila : Petre Nistor, 1931—33, 180.
Blaj : Școala com. sup. gr. cat., 1934, 160.
Cluj : Adolf Werner, 1935, 160.
Cernăuți : Silivestru I. Netea, 1934—35, 320 ; Gabe Moritz, 1934, 160 ; Gruber Friedrich, 1934, 160.
Craiova : Xenofon Vasilovici, 1932—33, 210.
Curtea de Argeș : Ion Glonțescu, 1935, 160.
Făgăraș : N. Gaspard, 1935, 200.
Diciosânmartin : Corpul contabililor, 1934, 160.
Galați : C-tin Dărăbanț, 1934—35, 200.
Cenadul-Mare : Aladar Warga, 1935, 160.
Pitești : N. Petrescu, 1935, 160.
Trăisteni : Jul. Drăgănescu, 1935, 200.
Tulcea : Corpul contabililor, 1935, 160 ; Ioan Leabu, 1935, 160.
T.-Jiu : Adrian Gornoviceanu, 1935, 160.
Târgoviște : Școala sup. de comerț, 1932—34, 333.

București :

Altchuler Carol, 1935, 160 ; Blay Vasile, 1934, 200 ; Dan Branislav, 1935, 200 ; Bujoreanu N., 1935, 160 ; Gh. Bujoreanu, 1934, 160 ; Ștefan Buzilă, 1935 160 ; Barzon C-tinescu, 1935, 200 ; Casa Grădinilor, 1935, 500 ; Cristian Dumitru, 1935, 200 ; Mayer Calmanovici, 1935, 160 ; Ion Th. Canciu, 1935, 200 ; V. Cosmescu, 1/2 1935, 100 ; M. Chiru, 1935, 200 ; Dir. Fin. Municip. București, 1935. 1000 ; Dimitrie I. Dumitru, 1935, 200 ; Dumitrescu Const., 1935, 200 ; A. I. Diaconescu, 1934, 200 ; Em. Dumitrescu, 1935, 200 ; Nic. Dăscălescu, 1934, 200 ; I. Dresner, 1932, 50 ; Diamandopol Th., 1935. 200 ; D. I. Dumitrescu, 1935, 200 ; St. G. Dumitrescu, 1934. 200 ; Victor Dumitrescu, 1934, 200 ; Nic. Eminet, 1935, 200 ; D-tru Filoteanu, 1935, 200 ; Jean Fetzig, 1935, 200 ; Luiza Feibisch, 1935, 200 : Solomon Feyns, 1935, 200 ; Ion Florescu, 1934, 200 ; Leon Feraru, 1935, 200 ; Gh. Gh. Georgescu, 1933—34, 400 ; George Georgescu,

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

1933, 200; C-tin Gheonciu, 1933, 160; Margareta Ghenzel, 1935, 200; I. M. Grivei, 1935, 200; Aurelia Ghițeanu, 1934, 160; C. Georgescu, 1935, 200; N. Grigorescu, 1935, 200; Wolfgang Greichen, 1935, 200; Ionel Grunberg, 1935, 200; V. M. Ganea, 1935, 200; Lazăr Goldstein, 1934, 200; Alex. Gingulescn, 1935, 160; Gh. Huber, 1935, 160; Moara Herdan, 1934, 500; Enrico Hechsch, 1934, 200; Petre Hancu, 1935, 200; Osias Haimovici, 1934, 200; Hagi D. Paraschiv, 1934, 200; A. Holdengreber, 1935, 200; David Herman, 1935, 200; Gr. Ionescu, 1935, 100; P. N. Ionescu, 1935, 160; Maria P. Ionescu, 1935, 200; Gogu G. Ionescu, 1935, 200; Gogu Ionescu, 1935, 200; Dorina Jercea, 1933, 200; Kaufman Baruch, 1935, 200; I. Luceanu, 1935, 200; Ghersim Mendel, 1935, 200; Eug. Maddhaus, 1934, 200; Nic. Madgearu, 1935, 200; Bănică Miclescu, 1933, 200; S. Marcovici, 1934, 160; I. Marcovici, 1934, 160; Rudolf Maghiar, 1934, 200; Kurt S. Mott, 1934, 200; Naldller Benjamin, 1934, 200; Hristea Nedea, 1935, 200; Gh. Gh. Niculescu, 1935, 200; Nicolau Zaharia, 1935, 200; A. Poirrer, 1934, 200; I. Polichron, 1934, 200; Aurel Pavel, 1935, 200; I. Tzismund, 1934, 100; N. Papae, 1935, 200; Mih. Paulini, 1935, 200; I. Petrescu, 1934, 160; S. N. Perl, 1935, 200; N. A. Rusescu, 1935, 200; Solomon Rennert 1935, 200; Isac Reiner, 1935, 200; Marcel Regenstreif, 1934, 100; C-tin Rădulescu, 1934 200; Rosenberg 1934, 200; Emil Riman, 1934, 200; Marin D. Rusen, 1935, 200; N. G. Botica Rădulescu, 1935, 200; Petre Spiridon, Marin Ștefănescu, 1935, 200; Otto Stefanide, 1932, 50; Savoiu Mihail, 1934, 160; B. Spiegel, 1935, 200; D. Sillis, 1934, 100; Ion T. Săceanu, 1934, 200; Soc. Com. de Tramwae, 1935, 1000; Vladimir Stemperiu, 1934, 160; Trandafir Vasile, 1935, 200; G. N Voican, 1934, 200; Silvia Vasilescu, 1935, 200; Th. Weiss, $^1/_2$ 1934, 100; Ion Veldeanu, 1935, 200; Faabian Zilberman 1934, 160.

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

BIBLIOTECA CENTRALĂ ... INFORMAȚIUNI ... SIBIU

E. WOLFF

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Rugăm pe D-nii ABONAȚI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poștală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum și orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

OFICIUL DE VÂNZARE
DE HÂRTIE PRODUSA IN ȚARA

BUCUREȘTI

str. Matei Millo, 9

la acest oficiu se găsește de vânzare, livrabil imediat sau după condițiunile de comandă, : : : : orice cantități de hârtie : : : : primește comenzi de orice fel de hârtie. Modele și catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: ✳ DEPOZIT GENERAL:

STRADA MATEI MILLO No. 9 BUCUREȘTI

A.W. FABER

"CASTELL"

Veți produce mai mult

lucrând cu creionul „CASTELL". Calitatea perfectă şi vasta întrebuinţare au cucerit încrederea lumii întregi pentru creioanele „CASTELL"

Adresa :

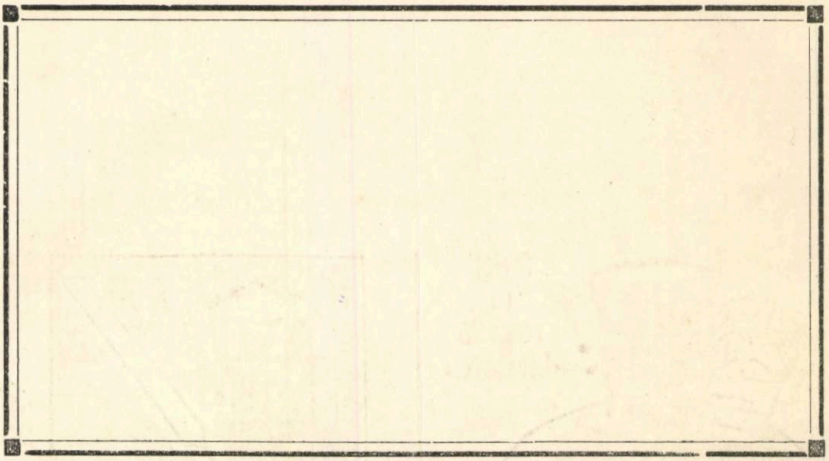

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei:

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV. — No. 7-8 IULIE-AUGUST 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIU

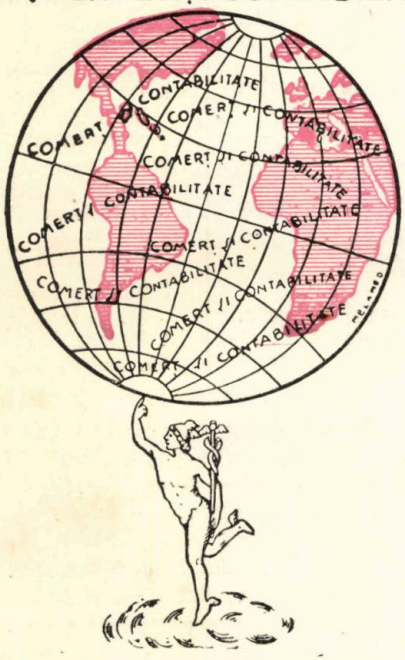

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-33

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor.
Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil.
Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi.
Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

A VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

In zilele de 22, 23 şi 24 Septembrie, se va ţine la Timişoara, al VII-lea Congres al Corpului, cu următorul program:

Duminică 22 Septembrie: Salutul d-lui N. Butculescu, Decanul Corpului şi cuvântarea de bună primire a Preşedintelui Secţiei locale.

Cuvântări oficiale.

Deschiderea congresului de către d-l dr. Trancu-Iaşi, Preşedinte de onoare.

Darea de seamă a activităţei financiare, de d-l dr. V. M. Ioachim.

Comunicarea d-lui senator *Apostol Popa:* **„Despre statistică şi contabilitate".**

Raportul d-lui dr. *P. Drăgănescu-Brateş:* **„Expertul contabil ca liber profesionist".**

Raportul d-lui dr. *Iulian Proca:* **„Preţul de cost în Industrie şi Comerţ".**

Masa de prânz oferită de Secţia locală a Corpului.

După amiază: Raportul d-lui profesor *Andrei Gheorghiu*, despre: **„Control şi verificări contabile în întreprinderi".**

Raportul d-lui profesor *G. Huber:* **„Controlul în Administraţii publice".**

Masa de seară oferită de autorităţile comunale locale.

Luni 23 Septembrie: Raportul d-lui *Al. Botez* şi comunicarea d-lui *Vasile Teodoru:* **„Corpul Contabililor şi Camere de Muncă".**

Discuţiuni asupra rapoartelor.

Votarea moţiunilor.

Fixarea locului viitorului congres.

Alegerea a 2 cenzori pentru verificarea gestiunei Consiliului Superior, conform deciziunei adunărei plenare a Consiliului Superior.

După amiază: Vizitarea industriilor locale.

Marţi 24 Septembrie: Vizitarea uzinelor Reşiţa şi excursiune prin Oraviţa, Moldova de Jos, la Orşova.

Congresul se va ţine în sala Teatrului Comunal. Secţiunile, precum şi membrii vor anunţa participarea la Congres, cel mai târziu până la 5 Septembrie a. c., atât la secţia Timişoara (sediul la B. N. R.), cât şi la Consiliul Superior, Str. Teilor No. 12, pentru a li se trimite din vreme legitimaţiile de reducere pe C. F. R. (50%) şi pentru a se lua măsuri de încuarteruire.

Colegii, care doresc să participe la excursie, se vor înscrie la Secţia Timişoara, până la data de mai sus.

A apărut:

REGISTRELE DE CONTABILITATE

— ţinerea lor din punct de vedere tehnic, juridic şi fiscal —

de **N. K. CONSTANTINESCU**
Expert-contabil

CUPRINZÂND:

Introducere: Rolul registrelor în ţinerea socotelilor.

I. *Norme de ordin tehnic contabil.*
- — Obiectul contabilităţii.
- — Ţinerea conturilor.
- — Sisteme de registre.

II. *Norme de ordin juridic.*
- — Formalităţi esenţiale.
- — Norme legale referitoare la forma ţinerei registrelor obligatorii.
- — Norme legale referitoare la fondul de contabilizat în registrele obligatorii.

III. *Exigenţe fiscale referitoare la ţinerea registrelor de contabilitate.*
- — Exigenţele legei contribuţiunilor directe.
- — Exigenţele legilor asupra impozitelor indirecte.

IV. *Evaluarea bunurilor la inventar.*
- — Funcţiuni şi aspecte metodologice.
- — Principii de evaluare a bunurilor la inventar.
- — Metode de evaluare a bunurilor la inventar.
- — Cauze determinante în adoptarea principiilor şi utilizarea metodelor de evaluare a bunurilor la inventar.

V. *Valoarea probativă a registrelor obligatorii.*
- — Admiterea şi respingerea registrelor, după:
  - a) Codul de Comerţ.
  - b) Legea Contribuţiunilor Directe.

VI. *Rolul contabilului în ţinerea registrelor obligatorii.*
- — Consideraţiuni generale.
- — Concordanţa normelor de ordin tehnic contabil cu normele de ordin juridic în ţinerea registrelor obligatorii.
- — Deosebirea între normele de ordin juridic şi exigenţele fiscale cu privire la ţinerea registrelor obligatorii.
- — Dispoziţii legale referitoare la exercitarea profesiunei de contabil.

Anexe.

Lucrarea a apărut într'un volum de XII + 684 pagini, tipărită pe hârtie velină şi se vinde cu Lei 120 exemplarul.

Pentru comenzile făcute prin Corp se acordă un rabat de 20 %.

ANUL XXIV. — No. 7—8 IULIE-AUGUST 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Șc. Super. de Comerț

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. și experți

CUPRINSUL:

*** Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați.
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Din viața lui Ford 377
Dr. Badea-Buzău: Teoria organică a Bilanțului și contribuția ei la explicarea crizelor economice 396
A. C. Filip: Controlul în administrațiile publice 402
Andrei Schächter: Reforma contabilității speciale obligatorie ale produselor petrolifere denaturate 405
M. D. Wechsler: Contabilitatea materialelor 408
V. M. Mateescu: Reînvierea creditului 412
Mauriciu Flügel: Registrele comerciale 413
*** Problemă de contabilitate 421
Vasile A. Marinescu: Probleme contabile la ordinea zilei . . 425
*** Recenzii. — Jurisprudențe fiscale 427

Din viața lui Ford

Introducere

Numele lui Ford este universal. Figura măreață a lui Ford aparține lumii întregi, nu ca om politic, nici ca orator, sau făcător de rele, ci ca întreprinzător, ca un mare binefăcător. Desigur lumea îl cunoaște ca fabricant de automobile; vom vedea dacă este justificat calificativul de binefăcător.

Un om, începând foarte modest, a ajuns să întemeeze una din cele mai puternice uzine de pe pământ. Zece ani a lucrat la prima mașină, trei ani la a doua și azi fabrică un milion de mașini pe an.

Veți zice: alții le fabrică, nu el!

De sigur; el este azi generalul, dar un general care și-a făcut ucenicia, a făcut școala soldatului, care este baza instrucțiunei militare. In orice meserie este necesară ucenicia și mulți cad fiindcă nu au răbdare să-și facă ucenicia. Mai înainte de a deveni calfă, sau maistru trebue să faci o lucrare cu mâna ta; ein Maisterstück, cum zice neamțul. Nici doctoratul nu se obține fără o lucrare

originală, personală. Ei bine Ford a lucrat prima mașină cu mâna lui în zece ani, este adevărat, dar a făcut-o bine, căci s'a servit de ea vre-o șase ani și o are și azi în muzeul său, tot bună.

Bine înțeles că azi are vreo 200.000 oameni în jurul lui, ca lucrători și agenți, fără să mai socotim familiile acestora, și milioanele de șoferi și mecanici de pe la ateliere, care își câștigă existența de pe urma mașinilor Ford.

Ceiace ne interesează nu sunt atât momente din viața particulară a lui Ford, cât vederile lui, sistemele lui de lucru; pentrucă astăzi nu mai acționează el, ci sistemul lui de lucru. Fiecare din colaboratorii lui, nu numai de la uzină, dar din toate punctele de pe glob unde are reprezentanți, este un Ford, un motor uman care lucrează după inițiativa lui, după îndemnurile date de el.

Legătura acestui studiu cu interesele noastre comerciale ne-o arată presa, care ne relatează că un reprezentant al Uzinelor Ford se află în România spre a găsi soluția creării mijloacelor de plată pentru mașinile importate la noi, prin export de produse românești. Pentru 90 mil. lei mașini importate se obligă să exporte produse de 150 mil. lei; diferența se va pune la dispoziția Statului Român în devize libere.

Este vorba de înființarea unei Uzine Ford în București și poate o fabrică de cauciucuri la Galați.

Dar mai este vorba de o linie directă de vapoare Galați-New-York. Toate acestea ne invederează suficient interesul subiectului.

Vom împărți subiectul în:

I. Copilăria și viața lui Ford; cum s'a lansat în afaceri.

II. Vederile și principiile lui în:

a) Chestiuni de ordin technic industrial;
b) „ „ comercial adminstrativ;
c) „ „ economic social;

III. Ce spun alți despre el; și în fine

IV. Concluzia noastră.

I.

Născut la Dearborn, în Statul Michigan, în 1863 din părinți fermieri, Ford a avut de mic înclinare spre mecanică. Jucăriile lui erau unelte de atelier. La 12 ani, întâmplarea face să vadă o locomobilă compresor, care bătătorea pietrișul pe șosea. S'a dat

în vorbă cu mecanicul și a aflat tot mecanismul. De atunci i-a intrat în cap să facă el o mașină ca să ușureze muncile agricole. De multe ori pornești la un scop și nimerești la alt rezultat.

Columb a pornit să afle un drum spre Indii și a descoperit America. Numai cine nu pornește de loc, nu poate să ajungă nicăeri.

Tatăl său vroia cu orice chip să-l facă agricultor și când la vârsta de 17 ani, după terminarea școalei, el intră ucenic la un atelier mecanic, tatăl său îl credea pierdut. Este foarte greu rolul părinților, sau rudelor când voesc să determine drumul unui copil împotriva înclinărilor sale.

Inainte de împlinirea termenului de trei ani a eșit calfă și iată-l specialist în mașinile cu aburi. Este angajat la Uzinele Westinghouse din Shenectady. Dar el continuă încercările sale să facă o trăsură puternică mânată cu aburi.

Prima mașină cu aburi nu-l satisface, deși mergea. Nu era deloc plăcut să stai pe o căldare sub presiune. Pentru a obține viteză trebuia tensiune înaltă; atunci trebuiau îngroșați pereții și mașina devenea grea. De aceea renunță pentru totdeauna la aburi.

Incepu să studieze motorul cu gaz. Intâmplarea face, ca la 1885, să fie chemat la Uzinele Eagle Iron Work din Detroit, deci la oraș, să repare o locomobilă englezească Otto. Deși n'o cunoștea a reparat-o bine.

Cu această ocasiune a studiat mecanismul, iar în 1887 a construit singur una la fel numai spre a vedea dacă a înțeles principiul.

Tatăl său voia cu orice chip să-l facă să se lase de mașini. Ii oferi 40 pogoane de pădure și-l recheamă la fermă. El se duse să-i facă plăcerea, dar nu cu gândul să facă agricultură. Și-a transformat atelierul lui de joacă într'un atelier în toată regula, și-a făcut un fierăstrău mecanic și o locomobilă și s'a apucat să taie pădurea.

Din primii copaci și-a construit o locuință rustică și s'a căsătorit.

Cum învățase în timpul uceniciei să repare ceasornice, era să se facă ceasornicar, ca să producă în masă cu 30 cenți un ceasornic, dar s'a gândit că nu ar avea totuși prea multă desfacere și apoi, era un lucru prea ușor, lui îi plăceau lucrări mai grele.

Intretimp i s'a oferit un loc de inginer mecanic la Societatea Edison din Detroit. A primit. Dar și-a dus cu el și atelierul, pe care l'a instalat într'un șopron.

In fiecare seară câteva ore și sâmbăta toată noaptea lucra în atelierul său ca să realizeze motorul cu benzină.

In 1892 a reușit să înjghebeze prima trăsură automobilă, care abia în anul următor a mers după placul lui. A fost prima mașină și multă vreme singura mașină în Detroit. Era o adevărată pacoste prin sgomotul infernal ce făcea și devenise sperietoarea cailor. Mașina era ca o trăsură fără cai și fără oiște, cu o bară în legătură cu roțile dinainte pentru a o putea conduce și avea două locuri. Am văzut o asemenea mașină prin 1900 în București, se oprise pe Calea Victoriei. Lumea se adunase ca la urs în jurul ei. Eu nu pot să exprim ce am simțit atunci; copii au un fel de a vedea și desigur fiecare generație își are rezervate surprizele ei.

Președintele societății unde lucra, nu vedea cu ochi buni încercările sale, fiindcă nu avea încredere în motorul cu benzină. I se oferi locul de director general al Societății Edison din Detroit, numai să se lase de motor.

Iată-l la răscruce; trebuia să aleagă între electricitate și motorul cu benzină. Momentele cele mai grele în viață sunt acele în care trebuie să iei o hotărâre. Ford, încurajat și de soția lui, a ales fără ezitare, automobilul, care trebuia să învingă, sau să cadă.

Pe vremea aceia nimeni nu prevedea marea desvoltare industrială a automobilului; cel mult dacă i se prevestea un succes asemănător cu al bicicletei.

Ford a căutat să audă și părerea lui Edison. S'a dus la un congres la Atlantic City și a intrat în vorbă. Prin urmare nu a așteptat să-l ia de guler, sau de braț, ci din inițiativa lui a provocat o întrevedere. Edison l'a asigurat că orice aparat ușor, autonom și cu putere mare are un mare viitor. Edison i-a spus: imposibilul este un cuvânt care arată numai că anumite realizări sunt provizoriu amânate, din pricina slabelor noastre cunoștințe.

In 1896 terminase a doua mașină, deci după alți trei ani, și până în 1899 când a eșit dela Soc. Edison a mai făcut câteva. Pe la 1900 cu un grup de oameni întreprinzători a constituit Societatea de automobile din Detroit, dar nu s'a putut înțelege cu tovarășii săi, de oarece ei nu vroiau să fabrice automobile pentru marele public. Ei se gândeau să vândă cât mai scump; după Ford asta însemna să iei lucrurile de-a îndoaselea: în loc ca banii să fie rezultatul muncii, să-i pui pe dânșii în prima linie.

In 1902 și-a dat demisia, hotărât să nu mai primească o situație subalternă.

Pe socoteala sa. — Un an a făcut studii într'un mic atelier din Park Place 81. Acolo a perfecționat motorul cu 4 cilindri și a lucrat la planul și metoda de fabricație a unei noui mașini.

Deviza. — Acolo și-a formulat deviza: întâi calitatea produsului și apoi recompensa. Pe acest principiu sănătos și etern a clădit Ford și a reușit. Și oricine va face ca el va reuși, oriunde și oricând.

Deși contra curselor, totuși, pentrucă se făcuse obiceiul că o mașină bună trebuia să alerge în cursă, s'a supus și el.

A construit în 1903, în tovărășie cu Tom Cooper, două mașini de viteză, botezate 999 și Săgeata. A ales pe 999 ca să alerge în cursă. Au încercat amândoi mașina în plină viteză, dar n'au avut curajul să intre în cursă; mai degrabă ar fi trecut pe sârmă peste cascada Niagara. Atunci au telegrafiat la Salt Lake City să vină un biciclist de profesie. Intr'o săptămână el a învățat să stăpânească monstrul. Mașina era cu un singur loc; o viață de om era de ajuns sacrificiu. Ea avea o bară cu două mânere pentru condus, căci volanul nu se născocise pe atunci.

Șansa a făcut să câștige cursa; mașina Ford era lansată.

Imediat a găsit capitaliști de a format actuala Societate Ford Motor Company. Ford era vice-președinte, desenator, mecanic, șef de atelier și director general. Capitalul Societății era de 100.000 dolari, din care el avea un sfert. Mai târziu fiul său Edsel a răscumpărat cu 75 mil. dolari restul acțiunilor, fiindcă unii acționari nu aprobau punctul de vedere al lui Ford.

In 1906 a construit prima uzină cu trei etaje, în colțul străzii Piquette cu Beaulieu din Detroit. (In aceste nume se vede colonizarea franceză pe acolo). Curând a ajuns să fabrice 100 mașini pe zi; tovarășii săi vroiau să ia măsuri să-l împiedice de a ruina Societatea. Când le-a spus că o sută de mașini pe zi era o nimica toată și speră să ajungă la o mie, desolarea lor a fost imensă.

Construise un nou model; trebuia lansat. De astădată a condus chiar Ford mașina pe ghiață; a câștigat cursa.

Dar inamicii nu-i dau pace. Pe baza unei cereri de brevet înaintată de un oarecare agent de brevete Selden, în 1879 și ținută în sălțare la biroul de brevete până în 1895, când a fost rezolvată, o asociație de fabricanți cari speculau brevete, l-a dat în judecată, în 1903. Solicitantul nu făcuse însă nimic între timp pentru a-și realiza ideia.

Procesul a durat și a costat mulți bani și multă strădanie. Volume de mărturii au fost adunate; cei mai buni jurisconsulți în materie de brevete au fost consultați. In 1909 — după 6 ani — Curtea Districtului a pronunțat sentința contra lui Ford. Atunci se dădu svon că urmărirea se va face nu numai pe cale civilă, dar și pe cale penală și oricine cumpără un Ford, cumpără și un loc la pușcărie. Societatea Ford a răspuns prin anunțuri în gazete (rolul presei) că oferă garanție întreg capitalul oricui va cere. Vânzarea s'a dublat și numai vre-o 50 clienți au cerut garanția.

Procesul acesta a făcut cea mai bună reclamă Casei Ford, atrăgându-i simpatia publicului, iar victoria finală și dispariția asociației fabricanților cu brevete a fost o mare fericire pentru toți fabricanții de automobile din Statele Unite, dar și o dovadă că și o cauză dreaptă are nevoie de avocați buni ca apărători.

Vânzarea din anii 1908/1909 a determinat construirea unei noui uzini la Highland Park, considerat pe atunci ca fiind departe de oraș. Când a văzut lumea că Ford cumpără un teren de 60 pogoane și face un plan pentru o uzină cum nu se mai văzuse, a zis: Ford se ruinează. Dar Ford nu se ruina, cum nu s'a ruinat nici când a construit altă uzină la Red River (râul roșu) și apoi altă uzină și altă uzină și nici de atâtea mii de ori când lumea se întreba dacă Ford nu se duce de râpă, fiindcă Ford clădea pe principii solide și sănătoase.

Totdeauna a dirijat și va dirija acel ce știe să organizeze munca, să o îndrumeze pe un drum sănătos și să țină echilibrul financiar.

II.

Este ceva misterios cum binele se leagă cu răul, ca lumina cu întunericul; sau în orice rău este și un bine, numai să știi să-l găsești. Un accident nenorocit la o cursă de automobile dela Palm Beach, în 1905, l'a făcut pe Ford să afle că există oțel cu vanadium. O mașină franceză se sfărâmase; Ford a luat o mică bară metalică de jos, a dat-o să fie analizată, părându-i-se foarte ușoară și resistentă și s'a găsit că era un oțel francez care conținea vanadium. Oțelul cu vanadium a permis să se reducă mult greutatea automobilelor.

Dar să lăsăm pe Ford să ne spună părerile sale [1]) cu privire la:

1) Din: Henry Ford „Viața și opera mea" în românește de Ing. Virgil Coman și Prof. Aurel Alexandrescu, București, Cultura Poporului, 1934.

a) Chestiuni de ordin technic industrial:

„M'am apucat să demontez toate modelele de mașini și să încep un studiu amănunțit, pentru a determina calitatea oțelului care convenea mai bine fiecărei piese: oțel dur, sau oțel elastic. Rezultatul cercetărilor a fost fixarea a 20 tipuri diferite de oțel. O mașină Ford se compune cam din 5000 piese, socotind și șuruburile, buloanele, etc. Unele sunt destul de voluminoase, dar altele așa de mici, ca niște piese de ceasornic. Trebuia să realizăm echivalența pieselor. Sunt mașini care se sfarâmă, oameni care mor, din cauza unei singure piese mai slabe în raport cu alta. Trebue să se dea tuturor pieselor, pe cât posibil o rezistență egală, ținând socoteală de întrebuințarea lor".

„Noi studiem toate mașinile altor constructori, căci poate găsim în ele ceva bun. Cumpărăm toate modelele noi; de obicei mă servesc de ele câtva timp, pentru a le vedea cum merg la drum; pe această temă ziarele mă iau în primire. Pot să spun că aproape nu există marcă de automobil din care să nu am și eu un exemplar la Dearborn".

„Am adoptat un principiu: când una din mașinile mele se deranjează, știu că este din pricina mea. Mult am progresa dacă fiecare om ar găsi în orice năcaz partea sa de vină. Nici o întreprindere nu poate să se desvolte dacă nu dă atențiune reclamațiunilor. Când s'a semnalat vreun vițiu de funcționare, el trebue să formeze obiectul unei cercetări imediate și riguroase, în orice administrație".

„Greutatea vehiculelor, iată inamicul. Forța nu are nimic cu greutatea; sunt oameni grei, dar fără forță. In încercările mele m'a preocupat mai cu seamă reducerea greutății. Simplicitatea produce două urmări reciproce, cu efect universal: cu cât un articol este mai simplu și mai ușor de fabricat cu atât se vinde mai eftin, și prin urmare cu atât se poate vinde mai mult".

El dă exemplu vechiul car cu boi și calea ferată, care fac mare risipă de forță motrice. Trenuri de sute de tone, duc câțiva pasageri.

„Primul nostru progres în montaj" — continuă Ford — „a fost să aducem lucrul la lucrător, în loc de a duce pe acesta la lucru. Astăzi toate operațiile se conduc după aceste două principii: nici un lucrător să nu aibă de făcut măcar un pas; pe cât posibil nici un lucrător să nu aibă nevoie să se aplece".

„Noi nu suntem satisfăcuți nici odată de modul cum se execută un lucru în serviciile noastre. Ne gândim totdeauna că el s'ar putea face mai bine. Fiecare știe că face mai bine un lucru când îl face a doua oară. Acest spirit de luptă împinge înainte pe omul ale cărui aptitudini îl desemnează pentru avansare".

Piesele trec pe dinaintea lucrătorilor, fie atârnate în aer de cârlige și lanțuri, fie pe o platformă mobilă, sau pe un plan înclinat merg prin greutatea lor proprie. Piesele stau în fața lucrătorului exact timpul necesar pentru efectuarea lucrului și trec înainte, astfel că fiecare trebue să execute lucrarea în timpul stabilit. Acesta este marele principiu al lui Ford în materie de lucru.

„Toată lumea la noi are libertate de critică, în ce privește toate detaliile producției. Toți diriguitorii uzinei sunt în mod constant dispuși să primească orice părere și am stabilit o regulă care permite oricărui lucrător, fără nici un fel de formalitate, de a ne comunica orice idee care i-ar fi venit în cap, și de a o pune imediat la probă. Un leu economisit la un automobil reprezintă un milion de lei economie pe an. Iată dece atunci când studiem o economie, împingem calculele până la a mia parte dintr'un leu. Noi facem economii în toate părțile: la transport, la producerea forței motrice, la producerea gazului, la topirea metalului, la pilitiră, etc".

„Un lucrător polonez a observat că dacă dalta ar fi așezată sub un alt unghi, s'ar toci mai puțin; am cercetat și am realizat însemnate economii cu ascuțitul dălților".

Rar trece o săptămână fără vreun progres, fie în mecanică, fie în modul de lucru, progres care este realizat în ciuda a ceiace se consideră ca cele mai bune tradiții în industrie. La noi unele din cele mai bune reușite, s'au datorat faptului că am lăsat nebuni să riște, acolo unde înțelepții n'ar pune măcar piciorul".

„Astfel am redus timpul pentru montarea unui motor dela 9,54 ore la 5,56 și pentru șasiu dela 12,28 la 5,50".

Acestea sunt progrese realizate, nu sunt teorii!

Dar metodele de fabricație economică și toate îmbunătățirile, nu s'au stabilit dintr'o dată; ele s'au introdus încetul cu încetul.

b) Chestiuni de ordin comercial administrativ.

Salariile. — „Orice întreprindere care întrebuințează mai mult de un om, este un fel de tovărășie, de asociație. Din moment ce

șeful unei afaceri face apel la un ajutor, fie el un copil, el își ia un asociat. Nici un om nu este independent, din moment ce are nevoie de un altu. Patronul este asociatul lucrătorului și invers. Așa fiind, este zadarnic din partea capitalului, sau din partea muncii, de a se crede element indispensabil. Ele sunt amândouă indispensabile. Ambiția capitalistului ar trebui să fie de a plăti cele mai bune salarii și ambiția lucrătorului de a face ca aceasta să fie cu putință. Patronul nu are nimic de câștigat privindu-și lucrătorii și spunându-și; cu cât le-aș putea reduce salariul? și nici lucrătorul privind chiorâș pe patron și zicând: oare ce salariu l-aș putea sili să-mi plătească!".

„Salariul este o împărțire de benefici stabilită între asociați mai înainte„.

„Eu cred — zice Ford — că reușita noastră se datorește, în parte salariilor pe care le plătim. Salarii mari, cu condiția, bine înțeles, ca creșterei salariilor să corespundă o creștere a producțiunei. Simți o plăcere când te gândești că poți să faci pe oameni mai fericiți, să ușurezi în oarecare măsură povara aproapelui tău, să-i procuri putința unei economii, sau a unei plăceri".

„Salariile sunt fixe și trebue să fie așa, pentru a putea avea o bază de calcul. Dar se observă adesea la sfârșitul exercițiului că salariile puteau să fie mai ridicate. Atunci trebue să se mărească, sau să se dea prime adiționale".

Industriașul nu-i decât un motor în uzina comunității și el nu o servește decât conducându-și întreprinderea sa în așa fel, ca să poată pune la dispoziția publicului articole totdeauna mai bune și cu prețuri din ce în ce mai mici, plătind acelora care contribue la producție, salarii din ce în ce mai mari, bazate pe munca pe care o depun. In acest fel, și numai în aceasta, își câștigă dreptul la viață și își justifică rolul fabricantul, sau omul de afaceri, sau conducătorul de cooperativă, sau de kolkoz, sau de ori ce formă de organizație a muncii, pentrucă sub orice regim am trăi, munca trebue să fie organizată și condusă de oameni pricepuți.

„Se se reducă prețul de vânzare la nivelul puterei de cumpărare a clientului, reducând prețul de cost printr'o mai bună organizație".

Intr'un an Ford a bonificat 5 dolari fiecărui cumpărător de automobil, fiindcă nu socotise bine prețul de cost.

„Scăderea salariilor este metoda cea mai comodă și cea mai

ușoară la care se recurge, dar este și o măsură nedreaptă. Aceasta înseamnă, în adevăr, a arunca asupra lucrătorului, urmările nepriceperii conducătorului. A se atinge de salarii mai înainte de a schimba tot restul, înseamnă a lăsa la o parte adevărata problemă".

„Un sistem de capitalizare și de participare la beneficii, practicat cât mai larg și mai cinstit, va face mai mult pentru consolidarea și organizarea industriei, decât toate operile sociale". Și eu cred — N. A. — că principiul se aplică nu numai în industrie, ci și în orișice întreprindere, chiar la stat.

In această grea misiune de repartiție a rezultatelor, între uzină, lucrători, public și stat, întrevăd un mare rol membrilor Corpului Contabililor.

Politica comercială. — „Dacă se întâmplă perioade când afacerile merg rău, pricina este că nu administrăm bine producția. Progresul nu constă într'o serie de lovituri, cum se zice. Trebue ca fiecare pas să fie calculat. Nu trebue să ne așteptăm la progres așa, fără să ne gândim".

„Cine va putea să procure produsele cele mai perfecte, cu prețurile cele mai mici, acela va ocupa primul rang în industria sa. Noi vindem mult, pentrucă vindem eftin și dăm lucru bun." Iată o deviză sănătoasă și un principiu etern.

c) de ordin economic social :

Creditul. — „Bani în afaceri nu sunt decât un instrument. Ei nu formează decât o parte din mașinăria întreprinderei. Dacă putregaiul a pătruns în inima afacerei, n'ai s'o îndrepți cu împrumut. Nu trebue să se facă nici un amestec între bancă și industrie. Banul trebue să iasă dela atelier și nu dela bancă".

N. A. La bancă se adună banul ca apa într'un rezervor: picătură cu picătură, de la cei care-l economisesc, și se dă celor care au nevoie să-și completeze inventarul, pentruca astfel să poată munci mai cu folos. Din acel folos, o parte se duce înapoi la bancă, împreună cu suma împrumutată, iar banca, restituind depunătorului banul său, împarte cu el ce a încasat în plus, sub formă de dobândă, și astfel banul nu a stat neproductiv. — In acest fel înțeles organismul de bancă, este foarte simplu și sănătos, numai abuzul strică. De altfel abuzul strică orice principiu, sau organism cât de bun.

Creditul este ca și aerul: când este curat, ne face bine; când este viciat, ne atacă organismul.

Creditul este ceva de care nu se poate dispensa omenirea; el s'a manifestat la început sub forma de împrumut în natură, pentru care se făcea un serviciu, sau se dădea o atenție, dar nici odată nu s'a conceput să nu se mai aducă lucrul înapoi, (căci ar fi însemnat un abuz, sau rea credință).

Un mare economist american Daniel Webster a zis:

Creditul a făcut pentru omenire, de o mie de ori mai mult decât toate minele din lumea întreagă.

Economia. — „Leacul sărăciei nu este în economia individuală. Nu înseamnă să faci economie, când te lipsești de un mijloc, care ar putea să-ți mărească facultatea creatoare; aceasta înseamnă să micșorezi, să ruinezi chiar, capitalul, pe care natura l-a pus în fiecare cap omenesc".

„Se învață copii să strângă bani. Este foarte bine, în adevăr. Dar prin aceasta nu se exercită o influență positivă asupra copilului. Face mai mult să înveți pe copil cum să-și întrebuințeze economia sa, decât să-l înveți numai să economisească".

Invățătura. — „Omul instruit nu-i acel care și-a exercitat memoria ca să rețină un anumit număr de date istorice, ci acel care este capabil să facă el însuș anumite lucruri. Cineva de pildă, care nu este în stare să judece prin el însuși, nu poate fi niciodată un om instruit, oricât de multe diplome ar fi căpătat".

„Când un om cunoaște bine lucrul ce are de făcut, oricare ar fi acest lucru, el și-a câștigat diploma; a intrat în regatul înțelepților. Munca cu gândul este cea mai grea dintre toate; pentru aceasta desigur sunt atât de puțin gânditori".

„Trebue să ne păzim de două extreme: pe deoparte de disprețul sistematic pentru instrucție, pe de altă parte de credința greșită că este de ajuns să urmezi un curs oarecare de studii, să ai o diplomă, pentru ca să-ți închipui că ai scăpat de ignoranță și de mediocritate".

Progresul. — „Sunt oameni de afaceri care se prăbușesc cu afacerile lor cu tot, numai pentrucă sunt așa de legați de vechile lor deprinderi, încât nu se pot hotărâ să le schimbe. Poți să întâlnești de aceștia în fiecare zi. Ei nu pot pricepe că eri este trecutul; deșteptându-se dimineața, ei și-au regăsit ideile de anul trecut. S'ar putea formula chiar o axiomă, că atunci când crezi că ai

găsit adevărata metodă, ar fi bine să-ți faci un examen amănunțit al persoanei tale, ca să vezi dacă nu cumva ai vre-un colț al creerului osificat. Este un pericol care amenință mai ales pe omul care crede că a ajus la un stadiu definitiv, la care voește să se fixeze; cea dintâi sguduitură a progresului îl va răsturna la pământ".

„Viața așa cum o înțeleg eu — spune Ford — este o călătorie. Chiar acel care se simte definitiv fixat, nu-i deloc fixat, ci din contră, este probabil că lunecă înapoi. Este o lege: totul este trecător. Viața este ca un fluviu. Apa curge tot mereu înainte. Trebue să știi să înnoți ca să te menții deasupra apei. In zadar locuești în aceiași casă, toată viața; casa rămâne aceiași, omul se schimbă... în fiecare zi"...

III. **Atmosfera creată de Ford; opere anexe; părerile altora.** — La New York există o Cameră de Comerț specială pentru automobile, cu drept cuvânt, fiindcă această industrie este una din cele mai principale din Statele Unite. Intr'o broșură publicată de curând aceasta se ocupă de condițiunile generale de vânzarea automobilelor, arătând că unele din punctele cardinale în producția automobilelor trebue să fie reducerea prețurilor. Automobilul nu mai este privit ca obiect de lux, ci de strică necesitate, de aceea trebue pus la îndemână populațiunei cu venituri modeste, care formează majoritatea în mai toate țările.

Iată puncte de vedere la fel cu ale d-lui Ford:

In orașul Detroit se țin în fiecare Duminică seara, în marele auditoriu Orchestra Hall, conferințe instructive. La una s'a vorbit despre școala practică de mecanică din Greenfield, lângă Dearborn, înființată de Ford, care a dat până acum învățătură sănătoasă la peste 6.000 tineri. Studiul alternează: o săptămână se face teorie, o săptămână practică. S'a observat că este mai bine decât să se facă în aceiaș zi teorie și practică. Duminica dimineața se duc copii la biserică, împreună cu profesorii și ascultă sfânta slujbă. Cititorul bisericei este Ford, care i-a dat numele Martha Mary Chapel ;Martha după numele mamei soției sale și Mary după numele mamei sale. D-na Ford se ocupă foarte de aproape de școală și de biserică.

Asistența medicală este foarte desvoltată în întreprinderile lui Ford. In cursul anului 1934 au fost în total 721.000 cazuri de boală; din acestea numai 6 cazuri lunar au necesitat internarea în spital.

Spitalul Ford este așezat pe un loc de 20 pogoane pe marele Bulevard din Vest la Detroit. El este administrat după principii

aproape comerciale. Pot primi îngrijire 1500 bolnavi. Spitalul are o contabilitate ca și la uzină; tarifele sunt calculate așa fel ca să se acopere cheltuielile; atât și nimic mai mult.

Regulile uzinei se aplică în totul și la spital; toți medicii și infirmierii sunt plătiți cu anul și n'au voe să aibă clientelă în afară. Toți lucrează opt ore pe zi. In spitalele obișnuite infirmierii de multe ori umblă încoace și încolo fără folos, în loc să vadă de bolnavi. Spitalul Ford este așa fel conceput că fiecare etaj formează un tot complet; astfel sunt înlăturate plimbările fără folos. Inainte de toate trece interesul bolnavului.

Automobilismul. — Nu cred lipsit de interes să arăt că în toată lumea, după un studiu recent publicat în Economia Națională pe Ianuarie 1935[1]) circulă cam 33 milioane de automobile, autobuze și camioane. Din acestea peste 22 milioane sunt din fabricile Ford.

Iată cum a mers progresând fabricația automobilelor Ford:

Anul	Prețul pe buc.	Fabricația
1909	Doll. 950	18.664 mașini
1910	„ 780	34.528 „
1911	„ 690	78.440 „
1912	„ 560	168.220 „
1913	„ 550	248.317 „
1914	„ 490	308.213 „
1915	„ 440	533.921 „
1916	„ 360	785 432 „
1917	„ 450	706 584 „
1918	„ 525	533.706 „

(în timpul celor 2 ani din urmă, uzina Ford a fost ocupată cu fabricațiuni de război).

1919	Doll. 575	apoi Doll. 440	996.660	mașini
1920	„ 440	„ „ 355	1.250.000	„

In 1921 a eșit a 5-a milioană mașină și în Iunie 1924 a 10-a milioană mașină.

In 1929 producția a fost de 7.000 automobile pe zi, fără a socoti tractoarele agricole.

Azi producția este cinci mii mașini pe zi pe lucru; circa un milion pe an.

Fiecare automobil are istoria sa. De ex. mașina No. 420 a fost

1) De Dr. Florin Codrescu.

cumpărată în 1904 de un colonel. S'a servit de ea 2 ani, a revândut-o și a cumpărat alta; a trecut prin mai multe mâini, înainte de a fi cumpărată în 1907 de către un domn care locuia în mijlocul munților; a vândut-o și el, cumpărându-și un alt Ford, în 1915 unuia Cantello, care i-a scos motorul pentru a-l pune la o pompă de apă, iar șasiului i-a pus o pereche de ulube; în timp ce motorul scotea apă, șasiul tras de un măgăruș făcea pe tramcarul. Morala acestei istorii este: că dacă poți ca să diseci un Ford, nu poți ajunge ca să-l și omori.

Numărul automobilelor este mult departe de a satisface necesitățile mereu crescânde ale omenirei.

La noi în țară sunt circa 30.000 de automobile de tot felul, cât producția lui Ford pe șase zile, socotind că el scoate acum 5.000 mii mașini pe zi.

Din 158 state, România a întrecut 65 state, în ceiace privește numărul de persoane pentru un automobil (586) și este întrecută de 98 state.

Iată o statistică: din 33.604.825 automobile care circulă azi în lume sunt:

Țara	AUTOMOBILE			Proporția loc. la un auto.
	Turism	Autobuze	Camioane	
1 Germania	460.000	11.200	145.000	101
2 Anglia	1.200.600	47.923	373.083	23
3 Franța	1.341.200	46.600	457.600	22
4 Italia	231.485	9.108	83.243	130
5 Statele Unite	20.804.885	105.700	3 226.294	5
6 România	23.604	2.700	5.482	586

Din punct de vedere național putem să ne mândrim că automobilismul este, într'o oarecare măsură, destul, de desvoltat, dacă uăm în considerare că nu avem încă fabrici de automobile în țară, care să ne servească pe un preț convenabil acest mijloc de transport, până în colțurile cele mai depărtate ale țării, dacă ținem seama de starea proastă a drumurilor noastre și dacă mai ales ținem seama de faptul că circulațiunea locuitorilor nu este atât de mare, dat fiind caracterul agricol al populațiunei și deci stabilitatea sa pe întreg cuprinsul teritorului.

Dar iată referitor la țara noastră cum se împart automobilele:

Felul automobilelor	1926	1930	1933
Automobile de turism	6.807	26.996	23.604
Autobuze	401	2.594	2.700
Camioane și camionete	3.677	5.806	5.482
Motociclete	757	2.498	2.647
Tractoare	30	2.045	2.693
Diverse	53	255	504

Toate aceste creșteri ale numărului de autovechicule au fost îmbucurătoare și au corespuns necesităților economiei naționale, de oarece în 1926, automobilismul era prea puțin desvoltat în cuprinsul țării, iar tractoarele, atât de necesare unei țări agricole, ca țara noastră, erau numai 30 bucăți, azi avem 2.700, totuși nu înseamnă nimic la suprafața țării de 294.967 km.

Tractorul nu servește numai la arat, grăpat, tăvălugit, recoltat; el se întrebuințează și ca mașină de bătut, la pus în mișcare ferestraie, mori și altele, la scos rădăcini, curățit zăpada și în sfârșit se poate întrebuința oriunde este nevoie de forță motrice, dela tunsul oilor până la tipărirea gazetelor. Ni s'a semnalat 95 de întrebuințări diferite și desigur că trebue să mai fie încă multe.

Agricultura după moda veche nu va fi în curând decât o amintire pitorească. Aceasta nu înseamnă însă că munca este pe punctul de a dispărea dela fermă; munca nu ar putea că dispară de pe nici un câmp de producție; dar mașinismul va avea de efect ca să ia muncii câmpului — și nu numai câmpului, dar și oricărei munci, — caracterul de corvoadă. Intrebuințarea forței motrice în agricultură nu face altceva decât să ridice de pe umerii muncitorului o greutate mare, pe care o suportă mașina. Nu suntem decât la începutul introducerii forței motrice în agricultură.

Peste 20 ani se va produce un progres agricol care va egala progresul industrial din cei din urmă 20 ani.

Inainte de a încheia voi să arăt în câteva cuvinte ce spune d-l Victor Cambon, în prefața traducerei în limba franceză a lucrărei d-lui Henry Ford „Ma vie et mon Oeuvre" (ed. Payot, Paris, 1930):

„Fiecare secol a avut eroii săi; fiecare popor oamenii săi mari.

Dar țara unde s'a ilustrat, a variat cu epocile, locurile și gradul de civilizație".

„Cei mai vechi au fost luptătorii".

„Primul care a fost rege, fu un soldat erou" a zis Voltaire.

„In urmă au venit legiuitori, întemeietori de religii, tribuni, savanți, artiști, plutocrați (oameni avuți)".

„Americanii dela Nord, care au asupra unor puncte ideile lor originale, susțin că superioritatea inteligențelor este mai puțin variată de cât o credem noi și că omul se ataşează în general țelurilor cari, după timp, oferă puterea sau celebritatea „Henry Ford" este în primul rând un self made man, un autodidact, nu fără oarecare pedantism, pe care-l înlocuește printr'un humor foarte sugestiv".

„Ford, care a început cu mai nimic, a ajuns a fi cel mai mare producător de automobile al lumei. Nici odată nu s'a mai văzut un creer creator, care să extragă în fiecare an, din materiale brute în valoare de 15 miliarde franci, produse folositoare, având meritul a fi conceput și pus în practică această fabuloasă realizare și totuși a găsit timp să-și descrie viața, și să mai scrie încă două volume: „Azi și mâine" și „Progresul".

„Și acest om, desbrăcat de toată vanitatea, de tot egoismul, pe măsură ce averea sa a crescut, pare că a lăsat să se desvolte în el o filantropie care se manifestă la fiecare pas, și care domină toate preocupările sale".

„Pacifist, el declară războiu fără milă trândăviei, risipei, egoismului, eterni factori, cari — după părerea lui — aduc mizeria. Optimist, el este convins că munca, despre care el a dat exemplu și formula, își va găsi răsplata mai curând sau mai târziu".

„Ce incomparabilă învățătură pentru popoarele și indivizii învechiți, cari dau îndărăt în fața evenimentelor, cari vorbesc fără a se aşeza la lucru, înnegrind hârtia cu proecte pe cari nu le execută".

Totul este cu putință a zis Ford: „Credința este substanța speranțelor, nădejdilor noastre, garanția a ceeace noi nu am văzut încă".

* * *

Dar Ford care s'a luptat numai cu ciocanele și cu dălțile, are o parte duioasă în sufletul său.

„Mie îmi sunt dragi păsările, — spune el — îmi place viața în aer liber, să mă plimb pe câmp și să sar gardurile, — deși are 72 ani, — joacă golf. La ferma mea am 600 cuști mari pe cari le-am botezat hoteluri. Una din ele („Hotelul Pontchartrain)

vizitat de către lăstuni și rândunele are 75 camere. In fiecare iarnă, umplu cu hrană panere mici de sârmă care le agățăm pe arbori, avem și un bazin cu apă încălzită cu electricitate ca să nu înghețe. Vara și iarna nu lipsesc păsărelelor nici hrană, nici apă și nici adăpost; iar contra păsărilor de pradă avem rânduite prinzători".

Păsări de pradă sunt și printre oameni, pe aceștia îi așteaptă poliția.

„Vara lăsăm cireșele neculese, iar fragile nepăzite, pentru ca păsărelele să se poată ospăta în voe. Cred că la noi se găsesc mai multe păsărele cântătoare și de un număr de specii cum nu se găsesc în altă parte a Statelor diu Nordul Americei".

„Singura dată când Soc. Ford a intervenit într'o chestiune de legislație a fost în favoarea păsărilor și cred că am avut și partea noastră de influență la făurirea legii".

„Proectul de lege Weeks Mc. Lean asupra păsărilor, a cărui scop era de a menaja rezerve pentru păsările noastre migratoare, stătea cam de mult în cartoanele congresului (Parlamentului) și părea să fie sortit uitării. Apărătorii acestui proect nu răușeau să intereseze pe colegii lor, fiindcă păsările nu votează. Văzând asta am pus și noi umărul la acest proect, și am rugat pe fiecare din cei 6000 agenți de vânzare pe care îi avem, ca să dea câte o telegramă în favoarea acestui proect, reprezentantului său în congres. Atunci s'a băgat de seamă că păsările puteau să dispună de voturi. Proectul a fost votat".

„Poetul John Burroughs, marele scriitor, — prietenul lui Ford — ura banii și mai ales se indigna de puterea ce o dau banii la indivizii de prost gust. Din pricina asta, a început să urască industria care produce bani. Intre altele propăvăduia că automobilismul va ucide gustul frumuseților naturale. Părerea mea în această privință, bine înțeles, era cu totul dimpotrivă, John Burroughs se lasă rătăcit de vivacitatea impresiunilor lui. I-am trimis deci un automobil, rugându-l ca să caute să se asigure dacă mulțumită lui natura nu i se va părea mai apropiată".

„Stăpânirea acestei mașini, i-a schimbat cu totul felul lui de a vedea. El a constatat că mulțumită ei putea să vadă mai multe lucruri. Din clipa în care a avut-o, aproape toate expedițiile sale de vânător, le făcea la volanul mașinei sale și în loc de a se mulțumi să facă numai câțiva kilometri împrejurul Slabsidului, ca altă dată, se putea bucura în voe de întinderea nesfârșită a câmpului".

„Și Wordsworth ura drumul de fier și Toreau — alt scriitor —

zicea că mai mult poți să vezi afară la câmp când mergi pe jos".

„Poate că influențe de acest fel să-l fi hotărât pe Burroughs să fie contra progresului. Dar aceasta a trecut".

„Păsările n'au făcut nici un progres în construirea cuiburilor de când au început oamenii să le observe și să le descrie procedeurile lor, dar aceasta nu-i un motiv ca oamenii să nu prefere locuințe moderne și sănătoase, în locul cavernelor primitive".

„Una din trăsăturile caracteristice care arată dreapta judecată a lui Burroughs, era că el nu se temea de a-și schimba părerea. Dragostea sa pentru natură nu mergea până la orbire, și cu vremea el a recunoscut însemnătatea progresului material, fapt foarte interesant în sine și cu atât mai interesant, dacă ne gândim că această schimbare s'a produs după ce a ajuns la 70 ani. Dar John Burroughs n'a fost niciodată prea bătrân pentru ca să nu se poată schimba, poate că am contribuit și eu la aceasta; el a progresat mereu până la cea din urmă zi a lui. Când mintea unui om este așa de mărginită, încât să nu mai poată suferi nici o schimbare, acel om poate fi socotit ca un cadavru; lipsește numai ca să-l îngropi".

„Moartea lui Iohn Burroughs n'a putut să fie motiv de tristețe pentru nimeni. Când spicul de grâu este culcat sub soarele secerișului, el nu poate să fie trist, căci este copt pe deplin și și-a împlinit astfel destinul. Tot așa cu John Burroughs. Ajungând la deplina sa maturitate, a fost și el secerat ca și grâul; asta nu înseamnă moarte. El a lucrat până la cea din urmă clipă și cât de departe mergeau planurile sale, se vede în multe schițe de lucrări neterminate. L'au înmormântat în mijlocul frumuseților naturii pe care o iubea atâta. La 84 de ani a trecut la viața cea nouă. Locul unde se odihnește va fi păstrat așa cum își închipuia el să fie..."

Concluzia

Și acum ca să încheiu, după cele citate, cred că putem să atribuim lui Ford calificativul de binefăcător al omenirei; el făcând bine altora, și-a făcut bine și lui, spre deosebire de cei cari fac rău altora, făcându-și rău și lor înșile. Bine faci bine găsești.

Din viața lui Ford se desprinde ideia că omul trebuie să fie mereu activ, cu ținta: binele aproapelui, binele obștesc.

Montesquieu a zis: *„Un grand homme est celui qui voit vite, loin et juste"*. Ei bine Ford a văzut repede, departe și just.

El a văzut repede că automobilul are mare viitor; el a văzut departe că prin mașinism se poate produce în masă; el a văzut just că automobilul nu este un articol de lux, ci de prima necesitate, ceiace n'au văzut mulți nici astăzi.

In rezumat activitatea lui se caracterizează prin: curaj până la eroism, perseverență până la încăpățânare și muncă cinstită fără preget, până la extenuare.

Trei principii mari se reliefează din activitatea lui Ford:

1. Calitatea produsului trebue să fie baza pe care se clădește. Acest mare principiu este etern și își găsește aplicare în toate domeniile de activitate. Nu răsplata trebue pusă înainte, în efectuarea unei lucrări, ci calitatea lucrului. Iată de ex: elevii nu trebue să învețe pentru notă, ci pentru căpătarea de cunoștințe; pentru ca astfel calitatea produsului minții lor să fie superioară; pentru ca prin strângerea unui capital, unui bagaj de învățăminte și simțăminte să fie mai târziu de folos lor și celor dimprejurul lor. Dar avocatul, medicul nu trebue să lucreze numai pentru onorariu, cât pentru calitatea cunoștințelor pe care le pune în serviciul clientelei, pentru binele omenirei; dar funcționarul, lucrătorul, etc., etc., nu trebue să aibă în vedere atât salariul, cât calitatea lucrului. Răsplata, dacă lucrul e bun, vine dela sine; poate mai târziu, dar tot vine.

2. Eftenirea continuă a prețurilor, fără micșorarea salariilor, ci din potrivă, mărind salariile prin economii maxime posibile realizate la materiale, prin îmbunătățirea mijloacelor și sistemelor de lucru. Aci este miezul problemei sociale.

3. Inlăturarea greutăței inutile spre a obține un rendement mai mare al forței, spre a avea un efect util mai însemnat.

Debarasarea de lest inutil, înlăturarea a tot ce ar fi de prisos este de altfel necesară în orice acțiune: și în poezie și în pictură și în muzică și în fabricație și în literatură și în corespondență și pentru că vreau să aplic acest principiu și în lucrarea mea.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

8.000—10.000 Contabili și Șefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERȚ și CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată și precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate este deci un auxiliar prețios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

Teoria organică a Bilanțului și contribuția ei la explicarea crizelor economice [1]

Boala unui organism se poate combate cu succes atunci când i se cunosc cauzele și evoluția ei.

Pentru a combate criza economică, trebue, la fel, că să-i cunoaștem cauzele nu să ne mărginim numai la relevarea simptomelor acestei boale a organismului unei economii naționale, cum se făcea de multe ori până acum. Trebue să urmărim, în studiul nostru evoluția ciclului conjunctural, nu numai până la întreprinderea individuală ci și înăuntrul acestei celule a organismului economic.

Mijloacele cari ne dau posibilitatea să urmărim evoluția celor două curente cari animă incontinuu viața economică a întreprinderii — curentul veniturilor și acel al bunurilor — sunt: *contabilitatea* și *calculul prețului de cost.*

Aceste două mijloace de cercetare ne vor ajuta să dovedim că *pierderea aparentă și câștigul aparent, ce rezultă din greșeală de calcul și de contabilizare, sunt acelea care provoacă mișcările ciclice conjuncturale, în industrie.*

După teoria cantitativă, raportul între totalul veniturilor unei economii generale și a bunurilor produse în această economie ne înfățișează nivelul general al prețurilor.

Dacă plecăm dela starea de echilibru între aceste două elemente: veniturile și quantumul bunurilor unei economii generale, vom constata că o schimbare a acestei stări nu poate să rezulte decât sau din cauza schimbărei, în plus sau în minus, a cantității bunurilor produse sau din cauza mărirei sau micșorărei veniturilor naționale.

In primul caz quantumul bunurilor se schimbă din cauza îmbunătățirii metodelor de producție și lucru, cari permit ca pentru aceleași cheltueli, să se obțină o mai mare cantitate de produse. Urmarea e că acum vine pe piața de desfacere o cantitate mai mare de bunuri, care trebueşte cumpărată cu suma veniturilor ce, presupunem, a rămas constantă. Pentru ca toate produsele să se poată vinde, întreprinzătorul trebue să micșoreze prețul. Prețul

1) Continuarea articolului, cu același titlu, din Rev. Generală de Comerț și Contabilitate, No. 4/935.

bunurilor scade, așa dar, cu toate că veniturile au rămas aceleaș. Se poate întâmpla. însă, și invers, prețul pentru fiecare bun în parte să se urce deși quantumul veniturilor nu s'a modificat.

Acesta a fost cazul atunci când s'a introdus brusc ziua de lucru de 8 ore, fără a se fi întrodus în prealabil și o anumită raționalizare a muncii în întreprinderi, pentru a se produce în 8 ore ceeace mai înainte se producea în 10 sau chiar în 12 ore. Producându-se mai puține bunuri, prețul lor s'a urcat, deși nivelul veniturilor a rămas constant.

Mișcarea prețurilor se mai datoreste însă și modificării veniturilor economiei respective și aceasta a fost cazul în special în anii de după războiu. în timpul inflației, în deosebi, când apăreau ca venituri ceeace trebuia să apară ca cheltueli.

Când un stat pune presa în mișcare, pentru a-și procura mijloacele cu care să-și plătească funcționarii sau să-și procure materialul necesar, atunci se află pe piața respectivă față de cantitatea de bunuri care a rămas constatată, o mai mare cantitate de venituri. Prețurile trebuesc să se mărească în raport cu puterea de cumpărare artificială, care s'a adăogat, prin acest fapt la veniturile existente.

O influență contrarie asupra prețurilor avem atunci când statul duce o politică deflaționistă, distrugând, spre exemplu, o parte din veniturile sale încasate sub formă de impozite, fie prin arderea bacnotelor, fie prin ștampilarea și fixarea valorii lor la o sumă mai mică decât cea nominală de până acum.

Am stabilit deci că valoarea bunurilor pro unitate variază și această variație a prețurilor poate veni la perioade mai mult sau mai puțin îndepărtate.

Calculul prețurilor la cea mai mare parte a întreprinzătorilor de azi, se bazează însă pe ficțiunea stabilității prețurilor și aceasta formează marea lor greșeală.

Când un întreprinzător a vândut un bun ce-l costă 100 lei, spre exemplu, cu lei 150, diferența de 50 lei e pentru el un beneficiu, dacă poate să-și procure în orice timp acel bun cu lei 100, dacă, cu alte cuvinte, nivelul prețurilor a rămas stabil. Dacă, însă, el nu mai poate să-și procure acel bun cu 100 lei ci cu 150 lei, atunci calculul lui de până acum e greșit. Câștig va putea avea numai când reușește să obțină pe bunul său o sumă mai mare de 150 lei, mai mare decât *prețul de cost al acelui bun în ziua vânzărei.*

In cazul când nu ține seamă de acest principiu și consideră câștig suma de lei 50 chiar când nivelul prețurilor s'a urcat, atunci *transformă o parte din averea sa în venit. El își calculaază un câștig fictiv, care în realitate e absolut necesar pentru a-și procura iarăși bunuri de aceiași natură și în aceiaș cantitate, ca și cele existente în momentul procurării mărfei vândute.* Ceiace el consideră, calculează și împarte drept câștig, trebue pe de altă parte să-și procure sub formă de capital, pe calea împrumuturilor, dacă vrea să-și mențină întreprinderea la acelaș nivel, ca mai înainte. Prin aceasta se naște o cerere mare de capital.

Intreprinzătorul care consideră ca real, câștigul fictiv ce și-a calculat, crede că întreprinderea sa are o mare rentabilitate, — cu toate că realitatea e alta — și se decide să dea o mai mare extensiune întreprinderii sale, atunci când ar trebui să facă contrariu, pentrucă nu mai obține nimic în plus pentru bunul produs, decât prețul de cost în ziua vânzării ; lucrează deci fără câștig.

Să luăm acum un exemplu contrar. Să presupunem că obiectul cumpărat cu 100 lei, se poate procura în ziua vânzării cu lei 50. Intreprinzătorul, care e obișnuit să-și facă calculul, ținând seamă numai de valoarea nominală a unității monetare, va cere pentru acest bun 110 lei pentru a avea, după părerea sa, 10 lei câștig.

Dacă obține 110 lei pentru acest bun, atunci 100 lei îi întrebuințează pentru a complecta depozitul. Cu 100 lei va cumpăra el, acum, însă, de 2 ori mai multe bunuri, decât a vândut.

Prin acest mod de a calcula, s'a transformat o parte de venituri în avere (anume 50 lei). In cazul când situația întreprinderii sale nu-i permite să-și dubleze depozitul, atunci o parte din suma de 50 lei sau chiar suma întreagă o depune la Bănci, cari, din cauză că toate întreprinderile calculează la fel, primesc astfel de sume și dela celelalte întreprinderi așa că, la un moment dat, nu știu ce să mai facă cu aceste sume ce-i sunt încredințate.

Presupunând că întreprinzătorului nostru nu i se oferă pe bunul produs 110 lei ci mai puțin, spre exemplu 60 lei, nu-l vinde, întrucât, el crede, că, în acest caz, ar lucra cu pierdere, cu toate că în realitate el ar avea un câștig de 10 lei la bunul cumpărat cu 100 lei, bun ce îl vinde cu 60 lei. atunci când prețul de reproducere al acestui bun e de lei 50. *Pierderea ce, el crede, că ar avea e numai o pierdere fictivă.*

Având în vedere că din suprarentabilitate naște. dorința de expansiune a întreprinderii, care caracterizează perioada ascedentă

a ciclului conjucturei și din subrentabilitate, dorința de restrângere a activității întreprinderii — caracteristica perioadei descedente a ciclului economic — trebue să recunoaștem că *acest greșit mod de a calcula al întreprinzătorului* [1]) *e adevăratul motiv al investițiunilor nerentabile și al conjuncturei industriale nefavorabile.*

In perioada ascedentă a ciclului economic, întreprinzătorii consideră drept câștig, diferența ce rezultă din mărirea valorii elementelor prețului de cost în ziua vânzării (prețul de reproducere) și prețul de cost al acestor elemente. *Prin calculul acestui câștig fictiv, ei transformă averea în venit și ridică prin acesta puterea de cumpărare, așa de mult, încât rezultă o cerere de bunuri excesivă care provoacă o nouă urcare a prețurilor.*

In perioada crizei, când din cauza expansiunei excesive a întreprinderilor și a producțiunei lor, prețurile scad, *această scădere de prețuri se agravează prin faptul că întreprinzătorii micșorează venitul, cu quantumul cheltuelilor fictive necesare, — după ei — să-și înlocuiască, să-și reînoiască depozitul de bunuri. Prin această micșorare a veniturilor se micșorează și puterea de cumpărare, care produce o scădere de prețuri excesivă.*

Câștigul și pierderea fictivă sunt, așa dar, cauzele mișcărilor conjucturale în industrie.

Dacă avem în vedere efectele dezastruoase ale crizei o consecință a expansiunei întreprinderilor nu putem să fim decât de acord, atunci când se emite ideea înlăturării mișcărilor conjucturale industriale din economia unui popor.

Nivelul prețurilor s'ar modifica, desigur, și întro economie fără conjunctură industrială, căci orice schimbare în gradul de productivitate și în quantumul veniturilor ar provoca o urcare sau scădere a prețurilor. Ceiace se înlătură e numai exagerarea acestor mișcări prie presiunea exercitată de câștigurile și pierderile fictive, cari iau naștere, atunci, când mărirea valorii unei mărfi nevândute se consideră venit și micșorarea valorii ei, pierdere.

O economie națională fără conjunctură industrială nu e deci liberă de orice mișcare. Trebue să rămână în primul rând conjucturele de branșă, care rezultă din schimbarea trebuințelor consumatorilor și din variația elementelor prețului de cost al diverselor branșe și, în al doilea rând, mișcările conjucturale generale, care

1) Acestui sistem de calcul i s'au adaptat și înregistrările contabile (vezi Rev. G-lă de Comerț și contabilitate No. 4/935 par. 194 următ.

rezultă din schimbarea generală a productivității unei economii naționale.

Se pune acum problema: *cum se poate înlătura câștigul și paguba fictivă într'o economie?*

Toată problema culminează în tema: *schimbarea valorii unui obiect nevândut să nu mai apară în contul de profit și pierdere ci să i se țină o evidență separată în bilanț. Această deosebire trebue să se facă și în calculul prețului de cost.*

Când, între ziua cumpărării și ziua vânzării, se ivește o mărire de preț pentru material și o mărire de salarii, atunci se va calcula prețul materiilor prime, orele de lucru, cheltuelile de administrație, etc., avându-se în vedere situația nivelului, indexului de scumpete, din ziua vânzărei. Prin acest mod de calcul, se mărește prețul mărfii, ce se vinde și rezultatul e că întreprinzătorul nu-și dă marfa pe un preț care nu-i permite să și-o procure, iarăș (și și-o reproducă).

Prețul ridicat va cere o mai mare sumă din venitul cumpărătorului, anume acea sumă care a incasat-o un oarecare cumpărător, până în ziua cumpărării, prin faptul măririi valorii elementelor prețului de cost. Prin aceasta se realizează un echilibru între producție și consumație, întrucât toți posesorii de venituri, în momentul vânzării, pot să cumpere numai atât cât s'a produs în acel moment. Nu mai e posibil, cu venitul mare din prezent, să cumperi o marfă la prețul ei de cumpărare, relativ mic, din trecut în așa fel, ca să mai rămână resturi de venituri sub formă de putere de cumpărare, care încurajează o supraproducție, prin faptul unei cereri mai mari. Calculul prețului de cost, care are în vedere prețul de cost din ziua vânzărei, adaptă, în mod automat, prețul de vânzare la variația indexului de scumpete și împiedică, prin aceasta, nașterea unei perioade de prosperitate sau de criză, deoarece întreprinzătorul nu consideră câștig decât diferența între prețul de cost în ziua vânzării (prețul de reproducere) și prețul de vânzare. Dacă valoarea elementelor de cost crește, trebue să crească în aceiaș măsură și prețul de vânzare, dacă dorim a realiza un câștig. Dacă pe piață nu se obține decât mărirea prețurilor, care corespunde ridicării valorii elementelor prețului de cost și câștigul normal, atunci întreprinzătorul nu are nici un imbold, având în vedere acest câștig normal, să-și mărească întreprinderea sa, întrucât știe că, o înmulțire a produselor, exercită o presiune în jos asupra prețului de vânzare. Prin aceasta dispare, așa dar

motivul principal al expansiunei *excesive* a producției, care ar fi îndreptățită numai atunci când prețul de vânzare ar crește mai mult decât cheltuelile.

Dacă din contra diferența între valoarea elementelor prețului de cost din ziua vânzării și prețul lor de cumpărare se consideră ca venit real, atunci se va arăta o creștere enormă a prețurilor de vânzare, atunci când ele nu au crescut decât proporțional cu valoarea elementelor, prețului de cost. In acest caz, întreprinzătorul, care consideră această diferență drept câștig real, își va mări întreprinderea sa, pentru ca să poată să profite într'o cât mai mare măsură de câștigul, în aparență, mărit. In caz de criză, când prețurile scad, un astfel de întreprinzător va crede că nu mai poate câștiga decât foarte puțin sau de loc, și se hotărește să restrângă producția într'un grad mai mare decât, atunci, când, pentru a afla câștigul, ar scade din rezultatul vânzării mărfei, numai valoarea, din ziua vânzării, a elementelor prețului de cost. Atunci, calculul său, i-ar arăta, în cele mai multe cazuri, chiar în timp de criză, că un câștig normal e posibil, și aceasta i-ar da prilej ca în întreprinderea sa să se lucreze mai departe *normal*. Așa numita greșală de dispoziție a restrângerii activității întreprinderii sale, care e cauza principală a șomajului în timpul crizei, ar fi înlăturată sau micșorată.

Dr. BADEA BUZĂU

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderii unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Controlul în administrațiile publice

Sub denumirea de administrație publică se înțelege Statul, Județul și comuna, a căror activitate se desfășoară în vederea satisfacerei nevoilor de ordin obștesc al colectivității. Din această activitate, excluzând întreprinderile de stat cu caracter comercial administrația publică nu încearcă să obțină beneficii; rostul ei este de a gospodări rațional contribuția cetățenilor săi în interesul colectivității, cu atât mai mult, cu cât totalul ei, pentru anul 1932 se ridică la suma de lei 38.179.092.718, repartizat astfel:

Statul	cu lei	28.518.786.680 — sau	74.70%
Județele	„ „	2.103.183.861 — sau	5.51%
Com. Rur.	„ „	3.333.413.348 — sau	8.73%
Com. Urb. și Municip.	„ „	4.223.709.471 — sau	11.06%

Și dacă căutăm să repartizăm sarcinile publice pe cap de locuitor, ținând seama de populația găsită la recesământul din anul 1930 de 18.025.273 locuitori, față de totalul sarcinilor publice din acel an, de lei 49.579.548.888 lei și aflăm că în anul 1930, cheltuelile publice ale statului repartizate pe cap de locuitor sunt (în medie) de lei 2.077, cheltuelile județene de lei 164, comunele nrbane de lei 1343, comunele rurale 272 lei, ne dăm și mai bine seama de rostul controlului în administrațiile publice.

Din punct de vedere legal controlul în administrațiile publice, atât represiv, care nu poate constata decât fapte consumate, cât și prevenitiv, care este chemat să împiedice acte ce sunt în contrazicere cu dispozițiunile bugetare, s'a legiferat în mod clar, ca un principiu de sine stătător, în legea asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public din 31 Iulie 1929.

Controlul prevenitiv introdus de această lege pentru ad-ția bugetului este o instituție practică și folositoare, căci urmărește un control real, care să împiedice orice abuzuri sau călcări de lege și în acelaș timp să nu oprească în loc, nici un moment activitatea administrațiunei.

Cu toate aceste zilnic citim că în administrațiile locale (județ, Comună) și în administrațiile Statului se comit fel de fel de

fraude și risipe de fonduri și materiale, care sunt păgubitoare nu numai organizației însuși, dar și contribuției de miliarde ce se adună cu greu — din munca acestui popor

Acest lucru dovedește două lucruri.

1. Că legea contabilității nu se aplică în condițiunile prevăzute, iar controlul prevenitiv cât și represiv — cel puțin pentru ad-țiile publice locale — este o ficțiune.

2. Că practic, instituțiile publice au eliminat complect în activitatea lor administrativă noțiunea de control. Numai așa s'a dat putința fraudelor la Monitorul Oficial, la multe muncipii, ca și la celelalte administrații financiare din țară, la angajări fără credite, la plăți de la portofoliu etc.

Cunoscând principiul că temelia unei bune organizări financiare o formează modalitatea practică și rentabilă, utilizată în administrație, ținând seama de experiența făcută în organizarea contabilității în administrațiile locale propun două soluții:

1. Legea contabilității publice din 1929, prin efectele aplicării ei, este cea mai importantă dintre toate legile Statului în materie de administrarea organizației publice, prin modul cum este întocmită conține tot ce se poate închipui ca prevedere, ca precauțiuni și control; bine aplicată, dă roade fericite, punând la adăpost de fraude avutul Statului, al tuturor.

Deci respectarea în toate administrațiile publice a dispozițiunilor cuprinse în legea contabilității publice și severa sancționare a acelora, cari calcă aceste dispoziții, începând cu șefii autorităților.

2. Traducerea în fapt a principiului contabilității în partida dublă, care deși este prevăzut expres în legea din 1929, nici până acuma nu sa pus în practică.

Astăzi, administrațiile publice și în special cele locale, neînregistrând inventarul, nu sunt preocupate de a înregistra sporul anual de avere și consideră deci drept cheltueli obișnuite, cheltuelile de investițiune; cu modul acesta bunurile mobile sau imobile achiziționate în cursul anului, oricât de însemnate, ar fi se consideră în întregime amortizate, denaturându-se astfel rezultatul anual.

Deasemenea nu se poate cunoaște situația patrimoniului administrației locale și nici sporurile anuale de patrimoniu, obișnuite prin cheltuelile fiecărui exercițiu: iar deficitele bugetare înregistrate anual reprezintă numai diferența balanței dintre plăți și încasări,

iar nici decum pierderea reală suferită de patrimoniul ad-ției în cursul aplicărei unui buget.

Sub acest regim, serviciul Contabilității, are raporturi numai cu gestiuni de bani, iar cu gestionarii de materiale are raporturi aproape inexistente, căci destinația dată materialelor nu este urmărită de un organ de contabilitate pentru a se vedea în ce măsură au fost utilizate aceste materiale, dacă au căpătat întrebuințarea utilă, dacă nu s'au sustras, etc.

Prin adoptarea sistemului de contabilitate în partidă dublă, toate aceste neajunsuri dispar complect dându-se putința de a se administra finanțele publice în mod rațional, evitându-se cheltuelile duble și fără putință de control.

Se va ști în orice moment situația reală a întregi activități, în concordanță cu dispozițiunile prevăzute de legea contabilității publice, putându-se în acelaș timp organiza și administra cu randament și în mod util contribuția cetățeanului la desvoltarea administrației publice din punct de vedere național.

A. C. FILIP
Contabil-autorizat

Curs de Contabilitate Comercială Generală Vol III al d-lor Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu se găsește de vânzare la autori în Strada General Ernest Broșteanu No. 27 bis. Costul lei 500.

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

Reforma contabilității speciale obligatorie ale produselor petrolifere denaturate

Pentru evidența specială obligatorie a produselor petrolifere denaturate ne servesc:

I. *Registrul jurnal,* unde posturile vin înregistrate în mod cronologic:

II. *Registrul de partizi,* în care posesorii autorizațiunilor sunt evidențiați în forma unui cont curent.

III. *Borderoul lunar* (copia jurnalului) care se înaintează Administrației financiare respective și Ministerului de Finanțe.

Deoarese modelurile în vigoare sunt deosebite pentru fiecare produs denaturat (benzină grea, petrol distilat, motorină, aleiu) am lucrat modele noui, prezentate mai jos, care față de cele actualmente întrebuințate au următoarele avantajii și anume:

1. *Unificarea celor patru jurnale deosebite.* Precum toate produsele petrolifere (denaturate și nedenaturate) au un singur registru de depozit, natural cu rubrici separate pentru fiecare produs tocmai așa poate să aibă și fiecare produs denaturat un singur jurnal cu rubricile separate. Aceasta înseamnă o mare economie de lucru, căci în locul celor patru jurnale lucrăm numai într'un singur jurnal și evităm înregistrarea multiplicată și de prisoasă a unora și aceloraşi date.

2. *Partea de „Debit" a jurnalului se elimineză complect* pe baza următoarelor motive:

a) Mărfurile intrate se înregistrează în registru de depozit cu toate datele necesare, fiind obligatorie ținerea lui pentru toate produsele denaturate și nedenaturate.

b) Instrucțiunile aflătoare pe prima pagină a registrului de depozit prevăd: „pentru produsele denaturate *vândute* se vor ține și registre de partizi separate" ceeace însemnează, că numai pentru vânzările trecute într'un singur post concentrat în registru de depozit să se ție o evidență în care să figureze fiecare vânzare în parte.

Reese clar deci inutilitatea părții de „Debit" a jurnalului.

3. *Reforma registrului de partizi.*

Cei mai mulți proprietari de motoare au autorizațiuni nu numai

a) Modelul jurnalului produselor denaturate vândute.

No.	Data	NUMELE	DOMICILIUL		FELUL PRODUS. VÂNDUTE				No.	DATA	Destinațiunea dată produselor
			Comuna	Județul	Benzină grea	Petrol verde	Motorină	Uleiuri min.			
Facturii		CLIENȚILOR			DENATURATE IN KILOGRAME				AUTORIZAȚIUNII		

b) Modelul partidei.

Client: ..... Comuna: .....

Județ: .....

DEBIT CREDIT

No.	DATA	AUTORIZAT:				Autorizațiunea s'a dat în mod global sau permaneet	Destinațiunea dată Produselor	No.	DATA	RIDICAT:			
		Benzină grea	Petrol verde	Motorină	Uleiuri min.					Benzină grea	Petrol verde	Motorină	Uleiuri min.
AUTORIZAȚIUNEI		DENATURATE IN KILOGRAME						FACTUREI		DENATURATE IN KILOGRAME			

c) Modelul borderoului.

(FIRMA) DEPOZITUL .....

BORDEROU

asupra cantităților de produse petrolifere denaturate vândute la acest depozit în cursul lunei ..... 193.....
către clienții specificați mai jos:

No.	Data	NUMELE	DOMICILIUL		Beezlnă grea	Petrol verde	Motorină	Uleiuri min.	No.	DATA	Destinațiunea dată produselor
			Comuna	Județul							
Facturii		CLIENȚILOR			DENATURATE IN KILOGRAME				AUTORIZAȚIUNII		

pe una dintre produsele denaturate, ci pe două, trei, ba chiar și pe toate patru. La fiecare ocazie când vor să ridice dela depozit cumpără deodată din toate produsele autorizate cu o singură factură.

Datele din facturi în loc să trecem pe două, trei, sau eventual patru pagini deosebite în registrul de partizi, trecem pe o singură pagină. In loc de două, trei eventual patru înregistrări în mai multe jurnale avem o singură înregistrare într'un singur jurnal.

4. *La borderoul lunar.*

In locul celor patru borderouri facem numai unul singur, ceeace însemnează economie de timp și muncă nu numai pentru depozit, dar ușurează totodată și controlul Adm. Fin., respectiv Ministerului de Finanțe.

Având în vedere avantagiile susjustificate ale acestor reforme sper, că aprobarea cât mai curând posibilă a modelelor prezentate aici din partea Ministerului de Finanțe va fi primită probabil cu plăcere de către toți depozitarii produselor denaturate din întreaga țară.

ANDREI SCHÄCHTER
Cluj. Contabil Autorizat

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

D-nii autori de lucrări contabile, economice, financiare sunt rugați a trimite câte 2 exemplare la Revistă pentru a li se face recenzii.

Exemplarele vor rămâne apoi Bibliotecei Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale și Bibliotecei Corpului Contabililor.

Contabilitatea materialelor

Prin materiale se înțelege în genere tot ceiace posedă întreprinderile industriale, dela utilajul de producție cel mai complicat, până la mărunțișurile diverse, ce servesc în procesul de producție, sau exploatare, specifice acelor întreprinderi industriale.

Contabilitatea materialelor își are domeniul de aplicație în întreprinderile industriale și formează un capitol important în contabilitatea industrială.

Contabilitatea materialelor are în seama sa, trebue să țină socoteală și evidență, în mod cu totul special, prin felul detaliilor, de tot ceeace posedă întreprinderea industrială, atât în proprietatea ei, cât și în posesiunea ei, dela utilajul de producție cel mai complicat, până la mărunțișurile diverse, ce servesc la producția, sau exploatarea, specifică întreprinderii.

Evident, contabilitatea materialelor nu poate fi considerată, din punctul de privire al contabilității generale a întreprinderii, respectiv al situației generale contabile, ca o contabilitate în afară de această contabilitate generală, căci elementele contabilității materialelor se găsesc răsfirate în contabilitatea generală a întreprinderii după importanța fiecăreia din ele, la locul, ce li se cuvine, totuși, contabilitatea materialelor formează, sub egida unei contabilități auxiliare, o partidă contabilă, pe cât de complexă, pe atât de stătătoarea, în ruajul activității economice a întreprinderilor industriale.

Deși contabilitatea matarialelor este ținută în diferite feluri, variază dela un gen de întreprindere industrială la celălalt, totuși, dat fiind faptul, că toate întreprinderile industriale își găsesc, în general, aplicație în procedee de a transforma materia primă în produse finite, folosind și întrebuințând în acest scop „materialele" sub diferite forme, se poate vorbi, printr'o privire generală, de o contabilitate a materialelor în întreprinderile industriale.

Astfel, după felul și importanța întreprinderilor industriale, contabilitatea materialelor are o structură, mai mult, sau mai puțin, complexă, după cum și elementele de producție, sau exploatare ale întreprinderii industriale, sunt mai mult, sau mai puțin, deosebite, atât sub raportul lor numeric, cât și sub raportul lor calitativ.

(Sunt întreprinderi industriale, în care diferitele materiale numără peste 1500 și chiar 2000 articole).

In general și în mod normal, se disting, după felul întreprinderilor industriale:

I. *Sub formă dc avere imobilizată, sau de imobilizare,* prin destinația, ce i-a dat întreprinderea pe o durată, care variază după felul întreprinderilor industriale:

1. Instalațiuni de producție, sau de exploatare (în afară de clădiri). *a)* Generatoare de energie; *b)* Aparate de acționare; *c)* Aparate de transmisiune a forței mecanice; *d)* Aparate acționate.

2. Accesorii de producție, sau exploatare, fie că sunt, sau nu, fixe prin destinație, cari fac însă parte integrantă din instalațiunile de propucție, sau exploatare.

II. *Sub formă de valori realizabile* în procesul de producție, sau exploatare:

1. Materiale prime. 2. Materiale pentru instalații accesorii. 3. Materiale de întreținere și reparație a intalațiunilor de producție, sau exploatare. 4 Piesele de schimb la aparatele de producție sau exploatare.

Cum toată această avere a întreprinderilor industriale este descompusă într'o sumedenie de piese și materii, al căror număr cantitativ și calitativ merge crescând și a căror așezare devine din ce în ce mai răslețită, pe măsură ce întreprinderile industriale cresc în importanță și activitatea lor este mai răsfirată, și cum scopul lor în întreprindere este să deservească în continu procesul de producție, sau exploatare, și prezintă, prin aceasta, o continuă mișcare, atât sub raportul deplasării lor, cât și sub raportul efortului depus de materiale, în urma condițiunilor de lucru, cărora sunt supuse, precum și sub raportul transformărilor, ce suferă aceste materiale, interesul, ce stă la baza contabilității materialelor este a cuprinde în mod individual toate aceste piese și materii, în așa fel încât să poată stabili cu ușurință:

a) Așezarea fiecăreia din acele piese, sau materiale, în patrimoniul întreprinderii;

b) Mișcările, cărora sunt supuse, prin deplasarea lor;

c) Eforturile, ce le depun în procesul de producție, sau exploatare;

d) Intrebuințarea, ce o capătă materialele, în procesul de producție, sau exploatare.

Interesul acestor constatări stă în aceia, de a face cuvenitele

transferări, sau imputări de valori, asupra serviciilor întreprinderii, cari, fie, că utilizează, fie că consumă materiale în procesul de producție, sau exploatare.

Operațiunile, ce dau loc la treceri în contabilitatea materialelor sunt:

a) să plaseze în mod scriptural diversele categorii și feluri de materiale ale întreprinderii, pe cantități și valori, într'o serie de conturi, cari să fie expresiunea reală a așezării acelor materiale în patrimoniul întreprinderii, potrivit potențialului, sau posibilităților de realizare, ce oferă întreprinderii în procesul de producție, sau exploatare.

b) să opereze în timp util pe conturile respective, în baza pieselor contabile comunicate de serviciile comerciale, sau tehnice ale întreprinderii, pe cantități și valori, toate mișcările materialelor, survenite în urma deplasării lor dela un serviciu la celălalt, rectificând astfel poziționea contabilă a acelor materiale.

c) să impute materialele folosite, sau consumate în procesul de producție, sau exploatare la efectuarea produselor printr'o contravaloare, ce derivă din prețul de achizițione a acelor materiale, asupra serviciilor întreprinderii, ce au făcut uz de acele materiale în scopul producției sau exploatării întreprinderii.

d) să furnizeze astfel elementele valorice, în „materiale" pentru stabilirea prețului de cost industrial al produselor rezultate din procesul de producție, sau exploatare al întreprinderii.

Din punctul de vedere tehnic contabil, *contabilitatea materialelor* se ramifică, sub raportul trecerilor, în următoarele diviziuni și subdiviziuni de conturi:

I. *Contabilitatea magazinelor:*

1. Mașini și unelte de producție, sau exploatare.

2. Materiale pentru instalațiuni accesorii de producție, sau exploatare.

3. Materii prime.

4. Materii de întreținere și reparație a instalațiunilor de producție, sau exploatare.

5. Piese de schimb pentru mașinile și uneltele deservind producția, sau exploatarea.

II. *Contabilitatea instalațiunilor de producție, sau exploatare:*

1, 2, 3, etc. Diviziunile tehnice de producție, sau exploatare:

a) aparate generatoare de energie, *b)* aparate de acționare,

c) aparate de transmisiune intermediară, *d*) aparate acționate, *e*) Instalațiuni accesorii, *f*) scule diverse.

III. *Contabilitatea imputațiilor:*

1, 2, 3, etc. Diviziunile tehnice de producție, sau exploatare: *a*) cheltuieli de producție, sau exploatare, *b*) cheltuieli generale de producție, sau exploatare, *c*) cheltuieli generale de administrație, *d*) Profit & Pierdere, *e*) Clienți.

IV. *Contabilitatea amortizărilor:*

1. Mașini și unelte de producție, sau exploatare.
2. Instalațiuni accesorii de producție, sau exploatare.

Diviziunile contabile de sub pozițiunile I și II, dimpreună cu subdiviziunile lor, au, prin felul specific al trecerilor, în mod esențial, caracterul de contabilitate a unor inventare permanente, întrucât aceste treceri întrunesc într'un tablou detailat existența tuturor materialelor de producție, sau exploatare, aflate în patrimoniul întreprinderii, sub diversele aspecte specifice ale activului acelei întreprinderi.

Evident, veracitatea acestor inventare contabile, cu un fond, pur și simplu scriptural, este confirmată la orice dată, când necesitatea o cere, de inventarele reale ridicate pe terenul serviciilor tehnice de producție, sau exploatare.

Diviziunile contabile de sub pozițiunile III și IV, dimpreună cu subdiviziunile lor, cuprind, prin natura lor, toate trecerile necesare întru completarea prețului de cost industrial al produselor rezultate din procesul de producție, sau exploatare.

Ploești **M. D. WECHSLER**

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

Reînvierea creditului

Spuneam într'un articol precedent că pentru reînvierea creditului sunt necesare următoarele măsuri:

1. Abrogarea legii contra cametei pe motivul că:

a) banul fiind și el o marfă este supus legii statornice a cererii și ofertei și

b) în materie de credit riscul fiind variat după natura și importanța plasamentului, întotdeauna atunci când capitalul este mai bine plasat pretinde o remunerație mai mică și atunci când posibilitățile de recuperare sunt mai anevoioase, capitalul pretinde o remunerație mai mare și în raport cu riscul.

Este antieconomic a impune același randament capitalurilor.

2. Susțineam reducerea taxelor la cambii și la actele de ipotecă (singurele care se mai practică astăzi în materie de credit) arătând că cu toată dobânda redusă astăzi, cheltuelile de garanție și timbre fac ca procentul să atingă 20 % la împrumuturi mai mici.

3. Altă măsură pe care o indicam astăzi pentru învierea creditului și pe care o credem cea mai salutară este *„abrogarea legii execuțiilor silite și a concordatului preventiv"*, introducând în loc sisteme noi de execuție rapidă și puțin costisitoare.

Cu legea execuțiilor silite de astăzi cel mai diligent creditor nu poate să-și recupereze o creanță într'un interval mai mic de 2 ani (o spun aceasta din practică și nu cred să pot fi desmințit de cineva), apoi adăogate cheltuelile de urmărire: comandament, situații, publicații Monitor Oficial, licitații publice și ușurința cu care justiția acordă termene și amânări, fac aproape imposibilă o execuțiune.

Cu astfel de legi nu se mai încumetă nimeni să scoată banul și să-l pue în circulație și statul pierde enorm din taxele ce încasa prin constituirea ipotecilor și gajurilor de tot felul și economia națională deasemenea, ne mai fiind capitaluri disponibile cari să încurajeze inițiative și să pună în valoare bogățiile țări.

Au fost necesare măsurile greoaie de mai sus poate până la votarea legii de conversiune, pot chiar rămâne în vigoare pentru operațiunile din trecut, *dar odată terminat cu trecutul și începând o eră nouă de stabilitate și de afaceri, pentru bunul mers și pentru morala ce trebue din nou introdusă, pentru economia națională și*

pentru reînvierea creditului, se impun legiuiri noi, în ritm cu vremea, legii de execuțiune rapidă și eftină, pentru ca banul să aibă siguranța că dat pe credit, se poate ușor înapoia.

Atunci și numai atunci vom putea spune că am făcut un pas înainte pentru reînvierea creditului, numai atunci capitalurile ascunse vor începe din nou să circule, altfel tot ce s'a făcut până acum nu sunt decât paliative.

V. M. MATEESCU
Călărași

Registrele Comerciale

— O pagină din trecutul technicei contabile în România —

Este o faptă tristă, dar mai presus de orice îndoială, că cea mai mare parte a comercianților noștri în România, sau nu ține cataștișe de loc, sau nu le ține după modul legal și mai cu seamă nu le înfățișează, la Tribunal; că prin urmare de o parte acești comercianți nu se bucură de avantajele ce legea conferă registrelor regulate, și de altă parte, cu toată probitatea și situația lor, ei sunt amenințați de toată asprimea legii, astfel ei, în caz de împrejurări nenorocite sabia lui Damocles este atârnată pe capul falitului și el poate fi declarat ca bancrutar!

Insă mai este ceva. Până acum am înfățișt importanța registrelor comerciale numai sub punctul de vedere juridic, dar importanța (registrelor comerciale) lor sub punctul de vedere comercial, moral și al ordinei publice este încă mult mai gravă. Cu toate acestea numai un număr foarte mărginit de comercianți are registre, pe când ceilalți fac cum au făcut strămoșii noștrii, când vorba de ținerea registrelor era necunoscută.

Care este cauza acestei anomalii grave?

După ce ne-am informat mult și am reflectat cu toată seriozitatea despre aceasta, am recunoscut că cauza este cadruplă (în patru) adică:

I. Lipsă de școale comerciale;

II. Antipatia comercianților d'a înconștiința pe cineva cu comerțul lor.

III. Obiceiul d'a avea un personal atât de mărginit cât posibil.

Plata meschină (puțină) a comisilor (grămătici).

Să explicăm acaasta:

D'intâiu. Este constat că în amândouă Principatele Române nu avem nici'o școală comercială.

La Galați se află un institut privat unde se învață ceva și despre comerț.

Asemenea auzim că la Brăila se înființează în momentul de acum o școală reală unde științele comerciale se vor preda. Dar nici una nici alta nu ajung încă la înălțimea unei adevărate școale comerciale. Cu toate acestea, felicităm pe ambele orașe pentru inițiativa luată în această chestiune serios.

Se pare că concetățenii noștrii sunt pentru un moment, mai puțin conștiincioși neapărat a unui asemenea institut.

De mai multe ori s'a încercat d'a fonda aci o școală comercială, dar neguțătorii au rămas indiferenți.

Domnia lor recunoșteau bine necesitatea acestei școale, dar credeau că înființarea și susținerea trebue să se facă de către guvern, eară nu prin stăruințele particularilor.

Neavând dar școale, n'aveau prinurmare nici grămătici, într'un număr îndestulător, și neavând grămătici nu se poate să avem nici registrele bine regulate. Este o faptă de fie care zi că cererea crește cu putință de a o satisface, și dacă n'avem posibilitatea d'a satisface dorința, și aceasta se duce numai revine, astfel că putem să zicem că una și alta sunt într'un raport direct, una înmulțește pe alta, și dacă una nici alta nu va exista. Așa vedem chiar că dacă vin la noi câțiva grămătici streini sau acești puțini juni români cari au învățat științele comerciale în streinătate sau printr'o ocaziune particulară, ei nu sunt mai bine renumerați (plătiți) de cât ca fără cunoștință, ei se simt puțin flatați pe locul ce societatea le dă, deci, dece le este cu putință, ei părăsesc o profesiune atât de puțin prețuită spre a o schimba cu o altă vocațiune mai bine adaptată pentru talentele și aspirațiile lor. Prin aceasta comerțul pierde multe talente cari ar putea să-i fie de un mare folos pentru îmbunătățirea și dezvoltarea lui.

Am zis că a treia cauză a lipsei registrelor este: numărul mărginit al personalului comerciantului.

Și aceasta este probabil legată împreună cu cele două cauze sus menționate. Vedem cu surprisă că la noi mai multe case n'au nici un comis și chiar casele mari și foarte bogate au nu personal foarte mărginit și nici decum potrivit cu importanța și întinderea transacțiunilor lor. Comerțul nostru nefiind de altă parte regulat în orele sale de activitate și repaus bietul neguțător ră-

mâne la magazin de la 7 dimineața până la 9 seara, fără ca să aibă timp chiar pentru prânz; el este literalmente sclavul și victima profesiunei sale. Comerțul nefiind regulat și personalul fiind mărginit, asta este a treia cauză că registrele nu se țin în bună ordine pentru că aceasta cere nu numai capacitate și voință, ci și odihnă.

Dar aceeași persoană este însărcinată cu vânzarea, cu cassa, cu corespondența, cu calculul, cu contabilitatea și Dumnezeu știe cu ce încă, consecința riguroasă este că nici unul din aceste lucruri nu se face într'un mod mulțumitor, și mai cu seamă registrele nu pot să fie regulate fără cea mai mare răbdare, odihnă și perseverență, și în genere absoarbe un om întreg.

Ca să-o caracterizăm în puține vorbe, vom adăoga această anecdotă, din experiența noastră proprie. Un elev al nostru, un june aproape de 20 de ani care a trecut prin școala primară știe bine limba patriei și chiar o limbă streină, scrie frumos a învățat contabilitatea și aritmetica și posedă confiența principalului său, are permisiune de la aceasta d'a introduce o contabilitate regulată în magazinul său.

Tânărul venea la noi să ne consulte despre aceasta. Dându-i acest consiliu, noi l-am întrebat cât are acum pe an. Cât credeți, că este salariul acestui grămitic? *două zeci de galbeni!* două zeci nici mai mult nici mai puțin? Din această sumă imensă gramaticul trebue să se hrănească, să se îmbrace să aibă locuință și celelalte necesități accesorii, tot din două zeci de galbeni de aur și aceasta în capitala noastră București unde bucuriile sunt atât de abundente, dar și atât de scumpe. Dacă salariul este atât de meschin nu mai este nici o mirare că principalii n'au toată încrederea în ajutorii lor, comisul nu poate să fie mulțumit cu condițiunea și interesul lui nu este același cu interesul șefului în fie ce zi el poate să schimbe șeful și chiar profesiunea.

Concesiunea riguroasă este dar că, șeful nemulțumit de cererile adjusului nu poate să fie sigur de devotamentul lui.

Concluziune:

Am văzut importanța registrelor comerciale din punctul de vedere legal, comercial și public, am văzut cauzele multiple din care în genere comerțul nostru este lipsit până acum de această orânduială neapărată; am văzut în fine că aceste cauze însuși sunt atât de grave că chiar ele au neapărată trebuință a fi îndreptățite.

După ce am reflectat cu maturitate despre această chestie gravă, am văzut că nu se poate obține un bun rezultat prin asprime, ci nici guvernul singur nu poate să facă, nimic nici negoțul singur nu poate să facă mai mult, dar și guvernul împreună cu negustorii ar putea reușii.

Așa dar părerea noastră este:

Ca respectabilii Domnii Miniștrii de Justiție și de Comerț să invite pe D-nii notabili comercianți din capitală și împreună cu dânșii să hotărască:

I. Despre deschiderea numai decât a unui Curs public și gratis de contabilitate și de aritmetică.

II. Despre ființarea unei școale comerciale.

III. Cursul și școala să fie susținute de muncipalitate.

In cunoștință de cauză, putem să asigurăm, că prin zisul curs public putem să avem într'un interval numai de șease luni de zile, sutime de grămătici capabili astfel că poate să fie hotărât asemenea.

IV. Ca peste puțin orice cassă comercială cată să aibă registrele reputate, a căror inventar și jurnale anuale să fie înfățișate tribunalului, dând acestor registre toate avantajele imaginabile.

Suntem siguri că dacă capitala va da acest exemplu salutar, el va fi urmat de toate orașele însemnate ale României.

Din ziarul „Buciumul" 1863. **MAURICIU FLÜGEL *)**

---

*) Mauriciu Flügel a deschis la 15 Februarie 1864 un Curs de Contabilitate și de Aritmetică Comercială la Academia Sf. Sava. Cursul se ținea în fiecare Duminică de la 1—3.

Tot în acea vreme se putea citi în ziarele de pe atunci următorul anunț: „Prin sistem, metod și instrumente proprii, deja probate, foarte îmbucurătoare. Perfecta învățare, privată a frumoasei și prea folositoare artă a Dopiei Scripturi cu toate metodele sale, pentru orice fel de Comerț sau Comptabilitate *și casterială* adică publică financiară, numai în 12 și chiar în mai puține lecții . . . .

Constantin Ștefanide str. Pescăria Veche, aproape de Hotel Londra în calea Moșilor.

(*Date comunicate de d-l Dr. N. I. Angelescu*).

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

Casa de pensiuni a Corpului Contabililor Experți și Autorizați

In baza rezoluțiunile luate la Congresul Corpului, Delegația permanentă a Consiliului Superior a întocmit încă din anul trecut și a prezentat d-lui Ministru al Muncii următorul

Anteproiect de lege

pentru înființarea unei Case de Asistență și Pensiune a Corpului Contabililor Experți și Autorizați

Art. 1. — Se înființează, pe baza prezentei legi o Casă de Asistență a Corpului Contabililor Experți și Autorizați din România cu sediul în București, având calitatea de persoană juridică.

Art. 2. — Casa va putea înființa oficii în țară pe lângă secțiunile Corpului cari au cel puțin *200 membrii*,

Art. 3 — Scopul Casei este: *a*) A acorda asistență în cazul când un membru al Casei fără voia sa (boală, invaliditate, bătrânețe și șomaj) nu are nici un mijloc de trai.

b) A acorda ajutor de îmormântare în caz de moarte, dacă familia este lipsită de mijloace.

c) A acorda ajutoare copiilor minori ai membrilor Casei decedați dacă copii au rămas fără nici un sprijin.

d) A acorda pensiuni în condițiunile stabilite mai jos.

e) A înființa Case de odihnă în stațiuni climaterice ori balneare precum și Case de retragere pentru bătrânețe.

Art. 4 — Orice membru al Corpului poate fi membru al Casei în baza unei cereri de înscriere dacă se conformează dispozițiunilor din prezenta lege și din regulament.

Art. 5. — Fondurile Casei se formează astfel.

a) Taxa de înscriere de lei 200—500.

b) Cotizație anuală de lei 100—300.

Taxele de înscrieri și cotizațiile se fixează de Adunarea G-rală în limitele de mai sns pe o perioadă de 3 ani.

c) Taxa de 5 % din onorariile de expertize, care se va plăti prin viza aplicată pe raportul de expertiză de Corpul Contabililor Secția respectivă.

d) O contribuție anuală de 25% din veniturile Consiliului Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

e) Donații și subvenții.

f) Produse din serbări.

g) Veniturile fondurilor Casei.

h) Contribuția asiguraților la fondul de pensiune după normele de mai jos.

Art 6 — Nici un raport de expertiză nu poate servi în instanță dacă nu are viza de plata taxei prevăzută la art. 5 litera C.

Art. 7. — Membrii casei în restanță pe 3 ani cu plata cotizației pierd calitatea de membru.

Art. 8. — Casa se administrează de un Consiliu de Administrație compus din:

a) Pentru Consilieri aleși din membrii Casei în Adunarea Generală.

b) Doi delegați ai Consiliului Superior al Corpului Contabililor experți și autorizați.

c) Un delegat al Corpului Contabililor Secția Ilfov.

d) Un delegat al secțiunilor județene din Transilvania.

e) Un delegat al secțiunilor județene din Bucovina și Moldova.

f) Un delegat al Secțiunilor județene din Basarabia.

g) Un delegat al Ministerului Muncii.

Mandatul Consilierilor aleși și delegați va fi de 4 ani.

Membri delegați vor avea și câte un supleant.

Consiliul își va alege un Președinte și 2 vicepreședinți, dintre aceștia cel puțin unul va fi dintre membrii aleși.

Art. 9. — Pentru lucrările curente, Consiliul, dintre membri săi alege un comitet de direcție de 3—5 membrii, între care ce puțin unul va fi dintre membri aleși.

Art. 10. — Oficiile prevăzute la art. 2 din lege se vor administra de Comitelul Secțiunei Corpului, după normele ce se vor stabili prin regulamentul legii.

Art. 11. — Consiliul de administrație fixează normele de acordare de ajutoare, conform dispozițiunilor legii și regulamentului și poate autoriza comitelul de direcție a aproba ajutoare până la o anumită limită.

Art. 12. — Cei interesați nu au nici un drept de acțiuni în-justiție pentru realizarea ajutoarelor nici de a ataca pe vre-o cale ordinară sau extraordinară hotărârile luate.

Art. 13. — Controlul se va face de un consiliu de cenzori format asfel;

3 membrii aleși de adunarea generală.

1 delegat al consiliului superior al corpului.

1 delegat al Ministerului Munci.

Odată cu alegerea și delegarea membrilor titulari se vor alege, respectiv delega și membrii supleanți.

Art. 14. — Bilanțul se va închia pe 31 Decembrie, cel mai târziu în primele trei luni ale anului următor — și va fi supus cu raportul censorilor, adunarei generale pentru aprobare și apoi înaintat Ministerului Muncii.

Art. 15. — Odată cu bilanțul se va spune spre ratificare și proectul de buget pe anul următor, întocmit de consiliul de administrație.

Art. 16. — Cu aprobarea adunărei generale, Casa de Asistență a Corpului va putea stabili înțelegeri cu soc. de Asigurare din țară, pentru asigurările pe viață, sau în caz de deces a membrilor Casei.

Art. 17. — Casa Corpului va putea asemenea prin hotărârea adunărei generale să organizeze singură sau pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale și în urma unei înțelegeri cu aceasta, asigurarea de pensii, de retragere, de invaliditate, sau pentru urmași.

Această asigurare se va organiza numai dacă vor fi cel puțin 1.000 membrii, contribuitori pentru această asigurare și va funcționa ca o secție separată potrivit unor statute aprobate de ministerul Muncii pe baza avizului favorabil al serviciului de actuariat al Casei Centrale a Asigurările Sociale.

Cotizația va fi stabilită actuarial, sistemul finaciar fiind cel al capitalizării.

Art. 18. — In cazul când aceste asigurări de pensii se vor organiza la Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, fondul respectiv se va administra separat de un consiliu format din 3-5 membri, de preferință membrii ai Corpului, din Consiliul Casei Centrale aleși de adunarea generală a Casei Corpului.

Art. 19. — Controlul gestiunei fondului se va face de Comitetul de Censori ai Casei de asistență a Corpului, iar bugetul și bilanțul fondului se aprobă de adunarea generală.

Art. 20. — Fondul de pensii se va alimenta, în afară de cotizațiile stabilite pe baze technice actuariale spre a garanta echi-

librul financiar, cu veniturile fondului, eventuale donații și legate cu 50/0 din veniturile prevăzute la art. 5 litera c și d.

Art. 21. — In măsura în care se va forma rezerva fondului de pensii din veniturile prevăzute la articolul precedent în baza unui bilanț actuarial, se va scădea cotizațiile membrilor la fond.

Art. 22. — Legea de față autorizează Casa Centrală a Asigurărilor Sociale să încheie convenția în condițiunele art. 17 în perzenta legea.

Art. 23 — Pensiile acordate nu pot fi urmărite decât în condițiile în care pot fi urmărite pensile plătite de Casa Generală de pensii a Statului.

Art. 24. — In caz de lichidare a Casei de Asistență, fondurile vor fi trecute la Corpul Contabililor experți și autorizați, care va lichida și drepturile derivând din obligațiile de pensii.

Art. 25. Contribuția la fondul de pensii pentru membrii asigurați care nu participă la alte case de pensiuni vor fi suportați în proporție de 1/3 de patroni fără a putea trece contribuția de 40/0 din salariul asiguratului.

* * *

Deși s'au dat asigurări că acest anteproect va fi supus discuției Parlamentului, totuși până acum nu s'a făcut nimic. Cum conducerea Corpului intenționează a face ca acest proect să fie adus în Parlament în seziunea de toamnă din inițiativă parlamentară, Secțiunele Corpului sunt rugate a cerceta acest antreproect și a formula eventual propunerile și observațiunele, ce au de făcut.

In același timp Secțiunele sunt rugate a interveni pe lângă domnii parlamentari din județul respectiv pentru a da sprijinul în vederea votării acestui proiect în seziunea de toamnă.

COLEGI,
Citiți și răspândiți
„Revista Generală de
Comerț și Contabilitate"

Problemă de Contabilitate

La ultimul examen de expert contabil ținut la București s'a dat următoarea temă întocmită de D-l Ilie Mecu, inspector general B. N. R.

BILANȚUL „Băncii Comerciale și Industriale" S. A.

ACTIV *încheiat in ziua de 31 Dec. 1934* PASIV

Cassa	6.000.000	*Capital*	19.500.000
Efecte publice	3.900.000	*Fond Amortizment*	
Cupoane exigibile	150.000	*creanțe dubioase*	650.000
Efecte scontate	10.000.000	*Fond. Amort. Imobil*	350.000
Efecte în suferință	1.000.000	*Fond. Amort. Mobilier*	120.000
Mărfuri	3.200.000	*D-și Creditori*	10.260.000
Diverși debitori	2.570.000	*Dob. cuvenite anului 1935*	250.000
Debitori intrând în preved. legii din 7 Aprilie 1934 cota redusă 50 %	3.000.000	*Salarii neplătite pe 1934*	50.000
Imobil	1.000.000		
Mobilier	200.000		
Impozite plătite pe 1935	10.000		
Dobânzi plătite pe 1935	150.000		
Pagube rezultate din aplic. legii datoriilor urbane și rurale din 7 Aprilie 1934 complect lichidale	—		
	31.180.000		31.180.000

Contul „Profit și Pierdere" al Băncii Comerciale și Industriale S. A.

DEBIT *încheiat în seara zilei de 31 Dec. 1934* CREDIT

Salarii	650.000	Rezultatul mărfurilor	500.000
Cheltuieli generale	700.000	Dob. și Comisioane	2.620.000
Impozit	40.000		
Rezultatul Ef. publice	10.000		
Efecte în suferință	1.000.000		
Fond. Amort. creanțe dub.	650.000		
Fond. Amort. Imobil	50.000		
Fond. Amort. Mobilier	20.000		
	3.120.000		3.120.000

Datele pe ziua de 31 Dec. 1934 ale inventarului care a servit la încheierea bilanțului Băncii Comerciale și Industriale S. A.

Efectele publice au, la 31 Dec. 1934, o valoare de cost de . . . . . Lei 4.000.000
și o valoare curentă — după cursul zilei — de „ 3.900.000

Pe ziua de 1 Ianuarie 1935 avem *cupoane exigibile* de 150.000 lei, care reprezintă dobânda pe intervalul 1 Iulie 1934 — 1 Ianuarie 1935 „ 150.000

La *Efectele scontate*, de lei 10.000.000 avem efecte *dubioase* în val. de . . . . . „ 650.000

La *Efectele scontate*, cu scadența posterioară datei de I Ian. 1935, s'a încasat, ptr. contul anului 1935, dob. în valoare de . . . . . „ 250.000

La *Efectele în suferință* avem creanțe *complect insolvabile* în val. de . . . . . „ 1.000.000

Mărfuri

Pe ziua de 21 Dec. 1934, mărfurile au valoare de cost de . . . . . „ 3.600.000
și o valoare curentă, după prețul zilei de . . . „ 3.200.000

La *Diverși debitori*, ni se cuvin, pe trimestrul al IV-lea al anului 1934, dobânzi de . . . . . „ 70.000

La *Imobil* se va face un amortisment de 5 % . „ 50.000

La *Mobilier*, se va face un amortisment de 10 % „ 20.000

La *Salarii*, avem neplătite salariile pe Dec. 1934 în sumă de . . . . . „ 50.000

La *Impozite*, avem impozite plătite pe trimestrul I al anului *1935* . . . . . „ 10.000

La *Dobânzi și comisioane*, avem dobânzi plătite pe anul 1935 în valoare de . . . . . „ 150.000

Pagube rezultate din aplicarea legii lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, „ 3.000.000
se vor închide complect, prin conturile ce d-nii candidați vor aprecia că urmează să fie lichidate.

Le *Diverși creditori*, datorăm, ca dobânzi, pe trimestrul al IV-lea 1934 . . . . . „ 200.000

Se cere:

1. Să se reconstituiască balanța de verificare care, împreună cu datele de inventar de mai sus au dus la încheierea bilanțului și a Contului de Profit și Pierdere al „Băncii Comerciale și Industriale" S. A.

2. Să se facă toate înregistrările de Jurnal, numai în titluri de conturi — fără explicații — și sume, care, formează legătura între bilanț, Contul de „Profit și Pierdere" și între balanța ce se cere a fi reconstituită de d-nii candidați.

Notă. — In balanța de verificare pe 31 Decembrie 1934 au figurat: *Pagube rezultate din aplicarea legii lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934,* în valoare de 3.000.000 lei care în bilanț nu mai figurează. Domnii candidați să ție seamă de acest lucru și să indice înregistrările care au dus la lichidarea complectă a acestor pagube.

Dăm mai jos soluția d-lui S. Șerbănescu Niculae, care a fost cea mai bună:

Balanța de verificare la 31 Decembrie 1934

Casa	6.000.000	Capital	20.000.000
Ef. Publice	4.000.000	Fond de rezervă	2.500.000
Rez. Ef. Publice	60.000	Fond amort. Imobil	300.000
Efecte scontate	10.000.000	Fond amort. Mobil	100.000
Efecte în suferință	2.000.000	Diverși Creditori	10.060.000
Mărfuri generale	3.600.000	Rezult. vânz. și mărfuri	900.000
Diverși Debitori	2.500.000	Dobânzi și Comisioane	2.850.000
Debitori intrând în preved.	3.000.000		
Imobil	1.000.000		
Mobilier	200.000		
Salarii	600.000		
Impozite	50.000		
Cheltuieli generale	700.000		
Pagube rez. din aplic. legii din 7 IV. 934	3.000.000		
Total lei	36.710.000	Total lei	36.710.000

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Înregistrările de jurnal
la 31 Decembrie 1934.

1.	Rez. Ef. Pubice	la	Ef. Publice	Lei 100.000,—
2.	Cupoane exig.	„	Rez. Ef. Publice	„ 150.000,—
3.	Fond amort. crean. dub.	„	Efecte dubioase	„ 650.000,—
4.	Dobânzi și comisioane	„	Dob. și com. cuv. an. 1935	250.000,—
5.	Profit și Pierdere	„	Efecte în suferință	„ 1.000.000,—
6.	Rez. vânz. mărf.	„	Mărfuri generale	„ 400.000,—
7.	Diverși debitori	„	Dobânzi comis.	„ 70.000,—
8.	Profit și Pierdere	„	Fond de amort. imob.	„ 50.000,—
9.	Profit și Pierdere	„	Fond de amot. mob.	„ 20.000,—
10.	Salarii	„	Salarii nepl. pe Dec. 1934	„ 50.000,—
11.	Impoz. plătite pe 1935	„	Impozite	„ 10.000,—
12.	Dob. și com. plăt. 1935	„	Dob. și comis.	„ 150.000,—
13.	Dob. și comis.	„	Diverși creditori	„ 200.000,—
14.	Următori	„	Pagube rez. din aplic. legii din 7/IV/934	„ 3.000.000,—

Capital . . . . . Lei 500.000,—
Fond de rezervă . . „ 2.500.000,—
Lei 3.000.000,—

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN“
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN:
RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA,
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

Probleme contabile la ordinea zilei

Din nou vacanța parlamentară a anului 1935 este frământată de problema „Simplificării aparatului de Stat." De astă-dată problema are însă un alt aspect și anume, aspect experimental. Nu se vor mai concedia deocamdată funcționarii pe motivele indicate în decretul de simplificare al anului trecut, ci pe baza noului decret se va experimenta într'unul din ministere, într'un serviciu o organizare și o raționalizare a muncii-tip, sistem care dacă va da roade va fi introdus în toate instituțiunile de Stat. O scrisoare din Pitești cu data de 3 VII 935 a d-lui Emil G. Ionescu, ne semnalează în legătură cu cele de mai sus câteva chestiuni în legătură cu problema contabililor publici.

Noul jurnal al Consiliului de Miniștri prevăzând reglementarea, naționalizarea, simplificarea lucrărilor în toate serviciile publice precum și *organizarea serviciilor de registratură, arhitectură, contabilitate, expediție* etc. D-l Ionescu atrage atenția asupra greșelii ce din nou se face tratându-se cu egalitate serviciile de registratură și expediție cu cele de contabilitate. Observațiunea d-sale este foarte justă și ne miră pe drept cuvânt încercările de reorganizare pe același calapod a serviciilor cari ca activitate diferă mult unele de altele și mai ales azi când serviciile de contabilitate sunt în mare măsură organizate pe baza Legii Contabilității publice din 1929 și când toate legiuirile fiscale de câțiva ani încoace acordă pasagii și articole întregi serviciilor de contabilitate.

In continuare d-sa trimite conducerii corpului următoarele puncte sugestii, pe care le expunem și noi cititorilor noștri:

1. „Introducerea imediată în toate instituțiile de stat a contabilității în partidă dublă aplicându-se textele contabilității publice din 1929.

2. Încadrarea serviciilor de contabilitate numai ca elemente de specialitate contabilă, aplicându-se dispozițiile art. 2 din legea Corpului Cont. Autorizați Experți, și totdeodată în vederea unui control eficace al banului public să se creeze o mai mare independență și inamovibilitate a acestor organe.

3. Concentrarea tuturor servicilor de contabilitate din toate instituțiile de Stat sub directa conducere a Ministerului de Finanțe, Direcția generală a Contabilității Statului. Funcționarii respectivi să fie numai de specialitate, iar ei să depindă din punct de vedere al disciplinei și erarhiei de Minist. de Finanțe, numai salarizarea să se

facă de instituția respectivă, aceasta pentru a nu se impovora prea mult bugetul unui singur departament.

Aceste servicii să aibă conducători egali în grad cu conducători celorlalte servicii din instituția respectivă.

4. Organele de control și inspecția financiară de pe lângă aceste instituții, să fie tot de specialitate contabilă și financiară și să depindă din punct de vedere ierarhic și disciplinar de Ministerul de Finanțe — Serviciul Inspectorilor speciali. — Salarizarea să se facă de instituția respectivă. Procesele verbale de cele constatate să se facă obligatoriu în dublu exemplar din care unul, să se depună la instituția respectivă, iar unul Serv. Insp. Speciali, care-l va studia și unde va găsi nereguli va referi Ministrului de Finanțe pentru luarea de măsuri.

Numărul acestor organe să fie fixat de Ministerul de Finanțe pe lângă fiecare instituție.

Prin acestea se va verifica și sinceritatea serviciilor de contabilitate, deoarece un inspector financiar care nu va depinde de acel director, va arăta toate neregulile constatate, fără nici o teamă, după cum un director de contabilitate inamovibil și independent față de șeful autorități respective, va aplica legile și depozițiile financiare cu multă sinceritate.

In acest fel Ministrul de Finanțe, va avea cunoștință permanentă de tot ce se petrece cu banul public din întreaga țară și organele respective vor avea posibilitatea să-și facă datoria pe deplin".

Noi cei dela Comerț și Contabilitate, credem că ne facem o datorie dând luminii tiparului cele expuse în articolul de față și vom publica asemenea sugestii ori de câte ori ele vor veni, căci o profesiune, un drept nu se poate menține, nu se poate câștiga decât prin luptă.

Contabilii alături de celelalte profesiuni, inginerii, avocații, arhitecții duc lupta pe care sigur o vor câștiga, pentru cucerirea locului pe care profesiunea, rolul și studiile lor o impun în organizarea și angrenajul vieții de Stat.

VASILE A. MARINESCU

Incurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Recenzii

Contribuțiuni la Studiul Cartelurilor de *Dr. Al. Vasilescu*. Tip. Voința pag. 162.

D-l Dr. Al. Vasilescu profesor, la Școala Comercială Regele Carol al II-lea, a tratat ca teză de doctorat problema mult discutată a Cartelurilor.

Față de discuțiile din ce în ce mai pasionate în jurul acestei chestiuni, era necesar un studiu științific, în care problema să fie tratată cu toată obiectivitatea.

D-l Alex Vasilescu, care a lucrat 20 ani în administrația „Cartelului hârtiei", era cel mai indicat să trateze această temă, mai ales că d-sa nefiind angajat sub nici o formă în această chestiune, a prezentat toate garanțiile unei lucrări nepărtinitoare, așa cum de altfel se cere din partea unui om, care vrea să dea o contribuție științifică.

Lucrarea d-lui Vasilescu este un studiu rezumativ, am putea spune complect, al problemei cartelurilor din punct de vedere istoric, economic, juridic, administrativ, contabil și social.

Latura politică a problemei n'a abordat-o din cauza multiplelor interese, ce întunecă uneori adevărul. Ținându-se departe de polemicile în jurul cartelurilor, autorul se ocupă de avantajele și dezavantajele ce le prezintă, de mijloacele pentru a înlătura abuzurile ce ar putea să le facă în lipsă de concurență, de funcțiunea și organizarea cartelurilor naționale și internaționale.

Pentru prima oară, se face o descriere monografică a cartelurilor din țară, cari până acum păreau că sunt învăluite în mister.

Foarte interesantă este monografia amănunțită a cartelului fabricelor de hârtie, botezat „Trustul hârtiei".

Este bine venită această monografie, tocmai acum când s'a serbat 50 ani de existență a industriei hârtiei în România.

Din cifrele și informațiile ce ni le dă autorul, se vede că prosperitatea Industriei hârtiei în România se datorește în mare parte acestui cartel, care a avut noroc de o bună administrare, de o înțelegere deplină între fabricele de hârtie și de sprijinul destul de larg al guvernelor.

Autorul nu a voit să atace și problema culturii naționale în legătură cu industria hârtiei.

D-sa ne dă numai unele cifre, care sunt concludente, lăsând pe cititor, să tragă concluziile.

Asfel, după 25 ani de industrie națională, consumul hârtiei pe cap de locuitor a rămas aproape acelaș (2,80 kgr. în 1933 față de 2,66 în 1908). România ocupând ultimele trepte de pe scara consumației mondiale.

In apusul Europei, consumul, este de 20-25 kgr. pe cap de locuitor.

Lucrarea D-lui Vasilescu va fi suntem siguri-folosită de toți acei cari sunt preocupați de problema cartelurilor și în special de problema hârtiei în România-și apărătorii ca și adversarii tezelori în discuție vor găsi material prețios în această documentată lucrare.

Registrele de contabilitate de *N. K. Constantinescu.*

Intr'una din recenziile trecute, făceam constatarea îmbucurătoare că, în afară de manualele de contabilitate necesare învățământului acestei discipline în școli, diferite probleme ale acestei discipline sunt cercetate și prezentate marelui plublic cu observații și propuneri personale de către reprezentanții științe și technicei contabile în România.

Colegul nostru, d-l N. K. Constantinescu, care ani de zile a luat o parte activă la impunerile fiscale, a luat un capitol de technica contabilă și a. Studiul contabilității și al registrelor de contabilitate, supunându-l unei minuțioase cercetări din punct de vedere contabil, administrativ, juridic și fiscal.

Citind lucrarea d-lui N. K. Constantinescu, îți dai seama cât de variate și importante chestiuni ridică acesta capitol din codul de comerț, căruia atât codul cât și manualele de contabilitate îi rezervă numai câteva pagini.

Fiecare propoziție, fiecare dispoziție pe care mulți o repetă mecanic, ba chiar — fiecare cuvânt — poate fi izvor de discuții, interpretări și soluții contradictorli.

Astfel, înregistrarea operațiilor zi cu zi, viza registrelor, starea operațiilor, regularitatea formală a registrelor, puterea lor de probă, etc., sunt atâtea chestiuni, pe care codul de comerț le soluționează în câteva cuvinte lapidare, dar cari în aplicațiuni sunt succeptibile de atâtea comentarii.

Nu mai vorbim de marile probleme, cari privesc însă și fondul registrelor comerciale ș. a. estimatiunea, sinceritatea și exatitatea înregistrării operațiilor, constituirea rezervelor, amortismentul, prețul de cost, etc., cari deși desbătute de multă vreme de contabili, juriști, economiști, etc., n'au ajuns la dogme admise în mod general, ci sunt încă în faza discuțiilor.

Autorul se ocupă de toate aceste chestiuni, și care le-a examinat la lumina principiilor de contabilitate, a jurisprudențelor și a situației dela noi, pentru a ajunge la propuneri, cari fără a fi ridicate la rangul de dogme contabile, constitue îndrumări prețioase pentru ca registrele de contabilitate să-și poate îndeplini funcțiunea rezervată lor prin legi și regulamente.

De sigur că unele din aceste propuneri sunt susceptibile de discuții și poate chiar de soluții contrarii, însă aceasta interesează mai mult doctrina contabilă, decât aplicațiunea practică.

D-l N. K. Constantinescu a făcut în primul rând o lucrare de technică, care să fie folosită în mod practic de oricine are nevoe să țină sau să se servească de registre contabile.

Era nevoe de o asemenea lucrare, care caută să aducă lumină și preciziuni într'o mulțime de chestiuni privind forma și fondul registrelor comerciale, chestiuni cari de multe ori în practică și mai mai ales în practica fiscală au fost soluționate în mod greșit, cel puțin de organele cu mai puțină pregătire technică, producând pierderi de timp, chetuieli și uneori simțitoare pagube comercianților și industriașilor.

Ca încheere, dorim ca lucrarea d-lui N. K. Constantinescu să fie un înteres pentru toți cari umblă cu registre comerciale ca să folosească technica contabilă cu mai multă pricepere și mai ales cu mai multă obiectivitate.

Dr. V. M. Ioachim

Jurisprudențe Fiscale

I. Impozit complimentar. — Majorarea capitalului prin supraevaluare. — Autoritate de lucru judecat.

Deși în principiu rentabilitatea pentru aplicarea impozitului complimentar se socotește la capitalul real vărsat, nu și la acel rezultat prin supraevaluarea activului, totuși soluțiunea contrarie trebuie menținută, dacă într'un an anterior a fost stabilită prin comisiunea de apel și a căpătat astfel autoritatea lucrului judecat.

* * *

Asupra recursului făcut de Ministerul Finanțelor prin d-l Administrator Financiar al județului Ilfov, împotriva deciziunei cu No. 3105/932 a Comisiunei II-a de apel depe lângă Administrația Financiară a județului Ilfov.

Având în vedere motivul de recurs, concluziunile reprezentanților părților, deciziunea atacată de recurs și actele din dosarul instanței de fond:

Având în vedere că Ministerul Finanțelor prin D-l Administrator Financiar al județului Ilfov, a făcut recurs împotriva deciziunei cu No. 3105/932 a Comisiunei de apel pentru următorul motiv desvoltat prin petiția de recurs și prin concluziunile puse de reprezentantul său în instanță și anume:

„Violarea de lege și abuz de putere".

In adevăr, deși prin art. 42 din legea contribuțiunilor directe și adaosele de paragraf. III punct. 1 din deciziunea Comisiunei centrale publicate în Monitorul Oficial No. 150/925 și No. 163/927, se prevede că impozitul complimentar se calculează după rentabilitatea capitalului efectiv față de beneficiu, astfel că sporul de capital făcut prin supraevaluarea inventarului, nu se poate ține în seamă la calculul acestei rentabilități.

Deși prin raportul de expertiză contabilă aflat la fila 22 verso, se constată că s'a majorat capitalul societății cu 20.000.000 lei prin supraevaluarea activului.

Comisiunea de apel numai prin violarea legei și abuz de putere a respins apelul fiscului menținînd calculul rentabilității asupra capitalului obținut prin evaluarea inventarului.

Motivarea comisiunei de apel, că ar exista în cauză autoritate de lucru judecat, nu poate fi luată în considerație deoarece nu sunt îndeplinite condițiunile necesare.

Având în vedere că, contribuabila Societate anonimă M., a fost impusă la impozitul industrial aferent beneficiului net de 7.755.855 lei și impozitul complimentar calculat asupra rentabilității capitalului de 88.671.414 lei.

Că, împotriva acestui proces verbal de impunere, atât contribuabila, cât și fiscul, au făcut apel și comisiunea II-a de apel prin deciziunea cu No. 3105/932, atacă cu recurs, a admis în parte apelul fiscului adăugând în beneficiul impozabil suma de 174.544 lei ce face obiectul motivului III de apel și respingând celelalte motive de apel și a admis în parte și apelul contribuabilei scăzând din beneficiul impozabil suma de 950.534 lei, stabilind astfel un beneficiu impozabil de 6.999.865 lei.

Având în vedere că, pentru a respinge cel de al 4-lea motiv al apelului fiscului referitor la stabilirea capitalului pentru calculul rentabilității la impozitul complimentar, ce face obiectul motivului de recurs, comisiunea de apel motivează că sporirea capitalului prin supraevaluarea inventarului, având loc în anul 1930, prin impunerea pe anul 1931, făcută prin procesul-verbal No. 1 din 30 Noembrie 1931 și prin deciziunea comisiunei de apel No. 1924/932 dată asupra acestei impuneri, s'a prejudecat asupra acestei chestiuni și s'a stabilit că, capitalul pentru calculul rentabilității este de 80.000.000 lei astfel că există autoritate de lucru judecat și motivul de apel invocat de fisc devine inadmisibil.

Având în vedere că, într'adevăr, din actele aflate în dosarul impunerei contribuabilei intimate, atașat la dosarul comisiunei de apel, rezultă că prin procesul-verbal de impunere pe anul 1931 cu No. 1 din 30 Noembrie 1931, s'a stabilit că, capitalul social al contribuabilei intimate este de 80.000.000 lei majorat cu suma de 30.000.000 lei în cursul anului 1931 iar că comisiunea de apel, prin deciziunea cu No. 1924 din 5 August 1932, respingând apelul fiscului prin care se cere verificarea și majorarea impozitului complimentar, a prejudiciat asupra acestei chestiuni și a stabilit implicit că capitalul pentru calculul rentabilității în viitor este de 80.000.000 lei cât s'a stabilit prin procesul-verbal de impunere, astfel că dispozițiunile adaosului de paragraful III pct. I in instrucțiunile ministeriale publicate în Monitorul Oficial No. 163/927 nu-și puteau găsi aplicațiune.

Considerând că, Comisiunea de apel, constatând că există autoritate de lucru judecat asupra stabilirii capitalului intimatei pentru calculul rentabilității prin supraevaluarea activului la inventar de la 50.000.000 la 80.000.000 lei și respingând motivul de apel al fiscului pe această considerațiune, a făcut o justă aplicațiune a art. 1201 cod. civil și nu a săvârșit nici o violare de lege sau exces de putere, astfel că motivul său de recurs este neîntemeiat.

Că așa fiind, recursul Ministerului Finanțelor, împotriva deciziunei cu No. 3105/932 este nefondat și urmează a fi respins ca atare.

(Curtea de Apel Buc. S. II Decizia fiscală No. 44/934)

* * *

Cheltuieli de voiaj. Trebuesc scăzute în întregime când sunt justificate. Art. 31, al. 10, l. c. d.

Pierderi la debitori. Se scad din moment ce sunt trecute ca atare prin contul de Profit și Pierdere. Art. 31, al. 10, l. c. d.

Amortismente. — Intreprinderi comerciale. — Admisibilitatea.

* * *

Comisiunea de Apel, când înlătură dela scădere, o parte din cheltuelile de voiaj, nu o poate face prin simplă apreciere, ci trebuie să arate în mod detailat care anume post îl înlătură și să motiveze cauza neadmiterei. Procedând altfel, comisiunea dă o hotărâre casabilă.

Comercianții, fiind obligați a face un bilanț cât mai apropiat de realitate, creanțele trebuesc evaluate conform codului de comerț, pe valoarea lor reală. Aceste dispoziținni trebuesc respectate și în materie fiscală, întrucât legea impune numai beneficiile realizate, nu și cele dubioase. Astfel fiind, pierderile la debitori trebuiesc admise la scădere, din moment ce se constată neîncasabilitatea lor.

Amortismentul instalațiunilor, prevăzute de art. 31 alin. 5 și 7 se aplică atât la întreprinderile industriale, cât și la cele comerciale, legea nefăcând nici o distincție.

* * *

Reprezentantul fiscului în instanță a combătut oral motivele de recurs, cerând respingerea recursului.

In drept: Din susținerile părților înaintate Comisiunei de apel, precum și din hotărârea acestei Comisiuni, în fine și din motivele de recurs susținute în instanță în conformitate cu cele desvoltate în recursul și memoriul înaintat în scris și depus la dosar, văzând și actele aflate la dosarul cauzei, raportul de expertiză, bilanțul și actele în specificarea bilanțului, în baza cărora luând în examinare motivele de recurs, găsește că:

1. In ce privește primul motiv de recurs privitor la cheltuielile de voiaj, având în vedere, că firma recurentă prin contul datailat a speselor de voiaj justifică în mod amănunțit că acelea au survenit și că s'au plătit în dreptul celui arătat în cont, însumând suma totală de 531.076 lei, și cari au fost verificate cu acte justificative pe către expertul contabil și controlorul financiar delegați de Administrația Financiară, afară de sumele notate cu creion roșu în suma lor totală de 16.076 lei, cari n'au fost justificate precum se arată aceasta și în raportul de expertiză.

Comisiunea specială de impunere a admis la scădere suma de 426.989 lei, neadmițând diferența de 104.387 lei cu motivarea că această sumă reprezintă cheltuielile făcute de directorii întreprinderei în străinătate, cari cheltuieli și călătorii nu stau în legătură cu întreprinderea.

Față de această constatare a Comisiunei speciale, Comisiunea de apel a găsit prin apreciere, că din sumele neadmise la scădere numai 50% sunt făcute de directorii întreprinderei în străinătate, mai admițând la scădere lei 52.100 și nu a admis 52.287 lei; această motivare a Comisiunei de apel este eronată și făcută cu exces de putere și cu violarea art. 31 din legea contribuțiunilor directe, pentrucă, având la îndemână contul specificat al speselor de voiaj, trebuia să arate în mod detailat și numeric, cari spese nu le acceptă, cari sunt acei membrii în Consiliul de Administrație și cari poziții se refer la călătoriile lor din străinătate și nu putea prin apreciere să le stabilească în cota de 50%, aprecierea aceasta este făcută cu exces de putere căci tot așa putea să admită 10%, 20%, 60% sau chiar 90%.

Considerâud, că potrivit art. 31 p. 10 la calcularea venitului net impozabil se scade din veniturile brute cheltuielile diverse sau cheltui lile generale privind strict întreprinderea, având în vedere, că față de această dispoziție legală, deciziunea Comisiunei de apel nu poate fi considerată ca îndeajuns motivată, că membrii Consiliului de Administrație nu ar avea drept să facă călătorii în străinătate în interesul întreprinderei și făcând astfel de călătorii, acelea nu stau în legătură cu întreprinderea, având un caracter personal particular, pentrucă Comisiunea de apel nu arată, că în baza căror probe a ajuns la această convingere și a făcut această constatare.

Având în vedere, că Consiliul de Administrație este suveran și singur în drept de a da diferite delegațiuni pentru călătorii în străinătate și în acest scop chiar membrii Consiliului sunt mai în măsură, ca mai de aproape interesați în administrarea averei societății a face diferite cumpărături, comenzi și a aranja diferite chestiuni financiare, deci cheltuielile acestea fiind făcute în interesul întreprinderei chiar și în străinătate, aceste cheltuieli în baza art. 31 p. 10 din legea contribuțiunilor directe

trebuesc scăzute în principiu din veniturile brute, Comisiunea de Apel neadmițând aceste cheltuieli la scădere a violat acest text de lege, pentru care acest motiv de recurs a trebuit fi admis.

In ce privește al doilea și al treilea motiv de recurs, prin care din creanța față de firma Emanuel Wincernitz în sumă de 411.611 lei, Comisiunea a admis la scădere ca neîncasabilă suma de 300.000 lei și nu a admis 111.611 lei, cu toate, că din actele aflate la dosar, anume din certificatul Nr. 1272 din 2 Iulie 1931, eliberat de Percepția III, Cetatea Temișoara, se constată, că întreaga prăvălie, mobilier aranjament, cât și marfa aflată în prăvălie, s'a vândut la liaitație publică pentru suma de 243.000 lei, din care sumă s'au achitat datoriile către Stat, Casa cercuală, comudă, angajații și personalul firmei, iar ceilalți creditori chirografari nu au primit nimic, neadmiterea la scăderc a sumei sus arătate, Comisiunea o motivează pe considerațiunea aceea, că d-l Wincernitz mai poate avea și altă avere.

Iar privitor la creanța față de Mircea Pancu din București în sumă de lei 110.019 a admis la scăderea 80.000 lei, cu toate că și Comisiunea de apel constată, că acest debitor este declarat în stare de faliment, dar neadmiterea la scăzământ a sumei de 430.019 lei este întemeiată pe considerațiune, că în vechiul Regat tot se mai plătesc anumite cote de faliment.

Ambele acesturi motivări sunt făcute cu exces de putere, căci avînd în vedere dispozițiunile cuprinse în art. 199 Cod. com. potrivit cărora, comercianții, societățile anonime la facerea bilanțului sunt datori a ține seamă de următoarele: L) că averea socetății să fie prețuită după valoarea ca fiecare obiect are în ultima zi a anului întepriderei, iar la p. 5 se prevede, că crnanțele dubioase se vor evalua, după valoarea lor probabilă, iar cele ce nu se pot încasa, se vor șterge (art. 24 Cod. com. rom.).

Având în vedere că comercianții sunt obligați a face un bilanț cât mai aprodiat în realitate deci atunci, când recurenta a luat creanțele sale față de numiții debitori ai săi, ca neîncasabile, s'a conformat dispozițiunilor codului comercial, cari sunt aplicabile și în materie fiscală, căci și conform dispozițiunelor legi contribuțiunilor directe se impun numai benificile realizate, nu și cele dubioase. pentru care se pot face fonduri speciale, care potrivit art. 32 lit. b/ca rezerve pentru creațe dubioase rămân neîncasabile·

Din actele dela dosar și chiar Comisiunea de apel constată că fondul comercial a firmei Winternitz s'a vândut la licitație publică, fără ca creditorii chirografari să fi putut încasa vreun ban, iar Mircea Pancu este declarat în stare de faliment, deci aceste creanțe momentan trebuiesc considerate ca neîcasablle că și dacă ulterior o parte din acele creanțe se va încasa dela acești creditori, sumele, încasate vor fi ținute în beneficiul anului respectiv și vor fi impuse atunci, astel că fiscul nu va avea de suferit nici un prejudiciu.

In ce privește al patrulea motiv de recurs la neadmiterea la scăderea a creanței față de firma Wolfsohn și Schönbach din București în sumă de 52.275 lei ca neîncasabilă.

Curtea constată că recurentul și cu privirea la această creanță a făcut oareșcare dovadă prin adresa advocatului său din București, că creanța sa față de firma sus amintită este neîncasabilă și întrucât comisiunea de apel nu a acceptat această dovadă ca suficientă, trebuia și era ținută să-i dea posibilitatea recurentului, ca să facă dovada cu acte oficiale că debitorul său, este insolvabil, ceace nefăcând a comis exces de putere și de aceia Curtea a trebuit să admită și acest motiv de recurs.

In ce privește ultimul motiv de recurs privitor la neadmiterea la seăzământ a amortizmentului instalațiunilor imobiliare evaluate în inventar cu suma de 1.651 lei, după care i s'ar cuveni un amortisment de 165.658 lei și din care Comisiunea de Apel a admis numai 111.660lei, neadmițând amortisment la mobilul comercial.

Greșită și eronată este acea motivare a Comisiunei de Apel, că firma recurentă este o întreprindere comercială, căci firma recurentă având de scop prelucrarea și confecționarea industrială, iar prin punerea în vânzare ale acestor produse industriale, prin sucursalele sale și prin prăvălia centrală ia și caracterul unei întreprinderi comerciale, dar indiferent de această constatare, evident greșită a Comisiunei de Apel, în capitolul IV al legii contribuțiunilor directe se tratează în general impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale dela art. 30 până la 42 inclusiv și prin urmare dispozițiunile cuprinse în aceste articole sunt generale atât pentru întreprinderile comerciale, cât și pentru cele industriale, pentrucă legea în privința aceasta nu face nicio distincție și astfel și dispozițiunile art. 31 privitor la amortismentul mobiliar este admis și la întreprinderile comerciale nu numai la cele industriale și cu atât mai mărtos în speță, când este evident, că întreprinderea firmei recurente are un caracter dublu și industrial și comercial, instanța de apel poate cerceta numai, dacă investițiunile mobiliare nu au fost supraevaluate, sunt utile și necesare întreprinderei, observând totodată și aceea, că nu se acordă amortizării investițiunile complect amortizate, în trecut că astfel valoarea instalațiunilor vechi și neutilizabile, să nu mai intre în calculul amortismentului prevăzut.

Pentru aceste considerațiuni, Curtea găsește, că și acest motiv de casare este fondat, în consecință, admițând recursul firmei recurente a trebuit să caseze deciziunea Comisiunei de Apel și să o evite, ca ținând seamă de considerentele acestei deciziuni să refacă impunerea.

(Extras din decizia fiscală No. 1848/933. Curtea de Apel Timișoara S. III).

Reuniunea contabililor experți și autorizați

Sărbătorirea președintelui secției Ilfov

In seara zilei de 27 crt., a avut loc în saloanele restaurantului Flora (Șoseaua Kiseleff), reuniunea contabililor experți și autorizați din Capitală.

Reuniunea a fost prezidată de d-l Prof. Gr. Trancu Iași, fost Ministru, Președintele de onoare al Corpului Contabililor din România, asistat de d-l N. Butculescu, Decanul Corpului. Cu această ocaziune, membrii din Capitală au ținut să sărbătorească și 35 ani de activitate profesională a d-lui Aureliu Marinescu, Președintele Corpului Contabililor Secția Ilfov.

S'a remarcat prezența a numeroși membri din Capitală și provincie, care au ținut ca, prin participarea lor, pe de o parte să-și arate simpatia față de sărbătorit, iar pe de alta să adere la acțiunea pornită de conducerea Corpului Contabililor în ce privește restabilirea echilibrului de forțe profesionale, față de celelalte corpuri tehnice, precum și pentru a protesta împotriva ignorării legei Corpului Contabililor de către factorii chemați s'o aplice.

D-l *Prof. Jean Petrescu* luând cel dintâi cuvântul, a relevat importanța acțiunei pornite și a scos în evidență meritele d-lui Aureliu Marinescu, Președintele Secției Ilfov, care, prin lupta sa hotărîtă, dârză și cinstită, a stârnit admirația colegilor din Corp și a provocat mare neliniște în rândurile celor ce mai socot încă, în țara noastră, că expertul-contabil n'are dreptul la controlul banului public.

D-l *Ion Mardan* arată că, față de solidaritatea membrilor Secției Ilfov, acțiunea Corpului condusă de d-l Aureliu Marinescu poate fi socotită ca învingătoare.

D-l *Prof. Gh. Huber* din partea „A. L. A. C. I.", spune că apreciază silințele depuse de d-l Aureliu Marinescu, de a creia acea armonie a membrilor de diferite grade din Corp.

In numele Asociației ce conduce, d-l Huber spune că va colabora cu Corpul Contabililor, încredințat fiind că doleanțele „A. L. A. C. I." vor fi satisfăcute complet.

D-l Alexandru Botez, face bilanțul ultimului semestru al activității Corpului și membrilor în general, omagiind pe sărbătorit pentru activitatea sa.

D-l Prof. V. M. Ioachim, directorul Consiliului Superior, a pornit o acțiune publicistică de edificare a opiniei publice asupra drepturilor câștigate de membrii Corpului Contabililor și care nu sunt respectate.

Acțiunea Consiliului Superior și acea a Secției Ilfov sunt acum ridicate prin reuniunea din această seară. Ar fi bine, ca fiecare membru al Corpului să corespundă momentului în care dă o luptă pentru apărarea drepturilor profesionale.

Amintește cuvintele D-lui Prof. Trancu Iași care cerând o epurație morală, a înțeles și o integrare a forțelor profesionale în drepturile firești.

D-l Ioachim mai arată că acțiunea pornită de Consiliul Superior împreună cu Secția Ilfov are sorții cei mai buni de isbândă. Articolul publicat în diferite ziare a avut darul să edifice pe mulți dintre acei ce nu cunoșteau rolul profesiunei noastre și drepturile câștigate.

Sunt bucuros să constat solidaritatea membrilor Secției Ilfov cu D-l Aureliu Marinescu Președintele acestei Secțiuni.

De D-sa mă leagă amintiri frumoase de pe timpul când se punea bazele mișcărei noastre profesionale.

Elogiază meritele sărbătoritului.

D-l N. Butculescu, Decanul Corpului Contabilor, luând cuvântul, spune că sărbătorirea D-lui Aureliu Marinescu este un semn de solidaritate a tuturor membrilor, care compun corpul. Sunt bucuros să constat acest lucru și am credința că în cel mai scurt timp, toți membrii noștri se vor bucura de drepturile conferite de lege.

Trebue să fim demni, căci numai așa vom impune respect acelor chemați să le înțeleagă.

Cuvântarea d-lui prof. Trancu Iași.

Suntem chemați, din când în când, să aruncăm o privire retrospectivă asupra activității noastre. E bine ceeace facem, conducătorii noștri economici vor avea întotdeauna, în fața lor evidența puterei noastre de afirmare.

D-vs. ați căutat să dublați reuniunea de astă seară cu sărbătorirea lui Aureliu Marinescu. Nimic mai impresionant într'o organizație decât atunci când se recunoaște meritele și munca conducătorului. Aș avea prea multe lucruri bune de spus despre Marinescu și deaceea cred că, solidaritatea Dv. împrejurul lui îmi confirmă și mai mult nădejdea ce mi-am pus-o în el.

Aș vrea ca și din reuniunea de astă seară să iasă un plus la bilanțul activității noastre profesionale și cred că printr'o muncă organizată a noastră, vom putea impune ordine și respect acolo unde suntem chemați să colaborăm.

Acum, ca întotdeauna, preconizez ordine, disciplină și mai cu aeamă solidaritatea care ne apără pe fiecare în parte — pe toți împreună — de orice atac venit fie din afară, fie în lăuntru.

Mai iau cuvântul d-nii: Felix Segal, N. Trandafirescu-Nămăești, Sebastian Voicescu, Athanase Galan, Vasile Dumbravă și d-l Birtulescu care aduc elogii Președintelui Corpului Contabililor Secția Ilfov, asigurându-l că vor fi totdeauna alături de D-sa în activitatea dusă pentru apărarea drepturilor profesiunei contabile.

Cuvântarea D-lui Aureliu Marinescu

Vădit emoționat, d-l Aureliu Marinescu exprimă tuturor mulțumiri pentru elogiile aduse; mulțumește în special d-lor Trancu-Iași și N. Butculescu, pentru sprijinul ce-l acordă Corpului în general și Secțiunei ce o conduce în special și îi asigură că va lupta și mai departe pentru progresul științei și profesiunei contabile.

Mulțumește de asemenea d-lui Profesor Jean Petrescu care organizând manifestația de azi, a sunat alarma pentru strângerea rândurilor.

Face apel la solidarizarea cadrelor vechi cu cele noi, pentru a putea asigura Corpului propășirea atât de necesară. Cere tuturor celor prezenți o acțiune vie și permanentă pentru repunerea în drepturi a profesiunei.

Prezența Dv., spune d-l Aureliu Marinescu, mă îmbărbătează și mai mult și promit că voi ține desfășurat steagul primit dela predecesorii mei.

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Dela Corpul Absolvenților Școalei Superioare de Comerț

Intrunirea promoțiilor 1905, 1910, 1915, 1925, la Școala Comercială Superioară din Galați.

Pentru a marca un spirit de solidaritate între colegii unei serii, pe de o parte, pentru a da un exemplu viu față de generațiile cari ne urmează, un comitet de inițiativă de absolvenți ai Școalei Comerciale Superioare din Galați, a hotărât ca odată cu serbarea de fine de an a școalei, ce a avut loc la 23 Iunie a. c., să se întrunească în localul școalei și absolvenții, în viață, cari împlinesc 30 ani, 25 ani, 20 ani sau 10 ani, dela terminarea școalei.

Această întrunire punea în față două generații, una cu un trecut de bogată activitate pe terenul economic, alta care va intra în uptă, cuprinzând pe actualii și viitorii absolvenți.

Ea mai strângea sub acelaș acoperiș pe foștii profesori, părinții sufletești ai absolvenților vechi, cu actualii profesori, părinții sufletești, ai celor de acum și din viitor.

Serbarea promoțiilor s'a încadrat în serbarea de fine de an a școalei, care a avut următorul program:

Cuvântul de deschidere a revenit d-lui Alex. Zaharia, directorul Școalei Comerciale Superioare din Galați. A vorbit apoi d-na Zaharia, directoarea Școalei Comerciale Superioare de Fete, d-l Pălăngeanu, directorul Școalei Comerciale elementare. Toate aceste trei școale sunt întrunite într'un măreț local construit cu fonduri puse la dispoziție de Camera de Comerț din Galați, local care a costat peste 40 milioane lei.

Din partea promoțiilor a vorbit d-l Andrei I. Gheorghiu, absolvent al seriei 1910, arătând ceeace au realizat absolvenții și indicând, pe baza experienții ce au căpătat, care este datoria actualilor absolvenți și elevii ai școalei. Greutățile cele mai mari ale vieții reale nu se pot învinge decât depunând o muncă fără preget, cu o perseverență fără margini, cu o cinste exemplară, calități însuflate de pe băncile școalei, de profesori, calități morale care valorează în atâtea ocaziuni ale vieții mai mult decât posesiunea bunurilor materiale.

Din partea foștilor profesori a luat cuvântul animatorul ne-

obosit care este d-l Grigore Trancu-Iași, fostul Ministru al Muncii, care arată în fiecare clipă cu exemplul său personal, ceeace trebue să facă fiecare în cercul său de activitate. D-sa s'a ridicat, cu drept cuvânt, contra indiferenței acelora dintre absolvenții seriilor de mai sus, cari nu au trecut peste greutățile ce i-au împiedecat de a fi prezenți la această sărbătoare.

Din partea absolvenților vorbește d-l Galan Ath. seria 1905, care scuză în parte lipsa celor absenți, prin faptul că nu s'a făcut din timp publicitatea necesară. D-sa propune a se interveni ca viitorul congres al Corpului contabililor să aibă loc, în 1937, la Galați, pentru ca atunci, să vină cât mai mulți absolvenți ai Școalei, pentru a arăta solidaritatea urmărită cu întrunirea de acum.

Vorbesc din nou profesorii I. G. Munteanu și Gr. Trancu-Iași, după care solemnitatea a luat sfârșit.

Absolvenții însoțiți de profesorii I. G, Munteanu, Trancu-Iași, G. Fumagalli, Al. Zaharia, I. Ionescu, au luat parte la parastasul dela Biserica Sfântul Haralamb, pentru odihna sufletelor colegilor morți dela absolvire până acum, pe câmpul de onoare sau în timpul activității lor, ca și a profesorilor morți.

Se formează apoi un pios cortegiu la mormântul profesorului Benișache, unde are loc un scurt serviciu religios.

La ora 1 $^{1}/_{2}$ a avut loc o masă comună cu toți profesorii și absolvenții mai sus arătați. Orele 4 aduce despărțirea, care a avut loc într'o atmosferă înălțătoare, toți urându-și să se întrunească în 1937, la congresul proectat al tuturor absolvenților, în cadrul congresului corpului contabililor.

CĂTRE ABONAȚI. Toți d-nii abonați, cari sunt în măsură a achita infima sumă de lei 200.— costul abonamentului, sunt rugați a plăti la prima cerere, pentruca să putem continua trimiterea acestei raze de lumină fără plată, deocamdată și acelora cari șomează în adevăr și nu pot să plătească.

Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați

La 15 Iunie, la sediul Corpului secțiunea Ilfov, au fost convocați experții contabili recomandați Ministerului de Finanțe, pentru lucrări de expertize fiscale.

A prezidat d-l *N. Butculescu*, Decanul Corpului.

D-l *Aurel Marinescu*, președintele secției, arată rolul important ce-l au experții în impunerile fiscale, își exprimă regretul că anul acesta nu s'a mai făcut uz de experți la lucrările de impunere.

S'a făcut totuș apel la 12 experți pentru a face verificarea impunerilor.

Recomandă experților cea mai mare obiectivitate și perfecta corectitudine în executare însărcinările ce vor avea.

Spune că activitatea lor va fi supraveghiată de Corp, care este hotărât să ia măsurile cele mai severe pentru orice abateri dela datoria profesională.

Atât interesul fiscului cât și intereseie contribuabililor în marginele stricte ale legii și ale realității, trebue deopotrivă de apărate.

Dr. V. M. Ioachim, spune că această consfătuire se transformă în acelaș timp într'o adunare de protestare contra nesocotirii legii Corpului. D-sa relevă cazul magistraților cari dau expertize la persoane, care n'au această calitate după lege.

Circulara d-lui Valer Pop, ministrul de justiție, în această privință n'a fost ținută în seamă de magistrați, fără să fi luat vreo măsură contra acelor ce nesocotesc și legea și ordinele ministerului.

D-sa arată că dispozițiunile introduse în legea cooperației pun pe experții contabili într'o stare de inferioritate față de contabilii cooperatori.

Corpul va lupta pentru desființarea acestor dispoziții.

D-l I. Mazăre, spune că și la Cassa Autonomă a pădurilor, s'a încercat ca profesioniștii contabili să fie înlocuiți prin silvicultori, Corpul a intervenit la timp, totuși acțiunea trebue dusă înainte pentrucă surprizele nu sunt excluse.

Mai iau cuvântul d-nii Gr. C. Coandă, Ionescu Grivăț, C. Bercaru, etc.

Se decide să se formeze un comitet restrâns de acțiune care să stabilească mijloacele ce trebue întrebuințate ca să se obțină aplicarea integrală a legii Corpului, sancționându-se abaterile.

Secția Ilfov

Către colegii Experți Contabili

Lupta pentru asigurarea unei existențe, lupta pentru menținerea unei situațiuni din trecut în operațiunile fiscale (în comisiunile de impuneri, în comisiunile de apel, ca experți numiți cu prilejul judecării apelurilor, ca reprezentanți ai Camerilor de Comerț etc.), a luat o formă ce nu convine organelor conducătoare ale Corpului, care are răspunderea menținerii prestigiului profesiunei în orice loc și în orice timp.

Spre buna regulă în consfătuirea avută la 14 Iunie a. c., am crezut de a noastră datorie de a da colegilor sfaturile inerente pentru înlăturarea atmosferei nedrepte creată de elemente străine de Corp în jurul exercitării rolului de expert.

Am arătat deasemenea că vom urmări cu mult interes activitatea colegilor noștri și în special a acelora ce au fost chemați la posturi de mare încredere.

Odată cu aceasta am crezut imperios să atragem serioasa luare aminte și asupra faptului că, dacă Corpul este chemat să ia apărarea colegilor atunci când ei sunt prejudiciați în interesele lor, tot Corpul este obligat să aplice sancțiunile prevăzute de legea noastră contra acelora cari, prin abateri de la datorie, *aduc prejudicii profesiunei.*

Trebue să se știe că abaterea dela datorie, fie că este provenită din colportarea de versiuni, *fie că face parte din categoria faptelor nepermise, va fi sancționată.*

Ca încheere facem cu această ocaziune un insistent apel către colegii ce cunosc abateri de la datorie să le aducă, fără ezitare, direct, la cunoștința Corpului, care va ști să-și facă datoria, ferindu-se de a forma în mod public pentru cazuri izolate, o *atmosferă nemeritată colegilor ce au știut și știu să respecte prestigiul profesiunei lor.*

Decan,
Niculae Butculescu

Președinte,
Aureliu Marinescu

Conferințe și Congrese Internaționale

Cursul internațional de expansiune economică.

A XVII-a reuniune pentru acest curs se ține în anul curent între 14 și 30 August la Praga.

Ele se compun din o serie de conferințe asupra subiectelor de ordin economic interesând expansiunea economică a Cehoslovaciei.

Invățământul comercial.

Caracteristica cursurilor din anul acesta constă în faptul că aceste conferințe se țin chiar în centrele ce se vizitează de cursiști, așa încât verificarea celor expuse se poate face pe loc de către participanții la ele.

Congresul Internațional pentru învățământul comercial.

Intre 1 și 6 Septembrie a. c. se ține tot la Praga și *Congresul internațional pentru învățământul comercial.*

Subiectele propuse a se discuta în acesf Congres au fost împărțite în 13 grupe:

1. Invățământul ramurilor comerciale în școlile necomerciale.
2. Invățământul ramurilor comerciale din punct de vedere al metodei școlii active.
3. Partea economică a ziarelor și raporturile asupra chestiunilor economice.
4. Necesitatea psichologiei aplicate în școlile de comerț în ce privește viața practică a afacerilor.
5. Punerea la dispoziție a obiectelor de învățământ și de documente provenind din practica comercială.
6. Cursuri speciale și burse de studii pentru profesorii școlilor de comerț.
7. Raporturile reciproce între diferitele tipuri și grade de școli comerciale, obligațiile fiecărei categorii.
8. Intrebuințarea în învățământ a difuziunei radiofonice, a mașinilor vorbitoare, a filmului, etc.
9. Tribunal arbitral în materie comercială.
10. Chestiuni de actualitate în documentarea profesorilor de școli comerciale.

11. Profesiuni ce ar trebui rezervate diplomaților școlilor de comerț.

12. Sarcinile și scopurile limbajului economic.

13. Activitatea comercială practică înainte de intrarea în școală și în timpul frecventării ei.

In afară de ședințele în care se vor discuta pe grupe subiectele mai sus expuse congresul va ține 4 ședințe plenare în care se vor desbate:

a) Raporturile președinților de secțiuni;

b) Morala în afaceri: concurența nelooială, prevederile juridice ale diferitelor asociații profesionale etc.

La acest Congres Corpul contabililor autorizați și experți va fi reprezentat prin d-nii: Dr. Grigore Trancu-Iași și Dr. P. Drăgănescu-Brateș.

Al VIII-a Congres Internațional de Contabilitate.

Cu ocazia Expoziției Internaționale din Bruxelles se ține între 17 și 19 August a. c., în acea localitate și al VIII-a *Congres Internațional de contabilitate.*

Programul acestui congres cuprinde următoarele puncte:

1. Contabilitatea generală.
2, Contabilitatea publică.
3. Invățământ.
4. Organizare.
5. Interese profesionale.
6. Realizarea scopului Asociației Internaționale de Contabilitate.

Al IV-a Congres Internațional de Experți.

Sub auspiciile „Federației Internaționale de Asocieție de experți" se ține la Bruxelles între 7 și 10 Septembrie a. c., al IV *Congres Internațional de Experți.*

Se vor dezbate următoarele grupe de probleme:

1. Organizația experților.
2. Diverse specii de experți.
3. Expertiza și știința.
4. Condițiuni pentru a fi expert.
5. Drepturile și îndatoririle experților.
6. Onorariile experților.

La acest congres *Asociația Experților Contabili din România* va prezenta o dare de seamă asupra situației și problemelor privitoare la experții contabili din România.

Informațiuni asupra condițiunilor de participare la aceste conferințe și congrese internaționale se pot obține la administrația acestei Reviste.

† C. Naumescu

Ne-a părăsit pentru totdeauna încă unul dintre cei cari au format fala Corpului Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț și al Corpului Contabililor, autorizați și experți.

Este drept că defunctul a activat mult în avocatură, obținând prin perseverența sa succese remarcabile pentru colegii baroului de Ilfov. Nu și-a uitat însă niciodată obârșia și a ținut legătură sufletească cu organizațiile noastre la mișcările cărora a participat ori de câte ori a fost solicitat.

Răsfoind monografia Școalei Superioare de Comerț din Bulev. Domniței am găsit că din cei patru absolvenți ai promoției 1894 a făcut parte și C. Naumescu.

Din informațiunile culese am aflat că a fost premiantul întâiu în toate clasele, numele său fiind scris în cartea de onoare a școlii. Încă din școală s'a distins la cursul dreptului, înclinație ce a determinat conducerea școlii să aleagă pentru mormanul de cărți ce i s'a oferit la absolvire numai manuale de drept, române și străine.

Am ținut, cu prilejul înmormântării sale să fac, prin cuvântarea ce am rostit, remarca că marele avocat, că distinsul reprezentant al baroului, că președintele cercului avocaților, că organizatorul atâtor inițiative, că omul de muncă fără preget, că omul cinstit ce a luptat numai pentru alții, a fost absolventul de școală superioară de comerț din promoția 1894, a fost expertul contabil a fost colegul și prietenul nostru . . . . . prea modest.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Aureliu Marinescu

Bibliografii

Buletinul Muncii și Ocrotirilor Sociale, Anul XV. No. 1—4 Ianuarie-Aprilie 1935. — Cu acest număr Buletinul Muncii și Ocrotirilor Sociale intră în al XV an de apariție, cu aceiași ținută elegantă din punct de vedere al execuției technice și cu un bogat material documentar, asupra chestiunilor de actualitate, atât din câmpul Muncii cât și al Asigurărilor Sociale.

Politica socială de Stat trebue să îmbrățișeze toate problemele în legătură cu îmbunătățirea soartei materiale și morale a lucrătorilor din industrie și a salariaților, cari sunt cuprinși în asigurări; astfel că aceste rezultate, trebue să apară într'o publicație oficială.

Intâia grije a Ministerului Muncii, înființat prin decretul lege No. 1327 din 29 Martie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 272 din 30 Martie 1920, a fost să aibă un mijloc de răspândire, de cunoașterea datelor din acest domeniu, precum și mijlocul de contact și schimb de rezultate cu organizațiile similare din alte țări.

Astfel, întâia activitate a biroului Internațional al Muncii dela Geneva a fost aceia a unei intinse și cuprinzătoare publicații.

Buletinul Muncii și Asigurărilor Sociale continuă Monitorul Asigurărilor Muncitorești, organ oficial al Casei Centrale Asigurări Sociale, care a apărut din 1912 sub conducerea d-lui V. Madgearu, până la 1920, când a luat ființă Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale.

Partea I. *Munca* consacrată chestiilor relativ la organizarea și ocrotirea muncii și muncitorilor, contractelor și conflictelor de muncă, juridicții profesionale, emigrări, șomaj în cursul ultimului semestru al anului 1934, însoțite de grafice.

Partea II. *Asigurăsi Sociale* consacrate problemei asigurărilor sociale.

O succintă istorie a evoluției legislației muncitorești dela 1912 până la 30 Noembrie 1933, cuprinde *„Darea de seamă asupra activității Casei Centrale a Asigurărilor Sociale"*, precum și rezultatele financiare.

Un luminos articol, semnat de d-l I. Argeșeanu despre *„Date cu privire la sarcinile financiare de asigurare de pensii potrivit legii de unificare"*.

Pe baze științifice se pune față în față bilanțul *actuariat* cu cel *contabil*, arătându-se obligațiile ce trebue să aibă conducătorii de azi față de viitor, pentru echilibrarea sarcinilor de asigurare; de a nu le lăsa o moștenire dacă nu destul de ușoară cel puțin nici așa de grea.

D-l Mihoc, tratează o chestiune de actualitate, pe care conducătorii Institutului nostru de Asigurări Sociale trebue să o aibă în vedere: *Bazele technice financiare ale asigurării emigrantului.*

O statistică a consultațiilor medicale pe 1934 din întreaga țară și acte și documente relativ la asigurări, încheie această parte destul de interesantă.

Dem. D. Cătuneanu

Colegiale

✉ D-l senator **N. S. Penescu** a trecut cu succes doctoratul la Academia de înalte studii comerciale.

✉ D-l **Octavian Fulea,** expert-contabil, director al Băncii Românești Suc. Tg.-Mureș, a fost numit președinte al comisiei interimare a Camerei de comerț din Tg.-Mureș.

In acelaș timp a fost numit și în comisia interimară a municipiului Tg.-Mureș.

✉ D-l **Grigore Petrescu,** expert-contabil, procurist al Băncii Românești Suc. Tg.-Mureș, a fost numit președinte al Camerei de muncă Tg.-Mureș.

✉ D-l **Ion Murgoi,** expert-contabil, procurist al Băncii Albina Suc. Tg.-Mureș, a fost numit în comisia interimară a municipiului Tg.-Mureș.

✉ D-l **Victor Gombos,** expert-contabil, procurist al Băncii Albina Suc. Tg.-Mureș, a luat doctoratul la Facultatea de drept din Cluj.

Abonamente

In cursul lunei dela 10 Iunie — 15 Iulie 1935, am primit următoarele sume : *)

Incasate din țară prin incasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Arad: Th. D. Sandoiu 1935, 200.

Bazargic: M. Pandelescu 1932-33, 250. L. Panculescu 1932-33, 250; N. D. Ruscov 1934, 200; C. N. Biju 1933, 200; Gh. Stoicov 1933, 200; S. Panaitescu 1934, 200; Tr. Tănăsescu 1935, 200; Th. I. Theodorof 1933, 200; Anghel Găetan 1934, 200; Tonef Sava Teodorof 1933, 200; Moise A. Lewy 1934, 200:

Baia de Criș: Constantin Torneanu 1934, 160:

Brăila: Camera de Comerț și Ind. 1933—34, 776:

Brașov: Rotenberg Bernard 1935, 160; George Catrava 1933, 160; Ștefan Rizescu 1933—34, 320:

Cernăuți: Silvestru I. Netea 1934—35, 320:

Câmpulung (Muscel): Gh. M. Rolea 1934—35, 320:

Călărași-Ialomița: Tănase Nicu 1933, 160; Gh. D. Georgescu 1934, 160; V. Z. Theodoru 1934, 160; C. Davidescu 1933—34, 320; Ilie Hagi Mihali 1932—33 210; Carol Graiff 1935 160;

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Dinu Hristea 1932—33 210; Nicolau Constantin 1935, 160; Ștefan Ionescu 1931—33, 260; D. Mazilu 1934—35 320; V. I. Toma 1934, 160; Ion Tudor 1935 160; D. Brătulescu 1934 200; Carol Greiff 1933—34 400; Nic. Ionescu 1933—34 400; Const. Nicolau 1933-34, 400; V. Teodoru 1933, 200; N. Stănescu 1933, 200; I. D. Georgescu 1933, 200; V. Toma 1933, 200; D. Mazilu 1933, 200; Tudor Ion 1934, 200:

Constanța: Ion M. Alexandru 1935, 160:

Cluj: Irina Ciulean 1934, 160; Ogadic Alexandru 1932—34, 150.

Hunedoara: D. Epure 1934, 160:

Comuna Izvoarele: M. Ionescu 1934, 160:

Iași: Moscu Solomon 1934, 160:

Ițcani: Eug. Dufeck 1934, 200:

Lugoj: Neuman Hugo 1935 200:

Orăștie: Schulerii Oscar 1931—34, 420:

Panciu: Ștefan N. Milea 1933—34, 320:

Petroșani: Othmar Pellion 1934, 160; C-tin L. Popescu 1935, 200:

Piatra Neamț: Grig. Findrilian 1934, 160:

Pitești: Onofrei Marinescu 1933—34, 320:

Radna: Liviu Ghilezean 1935, 160:

Reșița: Epeldauer Dezideriu 1935, 200:

Roman: Gh. T. Mircea 1934, 160;

Siiistra: Ștefan Gheorghief 1934, 160; Isidor Al. Sideri 1933—34-35 480; Nedelciu Athanasof 1930—32, 150; Radi Ruscof 1934 1935, 320; Adolf Lewy 1935, 160:

București:

A. Andreescu, 1934, 200; M. Abramovici, 1934, 100; Ardeleanu Horia, 1935, 200; Traian Adolferescu. 1935, 200; Jean Abramovici, 1935, 200; Dumitru Atanasiu, 1934, 200; Andreef Victor, 1935, 200; Gustav Bechesch, 1935, 200; Oscar Bank, 1935, 200; Niculaie St. Bădulescu, 1935, 200; I. Bercovici, 1935, 100; D. Baichiș, 1935, 160; Bădulescu M. Pascal, 1932, 160; Maria Boske, 1935, 160; A. Blumenfeld, 1935, 160; Banca de Credit Român 1935, 500; Vladimir Beslegeanu, 1935 lei 200; Al. Braunștein, 1933 34, 400; Aurel Bediteanu, 1934, 160; Cornel Bediteanu, 1935, 200; Vasile Brăcăcescu 1935, 200; Zaharia Butnariu, 1934, 200; Vasile Beza, 1934, 100; Cristea Cartaș, 1935, 100; L. Ceaureanu, 1935, 200; Copolovici Osias, 1935, 160; Chirea Radu, 1935, 80; Eduard David, 1935, 200; Eugen Demetrescu, 1935, 200; Gh. I. Dimitriu, 1934, 200; C-tin Detrino, 1935, 200; Adolf Davidovici, 1984-35, 240; Gh. I. Dumitrescu, 1934, 200; Aslan Digran, 1935, 200; Pascal Dumitrescu, 1935, 200; Pera Dumitriu, 1934, 80; I. N. Domnescu, 1935, 200; Direcția Fin. Municipiu București, 1935, 1000; Beno Fische, 1935,

200; Isidor Finkelstein, 1935, 200; Gustav Fidler, 1934, 200; Filipescu M. Ioan, 1935, 80; Fischman Lupu, 1934, 200; Georgescu Filip, 1935, 160; G. D. Georgescu, 1934, 160; Galin Dimitrie, 1934-35, 320; I. Gabrovski, 1934, 200; Gohn G. Ioan, 1935,200; Gutman Herman, 1935, 80; Iosif D. Haim, 1935; 200; Iordache N. Onea, 1934, 200; Sigmund Iosef, 1935, 200, I. G. Iliescu, 1933, 200; Hercule Kelefa, 1935, 200; Emil Kaizer, 1934, 200; L. Lupu; 1934, 200; Landau Isidor, 1935, 160; Löbel Anette Bernache, 1935, 200; St. Lăzărescu, 1935, 200; Octav Lăzărescu, 1934, 200; C. Munteanu, 1935, 200; D. I. Manea, 1933, 200; I. Michelsohn, 1935, 200; Ion Marinescu, 1935, 200; Alfred Marcu, 1935, 200; Mauriciu Marcus 1934, Marcus Mișu, 1934, 200; C-tin Mihadaș, 1935, 200; B. Martin, 1934 200; Traian Mărculescu, 1935, 200; G. Popovici, 1934, G. G. Popescu 1934, 200; I. A. Popovici, 1935, 200; Radu C. Pădure, 1935, 200; D. C. Roșianu, 1935, 200; Mandy Rosen, 1935, 160; Rusescu Paul, 1935, 200; Gh. Ristea, 1934, 200; Traian Rădulescu, 1934, 200; 1934, 200; C-tin M. Rădulescu, 1934, 100; Ion Roman, 1934, 200; N. Stefeck, 1934, 80; Stănescu M. Ioan, 1935, 160; Soră C. Ioan, 1935, 200; C-tin Stroe, Petre P. Stoian, 1935, 200; Jean Schlifca 1935, 200; Petre Spireanu, 1935, 200; Trifu Stănescu, 1935, 200; Iulius Strauch, 1933-34, 400; Osias Spitzer, 1933-34, 300; Ștefan Stoenescu, 1934, 200; Carol Staub, 1935, 200; Mihai Szechely Pajor, 1935, 200; Pantilimon Săndulescu, 1935, 160; C. Staminescu, 1935, 160; Ath. Tomulescu, 1935, 200; N. Tănăsescu, 1934, 100; N. Teoharie, 1935, 160; C. N. Tomescu, 1935, 200; Theodoru Aurelian 1935, 160; Dragomir Urloiu, 1935, 200; Uică Mihail, 1935, 100; M. Vankercoven. 1935, 160; David Vogel, 1935, 160; Ferd. Weinblum, 1934, 160.

Rugăm Secțiunile din țară să binevoiască a ne trimite scurte știri colegiale.

Susțineți revista prin plata promptă a abonamentuiul.

„ACTIVA" S. A.

Casa Corpului Contabililor și a Titraților în Științele Comerciale. București

Bilanțul General încheiat la 31 Decembrie 1934.

ACTIV					PASIV				
Casa în numerar	34.202	75		—	Capital	4.000.000	—		—
Acționari	382.180	—		—	Fond de rezervă	437.690	—		—
Efecte publice val. nom. 25.000 real.	10.000	—		—	Fond pentru amort. imob.	175.000	—		—
Efecte de primit	280.100	—		—	Fond pentru creanțe dub.	80.000	—		—
Efecte protestate	26.713	—		—	Efecte de plată	150.000	—		—
Imobil	4.000.000	—		—	Depuneri spre fructif.	454.184	—		—
Mobilier	59.500	—		—	Diverși creditori	47.547	40		—
Imprum. în Ct. Corente	474.280	—		—	Dividende neachitate	42.589	—		—
Diverși Debitori	8.314	—		—	Chirii cuvenite an. 1935	60.000	—	5.447.010	40
Consiliul Superior	65.720	65		—		5.447.010	40	5.447.010	40
Pierderi din conversiune	106.000	—	5.447.010	40					
	5.447.010	40	5.447.010	40	**Conturi de ordine**				
Conturi de ordine					Div. dep. Libere de tit.	70.000	—		
Depozite libere de titluri	70.000	—			Depon. de Cauțiuni de g.	1.165.000	—		
Cauțiuni de gestiune	1.165.000	—			Diverși deponenți de tit. în gaj.	431.500	—		
Titluri de gaj	431.500	—			Dep. de hip. și gar. div.	900.000	—	2.566.500	—
Hipotecii și garanții diverse	900.000	—	2.566.500	—		2.566.500	—	2.566.500	—
	2.566.500	—	2.566.500	—					

Contul de profit și pierdere încheiat la 31 Decembrie 1934

DEBIT					CREDIT				
Cheltueli generale	63.281	50			Gestiunea imobilului	204.762	—		
Cheltuei rambursabile	630	—			Dobânzi și comisioane	4.697	—	209.459	—
Impozite	43.162	-							
Salarii	19.990	40							
Amortismente									
Mobilier 10 % as. valorii	10.500								
Imobil	55.000								
Efecte publice pierdere	15.000								
Diverși debitori	360								
Profit și Pierdere 1934 pier. repor. 1934	1.535	10	209.459	—					
	209.459	—	209.459	—		209.459	—	209.459	—

Președinte, **N. Butculescu**

Director delegat, **Dr. V. M. Ioachim**

Verificat și găsit conform cu registrele.

Cenzori: **V. Ciocolu, Al. Vasilescu și I. D. Ionescu**

REDEVENTA S. A.

Str. Clémenceau No. 2 — București

Activ — Bilanț general pro 31 Decemvrie 1934 — Pasiv

Acțiuni		74.175.000	Capital		300.000.000
Casa		3.056.850	Rezerva statutară		15.545.127
Debitori pentru mărfuri în curs de încasare		37.366.849	Fond de ajutor și pensiuni „ pentru dubioși		2.500.000 13.000.000
Debitori diverși		27.507.399	Avansuri asupra mărfurilor în stoc și în curs de încasare		41.248.150
Stocuri de mărfuri în țară și străinătate		59.899.433	Diverși furnizori de produse și materiale		44.338.501
Participațiuni și efecte		41.230.98	Dividende neridicate		2.952.694
Finanțări		11.252.855	Operațiuni tranzitorii		489.885
Investiții: rafinăria, stații de rezervoare Băicoi și Constanța, linii de garaj, conducte, concesiuni, cesiuni de redevențe, lucrări de foraj, etc.:			Beneficiul net		11.250.115
Val. la 31 Dec. 1934	222.607.823				
Amortism. până la 31 Dec. 1934	66.607.823	156.000.000			
Mijloace de transport: locomotiva și 156 cisterne proprii:					
Val. la 31 Dec. 1934	35.328.444				
Amortism. până la 31 Dec. 1934	21.328.444	14.000.000			
Imobil:					
Val. la 31 Dec. 1934	9.285.348				
Amortism. până la 31 Dec. 1934	5.285.348	4.000.000			
Mobilier:					
Val. la 31 Dec. 1934	3.182.505				
Amortism. până la 31 Dec. 1934	3.132 505	1			
Materiale și ambalaje		2.835.104			
		431.324.472			431.324.472
Conturi de ordine		24.360 371	Conturi de ordine		24.360 371

Vice-președinte, *Hercule D. Fulga* Administrator-delegat, *Martin Sain*

Contabil gene al *George Popescu*, procurator

Verificat și găsit conform cu registrele societății

Censori: *Ing. Al. Teodoreanu, J. Almuly*, expert-contabil; *V. Pavelescu*, expert-contabil; *S. Grigorov*, expert-contabil; *G. D. Anghelovici*

Citiți și răspândiți

Revista de Comerț și Contabilitate

care vă apără interesele voastre

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili:

Secția Botoșani: Abramovici Iancu, stagiar.

Secția Brașov: Kiss Wilhelm, autorizat: Irina Hazy, Gönczy Alexandru, Barabas Andor, Schiel Martin, stagiari.

Secția Buzău: Contabili autorizați: Tengher I. Alexandru, Avram Herșcovici, Rudolf I. Berștein, Cristea M. Elena, Sotir D. Teodora, Glasman N. Israel, Mirea G. Ioan, Dragomir Constantin, Borcescu Paraschiv, Dincă Nicolae, Damian Ion, Petrache Ioan, Anton Gheorghe, Ciolanu Gheorghe, Marin I. Pătru, Neagoe Ion, Boldojar Vladimir, Sogodel Nicolae, Antonescu Dumitru, Talașman Vasile, Militaru Constantin, Bratu Costică, Bănică Ion, Călin I. Radu, Mărculescu Dumitru, Popescu Dumitru, Scântee C-tin, Șerban Radu, Coșoreanu Marin, Chelaru Dumitru, Pintilie Alex., Crețu Vasile, Ionescu Dumitru, Dante Roman, Boldojar Ioan, Romano Dumitru, Acher Borștein, Marin Voica, Berștein Leon, Butuceanu George, Marinescu Valentin, Bodeanu Toma, Andronescu Aurel.

Contabili stagiari: Ciurea I. N. Stelian, Constantinescu Vasile, Policriniade S. Dumitru, Cârlan T. Octavian, Pârvan D. Nicolae, Petrescu Constantin, Ruvin Schvartz, Huda D. Șerban, Niculescu Virgil, Pavelescu Constantin, Dumitrache Ioan, Dinculescu Aurel, Rădulescu Constantin, Rusen A. Nichita, Goicescu Ioan, Dumitrescu R. Gheorghe, Dumitrescu I. Mihail, Alexandrescu Nicolae, Constantinescu M. Mihail, Gheorghiu V. Gheorghe, Almer Iosef, Iarca Sava, Lupescu I. Henri Heris, Spirescu Traian, Paraschiv R. Ioan, Dragomirescu Pompiliu, Bărdeanu I. Necula, Bromberg L. Solomon, Iancovici D. Marcel, Harbic Aurelian, Barat I. Carol, Teoharescu V., Marcus Elisa, Nicolae I. Nicolae, Dabija Ștefan, Drăgănuță I. Nicolae, Măciucă N.

Secția Buzău: Transferări: Popescu Gheorghe expert contabil dela Secția Durostor; Morărescu Ștefan contabil-autorizat dela Secția Brăila; Gherber M. contabil Autorizat dela Secția Ilfov.

Secția Câmpulung: Petre Dițescu, stagiar.

Secția Focșani: Samoil M. Rabinovici, Iancu M. Hună, Bernanrd Strulovici, stagiari.

Secția Galați: Panaitescu St. Anron, Nathan Solomon.

Secția Iași: Barth S. Mihail, Paulina Kaufman Eugen Grecki, Solomon I. Carol, Lupu Gh. Goldman, Mihail V. Franc, Gh. Jora.

Secția Ilfov: Marcu V. Cristea, Penea Constantin, Eugenia Siu, Popescu Aristide, Vladimir Codrescu, R. E. Schwarta, Lereanu N., Iticsohn H. L. Iacob, IticsohnH. L. Aron, George N. Marinescu.

Secția Sibiu: Ilie Berghehan.

Secția Sighișoara: Vasile Iosef, autorizat; Costea Ilarie, stagiar.
Secția Timișoara: Oberst Dionisie, Lazăr Dumitru, Deheleanu Gheorghe, Deheleanu Vasile, Zbegan Alexandru.

Avansări

Secția Brașov: Schaschetzy Eugen, în gradul de contabil autorizat.
Secția Câmpulung: I. Stuparu, în gradul de contabil autorizat.
Secția Focșani: Al. Buzdrug, Serban Tărăbuță, în gradul de coutabili autorizați.

Transferări:

Secția Brașov: Jugăreanu Bucur, dela secțiunea Sibiu, în secțiunea Brașov.
Secția Sighișoara: experți, Friedrich Breckner, dela secțiunea Sibiu, la secțiunea Sighișoara.
Autorizați; Walter Flechtenmacher, dela secțiunea Brașov, la secțiunea Sighișoara.

Excluderi din Corp, conform art. 26 din Regulament:

Secția Brașov: Autorizați; Constantinescu Mircea, Curcă Ofelia, Rusu Constantin, stagiari; Roman Gheorghe, Groholschi Alexandru.
Secția Câmpulung: Suspendați pe timp de 2 ani: Stagiari; Chiar Andrei, Cojocaru I. Gh., Dascălu Daniil, Fianu If. Gh., Hodolean Dumitru, Popescu Ion.
Autorizați: Avram Ion, Cristescu Const., Iordăchescu St.
Secția Sighișoara: Experți: Schuster Mihail.
Autorizați: Belu I. Cristea, Walter Ioan, Pollak Iosif, Henter Rudolf, Oprea Emil, Erich Fritsch, Savu Titu.
Stagiari: Veseli Victor, Ștefan Miron.

Reveniri asupra suspendărilor:

Secția Foșani: Consiliul de Administrație, Secția Focșani a hotărât revenirea asupra suspendărilor din funcțiunea lor, a d-lor: Marcu Marcus, Const. S. Rainu N. Lăzărescu, autorizați: Iţic Abramovici, stagiar.

Demisiuni:

Secția Sighișoara: Expert: Maior Francisc.

Colegi, faceți din Revistă, tribuna voastră de manifestare.

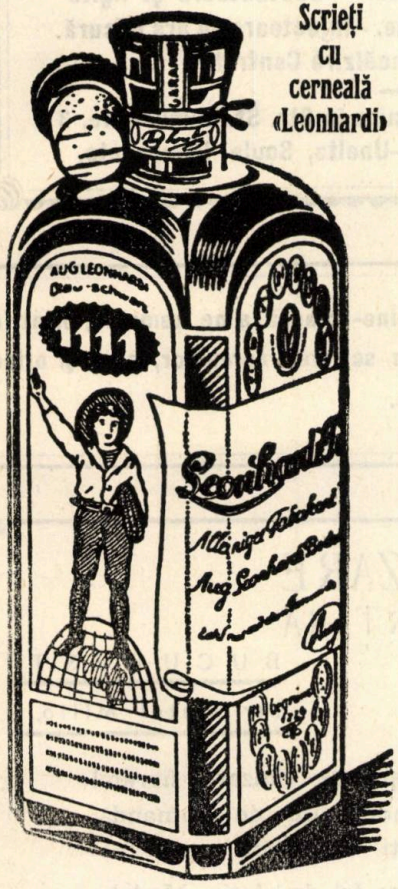

Scrieți cu cerneală «Leonhardi»

A.W. FABER "CASTELL"

Veți produce mai mult

lucrând cu creionul „CASTELL". Calitatea perfectă și vasta întrebuințare au cucerit încrederea lumii întregi pentru creioanele „CASTELL"

E. WOLFF

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREŞTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcţiuni de fier. — Destilatoare şi Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalaţiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ", Maşini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Rugăm pe D-nii ABONAŢI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poştală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum şi orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

OFICIUL DE VÂNZARE
DE HÂRTIE PRODUSA IN ŢARA

BUCUREŞTI

str. Matei Millo, 9

la acest oficiu se găseşte de vânzare, livrabil imediat sau după condiţiunile de comandă, : : : : orice cantităţi de hârtie : : : :

primeşte comenzi de orice fel de hârtie. Modele şi catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: ✳ DEPOZIT GENERAL:

STRADA MATEI MILLO No. 9 BUCUREŞTI

SACRIFICAȚI

O ORĂ

NUMAI PENTRU VIZITAREA EXPOZIȚIEI:

TOTELECTRIC

CALEA VICTORIEI, 50

VIS A VIS DE TEATRUL NAȚIONAL

ȘI VEȚI VEDEA

CUM PUTEȚI SĂ VĂ FACEȚI CĂMINUL MAI PLĂCUT,
MAI CONFORTABIL
ȘI ACEASTA CU

MAI PUȚINE CHELTUIELI

Adresa :

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei:

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV. — No. 9 SEPTEMBRIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALA A „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

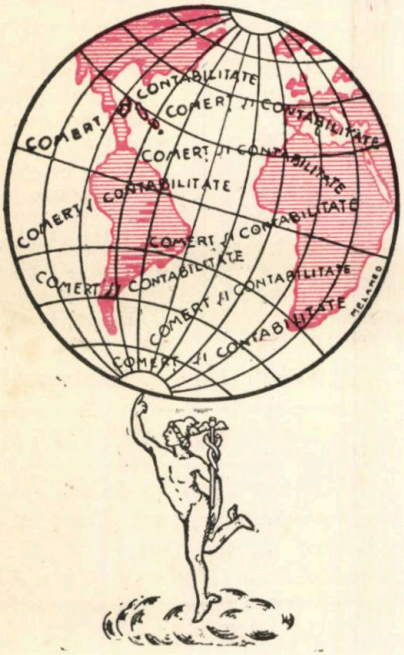

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-93

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi 453

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Contabilul autorizat şi expertul contabil ca liberi profesionişti 455

Dr. Iulian Potra: Preţul de cost în Industrie şi Comerţ . . . 464

Andrei Gheorghiu: Controlul şi verificarea în intreprinderile particulare 477

Dr. Tiberiu Polak: Calcularea şi Contabilitatea preţului de cost în industria textilă 486

Gh. Albeanu: Reorganizarea şi simplificarea aparatului administrativ al statului 498

N. Butculescu: Libertatea exportului — Libertatea devizelor . 505

* * * Serbarea Seriei 1915, Bucureşti 510

* * * Jurisprudenţe fiscale 515

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN:

RADIATOARE, CAZANE

DE INCALZIRE CENTRALA,

BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE **„SOCOMET“** BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Ordinea de zi.

Duminică 22 Septemvrie 1935:

Ora 7.35 dimineaţa. Primirea Congresiştilor în gara Domniţa Elena.

„ 9 1/4 „ Salutul Domnului **N. Butculescu**, Decanul Corpului şi cuvântarea de bună primire a D-lui **N. Petculescu.** Preşed. Secţ. Timişoara. (Sala Teatrului Comunal).

Cuvântări oficiale.

Deschiderea Congresului de către d-l **Dr. Grigore L. Trancu-Iaşi**, Preşedinte de onoare.

„ 11 1/4 Darea de seamă a activităţei financiare de d-l **Dr. V. M. Ioachim.**

„ 11 1/2 Comunicarea d-lui senator **Apostol Popa** *„Despre statistică şi contabilitate".*

„ 12 — Raportul d-lui **Dr. Drăgănescu Brateş**: *„Expertul contabil ca liber profesionist".*

„ 12 1/2 Raportul d-lui **D-r Iulian Potra**: *„Preţul de cost în industrie şi comerţ".*

„ 13 — Masă oferită de secţiunea Timişoara.

După amiazi:

Ora 16 1/2 Raportul d-lui *Profesor* **Andrei Gheorghiu**, despre *„Control şi verificări contabile în întreprinderi".*

„ 17 — Raportul d-lui *Profesor* **G. Huber** *„Controlul în administraţii publice".*

Masa oferită de autorităţile comunale locale.

Luni 23 Septemvrie 1935:

Ora 9 1/2 dimineaţa. Raportul d-lui **Al. Botez**, şi comunicarea d-lui **Vasile Teodoru**: *„Corpul Contabililor şi Camera de Muncă".*

„ 10 1/2 Discuţiuni asupra rapoartelor.

„ 11 1/2 Votarea moţiunilor.

Fixarea locului viitorului congres.

„ 12 1/2 Alegerea a 2 censori pentru verificarea gestiunei Consiliului superior. conform adunărei plenare a Consiliului superior. — Închiderea Congresului.

După amiazi:

Ora 16 — Vizitarea oraşului şi Intreprinderilor locale:

1. Manufactura de tutun.
2. Kandia fabr. de conserve şi bomboane.
3. Industria Lânei S. A.
4. Fabrica de Bere Timişoreană.

Marţi 24 Septemvrie 1935:

Ora 7.50 dimineaţa. Plecarea în excursiune la Reşiţa pentru vizitarea uzinelor, minele dela Anina, Steierdorf, Moldova pe Dunăre la Orşova şi Adakaleh.

Costul excursiei este de lei 400 (patru sute) de persoană. Doritorii se vor înscri la secţia Timişoara până la 20 Septembrie.

ANUL XXIV. — No. 9 SEPTEMBRIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ — APARE LUNAR — Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

La 22 Septembrie se deschide la Temişoara al VII-lea Congres al Corpului.

Dacă urmărim rezultatele celor 6 Congrese ţinute până acum în diferite centre ale ţării, constatăm că o serie de probleme, nu numai cu caracter contabil, dar şi cu caracter economic-social, au fost desbătute cu toată obiectivitatea şi cu dorinţa vie de a pune cunoştinţele, priceperea şi munca membrilor Corpului nostru în slujba intereselor generale.

S'a adus prin aceste Congrese lumină în diferite chestiuni în legătură cu gospodăria banului public şi privat, s'au dat sugestiuni şi s'au luat rezoluţiuni, cari dacă ar fi avut mai multă atenţiune din partea forurilor conducătoare, multe lucruri s'ar fi schimbat şi multe lipsuri şi greşeli s'ar fi evitat.

Corpul nostru, atât prin conducătorii săi, cât şi prin masa mare a membrilor, neluând o parte mai activă la viaţa publică, nu a avut decât arareori prilejul ca să traducă în fapt rezoluţiunile luate la Congres, aşa cum reuşesc să facă alte Corpuri, ai căror exponenţi activează pe tărâmul politic.

Totuşi, unele din dezideratele exprimate au fost înfăptuite, iar altele sunt pe calea înfăptuirilor.

Astfel introducerea *contabilităţii publice* la Stat — chestiune ridicată la Cluj de d-l Prof. G. Alesseanu, Prim Preşedinte al Inaltei Curţi de Conturi — a fost soluţionată, cel puţin din punct de vedere legislativ prin legea din 1929.

Dar nu s'a mers cu ideia până la capăt, pentrucă nu s'a ţinut seama de celalt deziderat exprimat la Congresele noastre şi anume : *respectarea specialităţii noastre în serviciile de contabilitate.*

S'a reformat legea, fără să se schimbe peste tot organele, prin care această lege trebuia aplicată.

In ce privește *învățământul comercial*, s'a obținut în principiu să se facă legătură între diversele grade de învățământ, chestiune, care este pusă sub o formă mai generală și mai precisă în reforma învățământului comercial, care este în discuția Parlamentului.

Problemele contabile, de cari s'au ocupat Congresele noastre au format obiectul legiuirilor sau proectelor de legiuiri din ultimii ani.

Astfel, chestiunea *bilanțului tip* a devenit o realitate, cel puțin pentru bănci prin formularul obligatoriu prevăzut în legea bancară, la întocmirea căruia s'a ținut seamă și de sugestiunile Congreselor noastre.

In proectul codului de comerț, s'au introdus o serie de dispoziții cu privire la *întocmirea inventarului* și a bilanțului, la *controlul soc. anonime etc.*, dispoziții, cari se apropie foarte mult de rezoluțiile luate în diferitele noastre congrese.

Din punct de vedere social, am obținut ca principiul *asigurărilor sociale* să se estindă asupra funcționarilor particulari cu dispoziții speciale pentru instituții cu fonduri proprii de pensionare.

Desigur că ceeace s'a obținut este foarte puțin și regretul nostru este cu atât mai mare cu cât suntem unul din puținele Corpuri, cari n'au considerat Congresele ca prilejuri de presiuni sau de manifestații zgomotoase pentru a obțiune diverse privilegii și nici chiar pentru a solicita drepturi izvorâte din însăși natura profesiunei noastre.

De aceea suntem nevoiți ca să reluăm în Congresele noastre anumite chestiuni, în speranță că — stăruind asupra lor — nu se poate să nu găsim odată oameni înțelegători, cari să vadă că ceeace urmărim noi prin acțiunea noastră presistentă este aportul, pe care și profesiunea noastră înțelege să-l aducă pentru propășirea țării.

In această convingere, să mergem înainte pe drumul muncii ce ni l-am trasat de la început și să nu fim cuprinși de pensimism, dacă nu se văd așa de repede înfăptuite rezoluțiile luate în Congrese.

Acestea constitue în orice caz un material prețios pentru factorii conducători și pregătesc atmosfera în vederea realizărilor de mai târziu.

Dr. V. M. IOACHIM

Contabilul autorizat și expertul contabil ca liberi profesioniști

Vom împărți subiectul în două; *a)* rolul contabilului autorizat și *b)* rolul expertului contabil.

Pe fiecare din aceste două categorii de profesioniști îi vom analiza din punct de vedere economic și social.

Activitatea contabililor se încadrează în manifestarea muncii pe tărâmul economic. Economiștii formează familia cea mare, din care contabilii autorizați și experții contabili formează numai o ramură. Dar economiștii nu și-au trasat încă precis câmpul lor de activitate și nici nu s'a precizat încă suficient noțiunea de economist. Deaceea cu multă ușurință fiecare titrat sau netitrat, dacă a scris două trei rânduri într'o chestie economică, sau a vorbit cândva, ori s'a ocupat chiar pe tărâmul practic, poate să obție cu ușurință numele de economist. Contabil autorizat însă și expert contabil, în România, nu se pot denumi decât aceia care îndeplinesc condițiunile cerute de legea de organizare a corpului de contabili. [1])

Vom căuta să analizăm rolul social, în legătură cu poziția socială a contabililor autorizați și experți contabili, spre a vedea cum ei se încadrează între celelalte profesiuni, între celelalte specialități.

* * *

O lămurire dela început: Este contabilul un intelectual? La această întrebare răspundem scurt: da. [2])

Dacă facem o paralelă cu celelalte profesiuni, găsim o mare asemănare a profesiunii noastre cu acea a medicilor.

In adevăr, medicul și ajutoarele sale au menirea să vegheze la buna stare a sănătății individului, a familiei, și la buna stare sanitară a colectivității. Medicul constată starea sănătății și eventual suferința. El prescrie ce este de făcut pentru îndreptarea răului și eventual pentru evitarea răului. Ajutoarele sale stau în imediata apropriere și în contact mai strâns cu suferinzii, înscriu în

1) Publicată în Monit. Of. No. 81 din Iulie 1921.

2) Vezi art. „CONTABILUL" în revista Asociației Contabililor din Brăila din Septembrie 1934.

mod regulat pe buletin pulsul și temperatura, aplică medicamentele prescrise și raportează despre mersul boalei, sau starea de sănătate. Medicul și ajutoarele sale împlinesc un mare rol social și trebue să fie dublați, pe lângă cunoștințe de specialitate, de un fond moral foarte desvoltat și de un devotament profund față de omenire.

Contabilul autorizat înscrie zilnic mersul operațiunilor unei intreprinderi, scoate la intervale situațiunile din care se vede starea averii și datoriilor precum și a beneficiilor și raportează despre acestea, pentru a se lua măsurile necesare bunului mers.

Expertul contabil vine să constate — din când în când — atunci când nu este în contact permanent cu întreprinderea; mersul întreprinderii, eventual suferințele, și prescrie anumite linii de conduită pentru bunul mers, pentru indreptarea situației. Acesta este rolul pe care îl îndeplinește expertul contabil în alte părți, în țara noastră nu s'a ajuns încă aci.

La noi nu se consultă îndeajuns expertul contabil, cum nu se consultă dealtfel nici medicul, în timpul când pare că lucrurile merg bine. Zic pare, pentru că în totdeauna este ceva de îndreptat, dar nu se observă decât când ajunge la încurcătură, la suferință, și atunci se chiamă expertul și atunci se chiamă medicul.

Contabilul autorizat și expertul contabil au un mare rol social pe lângă cel economic. Intrevăd că la repartiția beneficiilor — care nu e departe — el va fi acela care va ține cumpăna dreptății și va face ca prescripțiunile medicului: că omul să se hrănească bine și să locuiască higenic să fie cu putință în fapt, iar nu numai niște simple deziderate.

Contabilul autorizat cât și expertul contabil trebue să posede pe lângă cunoștințe de specialitate și o mare doză de fidelitate, de discrețiune și de devotament în exercițiul profesiunii.

Profesiunea de avocat are menirea să îndrumeze raporturile dintre indivizi sau grupurile de indivizi, pe o bază juridică, sănătoasă, având în vedere justa aplicare a prescripțiunilor legale și contribuind la modificări necesare din timp în timp.

Un contrast mare este între profesiunea de contabil, care lucrează cu precizie matematică, și aceia de avocat, care se sbate cu impreciziunea și marea elasticitate a legilor, datorită insuficienții inerentă omului și complicației ce sigur își creiază în viață, iar câteodată intențiunei de a provoca echivocuri, sau intere-

selor personale sau necompetenței ale unora din cei care iau parte la facerea legilor.

Din păcate și avocatul ca și ceilalți profesioniști nu este suficient consultat câtă vreme lucrurile merg bine, sau mai înainte de a încheia o tranzacțiune, ci este chemat numai atunci, când s'a dat de nod.

Inginerul are menirea să aplice cunoștințele sale technice la bunul mers al întreprinderilor, în cari se folosesc mașini, a căror construcțiune și mod de funcționare formează specialitatea sa. El are o misiune foarte complexă, întrucât vine în legătură cu factorul uman, care acționează și supraveghează mașinăriile.

Munca lui se bazează pe calcule cât se poate de precise de a căror aplicare este răspunzător. Aci este marea asemănare cu profesiunea contabilului autorizat și expertului contabil, care în munca lui procedează cu cifre, de a căror preciziune răspunde.

Dacă astfel este trasat drumul fiecărei profesiuni, ne întrebăm cum se poate tolera și cum de se poate îndrăsni imixtiunea frapantă ce o constatăm de multe ori între profesiuni și mai ales încălcările flagrante în domeniul profesiunei noastre. Dacă un contabil autorizat și mai mult un expert contabil, are nevoie de cunoștințe juridice de mecanică, de chimie, etc. pentru ca în aplicarea profesiunei sale să poată înțelege mai bine rostul mișcărilor și modificărilor de valori, nu-i putem cere ca să redacteze, nici măcar un contract de închiriere, fără avizul unui jurist, sau să comande o mașină, fără a consulta un inginer. El poate aplica o chinină, sau o sare amară, în cazuri urgente, din trusa farmaceutică, fără însă a se gândi să ia asupra lui răspunderea tratamentului medical.

Numai în domeniul contabil, fiindcă a fost multă vreme necontrolat și a fost mereu încălcat, găsim licențiați în drept, șefi de contabilitate, sau ingineri cu atribuțiuni de natură contabilă și comercială. Este natural că odată aflați în pâine, greu se deprind cu ideia că fiecare să intre în domeniul său de activitate, și să se lase celor cu studii comerciale, îndeplinirea atribuțiunilor cu caracter contabil, comercial, financiar.

Dacă o apropiere a cunoștințelor dintr'un domeniu într'altul este necesară, și mai necesară este separarea rolurilor și atribuțiunilor.

* * *

Iată ce scrie în revista „The Certified Public Accoutant" care apare la Washington [1]) și este organul de publicitate al Asociației Experților Contabili Publici Americani, Domnul O. J. Hagen, Profesor la Universitatea din Minnesota, despre rolul profesionistului în Societate :

„Nu de mult profesiunile erau limitate la jurişti, medici şi preoți; cu timpul s'au adăogat; profesorii, inginerii, dentiștii, architecții, veterinarii, farmaciștii și experții contabili".

Imi permit să fac o observație; profesorii nu formează o specialitate, o profesiune; ei îndeplinesc un rol de îndrumători, de pregătitori și educatori, în fiecare profesiune. Dl. Prof. Hagen observă apoi cu multă dreptate, că „nu elementul *câștig* este urmărit în executarea unei profesiuni ci, maximum și optimum de servicii pe care individul poate să-l aducă omenirii, în vederea căruia el se perfecționează și își depune toată străduința și energia sa, uitându-se pe sine chiar. Câștigul rămâne ca parte secundară. Profesionistul este dominat de ceace se chiamă *spiritul de profesie.* Acela care caută să intre într'o profesie numai pentru câștigul personal, pentru prestigiul social, pentru puterea, sau vaza ce oferă profesiunea, acela nu atinge nici o dinstincție. Acei care nu aduc inima lor în profesia pe care o îmbrățișează, aceia care nu-și formează un ideal din profesia aleasă, ajung curând s'o degradeze, să cadă pe panta imorală și departe de a aduce o binefacere socială, devin un pericol social. Când astfel de persoane devin avocați, ei folosesc cunoștințelor lor juridice pentru a interverti scopul justiției, pentru a eluda legile, pentru a proteja pe infractori și criminali. Când devin medici, ei pun cunoștințele lor medicale în pervertirea moralei. Chiar în preoție sunt exemple multiple și istoria cuprinde pagini întregi despre sângele vărsat de martirii masacrați de bigotismul și fanatismul religios".

„Toate figurile celebre în artă, medicină, justiție, religie, bărbați sau femei, au obținut succes prin idealismul ce l-au pus în lucrarea lor, prin dragostea de omenire și de adevăr, pe care au purtat-o ca pe o lumină în sufletul lor, și au transmis-o mai departe, odată cu opera lor".

„Orice profesie presupune competință, rezultată dintr'o instrucție intelectuală. Un adevărat profesionist este numai acela care are

1) Numărul de Aprilie 1935, pag. 207.

continuu un picior în lumea academică și altul în viața practică, dar respiră în ambele părți suflul vieții".

„Expertul contabil modern nu se mărginește numai să facă înregistrările tranzacțiunilor de cassă. Expertul contabil modern, trebuie să-și dea seama despre sistemul de contabilitate necesar pentru a înregistra imensul volum de tranzacții care are loc în lumea afacerilor, în industrie și în finanțe și să propună a se încheia acele situații, care să cuprindă expresia ușor de înțeles a mersului și stării intreprinderii, în orice timp și în orice loc, reprezentată în cantități și monedă".

Aci trebue să facem o paranteză, și să spunem că dacă reprezentarea în cantități este posibilă cu toată preciziunea, reprezentarea în monedă, în zilele în care trăim, este o iluzie optică, departe de adevăr, nu din cauza contabilului ci, din cauza puținei înțelegeri a oamenilor conducători ai destinelor economice, din întreaga omenire, care nu se hotărăsc să făurească un etalon monetar stabil și universalmente aplicabil.

„Contabilul profesionist care se ține la curent și cu problemele juridice, — spune D-l Profesor Hagen — este adevăratul „mentor" nu numai în marile întreprinderi industriale și comerciale, dar și un prețios auxiliar al guvernului, în vastele probleme fiscale".

„Contabilul bine orientat științificește se revoltă când vede risipa guvernului și scurtimea de vederi a acelora cari dau formule sociale. El devine astfel un om de Stat practic și cea mai bună siguranță a societății, împotriva demagogilor improvizați, și falșilor profeți".

Iată deviza adoptată de Profesorul American:

„Cunoștința este puterea, autoritatea fără cunoștințe este lipsită de putere".

* * *

Specialitatea într'o profesiune se obține practicând acea profesiune, zi de zi și punând cazurile cele mai grele sub o apropiată observațiune, dublată de o continuă cercetare a relațiunii dintre cauză și efect.

Orice discuțiune în jurul diferitelor cazuri și urmărirea prin publicațiuni a cercetărilor din alte părți, contribuie să lumineze mai mult calea specialistului.

Dar nu toți specialiștii pot profesa și atunci unii se imobilizează în funcțiuni, abandonând complect profesiunea. Alții o practică

paralel, cu mai multă sau puțină intensitate. Aceiași situație este și în medicină și în avocatură și în inginerie și în contabilitate și în toate profesiunile.

* * *

Astăzi, când trăim într'o epocă de economie dirijată, care după cât se vede se va intensifica și sperăm că se va și perfecționa, nu putem să ne dispensăm, la cel mai mic pas, de consultarea datelor statistice. Numai cu date statistice cât se poate de precise și științific culese, economistul poate să ia o măsură eficace, și să urmărească aplicarea ei.

In relațiunile de comerț exterior nu se pot încheia acorduri aplicabile și nu se pot urmări efectele acordurilor încheiate, decât numai având statistici complecte și absolut la curent.

Contabilitatea, care înregistrează toate mișcările comerțului, este de cel mai mare folos în culegerea acestor date, prin faptul că cifrele contabile sunt controlate și purificate și constitue astfel lumina drumului, în raporturile internaționale, cât și în cele interne.

* * *

In orice lucrare, înainte de a pășì la execuție, trebue făcut un plan. In lumea contabilă și mai puțin în cea economică, se obișnuește prea puțin a se orienta după un plan elaborat cu o concepție științifică.

Rolul contabilului autorizat se poate concretiza în două cuvinte: fidel înregistrator, iar rolul contabilului expert în: abil informator. Contabilul autorizat trebuie să facă înregistrarea operațiunilor și tuturor mișcărilor de valori, cu cea mai mare scrupulozitate, numai pe bază de acte justificative și nicí decum după indicații verbale, cum adesea se întâmplă. El creează modelele de acte justificative care-i sunt necesare pentru înregistrarea operațiunilor.

Expertului contabil îi incumbă datoria să facă cercetările sale cu cea mai mare minuțiozitate, având totdeauna în vedere că el nu trebuie să fie nici detectiv, nici acuzator și nici părtinitor.

Atât contabilul autorizat cât și expertul contabil, sunt cei mai prețioși auxiliari ai justiției, ca luminători în chestiuni contabile, în materie de impozite, faliment, concordat, aplicarea legii conversiunei, participarea la beneficii și altele, prin rigurozitatea ce

pun în timpul înregistrărilor și prin preciziunea ce pot să dea informațiunilor, în rapoartele de expertiză.

Expertul contabil, în fața justiției, nu este ținut să dea soluții; el poate cel mult să tragă concluzii de ordin contabil.

In domeniul economic, atunci când este consultat, dă soluții și trasează un plan de lucru.

* * *

Ca în orice profesiune și în aceia a contabilului, sunt oarecari piedici și prejudecăți, împotriva cărora cată să lupte.

Este puțina considerație ce se acordă de către întreprinzător acestui colaborator, atât de prețios. Dar cu cât nivelul cultural se ridică de ambele părți, cu atât și această considerație crește.

O mare piedică în exercitarea ideală a profesiunei contabilului, este fiscalismul exagerat, care face pe întreprinzător să se teamă de arătarea situației reale, iar contabilul este pus, de multe ori, în situația de a renunța la pâinea sa zilnică, pentru ca să se țină credincios doctrinei sale.

Odată cu pătrunderea elementelor cu studii comerciale în personalul Administrațiilor Financiare și Percepțiilor și în Ministerul de Finanțe, sperăm că fiscalismul va deveni mai ponderat și mai rațional, iar rolul contabilului autorizat și expert va fi mult ușurat.

O altă pacoste este clandestinismul, care se practică și în profesiunea noastră, ca și în alte profesiuni.

Cu toate acestea, putem spune, că profesiunea de contabil s'a înbunătățit și la noi și a început a fi mai bine cunoscută și apreciată.

Publicul, comercianții, industriașii, magistrații, avocații au început a aprecia pe membrii corpului nostru, ca specialiști, la cari fac apel și văd în ei pe adevărații luminători în chestiunile contabile.

Un ziar economic, dă un reportaj însemnat pentru noi, „Sovietele și importanța contabilității în uzini".

Comisarul poporului Uniunii Sovietice Ruse, într'o cuvântare, arată importanța contabilității în aceste cuvinte; „Contabilitatea trebuie să devină colaboratoarea imediată a conducerii. Cât despre rentabilitate, ea trebuie să fie oricând scopul final al oricărei întreprinderi industriale.

„Bineînțeles o lungă etapă rămâne de străbătut, deoarece technica progresează mereu, iar industria sovietică abea începe să se familiarizeze cu technica modernă. Ne rămâne de învățat mult dela America și dela Germania. Trebuie să ne silim a obține cantități maxime și calități optime".

„Industria sovietică a ajuns la a doua etapă a desvoltării sale: ajustarea producției la investițiunile făcute. Până acum s'a construit mereu, fără ca să fie preocupat cineva de *prețul de cost* sau de *randamentul uzinelor*. S'au săvârșit abuzuri; s'a constatat o mare desordine în contabilitate și s'a observat că producția costă prea scump".

Din aceasta rezultă că rolul contabilului este covârșitor în orice fel de administrație și mai ales în industrie nu se poate păși sănătos, fără a se ține seamă de problemele financiare și de luminile contabilității.

* * *

Dacă până în prezent, scopul de a creia un liber profesionist din contabilul autorizat și expertul contabil, la noi, n'a fost în întregime ajuns, avem totuși începuturi de afirmațiuni puternice ale contabilului autorizat și expertului contabil ca profesionist.

In secția Covurlui avem 33 contabili autorizați, cari trăesc din ținerea registrelor, fără a fi înhămați la o slujbă și 14 experți contabili independenți.

Se constată însă puțina cunoștință a acestei situații din partea membrilor corpului nostru, care încă nu-și dau seama de însemnătatea situațiunii lor și se subevaluează, denumindu-se contabili ambulanți, în loc să și afirme adevărata lor menire de contabili autorizați independenți.

* * *

Dar nu trebuie să pretindem absolutul, că toți contabilii să fie liberi profesioniști. Această stare nu există după cum am arătat, în nici una din profesiuni. Avem medici salariați, ca și avocați, ingineri, etc., și numai o parte sunt liberi profesioniști, sau profesează pe lângă ocupațiunea salariată.

Ceace am câștigat prin legea Corpului Contabililor, este în mod neîndoios simțul unei *posibilități de independență*, a unei *posibilități de afirmare ca liberi profesioniști*, este *recunoașterea unei specialități*.

Dorința și tendința noastră, este și trebuie să fie, mereu, afirmarea *solidarității profesionale*, ridicarea *prin cultură* a profesiunei noastre. Toate profesiunile s'au ridicat treptat, la un rang mai înalt, *numai* prin ridicarea nivelului cultural și moral al membrilor lor. Să ne gândim ce era mai înainte vreme ocupațiunea de grădinar, sau pădurar, sau logofăt, sau chiar constructor, mecanic, apărător, felcer, etc., atâta vreme cât se bazau numai pe empirism, sau eventual pe studii sumare. De îndată ce aceștia profesioniști s'au adăpat la isvorul științei, s'au ridicat și nivelul moral și vaza profesiunii și azi avem aface cu: horticultor, inginer silvic, inginer agronom, arhitect, inginer, avocat, medic.

Tot astfel a fost și cu contabilul, care pe vremuri era pus alături de logofăt sau pădurar, în exploatările agricole sau forestiere, sau de mecanic și tratat cel mult ca meșter al cifrelor, în întreprinderile comerciale sau industriale. Pe măsură ce însă s'a ridicat nivelul învățăturii, s'a ridicat și al demnității; el a fost poftit câte odată la masă cu patronul, sau pus alături la conducere, datorită faptului că el cunoaște situația de multe ori mai bine ca patronul. Dar progresul nu se poate opri aci.

Contabilii noștri trebuie să citească necontenit, să consulte lucrări și reviste de specialitate și de tot felul, cu un cuvânt să se cultive mereu.

Invățământul comercial universitar este chemat să dea elemente valoroase și trebuie să vie vremea când contabilul în administrație să stea alături de conducător, iar expertul contabil, ca profesionist, să stea alături de medic, avocat, inginer, etc.

Și dacă contabilii autorizați și experții contabili nu au putut să-și facă toți o carieră independentă din această profesiune, citez vorbele lui Alfred de Vigny „l'independance fut mon désir et la dépendance ma destinée". Și doresc, ca în viitor, să aibă cât mai puțini nevoe de a cita aceste cuvinte și cât mai mulți să poată gusta din independendența profesiunii.

Dr. PETRU DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Secțiunile Corpului Contabililor Autorizați și Experților Contabili, care dețin sume din încasări de abonamente pentru revistă, sunt rugate a ni le deconta cât mai curând posibil, pentru a putea ține în regulă evidența abonamentelor la revistă.

Prețul de cost în Industrie și Comerț

Contabilitatea producțiunei are scopul de a studia fenomenele administrative cari urmăresc producțiunea din momentul în care materiile prime vin ridicate din Magazinul de Aprovizionare și, prin diversele prelucrări, sunt transformate în produse gata și predate, prin Magazinul de Vânzări, Direcțiunei Comerciale pentru a fi vândute în condițiunile cele mai bune.

Organizarea contabilă a întreprinderei industriale diferă de organizațiunea contabilă a întreprinderei comerciale, întrucât aceasta se desfășoară aproape la fel la toate întreprinderile, până când cea industrială trebuie să urmărească, în desfășurarea ei, criterii speciale.

Comerțul reprezintă schimbul de produse. De fapt noi înțelegem prin întreprindere comercială întreprinderea care are scopul cumpărării materiilor cari prime sau prelucrate, reprezintă întotdeauna produse gata prin faptul că așa cum sunt cumpărate, așa sunt vândute.

De fapt valorile pe cari contabilitatea comercială trebuie să le urmărească, sunt reprezentate întotdeauna de aceiași și bine determinați coeficienți: **Prețul de cumpărare — Prețul de vânzare.**

Unde *prețul de cumpărare* este un coeficient egal și cunoscut, și *prețul de vânzare* este un coeficient la fel cunoscut prin faptul că vine determinat de către comerciant, și acceptat de revânzător sau consumator sau de industriași, care are misiunea de a transforma produsul cumpărat.

Rezultatul fiecărei întreprinderi comerciale se evidențiază direct din următoarele fapte:

1. Prețul de vânzare reprezintă prețul de cumpărare a produsului plus spezele generale ale întreprinderei plus acel util pe care comerciantul și l-a stabilit de a scoate din întreprinderea sa. In acest caz avem un câștig sau cu alte cuvinte un bilanț activ.

2. Prețul de vânzare reprezintă prețul de cumpărare plus spezele generale ale întreprinderei, fără a putea scoate vre'un util. In acest caz nu avem câștig și bilanțul va fi echilibrat.

3. Prețul de vânzare nu a ajuns gradul ca să poată acoperi prețul de cumpărare și spezele generale ale întreprinderei și atunci avem pierdere sau un bilanț pasiv.

In întreprinderea industrială, organizațiunea contabilă nu poate avea regule fixe decât privitor la conturile cari reprezintă activele

și pasivele patrimoniale și acele cari privesc vânzarea produselor transformate, pentru cari urmează aceleași norme ca și întreprinderea comercială.

Organizațiunea contabilă a întreprinderei industriale trebuie să urmărească nu numai toate fenomenele întreprinderei în genere, ci elementul cel mai important care poate influența asupra beneficiului sau pierderei întreprinderei, care ne este dat de rezultantele desfășurării producțiunei, desfășurare technică determinantă a elementului care se numește *prețul de cost a producțiunei.*

Prețul de cost al producțiunei este rezultanta sumei:

Materiale plus mâna de lucru plus spese generale unde cheltuiala ce suportă întreprinderea, pentru salariile ce se plătește pentru prelucrarea materiilor prime și pentru funcționarea întreprinderei (uzine, ateliere, laboratoare, etc.,) nu este o cheltuială care grevează întreprinderea ca atare, ci o cheltuială care se identifică, ca să zicem așa, cu produsul, majorând valoarea materialului cu acea mână de lucru și cu spezele generale de producțiune cari au concurat la transformarea acelui anumit material în produs gata pentru vânzare.

Bine observă Daubresse, când spune că este un prejudiciu a crede că valoarea este determinată prin prețul de cost a producțiunei. Valoarea, și prin valoare înțelegem prețul pe care marfa îl atinge în momentul când aceasta vine vândută, cu alte cuvinte, prețul de vânzare nu are a face cu prețul de cost, pentru că până când prețul de vânzare, zice Guyot, este o constatațiune matematică și socială, prețul de cost este o constatațiune istorică și individuală:

Dată fiind vastitatea temei și a spațiului redus, ne vom mărgini a ne ocupa despre:

Prețul de cost în funcție de gradul de activitate a întreprinderii productive.

Problema influenței exercitată asupra prețului de cost al produsului, din punct de vedere al activității întreprinderei, a fost și este obiectul unor discuțiuni aprinse în țările Nord-Americane. Asupra acestei chestiuni se observă și în Anglia și Germania studii și literatură foarte bogată.

Problema ni se prezintă în felul următor:

Se determină *producțiunea normală* a întreprinderei și în consecință *capacitatea normală* de fabricațiune a acesteia.

Acestei *producțiuni normale* îi corespunde *o sumă normală* de speze generale.

Presupunând că această sumă normală este de expl. Lei 80.000, pentru o anumită secție, că în acea secție există 20 mașini cari ar trebui să lucreze în total 4000 ore (capacitate normală), spezele normale pe oră pentru fiecare mașină — presupunând că toate mașinile sunt la fel — vor fi de Lei 20.

Lei 20, va reprezenta deci *costul normal orar* al funcționărei mașinelor.

In cazul că mașinile nu ating efectiv cele 4000 ore de lucru normal, costul normal orar se ridică în funcție directă cu reducerea lucrului însuși.

Dacă, spre expl., în loc de 4000 ore, mașinile lucrează numai 2000 ore, prețul orar se va ridica dela Lei 20 la Lei 40 pentru fiecare mașină. Sau: dacă, în loc să lucreze toate cele 20 mașini numai 10 lucrează în plin, până când cealaltă jumătate rămân complect inactive, primele ar trebui să suporte și spezele care reprezintă costul inactivității secundelor.

Ipotezele de luat în considerație ar fi deci două:

A) că mașinile (sau secțiile) să fie *parțial inactive*, adică că nici una nu a rămas inactivă complect;

B) că mașinile (sau grupurile de mașini) sau oarecare secție (sau grup de secții) ar rămânea complect inactive, până când toate celelalte lucrează.

In legătură cu aceste ipoteze ne putem formula următoarele întrebări:

Pentru cazul A:

1. Dată fiind o situație de lucru parțial general pentru toate secțiile, trebuie încărcat produsul cu costul orar normal corespunzător ipotezei unei activități în plin, sau costul efectiv, adică acela care rezultă din activitatea efectivă a fiecărui centru de producțiune?

2. Costul inactivității parțiale a mașinelor sau secțiilor trebuie să se considere ca o cheltuială a întreprinderei în complexul ei — adică de a se repartiza în mod uniform asupra diverselor centre de producțiune și de a se încărca produsele cari rezultă din aceste centre — sau ca o majorare a costului pentru munca depusă de fiecare centru ce producțiune și ca atare de a se greva

produsele fără un criteriu uniform, ci în funcție de gradul de activitate a fiecărui centru?

3. Spezele inactivității parțiale a mașinelor sau a secțiilor întreprinderei trebuie să le considerăm ca un cost pentru întreprindere însăși (sau pentru centrele sale de producțiune) sau ca o pierdere și ca atare de a se defalca dela net.

Pentru cazul B:

Spezele mașinelor sau a secțiilor inactive — neputând greva asupra anumitor produse, întrucât nici una dintre ele (dată fiind situația lor de absolută inactivitate) nu contribue la acel anumit produs, trebue prin consecință să se repartizeze asupra tuturor centrelor rămase active — adică asupra totalității produselor întreprinderei (considerând așa dar acele speze ca o majorare a grevării ce privește producțiunea sau să se considere ca în cazul 3) drept pierdere a întreprinderei, și, ca atare, de a se defalca dela net.

Tezele în contrast sunt:

1. *Pentru ipoteza A:*

a) spezele semi-activității mașinelor sau secțiilor trebue să greveze în mod exclusiv centrele cari au rămas parțial active, deci numai asupra produselor cari au primit contribuții dela acele centre.

b) spezele semi-activității mașinelor sau secțiilor reprezintă o cheltuială a întreprinderei în complexul ei, deci urmează a se distribui cu un criteriu uniform asupra diverselor centre de producțiune, adică asupra produselor cari au primit contribuții dela acestea.

c) spezele semi-activității mașinelor nu reprezintă cheltuială, ci o pierdere a întreprinderei în complexul ei și ca atare este a se defalca dela net.

2. *Pentru ipoteza B:*

a) spezele cu mașinile sau secțiile rămase complect inactive trebue să greveze asupra întreprinderei în complexul ei, deci toate produsele.

b) Spezele cu mașinile sau secțiile rămase complect inactive nu constitue cheltuială, pentru întreprindere, deci nu urmează să greveze produsele întreprinderei, ci beneficiul întreprinderei însăși.

Inainte de a răspunde întrebărilor puse, să analizăm consecințele iluziunei, în costul produselor, a spezelor rezultate din

SIBIIU

inactivitate — parțială sau totală — a mașinelor sau secțiilor (speze constante).

Noi putem să considerăm acele consecințe din două puncte de vedere: 1. din punct de vedre al bilanțului; 2. din punct de vedere a politicei prețurilor.

1. Este evident că grevând costul produselor și cu spezele pentru mașinele ne-ocupate vom ajunge la o plus valuare a elementelor inventarului „inflation of the inventory". Intre două întreprinderi cari produc aceleași articol — aceia care lucrează *în plin* va evalua produsele sale la prețul unitar de Lei 40 (vezi exemplul suscitat), aceia care lucrează numai parțial va evalua aceleași produse la Lei 80. Aceasta întreprindere care își evaluează produsele la acest preț în loc de prețul pieței sau de concurență, se înșeală amar în a avea o relevantă consistență de inventar și mai amar atunci când în baza acestei va distribui dividende.

2. Este evident că întreprinderea care produce cu 80 în loc de 40, în foarte rare cazuri va izbuti să fixeze prețurile sale de vânzare. Chiar în caz de reușită, reducerea cererei acestor produse s'ar accentua și mai mult, așa că prețurile unitare — în loc de scădere — ar greva și mai mult din cauza numărulu mare de mașini, cari la rândul lor din cauza unei ulterioare reduceri a producțiunei ar rămâne parțial sau complect inactive Dealtfel — se zice — nu e logic ca clientul să recupereze pierderea derivată din inactivitatea parțială a întreprinderei (vezi Church: Manufacturing Cost and Accounts). O politică de prețuri, bazată pe spezele cari cuprind și cheltuiala inactivității mașinelor (speze efective) ar duce întreprinderea la ruină. Conducătorii trebue să cunoască costul normal *(standard)*, derivant dintr'o muncă „în plin" din starea de inactivitate a unor mașini sau secții,

Este indispensabil pentru conducători de a cunoaște cari sunt mașinile sau secțiile cari nu lucrează în plin sau rămân cu desăvârșire inactive. (Pentru a înțelege mai bine acești termeni, se zice că o mașină lucrează în plin atunci când de expl. capacitatea ei productivă este egală cu 200 ore lunar și lucrează toate cele 200 ore. Nu lucrează în plin dacă în loc de 200 ore lucrează de expl. numai 150 sau 100. Este inactivă, dacă nu lucrează deloc).

Starea de inactivitate parțială sau totală a mașinilor sau

secțiilor poate depinde din două motive principale. Primul, pe care-l vom numi *natural*, prin faptul că producțiunea întreprinderei poate fi subiectul unor fluctuațiuni sezoniere; al doilea însă prin faptul unei accidentale restrângeri a cererei unui determinat produs. Mai sunt și altele cari sunt în strânsă legătură cu organizarea rea a întreprinderei, din a cărei cauză unele mașini stau inactive nu pentru că ipsește lucrul ci prin faptul că nu a fost bine stabilit planul de producție.

Inconvenientele derivante din prima cauză nu se pot remedia. În acest caz rezultatele mai slabe din periodul depresiunei sezoniere vor fi compensate de acelea mai bune din periodul de producțiune forte.

Producțiunea normală (standard) și *spezele normale* (standard) rezultă în acest caz din *mediile anuale* cari conțin toate perioadele de oscilațiuni sezoniere.

Dar inconvenientele derivante din alte cauze pot să fie înlăturate sau prin o politică rațională a prețurilor și o cunoștință mai profundă a pieței — pentru a forța sporirea cererei — sau prin eliminarea cauzelor insuficiente interne provenite din desorganizațiun e.

In aceste ultime cazuri *producțiunea normală* nu este aceia rezultată din mediile sezoniere, ca și în primul caz citat, ci este aceia dată de *capacitatea productivă* a întreprinderei. Americanii disting: „theoretical capacity" de „practical capacity" și afirmă că a doua este egală cu 85% din prima. Cunoașterea capacității de producțiune este esențială pentru determinarea *producțiunei normale* și a spezelor normale — normal production și normal sau Earned Burden. — *Producțiunei normale* îi corespunde o sumă normală de speze (Normal Burden, Earned Burden). Asupra acestei sume normală de speze se va calcula costul normal orar (standard) a fiecărei mașini (Normal Burden Rates) adică costul normal orar de servicul adus de către mașini.

In cazul citat de noi, Lei 80.000, — sunt spezele normale și Lei 20, — costul *normal orar* al mașinei —. Așa dar, e clar că costul normal orar pentru fiecare mașină reprezentând cota-partea din spezele generale pentru fiecare din ele, absorbite în ipoteza unei producțiuni normale sau „în plin", este minimumul, întrucât spezele generale se repartizează la toate orele — mașină —.

In acest caz americanii spun că toate spezele sunt productive (earned Burden). In schimb, în cazul când nu toate ci numai

unele dintre mașini lucrează — în plin sau parțial — cele cari rămân inoperante absorb în măsură neegală partea lor de speze (ceiace se chiamă *unearded Burden)* sau (speze *inproductive*) și dacă aceste speze ar trebui repartizate asupra mașinilor active atunci ar modifica costul orar.

Referindu-ne la exemplul precitat, pentru o muncă „în plin", cele 20 mașini costau Lei 20, — pe oră întrucât Lei 80.000 — lunar se distribuiau asupra 4000 ore-mașini (20 × 200) dar în cazul când munca nu era „în plin", prin faptul că jumătate din mașini rămâneau ne-ocupate sau pentru că toate mașinile lucrau numai jumătate de timp „în plin", cota de Lei 20, — se ridica la Lei 40 — pe oră prin faptul că în loc să se distribue asupra 4000 ore Lei 80.000, lunar, se distribuiau asupra 2000 ore mașini. Acest cost orar de lei 40, poate fi compus în două fracțiuni: prima de Lei 20, reprezintă *costul normal*, adică cheltuiala normală a mașinei (speze productiv); a doua, de alți Lei 20, reprezentând *costul suplimentar* adică o cheltuială nu proprie a mașinei, ci o mai mare sarcină dependentă de starea redusă a activității întreprinderei (speze înproductive).

Și acum, referindu-ne la întrebările puse mai înainte, trebuie să încărcăm prețul produselor nu numai cu costul normal (Lei 20, în cazul nostru) sau și cu acel suplimentar care, împreună cu primul, formează *costul efectiv* (Lei 40). Costul normal + costul suplimentar = costul efectiv.

Părerile exprimate în acest caz sunt în concordanță în a susține că trebuie să încărcăm numai spezele normale. Se susține că spezele suplimentare, adică spezele provocate de inactivitatea mașinelor, nu ar fi o cheltuială pentru întreprindere, ci o cheltuială care trebuie să greveze netto-ul.

Noi nu suntem de acord cu această opiniune. Spezele avute cu mașinile rămase inactive nu reprezintă o pierdere, ci o mai mare cheltuială a întreprinderei provenită din cauza inactivității instalațiunilor sale.

Privitor la politica prețurilor, cu toate că nu admitem în linie generală ca la fixarea prețurilor de vânzare să prevaleze concepția costului normal, admitem totuși, că în anumite cazuri, prin cunoașterea prețurilor normale și prețurilor efective, că se poate ajunge la norme regulatoare.

La aceasta se poate ajunge cu procedeul indicat de Church și anume de a împărți costul complexiv a unui produs în două

părți: costul normal și costul suplimentar. Prin acest procedeu aflăm costul total efectiv suportat de întreprindere și în același timp se știe câtă parte din acest cost se atribuie faptului de inactivitate a mașinelor.

Nu se poate nega importanța ce o are, pentru cine conduce întreprinderea, cunoașterea timpului în care mașinile au rămas neocupate. Dar cu toate acestea accentuăm, că aceste date nu se pot cere contabilității, care trebuie să ne dea spezele efective și și nu normale, cari trebuie să fie evidențiate de către serviciul extra-contabil adică de către serviciul statistic.

Costul-orar normal este un cost estimativ și nu un cost real; potrivirea (aggiustamento) care se face în practică pentru acoperirea părței din spezele rămase neabsorbite, ne dă de multe ori rezultate grosolane.

Cum am spus cea mai mare parte dintre autori și oameni din practică consideră această parte ca una care trebuie să greveze contul Profit și Pierdere. Alții în schimb o consideră ca o parte care grevează fiecare produs în bază de percentuale. Așa că costul mașină care se atribuie fiecărui produs, rezultă format din două părți: prima reprezintă *costul normal* și cealaltă *costul suplimentar.* Procedeul este următorul:

Presupunând, cazul citat mai sus, că Lei 40.000 au rămas neabsorbite, după ce am adunat spezele normale reportate pe foile de cost în decursul lunei. Se face proporțiunea între spezele imputate și acele cari au fost ne imputate (40.000: 40.000); rezultatul constituie percentuala (Leu 1. pentru fiecare Leu de cost orar normal) cu care se majorează costul orar pentru fiecare produs. Adică pentru produsul (a) au fost imputate Lei 60. pentru 3 ore de ore-mașină la costul orar normal de Lei 20, la această sumă se mai adugă alți Lei 60 de cost suplimentar.

Costul-mașină pentu acel produs va fi deci constituit din:

costul normal (orar Lei 20. × ore 3). .	Lei 60.—
costul suplimentar (Lei 1. pentru fiecare Leu de cost normal)	„ 60.—
cost total mașină	Lei 120.—

Aceste indicațiuni se pot reporta pe buletinele fiecărei mașini, pe acelea a deprecierei sau pe acelea a coeficienților de cost.

Astfel spezele suportate prin activitatea mașinilor în loc de a

greva exclusiv asupra unuia sau altuia din produse, vin distribuite proporțional asupra tuturor produselor.

Această metodă susținută cu tărie de către Church, tinde la o conciliere a necesității, pe deoparte de a avea costuri normale pentru a cunoaște costul-mașinelor ne-ocupate (Waste capacity), iar pe de alta pentru a avea costuri efective.

Această metodă este destul de greoaie și nu întotdeauna aplicabilă. Ea poate să ne ducă la un inconvenient grav și anume: că dintre diversele mașini cari au lucrat într'un anumit period, unele au lucrat în plin, iar altele numai parțial. Cu sistemul susamintit, trebuind să adăugăm la costul-mașină normal pentru fiecare produs un cost-mașină suplimentar în proporția acelui normal, se întâmplă, că costurile orare complexive ale mașinilor cari au lucrat în plin, rezultă egale cu costurile orare complexive a acelora cari au lucrat mai puține ore, până când ar trebui să fie logic că cu cât o mașină lucrează mai mult, cu atât mai scăzut trebuie să fie costul său orar. Acest fapt nu se întâmplă sau și dacă, numai în măsură foarte limitată atunci când costurile orare nu sunt determinate asupra producțiunei normale, ci sunt determinate asupra acelei efective.

Să lămurim acest lucru cu un exemplu.

Să presupunem o secție cu care avem de suportat Lei 80.000 speze generale lunale. Această secție să cuprindă numai două mașini (pentru simplificare, exemplul nostru A) și B), ambele de aceiași valoare. Să presupunem că pentru aceste să calculează 4000 ore standard lunar, 2000 pentru fiecare, în ipoteza „full time"ului.

Presupunând că A) lucrează numai 500 ore, B) 2000 ore, costurile-mașină cu care se încarcă produsul pe baza unui standard-orar de Lei 20 sunt: Pentru A) Lei 10.000: pentru B) Lei 40.000 rămân Lei 30.000 speze ne-absorbite.

Distribuind asupra lui A) și B) în proporția de 6 % vom avea:

A) Cost normal . . .	Lei 10.000, —
„ suplimentar .	„ 6.000, —
Total . .	Lei 16.000, —
B) Cost normal . . .	Lei 40.000, —
„ suplimentar .	„ 24.000, —
Total . .	Lei 64.000, —

Dacă împărțim aceste două totaluri cu respectivele numere de ore, obținem un coeficient (tasso) orar mediu de Lei 32, — Adică: costul-orar al serviciilor aduse de mașina A) care a lucrat numai 500 ore este egal cu acela a mașinei B). care a lucrat 2000 ore, până când e logic ca cu cât o mașină lucrează mai mult, cu atât mai scăzut trebuie să fie costul său orar Această selecționare corespunde concepției că costul-orar al serviciilor aduse de către mașini trebuie să rămână invariabil ori care ar fi gradul de activitate a lor.

In cazul când costurile orare se calculează nu pe baza orelor normale ci pe baza orelor efective, este posibilă, în parte, evitarea acestei erori. Și anume, de expl., când cunoaștem că mașina A), dat fiind caracterul, său de specialitate, nu va putea lucra în medie decât a patra parte din orele în care poate lucra mașina B); costul-orar mediu poate fi calculat în modul de a rezulta mai urcat în A) și mai scăzut în B). Dacă, de fapt, se recunoaște că în medie A) nu lucrează mai mult de 500 ore lunar și B) 2000, spezele-orare corespunzătoare s'ar putea calcula în modul următor:

$$\frac{4000}{500} = \text{cost orat pentru A)} = \text{Lei } 80,—;$$

$$\frac{4000}{2000} = \text{cost orar pentru B)} = \text{Lei } 20,—.$$

Vom avea deci în ipoteza precedentă:

A)	ore	500×80 =	Lei 40.000,—
B)	„	2000×20 =	„ 40 000,—
		Total . . .	Lei 80.000,—

Spezele pe secții în acest fel sunt absorbite în totalitatea lor, cu diferența însă, că până când în cazul precedent produsele trecute prin A) au fost încărcate cu Lei 16.000 cost-mașină, în cazul prezent sunt încărcate cu Lei 40.000. — Acele trecute prin B) în loc de Lei 64.000 au fost grevate cu Lei 40.000.

Acest sistem corespunde în întregime concepției că cu cât o mașină lucrează mai mult, cu atât mai redus trebuie să fie costul-orar al serviciului prestat.

Cu toate acestea problema este destul de spinoasă, iar în unele cazuri soluționarea este dificilă.

Noi susținem că aceste date trebuie să fie studiate și evidențiate mai mult de serviciul statistic decât acel contabil.

După cum standardizarea (unificarea, normalizarea) aplicată mașinelor și muncei mecanice a dat rezultatele cele mai bune, tot la așa rezultate ne putem aștepta și acolo unde vor fi aplicate *metodele de evidențiere a spezelor (costurilor).*

In țările industrialmente mai înaintate (Statele Unite, Anglia, Germania) s'a desvoltat ideia unificărei acestor metode „(uniform methods of cost finding").

E necesar ca să precizăm întâiu ce înțelegem prin metodele de evidențiere a spezelor sau costului, fiindcă controversa în anumite cazuri pleacă dela presupunerea că fiecare întreprindere are caracteristice proprii distincte de acelea a altei întreprinderi — fiind chiar de același gen de industrie — și ca atare este absurd a ne gândi la o unificare a metodelor de evidențiere a costurilor.

Este adevărat că industrii de același gen (de exemplu chimice) pot să se găsească în condițiuni cu totul diverse una de cealaltă. Una, de expl, lucrează cu capital propriu, alta cu capital împrumutat. Activitatea uneia se desfășoară în clădirile proprii, cealaltă în clădiri luate în chirie. In una mâna de lucru este mai ieftină, prin poziținea s'a decât în cealaltă, sau că mașinile au devenit învechite, sau că condițiunele de transport sunt mai favorabile, dată fiind localitatea, etc. Toate acestea sunt circumstanțe cari influențează în mod necesar asupra mărimei prețurilor.

Dar toate acestea nu au de aface cu *metodele de evidențiere a spezelor (costurilor)*, cari se referă în mod exclusiv la felul de a combina între ele elementele cari constituiesc aceste speze (costuri) și cu referire la produse determinate.

In întreprinderile de același tip de industrie, unde procesele de producțiune sunt aproape egale, metodele nu pot — dela întreprindere la întreprindere — varia sensibil.

Modul cum se calculă costul materiei prime sau a mânei de lucru înglobate în produs este la fel. Modul cum se pot repartiza spezele generale asupra produselor, este la fel. Și aceasta prin faptul că procesele de producțiune sunt identice, cari *condiționează* formele de *organizațiune* a întreprinderilor, iar aceste la rândul lor *metodele de evidențiare* a costurilor. Formele de producțiune, organizațiune și sisteme contabile se influențează în mod reciproc.

Așadar metodele de evidențiere a spezelor variază numai când procesele de producțiune și formele de organizațiune în diversele întreprinderi diferă între ele (de expl.: industria chimică și indus-

tria mecanică) dar unele sunt la fel, și metodele trebuie să fie *în mod necesar* aceleași.

Observăm că fiecare întreprindere aplică un metod propriu pentru evidențierea costurilor. Intreprinderi de același tip, aparținând unei și aceiași organizațiune industrială (fie de mătase, bumbac, chimică sau metalurgică), adoptă metode diverse în determinarea prețului de cost a produselor lor.

Dar această diversitate de *metode* (sau procedeuri) nu pot decât să prejudicieze interesele firmelor asociate. Pe acest teren empirismul trebuie să înceteze și să-i ia locul metoda, sistemul. Metodă și sistem care trebuie să aibe baza lor în studiul aprofundat al întreprinderei-tip la care trebuie să fie aplicat: studiu care trebuie condus în armonie și în colaborare cu reprezentanții diverselor întreprinderi de același gen de industrie și cu cei mai experți cunoscători în materie de costuri, așa cum se face în alte țări.

Atunci când prețurile de vânzare sunt fixate în baza *metodelor uniforme* adoptate în evidențierea posturilor, putem să fim siguri că în cazul când un industriaș va găsi că prețurile fixate pentru produsele sale sunt supuse concurenței, va observa că această diferență în plus nu provine din calcule eronate — întrucât metoda adoptată este identică la ambii — ci că provine din faptul că acesta lucrează cu costuri prea ridicate și ca atare va fi constrâns ca să caute acest plus la alți factori, de expl : în exploatarea rea a instalațiunilor; cumpărării eronate de materii prime ; sisteme defectuoase de remunerațiune al lucrului de mână etc.

In Statele-Unite încă din anul 1917 s'a creat pe lângă „Departement of Commerce" o „Division of Cost Accountig" cu scopul de a studia costurile pentru contractele de războiu.

După câtva timp (1919) se constitui *National Association of Cost Accountants* la New-York cu scopul principal de a face studii în materie de costuri în fiecare ramură și ca să încurajeze formațiunea de sisteme-tip de „costing" pentru fiecare tip de industrie.

Problema a suscitat mare interes și în Anglia și „Federation of Britisch Industries" se puse la lucru în jurul acestei probleme.

Odată cu sfârșitul războiului, cu reluarea concurenței, necesitatea evidențierei costurilor și crearea în acest scop de „Contabili a costurilor *(Cost Accountant)* se simți foarte mult, în cât în 1919 luă naștere la Londra „Institute of Cost and Works Acountants",

cu aceleași scopuri ca și „National Association of Cost Accountants“ din New-York. Este interesant de a nota, de fapt, cum în acest câmp de activitate, pe lângă metode și terminologia variază dela întreprindere la întreprindere.

In Germania — unde aceste probleme au fost studiate și tratate în modul cel mai serios — problema „Selbstkostenberrechnung“ a favorizat constituirea unui oficiu numai în acest scop.

La noi nu s'a făcut nimic în această direcție. Literatura în materie de costuri la noi este foarte săracă. Puținele monografii cari există sunt foarte empirice și discordante între ele.

De aci necesitatea ca și la noi materia costurilor și a unificării metodelor evidențierei acestora să fie mai bine examinată.

Ar fi de dorit ca și în România — urmând exemplul străinilor — să constitue organe specifice pentru studierea chestiunei, organe în formațiunea cărora ar trebui să prevaleze diversele asociațiuni industriale.

Este o propunere pe care o lansez.

Pe cum în străinătate aceasta are o aplicare sănătoasă, prin beneficiile ei, tot așa e de dorit ca și la noi să-și găsească adeziuni prompte și potrivite.

Dr. IULIAN POTRA

Rugăm pe Domnii abonați, cari sunt în restanță cu plata abonamentului și au primit circulări, să ne trimită de urgență achitarea abonamentului.

D-nii abonați cari nu primesc revista regulat sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat favorabil.

Administrația Revistei
Str. Teilor, 12 București

Controlul și verificarea în întreprinderile particulare

In primăvara acestui an, congresul asociației experților contabili s'a ocupat între altele și de aceste două chestiuni importante, care sunt în strânsă legătură cu existența și rentabilitatea întreprinderii, și cu propășirea breslei noastre. Chestiunea primă: controlul, a fost expusă de colegul nostru, d-l prof. C. Demetrescu; a doua: verificarea, de cel care vă vorbește acum.

Am primit cu plăcere invitația ce mi s'a făcut de corpul nostru, care cuprinde nu numai pe colegii din asociația amintită, ci și pe colegii contabili autorizați și stagiari, viitori experți-contabili, dacă vor voi să muncească, pentru obținerea acestui grad.

Și astfel, înaintea d-v., îmi voiu permite a vă arăta ce înțeles cuprind cele două cuvinte: control și verificare, ce au făcut înaintași de-ai noștri în țările străine și care este datoria noastră pentru a obține ca și la noi să pătrundă binefacerile lor, spre folosul general, cât și al nostru, cari le vom pune în aplicare.

I.

Controlul este acea activitate exercitată de anumite persoane din întreprindere, cu o situație importantă în ea, cu scopul de a supraveghea dacă operațiunile controlate s'au executat de către subalterni, așa cum au fost ele fixate de mai înainte. El este necesar atât din cauza lipsei de cunoștințe a personalului executant, nu întotdeauna la înălțimea situației pe care o ocupă, dar și ceeace este mai rău, și din cauza defectelor de ordin moral de care suferă o parte din acest personal. El mai este necesar și pentru coordonarea lucrărilor diferitelor persoane, ce lucrează în diferite secțiuni.

„Controlul este o asigurare contra furtului; plata controlorului este prima de asigurare". Astfel caracterizează, Ioseph Reiser, în lucrarea sa „L'organisation du contrôle et la téchnique des vérifications comptables", această activitate din întreprinderi.

Prin control se *previn* unele rezultate rele, în cazul când s'au făcut abateri dela planul inițial, ce nu trebue să lipsească dela nici o întreprindere modernă; prin control se poate preveni

la fel rezultatele rele, când planul inițial a fost greșit întocmit, din cauza necunoașterii unor evenimente ulterioare, neprevăzute. Prin observațiunile făcute pe calea controlului, se poate schimba planul inițial cu altul mai potrivit noilor situații. Controlul are deci acum datoria să urmărească mai departe executarea întocmai a noilor directive.

Prin control, însă, *se iau și măsuri* contra acelora cari au contravenit dispozițiunile date, și imediat ce aceasta a avut loc. Atât contra celora ce au greșit din lipsă de pregătire suficientă, prin înlăturarea lor sau prin retrogradare, în posturi de mai mică răspundere, precum și contra celora ce au greșit cu intenție, păgubind întreprinderea prin acțiunea lor.

Controlul trebue făcut în acelaș timp cu executarea planului de activitate a întreprinderii. Dacă el este făcut mai târziu, timpul pierdut se transformă în bani pentru ea, și mărește debitul contului de Profit și Pierderi, așa încât nimic nu se mai poate schimba din ceeace s'a întâmplat. Dacă la scoborârea unui drum în pantă, vizitiul nu este în permanență cu mâna pe frâna trăsurii, degeaba intervine atunci când ea fiind liberă, din cauza neatenției, vehiculul a ajuns în prăpastie, ducând cu el, atât pe conducător-controlorul, — cât și pe călător — întreprinderea.

Controlul este *automat și personal.* Instalând o casă de înregistrare automată a sumelor încasate de casier, seara avem și totalul încasărilor făcute. Mașina nu va ocaziona greșeli. Dacă însă, am aduna seara, sumele, unele cu altele, într'un registru, s'ar putea foarte ușor să avem erori. Depinde de calitatea persoanei care face controlul pentru a le evita cu desăvârșire. Datorită acestei imperfecțiuni a elementului uman, se explică introducerea atâtor mijloace de control automat. Vom aminti un exemplu caracteristic. În uzinele Ford, Detroit. pe care le-am vizitat acum doi ani, fiecare lucrător își are marcată de un aparat, ora exactă și minutele, la intrarea sa la lucru, pe un carton care formează dreptul său la plată. Acest carton este marcat din nou la eșire. Se face socoteala exactă între cele două marcări și se stabilește timpul lucrat. Aceasta este foarte necesar la o întreprindere cu 50.000 lucrători, cari intră în fabrică într'un timp de $^1/_2$ oră, mulțimea lor nepermițând intrarea lor deodată. Ce mijloc de control uman s'ar putea închipui, care să înlocuiască rapiditatea și exactitatea mașinii de marcat, pentru a se plăti timpul exact lucrat?

Prin acest control automat lucrătorul poate să intre și mai târziu, căci nu i-se plăteşte decât timpul dintre cele două notări.

Pentru a ajunge la un control efectiv preventiv, trebue avut în vedere mai multe recomandări, printre cari înşirăm unele ce ni s'au părut mai importante.

Nu lăsați ca o persoană să execute lucrări prea diferite. In calitate de controlor, persoană cu răspundere în întreprindere, divizați întotdeauna munca personalului. Nu lăsați ca înregistrările în contabilitate să fie făcute de casierul întreprinderii. Aranjați ca ordonanțarea, pregătirea formalităților de plată, să se facă de altcineva decât de casier. Dispuneți ca nici o încasare să nu se facă de acesta, fără un aviz al contabilității, care să-și noteze într'un registru, toate aceste avize. Numai astfel va putea fi controlat casierul. Evitați ca magazinerul să facă singur cumpărăturile în oraș. Se va putea în acest caz, ca foarte ușor să plătiți facturi ale căror materiale nu au intrat în patrimoniul întreprinderii. Nu lăsați ca poșta să fie desfăcută de aceiaș persoană care are drept de încasare. Cu acest chip evitați ca cecurile intrate să fie înstrăinate și însușite de acesta. Nu lăsați ca inventarele să fie întocmite numai de gestionari. Ataşați întotdeauna, la această operație, o persoană dela contabilitate. De aci se desprinde *principiul incompatibilității* între anumite ocupațiuni, cât și limitarea precisă a activității fiecăruia. Controlorul precaut va face să nu existe nici un caz de acest fel, cât și altele, pe cari de sigur cei mai mulți le cunosc.

Fixați de mai înainte atribuțiunile personalului. Intocmiți în acest scop, în calitate de controlori, regulamente detailate, asupra mersului lucrărilor și obligațiunilor impuse fiecăruia. Aplicați aceste regulamente, dacă ele sunt făcute de alții. Armonizați toate aceste prescripțiuni, pentru ca din ele să iasă o unitate de acțiune, fără de care întreprinderea nu are șanse de reușită.

Ordinea cea mai desăvârșită trebue introdusă în contabilitatea întreprinderii. Faptele ce au loc zilnic trebuesc contabilizate *imediat* ce ele au avut loc. Iată ce spune autorul Sazenhofen în lucrarea sa „Comptabilité à selfvérification" (Contabilitate cu verificare prin ea însă-și):

„Știința organizării comerciale nu are decât un singur mijloc „pentru a preîntâmpina pericolele de fraudă: timpul dintre diverse „operațiuni contabile să fie așa de redus, și repeziciunea cu care

„plățile sunt trecute în conturi să fie așa de mare, încât nimeni „să nu aibă timpul de a comite o „eroare".

„Un casier incorect, cu excepția celui deprins cu furtul, va „face foarte rar o falsificare în registrele sale în chiar momentul „primirei unei sume importante. Nu va avea timpul material în „acel moment. Numai mai târziu ar avea slăbiciunea fraudei și „ar face falsificări vinovate".

Pentru a preîntâmpina aceste defecte de ordin moral, controlorul va urmări de aproape viața particulară a subalternilor. Când ea nu ar fi conformă cu mijloacele modeste ce le asigură un câștig cinstit, va putea să deducă că prisosul de cheltuială are origini cu totul condamnabile pentru salariat și păgubitor pentru întreprindere.

Ca o remediere a fraudelor se obișnuește în întreprinderi să se ia garanție bănească. In altele se reține o parte din salariul angajatului pentru a forma un depozit de siguranță pentru întreprindere și de stimulent pentru angajat. Cu cât această sumă se va mări în timp, cu atât angajatul va fi mai legat de întreprinderea unde lucrează.

O importantă măsură de control efectiv preventiv, o oferă chiar *contabilitatea în partidă dublă,* care prin balanța de verificare, cât mai des întocmită, pune în măsură pe controlor să vadă dacă valorile și creanțele active sau pasive, arătate de registre, există în adevăr. Cu cât contabilitatea va fi mai în măsură să răspundă acestui deziderat de viteză, cu atât controlul va fi mai efectiv. Manipulatorii vor ști că în fiecare moment li se poate cunoaște starea exactă a valorii ce li s'a încredințat și se vor aștepta întotdeauna la o confruntare cu realitatea, fără înștiințare prealabilă. Cu cât vor fi mai dese confruntările de acest fel, cu atât mai efectiv va fi controlul, precum și serviciul îndeplinit de contabilitate prin situațiile ce ea întocmește. Practica modernă permite să avem balanțe de verificare zilnice, dacă întreprinderea e mare. Vedeți câtă posibilitate de control permite această ramură a activității întreprinderii.

Persoanele care trebue să facă controlul

Pentru ca să obținem maximum de folos dela acest control preventiv și represiv, persoana care îl execută trebue să îndeplinească mai multe condițiuni :

In primul rând să cunoască temeinic organizația întreprinderii, dacă organizația nu a fost făcută chiar de controlor. In al doilea rând să cunoască lucrările fiecărui subaltern, pentru a fi în măsură să-l controleze.

Pentru a răspunde acestor cerințe, controlorul trebue să aibă întinse cunoștințe în domeniul întreprinderilor. Să cunoască perfect contabilitatea, dreptul, organizarea, cunoștinți căpătate în mod teoretic în învățământul superior. Inarmat cu aceste cunoștințe, să depună o lungă activitate pe teren practic, unde să aplice ca subaltern cunoștințele teoretice amintite.

Numai după parcurgerea acestor etape, persoana respectivă va putea domina activitatea celor ce sunt sub controlul său și va putea îndeplini misiunea sa, în folosul întreprinderii.

In momentele de față controlul nu este destul de organizat. Codul de comerț s'a ocupat numai de controlul la anumite societăți unde a indicat funcționarea *cenzorilor*, pentru a apăra interesele acționarilor. Din practică știm că această prevedere nu a dat rezultate. Chiar și prevederile legiuirilor mai noi, cari cer ca un număr de cenzori să fie experți contabili. Cenzorul trebue să stea zilnic în întreprindere și să ia cunoștință de întreaga activitate, pentru a putea să-și exercite însărcinarea. Pentru aceasta ar trebui să fie bine plătit. Cenzorul din timpurile noastre se mărginește uneori să semneze un bilanț, pe care de cele mai multe ori nici nu l'a controlat cu registrele.

Unele întreprinderi mari au în ființă un serviciu de control, după felul celui din străinătate. Dar ele sunt foarte puține. Deaceia am insistat mai mult asupra acestei activități.

Prin prevederi în noile legiuiri, mai potrivite realității, se va putea ajunge ca serviciul de control să existe cu adevărat. Să luptăm cât mai mult în această direcție.

II.

Verificarea, după definiția autorului Ioseph Reiser, în aceiaș lucrare citată „este o măsură represivă, exercitată în general de persoane din afară de întreprindere. Intervenția acestor persoane este ocazională sau periodică și de o întindere relativ limitată".

Pentru a vedea cadrul de activitate al acestei preocupări, trebue să vedem mai întâi cine are interesul unei verificări sau revizuiri și când va avea loc.

Cu cât întreprinderea este mai mare, cu cât ea are sedii mai numeroase, cu atât întreprinzătorul va fi nevoit să cunoască starea reală a întreprinderii, unde sunt în joc interesele lui, indiferent dacă el este reprezentat printr'o singură persoană, sau proprietatea întreprinderii aparține mai multora, cum e cazul societăților anonime.

In cazul unor capitaliști reduși la număr, deci cari pot să realizeze această verificare oricând, ea va intra în funcțiune în mod automat după fiecare bilanț încheiat de organele de direcțiune. Ei vor avea posibilitatea să numească, pentru executarea ei, persoana în care au încredere desăvârșită, atât din punct de vedere moral, cât și din punct de vedere al cunoștințelor, pentru ca verificarea să fie efectivă.

In cazul unei colectivități de acționari numeroși, cari nu pot impune părerea unei majorități formate din alți câțiva capitaliști cari au și alte avantaje personale din conducere, verificarea va trebui să fie legiferată, întrucât statul are interesul protecției micilor economii plasate în întreprinderile mari și de folos public.

Dar verificarea poate să aibă loc și asupra gestiunii unui singur angajat al întreprinderii, care are în seama sa un anumit bun aparținând capitalistului.

Distingem așa dar că verificările sunt: *ocazionale* și *permanente*. Cele ocazionale vor avea un scop limitat la natura activității care a provocat-o. Cele permanente, ce au loc după facerea bilanțului sau mai înainte de încheerea lui, vor trebui să îmbrățișeze un întreg plan și să urmărească nu numai examinarea cifrelor găsite în registre, cu cele rezultând din documente justificative prezentate, dar și o cercetare de ordin moral, care se ocupă de sinceritatea acestor treceri.

După același autor, Ioseph Reiser, aceste operații se pot subdivide în:

Verificări de ordin aritmetic și formal, privitor la exactitatea cifrelor dintre registre și documente.

Verificări de ordin material, se ocupă cu examinarea cantitativă a bunurilor ce rezultă din înregistrări, cu ajutorul registrelor auxiliare.

Verificări de ordin moral și juridic, se ocupă cu examinarea evaluărilor pentru a vedea sinceritatea lor, cum au fost făcute amortizările, etc,

Verificări de ordin economic și financiar, se ocupă cu examinarea lichidității întreprinderilor, cu studiul bugetului, atât în

ce privește plățile cât și a încasărilor, prevăzute și efective, etc.

In fine *verificările trebue să cuprindă o privire generală* asupra gestiunii verificate, făcând analiza critică a tuturor operațiunilor, trecând apoi la indicarea soluțiunilor, cele mai nimerite, când se găsesc erori de concepții sau de executare, în operațiunile verificate.

Verificarea unui bilanț va începe prin examinarea activului și apoi a pasivului, plecând dela puntarea bilanțului precedent cu cifrele cu cari au fost deschise registrele al cărui bilanț se verifică.

Activul va fi tratat separat pe feluri de bunuri. Se va urmări la fiecare în parte felul de evaluare și cantitățile existente la inventar. Prin confruntarea registrelor ajutătoare cu documentele justificative, în cazul conturilor curente și de persoane, prin corespondența intervenită între întreprindere și aceste persoane, se verifică situația conturilor respective. In privința evaluării bunurilor se va observa dacă s'a trecut în inventar prețul cel mai mic dintre prețul de cost și cel curent, singurul care corespunde unei corectitudini, atât față de întreprindere, cât și față de creditori, toți având interesul ca întreprinderea să trăiască un timp cât mai îndelungat.

Se vor examina cu atenție conturile tranzitorii, pentru a vedea dacă nu conțin posturi cari în mod normal reprezintă cheltueli sau pierderi ce trebuiau să figureze în contul de rezultate al gestiunii verificate.

Pasivul va fi supus unei verificări speciale, atât în ce privește capitalul, cât și fondurile de rezervă și amortizările, apoi conturile de persoane creditoare, conturile tranzitorii, etc.

Prin aceste verificări se vor afla toate *deturnările* de fonduri ce ar fi fost făcute de personalul executant al operațiunilor.

După verificarea cifrelor bilanțului, cu înregistrările și actele ce stau la baza acestor cifre, se va proceda la examinarea cifrelor din contul de profit și pierderi, căutând să se documenteze dacă cheltuelile sunt în raport cu veniturile, dacă veniturile au fost în raport cu activitatea depusă, urmărind deaproape dacă nu s'au făcut *falșificări* în detrimentul întreprinderii și în profitul executorilor.

In întreprinderile industriale se va urmări dacă prețurile de vânzare cari au dat naștere beneficiului brut, sunt în concordanță cu cele de cost, și care anume dintre ele nu corespund intereselor întreprinzătorului.

Pentru a îmbrățișa cât mai multe din cazurile posibile de ve-

rificări, în Anglia sunt formulare tipărite, denumite „Audit note books", pe cari specialiștii verificatori le au în vedere la orice verificare. Ei nu au decât să complecteze răspunsurile la diversele întrebări și diferitele coloane din acele carnete. Capacitatea expertului verificator constă în mijloacele de imaginație ce va născoci pentru a afla realitatea.

In America, Federal Reserve Board, a publicat în 1929, o serie întreagă de instrucțiuni privitoare la uniformizarea rapoartelor ce întocmesc verificatorii situațiilor financiare ale întreprinderii. Fără această uniformizare ar fi greu pentru capitaliști să compare între ele situația diverselor întreprinderi ce finanțează și să prefere pe acelea cu rezultate mai bune.

In nu mai puțin de 134 puncte se dau indicațiuni amănunțite de modul cum trebue să procedeze expertul verificator. Primul punct din aceste instrucțiuni are următoarea redactare:

„Instrucțiunile care urmează sunt destinate să servească ca „indicator expertului însărcinat cu o muncă de verificare referi- „toare la un bilanț al unei întreprinderi la o anumită dată, la un „cont de profit și pierderi al unei perioade determinate și în mod „accesoriu, la examenul sistemului contabil, în scopul de a proba „folosul *controlului intern*".

Adică a activități despre care am vorbit în prima parte a lucrării mele.

„Metoda expusă găsește aplicarea sa în mod deosebit în „întreprinderile industriale și comerciale, dar ea poate fi adoptată „în cea mai mare parte și de celelalte societăți. Intinderea veri- „ficărilor va fi determinată de condițiile particulare a fiecărei „întreprinderi. In anumite cazuri expertul va găsi indispensabil „să controleze cea mai mare parte, sau chiar totalitatea operațiu- „nilor înregistrate. In alte cazuri, în schimb, *dacă sistemul de „control intern* va funcționa bine, el va proceda prin puntaje".

Dacă am continua cu analiza lor, am vedea că este fixat un întreg cod al verificatorului, care ajută enorm munca lui.

Rezumând cele de mai sus vom deduce:

Controlul este preventiv și represiv. Se face de oameni din întreprinderi, înainte și în timpul ce au loc activitățile, luând măsurile de îndreptare.

Verificarea este represivă, exercitată de oameni din afară de întreprinderi, mult mai târziu după ce activitatea verificată a avut loc. Ea nu dă alt rezultat decât că înștiințează pe cel interesat

de bunul mers al întreprinderii, că patrimoniul a fost, sau nu, bine și corect utilizat.

* * *

Pentru a face o cât mai largă și cât mai imediată aplicare a celor expuse până acum, este nevoe de o afirmare cât mai puternică a noastră pe tărâmul profesional. Trebue să punem în mâna celor interesați, organe capabile să le apere interesele. Cu devotament, răbdare și corectitudine, vom izbândi să ne luăm locul ce ni se cuvine în domeniul economiei naționale.

ANDREI GHEORGHIU
Profesor

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură.
Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3
Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Calcularea și contabilitatea prețului de cost în industria textilă

Calcularea prețului de cost formează una dintre cele mai importante probleme ale economiei private.

La noi, până în ultimul timp n'au fost discutate decât chestiunile contabile ale întreprinderii; calcularea prețului de cost — celălalt factor al „ținerii socotelilor" a rămas pe planul al doilea.

Este meritul Seminarului de Intreprinderi dela Academia Comercială din București, de a pune problema la ordinea zilei. Lucrarea de mai jos este una care a pornit tot din acest seminar, descriind metodele întrebuințate *într'o mare întreprindere industrială dela noi.*

Contabilitatea generală sau cum se mai numește, financiară-comercială, ne dă rezultatul întreprinderii într'o periodă anumită; ea însă, cum este organizată, nu ne poate arăta costul unei anumite lucrări sau prețul de cost a unui articol fabricat. Aceste cunoștințe ne sunt transmise numai de calcularea și de contabilitatea prețului de cost. (Selbstkostenberechnung). Numai cunoscând exact prețul de cost al unui articol, este în stare întreprinderea să-și formeze politica ei de prețuri, dar tot acest calcul va fi și un control al uzinei și al eficacității măsurilor de raționalizare luate în întreprindere.

Calculația prețului de cost este de 2 feluri:

1. Calculația prealabilă (Vorkalkulation) care pe baza de apreciere și a experiențelor din trecut, calculează prețul pe care-l va avea un articol, sau o comandă oarecare. Ea calculează cu o cotă anumită exactitate cantitatea de materie primă care va intra în produs, costul mânei de lucru necesar pentru prelucrare și o cotă anumită din cheltuelile generale de fabricație. (Unkosten, Gemeinkosten). La acest preț se adaugă un procent de câștig pentru a obține prețul de vânzare. Dacă într'adevăr calculele sunt exacte, se va vedea numai la închiderea Bilanțului și a Contului de Profit și Pierdere, care va arăta rezultatele întregii întreprinderi.

2. Calculația ulterioară (Nachkalkulation) din contră stabilește cheltuelile efective la o anumită producție. (Un articol sau o comandă). Pe când calculul prealabil servește numai spre orientare, pentru a putea face o ofertă sau a stabili prețul de vânzare, calculația ulterioară analizând în parte fiecare element

de cheltuială, stabilind suma cu care aceasta s'a efectuat în realitate, este un control al mersului fabricațiunii.

Prețul de cost în industria textilă.

Scopurile tehnice ale industriei textile sunt: 1. De a produce din fibre sau păr un tort consistent (Torcătoria). 2. De a produce din torturi (fire) o materie prin țesut sau împletit. 3. Finisajul torturilor și a țesuturilor prin apretură, vopsire, spălare, curățire.

Aceste operațiuni se pot face fiecare de o altă întreprindere și atunci vom avea: spălătorie și torcătorie de lână, torcătorie de bumbac, de mătase, etc. (O altă procedură necesită mătasea artificială, care se obține pe o cale chimică-tehnică). Mai departe vom avea fabrici de tricotaje, de împletituri, de panglici, vopsitorii, etc.

Dar toate acestea se pot grupa și într'o singură întreprindere, care în acest caz nu formează altceva decât un trust vertical combinat cu orizontal. (Torturile fiind întrebuințate și în țesătorie și în tricotaj avem două producțiuni de același grad).

Operațiunile în vederea stabilirii prețului de cost le-am descris în alt loc,[1]) aici vine analiza, cheltuelile, din care se formează prețul de cost în industria textilă, ilustrând propunerea cu câteva exemple luate din practică.

Schema generală a prețului de cost este:

Cheltueli { directe { materiale; salarii; cheltueli speciale } ; indirecte (comuna) }

Prin cheltueli indirecte înțelegem cheltuelile cari nu se pot deconta ca cheltueli de material și salarii în contul unui anumit produs, ci interesează producția întreagă sau un anumit grup de producție. In Germania se întrebuințează pentru aceste cheltueli termenul de Unkosten sau Gemeinkosten. Totuși se face o distincție întrebuințând termenul „Unkosten" când e vorba de modul de naștere a cheltuelii, pe când „Gemeinkosten" se întrebuințează pentru a determina un procedeu de repartizare a cheltuelilor.

---

1) Tiberiu Pollak: Raționalizarea în administrația întreprinderilor industriale din România. Teză de doctorat. București 1935.

Deosebim 2 procedeuri principale de calculare a prețului de cost [1]):

1. Calculația de diviziune (Divisionskalkulation).
2. „ adițională (Zusatz sau Zuschlagkalkulation).

Prima se aplică mai ales la întreprinderile cari produc un singur produs (electricitate, cărămizi) sau produse între cari există un echivalent (diferite dimensiuni, mărimi din același produs).

Procedeul constă în adunarea tuturor cheltuelilor directe și indirecte, sumă care se împarte cu numărul sau cantitatea unităților produse. Astfel obținem prețul de cost al unității.

In industria textilă acest procedeu se întrebuințează rar. Poate găsi aplicare, de exemplu la apretură. Adunând cheltuelile de material întrebuințat, de salariu plătit, precum și cheltuelile indirecte aferente secțiuni: de apretură și împărțind suma cu numărul metrilor apretați. obținem costul apreturii unui metru.

Organizarea rațională însă cere ca într'o producție cu produse variate, cum este industria textilă, să se stabilească exact prețul de cont, astfel ca fiecare produs să suporte cota într'adevăr aferentă, din cheltuelite de fabricație. Aceasta o asigură numai metoda de calculație adițională. La această metodă, salariile, materialul și anumite cheltueli speciale avute cu produsul, de exemplu desenurile sau împachetarea produsului, se calculează ca cheltueli indirecte, adăugându-se de cele mai multe ori sub forma de procent la cheltuelile directe.

Cheltuelile în industria lânei.

Cheltuelile în industria textilă se pot clarifica în modul următor:

I. Cheltueli de material.

1. Materii principale: lână, torturi cumpărate, vopseluri, chimicale, materiale de apretat, piese de schimb pentru mașini, unelte, materiale auxiliare, ca ulei, etc.

II. Cheltueli de personal.

1. Salarii
2. Lefuri
3. Cheltueli de călătorie
4. Asigurări sociale
5. Indemnizări de concediu

---

1) A se vedea prof. dr. Const. Bungețeanu: „Intreprinderile particulare". București 1934 și Rentabilitatea întreprinderilor și prețul de cost. București 1935.

III. Asigurări elementare.

IV. Impozite și taxe.

V. Taxele poștale, de telefon și de telegrame.

VI. Cheltueli de desfacere: mostre, cheltuelile filialelor, cheltueli de informațiune, împachetare, asigurări de transport, scăzăminte de preț: rabat și sconto, impozit asupra cifrei de afaceri, bonificațiuni de calitate.

VII. Amortismente.

VIII. Dobânzi.

IX. Cheltueli avute cu imobile și clădiri.

Cum am spus, materiile prime și salariile formează cheltuelile directe. Modul lor de calculare l'am tratat în lucrarea arătată. Aici voiu descrie și ilustra cu exemple, modul de calculare a cheltuelilor generale (comune) de fabricație.

Modul de calculare a cheltuelilor comune

Cheltuelile comune, cum am spus, sunt acelea care nu se calculează ca cheltueli speciale (Einzelkosten) ale unui produs.

Repartizarea lor trece prin trei faze: 1. repartizarea cheltuelilor comune asupra etapelor de cheltueli (locurilor de cheltueli) Kostenstellen). Prin loc (etapă) de cheltuială se înțelege o uzină sau un serviciu. 2. repartizarea cheltuelilor suportate de o etapă intermediară asupra unei alte etape de cheltuială. Transpunerea cheltuelilor serviciilor și uzinelor secundare și auxiliare asupra uzinelor principale. Uzinele principale vor suporta în definitiv cheltuelile tuturor uzinelor. Astfel: țesătoria, torcătoria și vopsitoria vor prelua și cheltuelile secțiunilor de producere a forței motrice și al celorlalte uzine secundare. (Secția de reparație de trăsuri și automobile etc).

A treia fază a repartizării cheltuelilor este repartizarea cheltuelilor unei uzine sau secțiuni asupra *produselor* acestei uzine. Din punct de vedere al repartizării cheltuelilor, produsele poartă numele de „agenți (purtători) de cheltueli" Kostentraeger.

In privința acestei ultime repartizări a cheltuelilor comune de fabricație conform „Grundplan der Selbstkostenberrechnund" editat de Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit (R. K. W.) există 3 modalități:

1. Repartizarea având în vedere cantitatea produsă (Mengenzuschlag) De exemplu la o producție de 10.000 Kgr. care trece

printr'o anumită secție (etapă de cheltuială) și această secție având un total de 5000 lei cheltueli comune de fabricație, cheltuelile comune (Regiekosten) aferente unui kgr. se ridică 0.50 lei.

2. Repartizarea având în vedere timpul necesar pentru producție (Zeitzuschlag). Dacă cheltuelile comune ale unei secțiuni se ridică la 20 lei pe oră și dacă timpul necesar pentru producția unui obiect face 10 ore, atunci acest obiect suportă 10 × 20 lei, lei 200 cheltueli de regie.

3. Repartizarea având în vedere anumite cheltueli speciale caracteristice lucrărilor (operațiunilor) secțiunii. De ex. după salariile. In acest caz avem repartizarea numită adițională de salarii (Lohnzuschlag). Repartizarea se poate face și după materiile prime (Materialzuschlag) sau după suma salariilor și a materiilor prime. Dacă de ex. sumei salariilor de 10.000 lei îi corespunde o sumă de cheltueli comune de 2000 lei atunci la fiecare un leu salariu se socotește 2 lei chelt. de regie (comune).

Faza I

Repartizarea cheltuelilor comune asupra etapelor de cheltueli.

Această repartizare se face pe „coala de cheltueli", pe care o voiu descrie mai la vale. Pentru procedeul de calculare se iau în vedere următoarele principii:

a) Repartizarea trebue făcută pentru fiecare fel de cheltuială separat și nu cumulativ, pentru avea a separat fiecare fel de cheltuială. Această descriere analitică poate servi la comparațiuni între cheltuelile avute în diferitele luni ale anului.

b) Cheltuelile comune se calculează pe cât posibil astfel, ca fiecare secțiune să suporte cheltuelile efectiv provocate de secțiunea respectivă, și numai dacă aceasta nu este posibil, se vor pune cheltuelile în sarcina secțiunilor pe baza unei chei. Astfel pentru consumația de forță motrice se întrebuințează anumite ceasornice sau măsurători. Acelaș este procedeul pentru cheltuelile de luminat și folosirea de aburi. Pentru cheltuelile de local (Raumkosten) se ia în vedere mărimea localului. Pentru asigurările elementare, valorile asigurate.

În privința amortismentelor este de notat că în industria textilă rolul lor este redus. În industria textilă locul principal îl ocupă materiile prime, astfel că capitalul necesar pentru materiile prime se ridică în general la 75 % din capitalul total. Mașinile între-

buințate în industria textilă sunt pe deoparte de o durată lungă, pe de altă parte nu sunt supuse riscului de a se învechi prin invenţiuni radicale, astfel ca să-şi piardă valoarea de uz în mod brusc. Ca urmare a acestor considerente rezultă că amortismentele în industria textilă nu ocupă un rol dominant. Drept criteriu de calculare a amortismentelor se ia în vedere măsura în care maşîna respectivă se foloseşte.

O chestiune specială, care iese din cadrul acestei lucrări, este dacă dobânzile se socotesc numai asupra capitalului împrumutat dela terţi, sau dacă se calculează şi se pune în sarcina producţiei şi dobânzi calculate asupra capitalului propriu. *)

O problemă similară este întrebarea, dacă se ia în vedere la calcularea preţului de cost o renumeraţie minimă ixă pentru întreprinzător (Unternehmerlohn), sau dacă profitul cuvenit întreprinzătorului trebue să rezulte numai la sfârşitul exerciţiului, ca o diferenţă între câştigul brut şi cheltuelile întreprinderii.

Efectuarea repartizării cheltuelilor pe etape de chelt.

Ca mjiloc pentru executarea acestei repartizări serveşte „coala de cheltueli" (Regiebogen). Această coală are coloane pentru fiecare secţiune „etapă de cheltuială" şi rânduri orizontale pentru categoriile de cheltueli. Adunarea verticală ne arată suma cheltuelilor lunare avute într'o secţiune. Adunarea orizontală ne arată suma cheltuelilor respective, adică cât este totalul fiecărei categorii de cheltuială. Pe lângă fiecare sumă se calculează şi un procent, care arată a câta parte din totalul cheltuelilor o formează cheltuiala respectivă. Lângă fiecare sumă, care reprezintă totalul de cheltueli a unei secţiuni, se mai calculează şi un procent care arată că secţiunea respectivă cu ce parte este interesată la totalul cheltuielilor.

Intre secţiunile (Kostenstellen) se face următoarea distincţie: *1) Secţiuni principale; 2) Secţiuni secundare; 3) Secţiuni auxiliare.* — Numai secţiunile principale sunt acelea asupra cărora trebue să transpunem în definitiv toate cheltuielile, pentru ca ele să le aplice produselor lor (Kostenträger). Secţiunile auxiliare sunt acelea, care de fapt servesc numai ca o etapă intermediară de calculaţie. De ex. uzina electrică a întreprinderii suportă pe deoparte diferite cheltuieli, pe de altă parte furnizează uzinelor principale electricitate. Aceeaşi este situaţia şi a secţiunii de

*) A se vedea şi dr. V. M. Ioachim. Contabilitatea cu aplicaţie la industrie 1934.

repartiții. Clasificarea secțiunilor după criteriul de mai sus, se prezintă în industria textilă în modul următor:

I. *Secțiunile principale:*

1. Depozitul de materiale.

2. Prepararea materialelor: *a)* Sortare (clasificarea zdrențelor); *b)* carbonizarea (printr'un procedeu chimic impuritățile de origină vegetală se îndepărtează din lână; *c)* ruperea cârpelor.

3. Torcătoria: Trecerea prin mașina numită „lupul", pe urmă dărăcirea și în sfârșit torsul.

4. Țesătoria: *a)* pregătirea lanțului (urzelii) pregătirea firelor de bătătură, depănarea firelor de pe mosor pe cilindrul lanțului, apretura anterioară, pregătirea pentru a pune cilindrul cu urzeală pe războiul de țesut și în sfârșit țesutul pe război,

După trecerea materiei prin aceste două secțiuni principale rezultă stofa brută numită în nemțește „Loden" care se supune pe urmă apreturii și eventual și vopsitului.

Faza II de calculație

Secțiunile auxiliare.

1. Pregătirea mostrelor: cheltuelile cauzate de aceste secțiuni și se transpune asupra secțiuni de desfacere (vânzare).

2. Secțiunea mijloacelor de transport. Cheltuelile acestei secțiuni se transpun asupra materialelor pe baza întrebuințării trăsurilor și a automobilelor. Cheltuelile de transport a produselor fabricate se pune în sarcina secțiunei de desfacere (vânzare).

Tot așa având în vedere măsura de întrebuințare și serviciile prestate, se transpun cheltuelile atelierelor asupra secțiunilor principale. Astfel de ateliere sunt tâmplăria, atelierul de reparații etc.

Alimentația cu apă
Producția de aburi și
Producția de forță motrice

Repartizarea cheltuelilor acestor secțiuni se poate face pe două căi:

1. Sau se repartizează după normele amintite mai sus la secțiunile auxiliare sau 2. aceste secțiuni constitue o gestiune separată în debitul căreia figurează cheltuelile secțiunilor respective, pe de altă parte ele se creditează cu un preț fix pentru furnizările făcute celorlalte secțiuni. Astfel electricitatea se calculează ca și cum ar veni din afară. Se înțelege că astfel aceste secțiuni vor prezenta la sfârșitul exercițiului un anumit rezultat care se va trece în contul de profit și pierdere.

III. *Secțiunile secundare.*

In această categorie intră în primul rând secțiunea de întreținere cum și conducerea adică administrația întreprinderi. Repartizarea cheltuelilor administrative asupra secțiunilor principale se face în general având în vedere numărul persoanelor întrebuințate în fiecare secțiune.

Faza III-a de calculație

Calculația ulterioară. (Nachrechnung)

Fiind socotite cheltuelile fiecărei secțiuni (Kostenstelle) și fiind transpuse cheltuelile secțiunilor secundare și auxiliare asupra secțiunilor principale, transpunere care se face pe *coala de cheltueli* amintită, urmează ultima etapă în legătură cu decontarea cheltuelilor generale (comune) de fabricație și anume imputarea lor asupra produsului (Kostentraeger). Această operație se face cu ajutorul *fișei de calculație.*

Calculația prețului de cost a stofei brute (neapretată)

Această calculație se face pe *fișa de calculație a țesătoriei.* Pentru fiecare articol fabricat de deschide o astfel de fișă, iar calculațiunile referitoare la articolul respectiv se închid lunar. Astfel se calculează lunar costul de fabricație a fiecărui articol. In fiecare lună se trec pe fișă următoarele date: în prima coloană raportul din luna trecută, în coloana a doua cheltuelile lunei curente, iar în coloana treia cantitatea fabricată și furnizată de-depozitului sau secțiunii de apretură. Din foaia de calculație anexată reese că aceasta cuprinde cheltuelile directe de material și de salariu a fiecărei subsecțiuni a țesătoriei cum și adausul de cheltueli comune (Zuschlag)

Adausul acesta se face în industria textilă ținând seamă de directivele arătate mai sus a R. K. V.-ului. Dau anexat datele calculațiunii unei stofe. In aceste calculațiuni adausul de cheltueli de regie (comune) s'a făcut după următoarele criterii:

Cheltuelile depozitului de torturi s'a socotit având în vedere valoarea materii adică a torturilor. La pregătirea lanțului, (Schweiferei) adausul s'a făcut pe baza salariului. La apretura prealabilă (Leimerei), s'a stabilit cheltuiala pe oră a acestei secțiuni și adausul s'a calculat ca adaus de timp (Zeitzuschlag) vezi mai sus. In secțiunea de pregătire a țesătoriei adică în care se introduc

firele în cadrul, care urmează a se pune pe războiu, adausul se calculează tot pe baza salariilor directe.

In țesătoria propriu zisă (secția războaelor de țesut) cheltuelile se impută pe 2 căi: se face distincția între cheltueli proporționale și cheltueli fixe. Cheltuelile fixe se socotesc având în vedere numărul de ore de lucru. (Stuhlstunde). Aceasta se efectuează împărțind totalul cheltuelilor fixe cu numărul total de ore lucrate pe toate războaele. Astfel se obține cheltuiala pe oră de lucru, care înmulțindu-se cu orele de lucru întrebuințate pentru articolul respectiv, ne dă cota de cheltueli suportată de acest articol. Cheltuelile proporționale se calculează după miile de bătături făcute (Schuss).

Datele de calculație a unui Kammgarn-Twill. de 420 Grame

Lanțul (Kette) de urzeală	Buc.	20	
	Metri	1000	(metri de-
	Kgr.	226	pănați à
	Lei	79.100	350 lei)
Cheltueli de pregătire a lanțului (Schweiferei)	Salarii	190	
	Adaus de chelt.	350	
Apretura preg. (Leimerei)	Metri	1000	
	Salarii	310	
	Adaus de chelt.	550	
Fire de bătătură (Schuss)	Buc.	20	
	Metri	940	
	Kgr.	193	
	Lei	67.550	
	1000 Băt.	2.260.000	
Pregătirea mosoarelor (Spulerei)	Salarii	838	(pt. 419 Kgr.)
Chelt. de manipulație (Garnmanipulationsregie)	Lei	1020	
Pregătirea pentru războae (Einziehen)	Num. de lanț. pe metru	4/250	
	Salarii	Lei 260	
	Adaus de chelt.	„ 315	
Cheltueli de țesătorie	Salarii	Lei 452	
	Chelt. proporț.	„ 720	
	Chelt. fixe	„ 640	
Costul a 940 metri stofă brută		Lei 153.345	
Costul unui metru		„ 163	

Înregistrarea datelor calculării prețului de cost în contabilitatea în partidă dublă

Pentru a avea o privire clară asupra mersului fabricației, a cheltuelilor încorporate în fabricație și a rezultatelor (randamentului), datele calculației prețului de cost se înregistează conform regulelor contabilității în partidă dublă. Numai aceasta, bazată pe principiul egalității de debit = credit ne poate arăta o situație clară.

Această contabilitate se poate organiza în două feluri. Sau conturile speciale industriale sunt încadrate în contabilitatea generală sau ele se țin separat și legătura între contabilitatea industrială și cea generală se face printr'un cont de legătură.

Contul de legătură se numește în contabilitatea industrială: „Ct. Intreprindere", iar în contabilitatea generală: „Ct. Fabrică".

Calcularea prețului de cost dă loc în contabilitatea industrială la următoarele înregistrări:

1.

Următori	= *Ct. Intreprindere*	
1. Toate conturile de categorii de cheltueli indirecte:		
Lefuri *Asigurări* *Impozite* *Taxe poștale* *Amortizmente* *Dobânzi* etc. etc.		Cheltuelile lunare conform Balanței de verificare
2. *Materii prime* Materiile intrate în fabricație		
3. *Salarii* Salariile plătite		

Prin această înregistrare contabilitatea industrială a preluat în „sarcina" ei cheltuelile efectuate, creditând cu suma lor „Intreprinderea".

Pe baza coalei de cheltueli se stabilește că fiecare secțiune la câte cheltueli a dat naștere, adică din cheltuelile efectuate cât „a consumat" secțiunea respectivă.

Cheltuelile „consumate" dau loc înregistrarea următoare:

2.

Următori Toate secțiunile (principale, secundare, auxiliare). *Torcătoria* *Țesătoria* *Apretura* *Boiangeria, etc.*	=	Următori Toate conturile de categorii de de cheltueli indirecte (vezi înregistrarea de mai sus).

Această înregistrare corespunde fazei I dela calculația prețului de cost, adică repartizarea cheltuelilor indirecte asupra secțiunilor întreprinderii (etapele de cheltueli). In urma acestei înregistrări fiecare secțiune e debitată cu partea aferentă din cheltuelile comune (indirecte).

Faza a doua de calculație dă loc unei înregistrări de virament:

3.

Secțiunile principale	=	*Secțiunile secundare și auxiliare*

Prin această înregistrare toate cheltuelile sunt imputate secțiunilor principale.

Ultima fază adică debitarea fabricațiunii cu toate cheltuelile indicate dă loc la înregistrarea următoare.

4.

Ct. Fabricațiune	=	*Secțiunea respectivă* (de ex. Țesătoria).

Tot în debitul Fabricațiunii se pun și materiile prime salariile prin articolul:

5.

Ct. Fabricațiune	=	Următori *Salarii* *Materii prime*

Pentru fiecare secție principală avem câte un cont de fabricație. Astfel avem Contul de fabricațiune a țesătoriei, etc.

Pentru producția fiiecărei secțiuni se creditează contul res-

pectiv de fabricație și se debitează ct. „Depozit" Pentru producția de stofe vom avea de ex. înregistrarea:

6.

Depozitul de Stofe	=	*Ct. Fabricațiunea Stofelor*
producția lunară de stofe brute (Loden)		

Această înregistrare nu se face cu prețul rezultat din calculația ulterioară, ci cu cel stabilit dc calculația prealabilă. Astfel contul „Fabricație" se debitează cu costul efectiv al producției (înregistrările 4 și 5) și se creditează cu un preț fixat de calculația prealabilă înreg. 6. Calculația prealabilă se ridică totdeauna la o sumă mai mare, căci aceste calcule se fac cu o anumită aproximație, lăsându se și o marjă pentru ca nu ca nu cumva din calculația ulterioară să rezulte un cost efectiv mai mare decât din calculația prealabilă, deoarece calculația prealabilă servește și ca bază pentru ofertele făcute de fabrică clientelei sale.

Contul „Fabricațiune" debitându-se deci cu o sumă mai mică decât prețul cu care se face creditarea costului, rezultă un sold creditor, care reprezintă rezultatul favorabil (câștigul) fabricațiunii. Acest sold se trece la ct. „Rezultatele Fabricațiunii"

7.

C. T. Fabricațiunea	=	Rezultatele Fabricațiunii

După aceste înregistrări rămân deschise conturile: „Intreprindere" „Depozitul (de stofe) și Rezultatele Fabricațiunii". Aceste se închid prin articolul:

8.

Următori	=	*Depozitul (de Stofe)*
Intreprindere		
Rezultatele Fabricației		

In Contabilitatea generală înregistrarea corespunzătoare va fi:

9.

Depozitul (de stofe)	=	Următor:
Intrat luna în depozit stofe în val de		*Ct. Fabrică*
		Ct. Rezult. Fabricațiunii

Dr. TIBERIU POLAK
Profesor

Contribuțiuni la rezolvarea problemei:

Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al statului

Controlul activ

Intr'un număr precedent am făcut câteva constatări și relevări asupra *controlului preventiv*, în materie de finanțe publice — respectiv controlul veniturilor și cheltuelilor publice — control care, prin sugestia numelui ce poartă, imprimă o iluzie: făptuitorii unor infracțiuni sau nereguli, cată a fi prinși sau cel puțin împedecați mai înainte de a desăvârși faptele; adică ceva antipodic ca să zicem așa, *controlului represiv* care operează greoi și târziu.

Și am arătat pe cât posibil, că sub mirajul acestei sugestii — în aplicare — s'a depășit însăși sfera de intențiune a legiuitorului — în această materie — care de fapt, n'a fost călăuzit de iluzii, ce nu se pot încadra de cât în domeniul idealului. Și că, drept consecințe a unor depășitoare și variate interpretări, se pot constata — în cei șase ani de aplicare — efecte contrare și unei bune organizări și mai ales simplificărilor, ce se urmăresc.

Bineînțeles că vina unei astfel de situații, ce promite să se înrăutățească pe zi ce trece, convenim ca s'o atribuim mai mult laconității legii și în special lipsei regulamentalui, în a cărui sarcină cad precizările de detaliu, decât unor afemere voinți sau îngăduinți personale; deși poate că și aceste au contribuit într'o bună măsură.

Noi, ne vom mărgini însă a discuta chestiunea, numai pe teren profesional. Și în scop de a apăra principiile unei legi, a cărei făuritori au urmărit să dea contabilului, un rol cât mai important atât ca atribuțiuni cât și ca răspundere în asigurarea scopului „de redresare economică, financiară și contabilă a gospodăriei publice“ Rol, bazat pe incompatibilități și autoritate distinctă, în corelațiune cu administratorii și mănuitorii de bani și materiale; iar funcțiunile lor contabile constituind un tot de *control activ*, al aplicării acestei legi.

E locul să relevăm aci și partea noastră de vină, a contabililor, de a nu fi activat la timp și suficient de energic, pentru

realizarea și a intențiunii secundare a legiuitorului: legiferarea structurii, corporativ profesionale, a contabililor. In sensul ca în funcțiunile contabile ale Statului, dela cele de execuție și conducere până la cele de directivă și inspecțiune, să nu poată pătrunde elemente străine, de această specialitate: avocați, literați, teologi etc. nemai vorbind de acei fără nici o pregătire.

I

Analiza controlului activ

Să trecem însă la analiza controlului activ, conceput de legiuitor și de care, afirmam, că este încălcat și împedecat întrucâtva în acțiunea sa funcțională; iar prin reflex, descărcat de atribuțiile cât și mai ales de răspunderile, pe cari legea i le-a pus în sarcină.

Deși, în tot textul legii nu găsim această denumire, de control activ, credem de mare folos s'o relevăm și s'o consacrăm oarecum, ca atare; deoarece, pe de o parte acest caracter i se desprinde din tot teztul și spiritul legii iar pe de alta, pentru ca să înlăturăm de la început, impresia superficială, cum că n'ar exista decât celelalte două controluri, denumite: preventiv și represiv; și deci, controlului preventiv, i'ar reveni după cum sugerează titlul, întregul control din'naintea și din timpul deșăvârșirei faptelor economice și contabile, în administrațiile publice.

Colegul contabil autorizat A. G. Filip tratează și D-sa, în numărul precedeet al revistei, chestiunea. De unde presupunerea că o cunoaște pe deantregul. Totuși, nu se rezumă decât la cele două controluri: preventiv și represiv, de care zice:

1. Că ele sunt o ficțiune cel puțin pentru administrațiile locale și

2. Că practic, instituțiile publice au eliminat complect din activitatea lor administrativă, noțiunea de control. Și propune două soluțiuni:

a) Respectarea dispozițiunilor cuprinse în legea contabilității publice și

b) Aplicarea principiilor contabilității în partidă dublă.

Nimic de contrazis; doar numai că este prea puțin relevator.

D-sa, simte că se elimină un control, cel mai principal, dar nu sesizează precis faptul.

Este prea adevărat că în textul art. 11 (L. C. P.) se prevede: „serviciile de contabilitate de pe lângă fiecare Minister sau Ad-

ministrație, *sunt principalii auxiliari ai Consilierului controlor,* prevăzut la art. 41 din prezenta lege, *pentru a-i da toate informațiile, executării funcțiunii sale*" de unde s'ar putea subînțelege că acest organ, nou creat, — controlul activ fiind menținut aproape intact, de cum funcționa (adică de cum era organizat) sub vechia lege — având la dispoziție sau sub a sa comandă, întreg aparatul de control activ administrativ, ar fi putut sau ar putea să-i imprime acestuia, caracterul de preventiv. (Cum de altfel îl și are, nu însă în măsura idialului).

Dar această subordonare, legiuitorul o limitează numai la „atribuțiunile funcțiunii sale" — de control, al angajării sumelor budgetare — iar pentru tot restul de activitate economică, financiară și contabilă, instituind, direcțiunile centrale de contabilitate: pe ministere, case autonome, speciale, așezăminte, etc. Toate aceste, subordonate *Direcțiunii Contabilității Generale a Statului,* organ pendinte de Ministerului de Finanțe, și în corelațiune directă, cu Inalta Curte de Conturi.

Deci, o complectă erarhizare, de control activ.

Nu ne vom pierde în prea multe detalii, nefiind loc pentru aceasta. Și apoi, neavând la îndemână decât unele cazuri, de vădită imixtiune, între aceste două organe distincte, de control: *Direcțiunea Contabilității Generale a Statului* și *Consilierul Controlor.* Unul aparținând Ministerului de Finanțe, celălalt Curții de Conturi.

Ne vom mărgini numai la acele considerațiuni, de ordin general și de înrăurire directă asupra organizării și simplificării serviciilor publice; analizând în special cauzele, ce determină confuziile. Confuziuni care duc, pe deoparte, la amplificări de servicii, de forme și formalități, iar pe de alta la eludări și inaplicări, a tocmai ce e mai esențial în lege. Pentru ca, după o trecere oarecare de vreme, să se poată forma din nou convingerea — după probe și rapoarte de circumstanță, — ca însăși legea nu ar fi bună sau, că este inaplicabilă.

Adică, exact ceeace s'a întâmplat și cu legea modificată.

II

In ce constă controlul activ

Socotim necesar să punem într'o clară evidență, distincțiunea specifică, ce există între *controlul activ* sintetizat prin *controlul*

gestionar al administratorilor, contabililor și mănuitorilor de bani și de materiale — tehnică de natură strict lucrativă, în cadrul larg al activității publice — și între *controlul executării bugetului*, ce se concretizează în tehnica de executare cifric — bugetară, — în cadrul legal — fixat de Parlament.

Primul fiind un *control de natură administrativă*, pe când al doilea, *de pură legalitate.*

Primul aparținând Ministerelor — recte Guvernului — iar al doilea, Inaltei Curți de Conturi.

De această normală distincțiune — care rezultă de altfel și din lege — se pare că nu s'a ținut în deajuns seama, la modificările din 1929, când s'a lăsat ambele controluri, pe seama Ministerului de Finanțe Direcțiunea G-rală a Contabilității; pe când consilierului controlor nu i s'a atribuit — legal — decât *controlul angajării sumelor bugetare* și a justei lor imputări.

De aci credem că pornesc toate confuziunile.

Direcțiunea G-rală a Contabilității publice — care s'ar situa, poate, mai bine (astăzi) la Președeuția Consiliului — a cărei menire, — dacă nu unică, apoi cel puțin primordială — i-ar fi controlul gestionar, s'a organizat și se căsnește asidiu cu controlul executării bugetelor, lăsând în paragină gestiunile: neorganizate, necontrolate și neinspectate; iar d-nii Consilieri controlori, în special al finanțelor secondat de personalul de specialitate, se organizează mereu, pentru un cât mai amănunțit control, *al actelor și activității gestionare.*

Desigur că, din această încrucișare de roluri și atribuțiuni, nu poate să rezulte ordine.

Ca probă, nevoia inexorabilă, de organizări și reorganizări; iar până la o așteptată punere la punct, de comisii și oficii de studii, cari de cari mai speciale și costisitoare, pentru ca să se umple un gol, pe care toată lumea îl simte deși nu prea mulți știu, de unde provine.

III

Rolul controlului activ — gestionar.

Am zis că, sinteza controlului activ o formează gestiunea. Iar prin gestiune, se înțelege socoteala, — scriptică și documentară — ce ficcare individ — mic sau mare — administrator sau manipulator

de avere publică, trebuie să întocmească și să depună, periodic, forului imediat superior.

Art. 7 (L. C. P.) concretizează: „Gestiunea cuprinde totalitatea operațiunilor efectuate de un administrator, *un contabil* or mănuitor de bani, valori sau materiale publice, în cursul unui an financiar, sau în cursul funcționării gestionarului, când această funcționare a durat mai puțin de un an".

Am subliniat *contabil* pentrucă, după părerea noastră, aceștia nu pot fi gestionari, decât atunci când ocupă funcțiuni de administrator sau manipulator; în care caz nu pot fi contabili, tot după lege (incompatibilități).

Ei sunt datori să contrasemneze însă, toate gestiunile ce cad în sfera unității lor, pentru: verificare, înregistrare și controlul legal; asumându-și prin toate acestea și răspunderea legală, alături de gestionarii titulari.

Ne întrebăm totuși, câte instituții mai întocmesc și înaintează asemenea conturi, astăzi?.

Să zicem că contahili — acolo unde sunt — verifică, înregistrează și controlează actele gestionare; dar cine îi mai inspectează pentru aceasta, și pe ei și pe gestionari, uude se strâng gestiunile și cum aceste gestiuni, mai ajung, la controlul suprem — denumit și represiv?.

— Ni se va răspunde: *prin controlul executării bugetului și prin bilanțuri.*

Este prea adevărat că legiuitorul, nou, a instituit și controlul executării bugetelor; dar noi am arătat că acesta este un control, numai de legalitate. Și am arătat și cui revine acest control de legalitate.

El — legiuitorul — a recunoscut și a admis și valoarea, concludent probatorie, a bilanțurilor; valoare bazată pe cealaltă necesitate: a introducerii — sui generis — a principiului de contabilitate în partidă dublă, în toate instituțiile publice.

N'a mers până acolo însă, ca se elimine responsabilitatea gestionară.

Și bine a făcut; *căci numai această responsabilitate poate servi, ca bază, tuturor celorlalte responsabilități.*

Dar, ceeace a găsit legiuitorul, ca imprudent s'o facă, se face, lent, prin consimțământul — am putea zice printr'un complot de interese nemărturisite — a celor chemați să aplice legea.

Și este explicabil dece. Pentrucă, prin această eliminare, totul se simplifică: și mai ales .. *răspunderile!*.

Eram în comisia de reorganizare a Monitorului Oficial — încă în 1928, după dezastrul Fălcoianu — când, susținând „cu încăpățânare" menținerea conturilor de gestiune — mai propriu zis întroducerea or (în sistem R. M. S.), căci forma de progres la care se ajunsese acolo, echivala de mult cu o eliminare — am fost pus în minoritate, de către însăși colegii mei:

„Dar dacă avem bilanțul, ce ne mai trebue conturi de gestiune?!"

„Bilanțul, nu este el, oglinda tuturor gestiunilor? Ș'apoi, nu suntem pentru simplificări?".

Cu toate aceste, chiar dacă și acum ași rămâne în minoritate, am convingerea absolută: *că nu de asemeni simplificări are nevoie Statul și administrarea avutului public. Și nu prin asemeni simplificări se va ajunge să se realizeze economii.*

Probe?. Se găsesc pretutindeni; cu una mai mult, la Monitorul Oficial.

Nici nu vom combate, sinteza, ce reprezintă un bilanț. Și nici principiul, de contabilitate dublă, după care valorile nu pot „evada" înafar'a conturilor coutabile. — Conturi cari, doar numai prin bilanț, se pot elimina... fără urmă!. —

Dar, dacă noi — contabili — cerem Statului să ne încredințeze, în pază, averea publieă și să ne legifereze corpul, de așa manieră ca nici unui — necontabil — să nu i se încredințeze această misiune — controlul legal al acestei averi — și desigur că vom mai cere să fim respectați și bine plătiți; apoi, trebuie să-i prezentăm în schimb și cele mai neîndoioase gaJanții, de voință și putință, de a fi la înălțimea chemării pentru care suntem pregătiți. —

Să ne ferim în tot cazul, de orice ipocrizie castică.

Să punem la contribuție nu numai știință, muncă și inimă; dar și suflet cinstit, ca în ori și ce misiune, demnă de a fi respectată.

Să nu uităm în nici o înprejurare că, apărând avutul public, ne apărăm și ne susținem pe noi înșine.

Bilanțul, oblinga gestiunilor. Desigur. Nici nu se poate o comparație mai realistă.

Dar, prin oglindă sau în oglindă îți poți vedea perfect fața, silueta, și mai amănunțit (cu raze!) tot ce vrei, Greu, sau imposibil însă, să-ți poți face analiza funcționării: stomacului, plămânilor și, — dece nu? — a creerului chiar.

Sănătatea și bună starea acestora, numai pe cale gestionară, se poate cerceta și întreține.

Chestiune de iuteres public, ca și individual.

Am mai zice: Ce simplu și ce ușor este ca să arăți, ța toții, oglinda; ba, agreabil și neobositor și pentru aceia ce-ți examinează: prestanța, îți compară progresul și-ți eliberează și cetificatul . . . . de sănătate, dar . . . . !.

A nu se confunda Statul, cu particularul; patronul, cu funcționaru.

Dacă particularului îi convine și se mulțumește, numai cu cele două forme de garanții contabile: partida dublă și bilanț, apoi Statului îi este de nelipsit și pe a treia, care pentru el rămâne și cea mai principală, gestiunea! . . . de *control activ și permanent!!*

GH. ALBEANU
Contabil-Expert

Erate la studiul precedent (Rev. Nr. 6 — Iunie 1935);

1. La pas. 1 rândul 4 astericul (x) s'a pus greșit după cuvântul „utilitatea" în loc după „personalitățile citate în expunere x) G. Alesseanu, C. Angelescu A. Poisson, Dr. Nedl, C. Argetoianu, V. Slăvescu ș. a.

2. Pe ultima față, în fraza care începe „iar pentru cele directive" s'a sărit un rând întreg urmând a se citi; după ultima virgulă: micșorând în același timp și răspunderile — efective — ale acestora; în afara perderilor materiale ce se provocă".

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

D-nii autori de lucrări contabile, economice, financiare sunt rugați a trimite câte 2 exemplare la Revistă pentru a li se face recenzii.

Exemplarele vor rămâne apoi Bibliotecei Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale și Bibliotecei Corpului Contabililor.

Libertatea exportului — Libertatea devizelor

Toată lumea, în țara românească, își dă seama că așa cum merge astăzi comerțul nostru exterior, mult nu mai poate merge!

Am pornit spre distrugerea totală și a exportului și a importului obiectelor absolut necesare industriei și traiului, deci tindem la distrugerea producțiunei ce este în legătură cu viața economică externă.

După atâtea încercări privitoare la regimul exportului și al devizelor, schimbat în ultimii 2—3 ani mai la fiecare 2—3 luni, am ajuns la primele valutare, care au atras măsuri reciproce de prohibire sau de urcare cu 44 % la importul produselor noastre în unele țări străine. Iar acum, importatorul român trebue să aștepte luni întregi publicarea statisticelor oficiale, după ce alte luni întregi a așteptat aprobarea contingentării, pentru a se decide la o comandă în una din țările, unde balanța țărei noastre ar fi activă. Și, dacă această balanță este activă în una din țările orientale, cum e de regulă cazul, cum va aduce el din acele țări mașini, culori, produse farmaceutice, cauciucuri, torturi, etc. când ele nu produc astfel de obiecte? Dar dacă vindem în orient mărfuri plătibile în franci francezi sau în lire sterline, cum se întâmplă adesea cât timp trebue să treacă până ce se vor face socotelile și corijea statisticile? Dar dacă și acele țări unde am avea balanță favorabilă, ne vor aplica acelaș regim? Paralizarea exportului devine complectă.

Toată strădania guvernelor este ca să se procure din munca celui ce produce articole de export devize eftine pentru plățile externe ale Statului sau pentru întărirea stocului de aur al Băncei Naționale. Pentru ce această nedreptate? Pentru ce se admite ca particularul să plătească la noi cu 44 % mai scump, iar la Bursa neagră chiar până la 90 %, devizele de care are nevoie?

Pe de altă parte, exportatorul este și el destul de nedreptățit căci i se răpește din avutul lui 40, 50, 60 % din devize spre a se da Băncei Naționale pe cursul oficial.

Sistemele diferite alese, schimbate, anulate sau restălmăcite de a se menține artificial și cu ori-ce preț cursul convențional din 1929 al leului, la care în fond s'a renunțat de mult, nu pot produce decât confuziuni, stânjeniri în comerț, pagube incalculabile.

Statul — care și așa — nu-și mai plătește cuponul (redus la jumătate) în monedă străină, de ce să fie favorizat și el și Banca Națională, față de particularii producători destul de greu impuși sub alte forme, ca să mai suporte și aceste diferențe?

Avem de fapt doi lei în România: unul extern și altul intern. Porniți amândoi pe același drum de scădere, cel dintâi a parcurs un drum mai mult ca îndoit de cât cel din urmă. *Leul intern*, prin schimbarea în țară, puțin accentuată a prețurilor produselor agricole, prin urcarea relativ moderată, dar fatală, a produselor industriale și prin menținerea salariilor și chiriilor, putem spune că nu a variat mult dela 1929 încoace. Lumea s'a obicinuit cu el și o devalorizare oficială a lui ar produce o adevărată catastrofă în relațiunile economice interne. Să'l menținem deci, așa cum este, cu ori-ce chip și mai ales printr'o severă aplicațiune a Legei speculei. Căci, ce poate stăvili mai bine urcarea prețurilor dela 2—3 lei 1 kg. de prune, la 26 lei 1 kg. în Sinaia de ex.: dela 4—5—6 lei un pepene mare de 4—5—6 kg., în piața Banu Manta, la 4—5—6 lei 1 kg., la băcăniile din centru? Înțelegem că atunci când un produs lipsește de pe piață, cum a fost anul trecut cazul cu ceapa, el să se vândă pe baza Legei ofertei și a cererei, admițându-se un spor rezonabil. Așa este cazul și la pâine, la gaz, la benzină, la zachăr, etc. Mai ales când Statul sporește dările indirecte cum a făcut-o la 1 Aprilie, e natural ca prețurile să se urce. Dacă intervine și specula, ea trebue înfrânată fără milă. Cât privește problema grâului, ea nu poate fi rezolvită decât tot prin libertatea exportului și a valorificărei devizelor respective; iar dacă nici atunci produsul nu e rentabil să se înlocuiască cultura grâului cu alte plante exportabile și rentabile. *Leul extern* însă nu poate fi menținut sau stăvilit în scăderea lui de cât prin echilibrarea importului cu exportul; iar în situația de astăzi, când atâtea creanțe ale străinătății apasă — din trecut — asupra industriei, comerțului și finanțelor publice românești, numai printr'un excedent de export.

Nimeni mai bine decât producătorii direct, sau prin asociațiile sau reprezentanții lor comercianți, pot reuși să creieze legături comerciale cu străinătatea. Este o iluzie că Statul poate înlocui pe comercianți pe exportatorii de cereale și pe toți oamenii de afaceri.

Să se dea acestora libertatea și posibilitatea de a lucra nestânjeniți, să fie lăsați a căuta ei singuri, a relua sau a creia debușeuri, fără sperietori de prime valutare, clearing, compensațiuni control, pedepse etc., care nu fac decât să molcomească afacerile.

Să fie lăsați a'și valorifica în plin devizele ce vor obține și se va vedea cum în câteva luni numai, se va schimba fața lucrurilor. Aceasta este credința generală.

Negreșit că pentru câtva timp încă, și față cu sumele enorme ce Țara datorește străinătății, regimul contigentărei nu poate fi desființat, căci foarte repede s'ar face abuzuri importându-se mai mult mătăsuri, bere, chiloți de damă, hârtie, etc. (cum a fost cazul cunoscut în 1920), în loc de a se importa materii prime și semi fabricate, mașini, medicamente, etc.

Să nu uităm că contigentarea inteligent aplicată lăsându-se importatorului facultatea de a cumpăra din acea țară unde produsele vor fi mai convenabile și poate pe credit deschis, nu poate supăra pe nici o țară străină, cu care avem legături, întru cât la fel se procedează și acolo.

Plata obiectelor comandate se va face cu devize cumpărate în târgul liber (azi din nenorocire bursa neagră care lucrează aproape deschis) prin Bănci sau de la marii noștri exportatori de produse petrolifere, de lemnărie, de cereale.

Să nu ne temem că aceștia vor acumula disponibil în străinătate. Aceasta s'a făcut de sigur de către unii de mai mult timp. In ziua când va fi târgul liber, ofertele vor eși la iveală.

Mecanizmul depășirei importului prin export stă numai în mâna contingentărei. Ea să-și întocmească statisticele necesare, nu Banca Națională, care are alte chemări importante care nu trebue și nu poate conduce întregul comerț exterior al Țărei mai bine ca Ministerul de Industrie și Comerț.

Negreșit că Statul ca și Banca Națională trebue să vie în concurență pe piață la cumpărarea devizelor trebuincioase lor, așa cum se făcea și altă dată și când sub libertatea comerțului exterior și a devizelor, *era bine!*

N. BUTCULESCU

COLEGI,
Citiți și răspândiți
„Revista Generală de
Comerț și Contabilitate"

Corpul Contabililor autorizați și Experți-Contabili Secțiunea Timișoara

Comunicări pentru Congres

Domnule Președinte,

Avem onoare a vă face cunoscut, că al VII-lea Congres General al Corpului nostru, se va ține în Timișoara (în sala teatrului comunal) în zilele de Duminică 22 și Luni 23 Septembrie 1935, cu ordinea de zi prevăzută în programul anexat.

După cum se vede din program, Luni 23 Septembrie 1935, după amiazi domnii membrii participanți la Congres vor vizita orașul și întreprinderile locale, iar Marți 24 Septembrie 1935 de dimineață va avea loc plecarea în excursiune la Reșița pentru vizitarea lucrului de noapte la uzine, cum și a împrejurimilor Reșiței, minele dela Anina, Steierdorf, Bozovici și retur Timișoara. Costul transportului pentru această excursiune este de lei 300 de persoană cu autobuzul.

Deasemenea în cazul că sunt mai mulți amatori, dela Anina excursia va continua până la Moldova. Și în acest caz costul transportului este de lei 300 de persoană.

De aci, adică dela Moldova, persoanele cari doresc a face excursiunea pe Dunăre cu vaporul, vor trebui să plătească biletul de vapor până la Adakaleh și Orșova. Vaporul pleacă dela Moldova Nouă Joi 26 Septembrie 1935 la orele 5,50 dimineața, iar la Orșova sosește tot Joi la orele 10,10 dimineața.

Acei cari doresc ca dela Moldova să continue excursiunea pe malul Dunării cu autobuzul până la Orșova și Adacaleh, îi va costa încă lei 100 de persoană, adică în total costul acestei excursiuni dela Timișoara—Orșova va fi de lei 400 cu autobuzul. Costul mesei și dormitul privește pe excursioniști.

Dela Orșova, după vizitarea insulei Adacaleh, escursioniștii pot lua trenul pentru înapoere.

Domnii membrii participanți la Congres se vor bucura de reducere de 50 % pe C. F. R., iar costul unei camere de dormit în Timișoara va fi de lei 90 pentru 1 cameră cu 1 pat și lei 150 pentru 1 cameră cu 2 paturi, la Hoteluri de primul rang. Acei cari doresc pot locui și gratuit în căminul pentru studenții Școalei Politechnice, din localitate.

Descinderea din tren, la Timișoara, rugăm a se face în gara Domnița Elena, unde se vor găsi delegații noștri pentru a conduce pe domnii membrii congresiști la hotelurile respective. (Hotel Terminus lângă gară, și Hotel Ferdinand în Cic. I.).

Vă rugăm, deci, să binevoiți a ne comunica, atât nouă, cât și Consiliului superior al Corpului, până în ziua de 5 Septembrie 1935:

1. Numele membrilor din secțiunea Dvs., cari vor lua parte la Congres, cum și numărul membrilor din familie cari îi însoțesc.

2. Numele membrilor cari doresc a lua parte la escursiune până la Reșița—Anina—Steierdorf—Bozovici—Timișoara.

3. Numele membrilor cari doresc a continua escursiunea la Moldova—Orșova—Adacaleh, arătând dacă dela Moldova doresc a merge la Orșova cu vaporul, sau cu autobuzul.

Legitimațiile pentru călătoria cu reducere pe C. F. R. vi se vor trimite de către Consiliul superior al Corpului nostru.

In zilele de 19 și 20 Iulie 1935 s'a ținut în Timișoara examenul pentru expert-contabil. Comisiunea de examinare a fost formată din: d-l dr. Sabin Cioranu, profesor la Academia comercială Cluj, președinte; d-l Nicolae Petculescu, directorul B. N. R. Timișoara și d-l Gheorghe Stinghe, profesor la școala superioară de comerț din Timișoara, membrii, și d-l Ioan Melei secretar.

Din cei 19 candidați prezentați la examen au fost declarați reușiți la examen, contabili autorizați din secțiile următoare d-nii:

Gergen Iosif, Timișoara; Ioan Albu, Timișoara; Dr. Arsenovici Tiberiu, Timișoara; Mătușoiu Gh. Virgil, Timișoara; Stan C. Tudor, Covurlui; Matei Ioan, Bacău; Nicolescu Ioan, Arad; Schmaler Ioan, Timișoara; Dittrich Emil, Timișoara; Dămăcuș Aurel, Arad; Kromberger Ludovic, Arad, cari au fost propuși pentru a li se conferi titlul de expert-contabil de către consiliul superior al Corpului.

De asemenea au mai fost declarați reușiți la examen d-nii:

Bodnar Andrei, contabil autorizat din secțiunea Arad; Ranany Ladislau, contabil autorizat din secțiunea Timișoara, cari însă urmează să mai depună un examen din limba română în toamna acestui an.

Incurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Serbarea Seriei 1915, București

Absolvenții Școalei Superioare de Comerț din București, B-dul Domniței, promoția 1915, s'au întrunit la școală pentru a sărbători 20 ani dela absolvire.

Participanții s'au adunat în clasa de unde s'au despărțit acum 20 ani, ocupându-și fiecare, în bănci locul avut, în prezența Domnilor Profesori: Al. Pandele, C. Ioanin și Petru Drăgănescu-Brateș. Ceilalți profesori români încă în viață și anume: D-nii G. Alesseanu, V. Dimitriu și Al. Melencovici, n'au participat, exprimându-și păreri de rău.

D-l prof. Al. Pandele strigă catalogul. Din cei 37 absolvenți răspund la apel 25; 6 lipsesc fiind reținuți de diferite ocupațiuni, iar 6 sunt morți în timpul și din cauza războiului. (Din această promoție 20 absolvenți au făcut războiul ca ofițeri de Administrație, iar 17 ca ofițeri combatanți).

D-l prof. Al. Pandele a rostit apoi următoarea cuvântare:

Iubiți și foști școlari și dragi prieteni,

Astăzi când vă văd așezați în băncile celei mai vechi școli comerciale din Țară, bănci pe care le-ați părăsit acum 20 de ani, și când v'am făcut apelul, mă întoarceam cu mintea la acea epocă, când mici școlari ascultători și disciplinați, primați dela profesorii Dv., primele îndrumări în importanta știință a comerțului.

Cu câtă bucurie vă revăd acuma, bărbați formați, ocupând prin meritele și destoinicia Dv. situațiuni proeminente în diversele ramuri de activitate socială.

E drept că Școala v'a dat îndrumări și sfaturi, însă situațiunile pe care le ocupați se datoresc muncii, capacității și perseverenței Dv.

Vă mulțumesc atât personal, cât și în numele Directorului și al colegilor mei că n'ați uitat Școala, unde ați învățat și vă rog, să o cercetați cât mai des și s'o ajutați când ocaziunea vi se va prezenta.

Ca încheere și ca fost profesor al Dv, mi-aș permite să vă dau un sfat: păstrați cât mai vie solidaritatea între Dv., o cât mai mare dragoste de muncă și de cinste, pentru ca să putem contribui cu toții la ridicarea Țării din criza morală și economică în care se zbate.

Să trăiți!

A luat cuvântul, apoi șeful promoției, d-l Alex. Simionescu, spunând cele ce urmează:

Au trecut 20 de ani, de când plini de iluziile și entuziasmul inerent adolescenței, am părăsit băncile acestei școli făuritoare de milionari pentru a înfrunta lupta vieții și a cuceri lumea.

Denumirea de școală de milionari este a mult regretatului profesor Patriciu, care deși sau poate tocmai fiindcă era profesor de știință positivă — matematica — s'a înșelat în aprecieri și prooroci ri. Privind în jurul meu, nu zăresc nici unul din colegii mei, cari să aibă măcar aerul de milionar. Toți au figuri liniștite de oameni așezați, de buni părinți de familie, de virtuoși și pașnici cetățeni ai acestei țări.

Această stare de lucruri se datorește unei duble împrejurări: Mai întâiu educației primite în această școală. Școala superioară de comerț, departe de a fi revoluționară a păstrat totdeauna tradiția unui adânc conservatorism. Am învățat aci să muncim cu râvnă și disciplină și să fim modești. Am luat în această privință exemplul dela Dv., Domnilor Profesori, și dela marii dispăruți dintre noi, profesorii Brătilă, Patriciu, Crasan, Pașcanu, M. A. Dumitrescu, Christu Panteli, Bachelin, Petre Ionescu, cari priviți azi din perspectiva celor 20 ani scurși, apar în adevărata lor mărime de figuri vrednice de galeria marilor apostoli ai culturei și educației. Toți au trăit pentru școală, s'au sacrificat pentru școală, sădind din sufletul lor mare lăstari generoși în sufletul generațiilor a căror educație le-a fost încredințată.

Fie-mi permis ca în numele acestei serii de elevi să aduc azi prinosul nostru de recunoștință memoriei acestor iluștrii dispăruți. (Un minut pauză: asistența stă în picioare).

A doua împrejurare se datorește faptului că am părăsit această școală în zile turburi, în toiul războiului european și în preajma intrării noastre în războiul pentru întregirea neamului. Am pornit toți în război și trebue să constatăm cu o deosebită satisfacție că toți, fără nici o excepție, au știut să-și facă datoria către neam și țară cu aceeași râvnă, disciplină și modestie.

Războiul nu ne-a dat prilejul să punem în practică cunoștințele noastre pentru scopurile pașnice cărora le erau destinate.

Desrădăcinarea această brutală și întreaga atmosferă a războiului a produs un efect specific seriei noastre; activitatea în rândurile armatei a tuturor colegilor dintre cari uni au continuat această carieră, sau, mai bine zis, au găsit în această carieră continuarea aceleași munci și discipline învățate în școală.

Anilor războiului i-a urmat haosul postbelic cu toate frământările politice, sociale și economice. O redresare, găsirea echilibrului stabil, trasarea unei linii drepte de activitate nu a fost pentru marea majoritate dintre noi cu putință. Numeroasele crize, cari s'au succedat în viața economică dela războiu încoace, au fost tot atâtea crize și pentru noi, strânși legați de această viață. Cârmaci nesiguri încă la această vârstă, am fost purtați în voia valurilor, fără a ne putea îndrepta spre limanul liniștit al unei evoluții constante.

Azi, după trecere de atâția ani, multe din rănile războiului sângerează încă, cele cicatrizate amenință să se redeschidă.

Această nesiguranță această nestabilitate nu a dat putință celor mai mulți dintre noi să se fixeze definitiv într'o anumită direcție. Evenimentele au fost mai tari decât noi.

Din toată această luptă, din toate aceste frământări n'am eșit însă învinși. Dacă printre noi nu numărăm milionari, totuși o pot afirma cu toată tăria, sufletele noastre au știut să păstreze neștirbită și să desvolte comoara, ce le-a fost încredințată cu generozitate pe băncile acestei școli. Dacă după o muncă de 20 de ani nu am reușit să acumulăm averi, putem fi mândrii însă cu lupta dusă și frământările ce au trecut peste noi, nu ne-au alterat sufletele, ci dimpotrivă le-au călit și aceasta este bogăția noastră.

Pentru această bogăție vă suntem profund recunoscători Dv., Domnilor Profesori, precum și marilor figuri dispărute.

Puteți deci constata și Dv. cu satisfacție că munca și sacrificiile Dv., îndrumătorii noștri, nu au fost zadarnice și că sămânța aruncată în sufletele noastre a rodit.

Pentru noi, scumpi colegi, această revenire după 20 de ani la izvoarele de cultură și educație să formeze o reculegere și o fortificare pentru lupta, pe care o mai avem de dus.

Să păstrăm mai departe în noi vie imagina dascălilor și îndrumătorilor noștri și figurile lor să ne fie pildă și imbold la muncă.

Risipiți mâine, iar, fiecare pe la casele și rosturile noastre, să procedăm la inventarierea avutului acumulat până acuma. Și dacă în bilanțul multora dintre noi nu vor apare în activ cifre importante, cred că toți, fără excepție, vom constata că în capitolul „Activ imobilizat" trecut din modestie cu 1 leu în acest bilanț, vom găsi comori neprețuite: caractere ferme și deschise, suflet călit în luptă și zbucium, inima încă tânără, disciplină desăvârșită și același dor de muncă. Și atunci vom putea cu toții solda acest bilanț, în loc de profit material, cu satisfacția datoriei împlinite și speranțele unor timpuri mai bune.

Dacă valoarea acestui sold nu se poate determina în cifre și dacă în criza morală prin care trecem azi nu își găsește valorificarea deplină, fiți siguri că aceasta va forma totdeauna fondul solid, pe care se va clădi la momentul oportun edificiul năzuințelor noastre.

A vorbit apoi d-l prof. Drăgănescu-Brateș:

Domnilor Profesori, Dragi Băieți,

Sărbătoarea de azi produce o vie mulțumire: domnilor profesori, că văd pe foștii lor elevi, azi oameni formați, venind cu smerenie la altarul de unde au primit lumină și elevilor de altă dată că după două decenii de luptă cu valurile tulburi ale vieții, se revăd sănătoși într'o atmosferă senină.

Pentru mine bucuria este dublă prin faptul că mă găsesc la

dreapta fostului meu profesor venerat și iubit d-l Alex. Pandele, dela care am primit îndrumări prețioase și un exemplu de nemărginită bunătate, am alături pe d-l prof. Ioanin și am în față pe foștii mei elevi, pe care de pe aceiaș catedră i-am păstorit, dându-le scânteie din luminița mea, suflet din sufletul meu, avânt din entusiasmul cu care-mi începeam activitatea.

Și fiindcă lucrăm în partidă dublă, după cum vedeți, închei acest bilanț, desprn care a vorbit atât de frumos și spiritual șeful clasei Simionescu Alexandru, cu mulțumiri pentru bucuria ce mi-ați prilejuit și cu îndemnul de a păstra voioșia sufletească și curajul până la adânci bătrânețe.

* * *

Profesorii împreună cu foștii elevii au pornit în corpore la Biserica Negustori, unde s'a făcut un serviciu religios pentru pomenirea profesorilor și colegilor dispăruți, după terminarea căruia Preotul Gr. T. Popescu, părintele paroh al Bisericii Negustori, adresându-se celor de față spune:

Domnilor,

Momentele de înaltă sărbătoare ce astăzi le prăznuim, vă aduce desigur aminte zilele tinereții, când voioși frequentați cursurile Școlii Comerciale Superioare, care va dat societății românești elemente pregătite spre a conduce cu demnitate rosturile financiare ale acestei țări.

In calitate de paroh, în enoria unde D-vs. ați petrecut cei mai frumoși ani ai vieții, eu vă felicit că ați avut inspirațiunea să vă adunați laolaltă după 20 de ani dela terminarea școlii.

Deasemnea laud fapta D-vs de a vă aminti de cei trecuți din viață, profesori și foști colegi ai Dvs.

Momentele de astăzi nu se repetă de două ori în viața unui om. Solemnitatea de astăzi ne amintește timpul petrecut departe de școală, dar tot această solemn tate ne jalonează activitatea Dvs. pentru viitor.

Trebue accentuată, trebue creată o mistică moral religioasă, — care are rădăcini adânci în trecutul nostru — *de a proceda cu inima înălțată, cu mâini curate și cu devotament creștinesc, la progresul instituțiilor noastre financiare.*

D-voastră care sunteți diriguitori de finanțe, oameni de înaltă răspundere, eu vă recomand să adoptați în acțiunile D-vs. mistica moral religioasă și nu veți greși.

Incă odată felicitându-vă doresc să ne întâlnim cu bine și la 30 de ani și la 50 ani dela absolvirea școli. Să trăiți.

Seara a avut loc o masă colegială în grădina restaurantului „Coșna" la cari au participat d-nii prof. Al. Pandele și C. Ioanin.

A vorbit d-l prof. C. Ioanin:

Iubiți băeți,

Vă zic „iubiți băeți", căci pentru mine sunteți ceace ați fost acum 20 de ani.

Când eram copii, îngenunchiați înaintea Altarului, ascultam cuvintele Sfintei Evanghelii.

In adâncul înțelesului lor, ceace sguduia mai mult sufletele era în lumina mistică a menirii vieții noastre, sguduitoarea parabolă a semănătorului:

Iată, eșit-a semănătorul să semene. Și semănând el, unele semințe căzură lângă cale și, venind păsările le mâncară. Iar altele căzură pe loc petros, unde nu avea pământ mult, și îndată răsăriră, pentru că nu aveau pământ adânc. Răsărind însă soarele, fură arse de arșiță, și, pentru că nu aveau rădăcină, se uscară. Iar altele căzură peste spini și crescură spinii și le înăbușiră. Altele căzură peste pământul cel bun și deteră rod, una o sută, alta șease-zeci, alta trei-zeci.

Cine are urechi de auzit să audă!

Prin modul cum voi vă prezentați azi în fața noastră, a vechilor voștrii profesori, în chipul cum voi ați învins greutățile prin care ați trecut, este cea mai mare mângâere a dascălului închis între patru pereți și lumea gândurilor sale!

Azi dimineață, când serbam amintirea celor două-zeci de ani în Biserică, în fața Altarului Credinței, strânși unii lângă alții după două-zeci de ani din viața noastră, tineri și bătrâni ne-am simțit mai mult decât ori când legați unii față de alții, în fața Crucii semnul eternei dureri, dar și semnul eternei îndurări și bunătăței dumnezeești, simțind mai mult de cât ori când datoria să ne îndreptăm ochii spre „cel frumos și bun", spre „ceeace este frumos și bun„ în gândire, faptă și simțire.

„In hoc signo vinces!"

A răspuns în câteva cuvinte d-l G. Găiculescu:

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

Jurisprudențe Fiscale*)

Concordat preventiv. *Termen pentru verificarea creanțelor. Prezentarea debitorului prin procurator. Consecințe. (Art. 16 legea concordatului preventiv). Registre Comerciale. Lipsa vizei anuale. Neregularitatea registrelor.*

In aplicarea art. 16 din legea concordatului preventiv, dacă cu prilejul verificării creanțelor, judecătorul delegat a luat act de prezentarea prin procurator al comerciantului care a cerut concordatul și a trecut mai departe la verificarea creanțelor, instanța de fond poate trage concluziunea că judecătorul delegat a scutit pe comerciantul reclamant de a se prezenta în persoană, găsindu-l în situațiunea că a fost împiedicat.

In aplicarea art. 2 din legea concordatului preventiv, nu pot fi considerate ca regulat ținute registrele care nu poartă viza anuală de închiderea operațiunilor comerciale, făcută de Tribunalul sau Judecătorul de Ocol.

Asupra motivului II de casare.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurentul se plânge de exces de putere, violarea art. 2 din legea concordatului preventiv art. 27 c. com. și eroare grosieră de fapt săvârșite de instanța de fond prin acea că a decis că registrele reclamantei sunt regulat ținute prin faptul că conțin operațiuni sincere și reale, indiferent de împrejurarea constatată în deciziunea sa, că registrele nu poartă viza de închidere la sfârșitul fiecărui an, așa cum prevede art. 26 cod. com. ci o singură viză în 1933, pentru operațiuni comerciale făcute și înregistrate pe 3 ani în urmă.

Considerând că potrivit art. 2 din legea concordatului preventiv, odată cu cererea de concordat comerciantul va prezenta Tribunalului registrele jurnal și inventar regulat ținute pe cel puțin 3 ani.

Că prin registrele regulat ținute evident că se înțeleg acele registre în care operațiunile comerciale sunt trecute în mod real și sincer: că însă în afară de această condițiunn de fond, asupra căreia legiuitorul n'a dat prea multe îndrumări de ordin legal prin art. 22 până la 34 c. com. s'au prevăzut o sumă de condițiuni formale, obligatorii în ce privește ținerea registrelor, în scopul de a pune pe creditor cât mai mult la adăpost de orice fraudă din partea comerciantului, prin alcătuirea ad-hoc a registrelor: că în acest scop pe lângă că se dau indicațiuni sumare în modul cum trebue să se facă înregistrarea operațiunilor, se prevede în mod categoric obligațiunea că la încheeerea operațiunilor comerciale, care trebue să se facă anual, comerciantul este obligat să prezinte

*) Din Revista de Drept Comercial și Studii economice No. 3-4/935 și Revista „Administrația Financiară" No. 92/935.

registrele Tribunalului sau judecătorului de Ocol pentru încheere și viză.

Că astfel fiind și întrucât în speță este constatat în deciziunea instanței de fond că registrele intimatei nu purta viza anuală de închidere, ci o singură viză pe 1933 pentru operațiuni înregistrate pe mai mulți ani în urmă, urmează că numai cu exces de putere și violarea taxelor invocate în motivul II de casare, Curtea de Apel a decis că registrele sunt regulat ținute.

Că deci motivul II de casare fiind fondat, recursul urmează a fi admis și decizia Nr. 6/944 a Curței de Apel Galați, Secția I-a, casată cu trimitere la aceiași intanță, fiind inutil a mai examina celelalte motive de casare.

Societăți anonime. *Dacă în denumirea lor se poate cuprinde numele vreunui asociat. Soluție afirmativă.*

Deși art. 78 din codul comercial arată, că societățile anonime nu au firmă socială și nu pot fi determinate prin numele vreunui asociat, totuși dacă nu provoacă confuzie asupra felului societății, numele unui asociat poate să figureze în denumirea societății.

* * *

Asupra apelului făcut de membri fondatori ai Societății Anonime Române pentru comerțul de fierărie, articole technice și materiale de construcții *„N. Marinescu și Voicu Jalea"* cu sediul în București, Str. Doamnei 27, în contra sentinței comerciale cu No. 265/935 a Tribunalului Ilfov Secțiunea I Comercială prin care s'a respins crererea de autorizare a funcționării numitei societății.

Având în vedere actele și lucrări din dosar, cum și concluziunile orale ale apelațiunilor și Domnului Procuror General.

Având în vedere că apelanții susțin că greșit s'au respins de Tribunal cererea de autorizare a funcționănei Societății Anonime Române pentru comerțul de fierărie, articole technice și materiale de construcție „N. Marinescu și Voicu Jalea" pe considerațiunea că în denumirea societății figurează numele a doi dintre membrii fondatori ai ei, ceeace ar contraveni dispozițiunilor art. 78 din codul comercial, care nu ar îngădui aceasta nici un text de lege neopunându-se.

Considerând că, deși art. 78 din codul comercial prevede că societatea în nume colectiv, societatea în comandită simplă și societatea în comandită pe acțiuni există sub o firmă socială, iar societatea anonimă nu are firmă socială și nu poate fi determinată prin numele nici unuia din arătarea obiectivului întreprinderii sale, totuși întrucât rațiunea care a determinat pe legiuitor să prevadă aceesta a fost ca nu cumva prin faptul existenței unui nume de persoană în denumirea unei societăți anonime să se creadă de către cei de al treilea, că s'ar afla în fața unei altfel de societăți de cât anonime

în care ar exista și tovarăși cu răspundere nemărginită și solidară și întrucât această temere a legiuitorului se constată a fi nedreptățită întrucât, potrivit art. 104 cod com., societățile fiind obligate ca în orice act sau publicațiune ce emană dela ele, să arate și felul în care este constituită, deci o societate anonimă să preceadă denumirea de cuvintele „Societatea Anonimă" o astfel de confuziune nu poate avea loc, urmează că chiar dacă în denumirea unei societăți anonime se prevede un nume de persoană, această denumire este valabilă, scopul urmărit de legiuitor de a se evita confuziune fiind satisfăcut.

Că în tot cazul nicăeri nu arată legiuitorul că, în calificarea societății alături de denumirea particulară sau de obiectul întreprinderii nu ar putea figura și un nume propriu, numele unui fondator și cum nici o rațiune nu se opune la aceasta, urmează că o asemenea clarificare să fie privită ca legală.

Că, întrucât în speță, societatea specială a fost determinată și prin obiectul întreprinderii și prin numele a doi dintre membrii fondatori, denumirea dată societății este cu atât mai mult legală și ferată de orice critică.

Că apelul, fiind fondat, urmează să fie admis, reformându-se sentința apelantă și acordându-se societății autorizarea legală de funcționare.

Decizia No. 38 din Febr. 1935, Curtea de Apel, Buc. Secția II-a.

Recenzii

Petre Rafa și *I. Măzgăreanu:* **Probleme în legătură cu fuziunea băncilor.** — Legea pentru reglementarea comerțului din 1934 și noua lege pentru asanarea creditului din 1935, prevăd o serie de dispozițiuni pentru a ușura fuziunea băncilor, operație absolut necesară pentru normalizarea operațiunilor de credit.

Problemele administrative și contabile în legătură cu aceste fuziuni fac obiectul unei broșuri de 46 pagini pe cari au publicat-o de curând d-nii P. Rofa și I. Măzgăreanu cu o interesantă prefață a d-lor C. R. Niculescu, directorul B. N R. din R.-Sărat.

Autorii, după ce expun succint formalitățile administrative, arată înregistrările de contabilitate ce se fac cu ocazia fuziunilor; înregistrări pe cari le aplică la câteva exemple.

Observăm că autorii elimină din înregistrări decizia de sporire a capitalului social care trebue contabilizată înainte de preluarea activului și pasivului; asemenea la societățile fuzionate mersul normal al înregistrărilor ar fi: predarea activului și pasivului, primirea acțiunilor pentru aportul net, apoi repartizarea acțiunilor între proprietarii fondurilor întreprinderilor fuzionate.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Autorii au simplificat înregistrările, rezultatul fiind același.

Cu această observație, broșura d-lor Rafa și Măzgăreanu prezintă un interes deosebit și poate fi consultată cu folos în operațiuni de fuzionare, precum și de acei cari se ocupă de probleme contabile. **Vim.**

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Buzău: Constantinescu Bucur, Gibescu Corina, Iordache C. Stoica.

Secția Iași: Neculai Pestică, Iancu Freitag, Petrescu Alexandru.

Secția Ilfov: Bercovici S. Idel, Cârnu G. Romulus, Antoniu A. George, Pârvu Constantin, Carol Haldenwang, Andrei I. Constantin, Herman B. Samuel, Binder Solomon, Binder Mauriciu, Georgescu D. Constantin.

Secția Piatra Neamț: Kraizler Moise, stagiar.

Secția Pitești: Nicolae C. Gheorghiu, contabil autorizat.

Contanbili stagiari: Ion Rădulescu, Alexandru N. Marinescu, Petre M. Dănescu, Jirair Elluhian, Leon Rădulescu, Ioan S. Agop, Pandele M. Ionrdăchescu, Const. Despa, Ilie Gh. Rădulescu, Dumitru Mușat.

Secția Sft. Gheorghe: Stagiar; Szirkovics Carol.

Autorizați: Simion Andrei, Mark Victor.

Secția Timișoara: Petculescu N. Constantin, Saure Ioan, Marcu Ilie, Herzl Coloman, Tirbu Gheorghe.

Avansări

Secția Pitești: în gradul de contabili autorizați: I. O. Peligrad, Dumitru I. Corbu, Alexandru I. Ilie, Ioan Stoica, Gh. Gorun, Ioan St. Oprea, Pavel D. Stănescu, Mayer U. Elias, Pandele St. Gheorghe.

8.000—10.000 Contabili și Șefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERȚ și CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată și precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate este deci un auxiliar prețios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

BIBLIOGRAFII

A apărut:

REGISTRELE DE CONTABILITATE

— Ținerea lor din punct de vedere tehnic, juridic și fiscal —

de **N. K. CONSTANTINESCU**, expert-contabil

Această lucrare cuprinde normele de ordin contabil și juridic și exigențele fiscale cu privire la ținerea registrelor de contabilitate, la evaluarea bunurilor la inventar, la admiterea sau respingerea registrelor obligatorii dela proba la care sunt invocate în fața justiției și se încheie cu un capitol referitor la rolul contabilului în ținerea registrelor obligatorii.

Autorul adună la un loc toate textele de lege cu privire la ținerea registrelor obligatorii, precum și jurisprudența care interpretează și lămurește aceste texte, și le sistematizează după criterii științifice, scoțând în evidență punctele esențiale cu privire la ținerea acestor registre.

Lucrarea este de un real folos pentru d-nii contabili, comercianți, avocați, magistrați, pentru organele fiscale de constatare, ca și pentru toți cei ce se interesează de registrele de contabilitate, prin materia pe care o tratează și prin modul cum ea este expusă.

Ea apare într'un volum de XII + 184 pagini, tipărită pe hârtie velină și se vinde pe prețul de Lei 120,— exemplarul.

Depozit general: **Librăria Academică** din București, Calea Victoriei 54, precum și la principalele librării din țară și la sediul Corpului.

Pentru comenzile făcute prin Corp se acordă un rabat de 20 %.

* * *

A apărut: **Anuarul pe 1933 al Asociației pentru știința asigurărilor** cu interesante studii și date asupra asiguratului. Relevăm studiile d-lor: *M. Sanielevici*: Aplicarea proporției la daune în asigurările elementare; *Al. Romalo:* Plasamentul societăților de asigurare române; *George Grigorov:* Jurisdicția electivă în procesele de asigurare; *Emil Livezeanu:* Asigurările private în România în anul 1933.

* * *

A apărut: **Raționalizarea în administrația întreprinderilor industriale din România** de *Dr. Tiberiu Pollak* (Timișoara). Costul unui volum 90 lei. Pentru membrii Corpului se acordă o reducere de 10 % pentru comenzile făcute prin Corp.

Abonamente

In cursul lunei dela 15 Iulie — 5 Septembrie 1935, am primit următoarele sume : *)

Incasate din țară prin incasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Agasul de jos : Ion V. Turțuca 1934, 160.
Buzău : Gh. D. Anton 1935, 60.
Bazargic : L. Panciulescu 1934, 200 ; Fescicof Hristu 1935, 200 ; I. D. Constantinov 1935, 200.
Bivolari : Marcu Sumer 1933, 160.
Bistrița-Năsăud : Alex. Joandrea 480, 1933—34—35.
Bocsa Montana : Ion Petry 1934, 200.
Craiova : Mih. Mărășescu 1933—34, 320; Samy Scheortter 1933, 160.
Constanța : Ilie Dinică 1934—35, 160.
Coșciuna : Haber F. Druckman 1935, 160.
Dorohoi : Ion Goldhamer 1934—35, 320.
Drăgășani : N. Crețeanu 1935, 160.
Darabani : Abr. Cohn ab. 1930—32, 150.
Focșani : Ion I. Lupașcu 1935, 100 ; Adolf Seiffert 1935, 200 ; Ștefan Popovici ab. 1931—33, 180 ; C. Popescu 1931—33, 180 ;
Galați : S. Abramovici 1935, 160 ; Grig. Deacu 1933—34, 320 ; C-tin V. Dobrea 1934, 200.
Giurgiu : D. V. Dimitriu 1933, 160 ; Corpul Contab. 1931—33, 420 ; Bolcea Nicol 1935, 160.
Hunedoara : Suciu George 1934, 160,
Hațeg : Dimitrie Oniță 1934, 160.
Fântânele : George Georgescu 1934—35, 400.
Ismail : Grig. Hornoiu 1933—34, 320.
Iași : Tr. Alecsandrescu 1930—35, 535.
Lugoj : Ion Țoțoi 1934, 160.
Mâneciu-Ungureni : C-tin Mușat 1934, 160 ; Alecs. Popescu 1934, 160.
Prundeni-Vâlcea : C-tin Andronic 1934, 160.
Orhei : Florian Mocanu 1934, 200.
Oradea : G. Lupancea 1944, 160.
Orăștie : Ioan Hart 1932—33—34, 370.
Oravița : Potoceanu C-tin 1943—34 320 ; Gh. A. Popescu 1934, 160.
Piatra Neamț : Petre Vasilescu 1934, 160 ; Gh. Buhuta 1934, 160.
Pitești : Spirea V. Stoianovici 1932—33—34, 370 ; Hugo Mrazec 1933—34, 320 ; Ion V. Comănescu 1933, 160.

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Roșiorii de Vede: Ștefan Dumitrescu 1933—34, 320.
Rădăuți: Petre D. Cusin 1934, 160.
Radna: Ioan Cristu 1932—33, 211.
Reșița: O. Simionescu 1934—35, 320.
Sighetul Marmației: George Gardo 1935, 160.
Satu-Mare: Ion Grecu 1934, 160; V. Cilibia 1933—34, 320.
R.-Vâlcea: Petre C. Hanciu 1933—34, 320; Ilie Adler 1934, 200.
Diciosânmartin: Simeny Carol 1935, 200.
Sibiu: Ilie Duma 1933—34, 320.
Roman: Ion M. Benimovici 1934, 160.
Tileagd II: Fl. Morgovan 1935, 200.
Turnu-Severin: Virgil Băbeanu 1933—34, 320; C-tin N. Hoara 1932—34, 210; Mih. Iliescu 1932—34, 210; C. Spătărel 1934, 160; Ion Florescu 1934, 160.
Timișoara: Siv. Ionescu ab. 1929—32, 200; Balcan Impese 1934—35, 800.
Turnu-Măgurele: Al. Milian ab. 1928—15, 1600.
Târgoviște: Mircea Curelaș 1932, 200; Gh. Gh. Miculescu 1932—33—34, 600; Iulian Crudu 1935, 200; I. Maria 1935, 200; Vainu V. Dafu 1934—35, 300; Federala Dâmbovița 1932—33, 300.

Prin intermediul secțiunilor Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili sau încasatori noștri:

Secția Brăila: Th. Cutvis 1934, 200; I. Mărgărit 1934, 200; Ovidiu Popeia 1934, 200; Constantin Găcilescu 1934, 200; Gh. Tărtăguță 1934, 200; B. Grossvald 1934, 200; L. Militeanu 1934, 200; F. Brandelle 1934, 200; M. Sigally 1934, 200; I. Comșea 1934. 200; Jean Ionescu 1934, 200; Gh. Carapanu 1934—35, 400; Cicei Gragere 1934, 200; Marata Leonida 1934, 200; C. Gorunescu 1933—34, 400; Gh. Sonnea 1934, 200; Vlasie Mălinescu 1934, 200; Adler Iulius 1935, 200; I. Mocanu 1935, 200; Herțan Carol 1935, 200; V. M. Niculescu 1935, 200; Klein Berty 1935, 200; Ioan I. Popa 1935, 200; I. Naftali 1935, 200; Lascăr Solomon 1935, 200; Grumberg Sally 1935 200; Daniel Katz 1935, 200; Jaques Koffler 1935, 200; Wilhelm Leibovici 1935, 200; G. Georgescu 1935, 200; I. Wechsler 1935, 200; Ioan R. Popescu 1935, 200; Radu Muteanu 1935, 200.
Secția Călărași: Corpul Contabililor 1934, 160: Vasile Mateescu 1933—34, 320; Gh. Mușat 1933—34, 320; Emil D. Oprescu 1934, 160; Pița Catalin 1934, 160; N. C. Stănescu 1934, 160.
Secția Cernăuți: Adamovsky Fr. 1935, 200; Paschivski Grigorie 1935, 200; Tischler Salo 1935, 200; Rones Bruuo 1935, 200; Goldner Benzion 1935, 200.
Secția Iași: M. L. Sufrin 1935, 200; Grigoriu Savin 1935, 100; Beno Wachtel 1935, 200; Segal Leib 1934, 200; I. Agagian 1935, 200; Alexe Petrescu 1935, 100.
Secția Piatra-Neamț: Spuderca Ioan 1935, 200; Gheorghiu

1934, 200; Subert Emil 1935, 200; Iancovici M. 1934, 200; Kreisler Iacoa 1934, 200.

Secția Oravița: C. Rennert 1034, 200; C. Diaconescu 1934—35, 300.

București:

Gh. Anghelescu 1935, 200; Intreprinderile M. Alexandrescu 1935, 200; Th. Andreescu 1934—35, 320; C-tin. Anastasiu 1933—34—35, 480; M. Bercovici 1934, 200; Bachmayer A. N. 1935, 200; Vasile I. Boc 1935, 200; Moise H. Brenner 1935, 200; Nicu Boilescu 1935, 200: Butză M. Alexandru 1934, 200; Beicu Ion 1935, 200; D. P. Badea 1935, 200; Michel Binder 1934, 100; I. Badner 1934, 100; G. Lucian Boltuș 1935, 160; Ep. Balamace 1935, 160; M. Brănaru 1934, 200; V. Ciocârlie 1935, 200; Casmoiu Ion 1935, 200; Cornel Căbășanu 1934, 200; N. Cheianu 1935, 200; V. Ciocoiu 1935, 200; Ioan A. Covaci 1935, 160; D. I. Cosmatos 1935, 200; Clement Miru 1935, 200; G. Caraianopol 1935, 200; D-tru Capațos 1935, 160; C-tin Chiriac 1935, 160; I. G. Comșa 1935, 200: Isac L. Caner 1935, 200; Ștefan G. Dumitrescu 1935, 200; Ștefan Dan 1935, 200; N. G. Dumitrescu 1934, 100; Iacques Dradt 1935, 100; Dragoi I. Ștefan 1935, 200; Al. Eladescu 1935, 200; P. Ermeliu 1935, 160; G. Enciulescu 1934, 200; N. Farca 1934—35, 320; Wily Fridman 1935, 100; Jean Feldman 1935, 160; Al. Gheorghiță 1934, 160; Mendel Goldștein 1935, 160: Goldenberg Berman 1933, 160; Alex. Georgescu 1935, 200; Cornel Gavrilescu 1935, 200; Carol Gross 1934, 200; A. Georgescu 1935, 100; H. Goldenberg 1935, 180; G. Georgescu 1935 200; Jovian Maximilian 1933—34—35, 460; G. Ionescu 1935, 100; Israel Emanoil 1935, 160; Ovidiu Ionescu 1935, 200; N. R. Ionescu 1935, 200; Erico Hescht 1935, 200; M. Lustgarten 1933—34—35, 400; G. I. Luculescu 1935, 100; V. Lăcea 1935, 160; M. S. Murgulet 1935, 200; Marcus Mișu 1935, 200; Moisescu Stelian 1935, 80; Moscu Ioan 1935, 200; I. Manoilescu 1935, 200; Cristea P. Marinescu 1935, 200; Munteanu Pamfel 1935, 200: Sava Moncea 1935, 200; N. I. Mucica 1935, 200; Rudolf Maghiar 1935, 200; Banica Miclescu 1935, 160; D. Nițulescu 1935, 200; Marcus Nathan, 1934, 200; Neagu Apostol 1933—34—35, 460; Vasile Năstase 1933 160; Valeriu Pop 1935, 200; Ștefan Popescu 1935, 100; D-tru M. Păun 1935, 200; Nic. Popovici 1935, 200; Ion A. Păun 1935, 200; Gh. Pancev 1933, 200; N. G. Popa 1935, 200; Lazăr Sandu 1933—34, 400; I. Stoicescu 1935, 200; Petre Ștefănescu 1935, 160; Iulius Strauchs 1935, 200; Dolfi B. Stenu 1935, 200; Osias Sapir 1935, 200; Haralambie Serafim 1935, 200; Vasile C. Servu 1935, 200; Marcel Schönfeld 1935, 200; Elias Siegfried 1935, 200; Soc. Asig. „Phönix" 1935, 500; M. S. Steinberg 1935, 200; Samy Sonenfeld 1935, 200; Chr. Sapian 1935, 200; Sapsa Svadron 1934, 100; Iacob Rosensteni 1935, 160; Erich Rhein 1934—35, 300.

Cerneala Leonhardi

cruță penița Dvs.

cruță penița întrucât este de o fluiditate specială evitându-se astfel formarea rezidiilor.

Din această cauză recomandăm cerneala „Leonhardi" și pentru tocul Dvs. rezervor. Cerneala pentru stilou găsiți la librărie în ambalaje speciale: capace cu șurub.

Cerneala Leonhardi pentru stilou

Creioanele

A. W. FABER

"CASTELL"

întrebuințate în birou

nu mai sunt astăzi un lux, calitatea lor bună satisface întotdeauna un mic excedent.

Se scrie nu numai mai bine și mai eftin cu creioanele „Castell", ci chiar mai eftin decât cu așa zisele „mărfuri eftine".

Adresa :

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV. — No. 10 OCTOMBRIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

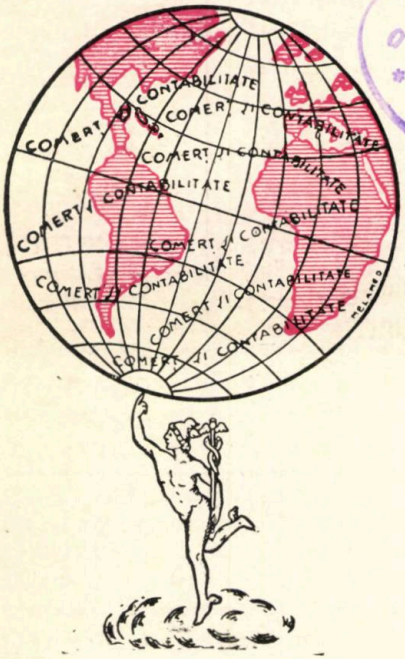

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 10 OCTOMBRIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

*** Al VII-lea Congres al Corpului Contab. Exp. şi Aut. 523
Dr. V. M. Ioachim: Amortizarea concesiunilor 549
Prof. Dr. Al. Sorescu: Uzură — Amortizări — Rezerve . . 554
Gh. Albeanu: Reorganizarea şi simplificarea aparatului administrativ al statului . . 561
Ion I. Ghelase: Cele două metode ale contabilităţii agricole . 565
Oscar Schwartz: Teoria dinamică a bilanţului lui Schmalenbach şi practica contabilă . . 567
Constantin Igrişan: Contabilitatea unei Administraţii Financiare de Incasări şi Plăţi 575
Ilie Manolescu: Rolul contabilităţii în ridicarea economică a Statului 579
Tănase Nicolau: Plata cu anticipaţie a ratelor de conversiune . 585
Vintilă Gheorghiu: Nu trebue dat uitării Gogu Ciocârdel . . 591
*** Recenzii — Jurisprudenţe fiscale, etc. 597

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

In zilele de 22 şi 23 Septembrie a. c., s'a ţinut la Timişoara al VII-lea Congres al Corpului.

In Gara Domniţa Elena delegaţii Secţiunilor judeţene din toate provinciile ţării au fost salutaţi de membrii Secţiei locale, sub conducerea d-lui preşedinte N. Petculescu, directorul Băncii Naţionale şi Ioan Melei, secretarul Secţiei Timişoara

D-l N. Petculescu a luat măsurile necesare pentru buna găzduire a Congresiştilor.

Congresul s'a deschis la orele 9,30 dim. în sala Teatrului Comunal în prezenţa reprezentaţilor autorităţilor civile şi militare, în frunte cu d-nii Profesor universar Augustin Coman, primarul Municipiului Timişoara şi colonel Gh. Dănilă, din partea diviziei infanteriei.

Inainte de începerea desbaterilor, protopopul dr. Patrichie Tiurca, a oficiat un serviciu religios, după care d-sa a ţinut o frumoasă predică, subliniind importanţa profesiunei contabile, pentru viaţa economică a ţării.

A luat apoi cuvântul d-l *N. Batculescu*, Decanul Corpului, care salută pe congresişti în numele colegilor din întreaga ţară.

D-sa arată că vede în acest Congres una din cele mai importante manifestări contabile și, în consecință, speră că desbaterile ce vor urma și rezoluțiile ce se vor lua, vor fi străbătute de același spirit de obiectivitate ca și în congresele anterioare.

Termină mulțumind autorităților locale și colegilor Timișoreni pentru sprijinul dat și atenția arătată Congresului.

D-l *Nicolae Petculescu*, directorul Băncii Naționale Timișoara, rostește apoi cuvântarea de primire:

In calitate de președinte al Corpului contabililor autorizați și experți contabili din Timișoara, îmi revine deosebita cinste de a vă saluta în numele acestei secțiuni cu ocaziunea celui de al VII-lea congres al Corpului nostru, zicându-vă: „Bine ați venit".

Sosind în mijlocul nostru, unde se desfășoară o activitate comercială și industrială destul de vie și intensă prin prezența d s., aduceți pentru noi o prețuire și un puternic imbold la muncă spre progresul economic al scumpei noastre țări.

Elementul românesc ce colaborează sincer cu colegii noștri minoritari consideră alegerea Banatului pentru ținerea congresului, ca o cinste ce se aduce mănosului ținut și frumoasei sale capitale.

Congresul la care suntem întruniți astăzi, este o manifestare profesională a tuturor contabililor, veniți din toate unghiurile țării, spre a se afirma și pune tot mai mult în evidență rolul ce noi contabilii, îl avem în marea operă de asanare economică a României.

Intrunirile noastre, nu se vor mărgini numai în a discuta probleme de specialitate, ci aici se vor expune păreri și discuta probleme de specialitate, se vor expune păreri și discuta chestiuni în legătură cu marile probleme ale economiei naționale, iar rezultatele obținute credem că vor fi de așa natură, ca să poată servi de bun îndrumător conducătorilor acestei țări, cari în marea operă ce li se cere astăzi, au mai mult ca oricând nevoie de cunoștințele și concursul nostru.

Conștienți de rolul important, ce contabilii l-au jucat încă din timpurile cele mai vechi în viața economică și financiară a popoarelor, prin faptul că sunt în continuu în contact cu factorii de producțiune, ei însăși factori de producțiune, contabilii sunt cei mai indicați a cunoaște chestiunile sociale și să contribue cu luminile lor la soluționarea problemelor mari economice și financiare ce sunt la ordinea zilei.

Având încredere deci în menirea și puterea noastră de muncă, zic să pășim cu încredere pe drumul ce ne este rezervat și să aducem modesta noastră contribuție la soluționarea cât mai bine a acestor probleme, spre binele general al țării noastre.

Incheind, urez din toată inima, cogresului nostru, spor la muncă, iar membrilor săi multă sănătate și voe bună.

D-l *prof. Augustin Coman*, Primarul Municipiului, salută Congresul arătând că aceste congrese afară de cultivarea sentimentului de solidaritate profesională au, în primul rând, rostul de a aduce elemente noi pentru perfecțiunea și progresul ramurei de activi-

tate îmbrățișată de congresiști, elemente scoase fie din experiența personală, fie din aceea colectivă a celor interesați. Congresul d-voastră are și trebuie să aibă și altă menire.

Războiul, cu adâncile prefaceri în toate domeniile, care a răsturnat legi economice ce se credeau definitive, a imprimat societății de pretutindeni, pe lângă un sentiment de provizorat, care se manifesta în toate domeniile, chiar și în acela economic, un spirit de aventură. Gândiți-vă numai la epoca conjuncturii economice, conjunctură atât de înrudită cu aventura, care a influențat și viciat și viața sufletească a societății, nu numai pe aceea economică.

Ori dvs. prin însăși ocupația dvs. sunteți chemați să înlocuiți sentimentul provizoratului, cu unul de stabilitate și veșnicie, spiritul de aventură cu al controlului de sine, improvizația cu metoda, presumția înșelătoare cu adevărul și realitatea.

Dacă în viața economică absența acestor elemente de bază, ale unei discipline, duce numai la prăbușirea unei singure întreprinderi, care le-a nesocotit, vă dați desigur seamă, că absența acestora în celelalte ramuri de activitate umană ce repercursiuni are. Una dintre acestea e și criza morală ce bântue societatea de azi.

Iată deci că congresul dvs. nu se poate reduce numai la cultivarea sentimentului de solidaritate profesională sau la discutarea mecanicei și tehnicei celei mai potrivite pentru progresul Contabilității ci trebue să fie un îndemn la disciplină, metodă, control de sine și pentru cei ce stau în afară de profesiunea dvs.

D-l *Gheorghiu* reprezentantul Prefecturei spune: D-l Prefect fiind reținut pentrualte atribuțiuni, regretă lipsa și m'a autorizat pe mine să aduc salutul lui și să vă zic bine ați venit; vă urez spor la muncă în lucrările Dvs.

D-l *Oprea* Președintele Camerei de Comerț spune:

Imi fac o datorie plăcută ca în numele Camerei de Comerț și Industrie să aduc salutul congresului, care reprezintă distinsul corp al contabililor autorizați și experți din întreaga țară.

Cred că Camera de Comerț și Industrie, ce reprezintă o instituțiune cu un rol important de a fi regulatoarea vieței economice, este cea mai apropiată de sufletul Dvs.

Intr'adevăr, vi se incumbă o misiune grea și istovitoare dar trebue să vă mândriți că prin munca ce o depuneți în ogorul național aduceți o lumină și ordine în viața economică a țărei.

Aveți în fruntea dvs. oameni distinși și luminați cari știu să vă conducă, D-l Trancu-Iași un distins economist și sociolog și D-l N. Butculescu care s'a afirmat deasemenea frumos pe tărâmul economic.

D-l *Avocat dr. I. Kërtner*, salută congresiștii, în numele Uniunii Avocaților din România. Arată afinitatea ce există între cele două bresle a avocaților și a contabililor, care urmăresc deopotrivă aflarea adevărului și triumful dreptului.

D-l *Ing. N. Economu*, în numele soc. „Progresul Silvic", urează spor la muncă și realizare întegrală a dezideratelor exprimate de congres.

D-l *Gr. Trancu Iași:* După salutul bisericii și a autorităților să-mi dați voe înainte de inaugurarea lucrărilor noastre să exprim toate mulțumirile noastre pentru primirea frumoasă ce ne-au făcut și pentru bunăvoință ce au avut de a veni în mijlocul nostru, încurajând acțiunea noastră.

Mă leagă de Timișoara amintirea a 3 lucrări importante din viața mea.

Ca Ministru al Muncii și Ocrotirilor Sociale am venit pentru aplanarea gravelor desordini sociale ce dominau aci în rândurile lucrătorilor. Am reușit a duce la bun capăt misiunea mea, pe calea pașnică evitând vărsări de sânge, restabilind activitatea, care era sabotată.

A doua oară am venit aci cu regretatul Vasile Goldiș, pentru inaugurarea lupoaicei, ce reprezintă simbolul latinității, afirmând prin aceasta, puterea românismului în Cetatea Banatului.

In fine am venit astăzi aici cu colegii mei contabili pentru ca să schițăm planuri de activitatea viitoare. Fiecare dintre noi suntem însufleți[illegible] de un gând de a fi făuritorii de mai bine pentru viața economică a Țărei. Fiecare conduce o instituție, bancă, industrie, comerț. Oricât de modești am fi totuși nu ni se poate nega rolul hotărâtor în activitatea economică a țărei.

După ce am ascultat cuvântul autorităților locale, trebue să inaugurăm lucrările celui de al 7-lea congres național al Corpului Contabililor autorizați și experți.

Cred că voi fi în asentimentul tuturor dacă voiu propune ca Președinte al Congresului pe D-l Decan N. Butculescu, care nu pregetă la nici-o acțiune, fiind mereu în mijlocul nostru.

Să dea Dumnezeu să mai trăiască ani mulți servind ca un exemplu și imbold pentru generațiile viitoare.

Ca al 2-lea Președinte propun pe D-l Petculescu Președintele secțiunei Timișoara, care ne a făcut o primire demnă de toată lauda.

Ca Vice Președinte propun pe D-nii Toma Voiculescu, Gh. Toader-Oravița, Mănăilă-Oradia, A. Marinescu și V. Ioachim.

Ca Secretar General pe D-l Dr. P. Drăgănescu-Brateș.

Ca Secretari pe D-nii Melei, Ionescu și Caraianu.

D-l Profesor C. Dima în numele Asociației profesorilor de contabilitate spune:

Asociația Profesorilor de Contabilitate se simte mândră când vede reuniți în congrese pe contabilii din întreaga țară pentru a discuta probleme de specialitate profesionale așa de importante ca cele anunțate în ordinea de zi și această mândrie se resimte mai mult când se știe bine că toată această lume contabilă este rezultatul activității noastre, a profesorilor de contabilitate.

O dovadă puternică că profesorii de contabilitate s'au interesat și se interesează întotdeauna de soarta elementelor pregătite de ei în școalele comerciale, căci 90% din d-vs. aveți pregătirea în aceste școli comerciale. este însăși organizația Corpului Contabililor emanată din inspirația și stăruința tot a profesorilor

de contabilitate și a foștilor profesori, în frunte cu veneratul nostru Președinte de onoare, d-l profesor Gr. Trancu-Iași fost Ministru, d-nii G. Alesseanu și Iacobescu dela Academia Comercială, d-l Butculescu, Țenov, Ioachim, Drăgănescu, etc.

D-lor congresiști, profesiunea de contabil și expert contabil mai ales, cere azi mai mult ca oricând, o pregătire temeinică în ceeace privește partea technică. La această pregătire Congresul are un rol destul de important de aceea noi profesorii de Contabilitate, salutăm acest Congres ca un nou prilej de difuzare și adâncire a științei și technicei contabile.

Cu acestea, în numele Asociației Profesorilor de Contabilitate din România și al d-lui prof. Țenov, președintele Asociației, doresc spor și reușită acestui Congres.

D-l *N. K. Constantinescu* în numele Asociației Experților Contabili din România", spune:

Manifestațiile publice ale organizațiilor profesionale sunt, astăzi, din ce în ce mai necesare, pentru că *ele constituesc mijlocul de afirmare al existenței lor în angrenajul social.* Căci, nu este suficient ca pactul fundamental al unei colectivități, constituită și recunoscută ca atare, sau ca legile sale organice, să prevadă posibilități de existență pentru astfel de instituțiuni, ci se cere ca existența lor să fie o realitate dovedită.

Contabilii din România, cerând în mod continuu, demn și rațional, dreptul la existență alături cu celelalte profesiuni calificate și în aceași măsură în care acest drept este recunoscut pentru alte îndeletniciri, care pretind o pregătire teoretică fundamentală și o practică efectivă, nu fac decât să pretindă un drept consfințit de legile țării: *dreptul la egalitatea de tratament.*

Pe de altă parte, prin chestiunile de ordin technic profesional, care adună laolaltă elemente, de multe ori disparate, se ajunge la o netezire a asperităților personale, la puncte de vedere comune la înțelegeri tot mai generale — așa încât *aceste manifestări înlesnesc apropierea, cunoașterea, aprecierea între indivizi,* întăresc respectul reciproc al celor ce compun întreaga breaslă, duc la solidaritatea profesională.

Exprimând aceste convingeri, care alcătuiesc în același timp temeiurile, rosturile și aspirațiunile sale, Asociația Experților Contabili din România, păst ându-și libertatea de acțiune pentru apărarea și promovarea intereselor profesionale ale celor grupați sub steagul său, se angrenează astfel dela sine în marea familie a contabililor din întreaga țară, prin necesitatea de a afirma, de a păstra de a apăra interesele comune ale celor aci adunați.

D-l *P. Niculescu-Ritz,* președintelele Sfatului negustoresc, Central, salută Congresul, în numele negustorilor din întreaga țară. Arată că în viața economică s'au introdus intruși și experți cu codițe politice, că starea economică este anarhizată prin etatism și pseudo economia dirijată și în sfârșit că este nevoe de un spirit de independență și de libertate. Laudă jertfele d-lui Trancu-Iași,

face o comparație cu acțiunile de curaj din alte țări și termină cu o critica la adresa specialiștilor financiari aduși de peste hotare. Trebuie să facem din Corpul nostru spune d-sa, un instrument de conducere superioară și efectivă a vieței noastre economice purificând viața economică de elementele străine de această viață.

D-l *Aurelia Marinescu*, președintele secției Ilfov, propune ca în toate acțiunile comercianții și industriașii să se găsească alături de contabili.

D-l profesor *Costache* salută congresul în numele colegilor dela Municipiul București.

Dacă în preocupările Corpului nostru până la războiu a fost numai aplicarea contabilității în intreprinderile particulare, lucrurile s'au schimbat dela război încoace prin manifestarea unui interes din ce în ce mai crescând a chestiunei contabilității publice.

Este proaspătă în mintea noastră palma grozavă pe care guvernele perindate la cârma țarei dela război încoace ne-au dat-o prin neglijarea noastră complectă, când s'a căutat a se introduce o ordine în contabilitatea instituțiunilor publice.

Numai datorită intervențiilor insistente ale fruntașilor noștri, am reușit să ne afirmăm pe tărâmul specialității noastre, făcând inutilă prezența specialiștilor străini.

D-l *Felix Segal*, în numele contabililor autorizați depune pe masa biroului memoriul referitor la contabili autorizați înscriși în Corp pe baza articolului 20 din legea de organizare și propune ca toți contabilii autorizați, înscriși în baza practicei ce profesează de 25 ani contabilitatea la instituții particulare să fie trecuți la gradul de expert. Ceilalți să fie obligați a urma un curs pe timp de un an al academiei contabile ce se va înființa.

Mai aduc salutul diferitelor asociații și secții d-nii N. Trandafirescu-Nămăești, Jaliu-Bacău, Florea Florescu-Cernăuți.

D-l colonel *Gh. Dănilă*, inspectorul cercurilor de recrutare din Banat, reprezentând pe d-l general Gh. Oprescu, comandantul diviziei 1 infanterie, aduce salutul armatei.

D-l *P. Drăgănescu Brateș*, a cetit câteva scrisori și telegrame de adeziune din partea d-lor Prof. I. Răducanu, D. R. Ioanițescu, N. Arghir I. G. Munteanu-Galați, A. G. Galan, Prof. Sabin Cioranu Cluj și a.

Rezumatul cuvântărei d-lui Gr. L. Tracu-Iași, Președintele de onoare al Corpului

Am durerea nemărginită de a constata că dintr'un număr de 12000 membri cât numără Corpul nostru nu s'a prezentat la congres decât un număr infim de circa 300.

In veacul nostru forța înseamnă mult, și cu cât vom fi mai mulți cu atât vom avea mai mari șanse de reușită.

In câteva cuvinte țin să fac o priveliște asupra situațiunei noastre economice.

Toate națiunile sufăr. Suferim pe urma barierelor vamale, contingentărei, devizelor. Dela anarhia creditului, am ajuns la etatizarea vieței economice. Toți economiștii sunt în căutarea soluțiunilor ce ne vor scăpa de suferințele de azi.

Cred că nu este o dorință mai mare decât aceea să se treacă la sistemul libertății de odinioară pentru raporturile internaționale.

Sunt oameni, cari ar putea, prin creditul lor, să sporească creditul din străinătate, dar măsurile restrictive ce se iau paralizează bunele intențiuni.

Intr'o convorbire ce am avut-o cu un comerciant belgian de vază, acesta s'a exprimat : nu mi-e frică de legile dvs. de azi, cât de cele ce se vor face în viitor.

Trăim într'un regim de nestabilitate, care duce la destrămarea vieței noastre economice.

In opera de conducere a vieței economice a țărei înregistrăm mai multe stornuri decât operațiuni efective.

Cu adânca durere în inimă evocăm jalea care domină în viața economică.

Dar, trebuie să ne înarmăm cu optimism. Vom eși odată învingători din această situație.

Optimismul nostru se bazează pe puterea de muncă și mai ales pe puterea de adaptabilitate a lucrătorului român.

Străinii cari ne vizitează acordă întreagă admirație acestei adaptabilități, văzând în ea o forță nebănuită de avuția națională.

D-lor e dureros să călătorești în străinătate și să treci la un vagon restaurant pentru a te convinge că valutele tuturor țărilor se primesc la plată afară de leul românesc și dacă se primește plătești echivalentul unei mărci germane cu 75 lei.

La congresul experților contabili din Londra am spus cu drept cuvânt că legile economice sunt variabile și numai o singură lege a păstrat constanța ei și anume legea lui Gresham cu aplicațiune la persoane și anume că oamenii răi alungă pe cei buni.

D-lor constatăm un bucuros fenomen și anume că noi contabilii ne îndreptăm discuțiile nu numai în direcția îngustelor noastre interese profesionale, ci căutăm a ne ocupa și de problemele economice dela ordinea zilei.

Și cred că foarte bine se face așa căci ne interesează în cel mai înalt grad întreaga simfonie a vieței economice.

Cu durere în inimă privim indiferența ce se manifestă de către forurile superioare pentru unele lucruri ce ar merita toată atențiunea noastră.

Se lasă în părăsire utilizarea canalului Bega ce reprezintă o avuție de neprețuit.

Ar trebui să intensificăm munca creatoare.

Prin legea asupra construcțiilor promovată sub ministeriatul meu am făcut ca să se plaseze în construcțiuni numai în București, un capital de peste 100 miliarde lei.

Ce atenție se dă în străinătate căilor de comunicație, și ce neglijență condamnabilă constatăm la noi.

In străinătate este foarte desvoltat turismul, ori noi am putea trage foloase infinite dacă am organiza un turism civilizat. Slavă Domnului avem poziţiuni geografice atât de favorabile, care ar stârni admiraţia vizitatorilor.

Trebue să provocăm un spirit de măsuri de ordin practic, care ar da rezultate imediate.

La noi se plănueşte mereu în noui direcţiuni, fără a se aprofunda, cerceta şi a se adapta la o situaţiune închegată.

Se vorbea în ultimul timp despre transformarea şcolilor superioare de comerț în licee comerciale. Licee ne mai trebue?!

Trebue să facem cu orice preț ca, cu o oră mai înainte să se întroneze o ordine chibzuită în viaţa noastră economică.

Membrii Corpului nostru pot aduce reale servicii în această direcţie şi prin profesiunea lor, fiind păstrătorii ordinei şi disciplinei prin cifre, care vorbesc mai mult decât orice discursuri.

Vom fi chemaţi să contribuim cu energiile noastre la intensificirarea producţiei ţărei.

D-l *N. Butculescu*, relevă activitatea imensă desfăşurată de Preşedintele de Onoare, D-l Gr. L. Trancu-Iaşi, în toate domeniile.

Dumnezeu ne-a dăruit un om mare — spune D-sa; Să ni-l ţină pentru binele nostru şi al ţării întregi.

„La viitorul Congres de la Galaţi să fim cu toţii prezenţi, spre a avea un nou prilej de a-l sărbători aşa cum se cuvine".

Să ne trăească. (Congresiştii aplaudă îndelung).

Biroul Congresului a expediat apoi următoarele telegrame:

M. S. Regelui Carol II-lea

Sinaia

Membrii Corpului Contabililor autorizaţi şi experţi contabili din România întruniţi în Congres la Timişoara, cu gândul de a studia problemele economice şi de specialitate contabilă de aşa intensă şi urgentă importanţă pentru ţara noastră, depun la picioarele Tronului adânc respectosul lor devotament.

Prof. I. Răducanu

Rector Academia Comercială

Bucureşti

Membrii Corpului Contabililor autorizaţi şi experţi întruniţi în Congres la Timişoara vă trimit salutul lor călduros şi aşteaptă de la Instituţia ce conduceţi membrii valoroşi bine pregătiţi pentru marele rol ce au de îndeplinit.

Prof. D. R. Ioanițescu

București

Congresul vă mulțumește călduros pentru bunele Dvs. cuvinte și pentru tot sprijinul ce dați Corpului nostru.

D-lui Apostol Popa, Senator

Galați

Mulțumim pentru raportul citit de d-l Anghel Teodorescu, mulțumim pentru tot sprijinul ce dați învățământului comercial, mulțumim pentru interesul ce purtați Corpului nostru.

Prof. I. G. Munteanu

Galați

Regretând lipsa D-stră vă rugăm a primi salutul nostru respectuos și urări de sănătate.

D-lui Profesor G. Alesseanu
Prim-Președinte Curtea Conturi

București

Congresul nostru regretând lipsa D-voastre vă trimite salutul călduros și urarea unei sănătăți perfecte pentru a contribui la realizarea țelurilor Corpului nostru.

D-lui Alexandru Zissu

București

Deprinși cu prezența D-voastre în mijlocul nostru, v'am considerat prezent și vă urăm sănătate și voioșie.

D-lui Alexandru N. Ștefănescu

București

Primiți salutul nostru cald și urări de sănătate.

Din partea M. S. Regelui, s'a primit următoarea telegramă:

D-lui Grigore Trancu-Iași
Fost ministru

București

M. S. Regele mă autorizâ să vă transmit Inaltele Sale mulțumiri pentru asigurările de devotament exprimate prin Dvs. din partea membrilor corpului contabililor autorizați și experți din România cu prilejul congresului dela Timișoara.

Lucrările Congresului

A luat cuvântul apoi d-l *Dr. V. M. Ioachim*, Directorul Corpului, d-sa a făcut Darea de seamă a activităţii Corpului, care are 67 Secţiuni cu 12.000 membri [1]).

Arată că şi azi la unele tribunale se numesc experţi fără calificarea cerută de lege. Protestează contra legii cooperaţiei, care a exclus pe experţii contabili de la expertize în materie de cooperaţie.

Corpul va lupta pentru desfiinţarea acestor dispoziţii.

D-l Ioachim adresează tineretului un călduros apel ca să sacrifice ceva mai mult din entuziasmul tineresc pentru ideia profesională, dacă doresc ca din tinereţea lor să facă o mândrie pentru mai târziu.

Statistică şi Contabilitate

D-l *A. Teodorescu*, Galaţi, dă cetire comunicărei făcută de d-l senator Apostol Popa, despre „Statistică şi Contabilitate".

In această comunicare d-sa subliniază, mai întâi importanţa deosebită ce o prezintă statistica în viaţa noastă economică, ea fiind sortită să joace unul din cele mai covârşitoare roluri, în gândirea noastră pentru bunul mers al afacerilor viitoare fie de Stat, fie ale oricărei activităţi comerciale sau industriale.

Totuşi în ţara noastră, statisticile se întocmesc în mod incomplect şi cu întârziere; ceeace a provocat multe neajunsuri autorităţilor noastre, în diferite ocazii (încheeri de convenţii comerciale; aplicarea controlului devizelor şi al contigentărilor etc).

Faţă de această situaţie, d-sa crede că este de datoria Corpului nostru ca, examinând această comunicare şi convingându-se de importanţa ei, să adopte problema statisticelor ca un punct de program al Corpului nostru şi astfel în toate Secţiunile noastre viitoare, să facem ce ne va sta în putinţă ca,

pe de o parte:

Statul înţelegând importanţa statisticelor în toate ramurile de activitate, în legătură cu viaţa noastră economică şi a comerţului nostru exterior, să intensifice culegerea datelor statistice, dând toate mijloacele necesare pentru ca aceste date statistice, să fie ţinute în totdeauna la zi, căci altfel aceste date nu vor avea nici odată, nici o importanţă,

iar pe de altă parte:

tot prin propaganda corpului nostru, respectiv prin membrii noştri, contabili experţi şi autorizaţi, să influenţăm fiecare Industrie sau Instituţie Comercială, să-şi culeagă cu sfinţenie datele statistice ale operaţiunilor lor de azi. Aceste date putându-le fi

1) A se vedea Darea de seamă tipărită separat.

în cursul afacerilor lor, nu numai una din ghidările cele mai importante, dar de multe ori, însă și salvarea afacerilor lor.

Inchee arătând că deși culegerea acestor date statistice, ar putea prilejui oarecare muncă și speze, dar și munca depusă cât și spezele ocazionate, vor fi de cele mai multe ori, înzecit și însutit compensate prin economia de timp, pe care aceste statistici o vor aduce fiecărei Instituțiuni în parte, având în orice moment sub ochi, o oglindă de bună ghidare pentru afacerile lor în viitor așa după cum ele se ghidează și dintr'o bună contabilitate, ținută la zi.

Contabilul Autorizat și Expertul Contabil ca liber profesionist [1])

Referatul domnului **Dr. P. Drăgănescu-Brateș**

D-l referent face o paralelă a activității contabililor autorizați și experți contabili cu alte profesiuni, ca medici avocați, ingineri, etc., reliefând puncte de apropiere mai cu seamă cu activitatea inginerilor și medicilor.

Specialitatea contabilului și expertului contabil, fiind bine distinctă și necesitând studii tot așa de înalte ca și celelalte profesiuni, trebue pusă alături și din punct de vedere al rolului economic și din punct de vedere al rolului social.

Relevă apoi încheerea congresului internațional de învățământ comercial, ținut recent la Praga, încheere, care cere ca pregătirea pe tărâmul comercial economic să fie lăsată exclusiv în seama școlilor comerciale din toate gradele și dacă noțiuni de contabilitate și științe economice sunt necesare a se preda și în alte școli de specialitate, aceasta nu trebue să îndrituiască pe alți specialiști a se declara competenți în materie comercială și contabilă.

Cum și în alte profesiuni, nu toți profesează ca liberi profesioniști și sunt salariați practicând paralel specialitatea, tot așa și în profesiunea de contabil autorizat și expert contabil, sunt încercături de afirmări ca liberi profesioniști, iar o parte sunt salariați practicând paralel și specialitatea.

Legea Corpului Contabililor din 1921 a lămurit situația acestor specialiști, iar noi avem datoria de a cere și stărui în aplicarea și respectarea dispozițiunilor legii.

Prețul de cost în industrie și comerț

D-l dr. *Iulian Potra*-Timișoara supune congresului raportul cu tema „Prețul de cost în industrie și comerț", rezumat în următoarele idei [2]).

---

1) Referatul s'a publicat in extenso în Revista No. 9/935.

2) Raportul s'a publicat în întregime în Revista de Comerț și Contabilitate No. 9/935.

In industrie, trebue să se urmărească nu numai toate fenomenele întreprinderii ci și elementul cel mai important, care influențează rezultatele întreprinderii ș. a. *prețul de cost*, adică rezultanta sumei materiale plus mâna de lucru plus speze generale.

D-sa se ocupă în special de *prețul de cost în funcție de gradul de activitate al întreprinderii*, — problemă mult desbătută în America, Anglia, Germania.

D-sa examinează această chestiune din punct de vedere al bilanțului, al descompunerii rezultatelor și al politicei de prețuri și se întreabă dacă, spezele cu mașinile neîntrebuințate pentru întreaga lor capacitate trebue să încarce prețul de cost sau constitue pierderi la sfârșitul anului.

D-l dr. Potra, crede că cea mai bună metodă este cea indicată de americanul Church, care împarte costul produselor în două.

a) Costul normal dacă s'ar întrebuința întreaga capacitate de lucru și

b) Costul suplimentar pentru cazul când mașinele sunt în activitate parțială.

Această separațiune permite a adapta politica de prețuri împrejurărilor de fapt.

Raportorul vorbește apoi de repartizarea cheltuelilor generale, de uniformizarea metodelor de a evidenția și repartiza spesele.

Arată cum în alte țări s'au constituit oficii speciale, cari se ocupă cu cercetarea și raționalizarea acestor metode.

Propune să se institue și la noi un asemenea oficiu cu concursul Corpului și al Asociațiunilor profesionale.

Despre control și verificare

D-l *prof. Andrei Gheorghiu* expune raportul: „Despre control și verificări contabile în întreprinderi“ [1]).

Raportul analizează funcțiunea de control și verificare, stabilind câmpul de activitate al fiecăreia.

Controlul trebue făcut în acelaș timp cu executarea planului de activitate al întreprinderii. Controlul trebue să fie automat acolo unde este posibil — personal și continuu.

D-sa face diverse recomandări în legătură cu controlul stăruind asupra separației de funcțiuni între *administrator, contabil și mânuitor*. Timpul între diverse operații contabile trebue să fie așa de redus și repeziciunea, cu care operațiunile sunt trecute în conturi trebue să fie așa de mare, încât nimeni să nu aibă timpul a comite erori.

Vorbește apoi de persoanele care trebue să facă controlul stăruind asupra pregătirei, independenței și onestității controlorilor.

---

1) Raportul s'a publicat în întregime în Revista de Comerț și Contabilitate No. 9/935.

In a doua parte tratează despre *verificarea*, care trebue exercitată de oameni din afara întreprinderii și privește de obicei întreaga gestiune.

Corpul Contabililor și Camerile de Muncă

D-l raportor Al. Botez expune referatul său cu tema de mai sus [1]). Camerile de muncă spune vorbitorul au rămas încă o viziune a muncitorimei, deoarece funcțiunea lor astăzi nu corespunde ideologiei democratice fluturată de toate guvernele ; exis tența lor de astăzi nu justifică cel puțin tendința de progres în viața socială a României-postbelice.

După ce face o documentată incursiune în istoricul mișcărei socialiste dela noi după războiu, d-sa face interesante propuneri privitoare la organizarea ce urmează a fi dată în viitor camerelor de muncă, reprezentarea profesională în Secțiunile acestui for, — participarea reală a muncitorimei intelectuale în conducerea Asigurărilor Sociale, cât și reprezentarea profesională în Parlamentul țării.

In aceeași chestiune d-l N. Caraianu, Secretarul Secției Ilfov, a citit un raport al d-lui *Vasile Teodoru*, președintele Casei de asigurare Buzău, care stăruie asupra necesității controlului gestiunei Camerelor de muncă, lipsite de un organ propriu de control. Arată legătura strânsă ce trebue să fie între Camerele de muncă și Casele de Asigurare.

Controlul în administrațiile publice

D-l *Gheorghe Huber*, președintele A. L. A. C. I., a prezentat raportul privitor la „Controlul în administrațiile publice".

D-sa face o introducere asupra controlului și dreptului statului de a exercita acest control în domeniile tuturor serviciilor și stabilimentelor publice și arată care este caracterul acestor servicii.

Controlul statului trebue socotit ca existent asupra întregei materii de guvernare într'o administrație publică: în organizare, în administrație în finanțe, etc., stabilind că acest control este exercitat în numele celor trei puteri legale din Stat.

După felul cum este administrat controlul poate fi: preventiv, represiv, ierarhic, determinant (precizat în dispoziții legale, regulamentare sau de servicii) [2]) și automat. Controlul determinat poate fi la rândul său: periodic, inopinat, dependent.

Mai departe analizează controlul legislativ la care scoate în evidență obligațiunea pentru reprezentanții națiunii de a observa ca să se voteze numai cheltuielile destinate satisfacerii trebuințelor generale și în raport cu venitul național.

Insistă în special asupra controlului administrativ, care poate

1) A se vedea raportul tipărit separat.
2) A se vedea raportul tipărit separat.

fi denumit controlul activ și în care contabilitatea are rolul preponderent. Emite ideea ca serviciile de contabilitate să depindă de Ministerul de Finanțe, pentru păstrarea unei independențe și unitatea de lucru și arată necesitatea elaborării de instrucțiuni de serviciu și organizări contabile cu legătură între ele.

In încheere, vorbind despre controlul judecătoresc exercitat de Inalta Curte de Conturi este de părere ca pentru descărcarea gestionară să se prevadă o descentralizare a Curții, existând în fiecare capitală de județ câte un referendar și un organ de control preventiv al cheltuelilor.

Propuneri și Discuții

D-l *Ștefan Georgescu*, Vice Președintele Secției Ilfov, a prezentat apoi congresului un referat privind instituirea unui *„timbru contabil"* pe rapoartele de expertiză, în vederea creierei unui fond de asigurare, care urmează să se repartizeze astfel: 35 % pentru Casa de pensiuni a contabililor; 40 % pentru construcția sediului Corpului și a unei case de odihnă a membrilor; 15 % pentru acordarea de ajutoare șomerilor și burse cât și 10 % cota cuvenită Corpului, pentru întreținerea sa.

Această sumă, afară de cota cuvenită Corpului, se va depune la Banca Națională a României, constituind un fond inalienabil, denumit „Fond pentru construcția sediului Corpului a casei de pensiune etc"., care nu va putea fi atacat sub nici o formă, destinația lui fiind cea anunțată mai sus.

D-l *Anghel Teodorescu* Vice-Președintele Secției Galați face o expunere a Studiului prețului de cost, cerând ca în progamul analitic din învățământul comercial să se dea o mai mare atențiune acestei probleme, care în alte țări formează un obiect de studiu independent.

D-l profesor *Alexandru Costache*, șeful contabilității Municipiului București, cere să se organizeze un corp de controlori complect independent, iar la administrațiile locale șefii de contabilitate să depindă direct de Curtea de Conturi.

D-l *Motoc*-Craiova face propuneri în legătura cu statistica întreprinderilor private și particulare.

D-l *Gr. Trancu-Iași* complectează moțiunea cu privire la exercitarea controlului propunând ca experții contabili să nu depindă de organele societăților anonime.

D-l *Max Elmann*, referă congresului asupra unei moțiuni ce s'ar fi luat acum doi ani la Congresul din Cernăuți și susține că se face o inechitate de ordin social, nedând posibilitatea contabililor autorizați înscriși numai pe baza practicei să devină experți contabili.

Arată că o parte din comitetul secției Ilfov, s'a arătat favorabil aceste idei prin instituirea de examen.

D-l *Aureliu Popescu*, expert contabil, arată că cele menționate

de d-l M. Elman, privitor la hotărârea Secției Ilfov, de a aproba ca o parte din contabilii autorizați, înscriși în baza art. XX, să fie admiși la gradul de expert contabil, nu corespund adevărului, întrucât secțiunea Ilfov nu a luat nici o hotărâre în acest sens.

D-l *Dr. P. Drăgănescu-Brateș*. dă lămuriri asupra așa zisei moțiuni dela Cernăuți, accentuând că în orice ce caz nici odată n'a fost în intenția conducătorilor Corpului ca să se treacă peste dispozițiile categorice ale legii, care prevede mai întâi un titlu de învățământ comercial superior.

D-l *Ion Mardan*, protestează împotriva înscrierii în corpul contabililor experți autorizați, a contabililor cooperatori. Cere să se intervină pentru modificarea acestei stări de lucruri.

D-l *N. Butculescu* arată că Consiliul superior al corpului contabililor a fost la început de acord ca să se țină seamă de art. 10 din Legea Corpului Contabililor Cooperatori, prin care se dădea dreptul unor anume categorii de contabili cooperatori să se înscrie în Corpul Contabililor autorizați, pe baza unui examen, fără dreptul de a trece la gradul de expert contabil.

In urmă însă, cooperatorii au introdus în legea Cooperației unele dispoziții, cari modifică însă-și Legea Corpului Contabililor experți.

Față de această nouă situație, Consiliul superior a hotărât să nu se mai înscrie contabili cooperatori, stăruind în același timp. pentru modificarea dispozițillor respective din Legea cooperației

D-l *N. Trandafirescu-Nămăești*, președintele Asociației Profesionale a Contabililor din România (A. P C. R) cere:

1. A se interveni pentru îndepărtarea din serviciile diverselor întreprinderi comerciale, industriale sau ale statului a elementului contabil străin, ce stă în țară pe bază de pașaport și înlocuirea de îndată cu contabili români

2. Să se oblige toate instituțiile industriale și comerciale de a se servi numai de contabili români pentru dublul scop: *a)* pentru a le da posibilitatea de existență și *b)* pentru înlăturarea aranjamentelor de bilanț, etc. în dauna statului și chiar a acționarilor, operațiuni, la care se pretează ușor elementul contabil străin de neamul românesc.

3 Supunerea la un examen de limba română, sub auspiciile Consiliului superior al Corpului contabililor, a elementului contabil minoritar, care încă n'a învățat să vorbească românește. Celor ce nu vor îndeplini această cerință să li se interzică a mai practica profesiunea.

D-l *Nathan Schwartz-Galați* face propuneri și observațiuni preconizând legiferarea obligativității contabilității duble. Deasemenea cere solidarizarea și federalizarea tuturor asociațiilor similare. Dă sugestii în legătură cu noul cod de comerț, vorbește de responsabilitatea tehnicei contabile, și cere *combaterea clandestinismului contabil.*

D-l *Emanoil Lega-T.-Severin* se ridică împotriva nouei organizații intitulată „Asociațiunea contabililor de stat din România",

care intenționează pe cale de lege să obțină recunoașterea, arătând că cei mai mulți membri nu posedă calificația necesară și cerând Consiliului superior să împiedice funcționarea ei pentru ca în Corpul contabililor să nu poată intra decât oameni pregătiți.

D-l *Gogu Popescu-Oravița* se ocupă de chestiunea contabililor din întreprinderile particulare, cerând aplicarea protecției muncii naționale și recrutarea și selecționarea după criterii bine definite.

D-l *Grațian Mărcuș* vorbește la raportul d-lui Dr. Drăgănescu-Brateș, spune în esență urmatoarele.

Opinia publică este inclinată a aprecia greșit pe contabili pentrucă aceștia nu se manifestă în fața ei nici prin acte de eroism — ca medicii — nici prin concepții largi, ca inginerii, nici ca luptători pentru cei nedreptățiți, asemenea avocaților și nici ca muncitori harnici pe ogorul culturii, ca profesorii. Un contabil nu este nici vedetă în ochii lumei, ca atâtea figuri ale vieții politice sau economice. Contabilul muncește ca o furnică anonimă, Contabilul nu stă la volanul întreprinderii, de unde poți dirija mașina pe câmpii sau serpentine șerpuitoare, dar el este cadranul atâtor aparate de manometraj, fără de care conducătorul nu ar fi în stare să-și dea seama de virtualitățile mașinei.

Și totuși contabilii îndeplinesc un remarcabil rol în viața publică. Numai că acest rol nu convine multora și de aceea, fiindcă contabilii le stau în drum, ei îi bârfesc. Vreți un exemplu? Un director voește să solicite credite mari. Dar întreprindera stă prost. Așa arată contabilitatea. Atunci el cere contabilului să facă un bilanț strălucit. Contabilul refuză. Directorul îl ca ifică de om strâmt la minte. Alt caz. Intreprinderii îi merge bine. Directorul voește să ascundă câștigurile imense. Dacă contabilul nu se execută întocmai, ca un complice, este concediat pe motiv că nu-și pricepe meseria. Legile îl obligă pe contabil și l fac răspunzător pentru orice ordonanțare ilegală. Dar are el putință să țină piept ordinelor apăsate ce i se dau peste legi, din partea celor suspuși?

Dacă s'ar recunoaște rolul moral ce trebue să-l îndeplinească în domeniul său de activitate contabilul, atunci multe s'ar putea schimba în țara aceasta Cine controlează zi de zi operațiunile oricărei întreprinderi? Contabilul. Dar fiind sub comanda patronului, el trebue să execute sub pedeapsa concedierii, tot ceea ce-i pretinde acesta. Dar la avuțiile statului? Contabilul este obligat prin legi să respecte toate ordinele de bună gospodărie. Ordinele sunt bune, dar poftele celor puternici sunt mari. Iar contabilul — cu toată răspunderea ce-i pune legea în cârcă — poate el să țină piept superiorilor săi? Desigur că nu, căci în acest caz puternicii îl vor lipsi de pâinea cea de toate zilele.

Am schițat în câteva cuvinte atmosfera morală, mai precis imorală, de care este înconjurată breasla contabililor. Pentru purificarea acestei atmosfere, de care nu contabilii sunt vinovați, trebue să luptăm cu toate puterile noastre.

D-l *N. K. Constantinescu* spune: Chestiunile pe care le tratează aceste referate au format obiectul celor mai multe referate și comunicări ce s'au prezentat în Martie a. c. la Congresul Experților Contabili ținut în București.

Necesitatea introducerei controlului și a verificărei, ca operațiuni distincte și sistematic organizate, nu este o cerință de ordin pur teoretic. Aceste operațiuni sunt practicate astăzi pe o scară destul de întinsă fiind chiar prevăzută de unele legislațiuni.

In adevăr, domnilor, pentru buna reușită a unei administrațiuni în genere se cere a se face o distincție și o demarcație netă, între cele trei grupe de operațiuni ce formează armătura unei administrații publice sau private, întrucât din punct de vedere structural aceste administratii au o mare asemănare.

Astfel, atât în administrațiile publice cât și în cele particulare constatăm că operațiunile de comandament sau de direcție formează un grup aparte, care se deosebesc de operațiunile de ordin executiv sau tehnic, iar ambele împreună sunt cu totul dinstincte de operațiunile de control și verificare.

Aplicarea principiului separației, între grupele de operațiuni la care dau loc atât serviciile publice cât și întredrinderile particulare trebue să mai observe însă și condițiunile de care depinde bunul mers al acestei aplicări: operațiunile de specialitate să fie excutate de specialiști. Mărginindu-ne la domeniul contabil trebuie să susținem neîncetat că unde este vorba de ținerea socotelilor să fie întrebuințat un contabil calificat, iar unde este contabilitate să fie organizat în mod sistematic și controlul și verificarea, care la rândul lor să fie efectuate de specialiști recunoscuți ca atare.

Trecând la referatele d-lor dr. P. Drăgănescu-Brateș, Al. Botez, d-l N. K. Constantinescu se ocupă de intenția Ministerului Muncii de a legifera calificarea funcționarilor particulari.

Reglementarea cadrului legal în care acționează funcționarul particular, spune d-sa, trebuie să se ocupe desigur de toate chestiunile ce sunt legate de exercitarea diferitelor funcțiuni necesare vieții economice, precum și de condițiunile pe care trebue să le împlinească cei ce vor să li se dedice. De aceea, o primă preocupare a proectului în discuție este aceea referitoare la *îndrumarea, pregătirea și perfecționarea salariaților din comerț*. Și întrucât majoritatea membrilor acestui Corp formează o bună parte din salariații diferitelor întreprinderi de acest gen, noi nu putem rămâne impasibili la legiuirea ce se pregătește și care ne poate privi direct și pe noi.

Chestiunea cea mai importantă care se pune de către acest proect, în ceeace ne privește pe noi, este aceea referitoare la *calificare*.

Desigur că pentru contabili ca și pentru experți nu se mai pune astăzi această chestiune a calificărei. Dar întrucât se prea poate ca în reglementarea aceste chestiuni să se introducă unele condițiuni, care nu sunt prevăzute de legea din 1921 privitoare

la organizarea Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili sau să se anihileze vreunele din dispozițiile ei, am ținut de a mea datorie să atrag atenția conducerei acestui Corp asupra situației pe care o poate eventual creea reglementarea generală a calificărei,

In sfârșit, întrucât însuși contractul de muncă va fi supus modificărilor pe care aplicarea acestei Legi le-a găsit necesare, suntem obligați ca să ne ținem la curent cu modificările ce se proectează și să reacționăm acolo unde va fi cazul.

Pentru aceste motive propun ca în moțiunile ce se vor vota cu privire la cele două referate amintite să se dea mandat expres conducerei Corpului de a apăra interesele membrilor săi, potențializând astfel acțiunea acestei conduceri cu votul nostru.

Au mai vorbit la sfârșit d-nii Alpern, Florescu, Grecu, Drăgănescu-Brateș, Sary Samuel, Prof. Stinghie, Butculescu etc.

In urmă, s'a dat cetire moțiunilor de mai jos, concretizând ucrările și doleanțele congresului :

I-a MOȚIUNE

Prețul de cost în Industrie și Comerț

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați, ascultând raportul cu privire la *„Prețul de cost în Industrie și Comerț“* în urma discuțiunilor urmate, având în vedere importanța acestei probleme hotărăște a se duce prin Corp o vie acțiune pentru urmărirea prețului de cost prin contabilitate, care trebue să fie o preocupare tot așa de importantă ca și urmărirea rezultatelor întreprinderii.

Congresul decide ca biroul Consiliului Superior să pregătească norme comune de ordin cifric și contabil pentru stabilirea prețului de cost în înțelegere cu organele reprezentative ale comerțului, industriei și agriculturei, luptând pentru legiferarea obligativității stabilirei prețului de cost după normele științei și technicei contabile.

II-a MOȚIUNE

Expertul contabil și contabilul autorizat ca liber profesionist

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați, ascultând raportul cu privire la *„Expertul Contabil și Contabilul Autorizat ca liber profesionist“*, în urma discuțiunilor urmate, constată că deși s'a legiferat încă din 1921 profesiunea de contabil autorizat și expert contabil, totuși nici până azi nu s'a ajuns la respectarea acestei profesiuni ca specialitate de sine stătătoare, așa cum este cazul pentru alte specialități.

Congresul împuternicește conducerea Corpului ca să ducă lupta prin toate mijloacele pentru respectarea specialității contabile, în serviciile de contabilitate și comerciale, atât în administrațiile publice cât și în cele particulare și în întreprinderile cooperative, numai pentru cetățeni români.

Congresul autorizează organele de conducere ale Corpului, să sprijine acei membrii, cari înțeleg să activeze ca liberi profesioniști, deschizându-se noui orizonturi profesiunei contabile ca: organizatori contabili, consultenți, experți fiscali, verificatori.

Corpul va stărui ca prin dispoziții legale să se încurajeze exercitarea liberă a profesiunei de contabil autorizat și expert contabil.

Spre a asigura exercitarea profesiunei și a veni în ajutorul membrilor, Consiliul Superior va grăbi înfăptuirea Casei de pensiuni și ajutoare, legiferându-se timbrul contabil.

III-a MOȚIUNE

Controlul în Administrațiile publice

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați, ascultând referatele despre *„Controlul în administrațiile publice"* în urma discuțiunilor urmate, având în vedere că lasă mult de dorit controlul banului public, emite dezideratul ca să se institue organe autonome de control pe lângă toate administrațiile centrale și locale precum și pe lângă întreprinderile cu caracter public. Aceste organe să aibă cele mai largi drepturi de control și de sancționare pe loc a neregulelor constatate, în cazuri grave putând seziza direct Inalta Curte de Conturi, al cărui rol trebue să fie și mai activ de cât până acum, descentralizându-se controlul pentru administrațiile publice locale.

Congresul exprimă dezideratul ca să se reînființeze censorii pe pe lângă Regii și Camere profesionale, cu dreptul de a putea sesiza direct Curtea de Conturi pentru neregulele constatate.

Aceste funcțiuni trebue privite numai ca posturi de specialitate, nu ca funcțiuni politice ori ca sinecure.

Congresul crede că numai prin sancționarea rapidă și generală a tuturor neregulelor și abuzurilor ce s'ar face cu banii publici, care trebue să cuprindă pe toți cei vinovați, oricare ar fi, se poate ajunge la ordine în finanțele țării.

IV-a MOŢIUNE

Controlul şi verificările contabile

Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, ţinut la Timişoara în zilele de 22 - 23 Septembrie 1935 ascultând referatul asupra *„Controlului şi Verificărilor Contabile“*, constată că nu se dă importanţa cuvenită activităţii de control şi verificare în întreprinderi.

Recomandă în interesul întreprinderilor şi în interesul public ca, pe lângă întreprinderi mai mari, să se organizeze servicii speciale de control, fie prin funcţionarii proprii însă independenţi de celelalte servicii, fie prin organe din afară, formate de specialişti calificaţi.

Cu ocazia discuţiei proectului Codului de Comerţ, Corpul va stărui ca să se legifereze în afară de controlul intern, verificarea intreprinderilor mai mari de către specialişti calificaţi independenţi faţă de întreprindere, iar la Societăţile anonime o parte din cenzori să fie numiţi de o autoritate, cum ar fi Tribunalul, dintre membrii Corpului Contabililor experţi şi autorizaţi.

V-a MOŢIUNE

Corpul Contabililor şi Camerile de Muncă

Al VII lea Congres al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, ţinut la Timişoara în zilele de 22—23 Septembrie 1935 constată că se menţin încă Comisiile interimare la *Camerile de Muncă,* desfiinţându-se principiul reprezentării liber profesionale şi al autonomiei acestor instituţii.

De aceea Corpul cere cu insistenţă să se facă alegeri cât mai curând posibil iar cu ocazia modificarii legii să se transforme secţia funcţionarilor în secţiune a funcţionarilor şi liberi profesioniştilor cu reprezentanţi separaţi în Parlament pentru fiecare din cele trei secţii.

Congresul cere autonomia Camerilor de Muncă, care trebue scoase de sub tutela Ministerului Muncii.

Decide ca toate Secţiunile să înscrie pe toţi membrii în listele Camerilor de Muncă şi să-i îndemne să ia parte activă la alegeri, trimiţând în Camerile de Muncă cât mai mulţi reprezentanţi.

Congresul, constatând că nici o verificare nu s'a făcut până acum în gestiunea Camerilor de Muncă, exprimă dezideratul ca în noua lege să se introducă un organ de control permanent — censorii — recrutaţi dintre membrii Corpului Contabililor experţi şi autorizaţi.

Luându-se în discuțiune chestiunea alegerii a doi censori pentru verificarea gestiunei Consiliului Superior, d-l *I. G. Celif* arată că în legea Corpului nu se prevede organul censorilor, așa că nu este o cerință legală, căreia să se conformeze Congresul.

D-l *N. Butculescu*, consultând biroul, afirmă și D-sa că o asemenea dispoziție nu este în legea Corpului, totuși conducerea Corpului a crezut că este bine ca și gestiunea Consiliului Superior să fie verificată, așa cum se verifică și gestiunile secțiunilor.

Dacă Congresul crede însă că nu e nevoie de o desemnare a organului de control printr'o alegere, biroul renunță la acest punct din ordinea de zi, rămânând să găsească altă modalitate pentru a se institui și pe lângă Consiliul Superior al Corpului un organ de control.

Congresul aprobă hotărârea biroului.

S'a pus apoi la vot gestiunea Consiliului Superior, care s'a aprobat în unanimitate, dându-se descărcare Consiliului de gestiunea sa.

Asemenea Congresul a luat act cu mulțumire de Darea de Seamă a activității Consiliul Superior.

In urma propunerii d-lui Dr. P. Drăgănescu-Brateș, Președintele Secțiunii Covurlui, s'a hotărât ca viitorul Congres să aibe loc la Galați în 1937.

Inchiderea Cengresului

D-l *Gr. L. Trancu-Iași*, încheind desbaterile, a mulțumit d-lor raportori pentru rapoartele depuse, cât și tutulor celor ce au adus în discuție probleme de real interes pentru întreaga economie a țării.

Mai departe d-sa vorbește despre nevoia de mai multă solidaritate între membrii Corpului. Căci, spune d-sa, trecutul este plin de exemple de lipsă de solidaritate între noi. „Astfel, un asemenea exemplu am avut neplăcerea de a încerca la congresul din 1929, dela Constanța, — atunci când s'au adus experți contabili străini, după ce avem Academii, după ce decernăm titluri de doctorat, după ce avem un Corp de experți contabili organizat și am ridicat problema experților streini".

„In semn de protest față de măsura luată de guvern privitor la numirea de experți străini, am plecat din congres. Câte adeziuni credeți că am primit? O singură adeziune dela răposatul Gheorghe Pădure, un vechiu luptător pentru promovarea intereselor contabililor.

„Domnilor, nu suntem solidari și îmi pare bine că ridicam problema tocmai la Constanța la malul Mării pentrucă pilda solidarității o dă Goethe, în partea doua din Faust. Goethe așează un popor liber la malul mării. Fiecare are pământul său liber, dar pământul fiecăruia este amenințat de valurile mării și atunci

dacă unul din proprietari este amenințat, trebue să-i sară în ajutor toți să-l apere, pentrucă altfel și ceilalți proprietari sunt amenințați".

In legătură cu discuțiunile iscate în cursul desbaterilor, d-sa spune că avem datoria a ne arăta la înălțimea drepturilor ce le-am obținut prin actuala lege de organizare a Corpului, lege care trebueşte respectată în interesul superior chiar al contabililor.

Desigur, această lege are unele lacune: acestea vor fi împlinite însă la timpul oportun.

Un singur lucru trebue să ne preocupe pe noi și un singur lucru mă preocupă pe mine, ca acest Corp realizat cu atâtea sacrificii, criticat de toți aceia cari nu cunosc lupta noastră, să prospere tot mai mult.

D-sa stărue apoi asupra necesității de a lupta contra numirii experților străini, cari în loc să simplifice modul de ținere al contabilității la instituțiile pe lângă care au fost acreditați, au introdus sisteme mult mai greoae de contabilizare (mii de formulare inutile etc.).

Este o rușine să se afirme că nu avem buni organizatori contabili. Trecutul ne-a dat dovezi strălucite în această privință.

Este destul să citâm pe un Carada, care a creiat Banca Națională de astăzi.

Iată dece tinerele elemente care-și închină activitatea contabilității, trebue să-și încordeze puterile pentru ridicarea prestigiului contabililor români.

Vizite — Excursiuni

In ziua de 22 Sept. la prânz congresiștii au luat parte la masa colegială oferită la restaurantul Palace de către secția Timișoara iar seara a avut loc în acelaș restaurant banchetul oferit de Municipiul Timișoara. Banchetul s'a încheiat cu un magistral discurs al d-lui prof. Gr. L. Trancu-Iași președintele de onoare al Corpului care a amintit din nou rolul covârșitor pe care comercialiștii îl au în opera de construcție a statului.

In dimineața zilei de 23 Septembrie congresiștii însoțiți de d-nul Petculescu au vizitat întreprinderile mai importante din Timișoara: Manufactura de Tutun, unde au fost primiți de d-l Mardan Directorul Manufacturei, Fabrica Kandia, Industria Lânei. și Fabrica de Bere, rămânând plăcut impresionați de ritmul viu economic ce pulsează în capitala Banatului.

In după amiaza aceleiași zile în trei autobuze congresiștii au părăsit Timișoara îndreptându-se către cea mai mare într prindere industrală a Țării „Reșița" Aci la orele 9 seara a început vizitarea lucrului de noapte, din uzine, iar în dimineața zilei de 24 Sept. congresiștii au continuat excursia începând cu vizitarea domeniului Reșiței. Rând pe rând, Peștera Comarnic, cantonul Cireșuaia, Lacul Bohui, Aurora Banatului au fost trecute în revistă de congresiști. Această primă parte a zilei de 24 Sept. s'a ter-

Vizita la Manufactura de tutun

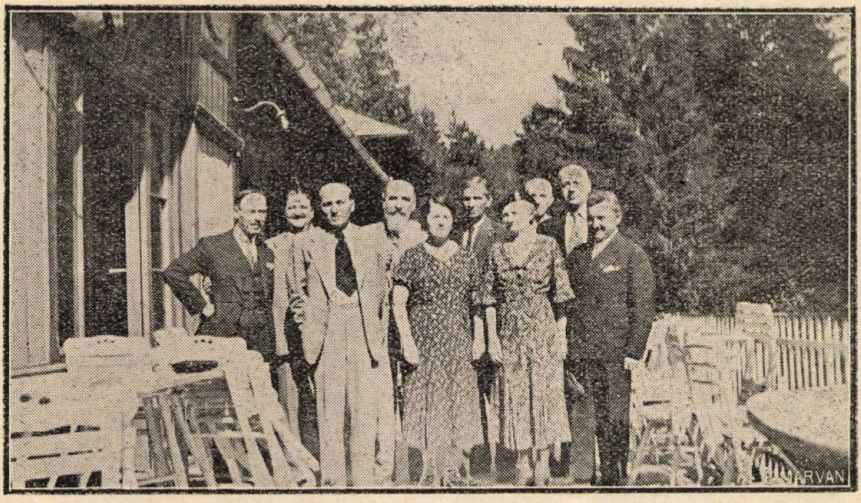

Excursia la Bocșa Montana

minat cu o masă dată în cinstea congresiștilor de secția Corpului Contabililor Oravița și Uzinele Reșița. Masa și aci ca peste tot a fost patronată de șefii autorităților primarul din Oravița și directorul Prefecturei Caraș.

Primul care ia cuvântul aci este d-l Toader, director B. N. R. Oravița, presedintele Corpului contabililor, secțiunea Caraș, d-sa spune:

Domnule decan,
Doamnelor și domnilor și iubiți colegi,

Astăzi mai mult ca oricând, mă simt foarte măgulit și atât de fericit, că în calitatea mea de președinte al Secțiunei Corpului Contabililor din Jud. Caraș, am prilejul de a saluta pe Domniile Voastre, pe aceste meleaguri pitorești, în acest mândru colțișor al Banatului, unde acum 200 de ani, o parte din oltenii vechiului Regat s'au colonizat și care s'au făcut Bănățeni, numiți bufeni, printre ceilalți bănățeni numiți frătuiți și cari azi cu toții uniți în cuget și suflet, am ajuns cu toții regățeni, împlinindu-se visul nostru milenar.

Județul nostru are o întindere de 4808 km. pătrați, cu o populație de 204.000 locuitori, se împarte în 5 clase, cu 126 comune rurale și 2 comune urbane: Oravița și Reșița.

In capitala acestui județ, avem cel mai vechi teatru din România și cea mai veche cale ferată din Europa, calea ferată ce leagă Anina de Oravița.

Așa precum România are toate bogățiile unei țări de viitor, la fel este și cu micul nostru județ, care deasemenea are toate: Terenuri agricole, viticultură foarte desvoltată, pășuni splendide, văi, dealuri și munți cu păduri ozonate și multe feluri de minerale.

Comerțul nostru, se zice că stagnează, dar avem în acest județ vre-o 35 categorii de comerț, 82 de engrosiști și 585 de prăvălii și magazine, cari așteaptă îndemnul de pornire spre progres.

Avem 24 bănci în județ, dar cari din cauza crizelor mari financiare, dar mai ales d n cauza conversiunei, stagnează deocamdată, prin fuziunile in curs, credem și sperăm că se vor reface.

Industria noastră mică, cari azi dormitează, cei 823 de meseriași, cu cca 40 feluri de meserii, așteaptă cu răbdare redeșteptarea lor.

Avem fabrică de bere, fabrică de mănuși, fabrică de piele industrii pentru distileria lemnului, cariere de piatră, etc. dar mai însemnată este societatea „Uzinelor de Fier și Domeniile din Reșița".

Societatea Reșița a fost înființată de un bancher parisian cu numele „Perier", încă de prin anul 1855, când fostul imperiu austriac a vândut întreaga această regiune montană, cu toate comunele aparținătoare, împreună cu toate drepturile și sarcinile ei Societății Anonime a Căilor Ferate de Stat.

Din cele arătate până aci, mi-am permis a vă justifica, că județul Caraș, această mică „Elveție", așa de mic cum este, are munți și văi frumoase, are locuri pitorești, ca și în Austria sau Elveția, numai drumuri bune nu are.

Dacă politicianii noștri s'ar ocupa mai mult de problema căilor noastre de comunicație, am fi una din cele mai apreciate și bogate dintre județe: turismul ar înflori și ar putea concura cu multe țări străine.

Noi luptătorii de eri, suntem azi mânuitori de cifre, cari în interesul țării și pentru progresul breslei noastre, în interesul Corpului Contabililor, trebue să ne dăm mâna cu toții, ca să putem lupta cu puteri unite, pentru realizarea revendicărilor noastre, de a ajunge să administrăm noi toate întreprinderile economice din țară.

Acum când trebue să ducem o luptă susținută zi cu zi, pentru organizarea contabilității în toate instituțiunile publice, spre a valorifica legea noastră contabilă, obținută cu atâta trudă, și să activăm la orice legiferare nouă, ce schimbă sau transformă viața economică mai mult ca oricând avem datoria de a fi strâns uniți, pentru a impune prestigiul Corpului Contabililor și a colabora cu mic cu mare, cu toți împreună, spre a face dovadă, că meritâm rolul ce-l revendicăm, justificând pe deplin încrederea ce ni s'a acordat până acum.

Noi avem ceva mare în suflet, ceva general, o colectivitate românească, ca contabili absolvenți, a căror menire în societatea noastră este de a aduce un suflet, care să intre în viața noastră economică, Pe aceste timpuri de criză, noi vedem că nu avem și criză sufletească. Avem aceiaș bună dispoziție și urmărim un ideal „Inflorirea neamului nostru românesc".

Dacă voim într'adevăr să salvăm marea operă a D-lui Tranculași și a D-lui Decan N. Butculescu trebue să fim și noi însuflețiți de acelaș spirit de sacrificiu, de care D-lor au dat întotdeauna dovadă, numai astfel vom putea desăvârși opera noastră, de a ridica nivelul cultural al vieții economice și de a contribui la întărirea Corpului nostru.

In anul 1933, deci acum 2 ani, mica dar inimoasa noastră Secțiune din Județul Caraș, a avut îndrăzneala de a ruga printr'o scrisoare pe D-l Decan al Corpului, să binevoiască a accepta propunerea noastră de a fi Președințe de Onoare al Secțiunei noastre pe care D-sa a acceptat-o cu mare plăcere.

Vă zic deasemenea și din tot sufletul: „Bine ați venit". Cu inima plină de mulțumire sufletească de a vedea în mij'ocul jud. Caraș, aci la „Aurora Banatului", pe marii noștri îndrumători și prețioșii noștri superiori, pe stimații noștri colegi, împreună cu scumpele lor familii, pe reprezentații Congresului al VII-le al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din România, veniți din toate unghiurile țării, pentru a ne onora cu vizita lor măreață, în mica noastră „Elveție", în pitorescul nostru Banat, și vă rog a-mi permite de a ridica paharul meu, strigând din toată inima:

„Trăiască Corpul Contabililor, trăiască congresiștii noștri iubiți trăiască simbolul unității noastre profesionale, Domnul Decan Nicolae Butculescu, la mulți ani".

Au mai luat cuvântul d-l N. Butculescu, mulțumind d lui Toader pentru frumoasa primire, apoi d-nii Ștefan Georgescu, Vasile A. Marinescu în numele Ministerului de Interne, Oficiul Național de turism.

După terminarea mesei, congresiștii s'au îmbarcat din nou în autocare, îndreptându-se prin Bozovici către băile Herculane, Orșova, insula Ada-Kalek.

De aci excursioniștii s'au îndreptat fiecare către locurile de reședință ducând cu ei o frumoasă amintire dela cel de al VII-lea Congres al Experților contabili.

KOH-I-NOOR

creionul preferat

Amortizarea concesiunilor

Cu ocazia unei expertize la o societate petroliferă, s'a pus chestiunea modului cum se pot face amortizările la concesiuni, dat fiind că art. 31 punctul 8, din L. C. D. care tratează această chestiune, are o redactare ce — la prima vedere — pare confuză.

Art. 31, stabilind scăzămintele ce se pot face din veniturile brute, indică ca scăzământ la punctul 8:

„Amortizmentul capitalului investit în concesiuni de exploatare pe termen limitat, care rămâne neamortizat într'unul din modurile prevăzute la al. 6 și 7 precum și învestirile în instalațiuni utilizabile, cari *rămân în proprietatea* concedentului".

Această parte de capital se amortizează, repartizându-se anual până la *expirarea concesiunei".*

Până acum, toată lumea a fost de acord că în ce privește concesiunile de terenuri pe termen limitat, cum era cazul în speță, amortizarea nu se poate face de cât pe durata concesiunei.

Pentru prima dată, experții au fost puși în fața unei noi interpretări s. a. Legiuitorul prin redactarea dată punctului 8 a înțeles că o întreprindere are dreptul chiar pentru concesiuni să aplice metoda de amortizare dela punctele 6 și 7, adică procentele prevăzute acolo de 3%, 5% sau 15% și numai ce ar rămâne neamortizat pe această cale, se va amortiza pe durata concesiunei.

Societatea apelantă motiva aceasta cu ultimul aliniat, care vorbește de: „Această parte de capital", deci partea de capital, învestită în concesiuni, care nu s'a putut amortiza după metoda dela punctele 6 și 7 se repartizează pe durata concesiunei, nu întreg capitalul inițial învestit în concesiuni, susține societatea.

Deși art. 82 din legea contribuțiunilor directe nu dă dreptul experților să interpreteze textele de legi și să-și dea părerea, totuși pentru lămurirea Comisiunei, experții au trebuit să examineze de aproape textul de lege, pentrucă calculele erau diferite, după cum se adopta una sau cealaltă interpretare și toată cheia impunerii sau neimpunerii sumelor respective, stătea în felul cum se interpreta textul de lege.

Incă un motiv, care vine în sprijinul teoriei ce noi am susținut-o că interzicerea pusă în art. 82 din legea contribuțiunilor

directe este lipsită de rațiune și îngreuiază lucrările comisiunilor.

De altfel, în cazul de față însă-și comisiunea a cerut ca experții printr'un supliment de expertiză să refere înscris dacă adăugarea sumelor în discuție își găsesc sau nu justificarea, ceeace este tot una cu a se pronunța asupra impozabilității sau neimpozabilității sumelor.

De ce cheia soluționării impunerii posturilor respective constă în interpretarea textului de lege?

Pentrucă Societatea făcuse un amortizment global, care fiind mai mic decât cea mai redusă cotă admisă de lege, nu putea fi vorba de amortizări suplimentare, întrucât raportând amortismentul global la investițiunile globale nu se depășise cota de 3% (cel mai mic procent din legea contribuțiunilor directe art. 3 al. 6).

Fiscul însă, când a făcut impunerea bazat pe art. 31 al. 8, conform interpretării uzuale, a separat concesiunile de celelalte investițiuni și cum în aceste investițiuni erau unele, cari nu aveau drept de amortizare (investițiuni făcute din fondul suplimentar de amortizare) a stabilit că, dacă la concesiuni mai avea de amortizat, la celelalte investițiuni nu mai putea face amortizări, deoarece la 1 Ianuarie 1934 fondul de amortizare privind aceste investițiuni era mai mare de cât însăși valoarea totală a investițiunilor.

Iată importanța practică a chestiunei.

Colegii mei au fost de părere că Societatea putea să facă amortizare globală, adică se putea servi de metoda dela aliniatele 6 și 7 pentru concesiuni, deci o separare a investițiunilor și amortizmentelor, cum a făcut-o fiscul, nu-și găsea justificarea.

Noi n'am fost de această părere, ci dela început am arătat Societății că interpretarea dată de art. 31 al. 8 este eronată.

Totuși, pentruca art. 80 ne interzice a ne da părerea, am făcut opinie separată în sensul că întrucât art. 31 al. 8 este susceptibil și de interpretarea dată de fisc, separația concesiunilor și amortizmentelor aferente de celelalte investiții și amortismente și deci calculul făcut de fisc cu mici rectificări făcute de noi, este bine făcut, dacă comisiunea se oprește la înterpretarea uzuală a art. 31 al. 8 s. a. la *concesiuni de terenuri nu se poate aplica metoda dela punctele 6 și 7 ci numai metoda amortizării concesiunei pentru valoarea inițială a concesiunei pe durata contractului.*

Pe ce ne întemeiem noi că această din urmă este interpretarea cea justă și că în nici un caz nu se poate admite interpre-

tarea dată de Societate, în sensul că se pot aplica și la concesiunile de terenuri unul din procentele prevăzute la punctele 6 și 7 (3%, 5% sau 15%) indiferent de durata concesiunei.

Lăsăm la o parte par. 98 din instrucțiuni, care este mult mai clar decât legea și în concordanță cu punctul nostru de vedere.

Nu luăm instrucțiunile ca un argument decisiv, pentrucă se știe că noi nu avem nici o stimă și nici o încredere în obiectivitatea acestor instrucțiuni, ce de multe ori depășesc legea.

Noi ne bazăm pe însăși textul legii.

Dacă din text ar fi lipsit cuvintele *„cari rămâne neamortizat într'unul din modurile prevăzute la alin. 6 și 7"*, atunci n'ar fi fost posibilă nici o discuție, ci textul ar fi fost precis în sensul că *„partea de capital investită în concesiuni pe termen limitat se repartizează anual până la expirarea concesiunei"*.

Faptul că s'a adăugat cuvintele de mai sus schimbă oare înțelesul ultimului aliniat, care vorbește de *„această parte de capital"* ?.

Noi credem că nu. Prin cuvintele: *„această parte de capital"*, legiuitorul a înțeles capitalul învestit în concesiuni de exploatare pe termen limitat, spre deosebire de capitalul învestit exclusiv în imobile proprietatea întreprinderii (punctul 6) și în instalațiuni proprietatea exploatatorului.

Capitalul învestit în concesiuni și exploatări nu înseamnă capital învestit numai în drepturi de folosință a unui teren, ori a unui brevet de invenție, deci drepturi ideale, ci și capital învestit în diverse instalații pentru a putea exploata dreptul de concesiune.

Pentru aceste instalații, dacă sunt proprietatea exploatatorului (al. 7), care se uzează înainte de expirarea concesiunei, se aplică desigur metoda procentuală de la al 7, iar dacă sunt imobile de la al. 6.

Instrucțiunile sunt precise în această privință, când spune: „nu vor intra în acest drept (pe timpul concesiunei) instalațiile, cari se amortizează conform prevederilor de la punctele 6 și 7.

Să luăm un exemplu:

O societate obține pe 10 ani concesiunea exploatării unei linii, pe care face transporturi cu autobuze.

Plătește pentru concesiune . .	lei	1.000.000
Investește în autobuze . . .	„	2.000.000
Investește în săli de așteptare	„	500.000
Total	lei	3.500.000

Sălile rămân proprietatea concedentului.

Capitalul învestit în această concestune nu este numai de lei 1.000.000 ci lei 3.500.000.

Din acest capital are dreptul să amortizeze.

Pe timpul duratei concesiunei, adică 10 % pe an pentru lei 1.000.000+500.000, și după durata probabil a autobuzelor, respectiv 15 % anual (art. 31 al. 7) pentru lei 2.000.000.

Dacă concesiunea a fost făcută numai pe 5 ani, va amortiza 20 % la 1.000.000+500.000, iar la autobuze tot numai 15 %.

Dacă presupunem că Societatea a amortizat în primii 3 ani din valoarea autobuzelor numai 10 % pe an, adică 30 % pe 3 ani, înseamnă că a rămas neamortizat lei 1.400 000.

Ori, având în vedere că, după 2 ani de funcționare, valoarea acestor autobuze, va fi de cel mult un sfert — respectiv 500.000 lei, — atunci diferența între 1.400.000 și 500.000 lei, adică 900.000 lei se poate amortiza, repartizându-se până la expirarea concesiunei, în cazul nostru în 2 ani, adică 450.000 lei pe an, în loc de maximum 15 % asupra valorii inițiale de lei 2.000.000 adică 300.000, cum ar face după metoda de la art. 7.

Aceasta a vrut legiuitorul să înțeleagă prin cuvintele *„Care rămâne neamortizat într'unul din modurile prevăzute la al. 6—7"* iar nu că se poate aplica și la terenuri luate în concesiune metoda procentuală de la al. 6 și 7.

De altfel interpretarea dată de Societate este imposibilă și din alt punct de vedere.

Aliniatele 6 și 7 stabilesc precis la ce fel de investiții se referă s. a. *imobile administrative,* proprietatea întreprinderii, cari se amortizează cu 3 % *uzine*, care se amortizează cu 5 % *instalațiuni,* cari aparțin exploatatorului cu 15 %.

Ori, dacă este vorba să aplicăm la concesiuni de terenuri metoda dela 6 și 7, ce procent întrebuințăm?

Concesiunile de terenuri nu sunt nici imobile administrative, nici uzine și nici instalațiuni.

La această obiecțiune, ni s'a răspuns că aplicăm procentul cu care se amortizează investițiile aflate pe terenurile concesionate.

Se vede din acest răspuns cât de șubredă este interpretarea dată art. 31, al. 8, în sensul că s'ar putea aplica metoda de amortizare dela punctele 6 și 7.

Legile fiscale, fiind de strictă interpretare, nu se poate proceda prin asimilări, ori deducții, mai ales că în cazul de față art. 31, al. 8 a dat o soluție foarte echitabilă și conformă cu technica amortizărilor, — ceeace ne arată cât de minuțios s'a lucrat la legea inițială, în contrast cu ușurința, graba și lipsa de criterii obiective și științifice, ce caracterizează cele mai multe din modificările ulterioare ale legii contribuțiunilor directe.

Dr. V. M. IOACHIM

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN:

RADIATOARE, CAZANE

DE INCALZIRE CENTRALA,

BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET" BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

Uzură — Amortizări — Rezerve

Acești termeni au existat în Contabilitate, dar cu întrebuințări deosebite și adesea depărtate de sensul lor adevărat.

Dându-se mai multă atenție însă, *Studierii Intreprinderii*, — intervenind și... *Legea Contribuțiilor Directe* cu urmărirea venitului net la o afacere acești termeni au dobândit o actualitate pentru întocmirea *Bilanțului*, pentru fixarea *impunerii*, cum și pentru *stabilirea* unor măsuri legislative, care privesc viitorul unor *întreprinderi* care a devenit acum de interes social pe când altă dată era de interes particular.

Să le determinăm conținutul și cum contabilitatea ține seamă de ele.

a) Uzură, uzaj, este un fapt real, concret, produs într'o întreprindere. Este scăderea unor elemente materiale din întreprindere, care contribue la producție, cum ar fi: mașinile, imobilele, animalele. Această scădere, deteriorare, care poate proveni din cauza *folosirii* acelor bunuri — sau în *mod natural* prin trecerea timpului — este adesea invizibilă, dar, totdeauna existentă. Și cu atât este mai rea cu cât se face vizibilă mai târziu. De aceea contabilitatea, pasnicul și indicatorul realității dintr'o întreprindere, vor trebui să arate acea uzură, cu voia sau fără voia subiectului patrimoniului, la finele socotelilor defintive, adică la Bilanț — căci altfel face un Bilanț falș.

b) Amortismentul, amortizarea, este acoperirea uzurii produsă, este complectarea, punerea la loc, întregirea reforma, înlocuirea, acelor elemente care au suferit uzura. Această reîntregire se face: sau afectând o parte din beneficiu în acest scop — dacă este beneficiu — sau dacă nu este beneficiu fixând-o printre chieltueli fiindcă uzura este o dispariție de activ fără echivalent vizibil.

Independent de existența beneficiului, amortizarea *trebue* făcută, fiindcă dacă nu se face, echivalează cu dispariția, în fiecare an, a câte nițel din activ, și deci slăbirea treptată a întreprinderii.

Amortizarea se face pentru uzura existentă, nu pentru cea viitoare, căci atunci este o rezervă, adică altceva decât amortizarea care este în legătură directă cu ceace s'a distrus și trebue complectat.

Până acuma deci am stabilit două lucruri precise: uzura — o dispariție sigură; amortizarea — complectarea acelei uzuri. Dar rezerva ce este?

c) Rezerva este cu totul altceva, deși practica le cam amestecă, poate pentrucă toate apar cu ocazia bilanțului. Rezerva se face numai când este beneficiu și ar fi destinarea unei părți din el, pentru preîntîmpinarea unor evenimente nefavorabile, ba chiar și favorabile (rezervă pentru construirea unui imobil) a căror eventualitate s'ar ivi.

Ea depinde de lege (rezerve legale) ori de inspirația celui care o face (rezerve administrative), n'are nici o legătură cu evenimentul pentru care se face.

Să luăm un exemplu pentru aplicarea înregistrărilor necesare în aceste situații.

SITUAȚIA B.

Activ (1)	la 31 Decembrie		Pasiv
Marfă	3.000.000	Capitalul B. . .	6.000.000
Imobil	2.000.000		
Mașini	1.000.000		
	6.000.000		6.000.000

In cursul anului următor B. lucrează și în urma unei activități productive, cu rezultate favorabile, situația de mai sus [1]) devine (2)

SITUAȚIA B.

Activ (2)	la 31 Decembrie		Pasiv
Casa	1.620.000	Capitalul B. . .	6.000.000
Marfa.	3.200.000	Creditori . . .	220.000
Imobil	2.000.000	Profit & Pierdere	
Mașini	1.000.000	Beneficiu	1.600.000
	7.820.000		7.820.000

1) Aceasta, presupunem că nu e încă, Bilanțul — *Situația definitivă* — ci una din numeroasele Situații care se fac la finele anului înaintea Bilanțului și care suportă diferitele modificări necesare ce se mai ivesc.

Pentru a transforma în Bilanț definitiv această Situație, dacă am avea deaface cu o *întreprindere individuală*, am mări drepturile pecuniare nete ale subiectului patrimoniului asupra bunurilor din activ, adică am mări Capitalul B. prin articolul:

	31 Decembrie	
1.600.000	*Profit & Pierdere* = *Capitalul B*	1.600.000
	Se mărește capitalul cu beneficiul anului curent lei 1.600.000	

iar dacă am avea deaface cu o *firmă socială*, am repartiza beneficiul la prevederile statutare și la dividendele acționarilor prin articolul:

	31 Decembrie	
1.600.000	*Profit & Pierdere* = *Următori*	
	Prevederi statutare:	
	(fonduri, rezerve,	
	tantieme etc.) 400.000	400.000
	Dividende 1.200.000	1.200 000

Aceasta ar fi cu atât mai ușor cu cât ne-ar interesa mai puțin întărirea întreprinderi.

Insă niște administratori conștiincioși, care n'ar voi să-și fure căciula, cum zice Românul, arătând un beneficiu mare independet de orice — vor căuta să redea situația întreprinderi cât mai reală.

Pentru aceasta propunem că ei pun Experți arhitecți care evaluiază *Imobilul* la 1.500.000 — alți Experți ingineri care arată că *Mașinile* au suportat o pierdere prin folosirea lor, de 200.000 — toate lucruri pe care Contabilitatea trebue să le arate când redă imaginea Patrimoniului B, prin Bilanț.

Contabilii conduși poate de o rutină prea veche, sau de rutina „times is money" ar fi făcut articolul următor:

	31 Decembrie	
700.000	*Profit & Pierdere* = *Următori*	
	Fondul amort. imobil	500.000
	Se face un fond pentru amortizarea imobilului . . . . . lei 500.000	
	Fond p. amort. mașinilor	200.000
	Afectat pnntru amortizarea mașinelor lei 200.000	

Situația s'ar fi prezentat astfel:

SITUAȚIA B.

Activ (3)	la 31 Decembrie		Pasiv
Casa	1.620.000	Capitalul B . .	6.000.000
Marfa	3.200.000	Creditori . . .	220.000
Imobil	2.000.000	Fond amort. imobil	500.000
Mașini	1.000.000	„ „ mașini	200.000
		Prof. și perd. Divid.	900.000
	7.820.000		7.820.000

Inregistrarea ar fi fost foarte bine făcută dar nu era clară de loc pentru toată lumea, afară de contabili.

Lumea cealaltă ar fi văzut că Imobilele au rămas tot de 2.000.000 Mașinile tot de 1.000.000 deși experți le-au evaluat la o realitate cu totul alta de cât arată registrele noastre.

Numai contabili ar fi văzut că n'am împărțit tot beneficiul ci am mai rezervat din el, am lăsat neîmpărțit 700.000, pentru complectarea Imobilului 500.000 și a mașinelor 200.000.

Dar în cazul când n'ar fi fost beneficiu?

In mod curent, nu se mai făcea Fond de amortizare pentrucă, nu era din ce, lucrurile mergea ca mai nainte. Uzura unei realități de 2.000.000 Imobile și 1.000.000 Mașini perzista încă câtva timp iar întreprinzătorul și mai cu seamă creditorii se bazau pe o realitate ce nu exista decât în registre.

Pentru a nu mai arăta asemenea situații obscure, care ne poate aduce direct învinuirea de Bilanțe fictive să procedăm altfel: deprecierile, uzările golurile apărute în patrimoniu, constate de Experți sau numai presupuse de subiectul patrimoniului, să le arătăm distinct lângă contul bunului din patrimoniu care le-a suportat, să le arătăm zic printr'un cont deosebit intitulat *Uzură, Depreciere* etc.

Articolele pentru arătările experților de mai sus ar fi fost:

	31 Dec.	
500.000	*Deprecieciera imobilelor* = *Imobile*	500.000
	Constatat de Experții arhitecți o scădere de la imobile de lei 500.000	

	31 Dec.	
200.000	*Uzajul mașinelor* = *Mașini*	200.000
	Inregistrat uzura mașinelor evaluate de Experți-ingineri la lei 200.000	

După aceste articole Situația de mai sus ar deveni cu mult mai clară pentru toată lumea, astfel:

SITUAȚIA B.

Activ (4)	la 31 Decembrie		Pasiv
Casa	1.620.000	Capitalul B. . .	6.000.000
Marfa	3.200.000	Creditori . . .	220.000
Imobil	1.500.000	Profit & Pierdere .	1.600.000
Deprec. imob. . .	500.000		
Mașini	800.000		
Usajul mașinilor .	200.000		
	7.820.000		7.820.000

Acest cont *Uzură*, de *Depreciere*, ar putea să funcționeze foarte bine și în cursul anului pentru cazul când s'ar face repartiția lor la *Produsele fabricate* imediat spre a avea prețul de cost. Am face atunci articolul:

20 Ianuarie

Produse fabricate = *Următori*

Deprecierea imobilului

Se mărește prețul de cost al fabricatelor cu 2% as. imobil. lei 40.000

Uzajul mașinelor

Pentru fabricatele obținute p. acum se calculează o uzură la mașini p. stabilirea prețului de cost de lei 15.000

In cazul acesta calculul Deprecierii și al Uzurii se va face printr'un procent fie asupra bunului care a suferit acea scădere, fie asupra cantității fabricate, după cum va considera intreprinzătorul mai aproape de realitate.

La finele anului am scădea cu ele Bunul respectiv.

Dar prin articolele făcute la finele anului, nu am făcut încă amortizarea, ci numai am *constatat* golul petrecut în patrimoniul B.

Dacă voim să restabilim starea inițială a Patrimoniului B. vom acoperi deprecierea, uzura, total sau în parte — după puteri — cu două beneficii.

In cazul luat, acel beneficiu se află în *casă*, — în alt caz poate că s'ar găsi la alt element din activ: marfa, etecte, imobil debitor etc. In orice caz va trebui să-l scoatem de acolo, să-l afectăm, măcar numai prin înregistrări, la acoperirea golului stabilit prin înregistrări, — și înregistrarea necesară apare astfel;

	31 Decembrie	
700.000	*Profit & Perdere* = *Următori*	
	Acoperit golurile constatate, cu beneficiul astfel:	
	Deprecierea imobilului	500.000
	Usajul mașinelor	200.000

Situația ar reda acum patrimoniul astfel: punând despărțit numerarul cu destinația lui:

SITUAȚIA B.

Activ (5)	la 31 Decembrie		Pasiv
Marfa	3.200.000	Capitalul B. . .	6.000.000
Imobil	1.500.000	Creditori . . .	220.000
Mașini	800.000	Divid. 10 %	600.000
Casa: Bani p. divid. și prev. statut.	900.000	și Preved. statut.	300.000
Bani p. refac. gol.	700.000		
„ disponibil .	20.000		
	7.120.000		7.120.000

Am făcut amortizarea? Putem spune că am repus întreprinderea în starea de funcționare în care era la începutul anului? Nu! Numai am păstrat bani în casă pentru această reformă, nu i-am dat beneficiu, — bani care nu-i putem întrebuința la altceva având o destinație determinată; pentru reforme, — am mai pă-

strat și bani pentru dividende și prevederi statutare, rămânându-ne disponibil numai 20.000 lei și marfa.

Amortizarea se va face abia anul următor, când vom întrebuința banii destinați la reforma elementelor pentru care au fost fixați.

Da, dar e prea băbesc sistemul acesta, ni se poate obiecta. Contabilitatatea fiind o știință socială, trebue să se adapteze condițiilor sociale.

Altă dată era ușor să lăsăm elementele amortizării, înglobate în elementele lichide din activ, pentrucă marfa o puteam face ușor în numerarul necesar — Băncile ne stăteau la dispoziție ca să ne împrumute numerarul trebuitor — Creditul ne putea ajuta oricând cu orice sume. Azi? Trebue să ne bizuim pe propriile forțe să ne păstrăm banii. Marfa se vinde anevoe și nu totdeauna cu beneficii prea mari, Bănci pentru acordare de împrumut aproape nu mai există, iar Creditul ne-a lăsat numai amintirea.

Din pierderile lichide și disponibile, adică din numerarul păstrat vom face în anul următor lucrările necesare, pentru care vom înregistra:

	An următor	
	Următori = *Casa*	700.000
500.000	*Imobil*	
	Complectat deteriorările constate de Arhitectul . . . . . lucrări conform devizului de lei 500.000	
200.000	*Mașini*	
	Inlocuit mașinile uzate conform facturii lei 200.000	

Abia acum putem zice că am făcut amortizarea; până acum erau constatări, intenții bune, dar atât.

Dacă nu avem beneficiu nu mai facem amortizări căci n'avem cu ce, dar uzura, deteriorarea, o arătăm în orice caz, pentru ca subiectul patrimoniului să fie pus în curent cu realitatea întreprinderii; ea o va duce târâș, grăpiș mai înainte cu forțele rămase consumând din propria-i carne cât va mai putea și terminând prin desființare.

Contabilitatea nu poate fi învinuită că n'a spus, că n'a arătat; numai administratorii pot fi învinuiți de așa ceva.

Rezervele le lăsăm pe numărul viitor, pentru că ele sunt deosebite de amortizări. Și ele trebue să se bucure de o atenție specială, pentrucă ignorarea lor poate duce ușor la un rezultat funest.

Prof. Dr. AL. SORESCU

Contribuțiuni la rezolvarea problemei:

Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al statului

Controlul represiv

Găsim necesar să mai facem câteva considerații asupra controlului activ, despre care am tratat în studiul precedent.

In scop de a scoate în relief legătura normală, precum și interdependența ce există între aceste două controluri: *activ* și *represiv*, cari în ultima analiză se întregesc reciproc.

Controlul activ, prin natura lui de conducere și guvernare, constitue după cum am mai afirmat, temelia controlului administrativ, erarhizat, până la Inalta Curte de Conturi; tot astfel precum organismul juridic ordinar constitue justiția, până la porțile instanțelor supreme, de apel și casare.

Și după cum aceste din urmă instanțe acționează, pe baza desbaterilor și concluziunilor stabilite, controlând numai legalitatea faptelor și situațiunilor, tot astfel și Inalta Curte de Conturi — ca organ suprem de control administrativ, — acționează, pe baza verificărilor și concluziunilor stabilite de organele controlului activ.

Ar fi absurd să se înțeleagă altfel; adică, că represivitatea abuzurilor, fraudelor și tuturor ilegalităților gestionare să emane dintr'un control amănunțit, a tuturor actelor și intregii activități administrative, exercitat direct de către Inalta Curte.

Totuși există și această confuziune cel puțin în mentalitatea comună. Confuziune care, dacă nu se poate extrage direct din textul legiuirilor existente, apoi, de la această mentalitate, publică — pare a se fi molipsit și cea administrativă, adică acea care aplică legile; creind situații, cari confirmă această stare de lucruri.

Insă-și puțina inportanță ce se dă astăzi acestui control — neglijarea de susținere la un nivel ridicat — ceeace prin reflex, a contribuit și contribue la desorganizarea lui, dovedește pe deplin teorema în discuțiune.

Astăzi, totul se așteaptă de la controlul preventiv și de la cel represiv, nimic de la principalul control — activ — tratat ca și cum n'ar exista.

Analiza controlului represiv

Desigur că nimeni nu ne va pretinde, ca în acest cadru de obiectivitate practică, să analizăm fondul sau forma, organizărei instituțiunei supreme, în executarea și aplicarea represivităților legale, cum și toate cazurile ce cad în această competință.

Vom analiza numai, în ce poate consta acest control din punct de vedere contabil, căci în ceeace privește judecarea și represaliile, chestiunea trece din domeniul nostru, în cel juridic.

Prin art. 18 al legii de organizare a Curții (1929) se spune: „Curtea de Conturi exercită controlul preventiv și cel de gestiune asupra tuturor veniturilor și cheltuelilor Statului conform art. 115 din constituțiune". Iar prin art. 19 și 20 se enumără câteva concretități.

Un regulament dacă există, nu'l avem la îndemână; dar bănuim că nu există, după cum nu există nici acel al L. C. Publice.

De aceia ne limităm numai la practica aplicărei.

Ceeace ni se pare curios este că, prin lege se spune:

„Curtea cercetează, constată și **certifică exactitatea** conturilor individuale ale administratorilor de venituri, a mânuitorilor de bani și materiale a tuturor administrațiilor și așezămintelor publice, cum și exactitatea conturilor ministeriale și a conturilor generale ale administrațiunei finanțelor Statului" etc. Or pe cât știm *prin certificare* cineva își asumă răspunderea, ceeace n'ar fi cazul pentru instanța supremă de control și judecare Am înțelege ca această instanță să confirme cel mult, sau să infirme exactitatea, pe baza documentelor *și a certificărei organelor de control activ*, răspunzătoare erarhic, de verificările de amănunt; răspunzătoare credem — pe seama gestionarilor respectivi bineînțeles — chiar și după pronunțarea verdictului curții, pentru vicii ascunse, — cari prin natura lor atât de variată ar putea să rămână nedescoperite până la o anumită conjunctură, de cauze sau evenimente, — iar nici de cum ca însăși Curtea, să le certifice această exactitate.

In tot cazul cuvântul *certificare* pare a fi nepotrivit ales și credem că datorită acestei lacune, Inalta Curte, întârzie pronunțările — întârziere de notorietate publică — până la prescripția legală, ca să emită niște hotărâri, ce implică și certificarea de exactitate, din partea sa. Și, din acest fapt decurge credem, acea lâncezire generală, de care sufer și vinovații dar mai ales nevinovatii. adică acei cari fără cauză reală rămân timp prea îndelungat

sub povara unor imaginare răspunderi, și cu garanțiile imobilizate, deși aceste garanții aproape nu contează ca valoare, față de gestiunile avute și de fraudele ce le-ar fi fost posibile.

In cei 22 ani de funcționare publică numai un singur an am fost gestionar — restul contabil, dela impiegat până la inspector contabil — iar acea gestiune am avut-o în 1928/929 la o instituție sub regimul R. M. S-ului. Deci am întocmit și înaintat regulat conturi lu are de gestiune, cum și pe ce general anual la Inalta Curte, iar gestiunea mi-a fost controlată și certificatăl de organele de control R. M. S., după toate regulele de contabilitate publică.»

N'am obținut însă deciziunea de cât în 1935, cu toate că după trei ani de așteptare am început cu petiționările, repetate sub presiunea fiecărui început de an școlar (am 5 copii în școli) cerând mereu să mi se judece gestiunea și degajeze garanția (2100 lei față de 47.004.314,54 valoare manipulată în materiale), și cu toate că bilanțele următoare, ale acelei instituțiuni — devenită ulterior Regie Publică Comercială — obținuseră certificarea Inaltei Curți (altfel nu s'ar fi putut distribui dividentele) și deci, gestiunea mea era poate absolvită prin însă-și acest fapt.

Dar nu ne preocupă, aceste cazuri speciale, de cât în măsură ce ele servesc teza noastră, în materie de control contabil, raportat la administrarea și conservarea avutului public. Iar din cauzele sau conjecturile specifice, cari au determinat diversele anchete la Instituțiunea știută — Monitorul Oficial — discutată public, sub aspect de neregulată gestionare, nu ne interesează de cât următoarele certitudini:

a) Dacă controlul represiv s'ar fi exercitat pe baza unui riguros și susținut *control activ gestionar*, Inalta Curte n'ar fi fost pusă, credem în situațiunea de a i se discuta verdictul.

b) Și dacă verdictul, înaltei instituțiuni de control, n'ar include și *certificarea de exactitate*, gestionarii în cauză ar rămâne, precum rațional este, și mai departe răspunzători: adică până la complecta și indubitabila lor justificare. Iar Inalta Curte — *degajată și liberă* să se sesizeze sau să fie sesizată din nou și oricând, asupra viciilor de fond, descoperite ulterior verdictului dat, în sarcina gestionarilor sau a organelor de control activ.

Vădit dar, că autoritatea supremă de control gestionar, nu are menirea și deci responsabilitatea, unui control de amănunt; *însă ea are legal, la dispoziție și sub puterea'i de revizuire, un aparat complect organizat (teoretic) și cu răspundere statutară, în exercitarea acestui control.*

Acest aparat urmează însă să fie pus bine la punct, prin legi și regulamente. Iată ceeace așteptăm noi mai mult de la

organizările şl implicitele simplificări ce se fac şi se refac; şi mai puțin organizarea birourilor şi funcțiunilor, atât de variate, după natura variată a mediurilor şi a muncii aplicate. Această organizare, poate fi regulată numai atunci, când principiile generale sunt bine stabilite, legiferate şi regulamentate, şi când aceste principii, vor fi şi urmărite, în aplicarea lor, pe tot parcursul lor erarhic.

Atunci, organizarea funcțiunilor şi raționalizarea muncii vor rezulta de sine, prin aportul individual, drenat de conducătorii fireşti, începând de la isvoare până la revărsări, iar nici de cum viceversa. *In concordanță cu technica şi nevoile locale şi cu posibilități de afirmare sau negare a aptitudinilor, fiecărei unități ca şi a indivizilor, în cadrul unității lor.*

Gh. ALBEANU
Contabil-Expert

Secțiunile Corpului Contabililor Autorizați şi Experților Contabili, care dețin sume de încasări de abonamente pentru revistă, sunt rugate a ni le deconta cât mai curând posibil, pentru a putea ține în regulă evidența abonamentelor la revistă.

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-şi achite la zi cotizația şi abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț şi Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști şi nu-şi vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătoreşti.

Cele două metode ale contabilității agricole

Știința contabilității agricole în prezent distinge două mari metode și anume :

Metoda *analitică* și metoda *sintetică*.

Metoda sintetică al cărei animator și difuzător este protagonistul Profesor elvețian E. Laur, se crede a fi mai bună, cu rezultate bune, și fără multe riscuri decât cele întâmpinate de metoda analitică. Principiul fundamental al acestei metode și pe baza căruia se construește această metodă este producția cu rezultatul economic de câștig sau pierdere.

După această metodă prețul de cost este cifra la care produsul agricol poate fi vândut, astfel ca să acopere toate cheltuelile și a da acelaș venit pe capital ca cel reprezentat prin nivelul curent al dobânzilor la împrumuturile bine garantate. Profesorul Laur găsește diferența între venitul net și dobânda percepută la capitalul învestit și calculat la cota pieții. Această cifră tradusă sub forma unui procentaj al venitului brut ne indică cu cât trebuie majorat ori diminuat prețul pentru a se obține costul producțiunii. Critica ce se îndreaptă contra metodei sintetice de calcularea costului este că rezultatul nu este adevăratul cost, ci costul plus dobânda la capital. Obișnuit știm că dobânda la capital este un rezultat economic favorabil, un câștig sau o pierdere desprins din capital și ca atare nu-și are sens în foaia de calculare a prețului de cost, ci în contul de rezultat „Profit și Pierdere", prin care se și închide. Totuși această critică n'ar putea fi o obiecțiune serioasă, față de cea mai categorică critică adusă acestei metode spunându-se că nu este altceva decât un ghid pentru prețuri. Este util acest ghid însă nu în orice metodă contabilă, deoarece funcțiunea principală a contabilității este de a prevedea o analiză a conturilor, astfel că exploatatorul agricol să aibă posibilitatea să vadă în orice moment în mod analitic estimațiunea costurilor, necesară la eventuale economii în producțiune.

Metoda sintetică nu poate atinge și satisface aceste cerințe, ea putând fi aplicată cu succes numai la formele simple de agricultură, unde este vorba numai de câteva produse și unde nu se cere un volum considerabil de date asupra costului unui

anumit produs, într'un anumit ținut, ori dela un grup special de ferme.

Metoda sintetică și-ar avea o aplicare judicioasă și fructuoasă la țări cu forme simple de agricultură. Cum este și la noi.

Din contră în țările cu o cultură agricolă înaintată și cu ferme mixte foarte desvoltate își are sens logic și practic aplicativitatea metodei analitice ce este practicată cu sprijinul contabilității duble și este bazată pe compilarea cu date certe asupra aplicării capitalului și muncii în procesul de producțiune depe fermă.

Metoda analitică aplicată în Germania, Anglia și Danemarca contabilizează în registre pe baza principiului de contabilitate dublă (adică dublă înregistrare) rezultatele analitice derivate dela capitalul și muncă angajate în procesul de producțiune agricolă, permițând exploatatorului de fermă o totală imagine economică. Această metodă analitică arată în mod cifric distribuția capitalului investit, date exacte asupra naturii cifrelor costului de producțiune, date precise asupra capitalului investit în diferitele ramuri ale întreprinderi agricole având ca adjunct important asupra capitalului, registrul stocurilor și alte subdivizionare, utile întreprinderi agricole.

ION I. GHELASE
Inspector General în Ministerul
Agriculturi și Domeniilor
Expert-Contabil

D-nii abonați cari nu primesc revista regulat sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat favorabil.

Administrația Revistei
Str. Teilor, 12 București

Teoria dinamică a bilanțului lui Schmalenbach și practica contabilă

Acum vre-o cinci ani, când frecventam seminarul de științe economice private „Betriebswirtschaftliches Seminar" al d-lui prof. J. Ziegler-Viena, discuțiile teoretice în jurul problemei evaluării la bilanț erau în plină putere — bilanț static, dualistic, dinamic, organic, unic — și aceste probleme nu sunt nici astăzi soluționate, din contră, fiecare teorie de bilanț, formând chiar o școală deosebită [1]), își are partizanii și adversarii ei dârji.

Se pune acum întrebarea din partea practicei contabile, dacă aceste teorii au vre-o influență și asupra ei și dacă această influență este de așa natură, încât poate avea o repercursiune pozitivă sau negativă asupra rezultatelor numerice, pe cari le oferă contabilitatea. Din acest punct de vedere se poate chiar preciza, că o aprofundare teoretică în domeniul științei economiei private de multe ori poate atinge marginile economico-private în expresiunile sale practice, în primul rând acolo — și aceasta se poate aplica tocmai teoriilor de bilanț — unde știința teoretică trebuie să-și caute confirmarea ei practică, sau unde reprezentantul unei asemenea teorii științifice ar putea transmite axiomele susținute în legislația economică-financiară, rezultatele acestor transmiteri putând fi în asemenea caz de un caracter mai mult sau mai puțin experimentativ.

Formează datoria unei critice obiective teoretico-practice, de a pune acele probleme teoretice din știința economiei private în lumina cercetărilor empirice, a căror valoare se judecă tocmai după rezultatul lor practic-final. Aceste probleme teoretice din știința vastă a economiei private, sunt și teoriile de bilanț sub orice denumire.

In suscitatul seminar am luat asupra-mi încredințarea plăcută, de a lumina printr'un referat „Principiile de evaluare în bilanțul dinamic al lui Schmalenbach" și cu acest prilej doresc a da publicității parte din aprofundările mele în acest domeniu.

Evaluarea consumațiilor (Aufwand) și prestațiunilor (Leistungen), măsurate la plăți și încasări. — Procedeul evaluării în bi-

1) Vezi articolul d-lui Dr. Badea Buzău in numărul din Aprilie 1935 al acestei Reviste.

lanțul dinamic, se referă la „prestație" (Leistung) și „consumație" (Aufwand.) Spre înțelegerea acestor două termene caracteristice, voim a preciza:

Sub câștig sau beneficiu înțelege Schmalenbach valoarea prestației, micșorată cu valoarea consumațiilor, ambele măsurate la plăți și încasări. Consumație pe de o parte și prestație pe de altă parte nu reprezintă plată sau încasare (cheltuială efectivă propriu-zisă — venit efectiv) deoarece primele pot fi separate temporal de ultimele, cu toate că măsurătoarea originală pentru consumație și prestație nu o formează altceva, decât plata și încasarea. Căci prestația „Leistung" unei întreprinderi este tot ceeace ea creiază drept valori, comparate la încasări. Prestația este contrar consumației, care reprezintă o expresiune negativă, componentul pozitiv al rezultatului. In mod practic exprimat, aparțin aici:

1. Prestațiile cari se bazează pe veniturile adevărate, reale: partea de debit a registrului Cassa, găsindu-se aici și venituri cari nu reprezintă prestații.

2. Debitările de clienți din Jurnale și Memoriale, împreună cu debitări, cari nu reprezintă prestații.

3. Prestațiile interne ale exploatației, cari pentru o exploatație formează prestație, pentru alta consumație (diversele secții ale unei fabrici spre ex.).

4. Prestații neregulate, cari se consideră numai la încheerea registrelor, iar altele cari nu se pot stabili din încasări. [1])

Consumația (componentul negativ al rezultatului) reprezintă valoarea acelor bunuri, cari s'au nimicit sau s'au pierdut pe socotela întreprinderii, sau fără un scop bine determinat, fie în cadrul exploatării sau în afară de aceasta. Și aicea — ca și la stabilirea prestațiilor prin încasări — poate fi o consumație în legătură cu plăți, cari cad în aceiași perioadă sau în o perioadă de mai înainte sau în una de mai târziu.

Spre stabilirea consumației din cheltueli și alte prestații (aparținând aici prestații din exploatație proprie, spre întrebuințare proprie), se procedează:

1. Din plăți se despart acele posturi cari nu formează consumație.

2. In scopul unei socoteli detailate a consumației, trebuiesc stabilite prestațiile exploatației pentru uzul propriu, cari nu se

1) Vezi Schmalenbach, Die dynamiche Bilanz, pag. 126 și urm.

consideră ca prestații menite a fi plasate pe piață (cum spre exemplu ar fi mărfurile fabricate, gata a fi vândute).

3. Stabilirea consumației prin creditări pe conturile furnizorilor („consumație indirectă").

4. Amortismentele imobilelor; folosirea serviciilor anticipat plătite sau anticipat creditate și așa zisele servicii active (spre ex. prime de asigurare plătite în mod anticipat, aceste reprezentând și o „consumație indirectă").

Posturile de sub pct. 3 și în parte cele sub pct. 4, se consideră drept consumație indirectă, deoarece ele devin abia mai târziu consumație adevărată, împărțindu-se asupra mai multor perioade de timp (se înțeleg aici perioade de timp mărginite prin epoca stabilirii bilanțului). In general însă, se stabilește consumația indirectă la bunurile de circulație, prin metoda mai veche a „scontației" (stocul dela început, intrările eșirile) sau cea a inventarierei (Befundrechnung: stocul dela început + intrările stocului dela sfârșit de an = consumația) aceasta reprezentând totodată calcularea indirectă a consumației, iar consumația directă la bunurile imobile cari se uzează, prin metoda estimării duratei de existență (Lebensdauerschätzung: stocul dela început de an + intrările — consumația = stocul dela sfârșit de an), acesta corespunzând în acelaș timp calculării directe a consumației.

Stabilirea consumațiilor neregulate, anume a acelor consumații, la cari plata (cheltuiala efectivă) cade într'o perioadă viitoare, se face cu ajutorul contului Tranzitoriu.

Drept consecință putem stabili:

Prestația și consumația împreună formează componenții de valoare pozitivă și negativă a decontării rezultatelor. Relația temporală între prestație și consumație și cea între aceste două și între încasări și plăți, ne dau posturile contului de Profit și Pierdere și cele ale Bilanțului.

Cu toată abstracția precizărilor de mai sus, procesul evaluării în bilanțul dinamic supune bunurile patrimoniale unei triple împărțiri concrete și anume:

a) Bunurile imobile;

b) Bunuri de circulație și;

c) Alte bunuri sau obiecte de bilanț.

Ad *a)* Urmând principiilor de evaluare la prețul curent (Zeetwertprinzip) găsește Schmalenbach stabilirea cotei amortizmentului (consumației) după prețurile curente interne imobilelor în timpul

întocmirii bilanțului, ca o evaluare bine fondată. *Totuși, imobilele trebuesc trecute în bilanț cu valorile lor de cost sau de cumpărare (op. cit. pag. 187).*

Ad *b*) Evaluarea bunurilor de circulație prezintă în raport cu evaluarea bunurilor imobile întratât o importanță deosebită, întru cât de aci se obține o influență directă și bine pronunțată asupra formării rezultatului întreprinderii La estimarea acestor bunuri, se procedează în bilanțul dinamic într'un mod cu totul caracteristic deoarece se presupune, că o parte din prestațiile întreprinderii, exprimate în bunurile de circulație propriu-zise, formează un stoc permanent sau stoc normal („Normalbestand" și „Eiserner Bestand" în literatura de economie privată germană), care reprezintă un stoc minimal de mărfuri, al cărui nivel în condițiuni obicinuite rămâne neschimbat. Evaluarea se va forma la existența acestui stoc, sub presupunerea următoarelor posibilități:

I. Stocul permanent rămâne neschimbat la începutul și la sfârșitul anului. Evaluarea se va face neschimbat la aceeași valoare, pe care a avut-o stocul de bunuri la începutul anului.

II. Stocul a devenit mai mare la sfârșit de an, dându-se naștere la „vârfuri" de stocuri, Spitzenvorräte, deasupra stocului permanent. Acest plus de stoc se va putea evalua 1) la prețul curent, sau 2) la mediul prețurilor de cost, sau 3) la un preț curent redus cu 10% din valoarea actuală a vârfului de stoc.

III. In caz că stocul a devenit mai mic la epoca evaluării, acest stoc-minus se va evalua la prețul curent la care se poate procura acel bun în ziua facerii bilanțului.

Ad. *c)* Evaluarea consumației și prestației la celelalte bunuri sau obiecte de bilanț (bani gata, cecuri, bilete la ordin, devize, efecte, etc.), se face în considerarea principiului, dacă aceste bunuri formează mai mult sau mai puțin, obiectul speculativ sau cel de plasare al întreprinderii. La obiectele speculative se aplică principiul evaluării la prețul curent și în parte, la prețul lor probabil de valorizare. De cea mai mare importanță este însă caracterul acestor bunuri, evaluarea lor făcându-se în interesul stabilizării rezultatelor adevărate ale întreprinderii. (Op. cit. pag. 185 și urm.).

Principiile de evaluare ale teoriei dinamice în aplicarea contabilă.

Voim să vedem acum pe baza studiului teoretic de mai înainte, ce aspect va avea un bilanț întocmit după principiile unui bilanț dinamic. In acest scop dorim să constatăm, în ce mod se exprimă aceste principii într'un exemplu practic și cari sunt influențele

posturilor de bilanț, astfel întocmite, asupra situației rezultatelor, cari se arată în practica contabilă în contul de Profit și Pierdere.

Să presupunem, că bilanțul de sfârșit de an al unei perioade economice se prezintă:

Ct. Bilanț

Activ	Lei	Pasiv	Lei
La Cassă	40.000	Prin Capital	570.000
„ Mărfuri	440.000	„ Fond de Amort.	10.000
„ Imobile	100.000		
	580.000		580 000

Operațiunile din cursul anului se desfășoară astfel:

a) Cumpărările efectuate în cursul anului se cifrează 45.000 unități mărfuri à Lei 23,— à Lei 1.035.000,—.

b) Vânzările se cifrează la 40.000 unități mărfuri à Lei 25,— à Lei 1.000.000,—.

Inventarul de sfârșit de an arată următoarele:

Stocul de mărfuri cuprinde 25.000 unități à Lei 23,— à (prețul curent), iar stocul normal 20.000 unități à Lei 22,— à Lei 440.000,—.

Durată de existență estimată a imobilului: 10 ani, cote de amortizare 10 % din valoarea prezentă, care se ridică în epoca facerii inventarului la Lei 120.000,—.

Inregistrările acestor operațiuni se înfățișează prin urmare:

Ct. Cassa

D.		C.	
La Bilanț . . .	40.000,—	Prin Mărfuri .	1.035.000,—
„ Mărfuri . .	1.000.000,—	„ Bilanț . .	5.000,—
	1.040.000,—		1.040.000,—

Ct. Mărfuri

D.		C.	
La Bilanț (20.000×22) .	440.000,—	Prin Cassa . .	1 000.000,—
La Cassa . .	1.035.000,—	„ Bilanț (stoc norm.20.000×22)	
„ Prof și Pier.	80.000,—	(vârf. 5.000×23)	555.000,—
	1.555.000,—		1.555.000,—

Ct. Imobile

D.		C.	
La Bilanț . . .	100.000,—	Prin Bilanț . .	100.000,—

D.	Ct. Fond de Amortizment		C.
La Bilanț . . .	22.000,—	Prin Bilanț . .	10.000,—
		„ Prof. și Pierdere	12.000,—
	22.000,—		22.000,—

D.	Ct. Profit și Pierdere		C.
La Fond de Amortizment . .	12 000,—	Prin Mărfuri . .	80.000,—
La Capital . .	68.000,—		
	80.000,—		80.000,—

Activ	Ct. Bilanț		Pasiv
La Cassa . . .	5.000,—	Prin Capital . .	638.000,—
„ Mărfuri . .	555.000,—	„ Fd. de Amort.	22.000,—
„ Imobile . .	100.000,—		
	660 000,—		660.000,—

Dacă evaluarea se face după principiile precaute ale practicei contabile, contul de Profit și Perdere arată rezultatele:

D.	Ct. Profit și Pierdere		C.
La Fond de Amort	10.000,—	Prin Mărfuri . .	75.000,—
„ Capital . . .	65.000,—		
	75.000,—		75.000,—

Beneficiul net este deci scurtat cu Lei 3.000, — care diferență izvorește pedeoparte din evaluarea amortizmentului la imobil, iar pe de altă parte din estimarea caracteristică a stocului de inventariere.

Spre a evidenția într'un mod mai vizibil diferențele cari pot lua naștere dintr'o evaloare nereală, voim a arăta cu ajutorul unui diagram, operațiile de valori la contul Mărfuri, luând ca bază valorile reale și ireale stabilite în cursul a 9 ani consecutivi:

Anii	Valori reale	Valori ireale	Val. stocului normal
I-ul an	75.000	80.000	
Al 2-lea an	65.000	85.000	
„ 3 „ „	60.000	70.000	70.000
„ 4 „ „	85.000	90.000	
„ 5 „ „	105.000	110.000	
„ 6 „ „	90.000	95.000	

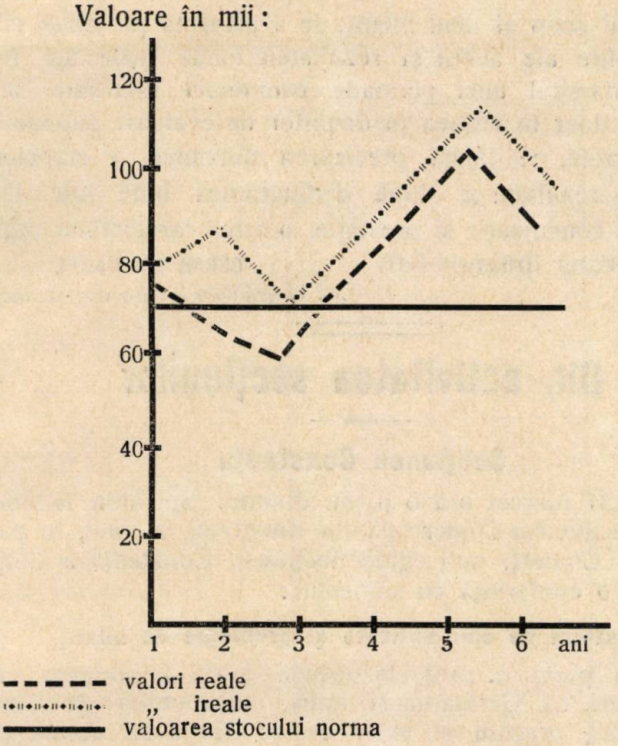

Prin evaluarea bunurilor în modul preconizat de teoria dinamică a lui Schmalenbach, se ivesc beneficii nerealizate, car i influențează în mod iluzoriu aspectul bilanțului. Interesul comerciantului precaut, pretinde înlăturarea beneficiilor nerealizate, dar cere considerarea pierderilor, cari au origină ireală. Acest pesimism la evaluarea bunurilor intreprinderii este mult motivat prin dorința de a creia așa zisele rezerve ascunse (stille Reserven), a căror rol important se susține prin îmbelșugate dovezi în domeniul științei contabile și pe cari nu le voim a repeta aici.

Aderăm părerei lui *Osbahr*, că contabilitatea, și în primul rând bilanțul, formează mijlocul important spre atingerea țintelor economice ale unei întreprinderi.

Evaluarea bunurilor patrimoniale trebue să aibă însă în vedere dovada reală a rentabilității, întrucât stabilirea precisă a averii pe de o parte și a capitalului pe de alta, este de interes primar, în scopul de a se putea deduce concluziuni bazate pe temeiuri realmente stabilite.

Adevăratul scop al unui bilanț, de a prezinta pe lângă cifrele precaut stabilite ale averii și rezultatele totale reale ale întreprinderii la sfârșitul unei perioade economice încheiate, se va putea atinge doar în vitutea principiilor de evaluare supuse unei estimări concrete, pe lângă precizarea dinamică a etapelor de desvoltare a rezultatelor după distincțiunea bine înțeleasă a noțiunilor de consumație și prestație, potrivit caracterului organic special al fiecărei intreprinderi.

OSCAR SCHWARTZ
Lic. în științele economico-financiare

Din activitatea secțiunilor

Secțiunea Constanța

Sâmbătă 31 August ora 6 p. m. domnul Spiridon Iacobescu, profesor la Academia Comercială din Bucnrești, a ținut, în palatul Camerei de Comerț, sub egida Secțiunei Constanța a Corpului Contabililor, o conferință cu subiectul:

Chestiuni de contabilitate și probleme de bilanț

In prima parte d. prof. Iacobescu arată importanța ce se dă în alte țări, ca Germania și Italia, chestiunilor de contabilitate și bilanț precum și celor ce se ocupă cu aceste studii. Domnia-Sa arată că și la noi s'au făcut astăzi progrese remarcabile în domeniul științei contabilității, unele dintre concepțiile specialiștilor noștri fiind adoptate de marii maeștrii din străinătate. In această privință D-sa recomandă contabililor noștrii mai puțină jenă în comunicarea în scris, în publicațiunile de specialitate, a chestiunilor noi și interesante în domeniul contabilității.

In a doua parte a conferinței, d. profesor tratează problema: „Cum trebue să figureze efectele reescontate și efectele de cont curent în bilanțul tip bancar.“ Domnia-Sa în această privință nu admite concepțiunea legiuitorului, după care efectele reescontate sunt considerate ca activ și pasiv real, și demonstrează cu exemple practice că, contul „efecte reescontate“ trebue să funcționeze ca cont de ordine, având drept contrapost contul „diverși efecte reescontate“. In consecință efectele reescontate urmează a fi considerate ca pasiv de ordine, ele reprezentând numai o obligațiune eventuală față de instituțiunea reescontatoare.

Conferința d-lui profesor Iacobescu, extrem de instructivă, a fost urmărită cu mult interes de către auditori. Au asistat:

D-l D. Tascovici președintele Secțiunei și director al Băncei Naționale sucursala Constanța, Comitetul secțiunei, Directorul Școalei comerciale superioare, profesorii de contabilitate ai școalelor comerciale din oraș, membri A. L. A. C. I. și membrii corpului.

Expert.

Contabilitatea unei Administrații Financiare de Incasări și Plăți

Criticile aduse din ce în ce mai des sistemului de contabilitate aplicat în serviciul Administrațiilor Financiare de Încasări și Plăți, pe de o parte și întrucât se svonește într'un mod neîndoios că actualul sistem va fi schimbat radical, mai ales în ceiace privește diversitatea întrebuințării a unor sumedenii de imprimate borderouri și registre, de altă parte, ne-a determinat a face o descriere sumară a registrelor și documentelor contabile, utilizate actualmente în serviciul interior al unei Administrații de Incasări și Plăți, cum și rolul contabil al acestora.

Inainte de a intra în fondul subiectului ce voim a trata în rândurile ce urmează, ne vom permite a arăta, că în conformitate cu art. 23 din Legea pentru organizarea serv. exterioare de constatare, percepere și control a impozitelor, înființată în anul 1933 și publicată în M. Of. No. 1, Ad-țiile de Incasări sunt puse sub directa autoritate a Direcției Contabilității Generale din Ministerul de Finanțe. Serviciul interior al Administrațiilor de Incasări și Plăți se împarte în 3 secțiuni: *a)* Secția de urmăriri, contencios și personal; *b)* Secția Casieriei și *c)* Secția contabilității.

Intrucât mai toate operațiunile contabile pe care este chemată a le înregistra Secția Contabilității, pornesc dela operațiunile făcute și documentele întocmite de către Secția Cassieriei, vom face o incursiune prin registrele și documentele acesteia, ca astfel să ne putem da seama și mai bine despre însemnătatea lor. Menționăm, faptul, că Secția Cassieriei, la rândul ei, se împarte în 2 birouri; *a)* al Incasărilor și *b)* al Plăților. Această împărțire însă, există în fapt numai la Administrațiile mai mari, unde titularii acestor birouri sunt doui funcționari cassieri permanenți, având funcțiuni cu totul separate, unul făcând operațiuni numai de incasări și altul făcând numai operațiunile de plăți.

Nu este de mică însemnătate a arăta în primul rând, că la Cassierie se utilizează scriptic 3 Casse, adică conturi de cassă.

Fiecare dintre aceste Casse, își înregistrează separat operațiunile sale de încasări sau de plăți, de aceia le vom descrie pe fiecare aparte, astfel: Cassa I, pentru primirea valorilor și numerarului incasat în favorul Tezaurului sau al Casselor și Regiilor

Autonome ca R. M. O., C. A. M., C. F. R. etc., Cassa II, utilizată pentru conturile curente creditoare în permanență, a Casselor Speciale ca: Județ, Cassa de Depuneri, de Pensii, Camere Speciale, etc., și în sfârșit avem contul Cassa III, care primește toate sumele incasate dela B. N. R., cu Ordin de ridicare întocmit în dublu exemplar și numai după primirea și în baza Dispoziținnii de plată Acreditiv, primit de către Administrațiile de Incasări concomitent cu sediile respective ale B. N. R., dela Direcția Mișcării Fondurilor din M. F., drept disponibil pentru plata creanțelor contra Statului, creanțe cari apar deobiceiu sub denumirea de: Ordonanță, când actul emană direct dela vre-un Minister — ordonator principal și Mandate, când ele emană dela Serviciile exterioare ale Ministerelor — ordonator secundar.

Inainte de a merge mai departe, remarcăm și faptul, că în timp ce tot numerarul incasat în contul Cassei I, se depune zilnic la B. N. R. în favorul beneficiarilor; Stat sau Case Autonome, iar valorile incasate ca: Bonuri de impozite, de Tezaur sau creanțe compensabile se trec din contul Cassei I, prin debitarea contului *„Compensații Incasări Bugetare,"* încât contul Cassei I, se soldează zilnic; Cassa II, primește numerarul și valorile incasate pentru Casele Speciale, păstrându-le la dispoziția acestora pentru eventualele plăți sau ridicări ce acestea fac din disponibilul lor, iar contul Cassa III, primește numai numerarul ridicat dela B. N. R. respectiv plătit din Tezaur la dispoziția Administrației pentru achitarea ordonanțelor și mandatelor prezentate la plată.

Incasările Tezaurului sunt zilnice și periodice, în timp ce celelalte încasări sunt permanente sau ocazionale. Cele zilnice provin din încasările impozitelor reținute cu ocazia achitării ordonanțelor sau mandatelor. Aceste reținери dau naștere la întocmirea unor Borderouri de Reținere și astfel în totalitatea lor, reținerile de impozite către Stat și Adiționale, afară de consemnări, se fac venit într'o singură sumă eliberându-se o singură recepisă. Avem apoi incasări din venituri indirecte, timbru sau ministere, în general sunt încasările zilnice făcute de către ghișeul Administrației provenite ocazional din așa zisele impozite fără debite, știut fiind, că cele cu debite sunt date Percepțiilor de Circ. din județ pentru realizare. Incasările periodice obvin cu ocazia vărsărilor lunare făcute de către Percepțiile de Circ. deobicei către sfârșitul fiecărei luni, bine înțeles pe lângă cele zilnice și însfârșit avem cele ocazionale când se ridică contravaloarea Acreditivelor dela B. N. R.

Ținând cont de cele expuse mai sus, vom arăta că Administrațiile de Incasări întrebuințează trei feluri de recipise, având culoarea *a)* albă Md. 34 pentru impozitele directe, *b)* galbenă Md. 23 pentru impozite indirecte, timbru, ministere și diferite trezorerii (venituri ne — sau extrabugetare) și *c)* portocalie Md. 25 pentru veniturile Regiilor și Caselor Autonome, emise fiecare din carnetul respectiv cu cotor. Menționăm, că recipisa eliberată de către Administrație se deosebește de chitanța eliberată de către o Percepție prin aceea, că în timp ce recepisa reprezintă o încasare definitivă, Statul sau ceilalți beneficiari dispunând imediat asupra acestor sume, chitanța nu reprezintă decât o încasare provizorie, deoarece Percepțiile de Circ. și de Agenții potrivit art. 14 alin. 2 din C. P. au calitate numai de casierii speciale și numai în mod excepțional sunt autorizate de a face operațiuni de încasări, pe cari însă au obligația ca lunar să le verse contra recepisă la casieriile Administrațiilor Financiare.

Pentru ca o plată să poată fi făcută la Administrație, este nevoie de redactarea unei Declarații zisă de Vărsare, având aceleași culori ca ale recepiselor descrise, adică după cum încasarea reprezintă impozite directe, indirecte etc., sau venituri în favorul Caselor Speciale sau Regiilor Autonome. Declarația va fi timbrată drept cerere (pentru particulari) și semnată de plătitor; ea va cuprinde, pe lângă suma de plată, autoritatea în favorul căreia se face plata (sau Ministerul), felul plății sau a impozitului, în care caz se va arăta și articolul bugetar la care se face venit. Importanța declarațiilor este cu atât mai mare, cu cât ele formează actele de bază a tuturor veniturilor de orice fel și pentru o cât mai perfectă realizare a bugetului, ele vor purta viza de control a Contabilității Administrației respective.

Biroul încasărilor, respective casierul, își încarcă straja cassei, la una din cele trei Casse, cu suma primită, pe lângă trecerea și a numărului curent, pe care dealtfel îl poartă și recepisa respectivă; albă, galbenă sau portocalie. Suma încasată poate să reprezinte: *a)* impozite directe-Stat, *b)* impozite indirecte etc.-Stat, și *c)* venitul Regiilor și Caselor Autonome ori Speciale sau contravaloarea unor Acreditive.

In cazul, când încasarea reprezintă impozite directe, suma cu numărul recepisei se va înregistra în Jurnalul A de Cassă Md. 4 de culoare albă, dacă reprezintă impozite indirecte etc., suma împreună cu numărul recepisei se va opera în Jurnalul B de

Cassă Md. 5 de culoare verde, iar dacă reprezintă valoarea unui Acreditiv se va contabiliza împreună cu numărul Acreditivului și Ordinului de ridicare, în Jurnalul de Cassă-Plăți Md. 6 de culoare galbenă și însfârșit, încasările valorilor compensabile se vor înregistra separat și în Jurnalul B de Cassă Md. 5 b de culoare, verde. Toate aceste jurnale se totalizează zilnic, fiind întocmite în dublu exemplar cu ajutorul indigoului având formatul de cca 85/65 cm., totalul lor se înregistrează în „Foaia lunară de recapitulație zilnică a jurnalului A sau B de Cassă", foaie de aceeași culoare și format, pentru fiecare jurnal aparte, care se întocmește în patru exemplare, din care unul de fiecare pentru Minister. La sfârșitul lunei se adună totalul operațiunilor înregistrate, încât avem totalitatea tuturor sumelor la un loc.

Pentru încasările ce reprezintă venitul Regiilor, Caselor Autonome sau Caselor Speciale, conducem registre de Cassă (încasări plăți) pentru fiecare din ele și desigur destul de numeroase.

Reamintim că toate încasările de numerar făcute în favorul Statului sau a Casselor și Regiilor Autonome, se varsă zilnic la B. N. R., cu mandat de vărsământ întocmit în patru exemplare (în patru culori) și emise dintr'un carnet cu număr de ordine în continuare, carnet primit direct dela Minister.

Biroul Plăților achită valoarea netă a ordonanțelor și mandatelor prezentate la plată, însă numai după ce au fost vizate de către șeful contabilității fiind investite cu formula „Bun de plată". Plata lor se va face cu respectarea art. 135 și 136 din L. C. P., anulându-se prin perforare sau cu stampila „achitat" și înregistrându-se apoi, în coloana Ministerului respectiv din Jurnalul de Cassă-Plăți Md. 6 de culoare galbenă.

In sfârșit, Secția Cassieriei, după ce face închiderea scriptelor zilnice, adună toate ordonanțele și mandatele achitate, detașează câte o copie din cele trei feluri de jurnale, face inventarul Cassei în Situația Cassei cu duplicat și împreună cu Borderoul de Reținere și Nota Contabilă a încasărilor și plăților efectuate în favorul Caselor Speciale, toate sunt depuse la Secția Contabilității, pentru a servi drept acte justificative și de bază la operațiunile contabile ale acesteia, însă despre aceasta, cu îngăduința binevoitoare a Revistei, în numărul viitor.

CONSTANTIN IGRIȘAN
Șef Contabil Ad-ția Incasări, Ciuc

Rolul contabilității în ridicarea economică a Statului

Intreprinderea agricolă a micului proprietar, ce predomină economia noastră de după război, ca o consecință a exproprierei marii proprietăți și împroprietărirea fostului muncitor depe moșiile de odinioară, prezintă din punct de vedere al structurii sale un aspect cu totul opus celei dinainte de războiu. De unde înainte marele proprietar lucra exclusiv pentru piață, pentru schimb, având organizată o întreprindere specializată pentru aceasta — utilizând întocmai ca în orice întreprindere de transformare, ca în orice uzină, materie primă, capital, muncă și mașini, atât cât permite acest gen de întreprindere și nivelul de mecanizare corespunzător timpului — în prezent micul agricultor întocmai ca meseriașul de odinioară din timpul breslelor își lucrează singur ogorul său, cu ajutorul femeii — și a copiilor, întrebuințând rar un muncitor plătit, pentru producerea hranei necesare gospodăriei sale și numai în mică măsură pentru schimb — pentru obținerea celorlalte bunuri — de cari are nevoe și pe cari nu și le poate produce singur.

Intreprinzătorul agricol dela noi deocamdată produce atât cât consumă și de cele mai multe ori consumă mai mult de cât produce (fapt exact pentru mica și marea proprietate) mobilul ce-l mână nu este câștigul, ci satisfacerea trebuințelor Insuficiența intelectuală ce se manifestă printr'o lipsă de aptitudine la calcul sau mânuirii cifrelor — formează trăsătura caracteristică pentru majoritatea acestor întreprinzători. O altă caracteristică o formează tradiționalismul, adică obiceiul de a nu se servi decât de ceace a moștenit.

Această mentalitate a inerției, caracteristică epocei precapitaliste, așa cum arată prof. W. Sombart în „Le Bourgeois", este înlăturată de spiritul capitalist, — caracterizată prin spiritul de antrepriză și spiritul burghez, cari la rândul lor se pot descompune în componentele lor, ca pasiunea banului, înclinarea spre aventură, spirit inventiv, — pentru primul ; prudența reflectată, prevedere calculată, spirit de ordine și economie pentru cel de al doilea — ce predomină în țările mai înaintate de cât noi.

Aceasta nu înseamnă că neapărat noi trebue să trecem dela epoca precapitalistă la cea capitalistă, fiind supuși unei legi imuabile.

Vrem să evidențiem că trecerea dela o stare economică la alta se datorează unor elemente psihice ce domină societatea la un moment dat și că preponderența unora sau altora stă la baza nouei concepții economice.

Că actuala concepție economică ce caracterizează economia noastră este în contradicție cu restul economiei mondiale în mijlocul căreia trăim, nu interesează, însă interesează că actuala

stare economică ne pune în stare de inferioritate față de mediul înconjurător. Că situația este aceasta ne-o dovedește preocuparea continuă a opiniei publice ca și a conducerii noastre, pentru ridicarea economică a statului sau mai bine zis a găsirei unei noui concepții pentru a putea desvolta o idee forte care să trezească din inerție celor 80% din gospodăriile acestei țări.

Și atunci pe o seamă de căi se lucrează la desvoltarea anumitor idei ce vor avea de scop prefacerea spiritului ce predomină viața satelor noastre și în special activitatea lor economică. Intre toate acestea n'a fost neglijat nici învățământul. Și atunci s'a înființat învățământul supra primar, organizându-se pe baze practice, concurând la desvoltarea spiritului gospodăresc al viitorului cetățean.

Nu știm rezultatul dat de acest învățământ, ceeace cunoaștem este că partea tehnică necesară pentru o cunoaștere temeinică a gospodăriei și a diferitelor operațiuni cerute de o bună agricultură, a trecut pe primul plan.

Dar s'a neglijat o singură parte, după noi, foarte importantă într'o gospodărie — conducerea. — Cunoștințele necesare, conducerii, s'au presupus știute sau înăscute. — Nu știm dacă este cazul! Noi vom încerca să arătăm cari sunt acestea și care este rolul contabilității în dobândirea lor, în această ramură de activitate omenească — agricultura.

Direcțiunea este funcțiunea esențială a oricărei întreprinderi, orice întreprindere oricât de rudimentară ar fi ea este în funcție de conducătorul ei, rolul lui este a căuta să scoată cel mai mare profit din toate resursele de care dispune.

In orice întreprindere se pot deosebi după H. Fayol, următoarele operațiuni: tehnice, comerciale, financiare, operațiuni de pază, operațiuni de contabilitate (iventar, bilanț, preț de cost, statistică) operațiuni administrative (prevedere, organizare, conducere, coordonare și control).

In orice întreprindere agricolă, vom deosebi într'adevăr, *a)* operațiuni tehnice; prepararea ogorului, a seminței, semănatul cu uneltele respective, răsăditul, plivitul, mușuroitul ș. a. recoltatul, svântatul, condiționatul pentru păstrare; *b)* operațiuni comerciale; procurarea de unelte, vânzarea produselor solului sau a acelor animale; *c)* operațiuni financiare; procurarea de capital prin împrumuturi, pentru extinderea exploatării, sau utilarea ei cu unelte și mașini necesare muncilor ș. alte; *d)* operațiuni de contabilitate despre cari vom insista mai mult, mai departe; *e)* operațiuni administrative, stabilirea planului de lucru, a perioadelor de lucru, organizarea, constituirea organismului material și social al întreprinderii adică a face să funcționeze acest organism, a coordona, a lega, a uni, a armoniza toate faptele și toate sforțările.

Dacă funcțiunea tehnică, înțelegând prin aceasta perfecționarea metodelor de lucru pentru obținerea unor produse superioare și a obține maximum de randament pe unitate, are importanța ei în

procesul de înflorire economică a statului, ea nu poate totuși să se lipsească de celelalte funcțiuni ce concură la o bună și fructoasă conducere măsurată prin rentabilitate. Chiar în sistemul de organizare a producției sovietice, unde, prin revoluție, luase naștere o producție fără controlul rentabilității, observăm un reviriment.

Vorbind despre importanța contabilității în uzine, Comisarul poporului pentru industrie spunea zilele trecute „**Contabilitatea trebue să devie colaboratoarea imediată a conducerii. Cât despre rentabilitate, ea trebue evident să fie scopul final al oricărei intreprinderi industriale Până acum s'a construit mereu, fără ca să se preocupe cineva de prețul de cost sau de randamentul uzinelor noastre. S'au săvârșit abuzuri, s'a constatat o mare dezordine în contabilitate și s'a observat că producția costă prea scump**".

Intr'adevăr cel mai mare ajutor al conducerii, al intreprinzătorului, este contabilitatea, prin ea vede el în ce stadiu se găsește întreprinderea și încotro merge. Ea este pentru întreprindere ceeace este busola pentru un vas pe mare

Și în întreprinderea agricolă ca în oricare alta, contabilitatea va avea rolul să ne arate pe lângă situația patrimonială, prețul de cost pentru fiecare articol în parte, cu elementele componente dându-se posibilitatea a cunoaște care din ele îl influențează mai mult, pentru a cunoaște dacă nu poate fi modificat, tot ea ne va arăta cari articole constitue sursa noastră de venituri și cari sunt cele deficitare, pentru a ști încotro să insistăm. Intocmai ca într'o oglindă magică, întreprinderea noastră se reflectează, metamorfozată cu ajutorul cifrelor în contabilitate. Aci va găsi conducătorul, întreprinzătorul, toate elementele necesare conducerii, inventarul sau corpul material al intreprinderii, corpul social sau mâna de lucru, rezultatul sforțărilor depuse, cheltuelile făcute pentru obținerea rezultatului, elementele prețului de cost, elementele ce dăunează întreprinderii, indicii pentru determinarea noului plan de lucru, mijloace de control pentru existența stocurilor ș, a.

In rezumat în contabilitate există o mare parte de inteligență, de spirit de prevedere, atribute de direcțiune, în ceeace privește stabilirea bugetului, deschiderea conturilor, repartizarea sumelor atribuite fiecărei categorii de cheltueli, examinarea rezultatelor, comparațiunea, controlul. Dar contabilitatea nu numai că este o muncă superioară, care înalță prin acea parte de inteligență ce cuprinde, ea este în acelaș timp producătoare de bogăție contribuind prin aceasta la buna stare a întreprinderii și deci la fericirea întreprinzătorului oricare ar fi ei.

Intr'adevăr prin analiza cheltuelilor, contabilitatea scoate în evidență pe cele de prisos, cari fiind suprimate constituesc o bogăție.

Bazați pe aceste considerente, credem necesar că ar fi cazul ca în învățământul supra primar să se introducă pe lângă cele-

lalte materii de învățământ technic și pur practic câteva ore în cari să se dea tinerilor câteva noțiuni de contabilitate aplicată la gospodăria agricolă ; mai mult, ar putea să se extindă prin mijlocul conferințelor din timpul iernii, când săteanul nostru este prea puțin ocupat, difuzarea acestor cunoștințe și restului sătenilor știutori de carte, cu atât mai mult cu cât aceștia au avut ocazia să-și întocmească primul inventar al gospodăriei lor — cu cererea de conversiune.

Iată un astfel de inventar ales din cele câteva mii, depuse la Tribunalul Constanța, pe care-l dăm spre ușurință și pentru claritate sub formă de bilanț :

Bilanțul St. R. C. Comuna P. Județul Constanța

ACTIV — *Incheiat la 31 Martie 1934* — PASIV

Bunuri disponibile		Drepturi as. bnnurilor din activ.	
Bunuri fiduciare		1. Ale terților.	
Debitori D. O. Stan . lei	2.000	*Creanțe privilegiate*	
Bunuri în transformare		Cassa de impr. pe gaj Jud. C-ța, lei	2.000
Bunuri imobilizate		*Creanțe Chirografare*	
Imobile (teren de cultură 15 h.) . . . . . lei	90.000	B-ca de Agr. și Exp. lei 65.000	
Case cu dependințe . lei	61.000	B-ca Pop. Mircea Vodă „ 2.519	
Vite pentru muncă (2 cai).	4.000	Dep. Cherestea Muntenia. . . . . „ 2.000	
Unelte agricole . . . lei	10.500	Mihai P. Com. Peceneaga 2.750	
		Dep. Mașini Agricole H. M. C-ța . . . 1.110	73.379
		2. Ale posesorului patrimon.	92.121
	167.500		167.500

CHEIA

Bunuri fiduciare
Bunuri in transformare
Bunuri imobilizate
} Cursul zilei

In urma legei pentru lichidarea datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934 și ca urmare a acesteia, patrimoniul al cărui bilanț l-am dat mai sus, se prezintă sub un nou aspect. Drepturile terților asupra bunurilor patrimoniului St. R. C. sunt diminuate la $^1/_2$ din quantumul lor la 31.IV.934, iar în schimb ale proprietarului sunt crescute cu această sumă.

Bilanțul patrimoniului St. R. C. din Com. Peceneaga jud. Constanța

ACTIV — *30 Aprilie 1934* — PASIV

ACTIV			PASIV		
Bunuri disponibile			Drepturi asupra bunurilor din activ		
Bunuri fiduciare			1. Ale Terților		
Debitori D. O. Stan . lei		2.000	*Creanțe convertite*		
			Creanțe privilegiate		
Bunuri în transformare			Cassa de impr. pe Gaj Județul Constanța lei	1.000	
Bunuri imobilizate			*Creanțe chirografare*		
Imobile: Teren de cultură 15 H.		90.000	Banca de Agr. și Exp. lei	32.500	
Imobile: Case cu dependințe		61.000	B-ca Pop. Mircea Vodă „	1.260	
Vite pentru muncă (2 cai)		4.000	Dep. cherest. Muntenia „	1.000	
Unelte agricole		10.500	Mihai P. Com. Peceneaga . . . . . „	1.375	
			Depoz. de mașini Agr. H. M. Constanța . „	555	37.690
			2. Ale posesorului patrimoniului după stingererea celor dintâi lei		129.810
		167.500			167.500

CHEIA

Bunuri fiduciare
Bunuri în transformare
Bunuri imobilizate
} Cursul zilei sau prețul zilei

De notat că deși creanțele convertite își păstrează rangul și privilegiile, totuși luate în întregul lor prezintă un privilegiu față de cele contractate ulterior, fapt ce ne-a determinat a le marca printr'un titlu special în bilanțul de mai sus.

Pornind dela acest bilanț, am putut schița conform celor susținute de noi mai sus, precum și în articolele noastre precedente, modul de funcționare al contabilității patrimoniului de mai sus, împlinind lipsurile ce se pot constata din bilanțul considerat, pe care dinadins l'am redat întocmai ca în iuventarul întocmit de însuși posesorul său.

Intradevăr din configurația bilanțului considerat reese că în acest patrimoniu lipsește cu desăvârșire grupa bunurilor disponibile, moneta sau produse comerciabile, ba mai mult lasă să se vadă că n'ar exista rezerve pentru hrană sau sămânță. Ar putea să fie o scăpare sau chiar crunta realitate, urmând ca în destul de numeroase cazuri, să se procure pe credit, atât pentru hrană cât și pentru sămânță.

Se observă de asemenea lipsa complectă a bunurilor în transformare, în cazul nostru semănăturile cari nu pot lipsi în nici un interval al anului și animalele ținute pentru măcelărie sau pentru

obținerea de produse animale, ouă, lapte cu derivate, ș. a.; categorie de conturi asupra căreia trebuie îndreptată atenția noastră și în special a întreprinzătorului agricol, căci reprezintă întreaga activitate a producției agricole și în acelaș timp acestea ne vor da prețul de cost al producției, implicit beneficiul, unitatea de măsură a rentabilității.

Se impune așa dar studiul prețului de cost în întreprinderea agricolă și metoda cea mai simplă a deducerii lui pentru agricultor, dându-i astfel posibilitatea a-și îndruma gospodăria după un criteriu nou pentru el *„rentabilitatea"*, cu atât mai mult cu cât agricultura, dintre toate întreprinderile de transformare se bucură, după părerea noastră, de avantajul de a-și putea schimba cu mai multă ușurință decât oricare din ele obiectul activității ei.

Incontestabil că mai ușor se poate trece dela cultura cerealelor, le acea a oleaginoaselor sau a textilelor și viceversa, decât dela fabricarea sticlei la aceea a postavului ș. a. In agricultură, se poate face această trecere fără a mai fi nevoe a se abandona cu totul utilajul necesar culturei precedente, pe când în industrie, prima uzină ar trebui abandonată complect, pentru a se construi una nouă adequată celei de a doua industrie.

ILIE MANOLESCU

8.000—10.000 Contabili și Șefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERȚ și CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată și precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate este deci un auxiliar prețios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

CĂTRE ABONAȚI. Toți d-nii abonați, cari sunt în măsură a achita infima sumă de lei 200.— costul abonamentului, sunt rugați a plăti la prima cerere, pentruca să putem continua trimiterea acestei raze de lumină fără plată, deocamdată și acelora cari șomează în adevăr și nu pot să plătească.

Plata cu anticipație a ratelor de conversiune

Soluții, calcule, înregistrări și reguli

(art. 5 și 34 din Legea pentru Lichidarea Datoriilor Agricole și Urbane)

Considerațiuni:

La 7 Aprilie 1935 a expirat termenul până când debitor puteau să-și plătească ratele în conformitate cu dispozițiunile art. 6 și 35, în care caz beneficiau de o reducere de 60—70 % datorii agricole și 30—35 % datorii urbane.

In majoritate, debitorii și-au plătit ratele fixate prin art. 4 la datoriile agricole și art. 33 la datoriile urbane, beneficiind în acest caz numai de reducerea de 50 % la datoriile agricole și 20 % la datoriile urbane.

Acestora din urmă legiuitorul le dă posibilitatea prin disp. art. 5 și 34 să-și plătească datoriile cu o reducere suplimentară de 6 % pe an asupra ratelor plătite cu anticipație (creanțe agricole fără Bucovina) și 8 % pe an (creanțe urbane).

Debitorul va uza de dispozițiunile art. 5 și 34 în două ocaziuni:

1. Când voește să-și plătească definitiv o creanță.
2. Când voește să-și plătească în parte o creanță.

Din scurtul timp de când legea conversiunei este în aplicare s'a observat că la scadența de 15 Maiu s'au prezentat la plată mai puțini debitori ca la scadența de 15 Noembrie. Faptul este explicabil: la 15 Maiu e timpul când debitorii dispun de cei mai puțini bani, data de 15 Maiu fiind tocmai timpul campaniei agricole, care deasemenea necesită bani.

Pentru acest fapt, mulți debitori își vor plăti la scadența de 15 Noembrie ambele rate (15 Noembrie cor. 15 Maiu viitor). Fie că își plătesc anticipat toate ratele scadente fie că numai parte din ele, rezolvarea problemei ce legiuitorul o pune prin dispozițiunile art. 5 și 34, inplică multe calcule destul de grele și anevoioase.

Această problemă are două laturi:

1. Stabilirea sumei ce urmează să plătească debitorul.

*) Publicând acest articol, Redacția Revistei așteaptă și alte păreri, cărora le va face loc cu plăcere, pentruca din discuțiuni să reiasă soluția cea justă.

(N. R.)

2. Defalcarea sumei ce se plătește de debitor în amortizment și dobânzi, cum și stabilirea reducerei din amortizment.

In ceace privește stabilirea sumei ce urmează să plătească debitorul, calculul nu ar fi atât de greu, grea și suferă interpretări este partea problemei de defalcarea ratei în dobânzi și amortizment, stabilirea reducerei din amortisment, rectificările de calcul și înregistrările în contabilitate a acestor rezultate.

Soluții:

Scopul studiului de față constă în a arăta soluțiile greșite, judecarea și comparar ea între ele și stabilirea soluției bună.

Din interpetări di erite a disp. art. 5 și 34 din Legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, asupra părței în ceace privește defalcarea ratelor reduse în dobânzi și amortizment s'au formulat următoarele soluții:

1. Procentul de 6 % (creanțe agricole) și 8 % (creanțe urbane) se aplică atât asupra dobânzei cât și a amortizmentului.

2. Diferența înt e rata redusă și rata neredusă se scade din amortizmentul neredus a acelor rate (Soluția Ministerului de Finanțe. A se vedea ordinul către Administrațiile Financiare publicat în Revista Administrația Financiară din luna Ianuarie 1935).

După cum vedem soluțiile de mai sus sunt absolut diferite și implică deci, să demonstrez baza lor, ținând seamă de partea juridică a problemei, regulele de matematici și contabilitate.

Am arătat mai sus că partea problemei ce suferă interpretări este partea în ceeace privește defalcarea ratei redusă în dobânzi și amortizmen

Presupunând cazul că legiuitorul nu ar fi prevăzut reducerile arătate în art. 6 creanțe agricole și art 35 creanțe urbane atunci când plata se face înainte de termenul de 17 ani, ci numai reducerile prevăzute de art. 5 și 34.

Punem soluțiile în practică și luăm următorul exemplu:

Suntem la 15 Mai 1934. Un debitor urban cu o datorie redusă conf. art. 33 de lei 100.000 plătește conform art. 34 toate ratele.

Aplicând soluțiile arătate avem :

Soluția 1-a

Dobânzi	lei	23.953	în loc de	lei	34.431	dobânzi nereduse
Amortizment . .	„	54.017	„ „	„	100.000	amort. „
Total rate . . .	„	77.970	„ „	„	134.431	Total rate nereduse

Soluția 2-a

Dobânzi	lei 34.431	la fel cu lei	34.431	dobâzi nereduse
Amortisment . . .	„ 43.539	în loc de „	100.000	Amortisment neredus
Total rate	„ 77.970	în loc de „	134.431	Total rate nereduse

Comparăm rezultate obținute și vedem că:

1. Totalul ratelor reduse este aceleaș în ambele soluții și tot deodată rezultatul real (rate reduse = $\frac{R \times P}{100}$)

2. După ambele soluții vedem că rezultă dobânzi.

Știm că legiuitorul a fixat *valuta creanței reduse* (art. 33) la 15 Mai 1934.

Știm de asemenea că în exemplul dat, debitorul plătește toate ratele în ziua de 15 Mai 1934.

Astfel stând cazul ne întrebăm? Mai rezultă dobânzi atunci când un capital este achitat în ziua valutei? Aceasta o vom vedea la analizarea în amănunt a dispozițiunilor art. 34.

O altă soluție există din interpretarea art. 34 este:

Soluția 3-a

„Diferența între rata redusă și rata neredusă se scade din dobânda acelei rate".

Această soluție, în primul rând nu este legală. Că nu este legală o arată art 73 din L. L. D. (legea tuturor datoriilor).

Art. 73 din L. L. D. prevede:

1. Că simplilor particulari care n'au registre și nici nu pot să aibă nefiind comercianți, legiuitorul nu le dă dreptul să scadă perderile rezultate din aplicarea L. L. D. din veniturile lor (în speță dobânda din ratele de conversiune).

2. Comercianții și întreprinderile comerciale au dreptul să-și amortizeze perderile din conversiune, *însă aceste perderi se vor contabiliza într'un cont special și se vor amortiza prin contul de profit și pierderi, fonduri etc.*

Va să zică, în ambele cazuri, pierderile din amortisment trebuesc separate.

Dela început, trebue să arăt că toate trei soluții sunt greșite.

Sunt greșite fiindcă s'a ignorat cel mai elementar lucru, care este chiar baza soluției pentru rezolvarea dispozițiunilor art. 5 și 34: Regula de dobândă ($D = \frac{C. \times T. \times P}{100}$)

Aplicând soluțiile apărute mai sus, vedem că la un capital

achitatat în ziua valutei i se servește și dodânzi fapt ce este în contradicție cu regulile de matematici și principiile de drept.

Lucrul știut este că dobânda trebue să corespundă cu:

$$\frac{C \times T \times P}{100}$$

Că fiscul nu poate să pretindă o dobândă impozabilă alta decât aceia rezultată din formula de mai sus și nici în contabilitate nu se poate trece o altă dobândă decât acea dobândă rezultată din formula arătată.

Cazurile ce s'ar naște din stricta aplicare a art. 5 și 34 le vor arăta în soluția cea bună, când va eși în evidență și alte greșeli dacă s'ar aplica soluțiile de mai sus.

Soluția ce dau o numesc:

Soluția 4-a.

„Dobânda unei rate (reduse sau nereduse) *este în raport cu capitalul, timpul și procentul dat. Dobânda astfel obținută se scade din rata fixată și rezultatul reprezintă amortizmentul acelei rate".*

Exemplu: Datorie urbană redusă lei 100.000.

Cum se defalcă ratele prevăzute de art. 33 în dobânzi și amortizment?

Art. 13. — Debitorii prevăzuți din acest articol vor beneficia de o reducere de 20 % din datoriile lor, calculate conf. art. 32, restul fiind plătibil în 10 ani în rate semestriale egale, în care se va cuprinde și o dobândă de 6 % pe an. Aceste rate vor fi plătibile la 15 Noembrie 1934.

Legiuitorul, prin acest articol îți dă o problemă de matematici făcând însă o derogare: Primul semestru va fi de 180 zile considerat, deși dela 7 Aprilie, 15 Noembrie este mai mult timp cu 38 zile.

Pe baza art 33 s'a stabilit ratele de plată după formula de aflare a anuităților și legiuitorul dă aceste rate în regulamenlul legii. — De rest legiuitorul nu se mai interesează — îți spune numai că datoria unui debitor după plata unei rate, rămâne de... (vezi anexa 2 din regulament).

Intervin acum matematicește, adică soluția defalcării dobânzilor și amortizmentului din rată.

Soluția constă în principiul contului curent.

Și avem:

Cont încheiat la 15 Noembrie 1934.

DEBIT		CREDIT	
Datorie 100.000 lei valuta 15 Maiu 1934		Rata fiind de 6722, amortismentul este de lei	3722
3.000 „ dobândă 6% pe an		Valuta 1 Nov. 1934	
		Dobândă debitoare	3000
		Sold la 16 Nov. 1934	96.278
Total .	103.000	Total .	103 000

Din totalul de 103.000 lei se scade lei 6722 care se achită la 15 Noemvrie 1935 reprezentând rata și rămâne pentru:

Cont încheiat la 15 Maiu 1935.

DEBIT		CREDIT	
Datorie 96.278 valuta 15 Nov. 1934		Rata 15 Maiu 1935:	
Dobândă 2.888 6% pe an		Dobânzi debitoare . . .	2.888
		Amortizment:	
		Valuta 15 Mai 1935 .	3.833
		Sold la 16 Maiu 1935 . .	92.445
Total	99.161	Total .	99.166

Din totalul de lei 99.166 se scade lei 6.721 care se achită la 15 Maiu 1935 reprezentând rata și rămâne lei 92.445 datorie cu valuta 16 Maiu 1935.

Se urmează în acest fel până se defalcă toate ratele.

Din analizarea celor de mai sus se desprinde următoarea regulă.

Pentru defalcarea ratelor stabilite prin art. 33 întrebuințăm principiul contului curent cu excepțiunea că la închiderea contului semestrial dobânda nu se capitalizează, iar amortizmentul fiecărei rate care se află prin scăderea dobânzei din rată, se scade din capitalul datorat.

Amortizmentul împreună cu dobânda formează rata acelui semestru.

Am arătat până aci soluția întrebuințată pentru rezolvarea art. 33.

Era necesar să demonstrez aceasta, fiindcă în acest fel se va vedea legătura cu cele ce urmează, care constitue punctul ce îl tratez.

Art. 34. Debitorii vor beneficia pentru orice rată plătită anticipat de o reducerc de 8% pe an calculată din ziua plății, până la scadența respectivă.

Legiuitorul prin dispozițiunile art. 34 îți diminuează ratele prin scontul de 8% pe an, adică o rată de lei 6722 plătită cu anticipație cu 6 luni devine lei 6453.

Legiuitorul îți arată prin anexa a doua din regulament cât reprezintă datoria după plata unei rate. De rest, legiuitorul nu se mai interesează.

Intervin din nou matematicile adică soluția defalcării dobânzilor și amortizmentului din rată.

Soluția constă, după cum am văzut la explicațiunile din art. 33 în principiul contului curent.

Și avem:

Dacă rata de 15 Noembrie 1934 se plătește la 15 Mai 1934.

Cont incheiat la 15 Noemvrie 1934.

DEBIT		CREDIT	
Datorie 100.000 lei valuta 15 Maiu 1934		Amortismentul ratei de 15 Nov. 1934 conform. art. 33 lei . .	3722
Dobândă 3.000 „		*Valuta 15 Maiu 1934*	
		Dobânzi as. Amortizment .	112
		Solduri:	
		Dobânzi .	2883
		Datorie	96.278
Total .	103.000	Total .	103 000

Prin contul de mai sus am stabilit dobânda de lei 2888 (redusă) în loc de lei 3.000 conform art. 33 și datoria rămasă de plată după achitarea ratei de 15 Noembrie 1934.

Am văzut că în creditul contului am scăzut pe debitor cu lei 3722 (amortizmentul neredus) și am satisfăcut dispoziținile anexei a 2 din regulament.

Am văzut deasemenea că legiuitorul a diminuat rata de 6722 la 6453.

Am văzut că dobânda ratei redusă este lei 2888. Diferența între dobândă (2888) și rata redusă (6453) este de lei 3565 care reprezintă amortizmentul neto. Cum debitorul este scăzut cu amortizmentul neredus (3722) însemnează că în această sumă se cuprinde lei 3565 amortizmentul redus încasat și lei 157, care reprezintă perderi din amortizment și se trece în debitul contului Pierderi din conversiune conf. art. 73.

Articole de jurnal

Următori la *Creanțe în conversiune*
Cassa
Incasat amortizment netto . . . . . lei 3.565
Pierderi prin conversiune
Reduceri din amortism. ratei de 15 Nov. 1934 . . „ 157
„ 3.722

Adică exact cu cât am scăzut noi pe debitor.

Pentru încasarea dobânzei avem:

Cassa la *Dobânzi* . . . . . „ 2 888

Acum se poate vedea că soluția mea este bună fiindcă:

Am satisfăcut cerințele legiuitorului și rezultatul corespunde regulelor de matematici adică formulei de dobândă care s'a aplicat la defalcarea ratelor conf. art. 33

TĂNASE NICOLAU
Procurist la Banca Unirea

Nu trebue dat uitării Gogu Ciocârdel, fostul șef al Serv. Contabilității G-rale C. F. R.

Poate că titlul mai just al acestui necrolog — și el prea mult întârziat — ar fi trebuit să fie: *„Un ignorat"*. Căci este ciudat că, după ce facem parte dintr'o breaslă prea tânără insuficient apreciată, de marea massă a lumii — ca să nu zic, disprețuită — lăsăm să dispară fără nici o urmă, fără nici un ecou, nu numai atâția dintre noi, care se sting fără să fi lăsat decât în cercul restrâns în care au trăit — amintirea unor „oameni cumsecade" — dar lăsăm să dispară nerelevată chiar plecarea acelora — deosebit de rari — cari închid ochii, după ce au înfăptuit lucruri de neprețuită valoare.

Desigur că în momentul în care necrologul de față va vedea lumina tiparului, se va fi împlinit un an, de când adunați în fața unei urne de cenușe, noi — cercul restrâns al familiei și al colegilor contabili dela C. F. R. — deplângem plecarea nu numai timpurie, dar și prea neașteptată a lui Gogu Ciocârdel.

Mi-am propus să împlinesc acest gol, dar o fac cu sfială, pentru că-mi dau seama că dacă nu voi reuși să pictez o icoană perfectă apoi nu-mi este permis nici să o profanez, făcând una neasemănătoare.

Deși eșit de pe băncile aceleași școale, de pe care plecasem cu doi-trei ani înainte, nu l'am cunoscut pe Gogu Ciocârdel decât la Direcția Financiară C. F. R prin August 1929. Aci, el a fost imediat repartizat la „Comisiunea de reorganizare a Contabilității C. F. R." pusă sub președenția d-lui N. Duthie dela Căile Ferate Engleze.

In scurt timp el s'a relevat și, deaceea foarte curând a devenit cel mai apropiat colaborator atât al Expertului englez, cât și al

Directorului Financiar C. F. R., d-l dr. Aron Pușcariu. Și, nici nu putea fi altfel, pentrucă oricine putea ușor constata la Gogu Ciocârdel o bogată cultură generală și de specialitate, splendid cristalizată de mintea lui clară, bine înscăunată, riguros disciplinată. Oricine putea constata impunătoarea-i putere de muncă. Oricine putea constata tenacea-i voință de a cerceta o problemă în toate amănuntele ei, atențiunea — împinsă până la pedantism — ce el dădea formei în care prezenta orice studiu, dorința lui nestrămutată de a pune pe orice lucrare pecetia desăvârșirei, a perfecțiunei.

Era poate prea grăbit să plece dintre noi și de aceea nu vroia să lase nimic imperfect. Avea poate instictiv acest presentiment și își dădea seama că nu-i va mai fi niciodată îngăduit să revină!

In soluționarea diverselor chestiuni și chiar atunci când apăreau divergențe de vederi, întotdeauna nu numai eu, dar toți cei cari am participat la lucrările acelei comisiuni eram captivați de logica strânsă a raționamentului, de expunerea impecabilă elegantă, de critica obiectivă, de replica impunător de urbană a lui Ciocârdel, oricât de aprinse ar fi fost discuțiunile și oricât de deosebite ar fi fost părerile.

Dotat cu aceste calități el a avut misiunea să dea suflet, să dea viață — prin instrucțiuni precise, ce vor lumina multe decenii calea ce se parcurge zilnic de practicieni — Contabilității C. F. R., căreia Expertul englez îi crease numai osatura.

Numai cine cunoaște vasta Administrațiune C. F. R., numai cine cunoaște multipla și variata avalanșe de probleme ce prezintă continuu această întreprindere, numai acela poate aprecia — în toată complexitatea ei — valoarea operei înfăptuită de Ciocârdel.

Dacă numai atât ar fi înfăptuit în cei 44 ani ai vieții lui — deși nu acesta este cazul — încă el și-ar fi răscumpărat dreptul de a mai fi trăit cel puțin tot atât.

Dar, chiar numai pentru această valoroasă și nepieritoare operă el a dobândit dreptul de a fi înscris, iar breasla datoria de a înscrie numele lui în cartea ei de aur. A dobândit dreptul la recunoștința Instituțiunei, căreia i-a dat tot ce avea, cu cel mai sublim spirit de sacrificiu, cum și a tineretului, căruia i-a luminat calea. Nouă colaboratorilor colegilor și familiei nu ne rămâne, decât amintirea continuu vie a acestei prețioase personalități, ca și regretul prematurei lui plecări dintre noi.

VINTILĂ GHEORGHIU
Inspector de Control Financiar
la Casa Muncii C. F. R.

Rezoluțiunile Congresului Internațional de învățământ comercial dela Praga

Al VI-lea Congres Internațional al învățământului comercial, a fost ținut la Praga, dela 1—6 Septembrie 1935. El a reunit mai mult de 600 de participanți, veniți din 26 de State diferite și aparținând cercurilor oficiale, comerțului și industriei, precum și instituțiunilor de învățământ comercial de toate gradele.

Ținând seamă de intensitatea tot mai mare pe care o iau aspectele concurenței dintre diferitele State și convins că este de cea mai mare însemnătate ca învățământul comercial să se desvolte în armonie cu necesitățile economiei naționale și ale legăturilor comerciale internaționale, pe baza unei solide culturi generale, Congresul, ținând socoteală de desbaterile diferitelor grupuri a adoptat următoarele puncte:

Punctul 1 (Grupul XII). — Având în vedere însemnătatea pe care o are chestiunea stagiului în străinătate a absolvenților instituțiunilor de învățământ comercial, secțiunile naționale vor acorda stagiarilor, sprijinul lor material. Ele vor cere autorităților administrative ale diverselor țări, să înlesnească admiterea voluntarilor retribuiți sau nu, bine înțeles pe bază de reciprocitate.

Punctul 2 (Grupul IV). — La formarea personalului, care se ocupă de vânzare și reclamă, se va rezerva o atențiune deosebită Pshihologiei aplicate și a moralei afacerilor.

Punctul 3. (Grupul X). — *a)* Învățământul comercial universitar trebue să păstreze un caracter cu totul științific, totuși profesorii vor trebui să rămână în contact permanent cu practica afacerilor. Aceasta se aplică și profesorilor școalelor comerciale.

b) Timpurile de astăzi cer, ca să se acorde o atențiune specială formării profesorilor pentru instituțiunile de învățământ comercial.

c) Studiile presupun o cunoștință prealabilă a comerțului și a tehnicei afacerilor.

d) Profesorul va primi o pregătire științifică, atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere pedagogic și practic. In cadrul studiului științific al pedagogiei, este absolut trebuincios, să se păstreze un loc însemnat filozofia, etica, logica, psihologia.

e) In pregătirea profesorilor școlilor de comerț, Universitățile

vor trebui să țină socoteală de necesitățile noi ale vieței economice și să creieze, în acest scop, catedrele necesare.

Punctul 4 (Secția XII). — In școlile de înalte științe comerciale, trebuesc creiate catedre de linguistică economică. Printre altele, ele vor avea în vedere pregătirea viitorilor profesori de limbi pentru instituțiunile de învățământ comercial.

Punctul 5 (Grupul II). — Principiul școalei active a fost aplicat și până acum cu succes în cele mai multe dintre instituțiunile de învățământ comercial, pentrucă ele permite să se dea învățământului o formă, care să se apropie de realitățile vieței.

Este de dorit ca acest principiu să fie aplicat ori de câteori va fi posibil, fără însă a cădea în exagerări.

Pentru a da o bază solidă cunoștințelor elementare absolut trebuincioase trebuesc puse îngrădiri aplicării acestei metode. Pentru a respecta personalitatea școlarului, trebuie ca în fiecare clasă numărul elevilor să fie redus.

Se înțelege dela sine că succesul acestei metode depinde de personalitatea profesorului.

Punctul 6 (Grupul V). — Instituțiunile însărcinate să adune documente luate din viața afacerilor, au de scop să pună la dispoziția profesorilor de științe comerciale, un material didactic de actualitate. Este de recomandat să se furnizeze elevilor o colecțiune bogată de documente întrebuințate în afaceri.

Punctul 7 (Grupul I). — Pentru instituțiunile de învățământ comercial și economic, jurnalul este un isvor prețios de informațiune și un excelent mijloc, susceptibil de a ușura adaptarea la necesitățile în continuă schimbare ale vieței de afaceri.

Profesorul se va referi la el, ori de câte ori îi va fi posibil, procedând însă cu tact și precauțiune.

Punctul 8 (Grupul XV). — Noțiuni de științe economice trebuie să figureze în programele tuturor instituțiunilor de învățământ tehnic, precum și în școlile de arte și meserii.

O orientare îndestulătoare privitoare la constituția, îndatoririle și activitatea țării, în cadrul învățământului general, este de dorit.

Pregătirea profesională economică, trebuie rezervată instituțiunilor propriu zise de învățământ comercial.

Predarea științelor economice în instituțiunile de cultură generală, nu poate înlocui pregătirea profesională în instituțiuni de învățământ comercial.

Desminţirea unor pretinse „fraude“

— Un comunicat al Casei Autonome a Monopolurilor tutunurilor —

Din partea Direcției Generale a Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României, primim spre publicare „oarecari lămuriri cu privire la învinuirile aduse Serviciului, a Asistenței Sociale în gestiunea pensionărei de către C. A. S. a foștilor lucrători R. M. S. și C A. M.“.

In ziua de 4 crt., diferite ziare sub titlurile „Abus fraudulos“, Escrocherile dela C. A. M., au publicat la rubrica judiciare o informație în care se afirmă printre altele că anumiți funcționari ai Casei Autonome a Monopolurilor, întocmind situații false și-au însușit, prin fraude, importante sume de bani.

Asupra acestei chestiuni C. A. M. a mai dat publicității un comunicat lămuritor atunci când în presă s'au înserat unele informatiuni eronate.

Convinsă că și de rândul acesta comentariile publicate sunt greșite și pentru a dovedi lipsa de vinovăție a personalului său, Direcția Generală C. A. M. se vede obligată să puie din nou la îndemâna oricui, elementele necesare unei drepte judecăți a cazului la care se referă suscitatul articol și anume:

Lucrătorii din stabilimentele agricole, industriale și miniere ale Casei Autonome a Monopolurilor, la fel cu toate celelalte categorii de lucrători industriali, *beneficiază de dreptul de a primi din partea Casei Asigurărilor Sociale (C. A. S.) pensiile la cari au dreptul pentru invaliditate și bătrânețe.*

In anii 1930 și 1931 urmând a realiza la confecția țigaretelor condițiuni optime de higienă, așa cum cere technica modernă, care consideră industria manufacturei tutunului o industrie alimentară, C. A. M. a propus spre pensionare din serviciul său un număr de lucrători și lucrătoare *suferind de diferite boale, în special de tuberculoză.*

Examinați de comisiile medicale ale Casei Asigurărilor Sociale, cei propuși de C. A. M. *au fost găsiți că îndeplinesc condițiile cerute de legea și regulamentul de pensionare și în consecință li s'au acordat tuturor acestora, de către C. A. S. pensiile la cari aveau dreptul.*

După 2 ani Casa Asigurărilor Sociale, întreprinde o revizuire a pensionarilor săi. Printre aceștia se găseau evident și acei ce fuseseră proveniți din stabilimentele C. A. M. pensionați fiind în anii 1930 și 1931. Ori, categoria acestora un număr de 150, au fost găsiți de comisiile de revizuire apți pentru muncă și în consecință li s'au suprimat pensiile de cari beneficiază până atunci trimițându-i pe câmpul muncii.

Spre a nu pierde drepturile câștigate în cei 15—20 ani, cât cotizaseră la C. A. S. ca lucrători ai Regiei Monopolurilor Statului sau ai Casei Autonome a Monopolurilor, toți acești pensionari cărora li se refuzau acum pensiile, au continuat cu regularitate, ca foști pensionari C. A. S., să achite cotizațiile cerute de art. 164 din vechea lege a asigurărilor sociale și 18 din noua lege și aceasta prin aplicarea timbrelor respective pe cărțile de lucrători procurate printr'un serviciu al C. A. M.

Operațiunea aceasta a fost considerată de Casa Asigurărilor Sociale, (care socotesc pierdute pentru viitor drepturile la pensie, ale foștilor ei pensionari), ca ilegală și în consecință deferită spre instrucție și judecare organelor competinte cari au putut constata că acuzațiile de aplicare de timbre deslipite dela alte cărți sau chitanțe false sau în fine de timbre clandestin confecționate, *sunt complectamente neîntemeiate.*

Singurul litigiu în discuție pendinte astăzi de Cab. 9 Instrucție, este acela de a se preciza dacă C. A. M. procedând cum a făcut, a interpretat bine legea asigurărilor sociale, ceeace bine înțeles că nu înseamnă în nici un caz rea credință sau procedeu fraudulos din partea funcționarilor săi. *cari au lucrat în mod oficial pentru susținerea unor drepturi câștigate ale foștilor lucrători.*

Aducând la cunoștința publică aceste elemente informative, Casa Autonomă înțelege totodată să ia apărarea d-lor A. Marinescu și A. Brăilescu, *care pr ntr'o falșă interpretare a unei decizii judecătorești sunt obiectul de atac nedrept al unor interesați.*

Directorul personalului,
(ss) *D. Enescu*

Director General,
(ss) **Ștefan Stănescu**

Rugăm pe Domnii abonați, cari sunt în restanță cu plata abonamentului și au primit circulări, să ne trimită de urgență achitarea abonamentului.

Recenzii

Doctorand Dumitru Mihail: **Economia capitalistă și noile tendințe economice și sociale.** — Într'o broșură de 38 pagini, D-l Dumitru Mihail, doctorand în Științele Economice, face o luminoasă expunere rezumativă a nașterii și evoluției capitalismului în legătură cu organizarea Statului.

Din această expunere se vede că fiecare sistem economic nu a fost o creațiune artificială, ci a fost emanațiunea ideilolor politice și filosofice precum și a organizării Societății dintr'o anumită epocă.

Autorul, considerând transformările de ordin spiritual technic și social, crede că suntem într'o fază de criză a capitalismului, care nu se poate sfârși de cât printr'o adaptare a acestei forme economice la țelurile, pe care societatea le urmărește ș. a. o cât mai mare difuzare a bunurilor materiale și morale ale civilizației, așa în cât să se realizeze maximum de „bine social".

De aceea D-l Mihail se realiază la școala cea nouă, care vede eșirea din criză în economia organizată cu un pronunțat accent pe capitalismul de Stat, care înlocuește sistemul economic achizitiv bazat pe salariați și pe câștig printr'un sistem de satisfacere a trebuințelor prin cooperare bazat pe solidarism.

Pentru aceasta, autorul este pentru intervenționismul de Stat, dar nu în sensul întăriri puterii capitalismului cu caracter individual bazat pe asigurarea rentabilității capitalului, ci în sensul amestecului chiar în producția și circulația bunurilor exercitate eventual pe socoteala Statului, spre a obține maximum de utilități pentru societate.

Aci credem că autorul face aceiași greșeală, pe care o fac toți partizanii economiei biurocratizate.

Idealurile, pe care le urmărește capitalismul de Stat sunt foarte frumoase, ca și idealurile doctrinei socialiste.

Suntem însă siguri că transformând funcțiunile economice bazate pe inițiativă, rentabilitate, risc etc., în funcțiuni administrative bazate pe budget și pe votul universal, vom atinge mai repede aceste idealuri?

Noi ne îndoim, față de amestecul din ce în ce mai mare al politicei — și nu întotdeauna al politicei sănătoase — în viața de Stat, politică, ce scoate la suprafață de multe ori elemente, cari n'au nici pregătirea, nici onestitatea absolut necesară pentru o acțiune atât de importantă a Statului.

Capitalismul, este adevărat, nu a urmărit înalte idealuri sociale ci și-a urmărit destinul său — *sporirea rentabilității capitalului* — însă tocmai prin aceasta a contribuit la realizarea progresului omenirii, de care beneficiază azi straturi din ce în ce mai largi.

Dacă noile doctrine ca și vechile doctrine socialiste prin atmosfera ce o întreține în jurul idealurilor ce le urmăresc, aduc

o corijare a capitalismului individual, transformând pe cât posibil beneficiul individual în beneficiu colectiv sau social, profitabil societății, cu atât mai bine

A condamna însă capitalismul și a lua măsuri, cari împiedică funcțiunea lui pentru a-l acuza apoi că nu mai corespunde vremurilor, înseamnă, după cum spune L. Romier în interesantul său studiu:

„A scoate ochii, a tăia urechile unui om și apoi a-l arăta ca un om incapabil să acționeze"

Cu aceste rezerve asupra concluziunilor D-lui Mihail, recomandăm călduros broșura, care dovedește o justă înțelegere a evoluției economice și a rosturilor vieței economice în societate.

Dr. V. M. Ioachim

N. Iorga: **Idei asupra problemelor actuale.** Edit. Cugetarea, pag. 210, lei 50. — Universitatea populară dela Vălenii de Munte constitue o curagioasă încercare de a reînvia învățământul liber de odinioară, când profesorii nu erau ținuți să respecte anume programe analitice, iar elevii nu erau siliți să urmeze anume cursuri.

Sfertul de veac de existență al acestei Universități a dovedit că un asemenea învățământ este viabil și chiar susceptibil de desvoltare.

Dacă s'ar aduna în volume prelegerile ținute la această Universitate din domeniile cele mai variate, s'ar pune la dispoziția publicului o comoară de cunoștințe, de îndemnuri și simțiri.

Avem mulțumirea că cel puțin o parte din prelegerile d-lui Prof. N. Iorga, au fost tipărite, fie chiar sub o formă mai mult rezumativă, așa cum au fost prinse de ascultători sârguitori ai acestor cursuri.

De curând a apărut broșura: *„Idei asupra problemelor actuale"* cu prelegerile din anul 1934.

In aceste prelegeri, d-l Iorga se ocupă de *forme cari se duc și de realități care vin* în partea I-a, iar în partea II-a de *„Vechea și Noua Europă"*.

D-sa se ridică contra acelor forme, cari sub pretexul organizării și al modernizării, împiedică dezvoltarea organică a individului și a societății.

Astfel religia, școala, administrația, economia națională și internațională se bazează mai mult pe forme și norme impuse de considerațiuni momentane, fără respectarea tradiției și fără preocuparea de viața liberă interioară a omului.

D-l prof. Iorga constată cu drept cuvânt că reformarea nu numai a vieței morale dar și a vieței materiale purcede dela cultivarea sufletului

In formele de organizare ce trebue să vină, urmează să se găsească în ordinea economică „un mijloc de înțelegere între ce poate da mașina și ce pretinde sufletul uman".

In ordinea financiară, d-l Prof. Iorga. are o ideie originală s. a. ca fiecare grup să-și caute de veniturile și cheltuielile lui, Statul rezervându-și doar grrja armatei și a ordinei publice.

Este o ideie, pe care d-sa a căutat să o pună în practică când a fost Prim Ministru, trecând asupra organelor locale întreținerea învățământului și a bisericelor.

A trebuit însă să renunțe în urma opoziției ce i s'a făcut.

Nu suntem de acord cu d-sa atunci când tratează echilibrul bugetar numai ca o problemă contabilă, fără mare însemnătate pentru buna gospodărie a unei țări.

In partea II-a d-sa zeflemisește pe cei cari voind să facă o „Europă Economică", au reușit să facă o „Europă a șomerilor".

D-l Prof. N. Iorga vorbește de curentele, cari au imprimat Europei un ritm și o organizație nefirească (noul misticism, snobismul, bolșevismul, dictaturile, etc.).

Vede salvarea într'o Europă nouă bazată pe o viață locală organică, pe colaborarea economică și spirituală între națiuni, pe selecțiunea conducătorilor, pe o literatură sănătoasă și pe o nouă îndrumare a învățământului descătușat de formele și de formulele de azi.

Dr. V. M. Ioachim

C. Stelorian și A. Cominovici: **Lămuriri** cu privire la regulamentul de modul și măsura în care dispozițiunile legii contabilității publice se aplică în asigurările sociale. (198 pag. Tiparul Românesc S. A. București).

Lucrarea aceasta este o analiză a *regulamentului* în care dispozițiunile legii contabilității publice se aplică în asigurările sociale, nevoe atât de simțită de a se pune la îndemână tuturor o carte, care să tălmăcească articol cu articol acest regulament.

Trebue să accentuăm, că mai 'nainte de legea de unificare a asigurărilor sociale din 1933 — legea D. R. Ioanițescu — care prin art. 32 statorniceşte că „legea contabilității generale a Statului nu se aplică în asigurări, decât în măsura fixată printr'un *regulament* special" ; responsabilitatea gestionarilor, aplicarea bugetului, angajarea cheltuelilor, etc , se făceau după legea contabilității publice, în care erau tratate foarte vag aceste chestiuni.

Aceste lipsuri însă, înțeleapta conducere a primului nostru institut de asigurări sociale le-a înlăturat pe cale administrativă, prin circulări date organelor în subordine, circulări inspirate din legea contabilității publice, care după cum am mai spus, stabilea dispoziții numai pentru fondurile Statului.

Noua lege a contabilității publice din 1929 limpezește întrucâtva chestiunea aplicării contabilității publice în asigurări, în cazurile când dispozițiunile ei, nu sunt în contrazicere cu cele cuprinse în legile lor organice

Nici acum nu s'a fixat parcă, normele de adaptare între cele 2 legi, care rămâneau ca și mai înainte, tot la o apreciere personală.

Deosebirea față de trecut consta numai într'o deplasare din inițiative, care trece dela administrație la controlul preventiv.

Apariția unui regulament era deci imperios așteptată, care n'a întârziat să apară în M. O No 237 din 14 Oct. 1933.

Acest regulament însă trebuia lămurit, interpretat ca să fie cât mai exact aplicat, înțeles

Pentru aceste motive, apariția lucrării de mai sus este bine venită; fiind tratată de cele mai reprezentative persoane ale asigurărilor sociale, — funcționari superiori — cari aplică în tot momentul legea asigurărilor sociale.

Lucrarea începe cu un istoric al împrejurărilor din care s'a născut acest regulament, precum și *enunțarea* problemei, a cărui comentar se face.

Modul de tratare este cel mai bine ales și chiar științific, analizându-se articol cu articol din regulament, comentându-se suficient fiecare articol, făcându-se legătura între articole, inovație care nu se găsește în regulament, stabilindu-se astfel o sistematizare și o coordonare a materiei.

Acest studiu nu este deci numai un comentariu, un îndreptar, ci o lucrare științifică; pentru care nu găsim cuvinte cum s'o recomandăm nu numai funcționarilor din asigurări, patronilor sau asiguraților, dar tuturor cari au în sfera activității lor legătură cu științei *armoniei sociale.*

Un index alfabetic ușurează mult cercetarea chestiunilor mai importante, cari fac obiectul regulamentului; iar ca anexe se publică.

1. Regulamentul oficului central de licitație.
2. Norme generale pentru ținerea licitațiilor.
3. Condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări cari complectează ca un prețios material de consultat, încadrat legii de unificare și regulamentului ei.

Dem. B. Cătuneanu

Int. Maior I. M. Voinescu: **Elite, Biurocrație și intendența militară.** — Autorul, expert-contabil, publică în broșură o conferință ținută înaintea ofițerilor la Școala superioară de războiu, unde este profesor.

Conferința este însuflețită de cuvintele M. S. Regelui, rostite la începutul acestui an: „Un spirit nou va trebui să bântue această țară" și pe care le și pune ca motto al broșurei.

După ce statornicește că intendența militară, acest „corp al eroilor fără de glorie", este adevărata elită a armatei, autorul pornește un viguros atac împotriva biurocratismului, această racilă a oricărei instituții a statului. Adânc cunoscător al vieței de biroul pe care a trăit-o din plin și pe care a înțeles-o așa cum este: „Biroul, cu viața, cu atmosfera lui specifică ne poate deveni ce, mai înverșunat dușman". Sunt trei lucruri împotriva cărora spiritul omenesc luptă zadarnic: prostia, biurocratismul și formulele de-a gata". Autorul isbește fără milă în biurocratismul cancelariilor, unde

ofițerul se uită pe el până la a se scoborî la nivelul furierilor.

Broșura aceasta, plină de învățăminte frumoase și sănătoase, ar putea fi citită cu foarte mult folos de orice funcționar, mai ales dela stat.

F. H.

Jurisprudențe Fiscale

Inregistrările tardive nu constituesc o neregularitate a registrelor.

Inalta Curte de Casație Secția III-a — sub președinția d-lui Dim. Lupu — prin deciziunea ce a pronunțat în procesul dintre G. Oprescu și frații Bacârea și Voinescu (Nr. 1762/934 publicată în „Revista de drept comercial și studii economice“ Nr. 2/935), a statornicit o jurisprudență de deosebit interes pentru lumea noastră comercială.

A hotărât anume că: *faptul că unele operațiuni comerciale au fost înregistrate tardiv – adică mai târziu de ziua în care s'au efectuat, — cu adevărat, nu constitue o neregularitate în ținerea registrelor firmei respective.*

Spre a stabili astfel a fixat următoarele considerente:

„Având în vedere că prin motivul de casare recurentul se plânge de eroare grosieră de fapt, omisiune esențială, denaturare și violarea art. 52 c. com. susținând că probatoriul cu registrele acestei societăți fiind neregulat ținute trebuiau să facă dovadă contra, potrivit dispozițiunilor art. 52 c. com.

„Considerând că — în ceeace privește critica întemeiată pe violarea art. 52 c. com. ea este deasemenea nefondată deoarece, *pe deoparte*, tribunalul în sprijinul soluțiunei sale nu se întemeiază doar pe extrasul de cont din registre ci pe toate probele cauzei iar, *pe de altă parte*, nu conchide că registrele ar fi neregulat ținute spre a fi cazul să atragă concluziunea prevăzută de art. 52 cod com. ci din contră, din faptul că operațiunile au fost înregistrate mai târziu deduce bună credința societății pârâte... indiferent de faptul că operațiunea nu fusese înregistrată chiar în momentul efectuării ei“...

Deci și acest motiv de casare fiind nefondat, cată a fi respins.

1. Impozit comercial Art. 39 l. c. d. art. 7 și 8 Par. 121 din instrucțiuni. Venitul minimal la industriași. Modul cum se calculează *)

Atunci când industriașii sunt impuși la impozitul minimal de 18.000 lei, venitul corespunzător ce urmează a li se stabili, este de 180.000 lei.

---

*) Din Revista Tribuna Financiară No. 31/935.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-A

Dosr No. 1735/ 33
Deciz unea fiscală No. 63
Ședința dela 26 Febr. 1934

„Având în vedere că contribuabilul Carol Fleischer a făcut recurs împotriva deciziunei cu No. 636 932 a Comisiunei II-a de apel pentru următorul motiv formulat prin motivele depuse separat în această instanță și desvoltat prin concluziunile orale ale reprezentantului său și anume“ :

„Exces de putere și violarea art. 39 al 7 și 8, și art. 71 și 132 din l. c. d. și par. 29 și 30 din instrucțiuni Comisiunea de Apel constată că registrele comerciale sunt regulat ținute, iar bilanțul s'a încheiat cu pagubă, astfel că coeficientul de 2 % aplicat la suma investițiunilor dă un venit impozabil de lei 160.198 In consecință, Comisiunea de apel constată că urmează a fi impus la impozitul minimal prevăzut de art 39, al 7 și 8“.

„Ori, art 71 din lege prevede că în cazul când se stabilește impozitul minimal, acesta se va calcula la venitul prezumat minim de 180.000 lei și maxim de 750.000 lei“.

„Or, Comisiunea, deși constată că venitul prezumat raportat la investițiuni este de lei 160.193 și deci inferior venitului minimal de 180.000 lei, totuși prin violarea legei și cu exces de putere reduce venitul net impozabil la 225.000 lei, în loc de 100.000 lei, cum am cerut prin motivele de apel și cum prevede legea prin art. 39, al. 7 și 8“.

„In consecință, deciziunea dată cu violarea acestor texte de lege este viciată și casabilă“.

„Potrivit art. 132 din lege, instrucțiunile Ministerului de finanțe au putere de lege, iar instrucțiunile publicate în Mon. Of. No. 21/93 prevăd că potrivit art. 71 din lege impozitul minimal se va calcula totdeauna la suma de lei 180000 și respectiv la 750.000“.

„Având în vedere că contribuabilul recurent, Carol Fleischer a fost impus prin procesul verbal de impunere Nr. 215/932 pentru fabrica de tăbăcărie ce are în strada Verzișori 6 București, la impozitele industrial și complimentar calculate asupra venitului de 600.000 stabilit prin apreciere conform art. 39 al. II lit. b. din legea contribuțiunilor directe“.

„Că împotriva acestui proces-verbal de impunere contribuabilul recurent a făcut apel și Comisiunea II-a de apel prin deciziunea cu Nr. 636 din 1932 atacată cu recurs i-a admis, în parte apelul și i-a redus venitul net impozabil la suma de lei 225.000 venitul minimal industrial echivalent impozitului de 120.000 lei, partea Statului în conf. cu disp. art. din I c. d al. 1, adăogat prin legea din 1 Ianuarie 1932“.

„Având în vedere că în conf. cu disp. art. 39 din l. c. d. al. I, adăogat prin legea din 1 Ianuarie 1932, în vigoare la stabilirea

impunerei pentru întreprinderile comerciale și industriale supuse impozitului minimal după valoarea locativă a stabilimentului în care se exercită întreprinderea sau după valoarea totală a investițiunilor mobiliare și imobiliare destinate exploatărei, impozitul minimal partea Statului nu poate fi inferior sumei de 18.000 lei și nici superior celei de 75.000 lei".

„Considerând că în conf. cu disp. acestui text de lege și cu instrucțiunile Ministeriale publicate în M. Of. No. 21/932, cari pentru stabilirea venitului minimal impozabil trimit la disp. art. 71 din l. c. d., venitul minimal impozabil al întreprinderilor comerciale și industriale nu poate fi inferior sumei de 180.000 lei și nici superior aceleia de 750.000 lei".

„Considerând că comisiunea de apel stabilind întreprinderei industriale a contribuabilului recurent, impozitul minimal de 18.000 lei, în conformitate cu disp. al. 1 al art. 39 din I. c. d., adăogat prin legea din 1 Ianuarie 1932 și cu Instrucțiunile Ministeriale de aplicare acestui text, dar determinându-i venitul impozabil la suma de lei 225.000 a săvârșit cu exces de putere și au violat disp. art. 39 din I. c. d. și ca atare deciziunea sa urmează a fi casată pe acest motiv.

„Că așa fiind, recursul contribuabilului Carol Fleischer este întemeiat și urmează a fi admis și în consecință deciziunea cu Nr. 636/932 a Comisiunii II-a de apel urmează a fi casată cu trimiterea spre o nouă judecare a apelului în conformitate cu normele indicate mai sus".

2. Adiționale. Art. 71. Par. 226 din Instrucțiuni. Venitul supus cotelor adiționale în cazul societăților pe acțiuni

In cazul societăților pe acțiuni impozitele adiționale și cele pentru drumuri nu se pot aplica asupra venitului impozabil la complimentar ci numaî asupra venitului elementar.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-A

Dos. No. 2357/934
Deciziunea fiscală No. 81
27 Martie 1935

In ce privește motivul 6.

„Având în vedere că prin acest motiv recurenta susține că în cuprinsul procesului verbal de impunere No. 29/932 se constată că instanța de impunere a calculat impozitele adiționale și cele pentru drumuri la suma supusă impozitului complimentar, că în această sumă a intrat, pe lângă venitul net comercial, și suma ce reprezintă dividende, valoarea locativă a imobilului, fondul de rezervă, venitul din efecte publice, sume ce au suportat un rând de adiționale și impozite drumuri, odată cu impozitele elementare ce i s'au aplicat, și deși a cerut înaintea instanței de apel ca adiționalele și impozitele pentru drumuri să se calculeze asupra veni-

tului impozabil la elementar, iar nu la suma supusă impozitului complimentar, totuși comisiunea de apel numai cu violarea art. 72, 30 și 42 din l. c. d. ajunge la soluția dată".

„Având în vedere că după art. 71 din l. c. d. pe lângă unele dintre impozitele elementare se pot aplica în folosul instituțiunilor prevăzute de art. 72 cote adiționale și impozite, drumuri calculate asupra veniturilor impozabile la acele impozite elementare; că printre acele impozite elementare art. 1 din l. c. d., prevede și impozitul pe veniturile întreprinderilor comerciale și industriale; că dar, cotele adiționale și impozitele pentru drumuri se pot înființa și pe lângă impozitul pe veniturile comerciale și industriale, socotite de lege ca impozit elementar".

„Având în vedere că în materie de întreprinderi comerciale și industriale, impozitul elementar in anumite cazuri de rentabilitate excepțională a capitalului este rezultatul a două procente, unul fix prevăzut de art. 30 și altul progresiv, stabilit de art. 42".

„Având în vedere că nu numai impozitul fix, dar și impozitul progresiv numit de lege impozitul complimentar, e un impozit elementar fiindcă legea, prin art. 42, spune că acest din urmă impozit e un adaos la impozitul fix și adaosul nu poate să aibe decât acelaș caracter ca și principiul, că deci, dată fiind dispoziținea din art. 71, după care impozitele adiționale se aplică asupra veniturilor impozabile la impozitele elementare, ar urma să se conchidă că impozitele adiționale și cele pentru drumuri se pot aplica și asupra veniturilor impozabile la impozitul complimentar, socotit de lege ca un impozit elementar".

„Considerând însă, că în cazul societăților pe acțiuni, în compunerea venitului impozabil la complimentar intră, pe lângă veniturile impozabile la elementar, și veniturile de sub art. 33 cari, ca venituri mobiliare au suportat impunearea pentru impozitele adiționale și pentru drumuri, odată cu impunerea pentru impozitele elementare, prin reținerea ambelor acestor impozite de către debitori în momentul plății, acele venituri potrivit art. 25 l. c. d. ca atare, în situațiune este evident că în cazul societăților pe acțiuni, cum este și cazul recurentei, impozitele adiționale și cele pentru dumuri nu se pot aplica asupra venitului impozabil la complimentar, ci numai asupra venitului la elementar, deoarece, după cum s'a arătat, în venitul impozabil la complimentar intră, peste veniturile impozabile la elementar, venituri pentru cari impozitele adiționale și cele pentru drumuri au fost aplicate și încasate, și a le aplica și înasa încăodată, înseamnă a face o dublă impunere ceeace legea contribuțiunilor, pentru toate categoriile de impozite, a evitat pe toate căile".

„Având în vedere că în sistemul legii contribuțiunilor directe impozitele adiționale și cele pentru drumuri nu se calculează după veniturile impozabile la complimentar e că în expunerea de motive unde s'a expus în linii generale tot sistemul legii, se spune, motivându-se că veniturile impozabile la complimentar „nu suportă

adiționale" întrucât impunerile adiționale se aplică direct asupra venitului".

„Considerând că dacă acesta a fost sistemul legei și dacă art. 33, 71 și 72 din l. c. d. au fost concepute în sensul acestui sistem, este evident că par. 187 din instrucțiuni, prin care se prevede că adiționalele pentru societățile pe acțiuni se aplică la complimentar, contravine dispozițiunile și sistemul legii, și potrivit art. 132 din instrucțiuni nu are nici o putere și nu poate fi luat în considerare".

„Că, acest fel, fiind motivul 6 este fundat și urmează a se admite și a se casa acest motiv, deciziunea atacată cu recurs, și se trimite dosarul la aceiaș comisiune, pentru a proceda la o nouă judecată.

Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați

Vineri 13 Septembrie s'a ținut ședința Consiliului Superior al Corpului sub prezidența d-lui N. Butculescu asistat de Dr. V. M. Ioachim.

S'a luat cunoștință de referatele ce se vor prezenta Congresului dela Timișoara.

S'a luat cunoștință de memoriul contabililor înscriși de baza art. 20 din lege cari cer găsirea unei modalități pentru a fi trecuți la gradul de expert contabil.

Consiliul având în vedere că art. 3 din legea Corpului cere titluri de învățământ comercial superior pentru gradul de expert contabil, n'a putut lua în considerare memoriul, îndemnând pe cei ce vor să aibă acest grad să-și complecteze ori să-și echivaleze studiile conform legilor în vigoare ale învățământului comercial.

S'a numit d-l Prof. Florea în Comisia de examinare pentru experți contabili dela Sibiu.

S'a hotărât ca pe viitor să nu se mai țină examene de cât în centrele fixate dinainte: București, Iași, Craiova, Cluj.

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

Curs de Contabilitate Comercială Generală Vol III al d-lor Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu se găsește de vânzare la autori în Strada General Ernest Broșteanu No. 27 bis. Costul lei 500.

Colegiale

☒ D-nii **Chr. D. Staicovici,** Președintele Camerii de Comerț și **Gh. Cristodorescu,** Directorul general al Uniunei, au fost decorați cu „Coroana României", în gradul de Mare Ofițer, iar d-l **D. Nițulescu,** Director al Camerei în gradul de Comandor.

☒ D-l **I. Tzimand** a fost numit cenzor la Soc. anon. **„Noua filatură română".**

☒ D-l **V. Stoicovici,** Secretar general al Camerii de Comerț, a fost la Belgrad unde a luat parte la Conferința economică a Micii Înțelegeri în calitate de consilier technic.

☒ D-l **V. Simcea** dela ziarul „Universul" a fost în America de Sud ca delegat al Universului.

☒ D-l **I. C. Negrescu** a fost numit în Consiliul Oficiului de Asigurări de pe lângă Ministerul de Industrie și Comerț, în calitate de expert contabil.

☒ D-l **Victor Slăvescu,** fost Ministru, a fost delegat să reprezinte România la Liga Națiunilor.

☒ D-l **D. Bobină** a fost însărcinat cu conducerea noii organizații: „Magazinul Central de Consum al Cooperației".

☒ D-l **Cezar Miron** a fost numit în Comisiunea pentru întocmirea Regulamentului Academiei de Studii cooperative.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Botoșani: Buium Zeilig, Federich Sehwalb, stagiari,
Secția Brașov: Binder Kup, Kohl Robert, Krauser Iosef. Siegel Artur, stagiari.
Secția Câmpulung (Muscel): Nicolae Diaconu, stagiar.
Secția Chișinău: Vainberg Abram.
Secția Focșani: José R. Neiger, G. D. Mihăilescu, stagiari.
Secția Galați: Balter Mauriu.
Secția Ilfov: Theodor Al. Florescu, Dumitrescu I. Sebastian, Mihăiescu N. Constantin, Theodorescu T. Constantin, Coriolan Munteanu, Petcu V. Constantin, Alexe D. Niculae, Ignat I. Soil, Albert M. Stanciu, Samy I. Nathansohn, Strulovici M. I., Marcus M. Froim, Russu Florea.
Secția Sf.-Gheorghe: Tarsay Ernest, Csaszar Ecaterina, Mandel Zoltan, Schmidt Paraschiva, Csedö Gheorghe, Păcurar Irina, stagiari.
Autorizat: Ion Pechar.

Secția Simleul-Silvaniei: Donogany Gliger, Königstein Alexandru, Chirvai Aurel, stagiari.

Secția Târgu-Mureș: Sângeorgean D. Emil, Speter C. Solomon, autorizați.

Secția Timișoara: Magdi Iulian, Nyul Ioan, Andrei Csendes, Ioan Suciu, Gygity Ioan, Besinger Francisc.

Avansări

Secția Brașov: Catrava Ștefan, Vandame E. Leodold, în gradul de contabili autorizați.

Secția Târgu-Mureș: Bus Gizella, Mar, Eienhut, Orosz Adalbert, Tolan Ion, în gradul de contabili autorizați.

* * *

Secția Sighișoara: D-l Henter Rudolf, contabil autorizat, achitându-și cotizațiunile restante, suspendarea sa din Corp încetează.

† ALEXANDRU RADU

La 19 Septembrie a încetat din viață un suflet ales și un prieten devotat al celor mulți, Alexandru Radu, expert-contabil, subdirectorul contabilității din ministerul de finanțe.

Am numit pe Alexandru Radu prietenul celor mulți, pentrucă el s'a ridicat deasupra preocupărilor zilnice ale profesiunei lui și și-a închinat după războiu, întregul timp liber ridicării economice și culturale a populației din cartierul Florească, unde a pus temelia solidă a unei vii activități cooperatiste și culturale.

In 1922 a înființat Banca populară Florească, care sub ingrijita sa conducere ca președinte a făcut progrese uimitoare, formând o cetate economică a locuitorilor din această parte a orașului. Că opera sa a fost solidă și a prins rădăcini adânci în gospodăria și sufletul concetățenilor săi, ne-o dovedește activitatea sa rodnică desfășurată chiar în cele mai grele momente de criză prin care au trecut instituțiile de credit.

In 1933 la 17 Septembrie a avut fericirea să prezideze înaugurarea unei alte opere economice, fiică a celei dintâi s. a, *„Cooperativa de Consum Florească"*.

Ceeace a format caracteristica acțiunei sale, a fost complecta dezinteresare și nețărmurită dragoste, cu care a activat tot timpul pe tărâmul înfrățirei sociale prin solidarism.

Cu o activitate atât de bogată și de frumoasă, viața lui era atât de prețioasă pentru toți.

Dumnezeu a socotit altfel și l'a chemat la Ceruri la o vârstă când era în plină desfășurare a energiei lui.

Fie-i țărâna ușoară și binecuvântată fie-i opera lui. **Vlm.**

Abonamente

In cursul lunei dela 5 Septembrie — 15 Octombrie 1935, am primit următoarele sume *) :

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Bacău: Lupu Sternberg.
Brașov: Rudolf Siegmund.
Brăila: Philippe M. Loebel.
Buziaș: Herman Aussländer.
Bazargic: Prin d-l St. Baltagiev: M. Pandelescu 1934, 200; C. N. Biju 1934, 200; Ilie Ionescu 1934, 200; Borim Gherghiev 1934, 200.
Bolgrad: Nicolae Milea 1935, 200.
Buzău: Milea Cristea 1935, 100,
Brânceni: G. M. Niculescu 1934—35, 320.
Chișinău: Corpul contab· aut. și exp. contab. 1934—35, 400; Ciovârnășani Niculescu 1935, 200.
Cluj: G. Certan 1935, 100.
Craiova: D. S. Alschech 1935, 160.
Cetatea-Albă: L. Papaciubeuic 1935, 200.
Deva: Felsner Eugen ab. până la 1 Iulie 1936, 160.
Iași: Avram Goldenberg 1935, 160; Wolf Lipa, 1935, 160.
Lipova-Banat: Oscar Schwartz 1935, 200.
Moreni: Alfred Siegler 1935, 80; Ioan Nițulescu 1934—35, lei 400.
Oravița: Surulescu D. Iosif ab. 1931—32, 400.
Oltenița: Zaharia Theodor, 1934, 160.
Petroșani: O. Pellion 1935, 200.
Pitești: Ion V. Comănescu 1935, 160; Marin Andreescu 1934 și 1935, 320.
Ploești: Gabriel Pap ab. 1936 lei 160; N. C. Șerbănescu 1934, 160.
Piatra-Neamț: M. Weissbein ab. 1931— 33 lei 150.
Rădăuți: Carol Voișe 1934, 160.
R.-Vâlcea: Nicu Statopol 1933—34, 320.
Roman: Const. Ciornei 1934, 160.
Reșița: V. Jarcu 1935, 200.
Scăeni: Nic. P. Cristescu 1934—35, 320; Fl. Marinescu 1935, 80.

București :

Gh. Albeanu 1935, 200; Th. Arginteanu 1934, 160; Eug. Antoniu 1934, 200; N. Ardeleanu 1935, 200; Apostolescu N. Dio-

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

nisie 1935, 80; V. Brudea 1935, 200; Gh. Barbu 1934, 200; Ioan Bucurescu 1935, 200; Marcel Birnbaum 1935, 100; D. Bârsan 1935, 200; D. G. Botez 1934, 200; Aurel Bediţeanu 1935, 160; I. Bechar 1935, 200; Ferdinand Bovo 1935, 200; Bernard Baraf 1934, 80; Brosiu Valeriu 1934, 100; Th. I. Cristescu 1935, 200; Prof. Jean Constantinescu 1935 200; Emil Costinescu 1934, 160; Prof. Al. Costache 1934, 200; George Constantinescu 1934, 200; Anton Cominovici 1935, 200; R. M. Crăciunescu 1933, 160; O. Conzelman 1934, 200; N. Caraianu 1935, 200; Cohn Anciu 1935, 200; I. Crăciunescu 1934, 200; C-tin Coca 1935, 200; I. Clinceanu 1935, 200; V. Catafani 1935, 200; Ernest Crivda 1934—35, 400; I. Comoli 1934, 200; Cristea Cartaş 1935, 100; Jacques Dratat 1935, 100; Jacques Danon 1935, 200; G. Dorojan 1934, 200; Cornel Dobrotă 1935, 200; V. Dumitrescu 1935, 200; Ion Dumitrescu 1935. 200; G. Dragomirescu 1935, 100; Sofia Diaconescu 1935, 80; Georgescu V. C-tin 1935, 100; Ion T. Georgescu 1935, 200; Bergman Goldenberg 1934, 200; Gh. Al. Glogogeanu 1935, 200; Ştefan Gurau 1934, 200; I. Gropper 1935, 200; St. Georgescu 1935, 200; A. Grimberg 1933, 100; I Ghelasie 1935, 200; Lupu Ghelberg 1934, 200; Grămescu Nicolae 1935, 80; Godaru Lazăr ab. 1/2 1935 lei 80, ab. 1/2 1936 lei 80; Al. Gheorghiţă 1935, 200; Sotir Georgescu 1935, 200; Th. Găiculescu 1932—33—34—35, 470; G. Filipescu 1935, 200; Gustav Fiedler 1935, 200; D. Z. Furnică 1935, 200; D. M. Focşeneanu 1935, 200; C-tin Fotescu 1935, 200; Ferner Mauriciu 1934, 160; N. G. Dumitrescu 1935, 100; Ioan Evian 1935, 200; I. Hodoiu 1935, 200; Emil Hagiopol 1935, 200; Gh. Iliescu 1932—33—34, 410; Chiriac Ionescu 1935, 100; Ionescu Matei 1933—34—35, 480; Ioan G. Ioan 1934, 200; Marcel Iacobsohn 1935, 200; N. N. Iarca 1935, 200; Iţicsohn Beneamin 1935, 100; Bernard Katz, 1934, 200; N. M. Levin 1935, 200; Iosif Leibovici 1933, 100; Henry Leibovitz 1935, 160; Fl. Manicatide 1935, 100; Prof. Chr. Marcov 1935—36, 400; Ioan S. Marinescu 1933, 200; N. Madgearu 1935, 200; Alex. Missir 1935, 200; C. Mihăilescu 1933, 200; Gromoslav Mladenatz 1934, 200; Prof. M. Mihăiiescu 1935, 200; Prof. Cesar Miron 1933, 160; I. Moscovici 1935, 80; Rudolf Nievald 1934, 200; I. I. Nicolaescu 1935, 200; B. Nadler 1935, 200; Neustadt Tiberiu 1935, 80; Niculescu-Ritz 1935, 100; A. Nicolau 1935, 200; I. C. Negrescu 1935, 200; Osiac Petre 1935, 100; Ioan A. Păun 1934, 100; Popescu-Severin 1935, 200; Stelian Popescu 1934, 200; G. Popovici 1934, 100; Victor Popescu 1935. 80; D. Pometescu 1935, 160; G. Popescu 1935, 180; A. Papier 1935, 200; Ion Roman 1935, 200; R. Rabinovici 1935, 160; Rosenberg Lupu 1934—35, 280; D-tru Sfâru 1935, 200; David Saal 1935, 200; I. Simionescu, 1935, 200; Traian Suciu 1935. 200; C. Săndulescu 1934, 200; Radu A. Stoian 1935, 200; D. Silli 1935, 100; Prof. Al. Sorescu 1935, 200; Isac

Schaffer 1934, 200; E. Schaller 1935, 200; S. Schumann 1935, 200; Cornel Secăreanu 1935, 200; N. Solonca 1935, 100; Benedict Titel 1935, 200; N. Tănăsescu 1935, 200; Adolf Theegarten 1934, 160; D. Țnțuianu 1934, 80; G. Voinea 1935, 200; D. Vișinescu 1935, 200; Filip Weisberg 1934, 200; Herman Wecsler 1935, 200; Adolf Zalman 1935, 200; V. Zorca 1935, 200; Rosenberg Lupu 1934—35, 280; M. Romașcanu 1935, 200; Ion Rotaru 1934, 100; Theodorescu Barbu 1934—35, 180; Aurel Vlădescu 1935, 160; G. Voican 1935, 200; Weinraub Paul 1935, 160; Elias Weiss 1935, 160; Ionel Wittner 1935, 200; Iancu Weisman 1935, 200; I. Tanasiu 1935, 200; Traian Trifulescu 1934, 200; Iosif Tafner 1935, 200; I. Tzismand 1934, 100; P. Zeronian 1934, 160.

Comitetul de Redacție aduce la cunoștința cititorilor și abonaților săi următoarele:

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

E. WOLFF

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Cerneala Leonhardi

cruță penița Dvs.

întrucât este de o fluiditate specială evitându-se astfel formarea rezidiilor.
Din această cauză recomandăm cerneala „Leonhardi" și pentru tocul Dvs. rezervor.
Cerneala pentru stilou găsiți la librărie în ambalaje speciale: capace cu șurub.

Cerneala Leonhardi pentru stilou

Creioanele

A. W. FABER

„CASTELL"

întrebuințate în birou

nu mai sunt astăzi un lux, calitatea lor bună satisface întotdeauna un mic excedent.
Se scrie nu numai mai bine cu creioanele „Castell", ci chiar și mai eftin decât cu așa zisele „mărfuri eftine".

Adresa :

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei:

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXIV. — No. 11 NOEMBRIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

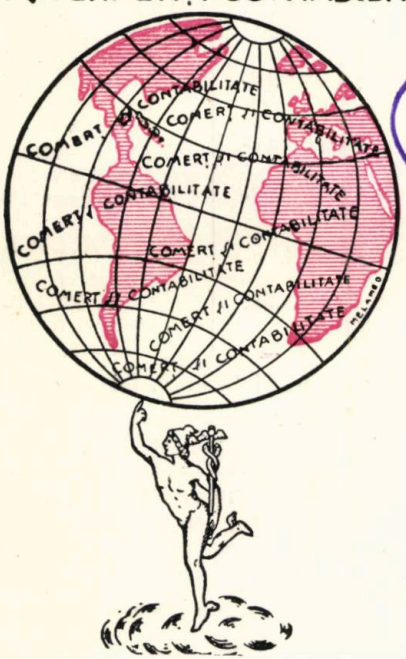

BIBLIOTECA CENTRALĂ
a „ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi. Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosef Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei. M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 11 NOEMBRIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Prof. Dr. V. M. Ioachim: Statutul fiscal al expertului contabil . 611
Prof. Dr. Al. Sorescu: Rezerve — Fonduri de rezervă . . . 615
Prof. M. Şipoş: Amortizări industriale 623
Prof. Alexandru Tănăsescu: Filmul contabilităţii 630
Prof. Olimpiu I. Barna: Experţii-contabili şi noua lege a Cooperaţiei. 634
Gh. Albeanu: Reorganizarea şi simplificarea aparatului administrativ al Statului 638
Tănase Nicolau: Plata cu anticipaţie a ratelor de conversiune . 641
*** Dela Consiliul Superior al Corp. Contabililor, etc. . 648
*** Recenzii. — Jurisprudenţe, etc.. 654

Statutul fiscal al expertului contabil

In ultimul timp, administraţiile financiare au luat buna măsură de a nu se mai primi rapoartele de expertize fără dovada plăţii impozitului asupra venitului din expertize.

Graţie acestei măsuri, astăzi aproape toţi experţii, cari au primit expertize dela fisc, sunt în regulă cu plata impozitului.

In ce priveşte calculul acestui impozit nu este însă o unitate de vederi, pentrucă textul legii dă loc la interpretări variate, care de altfel sunt în legătură şi cu situaţia specială a expertului.

Dacă este vorba de un expert contabil, care nu are altă ocupaţie şi trăeşte numai din expertize precum şi din diverse lucrări ori însărcinări cu caracter contabil, atunci acesta se poate considera un liber profesionist, în adevăratul înţeles al cuvântului.

In această calitate, el trebue să facă declaraţie la începutul anului, arătând venitul la care înţelege să fie impus, în conformitate cu art. 86 punctul 2.

Această declaraţie nu e nevoie s'o facă în fiecare an, dacă venitul nu s'a schimbat şi nici domiciliul.

Impunerea se face însă anual prin organele de constatare.

Venitul stabilit definitiv este supus impozitului prevăzut de art. 48, adică 5 % impozit Stat asupra venitului net și 2 % adițional pentru comună, 1 % adițional județ 2 % adițional Eforii Sanitare și 2 % adițional drumuri.

Deci în total 12 %.

Menționăm că se impune venitul net, care se calculează scăzând din venitul brut declarat cel puțin 1/3, pentru cheltueli necesitate de exercitarea profesiunei, conf. art. 50.

Se poate scădea chiar mai mult de 1/3, dacă se face dovada prin acte că sunt cheltuelile inerente profesiunei mai mari de 1/3.

Totuși nimeni nu poate fi impus sub minimum prevăzut în tabloul de la finele art. 50, care cuprinde o serie de coeficienți aplicați la valoarea locativă a întregei locuințe, și anume 1,50 până la chirie de lei 60.000.

Deci la o chirie de 40.000,— lei anual, impunerea minimală este de lei 60.000,— venit net.

Pentru cei ce au copii minori și pentru începători, art. 50 prevede unele reduceri.

In afară de impozitul de mai sus, se mai plătește și impozitul supra cota, în locul globalului, pentru veniturile ce depășesc lei 20.000 anual.

Impozitul supra cota nu poate fi de cât cel prevăzut la art. 5 combinat cu art. 10 al. I din legea, prin care s'a înlocuit impozitul global cu impozitul supra cota.

După aceste articole, se impun veniturile așa cum intră la elementar, deci veniturile nete minus impozitele cu adiționalele respective, iar procentul este cel prevăzut în tabele de la art. 10 al. I. Prin urmare în exemplul luat de noi, se va impune la supra cota.

Lei 60.000-7200 (impozite) = 52.800 lei, impozitul supra cota, conform tabelei este de lei 746, adică circa 1, 40%.

Unele organe fiscale aplică greșit supra cota de 3% de la art. 10 parg. 2, care privește numai veniturile de la art. 48, al. III, adică „veniturile ocazionale din afaceri izolate.".

Vom vedea că această supra cotă nu se aplică nici chiar atunci când impozitele se plătesc la fiecare expertiză în parte.

Ne-am ocupat până acum de experții contabili, cari n'au altă profesiune.

Aceştia, dacă sunt impuşi anual, nu vor mai plăti impozite la onorariile ce le încasează chiar pentru alte lucrări în afară de expertize contabile, dar fiind în legătură cu profesiunea cum ar fi: organizarea de contabilităţi, încheeri de bilanţuri, supravegherea contabilităţii, consultaţiuni contabile şi fiscale etc. Dacă aceste lucrări au caracter de continuitate şi sunt retribuite cu îndemnizaţii fixe lunare, sau chiar anuale, atunci intră în categoria salariilor şi se impune ca atare. Se poate ca cineva să aibă o impunere ca salariat şi nu ca profesionist liber, cum sunt avocaţii, medicii etc.

In general însă, acei cari sunt impuşi ca salariaţi, ori ca negustori, consideră lucrările de expertiză ca ceva accesoriu, şi plătesc impozitul numai în măsură în care sunt însărcinaţi cu asemenea lucrări.

In acest caz, chestiunea este mai complicată. Sunt trei posibilităţi, cari îşi găsesc aplicaţiunea, fiecare uneori cu mici variante.

I. Expertul contabil este considerat şi în acest caz ca liber profesionist pentru expertizele ce le primeşte în afară de ocupaţia sa obişnuită.

I se aplică deci art. 48, aşa cum l'am analizat mai sus cu scăzămintele şi cu procentele respective.

După cum am arătat mai sus, unele administraţi aplică pentru calculul supra cotă art. 10 al. 2 (3 %) în loc să se aplice al. 1 cifrele din tabela generală care cuprinde procente mai reduse la venituri până la 140.000 lei.

II. Onorariu de expertiză este considerat ca un venit întâmplător dintr'o activitate necomercială, ne impusă la alte impozite.

Se aplică în acest caz al. 2 de la art. 48, care prevede pentru Stat un procent de 7 %, adiţionalele sunt aceleaşi ca la liber profesionişti.

Nu se mai scade 1/3 pentru cheltuieli. In ce priveşte supra cota se aplică în mod greşit cota de 3 %, care, după cum am văzut priveşte numai venituri din „*afaceri*“ izolate, impuse la alte impozite.

O interpetare cu totul greşită ar fi aceea de a considera veniturile întâmplătoare din expertize, drept „venituri ocazionale din afaceri izolate“ conform art. 48 al. 3., care prevede un impozit egal cu impozitul respectiv pentru afaceri de acelaşi gen.

Din moment ce onorariile de expertize nu pot avea acest caracter, nu înţelegem de ce la impozitul elementar, se aplică procentul de 5 % de la al. 1 sau cel mult 7 % de la al. 2 iar

pentru supra cotă se aplică procentul de 3 %, care privește numai veniturile din al. 3.

III. Onorariu de expertiză este trecut pentru funcționarii publici în categoria onorariilor fixe, a jetoanelor, (art. 52) și a îndemnizațiilor de orice fel, cari nu au caracter de continuitate și sunt supuse impozitului pe salarii (art. 43).

Este desigur o interpretare largă a legii, care în unele cazuri, în special pentru onorarii reduse, poate însemna o ușurare de impozit, pentrucă salariile nu suportă alte adiționale, de cât drumri, care sunt mai reduse.

Impozitul este deci de 4 % și 8 % fără se mai scăda 1/3 ca la venitul din profesiunile libere.

Când este vorba de onorarii mai importante, impunerea la salarii nu mai prezintă convenienţă pentru contribuabil.

In ce privește supra cota, observăm că și aci se aplică procentul de 3 %, care nu privește veniturile din salarii.

Este adevărat că în ce privește supra cota nu se poate lua izolat un singur onorariu de expertiză, pentrucă atunci onorariile până la 20.000, nici n'ar suporta supracota, trebuie să se aibe în vedere posibilitățile de câștig anual din expertize, ceeace desigur va conduce la aprecieri arbitrarii.

Aceasta poate ar fi o justificare ca să se ia cota uniformă de 3 %, care dupăcum am văzut însă, după tabelă corespunde la un venit net anual de lei 140.000, — venit ce foarte puțini experți îl au.

După părerea noastră, la experții contabili care au altă profesiuni și nu înțeleg să fie impuși anual ca liber profesioniști, pentrucă nu știu dacă vor avea vre'o expertiză, cea mai justă impunere este aceea, care de altfel s'a și adoptat de cele mai multe organe fiscale ș. a. *Să se facă impunere pentru fiecare caz în parte, considerându-se onorariul de expertiză drept venit din exercitarea unei profesiuni libere.*

Dr. V. M.

A apărut:

REGISTRELE DE CONTABILITATE

ținerea lor din punct de vedere technic, juridic și fiscal, de *N. K. Constantinescu*, expert-contabil.

Exemplarul 120 lei. Pentru comenzile făcute prin Corp se acordă un rabat de 20 %.

Rezerve — Fonduri de rezervă

Idei generale asupra noțiunii

Rezerva este păstrarea unei părți dintr'un tot pentru o destinație alta de cât a acelui tot. Exemplu: Am o sumă de bani destinată pentru cheltueli, dacă nu o cheltuesc toată, ci o păstrez pentru a mă căuta în cazul vre-unei boale, am făcut o *rezervă*, am adică un *fond de rezervă*, pe care-l voiu întrebuința la ocazie pentru a mă căuta.

Origina acestei măsuri de prevedere este mai veche de cât apariția organismelor economice: societăți comerciale, etc.

In materie socială, apare de când oamenii au căutat să pună oarecari barieri la împărțirea pe care ar fi făcut-o capul de familie. în favoarea unor urmași agreați, exclusând pe alții neagreați. Prin diverse legi s'a împedicat și s'a oprit ca pater familias să-și împartă toată averea, făcându-se o *reservă* pe care el nu o putea atinge.

Aceasta este o *rezervă* de care se ocupă Codul civil în art. 841 și de care nu ne ocupăm ;

Altă *rezervă* găsim în arta militară și aceasta ese din cadrul studiului nostru;

Toată lumea mai cunoaște *rezerva* din fabula. „Greerul și Furnica", după cum *rezervă* mai întâlnim și la organe, toate rezerve ce nu ne privesc, deși toate au aceiași excepțiune de ceva păstrat, aglomerat, pentru o trebuință ulterioară, eventuală.

Mai jos ne vom ocupa numai de *Rezerva* în viața economică, în special comercială, ca prezentând un interes mai strâns de cultura noastră, și anume în principal, rezerva la societățile anonime.

Rezerva e un element de apărare al societăților pe acțiuni destinat să acopere perderile, ferind astfel capitalul de diminuare. Ea mărește încrederea în societate, întărește siguranța credltorilor, preîntâmpină cazurile sau chiar greșelile, cari ar amenința societatea. Ea creiază o solidaritate între exercițiile sociale: cele prospere apără pe cele slabe, contribuind la formarea acestor Rezerve.

Felul Rezervelor. Rezervele pot fi considerate după provenienta lor de 3 feluri:

Rezerve legale, acelea care sunt impuse de lege;

Rezerve administrative, acelea pe care administrația societății găsește cu cale să le înființeze;

Rezerve ascunse, acelea pe care tot administrația le face și găsește cu cale să nu le arate.

a) Rezervele legale sunt acelea care se fac de societăți ca urmare a unui imperativ legal, imperativ care nu cere nici o sancțiune pecuniară, ci este condus numai de simțul moral al administratorilor societății.

Această rezervă o găsim impusă prin art. *184 Codul Com.* la societățile anonime unde zice:

„Asupra beneficiilor nete ale Societății se va lua în fiecare an „cel puțin a douăzecea parte, pentru a se forma un *fond de rezervă,* „până ce acesta va atinge cel puțin a cincea parte a capitalului „social; dacă fondul de rezervă, după complectare, se va fi împu„ținat dintr'o cauză oarecare, el se va restabili in acelaș mod;

— Articolul 147 c. com. impune societăților de asigurare asupra vieții ca din sumele plătite *(incasate)* pentru asigurări să întrebuințeze, dacă sunt naționale o pătrime, dacă sunt streine o jumătate, în titluri de ale datoriei publice, în imobile situate în România sau în ipoteci asupra unor imobile situate în România. Cu alte cuvinte din primele incasate să facă o rezervă de o pătrime, sau jumătate, după cum este Societatea.

Acest articol este modificat prin legea asigurărilor din 7 Iulie 1930, așa încât are nevoe de explicații mult mai ample, păstrând însă generalitatea prevăzută în art. 147 c. com.

— Legea bancară din 1934 în art. 13 prevede că „orice so„cietate bancară este obligată a prelua în fiecare an cel puțin 10 „la sută din beneficiile nete pentru constituirea unui *fond de rezervă,* „destinat să acopere eventualele pierderi din operațiunile Băncii, „până ajunge cât capitalul social.

Acest fond scade la 5 %, până când fondul de rezervă va fi egal cu de două ori capitalul.

— Legea asupra organizării Cooperației (Mon. Of. 1935) în art. 2 al. 1, prevede formarea unui fond de rezervă zicând:

„Din excedentul net rezultat potrivit bilanțului aprobat de adu„narea generală se va da:

„1. Cel puțin 10 % pentru formarea *fondului de rezervă.*

— In fine articolul 32 din Legea Contrib. directe, aprobă formarea unor rezerve neimpuse, la societățile anonime de 10 % din beneficiul net până ajung $^1/_4$ din capital și 5 % până ajunge la $^1/_2$ din capital.

— Apoi tot în art. 32 L. C. D., al. b) se admite neimpusă

formarea unei *Rezerve speciale pentru creanțele dubioase*, atât la societățile anonime cât și la întreprinderile particulare comerciale, industriale. Cota acestor rezerve este de 3% putând fi sporită până la 10%.

b) Rezerve administrative sunt acele făcute numai după chibzuiala administratorilor, fie ca să preîntâmpine perderi ce s'ar ivi în viața societății, dar mai cu seamă pentru a face să crească creditul societății.

Felul, numele și scopul acestor rezerve este nelimitat, variind după fantezia administratorilor, indulgența acționarilor și porunca vremurilor.

Un autor francez, *I. Cormier*, în revista: la Comptabilité et les affaires, în 1922 a colecționat vre-o 300 de feluri de rezerve, iar altul mai nou *A. Buisson*, catalogase vre-o 16 feluri.

Considerăm și *Rezerva statutară*, ca administrativă, deoarece formarea ei, modificarea sa, sunt tot acte de administrație.

Notăm câteva numiri de Rezerve întâlnite în practică: Rezervă statutară, specială, ordinară, extraordinară, suplimentară, pentru divident, pentru variația cursului la efecte, la mărfuri, pentru deprecieri, la marfă, la clienți, fondul cheltuelilor de emisiune; oricare ar fi numele lor, ele procură societății fonduri de lucru eftine și garanții față de creditori.

c) Rezerve ocult (ascunse).

Aceste rezerve nu sunt atât aglomerări din beneficiu, cât mai mult nearătare de beneficiu.

Ele se pot găsi în Activ, de exemplu: neprețuirea unor imobile după cursul zilei, ci lăsându-le valoarea mereu scăzută, evaluarea mărfurilor, a efectelor publice, cu un curs mai mic decât al zilei, reducerea la 1 leu a unor elemente din activ (nimeni nu știe ce valoare au acele bunuri), în Pasiv iarăși se pot ascunde rezerve: unele făcute pentru pagube imposibile (rezerva creanțelor dubioase când întreprinderea nu vinde pe credit) supraevaluarea creditorilor externi, rezerve din beneficii pentru că nu sunt realizate.

Unele sunt făcute fără intenție, lăsând lucrurile ca mai înainte, altele sunt cu intenție, însă nici unele nu se văd de terți, poate chiar nici de administratori, de aceea se numesc *ascunse*.

Lăsăm la oparte speculațiunile juridice ca acestea: dacă rezerva trebuie calculată asupra beneficiului cuprinzând sau nu acontul de dividend, — dacă rezerva trebue plasată în operațiile societății, sau trebue păstrată în alte fonduri streine, — dacă fondul de rezervă trebuie să primească dobândă ca orice creditor,

sau trebue să primească dividend, ori nici una, nici alta, și ne vom ocupa de partea de technică contabilă referitoare la înregistrările Rezervei.

Aci vom avea de studiat: Formarea Rezervei, — Plasarea Rezervei și Intrebuințarea Rezervei.

A. *Formarea Rezervei, — Fondului de Rezervă.* — In general, Fondul de rezervă, rezerva, ori care i'ar fi numirea sau felul, se face numai prin beneficiu, numai din Profit și Pierdere, și aceasta la finele exercițiului.

Presupunem pentru exemplificare că o societate anonimă are un beneficiu net de 2.500.000 și se alocă Fondului de Rezervă 5 %. Indiferent dacă acest Fond va fi legal, statutar sau administrativ: special, pentru dividentul anului viitor, vom face înregistrarea:

	31 Decembrie	
125.000	*Profit & Pierdere* = *Fond de rezervă*	125.000
	Rezerva legală	
	„ *specială*	
	etc.	
	Afectat acestui fond cota de 5 % din beneficiul net de 2.500.000	

Accentuăm că „Rezerva specială pentru creanțe dubioase", prevăzută de articolul 32 b. L. C. D., va trebui să poarte acest nume de rezervă specială etc., căci altfel nu va fi admisă la scădere din beneficiu, cu ocazia impunerii.

Dnpă cum se vede formarea rezervei nu reprezintă nici o dificultate se face numai când este beneficiu și atunci din Profit și Pierdere; nu există ca la amortizări mai multe posibilități: din P & P, — din cheltueli, — prin imputare la prețul de cost:

B. *Plasarea Rezervei.* — Dacă Fondul de rezervă, rezerva, rămâne ca o înregistrare în pasivul bilanțului, fără un plasament vizibil în activ fără o efectuare determinată a lui, atunci această rezervă rămâne un *nomen juris,* un concept juridic sau contabil, cum zice Vivante. Astfel, după Statistica societăților pe acțiuni din România, în 1930 la *Bănci* cu un capitul de c. a. 11 miliarde erau Fonduri de rezervă de c. a. 2.950.000.000 iar la *Industrii* la un capital de c. a. 31 miliarde erau Fonduri de rezervă de c. a. 2.600.000.000, — toate Fondurile nomen juris plasat... în numeroasele elemente din activ.

Pentru a se desființa oarecum această situație, s'a căutat de

unele societăți, ca Banca Națională, să se dea un plasament determinat acestor Rezerve (în efecte publice). Legea bancară din 1934 chiar a pretins Băncilor prin art. 13 ca jumătate din rezervele legale, să fie plasate în titluri de Stat. — Codul comercial în art. 147 a pretins ca societățile de asigurare asupra vieții să plaseze — să întrebuințeze : $^1/_4$ dacă sunt naționale, $^1/_2$ dacă sunt streine din primele încasate, în efecte publice, în imobile sau în creanțe ipotecare, efectele depuse la Casa de depuneri imobilele afectate ipotecă în numele Statului, — iar creanțele ipotecare depuse gaj la Casa de depuneri.

Deci iată câte înregistrări este chemată să facă contabilitatea.

Banca Națională. — Are Fondurile de Rezervă plasate în Efecte publice

Astfel la 31 Decembrie 1934 avea Fond de rezervă	c. a.	491 mil.
Rezervă pentru imobile și mobilier	„ „	527 „
		1.018.000.00
Plasate în efecte publice specificate:		
In titlurile fondului de rezervă real	c. a.	103 mil.
Titlurile rezervelor pentru imobile și mobilier . .	„ „	209 „
		312 mil.

Această repartizare s'a făcut în cursul anilor tot prin articolul tipic :

31 Decembrie

Profit & Pierdere = *Fond de rezervă (Rezervă pentru imobile, etc.)*

ar plasarea în Efecte publice s'a făcut cu atât mai ușor cu cât fondurile reținute erau bani în casă, iar înregistrarea probabil că va fi fost pe fiecare an.

Titlurile rezervelor = *Casa*

La *celelalte soc. anonime* (afară de cele de asigurare asupra vieții) Rezervele oricare ar fi felul lor, rămân un nomen juris, formând noi fonduri de lucru în activitatea socială, plasându-le adică în bunurile din Activ, dacă nu chiar în Cheltueli ! Aceasta produce o iluzie mai cu seamă la bănci, făcându-le a se întinde peste puterile lor.

Deși nici plasamentul în Efecte publice nu-i o garanție absolut

sigură, dar în orice caz este mult mai bună dacă afacerile sunt proaste și rezerva e chemată să-și implinească rolul.

Băncile își vor forma Fondul de rezervă conf. art. 13 Legea Bancară 1934, înregistrând tot

31 Decembrie

Profit & Pierdere	=	*Fond de rezervă* sau *(Numele rezervelor speciale pe care le fac)*

iar plasamentul acestor Rezerve tot după art. 13 al. 5 se va face: pentru cele legale în titluri de Stat, iar celelalte vor rămâne fonduri de lucru, găsindu-se în bunurile din activ.

Pentru plasamentul în Efecte publice, vom avea articolul:

Efecte publice ale fondului de rezervă legal	=	*Casa*

Societățile de Asigurare. — Articolul 147 din codul de comerț a fost citat numai ca indice că codul s'a ocupat în special de rezerve. Azi asigurările sunt guvernate de Legea asigurărilor din 7 Iulie 1930, ale cărei prevederi numai ele singure cer o contabilitate întreagă, care ese din cadrul acestui articol.

Se menține însă și în acea lege că Rezervele vor fi plasate în efecte publice, ipoteci, imobile, în depozite de numerar la Banca Națională, Casa de Depuneri sau alte Bănci arătate de Ministerul Comerțului.

In ceeace privește formarea și plasarea Rezervelor ascunse, n'avem ce cercetări să facem, căci nu se vede nimic, nu se arată nimic, nu se știe nimic, de aceia se zice *ascunse.* Ele apar numai la ocazie, scoase la iveală, fie de împrejurări, fie de administratori.

Atunci administratorii capătă laude deosebite de bună administrație, de prevedere, de economie, chiar dacă meritul este al împrejurărilor, sau acestea provine din dezinteresarea ori lipsa lor de vigilență; dar rezultatul contează, nu intenția.

C. Utilizarea Fondului de Rezervă, a Rezervelor. — Dacă înregistrările relative la formarea și plasarea rezervelor au fost simple, cele relative la utilizarea lor sunt mai complicate.

Când ele sunt chemate să preîntâmpine scăderea capitaluiui, scădere care ar fi provenit din cauza unor creanțe dubioase: s'ar fi făcut următoarele înregistrări:

Cu ocazia acelor perderi, s'ar face articolul:

	31 Decembrie	
2.000.000	*Profit & Pierdere* = *Portotoliu agricol*	2.000.000
	sau sau	
	Capital *Efecte de primit etc.*	
	Pierdut prin legea conversiunii $^1/_2$	
	din portofoliul agricol	
	și anume (specificare) lei 2.000.000	

Iar utilizarea Rezervei se făcea prin articolul:

	31 Decembrie	
2.000.000	*Fond de rez. legal* = *Capitalul social*	2.000.000
	Se complectează capitalul pentru perderea suferită de la portofoliul agricol, prin conversiune lei 2.000.000	

Am avut fond de rezervă, suficient, trebuia numai să scoatem din patrimoniu niște valori rele (portofoliul agricol) deci înregistrarea a fost simplă.

Ce facem când înregistrarea Rezervei este nomen juris, adică neplasată în ceva vizibil și utilizabil, sau poate plasată în creanțele de amortizat?

De exemplu: Rezerva pentru reînoirea unor mașini, Fond de rezervă pentru construcția unui imobil etc.

Fondul de rezervă este numai în înregistrări, și cu ele nu putem să realizăm scopul pentru care au fost creiate rezervele, fiindcă echivalentul lor valoric este plasat în elementele din activ: marfă, imobile etc.

Atunci vom realiza o parte din Activ, echivalentă și cu numerarul dodobândit vom îndeplini scopul Rezervei. Înregistrările se vor urma astfel:

	Martie etc.		
1.000.000	*Casa*	= *Marfă*	1.000.000

	Aprilie	
1.000.000	*Casa* = *Imobile*	1.000.000
	Vândut imobilul A pentru realizare de fonduri	
	Mai	
2.000.000	*Mașini noui* = *Casa*	2.000.000
	Cumpărat mașina nouă pentru reînnoirea celei sistem vechiu ce aveam	
	Mai	
2.000.000	*Fond de rezerve* = *Mașini*	2.000.000
	Scăzut mașina veche pe care am înlocuit-o cu cea nouă după ultima invenție...	

Dacă vindem mașina veche înregistrăm.

	Mai	
50.000	*Casa* = *Venituri diverse*	50.000
	Realizat din vânzarea mașinei vechi marca etc.	

Lucrurile s'au petrecut normal, Rezerva făcută a fost utilizată la scopul ei, dar activul s'a micșorat ; activul crescuse până atunci cu Rezerva făcută și care ne arăta o situație mai înfloritoare de cât era în realitate. Cursul rezervelor nomen juris, cu numele, adică!

Prin urmare vom face Rezerve, Fondurile de rezervă, lăsându-le în elementele obișnuite din Activ, dacă vom urmări încrederea creditorilor, sau odată făcute le vom plasa în realități lichide, dacă vom voi să le avem la dispoziție pentru eventualități.

Ori cum ar fi însă, ele sunt o mărire de capital deghizată, apreciată de creditori, mai puțin de acționari, care însă nu se interesează de societate de cât când nu dă dividende, altfel societatea lucrează cum vrea.

Prof. Dr. AL. SORESCU

Amortizări Industriale [1]

Este o experiență veche că ușor se câștigă, dar mai greu se păstrează o avere. Nu este simplă păstrarea unei averi dacă vom considera diferitele elemente din care se compune averea și anume; pământ, case, animale, provizii, mașini, unelte, mobile, etc.

Mai complicată se prezintă păstrarea averii la întreprinderile industriale, la care bunurile sunt expuse unei întrebuințări permanente și astfel uzându-se, valoarea lor se diminuiază și la un moment dat nu mai pot servi scopului lor. Diminuarea valorii poate fi produsă și prin alte împrejurări, de exemplu: scăderea prețurilor metode noui de fabricație, schimbarea modei, invențiuni de mașini noui, etc. Singura măsură care poate fi aplicată spre a evita astfel de diminuări ale valorii bunurilor este de a face economii, ori întreprinzătorul nu are voe să întrebuințeze întregul câștig pentru scopuri cari nu servesc întreprinderea. Este necesar prin urmare să fie prevăzute oarecari părți de avere, corespunzătoare diminuării bunurilor depreciate prin uzare, pentru a putea înlocui la timpul său lipsurile care se nasc. Astfel întreprinzătorul va fi în măsură să ducă mai departe întreprinderea, fără ca averea sa inițială să sufere o micșorare. Aceasta este ideia fundamentală a amortizării.

In cele ce urmează voim să discutăm unele chestiuni ce ni se par importante cu privire la amortizare: scopul și efectele amortizării, precum și fondurile de amortizare. Inainte de toate vom aminti câteva noțiuni ca: dever, cost, cheltuieli, venituri, etc., căci sunt de importanță și trebue să se facă deosebire exactă între aceste noțiuni.

Precum știm, scopul principal pentru o întreprindere este realizarea de câștig și beneficiul se poate realiza prin *dever*. Valorile luate din piața de consum sunt redate iarăși pieței — fie în aceiași formă, fie transformate — cu scop de a scoate o valoare care

---

1) *Literatura folosită:* Alesseanu, Curs de Contab.; Demetrescu, Curs de Com. și Contab.; Evian, Public. din Rev. gen. de Com. și Contab.; Fischer, Bilanzwerte; Gerstner, Bilanzanalyse; dr. Giulescu, Fondurile de amortizare; Iacobescu și Sorescu, Contab. Com. Gener.; dr. Ioachim, Contab. Industrială; Nicklisch, Allg. Bètriebslehre; Reisch-Kreibing, Bilanz u. Stener; Simon Bilanzen; Sorescu, Bilanțul fiscal și Contul de P. & P. fiscal; Voiculescu, Comerț și Contabilitate.

întrece valoarea de cost. La întreprinderile comerciale deverul constă din cumpărarea mărfurilor și vânzarea lor. La întreprinderi industriale putem da cuvântului dever un înțeles mai larg: trecerea valorilor prin întreaga întreprindere, prin toate ramurile întreprinderii, dela cumpărarea materiilor prime până la vânzarea fabricatelor.

La o întreprindere industrială, pe lângă aprovizionarea cu materiale avem și alte cheltuiel: salarii, cheltuieli generale. Aceste cheltuieli fac parte din valoarea de cost a fabricantului. Trebue să facem deosebire între cost și cheltuieli. „Cost" înseamnă contravaloarea bunurilor cumpărate, a serviciilor prestate, a dobânzilor plătite, etc. cu scop de a produce bunuri destinate pentru schimb. „Cheltuieli" înseamnă contravaloarea fiecărei procurări (achiziții) cu scop de a acumula *părți* de valoare de cost. Prin acumulare de părți de valoare de cost, obținem valoarea de cost. De ex.: O mașină a fost cumpărată cu 100.000 lei, deci cheltuiala e de 100.000 lei; dar numai contravaloarea uzării acestei mașini, de ex. de 10.000 lei — se ține de valoarea de cost a fabricatului. Cheltuielile generale se numesc și "avansuri asupra deverului sau activ avansat" [1]). Intr'adevăr, cheltuielile sunt chiar avansuri, avansuri provizorii care se fac în timpul deverului.

In procesul de fabricațiune, fiecare fază a deverului este impreunată cu cheltuieli; aceste cheltuieli au contribuit în timpul deveruiui la producerea fabricatului, ele sunt părți de valoare de cost a fabricatului și formează la un loc valoarea de cost. La ultima fază a deverului — la vânzarea mărfurilor — aceste cheltuieli sunt restituite și anume în formă de numerar, efecte, creanțe, etc., deci prin elementele averii circulante.

Tot ce piața de consum ne restitue pentru valori furnizate se numește „venit". In cartea d-lui dr. Ioachim găsim o definiție exactă a noțiunii „venit brut" (pag. 94); o citâm textual: „Veniturile reprezintă remunerația unor servicii pe care întreprinderea le procură terților (cedarea folosinței de capitaluri, cedarea folosinței unui imobil, încasarea de efecte, prestarea muncei, etc.) sau reprezintă contravaloarea activului cu care indirect s'a sporit valoarea obiectelor sau serviciilor primite (restituirea cheltuielilor). Acestea constitue ceeace se chiamă venit brut".

Dacă venitul este atât de mare încât se acoperă prețul de cost

1) Gh. Alesseanu. Curs de Contabilitate Anul I.

inclusiv cheltuielile și mai rămâne un plus (excedent), atunci plusul acesta minus pierderile eventuale se chiamă venit net sau beneficiu.

In procesul de fabricațiune observăm la fiecare achiziție sau procurare de valori, servicii, folosințe, etc., pe lângă mișcări de materie și deplasări. Deplasările pot să aibă loc sau între elementele averii circulante (de ex. cumpărare de materiale contra numerar, plata salariilor), sau între elementele averii circulante și averii fixe (de ex. cumpărarea unei mașini, uzarea mașinii).

Urmărind câteva deplasări cari au loc dela cumpărarea mașinelor până la înlocuirea lor, putem constata: *a)* La cumpărarea mașinelor un element al averii circulante se micșorează (de ex. numerarul), în schimb un alt element al averii fixe se mărește (mașini); *b)* Prin uzarea mașinelor valoarea lor se diminuiază, iar contravaloarea diminuării se încorporează în obiectul fabricat; deci cu cât se micșorează averea fixă (mașini), cu cât se sporește averea circulantă (mărfuri); *c)* Prin vânzarea obiectelor fabricate cheltuelile sunt restituite, micșorându-se un element al averii circulante (mărfuri) și mărindu-se în schimb un alt element al averii circulante numerar, efecte, etc.).

La calcularea prețului de cost industrial, afară de cheltueli directe (materiale directe, salarii directe), trebue să ținem seama de cheltuieli cari se repartizează, procentul, adică de cheltuielile generale de fabricație: materiale indirecte, salarii indirecte, amortismentc, chirii, asigurări sociale etc. [1]). Aceste cheltuieli se trec în cursul gestiunii în debitul conturilor respective de rezultate (contra subdivizionare ale contului P. & P.).

Fiecare fel de cheltuială și amortismentul contribuie la producerea fabricatelor. Nu numai bunuri vizibile, (materii prime, etc.) ci și servicii prestate, folosința de imobile, de instalațiuni, etc. sunt cheltuieli legate de producțiune și efectuate în interesul producțiunii.

Amortizarea și venitul brut. — Amortizarea joacă un rol important în fiecare întreprindere, findcă este în strânsă legătură cu evaluarea bunurilor și cu exacta stabilire a rezultatelor. La întreprinderi industriale, instalațiile, etc. sunt aproape permanent uzate, prin urmare sunt expuse la diminuarea valorii. Amortismentul e o

1) Cheltuielile generale se impart in: *a)* cheltuieli generale de fabricație care sunt în funcție de producție și *b)* cheltuieli generale comerciale și administrative care sunt in funcție de vânzare La calcularea prețului de cost comercial trebue considerate și cheltuielile generale comerciale. (Dr. Ioachim pag. 174).

cheltuială care face parte din valoarea de cost, deaceea diminuarea valorii instalațiilor, etc. trebue considerată la calcularea valorii de cost a fabricatelor. Contravaloarea diminuării instalațiilor, etc. se încorporează în obiecte fabricate, deci are loc o deplasare între elemente de activ. Cu cât s'a micșorat valoarea averii fixe (a instalațiilor), cu atât s'a mărit averea circulantă (mărfuri).

La vânzarea fabricatelor se restitue și contravaloarea instalațiilor depreciate, ea se restitue ca produsul vânzării sau venit brut; deci amortismentele constitue o parte a venitului brut, când nu s'a contabilizat în prețul de cost al fabricatelor Venitul brut ca expresie materială constă în cea mai mare parte din numerar, efecte de primit, creanțe; el de obiceiu nu rămâne în această formă, fiind întrebuințat la cumpărarea materialelor, plata salariilor, eventual și cumpărarea resp. procurarea altor bunuri.

Nu putem trece cu vederea că venitul brut, arătat la finele gestiunii, s'a realizat treptat deja în cursul gestiunii, sumele realizate s'au transformat deja în cursul gestiunii, și anume de câteva ore, în alte elemente de activ. Bineînțeles în toate aceste cazuri, capitalul inițial (averea curată) și-a păstrat integritatea.

Instalațiile, mașinele, etc., după un timp trebuiesc reînoite pentru ca exploatarea să poată fi susținută cu aceeași intensitate. Din această cauză, acea parte a venitului brut care reprezintă contravaloarea diminuării instalațiilor, etc., trebue separată adică trebue să rămână în întreprindere. Partea aceasta poate fi întrebuințată și pentru alte scopuri (cumpărare de materiale, etc.), ceeace se și întâmplă adeseori; cu toate aceste ea totuși rămâne în întreprindere, numai sub o altă formă, ea nu dispare; și aici constatăm la fel o deplasare. Este de importanță ca partea aceasta să nu fie distribuită ca beneficiu, fiind evident că nu este beneficiu, este venit brut sau o parte a venitului brut; și mai ales partea aceasta să nu fie scoasă din întreprindere. Dacă ea se distribuie ca beneficiu acesta înseamnă micșorarea capitalului inițial. Cum menținere capitalului es e scopul principal al amortizării, trebue luate măsuri de prevedere pentru reînoirea sau înlocuirea instalațiilor depreciate prin uzare.

Amortismentul fiind o cheltuială care face parte din valoarea de cost și care a contribuit la obținerea venitului brut, o cheltuială care a fost restituită prin venitul brut, credem că și sumele necesare pentru înlocuirea sau reînoirea instalațiilor trebuie să fie preluate din venitul brut. (In privința aceasta a se vedea și expunerile d-lui *Prof I. N. Evian* în studiul „Fond (?) de amortizare", publicat în

Rev. de Comerț și Contab., Iulie și August 1931 ; mai departe și Cursul de Contabilitate Industrială de d-l *Dr. M. V. Ioachim*).

Reînoiri, înlocuiri. — Am spus că prin operațiune de amortizare se rezervă o parte a venitului brut, echivalentă cu deprecierea instalațiilor, etc., și că venitul brut, constă din diferite elemente ale averii circulante. In caz că sunt necesare înlocuiri sau reînoiri, se întrebuințează pentru acest scop mijloacele disponibile. Nu este numaidecât necesar să se țină la dispoziție sume în numerar pentru acest scop. Aceasta ar fi neeconomic și inutil, este deajuns dacă sunt *disponibile* elemente ale averii circulante cât se poate de ușor lichidabile. De sigur și în cazul acesta înlocuirea sau reînoirea pot întâmpina greutăți. Poate să se întâmple că dispunem numai de mijloace greu lichidabile și că suntem chiar nevoiți de a recurge la un împrumut. Inlesnirea reînoirii sau înlocuirii depinde de faptul *dacă* amortizările au fost făcute, apoi dacă ele au fost făcute *la timp* și *cât de mari* au fost amortismentele. Pentru a-și asigura posibilitatea înlocuirii sau reînoirii, averea trebue să fie astfel alcătuită, că la un moment dat să fie ușor lichidabilă. Lucrul principal pentru înlesnirea înlocuirii sau reînoirii este faptul că există valori de activ.

Se susține părărea că pentru asigurarea mijloacelor de reînoire sau înlocuire, amortizarea ca atare încă nu e suficientă, și că pe lângă contul de amortizare să mai fie înființat și un „fond" de amortizare dotat din beneficii. Dar credem că aceasta nu e necesar și că aici se face confuzie între preluare din venitul brut și preluare din beneficiu. Preluarea sumelor din beneficiu înseamnă o sporire a capitalului, ori prin reînoire sau înlocuire capitalul inițial se menține și astfel de înlocuiri sau reînoiri trebue făcute în limitele capitalulni inițial, deci din venitul brut.

Mai departe, dacă este vorba de beneficiu, venitul brut trebue să fie atât de mare ca să acopere toate cheltuelile de care se țin și amortismentele; abia din excedent rezultă beneficiu. Dacă amortizările, împreună cu celelalte cheltuieli nu sunt acoperite prin venitul brut, atunci soldul contului P. & P. arată pierdere și în cazul acesta capitalul inițial se micșorează. Amortizarea nu și-a ajuns scopul ei principal: de a menține capitalul inițial; într'un astfel de caz cu atât mai puțin poate să fie vorba de preluare din beneficiu. In astfel de împrejurări diminuarea averii va fi inevitabilă, chiar în caz că amortizările n'ar fi fost făcute.

Dacă însă amortizările sunt acoperite prin venitul brut și dacă,

se dispune în mod prudent de mijloacele existente, atunci desigur va fi posibil a se face înlocuirile sau renoirile necesare în limitele capitalului inițial și amortizarea dela sine își va îndeplini menirea de a păstra întregirea capitalului.

Amortismente, pierdere. — Amortismentul nu înseamnă pierdere, fiindcă prin operațiunea contabilă de amortizare, capitalul inițial nu se micșorează. Amortizarea are numai *efectul* unei pierderi, fapt care îl exprimă contabilitatea prin:

a) Contul Bilanț (cont principal de valori) care ne arată averea fixă, diminuată cu suma amortizată;

b) Contul de P. & P. (cont principal de rezultate) în care cheltuelile apar mărite cu aceeași sumă.

Conturile subdivizionare ale contului P. & P. (Combustibil, luminat, impozite, etc.) se încheie cu pierdere numai în mod provizoriu; soldurile lor se trec (se reportează) în debitul contului de P. & P., compensându-se cu veniturile și abia diferența (excedentul) dă rezultatul definitiv, La fiecare întreprindere de ex. la o bancă, remunerația personalului (salarii), contravaloarea mobilierului etc. sunt cheltueli restituite în formă de comisioane, dobânzi, etc. Aceste cheltueli ca și altele, la fel nu sunt pierderi, ci avansuri. Ele sunt trecute în mod provizor în debitul conturilor respective ca cheltueli și se compensează prin venituri; ele au numai efectul de pierderi și soldul contului de P. & P. arată rezultatul definitiv.

Și comisioane încasate, dobânzi încasate, etc. nu pot fi privite definitiv ca benficii: ele sunt trecute în mod provizor ca venituri formând o parte din venitul brut.

Amortizare și beneficiu. — Amortizările să nu depindă de beneficiu, pentruca numai după ce s'au făcut amortismentele necesare, întreprinderea poate stabili și arăta beneficiul adevărat și totodată poate câștiga o privire despre rentabilitate. Amortizările trébue făcute și în caz că bilanțul arată pierdere; în astfel de împrejurări amortismentele măresc pierderea.

Adevărate fonduri se dotează din beneficii în baza hotărârilor adunării generale sau în baza statutelor. Amortizările trebue făcute înainte de a asigura benef. neto. Căci atât Bilanțul pe de o parte cât și Contul de P. & P. pe de alta, cuprind în sine amortismentele ca elemente constitutive. Și pentru a putea alcătui un bilanț sincer și clar, contul de P. & P. trebue debitat cu amortismentele în timpul încheierii registrelor.

Preluându-se (sau dotându-se) conturile de amortizare după

stabilirea beneficiului net, atunci aceasta este o dovadă sigură că aceste conturi, fiind în fond conturi de evaluare, au fost considerate de întreprindere din capul locului drept fonduri adevărate.

Amortizări — rezerve. — Pecând la amortizări propriu zise, contravaloare diminuării instalațiilor, etc. a fost restituită ca acoperire a unui element, care face parte din valoarea de cost, la amortizări-rezerve tot așa au avut loc restituiri, dar în formă de beneficiu. Beneficiul realizat a fost destul de mare și o parte din acesta a fost reținut ca rezervă deghizată sub forma de amortizări în mod potrivit încă înaintea stabilirii beneficiului net, făcând apoi din nou amortizări, acestea în cele mai multe cazuri sunt rezerve adevărate. Se întâmplă că în una sau mai multe gestiuni amortizările nu s'au făcut de loc sau numai în mod insuficient. Pentru ca bilanțul să arate iarăși valoarea reală a bunurilor, aceste amortizări se fac ulterior prin reținere din beneficiu. Prin astfel de amortizări făcute ulterior, beneficiul se diminuiază. Astfel de sume amortizate au devenit acuma adevărate pierderi. Intrèprinderea a ridicat, respectiv a distribuit la timpul său pe nedrept aceste sume ca beneficiu, diminuând astfel încă depe atunci capitalul cu aceste sume; acuma ea se vede silită de a reîntegra capitalul. Este evident că această reintegrare nu se poate face decât din beneficiu; făcând-o din elemente de activ, ar însemna o nouă diminuare a capitalului.

Din punct de vedere fiscal, aici trebue observat următoarele: Amortizările omise a se face la timp, nu pot fi făcute ulterior din beneficiile anilor următori prin depășirea cotei maximale adusă de legea contribuțiilor, fiindcă beneficiul net impozabil se stabilește an cu an pe baza operațiunilor făcute în cursul gestiunii de impunere. Deci la stabilirea bazei de impunere, amortismentele instalațiilor, etc. sunt admise la scădere cu o sumă care corespunde deprecierii suferite în *gestiunna de impunere* (bineînțeles dacă suma nu întrece cota fixată de legea fiscală).

(Va urma).

M. ȘIPOȘ
Profesor. Cernăuți

Secțiunile Corpului Contabililor Autorizați și Experților Contabili, care dețin sume din încasări de abonamente pentru revistă, sunt rugate a ni le deconta cât mai curând posibil, pentru a putea ține în regulă evidența abonamentelor la revistă.

Filmul contabilității

Incă din anul 1927 am preconizat o metodă prin care s'ar fi putut aplica cinematograful și în învățarea contabilității, ceiace s'a publicat în Revista de Comerț și Contabilitate. Nu m'am mulțumit numai cu atât, am tradus în limba germană și am trimes la „Universal Film" din Berlin, de unde am primit răspunsul folositor asupra utilității ideii dar, Statul trebue să intervină, deoarece sunt cheltueli foarte mari.

Nici nu se putea ca în secolul electricității și al cercetărilor științifice, contabilitatea, care e o știință tânără deabea 500 de ani, deși în mod inconștient s'a practicat cu primele începuturi de strângere a averei, să nu adopte un mijloc de propagandă științifică așa de perfecționat, cum este cinematograful. Deaceia îmi fac o deosebită plăcere să comunic colegilor mei că cele scrise acum opt ani de zile, le-a realizat Germania astăzi, în filmul cultural, pe care l-a aplicat în toate domeniile științifice.

D-na Teodoru a avut ocazia, cea dintâi să asiste la seminarul de cinematografiere științifică din Berlin iar d-l Teodoru dela Camera de Comerț a comunicat la Universitatea populară din Văleni de Munte, progresele realizate în acest domeniu. Tot dela d-lor, am primit adresa celor care au realizat filmul științific din Berlin, cărora trimițându-le din nou tradus în limba germană articolul meu din „Revista de Comerț și Contabilitate" de acum opt ani și oferindu-mă, dacă împrejurările îmi permit, să dau și eu colaborarea mea, am primit următorul răspuns:

Mult stimate Domnule Profesor,

La scrisoarea D-vs. vă trimit anexat un expozeu din filmul de contabilitate și vă rog să-mi comunicați dacă acest expozeu corespunde dorinței Dvs. în cazul când însăși Dvs. ați avea de întocmit un astfel de film.

Cu salutul german, (ss) *F. Beotlechen*

Dăm extrasul în traducere:

Berlin, Iulie 1935.

Schiță dintr'un film **„contabilitatea în partidă dublă"** sau **„cine dă, acela are"**. Un joc vesel între diferite conturi.

Clasa unei școli comerciale. Se văd băieți mai mari ori mai mici, cu fete, pe perete tablă pe catedră profesor etc.

Profesorul: apăsând, „venim acum la contabilitatea în partidă dublă . . . . . .

Călăuza noastră a tuturor trebue să fie:

Cine dă, acela are.

Cine ia, acela datorează.

Apar luminoase aceste litere, și dispar.

Profesorul cere să se învețe propoziținea de sus.

Corul: la început mai rar și apoi grăbindu-se împreună curgător și apăsat, o repetă.

Un școlar mititel: d-le Plifisor, asta n'o plicep: când dau ceva mai tlebuia să-l si am?...

Pofesorul lămurind: iată că se potrivește!

In timp ce el lămurește apar tablourile respective pe pânză și anume: o fetiță roagă să-i dea mămica o felie de pâine, mama desface dulapul de pâine, unde se vede că nu-i nimic, lucru ce le întristează pe amândouă. O pușculiță goală.

Un cerșetor se milogește să-i dea ceva. Cel căruia i se vorbește trece nepăsător înainte.

Un tânăr roagă un prieten să-i dea ceva bani.

Acesta întoarce buzunarul pe dos și nu cade nimic afară. *Profesorul* cine n'are nu poate să dea.

Apar alte tablouri care dovedesc contrariu. Fetița deschide dulapul de mâncare. Pușculița este plină. Cerșetorul primește în plin pomana.

Prietenul cu o privire mulțumită își desface portofelul.

Profesorul. Iată dar, cine are ceva, poate să dea. . . . *„cine dă acela are“.*

In acelaș fel se demostrează propositiunea: *„cine ia acele datorează“.* La aceste cuvinte, toate fețele se îngrijorează până ce se luminează în fund: să plătești este să dai înapoi, adică să înapoiezi o plată.

Iar profesorul înaintea clasei, apăsând „orice operație negustorească este un aranjament.

Profesorul cheamă pe Fritz și pe Karol.

"Fritz dă tu cartea ta lui Karol!“ . . . . . .

Karol o primește și profesorul dă posibilitate elevilor să înțeleagă că fiecare aranjament cuprinde două părți. Odată dare și alta primirea, Confirmând aceasta prin întrebări și răspunsuri între școlari, proști sau vieleni, care se privesc unii pe alții. In cele din urmă cu gelozie și plăcere elevii scriu câte o tăbliță și atârnă

pe spate lui Fritz: . . . „darea“ iar lui Karol alta „primirea“.

Profesorul clasei: o să vă înfățișez un negustor din Hamburg. Numai decât apare o vedere generală a Hamburgului cu instituțiile negustorești, bursa, portul. Tabloul se oprește la o prăvălie cu firmă mare: „Guță Țipău & Comp.“ Comerț de Produse en-gros și en-detail, Import — export. Apar camere cu birouri simple prietenos luminate, mobilate cu gust cari apoi dispar și se observă în planul din fund. Se înfățișează deci:

Contul particuiar, (capitalistul) Șeful serios și demn.

Contul Participantului . . . Dl. Comp. Trăilă gătit și împopoțonat.

Contul Cassa . . . . bine hrănit, dar foarte distrat.

Contul Curent . . . . o mască veselă cu mai multe capete care au vedere și în față și în spate dar fiecare cu alte înfățișări.

Contul Cumpărării. . . viclean încărcat de pachete

Contul Vânzării. . . . Un comis voiajor cu un teanc de comenzi pe care le ține în mână și le arată.

Contul cheltueli generale . . . . . înalt și se lungește într'una se subțiază că este înfometat.

Contul Salarii . . . . o mică stenotipistă (Stenografă) cu rouge de buze și pudrieră și un bloc de stenograme.

Contul Bănci sau cecuri poștale . . . . . Uu funcționar de Bancă sau de poștă.

Contul Mobilier . . . . într'o îmbrăcăminte colțuroasă cu haine bățoase care îți amintește de masă sau de dulap cu o mașină de scris în brațe.

Contul Imobil . . . . La început un profil de casă care e cam uzat și la sfârșitul jocului i se fac reparații.

Contul Capital . . . . Un sac de bani cu picioare ș. a. m. d.

Numărul conturilor poate să fie sporit după voință și după lungirea filmului, persoanele primesc etichete de recunoaștere al conturilor pe care le reprezintă, de ex.: șeful cu inscripția: „Eu sunt contul capitalistului“ (Contul particular). Casierul cu o figură de sfânt, are un bilețel: Casa lui Tipău & Comp. și altele la fel și totuși în așa fel ca oarecare gravitate să împrăștie să nu depărteze totuși pe cel care privește.

Și acum începe jocul:

In toate posibilitățile de schimbări se ilustrează operațiile. Contul casa mică primește bani dela Cassă. Contul curent arată o socoteală mare dela firma X. Y. cu o ladă pe care i-o dă contului

de cumpărături. Contul imobil apare la contul casa, și arată stricăciunile suferite. Șeful întreprinderii dă ordin contului cheltuieli generale să-l repare. Contul salarii se roagă să-i mărească plata și obține. Contul vânzări prezintă file de comenzi. Se împachetează într'o ladă se scrie o socoteală, care se predă din nou ca mărfuri contului curent. Contul cassa și cheltuieli generale, se ceartă. Vor trebui micșorate cheltuielile generale.

Contul mărfuri în călătorie aduc pe corăbii o mare furnitură. O colecție dintr'o gazetă mare:

„Führerul vorbește poporului;" totul se aude la radio. Figuri decepționate. Contul mobilier conține bani dela Contul Cassa. Contul mobilier se retrage și vine radios cu un aparat de radio.

Contul cecuri poștale obține plăți dela Contul curent și le plătește contului cassa.

Contul participantului vine odată pe săptămână în tovărășia contului cassa și așa până la nesfârșit.

După fiecare operație comercială apare mai citeț un jurnal american. O mână scrie înregistrarea corespunzătoare făcând ca să fie vizibilă că un cont a dat, așa dar "creditorul" și alt cont a luat așa dar "debitorul".

Se lucrează cât dorim și se ilustrează operațiuni mai complicate iar la sfârșitul lunei se înregistrează plata salariului ca ultimă operație pentru închiderea lunei.

Prin înregistrări în general se presară râsul și gluma.

Creditul și Debitul fiecărui cont, se socotește în total adunându-se pe coloană; conturile se așează unul sub altul și se adună pe o hârtie: "Credit R. M. . . . . în stânga și „debit R. M." ca să stea una sub alta.

D-l regisor apare: se socotește totalurile din debit se adună totalurile din credit care trebuie să concorde.

Regisorul se înclină „contabilitatea în partidă dublă".

„La firmă la Timpău".

„Toate merg bine zău!".

Dispare polca conturilor, birourile goale se desvăluiesc din nou și atunci tabloul claselor de învățatură se ivește și mai lămurit repetând elevii în cor:

Cine dă — acela are,
Cine ia — acela datorează.

ALEXANDRU TĂNĂSESCU
Profesor

Experții-contabili și noua lege a Cooperației

In ultimul timp s'a scris în revista *Comerț și Contabilitate* o serie întreagă de articole, asupra profesiunii de expert-contabil. S'au dat diferite soluții, îndrumări pentru o mai bună reglementare a acestei profesiuni. Unii dintre autorii articolelor s'au ocupat de partea culturală și educativă a expertului-contabil, căutând a forma o programă analitică, recomandată drept călăuză, alcătuită fiind dintr'un număr de discipline destinate complectării bagajului de cunoștiințe în materia vastă a contabilității și a anexelor ei.

Astfel expertului-contabil i s'au cerut maximum de cunoștiințe din diferite științe, pentruca, înzestrat cu toate acestea, să poată fi dat vieții economice comerciale, ca un factor excelent de organizare și administrarea marilor întreprinderi, unde el să aplice în mod efectiv cantitatea și calitatea cunoștințelor sale.

Intr'adevăr, aceste elemente sunt absolut necesare unui bun contabil-expert. Dar nu este îndeajuns numai să-l echipăm cu quantumul mare de cunoștiințe, ci este nevoie — în aceiași măsură — să ne ocupăm și de apărarea profesiunei acestor muncitori intelectuali.

In domeniul acesta trebuie să se munciască mult, mult de tot. Aproape fiecare lege cu caracter economic știrbește ceva din valoarea și autoritatea expertului-contabil. Corpul contabililor-experți din străinătate se bucură de o mai mare vază în activitatea lui și chiar în fața guvernelor, căci sunt solicitați a colabora la diferite legi și mai ales în ramura profesiunii lor.

La înalta onoare ce li se acordă, se răspunde cu tot entuziasmul, dând sprijinul necesar factorilor conducători.

La noi aproape nu putem vorbi de așa ceva. La noi specialiștii Corpului nostru prea puțin sunt chemați a-și da avizul asupra diferitelor probleme de interes vital pentru viața economică și comercială, sau chiar pentru reglementarea materiei de utilitate publică: expertizele. Nu mai vorbim de apărarea profesiunii lor.

Anul acesta în luna Aprilie a fost promulgată noua lege pentru reorganizarea cooperației.

O nouă încercare. Sărmana noastră cooperație de un șir de ani este obiectul de legiferare al tuturor guvernelor, cari se pre-

zintă la cârma Statului. Desigur și această lege va avea aceeași soartă ca și celelalte. Nici una n'a fost lăsată să se aplice complect, pentruca să se poată culege toate rezultatele. Fiecare din legile cooperației parcă aduce ceva nou în organizarea sau mai bine zis în reorganizarea ei. Toate însă îngreunează funcționarea acestor întreprinderi economice, în loc ca legile noui, să caute o simplificare a modului de funcționare.

Ultima lege pentru organizarea cooperației, publicată în Monitorul Oficial No. 82 p. I. din 6 Aprilie 1935, aduce grave știrbiri drepturilor câștigate de experții-contabil, prin legea lor. In acest scop legea cooperației limitează drepturile experților-contabili, atunci când este vorba de expertize, vize după cum vom vedea.

Noua reglementare a drepturilor experților-contabili înscriși în Corpul Contabililor, este cu totul nedreaptă. Inferioritatea tratării aduce jigniri tuturor membrilor Corpului.

Mă voiu ocupa de această lege, de modul cum legiuitorul a căutat să reglementeze drepturile contabililor-cooperatori față de a contabililor necooperatori.

Iată capitolul IV — în care se vorbește despre materia registrelor — intitulat: Despre administrarea și gestiunea asociațiilor cooperative, cu subtitlul: Consiliul de administrație, în art. 45, alin. 3 legea precizează:

„Judecătorul va încheia și viza aceste registre, *numai dacă ele vor fi semnate de un contabil-cooperator*, înscris în Corpul contabililor-cooperatori, sau de un contabil autorizat, ca expert contabil precum și de organele de control ale Uniunilor sau Centralei Cooperative de îndrumare".

Precum se vede din acest articol în cadrele cooperației, contabilii necooperatori vor juca un rol secundar. Deci serviciile lor sunt puse în inferioritate, față de al primilor preferați. In felul acesta se procedează la o autarhie profesională.

Analizând mai departe textul nouii legii, dăm de amănunte cu adevărat uimitoare. Reglementarea expertizelor ocrotește așa de bine drepturile contabililor-cooperatori, înscriși în corpul contabililor și funcționarilor cooperatori încât dreptul de prioritate și în această materie le este asigurat. Aceasta, contrar art. 909 din cod. comercial care nu face deosebirea de mai sus, ci precizează:

„Când va fi loc a se cerceta socoteli, Tribunalul va putea numi în acest scop unul sau mai mulți experți-socotitori" . . . . . nespecificând că pentru cooperative vor trebui experți-socotitori

numai dintre acei înscriși în corpul contabililor și funcționarilor cooperatori.

Față de prevederile codului de comerț, legea cooperației vine și precizează în art. 48 alin. 2 și 3, următoarele:

„Pentru examinarea registrelor societăților cooperative de gradul I, ordonată de justiție, *cât și în materie de expertize fiscale, expertul se va numi dintre contabilii înscriși în corpul contabililor cooperatori. Numai în lipsa contabililor cooperatori se va putea folosi serviciul experților contabili și autorizați*".

Iată din nou o umilire ce se aduce gradului și profesiunei de expert-contabil, recunoscută și reglementată de legea pentru organizarea Corpului contabililor autorizați și experți.

Nu știu dacă magistrații ar putea fi obligați a face această cercetare, stabilind lipsa contabililor cooperatori cu ocaziunea numirii experților.

Precum se vede la alcătuirea legii de organizarea cooperației, au fost bine reprezentați și susținuți contabilii cooperatori, pe când contabilii necooperatori, nu.

Curios lucru. Contabilii cooperatori caută pe orice cale — după cum se vede — să se afișeze cu totul separat de restul contabililor, cerându-și întâietate peste tot în cooperație; dacă nu-și vor cere, mai târziu și pe celălalt teren, invocând egalitatea dreptului ce li-l dă gradul de expert cooperator, reglementat separat de legea Corpului. Și aceasta o vor putea cere cu drept cuvânt — în baza legii cooperației — sau a eventualelor legi ce se vor mai alcătui.

Seria nedreptăților se ține lanț.

La titlul VI al legii de mai sus, capitolul: Casa Centrală a Cooperației, se vorbește în art. 153 din nou de expertize, precizând: „Când instanțele judecătorești au de făcut sau de completat expertize contabile, *aceste instanțe vor designa cu preferință experți contabili dintre organele de control al Centralelor cooperative,* acolo unde nu sunt contabili înscriși în Corpul contabililor cooperatori".

O nouă nedreptate.

Știm că din partea Consiliului Superior s'au făcut demersuri pentru remedierea acestei stări de lucruri. Pentru aceasta însă este nevoie de abrogarea acestor dispoziții din legea cooperației, cari vin în contrazicere cu legea Corpului nostru.

Iar pentru viitor atenția tuturor membrilor, și mai ales a Corpului, trebue să fie îndreptată spre nouile legi ce se alcătuiesc, pentru a nu lăsa să se strecoare astfel de nedreptăți, cari fac să scadă prestigiul Corpului și al membrilor lui.

Blaj, Oct. 1935.

OLIMPIU I. BARNA
Profesor

KOH-I-NOOR

creionul preferat

Contribuțiuni la rezolvarea problemei:

Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al statului

Gestiuni și Gestionari

Tratând într'un număr precedent despre *controlul activ*, adică despre acel control pe care-l socotim capabil să mențină siguranța *aplicărei legilor financiare și economice*, — pe tărâmul public administrativ — terminam cu fraza: „dacă particularului îi convine și se mulțumește numai cu cele două forme de garanții contabile: **partida dublă și bilanțul**, apoi Statului, îi este de nelipsit și pe a treia, care pentru el rămâne și cea mai principală, **gestiunea!**

Iar pentru ca să corespundem concepțiunii legiuitorului, care socotește și activitatea contabilă drept gestionară — la un loc cu activitățile de administrare și cele de manipulare de bani, valori și materiale — am adăugat, adjectival: *„de control activ și permanent"*, (gestiunea), ca să semnalăm cel puțin, că există o deosebire între gestiunea contabilă (dacă s'a ținut cu tot dinadinsul ca și acestei activități să i se aplice regimul gestionar) și gestiunile de fapt. Adică, între o gestiune de verificare, înregistrare sau control și alta, de pură răspundere — materială — înainte de toate.

Bine înțeles că și între o gestiune de administrare, indiferent de ce natură ar fi: financiară, industrială, comercială (autonomă sau în subordine ministerială); de instituțiune, așezământ, etc. și o alta de manipulare, adică de simplă investire cu o încredere materială (o fracțiune de răspundere), există aceiaș mare deosebire. De unde și necesitatea absolută, de a se trasa — legal și reglementar — distincțiunlle normative, ce există între ele.

Căci, astfel, față de caracterizarea generală și laconică, în care le situiază astăzi legiuitorul — gestiunea și răspunderea gestionară — aruncate colectiv în sarcina celor trei categorii de funcționari publici: administratori, contabili și mânuitori de valori (funcțiuni declarate incompatibile prin art. 9 L. C. P. însă contopite, când e vorba de gestiuni și răspunderi) se reduc până într'atâta în importanță, încât ajung sau rămân drept simple sperietori (de oameni mari), ce nici nu mai impresionează.

In tot cazul nici unii dintre aceşti funcţionari, nu se cred direct vizaţi sau obligaţi să-şi întocmească şi depună conturi, de gestiune: individuale? colective?!; şi în acest din urmă caz, cu ce parte de răspundere pentru fiecare!?

Deschidem o paranteză, ca să explicăm comparaţia ce o facem — în fraza sus citată — între *interesul* particularului şi cel al Statului, relativ la gestiuni.

Explicaţie foarte simplă dealfel, dacă se observă că în mod curent orice patron particular este şi gestionar — direct sau girant, al tuturor gestiunilor ce-i compun întreprinderea. Şi ca atare, el exercită — tacit dar real — acest control, fără ca să aibă nevoe de forme şi formalităţi, cari mai mult l'ar stingheri. Ba l'ar şi descoperi faţă de fisc sau alţi indezirabili, dornici să-i violeze secretul profesional.

Statul, nu are însă secrete profesionale (exceptând poate unele chestiuni militare) şi al doilea, patronul Stat — absent în permanenţă — are absolută nevoe să-şi ţină în frâu *procuriştii,* — o sumedenie — cari, în lipsa unor stricte şi bine chibzuite îngrădiri, a activităţii şi răspunderii, s'ar găsi mai mult sau mai puţin ne rezistibili, tentaţiunilor (dar mai ales îmbrâncelilor din afară) ca să pacteze, între interesele ce le reprezintă şi cele ce li se opun.

La al şaptelea Congres al Corpului Contabililor — din luna trecută, la Timişoara — s'a discutat şi s'a insistat în deosebi, asupra organizării contabile şi a controlului contabil. Stăruindu-se asupra separaţiunii ce trebue să existe între funcţiunile de administratori, contabili şi mânuitori, rap. d. Prof. A. Gheorghiu.

Iar din rap. d. Prof. Gh. Huber rezultă că, problema controlului, din punctul de vedere ale legilor în vigoare şi în lumina aplicaţiunii la Stat, marchează lipsuri considerabile, ce caută a fi îndreptate, etc.

Constatări, însuşite de o masă compactă de intelectuali, — toţi specialiştii în materie — *cari nu şi-au dat în mod benevol avizul.*

Iar noi, în seria câtorva articole de revistă, nu facem altceva decât să desvoltăm — pe capitole, stări de fapt, cari aşteaptă corigeri, puneri la punct şi pe alocuri reforme esenţiale. Pentru ca Legea Contabilităţii şi a controlului gestionar — public — să devie o realitate, care să oblige pe toată lumea, dar mai ales s'o intereseze, ca să ţină seamă de ea.

Şi le facem toate acestea dându-ne bine seama că, suntem în preajma unor prefaceri, ce reclamă realizări epocale. Ca să atragem la timp atenţiunea, ca aceste realizări, să nu se reducă la simple spoeli — de interior sau de faţadă — trecându-se prea uşor peste fiinţa veşnic viabilă, ce reprezintă *funcţiunea publică.*

Neîndoios că și celelalte chestiuni (de ordin mai secundar să zicem) își au rolul și influența lor *considerabilă*, ca de pildă: o bună salarizare, o justă armonizare a salariilor, un cod normativ sau tipic — dacă se poate — de alcătuire a nucleelor de activitate; apoi asistența, pensionarea, orariu, disciplina, etc.; și ar fi o mare greșeală dacă, s'ar mai întârzia cu ele.

Dar, toate acestea nu se pot socoti decât părți accesorii, ce privesc în special pe salariat, și numai prin reflex, funcțiunea.

La congres și noi, ne punem întrebarea: *dacă însăși funcțiunea public-administrativă, așa cum este azi alcătuită, corespunde în totul chemării sale?*

Nu cumva structura ei organică, prezintă anormalități sau anchilozări, care-i îngreunează sau chiar paralizează mișcările, în general sau cel puțin în parte?

Inainte de a-l primi, ne vom căsni să ne dăm și singuri un răspuns, adică:

Necesitatea organizării, *technic-corporative*, a funcționilor public-administrative;

Administratori, Contabili, Mânuitori de valori, Uvrieri și Servitori.

(Va urma)

GH. ALBEANU
Contabil-Expert

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNA
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare dopozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3
Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Plata cu anticipație a ratelor de conversiune [1]

Cazurile ce pot interveni prin stricta aplicare a art. 5 și 34

Calcule, înregistrări și reguli. — Am arătat cum că legiuitorul prin dispozițiunile art. 5 și 34, pune problema reducerilor suplimentare de 6 și 8 % pe an asupra ratelor plătite cu anticipație.

Pentru a se înțelege cât mai bine vom lua câte un exemplu din fiecare caz care poate interveni în decursul timpului de 10 și 17 ani.

Cazul I-iu. Suntem la 15 Noembrie 1935. La o datorie agricolă redusă de lei 100.000, se plătește rata scadentă de 15 Noembrie și anticipat toate celelalte rate.

Rata curentă se plătește așa cum este fixată de art. 4.

(Dobânzi lei 1470 plus 1530 amortizment total 3000 lei rata).

In ceace privește ratele 4-a până 34-a inclusiv ce se plătesc cu anticipație aplicăm procentul de 6 % pe an asupra acestor rate și obținem lei 62.777 total de plată. Capitalul datorat după plata ratei de 15 Noembrie 1935 însumează lei 96.455 Din 96.455 scădem lei 62.777 și obținem lei 33 678 care reprezintă pierderi din amortisment.

Menționăm că atunci când se plătesc cu anticipație toate ratele scadente (cazul nostru de mai sus), suma datorată se lichidează și deci nu mai avem nici dobânzi.

Cazul II. Suntem la 15 Noembrie 1935. Datorie agricolă redusă lei 100.000. La această dată se plătește rata curentă și cu anticipație ratele 4 și 5 (15 Maiu 1936 și Noembrie 1936).

Rata curentă se încasează ca la cazul I. La ratele 4 și 5, se scade procentul de 6 % pe an în care caz se prezintă astfel:

$$\text{Rata de 15 Maiu 1936} = \frac{3000 \times 97 \text{ un semestru})}{100} = 2910.$$

$$\text{Rata de 15 Nov. 1936} = \frac{3952 \times 94 \text{ (două semestre}}{100} = \frac{3715}{} =$$

6625 sumă ce plătește debitorul.

Aceasta ar fi prima latură a problemei.

A doua latură: Defalcarea dobânzilor și amortismentului, cum și stabilirea perderilor din amortizmeut.

---

1) Vezi No. 10 din Revista

In ratele de mai sus se cuprinde amortizment:
In rata de 15 Maiu 1936 lei 1553
„ „ „ 15 Nov. 1936 „ 2528 4.081 Total.

Știm că după plata ratei de 15 Nov. 1935 rămâne capital datorat lei 96.455 (a se vedea anexa a doua din regulament).

Capitalul datorat de lei 96.455 are valuta 15 Noembrie 1935.

Amortizmentul ratelor ce urmează să se plătească anticipat, de lei 4081 (sumă creditoare) are aceiaș valută.

Sau: Pentru simplificare avem lei 96.455—4081 = 92.374, capital datorat valuta 15 Noembrie 1935.

Acest capital urmează să producă dobândă 3 % pe an dela 15 Noembrie 1935 până la 15 Noembrie 1936 care reprezintă dobânda ratelor ce urmează a se plăti cu anticipație și dela 15 Noembrie 1936 la 15 Noembrie 1937 care reprezintă dobânda ratei de 15 Maiu 1937 prima rămasă scadență așa cum e în calculul conf. art. 4.

In cazul de față pe noi ne interesează dobânda la ratele plătite cu anticipație.

Deci avem:

$$D = \frac{92374 \times 3 =}{100} \; 2771$$ ambele rate sau 2771 : 2 = 1386 fiecare rată.

Din rata neto dela partea I a problemei care însumează:

Rata 15 Maiu 1936 lei 2910
Rata 15 Nov. 1936 „ 3715 = 6625 total, scădem dobânda ambelor rate de lei 2771 și obținem lei 3853 care reprezintă amortizmentul neto.

In ratele plătite cu anticipație de mai sus, înainte de plata lor cuprindeau:

Rata de 15 Maiu 1936 lei 1553 Amortizment.
Rata de 15 Nov. 1936 „ 2528 „
lei 4081 In total, din care scădem amortizmentul neto obținut ca mai sus și avem lei 228 reduceri din amortizment (pagubă).

In acest caz, intervine un fapt de mare importanță de care trebue să ținem socoteală.

Dobânda de lei 2271 la ratele plătite cu anticipație, la data când se plătește (15 Noembrie 1935) nu este definitivă. Că nu este definitivă se va vedea din cazul 3 următor.

Nefiind definitivă această dobândă, nu o putem trece la dobânzi încasate ci o trecem la un cont tranzitoriu, deoarece în

primul rând dacă ar fi cazul că s'a plătit 7 —8 rate deodată, această dobândă privește și alți ani decât cel curent.

In al doilea caz, nu se știe intențiunea debitorului dacă nu-și plătește în parte sau în total datoria, înainte de prima rată ramasă scadentă (cazul nostru 15 Maiu 1937), fiindcă după cum am arătat mai sus, ea este calculată la capitalul de lei 92.374 dela 15 Noembrie 1935 la 15 Noembrie 1936.

Virarea acestor dobânzi dela contul tranzitoriu la dobânzi încasate curente se face atunci când:

1. A trecut primul semestru, adică la data ratei care s'a plătit cu anticipație (în cazul nostru lei 1386 la 15 Maiu 1936 și lei 1386 la 15 Noembrie 1936) și dacă până atunci debitorul nu a mai plătit nici o rată din cele rămase scadente.

2. S'a făcut rectificarea de calcul ca la cazul 3 de mai jos.

Cazul III. Acelaș exemplu ca la cazul 2. Suntem la 15 Noembrie 1935. La o datorie agricolă de 100.000 lei se plătește rata curentă și cu anticipație ratele cu scadența 15 Maiu și 15 Noembrie 1936.

Avem aceleaș calcule ca la cazul II, iar înregistrările de dobânzi de asemenea.

Debitorul după ce a făcut această plată, după un timp oarecare, poate să vie să facă altă plată anticipată, aceasta înainte de prima rată scadentă (15 Maiu 1937).

1. In cazul că plătește în parte din datoria rămasă.

Exemplul:

La 15 Maiu 1936 debitorul mai plătește rata de 15 Maiu 1937 pot fi și mai multe) deci cu 2 semestre mai înainte.

Asupra ratei de 15 Maiu 1937 se încasează 94 %. Calculul se face ca cazul I, în ceace privește partea I-a a problemei (rata netto lei 3715).

După aflarea ratei netto urmează defalcarea dobânzii și amortizmentului, stabilirea perderilor din amortizment cum și rectificările de calcul asupra dobânzii încasată dela cazul II.

Le luăm în ordine:

Prin achitarea ratei de 15 Maiu 1937, datoria de lei 92.374 cazul II se diminuiază cu lei 2566 cât reprezintă amortizmentul ratei de 15 Maiu 1937 stabilit conform art. 4 și obținem lei 89.808 adică datorie rămasă după plata ratei de 15 Maiu 1937.

In primul stabilim:

a) Dobânda ratei de 15 Maiu 1936 (cazul II) reprezintă lei 1386.

Această dobândă se virează dela contul tranzitor la dobânzi încasate curente fiindcă în timp de 6 luni datoria de lei 92.374 (cazul II) n'a suferit nici o diminuare.

Aci e cazul să arăt, că dacă plata ratei de 15 Maiu 1937 se făcea la 15 Februarie 1936 în loc de 15 Maiu 1936, dobânda ratei de 15 Maiu 1936 ar fi socotită numai pe 3 luni la datoria de lei 92.374 și pe 3 luni la lei 89.808 datorie rămasă de plată la 15 Februarie 1936 adică după achitarea ratei de 15 Maiu 1936.

b) După cum am arătat prin plata ratei de 15 Maiu 1937, datoria de lei 92374 s'a diminuat cu lei 2566 și a rămas datorie de plată lei 89.808 la data de 15 Maiu 1936.

La cazul II am stabilit deja dobânda pentru rata de 15 Noembrie 1936 care însumează lei 1386. Ce se întâmplă? Pentru timpul dela 15 Maiu 1936 la 15 Noembrie 1936, datoria rămasă de plată este acum de lei 89.808 iar nu lei 92.374. In acest caz dobânda pentru rata de 15 Noembrie 1936 însumează lei 1347 deci o diferență de lei 39.

c) Dobânda pentru rata de 15 Maiu 1937 este tot de lei 1347 fiindcă și pentru această rată datoria rămasă de plată în urma plăței ei este tot de lei 89.808.

d) Din suma de lei 3715, rata de 15 Maiu 1937 netto, scădem dobânda de lei 1347 și obținem lei 2368 amortisment redus la această rată.

e) Amortismentul ne redus al ratei de 15 Maiu 1937 însumează lei 2566 din care scădem amortismentul redus de lei 2368 și obținem lei 198 pierderi din amortisment.

f) Prin rectificarea calculului de dobândă dela litera B. de mai sus, a rezultat o sumă în plus de lei 39. In acest caz, această sumă reprezintă un fond cu care se scade pierderea din amortisment (cazul nostru de la litera e de mai sus) și avem lei 198 minus 39 = 159 pagube din amortisment.

In contabilitate înregistrăm; In debitul contului pierderi din conversiune lei 198, iar în creditul aceluiaș cont lei 39 prin debitul contului tranzitoriu.

2. In cazul că debitorul plătește la 15 Maiu 1936 toate ratele rămase scadențe după plata de la cazul II. dela 15 Maiu 1937 la ultima inclusiv facem următoarele operațiuni.

a) Aplicăm procentul de 6% pe an dela data plății la scadența ratelor și obținem suma netto de plată.

b) Scădem suma de plată din capitalul datorat rămas după

achitarea ratei de 15 Noembrie 1936 (continuarea cazului II.) și obținem pierderea din amortisment.

c) Din pierderea din amortisment scădem dobânda ratei dela 15 Noembrie 1936 lei 1386 ce e trecută la contul transitoriu (cazul II) și obținem paguba din amortisment.

Inregistrările se fac întocmai ca la litera F. punctul I. dela cazul III.

Facem din nou mențiune că în cazul de mai sus (punctul II cazul III) prin plata cu anticipație a tutulor ratelor, dobânda dispare fiindcă nu mai există nici capital datorat.

Reguli și principii

Din analizarea cazurilor I, II, III punctul I și punctul II se desprind următoarele reguli.

1. Dobânda unei rate este în raport cu datoria rămasă de plată procentul stabilit (3% la creanțe agricole și 6% la creanțe urbane) și timpul dela scadența ratei precedente și până la rata curentă sau la data plăți cu anticipație a tuturor ratelor, dacă se face înainte cu mai puțin de un semestru de rată curentă.

2. Amortismentul unei rate sau la mai multe este rezultatul obținut din scăderea dobânzi stabilită ca mai sus, din rată (saurate).

3. Reducerea rezultată din aplicarea art. 5 și 34 se obține scăzând amortismentul ratei sau ratelor plătite obținut ca la punctul II din amortisment aceloraşi rate, calculat după dispozițiunile art. 4 și 33.

4. Dobânda ratelor plătite cu anticipație rămâne definitivă după ce trece timpul de un semestru pentru fiecare rată și dacă datoria nu s'a diminuat sau nu s'a achitat în acelaș timp.

Pentru defalcarea ratelor reduse prin art 5 și 34 calculăm dobânda la capitalul rămas de plată în urma plăți ratelor achitate cu anticipație pe timpul cât cuprind aceste rate și se repartizează la fiecare rată în mod egal, dacă până la data primei rate rămase scadență, debitorul n'a făcut o nouă plată anticipat. In cazul că între timp s'a făcut o plată anticipată dobânda ratelor este în raport cu capitalul datorat, timpul cât a stat acest capital și procentul stabilit.

Observațiuni. — 1. Am arătat că dobânda la ratele plătite cu anticipați nu este definitivă la data când se încasează. Am văzut

deasemenea că această dobândă până rămâne definitivă suferă oare care modificări. Pentru acest fapt la încasarea lor le trecem într'un cont transitoriu cu dublă destinație; Pentru dobânzi și pentru fond de acoperirea reducerilor din amortisment.

Ne punem în ipoteza că un debitor la data de 15 Noembrie 1935 achită rata curentă și ratele următoare până la rata penultimă inclusiv. Dobânda ratelor plătite se află așa cum am arătat; ce ne interesează însă, este faptul că suma încasată ce constitue aceste dobânzi este încasată, divizând-o cu 6 luni, 12 luni,... etc. înante de data când rămâne definitivă, — admițând cazul că debitorul nu vine să plătească la scadența ultimei rate.

Punem această chestiune din punctul de vedere al raportului dintre amortismentul și dobânda ce constitue ratele plătite anticipat, deoarece pe debitor nu-l interesează.

Zicem că suma ce constitue dobânzile ratelor plătite cu anticipație nu este definitivă și din acest punct de vedere se înregistrează la un cont tranzitoriu.

Ne punem întrebarea? Această sumă cu dublă destinație și încasată anticipat, nu prejudiciază amortismentul prin faptul că nu i se calculează nici o dobândă în favoarea lui? Noi înclinăm a crede că da, prejudiciază amortismentul deși această chestiune este succeptibilă de interpretări.

Dăm următorul caz;

La 15 Noembrie 1935 debitorul plătește cu anticipație 15 rate care însumează lei 44.126 la o datorie agricolă redusă de 100.000 lei în această sumă se cuprinde lei 12.570 dobânzi repartizate câte 838 lei pentru fiecare rată. Aplicând principiul contului curent (reamintim că aci e vorba de raportul între dobândă și amortisment) vedem că la 15 Noembrie 1935 acest cont apare astfel;

In debit datoria rămasă de plată după achitarea ratei a 18-a lei 55842, în credit suma de lei 12.570, Inchidem contul după un semestru și avem; dobânzi debitoare lei 838 care reprezintă dobânda inițială calculată; dobânzi creditoare lei 189; sold dobânzi lei 649 care ar urma să constitue dobânzile ratei de 15 Maiu 1936 care se trec la dobânzi curente, iar lei 189 în creditul contului pierderi din conversiune pentru a se scădea amputările făcute amortismentului.

In semestrul următor suma de lei 12.570 este diminuată cu lei 838 și așa până când se lichidează.

Noi prezentăm cazul așa, însă fiecare e liber să-l aplice sau nu.

Neaplicându-l va avea la bilanț dobânzi mai multe și pierderi deasemenea iar compensarea între ele se face atunci, însă nu se mai poate ști cum au evoluat diferitele venituri ale intreprinderii.

Inpunerea dobânzilor de către fisc la creditorii ne comercianți se va face asupra dobânzii de lei 838 (cazul nostru) fiindcă lor nu li se admite acoperirea pierderilor din conversiune cu veniturile lor, însă impunerea se va face numai asupra dobânzii, care a rămas definitivă.

Incheere. — Studiul de față constitue însăși introducerea lucrări ce o am întocmită pentru rezolvarea de matematici și contabilitate în tabele de calcul, practice, rezolvând toate cazurile ce pot interveni din aplicarea dispozițiunilor Legi Pentru Lichidarea Datoriilor Agricole și Urbane (art. 5 și 34).

TĂNASE NICOLAU

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI **CALAN**:

RADIATOARE, CAZANE

DE INCALZIRE CENTRALA,

BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

Dela Consiliul Superior al Corp. Contabililor

Intervenţie pentru reintroducerea Cenzorilor la Camerile de Comerţ şi Industrie

Domnule Ministru,

Fiind informaţi că Dv. pregătiţi un proect pentru modificarea unor articole din legea Camerilor de Comerţ şi Industrie, cu onoare vă rugăm să binevoiţi a reintroduce în noua lege dispoziţiunea cuprinsă atât în legea din 1925 cât şi în legea din 1929 cu privire la „Controlul gestiunei Camerilor de Comerţ şi Industrie".

Acest control se făcea de doi censori, dintre care unul având calitatea de expert contabil era numit de Ministerul de Industrie şi Comerţ, iar celălalt de Ministerul de Finanţe.

De fapt, controlul censorilor a fost înlocuit prin controlul funcţionarilor din Ministerul de Industrie şi Comerţ, pentru care Ministerul a cerut să se prevadă în budgetele Camerilor de Comerţ indemnizaţii speciale.

Cum aceşti funcţionari desemnaţi de obicei din centrala Ministerului trebue să se deplaseze la diferite Camere de Comerţ, aceste instituţii sunt obligate să suporte spezele de transport pe când sub regimul vechiu, censorii puteau să fie recrutaţi dintre elementele locale şi anume: administratorul financiar din localitate şi expertul contabil din secţiunea respectivă.

Astfel fiind, prin suprimarea censorilor nu s'au realizat economiile budgetare, dorite, în schimb au fost lipsite Camerilor de Comerţ de un control permanent, de specialitate şi autoritate.

De aceea, vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiţi a reintroduce organul cenzorilor în noile modificări, ce se aduce legii Camerilor de Comerţ şi Industrie.

Primiţi, vă rugăm. Domnule Ministru, odată cu mulţumirile noastre anticipate şi asigurarea deosebitei noastre stime.

Intervenție pentru respectarea specialității contabile la C. A. P. S.

Domnule Ministru,

Avem onoare a supune binevoitoarei Dv. următoarea întâmpinare în legătură cu noul regulament pentru organizarea serviciilor C. A. P. S. publicată în M. O. No. 234 din 11 Octombrie 1935.

Incă din luna Mai 1935, când se lucra la regulament, fiind informați că nu se dă specialității contabile locul ce i se cuvine, am prezentat d-lui ministru ad-interim Dr. Costinescu un memoriu, solicitând ca serviciile financiare și de contabilitate de toate gradele să fie încredințate numai acelora cari au calificarea de contabili prin studiile de specialitate făcute și prin recunoașterea acestei calități la legea Corpului de contabili experți și autorizați.

D-l Ministru Dr. Costinescu recunoscând dreptatea cererii noastre, a pus rezoluția :

„Se va ține seamă de cererea de față fiind logică. Conducătorii contabilităților vor fi contabili de meserie".

Ceva mai mult pentru a se aduce la îndeplinire această rezoluție, s'a numit în comisia pentru întocmirea regulamentului și un expert contabil. Suntem informați că proectul întocmit ținea seamă de aceste juste revendicări.

Spre surprinderea noastră însă, fără știrea colegului nostru din comisie, s'au modificat părțile referitoare la serviciile contabilității, revenindu-se la situația dinainte de 1932, care a adus la neregulile constatate la Ad-ția C. A. P. S. cu ocazia schimbărei conducerei superioare.

Prin noul regulament, s'a încredințat din nou inginerilor silvici conducerea serviciilor financiare și de contabilitate, iar contabilii de ocoale *vor trebui* să fie *brigadieri silvici.*

Este regretabil că azi, când avem două Academii de înalte studii comerciale, când aproape în fiecare capitală de județ este câte o școală superioară de comerț și mai multe școli inferioare, când avem un corp organizat al contabililor, care a atras laudele străinătății, este regretabil spunem că, după atâtea sacrificii făcute pentru învățământul contabil, specialiștii contabili sunt înlăturați dela exercitarea profesiunei lor.

Pentru înlăturarea acestei situații și nedrepte și dăunătoare, vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a supune regulamentul unei noui revizuiri, cu care ocazie vă rugăm a numi în comisiune și un reprezentant al Corpului nostru, fie din personalul C.A.P.S-ului, fie din conducerea Corpului.

Vă alăturăm un memoriu al membrilor noștri, cari fac serviciul la C. A. P. S. și a propunerilor noastre în legătură cu articolele din regulament, cari privesc specialitatea noastră.

Cunoscând sentimentele Dvs. de dreptate, sperăm Domnule Ministru, că veți binevoi a da satisfacție unui Corp întreg de specialiști, făcând în acelaș timp un real serviciu unei administrații atât de importante, cum este C. A. P. S-ul.

Primiți, vă rugăm Domnule Ministru, odată cu mulțumirile noastre anticipate și asigurarea deosebitei noastre stime.

Academia liberă de Export din Galați își reîncepe activitatea

Academia liberă de Export din Galați pășește în al 5-lea an de activitate. Inființată în anul 1931 „din dorința de a vedea îndrumată economia țării pe căile cerute de actualele împrejurări, pregătind elementele necesare în slujba acestei îndrumări cum glăsuește procesul verbal de constituire, această instituție a reușit să se impună prin chipul cum a înțeles a-și ține angajamentul luat.

Astfel, până în prezent — în patru ani de activitate precedenți — s'au ținut la Academia liberă de Export un total de 115 conferință, cu subiecte economice în general și referitoare la exportul produselor naționale în special. Din acestea, 85 conferințe au fost făcute de către personalități streine de localitate, iar 30 de către conferențiari locali.

Printre cei dintâi figurează D-nii: Prof. Gr. L. Trancu-Iași, inițiatorul înființării acestei instituții și președintele onorific al Comitetului de organizare a cursurilor libere I. Răducanu, rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale din Capitală, G. Tașcă C. Bungețianu, V. Iscu, Em. Brancovici, Gr. Mladenatz, V. Stoicovici, etc. profesori la acea Academie, M. Manoilescu, V. Vâlcovici, Fr. Reiner, N. Cornățeanu, C. Mircea, G. Strat V. Mihăilescu Alex. Hallunga, profesori univ. Buc., N. Daşcovici-Iași, V. Atha-

nasescu și Dr. Victor Jinga-Cluj, T. Pisani, G. Stroie — de la Argus, A. Galan.

Din Galați au conferențiat D-nii: Prof. I. G. Munteanu, Gh. Lăzărescu. Grigore Cotlaru, I. Gheringher, Dr. D. Lazăr-primarul Municipiului — Dr. I. Velichi, Ioan Cerghice, I. Augenstreich, Avocat C. Dobrescu, Dr. P. Drăgănescu-director Banca Națională etc.

Publicul gălățean a urmărit cu viu interes conferințele Academiei libere de Export, ce au avut loc în frumosul amfitearru al Școalei Comerciale

Suportarea cheltuelilor necesitate de această activitate, a avut'o Camera de Comerț și Industrie din Galați, care a dovedit odată mai mult că înțelege să sprijine efectiv orice inițiativă având drept scop promovarea culturii economice din acest oraș, capitală comercială a țării.

Subiectele tratate de către D-nii conferențari mai sus enumărați, precum și modul științific în care au fost desvoltate, au avut darul de a lămuri publicului auditor cele mai dificile probleme economice naționale și internaționale, fapt pentru care acest auditoriu păstrează cea mai vie gratitudine celor ce s'au ostenit pentru limpezirea atâtor incertitudini și arătarea celui mai bun drum de urmat.

Al cincilea an de activitate s'a deschis în ziua de 17 Noembrie cu prelegerea D-lui Profesor Gr. L. Trancu-Iași, despre „Aterizări pe terenul realităților" asupra căreia vom reveni.

Pentru buna reușită a conferințelor de mai sus, D-l Senator Apostol Popa — președintele activ al Comitetului de Organizare — depune o însuflețită activitate, ce va fi de bună seamă încoronată de același succes pe care l-a realizat și în cei patru ani precedenți Academia liberă de Export.

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați Secția Ilfov

Intru cât s'a primit dela diferite firme cereri de conducători de contabilitate, administratori și auxiliari de servic.i de contabilitate, membrii Corpului Contabililor Secțiunea Ilfov aflați fără serviciu sunt rugați să se înscrie la secretariatul Corpului, arătând deodată cu ultima adresă și serviciile ce a ocupat în trecut.

Rugăm în acelaș timp pe toți membrii Corpului a ne comunica ultimul domiciliul.

* * *

Corpul Contabililor experți și autorizați adresând M. S. Regina Maria felicitări cu prilejul împlinirii a 60 ani D-l Președinte Aureliu Marinescu a primit următorul răspuns:

„M. S. Regina vă mulțumește pentru frumoasele urări"

Maestru Curței,
Col. Zwidenik

* * *

In ultimul timp Consiliul Secțiunei Ilfov a avut să se ocupe și să soluționeze numeroase chestiuni de ordin general. Citâm din cele mai importante.

Intervențiunea făcută la Ministerul Muncii spre a retrage autorizarea de ședere în țară a funcționarilor societății *„Price Waterhouse"* C-ie întreprindere de control și lucrări contabile, care în disprețul legei de organizare a Corpului activează în țară cu elemente streine.

Intervenția făcută la Ministerul de Justiție și Consiliul Superior spre a urmări pe toți acei cari ne având calitatea sau substituindu-se celor în drept au executat expertize ori lucrări contabile (cazul Romeo Grigorescu și At Bărbulescu).

Protestul împotriva legei cooperației, care a înlăturat dela expertizele contabile pe membrii Corpului, în disprețul legii de organizare.

Consiliul a avut să se ocupe deasemeni de situația acelor membrii cari prin atitudinea sau faptele lor defăimează profesiuuea contabilă.

Pentru ca acțiunea de ajutorarea membrilor șomeri să fie mai eficace, Consiliul a sporit demersurile și a intensificat acțiunea

pentru plata cotei de 5% datorate din expertize. Hotărând a nu mai trece sub nici un cuvânt pe tabloul către Ministrul de Finanțe pe acei, cari n'au plătit această cotă.

In ultima sa ședință, Consiliul a decis a contribui cu 5.000 lei la ajutorarea înfometaților din Basarabia, — depunând această sumă Crucei Roșiii a României.

O frumoasă inițiativă

Cu prilejul sărbătoririi a 25 de ani de la absolvirea școlii superioare de comerț din B-dul Domnii, de către seria 1900, d-l Aureliu Marinescu, președintele Secției Ilfov a Corpului Contabililor, a luat inițiativa așezărei în aula școlii, a unei plăci comemorative care să eternizeze pe foștii lor elevi ai acestei școli, morți pe câmpul de luptă în războiul pentru întregirea neamului.

Suma de lei 10.800 adunată până în prezent de d-l Aureliu Marinescu a fost depusă de d-sa la revista noastră cu rugămintea să continuăm și să desăvârșim inițiativa.

Primind cu plăcere această însărcinare, facem în acest scop, un călduros apel, atât către colegii noștrii, absolvenți ai școlii enunțate cât și către Instituțiunile în cari colegii noștrii dețin locuri de conducere să ne dea concursul pentru ca placa comemorativă să fie, cel puțin, în aceleasi condițiuni de execuție, ca cele așezate în diferite instituții.

Sumele adunate se primesc la revista „Comerț și Contabilitate".

Tot cu această ocaziune rugăm familiile, prietenii și colegii celor decedați să ne comunice numele, seria și locul unde au căzut pentru apărarea patriei.

Dîn seria 1900 au căzut:

Marin Ionescu și

Constantin Știucă, ambii foști în serviciul Băncii Naționale a României.

Pentru orice informațiuni privind publicarea articolelor și reviste a se adresa în toate zilele la sediul Corpului, București Str. Teilor No. 12.

Orice articol se primește spre publicare sub rezerva aprobării de către Comitetul de Redacție.

Articolele trebuesc să fie scrise la mașină pe o singură pagină.

Recenzii

Contabilitatea Agricolă în partida dublă de St. Curelea, Impr. Independeţei pag. 204, lei 80 — Sub auspiciile Soc. „Propăşirea Agriculturii“ a apărut un succint tratat de contabilitate aplicată la agricultură întocmit de d-l. St. Curelea, cu o prefaţă de d-l Consilier agronom Emil Petrini.

Ne pare bine că agronomii s'au convins de necesitatea contabilităţii în partidă dublă şi pentru ţinerea socotelilor în agricultură, pentru că nu de mult s'a dus o vie polemică între un comercialis', şi un profesor la Academia de agricultură dela Herăstrău, cu privire la sistemul de contabilitate mai potrivit pentru exploatările agricole, susţinându-se de profesorul agronom că pentru agricultură poate aduce servicii destul de bune şi contabilitatea în partidă simplă.

D-l Curelea în tratatul său porneşte de la inventarierea şi înregistrarea patrimoniului, urmărind fiecare schimbare intervenită în acest patrimoniu nu numai prin relaţiunile cu terţii, dar şi prin lucrările interioare ce le necesită o exploatare agricolă.

Autorul desigur că nu a avut pretenţia să dea la iveală un manual de contabilitate, întocmit după principiile moderne ale ştiinţei contabile, ci s'a mărginit să dea sumare îndrumări pentru o aplicaţiune practică a technicei contabile.

De aceea vedem că autorul în aplicarea regulelor de debit şi credit, se serveşte de vechea teorie: cine primeşte este debitor, cine dă este creditor, dând ca exemplu articolul: „Salarii la Cassa“.

Contul Salarii, spune autorul, primeşte, deci este debitor.

Un cititor mai pretenţios s'ar întreba. Dar ce primeşte contul „Salarii“ ?

Astăzi debitarea şi creditarea se explică prin teoria matematică a echivalenţei celor două categorii de conturi: (Conturi de Activ şi Conturi de Pasiv).

Recunoaştem însă că vechea teorie a personificării conturilor este mai potrivită pentru un manual elementar de contabilitate.

Dacă aceasta nu are influenţă asupra prezentării conturilor, sunt mai departe unele recomandaţiuni ce le face autorul, cari nu corespund cu regulele de contabilitate.

Astfel autorul la pag. 27 arată ca în debitul contului „*Cai de Muncă şi Serviciu*“ se trece şi costul hranei, salariul vizitiilor, etc.,

iar în credit — în afară de valoarea cailor vânduți sau morți — se vor trece și muncile efectuate.

Credeam că autorul aplică această regulă numai la conturile, cari sunt caracteristice unei exploatări agricole, dar mai departe la pag. 32 vedem că este vorba de o regulă generală, pe care autorul o aplică și la alte conturi de activ. 'cum este contul *„Mașini și Aparate"*.

Pentru prima dată găsim intr'un manual de contabilitate că acest cont se debitează și cu costul reparațiunilor și al conbustibilului.

Aceasta dovedește că autorul n'a voit să consulte nici un tratat de contabilitate generală pentru a se documenta mai întâi domnia-sa, înainte de a păși la instruirea altora.

Este adevărat că unele din aceste manuale, în care se tratează destul de larg contabilitatea aplicată la agricultură *), adop ă acest sistem, însă numai pentru contul *„Animale de Speculație"*, (vezi Monografii contabile de Toma Voiculescu).

Pentru contul *„Animale de Speculație"* destinate să dea un rezultat, ar avea poate o rațiune încărcarea cu cheltuelile de îngrășare, cari măresc valoarea animalelor de specula, după cum cheltuelile directe ar mări valoarea mărfurilor, urmând ca la inventar, prin estimarea stocului existent, să avem rezultatul.

Nu vom ști însă dacă acest rezultat se datorește numai speculației făcute cu animalele sau și estimațiunii mai optimiste sau mai pesimiste ce am făcut-o la inventar, ori unei împrejurări neprevăzute.

De aceea, noi chiar pentru acest cont, preferim sistemul separării contului „Animale" de contul „Gestiunea Animalelor" sau *„Rezultatul Animalelor"*, considerând debitul acestui cont și ca un cost al prăsilei.

Ce funcțiune mai îndeplinește contabilitatea, dacă nu vom separa conturile de patrimoniu de conturile cari urmăresc administrarea și valorificarea acestui patrimoniu?

---

*) Pe ned ept D-l. Diaconescu, Președintele Soc. „Propășirea Agriculturi" spune în Cuvântul Edituri" că „lipsește cu esăvârșire un tratat de contab litate a ricolă ad ptat complexi ății ope ațiunilor... unei exploatări agricole".

Asemenea tratate cu aplicațiuni practice s'au scris de decedatul Zamfir Petrescu, iar mai in urmă de A. Dorvagen, fost Dir. al contabilității Domeniilor Coroanei 'ar în manualele de contabilitate, tratând despre Monografii contabile, se rezervă o parte destul de largă Contab.lității aplicată la agricultură.

Ce indicații ne mai poate da o balanță de verificare, în care nu vom vedea cât s'a cheltuit cu reparațiile de mașini, cu combustibilul, cu hrana animalelor, etc., toate acestea fiind înglobate în conturile de patrimoniu, ca și cum patrimoniu ar fi sporit definitiv cu aceste cheltueli.

Autorul, fără să știe, face aci o aplicație a unei teorii ce-și face drum și anume: cheltuelile nu reprezintă pierderi, ci un activ, însă teoria aceasta adaugă că nu este vorba de un activ consolidat, ci de un activ avansat (provizoriu), care trebue recuperat din rezultatele brute ale întreprinderii. Este deci un activ ce trebue recuperat de obicei în decursul unei gestiuni, altfel devine pierdere.

Iată interesul cel mare de a separa acest activ — cheltuială — de activul-bunuri, ce-și păstrează această calitate dealungul mai multor gestiuni.

De altfel și autorul are pentru Cheltueli generale și Salariile personalului permanent, conturi speciale, iar sumele trecute în aceste conturi le repartizează asupra conturilor destinate să dea rezultate (Culturi, Ateliere, etc.).

De ce autorul nu ține conturi separate și pentru cheltuelile de întreținere în legătură cu un anume bun din activ, nu ne spune. Poate are motive speciale în calitate de cunoscător al mecanismului exploatărilor agricole. Am dori să le cunoaștem ca să le putem discuta.

Dacă ar fi lipsit aceste inovații, pe care noi le considerăm drept erori și încă erori destul de mari, lucrarea d-lui Curelea ar fi putut servi ca un bun manual de îndrumare contabilă pentru exploatările agricole.

Dr. V. M. Ioachim

„Expertizele contabile" de *Ilie Mecu* Ed. II. — Buna primire pe care a găsit-o lucrarea d-lui Ilie Mecu referitoare la expertizele contabile, a îndemnat pe autor să scoată ediția II

Este îmbucurător faptul că o carte de specialitate s'a plasat așa de bine într'un răstimp așa de scurt.

Aceasta dovedește că aprecierea bună ce am făcut-o asupra acestei lucrări, cu ocazia apariției, atât noi cât și alți confrați, a fost justificată.

N'ar mai fi deci cazul să ne ocupăm de ediția II.

Totuși, ne oprim și asupra acestei ediții, pentru două motive:

I. In această ediție, autorul tratează o chestiune, pe care o

lăsase nelămurită în prima ediție și asupra căreia o discuție nu se poate considera încheiată.

II. Un distins confrate, ocupându-se acum de lucrarea d-lui Ilie Mecu, găsește că recenzenții primei ediții n'au examinat cartea cu toată atenția și imparțialitatea.

Incepem cu primul motiv.

In recenzia noastră publicată în numărul 11/12 al Revistei de Comerț și Contabilitate (1934), arătam că autorul n'a precizat punctul său de vedere cu privire la înregistrarea efectelor negociate (reescontate), chestiune devenită de actualitate prin formularul-tip de bilanț prevăzut de noua lege bancară.

Bănuiam însă că și d-sa este adeptul nouii teorii, care cere ca efectele negociate să fie păstrate în activul de proprietate, iar angajamentele din aceste efecte să apară în pasivul de proprietate, așa cum cere regulamentul legei bancare.

Trăgeam această concluzie din faptul că autorul propune acest fel de înregistrare pentru avalurile date, considerând ca o greșală trecerea acestor garanții printre conturile de ordine.

Observăm însă în ediția II, la pagina 147, că d-sa pentru angajamentele din efectele negociate rămâne partizanul metodei înregistrărei prin conturi de ordine, așa cum s'a practicat la noi, până la legea bancară.

Noi, pentru argumentele ce și d-l Mecu le-a adus pentru avaluri, considerăm că cerința regulamentului legei bancare de a se înregistra efectele negociate în activul și pasivul de proprietate corespunde mai bine situației juridice și economice a operațiunilor de reescont.

Aducem în acest sens și un argument fiscal în plus, și anume dreptul de a calcula 10 % rezerva pentru creanțe dubioase asupra întregului plasament, indiferent dacă o parte s'a transmis mai departe.

Desigur că această chestiune rămâne încă deschisă și viitorul ne va arăta la care soluție se va opri știința și technica contabilă.

Cu aceasta trecem la al doilea motiv.

Noi nu înțelegem, când recenzăm o lucrare, să impunem părerile noastre sau ale altora și să considerăm părerile autorului drept erori, care să ne conducă apoi la generalizări ce nu-și au locul afară de cazul când este vorba de recunoașterea unor principii în mod unanim admise.

Aceasta este greșala pe care o face colegul nostru, d-l Badea, în recenzia ce o publică în Revista A. L. A. C. I. No. 8—9.

D-sa, plecând dela o afirmațiune pe care a făcut-o d-l Ilie

Mecu, cu privire la pregătirea practică a licențiaților și absolvenților școalelor Superioare de Comerț, caută să dovedească printr'o analiză amănunțită a manualului, că autorul nu ar avea pregătirea științifică necesară ca să facă această afirmație.

D-l Badea, pornind la o recenzie cu idei preconcepute, este firesc să facă comentarii și deducții, care depășesc cadrul unei critice obiective și colegiale.

Dacă d-l Badea s'a străduit să dea recenziei sale pe alocuri un colorit științific, d-sa a păstrat în general, un ton polemic, care nu cadrează cu pregătirea recenzentului.

Nu ne vom ocupa aci de partea polemică. Ne vom opri însă, asupra unor considerațiuni de principii pe baza cărora d-l Badea caută să ne convingă că lucrarea d-lui Mecu este plină de lipsuri și de incoherențe.

Vorbind despre *evaluarea mărfurilor,* d-l Badea impută d-lui Mecu că nu cunoaște cerințele jurisprudenței comerciale și a technicei contabile, care pretinde evaluarea pe prețul real din timpul încheierei bilanțului, iar prin preț real d-l Badea înțelege prețul zilei.

Ne surprinde că d-l Badea, care știm că are o aleasă cultură contabilă, afirmă cu atâta siguranță că doctrina și jurisprudența contabilă pretind evaluarea tuturor elementelor patrimoniale pe prețul zilei.

Noi știm, din contră, că această așa zisă doctrină, are partizanii ei, ca și adversarii ei, și că alături de această doctrină, mai este metoda inventarierei pe prețul de cost, metoda inventarierei pe cel mai mic preț, metoda evaluărei pe preț mediu.

Acest lucru reiese chiar din cursul d-lui Prof. Alesseanu, pe care vedem că d-l Badea îl ia în sprijinul afirmațiunei sale, imputând d-lui Mecu că nu a adoptat în lucrarea sa teoria plus și minus valutei, pe care o profesează d-l Alesseanu la Academia de Comerț.

Noi punem o singură întrebare d-lui Badea:

Să ne spună d-sa, în câte contabilități a tntâlnit înregistrările cu Plus și Minus Valută, — înregistrări, dealtfel foarte juste, dacă se adoptă teoria inventarierei pe prețul curent și dacă se fac anume articole pentru a se ține seamă de pierdere, când prețul zilei este mai mic decât prețul de cost.

Din contră, noi afirmăm că practica a adoptat de mult și menține și acum teoria estimațiunei pe prețul cel mai mic, mai ales

că acest sistem de evaluare a fost consacrat de codul german încă din anul 1897, la art. 261 cod. com. pentru Soc. anonime.

Dar nu trebuie să mergem la codul de comerț german, căci însăși fiscul român la § 190 a adoptat această metodă de evaluare.

Dealtfel, codul de comerț actual la art. 24 nici nu vorbește de evaluarea mărfurilor și proectul codulu de comerț din 1933 adoptă metoda evaluării cu prețul cel mai mic, adică tocmai ceeace recomandă d-l Ilie Mecu și fostul profesor al d-lui Badea, d-l Sp. Iacobescu, dela Academia Comercială.

Cum rămâne, atunci, cu afirmațiunea d-lui Badea, că a făcut dovada inutilității lucrării și a prezumpțiozității autorului?

Vorbind despre rolul expertului contabil, d-l Badea afirmă: „Expertul-contabil nu are vocație să se ocupe decât de fapte „care privesc acțiunea contabilă. A depăși faptele acțiunei conta- „bile, înseamnă a depăși limitele mandatului ce i s'a încredințat. „Depășind aceste limite, raportul de expertiză poate fi anulat, iar „expertul poate fi tras la răspundere".

Tare pe această convingere, d-l Badea interzice expertului contabil să se ocupe de contul casă, să verifice dacă numerarul din casă corespunde cu soldul din contul casă și din registrul casă, să cerceteze cum s'a întocmit și cum s'a estimat inventarul, etc.

Regretăm că asemenea limitare a rolului unui expert contabil vine tocmai de la un coleg.

Nu trebuie să ne mai surprindă acum că organele Ministerului de Finanțe au reușit să pună în legea contribuțiunilor restricțiuni cu privire la felul cum expertul urmează să și exercite mandatul.

Dar chiar fiscul care, rău sfătuit, a înțeles să limiteze acțiunea expertului contabil, pretinde să faci orice fel de verificări spre a stabili, în primul rând, regularitatea și sinceritatea registrelor.

Ori, dacă constat că evaluarea s'a făcut pe prețuri derizorii sunt dator să arăt acest lucru în raportul de expertiză contabilă, după cum sunt dator să arăt într'o expertiză cerută de Cabinetul de Instrucție, dacă membrii din Consiliu s'au împrumutat, în ce măsură și în ce condiții; dacă s'au distribuit tantieme fără să existe beneficii, dacă s'au dat dividende, fără a se face amortismentele necesare, etc.

Dacă nu face expertul-contabil aceste constatări, pentrucă ar fi chestiuni de administrație, atunci cine trebuie să le facă?

Ne pare rău că spațiul nu ne permite să ne ocupăm și de alte afirmațiuni din critica d-lui Badea, afirmațiuni care, nu privesc

numai conținutul lucrărei d-lui Mecu, dar însăși profesiunea noastră și technica contabilă, în general.

Sunt, în critica d-lui Badea și unele observațiuni juste, cari încadrate într'o recenzie desbrăcată de tonul polemic, ar fi prezentat un interes mult mai mare și ar fi însemnat o contribuție folositoare la propășirea științei și technicei contabile, singurul lucru ce trebuie să preocupe pe cei câțiva profesioniști, care, cu scrisul lor, înțeleg să servească disciplina contabilă.

Dr. V. M. Ioachim

Colegiale

☒ D-l **Octav Petrov** a fost numit în comisia de Censori a Casei de Asigurare Română.

☒ D-l **Anghel V. Theodorescu** a fost numit în Comisia de Censori a Casei de Asigurare Galați.

☒ Instanțele jud cătorești au dat hotărâre definitivă prin care constată că nu li se poate imputa nimic colegilor noștri din Cooperație, D-l **Prof. G. Mladenatz**, Director Genetal al Cooperației și **Mircea V. Pienescu**, asistent la Academia Comercială stabilindu-se astfel, că adevăratul motiv al acțiunei îndreptate contra colegilor noștri a avut numai un caracter politic.

☒ D-l **V. Coțafani** a fost ales în Consiliul de Administrație la „Câmpurile Petrolifere Băicoi".

* * *

Din 26 de candidați cari au depus examenul de experți la Sibiu, au reușit următorii:

Maniu Cristea, Fritsch Rudolf, Haffer Guido, Igrișanu Constantin, Florea Ionescu și Herman Müller.

Din alte localități: Ion Don, Hunedoara, Aurel Georgescu, București, Liță Gheorghe, Brașov, Sporea Constantin, Deva, Neagu Zaharie, Deva, Panaitescu Alexandru, Diciosânmărtin, Simen Carol, Diciosânmărtin, Siegbert Klemens. Sighișoara, Stănescu Virgil, Orăștie, Glonțescu Ioan, Târgoviște, și Matei Jiga, Făgăraș.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, București, pe baza rezultatului examenului de mai sus a acordat celor 17 contabili autorizați, gradul de „expert contabil".

Jurisprudențe

Se poate libera încă un i ând de registre. — Universul 25 Oct. 1935. Curtea de apel s. II, din București, — formată cu d-nii consilieri Tomida. Polțer și Găntoiu — admițând apelul făcut de firma I. Goldstein a precizat o interpretare a disp. art. 22 și 23 c. com. foarte interesantă și real folos pentru comercianți, în genere.

A hotărât anume cu (dec. nr. 65/935) că orice comerciant care a fost obligat prin o cauză legală să sisteze operațiunile în registrele comerciale ce i s'au vizat de tribunal, poate să ceară să i se libereze alte registre, noi spre a nu fi împiedicat — în altfel — a-și trece la zi, în scripte, toate lucrările comerțului său.

In speță, apelantul fusese obligat să'și depună toate registrele la tribunal, pentru nevoile expe tizelor, ordonate și cercetărilor părților, până la lichidarea procesului personal pendinte.

A cerut de aceea să i se admită vizarea unei noui serii de registre.

Tribunalul respingând cererea, cazul s'a judecat în apel.

Curtea a admis apelul și în fond a dispus să i se vizeze registrele noui, fixând considerentul următor:

Având în vedere că în adevăr în conformitate cu disp. art. 22 cod. com. registrele jurnal, inventar și copier, sunt obligatorii pentru comercianți și că aceștia sunt datori, potrivit art. 25 din acelaș cod, ca în registrul jurnal să înscrie în fiecare zi toate operațiunile comerțului lor, că de asemenea prin art. 108 din legea contribuțiunilor directe, se prevede că comercianții și industriașii cari nu țin registrele comerciale, vor fi supuși la amendă egală cu impozitul;

Considerând că apelantul făcând dovada că este comerciant și că registrele vechi sunt depuse în conservarea tribunalului până la tranșarea definitivă a procesului pendinte între el și intimat, iar pe de altă parte apelantul fiind obligat a ține regulat registrele și a trece zilnic operațiunile comerțului său, pentru a nu fi expus la sancțiunea prescrisă de art. 108 din legea contribuțiunilor directe, Curtea găsește justificată cererea sa de eliberarea unor noi registre.

Așa fiind, apelul de față se privește întemeiat și în consecință urmează să fie admis.

Pagubele efectiv încercate se scad din beneficiul impozabil — Curtea de apel s. IV, ca inst nță de casare, primind recursul făcut de societatea „Mica" în proces cu fiscul a statornicit (prin dec. nr. 73/935) că:

Paguba efectiv încercată de un contribuabil prin creanțe definitiv pierdute, se scade din beneficiul impozabil, fiindcă el se diminuiază în mod automat. fără a mai fi nevoie ca pentru această scădere să existe o dispoziție expresă în legea contribuțiunilor directe.

De asemenea acțiunile necotate la Bursă și asupra cărora nu s'a făcut nici un fel de operațiuni din cauza crizei nu trebuiesc trecute în inventar cu valoarea lor nominală, ci doar cu valoarea lor reală, fiindcă așa prescrie de altfel chiar art. 178 codul comercial (și nici un text din legea contribuțiunilor directe nu conține vre-o dispoziție centrală). In acelaș sens s'a pronunțat Secția II la 30 Oct. 1935 dosar *Activa* și Secția IV la 4 Noembrie a. c. (Dos. Gatterus).

Registrele obligatorii pentru micii comercianți. — Ca răspuns la intervenția Sfatului Negustoresc Central cu privire la obligativitatea ținerei registrelor de către comercianți, Ministerul de finanțe a trimis următoarea adresă cu No. 180.080 din 21 Septembrie 1935.

Domnule Președinte,

Drept rezultat petiției d-vs. adresată acestui Minister, avem onoare a răspunde că obligațiunea ținerii registrelor jurnal și inventar prevăzute de legea timbrului, urmează a fi aplicată în legătură cu codul de comerț și nu cu legea contribuțiunilor directe.

Legea timbrului este o lege specială de strictă interpretare și numai acolo unde are dispoziții neclare se va recurge la dispoziția dreptului comun, în cazul de față la codul de comerț și în niciun caz la o altă lege specială. Afară de aceasta, clasificarea de mici comercianți din legea contribuțiunilor directe este special făcută pentru impuneri. Nu găsim în legea contribuțiunilor directe vre-un text care să abroge *art. 4 și 19* din legea timbrului.

Director (ss) *Eugen Demetrescu*

Art. 4. — Se supune la taxele de timbru de lei 5:

Al. 19. — Fiecare filă: din registrele jurnal și inventar ținute de comercianți și societățile comerciale și industriale, cum și lichi-

datori oricărui fel de asociațiuni de hoteluri, farmaciști, fabricanți, samsari, comisionari, exploatatori de mine, cariere și păduri, întreprinzători de lucrări, aprovizionări, furnituri și transporturi.

Din registrele în cari se trec procesele verbale privitoare la întrunirile și deliberările adunărilor generale, precum și ale administratorilor în Societățile anonime.

Din registrele hotelierilor pentru înscrierea pasagerilor, precum și ale farmaciștilor de copierea ordonanțelor medicale.

Ținerea tuturor acestor registre este obligatorie iar timbrul la care sunt supuse se va percepe prin viză.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Brașov: Teutsch Kurt, autorizat; Teutsch Ioan, Teutsch Pavel, Feifer Ioan, Ștefani Bruno, stagiari.

Secția Călărași: Constantin Călinescu, Nicolae Dinulescu, Nicolae Bădică, stagiari.

Secția Craiova: Constantinescu N. Marcel, Smarandache I. Dumitru, Fiedler C. Ferdinand, Aladjem S. Daniel și Ionescu T. Victor.

Secția Galați: Katz M. Samuel.

Secția Giurgiu: Sebastian Zlătescu, George Vulpe, stagiari.

Secția Iași: Adela Ștefănescu, Isac Fruchtman Ghițescu C-tin, Timbolsky Alex, Iosif Mendelovici, Copolovici Aron, Bron Jacques.

Secția Ilfov: Ovidiu Bunescu, Henri Scherer, Arnold Avram, Murgan D. Dumitru, Wolf Schwartzman, Rudolf Stern, Florin L. Altău, I. Breming, Finta M. Aurel, Constantin St. Popescu, Iosif Bercovici, Costică I. Dan, Adolf Nuselovici, Alexandru F. Ignat, Purdel N. Petrescu, C. Bubulete, Filip I Gheorghe, Corneliu Agarici. Ratcu D. Mihalache, Mihai Negoescu, Nicolae Nițulescu, Naftalisohn Louis, Petronius Georgescu, Ioan Darstaru, Zamfir D. Savu, Nicolae I. Seleru, Klar Z. M Moise.

Secția Piatra Neamț: Disideriu Kertesz, stagiar.

Secția Timișoara: Petre Geisz, Baader Enric.

Cereri de reprimire în Corp

Secția Brașov: Avrigeanu George, în gradul de contabil autorizat.

Avansări

Secția Brașov: Brossek Rozsika născut de-Zent Paly, în gradul de contabil autorizat.

Abonamente

In cursul lunei dela 15 Octombrie — 20 Noembrie 1935, am primit următoarele sume *) :

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Azuga: Fabrica de Ciment 1934—35, 1000; Fabrica de Bere Azuga 1935, 500; D. Marinescu 1935 200; Noua Fabrică de postav Azuga 1935, 500; Alfons Ressel 1934—35, 400; Ion Tatulea 1935, 200.

Com. Araci: Alecs. Acsente 1932—33, 110.

Brăila: Nathan Leibovici 1934—35, 320.

Bălți: Banca Națională a României 1934—35, 1000.

Bazargic: Prin d-l St. Baltagiev: N. Baltagiev 1934, 200; Damianof Nicolae 1935, 200; S. Panaitescu 1935, 200; Gh. Stoicof 1934, 200; Th. I. Theodorof 1934, 200; Moise A. Levy 1935, 200.

Cernăuți: Bilevicz Paul 1935, 160.

Chișinău: N M. Rotman 1935, 200; Aron Rabinovici 1935, 160.

Craiova: Mihail Floriță $^1/_2$ 1935, 100.

Dărmănești: Mohan Ion 1935, 100.

Drăgășani: Prin d-l N. Crețeanu: M. Bragan 1934—35, 320; E. Ianculescu 1935, 160; T. Păvălan 1935, 160; Gh. Predescu 1935, 160; S. Ionescu 1935, 160; Al. Tărbălescu 1935, 160 N. Crețeanu 1935, 160.

Mărgineni: Emil Hänsler 1935, 200.

Oravița: Toader Gh. 1934—34, 400.

Ploești: Petre Mircescu 1934—34, 380; N. D. Mihăilescu 1934, 150.

Satu-Mare: Traian Iosef 1935, 200.

Sighișoara: I. C. Mitrache 1933, 160.

Roșiorii de Vede: C-tin A. Dumitrescu 1935, 160.

Prin intermediul secțiunilor Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili sau încasatorii noștri :

Secția Arad: Andrei Daniel 1933—34, 400; Szilagyi Eugen 1943, 200; Popp Ilie 1933—34, 400; Iuliu Győző 1934—35, 400; Băncile Bănățene Unite 1934—35, 1000; Casa de Păstrare a jud. Arad 1934—35, 1000; Casa de Păstrare G-lă Arad 1934, 500; Andrei Ioviția 1934, 200; Irina Șincai 1934 35, 400; Alex Banfi 1634—35, 400; Ion Manole 1934, 200; Ion Dubestean 1934, 200; Eugen Popa 1934, 200; Andrei Bartolf 1934, 200; Eugen Szilagye

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

1934, 200; Ludovic Kanten 1933—34, 380; Adrian Bogda 1934, 200; Anhaltzer Ignatie 1934, 200; Răzuș Gheorghe 1934, 200; Moldovan Ilie 1934, 200; Badea Vasile 1934, 200; Farago Rudolf 1934—35, 400; Iosef Gaal 1934, 200; Păcuraru Bratus 1934, 200; Issekutz Geza 1934, 200; Kneffel Adalbert 1934—34, 400; Killik William 1934, 200; Lăcătuș Aladar 1934—35, 400; Mayerhoffer Francisc 1934, 200; Morocz Francisc 1934—35, 400; Ruppert Henric 1934, 200; Retter Alfred 1934, 200; Gianotti Ștefan 1934—35, 400; Szekely Ludovic 1934—35, 400; Paul Pretorian 1935, 100; Eugen Tauszk 1934, 200; Carol Sugar 1935, 200; Ludovic Kronberg r 1935, 200; Iosef Stein 1935, 200; Fr. Lichtman 1935, 200; Fodor Iuliu 1935, 200; Iosef Neusatz 1935, 200; Ferdinand Wagner 1935, 200; Nicolae Lambert 1935, 200; Ferd Schmarda 1935, 200; Ilie Popp 1935, 200; Ladislau Vogel 1935, 200; Bodrog Weiss 1635, 200; Samuil Ehrenfeld 1935, 200; Gheorghe Crucean 1935, 200; Adolf Remer 1935, 200; Ioan Babă 1935, 200; Francisc Komengi 1935, 200; Ferd. Molnar 1935, 200; Ludovic Toldy 1935, 200; Iosif Diamant 1935, 200; Gaal Iosif 1935, 200; Ioviția Andrei 1935, 200; Brutus Păcurar 1935, 200; Szekendy Ștefan 1935, 200; Schmitzer Alfrod 1935 200; Issckutz Geza 1935, 200; Andrei Iosef 1935, 200; Iosif Bacskay 1935, 200; Albert Stoica 1935, 200.

Secția Brăila: Nicolae Ilie $^1/_2$ 1935 lei 100 și $^1/_2$ 1936 lei 100; Feneck Gheorghe $^1/_2$ 1935 lei 100 și $^1/_2$ 1936 lei 100; Adler Iulius $^1/_2$ 1935 lei 100 și $^1/_2$ 1936 lei 100; N. Constantinescu $^1/_2$ 1935 lei 100 și $^1/_2$ 1936 lei 100; Körer Otockler 1935, 200; C. Herțan 1935, 200; Niculescu V. M. Traian 1935, 200; Carapanu Gh. 1935, 200; Const. Gorunescu 1935, 200; Lascăr Solomon 1935, 200; Grumberg Sally 1935, 200; Daniel Katz 1935, 200; I. Koffler 1935, 200; W. Leibovici 1935, 200; Gh. Georgescu 1935, 200; I. Wechsler 1935, 200; Popescu R. Ioan 1935, 200; Lerescu Gh. 1935, 200; Gold Sigmund 1935, 200; Gh Eremia 1935, 200; Vasile Iacobini 1935, 200; Tauzig Arpad 1935, 200; Atanase Nicoară 1935, 200; Makata Paul 1935, 200; P. Gheorghișan 1935, 200.

Secția Brașov: Schiel Martin 1935, 200; Kaspar Wilhelm 1935—36 400; Adlef Augustin 1935, 200; Kohl Robert 1935, 200; Viranni Rudolf 1935, 200; Nastora Nicolae 1935, 200; Hîncu Toma 1935, 200; Herz Adalbert 1935, 200; Witting Richard 1935, 200.

Secția Brașov: Zoltner Siefried 1935, 200; Müller Friederich Turk Gerhard 1935, 200; Popp Ema 1935, 200; Binder Kurt 1935, 200; Siegel Artur 1935, 200; Tudoran N. Victor 1935, 200; Ziriakus Peter 1935, 200; Ziriakus Kurt Gűter 1935, 200; Kartman Richard 1935, 200; Ludu Bartolomeu 1935, 200; Molnar Eugen 1935, 200; Tuza Anton 1935, 200; Weiss Nicolae 1935, 200; Wonner Eugen 1935, 200; Wonner Rudolf 1935, 200; Nüssbächer Kurt 1935, 200; Lurtz Ernest 1935, 200; Kessler Otto 1935, 200; Kessler Rupreckt 1935, 200; Lautman Friederich 1935, 200.

Secția Sibiu: Bicsak Iosef 1935, 200; Dr. Simion Mitea 1935, 200; Vasile Bitea 1935, 200; Andrei Ghighiniță 1935, 200.

București :

Petre Anghel 1934, 200; N. Albulescu 1934, 200; Isna Aftalion 1934, 100; Alexe C. Alexandru 1935, 200; D. Agapiescu 1934, 200; Albu Isac 1935, 200; Alex. Alcalay 1935, 200; M. Abramovici 1935, 200; N. Abeles 1934, 200; B. Alevra 1934, 160; David M. Alter 1935, 200; Altangiu C-tin 1934—35, 160; D. Apostolache 1935, 200; Alex Avramescu 1935, 160; Benjamin Pencu 1935, 200; Prof C. Bungeţeanu 1935, 200; Eugen Bauer 1934, Ioan Gh. Bock 1935, 200; Heinrich Bittner 1935, 200; N. Bănisor 1935, 100; Stelian Belu 1934, 100; Gh. Bănică 1935, 200; V. Beloianu 1935, 200; A. Berdicewsky 1935. 160: I. Bander 1934, 100; Zaharia Butnaru 1935, 160; Gh. Butuceanu 1935, 200; Boni B. Ioan 1935, 200; P. C. Badalea 1935, 200; Broşu Valeriu 1934, 200; Benedict Can 1935, 200; Radu Crăciunescu 1934, 160; Ciocânel A. Marin 1934, 200; Lazăr Cristescu 1935, 200; N. Ciuculete 1934, 100; Coman Costicea 1934, 160; Leon Dascălu 1935, 200; I. Dreschner 1935, 100; I. M. Dimică 1935, 200; N. Dimitriu 1935, 200; Victor Dumitrescu 1935, 200; C-tin Dumitrescu 1935, 160; Dumitrescu C. Ioan 1935, 160; Ştefan Erimia 1935, 200; G. Enciulescu 1935, 200; Elias Avram 1935, 200; G. Filipescu 1934, 200; E. Fuhn 1935, 100; Lupu Fischman 1934 200; Martin A. Finta 1935 80; A. Georgescu 1935 100; S. Grigorof 1935, 200; Leon Grünberg-Brăileanu 1934, 100; Georgescu C-tin 1935, 80; G. Ghindă 1935, 200; Arnold Gonzenbach 1935, 200; M. Goldenberg 1934, 160; Paul Hoisch 1935, 200; Hönig Oscar 1934 200; Hagi D. Paraschiv1935, 200; Isidor Heidenbuch 1933, 100; Al. Hersohn 1934, 100; Gh. Al Gcoshn 1935, 200; Carol Heoifler 1935, 200; G. N. Ionescu 1935, 200; N. Ionescu 1934 Gr. V. Ionescu 100; 1935, 100; G. Marcarian Ionescu 1936, 160; Arthur Kovler 1935, 200; Iosif Ketern 1935 200; Iosif Leibovici 1933—34, 200: Constantin Leontescu 1935, 100; Dan M. Lăzărescu 1935, 200; David Lazăr 1934, 160; Petre Lucacescu 1936, 200; Liess Samoilă 1935, 160; P. Morcovescu 1935, 200; Jeana Mureşanu 1935, 200; Paul Marc 1933, 160; Bonică Miclescu 1935, 200; H. Marcovici 1934, 200; Adalbert Herza 1935, 200; Ştefan Mezaros 1934, 100; Ştefan Minculescu 1935, 80; Vasile Mihail 1934 200; Ştefan Montea 1935, 200; Avram Moscovici 1934, 200; Nic. Meozelti 1935, 200; Nedelcu C-tin 1935, 200; Marcus Nathan 1935, 200; Onose Niculae 1935, 100; Ion Opran 1934, 200; N. Năstase 1935, 200; N. Popovici 1935, 200; C-tin Plopeanu 1935, 100; V. Perşoiu 1935, 160; Victor Puiu 1934, 200; V. A. Pavelescu 1934, 200; M. Cr. Popescu 1935, 200; Chr. Păucescu 1935, 100; George Prassa 1935, 200; M. Perlman 1935, 200; Mihail Paulini 1935, 200; Th. Poterasi 1935, 200; Gh. Popovici 1935, 100; Joan Protopopescu 1935, 200; St. H. Popescu 1935, 100; M. Dobriţu Paşalega 1935 100; Emil Petculescu 1935, 200; N. Rădulescu 1935, 200; C-tin C. Rădulescu 1935, 100; E. Romascanu 1933, 200; I. Rotaru 1934, 100; Th. Rosen 1935, 200.

Cerneala Leonhardi

cruță penița Dvs.

întrucât este de o fluiditate specială evitându-se astfel formarea reziduilor.
Din această cauză recomandăm cerneala „Leonhardi" și pentru tocul Dvs. rezervor.
Cerneala pentru stilou găsiți la librărie în ambalaje speciale: capace cu șurub.

Cerneala Leonhardi pentru stilou

Creioanele

A. W. FABER

"CASTELL"

întrebuințate în birou

nu mai sunt astăzi un lux, calitatea lor bună satisface întotdeauna un mic excedent.
Se scrie nu numai mai bine cu creioanele „Castell", ci chiar și mai eftin decât cu așa zisele „mărfuri eftine".

Adresa :

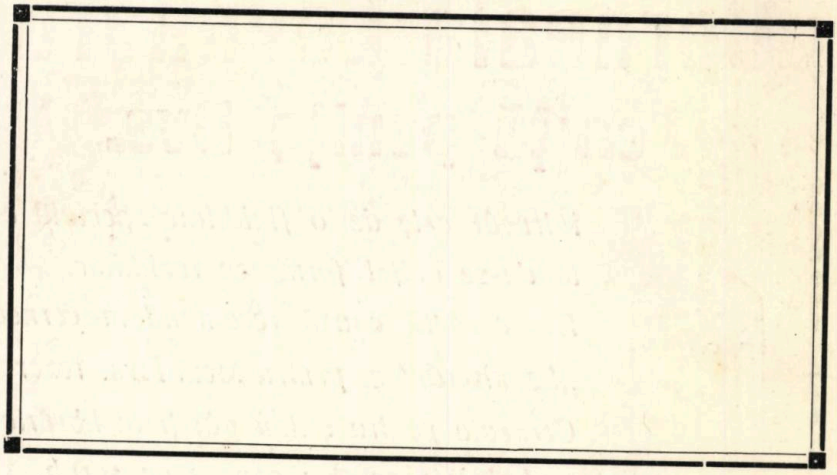

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

1935 complect

ANUL XXIV. — No. 12 DECEMBRIE 1935

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

CTU R107

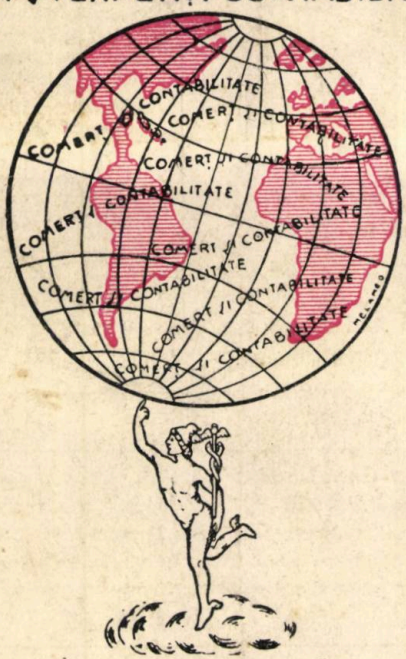

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat;
† **Eftimiu M. G.,** Bancher;
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert;
† **Herbst Otto,** Dir. Oficiului de vânzare al fabric. de hârtie din ţară;
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Sub-dir. Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţ.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă;
Sersea Th., Şef serv. Min. Comun.;
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ;
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura";
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE:

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI:

N. Arghir, Director Casa Construcţiilor.
Membru în Comitetul de redacţie.
V M. Ioachim Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL:

Theodor Niţu, Şeful Serviciului Contabilităţii Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI:

D. Bobină, Director Oficiul Naţ. al Coop. Rom.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu Expert contabil.
Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş Director B.N.R. Galaţi.
Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Preşedintele Corp. Contabililor.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Societ. de gaz şi electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI:

Marinescu Florian Ad-torul Casei. M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert Contabil.
Th. Sersea, Şef Cont. atelier. C.F.R.

DIRECTORUL REVISTEI: **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. Dem., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BANCI POPULARE LEI **200**

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXIV. — No. 12 DECEMBRIE 1935

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenţilor Şc. Super. de Comerţ

APARE LUNAR

Organ oficial de publ. a Corpului Contab. autoriz. şi experţi

CUPRINSUL:

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Comercialişti cuceriţi comerţul! . 667
Dr. V. M. Ioachim: Tratamentul pierderilor la creanţe din punct de vedere fiscal 670
M. Şipoş: Amortizări industriale 675
Ghr. Dumitrescu: Un element nou în calcularea preţului de cost 683
Dem. C. Căţuneanu: Munca în timpul nopţii la minori . . 686
*** Din trecutul învăţământului Contabilităţii din România 688
*** Reforma învăţământului comercial 691
*** Recenzii 695
*** Jurisprudenţe, etc. 706

Comercialişti cuceriţi comerţul!

A treia campanie de toamnă a comerţului nostru exterior pe care o fac în porturile dunărene.

Vin şi pleacă mărfuri de cel puţin 2 miliarde de lei. La toate acestea, colegii noştri cu şcoale de comerţ de diferite grade, abia participă cu nişte salarii derizorii de câteva mii de lei pe lună. Şi se mulţumesc să ocupe slujbuliţe inferioare, în loc să se avânte cu curaj şi încredere în afaceri, ca să se înfrupte din cele vreo 200 milioane lei beneficii anual.

Cauza? Nu ştiu cum s'o înceapă. Ca în orice meserie, este şi aci nevoie de o ucenicie.

Trebue să lase la o parte prejudecăţile sau jena de a umbla cu hârtiile pe la autorităţi pentru facerea formalităţilor. Trebuie să renunţe la o leafă fixă câtăva vreme, mulţumindu-se să poată lucra şi pe gratis, dar nimeni nu pretinde lucru pe gratis; când prestezi un serviciu real cuiva ţi-l răsplăteşte singur, cât de puţin. Trebue să înţeleagă că cele câteva ore de cinematograf sau de plimbare la care renunţă, la o vârstă când mintea prinde lesne şi

ce-i bun, dar și ce-i rău, folosite într'o muncă în port, în contact cu negustorii și autoritățile, constitue un capital plasat cu dobândă compusă, care-i va aduce mai târziu loja la operă. In fine trebue să cunoască mai multe limbi străine in scris și vorbire. Și mai trebue ceva: La toate autoritățile mari și mici, unde acest pionier va bate la uşe, să găsească nu preferință, ci înțelegere.

Ne văităm de criză, de şomaj . . . și lăsăm avuțiile țării să treacă în alte mâini, pe nimic.

Nu teorii abstracte și înalte, ci calcule de valorificare și înțelegerea mecanismului de vânzare și cumpărare, bazați pe ofertă și cerere, asta ne trebue.

Curaj și energie se cere ca să ne cucerim la noi acasă.

Brăila, Noembrie 1935. **Dr. P. DRAGANESCU-BRATEŞ**

Luați parte cu toții la concursul cu premii al Firmei „Koh-i-noor" L. & C. Hardmuth, Sibiu, publicat în acest număr la pagina 669.

KOH - I - NOOR

creionul preferat

Cereți prospecte și eșantioane dela Firma „Koh-i-noor" L. & C. Hardmuth, Secția de Reclamă, Sibiu, Str. Pulberăriei Nr. 12.

Concurs de Crăciun

— cu premii —

pentru procurarea unui text de reclamă pentru creionul KOH-I-NOOR.

Condiţiuni de compunere.

Se vor descrie în patru rânduri rimate următoarele avantaje principale ale creionului „KOH-I-NOOR“: **cel mai vechiu creion de calitate — calitate fără concurenţă — creionul cel mai potrivit pentru uzul tehnicianului — foarte economic la întrebuinţare.**

Condiţiuni de prezentare.

Concursurile şi adresa concurentului vor fi scrise cu creionul pe carton format carte poştală. Se va anexa o adeverinţă emisă de o librărie, dovedind cumpărarea unui creion KOH-I-NOOR, cu data după 1 Decemvrie 1935.
Ambele se vor pune într'un plic, care se va preda închis şi nefrancat unei librării pentru a fi trimis nouă împreună cu celelalte plicuri strânse.
Ultimul termen de înaintare: 10 Ianuarie 1936.

Acordarea premiilor

se va hotărâ de un comitet compus din cinci persoane: un profesor, un tehnician, un literat, un librar şi un membru al firmei noastre.

Vor fi împărţite 15 premii,

unul de Lei 2000, — unul de Lei 1000, — 3 de câte 500 Lei şi 10 de câte un toc rezervor original HARDTMUTH cu peniţa de aur. Comitetul are dreptul de a acorda şi premii speciale pentru eventualele deslegări foarte reuşite, chiar dacă nu sunt întocmite conf. condiţiunilor de compunere.

Membrii comitetului, cât şi funcţionarii noştri împreună cu familiile lor sunt excluşi dela participarea la acest concurs. Trimiterile directe cu poşta au aceleaşi drepturi ca şi cele remise prin librării.

Acordarea premiilor este incontestabilă. Toate textele înaintate intră în proprietatea noastră, urmând să decidem noi singuri de publicarea deslegărilor premiate în scop de reclamă, fără a numi însă autorii lor.

Numele premianţilor se vor publica prin placarde expuse în vitrinele librăriilor şi papetăriilor din ţară. Inmânarea premiiloe se va face prin librăria sau papetăria prin care a fost înaintată deslegarea premiată. Cei care au trimis deslegările direct nouă la Sibiu, vor fi înştiinţaţi la care prăvălie îşi pot ridica premiul eventual acordat.

„KOH-I-NOOR“ L. & C. HARDTMUTH S. A. R.
SECŢIA DE RECLAMĂ

Tratamentul pierderilor la creanţe din punct de vedere fiscal

In Revista „Tribuna Financiară“ No. 34 a apărut un articol: *„Inregistrarea Rezervelor pentru creanţe dubioase“* semnat de D-l Simion Alexandrescu, expert-contabil, administrator financiar.

In acest articol, d-sa a încercat să concilieze pregătirea sa de expert-contabil cu funcţiunea ce o deţine, prevalând însă în cele din urmă această din urmă calitate, pentrucă D-sa confirmă punctul de vedere al organelor fiscale, cari pretind că pierderile definitive din creanţe nu se admit la scădere, de cât dacă sunt luate din „Rezerva specială pentru creanţe dubioase“, aceasta pe baza deciziunii Comisiei Centrale fiscale publicată în M. O. No. 125/934, care spune:

Scăderi din beneficiu impozabil pentru creanţe definitive pierdute, nu se pot face decât pe calea amortizărilor pentru creanţe dubioase prevăzută de art. 32, de oarece a admite scăderea directă din beneficiu pentru debitorii insolvabili este a viola art. 31, care limitează în mod precis scăderile admise cât şi art 32, care fixează maxima cotei până la care se poate diminua beneficiul impozabil în acest sens“.

D-l. Simion Alexandrescu, deşi aprobă în totul această decizie ca fiind în cadrul legii, totuşi face o concesie principiilor de contabilitate şi anume *admite scăderea pierderilor direct din beneficiu*, cu condiţia să nu depăşească 10 % din plasamentul în creanţe, adică maximum prevăzut de art. 32 pentru rezervele la creanţe dubioase.

Dacă d-sa s'ar fi ţinut strict de textul deciziei nu ar fi trebuit să facă nici concesia, pe care a făcut-o, pentrucă decizia este clară şi categorică: *„nu se admite scăderea directă din beneficiu“*.

La interpretarea de altfel logică a D-lui S. Alexandrescu nu se poate ajunge, decât atunci când considerăm că această decizie depăşeşte legea, soluţie la care în ultimul timp s'au oprit mai toate Curţile de Apel în recursurile ce s'au judecat.

Astfel s'au pronunţat chiar în anul acesta atât Secţia II (cazul Activa decizia din 30 Octombrie 1935 cât şi Secţia IV (cazul Gattorno decizia din 4 Noembrie 1935, şi cazul Mica decizia din Iunie 1935).

Pentru a da această soluție justă, asupra căreia cel puțin experții contabili ar fi trebuit să fie de acord — Curtea de Apel a avut în vedere următoarele considerațiuni.

Art. 32 din l. c. d. vorbește de dreptul contribuabilului de a face *rezervă specială pentru creanțe dubioase.*

Deci nu este vorba de pierderi din creanțe, cari au fost deja suferite de întreprinderi, ci de *pierderi eventuale, viitoare de creanțe, a căror încasare este îndoelnică cel puțin pentru o parte, la încheierea bilanțului.*

Aceste creianțe se poate să nu fi ajuns la scadență, sau au ajuns, dar n'au fost achitate și nici n'au fost lichidate sub o formă sau alta (concordat, bună înțelegere, faliment).

Cu alte cuvinte, legea contribuțiilor directe a vrut să facă o derogare dela art. 24 cod com., care dă dreptul ca asemenea creanțe dubioase să fie evaluate la valoarea lor probabilă de încasare, cu care se vor trece în inventar, diferența urmând a se trece direct la „Profit și Pierderi".

Legiuitorul fiscal poate cu dreptate nu a voit să mențină și în legea contribuțiilor directe această metodă de inventariere, care ar fi putut da loc la diminuări nejustificate din beneficiu, ci a obligat întreprinderile să treacă la inventar toate creanțele nelichidate pe valoarea lor nominală, înființând însă în pasiv un contrapost: Rezerva specială pentru creanțe dubioase, care în Contabilitate se chiamă *post rectificativ de valori* (Wertberichtigungsposten).

In același timp, ca să se pună la adăpost de exagerări, a limitat dreptul de a face rezerve la 10 % din totalul plasamentului.

O dispoziție, care orișicum își are logica sa.

Dar a deduce de aci, după 12 ani de aplicare a legii, că legiuitorul de atunci a înțeles să limiteze dreptul de scădere a pierderilor din creanțe la 5 sau 10 % înseamnă a face injuria autorilor legii de atunci că au fost cu totul străini de tehnica afacerilor și de tehnica contabilității.

Ori, din toată economia legii se vede că legiuitorul din 1923 a avut o concepție mult mai clară despre beneficiul comercial, decât cei ce au venit în urmă cu diversele modificări de lege și cu diversele interpretări de texte, cari au desfigurat complet principiul impunerii pe venit.

Legiuitorul din 1923 n'a înțeles nici un moment că n'ar avea dreptul ca să-și scadă contribuabilul direct din beneficiu pagubele definitive de la creanțe lichidate.

Este adevărat că art. 31 din lege nu enumeră printre scăzămintele admise și *pierderile din creanțe.*

Nu este însă vorba nici de vre'o intenție a legiuitorului de a impune aceste pierderi, nici chiar de o omisiune, căci art. 31 vorbește de scăderea *cheltuelilor proprii ale întreprinderii,* pe care apoi le enumără.

Ori, pierderea din creanțe ca orice alte pierderi nu intră în această categorie.

Pentru „pierderi efectiv suferite" nici nu era nevoie să prevadă vre'o dispoziție specială, căci este de mintea oricui că nu poate exista beneficiu net, până nu s'au scăzut și pierderile.

De altfel, este curios că această obiecțiune se face numai pentru pierderile din creanțe nu și pentru alte pierderi, cum ar fi: pierderi la mărfuri — cu ocazia vânzării sau chiar cu ocazia inventarierii.

Se știe că, după multe dibuiri, s'a admis în fine și de fisc că mărfurile se pot inventaria cu un preț inferior celui de cost, dacă la încheierea bilanțului a scăzut valoarea mărfurilor.

Ori, de aci rezultă o pierdere, pe care pot să o scad direct din beneficiul brut, fără ca să existe vreo dispoziție în acest sens în lege.

Asemenea pot să scad prin Profit și Pierdere, pierderile provenite din scoaterea din uz a unui obiect, ce n'a fost complet amortizat, pierderea din incendii, dacă asigurarea nu a acoperit paguba, etc.

Nimănui nu i-a venit în minte să conteste legitimitatea acestor scăzăminte.

De altfel și instrucțiunile inițiale la care am avut prilejul în 1923 să colaborăm și noi la paragraful 90, explică în mod logic art. 31 dIn lege definind *venitul net impozabil* astfel:

„El este format de produsele rezultate din operațiunile anului precedent, mai puțin cheltuelile proprii întreprinderii pe acelaș an și *eventualele pierderi efective*".

Ultimele trei cuvinte au fost adăugate, după propunerea noastră, având încă de atunci presentimentul că se vor găsi organe fiscale ca să interpreteze art. 31 din lege în sensul restrictiv, ce i se dă azi în ce privește pierderile din creanțe.

Interesant este că în același număr al Revistei „Tribuna Financiară", D-l Stelian Popescu, Inspector Special de Finanțe, fost

Secretar de redacție al Revistei noastre, reproduce o decizie a Comisiei Centrale fiscale No. 150, din 1925, care recunoaște că există pierderi din creanțe, ce se scad direct din Profit și Pierderi.

Iată textul acestei decizii:

„Pierderile, cari au fost încercate în anii precedenți, însă nu au fost trecute ca atare prin registrele comerciale decât în anul al cărui bilanț servă la impunere, provenind din acte, cari în mod obișnuit trec dela unul la altul, cum ar fi: *pierderile la efecte sau creanțe, posedate în anii anteriori se pot scădea, căci pierderea se consideră efectivă numai în momentul când ea este trecută ca atare prin contul de Profit și Pierdere*".

De ce, în această decizie Comisia Centrală fiscală recunoaște că se scad diverse pierderi, inclusiv pierderi din creanțe direct prin Profit și Piedere, deși art. 31 din lege nu pomenește de nici un fel de pierderi?

Pentrucă un principiu elementar de drept și de contabilitate cere ca din beneficiile brute să se scadă mai întâi pierderile efective spre a se ajunge la un venit.

Dacă pierderile din creanțe nu depășesc dreptul de rezervă pentru creanțe dubioase, este indiferent dacă operăm întâi prin Rezerve speciale pentru creanțe dubioase, și pe urmă refacem această rezervă prin Profit și Pierderi sau lăsăm neatinsă Rezerva și debităm direct contul de Profit și Pierderi.

Totuși pentru a nu avea discuție cu fiscul, cât timp va exista decizia din 1934 este mai prudent să se opereze prin contul „Rezerva pentru creanțe dubioase" în asemenea cazuri.

Se schimbă însă chestiunea, când pierderile definitive din creanțe sunt mai mari de cât dreptul de rezervă.

In acest caz, după interpretarea fiscului, contribuabilul nu poate scădea din beneficiu decât pierderi până la concurența rezervei pentru creanțe dubioase; peste această rezervă nu se mai pot scădea alte pierderi și cum decizia din 1925 și întreg spiritul legii nu admite reportarea pierderilor înseamnă că nici odată nu se vor putea scădea aceste pierderi din beneficiu.

Deci, cum bine s'a zis, în acest caz se percepe impozit asupra pagubei.

Iată interesul cel mare pe care îl prezintă justa aplicare a art. ? din lege, așa cum în ultimul timp l'au înțeles instanțele de hurs.

De altfel, pentru bănci s'a prevăzut expres în noua lege de asanarea creditului, dreptul de a scădea pierderile de la clienți direct prin contul Profit și Pierdere; aceasta nu ca o măsură excepțională ori de favoare pentru bănci, ci pentru a nu mai fi expuse aceste instituții înterpretărilor abuzive ale fiscului.

Ori, nu e nici un motiv ca celelalte întreprinderi să fie tratate altfel decât băncile în ce privește pierderile definitive la creanțe.

București, 30 Noembrie 1935. **Dr. V. M. IOACHIM**

AVIS

Secțiunile Corpului Contabililor Autorizați și Experților Contabili, care dețin sume din încasări de abonamente pentru revistă, sunt rugate a ni le deconta cât mai curând posibil, pentru a putea ține în regulă evidența abonamentelor la revistă.

OFICIUL DE VÂNZARE
DE HÂRTIE PRODUSA IN ȚARA

BUCUREȘTI
str. Matei Millo, 9

la acest oficiu se găsește de vânzare, livrabil imediat sau după condițiunile de comandă, : : : : orice cantități de hârtie : : : :

primește comenzi de orice fel de hârtie. Modele și catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: ✳ DEPOZIT GENERAL:

STRADA MATEI MILLO No. 9 BUCUREȘTI

Amortizări industriale[1])

(Urmare)

Pentru lămurirea expunerilor anterioare voim să ne servim de următorul exemplu: O întreprindere dă cu chirie 10 treerătoare; presupunem spre simplificare că una din cele 10 mașini se uzează complect — ceeace corespunde unei amortizări de 10% —; bine înțeles, că de fapt toate mașinele se uzează la fel. Mai departe presupunem că chiria, cheltuelile și beneficiul realizat sunt aceleași în fiecare an. Bilanțul la 1/1 1934 se prezintă precum urmează:

ACTIV	Bilanț pe $^{1}/_{1}$ 1934	PASIV
Numerar	100.000	Creditori 50.000
10 garn. (a 150/m) . . .	1.500.000	Capital inițial 1.550.000
	1.600.000	1.600.000

Pe timpul gestiunii 1/1 31/12 1934 presupunem Lei 378.000 chirie încasată (venit)
și următoarele cheltueli: Dobânda plătită Lei. . . 3.000,—
Cheltuieli generale „ . . 105.000,—
Amortz. mașinelor „ . . 150.000,—

Spre simplificare, vom întrebuința metoda *directă* la reprezentarea contabilă a operațiunei de amortizare.

Bilanțul pe 31/12 1934 și Contul de P. & — P. se vor prezenta astfel:

ACTIV	I	Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1934		PASIV
Numerar		370.000	Creditori	50.000
10 garn. . . .	1.500.000		Cap. iniț. . .	1.550.000
Amort. 10% .	150.000	1.350.000	Benef. . . .	120.000
			Capit. fin. .	1.670.000
		1.720.000		1.720.000

1) A vedea „Revista Generală de Comerț și Contabilitate“ No. 11.

DEBIT	P. & P. ($^{31}/_{12}$ 1934)	CREDIT
Dobânzi	3.000	Chirie 378.000
Amortiz.	150.000	
Cheltueli generale . .	105.000	
Beneficiu	120.000	
	378.000	378.000

Bilanțul I arată un beneficiu de Lei 120.000 — și un capital final de Lei 1.670.000 —. Dacă întreprinzătorul ridică tot beneficiul, rămâne Lei 250.000 — numerar și Lei 1.550.000 — capital final; deci capitalul inițial s'a menținut cu toate că s'a făcut amortizarea și întreg beneficiul a fost ridicat.

Acum presupunem, că amortizarea *n'a fost făcută*, deci că mașinele depreciate prin uzare au fost trecute în bilanț cu valoarea inițială; mai departe admitem spre simplificare, că una mașină este complect uzată. Bilanțul se prezintă precum urmează:

ACTIV	I a Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1934	PASIV
Numerar	370.000	Ereditar 50.000
Mașini [1]	1.500.000	Capit. inț. . . 1.550.000
		Benef. [2] . . . 270.000
		Capit. final [3] 1.820.000
	1.870.000	1.870.000

1. 150.000 fictiv.

2. amort. 150.000 (benef. fictiv).
   benef. 120.000

3. 150.000 fictiv.

Bilanțul I-a arată un capital final de Lei 1.820.000 — și un beneficiu de 270.000 — Lei; de fapt, beneficiul realizat nu este decât Lei 120.000,—, pecând 150.000 Lei este suma cu care au fost depreciate mașinile. Deci avem la activ poziția „Mașini" suprevaluată cu 150.000 Lei (avere fictivă) pe deoparte, și la pasiv un beneficiu nerealizat în suma de 150.000 Lei (beneficiu fictiv) pe de altă parte. Ridicarea beneficiului de 270.000 Lei din întreprindere, ar însemna *că se consumă capitalul originar.* Bilanțul s'ar prezenta precum urmează:

ACTIV	I b Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1934	PASIV
Numerar	100.000	Creditor 50.000
Mașini	1.500.000	Capital 1.550.000

Capitalul final este arătat aici cu 1.550.000 Lei; de fapt nu este atât de mare, nefiind acoperit prin activ, căci mașinele au numai o valoare reală de 7.350.000 Lei. In realitate capitalul în cazul acesta ar fi: 100.000 num. plus 1.350.000 mașine — 50.000 credit = 1.400.000 Lei, deci cu 150.000 Lei mai puțin decât arătat.

Amortismentul este un element constitutiv al bilanțului și un bilanț fără amortizările necesare nu ne dă un aspect adevărat al situației economice.

Să cercetăm la bilanțul I, unde *amortizarea a fost făcută*, dacă și sub ce fel de împrejurări poate fi făcută o înlocuire. Poziția 370.000 Lei numerar, nu se menține sub forma aceasta, ci adesea se întrebuințează pentru alte scopuri, așa încât se poate întâmpla, că *cu toate că amortizarea a fost făcută*, la un moment dat lipsesc mijloacele *lichide*, necesare pentru înlocuire. Bineînțeles, că prin întrebuințarea mijloacelor pentru alte scopuri, capitalul *nu s'a micșorat*, a avut loc numai o *deplasare* între elemente de activ. Deci pentru ca înlocuirea sau reinoirea să fie posibilă, trebue să avem grijă ca la *momentul dat* să fie la dispoziție și mijloacele *lichide* sau *ușor lichidabile*. Operațiunea de amortizare *ca atare* încă nu garantează *și mijloacele lichide*, ea garantează numai *existența* unor elemente de activ legate cu scopul de a face posibil de a îlesni înlocuirile sau reînoirile necesare. In caz ca lipsesc în momentul dat mijloacele lichide, nu se vor întâmpina greutăți prea mari pentru procurarea acestor mijloace (de ex. prin împrumut *).

Cercetând Bilanțul I-a la care *amortizarea n'a fost făcută*, vedem că cu toate acestea întreprinderea *dispune de mijloace*, (370.000 Lei) pentru înlocuire sau reinoire, dar numai cu condiția, că beneficiul arătat nu se ridică. Dacă beneficiul arătat (270.000 Lei) s'ar scoate din întreprindere — ceeace se întâmplă adeseori la societăți anonime — atunci ar lipsi întreprinderii și mijloacele pentru înlocuire sau reînoire. Afară de aceasta, o astfel de ridicare resp. distribuire a beneficiului, ar avea ca urmare o *micșorare a capitalului*. Capitalul net (final) ar fi 100.000 num. + 1.350.000 maș. — 50.000 deb. = 14.000.000 Lei, deci față de capitalul inițial (1.550.000 Lei) o diminuare de 150.000 Lei.

Cu privire la chestiunea dacă amortismentele pot forma un

*) Vezi: Prof. I. N. Evian, Rev. de Com. și Cont. 1931, No. 8, pag. 331 și 332.

„fond", observăm următoarele: Capitalul învestit în întreprindere înseamnă fond. Dacă beneficiul realizat nu este scos din întreprindere, fondul (capitalul inițial) se sporește, deci beneficiul devine fond resp. o parte a fondului. Amortizările sunt cheltuieli restituite, deci sunt părți ale venitului brut. Din amortismente așa dar nu pot fi înființate sau dotate fonduri. Bineînțeles aici avem în vedere amortizări propriu zise; alfel se prezintă situația când e vorba de amortizări-rezerve, despre care am vorbit altădată. Înființarea unui fond pentru înlocuiri sau reinoiri nici nu este necesară, amortismentele *având acoperirea în venitul brut,* tocmai pentru că sunt cheltuieli restituite prin venit brut. Mai departe înființarea unui fond nu este necesară și pentru motivul că făcându-se amortizările potrivite și urmându-se o prudentă politică de amortizare, este dată posibilitatea de a face înlocuirile sau reînoirile necesare *în limitele capitalului inițial.*

Voim să aplicăm exemplu nostru și pentru anul 1935. Admitem că chiria și cheltuelile au rămas aceiași și că beneficiul n'a fost ridicat ca și în anul precedent. Presupunem mai departe, că la finele anului 1935 se face o amortizare de 150.000 Lei și se cumpără 2 mașini noui. Urmează Bilanțul II și Contul P. & P pe 3 $^{1}/_{12}$ 1935:

ACTIV	II Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1935			PASIV
Numerar	340.000	Creditori		50.000
8 mașini vechi	1.200.000	Cap. inițial	1.670.000	
2 mașini noui	300.000	Benef. . . .	120.000	
		Capit. final		1.790.000
	1.840.000			1.840.000

DEBIT	P. & P. ($^{31}/_{12}$ 1935)		CREDIT
Dobânzi	3.000	Chirie	378.000
Amortiz.	150.000		
Cheltueli generale . . .	105.000		
Beneficiu	120.000		
	378.000		378.000

Vedem din acest bilanț II, că, capitalul inițial a *rămas neschimbat* cu toate că a fost făcută o înlocuire (2 maș. în val. de 300.000 Lei). La 1. I. 1934 capitalul inițial a fost de 1.550.000

Lei la 31 XII. 1935 capitalul iniținal este 1.790.000 Lei. Scăzând (Lei 120.000 x 2 =) 240.000 Lei ca beneficii neridicate pe 2 ani, obținem capitalul inițial de Lei 155.000,— la data de 1/1. 1934.

Să vedem cum se va prezenta același bilanț la 31/XII 1935, admitând o *înlocuire*, (cump. a 2 treerătoare), dacă

a) mașinele figurează cu valoarea lor *inițială*, deci dacă *amortizarea n'a fost făcută* în anul 1935 (Bilanț II a).

b) mașinile sunt arătate în bilanț cu *valoarea lor reală*, deci *amortizarea a fost făcută*. Urmează bilanțul II a și II b cu Contul de P &P.

ACTIV — II a — Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1935 — PASIV

Numerar	340.000	Creditor	50.000
8 mașini vechi [1]	1.500.000	Cap. iniț. [2]	1.820.000
2 mașini noi	300.000	Benef. [3]	270.000
		Capit. fin. [4]	2.090.000
	2.140.000		2.140.000

1. 300.000 fictiv
2. 150.000 fictiv.
3. amort. 150.000 (benef. fictiv). benef. 120.000.
4. 300.000 fictiv.

ACTIV — II b — Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1935 — PASIV

Numerar	340.000	Creditor	50.000
8 mașini vechi	1.200.000	Cap. iniț. [1]	1.820.000
2 mașini noui	300.000	Pierdere	30.000
		Cap. final	1.790.000
	1.840.000		1.840.000

1. 150.000 fictiv.

DEBIT — P. & P. (ad Bil. II b) — CREDIT

Dobânzi	3.000	Chirie	378.000
Amort. mașin.	300.000	Pierdere	30.000
Cheltueli generale	105.000		
	408.000		408.000

a) In Bilanțul II a, găsim la activ poziția „mașini vechi", supraevaluată cu 300.000 Lei, (deci fictivă cu 300.000 Lei) și la

pasiv figurează capitalul final (2,090.000 Lei), la fel fictiv cu aceiași sumă de 300.000 Lei. La o eventuală lichidare, desigur că nu s'ar putea realiza pentru cele 8 mașini suma de 1.500.000 Lei, ci numai 1.200.000 Lei și față de beneficiul arătat în suma de 270.000 Lei, ar rezulta 30.000 Lei pierdere (vezi bilanțul II b). Bilanțul II a, în care cumpărarea a 2 mașini noi este arătată la activ, *ne dovedește și el* cele susținute că înlocuirea sau reînoirea instalațiilor *nu duce* la o *sporire* a *capitalului inițial.* Să aflăm capitalul inițial, adică capitalul la 1/1 1934:

Total activ (Bil. II a)	Lei	2.140.000
scăz. supra val. mașin.	„	300.000
	Lei	1.840.000
scăz. creditori	„	50.000
	Lei	1.790.000
scăz. (2×120.000) benef. pe 1934 și 1935	„	240.000
obținem capit. iniț. pe $^1/_1$ 1934	Lei	1.550.000

Sau: Capitalul inițial în Bilanțul II a, arătat cu 1.820.000 Lei, este fictiv cu 150.000 Lei, deci scăzând 150.000 Lei din 1,820.000 Lei obținem *1.670.008 Lei;* și scăzând beneficiul pe 1935, obținem ca mai sus 1.550.000 Lei capitalul inițial la 1/I. 1934.

b) Bilanțul II b ne arată la activ mașinele vechi cu valoarea lor reală în suma de 1.200.000 Lei, mai arată o înlocuire a 2 mașini noui în suma de 300.000 Lei; rezultatul este o pierdere de 30.000 Lei In bilanțul acesta, situația afacerii este corect arătată deci corespunde realității, dar *rezultatul* gestiunii apare în lumină greșită, și anume: La pasiv, capitalul inițial (adică capitalul la 1/I. 1935), este arătat cu 1.820.000 Lei în loc de 1.670.000 Lei; diferența de 150.000 Lei este suma cu care au rămas supraevaluate mașinele în anul 1934, anul în care *amortizarea n'a fost făcută.*

Gestiunea 1934 s'a terminat cu un capital final de 1.820.000 Lei (vezi Bilanțul I a), arătând la 31 XII. 1934 un capital final cu *150.000 Lei mai mare* decât a fost în realitate, deci *fictiv cu 150.000 Lei;* In consecință și gestiunea următoare 1935, a trebuit să *înceapă cu aceiași ficțiune* (continuitatea bilanțului!). Din procedeul acesta rezultă deci *pe lângă pierdere și micșorarea capitalului.* Din Bilanțul II b vedem că omiterea amortizărilor făcute

la timpul potrivit, duce la micșorarea capitalului inițial, bineînțeles micșorarea unui capital fictiv.

In Bilanțul II b *s'a arătat în activ* înlocuirea mașinelor. Ajungem la acelaș rezultat, dacă menținem evaluarea mașinelor cu 1,500.000 Lei (ca în Bilanțul I a), *netrecând* înlocuirea lor *în activul Bilanțului.* Bilanțul se prezintă astfel:

ACTIV	II c	Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1935		PASIV
Numerar	340.000	Creditori		50.000
10 mașini	1.500.000	Cap. inițial[1]	1.820.000	
		Pierdere	30.000	
		Cap. final		1.790 000
	1.840.000			1.840.000

1. 150.000 fictiv.

Voim să vedem cum s'ar prezenta bilanțul, dacă amortizările ar fi făcute, însă dacă pentru inlocuirea sau reînoirea mașinelor s'ar debita *în mod greșit* contul *„Cheltuieli generale"* în loc de contul „Mașine". Deci admitem: Cumpărarea a 2 mașini cu 300.000 Lei; întocuirea *nu se arată* în inventar resp. bilanțului. Bilanțul și contul de Profit și Pierdere se vor prezenta precum urmează:

ACTIV	II d	Bilanț pe $^{31}/_{12}$ 1935		PASIV
Numerar	340.000	Creditori		50.000
Mașini	1.200.000	Cap. inițial	1.670.000	
		Pierdere	100.000	
		Cap. final		1.490.000
	1.540.000			1.540.000

DEBIT	P. & P. (ad Bil. II d)		CREDIT
Dobânzi	3.000	Chirie	378.000
Amortiz.	150.000	Pierdere	180.000
Cheltueli generale	105.000		
Cheltueli generale[1] înlocuirea mașin.	300.000		
	558.000		558.000

1. In loc de „Mașine"

Se vede efectul unei astfel de înregistrări incorecte: *Pe lângă absorbirea beneficiului,* Bilanțul II d ne arată și o *micșorare a capitalului* inițial. Dar în realitate, capitalul a fost menținut la mărimea lui inițială. Capitalul este în realitate:

Total activ (conf. bilanț. II a)	Lei	1.540.000,—
Inlocuire a 2 mașini	„	300.000,—
	Lei	1.840 000,—
Scăzând poziț. creditor	„	50.000,—
	Lei	1.790.000,—
Scăzând beneficii pe 1934 și 1935 (2 × 120000)	„	240.000,—
Capital inițial	Lei	1.550.000,—

(Va urma).

M. ȘIPOȘ
Profesor. Cernăuți

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN“
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN:
RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA,
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

Un element nou în calcularea prețului de cost

Coeficientul de previzibilitate

In Congresul Sfaturilor Negustorești, ținut zilele trecute în București, lumea economică a protestat contra politicei comerciale și monetare a Statului, care a creat o atmosferă de nesuportat vieței noastre economice. Insă, protestul, oricât de vehement ar fi este o armă de luptă *platonică*, care, cel puțin pentru prezent, nu înlătură consecințele acestei situațiuni. Contabilul, prin misiunea lui fiind acela care studiază toate fenomenele economice, juridice și politice în legătură cu influența lor asupra întreprinderei în care lucrează, este chemat să ia măsurile practice pentru preîntâmpinarea acestor consecințe.

Care sunt măsurile ce trebuiesc luate și cum să se folosească de ele: e ceiace ne propunem să arătăm în aceste rânduri.

O întreprindere economică este caracterizată prin risc și dorința de câștig. Riscul poate decurge: din natura însăși a obiectului comerțului, din cauze economice — consumațiuni, concurență, etc. — sau din cauze fortuite — incendiu, naufragiu, etc. Acest fel de riscuri fiind, deci, inerente vieței economice, în general, chiar într'o desfășurare *normală* a ei, pot fi prevenite sau înlăturate prin capacitatea, informațiile și dibăcia întreprinzătorului, mai mult încă, contra riscurilor din cauze fortuite întreprinderea se poate asigura. Apoi, toate aceste riscuri poartă asupra convențiilor ce sunt în curs de lichidare, nu mai pot influența, în nici un caz, obligațiuni lichidate — afară de cazurile de evicțiune, care sunt mai puțin risc și mai multă lipsă de bună credință în transacțiuni.

Astăzi, însă, întreprinderile economice sunt supuse unui nou risc: rezultat al politicei economice și monetare, pe care statul o face din cauza situației internaționale anormale. Și, ceiace-i mai grav, acest risc poartă și asupra transacțiunilor cari, cel puțin din punct de vedere al întreprinderilor economice, sunt lichidate și al căror obiect — mărfurile — au îndeplinit de mult întreg procesul de transformare și circulație, în scopul căruia a fost creiat. Dispoziția Băncei Naționale ca la arieratele comerciale să se plătească prima de 44 %, sau scrisorile pe care, aproape lunar, băncile autorizate le trimit diferitelor întreprinderi, *cu invitația de a acoperi*

marja creată prin scăderea cursului leului, între obligațiile în monedă străină și depozitele în lei, făcute pentru acoperirea transferului, constitue atâtea dificultăți în calea transacțiunilor comerciale. Sunt întreprinderi, cari în decurs de doi ani, au fost obligate să depună 30—40% din valoarea depozitului inițial. Acum doi ani, când întreprinderea a importat mărfuri, pentru care a depus contravaloarea, *în lei, conform legei*, și-a calculat prețul de revenire după condițiunile de atunci și *a vândut* marfa la prețul de vânzare de atunci. Pentru ea contractul de vânzare — cumpărare era lichidat. Ori, în ce situație a fost pusă întreprinderea, când pentru această operațiune *complet lichidată* i se mai cere un supra preț? De unde, își va recupera întreprinderea această nouă sarcină, când în cele mai multe cazuri mărfurile cumpărate acum doi ani au fost vândute? Cu ce-i vinovată întreprinderea că Banca Națională n'a grăbit la timp facerea transferului respectiv? De ce s'a dat autorizație de import întreprinderei, dacă știa că nu se va putea găsi devizele necesare pentru plata mărfurilor importate? Din nenorocire, toate aceste întrebări, nu primesc niciun răspuns și întreprinderea e obligată să depună *noi acoperiri* la datorii de *mult achitate.*

Contra acestui risc întreprinderile economice n'au fost pregătite. Se impune, deci, a se găsi un mijloc pentru acoperirea lui. Pentru aceasta, credem că, în calcularea prețului de revenire, trebuie să se țină neapărat seama de noul element de risc creiat prin politica comercială și monetară a Statului. Pe lângă clasicile elemente cari contribuiau la formarea prețului de revenire: preț de cumpărare, transport, asigurare, cheltuieli de fabricație, cotă parte din cheltuieli generale, dobânzi, etc., suntem de părere că trebuie să se adaoge un nou element, pe care l-am putea, convențional, numi: *coeficient de previzibilitate*, menit a acoperi întreprinderea de riscul arătat mai sus. In calcularea acestui *coeficient de previzibilitate* ne putem servi de principiile pentru calcularea primelor în asigurări, având în vedere importanța angajamentelor noastre în străinătate, pentru care Institutul de emisiune n'a aprobat încă transferul, și deverul întreprinderei. Pentru că interesul unei întreprinderi economice este, ca să vândă la un preț cât mai scăzut socotim că riscul să fie împărțit asupra întregului dever și nu numai asupra cifrei de afaceri rezultată din vânzarea mărfei importate și pentru plata căreia nu s'a aprobat încă transferul. Desigur că riscul, ca valoare, e limitat la diferența de curs, în minus, a leului și la posibilitatea mărirei cuantumului primei de import. Deci, în

calculul nostru va trebui să avem în vedere, în special, aceste fenomene.

Consecința firească a acestei operațiuni va fi o scumpire generală, a vieței, de care nu poate fi făcută vinovată lumea comercială. *Nu intențiunea de speculă va duce la mărirea prețului de vânzare ci necesitatea de viață a întreprinderei;* altfel, întreprinderea economică va fi expusă să piară.

Intenția noastră a fost ca să punem această problemă în discuțiunile susținute prin „Revista generală de Comerț și Contabilitate" și să contribuim, modest, la opera de informațiune practică, pe care o întreprinde.

CHR. DUMITRESCU
Doctorand în științele economice

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și a bilanțului întreprinderii unde lucrați, la

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. - Transmisiuni Moderne. - Injectoare de ars Păcură. Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare dopozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru No. 3 Motoare „DEUTZ", Mașini-Unelte, Scule, Pompe etc.

Munca în timpul nopții la minori

Munca de noapte sau lucrul în timpul nopții la tineri este o problemă de mare însemnătate și care prezintă o deosebită gravitate, așa că ea trebue să dea de gândit, tuturor care se ocupă cu problema vieții sociale a lucrătorilor.

Munca în timpul nopții, în orele târzii, este oprită în cea mai mare măsură, afară de Danemarca și Elveția, unde această muncă este cu desăvârșire oprită. In toate celelalte țări, ea e îngăduită în anumite industrii: (fabricile de sticlărie, laminoare, ciocane cu aburi. etc.).

In Germania, tinerii sub 14 ani, nu pot fi întrebuințați in nici un caz noaptea. Orele de lucru ale minorilor nu pot să înceapă înainte de ora $5\,^1/_2$ și nu trebue să dureze după ora $8\,^1/_2$ seara.

Fabricile cari lucrează cu foc continuu, prin modul funcționării lor, zi și noapte, pot întrebuința în mod excepțional tineri minori, conform legii din 1902. Peste un an, legea din 1903 extinde excepțiile și pentru alte feluri de industrii, ca și asupra minelor de cărbuni, însă cu restricția că tinerii bărbați nu pot începe lucrul mai înainte de ora 3 dimineața și nu pot sfârși după ora 12 noaptea, în cazul când există echipe de zi și de noapte alternativ.

Pericolele de ordin higienic, ce rezultă din întrebuințarea minorilor, în plină desvoltare, în timpul nopții sunt ușor de constatat.

Munca la lumina artificială cere o atențiune deosebită, deci o sforțare mai mare, producând oboseală mai repede, decât atunci când se lucrează la lumina zilei.

Somnul este mai plăcut în liniștea nopții, mai reconfortant, mai plin de efect decât la sgomotul zilei.

Mai toți medicii s'au pronunțat pentru binefacerile somnului în timpul nopții, mult mai odihnitor decât cel din timpul zilei, chiar dacă ar avea aceiaș durată de timp.

Legiuitorul Român se ocupă târziu de protecția minorului, legea din 1893 are meritul de a se ocupa de sănătatea lucrătorului, cuprinzând dispoziții de higienă industrială, interzicând primirea în fabrici, ateliere sau magazine a tinerilor sub 12 ani, ca ucenici, sau lucrători, deși legea din 1892 stabilea în mod precis, vârsta de 15 ani pentru servitori.

Mai târziu, legea din 1897, a decretat ziua de Duminică, ca

zi de repaus, pentru orice fel de muncă, când lucrătorul sau ucenicul poate să-și întrebuințeze acest timp, pentru higiena corpului și educația sufletească.

Ca o consecință fericită acestei legi, s'au înființat școlile de adulți, unde învățau carte, acei cari din diferite motive nu au putut satisface obligativitatea învățământului primar și când ca familiști, puteau avea timp mai mult pentru educația copiilor săi.

Lipsa de control a dat mână liberă exploatatorilor să eludeze legea, așa că deși intențiile legiuitorului au fost bune, totuși rezultatul nu a corespuns așteptărilor.

Cu înființarea Ministerului Muncii din 1920, al cărui prim conducător a fost d-l Grigore Trancu-Iași, o eră nouă se deschide muncitorului, punându-se baze unei legislațiuni muncitorești, de o capitală importanță, atunci când suflul desordinei părerea a se abate asupra țării noastre, ca o rezultantă a curentelor din afară, în care erau încercuiți.

Lipsa unei legi precise, pentru protecția muncii, copiilor și femeii, cei din urmă îngroșind falanga brațelor de muncă pe care exploatatorul căuta să le utilizeze — ca fiind mai eftine — a găsit răsunet în sufletul umanitarist al primului Ministru al Muncii, cari de mult îl preocupa chestiile sociale, așteptând numai momentu oportun.

Legea contractului colectiv de muncă, care completează legea din 13 Aprilie 1898, cât și înființarea Camerilor de Muncă din 1927, împreună cu modificările ulterioare, reglementează în mod fericit, condițiunile muncii, stabilind sancțiuni celor cari ar împiedica aplicarea ei sau chiar ar eluda-o.

După cum o lege specială protegueşte pe muncitori, contra accidentelor de muncă și le dă un sprijin alinător bătrâneților, prin pensia ce o primesc, tot așa legea despre care am amintit mai sus, caută să apere și celelalte feluri de muncitori, (minori și femei) cari nu trebue tratați după capriciul cererei de lucru, brațele tinere fiind preferate din cauza eftinătății lor, sleindu-se prea de timpuriu, vor da mai târziu societății, oameni cu puteri de muncă diminuate, epuizați înainte de vreme, iar țării ostași debili, în locul brațelor vânjoase și puternice în plină desvoltare tinerească.

Argumentele care ar sprijini teza întrebuințării tinerilor în anumite industrii, în fața concurenții streine, nu prea ar fi atât de convingătoare, ținând seamă de interesul general.

Pentru concurența ilicită sau dumpingul sunt destule mijloace de prohibire, mai bine cu balanța comercială înclinată spre importul anumitelor articole, decât să secătuim materialul omenesc, prin întrebuințarea neraționalâ, care într'un viitor apropiat ar pricinni adevărate dezastre naționale.

DEM. B. CĂTUNEANU

Din trecutul învățământului Contabilității în România

Se știe că unul dintre primele manuale de contabilitate în România, poate chiar primul, a fost manualul lui D. Iarcu, profesor, la școala primară de la Colțea.

El a tradus și a adaptat pentru țara noastră Cursul deContabilitate al lui Jaclot din Paris.

Manualul lui Iarcu, tipărit cu litere cirilice, se găsește în colecția de cărți vechi a Camerei de Comerț și Industrie.

Ca document istoric dăm mai jos cuprinsul copertei acestei cărți precum și prefața autorului.

DOPIA SKRIPTURA

sau

ȚINEREA KATASTIȘELOR

— In partidă simplă și în partidă îndoită, alcătuită în douăzeci și una de lecții, care să se poată înțelege și de aceia ce n'au nic o idee de această știință, fără învățător,

de

I. Jaclot,

Profesor de contabilitate comercială din Paris

Partea I.

București

în tipografia lui Eliade,

1844

PREFAȚA

Traducătorului

Omul cu cât zărește folos cu atât se face și mai sârguitor în lucrările sale, și de aceia și eu socotesc că nu voiu greși de

voiu cuteza a zice, că și în țara românească, ca și în alte țări, negutătorii zărind folos, și negoțul a mers din ce în ce spre desvoltare, și prin urmare și cataștișele negutătorești trebuia să meargă treptat spre desăvârșire, dupe întinderea ce lua negoțul.

Nu este însă destul ca un negutător să aibă catastiște, fie cum vor fi, ci trebue și e și dator să le aibă și bune, ca pe de o parte să împlinească îndatorirea pusă de pravilă tot pentru folosul negutătorului, iar de altă, văzându-și așternute în catatiște, întocmai ca într'o oglindă, șirul daraverelor sale, să poată fi în stare a'și da singur socoteala de lucrările ce a făcut, ca astfel, fiind sigur de cele ce a trecut întrânsele să-și afle odihna sufletului. Dar cine ne arată nouă chipul cum trebuesc ținute aceste catastiște? și care poate fi metodul cel mai bun și cel mai înemerit, de care ar trebui să ne ținem ca să nu greșim.

Nimenea nu ne-o spune aceasta, nici chiar pravila noastră comercială, care la cap. I titlu II art. 9, puind îndatorire asupra negutătorilor d'a avea catastiște, nu zice că trebuie îmbrățișat acest sau acel metod la ținerea lor, ca să poată cineva izbuti, dovedind lămurirea cuviincioasă. Lasă și prăvălia în voia sa pe fiecare negutător a-și ține catastiștele dupe cum i se va părea că este mai bine sau mai lesne, destul să împlinească formalitățile ce le cere ea.

Este adevărat că ceeace am zis mai sus, că fiecare negutător în parte, voind să-și întindă sfera negoțului său firește urmează a-și îmbunătăți și starea catastiștelor sale, însă din pricina deosebitelor sisteme ce ar îmbrățișa fiecare negutător, țiind unii într'un fel catastiștele și alții într'altfel, ar ajunge în loc să lămurească daraverele ce le'ar avea dânșii, să le încurce și mai mult. La această greutate, precum și la piedica ce ar putea eși d'aci pentru negoț, gândindu-se deosebiți bărbați, încercați în negoț la toate națiile s'au silit să așeze și ținerea catastiștelor pe niște reguli mai temeinici, prin care se poate învăța și pătrunde mai cu înlesnire știința aceasta atât de trebuincioasă.

Francezul I. Jaclot, profesor de contabilitate comercială, atât de lesnicioase și sistematice a expus regulele științei aceștia, încât întitulează cartea în care le adună și le așează: *Ținerea catastișelor partidă simplă și în partidă îndoită, douăzeci și una lecții și fără învățător.*

Aceste din urmă două vorbă „fără învățător" mi-au dat curaj ca nu numai să citesc cartea aceasta mai de multe ori ca se mă folosesc, ci încă s'o și traduc în limba noastră românească.

Scopul meu era ca, traducând'o să folosesc și pe alții carii, cunoscând bine aritmetica și socoteala și citind cartea, să se silească a o înțelege și singuri, fără a avea trebuință de învățător dupe cum a zice chiar autorul, și ca să se poată întâmpina și mai mult trebuința ce se cere deobște, era de neapărat ca să se tipărească. d-lui Sărdarul, N. Isvoreanu, deputatul Județului Olt, aprins de râvna binelui obștesc, a primit cu mare mulțumire jertfa de a o tipări cu dela sine, lăsând și capete și câștig pe seama traducătorului. S'a început tipărirea cu începutul anului 1841.

Insă fiindcă împrejurările stau de multe ori împotriva voinței binfăcătorilor s'a și împedicat din pricina unor astfel de împrejurări tipărirea cărții până în anul 1844, când d-lui Dimitrie Jianul, Revizorul Școalelor, cunoscând folosul ce poate aduce această carte, a și pus în lucrare tipărirea ei.

Iată cum a luat sfârșit și tipărirea. Dacă cartea aceasta este bună, lauda privește pe seama autorului care a făcut să fie astfel. Dacă acum darea ei în tipar se pot folosi dintrânsa cei cari au trebuință să știe a ține catastiștele, lauda este iarăși celor ce au jertfit d'a o face să vază lumina, ca să poată aduce folosul cerut.

Pentru mine rămâne numai mulțumirea sufletului c'am putut aduce și eu un mic prinos neamului meu.

De prisos este de a mai pomeni aici greutățile ce am întâmpinat cu tălmăcirea acestei cărți că le arată curat expresia aceea: *de trebuește zece dramuri unui autor, trebuește încă unui traducător,* și apoi greutățile ce am întâmpinat la tălmăcirea unei astfel de cărți, făcută numai pentru negutători și fără să le mai arăt eu, le poate cunoaște orice om cu bună judecată. Termeni ce adesea se întrebuințează în negoț fiind cea mai d'intâi greutate la tălmăcirea acestei cărți, am fost silit să întreb adesea pe cei cari cunosc mai bine meseria negoțului, cum ar trebui rumâniți mai bine; și pentru cei cari am văzut că lipsea cu totul, sau deși era, dar streiniți, am fost silit să aleg la capitalul de termeni negutătorești, botezați de italieni, cari precum la celelalte asemenea și la negoț, au fost și sunt între cele d'intâi nații ale Europei.

Dintre toți acei termeni străini, împrumutați, la negoțul nostru, am așternut la sfârșitul cărții o listă, unde să se cuprinză cu tălmăcirea lor.

Traducându-se în românește cartea, trebuia ca și locul numirilor străine de Bertrand, Jerom, Jenin, Roger, etc. să se pue numiri curat românești: Niculae, Petru, Ioan, Vasile, asemenea și în locul

numirilor de orașe Belle Ville, Bordeau, Nantes etc. să se pue: Brăila, Craiova, Ploești, s. a. numirile și greutățile măsurilor străine: Ectolitre, Kilograme, să se schimbe în numiri și greutăți curat românești: oca, litre, dramuri scl. numirile și valutele monedelor străine: francs, centimes etc. în lei, parale scl.

Acum ca să poată cineva ajunge mai curând la dorința d'a putea pătrunde știința aceasta, trebuește ridicată orice stavilă ce ar putea să-i adaoge neînlesnire.

Autorul cărții noastre are într'un ton singur și formele deosebitelor catastișe ce ar putea să aibă un negutător și deslușirea acestor forme catastiște.

Citind cineva deslușirile face trebuința să se uite și la catastișe, ca să priceapă ce citește; așa, după cum a făcut autorul, trebue să ție cineva cu degetul când la catastiște când la deslușirile lor, ca să le poată pătrunde d'odată cu o aruncătură de ochi.

Aceasta m-a îndemnat ca s'o fac în două părți ca citind cineva deslușirile să aibă și catastișele dinaintea ochilor.

Oricum, deși două părticele, eu însă totdeauna voiu zice, c'am adăogat la colosul literaturi noastre nu două ci o carte..

D. IARCU
Profesor al Cl. III Școala dela Colțea

Reforma învățământului comercial

Asociația profesorilor de contabilitate din România, a depus la Ministerul Instrucțiunii următorul memoriu, în legătură cu reorganizarea învățământului comercial:

Domnule Ministru,

Găsindu-ne în preajma deschiderii Corpurilor legiuitoare și cum printre primele legi, ce se vor vota în această sesiune, se află și legea învățământului comercial, trecută prin Senat, simțim de a noastră datorie a vă aduce la cunoștință unele modificări introduse în lege de către Onor. Senat, modificări cari au adus o atingere gravă, schimbând radical temelia reformei acestui învățământ.

Mai întâi profităm de această ocaziune să vă prezentăm respec-

tuoasele și devotatele noastre mulțumiri pentru însușirea și realizarea adusă prin Dv. dezideratelor exprimate de întreg învățământul comercial de zeci de ani în privința reformei acestei ramuri de învățământ.

Numele Dv. va fi deapururi legat de această importantă reformă, care va da noui aspecte, noui îndrumări și noui avânturi în desvoltarea economiei noastre naționale.

Intâmpinarea noastră se referă la următoarele puncte:

1. In art. 19 al proectului de lege se prevedea următoarea distribuție a numărului de ore pe clase:

Pentru	clasa	I	și	II	câte	30	ore	pe	săptămână
„	„	III	„	IV	„	24	„	„	„
„	„	V	„	VIII	până la	32	„	„	„

Senatul a modificat această distribuție de ore astfel:

Pentru	clasa	I	și	II	câte	30	ore
„	„	III	„	IV	„	22	„
„	„	V	„	VII	„	30	„
„	„	VIII			„	24	„

Această modificare, după cum am spus mai sus, sdruncină întreaga coeziune a materiilor și împiedică posibilitatea de aplicare a nouilor programe de învățământ, în care sunt introduse noui studii și anume:

Religia, istoria universală și a românilor, literatura română, psihologie și logică, studiul organizării întreprinderilor. muzică și educație fizică, cari nu figurau în vechea programă și cari totuși se desfășura, în cursul superior, dela clasa V—VIII în câte 30 ore pe săptămână.

Ceeace a determinat Onor. Senat ca să reducă numărul de ore al cursurilor în clasa VIII și la cursul inferior, în clasele III și IV din proectul prezentat de Dv. a fost introducerea practicei comerciale la cursul superior, întrucât la cursul inferior era deja prevăzută și care practică nu s'ar fi putut pune în aplicare, dacă se menținea numărul de ore din proiect.

Socotim că această credință este cu desăvârșire greșită. Dacă pentru cursul inferior practica făcută în timpul școlarității poate să aducă foloase apreciabile elevilor împiedicați din diferite motive de a se urma cursul superior, nu tot astfel se poate spune pentru

elevii clasei VIII, cărora trebue să li se dea timpul necesar pentru pregătirea și însușirea studiilor ce li se predă.

In acelaș timp, prin această reducere a numărului de ore, materiilor noui nu vor mai putea fi predate cu un folos real, din cauza lipsei de timp, deosebit că materiile grupei științelor comerciale, grupă care formează temelia și rațiunea de a fi a acestui învățământ, fatalmente s'ar reduce la proporții ce ar dăuna scopului acestor școale. In actuala structură — după legea din 1901 — grupa științelor comerciale avea o proponderență covârșitoare în complexul materiilor, ce se predau, având rezervate un număr de 36 ore la cele 7 clase, din care la clasa IV superioară (VIII) 12 ore pentru biuroul comercial, care a dovedit, prin rezultatele obținute, necesitatea menținerii și desvoltării acestui curs, cu perfecționările cerute de evoluția timpului și progresele tehnice.

Greșesc aceia cari, pentru a reduce importanța materiilor din grupa științelor comerciale, afirmă că școala comercială nu este o școală care să formeze numai contabili. Spre a se ajunge la această caracterizare, se confundă în această privință țiitorul de registre cu contabilul. Intr'adevăr, școala comercială nu este menită să formeze țiitori de registre, însă are menirea de a forma întreprinzători în adevăratul sens științific al cuvântului, adică negustori pricepuți, patroni de întreprinderi, șefi și conducători de întreprinderi comerciale și industriale și contabili, cari trebue să aibă, în primul rând, o pregătire solidă în specialitatea științelor comerciale.

Față de cele de mai sus, părerea noastră este că practica prevăzută pentru clasa VIII să nu fie obligatorie în timpul școlarității, deoarece această obligavitate este prevăzută în proiect după absolvirea școalei, pentru aceia ce nu vor sau nu pot urma cursurile învățământului superior.

Suntem de părerea, pentru aceste motive, să se mențină numărul prevăzut de ore, până la 32 ore, iar în cazul cel mai rău, cel puțin 30 ore.

Deasemenea, în clasa III și IV de gimnaziu (curs inferior) numărul de ore 22 să fie modificat la 24 ore, așa cum era prevăzut în proiect, deoarece numărul de 4 ore pe zi, nu stingherește practica prevăzută în proectul de lege.

2. Prin proectul de lege s'a introdus ca un mijloc nou de selecționarea absolvenților, *examenul de bacalaureat comercial.*

Pentru fixarea materiilor de examen de bacalaureat, legea ne trimite la regulameut.

Pentru a nu se produce perturbări și dese schimbări în compunerea materiilor de examen, credem nimerit *să se fixeze chiar prin lege materiile pentru examinare*, așa cum sunt fixate tot prin lege pentru învățământul secundar.

Asociația noastră propune ca materii la examenul de bacalaureat următoarele:

Științe comerciale, mărfuri, fizico-chimice, o limbă străină la alegerea candidatului, limba română și din următoarele două materii, la alegeri matematici sau geografia și istoria politică și economică a Românilor.

Deaceea art. 15 ar trebui să fie modificat în sensul propunerilor de mai sus.

Domnule Ministru, cunoscând interesul deosebit ce purtați pentru înfăptuirea acestei reforme și bunăvoința ce ați manifestat în diferite rânduri, cât și cu ocazia congresului din Decembrie 1934, ca această lege să devină o realitate și să constitue o îndrumare solidă pentru propășirea vieței noastre economice și naționale, vă rugăm să binevoiți a lua în deosebita Dv. atențiune, cele mai sus arătate și cu înalta autoritate de care vă bucurați, să stăruiți asupra modificărilor, pe care Asociația noastră le-a relevat în acest memoriu.

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

A apărut:

REGISTRELE DE CONTABILITATE

ținerea lor din punct de vedere technic, juridic și fiscal, de *N. K. Constantinescu*, expert-contabil.

Exemplarul 120 lei. Pentru comenzile făcute prin Corp se acordă un rabat de 20%.

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentul, la prezentarea încasatorului nostru.

Recenzii

Noi contribuții în cadrul Contabilității agricole de *I. I. Ghelase, pag. 125. Imprimeria Națională.* — D-l I. I. Ghelase, Inspector General în Ministerul de Agricultură, de ale cărui lucrări am avut prilejul să ne ocupăm în coloanele acestei Reviste, dă acum la lumină o lucrare mai pretențioasă, după cum o indică și titlul.

In aceste „Contribuțiuni", d-l Ghelase a voit să se ridice deasupra manualelor obișnuite de contabilitate, desbătând idei și propuneri, cari stau azi în centrul discuțiunilor contabile.

In atingerea acestei dorințe, autorul s'a servit însă în multe locuri de expresiuni și de fraze cari întunecă ideile în așa grad, încât uneori sunt de neînțeles.

Astfel, la pag. 48 vorbind despre "teoria personificării conturilor", autorul scrie:

„Un alt punct vulnerabil al teoriei personaliste este că acordă conturilor în desfășurarea lor un loc puțin excesiv principiului de drepturi și obligațiuni, doctrinei de personificare a conturilor îi convine să distrugă pluralități de contabilități precum pluralități de bilanțuri, prețuri de cost, etc.

La pag. 39 scrie: „Funcțiunile controlului se pot divide în antecedente, concomitente sau subvente".

Nu știu dacă mulți vor înțelege ce a vrut să spuie autorul.

De altfel, constatăm că autorul are o predilecție pentru neologisme, uneori create de d-sa, alteori puse fără rost. Astfel: la pag. 37 d-sa spune:

„Practica acestui sistem trebue să fie înconjurată de unele ingrediente (?!) de precauțiune; ea trebue să fie subordonată.... unei moralități prestigioase (?!) a personalului".

Uneori întrebuințează cuvântul străin talequale, cu toate că în românește are alt înțeles, așa la aceiași pagină, vorbind de desavantagele contabilității mecanice, d-sa scrie: „*e)* executarea unui lucru *propriu* (?!), independent de calitățile caligrafice ale personalului.

Probabil că este vorba de lucru „curat", nu un lucru aparținând celui ce scrie.

Găsim și în alte părți traduceri nepotrivite ideii din textul original, așa la pag. 24 vorbește de „cont agregat" (?!) pentru

Sammel-Konto, în loc să întrebuințeze o expresiune cunoscută „cont colector".

In ce privește contribuțiile noi, prezintă un interes mai mare capitolul X despre: *„Evaluările inventarului în general și al celui agricol în special"* asemenea și cap. IX, care tratează propriu zis de tehnica contabilității în agricultură.

O bună parte din celelalte capitole, n'au propriu zis o legătură cu titlul cărții.

Sunt unele capitole introduse din broșuri, pe cari autorul le-a publicat altă dată, fără a se gândi că vor face parte dintr'un manual de contabilitate aplicată la agricultură.

Astfel: Cap. VII despre: Fraudele contabile și cap. VIII despre: Doctrinele contabile, (exceptând ultima pagină despre cele două metode de contabilitate).

Am fi înțeles capitolul VIII ca noțiuni introductive pentru explicarea funcțiunii conturilor, presupunând că lucrarea sa se adresează începătorilor, deși, după titlu și chiar după cuprins, autorul presupune cunoscute principiile de contabilitate.

Să venim acum și la subiectul propriu zis al lucrării d-lui Ghelase.

In dorința originalității, autorul se servește și aci de termeni cari ni se par nepotriviți și în contradicție cu termenii uzuali, căci nu se poate admite că anumite expresiuni să aibă alt înțeles contabil sau economic, când este vorba de agricultură.

Astfel la cap. V. — Ce este contabilitatea agricolă în termeni științifici (?!) ? autorul dă următoarea definiție lapidară: „Este technica științei budgetare".

Este o definiție luată dintr'un autor străin, care însă desigur că era încadrată într'o altă definiție cu caracter mai general și mai apropriat disciplinei contabile.

Mai departe, D-l Ghelase scrie:

„Ea este un factor de empiricizare (?!) și adâncire a cercetării fenomenelor științelor economice agricole, precum și posibilitatea de măsurare".

Contabilitatea științifică, factor de empiricizare! Mărturisim că nu înțelegem ce a vrut să spuie autorul.

In orice caz, nici în această a doua definiție, autorul n'a reușit să ne dea o definiție simplă, clară și justă a contabilității științifice aplicată la agricultură — nu a contabilității în termeni științifici, cum greșit se exprimă autorul.

In general, vedem în lucrarea d-lui Ghelase par'că o voluptate de a fugi de tot ce este simplu și clar pentru a se aventura în definiții și explicații complicate, confuze și uneori greșite.

Astfel la pag. 29 d-sa scrie: Ea facilitează deci controlul.... astfel ca.... să putem urmări *„lichiditatea"* gospodăriei, adică rezultatele", Ori lichiditatea nu înseamnă rezultatele ci starea disponibilităților față de exigibilități.

Mai departe, d-sa scrie:

„Un bun sistem de contabilitate agricolă facilitează conducătorului ca să cunoască.... elementele patrimoniale pe care le are la dispoziție; acestea în mod exact ca și *balanța plăților (?!)*

Nu înțelegem ce rost are aci expresiunea: „balanța plăților", care nu poate avea înțelesul ce autorul a voit să i-l dea.

In capitolul despre „Estimațiune în agricultură", autorul arată cu drept cuvânt că nu se poate aplica peste tot teoria prețului curent, însă și aci, în locul unei explicații simple și clare, se ocupă de teoriile contabile, de plus și minus valută, redate sub o formă care este greu de înțeles pentru un neinițiat, mai ales că s'a strecurat și o eroare la pag. 75.

D-sa face articolul: **Bilanț** la **Produse agricole**. Prețul curent al mărfurilor găsite la inventar le 2.000.000.

Ori la pag. 74, d-sa ne arată că prețul curent a cerealelor găsite la inventar era de lei 10.000.000.

La pag. 76 ne vorbește de „Minus-Valuta" ne arată că această Minus-Valută nu constitue o pierdere, deși prețul curent este mai mic la bilanț decât prețul de cost; de aceea d-sa pune Minus Valuta în bilanț la activ.

Este adevărat că această teorie se profesează la Academia de Inalte Studii Comerciale, însă ne îndoim că întreprinzătorii vor aplica-o, mai ales că însăși legea contribuțiunilor directe prin instrucții dă dreptul să se facă evaluarea pe prețul cel mai mic. (A se vedea recenzia noastră din No. 11 al Revistei).

In acest capitol găsim întradevăr unele contribuții interesante privind conturile de „Animale" și înregistrarea cheltuelilor cu aceste animale precum și a veniturilor.

D-sa este de acord cu noi că pentru animalele de muncă trebue înregistrate separat cheltuelile de întreținere de valoare inițială a Animalelor (pag. 88).

Găsim în această parte o lăudabilă străduință de a urmări prețul de cost și rezultatele la diferitele categorii de animale și produse animale (carne, lapte, lână, etc.)

Regretăm însă că și aci, în locul unor exemple sugestive, autorul se servește de o frazeologie greoaie, precum este următorul aliniat: (pag. 88).

„Acolo unde însă fermierul are o dublă calitate, fiind în același timp prăsitor de cai pentru vânzare ori un negustor de cai, problema se înfățișează sub alt aspect. aceste mercantile (?!) a afacerii fiind cu totul distincte de performanța muncii de cal se impune și sunt chiar necesare prevederii speciale în scop de a preveni obscurațiunea (?!) parțială a costurilor reale, ale muncii sale de cal....."

Nu știm dacă mulți vor înțelege ce a vrut să spue autorul; noroc că mai jos urmează explicații lămuritoare.

La pag. 93 autorul vorbește de „cheltueli de stabiliment". Presupunem că este o traducere a cuvântului: „Betriebskosten"; în orice caz, nu credem să se întrebuințeze la noi această expresie în agricultură.

In industrie, se întrebuințează expresia cunoscută de toată lumea; „cheltueli de regie" sau „cheltueli generale de fabricație".

La pag. 93 autorul spune că în industrie, aceste cheltueli nu sunt evidențiate în determinarea costurilor, ci sunt direct trecute la Profit și Pierdere și ne aduce autoritatea autorilor străini Garcke și Felles-pentru a ne arăta că acestea în realitate sunt elemente din orice calcul al prețului de cost, ceeace d-sa recomandă și pentru agricultură.

Nu era nevoie să se sprijine pe autoritatea suscitaților autori, pentruca azi se va găsi această recomandare în orice monografi de contabilitate aplicată la industrie, scrise și de profesori români. In ce privește aplicația, ținem să se știe că marile industrii din țară — cu o contabilitate bine organizată — aplică de mult această metodă de contabilizare și repartizare a cheltuelilor generale de fabricație.

Dacă d-l Ghelase s'ar fi mărginit la cele două-trei capitole, unde se ocupă într'adevăr de probleme contabile aplicate la agricultură și le-ar fi studiat cu mai multă profunzime, cum ar zice

d-sa, căutând să se pună în concordanță cu stările de la noi, ar fi putut considera lucrarea sa drept: „Contribuții noi" și am fi fost cei dintâi, care am fi relevat-o cu elogii ca atare.

Credem însă că, în locul acestor „contribuții", ar fi fost mai interesant să ne dea un manual practic de contabilitate aplicată la agricultură, făcând un real serviciu agriculturii românești.

In orice caz este lăudabilă această ambițiune a elementelor tinere de a se ocupa cu problemele contabile privite dintr'un punct de vedere mai înalt de cât al rutinei.

Dr. V. M. Ioachim

Contabilitatea dublă aplicată comitetelor școlare de *G. Zaharia.* — D-l G. Zaharia, expert contabil, publică o interesantă monografie cu titlu de mai sus.

Prin aceasta d-sa face nu numai un serviciu celor ce pentru prima dată sunt chemați să țină o asemenea contabilitate, dar atrage și atenția organelor administrative asupra nevoii unei bune organizări a contabilității.

„Numai contabilitatea dublă ținută de contabilii de profesie poate asigura un control riguros al banului și bunului public" cum foarte bine scrie d-l Prof. C. G. Demetrescu în prefața lucrării.

D-l G. Zaharia începe înregistrarea inventarului și termină cu contul de gestiune, trecând prin toate operațiile ce se fac de un comitet școlar.

Cu drept cuvânt, d-sa relevă greșala ce se face întrebuințându-se contul de inventar General în locul unui cont Patrimoniu net sau Fondul Comitetului școlar.

Din cele 2 articole de deschidere, contul inventar general ar părea că are mai mult rolul contului „Bilanț" din contabilitatea comercială.

Găsim iarăși că în mod greșit se întrebuințează contul de gestiune pentru încheierea conturilor de activ și pasiv.

Autorul ar fi trebuit să insiste asupra acestor 2 erori, îndemnând pe colegi, să aplice registrele obișnuite din contabilitate.

D-l G. Zaharia constată cu drept cuvânt că este o greșală neînregistrarea budgetului, așa se explică că la pag. 40 unde vorbește de o modificare de budget reproduce un articol de contabilitate obișnuit probabil de comitetele școlare *„Venituri și Cheltueli la Fond de Construcție"* care nu are nici o bază contabilă;

nici după legea contabilității publice nici după principiile contabilității.

Intr'adevăr modificarea de budget nu poate da loc de cât la o înregistrare de ordine și numai dacă în prealabil s'a înregistrat budgetul.

Altfel se face pur și simplu modificările în partizele de articole budgetare pentru a se ține seamă la ordonanțări de aceste modificări.

Articolul de mai sus este un articol ce privește conturi de operații efective, ceeace nu este cazul la o modificare de budget.

Monografia d-lui G. Zaharia, limitându-se în cadrul strict al unei descrieri de technică contabilă, se prezintă ca o bună călăuză pentru contabilii și gestionarii comitelelor școlare.

Dr. Vim.

Raționalizarea în administrația întreprinderilor industriale din România de *Dr. Tib. Pollak*, pag. 102. — Problema raționalizării, care așa de mult desbătută în țările industriale a format și la noi acum câțiva ani obiectul preocupărilor autorităților publice și al câtorva cercuri restrânse.

D-l Prof. Tib. Pollack expune în broșura sa încercările ce s'au făcut la noi pentru o organizare științifică a muncii și pentru normalizarea în unele administrații, — încercări, cari în ce privește Statutul n'au adus la alt rezultat de cât la întocmirea câtorva norme comune pentru licitații.

Ar fi fost interesant să cunoaștem cari au fost greutățile și motivele pentru cari încercările începute cu atât entusiasm au dat rezultate atât de slabe.

In administrațiile private sunt încercări izolate, cari n'au putut duce la o generalizare străduințele de raționalizare și uniformizare.

Autorul nu examinează această problemă, ci arată numai cum sunt aplicate principiile de organizare științifică a muncii într'o întreprindere textilă, stăruind — ceeace ne in eresează pe noi, asupra raționalizării în contabilitate și în special în contabilitatea industrială. De aceia lucrarea sa are mai mult caracterul unei monografii, după ce la început autorul se ocupă de interiorul mișcării de raționalizare și de mijloacele technice spre a se ajunge la o producție cât mai bine organizată în în interesul tuturor: întreprinzători, lucrători, consumatori.

Intr'o formă succintă găsim în broșura d-lui Pollack, o analiză

technică a problemei raționalizării după mijloacele, la care s'a ajuns până acum.

Poate pentru o lucrare de doctorat ar fi fost necesar să se analizeze această problemă și din punct de vedere economic și social, — laturi cari în treacăt le atinge autorul în concluzii.

In special pentru țara noastră ar fi fost necesar să se examineze problema și din acest punct de vedere, nu a ales ca raționalizarea presupunem și întrebuințarea unor serii de mașini costisitoare.

Spunem aceasta, pentrucă cunoaștem instituții, cari au cheltuit mai multe milioane pentru aceste mașini fără să fie folosite așa cum trebue.

In orice caz, problema studiată de d-l Pollack sub aspectul în special al aplicațiunei prezintă un interes deosebit lucrarea d-sale umplând un adevărat gol în literatura economică românească. **Dr. Vlm.**

O carte interesantă despre cooperativele noastre. — In mijlocul actualei crize a cooperatismului dela noi prezintă un deosebit interes opera d-lui Dr. At. Galan. *„Patruzeci ani de experiențe cooperative în România"*. Este un studiu amănunțit despre evoluția cooperativelor românești dela 1893—1934, și o luminoasă îndrumare despre ceea ce trebue făcut pe viitor pentru a îndepărta pe căi sănătoase această importantă ramură de activitate economică, națională.

D-l Galan constată mai întâi împlinirea a patru decenii de activitate cooperativă în România coincide cu o intensă criză a economiei agricole, agravată pe urma reformei agrare, care s'a efectuat în împrejurării excepționale, când a trebuit să se țină seamă mai mult de punctul de vedere social decât de cel economic. Totuși, oricare ar fi rezultatele experienței sovietice și a celei americane în materie de exploatări vaste, noi nu am putea evalua spre sistemul proprietății colective din Rusia sovietică sau să ne întoarcem la sistemul marei proprietăți.

Autorul împarte lucrarea sa în două părți: prima dela întemeerea celor dintâi bănci populare, românești, până la împroprietărire, — a doua dela împroprietărire până la aplicarea legii de lichidarea datoriilor.

Prima epocă este pur socială și în continuă ascedență. A doua, este epocă de tranziție, un ansamblu de experiențe și de

tatonări, neajunsă la punctul de stabilizare. In prima, mișcarea are o ideologie proprie și o conducere superioară, unitară, cu o mare autoritate în fața maselor rurale și a opiniei publice, orășenești. In a doua, după 1919, avem o curbă descedentă, mai cu seamă sub raportul moral. La sfârșitul primei epoci mișcarea cooperativă și-a văzut în mare parte împlinit idealul prin rezolvarea chestiunei agrare. In epoca a doua însă n'a reușit să-și constitue o nouă idiologie, a pierdut entuziasmul; nu mai are conducere unitară și activitatea ei se desfășoară în vâltoarea luptelor politice. Ca urmare, autonomia cooperativelor nu mai este respectată, spiritul birocratic face progres și autoritatea mișcărei scade în toate cercurile.

In alte țări cooperația rurală s'a născut și s'a desvoltat după rezolvarea chestiunei agrare. Acolo cooperația rurală este o mișcare autonomă, cu caracter pronunțat economic și de conservare socială, spre deosedire de cooperația de consum dela orașe, care are tendință de transformare socială, lucrând paralel cu mișcarea socialistă.

In România din contra, înainte de războiu, băncile populare și obștiile au luat ființă într'o vreme când chestiunea agrară nu fusese soluționată. De aceea această mișcare avea să fie în curând chemată să contribue la rezolvarea chestiunei țărănești, în care scop ea se încadrează tot mai mult în politica socială, purtată de stat în acest scop.

Rezultatele legii de împroprietărire din 1864, în ce privește mica proprietate, au fost insuficiente. In consecință, soarta țăranilor trebuia îmbunătățită. Ei trebuiau considerați ca corp activ inteligent și conștient, dela rezolvarea chestiunei țărănești atârnând însuși viitorul țărei.

Dela 1893—1898 mișcarea cooperației merge încet. Deabia se înființează 24 de bănci populare. Și acestea nu aveau nici o legătură între ele. După 1898 activitatea acestor bănci trece sub îndrumarea ministerului școalelor și ia avânt (Haret). In primăvara anuluiu 1901 numărul lor se ridică la 700, cu legătură între ele, și cu o ideologie proprie. Dar le lipsia capitalurile, cari se aflau în mâna cămătarilor. Mai târziu, când cămătarii intră în cooperative, se imprimă un pronunțat caracter capitalist prin urcarea dobânzilor impuse debitorilor și prin mărirea dividendelor.

La 1903 intră statul în viața cooperației, care căpătă o îndrumare întemeiată pe țărănime însăși. Sub direcția lui I. G. Duca

(1903—1907) puterile materiale și morale ale instituției cresc necontenit. Capitalul social este răsplătit cu un dividend limitat. Tot atunci iau ființă primele obștii de arendare. In 1907 ajunsesem la 2000 bănci populare cu un capital de 25 milioane lei aur.

Apoi acțiunea cooperativelor crește sub conducerea lui F. Enescu. După potolirea răscoalelor țărănești se fac diferite legi cu caracter social, se înființează federale și se activează vânzarea în comun a cerealelor și aprovizionarea populației civile și a armatei. Forțele morale ale mișcărei dobândesc o deosebită amploare. Capitalul este fructificat în mod spornic. La sfârșitul anului 1918 funcționau aproape 3000 bănci populare, cari aveau atât capital cât avea în acel an întreaga finanță dela orașe, deosebit de cele 500 obștii de arendare, cari dețineau mari întinderi de moșii.

Reforma noastră agrară a fost concepută și aplicată în așa fel încât noui împroprietăriți să treacă printr'o perioadă de tranziție, prin mijlocirea obștiilor de împroprietărire. Obștenii erau obligați să lucreze pământul după anumite planuri economice. Dar aceste concepții nu au putut fi aplicate. In urma intervenției statului idea pur cooperativă a suferit.

* * *

Trecând la epoca a doua, dela împropietărire până la aplicarea legii lichidărei datoriilor (1919—1934), D-l Galan descrie nouile orizonturi deschise. După 1919 se produce inflația cooperativă. Se înființează cooperative noui, de producție și de consum, în scopul de a aproviziona orașele și satele cu diverse articole de cari se simțea adânc lipsa imediat după războiu. Incep contingentările prin cooperative în vederea exportului, aprovizionarea populației dela sate cu semințe și cu porumb de hrană. Paralel cu acestea, întreprinderile forestiere. Acțiunea este împinsă înainte prin inflația monetară și prin creditele acordate de stat și de Banca Națională. Cela 6000 cooperative în 1920, ajungem la 11.000 în 1926, din cari numai 8900 răușesc să închee biianțuri. Dar nu s'a ținut destul socoteală de deosebirea dintre întreprinderile cooperative și cele capitaliste, nici de nevoile reale ale țării, nici de nepregătirea cooperatorilor noștri. Cooperația a fost înglobată în politica socială de stat și nu s'a putut forma o conștiință cooperativă. Au apărut o mulțime de cooperative artificiale, politicianiste, mai cu seamă în rândul cooperativelor de producție și de consumație, cari apoi au dispărut, când creditele dela stat și

dela B. N. au început să slăbiască. Mai târziu s'au introdus anumite modificări cu privire la control și la operațiile comerciale.

Criza financiară a micșorat numărul cooperativelor. Influența pe care o va avea conversiunea datoriilor nu se poate încă cunoaște.

Actualmente desvoltarea cooperativelor noastre rurale, ca număr în comparație cu cele streine, este satisfăcătoare. Insă sub raportul volumului de operații și al mijloacelor financiare suntem inferiori.

D-l Galan insistă asupra împrejurărei că la noi s'a nesocotit principiul autonomiei cooperației. Mai ales după războiu. In apus de obiceiu politica nu se amestecă în cooperative. Se respectă neutralitatea. Neamestecul statului în cooperative este o dogmă, care nu se mai discută.

La noi. chestiunea stă cu totul altfel. După introducerea votului universal și după reforma agrară prin mijloace de stat, cooperatorii au intrat în vâltoarea luptelor politice și s'a slăbit zelul pentru cooperative. Li se pare că viața politică le deschide orizonturi mai vaste. Politiciani sprijiniți de partidul lor luptă să aibă locuri în administrația instituțiilor federale sau centrale pentru foloase personale. Cu concursul politicei dobândesc dela stat credite și avantaje pentru cooperativele lor. Apoi acordă partizanilor împrumuturi de favoare și alte beneficii. Din cauza influențelor politice controlul este slab. Iar opinia publică nu are cunoștință și nu cercetează activitatea organizațiilor respective. In multe cazuri cooperatorii neutri sau adverși sunt îndepărtați pe considerente politice. Să introduce spiritul birocratic, etatist. Cresc cheltuelile de administrație în folosul unei infime minorități. In adunările generale adeseori intervin interesele politice, cari influențează hotărârile. Și astfel politicianizarea cooperativelor a rătăcit mișcarea cea bună, a îndrumat-o pe căi lăturalnice, greșite, păgubitoore.

Problemele cooperative au ajuns de fapt monopolul unui mănunchi restrâns de oameni politici, iar adevărații cooperatori nu au puterea nici pregătirea necesară pentru a interveni la locul și la timpul oportun.

Pentru a remedia răul, trebue să căutăm forme nouă de organizare, corespunzătoare împrejurărilor de astăzi fără a uita experiențele trecutului și condițiile sufletești, actuale.

La urmă D-l Galan dă statistici despre cooperativele românești din anii din urmă.

Regret că într'o simplă recenzie nu pot da o desvoltare mai mare despre această carte.

* * *

D-l Galan nu putea da decât o lucrare plină de interes. Pe D-sa îl cunosc de mult. Mi-a fost elev la școala comercială, superioară, din Galați. Un elev foarte distins. La societatea literară, științifică „Munca" a elevilor acestei școale, dânsul era totdeauna pe primul plan când era vorba de lucrări și discuții despre țărănime. Iar la academia de export din acest oraș a făcut câteva excelente conferințe despre cooperatism. D-sa lucrează de mult în cooperative, cu pricepere și devotament. Acum ocupă funcția de director al serviciului de studii și statistică în oficiul național al cooperației române. In această specialitate, în care a luat doctoratul, a dat la lumină și alte lucrări importante, dintre cari citez în special „Monografia cooperației de credit în România 1906—1935".

I. G. MUNTEANU

D-nii autori de lucrări contabile, economice, financiare sunt rugați a trimite câte 2 exemplare la Revistă pentru a li se face recenzii.

Exemplarele vor rămâne apoi Bibliotecei Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale și Bibliotecei Corpului Contabililor.

CĂTRE ABONAȚI. Toți d-nii abonați, cari sunt în măsură a achita infima sumă de lei 200.— costul abonamentului, sunt rugați a plăti la prima cerere, pentruca să putem continua trimiterea acestei raze de lumină fără plată, deocamdată și acelora cari șomează în adevăr și nu pot să plătească.

Jurisprudențe*)

Scăderea cheltuelilor efective ale întreprinderilor. — Drogueria „Standard" a cerut comisiei de apel scăderea unei sume din vechiul impozabil, echivalentă cheltuelilor făcute în 18 și 23 Decembrie 1933 cu transportul unor colete. Comisia de apel a admis scăderea sumei respective din bilanțul anului 1934 pe considerațiunea că aceste cheltueli fiind efectuate la sfârșitul anului 1933, n'au putut fi prevăzute în bilanțul anului 1933, ci numai în bilanțul anului 1934.

Impotriva acestei decizii, fiscul a făcut recurs, iar Curtea de Apel a respins recursul fiscului, confirmând decizia comisiei de apel.

Aceiași instanță de recurs a respins motivul privitor la scăderea sumei destinată publicității, considerând că decizia cuprinde constatări de fapt cari scapă de sub cenzura instanței de casare.

In aceiaș speță s'a invocat ca motiv de recurs faptul că o sumă prevăzută pentru cadourile acordate de firmă clienților, a fost trecută, la capitolul „reclame" și ca atare, ea nu pote fi scăzută din venitul impozabil, conform articolului 30 din legea contribuțiilor directe. In sensul acesta s'a pronunțat comisia de apel și motivul de recurs a fost respins de Curtea de apel pe considerațiunea că decizia cuprinde elemente de fapt, cari scapă astfel de sub cenzura instanței de casare.

Cum se impun bonificările. — Comisia de apel a respins crererea unei firme care a solicitat scăderea a 20 % din valoarea mărfurilor primite înapoi de la clienți. Firma a făcut recurs, iar Curtea de apel secția V-a a admis recursul pe baza raportului de expertiză aflat în dosarul cauzei. Intr'adevăr, expertiza a constatat că mărfurile returnate și bonificările au fost returnate în contul clienților. Pe baza constatării raportului de expertiză, Curtea a socotit că aceste operațiuni au avut o cauză reală și că justificarea lor se face cu documente uzuale și normale în asemenea cazuri. Instanța de casare a casat pe acest motiv decizia comisiei de apel, trimițând procesul spre o nouă judecare. (Curtea de apel secția V-a dosarul 2791/935).

Impunerea provizioanelor. — Instanța de apel a respins apelul unei întreprinderi care solicita scăderea cheltuelilor de contencios,

*) Din ziarul „Excelsior" 28 Noembrie 1935.

pe motivul că procesele respective sunt în curs de judecare. Curtea de apel a admis recursul socotind aceste cheltueli în categoria cheltuelilor efective și necesare ale firmei, conform articolului 31, aliniatul 10 din legea contribuțiilor directe.

Comisia a mai refuzat să scadă din venitul impozabil o sumă pentru că această sumă nu prezintă echivalentul salariilor, așa cum a susținut firma, ci reprezentând cheltueli efectuate cu voiajorii și plasatorii de mărfuri, este un provizion și, ca urmare nu poate fi scăzută. Curtea de apel constatând că s'a plătit la această sumă impozitul pe salariu, a considerat-o drept cheltuială necesară pentru întreprindere dispunând scăderea ei din venitul impozabil.

Cota de impunere industrială. — Fiscul a făcut recurs în contra impunerei firmei „Gagel", cerând majorarea cotei de impunere dela cota industrială la cota comercială întrucât firma cumulează operațiuni comerciale vânzând la diferite localuri de desfacere nu numai produse proprii, ci și produse străine.

Curtea de Apel a respins ca neîntemeiat recursul fiscului, constatând că din registre, cercetări și expertiză rezultă faptul că întreprinderea face operațiuni industriale, prin transformarea făinei în pâine, paste, cornuri și altele pe care le desface în localurile proprii. Constatarea fiind făcută de instanța de fond, ea scapă de sub cenzura Curței de Apel și ca atare recursul fiscului a fost respins ca nefundat.

Instanța de recurs a soluționat, în aceiaș speță, și unele motive de recurs invocate de firmă. Astfel firma trecând în bilanțul 1934 cheltuelile cu ustensile și saci efectuate în anii precedenți, comisia de apel a respins cererea de scădere a acestei sume. Curtea de apel a admis însă recursul firmei stabilind că, deși cheltuelile au fost efectuate în anii precedenți, ele fiind trecute numai în anul care servește la impunere, urmează a fi scăzute, conform articolului 30 din legea contribuțiilor directe.

Impozitul pe salarii. — Comisia de apel a refuzat cererea societății „Renida" de a se scădea o sumă reprezentând salariile lucrătorilor pe luna Decembrie 1935, dar plătite efectiv în luna Ianuarie 1934, deși a justificat plata impozitului pe salarii.

Firma a făcut recurs și Curtea de Apel a admis scăderea pe considerațiunea că aceste cheltueli, făcând parte din operațiunile anului 1934, trebuesc a fi scăzute din venitul anului 1934 care servește pe bază de impunere pentru 1935. Instanța de casare a

stabilit astfel că, prin „venitul rezultat din anul ce precede celui de impunere" se înțelege beneficiul realizat de o întreprindere, adică beneficiul brut din care se scad anumite cheltueli printre cari sunt și salariile plătite efectiv lucrătorilor.

Experții nu sunt supuși riscurilor legii penale. — D-l comand, N. Ionescu a chemat în judecată în fața tribunalului s. II — pentru fals intelectual, pe d-nii experți contabili Mircea Brânduș și Al. Tomescu pe motiv că raportul întocmit de d-lor în o cauză ce-l privea pe reclamant ar fi fixat și opinii necorespunzătoare adevărului.

Inainte de a se păși în fond și fără a examina dacă măcar în fapt aserțiunile pârei sunt exacte, d. procuror Alevra a ridicat un fine de neprimirea acțiunei.

D-sa a susținut anume că experții, în genere, furnizând justiției simple opinii personale și avize de specialitate asupra cărora judecătorii își păstrează suverană apreciere și drept de interpretare nu pot fi chemați la răspundere pentru concluziile lor (decât numai atunci când li s'ar reproșa acte de corupție).

A prezentat, în citate ample, vederile doctrinei — și în special teza lui Faust Hélle — ce sunt unanime în a recunoaște că experții nu pot fi pedepsiți pentru opiniile lor.

Și a cerut respingerea acțiunei de plano.

Tribunalul, format cu d-nii președinte Sălcianu și jude Minculescu, a admis această susținere și a achitat pe ambii pârâți de orice penalitate.

No. 1 Curtea de Apel București V.
Deciziunea Fiscală Nr. 218 din 10 Octombrie 1934.
Recurentă S. A. R. „Ferostal".

Impozit Comercial. — Inventar. — Evaluarea mărfurilor. — La ce Preț se face. — Expertiza Contribuabilului. — Expertiza Fiscului. — Impunerea prin comparație. — Motivare. Art. 39 L. c. d.

1. Pentru evaluarea mărfurilor la facerea inventarului nu se poate folosi prețul mediu de cumpărare, ci conform paragr. 114 din Instrucțiuni, fie prețul de cumpărare, fie prețul zilei la încheerea bilanțului.

2. In cazul în care Comisiunea de apel a luat avizul expertului

contabil propus de contribuabil, nu mai este nevoie să se ceară deosebit avizul expertului desemnat de Ministerul Finanțelor.

3. In cazul în care impunerea se face prin comparație cu o altă întreprindere cu un capital diferit ca mărime, Comisiunea de Apel trebue să-și motiveze aprecierea.

Asupra recursului de față, formulat prin următoarele motive de casare.

1. Omisiunea esențială, prin aceia că comisiunea de apel, a omis să constate că reprezentantul fiscului, a cerut respingerea apelului Societății, pe motiv că în inventarul său, aceasta a înregistrat mărfurile pe prețul de cost, legea nevorbind decât de prețul de cumpărare, iar în speță, inventarierea mărfurilor, fiind făcută la prețul mediu de cumpărare.

2. A omis să se ia raport scris al expertului contabil, raport impus de lege în cazul respingerii de registre conf. art. 39 al 2 punctul „b" în speță acest raport neexistând.

3. Violarea prin aceia că s'a făcut evaluarea după prețul de cumpărare al mărfurilor din momentul încheerii contului.

4. Exces de putere prin aceia că la stabilirea venitului impozabil al Societății, Comisiunea adoptând, criteriul aprecierii directe și în comparație cu firma „Oțelul Boehler" firmă cu o cifră de afaceri mult mari, nu a pus în discuția părților în contradictoriu această comparație.

* * *

Având în vedere că prin deciziunea supusă recursului de față, Comisiunea de Apel a admis în parte apelul contribuabilei, reducându-i venitul impozabil la suma de 500.000 lei, prin aprecierea și comparația cu firma „Oțelul Boehler" din B-dul Domiței Nr. care are o cifră de afaceri de 14.933.795 lei.

Având în vederea că întrucât recurenta de azi a înregistrat mărfurile în inventarul său cu prețul mediu de cumpărare, aceasta nu putea lua media prețurilor, la facerea inventarului, ci conform instrucțiunilor par. 114 care sunt în sensul exact al legii urma să se ia la evaluare sau prețul de cumpărare sau prețul zilei la încheerea bilantului, așa că acest prim motiv de recurs este neîntemeiat și urmează a fi respins ca atare.

In ce privește al doilea motiv de recurs.

Având în vedere că întrucât se constată că Comisiunea a luat avizul expertului propus de recurentă: numai era nevoie să se

ceară deosebit avizul expertului desemnat de Minister, aşa că şi acest motiv de recurs este neîntemeiat şi urmează a fi respins.

In ce priveşte ultimul motiv de recurs.

Având în vedere modul cum s'a făcut comparaţiunea ca bază a impunerii — Comisiunea de Apel — nu motivează suficient cum pentru întrepinderea recurentei cu capitalul subscris de 900.000 lei, a ajuns la un venit impozabil de lei 500.000, când întreprinderea cu care a făcut comparaţie, avea un capital de 14.933. 795 lei, şi un venit de numai 1.075 734. lei.

Că precedând astfel Comisiunea de Apel a comis un exces de putere şi nemotivare, dând astfel o deciziune casabilă.

Notă. — Prin deciziunea ce adnotăm, Curtea de Bucureşti s'a pronunţat asupra a 3 importante chestiuni pe care le vom examina mai jos: 1) Legea de unificare a contribuţiunilor directe nu cuprinde nicăeri, vre'o dispoziţiune referitoare la modul cum urmează să fie evaluate mărfurile la inventar. In lipsa unor dispoziţiuni legale, credem că şi în materie fiscală, trebue să ne conducem după principiile contabilităţii şi practicei corecte a comerţului.

Instrucţiunile oficiale la legea din 1923 cuprindeau în par. 101 (acum 114) dispoziţiunea că „mărfurile rămase se vor evalua după preţul de cumpărare din momentul încheerii contului", dar această localnică prescripţie, ce avea pretenţia de a rezolva în două rânduri marea chestiune a evaluării bunurilor la inventar, era nelegală şi inaplicabilă în practică.

In adevăr, conf. art. 132 din lege, instrucţiunile oficiale au putere regulamentară. Este de principiu că orice regulament, operă a puterii executive, are putere de lege numai întru atât cât aplică sau lămureşte legea. Ele încetează însă de a avea forţa obligatorie a legii atunci când, sub cuvânt că lămureşte legea, o contrazice sau adaugă noui dispoziţiuni, necuprinse în lege. (Cas. III Dec. 837/924 sp. 1938).

Or, în cazul nostru, dispoziţia din par. 101 (acum 114) al Instrucţiunilor oficiale, adaugă la lege, întrucât nicăeri în lege nu se vorbeşte de chestiunea evaluării, ci numai de bilanţ. Bilanţul încheindu-se după regulele contabilităţii, la care legea în mod tacit s'a referit, urmează că dispoziţia din instrucţiuni trebuia privită ca o simplă recomandare valabilă numai atât, întrucât nu contrazicea principiile contabile.

Dispoziţiunea par. 101 al. 3 era imposibil de aplicat în majori-

tatea cazurilor în pactică, întrucât mărfurile fiind de o diversitate infinită, nu este posibil a se afla niciodată în mod precis, prețul exact în momentul încheerii contului.

Dispozițiunile par. 101 (acum 114) din Instrucțiuni au fost modificate, printr'o deciziune a Comisiunei Centrale fiscale.

Prin această Deciziune se îndepărtează evaluarea la prețul din momentul încheerii contului și se *admite evaluarea la prețul ce mai mic, între prețul de cumpărare și prețul zilei,* sub rezerva tuturor dovezilor necesare. (Dec. Com. C-lă M. O. 37/930).

Această metodă fusese dealtfel consacrată de jurisprudență (C. A. B. II, Dec. 129/931 R. A. F. 55/932). Cu recunoașterea ei de către Minister, s'a rezolvat una din cele mai spinoase chestiuni ridicată de aplicarea legii contribuțiunilor directe.

In speță, evaluarea s'a făcut pe prețul mediu de cumpărare, adică s'a luat media de cumpărare din timpul anului.

Pe acest motiv s'au înlăturat registrele și Curtea a menținut înlăturarea. Socotim soluțiunea greșită, pentrucă evaluarea la un preț mediu este admisibilă în comerț și deci trebue admisă și în ce privește stabilirea venitului impozabil:

3. In urma modificărei din 25 Decembrie 1929, Comisiunile de Apel nu pot înlătura registrele comerciale, fără a lua în considerare și raportul expertului contabil numit de Minister. Comisiunea este în drept ca, la cererea plății, să numească și alți experți, însă atunci când procedează la înlăturarea registrelor indiferent de concluziunile acestora, instanța este obligată ca din oficiu să ceară avizul expertului contabil numit de Minister (C. A. B. II Dec. 5/933 B. C. A. 12—13/933).

După cum am spus, luarea avizului acestui expert trebue să fie făcută din oficiu, independent de cererea părții (B. V. Dec. 21/933 B. C. A. 14/932 și C. A. B. III Dec. 222/931 și 150/932: C. A. B. IV Dec. 27/933 Rep. 9/933) însă instanța nu poate judeca pe baza raportului de expertiză, fără ca în prealabil să-l pună în discuția părților (C. A. B. II Dec. 181/934, Rep. 30/934).

S'a judecat că avizul expertului contabil numit de Minister este indispensabil chiar în cazul când și la prima instanță registrele au fost înlăturate și impunerea a fost făcută pe cale prezumtivă (C. A. Cernăuți Dec. 42/931 R. A. F. 43/931).

Singurele cazuri în care nu mai este necesar avizul expertului contabil numit de Minister, în materie de înlăturarea regietrelor, este atunci când însuși contribuabilul recunoaște, că registrele

sunt neregulat ținute, (C. A. B. III, Dec. 229/934 Rep. 1/935) sau când, la cererea sa, comisiunea a numit un alt expert, care s'a pronunțat pentru înlăturare. (C. A. B. V. Dec. 220/934 și C. A. B. II Dec. 17/935 Rep. 10/935).

Colegiale

☒ D-l **C. Mănăilă** secretar general al Camerei de comerț din Temișoara, a fost numit Comisar al guvernului pe lângă Bursa din acelaș oraș.

☒ D-l **Toma Voiculescu** a fost numit Director al Internatului școalelor comerciale din Ploești; iar d-l **Romulus Creţulescu** a fost numit Director al Școalei superioare de comerț din acelaș oraș.

☒ Au fost medaliați cu „Răsplata Muncii" colegii noștri din Buzău: Vasile Teodoru, Gh. Ciolanu, St. Morărescu, V. Stoica, M. Cristea, C. Dragomir și Z. Burducea.

☒ D-l **Dr. Paul Popescu** a fost delegat ca inspector financiar la circ. Oradia-Mare.

D-l **Victor Dumitriu** a fost delegat ca inspector general financiar al Capitalei.

☒ **Paul Horia Suciu** a fost recomandat de Consiliul profesoral al Academiei comerciale pentru a fi numit conferențiar de „Istoria doctrinelor economice".

O organizație unitară a contabililor din Statele-Unite

Numărul de Octombrie 1935 al colegilor americani, ne aduce știrea că în urma congresului ținut la Kansas City, s'a hotărât ca toate organizațiunile contabililor publici cari se considerau independente în fie care stat, să fusioneze într'o singură instituțiune, condusă după principii unitare, rămânând bineînțeles câte un sediu în fiecare din statele componente ale Federației Nord Americane.

Este probabil ca să fie ales președinte d-l Robert H. Montgomery, prietenul nostru care ne-a primit atât de cordial în 1929.

Dr. P. Dr. Br.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Botoșani: Feller Daniel, Veizer Lupu, Sin Zolman Pincu, Tiner Isac, stagiari.

Secția Câmpulung-Muscel: N. P. Diaconescu, stagiar.

Secția Cahul: Walter Ion, Moldoveanu Laurențiu, Cramarenco Ghenadie, Ostașcu Teodor, Leibovici Menahem, Marcovici Tobias, Ganea Dumitru, Grigorescu Gheorghe, Abramovici M. Isac, Haimsohn M. Isac, Gold David, Faierstein Elias, Schaffer Gherș, Tutelman Ovși, Sechter Ioni, Ulirich U. Aizic, Capră Păun, Veissman Solomon, Bernard C. Lazăr, Mandel Nesanel.

Secția Craiova: I. C. Mititelu, Tabacu C. Petre, Popescu Iacob.

Secția Ilfov: Petre Gh. Iordache, Solomon Avram, Stoenescu C. C-tin, Gheorghe G. Chirilă, Veinberg Eduard, Ana Stoenescu, Eracle Sâsână, Victor Ghetel, Florica Gheorghiu, Petre Gr. Dițescu, Traian Carciog, Gheorghe Ciontea, Constantin D. Botez, Paolazzo I. Ernesto, Weinberg N. Milu, Gavrila N. Dumitru, Gheorghe Cornescu.

Secția Sf. Gheorghe: Schul Daniel, autorizat. Matyas Blaziu, Schustek Gheorghe, stagiari.

Secția Focșani: Dr. Friedrich Nicdorffer și Iulius S. Rantzer, stagiari.

Secția Târgu-Jiu: Dumitru S. Lăguț, stagiar.

Reveniri asupra suspendărilor:

Secția Sighișoara: Belu I. Cristea, autorizat.

Avansări

Secția Botoșani: Grümberg M. Burach în gradul de contabil autorizat.

Secția Călărași-Ialomița: Lazăr I. Bădescu, Iulian I. Albu,

Secția Cahul: Valeriu Crețu, în gradul de contabil expert. contabili autorizați.

Transferări

Secția Cahul: Rozemblat Moise, dela Huși la Cahul: Gâțulescu dela Theodor, Bârlad la Cahul.

Abonamente

In cursul lunei dela 20 Noembrie — 15 Decembrie 1935, am primit următoarele sume *) :

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale :

Bacău: Șc. Comercială Elementară 1934, 200; Jos. Iticovici 1935, 200.
Bârlad: Teodor Sotir 1935, 200.
Brăila: Axente Lupu 1932—1934, 150.
Broșteni-Neamț: Administrația Domeniul Coroanei 1934—35, 400.
Cernăuți: Administrația Fond Bisericesc 1935, 160.
Constanța: Aurel V. Stanciu 1935, 160.
Craiova: Ath. Georgescu 1935, 200.
Călărași-Ialomița: Casa de Credit a Agricult. 1932—1934, 480.
Focșani: A. Suciu 1933—1934, 320.
Galați: Ion A. Popovici 1934—1935, 400.
Lipova: Jurchelea Nic. 1935, 160.
Oradea: Victor Olak 1933—1934, 320.
Petroșani: C. Galeriu 1935, 200.
Râmnicu-Vâlcea: Hotin Constantin 1933—1934, 250.
Sântana-Arad: Raibnagl Carol 1933—1934, 320.
Tg.-Jiu: Corpul Contab. Exp. și Aut. 1935, 200.
Paris: Eugen Staia 1934—1935, 400.

Prin intermediul secțiunilor Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili sau încasatorii noștri :

Secția Bacău: Iosif Abramovici 1934 - 35, 400; Alfred Weiss 1935, 200: I. Simsensohn 1934—35, 400; Nic. Marinescu 1934, 100; Aron Grimberg 1935, 200; Nic. Giurgiu 1934, 180; George Bălănescu 1935, 200; Gh. Stanciu 1935, 160; Leon Singher 1935, 200; Saul Wexler 1935, 200; Isidor Berenstein 1934—35, 400; Haas Strul 1935, 200; Brül Leon 1935, 200; Lazăr Zeider 1935, 200; Lupu Samy 1935, 200;

Secția Brăila: I. Simionescu 1934, 200; D-tru Turtoi 1934, 200: M. Goldenthal 1934, 200; Teodorescu Emil 1934, 200; Francisc Clair 1934, 200; Stelian Ioan 1934, 200; Eisenman Carol 1934, 200; Neagu Oprișan 1934, 200; S. Bucurenciu 1933—34, 400; Stoia Traian 1932, 200; Corbu Ovidiu 1933—34, 400; H. Rosemberg 1933—34, 400; Doniga Vasile 1934, 200; Fanciotti

*) Mulțumind d-lor abonați rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Eugen 1934, 200; M. Schapira 1934, 200; I. Silberștein 1934, 200; S. Rosenfeld 1934, 200: Tomescu Traian 1934, 200;

Bazargic prin d-l St. Baltagiev; Anghel Gaetan 1935, 200; Petre Stoian 1935, $^1/_2$, 200; N. D. Ruscof 1935, 200; Jaques Sevila 1934, 200.

Secția Caracal prin d-l Nicolae Bicescu: Nic. Cioconescu 1935, 160; N. Dumitru 1935, 160; Ioan A. Ionescu 1934—35, 320; Moraru D. Ion 1935, 160; Ioan D. Tugui 1935, 160; Grigore I. Vică 1935, 160; Daniel Pârvănescu 1935, 160; Camera de Comerț și Industrie 1935, 160; Popa A. Ion 1935, 160; Marin Cârlan 1935—36, 200.

Secția T.-Severin: Cipere I. Constantin 1934, 200; V. Hristescu 1935, 200; Popescu I. D-tru 1934, 200; Dem. Zbenghe 1934—35, 400; Ion Giurescu 1934, 200; Ion I. Firoiu 1935, 200; Ion I. Surdulescu 1935, 200; Epure St. Dumitru 1935, 200; Ion D. Mechenici 1934, 200; Dem. Petrescu 1934, 200; Nic. Dănciulescu 1935, 200; Gh. D. Costovici 1934, 200; Ică Pantelie 1934-35, 320; Emil Surdulescu 1935—36, 200.

Secția Satu-Mare: Tisca Emil 1935, 200; Képes Eugen 1935, 200; Palfi Andrei 1935—36, 200; Beakes Elemer 1934, 200; Boroș Paul 1934—35, 400; Weiss Beniamin 1934—35 400; Lazăr Victor 1935—36, 200; Rusu Aurel 1935, 200; Apostol Alexandru 1935, 200; Corpul Contabililor 1935, 200.

Secția Câmpulung-Muscel: If. Ionescu, 1934, 200; I. N. Staicu 1935, 200; P. Dițescu 1935, 200.

Secția Oravița: Belanovici Carol 1935, 200; Bera I. Marin 1935, 200; Deutsch Rudolf 1935, 200; Munster Adolf 1935, 200; Popescu Gheorghe 1935, 200; Schweinitzer Rudolf 1935, 200; Schmuch Carol 1935, 200; Szerelmy Tiberiu 1935, 200; Talescu Gh. 1935, 200; Winkelhcffer 1935, 200.

București:

Oscar André 1936, 200; Eugen Antoniu 1935, 200; Solomon Avram 1935, 100; George Aburel 1935, 200; Gh. Albulescu 1935, 200; D-tru V. Alexandrescu 1935, 100; I. Behar 1934, 200; Mihail Berman 1935, 160; Vasile Beza 1935, 100; H. Brandofer 1935, 200; Brandbarovici Ioan 1935, 160; L. G. Brăileanu 1934, 100; Ad-ția Domeniilor Brâncoveanu 1935, 200; Prof. Al. Costache 1935, 200; Jean Charas 1935, 200; Constantin Tutică 1935, 200; Constantin Duca 1935, 200; N. Dăscălescu 1934, 200; N. Gh. Dumitrescu 1935, 200; Eracle Sasană 1935, 80; Martin A. Finta 1943, 80; Lazăr Goldștein 1935, 200; Goldemberg Moritz 1935, 80; Iosif D. Lazăr 1935, 200; Lazăr M. Sandu 1935, 100; Gogu Ionescu 1935, 200; Vasile Mihail 1935, 200; B. Martin 1935, 200; Maici Moisescu 1935, 160; Eugen Madhaus 1935, 200; Gh. Marinescu 1934, 200; Ilie Mecu 1935, 200; D. Nicolescu 1935, 200; P. Osiac 1934, 200; C. Popescu 1935, 100; Aureliu Popescu

1935, 200; N. Dobriţa Paşalega 1935, 100; I. Polichron 1935, 200; Panduru Ion ab. 1932 şi 33 lei 125; Petrescu Alexandru 1934—35, 400; B. Pavlovski 1935, 100; V. Reiner 1934, 100; Em. Rumberg 1935, 160; Gh. Ristea 1935, 200; A. Schwartz 1935, 160; Ion Schina 1934, 200; Sapsa Svadron 1935, 100; Al. Ştefănescu 1933, 200; Moise Soltanovici 1934, 100; Marcu Stark 1933, 100; M. Schwartzman 1935, 160; Al. N. Tomescu 1935, 160; C-tin Tică 1935, 200; Ştefan Tănăsescu 1935, 200; Profesor Şt. Ţenov 1935, 200; Gh. Teodorescu 1935, 200; C. Tocaniu 1934, 100; Theegartin Adolf 1935, 200; Uică Mihail 1935 50; Vineşi Valeriu 1935, 200; Wachner H. 1935, 100; Wergel Felix 1935, 200; Zait Theodor 1934, 100.

Seewald Reinhold 1935, 160; S. Rosenthal 1935, 200; N. Stoenescu 1935, 200; Lazăr Sufrim 1935, 200; Gh. Stoenescu 1935, 160; D. I. Surlita 1935, 200; Maria Samson 1935, 200; Chr. Staicovici 1935, 200; Suliac Ilie 1934, 200; Aron Solomon 1934, 100; H. Saltzman 1935, 80; Oscar Soreanu 1935, 200; S. Singer 1935, 160; Leon Silberman 1934, 200; Mauriciu Scherer 1934, 200; A. Solomonescu1935, 200; Sapsu Swadron 1934, 100; M. Spiratos 1935, 200; Leopold Solomonovici 1935, 200; Lucian I. Soare 1935, 200; I. A. Seigherman 1935, 200; Al. Stefanovici 1935, 160; N. Stănescu 1934—35, 320; Iosef Semo 1934, 200; Şt. Stoenescu 1935, 200; Ath. Saghias 1934, 200; Sigmund Segall 1934, 100; D. I. Stoenescu 1935, 200; Isidor Pavel Taidler 1934—35, 300; I. Tutuc 1935, 200; Emanoil Tomescu 1935, 100; Victor Ticamis 1935, 200; Fl. Teodoru 1934, 200; D. D. Vasilescu 1935, 200; Intendent Maior Voinescu 1935, 200; Herman Wolfthal 1935, 200; Wachner Haim 1935, 100; Wagner Heinrich 1934, 200; M. Zentler 1935, 200; Zigmund H. S. 1935, 200; D. Zarafu 1934, 200; Iosif Zisu 1935, 200.

8.000—10.000 Contabili şi Şefi de întreprinderi citesc REVISTA GENERALĂ de COMERŢ şi CONTABILITATE care le aduce în fiecare lună o documentare bogată şi precisă, necesară afacerilor lor.

Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate este deci un auxiliar preţios pentru publicitatea Reclamelor Dv. comerciale.

Susţineţi revista prin plata promptă a abonamentului.

În atenţiunea clienţilor noştri fideli!

Numeroşi comercianţi din diferite oraşe ale ţării, pun în vânzare confecţiuni eftine şi de calităţi inferioare adoptând embleme menite să înducă în eroare clienţii şi să dea impresia că mărfurile sunt de la noi, iar magazinele respective au relaţiuni de depozit sau sucursală cu societatea noastră

Confecţiunile „Ceho" le desfacem în mod exclusiv prin MAGAZINELE NOASTRE DE VÂNZARE şi anume:

în BUCUREŞTI
Str. Berzei 100-102
Bul. Elisabeta 8-10
Cal. Griviţei 159
Str. Şelari 13

PLOEŞTI Piaţa Unirei 24
GALAŢI Str. Domnească 14
CRAIOVA Calea Unirei 39
la TIMIŞOARA prin CONFECŢIO S. A. Str. Alba Iulia 7
iar la BRAŞOV prin MAG. N.V. & O. WESTEMEAN

Ceho este marcă înregistrată

Vom urmări cu toată severitatea orice uzurpare a mărcilor noastre de fabrică şi de comerţ

Rugăm să ni se aducă la cunoştinţă orice nedumerire sau încercare de a se produce confuziuni

CEHOSLOVACA

Repertoriul general al materiei publicate în anul 1935, al XXIV-lea

No. 1 Ianuarie

		Pag.
Comitetul:	Incă un pas	1
Dr. Drăgănescu-Brateș:	Un Bilanț și o dare de seamă model	3
Dr. V. M. Ioachim:	Pe marginea unui congres	5
I. D. Burduloiu:	Inregistrări contabile	7
* * *	Jubileul învățământului comercial din România	10
* * *	Solemnitatea dela Corp. Abs. Școalelor Sup de Comerț	17
* * *	Rezumatul discuțiunilor cu privire la Bilanțul tip	21
* * *	Congresul profes. din învățământul comercial	30
Th. Nitzu:	Rezultatul examenului pentru obținerea Burselor acordate de Corp. Absolv. Școalelor Sup. de Comerț din România	39
* * *	Regulament pentru examenul de contabil autoriz.	41
* * *	Jurisprudențe fiscale	45
* * *	Recenzii	48
* * *	Colegiale	50
* * *	Abonamente	52
* * *	Repertoriul general al materiei publicate în anul 1934, al XXIII-lea	57
* * *	Cereri de înscriere	63
* * *	Biblioteca Revistei	64

No. 2 Februarie

N. Butculescu:	Bonuri de tezaur, bonuri de rechiziție sau bilete hipotecare?	65
Dr. V. M. Ioachim:	Contabilitatea Asigurărilor Sociale	70
Prof. dr. Gr. Mladenatz:	Intreprinderea cooperativă	76
S. M. Blumenfeld:	Șicane fiscale tranzitorii	81
N. K. Constantinescu:	Inreg. zilnică a operațiunilor în jurnal	87
M. Sipos:	Diferența de curs (?) în comerțul de mărfuri	91
Gheorghe W. Knapp:	Cartea Mare sau Maestrul	96
* * *	Frumoasa sărbătorire a d-lui Gr. L. Trancu-Iași	97
Th. Nitzu:	Dela asociația experților-contabili din România	106
* * *	Jurisprudențe fiscale	114
* * *	Recenzii	117
* * *	Cereri de înscriere	127

No. 3 Martie

Pag.

Dr. V. M. Ioachim: Controlul societăților anonime în Franța. 129
Prof. Dr. Gr. Mladenatz: Intreprinderea cooperativă . . . 132
N. Butculescu: Posturi tranzitorii create de fisc 138
Ilie Manolescu: Contabilitatea ca obiect de studiu în învățământ. 143
Sami Zwiebel: Contribuția suplimentară de 1,20 % 147
M. Sipos: Contul Participația și încheierea lui 152
M. D. Wechsler: Intre amortisment și rezervă 159
* * * Jurisprudențe fiscale 161
* * * Recenzii 163
* * * Experții contabili și impunerile fiscale 166
* * * Congresul Experților Contabili 184
* * * Dela Asociația Experților Contabili 185
* * * Sărbăt. la Galați a Preș. de onoare d-l prof. Gr. L. Trancu-Iași, pentru 50 ani de activit. 186
* * * Colegiale 187
* * * Cereri de înscriere 188
* * * Abonamente 190

No. 4 Aprilie

Dr. Badea Buzău: Teoria organică a bilanțului și contrib. ei la explicarea crizelor economice 193
Fr. Horac: Casele de împrumut pe gaj ale agricultorilor . . 198
Ilie Manolescu: Inventar și bilanț 205
Vasile A. Marinescu: Rolul registrelor în impunerea fiscală . 209
Oscar Schwartz: Principiile de evaluare la bilanț în noua lege bancară 212
M. D. Wechsler: Amortismentul din punctul de vedere fiscal. 216
V. N. Mateescu: Reînvierea creditului 224
* * * Congresul Eperților Contabili 226
I. C. Negrescu: Problema de contabilitate 232
* * * Jurisprudențe fiscale 237
* * * Asoc. Exp. Contab. din România (Convocare) . 241
* * * Corpul Absolv. Școalelor Sup. de Comerț din România (Convocare) 231
* * * Colegiale 242
* * * Abonamente 243
* * * Cereri de înscriere 248

No. 5 Mai

Dr. V. M. Ioachim: Legea cu privire la unele dispoziții pentru înlesnirea și refacerea creditului . . 249
Vasile V. Longhin: Forța probantă a registrelor comerciale în fața instanțelor fiscale 253

Pag.

Al. Sorescu: Dezordinea datelor la acte 257
M. Șipoș: Fondurile de pensie din punct de vedere contabil 259
Dr. Corneliu Dobrota: Mijloacele de finanțare ale întreprin. 262
Olimpiu I. Barna: Psihotechnia și diviziunea muncei . . . 267
Chr. Marcov: Câteva aspecte ale problemei zahărului în România 278
L. Luceanu: Varietăți monetare 287
Leonida Sonea: O formulă aritmetică de înmulțire 290
* * * Jurisprudențe fiscale 294
* * * Recenzii 298
* * * Dela Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili-Sibiu 301
* * * Abonamente 309
* * * Cereri de înscriere 311

No. 6 Iunie

Dr. V. M. Ioachim: Este contabilitatea de vină că nu se aplică impozitul pe venit? 313
Tăcutu: Casa de pensiuni și retrageri a contabililor . . . 319
M. Șipoș: Rezerve de prime 327
Gh. Albeanu: Reorganizarea și simplificarea aparatului ad-tiv al Statului 331
Dr. Marcel Kendler: Problemele economice și contabile în legătură cu preschimbarea mașinelor . . . 335
* * * Al VII-lea Congres al Corp. Contab. Experți și Autorizați 340
Chr. Marcov: Câteva aspecte ale problemei zahărului în România 341
on I. Ghelase: Comerțul de lână în România 344
* * * Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din România: Darea de seamă pe anul 1934 346
* * * Jurisprudențe fiscale 356
* * * Recenziii 359
* * * Colegiale 373
* * * Cereri de înscriere 373
* * * Abonamente 374

No. 7—8 Iulie-August

* * * Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și autorizați . . . . . .
Dr. P. Drăgănescu Brateș: Din viața lui Ford 377
Dr. Badea Buzău: Teoria organică a Bilanțului și contribuția ei la explicarea crizelor economice 396
A. C. Filip: Controlul în administrațiile publice 402

Pag.

Andrei Schachter: Reforma contabilității speciale obligatorie ale produselor petrolifere denaturate . . . 405
M. D. Wechsler: Contabilitatea materialelor 408
V. M. Mateescu: Reînvierea creditului 412
Mauriciu Flügel: Registrele comerciale 413
* * * Problemă de contabilitate 421
Vasile A. Marinescu: Probleme contabile la ordinea zilei . . 425
* * * Recenzii 427
* * * Jurisprudențe fiscale 429
* * * Reuniunea contabililor experți și autorizați . . 435
* * * Dela Corpul Absolvenților Școalei Superioare de Comerț 438
* * * Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați . 440
* * * Conferințe și congrese internaționale 442
Aureliu Marinescu: C. Naumescu 444
* * * Bibliografii 445
* * * Colegiale 446
* * * Abonamente 446
* * * Cereri de înscriere 451

No. 9 Septembrie

Dr. V. M. Ioachim: Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați 453
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Contabilul autorizat și expertul contabil ca liber profesioniști 455
Dr. Iulian Potra: Prețul de cost în Industrie și Comerț . . 464
Andrei Gheorghiu: Controlul și verificarea în întreprinderile particulare 477
Dr. Tiberiu Pollak: Calcularea și Contabilitatea prețului de cost în industria textilă 486
Gh. Albeanu: Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al statului 498
N. Butculescu: Libertatea exportului, libertatea devizelor . . 505
* * * Serbarea seriei 1915, București 510
* * * Jurisprudențe fiscale 515
* * * Recenzii 517
* * * Cereri de înscriere 518
* * * Bibliografii 519
* * * Abonamente 520

No. 10 Octombrie

* * * Al VII-lea Congres al Corpului Contabililor-Experți și Autorizați. Darea de seamă . . . 523
Dr. V. M. Ioachim: Amortizarea concesiunilor 549
Prof. dr. Al. Sorescu: Uzură-Amortizări-Rezerve 554

Pag.

Gh. Albeanu: Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al statului 561
Ion I. Ghelase: Cele două metode ale contabilității agricole . 565
Oscar Schwartz: Teoria dinamică a bilanțului lui Schmalenbach și practica contabilă 567
Constantin Igrisan: Contabilitatea unei Administrații Financiare de Incasări și Plăți 575
Ilie Manolescu: Rolul contabilității în ridicarea economică a Statului 579
Tănase Nicolau: Plata cu anticipație a ratelor de conversiune 585
Vintilă Gheorghiu: Nu trebuie dat uitării Cogu Ciocîrdel . 591
* * * Recenzii 597
* * * Jurisprudențe fiscale 601
* * * Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați . 605
* * * Colegiale 606
* * * Cereri de înscriere 606
* * * Alexandru Radu 607

No. 11 Noembrie

Dr. V. M. Ioachim: Statutul fiscal al expertului contabil . . 611
Prof. dr. Al. Corescu: Rezerve, Fonduri de rezervă 615
Prof. M. Sipos: Amortizări industriale 623
Prof. Alexandru Tănăsescu: Filmul contabilității 630
Prof. Olimpiu I. Barna: Experții-contabili și noua lege a Cooperației 634
Gh. Albeanu: Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al Statului 638
Tănase Nicolau: Plata cu anticipație a ratelor de conversiune 641
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor 648
* * * Recenzii 654
* * * Jurisprudențe 661

No. 12 Decembrie

Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Comercialiști cuceriți comerțul! . 667
Dr. V. M. Ioachim: Tratamentul pierderilor la creanțe din punct de vedere fiscal 670
M. Șipoș: Amortizări industriale 675
Ghr. Dumitrescu: Un element nou în calcularea prețului de cost 683
Dem. C. Cătuneanu: Munca în timpul nopții la minori . . 686
* * * Din trecutul învățământului Contabilității în România 688
* * * Reforma învățământului comercial 691
* * * Recenzii 695
* * * Jurisprudențe 706

CERERI DE INSCRIERE

In Corpul Contabililor Experți și Autorizați

SECȚIA IIFOV:

Georgescu V. C-tin
Ionescu G. Nicolae
Ştefan Ştefanof
Condurăţeanu Florin
Ogrezeanu Oancea Charlotte
Angela Costache
Ionescu D. Ioan
Gonţescu T. C-tin
Adrian B. Davidescu
Gheorghe N. Ionescu
Popeecu Gh. Nicolae
Rădulescu St. D-tru
Drăguţescu C. C-tin
Ioan Bader
Dumitrescu C. Ioan
C-tin R. Popescu
Vasile V. Drăguş
Dima D. Nicolae
Tăeău Petre
Gheorghe Nenu
Tănase St. Tănase
Gheorghinu N. Ioan
Niţescu A. Nicolae
Stegărescu C. C-tin
Bădărcea Petre
Băloiu N. Sabin
Bandol George
Bejan Gh. Gheorghe
Berdan A. Ioan
Boangher Ioan
Bucur Ioan
Ceapan Stavre

Mihai Câmpeanu
Cioiu Constantin
Cojocaru I. Maria
Comănescu M. Iosif
C. A. Constantinescu
Crăciunescu M. Petre
C-tinescu N. Florian
Donoaica B. Ştefan
Elian I. Vasile
Petrovici Vasile
Pienescu Ştefan
Popa S. Ene
Popescu I. C-tin
Popescu I. Ioan
Popescu C. Teodor
Popovici Margareta
Sfinţescu Dumitru
Soare N. Constantin
Ioan C. Tătaru
Teodorescu Tinca
Tifrea Gheorgqe
Dobriţoiu I. Victor
Adrian Bernat
N. Ioan Cherciu
Gheorghe Constantin
Condeescu Adela
Pădureanu Marcel
Radu D. Anton
Zdrave Petre
Vintilă I. Dumitru
Vasilescu I. D-tru
Ioana Ungureanu
Trocasalide Spiridon

Toma M. Dimitrie
Giovani Pavoni
Niculina Pâslaru
Parlapanov Ştefan
Munteanu Traian
Moga D. Dumitru
Milcovici Ioan
Mihalcea D. Nicolae
Mâsu Lucreţia Sica
Maruşi M. Theodor
Mătăsaru C.
Alex. D. Geracopol
Bădescu Emil
Grama Ioan
Panaitescu A. Ghe.
Dumitru A. Vasile
Andriţa N. Nicolae
Anghel Viieru
Popescu P. C. D-tru
Nicolau P. D. Ioan
Ţepeş Virgil
Hablaş C. Emil
Dimciu A. Petre
Deneş V. Niculae
Cuzentov M. Alex.
Nicolae N. C-tinescu
Constandache C-tin
Constantinescu Eftimia
Constantinescu Cecilia
Emanoil C. Anastase
Donea Maria
Breahnă Gh. Alecu
Gh. Vancea

Anghelini I. Vasile
Romulus Coroş
Gr. Ioanid
Popa R. Tudor
Protopopescu Vasile
Pace Gh. Petre
Simion N. Iliescu
Pupezea Ioan
Ioan P. Trantea
Constantin Petcu
Nicolae Băluţă
Gheorghe Enescu
Virgil Tătucu
Jean Constantinescu
Marg. D. Aldulescu
Mihail A. Bonea
Sandu Gh. Armando
Teodor Constantinescu
Maria Ionescu Piffl
Dobronici Constantin
Gheorghe Ifrim
Attilia Corini
Moisă M. Ioan
Constantin Calotă
Gheorghe Bardoş
Traian Gâdea
Ilie Nicolescu
Gheorghe Sârbu
Ioan I. Borcoman
Z. V. Demianovschi
Bivol Th. Victor
Emil G. Ionescu
Mihai I. Onatu
Goga Ion
Elena Teodorescu
Emilian Manolescu
Sorin A. Popa
Ioan Gligor
Gh. Constantinescu
Wilhelm Müller

Ioan Cengher
George Stanciu
Dinescu I. Ioan
Tănăsescu D. Gh.
Herăscu I. Ştefan
Bungărzeanu S. Ioan
Const. Veleanu
C-tinescu M. Octav
Gheorghe Bourgă
Ioan Răcuci
Davidenco Petre
Ion N. Bolintineanu
Ionescu V. Vasile
Rădulescu N. Grigore
Rădulescu N. Gh.
Simion Olaru
Ion Robitu
Ioniţă N. Gologan
Irimescu M. Gh.
Maşut M. Matei
Manof M. Ioan
Nacu F. Petre
Ionescu P. Alex.
C. Gh. Georgescu
Ghilt Constantin
Stănculescu Alex.
Stanciu Gr. Rotaru
Bărbulescu Constantin
Ceparu A. Ion
Iliescu Ecaterina
Antoniu Ecaterina
Cernătescu Sterica
Pârvănescu Lucian
Popidan Popa Ion
Popescu T. Toma
Const. St. Traian
Tămăduianu Const.
Lungu I. Manciu
Necşa A. Irimie
Dima Al. Nicolae

Vârban P. Petrache
Constant. I. Lucia
Teodoru Maria
Petrican Gheorghe
Nicola I. Mazilu
Florescu P. Dumitru
Mătăsaru C. C-tin Dinu
N. G. Ionescu
Iulian Ghica D-trescu
Eugen C. Kivu
Petre Pinoşanu
Iconomescu I. Corneliu
Nicolae Builă
Albu C. Petol
Meriu M. Constantin
Florian I. Teodor
Stoinel Ilie
Dodon I. Petru
Gh. Sassu
Droc Cornelia Steliana
Crivelescu N. Nicolae
Virgil Simionescu
Lechinţan Nicolae
Nicolae Sofariu
Tulliu Dumitru
Popa C. Dumitru
Baicu I. Ioan
Suşu Dumitru
Traian Munteanu
Petcu D. Teodor
Onoriu Medrea
Vasilescu Ştefan
Nicolau Gh. Coctache
Nănciulescu Paul
Zamfir G. Constantin
Constantinescu E. Gh.
Pop D. Ioan
Marian Dragomirescu
Bădescu I. Ghe.
Ioan Gh. Dnmitrescu

Mărculeanu Remus
Garoiu Sever
Popovici S. Ştetan
Elena Petru
Victoria O. Popescu
Theodor A. Stănescu
Comşa Maria
Virgiliu I. Suhaia
Dumitru Florescu
Marcu Th. Gheorghe
Luzatti C. Gheorghe
Lungu Elisabeta
Gheorghe Isbăşoiu
C. A. Iordănescu
Ionescu N. D-tru
Ionescu D. Alexandru
Ignat Ecaterina
Iculescu I. Ştefan
Inaculescu Th. Ioan
Hristu I. Gheorghe
Hertu Ioan
Toma N. Gorun
Gogoiu D. Dumitru
Giuşcă V. Dumitru
Ghiţă Ioan
Gheorghe Ioan
Georgescu G. Vasile
Tifrea Stanciu
Gavriliţă Vladimir
Gălăţescu M. Alion
Firu C. Marin
Ciornei St. Vasile
Cheşaru M. Ioan
Longinus Andreescu
Popa I. Constantin
Stoenescu M. Ioan

Marandini Paul
Zaharescu Athanase
Iremia Ion
Bacalu Terente
Albu Dumitru
Alcibiade Lucia
Andriţa C. C-tin
Antoniu Techarie
Arvanitache N. Ioan
Constantin C. Bâca
Fianu P. Nicolae
Andruşcă C-tin
Ştefănescu I. D-tru
Popescu A. Vasile
Popescu N. Mircea
Simion Ioan
Savu C. Constantin
Moţ P. Gheorghe
Mateescu Mihail
Panea Dumitru
Ioan Zămuş
Constantin T. Stanciu
Mitroiu Ştefan
Popescu P. C-tin D-tru
Ene Gh. Ioan
Ghiţă Constantin
Abagiu C. Ioan
Lungescu M. Nicolae
Cârlan C. Ioan
Cristian Elvira
C-tinescu Gr. Ştefan
C-tinescu Gr. Nicolae
Tale Pericle
Nicolau S. Traian
Negoescu Cesar

Mihail Mestepanenco
Filpescu M. Mihai
Sâmbotin Dumitru
Nic. St. C-tinescu Criva
Dalmaschi Maria
Anculescu Grigore
C-tinescu Ştefan
Ştefan V. Paiu
Victor G. Pârlog
Paulina C. Mircea
Ioan N. Răducanu
Petrescu G. Nicolae
Petrescu S. Ioan
C-tin Gh. Rădulescu
Cirus Spiride
Emil M, Chiricuţă
Ioan R. Papaianopol
Vasile St. Mihăescu
Cârjan D. Florea
Rădulescu D. Gheorghe
Wilhelm Pfletschinger
Roşu Atanase
Demetrian Theodor
Scarlat Leonte
Gheorghiu Anatol
Stamatiu C. Ştefan
Ficata Sterie
Theodor Kavalioti
Gheorghe Cornescu
Pavel Al. Diaconescu
Rudolf M. Stein
Leon Rosenberg
Gh. Dumitrescu
Mincu S. Marin
C-tin Gorescu

Cerneala Leonhardi

cruță penița Dvs.

întrucât este de o fluiditate specială evitându-se astfel formarea reziduilor.
Din această cauză recomandăm cerneala „Leonhardi" și pentru tocul Dvs. rezervor.
Cerneala pentru stilou găsiți la librărie în ambalaje speciale: capace cu șurub.

Cerneala Leonhardi pentru stilou

Creioanele

A. W. FABER

„CASTELL"

întrebuințate în birou

nu mai sunt astăzi un lux, calitatea lor bună satisface întotdeauna un mic excedent.
Se scrie nu numai mai bine cu creioanele „Castell", ci chiar și mai eftin decât cu așa zisele mărfuri „eftine".

Adresa :

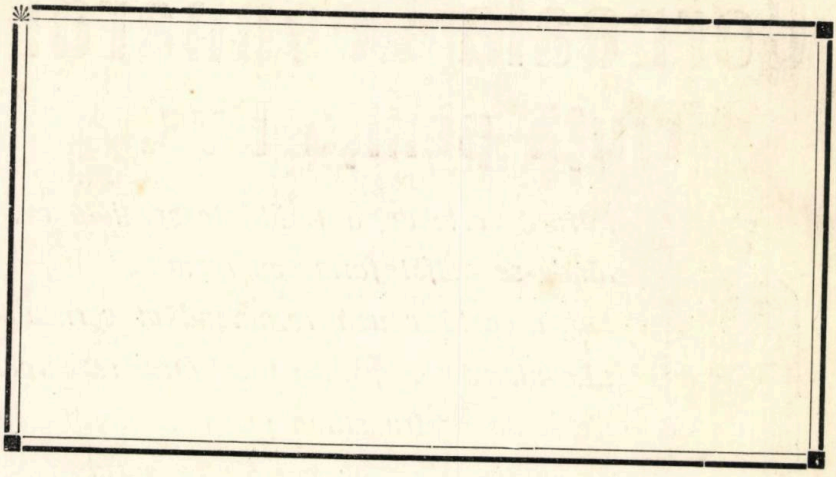

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12